မဇ္ဈိမနိကာယ်

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁ - မူလပရိယာယဝဂ်

၂ - သီဟနာဒဝဂ်

၃ - ဩပမ္မဝဂ်

၄ - မဟာယမကဝဂ်

၅ - စူဠယမကဝဂ်

မဇ္ဈိမနိကာယ်

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁ - မူလပရိယာယဝဂ်

၁ - မူလပရိယာယသုတ်

၂ - သဗ္ဗာသဝသုတ်

၃ - ဓမ္မဒါယာဒသုတ်

၄ - ဘယဘေရဝသုတ်

၅ - အနင်္ဂဏသုတ်

၆ - အာကင်္ခေယျသုတ်

၇ - ဝတ္ထသုတ်

၈ - သလ္လေခသုတ်

၉ - သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ်

၁၀ - မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်

၂ - သီဟနာဒဝဂ်

၁ - စူဠသီဟနာဒသုတ်

၂ - မဟာသီဟနာဒသုတ်

မြတ်စွာဘုရား၏ အားတော် ဆယ်ပါး

မြတ်စွာဘုရား၏ ရဲရင့်ခြင်း (ဝေသာရဇ္ဇ) ဉာဏ်တော် လေးပါး

ပရိသတ် ရှစ်မျိုး

သတ္တာဝါ လေးမျိုး

ဂတိ ငါးမျိုး

အင်္ဂါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော မြတ်သော အကျင့်

၃ - မဟာဒုက္ခက္ခန္ဓသုတ်

၄ - စူဠဒုက္ခက္ခန္ဓသုတ်

၅ - အနုမာနသုတ်

၆ - စေတောခိလသုတ်

၇ - ဝနပတ္ထသုတ်

၈ - မဓုပိဏ္ဍိကသုတ်

၉ - ဒွေဓာဝိတက္ကသုတ်

၁၀ - ဝိတက္ကသဏ္ဌာနသုတ်

=== မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော် ===

၃ - ဩပမ္မဝဂ်

၁ - ကကစူပမသုတ်	၆ - ပါသရာသိသုတ်
၂ - အလဂဒ္ဒူပမသုတ်	၇ - စူဠဟတ္ထိပဒေါပမသုတ်
၃ - ဝမ္မိကသုတ်	၈ - မဟာဟတ္ထိပဒေါပမသုတ်
၄ - ရထဝိနီတသုတ်	၉ - မဟာသာရောပမသုတ်
၅ - နိဝါပသုတ်	၁၀ - စူဠသာရောပမသုတ်

၄ - မဟာယမကဝဂ်

၁ - စူဠဂေါသိင်္ဂသုတ်	၆ - မဟာသစ္စကသုတ်
၂ - မဟာဂေါသိင်္ဂသုတ်	၇ - စူဠတဏှာသင်္ခယသုတ်
၃ - မဟာဂေါပါလကသုတ်	၈ - မဟာတဏှာသင်္ခယသုတ်
၄ - စူဠဂေါပါလကသုတ်	၉ - မဟာအဿပုရသုတ်
၅ - စူဠသစ္စကသုတ်	၁၀ - စူဠအဿပုရသုတ်

၅ - စူဠယမကဝဂ်

၁ - သာလေယျကသုတ်	၆ - မဟာဓမ္မသမာဒါနသုတ်
၂ - ဝေရဉ္ဇကသုတ်	၇ - ဝီမံသကသုတ်
၃ - မဟာဝေဒလ္လသုတ်	၈ - ကောသမ္ဗိယသုတ်
၄ - စူဠဝေဒလ္လသုတ်	၉ - ဗြဟ္မနိမန္တနိကသုတ်
၅ - စူဠဓမ္မသမာဒါနသုတ်	၁၀ - မာရတဇ္ဇနီယသုတ်

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော် မြန်မာပြန်

မာတိကာ ပြီးပြီ။

မဇ္ဈိမနိကာယ်

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

=== ၁ - မူလပရိယာယဝဂ် ===

၁ - မူလပရိယာယသုတ်

၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာ ခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဥက္ကဋ္ဌမြို့[၁] သုဘဂ တောအုပ်[၂] တောစိုး သစ်ပင်ရင်း၌ နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့"ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား" ဟု ထိုရဟန်း တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။

"ရဟန်းတို့ တရား အားလုံးတို့၏ အကြောင်းရင်း ဒေသနာ 'သဗ္ဗဓမ္မမူလပရိယာယသုတ်' ကို သင်တို့အား ဟောကြားပေအံ့၊ ထိုဒေသနာကို နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောကြား ပေအံ့" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာကို ဟောကြားတော်မူ၏။

၂။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ မရှိ, အရိယာတရား၌ မလိမ္မာ, အရိယာ တရား၌ ယဉ်ကျေးမှု 'ဝိနည်း' မရှိသော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ မရှိ, သူတော်ကောင်း တရား၌ မလိမ္မာ, သူတော်ကောင်း တရား၌ ယဉ်ကျေးမှု 'ဝိနည်း' မရှိသော အကြား အမြင် မရှိသူ ပုထုဇဉ်သည်- မြေကို မြေဟု မှတ်၏၊ မြေကို မြေဟု မှတ်၍ မြေကို ကြံ၏၊ မြေ၌ ကြံ၏၊ မြေမှ ကြံ၏၊ မြေကို ငါ့(ဟာ)ဟု ကြံ၏၊ မြေကို ရှေးရှု နှစ်သက်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ- ထိုသူ သည် (ထိုမြေကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

ရေကို ရေဟု မှတ်၏၊ ရေကို ရေဟု မှတ်၍ ရေကို ကြံ၏၊ ရေ၌ ကြံ၏၊ ရေမှ ကြံ၏၊ ရေကိုငါ့ (ဟာ) ဟု ကြံ၏၊ ရေကို ရှေးရှု နှစ်သက်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ- ထိုသူသည် (ထိုရေကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

မီးကို မီးဟု မှတ်၏၊ မီးကို မီးဟု မှတ်၍ မီးကို ကြံ၏၊ မီး၌ ကြံ၏၊ မီးမှ ကြံ၏၊ မီးကို ငါ့ (ဟာ) ဟု ကြံ၏၊ မီးကို ရှေးရှု နှစ်သက်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်း ကြောင့်နည်း ဟူမူ- ထိုသူသည် (ထိုမီးကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

လေကို လေဟု မှတ်၏၊ လေကို လေဟု မှတ်၍ လေကို ကြံ၏၊ လေ၌ ကြံ၏၊ လေမှ ကြံ၏၊ လေကို ငါ့(ဟာ)ဟု ကြံ၏၊ လေကို ရှေးရှုနှစ်သက်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း ဟူမူ- ထိုသူသည် (ထိုလေကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

၃။ သတ္တဝါတို့ကို သတ္တဝါတို့ဟု မှတ်၏၊ သတ္တဝါတို့ကို သတ္တဝါတို့ဟု မှတ်၍ သတ္တဝါတို့ကို ကြံ၏၊ သတ္တဝါတို့၌ ကြံ၏၊ သတ္တဝါတို့မှ ကြံ၏၊ သတ္တဝါတို့ကို ငါ့(ဟာ) ဟု ကြံ၏၊ သတ္တဝါတို့ကို ရှေးရှု နှစ်သက်

၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်း ကြောင့်နည်း ဟူမူ- ထိုသူသည် (ထိုသတ္တဝါတို့ကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

နတ်တို့ကို နတ်တို့ဟု မှတ်၏၊ နတ်တို့ကို နတ်တို့ဟု မှတ်၍ နတ်တို့ကို ကြံ၏၊ နတ်တို့၌ ကြံ၏၊ နတ်တို့မှ ကြံ၏၊ နတ်တို့ကို ငါ့(ဟာ)ဟု ကြံ၏၊ နတ်တို့ကို ရှေးရှုနှစ်သက်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ- ထိုသူသည် (ထိုနတ်တို့ကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

မာရ်နတ်ကို မာရ်နတ်ဟု မှတ်၏၊ မာရ်နတ်ကို မာရ်နတ်ဟု မှတ်၍ မာရ်နတ်ကို ကြံ၏၊ မာရ်နတ်၌ ကြံ၏၊ မာရ်နတ်မှ ကြံ၏၊ မာရ်နတ်ကို ငါ့(ဟာ)ဟု ကြံ၏၊ မာရ်နတ်ကို ရှေးရှု နှစ်သက်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ- ထိုသူသည် (ထိုမာရ်နတ်ကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသော ကြောင့် တည်း ဟု (ငါ ဘုရား) ဆို၏။

ဗြဟ္မာကို ဗြဟ္မာဟု မှတ်၏၊ ဗြဟ္မာကို ဗြဟ္မာဟု မှတ်၍ ဗြဟ္မာကို ကြံ၏၊ ဗြဟ္မာ၌ ကြံ၏၊ ဗြဟ္မာမှ ကြံ၏၊ ဗြဟ္မာကို ငါ့(ဟာ) ဟု ကြံ၏၊ ဗြဟ္မာကို ရှေးရှု နှစ်သက်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း ဟူမူ- ထိုသူသည် (ထိုဗြဟ္မာကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့်တည်း ဟု (ငါ ဘုရား) ဆို၏။

အာဘဿရဗြဟ္မာတို့ကို အာဘဿရဗြဟ္မာတို့ ဟု မှတ်၏၊ အာဘဿရဗြဟ္မာတို့ကို အာဘဿရ ဗြဟ္မာတို့ ဟု မှတ်၍ အာဘဿရဗြဟ္မာတို့ကို ကြံ၏၊ အာဘဿရဗြဟ္မာတို့၌ ကြံ၏၊ အာဘဿရဗြဟ္မာ တို့မှ ကြံ၏၊ အာဘဿရဗြဟ္မာတို့ကို ငါ့(ဟာ) ဟု ကြံ၏၊ အာဘဿရဗြဟ္မာတို့ကို ရှေးရှု နှစ်သက်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်း ကြောင့်နည်း ဟူမူ- ထိုသူသည် (ထိုအာဘဿရဗြဟ္မာတို့ကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့် တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

သုဘကိဏှဗြဟ္မာတို့ကို သုဘကိဏှဗြဟ္မာတို့ ဟု မှတ်၏၊ သုဘကိဏှဗြဟ္မာတို့ကို သုဘကိဏှဗြဟ္မာ တို့ဟု မှတ်၍ သုဘကိဏှဗြဟ္မာတို့ကို ကြံ၏၊ သုဘကိဏှဗြဟ္မာတို့၌ ကြံ၏၊ သုဘကိဏှဗြဟ္မာတို့မှ ကြံ၏၊ သုဘကိဏှဗြဟ္မာတို့ကို ငါ့(ဟာ) ဟု ကြံ၏၊ သုဘကိဏှ ဗြဟ္မာတို့ကို ရှေးရှု နှစ်သက်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ- ထိုသူသည် (ထိုသုဘကိဏှဗြဟ္မာတို့ကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသော ကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

ဝေဟပ္ဖိုလ်ဗြဟ္မာတို့ကို ဝေဟပ္ဖိုလ်ဗြဟ္မာတို့ဟု မှတ်၏၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဗြဟ္မာတို့ကို ဝေဟပ္ဖိုလ် ဗြဟ္မာတို့ ဟု မှတ်၍ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဗြဟ္မာတို့ကို ကြံ၏၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဗြဟ္မာတို့၌ ကြံ၏၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဗြဟ္မာတို့မှ ကြံ၏၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဗြဟ္မာတို့ကို ငါ့(ဟာ) ဟု ကြံ၏၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဗြဟ္မာ တို့ကို ရှေးရှု နှစ်သက်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ - ထိုသူသည် (ထိုဝေဟပ္ဖိုလ်ဗြဟ္မာတို့ကို) ပိုင်းခြား၍ မသိ သောကြောင့်တည်း ဟု (ငါ ဘုရား) ဆို၏။

အဘိဘူဗြဟ္မာကို* အဘိဘူဗြဟ္မာဟု မှတ်၏၊ အဘိဘူဗြဟ္မာကို အဘိဘူဗြဟ္မာဟု မှတ် ၍ အဘိဘူဗြဟ္မာကို ကြံ၏၊ အဘိဘူဗြဟ္မာ၌ ကြံ၏၊ အဘိဘူဗြဟ္မာမှ ကြံ၏၊ အဘိဘူဗြဟ္မာကို ငါ့ (ဟာ) ဟု ကြံ၏၊ အဘိဘူဗြဟ္မာကို ရှေးရှု နှစ်သက်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်း ကြောင့်နည်း ဟူမူ- ထိုသူသည် (ထိုအဘိဘူဗြဟ္မာကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသော ကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

၄။အာကာသာနဉ္စာယတနဗြဟ္မာကို အာကာသာနဉ္စာယတနဗြဟ္မာဟု မှတ်၏၊ အာကာသာနဉ္စာ ယတန ဗြဟ္မာကို အာကာသာနဉ္စာယတနဗြဟ္မာဟု မှတ်၍ အာကာသာနဉ္စာယတန ဗြဟ္မာကို ကြံ၏၊ အာကာသာနဉ္စာယတနဗြဟ္မာ၌ ကြံ၏၊ အာကာသာနဉ္စာယတနဗြဟ္မာမှ ကြံ၏၊ အာကာသာနဉ္စာယတန ဗြဟ္မာကို ငါ့(ဟာ)ဟု ကြံ၏၊ အာကာသာနဉ္စာယတနဗြဟ္မာကို ရှေးရှု နှစ်သက်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည်

အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ- ထိုသူသည် (ထို အာကာသာနဉ္စာယတနပြဟ္မာကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

ဝိညာဏဉ္စာယတနပြဟ္မာကို ဝိညာဏဉ္စာယတနပြဟ္မာဟု မှတ်၏၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန ပြဟ္မာကို ဝိညာဏဉ္စာယတနပြဟ္မာဟု မှတ်၍ ဝိညာဏဉ္စာယတနပြဟ္မာကို ကြံ၏၊ ဝိညာဏဉ္စာ ယတနပြဟ္မာ၌ ကြံ၏၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနပြဟ္မာမှ ကြံ၏၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနပြဟ္မာကို ငါ့(ဟာ)ဟု ကြံ၏၊ ဝိညာဏဉ္စာ ယတနပြဟ္မာကို ရှေးရှု နှစ်သက်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ- ထိုသူသည် (ထိုဝိညာဏဉ္စာယတနပြဟ္မာကို) ပိုင်းခြား ၍ မသိသောကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

အာကိဉ္စညာယတနပြဟ္မာကို အာကိဉ္စညာယတနပြဟ္မာဟု မှတ်၏၊ အာကိဉ္စညာ ယတနပြဟ္မာကို အာကိဉ္စညာယတနပြဟ္မာဟု မှတ်၍ အာကိဉ္စညာယတနပြဟ္မာကို ကြံ၏၊ အာကိဉ္စညာယတနပြဟ္မာ၌ ကြံ၏၊ အာကိဉ္စညာယတနပြဟ္မာမှ ကြံ၏၊ အာကိဉ္စညာ ယတနပြဟ္မာကို ငါ့(ဟာ)ဟု ကြံ၏၊ အာကိဉ္စညာ ယတန ပြဟ္မာကို ရှေးရှု နှစ်သက်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ- ထိုသူသည် (ထိုအာကိဉ္စညာယတန ပြဟ္မာကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

နေဝသညာနာသညာယတနပြဟ္မာကို နေဝသညာနာသညာယတနပြဟ္မာဟု မှတ်၏၊ နေဝသညာ နာသညာယတနပြဟ္မာကို နေဝသညာနာသညာယတနပြဟ္မာဟု မှတ်၍ နေဝသညာနာသညာယတန ပြဟ္မာကို ကြံ၏၊ နေဝသညာနာသညာယတနပြဟ္မာ၌ ကြံ၏၊ နေဝသညာနာသညာယတနပြဟ္မာမှ ကြံ၏၊ နေဝသညာနာသညာယတနပြဟ္မာကို ငါ့(ဟာ) ဟု ကြံ၏၊ နေဝသညာနာသညာယတနပြဟ္မာကို ရှေးရှု နှစ်သက်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း ဟူမူ- ထိုသူသည် (ထိုနေဝသညာ နာသညာယတနပြဟ္မာ ကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

၅။ မြင်အပ်သော အဆင်းကို မြင်အပ်သော အဆင်းဟု မှတ်၏၊ မြင်အပ်သော အဆင်းကို မြင်အပ်သော အဆင်းဟု မှတ်၍ မြင်အပ်သော အဆင်းကို ကြံ၏၊ မြင်အပ်သော အဆင်း၌ ကြံ၏၊ မြင် အပ်သော အဆင်းမှ ကြံ၏၊ မြင်အပ်သော အဆင်းကို ငါ့(ဟာ) ဟု ကြံ၏၊ မြင်အပ်သော အဆင်းကို ရှေးရှု နှစ်သက်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ- ထိုသူသည် (ထိုမြင်အပ် သောအဆင်းကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

ကြားအပ်သော အသံကို ကြားအပ်သော အသံဟု မှတ်၏၊ ကြားအပ်သော အသံကို ကြားအပ်သော အသံဟု မှတ်၍ ကြားအပ်သော အသံကို ကြံ၏၊ ကြားအပ်သော အသံ၌ ကြံ၏၊ ကြားအပ်သော အသံမှ ကြံ၏၊ ကြားအပ်သော အသံကို ငါ့ (ဟာ) ဟု ကြံ၏၊ ကြားအပ်သော အသံကို ရှေးရှု နှစ်သက်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့် နည်းဟူမူ- ထိုသူသည် (ထိုကြားအပ်သော အသံကို) ပိုင်းခြား ၍ မသိသောကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

တွေ့ထိအပ်သော အနံ့ အရသာ အတွေ့ အထိကို တွေ့ထိအပ်သော အနံ့ အရသာ အတွေ့ အထိ ဟု မှတ်၏၊ တွေ့ထိအပ်သော အနံ့ အရသာ အတွေ့ အထိကို တွေ့ထိ အပ်သော အနံ့ အရသာ အတွေ့ အထိ ဟု မှတ်၍ တွေ့ထိအပ်သော အနံ့ အရသာ အတွေ့ အထိကို ကြံ၏၊ တွေ့ထိအပ်သော အနံ့ အရသာ အတွေ့ အထိ၌ ကြံ၏၊ တွေ့ထိ အပ်သော အနံ့ အရသာ အတွေ့ အထိမှ ကြံ၏၊ တွေ့ထိ အပ်သော အနံ့ အရသာ အတွေ့ အထိကို ငါ့ (ဟာ) ဟု ကြံ၏၊ တွေ့ထိအပ်သော အနံ့ အရသာ အတွေ့ အထိကို ရှေးရှု နှစ်သက်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း ဟူမူ- ထိုသူ သည် (ထိုတွေ့ထိအပ်သော အနံ့ အရသာ အတွေ့ အထိကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့် တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

အထူး သိအပ်သော အာရုံကို အထူး သိအပ်သော အာရုံဟု မှတ်၏၊ အထူး သိအပ်သော အာရုံကို အထူး သိအပ်သော အာရုံဟု မှတ်၍ အထူး သိအပ်သော အာရုံကို ကြံ၏၊ အထူး သိအပ်သော အာရုံ၌ ကြံ၏၊ အထူး သိအပ်သော အာရုံမှ ကြံ၏၊ အထူး သိအပ်သော အာရုံကို ငါ့(ဟာ) ဟု ကြံ၏၊ အထူး

သိအပ်သော အာရုံကို ရှေးရှု နှစ်သက်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ- ထိုသူသည် (ထိုအထူး သိအပ်သော အာရုံကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

၆။ တစ်ခုတည်း ဖြစ်ခြင်း (ဈာန် သမာပတ်စိတ်) ကို တစ်ခုတည်း ဖြစ်ခြင်း (ဈာန် သမာပတ်စိတ်) ဟု မှတ်၏၊ တစ်ခုတည်း ဖြစ်ခြင်း (ဈာန် သမာပတ်စိတ်) ကို တစ်ခုတည်း ဖြစ်ခြင်း (ဈာန် သမာပတ်စိတ်) ဟု မှတ်၍ တစ်ခုတည်း ဖြစ်ခြင်း (ဈာန် သမာပတ်စိတ်) ကို ကြံ၏၊ တစ်ခုတည်း ဖြစ်ခြင်း (ဈာန် သမာပတ်စိတ်) ၌ ကြံ၏၊ တစ်ခုတည်း ဖြစ်ခြင်း (ဈာန် သမာပတ်စိတ်)မှ ကြံ၏၊ တစ်ခုတည်း ဖြစ်ခြင်း (ဈာန် သမာပတ်စိတ်)ကို ငါ့(ဟာ) ဟု ကြံ၏၊ တစ်ခုတည်း ဖြစ်ခြင်း (ဈာန် သမာပတ်စိတ်) ကို ရှေးရှု နှစ်သက်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ- ထိုသူသည် (ထိုတစ်ခုတည်း ဖြစ်ခြင်း 'ဈာန် သမာပတ်စိတ်' ကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

အထူးထူး ဖြစ်ခြင်း (ကာမစိတ်) ကို အထူးထူး ဖြစ်ခြင်း (ကာမစိတ်) ဟု မှတ်၏၊ အထူးထူး ဖြစ်ခြင်း (ကာမစိတ်) ကို အထူးထူး ဖြစ်ခြင်း (ကာမစိတ်) ဟု မှတ်၍ အထူးထူး ဖြစ်ခြင်း (ကာမစိတ်) ကို ကြံ၏၊ အထူးထူး ဖြစ်ခြင်း (ကာမစိတ်) ၌ ကြံ၏၊ အထူးထူး ဖြစ်ခြင်း (ကာမစိတ်) မှ ကြံ၏၊ အထူးထူး ဖြစ်ခြင်း (ကာမစိတ်) ကို ငါ့(ဟာ)ဟု ကြံ၏၊ အထူးထူး ဖြစ်ခြင်း (ကာမစိတ်)ကို ရှေးရှု နှစ်သက်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း ဟူမူ- ထိုသူသည် (ထိုအထူးထူး ဖြစ်ခြင်း 'ကာမစိတ်' ကို) ပိုင်းခြား ၍ မသိသောကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

အလုံးစုံကို အလုံးစုံဟု မှတ်၏၊ အလုံးစုံကို အလုံးစုံဟု မှတ်၍ အလုံးစုံကို ကြံ၏၊ အလုံးစုံ၌ ကြံ၏၊ အလုံးစုံမှ ကြံ၏၊ အလုံးစုံကို ငါ့(ဟာ)ဟု ကြံ၏၊ အလုံးစုံကို ရှေးရှု နှစ်သက်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ- ထိုသူသည် (ထိုအလုံးစုံကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

နိဗ္ဗာန်ကို နိဗ္ဗာန်ဟု မှတ်၏၊ နိဗ္ဗာန်ကို နိဗ္ဗာန်ဟု မှတ်၍ နိဗ္ဗာန်ကို ကြံ၏၊ နိဗ္ဗာန်၌ ကြံ၏၊ နိဗ္ဗာန်မှ ကြံ၏၊ နိဗ္ဗာန်ကို ငါ့(ဟာ)ဟု ကြံ၏၊ နိဗ္ဗာန်ကို ရှေးရှု နှစ်သက်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ- ထိုသူသည် (ထိုနိဗ္ဗာန်ကို) ပိုင်းခြား၍ မသိသောကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

ပုထုဇဉ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ပဌမနည်း ဘုံအပိုင်းအခြားပြီး၏။

၇။ ရဟန်းတို့ အတုမဲ့သော ယောဂလေးပါးတို့၏ ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို တောင့်တ နေသော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်သေးသော သေက္ခ ရဟန်းသည်လည်း- မြေကို မြေဟု အထူးသိ၏၊ မြေကို မြေဟု အထူးသိ၍ မြေကို မကြံရာ၊ မြေ၌ မကြံရာ၊ မြေမှ မကြံရာ၊ မြေကို ငါ့(ဟာ)ဟု မကြံရာ၊ မြေကို ရှေးရှု မနှစ်သက်ရာ။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ- ထိုသူသည် (ထိုမြေကို) ပိုင်းခြား၍ သိသောကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

ရေကို။ပ။ မီးကို။ လေကို။ သတ္တဝါတို့ကို။ နတ်တို့ကို။ မာရ်နတ်ကို။ ဗြဟ္မာကို။ အာဘဿရ ဗြဟ္မာတို့ကို။ သုဘကိဏှဗြဟ္မာတို့ကို။ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဗြဟ္မာတို့ကို။ အဘိဘူဗြဟ္မာကို။ အာကာသာနဉ္စာ ယတနဗြဟ္မာကို။ ဝိညာဏဉ္စာယတနဗြဟ္မာကို။ အာကိဉ္စညာယတန ဗြဟ္မာကို။ နေဝသညာနာသညာ ယတနဗြဟ္မာကို။ မြင်အပ်သော အဆင်းကို။ ကြားအပ်သော အသံကို။ တွေ့ထိအပ်သော အနံ့ အရသာ အတွေ့ အထိကို။ အထူး သိအပ်သော အာရုံကို။ တစ်ခုတည်း ဖြစ်ခြင်း (ဈာန် သမာပတ်စိတ်) ကို။ အထူးထူး ဖြစ်ခြင်း (ကာမစိတ်) ကို။ အလုံးစုံကို။ နိဗ္ဗာန်ကို နိဗ္ဗာန်ဟု အထူးသိ၏၊ နိဗ္ဗာန်ကို နိဗ္ဗာန်ဟု

အထူးသိ၍ နိဗ္ဗာန်ကို မကြံရာ၊ နိဗ္ဗာန်၌ မကြံရာ၊ နိဗ္ဗာန်မှ မကြံရာ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ငါ့(ဟာ)ဟု မကြံရာ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ရှေးရှု မနှစ်သက်ရာ။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ- ထိုသူသည် (ထိုနိဗ္ဗာန်ကို) ပိုင်းခြား၍ သိသောကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဒုတိယနည်း ဘုံအပိုင်းအခြားပြီး၏။

၈။ ရဟန်းတို့ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော မဂ်အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးသော ဝန်ကို ချထားပြီးသော (အရဟတ္တဖိုလ် ဟူသော) ကိုယ်ကျိုး ကိုယ်စီးပွားကို ရပြီးသော ဘဝသံယောဇဉ် အားလုံး ကုန်ပြီးသော ကောင်းစွာသိ၍ လွတ်မြောက်ပြီးသော ရဟန္တာ ရဟန်းသည်လည်း- မြေကို မြေဟု အထူးသိ၏၊ မြေကို မြေဟု အထူးသိ၍ မြေကို မကြံ၊ မြေ၌ မကြံ၊ မြေမှ မကြံ၊ မြေကို ငါ့(ဟာ)ဟု မကြံ၊ မြေကို ရှေးရှု မနှစ်သက်။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့် နည်းဟူမူ- ထိုသူသည် (ထိုမြေကို) ပိုင်းခြား၍ သိပြီးသောကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

ရေကို။ပ။ မီးကို။ လေကို။ သတ္တဝါတို့ကို။ နတ်တို့ကို။ မာရ်နတ်ကို။ ဗြဟ္မာကို။ အာဘဿရ ဗြဟ္မာတို့ကို။ သုဘကိဏှဗြဟ္မာတို့ကို။ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဗြဟ္မာတို့ကို။ အဘိဘူဗြဟ္မာကို။ အာကာသာနဉ္စာယတန ဗြဟ္မာကို။ ဝိညာဏဉ္စာယတနဗြဟ္မာကို။ အာကိဉ္စညာယတနဗြဟ္မာ ကို။ နေဝသညာနာသညာယတန ဗြဟ္မာကို။ မြင်အပ်သော အဆင်းကို။ ကြားအပ်သော အသံကို။ တွေ့ထိအပ်သော အနံ့ အရသာ အတွေ့ အထိကို။ အထူး သိအပ်သော အာရုံကို။ တစ်ခုတည်း ဖြစ်ခြင်း (ဈာန် သမာပတ်စိတ်) ကို။ အထူးထူး ဖြစ်ခြင်း (ကာမစိတ်)ကို။ အလုံးစုံကို။ နိဗ္ဗာန်ကို နိဗ္ဗာန် ဟု အထူးသိ၏၊ နိဗ္ဗာန်ကို နိဗ္ဗာန်ဟု အထူးသိ၍ နိဗ္ဗာန်ကို မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်၌ မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်မှ မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ငါ့(ဟာ)ဟု မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ရှေးရှု မနှစ်သက်။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့် နည်းဟူမူ- ထိုသူသည် (ထိုနိဗ္ဗာန်ကို) ပိုင်းခြား၍ သိပြီးဖြစ် သောကြောင့် တည်းဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

ရဟန္တာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် တတိယနည်း ဘုံအပိုင်းအခြားပြီး၏။

၉။ ရဟန်းတို့ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော မဂ်အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးသော ပြုဖွယ် ကိစ္စကို ပြုပြီးသော ဝန်ကို ချထားပြီးသော (အရဟတ္တဖိုလ် ဟူသော) ကိုယ်ကျိုး ကိုယ်စီးပွားကို ရပြီးသော ဘဝသံယောဇဉ် အားလုံးကုန်ပြီးသော ကောင်းစွာသိ၍ လွတ်မြောက်ပြီးသော ရဟန္တာ ရဟန်းသည်လည်း- မြေကို မြေဟု အထူးသိ၏၊ မြေကို မြေဟု အထူးသိ၍ မြေကို မကြံ၊ မြေ၌ မကြံ၊ မြေမှ မကြံ၊ ဗမြကို ငါ့(ဟာ)ဟု မကြံ၊ မြေကို ရှေးရှု မနှစ်သက်။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ- တပ်စွန်းမှု ကုန်သော အားဖြင့် တပ်စွန်းမှု ကင်းသည့် အဖြစ်ကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

ရေကို။ပ။ မီးကို။ လေကို။ သတ္တဝါတို့ကို။ နတ်တို့ကို။ မာရ်နတ်ကို။ ဗြဟ္မာကို။ အာဘဿရဗြဟ္မာ တို့ကို။ သုဘကိဏှဗြဟ္မာတို့ကို။ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဗြဟ္မာတို့ကို။ အဘိဘူဗြဟ္မာကို။ အာကာသာနဉ္စာယတန ဗြဟ္မာကို။ ဝိညာဏဉ္စာယတနဗြဟ္မာကို။ အာကိဉ္စညာယတနဗြဟ္မာ ကို။ နေဝသညာနာသညာယတန ဗြဟ္မာကို။ မြင်အပ်သော အဆင်းကို။ ကြားအပ်သော အသံကို။ တွေ့ထိအပ်သော အနံ့ အရသာ အတွေ့ အထိကို။ အထူး သိအပ်သော အာရုံကို။ တစ်ခုတည်း ဖြစ်ခြင်း (ဈာန် သမာပတ်စိတ်)ကို။ အထူးထူး ဖြစ်ခြင်း (ကာမစိတ်) ကို။ အလုံးစုံကို။ နိဗ္ဗာန်ကို နိဗ္ဗာန်ဟု အထူးသိ၏၊ နိဗ္ဗာန်ကို နိဗ္ဗာန်ဟု အထူးသိ၍ နိဗ္ဗာန်ကို မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်၌ မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်မှ မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ငါ့ (ဟာ) ဟု မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ရှေးရှု မနှစ်သက်။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ- တပ်စွန်းမှု ကုန်သောအားဖြင့် တပ်စွန်းမှု ကင်းသည့် အဖြစ်ကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

ရဟန္တာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် စတုတ္ထနည်း ဘုံအပိုင်းအခြားပြီး၏။

၁၀။ ရဟန်းတို့ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော မဂ်အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးသော ပြုဖွယ် ကိစ္စကို ပြုပြီးသော ဝန်ကို ချထားပြီးသော (အရဟတ္တဖိုလ် ဟူသော) ကိုယ်ကျိုး ကိုယ်စီးပွားကို ရပြီးသော ဘဝသံယောဇဉ် အားလုံး ကုန်ပြီးသော ကောင်းစွာ သိ၍ လွတ်မြောက်ပြီးသော ရဟန္တာ ရဟန်းသည်လည်း- မြေကို မြေဟု အထူးသိ၏၊ မြေကို မြေဟု အထူးသိ၍ မြေကို မကြံ၊ မြေ၌ မကြံ၊ မြေမှ မကြံ၊ မြေကိုငါ့ (ဟာ) ဟု မကြံ၊ မြေကို ရှေးရှု မနှစ်သက်။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ- အမျက် ထွက်မှုကုန်သော အားဖြင့် အမျက် ထွက်မှု ကင်းသည့် အဖြစ်ကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

ရေကို။ပ။ မီးကို။ လေကို။ သတ္တဝါတို့ကို။ နတ်တို့ကို။ မာရ်နတ်ကို။ ပြဟ္မာကို။ အာဘဿရပြဟ္မာတို့ကို။ သုဘကိဏှပြဟ္မာတို့ကို။ ဝေဟပ္ဖိုလ်ပြဟ္မာတို့ကို။ အဘိဘူပြဟ္မာကို။ အာကာသာနဉ္စာယတနပြဟ္မာကို။ ဝိညာဏဉ္စာယတနပြဟ္မာကို။ အာကိဉ္စညာယတနပြဟ္မာ ကို။ နေဝသညာနာသညာယတနပြဟ္မာကို။ မြင်အပ်သော အဆင်းကို။ ကြားအပ်သော အသံကို။ တွေ့ထိအပ်သော အနံ့ အရသာ အတွေ့ အထိကို။ အထူး သိအပ်သော အာရုံကို။ တစ်ခုတည်း ဖြစ်ခြင်း (ဈာန် သမာပတ်စိတ်)ကို။ အထူးထူး ဖြစ်ခြင်း (ကာမစိတ်) ကို။ အလုံးစုံကို။ နိဗ္ဗာန်ကို နိဗ္ဗာန်ဟု အထူးသိ၏၊ နိဗ္ဗာန်ကို နိဗ္ဗာန်ဟု အထူးသိ၍ နိဗ္ဗာန်ကို မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်၌ မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်မှ မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ငါ့ (ဟာ) ဟု မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ရှေးရှု မနှစ်သက်။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ- အမျက်ထွက်မှု ကုန်သော အားဖြင့် အမျက်ထွက်မှု ကင်းသည့် အဖြစ်ကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

ရဟန္တာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ပဉ္စမနည်း ဘုံအပိုင်းအခြားပြီး၏။

၁၁။ ရဟန်းတို့ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော မဂ်အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးသော ပြုဖွယ် ကိစ္စကို ပြုပြီးသော ဝန်ကို ချထားပြီးသော (အရဟတ္တဖိုလ် ဟူသော) ကိုယ်ကျိုး ကိုယ်စီးပွားကို ရပြီးသော ဘဝ သံယောဇဉ် အားလုံး ကုန်ပြီးသော ကောင်းစွာ သိ၍ လွတ်မြောက်ပြီးသော ရဟန္တာ ရဟန်းသည်လည်း- မြေကို မြေဟု အထူးသိ၏၊ မြေကို မြေဟု အထူးသိ၍ မြေကို မကြံ၊ မြေ၌ မကြံ၊ မြေမှ မကြံ၊ မြေကို ငါ့(ဟာ)ဟု မကြံ၊ မြေကို ရှေးရှု မနှစ်သက်။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ - တွေဝေမှု ကုန်သော အားဖြင့် တွေဝေမှု ကင်းသည့် အဖြစ်ကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

ရေကို။ပ။ မီးကို။ လေကို။ သတ္တဝါတို့ကို။ နတ်တို့ကို။ မာရ်နတ်ကို။ ပြဟ္မာကို။ အာဘဿရပြဟ္မာတို့ကို။ သုဘကိဏှပြဟ္မာတို့ကို။ ဝေဟပ္ဖိုလ်ပြဟ္မာတို့ကို။ အဘိဘူပြဟ္မာကို။ အာကာသာနဉ္စာယတနပြဟ္မာကို။ ဝိညာဏဉ္စာယတနပြဟ္မာကို။ အာကိဉ္စညာယတနပြဟ္မာ ကို။ နေဝသညာနာသညာယတနပြဟ္မာကို။ မြင်အပ်သော အဆင်းကို။ ကြားအပ်သော အသံကို။ တွေ့ထိအပ်သော အနံ့ အရသာ အတွေ့ အထိကို။ အထူး သိအပ်သော အာရုံကို။ တစ်ခုတည်း ဖြစ်ခြင်း (ဈာန် သမာပတ်စိတ်)ကို။ အထူးထူး ဖြစ်ခြင်း (ကာမစိတ်) ကို။ အလုံးစုံကို။ နိဗ္ဗာန်ကို နိဗ္ဗာန်ဟု အထူးသိ၏၊ နိဗ္ဗာန်ကို နိဗ္ဗာန်ဟု အထူးသိ၍ နိဗ္ဗာန်ကို မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်၌ မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်မှ မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ငါ့ (ဟာ)ဟု မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ရှေးရှု မနှစ်သက်။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ- တွေဝေမှု ကုန်သော အားဖြင့် တွေဝေမှု ကင်းသည့် အဖြစ်ကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

ရဟန္တာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဆဋ္ဌနည်း ဘုံအပိုင်းအခြားပြီး၏။

၁၂။ ရဟန်းတို့ ပူဇော် အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရား တို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း- မြေကို မြေဟု အထူးသိ၏၊ မြေကို မြေဟု အထူးသိ၍ မြေကို မကြံ၊ မြေ၌ မကြံ၊ မြေမှ မကြံ၊ မြေကို ငါ့(ဟာ)ဟု မကြံ၊ မြေကို ရှေးရှု မနှစ်သက်။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်း သည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ- မြတ်စွာဘုရားသည် ထို(အားလုံး)ကို ပိုင်းခြား၍ သိပြီး သောကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

ရေကို။ပ။ မီးကို။ လေကို။ သတ္တဝါတို့ကို။ နတ်တို့ကို။ မာရ်နတ်ကို။ ဗြဟ္မာကို။ အာဘဿရဗြဟ္မာ တို့ကို။ သုဘကိဏှဗြဟ္မာတို့ကို။ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဗြဟ္မာတို့ကို။ အဘိဘူဗြဟ္မာကို။ အာကာသာနဉ္စာယတန ဗြဟ္မာကို။ ဝိညာဏဉ္စာယတနဗြဟ္မာကို။ အာကိဉ္စညာယတနဗြဟ္မာ ကို။ နေဝသညာနာသညာယတန ဗြဟ္မာကို။ မြင်အပ်သော အဆင်းကို။ ကြားအပ်သော အသံကို။ တွေ့ထိအပ်သော အနံ့ အရသာ အတွေ့ အထိကို။ အထူး သိအပ်သော အာရုံကို။ တစ်ခုတည်း ဖြစ်ခြင်း (ဈာန် သမာပတ်စိတ်)ကို။ အထူးထူး ဖြစ်ခြင်း (ကာမစိတ်) ကို။ အလုံးစုံကို။ နိဗ္ဗာန်ကို နိဗ္ဗာန်ဟု အထူးသိ၏၊ နိဗ္ဗာန်ကို နိဗ္ဗာန်ဟု အထူးသိ၍ နိဗ္ဗာန်ကို မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်၌ မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်မှ မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ငါ့ (ဟာ)ဟု မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ရှေးရှု မနှစ်သက်။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ- မြတ်စွာဘုရားသည် ထို (အားလုံး) ကို ပိုင်းခြား ၍ သိပြီးသောကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

မြတ်စွာဘုရား၏ အစွမ်းအားဖြင့် သတ္တမနည်း ဘုံအပိုင်းအခြားပြီး၏။

၁၃။ ရဟန်းတို့ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရား တို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း- မြေကို မြေဟု အထူးသိ၏၊ မြေကို မြေဟု အထူးသိ၍ မြေကို မကြံ၊ မြေ၌ မကြံ၊ မြေမှ မကြံ၊ မြေကို ငါ့(ဟာ)ဟု မကြံ၊ မြေကို ရှေးရှု မနှစ်သက်။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ- နှစ်သက်မှုသည် ဆင်းရဲခြင်း၏ အကြောင်းရင်း တည်း ဟု ဤသို့ သိ၍ 'ဘဝကြောင့် ပဋိသန္ဓေ တည်နေခြင်း ဇာတိသည် ဖြစ်၏၊ ဇာတိ ဖြစ်သူအား အိုရင့်ခြင်း, သေခြင်းသည် ဖြစ်၏' ဟု (ဤသို့ သိ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် တပ်မက်မှုကို ပယ်အပ်ပြီ)။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် အလုံးစုံအားဖြင့် တပ်မက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် တပ်စွန်းမှု ကင်းခြင်း ကြောင့် ချုပ်ခြင်းကြောင့် စွန့်ခြင်းကြောင့် စွန့်လွှတ်ခြင်းကြောင့် အတုမရှိသော သမ္မာသမ္ဗောဓိ ဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီ၊ ထို့ကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

ရေကို။ပ။ မီးကို။ လေကို။ သတ္တဝါတို့ကို။ နတ်တို့ကို။ မာရ်နတ်ကို။ ဗြဟ္မာကို။ အာဘဿရဗြဟ္မာ တို့ကို။ သုဘကိဏှဗြဟ္မာတို့ကို။ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဗြဟ္မာတို့ကို။ အဘိဘူဗြဟ္မာကို။ အာကာသာနဉ္စာယတန ဗြဟ္မာကို။ ဝိညာဏဉ္စာယတနဗြဟ္မာကို။ အာကိဉ္စညာယတနဗြဟ္မာ ကို။ နေဝသညာနာသညာယတန ဗြဟ္မာကို။ မြင်အပ်သော အဆင်းကို။ ကြားအပ်သော အသံကို။ တွေ့ထိအပ်သော အနံ့ အရသာ အတွေ့ အထိကို။ အထူး သိအပ်သော အာရုံကို။ တစ်ခုတည်း ဖြစ်ခြင်း (ဈာန် သမာပတ်စိတ်)ကို။ အထူးထူး ဖြစ်ခြင်း (ကာမစိတ်) ကို။ အလုံးစုံကို။ နိဗ္ဗာန်ကို နိဗ္ဗာန်ဟု အထူးသိ၏၊ နိဗ္ဗာန်ကို နိဗ္ဗာန်ဟု အထူးသိ၍ နိဗ္ဗာန်ကို မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်၌ မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်မှ မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ငါ့ (ဟာ)ဟု မကြံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ရှေးရှု မနှစ်သက်။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ- နှစ်သက်မှုသည် ဆင်းရဲခြင်း၏ အကြောင်းရင်းတည်း ဟု ဤသို့ သိ၍ 'ဘဝကြောင့် ပဋိသန္ဓေ တည်နေခြင်း ဇာတိသည် ဖြစ်၏၊ ဇာတိ ဖြစ်သူအား အိုရင့်ခြင်း, သေခြင်းသည် ဖြစ်၏' ဟု (ဤသို့သိ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် တပ်မက်မှုကို ပယ်အပ်ပြီ)။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် အလုံးစုံ အားဖြင့် တပ်မက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် တပ်စွန်းမှု ကင်းခြင်းကြောင့် ချုပ်ခြင်းကြောင့် စွန့်ခြင်းကြောင့် စွန့်လွှတ်ခြင်းကြောင့် အတု မရှိသော သမ္မာသမ္ဗောဓိ ဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီ၊ ထို့ကြောင့်တည်း ဟု (ငါဘုရား) ဆို၏။

မြတ်စွာဘုရား၏ အစွမ်းအားဖြင့် အဋ္ဌမနည်း ဘုံအပိုင်းအခြားပြီး၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤ(ဒေသနာ)ကို ဟောတော်မူပြီ၊ ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရား ဒေသနာကို မနှစ်သက်ကြကုန်*[၄]။

ရှေးဦးစွာသော မူလပရိယာယသုတ်ပြီး၏။

၁။ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဥက္ကာဋ္ဌ၊ ဥက္ကာ= မီးရှူး မီးတိုင်၊ ဋ္ဌ= စိုက်ထောင်သည်၊ ဥက္ကဋ္ဌ= မီးရှူး မီးတိုင်ကို စိုက်ထောင်၍ တည်သောမြို့၊ နက္ခတ်ကောင်း ကြုံကြိုက်သည့် ညဥ့် မိုးမလင်းမီ အချိန် မလွန်ရန် မီးထွန်းလျက် အဆောတလျင် တစ်ညဥ့်တွင်းချင်း ပြီးစီးအောင် တည်ထောင်သောမြို့။

၂။ သုဘဂ၊ သု=ကောင်းမြတ်သော၊ ဘဂ=ကျက်သရေမင်္ဂလာ၊ သုဘဂ= ကောင်းမြတ်သော ကျက်သရေ မင်္ဂလာ ရှိသည့် တောအုပ်။

၃။ *အဘိဘူ = နာမ်ခန္ဓာလေးပါးကို နှိမ်နင်း လွှမ်းမိုးပြီးသော ဗြဟ္မာ၊ အသညသတ်ဘုံ၌ အသညသတ် ဗြဟ္မာတို့သည် "ဆင်းရဲဒုက္ခ ရှိခြင်းကား သိမှတ်တတ်သော နာမ် တရားကြောင့်သာ ဖြစ်ရသည်၊ နာမ်တရားမရှိလျှင် သိမှတ်ခြင်း သဘော မရှိသဖြင့် ဆင်းရဲ ဒုက္ခ ရှိမည် မဟုတ်" ဟု နှလုံးသွင်း၍ ဈာန် သမာပတ်ကို ပွားများ နေထိုင်သဖြင့် ထိုဘုံ၌ ဖြစ်လာကြရသည်၊ ထို့ကြောင့် ထိုဗြဟ္မာတို့မှာ အသိနာမ် ဝိညာဉ် မရှိ၊ ရုပ် သက်သက်ဖြင့်သာ ကမ္ဘာ ငါးရာပတ်လုံး တည်နေရသည်၊ ထိုအသညသတ် ဗြဟ္မာကို အဘိဘူဗြဟ္မာ ခေါ်သည်။

၄။ * (မူကွဲ) အချို့ ပါဠိတော်၌ 'အဘိနန္ဒုန္တိ'ဟု အဆုံးသတ်လျက် ရှိ၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လို ကုန်ပြီ ဟု အဓိပ္ပါယ် ထွက်၏။ သို့ရာတွင် ဤသုတ်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် တရားနာ ရဟန်း ငါးရာတို့အား အဓိပ္ပါယ် သိရှိ၍ တရား ရစေရန် ဟောတော်မူ သည် မဟုတ်၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူတိုင်းသော တရားကို ငါတို့ သိကြသည် ဟု အထင်ကြီး နေသော မာနကို ပယ်ဖျောက်ရန်သာ ဟောကြားတော်မူခြင်း ဖြစ်ပေသည်၊ ထိုရဟန်းတို့သည် တရားတော်ကို မသိ မမြင်နိုင် သဖြင့် မာန်မာန ကျကြသည်၊ ဤသို့ နားမလည်ခြင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက် နှမော် သာဓု မခေါ်ကြကုန် ဟု အဋ္ဌကထာဖွင့် အတိုင်းသာ ပြန်ဆိုသည်။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၁ - မူလပရိယာယဝဂ် ===

၂ - သဗ္ဗာသဝသုတ်

၁၄။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

"ရဟန်းတို့ အာသဝ အားလုံးကို ပိတ်ကြောင်း 'သဗ္ဗာသဝသံဝရ' ဒေသနာကို သင်တို့အား ဟောကြားပေအံ့၊ ထိုဒေသနာကို နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံး သွင်းကုန် လော့၊ ဟောကြားပေအံ့" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားဒေသနာကို ဟောတော်မူ၏။

၁၅။ ရဟန်းတို့ ငါသည် သိသူ မြင်သူအား အာသဝတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ဟောတော်မူ၏။ မသိသူ မမြင်သူအား ဟောတော်မမူ။ ရဟန်းတို့ အဘယ်ကို သိသူ မြင်သူအား အာသဝတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ဟောတော်မူသနည်းဟူမူ- သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် နှလုံး သွင်းခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မသင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် နှလုံး သွင်းခြင်းကို လည်းကောင်း သိသူ မြင်သူအား အာသဝတို့၏ ကုန်ခြင်းကို ဟောတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ မသင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် နှလုံး သွင်းသူအား မဖြစ်သေးသော အာသဝတို့သည်လည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ဖြစ်ပြီးသော အာသဝတို့သည်လည်း တိုးပွားကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ သင့်သော အကြောင်း အားဖြင့် နှလုံးသွင်း သူအား မဖြစ်သေးသော အာသဝတို့သည်လည်း မဖြစ်ကုန်၊ ဖြစ်ပြီးသော အာသဝတို့သည်လည်း ပပျောက်ကုန်၏။

၁၆။ ရဟန်းတို့ မြင်ခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်သော အာသဝတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ပိတ်ခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်သော အာသဝတို့သည် ရှိကုန်၏၊ မှီဝဲခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်သော အာသဝ တို့သည် ရှိကုန်၏၊ သည်းခံခြင်းဖြင့် ပယ်အပ် ကုန်သော အာသဝတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဖြင့် ပယ်အပ် ကုန်သော အာသဝတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ဖျောက်ခြင်းဖြင့် ပယ်အပ် ကုန်သော အာသဝတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ပွားခြင်းဖြင့် ပယ်အပ် ကုန်သော အာသဝတို့သည် ရှိကုန်၏။

၁၇။ ရဟန်းတို့ အဘယ် အာသဝတို့ကို မြင်ခြင်းဖြင့် ပယ်အပ် ကုန်သနည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ မရှိ၊ အရိယာတရား၌ မလိမ္မာ, အရိယာတရား၌ ယဉ်ကျေးမှု 'ဝိနည်း' မရှိသော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ မရှိ, သူတော်ကောင်း တရား၌ မလိမ္မာ,သူတော်ကောင်းတရား၌ ယဉ်ကျေးမှု 'ဝိနည်း' မရှိသော အကြားအမြင် မရှိသူ ပုထုဇဉ်သည် နှလုံးသွင်းသင့်သော တရား, နှလုံး မသွင်းသင့်သော တရားတို့ကို မသိ၊ နှလုံး သွင်းသင့်သော တရား, နှလုံး မသွင်းသင့်သော တရားတို့ကို မသိသော ထိုသူသည် နှလုံး မသွင်းသင့်သော တရားတို့ကို နှလုံး သွင်း၏၊ နှလုံး သွင်းသင့်သော တရားတို့ကို နှလုံး မသွင်း။

ရဟန်းတို့ အဘယ် တရားတို့သည် နှလုံး မသွင်းသင့်ဘဲ နှလုံး သွင်းသော တရားတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ အကြင် တရားတို့ကို နှလုံး သွင်းသူအား မဖြစ်သေးသော ကာမာသဝလည်း ဖြစ်၏၊ ဖြစ်ပြီးသော ကာမာသဝလည်း တိုးပွား၏၊ မဖြစ်သေးသော ဘဝါသဝလည်း ဖြစ်၏၊ ဖြစ်ပြီးသော ဘဝါသဝလည်း တိုးပွား၏။ မဖြစ်သေးသော အဝိဇ္ဇာသဝလည်း ဖြစ်၏၊ ဖြစ်ပြီးသော အဝိဇ္ဇာသဝလည်း တိုးပွား၏၊ ဤတရားတို့သည် နှလုံး မသွင်းသင့်ဘဲ နှလုံး သွင်းသော တရားတို့ ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ် တရားတို့သည် နှလုံး သွင်းသင့်လျက် နှလုံး မသွင်းသော တရားတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ အကြင် တရားတို့ကို နှလုံး သွင်းသူအား မဖြစ်သေးသော ကာမာသဝလည်း မဖြစ်၊ ဖြစ်ပြီးသော ကာမာသဝလည်း ပပျောက်၏၊ မဖြစ်သေးသော ဘဝါသဝလည်း မဖြစ်၊ ဖြစ်ပြီးသော ဘဝါသဝလည်း ပပျောက်၏။ မဖြစ်သေးသော အဝိဇ္ဇာသဝလည်း မဖြစ်၊ ဖြစ်ပြီးသော အဝိဇ္ဇာသဝလည်း ပပျောက်၏၊ ဤတရားတို့သည် နှလုံး သွင်းသင့်လျက် နှလုံး မသွင်းသော တရားတို့ ဖြစ်ကုန်၏။

ထိုသူအား နှလုံး မသွင်းသင့်သော တရားတို့ကို နှလုံး သွင်းခြင်း နှလုံး သွင်းသင့်သော တရားတို့ကို နှလုံး မသွင်းခြင်းကြောင့် မဖြစ်သေးသော အာသဝတို့လည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ဖြစ်ပြီးသော အာသဝတို့လည်း တိုးပွားကုန်၏။

၁၈။ ထိုသူသည် ဤသို့ မသင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် နှလုံးသွင်း၏။

"ငါသည် အတိတ်ကာလ၌ ဖြစ်ခဲ့ဖူးသလော။

အတိတ်ကာလ၌ မဖြစ်ခဲ့ဖူးသလော။

အတိတ်ကာလ၌ အဘယ်သူ ဖြစ်ခဲ့ဖူးသနည်း။

အတိတ်ကာလ၌ အဘယ်သို့ ဖြစ်ခဲ့ဖူးသနည်း။

ငါသည် အတိတ်ကာလ၌ အဘယ်သူ ဖြစ်ပြီး၍ အဘယ်သူ ဖြစ်ခဲ့ဖူးသနည်း။

ငါသည် အနာဂတ်ကာလ၌ ဖြစ်လတ္တံ့လော။

အနာဂတ်ကာလ၌ မဖြစ်လတ္တံ့လော။

အနာဂတ်ကာလ၌ အဘယ်သူ ဖြစ်လတ္တံ့နည်း။

အနာဂတ်ကာလ၌ အဘယ်သို့ ဖြစ်လတ္တံ့နည်း။

ငါသည် အနာဂတ်ကာလ၌ အဘယ်သူ ဖြစ်ပြီး၍ အဘယ်သူ ဖြစ်လတ္တံ့နည်း" ဟု (နှလုံးသွင်း၏)။

ယခု ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌လည်း-

"ငါ ဖြစ်သလော။

ငါ မဖြစ်သလော။

ငါ အဘယ်သူ ဖြစ်သနည်း။

ငါ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း။

ငါသည် အဘယ်မှ လာသနည်း။

ထိုငါသည် အဘယ်သို့ သွားလတ္တံ့နည်း" ။

ဤသို့ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ သို့လော သို့လော တွေးတော ယုံမှားခြင်း ဖြစ်၏၊ (ဤသို့ မသင့်သော အကြောင်း အားဖြင့် နှလုံးသွင်း၏)။

၁၉။ ဤသို့ မသင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသော ထိုသူအား ဒိဋ္ဌိခြောက်ပါး တို့တွင် တစ်ပါးပါးသော ဒိဋ္ဌိ ဖြစ်၏၊ "ငါအား အတ္တသည် ရှိ၏" ဟုလည်း ထိုသူအား အမှန်အားဖြင့် အခိုင်အမာ အားဖြင့် ဒိဋ္ဌိ ဖြစ်၏၊ "ငါအား အတ္တသည် မရှိ" ဟုလည်း ထိုသူအား အမှန်အားဖြင့် အခိုင်အမာအားဖြင့် ဒိဋ္ဌိ ဖြစ်၏၊ "အတ္တဖြင့် သာလျှင် အတ္တကို သိ၏" ဟုလည်း ထိုသူအား အမှန်အားဖြင့် အခိုင်အမာ အားဖြင့် ဒိဋ္ဌိ ဖြစ်၏၊ "အတ္တဖြင့် သာလျှင် အနတ္တကို သိ၏" ဟုလည်း ထိုသူအား အမှန်အားဖြင့် အခိုင် အမာအားဖြင့် ဒိဋ္ဌိ ဖြစ်၏၊ "အနတ္တဖြင့် သာလျှင် အတ္တကို သိ၏" ဟုလည်း ထိုသူအား အမှန်အားဖြင့်

အခိုင်အမာ အားဖြင့် ဒိဋ္ဌိဖြစ်၏၊ တစ်နည်းအားဖြင့် ထိုသူအား “ငါ၏ ထိုအတ္တသည် ပြောဆိုတတ်၏၊ သိမြင် ခံစားတတ်၏၊ ထိုထိုယောနိ ဂတိဝိညာဏဋ္ဌိတိ သတ္တာဝါသ သတ္တနိကာယ (အာရုံ)တို့၌ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှု ကံတို့၏ အကျိုးကို (သိမြင်) ခံစားတတ်၏၊ ငါ၏ ထိုအတ္တသည် မြဲ၏၊ ခိုင်မြဲ၏၊ တည်မြဲ၏၊ ဖောက်ပြန်သော သဘောမရှိ၊ မြဲသော အရာတို့နှင့် တူစွာ ထို့အတူပင် တည်လတ္တံ့.” ဟု ဤသို့သော ဒိဋ္ဌိ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤမှားသော အမြင်ကို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိတောအုပ် ဒိဋ္ဌိခရီးခဲ ဒိဋ္ဌိဆူးငြောင့် ဒိဋ္ဌိ ဖောက်ပြန် လှုပ်ရှားမှု ဒိဋ္ဌိသံယောဇဉ် ဟူ၍ ဆိုအပ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဒိဋ္ဌိသံယောဇဉ်နှင့် ယှဉ်သော အကြား အမြင် မရှိသူ ပုထုဇဉ်သည် (ပဋိသန္ဓေ တည်၍) ဖြစ်ခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း (ကိုယ်) ဆင်းရဲခြင်း စိတ်မကောင်းခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း တို့မှ မလွတ်၊ ထိုဆင်းရဲ ‘ဒုက္ခ’ မှ မလွတ် ဟု (ငါဘုရား) ဟောတော် မူ၏။

၂၀။ ရဟန်းတို့ အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ ရှိသော, အရိယာ တရား၌ လိမ္မာသော, အရိယာ တရား၌ ယဉ်ကျေးမှု ‘ဝိနည်း’ ရှိသော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ ရှိသော, သူတော်ကောင်း တရား၌ လိမ္မာသော, သူတော်ကောင်း တရား၌ ယဉ်ကျေးမှု ‘ဝိနည်း’ ရှိသော အကြား အမြင် ရှိသူ အရိယာ သာဝကသည် နှလုံး သွင်းသင့်သော တရား , နှလုံး မသွင်းသင့်သော တရားတို့ကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ နှလုံး သွင်းသင့်သော တရား , နှလုံး မသွင်းသင့်သော တရားတို့ကို ခွဲခြားသိသော ထိုသူသည် နှလုံး မသွင်းသင့်သော တရားတို့ကို နှလုံး မသွင်းဘဲ နှလုံး သွင်းသင့်သော တရားတို့ကို နှလုံး သွင်း၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ် တရားတို့သည် နှလုံး မသွင်းသင့်သဖြင့် နှလုံး မသွင်းသော တရားတို့ နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ အကြင်တရား တို့ကို နှလုံး သွင်းသူအား မဖြစ်သေးသော ကာမာသဝ လည်း ဖြစ်၏၊ ဖြစ်ပြီးသော ကာမာသဝလည်း တိုးပွား၏။ မဖြစ်သေးသော ဘဝါသဝလည်း ဖြစ်၏၊ ဖြစ်ပြီးသော ဘဝါသဝလည်း တိုးပွား၏။ မဖြစ်သေးသော အဝိဇ္ဇာသဝလည်း ဖြစ်၏၊ ဖြစ်ပြီးသော အဝိဇ္ဇာသဝလည်း တိုးပွား၏။ ဤတရားတို့သည် နှလုံး မသွင်းသင့်သဖြင့် နှလုံး မသွင်းသော တရားတို့ ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ် တရားတို့သည် နှလုံး သွင်းသင့်သဖြင့် နှလုံး သွင်းသော တရားတို့ နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ အကြင် တရားတို့ကို နှလုံး သွင်းသူအား မဖြစ်သေးသော ကာမာသဝ လည်း မဖြစ်၊ ဖြစ်ပြီး သော ကာမာသဝလည်း ပပျောက်၏။ မဖြစ်သေးသော ဘဝါသဝလည်း မဖြစ်၊ ဖြစ်ပြီးသော ဘဝါသဝ လည်း ပပျောက်၏။ မဖြစ်သေးသော အဝိဇ္ဇာသဝလည်း မဖြစ်၊ ဖြစ်ပြီးသော အဝိဇ္ဇာသဝလည်း ပပျောက်၏။ ဤတရားတို့သည် နှလုံး သွင်းသင့်သဖြင့် နှလုံး သွင်းသော တရားတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသူအား နှလုံး မသွင်းသင့်သော တရားတို့ကို နှလုံး မသွင်းခြင်းကြောင့် နှလုံး သွင်းသင့်သော တရားတို့ကို နှလုံး သွင်းခြင်းကြောင့် မဖြစ်သေးသော အာသဝတို့လည်း မဖြစ်ကုန်၊ ဖြစ်ပြီးသော အာသဝတို့လည်း ပပျောက် ကုန်၏။

၂၁။ ထိုသူသည် “ဤသည်ကား ဒုက္ခတည်း” ဟု သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် နှလုံး သွင်း၏။ “ဤသည်ကား ဒုက္ခ ဖြစ်ကြောင်း သမုဒယတည်း” ဟု သင့်သော အကြောင်းအား ဖြင့် နှလုံး သွင်း၏။ “ဤသည်ကား ဒုက္ခချုပ်ရာ နိရောဓတည်း” ဟု သင့်သော အကြောင်း အားဖြင့် နှလုံး သွင်း၏။ “ဤသည်ကား ဒုက္ခချုပ်ရာ နိရောဓသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် (လမ်းစဉ်) တည်း” ဟု သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် နှလုံး သွင်း၏။ ဤသို့သော အကြောင်းအားဖြင့် နှလုံး သွင်းသော ထိုသူအား (ပရမတ္ထသဘာဝ အားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာ၌ ငါ့ဟာ ငါ ငါ့ကိုယ် ဟု အမှားမြင်ခြင်း) သက္ကာယဒိဋ္ဌိ, (ဘုရား စသည်တို့၌ ယုံမှားခြင်း) ဝိစိကိစ္ဆာ, (နွား ခွေး စသည်တို့၏ အကျင့် အလေ့ဖြင့် စင်ကြယ်၏ ဟု အကျင့် အလေ့တို့ကို အမှား သုံးသပ်ခြင်း) သီလဗ္ဗတပရာမာသ သံယောဇဉ် သုံးပါးတို့သည် ပပျောက် ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအာသဝတို့ကို မြင်ခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်၏ ဟု ဆိုအပ် ကုန်၏။

၂၂။ ရဟန်းတို့ အဘယ် အာသဝတို့ကို ပိတ်ခြင်းဖြင့် ပယ်အပ် ကုန်သနည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ စက္ခုန္ဒြေကို ပိတ်ခြင်းဖြင့် ပိတ်လျက် နေ၏၊ ရဟန်းတို့ ယင်းစက္ခုန္ဒြေကို ပိတ်ခြင်းဖြင့် မပိတ်ဘဲ နေသော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါ တရားနှင့် ပင်ပန်းခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော ကိလေသာ ဟူသော ပူလောင်မှုတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ဤသို့ (သင့်သော အကြောင်း အားဖြင့် ဆင်ခြင်၍) စက္ခုန္ဒြေကို ပိတ်ခြင်းဖြင့် ပိတ်လျက် နေသော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါတရားနှင့် ပင်ပန်းခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော ကိလေသာ ဟူသော ပူလောင်မှု တို့သည် မဖြစ်ကုန်။ သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ သောတိန္ဒြေကို ပိတ်ခြင်းဖြင့် ပိတ်လျက် နေ၏။ပ။ ဃာနိန္ဒြေကို ပိတ်ခြင်းဖြင့် ပိတ်လျက် နေ၏။ပ။ ဇိဝှိန္ဒြေကို ပိတ်ခြင်းဖြင့် ပိတ်လျက် နေ၏။ပ။ ကာယိန္ဒြေကို ပိတ်ခြင်းဖြင့် ပိတ်လျက် နေ၏။ပ။ မနိန္ဒြေကို ပိတ်ခြင်းဖြင့် ပိတ်လျက် နေ၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းမနိန္ဒြေကို ပိတ်ခြင်းဖြင့် မပိတ်ဘဲနေသော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါ တရားနှင့် ပင်ပန်းခြင်းကို ပြုတတ် ကုန်သော ကိလေသာ ဟူသော ပူလောင်မှုတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ဤသို့ (သင့်သော အကြောင်း အားဖြင့် ဆင်ခြင်၍) မနိန္ဒြေကို ပိတ်ခြင်းဖြင့် ပိတ်လျက် နေသော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါ တရားနှင့် ပင်ပန်းခြင်းကို ပြုတတ် ကုန်သော ကိလေသာ ဟူသော ပူလောင်မှု တို့သည် မဖြစ်ကုန်။

ရဟန်းတို့ ယင်းပိတ်ခြင်းကို မပိတ်ဘဲ နေသော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါ တရားနှင့် ပင်ပန်းခြင်းကို ပြုတတ် ကုန်သော ကိလေသာ ဟူသော ပူလောင်မှုတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ဤသို့ (သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍) ပိတ်ခြင်းကို ပိတ်လျက် နေသော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါ တရားနှင့် ပင်ပန်းခြင်းကို ပြုတတ် ကုန်သော ကိလေသာ ဟူသော ပူလောင်မှုတို့သည် မဖြစ်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤအာသဝတို့ကို ပိတ်ခြင်းဖြင့် ပယ်အပ် ကုန်၏ ဟု ဆိုအပ် ကုန်၏။

၂၃။ ရဟန်းတို့ အဘယ် အာသဝတို့ကို မှီဝဲခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန် သနည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ သင်္ကန်းကို မှီဝဲ၏၊ အအေးကို ပယ်ဖျောက်ရုံမျှသာ အပူကို ပယ်ဖျောက်ရုံမျှသာ မှက် ခြင် လေ နေပူ မြွေ ကင်း သန်း အတွေ့ တို့ကို ပယ်ဖျောက်ရုံမျှသာ အရှက်ကို ဖျက်ဆီး တတ်သော ကိုယ်အင်္ဂါကို ဖုံးလွှမ်း ရုံမျှသာ (သင်္ကန်းကို မှီဝဲ၏)။

သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ဆွမ်းကို မှီဝဲ၏၊ မြူးထူးခြင်းငှါ မဟုတ်၊ မာန်ယစ်ခြင်းငှါ မဟုတ်၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းငှါ မဟုတ်၊ အရေအဆင်း ဖွံ့ဖြိုး တိုးပွားခြင်းငှါ မဟုတ်၊ ဤကိုယ်၏ တည်တံ့ ရုံမျှသာ မျှတရုံမျှသာ (ဆာလောင် မွတ်သိပ်သော) ပင်ပန်းခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရုံမျှသာ မြတ်သော အကျင့်ကို ချီးမြှောက်ခြင်းငှါသာ (ဆွမ်းကို မှီဝဲ၏)။ ဤသို့ မှီဝဲခြင်းဖြင့် ဝေဒနာဟောင်းကိုလည်း ပယ်ဖျောက်အံ့၊ ဝေဒနာသစ်ကိုလည်း မဖြစ်စေအံ့၊ ငါ့အား မျှတခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ အပြစ် မရှိသည့် အဖြစ်သည် လည်းကောင်း၊ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းသည် လည်းကောင်း ဖြစ်လတ္တံ့ ဟု (ဆွမ်းကို မှီဝဲ၏)။

သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ အိပ်ရာ နေရာ ကျောင်းကို မှီဝဲ၏၊ အအေးကို ပယ်ဖျောက်ရုံမျှသာ အပူကို ပယ်ဖျောက်ရုံမျှသာ မှက် ခြင် လေ နေပူ မြွေ ကင်း သန်း အတွေ့ တို့ကို ပယ်ဖျောက်ရုံမျှသာ (ရာသီ) ဥတု ဘေးရန်ကို ပယ်ဖျောက်၍ ကိန်းအောင်း မွေ့လျော်ရုံမျှသာ (အိပ်ရာ နေရာ ကျောင်းကို မှီဝဲ၏)။

သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး (ပစ္စည်း) အဆောက် အဦကို မှီဝဲ၏၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်သော ကျင်နာခံခက် နှိပ်စက် တတ်ကုန်သော (ရောဂါ) ဝေဒနာတို့ကို ပယ်ဖျောက်ရုံမျှသာ ဆင်းရဲ ဒုက္ခ ကင်းပျောက်ရုံမျှသာ (ဆေးကို မှီဝဲ၏)။

ရဟန်းတို့ ယင်းပစ္စည်း လေးပါးကို (သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍) မမှီဝဲသော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါတရားနှင့် ပင်ပန်းခြင်းကို ပြုတတ် ကုန်သော ကိလေသာ ဟူသော ပူလောင်မှု

တို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ဤသို့ (သင့်သော အကြောင်း အားဖြင့် ဆင်ခြင်၍) မှီဝဲသော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါ တရားနှင့် ပင်ပန်းခြင်းကို ပြုတတ် ကုန်သော ကိလေသာ ဟူသော ပူလောင်မှုတို့သည် မဖြစ်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤအာသဝတို့ကို မှီဝဲခြင်းဖြင့် ပယ်အပ် ကုန်၏ ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။

၂၄။ ရဟန်းတို့ အဘယ် အာသဝတို့ကို သည်းခံခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန် သနည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ အချမ်း အပူ ဆာလောင်ခြင်း မွတ်သိပ်ခြင်း မှက် ခြင် လေ နေပူ မြွေ ကင်း သန်း အတွေ့ တို့ကို သည်းခံနိုင်၏၊ မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ် ကုန်သော မကောင်းသဖြင့် ရောက်လာ ကုန်သော စကားတို့ကို လည်းကောင်း ကိုယ်၌ ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ကုန်သော ပြင်းထန် ကြမ်းကြုတ် ခါးစပ် ကျင်နာ မသာယာဖွယ် မနှစ်မြို့ဖွယ်သော အသက်ကို ဆောင်နိုင်သော ဆင်းရဲ ဝေဒနာတို့ကို လည်းကောင်း သည်းခံနိုင်ခြင်း သဘောရှိသူ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းအရာ တို့ကို သည်းမခံ နိုင်သော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါ တရားနှင့် ပင်ပန်းခြင်းကို ပြုတတ် ကုန်သော ကိလေသာ ဟူသော ပူလောင်မှုတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ဤသို့ (သင့်သော အကြောင်းအား ဖြင့် ဆင်ခြင်၍) သည်းခံ နိုင်သော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါ တရားနှင့် ပင်ပန်းခြင်းကို ပြုတတ် ကုန်သော ကိလေသာ ဟူသော ပူလောင်မှုတို့သည် မဖြစ်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤအာသဝတို့ကို သည်းခံခြင်း ဖြင့် ပယ်အပ် ကုန်၏ ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။

၂၅။ ရဟန်းတို့ အဘယ် အာသဝတို့ကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန် သနည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ကြမ်းသော ဆင်ကို ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကြမ်းသော မြင်းကို ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကြမ်းသော နွားကို ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကြမ်းသော ခွေးကို ရှောင်ကြဉ်၏၊ မြွေကို သစ်ငုတ်ကို ဆူးရှိရာ ဌာနကို ချောက်ကို ကမ်းပါးကို အညစ်အကြေး စွန့်ရာကို အညစ်အကြေး စီးဆင်းရာ တန်စီးတွင်းကို (ရှောင်ကြဉ်၏)။ အကြင်သို့ သဘောရှိသော နေရာ မဟုတ်ရာ၌ နေသော ရဟန်း ကျက်စားရာ မဟုတ်ရာ၌ ကျက်စားသော ရဟန်း ယုတ်မာသော မိတ်ဆွေ တို့ကို ဆည်းကပ် သော ရဟန်းကို ပညာရှိ သီတင်း သုံးဖော်တို့သည် မကောင်းသော အရာ ဌာနတို့၌ တွေးတော ကုန်ရာ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုနေရာ မဟုတ်ရာကို လည်းကောင်း၊ ကျက်စားရာ မဟုတ်ရာကို လည်းကောင်း၊ ယုတ်မာသော မိတ်ဆွေတို့ကို လည်းကောင်း သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ရှောင်ကြဉ်၏။

ရဟန်းတို့ ယင်းအရာကို မရှောင်ကြဉ်သော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါ တရားနှင့် ပင်ပန်းခြင်းကို ပြုတတ် ကုန်သော ကိလေသာ ဟူသော ပူလောင်မှုတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ဤသို့ (သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍) ရှောင်ကြဉ်သော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါ တရားနှင့် ပင်ပန်းခြင်းကို ပြုတတ် ကုန်သော ကိလေသာ ဟူသော ပူလောင်မှု တို့သည် မဖြစ်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤအာသဝတို့ကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဖြင့် ပယ်အပ် ကုန်၏ ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။

၂၆။ ရဟန်းတို့ အဘယ် အာသဝတို့ကို ဖျောက်ဖျက်ခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန် သနည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ဖြစ်သော ကာမဝိတက်ကို လက်မခံ၊ စွန့်၏၊ ဖျောက်ဖျက်၏၊ အဆုံးစွန် ကင်းအောင်ပြု၏၊ အဖန်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေ၏။ ဖြစ်သော ဗျာပါဒဝိတက်ကို။ပ။ ဖြစ်သော ဝိဟိံသာ ဝိတက်ကို။ပ။ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း ကုန်သော ယုတ်မာ သော အကုသိုလ် တရားတို့ကို လက်မခံ၊ စွန့်၏၊ ဖျောက်ဖျက်၏၊ အဆုံးစွန် ကင်းအောင် ပြု၏၊ အဖန် ဖန် မဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေ၏။

ရဟန်းတို့ ယင်းဝိတက် အကုသိုလ် တရားကို မဖျောက်ဖျက်သော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါ တရားနှင့် ပင်ပန်းခြင်းကို ပြုတတ် ကုန်သော ကိလေသာ ဟူသော ပူလောင်မှု တို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ဤသို့ (သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍) ဖျောက်ဖျက်သော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါ

တရားနှင့် ပင်ပန်းခြင်းကို ပြုတတ် ကုန်သော ကိလေသာ ဟူသော ပူလောင်မှုတို့သည် မဖြစ်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤအာသဝတို့ကို ဖျောက်ဖျက်ခြင်းဖြင့် ပယ်အပ် ကုန်၏ ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။

၂၇။ ရဟန်းတို့ အဘယ် အာသဝတို့ကို ပွားခြင်းဖြင့် ပယ်အပ်ကုန် သနည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း 'ဝိဝေက'၌ မှီသော၊ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'ကင်းရာ၌ မှီသော၊ ချုပ်ရာ 'နိရောဓ'၌ မှီသော၊ (ကိလေသာကို) စွန့်လွှတ်မှု နိဗ္ဗာန်သို့ ပြေးဝင်မှု 'ဝေါဿဂ္ဂ'ကို ရင့်ကျက် စေတတ်သော သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို ပွါး၏၊ သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို ပွါး၏။ပ။ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို ပွါး၏။ပ။ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို ပွါး၏။ပ။ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို ပွါး၏။ပ။ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို ပွါး၏။ပ။ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း 'ဝိဝေက'၌ မှီသော၊ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ' ကင်းရာ၌ မှီသော၊ ချုပ်ရာ 'နိရောဓ'၌ မှီသော၊ (ကိလေသာကို) စွန့်လွှတ်မှု နိဗ္ဗာန်သို့ ပြေးဝင်မှု 'ဝေါဿဂ္ဂ'ကို ရင့်ကျက် စေတတ်သော ဥပေက္ခာ သမ္ဗောဇ္ဈင်ကို ပွါး၏။

ရဟန်းတို့ ယင်းဗောဇ္ဈင် (ခုနစ်ပါး)ကို မပွါးသော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါ တရားနှင့် ပင်ပန်းခြင်းကို ပြုတတ် ကုန်သော ကိလေသာ ဟူသော ပူလောင်မှုတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ဤသို့ (သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍) ပွားသော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါ တရားနှင့် ပင်ပန်းခြင်းကို ပြုတတ် ကုန်သော ကိလေသာ ဟူသော ပူလောင်မှုတို့သည် မဖြစ်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤအာသဝ တရားတို့ကို ပွါးခြင်းဖြင့် ပယ်အပ် ကုန်၏ ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။

၂၈။ ရဟန်းတို့ အကြင် ရဟန်းသည် မြင်ခြင်းဖြင့် ပယ်အပ် ကုန်သော အာသဝတို့ကို မြင်ခြင်းဖြင့် ပယ်ပြီး ကုန်ပြီ။ ပိတ်ခြင်းဖြင့် ပယ်အပ် ကုန်သော အာသဝတို့ကို ပိတ်ခြင်းဖြင့် ပယ်ပြီး ကုန်ပြီ။ မှီဝဲခြင်းဖြင့် ပယ်အပ် ကုန်သော အာသဝတို့ကို မှီဝဲခြင်းဖြင့် ပယ်ပြီး ကုန်ပြီ။ သည်းခံခြင်းဖြင့် ပယ်အပ် ကုန်သော အာသဝတို့ကို သည်းခံခြင်းဖြင့် ပယ်ပြီး ကုန်ပြီ။ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဖြင့် ပယ်အပ် ကုန်သော အာသဝတို့ကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဖြင့် ပယ်ပြီး ကုန်ပြီ။ ဖျောက်ဖျက်ခြင်းဖြင့် ပယ်အပ် ကုန်သော အာသဝတို့ကို ဖျောက်ဖျက်ခြင်းဖြင့် ပယ်ပြီး ကုန်ပြီ။ ပွါးခြင်းဖြင့် ပယ်အပ် ကုန်သော အာသဝတို့ကို ပွါးခြင်းဖြင့် ပယ်ပြီး ကုန်ပြီ။ ရဟန်းတို့ ဤ ရဟန်းကို အာသဝ အားလုံးကို ပိတ်ခြင်းဖြင့် ပိတ်လျက် နေ၏၊ (တပ်မက်မှု) တဏှာကို ဖြတ်ပြီးပြီ၊ သံယောဇဉ်ကို ဖြေပြီးပြီ၊ ကောင်းစွာ မာနကို မချွတ်မယွင်း သိသောကြောင့် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုပြီးပြီ ဟု ဆိုအပ်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားကို နှစ်လိုကုန်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြလေကုန်သတည်း။

နှစ်ခုမြောက် သဗ္ဗာသဝသုတ်ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၁ - မူလပရိယာယဝဂ် ===

၃ - ဓမ္မဒါယာဒသုတ်

၂၉။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော် မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား" ဟုပြန်ကြား လျှောက်ထားကြ ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာကို ဟောတော်မူ၏- ရဟန်းတို့ (သင်တို့သည်) ငါဘုရား၏ တရား အမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကြကုန်လော့၊ ပစ္စည်း 'အာမိသ' အမွေခံတို့ မဖြစ်ကုန်လင့်၊ "ငါ၏ တပည့် သာဝကတို့သည် အဘယ်သို့သော အကြောင်းဖြင့် တရား အမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကုန်၍ ပစ္စည်း အမွေခံတို့ မဖြစ်ကုန်အံ့နည်း" ဟု သင်တို့ (အပေါ်) ၌ ငါဘုရား၏ သနား ငဲ့ညှာခြင်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ပစ္စည်း အမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကုန်၍ တရား အမွေခံတို့ မဖြစ်ကုန် ငြားအံ့၊ ထို့အတွက် "မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သာဝကတို့သည် ပစ္စည်း အမွေခံ တို့သာ ဖြစ်ကုန်၍ တရား အမွေခံတို့ မဖြစ်ကြကုန်ဘဲ နေကုန်၏" ဟု သင်တို့လည်း အကဲ့ရဲ့ ခံရသူများ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ထို့အတွက် "မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သာဝကတို့သည် ပစ္စည်း အမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကုန် ၍ တရား အမွေခံတို့ မဖြစ်ကုန်ဘဲ နေကုန်၏" ဟု ငါဘုရားလည်း အကဲ့ရဲ့ ခံရသူ ဖြစ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ (သင်တို့သည်) ငါဘုရား၏ တရား အမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကုန်၍ ပစ္စည်း အမွေခံတို့ မဖြစ် ကုန်ငြားအံ့၊ ထို့အတွက် "မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သာဝကတို့သည် တရား အမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကုန်၍ ပစ္စည်း အမွေခံတို့ မဖြစ်ကုန်" ဟု သင်တို့လည်း အကဲ့ရဲ့ ခံရသူများ မဖြစ်ကုန်ရာ။ ထို့အတွက် "မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သာဝကတို့သည် တရား အမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကုန်၍ ပစ္စည်း အမွေခံတို့ မဖြစ်ကုန်" ဟု ငါဘုရားလည်း အကဲ့ရဲ့ ခံရသူ မဖြစ်ရာ။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် သင်တို့သည် ငါဘုရား၏ တရား အမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကုန်လော့၊ ပစ္စည်း အမွေခံတို့ မဖြစ်ကုန်လင့်၊ "အဘယ်သို့သော အကြောင်းဖြင့် ငါ၏ တပည့် သာဝကတို့သည် တရား အမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကုန်၍ ပစ္စည်း အမွေခံတို့ မဖြစ်ကုန် အံ့နည်း" ဟု သင်တို့ (အပေါ်) ၌ ငါဘုရား သနား ငဲ့ညှာခြင်း ရှိ၏။

၃၀။ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် ဆွမ်းစားပြီး တန်ပြီဟု တားမြစ်ပြီး ပြည့်စုံပြီး အပြီးသတ် ပြီး တင်းတိမ်ပြီး အလိုရှိ သလောက် စားသုံးပြီး ဖြစ်ရာ၏၊ ငါဘုရားအား ပိုလျှံနေသဖြင့် စွန့်ပစ် သင့်သော ဆွမ်းလည်း ရှိရာ၏၊ ထိုအခါ ဆာလောင်ခြင်း အားနည်းခြင်းဖြင့် အနှိပ်အစက် ခံနေရသော ရဟန်း နှစ်ပါးတို့သည် ရောက်လာ ကုန်ရာ၏၊ ထိုရဟန်းတို့ကို ငါဘုရားသည် "ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် ဆွမ်းစားပြီး တန်ပြီ ဟု တားမြစ်ပြီး ပြည့်စုံပြီး အပြီးသတ်ပြီး တင်းတိမ်ပြီး အလိုရှိ သလောက် စားသုံးပြီး ဖြစ်၏၊ ငါဘုရားအား ပိုလျှံနေသဖြင့် ဤစွန့်ပစ် သင့်သော ဆွမ်းလည်း ရှိသေး၏၊ အကယ်၍ အလို ရှိကြမူ စားကြ ကုန်လော့၊ အကယ်၍ သင်တို့ မစားကြမူ ယခုပင် ငါဘုရားသည် စိမ်းစိုသော မြက် သစ်ပင် မရှိရာ အရပ်၌သော်လည်း စွန့်ပစ် လိုက်အံ့၊ ပိုး မရှိသော ရေ၌သော်လည်း သွန်ချလိုက်အံ့ ဟု မိန့်ဆိုရာ၏။

ထိုရဟန်းနှစ်ပါးတို့တွင် ရဟန်းတစ်ပါးအား ဤသို့ စိတ်အကြံ ဖြစ်ရာ၏ -

"မြတ်စွာဘုရားသည် ဆွမ်းစားပြီး တန်ပြီဟု တားမြစ်ပြီး ပြည့်စုံပြီး အပြီးသတ်ပြီး တင်းတိမ်ပြီး အလိုရှိ သလောက် စားသုံးပြီး ဖြစ်တော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရားအား ပိုလျှံနေသဖြင့် ဤစွန့်ပစ် သင့်သော ဆွမ်းလည်း ရှိသေး၏။ အကယ်၍ ငါတို့ မသုံးဆောင်ကြမူ ယခုပင် မြတ်စွာဘုရားသည် စိမ်းစိုသော မြက် သစ်ပင် မရှိရာ အရပ်၌ သော်လည်း စွန့်ပစ်တော်မူ လတ္တံ့၊ ပိုး မရှိသော ရေ၌သော်လည်း သွန်ချတော်မူ လတ္တံ့၊ မြတ်စွာဘုရားသည် 'ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ငါဘုရား၏ တရား အမွေခံတို့သာ

ဖြစ်ကုန်လော့၊ ပစ္စည်း အမွေခံတို့ မဖြစ်ကုန်လင့်’ ဟုလည်း မိန့်တော် မူခဲ့၏၊ ဆွမ်းမည်သည် ပစ္စည်း အာမိသတို့တွင် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်၏၊ ငါသည် ဤသို့လျှင် ဤဆွမ်းကို မစားဘဲ ဤဆာလောင် အားနည်းခြင်းဖြင့် ဤ ညဉ့်နေ့ကို ကုန်လွန်စေရမူ ကောင်းပေမည်” ဟု (အကြံဖြစ်ရာ၏)။

ထိုရဟန်းသည် ဤသို့လျှင် ထိုဆွမ်းကို မစားဘဲ ထိုဆာလောင်ခြင်း အားနည်းခြင်းဖြင့် သာလျှင် ထိုညဉ့်ကို ကုန်လွန် စေရာ၏။

ထို့နောက် ဒုတိယ ရဟန်းအား ဤသို့ စိတ်အကြံဖြစ်ရာ၏-

“မြတ်စွာဘုရားသည် ဆွမ်းစားပြီး တန်ပြီဟု တားမြစ်ပြီး ပြည့်စုံပြီး အပြီးသတ်ပြီး တင်းတိမ်ပြီး အလိုရှိ သလောက် စားသုံးပြီး ဖြစ်တော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရားအား ပိုလျှံနေသဖြင့် ဤစွန့်ပစ် သင့်သော ဆွမ်းလည်း ရှိသေး၏၊ အကယ်၍ ငါတို့ မစားကြမူ ယခုပင် မြတ်စွာဘုရားသည် စိမ်းစိုသော မြက် သစ်ပင် မရှိရာ အရပ်၌ သော်လည်း စွန့်ပစ်တော်မူ လတ္တံ့၊ ပိုး မရှိသော ရေ၌ သော်လည်း သွန်ချ တော်မူ လတ္တံ့၊ ငါသည် ဤသို့လျှင် ဤဆွမ်းကို စား၍ ဆာလောင် အားနည်းခြင်းကို ပယ်ဖျောက်လျက် ဤညဉ့်နေ့ကို ကုန်လွန်စေရမူ ကောင်းပေမည်” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ထိုရဟန်းသည် ဤသို့လျှင် ထိုဆွမ်းကို စား၍ ဆာလောင် အားနည်းခြင်းကို ပယ်ဖျောက်လျက် ထိုညဉ့်ကို ကုန်လွန် စေရာ၏။

ရဟန်းတို့ ထို(ဒုတိယ)ရဟန်းသည် ဤသို့လျှင် ထိုဆွမ်းကို စား၍ ဆာလောင် အားနည်းခြင်းကို ပယ်ဖျောက်လျက် ထိုညဉ့်နေ့ကို အကယ်၍ကား ကုန်လွန် စေရာ၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်သော်လည်း ငါဘုရား၏ (ထိုရဟန်း နှစ်ပါးတို့တွင်) ထိုရှေးဦး ရဟန်းသည်သာ ပိုမို၍ ပူဇော်ထိုက်သူ ချီးကျူးထိုက်သူ ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ပိုမို၍ ပူဇော်ထိုက် ချီးကျူး ထိုက်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်ပါနည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုဆွမ်းကို ပယ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား ရှည်မြင့်စွာ သော နေ့ ညဉ့်ပတ်လုံး အလိုနည်းပါးရန် ရောင့်ရဲ လွယ်ရန် ကိလေသာ ခေါင်းပါးရန် မွေးမြူ လွယ်ရန် လုံ့လ စိုက်ထုတ်ရန် ဖြစ်လတ္တံ့သောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် (သင်တို့သည်) ငါဘုရား၏ တရား အမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကြ ကုန်လော့၊ ပစ္စည်း အမွေခံတို့ မဖြစ်ကြ ကုန်လင့်၊ “အဘယ်သို့သော အကြောင်းဖြင့် ငါ၏ တပည့် ‘သာဝက’တို့သည် တရား အမွေခံတို့သာ ဖြစ်ကုန်၍ ပစ္စည်း ‘အာမိသ’အမွေခံတို့ မဖြစ်ကုန် အံ့နည်း” ဟု သင်တို့(အပေါ်)၌ ငါဘုရား သနား ငဲ့ညှာခြင်း ရှိ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏၊ ဤစကားကို မိန့်တော်မူပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရား သည် နေရာမှ ထတော်မူ၍ ကျောင်းတော်သို့ ဝင်တော်မူ၏။

၃၁။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရား ဖဲခွါ ကြွသွားတော်မူ၍ မကြာမီပင် ရဟန်း တို့ကို “ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့” ဟု ခေါ်တော်မူ၏၊ တိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာအား “ငါ့သျှင်” ဟု ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန်၏။

အသျှင် သာရိပုတြာသည် ဤစကားကို မိန့်ဆို၏-

“ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေတော်မူစဉ် တပည့် ‘သာဝက’တို့သည် ဆိတ်ငြိမ် ခြင်း ‘ဝိဝေက’ကို အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် အတုလိုက်၍ မကျင့်ကုန် သနည်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေတော်မူစဉ် တပည့် ‘သာဝက’တို့သည် ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း ‘ဝိဝေက’ ကို အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် အတုလိုက်၍ ကျင့်ကုန်သနည်း” ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် တပည့်တော်တို့သည် အသျှင် သာရိပုတြာ၏အထံ၌ ဤ(ယခု) ဟောမြွက်သော တရား၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို သိရန် အဝေးမှပင် လာရပါ ကုန်၏၊ တောင်းပန်ပါ ကုန်၏၊ ဤ(ယခု) ဟောမြွက် သော တရား၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို အသျှင်သာရိပုတြာပင် ဝေဖန် ဟောကြားတော် မူပါ၊ အသျှင်

သာရိပုတြာ၏ (အထံမှ) ကြားနာရ၍ ရဟန်းတို့သည် သင်ယူမှတ်သား ဆောင်ထား ကြပါလိမ့်မည် ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ငါ့သျှင်တို့ သို့ဖြစ်လျှင် နာကြ ကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံး သွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

"ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြ ကုန်၏။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤသို့ ဟောတော်မူ၏-

ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေတော်မူစဉ် တပည့် 'သာဝက'တို့သည် ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း 'ဝိဝေက'ကို အဘယ်မျှလောက် အတုလိုက်၍ မကျင့်ကုန် သနည်း၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် 'သာဝက'တို့သည် ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း 'ဝိဝေက'ကို အတုလိုက်၍ မကျင့်ကုန်။ မြတ်စွာဘုရားသည် ပယ်ရန် ဟောထားတော်မူသော (အကုသိုလ်) တရား တို့ကိုလည်း မပယ်ကုန်၊ ပစ္စည်း များပြားရန်သာ ကျင့်သူများ ဖြစ်ကုန်၏၊ (အဆုံးအမတော်ကို) လျော့ လျော့ ပေါ့ပေါ့သာ နာယူသူများ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း၌ ရှေ့သွား ဖြစ်နေကြ ကုန်၏၊ နိဗ္ဗာန် 'ဥပဓိဝိဝေက' ရရေး၌ တာဝန်မဲ့ ဖြစ်နေကြ ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထို(တပည့်သာဝက)တို့တွင် မထေရ်ရဟန်းတို့သည် အကြောင်း သုံးပါးတို့ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ ထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ "ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် 'သာဝက'တို့သည် ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း 'ဝိဝေက'ကို အတုလိုက်၍ မကျင့်ကုန်" ဟု ဤပဌမ အကြောင်းဖြင့် မထေရ်ရဟန်းတို့သည် ကဲ့ရဲ့ ထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ "မြတ်စွာဘုရားသည် ပယ်ရန် ဟောထားတော် မူသော (အကုသိုလ်) တရား တို့ကိုလည်း မပယ်ကုန်" ဟု ဤဒုတိယ အကြောင်းဖြင့် မထေရ်ရဟန်းတို့သည် ကဲ့ရဲ့ ထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ "ပစ္စည်း များပြားရန်သာ ကျင့်သူများ ဖြစ်ကုန်၏၊ (အဆုံးအမတော်ကို) လျော့လျော့ ပေါ့ပေါ့သာ နာယူသူများ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း၌ ရှေ့သွား ဖြစ်ကုန်၏၊ နိဗ္ဗာန် 'ဥပဓိဝိဝေက' ရရေး၌ တာဝန်မဲ့သူများ ဖြစ်နေကြ ကုန်၏" ဟု ဤတတိယ အကြောင်းဖြင့် မထေရ်ရဟန်းတို့သည် ကဲ့ရဲ့ ထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ မထေရ် ရဟန်းတို့သည် ဤအကြောင်း သုံးပါးဖြင့် ကဲ့ရဲ့ ထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုတပည့် 'သာဝက'တို့တွင် ရဟန်းလတ်တို့သည်။ပ။ ရဟန်းငယ်တို့သည် အကြောင်း သုံးပါးတို့ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ ထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ "ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် 'သာဝက'တို့သည် ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း 'ဝိဝေက' ကို အတုလိုက်၍ မကျင့်ကုန်" ဟု ဤပဌမ အကြောင်းဖြင့် ရဟန်းငယ်တို့သည် ကဲ့ရဲ့ ထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ "မြတ်စွာဘုရားသည် ပယ်ရန် ဟောတော် မူသော (အကုသိုလ်) တရားတို့ကိုလည်း မပယ်ကုန်" ဟု ဤဒုတိယ အကြောင်းဖြင့် ရဟန်းငယ်တို့သည် ကဲ့ရဲ့ ထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ "ပစ္စည်း များပြားရန်သာ ကျင့်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ (အဆုံးအမတော်ကို) လျော့လျော့ ပေါ့ပေါ့သာ နာယူသူများ ဖြစ်ကုန်၏။ ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း၌ ရှေ့သွား ဖြစ်ကုန်၏၊ နိဗ္ဗာန် 'ဥပဓိဝိဝေက' ရရေး၌ တာဝန် မဲ့သူများ ဖြစ်နေကြ ကုန်၏" ဟု ဤတတိယ အကြောင်းဖြင့် ရဟန်းငယ်တို့သည် ကဲ့ရဲ့ ထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းငယ်တို့သည် ဤအကြောင်း သုံးပါးဖြင့် ကဲ့ရဲ့ ထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေတော်မူစဉ် တပည့် 'သာဝက'တို့သည် ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း 'ဝိဝေက'ကို ဤမျှလောက်ဖြင့် အတုလိုက်၍ မကျင့်ကုန်။

၃၂။ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေတော်မူစဉ် တပည့် 'သာဝက' တို့သည် ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း 'ဝိဝေက'ကို အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် အတုလိုက်၍ ကျင့်ကုန်သနည်း၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် 'သာဝက'တို့သည် ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း 'ဝိဝေက'ကို အတုလိုက်၍ ကျင့်ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ပယ်ရန် ဟောထားတော်

မူသော (အကုသိုလ်)တရား တို့ကိုလည်း ပယ်ကုန်၏။ ပစ္စည်း များပြားရန်လည်း ကျင့်သူများ မဟုတ်ကုန်၊ (အဆုံးအမတော်ကို) လျော့လျော့ ပေါ့ပေါ့သော နာယူသူများ မဟုတ်ကုန်၊ ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း၌ တာဝန်မဲ့သူများ ဖြစ်ကုန်၏၊ နိဗ္ဗာန် 'ဥပဓိဝိဝေက' ရရေး၌ ရှေ့သွားဖြစ်ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုတပည့် 'သာဝက'တို့တွင် မထေရ်ရဟန်းတို့သည် အကြောင်း သုံးပါးတို့ဖြင့် ချီးမွမ်း ထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် 'သာဝက'တို့သည် ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း 'ဝိဝေက'ကို အတုလိုက်၍ ကျင့်ကုန်၏" ဟု ဤပဌမ အကြောင်းဖြင့် မထေရ်ရဟန်းတို့သည် ချီးမွမ်း ထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ "မြတ်စွာဘုရား သည် ပယ်ရန် ဟောထားတော် မူသော (အကုသိုလ်) တရား တို့ကိုလည်း ပယ်ကုန်၏" ဟု ဤဒုတိယ အကြောင်းဖြင့် မထေရ်ရဟန်းတို့သည် ချီးမွမ်း ထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ "ပစ္စည်း များပြားရန် ကျင့်သူများ မဟုတ်ကုန်၊ (အဆုံးအမတော်ကို) လျော့လျော့ ပေါ့ပေါ့သော နာယူသူများ မဟုတ်ကုန်၊ ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း၌ တာဝန်မဲ့သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ နိဗ္ဗာန် 'ဥပဓိဝိဝေက' ရရေး၌ ရှေ့သွား ဖြစ်ကုန်၏" ဟု ဤတတိယ အကြောင်းဖြင့် မထေရ် ရဟန်းတို့သည် ချီးမွမ်း ထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ မထေရ် ရဟန်းတို့သည် ဤ အကြောင်း သုံးပါးတို့ဖြင့် ချီးမွမ်း ထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုတပည့် 'သာဝက'တို့တွင် ရဟန်းလတ်သို့သည်။ပ။ ရဟန်းငယ်တို့သည် အကြောင်း သုံးပါးတို့ဖြင့် ချီးမွမ်း ထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ "ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် 'သာဝက' တို့သည် ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း 'ဝိဝေက'ကို အတုလိုက်၍ ကျင့်ကုန်၏" ဟု ဤ ပဌမ အကြောင်းဖြင့် ရဟန်းငယ်တို့သည် ချီးမွမ်း ထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန် ၏။ "မြတ်စွာဘုရားသည် ပယ်ရန် ဟောထားတော် မူသော (အကုသိုလ်) တရားတို့ကိုလည်း ပယ်ကုန်၏" ဟု ဤဒုတိယ အကြောင်းဖြင့် ရဟန်းငယ်တို့သည် ချီးမွမ်း ထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန် ၏။ "ပစ္စည်း များပြားရန် ကျင့်သူများ မဟုတ်ကုန်၊ (အဆုံးအမတော်ကို) လျော့လျော့ ပေါ့ပေါ့သော နာယူသူများ မဟုတ်ကုန်၊ ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း၌ တာဝန်မဲ့သူများ ဖြစ်ကုန်၏၊ နိဗ္ဗာန် 'ဥပဓိဝိဝေက'ရရေး၌ ရှေ့သွား ဖြစ်ကုန်၏" ဟု ဤတတိယ အကြောင်းဖြင့် ရဟန်းငယ်တို့သည် ချီးမွမ်း ထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းငယ်တို့သည် ဤအကြောင်း သုံးပါးတို့ဖြင့် ချီးမွမ်း ထိုက်သူများ ဖြစ်ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေတော်မူစဉ် တပည့် 'သာဝက'တို့သည် ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း 'ဝိဝေက'ကို ဤမျှ လောက်ဖြင့် အတုလိုက်၍ ကျင့်ကုန်၏။

၃၃။ ငါ့သျှင်တို့ ထို(ဟောကြားခဲ့သော တရား)၌ လိုချင် တပ်မက်ခြင်း 'လောဘ' သည်လည်း ယုတ်ညံ့၏၊ စိတ်ဆိုးခြင်း 'ဒေါသ'သည်လည်း ယုတ်ညံ့၏၊ လိုချင် တပ်မက်ခြင်း 'လောဘ'ကို ပယ်ခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ စိတ်ဆိုးခြင်း 'ဒေါသ'ကို ပယ်ခြင်းငှါ လည်းကောင်း အေးရန် အထူးသိရန် အမှန်သိရန် ငြိမ်းရန် ဖြစ်သော၊ မြင်အောင် သိအောင် ပြုတတ်သည့် အလယ်အလတ် ဖြစ်သော အကျင့်သည် ရှိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ အေးရန် အထူးသိရန် အမှန်သိရန် ငြိမ်းရန် ဖြစ်သော၊ မြင်အောင် သိအောင် ပြုတတ်သည့် အလယ် အလတ်ဖြစ်သော အကျင့်သည် အဘယ်နည်း၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယာမဂ်ပင်တည်း။ ဤအရိယာမဂ် ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော အမြင် 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ'၊ မှန်ကန်သော အကြံ 'သမ္မာသင်္ကပ္ပ'၊ မှန်ကန်သော အပြော 'သမ္မာဝါစာ'၊ မှန်ကန်သော အလုပ် 'သမ္မာကမ္မန္တ'၊ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှု 'သမ္မာအာဇီဝ'၊ မှန်ကန်သော အားထုတ်မှု 'သမ္မာဝါယာမ'၊ မှန်ကန်သော အောက်မေ့မှု 'သမ္မာသတိ'၊ မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှု 'သမ္မာသမာဓိ' တို့ပေတည်း။ ငါ့သျှင်တို့ အေးရန် အထူးသိရန် အမှန်သိရန် ငြိမ်းရန် ဖြစ်သော၊ မြင်အောင် သိအောင် ပြုတတ်သည့် အလယ် အလတ်ဖြစ်သော အကျင့်ဟူသည် ဤအကျင့် ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ထို(ဟောကြားခဲ့သော တရား)၌ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ကောဓ'သည် လည်း ကောင်း ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း 'ဥပနာဟ'သည် လည်းကောင်း၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်း 'မက္ခ' သည် လည်းကောင်း၊ ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်း 'ပဠာသ'သည် လည်းကောင်း၊ ငြူစူခြင်း 'ဣဿာ'သည် လည်းကောင်း၊ ဝန်တိုခြင်း 'မစ္ဆရိယ'သည် လည်းကောင်း၊ လှည့်ပတ်ခြင်း 'မာယာ'သည် လည်းကောင်း၊ ဟန်ဆောင်ခြင်း 'သာဌေယျ'

သည် လည်းကောင်း၊ ခက်ထန်ခြင်း 'ထမ္ဘ'သည် လည်းကောင်း၊ ခြုတ်ခြယ်ခြင်း 'သာရမ္ဘ'သည် လည်းကောင်း၊ မောက်မော်ခြင်း 'မာန'သည် လည်းကောင်း၊ အလွန် မောက်မော်ခြင်း 'အတိ မာန'သည် လည်းကောင်း၊ မာန်ယစ်ခြင်း 'မဒ'သည် လည်းကောင်း၊ သတိမေ့လျော့ခြင်း 'ပမာဒ'သည် လည်းကောင်း ယုတ်ညံ့၏။

မာန်ယစ်ခြင်းကို ပယ်ခြင်းငှါ သတိ မေ့လျော့ခြင်းကို ပယ်ခြင်းငှါ အေးရန် အထူးသိရန် အမှန်သိရန် ငြိမ်းရန် ဖြစ်သော၊ မြင်အောင် သိအောင် ပြုတတ်သည့် အလယ် အလတ် ဖြစ်သော အကျင့်သည် ရှိ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အေးရန် အထူးသိရန် အမှန်သိရန် ငြိမ်းရန်ဖြစ်သော၊ မြင်အောင် သိအောင် ပြုတတ်သည့် အလယ် အလတ်ဖြစ်သော အကျင့်သည် ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အင်္ဂါ ရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယာမဂ်ပင်တည်း။ ဤအရိယာမဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်သော အမြင် 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ'။ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှု 'သမ္မာသမာဓိ'တို့ ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အေးရန် အထူးသိရန် အမှန်သိရန် ငြိမ်းရန် ဖြစ်သော၊ မြင်အောင် သိအောင် ပြုတတ်သည့် အလယ် အလတ်ဖြစ်သော အကျင့် ဟူသည် ဤအကျင့် ပင်တည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤ(တရားတော်)ကို ဟောတော်မူ၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင် သာရိပုတြာ ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုကုန်သည် ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက် စွာ ခံယူကြလေကုန် သတည်း။

သုံးခုမြောက် ဓမ္မဒါယာဒသုတ်ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၁ - မူလပရိယာယဝဂ် ===

၄ - ဘယဘေရဝသုတ်

၃၄။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော် မူ၏။ ထိုအခါ ဇာဏုဿောဏိပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရား နှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်) ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေ၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား-

"အသျှင်ဂေါတမ အကြင် အမျိုးသားတို့သည် အသျှင်ဂေါတမကို ရည်မှန်း၍ ယုံကြည် ခြင်းဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ကြပါ ကုန်၏၊ အသျှင်ဂေါတမသည် ထို အမျိုးသားတို့၏ ရှေ့သွား (ခေါင်းဆောင်) ဖြစ်ပါ၏၊ အသျှင်ဂေါတမသည် ထိုအမျိုးသား တို့အား များစွာ ကျေးဇူးပြုပါ၏၊ အသျှင် ဂေါတမသည် ထိုအမျိုးသားတို့အား (အဓိသီလ စသည်တို့ကို) ကောင်းစွာ ဆောက်တည် စေပါ၏၊ ထိုအမျိုးသား အပေါင်းသည် အသျှင်ဂေါတမ၏ အယူကို အတုလိုက်၍ ကျင့်ကြပါ ကုန်၏" ဟု လျှောက်၏။

ပုဏ္ဏား သင်လျှောက်သည့် အတိုင်း ဟုတ်ပေ၏၊ သင်လျှောက်သည့် အတိုင်း မှန်ပေ၏၊ ပုဏ္ဏား အကြင် အမျိုးသားတို့သည် ငါ့ကို ရည်မှန်း၍ ယုံကြည်ခြင်းဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်း ဘောင်သို့ ဝင်ရောက် ကုန်၏၊ ငါသည် ထိုအမျိုးသားတို့၏ ရှေ့သွား (ခေါင်းဆောင်) ဖြစ်၏၊ ငါသည် ထိုအမျိုးသား တို့အား များစွာ ကျေးဇူးပြု၏၊ ငါသည် ထိုအမျိုးသားတို့အား (အဓိသီလ စသည်တို့ကို) ကောင်းစွာ ဆောက်တည် စေ၏၊ ထိုအမျိုးသား အပေါင်းသည် ငါ၏ အယူကို အတုလိုက်၍ ကျင့်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာတို့သည် သက်ဝင်နေနိုင်ရန် ခဲယဉ်းကုန်၏၊ ဆိတ်ဆိတ် ငြိမ်ငြိမ် နေနိုင်ခြင်းကား ခဲယဉ်း လှ၏၊ တစ်ကိုယ်တည်း နေခြင်း၌လည်း ပျော်မွေ့ နိုင်ခဲ၏၊ သမာဓိမရသော ရဟန်း၏ စိတ်ကို တောတို့ က ဆောင်ယူသွား သကဲ့သို့ ထင်ရ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား သင်လျှောက်သည့် အတိုင်း ဟုတ်ပေ၏၊ သင်လျှောက်သည့် အတိုင်း မှန်ပေ၏၊ ပုဏ္ဏား တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့သည် သက်ဝင် နေနိုင်ရန် ခဲယဉ်းကုန်၏၊ ဆိတ်ဆိတ် ငြိမ်ငြိမ် နေနိုင်ခြင်းကား ခဲယဉ်းလှ၏၊ တစ်ကိုယ်တည်း နေခြင်း၌လည်း ပျော်မွေ့ နိုင်ခဲ၏၊ သမာဓိမရသော ရဟန်း၏ စိတ်ကို တောတို့က ဆောင်ယူသွား သကဲ့သို့ ထင်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၃၅။ ပုဏ္ဏား ငါ့အားလည်း အရိယာမဂ်ကို မရသေးမီ (သစ္စာလေးပါး တရားကို) ထိုးထွင်း၍ မသိသေးသော ဘုရားလောင်းမျှ ဖြစ်စဉ်ကပင် ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ခဲ့၏။

"တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာတို့သည် သက်ဝင် နေနိုင်ရန် ခဲယဉ်း ကုန်၏၊ ဆိတ်ဆိတ် ငြိမ်ငြိမ် နေနိုင်ခြင်း ကား ခဲယဉ်းလှ၏၊ တစ်ကိုယ်တည်း နေခြင်း၌လည်း ပျော်မွေ့ နိုင်ခဲ၏၊ သမာဓိ မရသော ရဟန်း၏ စိတ်ကို တောတို့က ဆောင်ယူသွား သကဲ့သို့ ထင်ရ၏ ဟု (အကြံဖြစ်ပေါ်ခဲ့၏)။

ပုဏ္ဏား ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏-

"အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ကာယကံ မစင်ကြယ်ကုန်ဘဲ တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲကုန်၏၊ ထိုအသျှင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် မိမိတို့၏ မစင်ကြယ်သော ကာယကံ အပြစ်ကြောင့် စင်စစ် မကောင်းသော ဘေးနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ် အာရုံကို ခေါ်ကုန်၏၊ ငါသည်ကား ကာယကံ မစင်ကြယ်ဘဲလျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာတို့ကို မမှီဝဲပေ၊ ငါသည်ကား စင်ကြယ်သော ကာယကံသာ ရှိ၏။ မှန်လှ၏၊ စင်ကြယ်သော ကာယကံ ရှိသည် ဖြစ်၍ တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲကုန်သော အရိယာတို့တွင် ငါသည် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်၏" ဟု (အကြံဖြစ် ပြန်၏)။

ပုဏ္ဏား ငါသည် မိမိ၌ ဤစင်ကြယ်သော ကာယကံရှိသည့် အဖြစ်ကို ကောင်းစွာ မြင်၍ တော၌ နေရန် အလွန် ချမ်းသာသော အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ (၁)

၃၆။ ပုဏ္ဏား ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ခဲ့ပြန်၏-

"အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဝစီကံ မစင်ကြယ်ကုန်ဘဲ။ပ။ မနောကံ မစင် ကြယ်ကုန်ဘဲ။ပ။ အသက်မွေးမှု မစင်ကြယ်ကုန်ဘဲ တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲကုန်၏၊ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မိမိတို့၏ မစင်ကြယ်သော အသက်မွေးမှု အပြစ်ကြောင့် စင်စစ် မကောင်းသော ဘေးနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ် အာရုံကို ခေါ်ကုန်၏၊ ငါသည်ကား အသက်မွေးမှု မစင်ကြယ်ဘဲလျက် တောအုပ် တောနက်ကြီး များဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာတို့ကို မမှီဝဲပေ၊ ငါသည်ကား စင်ကြယ်သော အသက်မွေးမှုသာ ရှိ၏။ မှန်လှ၏၊ စင်ကြယ်သော အသက်မွေးမှု ရှိသည်ဖြစ်၍ တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲကုန်သော အရိယာတို့တွင် ငါသည် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်၏" ဟု (အကြံ ဖြစ်ခဲ့ပြန်၏)။

ပုဏ္ဏား ငါသည် မိမိ၌ ဤစင်ကြယ်သော အသက်မွေးမှု ရှိသည့်အဖြစ်ကို ကောင်းစွာ မြင်၍ တော၌ နေရန် အလွန် ချမ်းသာသော အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ (၂- ၃- ၄)

၃၇။ ပုဏ္ဏား ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ခဲ့ပြန်၏-

"အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် သူတစ်ပါး စည်းစိမ်ကို ရှေးရှုကြံခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' များ ကုန်လျက် ကာမဂုဏ်တို့၌ ပြင်းထန်စွာ တပ်မက်ကုန်လျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲကုန်၏၊ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည် သူတစ်ပါး စည်းစိမ်ကို ရှေးရှုကြံခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ'များ ကုန်လျက် ကာမဂုဏ်တို့၌ ပြင်းထန်စွာ တပ်မက်ခြင်းတည်း ဟူသော မိမိတို့၏ အပြစ်ကြောင့် စင်စစ် မကောင်းသော ဘေးနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ် အာရုံကို ခေါ်ကုန်၏၊ ငါသည်ကား သူတစ်ပါး စည်းစိမ်ကို ရှေးရှုကြံခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' များပြားလျက် ကာမဂုဏ်တို့၌ ပြင်းထန်စွာ တပ်မက်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာတို့ကို မမှီဝဲပေ၊ ငါသည်ကား သူတစ်ပါး စည်းစိမ်ကို ရှေးရှုကြံခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ'မများသူသာ ဖြစ်၏။ မှန်လှ၏၊ သူတစ်ပါး စည်းစိမ်ကို ရှေးရှုကြံခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' မများဘဲ တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲကုန်သော အရိယာတို့တွင် ငါသည် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်၏" ဟု (အကြံ ဖြစ်ခဲ့ပြန်၏)။

ပုဏ္ဏား ငါသည် မိမိ၌ ဤသူတစ်ပါး စည်းစိမ်ကို ရှေးရှုကြံခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' မများသည့် အဖြစ်ကို ကောင်းစွာမြင်၍ တော၌ နေရန် အလွန် ချမ်းသာသော အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ (၅)

၃၈။ ပုဏ္ဏား ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ခဲ့ပြန်၏-

"အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဖောက်ပြန်သောစိတ် ပြစ်မှားသောစိတ် အကြံ ရှိကုန်လျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ တို့ကို မှီဝဲကုန်၏၊ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မိမိတို့၏ ဖောက်ပြန်သောစိတ် ပြစ်မှားသော စိတ်အကြံရှိခြင်း အပြစ်ကြောင့် စင်စစ် မကောင်းသော ဘေးနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ် အာရုံကို ခေါ်ကုန်၏၊ ငါသည်ကား ဖောက်ပြန်သောစိတ် ပြစ်မှားသောစိတ် အကြံရှိလျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာတို့ကို မမှီဝဲပေ၊ ငါသည်ကား မေတ္တာစိတ် ရှိသူသာ ဖြစ်၏။ မှန်လှ၏၊ မေတ္တာစိတ် ရှိကုန်လျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲကုန်သော အရိယာတို့တွင် ငါသည် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်၏" ဟု (အကြံ ဖြစ်ခဲ့ပြန်၏)။

ပုဏ္ဏား ငါသည် မိမိ၌ ဤမေတ္တာစိတ် ရှိသည့် အဖြစ်ကို ကောင်းစွာမြင်၍ တော၌ နေရန် အလွန် ချမ်းသာသော အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ (၆)

၃၉။ ပုဏ္ဏား ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ခဲ့ပြန်၏-

"အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ'ဖြင့် အနှိပ်စက် ခံရကုန် လျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲကုန်၏၊ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ'ဖြင့် အနှိပ်စက်ခံ နေရခြင်းတည်း ဟူသော မိမိတို့၏ အပြစ်ကြောင့် စင်စစ် မကောင်းသော ဘေးနှင့် ကြောက်မက် ဖွယ်အာရုံကို ခေါ်ကုန်၏၊ ငါသည်ကား ထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ'ဖြင့် အနှိပ်စက် ခံနေရလျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ တို့ကို မမှီဝဲပေ၊ ငါသည်ကား ထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ'ကင်းသူ ဖြစ်၏။ မှန်လှ၏၊ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ' ကင်းလျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲကုန်သော အရိယာတို့တွင် ငါသည် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်၏" ဟု (အကြံ ဖြစ်ခဲ့ ပြန်၏)။

ပုဏ္ဏား ငါသည် မိမိ၌ ဤထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ' ကင်းသည့် အဖြစ်ကို ကောင်းစွာမြင်၍ တော၌ နေရန် အလွန်ချမ်းသာသော အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ (၇)

၄၀။ ပုဏ္ဏား ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ခဲ့ပြန်၏-

"အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ပျံ့လွင့်သောစိတ် မအေးမြသော စိတ်ရှိလျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ တို့ကို မှီဝဲကုန်၏၊ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ပျံ့လွင့်သောစိတ် မအေးမြသောစိတ် ရှိခြင်းတည်း ဟူသော မိမိတို့၏ အပြစ်ကြောင့် စင်စစ် မကောင်းသော ဘေးနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ် အာရုံကို ခေါ်ကုန်၏၊ ငါသည်ကား ပျံ့လွင့်သောစိတ် မအေးမြသော စိတ်ရှိလျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာတို့ကို မမှီဝဲပေ၊ ငါသည်ကား အေးမြသော စိတ်ရှိသူ ဖြစ်၏။ မှန်လှ၏၊ အေးမြသော စိတ်ရှိလျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ တို့ကို မှီဝဲကုန်သော အရိယာတို့တွင် ငါသည် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်၏" ဟု (အကြံ ဖြစ်ခဲ့ပြန်၏)။

ပုဏ္ဏား ငါသည် မိမိ၌ ဤအေးမြသော စိတ်ရှိသည့် အဖြစ်ကို ကောင်းစွာမြင်၍ တော၌နေရန် အလွန် ချမ်းသာသော အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ (၈)

၄၁။ ပုဏ္ဏား ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ခဲ့ပြန်၏-

"အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံမှားခြင်း 'ကင်္ခါ' မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ရှိလျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ တို့ကို

မှီဝဲကုန်၏၊ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံမှားခြင်း 'ကင်္ခါ' မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ရှိခြင်းတည်း ဟူသော မိမိတို့၏ အပြစ်ကြောင့် စင်စစ် မကောင်းသော ဘေးနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ် အာရုံကို ခေါ်ကုန်၏၊ ငါသည်ကား ယုံမှားခြင်း 'ကင်္ခါ' မဆုံး ဖြတ်နိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ရှိလျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ တို့ကို မမှီဝဲပေ၊ ငါသည်ကား ယုံမှားခြင်း 'ကင်္ခါ' မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ'ကို လွန်မြောက်သူ ဖြစ်၏။ မှန်လှ၏၊ ယုံမှားခြင်း 'ကင်္ခါ' မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ'ကို လွန်မြောက်လျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ တို့ကို မှီဝဲကုန်သော အရိယာတို့တွင် ငါသည် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်၏" ဟု (အကြံ ဖြစ်ခဲ့ပြန်၏)။

ပုဏ္ဏား ငါသည် မိမိ၌ ယုံမှားခြင်း 'ကင်္ခါ' မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ကို လွန်မြောက်ခြင်းရှိသည့် အဖြစ်ကို ကောင်းစွာမြင်၍ တော၌ နေရန် အလွန် ချမ်းသာသော အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ (၉)

၄၂။ ပုဏ္ဏား ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ခဲ့ပြန်၏-

"အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင်ကာ သူတစ်ပါးကို နှိမ့်ချသူ ဖြစ်လျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲကုန်၏၊ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင်ကာ သူတစ်ပါးကို နှိမ့်ချခြင်းတည်း ဟူသော မိမိတို့၏ အပြစ်ကြောင့် စင်စစ် မကောင်းသော ဘေးနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ် အာရုံကို ခေါ်ကုန်၏၊ ငါသည်ကား မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင်ကာ သူတစ်ပါးကို နှိမ့်ချသူ ဖြစ်လျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ တို့ကို မမှီဝဲပေ၊ ငါသည်ကား မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်, သူတစ်ပါးကို မနှိမ့်ချသူ ဖြစ်၏။ မှန်လှ၏၊ မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်, သူတစ်ပါးကို မနှိမ့်ချဘဲလျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ တို့ကို မှီဝဲကုန်သော အရိယာတို့တွင် ငါသည် တစ်ပါး အပါအဝင်ဖြစ်၏" ဟု (အကြံဖြစ်ခဲ့ပြန်၏)။

ပုဏ္ဏား ငါသည် မိမိ၌ ဤမိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်ခြင်း သူတစ်ပါးကို မနှိမ့်ချခြင်း ရှိသည့်အဖြစ်ကို ကောင်းစွာမြင်၍ တော၌ နေရန် အလွန် ချမ်းသာသော အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ (၁၀)

၄၃။ ပုဏ္ဏား ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ခဲ့ပြန်၏-

"အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ထိတ်လန့်ခြင်းရှိသူ ကြောက်ရွံ့ခြင်း ရှိသူဖြစ်လျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ တို့ကို မှီဝဲကုန်၏၊ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ကိုယ်ထိတ်လန့်ခြင်း ကြောက်ရွံ့သော သဘောရှိခြင်း တည်း ဟူသော မိမိတို့၏ အပြစ်ကြောင့် စင်စစ် မကောင်းသော ဘေးနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ် အာရုံကို ခေါ်ကုန်၏၊ ငါသည်ကား ကိုယ်ထိတ်လန့်ခြင်း ရှိသူ ကြောက်ရွံ့သော သဘောရှိသူဖြစ်လျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာတို့ကို မမှီဝဲပေ၊ ငါသည်ကား ကြက်သီး မွေးညင်းထခြင်းမှ ကင်းသူသာ ဖြစ်၏။ မှန်လှ၏၊ ကြက်သီး မွေးညင်း ထခြင်း ကင်းလျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲကုန်သော အရိယာတို့တွင် ငါသည် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်၏" ဟု (အကြံဖြစ်ခဲ့ပြန်၏)။

ပုဏ္ဏား ငါသည် မိမိ၌ ဤကြက်သီး မွေးညင်းထခြင်းမှ ကင်းသည့်အဖြစ်ကို ကောင်းစွာမြင်၍ တော၌နေရန် အလွန် ချမ်းသာသော အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ (၁၁)

၄၄။ ပုဏ္ဏား ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ခဲ့ပြန်၏-

"အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လာဘ် ပူဇော်သကာ အကျော်အစောကို လိုလားသူ ဖြစ်လျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ

နေရာတို့ကို မှီဝဲကုန်၏၊ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လာဘ် ပူဇော်သကာ အကျော်အစောကို လိုလားခြင်းတည်း ဟူသော မိမိတို့၏ အပြစ်ကြောင့် စင်စစ် မကောင်းသော ဘေးနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ်အာရုံကို ခေါ်ကုန်၏၊ ငါသည်ကား လာဘ် ပူဇော်သကာ အကျော်အစောကို လိုလားသူ ဖြစ်လျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာ တို့ကို မမှီဝဲပေ၊ ငါသည်ကား အလိုနည်းသူသာ ဖြစ်၏။ မှန်လှ၏၊ အလိုနည်းသူများ ဖြစ်လျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲသော အရိယာတို့တွင် ငါသည် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်၏" ဟု (အကြံ ဖြစ်ခဲ့ပြန်၏)။

ပုဏ္ဏား ငါသည် မိမိ၌ ဤအလိုနည်းသည့် အဖြစ်ကို ကောင်းစွာ မြင်၍ တော၌ နေရန် အလွန် ချမ်းသာသောအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ (၁၂)

၄၅။ ပုဏ္ဏား ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ခဲ့ပြန်၏-

"အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ပျင်းရိ ရော့ရည်း ဝီရိယနည်းသူ ဖြစ်လျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲကုန်၏၊ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ပျင်းရိရော့ရည်း ဝီရိယနည်းသူဖြစ်ခြင်း တည်းဟူသော မိမိတို့၏ အပြစ်ကြောင့် စင်စစ် မကောင်းသော ဘေးနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ် အာရုံကို ခေါ်ကုန်၏၊ ငါ သည်ကား ပျင်းရိ ရော့ရည်း ဝီရိယနည်းသူ ဖြစ်လျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မမှီဝဲပေ၊ ငါသည်ကား လုံ့လ စိုက်ထုတ်သူသာ ဖြစ်၏။ မှန်လှ၏၊ လုံ့လ စိုက်ထုတ်လျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲကုန်သော အရိယာတို့တွင် ငါသည် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်၏" ဟု (အကြံ ဖြစ်ခဲ့ပြန်၏)။

ပုဏ္ဏား ငါသည် မိမိ၌ ဤလုံ့လ စိုက်ထုတ်သည့် အဖြစ်ကို ကောင်းစွာ မြင်၍ တော၌ နေရန် အလွန် ချမ်းသာသော အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ (၁၃)

၄၆။ ပုဏ္ဏား ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ခဲ့ပြန်၏-

"အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လွတ်သောသတိ ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိကုန်ဘဲလျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာ တို့ကို မှီဝဲကုန်၏၊ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လွတ်သောသတိ ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိခြင်းတည်း ဟူသော မိမိတို့၏ အပြစ်ကြောင့် စင်စစ် မကောင်းသော ဘေးနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ် အာရုံကို ခေါ်ကုန်၏၊ ငါသည်ကား လွတ်သော သတိ ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိဘဲလျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မမှီဝဲပေ၊ ငါသည်ကား ထင်သော သတိ ရှိသူသာ ဖြစ်၏။ မှန်လှ၏၊ ထင်သော သတိရှိလျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲကုန်သော အရိယာတို့တွင် ငါသည် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်၏" ဟု (အကြံ ဖြစ်ခဲ့ပြန်၏)။

ပုဏ္ဏား ငါသည် မိမိ၌ ဤထင်သော သတိရှိသည့် အဖြစ်ကို ကောင်းစွာ မြင်၍ တော၌ နေရန် အလွန် ချမ်းသာသော အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ (၁၄)

၄၇။ ပုဏ္ဏား ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ခဲ့ပြန်၏-

"အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မတည်ကြည် တုန်လှုပ်သော စိတ်ရှိသူ ဖြစ်လျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲကုန်၏၊ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မတည်မကြည် တုန်လှုပ်သော စိတ်ရှိခြင်းတည်း ဟူသော မိမိတို့၏ အပြစ်ကြောင့် စင်စစ် မကောင်းသော ဘေးနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ် အာရုံကို ခေါ်ကုန်၏၊ ငါသည်ကား

မတည်ကြည်သူ တုန်လှုပ်သော စိတ်ရှိသူ ဖြစ်လျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မမှီဝဲပေ၊ ငါသည်ကား သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံသူသာ ဖြစ်၏။ မှန်လှ၏၊ သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံလျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲကုန်သော အရိယာတို့တွင် ငါသည် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်၏" ဟု (အကြံဖြစ်ခဲ့ပြန်၏)။

ပုဏ္ဏား ငါသည် မိမိ၌ ဤတည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' နှင့် ပြည့်စုံသည့် အဖြစ်ကို ကောင်းစွာမြင်၍ တော၌နေရန် အလွန် ချမ်းသာသောအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ (၁၅)

၄၈။ ပုဏ္ဏား ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ခဲ့ပြန်၏-

"အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ပညာမရှိသူ ထိုင်းအသူ ဖြစ်လျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲကုန်၏၊ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ပညာမဲ့ခြင်း ထိုင်းအခြင်းတည်း ဟူသော မိမိတို့၏ အပြစ်ကြောင့် စင်စစ် မကောင်းသော ဘေးနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ် အာရုံကို ခေါ်ကုန်၏၊ ငါသည်ကား ပညာမဲ့သူ ထိုင်းအသူ ဖြစ်လျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မမှီဝဲပေ၊ ငါသည်ကား ပညာနှင့် ပြည့်စုံသူသာ ဖြစ်၏။ မှန်လှ၏၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံလျက် တောအုပ် တောနက်ကြီးများဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲကုန်သော အရိယာတို့တွင် ငါသည် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်၏" ဟု (အကြ ံ ဖြစ်ခဲ့ပြန်၏)။

ပုဏ္ဏား ငါသည် မိမိ၌ ဤပညာနှင့် ပြည့်စုံသည့် အဖြစ်ကို ကောင်းစွာမြင်၍ တော၌ နေရန် အလွန် ချမ်းသာသော အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ (၁၆)

ပရိယာယ် တစ်ဆယ့်ခြောက်မျိုးပြီး၏။

၄၉။ ပုဏ္ဏား ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ခဲ့ပြန်၏-

"ငါသည် (လပြည့်ခြင်း လကုန်ခြင်းစသည့်) အမှတ်အသားတို့ဖြင့် သိမှတ်အပ်သော ဆန်းဆုတ်ပက္ခ၏ တစ်ဆယ့်လေးရက် တစ်ဆယ့်ငါးရက် ရှစ်ရက် ညဥ့်မျိုးတို့တွင် ကြောက်မက်ဖွယ် ကြက်သီး မွေးညင်း ထဖွယ်ကောင်းသော စေတီဖြစ်သော အရံ, စေတီဖြစ်သော တောအုပ်, စေတီဖြစ်သော သစ်ပင် ဟူသော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာမျိုးတို့၌ နေရမူ ဘေးနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ် အာရုံကို မြင်နိုင် ကောင်း တန်ရာ၏" ဟု (အကြံသည် ဖြစ်ခဲ့ပြန်၏)။

ပုဏ္ဏား ထိုငါသည် အခါတစ်ပါး၌ (လပြည့်ခြင်း လကုန်ခြင်းစသည့်) အမှတ်အသားတို့ဖြင့် သိမှတ်အပ်သော ဆန်းဆုတ်ပက္ခ၏ တစ်ဆယ့်လေးရက် တစ်ဆယ့်ငါးရက် ရှစ်ရက် ညဥ့်မျိုးတို့တွင် ကြောက်မက်ဖွယ် ကြက်သီး မွေးညင်း ထဖွယ်ကောင်းသော စေတီဖြစ်သော အရံ, စေတီဖြစ်သော တောအုပ်, စေတီဖြစ်သော သစ်ပင် ဟူသော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာမျိုးတို့၌ နေစဉ် စိုင်, ကြွ, သစ်, တောဝက်စသော သားကောင်သည်လည်း လာ၏၊ ဥဒေါင်း(နှင့် အခြားငှက်များ) သည်လည်း သစ်ခက် ခြောက်ကို ကျစေ၏၊ လေသည်လည်း သစ်ရွက်မှိုက်ကို တိုက်ခတ်၏၊ ပုဏ္ဏား "ဤအရာစုသည် ပင်ရောက်လာသော ဘေးနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ် ပေလော" ဟု ထိုငါ့အား အကြံဖြစ်မိ၏။

ပုဏ္ဏား ထိုငါ့အား "ငါသည် စင်စစ်အားဖြင့် ကြောက်မက်ဖွယ်ကို တောင့်တလျက် နေသည် မဟုတ်လော၊ ဣရိယာပုထ် အလိုက် နေသော ငါ၏ထံသို့ ရောက်လာသော ကြောက်မက်ဖွယ်ကို ထိုဣရိယာပုထ် အလိုက်ပင် ငါပယ်ဖျောက်ရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု ဤအကြံ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့၏။

ပုဏ္ဏား ထိုငါသည် စင်္ကြံသွား နေစဉ် ထိုကြောက်မက်ဖွယ်သည် ပေါ်ပေါက်လာအံ့၊ ထိုကြောက်မက်ဖွယ်ကို မရပ်မထိုင် မအိပ်ဘဲ စင်္ကြံ သွားလျက်သာ ပယ်ဖျောက်၏။

ပုဏ္ဏား ထိုငါသည် ရပ်နေစဉ် ထိုကြောက်မက်ဖွယ်သည် ပေါ်ပေါက်လာအံ့၊ ထိုကြောက်မက်ဖွယ်ကို စင်္ကြံ မသွား မထိုင် မအိပ်ဘဲ ရပ်လျက်သာ ပယ်ဖျောက်၏။

ပုဏ္ဏား ထိုငါသည် ထိုင်နေစဉ် ထိုကြောက်မက်ဖွယ်သည် ပေါ်ပေါက်လာအံ့၊ ထိုကြောက်မက်ဖွယ်ကို မအိပ် မရပ် စင်္ကြံ မသွားဘဲ ထိုင်လျက်ပင် ပယ်ဖျောက်၏။

ပုဏ္ဏား ထိုငါသည် အိပ်နေစဉ် ထိုကြောက်မက်ဖွယ်သည် ပေါ်ပေါက်လာအံ့၊ ထိုကြောက်မက်ဖွယ်ကို မထိုင် မရပ် စင်္ကြံ မသွားဘဲ အိပ်လျက်ပင် ပယ်ဖျောက်၏။

၅၀။ ပုဏ္ဏား အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ညဉ့်ဖြစ်ပါလျက် နေ့ဟူ၍ သိမှတ်ကြ ကုန်၏၊ နေ့ဖြစ်ပါလျက် ညဉ့်ဟူ၍ သိမှတ်ကြကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ဤသို့ သတ်မှတ်ခြင်းကို တွေတွေဝေဝေနေခြင်းဟု ငါဆို၏။ ပုဏ္ဏား ငါမူကား ညဉ့်ဖြစ်လျှင် ညဉ့်ဟု သိမှတ်၏။ နေ့ဖြစ်လျှင် နေ့ဟု သိမှတ်၏။ ပုဏ္ဏား "များစွာသော လူတို့၏ စီးပွား ချမ်းသာနှင့် လောကကို စောင့်ရှောက်ရန် အတွက် နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွား ချမ်းသာ သုခအတွက် မတွေဝေသော သဘောရှိသော သတ္တဝါသည် လူ့လောက၌ ဖြစ်ထွန်း ပေါ်ပေါက်ခဲ့၏" ဟူသော စကားကို အမှန်အတိုင်း ပြောဆိုလိုသော သူသည် ငါဘုရားကို သာလျှင် ပြောဆိုရာ၏။

၅၁။ ပုဏ္ဏား ငါသည် မတွန့်တိုသော လုံ့လကို အားထုတ်ပြီးပြီ၊ ငါ့အား မေ့လျော့ခြင်း မရှိသော သတိသည် ထင်ပြီ၊ (ငါ၏) ကိုယ်သည် ပူပန်ခြင်း မရှိ ငြိမ်းအေးပြီ၊ (ငါ၏) စိတ်သည် တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိသည် ဖြစ်၍ ကောင်းစွာတည်ပြီ။

ပုဏ္ဏား ထိုငါ(ဘုရား)သည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်'နှင့် တကွဖြစ်သော၊ သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ'နှင့် တကွဖြစ်သော၊ (နီဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

ဝိတက် ဝိစာရ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော၊ စိတ်တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ'ကို ဖြစ်ပွား စေတတ်သော၊ ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' မရှိသော၊ သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' မရှိသော၊ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ'ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ'ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ' ဆင်ခြင်ခြင်း 'သမ္ပဇဉ်'နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် နေ၏၊ ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏၊ အကြင် တတိယစျာန်ကြောင့် ထိုသူ့ကို "လျစ်လျူသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ" ဟု အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပြောကြားကုန်၏၊ (ထိုငါသည်) ထိုတတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ရှေးဦးကပင်လျှင် ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်း တို့၏ ချုပ်နှင့်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ဆင်းရဲချမ်းသာ မရှိသော လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ' ကြောင့် ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်း ရှိသော စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

၅၂။ ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေး မရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုတိုင်းရ လတ်သော် တည်တံ့ လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုငါ(ဘုရား)သည် ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့၍ သိသော 'ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ' ဉာဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှု ညွတ်စေ၏။

ထိုငါ(ဘုရား)သည် များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့၏၊ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ သုံးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ လေးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ငါးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဆယ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝနှစ်ဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝသုံးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝလေးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝငါးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်ရာကို လည်းကောင်း ဘဝတစ်ထောင်ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်သိန်းကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ပျက်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ပျက်ကပ် ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း "ဤမည်သော ဘဝ၌(ငါသည်) ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက် အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏၊ ထို(ငါ)သည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤမည်သော ဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏၊ ထိုဘဝ၌လည်း (ငါသည်) ဤသို့သော အမည် ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ် ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဆင်း ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာ ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက် အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏၊ ထို(ငါ)သည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏" ဟု ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်) နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏။

ပုဏ္ဏား ငါသည် ညဉ့်ဦး 'ပဌမ'ယာမ်၌ ဤပဌမ ဖြစ်သော အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ'ကို ရခဲ့ပြီ၊ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသော သူအား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'ပျောက်၍ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ် သကဲ့သို့ (ငါ့အား) မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ အမိုက်မှောင် ပျောက်၍ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ် သကဲ့သို့ (ငါ့အား) အမိုက်မှောင် ပျောက်၍ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။

၁၃။ ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုတိုင်းရလတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုငါ (ဘုရား)သည် သတ္တဝါတို့၏ သေခြင်း ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို သိနိုင်သော စုတူ ပပါတဉာဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှု ညွှတ်စေ၏။

ထို ငါ (ဘုရား) သည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ သတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏၊ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏၊ "အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်'နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'မနောဒုစရိုက်'နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲကုန်၏၊ မှားသော အယူရှိကုန်၏၊ မှားသော အယူဖြင့် ပြုသော ကံရှိကုန်၏၊ ထို (သတ္တဝါ)တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာခြင်း ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ဖရိုဖရဲ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော ငရဲ၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည်ကား ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ကာယသုစရိုက်'နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီသုစရိုက်'နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'မနောသုစရိုက်'နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို မစွပ်စွဲကုန်၊ မှန်သော အယူရှိကုန်၏၊ မှန်သော အယူဖြင့်ပြုသော ကံရှိကုန်၏၊ ထို (သတ္တဝါ)တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ လူ့ပြည် နတ်ပြည် သုဂတိ၌ ဖြစ်ကုန်၏" ဟု သိ၏။

ဤသို့လျှင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲ သတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ သတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော

သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏၊ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။

ပုဏ္ဏား ငါသည် သန်းခေါင် 'မဇ္ဈိမ' ယာမ်၌ ဒုတိယဖြစ်သော အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ'ကို ရခဲ့ပြီ၊ မမေ့မလျော့ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသောသူအား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ် သကဲ့သို့ (ငါ့အား) မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ အမိုက်မှောင် ပျောက်၍ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ် သကဲ့သို့ ငါ့အား အမိုက်မှောင် ပျောက်၍ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။

၁၄။ ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ် လတ်သော် ဖြူစင် လတ်သော် ညစ်ကြေး မရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုတိုင်းရ လတ်သော် တည်တံ့ လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုငါသည် အာသဝေါ တရားတို့ကို ကုန်စေသော 'အာသဝက္ခယ' ဉာဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှု ညွတ်စေ၏။

ထိုငါသည် "ဤကား ဆင်းရဲဒုက္ခ" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိခဲ့ပြီ၊ "ဤကား ဆင်းရဲ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်း ဒုက္ခသမုဒယ" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိခဲ့ပြီ၊ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ဒုက္ခနိရောဓ" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိခဲ့ပြီ၊ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း ကျင့်စဉ် ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိခဲ့ပြီ၊ "ဤသည်တို့ကား ယိုစီးခြင်း အာသဝတို့" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိခဲ့ပြီ၊ "ဤကား ယိုစီးခြင်း အာသဝတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်း အာသဝသမုဒယ" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိခဲ့ပြီ၊ "ဤကား ယိုစီးခြင်း အာသဝတို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) အာသဝနိရောဓ" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိခဲ့ပြီ၊ "ဤကား အာသဝတို့ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း ကျင့်စဉ် အာသဝနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိခဲ့ပြီ၊ ဤသို့ သိသော် ဤသို့ မြင်သော် ထိုငါ (ဘုရား)၏ စိတ်သည် ကာမာသဝမှလည်း လွတ်မြောက် ခဲ့ပြီ၊ ဘဝါသဝမှလည်း လွတ်မြောက် ခဲ့ပြီ၊ အဝိဇ္ဇာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်ခဲ့ပြီ၊ လွတ်မြောက်ပြီး လတ်သော် "လွတ်မြောက်ခဲ့လေပြီ" ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်ပြီ၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ" ဟု သိခဲ့ပြီ။

ပုဏ္ဏား ငါသည် မိုးသောက် 'ပစ္ဆိမ' ယာမ်၌ ဤတတိယဖြစ်သော အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ'ကို ရခဲ့။

ပီ၊ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသော သူအား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ် သကဲ့သို့ ငါ့အား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ အမိုက်မှောင် ပျောက်၍ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ် သကဲ့သို့ (ငါ့အား) အမိုက်မှောင် ပျောက်၍ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။

၁၅။ ပုဏ္ဏား "ရဟန်းဂေါတမသည် ယနေ့တိုင်အောင်ပင် ရာဂ ဒေါသ မောဟ မကင်းသေးသောကြောင့် တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲနေ၏" ဟု သင့်အား စိတ်အကြံဖြစ်ပေါ် တန်ရာ၏၊ ပုဏ္ဏား ဤသို့ မမှတ်သင့်၊ ပုဏ္ဏား ငါသည် မိမိ၏ မျက်မှောက် ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းနှင့် နောင်လာ နောက်သားများကို အစဉ် သနားခြင်း ဟူသော အကြောင်း နှစ်ပါးတို့ကို ကောင်းစွာ မြင်၍ တောအုပ် တောနက်ကြီးများ ဖြစ်သော တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာတို့ကို မှီဝဲ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၁၆။ ပူဇော်အထူးကို ခံယူတော်မူ ထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော အသျှင်ဂေါတမသည် နောက်လူ အပေါင်းကို အစဉ်သနား အကျိုး လိုလားသော သဘောရှိပါပေသည် တကား၊ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ ဥပမာသော်ကား မှောက်ထားသည်ကို လှန်ဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖွင့်လှစ် ဘိသကဲ့သို့

လည်းကောင်း၊ မျက်စိလည်သော သူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ "မျက်စိ အမြင်ရှိသော သူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်" ဟု အမိုက်မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူသာလျှင် အသျှင်ဂေါတမသည် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူပါပေ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ ထိုအကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဂေါတမကို ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာဟု မှတ်တော်မူပါ ဟူ၍ လျှောက်ထားလေ၏။

လေးခုမြောက် ဘယဘေရဝသုတ်ပြီး၏

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၁ - မူလပရိယာယဝဂ် ===

၅ - အနင်္ဂဏသုတ်

၅၇။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သျှင်ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာအား "ငါ့သျှင်" ဟု ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြ ကုန်၏။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏ -

ငါ့သျှင်တို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုး တို့သည် ထင်ရှား ရှိကြကုန်၏၊ အဘယ် လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ ကိလေသာ အညစ်အကြေး 'အင်္ဂဏ' ရှိလျက် "ငါ၏ စိတ်သန္တာန်၌ ကိလေသာ အညစ်အကြေးရှိ၏" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်မျိုး၊ ကိလေသာ အညစ်အကြေး ရှိလျက် "ငါ၏ စိတ်သန္တာန်၌ ကိလေသာ အညစ်အကြေး ရှိ၏" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်မျိုး၊ ကိလေသာ အညစ်အကြေး မရှိသည် ဖြစ်လျက် "ငါ၏ စိတ်သန္တာန်၌ ကိလေသာ အညစ်အကြေး မရှိ" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်မျိုး၊ ကိလေသာ အညစ်အကြေး မရှိသည် ဖြစ်လျက် "ငါ၏ စိတ်သန္တာန်၌ ကိလေသာ အညစ်အကြေး မရှိ" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်မျိုး၊ (ဤပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးတို့တည်း)။

ငါ့သျှင်တို့ ထို(ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုး)တို့တွင် ကိလေသာ အညစ်အကြေး ရှိလျက် "ငါ၏ စိတ်သန္တာန်၌ ကိလေသာ အညစ်အကြေး ရှိ၏" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိလေသာ အညစ်အကြေး ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်မျိုးတို့တွင် ယုတ်ညံ့သော ပုဂ္ဂိုလ် ဟူ၍ ခေါ်ဆိုရ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထို(ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုး)တို့တွင် ကိလေသာ အညစ်အကြေး ရှိလျက် "ငါ၏ စိတ်သန္တာန်၌ ကိလေသာ အညစ်အကြေး ရှိ၏" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိလေသာ အညစ်အကြေး ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်မျိုးတို့တွင် မြင့်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ ခေါ်ဆိုရ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထို (ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုး)တို့တွင် ကိလေသာ အညစ်အကြေး မရှိသည် ဖြစ်လျက် "ငါ၏ စိတ်သန္တာန်၌ ကိလေသာ အညစ်အကြေး မရှိ" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိလေသာ အညစ်အကြေး မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်မျိုးတို့တွင် ယုတ်ညံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ ခေါ်ဆိုရ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထို (ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုး)တို့တွင် ကိလေသာ အညစ်အကြေး မရှိသည် ဖြစ်လျက် "ငါ၏ စိတ်သန္တာန်၌ ကိလေသာ အညစ်အကြေး မရှိ" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိလေသာ အညစ်အကြေး မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်မျိုးတို့တွင် မြင့်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ ခေါ်ဆိုရ၏ ဟု (ဟောတော် မူ၏)။

၅၈။ ဤသို့ ဟောကြားတော်မူ လတ်သော် အသျှင် မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် အသျှင် သာရိပုတြာကို ဤသို့ မေးမြန်းတော်မူ၏ -

"ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤကိလေသာ အညစ်အကြေး ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်မျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးကို ယုတ်ညံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ဆိုရ၍ တစ်မျိုးကို မြင့်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ဆိုရခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း။

ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤကိလေသာ အညစ်အကြေး မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်မျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးကို ယုတ်ညံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ဆိုရ၍ တစ်မျိုးကို မြင့်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ဆိုရခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း ဟု (မေးမြန်းတော်မူ၏)။

၅၉။ ငါ့သျှင် ထို (ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်မျိုး)တို့တွင် ကိလေသာ အညစ်အကြေး ရှိလျက် "ငါ၏ စိတ်သန္တာန်၌ ကိလေသာ အညစ်အကြေး ရှိ၏" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုကိလေသာ အညစ်အကြေးကို ပယ်ရန် အလိုဆန္ဒကို ဖြစ်စေလိမ့်မည် မဟုတ်၊ အားထုတ် လိမ့်မည် မဟုတ်၊ လုံ့လစွမ်းကို ကြိုးပမ်း လိမ့်မည် မဟုတ်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' ရှိသူ ပြစ်မှားခြင်း 'ဒေါသ' ရှိသူ တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ရှိသူ ကိလေသာ အညစ်အကြေးတို့နှင့်တကွ ညစ်နွမ်းသောစိတ် ရှိသူ ဖြစ်လျက် သေလွန်ရ လတ္တံ့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ် အား ဤသဘောသာ ဧကန် ဖြစ်ရမည်။

ငါ့သျှင် ဥပမာသော်ကား ဈေးမှဖြစ်စေ၊ ပန်းတဉ်းသမား အိမ်မှဖြစ်စေ၊ မြူမှုန့် အညစ်အကြေး ဖြင့် မြေးယှက် ဖုံးလွှမ်းနေသော ကြေးခွက်ကို ဆောင်ယူခဲ့ရာ၏၊ ထိုကြေးခွက်ကို ပိုင်ရှင်တို့သည် သုံးလည်း မသုံးဆောင်ကုန် ငြားအံ့၊ စင်ကြယ်အောင်လည်း မသုတ်သင် ကုန်ငြားအံ့၊ မြူမှုန့် ရှိရာ၌လည်း ထိုကြေးခွက်ကို ထားကုန်ငြားအံ့၊ ငါ့သျှင် ထိုကြေးခွက်သည် နောင်အခါ၌ သာလွန် ညစ်ပေကာ အညစ်အကြေး တက်ရာ သည် မဟုတ်လောဟု (မေးတော်မူ၏)။

ငါ့သျှင် မှန်ပါပေ၏ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ဤဥပမာအတူပင် ကိလေသာအညစ်အကြေးရှိလျက် "ငါ၏ စိတ်သန္တာန်၌ ကိလေသာ အညစ်အကြေး ရှိ၏"ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုကိလေသာ အညစ်အကြေးကို ပယ်ရန် အလိုဆန္ဒကို ဖြစ်စေလိမ့်မည် မဟုတ်၊ အားထုတ်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ လုံ့လစွမ်းကို ကြိုးပမ်း လိမ့်မည် မဟုတ်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' ရှိသူ ပြစ်မှားခြင်း 'ဒေါသ' ရှိသူ တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ရှိသူ ကိလေသာ အညစ်အကြေးတို့နှင့်တကွ ညစ်နွမ်းသောစိတ် ရှိသူ ဖြစ်လျက် သေလွန်ရ လတ္တံ့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသဘောသာ ဧကန် ဖြစ်ရမည်။

ငါ့သျှင် ထို(ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်မျိုး)တို့တွင် ကိလေသာ အညစ်အကြေး ရှိလျက် "ငါ၏ စိတ်သန္တာန်၌ ကိလေသာ အညစ်အကြေး ရှိ၏" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုကိလေသာ အညစ်အကြေးကို ပယ်ရန် အလိုဆန္ဒကို ဖြစ်စေလိမ့်မည်၊ အားထုတ်လိမ့်မည်၊ လုံ့လစွမ်းကို ကြိုးပမ်း လိမ့်မည်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' မရှိဘဲ ပြစ်မှားခြင်း 'ဒေါသ' မရှိဘဲ တွေဝေခြင်း 'မောဟ' မရှိဘဲ ကိလေသာ အညစ်အကြေး မရှိဘဲ ညစ်နွမ်းသော စိတ်မရှိဘဲ သေလွန်ရ လတ္တံ့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသဘောသာ ဧကန် ဖြစ်ရမည်။

ငါ့သျှင် ဥပမာသော်ကား ဈေးမှဖြစ်စေ၊ ပန်းတဉ်းသမား အိမ်မှဖြစ်စေ၊ မြူမှုန့် အညစ်အကြေးဖြင့် မြေးယှက် ဖုံးလွှမ်းနေသော ကြေးခွက်ကို ဆောင်ယူခဲ့ရာ၏၊ ထိုကြေးခွက်ကို ပိုင်ရှင်တို့သည် သုံးလည်း သုံးဆောင် ကုန်ငြားအံ့၊ စင်ကြယ်အောင်လည်း သုတ်သင် ကြကုန် ငြားအံ့၊ မြူမှုန့် ရှိရာ၌လည်း ထိုကြေးခွက်ကို မထားကုန်ငြားအံ့၊ ငါ့သျှင် ထိုကြေးခွက်သည် နောင်အခါ၌ သာလွန် စင်ကြယ်ကာ ဖြူဖွေးရာသည် မဟုတ်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

ငါ့သျှင် မှန်ပါပေ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ဤဥပမာအတူပင် ကိလေသာ အညစ်အကြေး ရှိလျက် "ငါ၏ စိတ်သန္တာန်၌ ကိလေသာ အညစ်အကြေး ရှိ၏" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုကိလေသာ အညစ်အကြေးကို ပယ်ရန် အလိုဆန္ဒကို ဖြစ်စေလတ္တံ့၊ အားထုတ်လတ္တံ့၊ လုံ့လစွမ်းကို ကြိုးပမ်းလတ္တံ့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' မရှိဘဲ ကြမ်းတမ်း ပြစ်မှားခြင်း 'ဒေါသ' မရှိဘဲ တွေဝေခြင်း 'မောဟ' မရှိဘဲ ကိလေသာ အညစ်အကြေး မရှိဘဲ ညစ်နွမ်းသော စိတ်မရှိဘဲ သေလွန်ရ လတ္တံ့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသဘောသာ ဧကန် ဖြစ်ရမည်။

ငါ့သျှင် ထို (ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်မျိုး)တို့တွင် ကိလေသာ အညစ်အကြေး မရှိသည် ဖြစ်လျက် "ငါ၏ စိတ်သန္တာန်၌ ကိလေသာ အညစ်အကြေး မရှိ" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် တင့်တယ်သော

အာရုံ 'သုဘနိမိတ်'ကို နှလုံးသွင်း လတ္တံ့၊ တင့်တယ်သော အာရုံကို နှလုံး သွင်းခြင်း ကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်ကို တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' သည် လွှမ်းမိုးဖျက်ဆီး လတ္တံ့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' ရှိသူ ပြစ်မှားခြင်း 'ဒေါသ' ရှိသူ တွေဝေခြင်း 'မောဟ'ရှိသူ ကိလေသာ အညစ် အကြေးတို့နှင့်တကွ ညစ်နွမ်းသော စိတ်ရှိသူ ဖြစ်လျက် သေလွန်ရ လတ္တံ့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသဘောသာ ဧကန် ဖြစ်ရမည်။

ငါ့သျှင် ဥပမာသော်ကား ဈေးမှဖြစ်စေ၊ ပန်းတဥ်းသမားအိမ်မှ ဖြစ်စေ၊ စင်ကြယ် ဖြူဖွေးသော ကြေးခွက်ကို ဆောင်ယူခဲ့ရာ၏၊ ထိုကြေးခွက်ကို ပိုင်ရှင်တို့သည် သုံးလည်း မသုံးဆောင် ကုန်ငြားအံ့၊ စင်ကြယ်အောင်လည်း မသုတ်သင် ကုန်ငြားအံ့၊ မြူမှုန့် ရှိရာ၌လည်း ထိုကြေးခွက်ကို ထားကုန်ငြားအံ့၊ ငါ့သျှင် ထိုကြေးခွက်သည် နောင်အခါ၌ သာလွန် ညစ်ပေကာ အညစ်အကြေး တက်ရာသည် မဟုတ်လော ဟု(မေးတော်မူ၏)။

ငါ့သျှင် မှန်ပါပေ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ဤဥပမာ အတူပင် ကိလေသာ အညစ်အကြေး မရှိသည် ဖြစ်လျက် "ငါ၏ စိတ်သန္တာန်၌ ကိလေသာ အညစ်အကြေး မရှိ" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် တင့်တယ်သော အာရုံ 'သုဘနိမိတ်' ကို နှလုံးသွင်း လတ္တံ့၊ တင့်တယ်သော အာရုံကို နှလုံး သွင်းခြင်းကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်ကို တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' သည် လွှမ်းမိုး ဖျက်ဆီး လတ္တံ့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' ရှိသူ ပြစ်မှားခြင်း 'ဒေါသ' ရှိသူ တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ရှိသူ ကိလေသာ အညစ်အကြေးတို့နှင့်တကွ ညစ်နွမ်းသော စိတ်ရှိသူ ဖြစ်လျက် သေလွန်ရ လတ္တံ့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသဘောသာ ဧကန်ဖြစ်ရမည်။

ငါ့သျှင် ထို (ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်မျိုး)တို့တွင် ကိလေသာ အညစ်အကြေး မရှိသည် ဖြစ်လျက် "ငါ၏ စိတ်သန္တာန်၌ ကိလေသာ အညစ်အကြေး မရှိ" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် တင့်တယ်သော အာရုံ 'သုဘနိမိတ်' ကို နှလုံး သွင်းလိမ့်မည် မဟုတ်၊ တင့်တယ်သော အာရုံကို နှလုံး မသွင်းခြင်းကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်ကို တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ'သည် လမ်းမိုး ဖျက်ဆီးလိမ့်မည် မဟုတ်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' မရှိဘဲ ပြစ်မှားခြင်း 'ဒေါသ' မရှိဘဲ တွေဝေခြင်း 'မောဟ' မရှိဘဲ ကိလေသာ အညစ်အကြေး မရှိဘဲ ညစ်နွမ်းသော စိတ်မရှိဘဲ သေလွန်ရ လတ္တံ့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသဘောသာ ဧကန် ဖြစ်ရမည်။

ငါ့သျှင် ဥပမာသော်ကား ဈေးမှဖြစ်စေ၊ ပန်းတဥ်းသမားအိမ်မှ ဖြစ်စေ၊ စင်ကြယ် ဖြူဖွေးသော ကြေးခွက်ကို ဆောင်ယူခဲ့ရာ၏၊ ထိုကြေးခွက်ကို ပိုင်ရှင်တို့သည် သုံးလည်း သုံးဆောင်ကုန် ငြားအံ့၊ စင်ကြယ်အောင်လည်း သုတ်သင်ကုန် ငြားအံ့၊ မြူမှုန့် ရှိရာ၌လည်း ထိုကြေးခွက်ကို မထားကုန် ငြားအံ့၊ ငါ့သျှင် ထိုကြေးခွက်သည် နောင်အခါ၌ သာလွန် စင်ကြယ်ကာ ဖြူဖွေးရာသည် မဟုတ်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

ငါ့သျှင် မှန်ပါပေ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ဤဥပမာ အတူပင် ကိလေသာ အညစ်အကြေး မရှိသည် ဖြစ်လျက် "ငါ၏ စိတ်သန္တာန်၌ ကိလေသာ အညစ်အကြေး မရှိ" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် တင့်တယ်သော အာရုံ 'သုဘနိမိတ်'ကို နှလုံး သွင်းလိမ့်မည်မဟုတ်၊ တင့်တယ်သော အာရုံကို နှလုံး မသွင်းခြင်းကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်ကို တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' သည် လွှမ်းမိုး ဖျက်ဆီးလိမ့်မည် မဟုတ်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' မရှိဘဲ ကြမ်းတမ်း ပြစ်မှားခြင်း 'ဒေါသ' မရှိဘဲ တွေဝေခြင်း 'မောဟ' မရှိဘဲ ကိလေသာ အညစ်အကြေး မရှိဘဲ ညစ်နွမ်းသော စိတ်မရှိဘဲ သေလွန်ရ လတ္တံ့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဤသဘောသာ ဧကန် ဖြစ်ရမည်။

ငါ့သျှင် မောဂ္ဂလာန် ဤသည်လျှင် ကိလေသာ အညစ်အကြေး ရှိကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်မျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးကို ယုတ်ညံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ဆိုရ၍ တစ်မျိုးကို မြင့်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ဆိုရခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့ ဖြစ်ပေ၏။

ငါ့သျှင်မောဂ္ဂလာန် ဤသည်လျှင် ကိလေသာ အညစ်အကြေး မရှိကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်မျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးကို ယုတ်ညံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ဆိုရ၍ တစ်မျိုးကို မြင့်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ဆိုရခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့ ဖြစ်ပေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၆၀။ "ငါ့သျှင် အညစ်အကြေး အညစ်အကြေး 'အင်္ဂဏ အင်္ဂဏ' ဟု ဆို၏။ ယင်း အညစ်အကြေး ဟူသော အမည်သည် အဘယ်တရား၏ အမည်ပေနည်း" ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် ယင်းအညစ်အကြေး ဟူသော အမည်သည် ယုတ်ညံ့ဆိုးရွား အကုသိုလ်တရား ဖြစ်ကုန်သော အလိုဆိုးကြောင့် ဖြစ်သည့် (ကောပ, အပ္ပစ္စယ) တရားတို့၏ အမည်တည်း။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းအား "ငါသည် အာပတ်သင့်ခဲ့ ငြားအံ့၊ ငါ့ကို အာပတ်သင့်သည် ဟူ၍ ရဟန်းများ မသိကြပါမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အလိုဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ သို့ရာတွင် ထိုရဟန်းကို "ရဟန်းတို့က အာပတ်သင့်သည်" ဟု သိကြရာသော အကြောင်းလည်း ရှိပေ၏။ ထိုရဟန်းသည် "ငါ့ကို အာပတ်သင့်သည် ဟု ရဟန်းတို့က သိကြကုန်၏" ဟူ၍ အမျက်ထွက်၏၊ မနှစ်သက်။ ငါ့သျှင် အမျက်ထွက်ခြင်း 'ကောပ' မနှစ်သက်ခြင်း 'အပ္ပစ္စယ' ဟူသော ဤနှစ်မျိုးလုံးသည် အညစ်အကြေး 'အင်္ဂဏ'မည်၏။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းအား "ငါသည် အာပတ်သင့်ခဲ့ ငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့သည် ငါ့ကို ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ စောဒနာကြ၍ သံဃာ့ အလယ်၌ မစောဒနာကြပါမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အလိုဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ သို့ရာတွင် ထိုရဟန်းကို ရဟန်းတို့သည် သံဃာ့ အလယ်၌ စောဒနာကြ၍ ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ မစောဒနာကြရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ ထိုရဟန်းသည် "ရဟန်းတို့က ငါ့ကို သံဃာ့ အလယ်၌ စောဒနာကြ၍ ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ မစောဒနာ ကြကုန်" ဟူ၍ အမျက်ထွက်၏၊ မနှစ်သက်။ ငါ့သျှင် အမျက်ထွက်ခြင်း 'ကောပ', မနှစ်သက်ခြင်း 'အပ္ပစ္စယ' ဟူသော ဤနှစ်မျိုးလုံးသည် အညစ်အကြေး မည်၏။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းအား "ငါသည် အာပတ်သင့်ခဲ့ ငြားအံ့၊ ငါ့ကို အာပတ်ရှိခြင်း တူသော ပုဂ္ဂိုလ်က စောဒနာ၍ အာပတ်ရှိခြင်း မတူသော ပုဂ္ဂိုလ်က မစောဒနာပါမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အလိုဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ သို့ရာတွင် ထိုရဟန်းကို အာပတ်ရှိခြင်း မတူသော ပုဂ္ဂိုလ်က စောဒနာ၍ အာပတ်ရှိခြင်း တူသော ပုဂ္ဂိုလ်က မစောဒနာရာသော ဤအကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ ထိုရဟန်းသည် "ငါ့ကို အာပတ်ရှိခြင်း မတူသော ပုဂ္ဂိုလ်က စောဒနာ၍ အာပတ်ရှိခြင်း တူသော ပုဂ္ဂိုလ်က မစောဒနာ" ဟူ၍ အမျက်ထွက်၏၊ မနှစ်သက်။ ငါ့သျှင် အမျက်ထွက်ခြင်း 'ကောပ' မနှစ်သက်ခြင်း 'အပ္ပစ္စယ' ဟူသော ဤနှစ်မျိုးလုံးသည် အညစ်အကြေး မည်၏။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းအား "မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့ကိုသာ မေး၍ မေး၍ ရဟန်းတို့အား တရား ဟောကြားလျက် အခြားရဟန်းကို မေး၍ မေး၍ ရဟန်းတို့အား တရား မဟော ကြားပါမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အလိုဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ သို့ရာတွင် မြတ်စွာ ဘုရားသည် အခြားရဟန်းကို မေး၍ မေး၍ ရဟန်းတို့အား တရားကို ဟောကြားလျက် ထိုရဟန်းကို မေး၍ မေး၍ ရဟန်းတို့အား တရားကို မဟောကြားရာသော ဤအကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ ထိုရဟန်း သည် "မြတ်စွာဘုရားက အခြားရဟန်းကို မေး၍ မေး၍ ရဟန်းတို့အား တရားကို ဟောကြားလျက် ငါ့ကို မေး၍ မေး၍ ရဟန်းတို့အား တရားကိုမဟောကြား" ဟူ၍ အမျက်ထွက်၏၊ မနှစ်သက်။ ငါ့သျှင် အမျက်ထွက်ခြင်း 'ကောပ' မနှစ်သက်ခြင်း 'အပ္ပစ္စယ' ဟူသော ဤနှစ်မျိုးလုံးသည် အညစ်အကြေး မည်၏။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းအား "ရဟန်းတို့သည် ငါ့ကို သာလျှင် ရွေ့ထား၍ ရွေ့ထား၍ ရွာသို့ ဆွမ်းခံဝင်ကြလျက် အခြားရဟန်းကို ရွေ့ထား၍ ရွေ့ထား၍ ရွာသို့ ဆွမ်းခံ မဝင်ကြပါမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အလိုဖြစ်ရာသော ဤအကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ သို့ရာတွင် ရဟန်းတို့ သည် အခြားရဟန်းကို ရွေ့ထား၍ ရွေ့ထား၍ ရွာသို့ ဆွမ်းခံဝင် ကြလျက် ထိုရဟန်းကို ရွေ့ထား၍ ရွေ့ထား၍ ရွာသို့ ဆွမ်းခံမဝင်ကြရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ ထိုရဟန်းသည် "ရဟန်းတို့က အခြားရဟန်းကို ရွေ့ထား၍ ရွေ့ထား၍ ရွာသို့ ဆွမ်းခံ ဝင်ကြလျက် ငါ့ကို ရွေ့ထား၍ ရွေ့ထား၍ ရွာသို့ ဆွမ်းခံ မဝင်ကြကုန်" ဟူ၍ အမျက်ထွက်၏၊ မနှစ်သက်။ ငါ့သျှင် အမျက်ထွက်ခြင်း 'ကောပ' မနှစ်သက်ခြင်း 'အပ္ပစ္စယ' ဟူသော ဤနှစ်မျိုးလုံးသည် အညစ်အကြေး မည်၏။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းအား "ငါသည် သာလျှင် ဆွမ်းစားရာ ဌာန၌ နေရာဦး ရေဦး ဆွမ်းဦးကို ရ၍ အခြားရဟန်းသည် ဆွမ်းစားရာ၌ နေရာဦး ရေဦး ဆွမ်းဦးကို မရပါမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အလိုဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ သို့ရာတွင် အခြားရဟန်းသည် ဆွမ်းစားရာဌာန၌ နေရာဦး ရေဦး ဆွမ်းဦးကို ရ၍ ထိုရဟန်းသည် ဆွမ်းစားရာ ဌာန၌ နေရာဦး ရေဦးဆွမ်းဦးကို မရရာသော ဤအကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ ထိုရဟန်းသည် "အခြားရဟန်းက ဆွမ်းစားရာ ဌာန၌ နေရာဦး ရေဦး ဆွမ်းဦးကို ရ၍ ငါသည် ဆွမ်းစားရာ ဌာန၌ နေရာဦး ရေဦး ဆွမ်းဦးကို မရ" ဟူ၍ အမျက်ထွက်၏၊ မနှစ်သက်။ ငါ့သျှင် အမျက်ထွက်ခြင်း 'ကောပ' မနှစ်သက်ခြင်း 'အပ္ပစ္စယ' ဟူသော ဤနှစ်မျိုးလုံး သည် အညစ်အကြေး မည်၏။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းအား "ငါသည် သာလျှင် ဆွမ်းစားရာ ဌာန၌ ဆွမ်းစားပြီးသော် အနုမောဒနာပြု၍ အခြားရဟန်းသည် ဆွမ်းစားရာ ဌာန၌ ဆွမ်းစား ပြီးသော် အနုမောဒနာ မပြုရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အလို ဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ သို့ရာတွင် အခြားရဟန်းသည် ဆွမ်းစားရာ ဌာန၌ ဆွမ်းစားပြီးသော် အနုမောဒနာ ပြုရ၍ ထိုရဟန်းသည် ဆွမ်းစားရာ ဌာန၌ ဆွမ်းစားပြီးသော် အနုမောဒနာ မပြုရာသော ဤအကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ ထို ရဟန်းသည် "အခြားရဟန်းသည် ဆွမ်းစားရာ ဌာန၌ ဆွမ်းစားပြီးသော် အနုမောဒနာ ပြု၍ ငါသည် ဆွမ်းစားရာ ဌာန၌ ဆွမ်းစားပြီးသော် အနုမောဒနာ မပြုရ" ဟူ၍ အမျက်ထွက်၏၊ မနှစ်သက်။ ငါ့သျှင် အမျက်ထွက်ခြင်း 'ကောပ' မနှစ်သက်ခြင်း 'အပ္ပစ္စယ' ဟူသော ဤနှစ်မျိုးလုံးသည် အညစ်အကြေး မည်၏။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းအား "ငါသည် သာလျှင် အရံတွင်းသို့ လာရောက်သော ရဟန်းတို့အား တရားဟော၍ အခြားရဟန်းသည် အရံတွင်းသို့ လာရောက်သော ရဟန်းတို့အား တရား မဟောကြမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အလိုဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ သို့ရာတွင် အခြား ရဟန်းသည် အရံတွင်းသို့ လာရောက်သော ရဟန်းတို့အား တရား ဟောရ၍ ထိုရဟန်းသည် အရံတွင်း သို့ လာရောက်သော ရဟန်းတို့အား တရား မဟောရရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ ထိုရဟန်းသည် "အခြားရဟန်းက အရံတွင်းသို့ လာရောက်သော ရဟန်းတို့အား တရား ဟောရ၍ ငါသည် အရံတွင်းသို့ လာရောက်သော ရဟန်းတို့အား တရား မဟောရ" ဟူ၍ အမျက်ထွက်၏၊ မနှစ်သက်။ ငါ့သျှင် အမျက် ထွက်ခြင်း 'ကောပ' မနှစ်သက်ခြင်း 'အပ္ပစ္စယ'ဟူသော ဤနှစ်မျိုးလုံးသည် အညစ်အကြေး မည်၏။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းအား "ငါသည်သာလျှင် အရံတွင်းသို့ လာရောက် သော ရဟန်းမိန်းမတို့အား တရားဟော၍။ပ။ ဥပါသကာတို့အား တရားဟော၍။ပ။ ဥပါသိကာမတို့အား တရားဟော၍ အခြားရဟန်းသည် အရံတွင်းသို့ လာရောက်သော ဥပါသိကာမတို့အား တရား မဟောရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အလိုဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ သို့ရာတွင် အခြားရဟန်းသည် အရံ တွင်းသို့ လာရောက်သော ဥပါသိကာမတို့အား တရား ဟောရ၍ ထိုရဟန်းသည် အရံတွင်းသို့ လာရောက်သော ဥပါသိကာမတို့အား တရား မဟောရရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ ထိုရဟန်း သည် "အခြားရဟန်းက အရံတွင်းသို့ လာရောက်သော ဥပါသိကာမတို့အား တရား ဟောရ၍ ငါသည်

အနံ့တွင်းသို့ လာရောက်သော ဥပါသိကာမတို့အား တရား မဟောရ” ဟူ၍ အမျက်ထွက်၏၊ မနှစ်သက်။ ငါ့သျှင် အမျက်ထွက်ခြင်း ‘ကောပ’ မနှစ်သက်ခြင်း ‘အပ္ပစ္စယ’ဟူသော ဤနှစ်မျိုးလုံးသည် အညစ်အကြေး မည်၏။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းအား “ရဟန်းတို့သည် ငါ့ကို သာလျှင် ရိုသေ လေးစား မြတ်နိုး ပူဇော်ကြ၍ အခြားရဟန်းကို မရိုသေ မလေးစား မမြတ်နိုး မပူဇော်ကြပါမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အလိုဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ သို့ရာတွင် ရဟန်းတို့သည် အခြားရဟန်းကို ရိုသေ လေးစား မြတ်နိုး ပူဇော်ကြ၍ ထိုရဟန်းကို မရိုသေ မလေးစား မမြတ်နိုး မပူဇော်ကြကုန်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ ထိုရဟန်းသည် “ရဟန်းတို့က အခြားရဟန်းကို ရိုသေ လေးစား မြတ်နိုး ပူဇော်ကြ၍ ငါ့ကို မရိုသေ မလေးစား မမြတ်နိုး မပူဇော်ကြကုန်” ဟူ၍ အမျက်ထွက်၏၊ မနှစ်သက်။ ငါ့သျှင် အမျက်ထွက်ခြင်း ‘ကောပ’ မနှစ်သက်ခြင်း ‘အပ္ပစ္စယ’ ဟူသော ဤနှစ်မျိုးလုံးသည် အညစ်အကြေး မည်၏။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းအား “ရဟန်းမိန်းမ တို့သည် ငါ့ကိုသာလျှင်။ပ။ ဥပါသကာ တို့သည်။ပ။ ဥပါသိကာမ တို့သည် (ငါ့ကိုသာလျှင်) ရိုသေ လေးစား မြတ်နိုး ပူဇော်ကြ၍ အခြားရဟန်းကို မရိုသေ မလေးစား မမြတ်နိုး မပူဇော်ကြပါမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အလိုဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ သို့ရာတွင် ဥပါသိကာမတို့သည် အခြားရဟန်းကို ရိုသေလေးစား မြတ်နိုး ပူဇော်ကြ၍ ထိုရဟန်းကို မရိုသေ မလေးစား မမြတ်နိုး မပူဇော်ကြရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ ထိုရဟန်းသည် “ဥပါသိကာမတို့က အခြားရဟန်းကို ရိုသေ လေးစား မြတ်နိုး ပူဇော်ကြ၍ ငါ့ကို မရိုသေ မလေးစား မမြတ်နိုး မပူဇော်ကြကုန်” ဟူ၍ အမျက်ထွက်၏၊ မနှစ်သက်။ ငါ့သျှင် အမျက်ထွက်ခြင်း ‘ကောပ’ မနှစ် သက်ခြင်း ‘အပ္ပစ္စယ’ ဟူသော ဤနှစ်မျိုးလုံးသည် အညစ်အကြေး မည်၏။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းအား “ငါသည် သာလျှင် မွန်မြတ်သော သက်န်းတို့ကို ရသူ ဖြစ်၍ အခြားရဟန်းသည် မွန်မြတ်သော သင်္ကန်းတို့ကို ရသူမဖြစ်ပါမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အလိုဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ သို့ရာတွင် အခြားရဟန်းသည် မွန်မြတ်သော သက်န်းတို့ကို ရသူ ဖြစ်၍ ထိုရဟန်းသည် မွန်မြတ်သော သက်န်းတို့ကို ရသူ မဟုတ်ရာသော ဤအကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ ထိုရဟန်းသည် “အခြားရဟန်းက မွန်မြတ်သော သက်န်းတို့ကို ရသူဖြစ်၍ ငါသည် မွန်မြတ်သော သက်န်းတို့ကို ရသူ မဟုတ်ပလေ” ဟူ၍ အမျက်ထွက်၏၊ မနှစ်သက်။ ငါ့သျှင် အမျက်ထွက်ခြင်း ‘ကောပ’မနှစ်သက်ခြင်း ‘အပ္ပစ္စယ’ဟူသော ဤနှစ်မျိုးလုံးသည် အညစ်အကြေး မည်၏။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းအား “ငါသည်သာလျှင် မွန်မြတ်သော ဆွမ်းတို့ကို။ပ။ မွန်မြတ်သော (ကျောင်း) အိပ်ရာ နေရာတို့ကို။ပ။ မွန်မြတ်သော သူနာ၏ အထောက်အပံ့ (အသက်၏) အရံအတား အဆောက်အဦ ဖြစ်သော ဆေးတို့ကို ရသူဖြစ်၍ အခြားရဟန်းသည် မွန်မြတ်သော သူနာ၏ အထောက်အပံ့ (အသက်၏) အရံအတား အဆောက်အဦ ဖြစ်သော ဆေးတို့ကို ရသူ မဟုတ်ပါမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အလိုဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ သို့ရာတွင် အခြားရဟန်းသည် မွန်မြတ်သော သူနာ၏ အထောက်အပံ့ (အသက်၏) အရံအတား အဆောက်အဦ ဖြစ်သော ဆေးတို့ကို ရသူ ဖြစ်၍ ထိုရဟန်းသည် မွန်မြတ်သော သူနာ၏ အထောက်အပံ့ (အသက်၏) အရံအတား အဆောက်အဦ ဖြစ်သော ဆေးတို့ကို ရသူ မဟုတ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ ထိုရဟန်းသည် အခြားရဟန်းက မွန်မြတ်သော သူနာ၏ အထောက်အပံ့ (အသက်၏) အရံအတား အဆောက်အဦ ဖြစ်သော ဆေးတို့ကို ရသူဖြစ်၍ ငါသည် သူနာ၏ အထောက်အပံ့ (အသက်၏) အရံအတား အဆောက်အဦ ဖြစ်သော ဆေးတို့ကို ရသူ မဟုတ်ပလေ” ဟူ၍ အမျက်ထွက်၏၊ မနှစ်သက်။ ငါ့သျှင် အမျက်ထွက်ခြင်း ‘ကောပ’ မနှစ်သက်ခြင်း ‘အပ္ပစ္စယ’ ဟူသော ဤနှစ်မျိုးလုံးသည် အညစ်အကြေး မည်၏။

ငါ့သျှင် ဤအညစ်အကြေး ဟူသော အမည်သည် ယုတ်ညံ့ ဆိုးရွား အကုသိုလ် တရား ဖြစ်ကုန်သော အလိုဆိုးကြောင့် ဖြစ်သည့် (ကောပ, အပ္ပစ္စယ) တရားတို့၏ အမည်ပေတည်း။

၆၁။ ငါ့သျှင် တစ်စုံ တစ်ယောက်သော ရဟန်းအား ယုတ်ညံ့ဆိုးရွား အကုသိုလ်တရား ဖြစ်ကုန်သော အလိုဆိုးကြောင့် ဖြစ်သည့် (ကောပ, အပ္ပစ္စယ) တရားတို့ကို မပယ်ရ သေးသည်ကို မြင်လည်း မြင်ရ ကုန်အံ့၊ ကြားလည်း ကြားရ ကုန်အံ့၊ ထိုရဟန်းသည် အကယ်၍ တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းများ၌ နေ၍ အရညကင် ဓုတင်ဆောင်သူ ပိဏ္ဍပါတ် ဓုတင်ဆောင်သူ အိမ်စဉ် မပြတ် ဆွမ်းရပ်သူ ပံသုကူ 'မြေမှုန့် ပွမ်းသော သင်္ကန်း' ဆောင်သူ ခေါင်းပါးသော သင်္ကန်းကို ဆောင်သူ ဖြစ်စေကာမူ ထိုရဟန်းကို သီတင်း သုံးဖော်တို့သည် မရိုသေကြကုန်၊ မလေးစားကြကုန်၊ မမြတ်နိုးကြကုန်၊ မပူဇော်ကြကုန်။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ထိုအသျှင်အား ယုတ်ညံ့ ဆိုးရွား အကုသိုလ် တရား ဖြစ်ကုန်သော အလိုဆိုးကြောင့်ဖြစ်သည့် (ကောပ, အပ္ပစ္စယ) တရားတို့ကို မပယ်ရသေးသည်ကို မြင်လည်း မြင်ကြရ ကြားလည်း ကြားကြရသောကြောင့်ပေတည်း။

ငါ့သျှင် ဥပမာသော်ကား ဈေးမှဖြစ်စေ၊ ပန်းတဉ်းသမားအိမ်မှ ဖြစ်စေ စင်ကြယ် ဖြူဖွေးသော ကြေးခွက်ကို ဆောင်ယူခဲ့ရာ၏၊ ထိုကြေးခွက်၌ ပိုင်ရှင်တို့သည် မြွေကောင်ပုပ်ကို ဖြစ်စေ၊ ခွေးကောင်ပုပ် ကို ဖြစ်စေ၊ လူကောင်ပုပ်ကို ဖြစ်စေ ပြည့်အောင် ထည့်၍ အခြားကြေးခွက်ဖြင့် ဖုံးပိတ်ကာ ဈေးတွင်းသို့ သွားကြ ရာ၏၊ လူအပေါင်းသည် ထိုကြေးခွက်ကို တွေ့မြင်သော် "အချင်း အဘယ့်ကြောင့် ဤအရာကို သာလျှင် ကောင်းနိုးရာရာ လက်ဆောင် ကဲ့သို့ ယူဆောင်လာ သနည်း" ဟု ပြောဆိုပြီးလျှင် ထို (ခွက်) ကို ထ၍ ဖွင့်လှစ် ကြည့်ရှုရာ၏၊ (ထိုအကောင်ပုပ်ကို) မြင်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ထိုလူအပေါင်းမှာ မနှစ်မြို့စိတ် ရွံရှာစိတ် စက်ဆုပ်စိတ်သည် ဖြစ်လေရာ၏၊ ဆာလောင်နေသူတို့ပင် မစားချင်ရာ၊ အစာ ဝနေသူ တို့ကား ပြောဖွယ်ရာ မရှိ။ ငါ့သျှင် ဤဥပမာအတူပင် တစ်စုံ တစ်ယောက်သော ရဟန်းအား ယုတ်ညံ့ ဆိုးရွား အကုသိုလ်တရား ဖြစ်ကုန်သော အလိုဆိုးကြောင့် ဖြစ်သည့် (ကောပ, အပ္ပစ္စယ) တရားတို့ကို မပယ်ရသေးသည်ကို မြင်လည်း မြင်ရကုန်အံ့၊ ကြားလည်း ကြားရကုန်အံ့၊ ထိုရဟန်းသည် အကယ်၍ တောစွန် တောင်ဖျား၌ ဖြစ်သော ကျောင်းများ၌ နေ၍ အရညကင် ဓုတင်ဆောင်သူ ပိဏ္ဍပါတ် ဓုတင်ဆောင်သူ အိမ်စဉ်မပြတ် ဆွမ်းရပ်သူ ပံသုကူ 'မြေမှုန့် ပွမ်းသောသင်္ကန်း' ဆောင်သူ ခေါင်းပါးသော သင်္ကန်းကို ဆောင်သူ ဖြစ်စေကာမူ ထိုရဟန်းကို သီတင်း သုံးဖော်တို့သည် မရိုသေကြ ကုန်၊ မလေးစားကြကုန်၊ မမြတ်နိုးကြကုန်၊ မပူဇော်ကြကုန်။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ထိုအသျှင်အား ယုတ်ညံ့ဆိုးရွား အကုသိုလ်တရား ဖြစ်ကုန်သော အလိုဆိုးကြောင့် ဖြစ်သည့် (ကောပ, အပ္ပစ္စယ) တရားတို့ကို မပယ်ရသေးသည်ကို မြင်လည်း မြင်ကြရ ကြားလည်း ကြားကြရသောကြောင့် ပေတည်း။

၆၂။ငါ့သျှင် တစ်စုံ တစ်ယောက်သော ရဟန်းအား ယုတ်ညံ့ဆိုးရွား အကုသိုလ်တရား ဖြစ်ကုန်သော အလိုဆိုးကြောင့် ဖြစ်သည့် (ကောပ, အပ္ပစ္စယ) တရားတို့ကို ပယ်ထားပြီးသည်ကို မြင်လည်း မြင်ရ ကုန်အံ့၊ ကြားလည်း ကြားရကုန်အံ့၊ ထိုရဟန်းသည် အကယ်၍ ရွာကျောင်း၌ နေသူ ပင့်ဖိတ်ဆွမ်းကို ခံယူသူ ဒါယကာတို့ လှူသော သင်္ကန်းကို ဆောင်သူ ဖြစ်စေကာမူ ထိုရဟန်းကို သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် ရိုသေကြကုန်၏၊ လေးစားကြ ကုန်၏၊ မြတ်နိုးကြ ကုန်၏၊ ပူဇော်ကြ ကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ထိုအသျှင်အား ယုတ်ညံ့ဆိုးရွား အကုသိုလ်တရား ဖြစ်ကုန်သော အလိုဆိုးကြောင့် ဖြစ်သည့် (ကောပ, အပ္ပစ္စယ) တရားတို့ကို ပယ်ထားပြီး ဖြစ်သည်ကို မြင်လည်း မြင်ကြရ ကြားလည်း ကြားကြရ သောကြောင့်ပေတည်း။

ငါ့သျှင် ဥပမာသော်ကား ဈေးမှ ဖြစ်စေ၊ ပန်းတဉ်းသမားအိမ်မှ ဖြစ်စေ စင်ကြယ် ဖြူဖွေးသော ကြေးခွက်ကို ဆောင်ယူခဲ့ရာ၏၊ ထိုကြေးခွက်၌ ပိုင်ရှင်တို့သည် ဆန်မည်းကို ရွေးချယ်ထားသော သလေးထမင်းနှင့် များစွာသော ဟင်း, စားမဲ ဟင်းလျာကို ပြည့်အောင် ထည့်၍ အခြားကြေးခွက်ဖြင့် ဖုံးပိတ်ကာ ဈေးတွင်းသို့ သွားကြရာ၏၊ လူအပေါင်းသည် ထိုကြေးခွက်ကို တွေ့မြင်သော် "အချင်း အဘယ့်ကြောင့်

ဤအရာကိုသာလျှင် ကောင်းနိုးရာရာ လက်ဆောင်ကဲ့သို့ ယူဆောင်လာ သနည်း” ဟု ပြောဆိုပြီးလျှင် ထို(ခွက်)ကို ထ၍ ဖွင့်လှစ် ကြည့်ရှုရာ၏၊ (ထိုမွန်မြတ်သော သလေးထမင်းကို) မြင်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ထိုလူအပေါင်းအား နှစ်မြို့စိတ် မရွံရှာစိတ် မစက်ဆုပ်စိတ်သည် ဖြစ်လေရာ၏၊ အစာ ဝနေသူတို့ပင် စားချင် လာရာ၏၊ ဆာလောင်နေသူတို့ကား ပြောဖွယ်ရာ မရှိ။ ငါ့သျှင် ဤဥပမာအတူပင် တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်းအား ယုတ်ညံ့ဆိုးရွား အကုသိုလ်တရား ဖြစ်ကုန်သော အလိုဆိုးကြောင့် ဖြစ်သည့် (ကောပ, အပ္ပစ္စယ) တရားတို့ကို ပယ်ထားပြီးသည်ကို မြင်လည်း မြင်ရကုန်အံ့၊ ကြားလည်း ကြားရကုန်အံ့၊ ထိုရဟန်းသည် အကယ်၍ ရွာကျောင်း၌ နေသူ ပင့်ဖိတ်ဆွမ်းကို ခံယူသူ ဒါယကာတို့ လှူသော သင်္ကန်းကို ဆောင်သူ ဖြစ်စေကာမူ ထိုရဟန်းကို သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် ရိုသေကြကုန်၏၊ လေးစားကြကုန်၏၊ မြတ်နိုးကြကုန်၏၊ ပူဇော်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ထိုအသျှင်အား ယုတ်ညံ့ဆိုးရွား အကုသိုလ် တရား ဖြစ်ကုန်သော အလိုဆိုးကြောင့် ဖြစ်သည့် (ကောပ,အပ္ပစ္စယ) တရားတို့ကို ပယ်ထားပြီး ဖြစ်သည်ကို မြင်လည်း မြင်ကြရ ကြားလည်း ကြားကြရ သောကြောင့်ပေတည်း။

၆၃။ ဤသို့ ဟောမိန့်သော် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်က “ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ငါ့အား ဥပမာတစ်ခု ပေါ်လာပါသည်” ဟု အသျှင်သာရိပုတြာအား လျှောက်ကြား၏။

ငါ့သျှင်မောဂ္ဂလာန် ထို့ပမာကို ဖော်ပြောပါလော့ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် ငါသည် အခါတစ်ပါး၌ တောင်တို့ဖြင့်၊ ခံရံထားသော ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ နေပါသည်။ ငါ့သျှင် ငါသည် နံနက် အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူဆောင်လျက် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ဆွမ်းခံ ဝင်သောအခါ ယာဉ်လုပ်သမား၏သား သမီတိသည် ယာဉ်၏ အကွပ်တံကူကို ရွေနေစဉ် ပဏ္ဍု၏သား ယာဉ်လုပ်သမား အမျိုးသားဖြစ်ခဲ့ဖူးသည့် တက္ကတွန်းသည် အနီး၌ ရပ်တည်နေပါသည်။

ငါ့သျှင် ပဏ္ဍု၏သား ယာဉ်လုပ်သမား အမျိုးသားဖြစ်ခဲ့ဖူးသည့် တက္ကတွန်းအား-

“ဤယာဉ်လုပ်သမား၏သား သမီတိသည် ဤအကွပ်တံကူ၏ ဤသည့်အကွေး ဤသည့် အကောက် ဤသည့် အနာအဆာကို ရွေခဲ့ပါမူ ဤအကွပ်တံကူသည် အကွေးအကောက် အနာအဆာ ကင်းလျက် စင်ကြယ်သည် ဖြစ်၍ အနှစ်၌ တည်ရာ၏” ဟု စိတ်အကြံ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ငါ့သျှင် ယာဉ်လုပ်သမား ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည့် ပဏ္ဍု၏သား တက္ကတွန်း၏ စိတ်အကြံ အတိုင်း ယာဉ်လုပ်သမား၏သား သမီတိသည် ထိုအကွပ်တံကူ၏ ထိုသည့်အကွေး ထိုသည့်အကောက် ထိုသည့် အနာအဆာကို ရွေလေ၏။ ငါ့သျှင် ထိုအခါ ယာဉ်လုပ်သမား ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည့် ပဏ္ဍု၏သား တက္ကတွန်းသည် “မိမိစိတ်ဖြင့် သူတစ်ပါး စိတ်ကို သိသကဲ့သို့ ရွေလေယောင်တကား” ဟု နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်သော စကားကို မြွက်ဆိုလေ၏။

ငါ့သျှင် ဤဥပမာအတူပင် အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ယုံကြည်ခြင်း သဒ္ဓါတရား မရှိကုန်ဘဲ အသက်မွေး မှုအတွက်သာ ရဟန်းပြုကုန်၏၊ သဒ္ဓါတရားဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြုသူများ မဟုတ်ကြကုန်၊ စဉ်းလဲတတ် ကုန်၏၊ လှည့်ပတ်တတ် ကုန်၏၊ လိမ်လည် ကောက်ကျစ် တတ်ကုန်၏၊ ပျံ့လွင့် ကုန်၏၊ မာန်ထောင် ကုန်၏၊ လျှပ်ပေါ်လော်လည်ကုန်၏၊ နှုတ်ထွက် ကြမ်းကုန်၏၊ ပရမ်းပတာ ပြောဆိုကုန်၏၊ ဣန္ဒြေတံခါး ပိတ်ဆို့ မထားကုန်၊ အစားအစာ၌ အတိုင်းအရှည်ကို မသိကုန်၊ နိုးကြားမှု၌ အား မစိုက်ကုန်၊ ရဟန်းတရား၌ မငဲ့ကွက်ကုန်၊ သိက္ခာပုဒ်၌ ထက်သန်သော ရိုသေ လေးစားမှု မရှိကုန်၊ လာဘ် များရန်သာ ကျင့်ကုန်၏၊ (အဆုံးအမ သာသနာတော်ကို) လျော့လျော့ ပေါ့ပေါ့ နာယူကုန်၏၊ ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း၌ ရှေ့သွား ပြုကုန်၏၊ နိဗ္ဗာန် ‘ဥပဓိ ဝိဝေက’၌ တာဝန်မဲ့ ဖြစ်ကြကုန်၏၊ ပျင်းရိကုန်၏၊ လုံ့လ နည်းကုန်၏၊ သတိ ကင်းကုန်၏၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိကြကုန်၊ မတည်ကြည် ကြကုန်၊ စိတ်လေကြ ကုန်၏၊ ပညာမဲ့ကြ ကုန်၏၊ ထိုင်းအ,သူများ ဖြစ်ကြ ကုန်၏၊ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤတရား ဒေသနာ တည်းဟူသော ပဲခွပ်ဖြင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်ကို (မိမိ)စိတ်ဖြင့် သိသကဲ့သို့ ရွေလေယောင်တကား။

အကြင် အမျိုးသားတို့သည်ကား သဒ္ဓါတရားဖြင့် လူ့ဘောင်မှ (ထွက်၍) ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြုကြကုန်၏၊ မစဉ်းလဲ တတ်ကုန်၊ မလှည့်ပတ် တတ်ကုန်၊ မလိမ်လည် မကောက်ကျစ် တတ်ကုန်၊ မပျံ့လွင့်ကုန်၊ မာန်မထောင်ကုန်၊ မလျှပ်ပေါ် မလော်လည်ကုန်၊ နှုတ်ထွက် မကြမ်းကုန်၊ ပရမ်းပတာ မပြောဆိုကုန်၊ ဣန္ဒြေတံခါး ပိတ်ဆို့ထား ကုန်၏၊ အစားအစာ၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိကုန်၏၊ နိုးကြားမှု၌ အားစိုက် ကုန်၏၊ ရဟန်းတရား၌ ငဲ့ကွက်ကုန်၏၊ သိက္ခာပုဒ်၌ ထက်သန်သော ရိုသေလေးစားခြင်း ရှိကုန်၏၊ လာဘ်များရန် မကျင့်ကုန်၊ (အဆုံးအမ သာသနာတော်ကို) လျော့လျော့ ပေါ့ပေါ့ မနာယူကုန်၊ ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း၌ တာဝန်မဲ့ ဖြစ်ကုန်၏၊ နိဗ္ဗာန်'ဉပဓိ ဝိဝေက' ၌ ရှေ့သွား ပြုကုန်၏၊ ဝီရိယ ရှိကုန်၏၊ (နိဗ္ဗာန်သို့) စိတ်ကို စေလွှတ်နေ ကုန်၏၊ သတိရှိ ကုန်၏၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ရှိကုန်၏၊ တည်ကြည် ကုန်၏၊ စိတ်မလေလွင့်ကုန်၊ ပညာ ရှိကုန်၏၊ မထိုင်းမအကုန်၊ ထိုအမျိုးသားတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာ၏ ဤတရားဒေသနာကို ကြားကြကုန်၍ "အသျှင်တို့ ကောင်းလှပေစွ၊ (အသျှင်သာရိပုတြာသည်) သီတင်းသုံးဖော်တို့ကို အကုသိုလ်မှ ထစေ၍ ကုသိုလ်၌ တည်စေဘိ၏" ဟု (အမြိုက်အရသာကို သောက်ကုန်ဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ သုဓာဘုတ်ကို စားကုန်ဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း) နှုတ်ရောစိတ်ပါ သောက်ကြ စားကြလေယောင် တကား။

ငါ့သျှင် ဥပမာသော်ကား ငယ်ရွယ်နုပျို၍ အလှပြင်လေ့ရှိသည့် ဦးခေါင်းနှင့် တကွ ရေချိုးပြီးသော မိန်းမ၊ သို့မဟုတ် ယောကျာ်းသည် ကြာပန်းကို ဖြစ်စေ၊ မိုးဆွေပန်းကို ဖြစ်စေ၊ စစ်ကြီးပန်း (စံပယ်ပန်း) ကို ဖြစ်စေ ရခဲ့သော် လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် ခံယူကာ ဦးခေါင်းပေါ်၌ ပန်ဆင်ရာ သကဲ့သို့ အကြင် အမျိုးသားတို့သည် သဒ္ဓါတရားဖြင့် လူ့ဘောင်မှ (ထွက်၍) ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြု ကြကုန်၏၊ မစဉ်းလဲကုန်၊ မလှည့်ပတ် တတ်ကုန်၊ မလိမ်လည် မကောက်ကျစ် တတ်ကုန်၊ စိတ်မပျံ့လွင့်ကုန်၊ မာန်မထောင်ကုန်၊ မလျှပ်ပေါ် မလော်လည်ကုန်၊ နှုတ်ထွက် မကြမ်းကုန်၊ ပရမ်းပတာ မပြောဆိုကုန်၊ ဣန္ဒြေတံခါးပိတ်ဆို့ထား ကုန်၏၊ အစားအစာ၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိကုန်၏၊ နိုးကြားမှု၌ အားစိုက်ကုန်၏၊ ရဟန်း တရား၌ ငဲ့ကွက်ကုန်၏၊ သိက္ခာပုဒ်၌ ထက်သန်သော ရိုသေ လေးစားခြင်း ရှိကုန်၏၊ လာဘ်များရန် မကျင့်ကုန်၊ (အဆုံးအမ သာသနာတော်ကို) လျော့လျော့ ပေါ့ပေါ့ မနာယူကုန်၊ ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း၌ တာဝန်မဲ့ ဖြစ်ကုန်၏၊ နိဗ္ဗာန် 'ဉပဓိဝိဝေက' ၌ ရှေ့သွား ပြုကုန်၏၊ လုံ့လ ရှိကြကုန်၏၊ (နိဗ္ဗာန်သို့) စိတ်ကို စေလွှတ် နေကုန်၏၊ သတိ ရှိကုန်၏၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ရှိကုန်၏၊ တည်ကြည်ကုန်၏၊ စိတ်မလေလွင့် ကုန်၊ ပညာရှိ ကုန်၏၊ မထိုင်းမအကုန်၊ ထိုအမျိုးသားတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာ၏ ဤတရား ဒေသနာကို နာကြားရ ကုန်၍-

"အသျှင်တို့ ကောင်းလှပေစွ၊ (အသျှင်သာရိပုတြာသည်) သီတင်းသုံးဖော်တို့ကို အကုသိုလ်မှ ထစေ၍ ကုသိုလ်၌ တည်စေဘိ၏" ဟု (အမြိုက်အရသာကို သောက်ကုန်ဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ သုဓာဘုတ်ကို စားကုန်ဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း) နှုတ်ရောစိတ်ပါ သောက်ကြ စားကြလေ ယောင် တကား" ဟု လျှောက်ကြား၏။

ဤသို့လျှင် ထို(အင်္ဂသာဝက) ရဟန္တာ အရှင်မြတ်ကြီး နှစ်ပါးတို့သည် အချင်းချင်း ကောင်းစွာ ဟောပြောသော စကားကို ဝမ်းမြောက်ကြလေ ကုန်သတည်း။

ငါးခုမြောက် အနင်္ဂဏသုတ်ပြီး၏။

၁။ ပေါက်ဆိန် စသည် လုပ်ရာ ဌာနကို ပန်းပဲဖို၊ ကြေးခွက် ကြေးဇွန်း စသည် လုပ်ရာ ဌာနကို ပန်းတဉ်း၊ ရွှေငွေ လက်ကောက် စသည် လုပ်ရာ ဌာနကို ပန်းထိမ်ဟု ခေါ်ရိုးရှိသည်။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၁ - မူလပရိယာယဝဂ် ===

၆ - အာကင်္ခေယျသုတ်

၆၄။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား" ဟု ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားဒေသနာကို ဟောကြားတော်မူ၏ -

ရဟန်းတို့ သီလနှင့်ပြည့်စုံ ပါတိမောက်နှင့် ပြည့်စုံကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကြကုန်လော့၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်စည်းလျက် အာစာရသီလ ဂေါစရသီလတို့နှင့် ပြည့်စုံကြကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကြကုန်လော့၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌ ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်လျက် ကျင့်ကြကုန်လော့။

၆၅။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် "သီတင်း သုံးဖော်တို့၏ ချစ်ခင်အပ်သူ မြတ်နိုးအပ်သူ လေးစားအပ်သူ ချီးမွမ်းအပ်သူ ဖြစ်လို၏" ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့ကို ဖြည့်ကျင့်သူ မိမိ၏ စိတ်ကို ငြိမ်သက်အောင် ကြိုးစားသူ (ကမ္မဋ္ဌာန်း) ရှုမှုကို ပစ်ပယ် မထားသူ ဝိပဿနာနှင့် ပြည့်စုံသူ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း) တို့ကို[၁] တိုးပွားစေသူ သာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် "သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ကို ရသူဖြစ်လို၏" ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့ကို ဖြည့်ကျင့်သူ မိမိ၏ စိတ်ကို ငြိမ်သက်အောင် ကြိုးစားသူ (ကမ္မဋ္ဌာန်း) ရှုမှုကို ပစ်ပယ် မထားသူ ဝိပဿနာနှင့် ပြည့်စုံသူ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း)တို့ကို တိုးပွားစေသူ သာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် "ငါသည် အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်ကို သုံးဆောင်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ထိုဒါနပြုခြင်းတို့သည် ကြီးမြတ်သော အကျိုး အာနိသင် ရှိကြပါစေ" ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့ကို ဖြည့်ကျင့်သူ မိမိ၏ စိတ်ကို ငြိမ်သက်အောင် ကြိုးစားသူ (ကမ္မဋ္ဌာန်း) ရှုမှုကို ပစ်ပယ် မထားသူ ဝိပဿနာနှင့် ပြည့်စုံသူ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း)တို့ကို တိုးပွားစေသူ သာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် "သေ၍ ပြိတ္တာ ဖြစ်နေကြသော ငါ၏ အကြင် ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည် ငါ့ကို ကြည်ညိုစိတ်ဖြင့် အောက်မေ့ကြကုန်၏၊ ထိုဆွေမျိုးသားချင်းတို့၏ ထိုကြည်ညိုစိတ်ဖြင့် အောက်မေ့မှုသည် ကြီးမြတ်သော အကျိုး အာနိသင်ရှိပါစေ" ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့ကို ဖြည့်ကျင့်သူ မိမိ၏ စိတ်ကို ငြိမ်သက်အောင် ကြိုးစားသူ (ကမ္မဋ္ဌာန်း) ရှုမှုကို ပစ်ပယ် မထားသူ ဝိပဿနာနှင့် ပြည့်စုံသူ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း)တို့ကို တိုးပွားစေသူ သာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ (၄)

၆၆။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် "မပျော်မွေ့မှု ပျော်မွေ့မှုတို့ကို နှိမ်နင်းသူ ဖြစ်ရလို၏၊ ငါ့ကို မပျော်မွေ့မှုသည် မနှိမ်နင်းစေရာ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် မပျော်မွေ့မှုကို ဖိနှိပ်၍ ဖိနှိပ်၍ နေလို၏" ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့ကို ဖြည့်ကျင့်သူ။ပ။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ(ကျောင်း)တို့ကို တိုးပွားစေသူ သာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ (၅)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် "ကြောက်ရွံ့ခြင်းနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ်ကို နှိမ်နင်းသူ ဖြစ်ရလို၏၊ ငါ့ကို ကြောက်ရွံ့ခြင်းနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ်သည် မနှိမ်နင်းစေရာ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ကြောက်ရွံ့ခြင်းနှင့်

ကြောက်မက်ဖွယ်ကို ဖိနှိပ်၍ ဖိနှိပ်၍ နေလို၏” ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့ကို ဖြည့်ကျင့်သူ။ပ။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း)တို့ကို တိုးပွားစေသူ သာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ (၆)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် “အလွန် စင်ကြယ်သော စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သည့် မျက်မှောက် ချမ်းသာစွာ နေရရေး ဟူသော (ရူပါဝစရ) ဈာန် လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရသူ မငြိုမငြင် ရသူ မပင်မပန်း ရသူ ဖြစ်ရလို၏” ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့ကို ဖြည့်ကျင့်သူ။ပ။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း)တို့ကို တိုးပွားစေသူ သာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ (၇)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် “ရုပ်တို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် အေးမြသော အရူပဖြစ်သည့် ဝိမောက္ခ (ဈာန်)တို့ကို (နာမ်) ကိုယ်ဖြင့် ထိရောက်၍ နေလို၏” ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့ကို ဖြည့်ကျင့်သူ။ပ။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း)တို့ကို တိုးပွားစေသူ သာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ (၈)

၆၇။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် “သုံးပါးသော သံယောဇဉ် အနှောင်အဖွဲ့တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် အပါယ်သို့ ကျခြင်း သဘော မရှိသော ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ် သုံးပါးလျှင် လားရာ ရှိသော သောတာပန် ဖြစ်လို၏” ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့ကို ဖြည့်ကျင့်သူ။ပ။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း)တို့ကို တိုးပွားစေသူ သာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ (၉)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် “သုံးပါးသော သံယောဇဉ် အနှောင်အဖွဲ့တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ တပ်မက်ခြင်း ‘ရာဂ’ ကြမ်းတမ်း ပြစ်မှားခြင်း ‘ဒေါသ’ တွေဝေခြင်း ‘မောဟ’တို့၏ ခေါင်းပါးခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ဤ (လူ့) လောကသို့ တစ်ကြိမ်သာ လာ၍ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုလတ္တံ့သော သကဒါဂါမ် ဖြစ်လို၏” ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့ကို ဖြည့်ကျင့်သူ။ပ။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း)တို့ကို တိုးပွားစေသူ သာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ (၁၀)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် “အောက် (ကာမဘုံ) ၌ (ပဋိသန္ဓေနေခြင်း) အဖို့ရှိသည့် ငါးပါးသော သံယောဇဉ် အနှောင်အဖွဲ့တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် (ဗြဟ္မာဘုံ၌) ဥပပါတ် ပဋိသန္ဓေနေ၍ ထို (ဘုံ) ၌ သာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ထိုဘုံမှ ပြန်လည်ခြင်း သဘော မရှိသူ ဖြစ်ရလို၏” ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့ကို ဖြည့်ကျင့်သူ။ပ။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း)တို့ကို တိုးပွားစေသူ သာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ (၁၁)

၆၈။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် “များပြားသော တန်ခိုးကို ဖန်ဆင်းလို၏၊ တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လျက်လည်း အများဖြစ်လို၏၊ အများဖြစ်လျက်လည်း တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လို၏၊ ကိုယ်ထင်ရှား ဖြစ်စေလို၏၊ ကိုယ်ပျောက် စေလို၏၊ နံရံတစ်ဖက် တံတိုင်းတစ်ဖက် တောင်တစ်ဖက်သို့ မထိမငြိဘဲ ကောင်းကင်၌ကဲ့သို့ သွားလို၏၊ မြေ၌လည်း ငုပ်ခြင်း ပေါ်ခြင်းကို ရေ၌ကဲ့သို့ ပြုလို၏၊ ရေ၌လည်း မကွဲစေဘဲ မြေ၌ကဲ့သို့ သွားလို၏၊ ကောင်းကင်၌လည်း ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေလျက် အတောင်ရှိသော ငှက်ကဲ့သို့ သွားလို၏၊ ဤမျှ တန်ခိုးကြီး၍ ဤမျှ အာနုဘော်ကြီး ကုန်သော ဤလ နေတို့ကိုပင် လက်ဖြင့် သုံးသပ်လို၏၊ ဆုပ်ကိုင်လို၏၊ ဗြဟ္မာ့ပြည် တိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ကို (မိမိ) အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေလို၏” ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့ကို ဖြည့်ကျင့်သူ။ပ။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း)တို့ကို တိုးပွားစေသူ သာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ (၁၂)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် “အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ နားထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ နားနှင့်တူသော နား ‘ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်’ ဖြင့် နတ်၌လည်း ဖြစ်ကုန်သော လူ၌လည်း ဖြစ်ကုန် သော ဝေးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နှစ်မျိုးသော အသံတို့ကို ကြားလို၏” ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့ကို ဖြည့်ကျင့်သူ။ပ။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း)တို့ကို တိုးပွားစေသူ သာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ (၁၃)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် “တစ်ပါးသော သတ္တဝါ တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်ကို (မိမိ) စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိလို၏၊ တပ်မက်ခြင်းနှင့် တကွသော စိတ်ကိုလည်း ‘တပ်မက်ခြင်းနှင့် တကွသော စိတ်’ ဟု သိလို၏၊ တပ်မက်ခြင်း ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း ‘တပ်မက်ခြင်း ကင်းသောစိတ်’ ဟု သိလို၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်းနှင့်တကွသော စိတ်ကိုလည်း ‘အမျက်ထွက်ခြင်းနှင့် တကွသောစိတ်’ ဟု သိလို၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်း ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း ‘အမျက်ထွက်ခြင်း ကင်းသော စိတ်’ဟု သိလို၏၊ တွေဝေခြင်းနှင့် တကွသော စိတ်ကိုလည်း ‘တွေဝေခြင်းနှင့် တကွသော စိတ်’ဟု သိလို၏၊ တွေဝေခြင်း ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း ‘တွေဝေခြင်း ကင်းသော စိတ်’ဟု သိလို၏၊ ကျုံ့သော စိတ်ကိုလည်း ‘ကျုံ့သောစိတ်’ ဟု သိလို၏၊ ပျံ့သော စိတ်ကိုလည်း ‘ပျံ့သောစိတ်’ဟု သိလို၏၊ မဟဂ္ဂုတ်စိတ်ကိုလည်း ‘မဟဂ္ဂုတ်စိတ်’ ဟု သိလို၏၊ မဟဂ္ဂုတ် မဟုတ်သော စိတ်ကိုလည်း ‘မဟဂ္ဂုတ် မဟုတ်သော စိတ်’ဟု သိလို၏၊ သာလွန်သော တရား ရှိသော စိတ်ကိုလည်း ‘သာလွန်သော တရား ရှိသောစိတ်’ ဟု သိလို၏၊ သာလွန်သော တရား မရှိသော စိတ်ကိုလည်း ‘သာလွန်သော တရား မရှိသောစိတ်’ ဟု သိလို၏၊ တည်ကြည်သော စိတ်ကိုလည်း ‘တည်ကြည်သောစိတ်’ ဟု သိလို၏၊ မတည်ကြည်သော စိတ်ကိုလည်း ‘မတည်ကြည်သော စိတ်’ ဟု သိလို၏၊ လွတ်မြောက်သော စိတ်ကိုလည်း ‘လွတ်မြောက်သောစိတ်’ ဟု သိလို၏၊ မလွတ်မြောက်သော စိတ်ကိုလည်း ‘မလွတ်မြောက်သောစိတ်’ ဟု သိလို၏” ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့ကို ဖြည့်ကျင့်သူ။ပ။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း)တို့ကို တိုးပွားစေသူ သာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ (၁၄)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် “များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကို အောက်မေ့လို၏၊ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း။ တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ သုံးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ လေးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ငါးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဆယ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝ နှစ်ဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝသုံးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝလေးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝငါးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်ရာကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်ထောင်ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်သိန်းကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ပျက်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ဖြစ်ကပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ များပြားသော ပျက်ကပ် ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း ‘ဤမည်သော ဘဝ၌ (ငါသည်) ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲ ခံစားခြင်း ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက်အပိုင်း အခြား ရှိခဲ့၏၊ ထို (ငါ) သည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤမည်သော ဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏၊ ထိုဘဝ၌လည်း ဤသို့သော အမည် ဤသို့သော အနွယ် ဤသို့သော အဆင်း ဤသို့သော အစာ ဤသို့သော ချမ်းသာ ဆင်းရဲ ခံစားခြင်း ဤသို့သော အသက် အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏၊ ထို (ငါ) သည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏’ ဟု ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့်တကွ အဖြစ်သနစ် နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကို အောက်မေ့လို၏” ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့ကို ဖြည့်ကျင့်သူ။ပ။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း)တို့ကို တိုးပွားစေသူ သာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ (၁၅)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် “အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိ နှင့်တူသော မျက်စိ ‘ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်’ ဖြင့် သေဆဲ သတ္တဝါ၊ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ သတ္တဝါ၊ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ၊ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ၊ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ၊ ကောင်းသော လားရာ ရှိသော သတ္တဝါ၊ မကောင်းသော လားရာ ရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်လို၏၊ ကံအလျောက် ဖြစ်သော သတ္တဝါ တို့ကို သိလို၏၊ ‘အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါ တို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် ‘ကာယဒုစရိုက်’၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် ‘ဝစီဒုစရိုက်’၊ စိတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် ‘မနော ဒုစရိုက်’တို့နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲကုန်၏၊ မှားသော အယူ ရှိကုန်၏၊ မှားသော အယူဖြင့် ပြုသော ကံရှိ ကုန်၏၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော ငရဲသို့ ရောက်ကုန်၏။ အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည်ကား ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့်

'ကာယသုစရိုက်'၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီသုစရိုက်'၊ စိတ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'မနောသုစရိုက်'တို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို မစွပ်စွဲကုန်၊ မှန်သော အယူ ရှိကုန်၏၊ မှန်သော အယူဖြင့် ပြုသော ကံရှိကုန်၏၊ ထို (သတ္တဝါ)တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည် သို့ ရောက်ကုန်၏' ဟု ဤသို့လျှင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ် မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်' ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ၊ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ သတ္တဝါ၊ ယုတ်သော သတ္တဝါ၊ မြတ်သော သတ္တဝါ၊ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ၊ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ၊ ကောင်းသော လားရာ ရှိသော သတ္တဝါ၊ မကောင်းသော လားရာ ရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်လို၏၊ ကံအလျောက် ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိလို၏" ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့ကို သာလျှင် ဖြည့်ကျင့်သူ ဖြစ်ရာ၏။ပ။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း)တို့ကို တိုးပွားစေသူသာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ (၁၆)

၆၉။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် "အာသဝေါတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ ပင်လျှင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေလို၏" ဟု အကယ်၍ တောင့်တခဲ့ပါမူ သီလတို့ကို သာလျှင် ဖြည့်ကျင့်သူ မိမိ၏ စိတ်ကို ငြိမ်အောင် ကြိုးစားသူ ကမ္မဋ္ဌာန်း ရှုမှုကို ပစ်ပယ် မထားသူ ဝိပဿနာနှင့် ပြည့်စုံသူ ဆိတ်ငြိမ်ရာ (ကျောင်း)တို့ကို တိုးပွားစေသူ သာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ (၁၇)

"ရဟန်းတို့ သီလနှင့် ပြည့်စုံ ပါတိမောက်နှင့် ပြည့်စုံ ကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကြ ကုန်လော့၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်စည်းလျက် အာစာရသီလ ဂေါစရသီလတို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကြကုန်လော့၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌ ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်လျက် ကျင့်ကြ ကုန်လော့" ဟု ဟောခဲ့သော စကားသည် ဤသည်ကို စွဲ၍ ဟောကြားတော်မူခြင်း ဖြစ်၏ဟု-

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို ဟောကြားတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို နှစ်လိုကုန်သည် ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြလေကုန် သတည်း။

ခြောက်ခုမြောက် အာကင်္ခေယျသုတ်ပြီး၏။

၁။ ၁- ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်၌ ဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၁ - မူလပရိယာယဝဂ် ===

၇ - ဝတ္ထသုတ်

၇၀။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော် မူ၏။ ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား" ဟု ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာကို ဟောတော်မူ၏ -

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ညစ်နွမ်းသော အညစ်အကြေး ကပ်စွဲနေသော အဝတ်ကို ဆေးဆိုးသမားသည် အညိုရောင်အတွက် ဖြစ်စေ၊ အရွှေရောင်အတွက် ဖြစ်စေ၊ အနီရောင်အတွက် ဖြစ်စေ၊ မောင်းသော အရောင်အတွက် ဖြစ်စေ အကြင် အကြင်သို့သော ဆိုးရည်၌ ထည့်ခဲ့လျှင် မကောင်းသော အရောင် မစင်ကြယ်သော အရောင်သာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ အဝတ် မစင်ကြယ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် စိတ်ညစ်နွမ်းခဲ့သော် မကောင်းသော လားရာ 'ဂတိ'ကို အလိုရှိအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား စင်ကြယ်ဖြူဖွေးသော အဝတ်ကို ဆေးဆိုးသမားသည် အညိုရောင်အတွက် ဖြစ်စေ၊ အရွှေရောင်အတွက် ဖြစ်စေ၊ အနီရောင်အတွက် ဖြစ်စေ၊ မောင်းသော အရောင်အတွက် ဖြစ်စေ အကြင် အကြင် သို့သော ဆိုးရည်၌ ထည့်ခဲ့လျှင် ကောင်းစွာ စွဲသော အရောင် စင်ကြယ်သော အရောင် သာလျှင် ဖြစ်ရာ၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ အဝတ် စင်ကြယ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် စိတ်မညစ်နွမ်းခဲ့သော် ကောင်းသော လားရာ 'ဂတိ'ကို အလိုရှိအပ်၏။

၇၁။ ရဟန်းတို့ စိတ်ညစ်ညူးကြောင်း တရားတို့ကား အဘယ်တို့နည်း။ (သူတစ်ပါး စည်းစိမ်ကို) ရှေးရှုကြံစည်ခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ'၊ မသင့်လျော်ရာ၌ လိုချင်တပ်မက်ခြင်း 'ဝိသမလောဘ'သည် စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်းတည်း။ သူတစ်ပါး ပျက်စီးစေလိုခြင်း 'ဗျာပါဒ'၊ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ကောဓ'၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း 'ဥပနာဟ'၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်း 'မက္ခ'၊ ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်း 'ပဠာသ'၊ ငြူစူခြင်း 'ဣဿာ'၊ ဝန်တိုခြင်း 'မစ္ဆရိယ'၊ လှည့်ပတ်ခြင်း 'မာယာ'၊ စဉ်းလဲခြင်း 'သာဌေယျ'၊ စိတ်ခက်ထန်ခြင်း 'ထမ္ဘ'၊ ပြိုင်ဘက်ပြုခြင်း 'သာရမ္ဘ'၊ မောက်မော်ခြင်း 'မာန'၊ အလွန် မောက်မော်ခြင်း 'အတိမာန'၊ မာန်ယစ်ခြင်း 'မဒ'၊ သတိ မေ့လျော့ခြင်း 'ပမာဒ'သည် စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်းတည်း။

၇၂။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် (သူတစ်ပါး စည်းစိမ်ကို) ရှေးရှုကြံစည်ခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ'၊ မသင့်လျော်ရာ၌ လိုချင် တပ်မက်ခြင်း 'ဝိသမ လောဘ'ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်း ဟု သိ၍ ပယ်စွန့်၏။ သူတစ်ပါး ပျက်စီးစေလိုခြင်း 'ဗျာပါဒ'ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်း ဟု သိ၍ ပယ်စွန့်၏။ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ကောဓ'ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်း ဟု သိ၍ ပယ်စွန့်၏။ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း 'ဥပနာဟ' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်း ဟု သိ၍ ပယ်စွန့်၏။ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်း 'မက္ခ'ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်း ဟု သိ၍ ပယ်စွန့်၏။ ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်း 'ပဠာသ' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်း ဟု သိ၍ ပယ်စွန့်၏။ ငြူစူခြင်း 'ဣဿာ'ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်း ဟု သိ၍ ပယ်စွန့်၏။ ဝန်တိုခြင်း 'မစ္ဆရိယ' ကို စိတ် ညစ်ညူးကြောင်းတည်း ဟု သိ၍ ပယ်စွန့်၏။ လှည့်ပတ်ခြင်း 'မာယာ' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်း ဟု သိ၍ ပယ်စွန့်၏။ စဉ်းလဲခြင်း 'သာဌေယျ' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်း ဟု သိ၍ ပယ်စွန့်၏။ စိတ်ခက်ထန်ခြင်း 'ထမ္ဘ'ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်း ဟု သိ၍ ပယ်စွန့်၏။ ပြိုင်ဘက်ပြုခြင်း

'သာရမ္ဘ'ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်း ဟု သိ၍ ပယ်စွန့်၏။ မောက်မော်ခြင်း 'မာန' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်း ဟု သိ၍ ပယ်စွန့်၏။ အလွန် မောက်မော်ခြင်း 'အတိမာန'ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်း ဟု သိ၍ ပယ်စွန့်၏။ မာန်ယစ်ခြင်း 'မဒ'ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်း ဟု သိ၍ ပယ်စွန့်၏။ သတိမေ့လျော့ခြင်း 'ပမာဒ'ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်း ဟု သိ၍ ပယ်စွန့်၏။

၇၃။ ရဟန်းတို့ အကြင် ရဟန်းအား (သူတစ်ပါး စည်းစိမ်ကို) ရှေးရှုကြံစည်ခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ'၊ မသင့်လျော်ရာ၌ လိုချင် တပ်မက်ခြင်း 'ဝိသမလောဘ'ကို စိတ် ညစ်ညူးကြောင်းတည်း ဟု သိ၍ ပယ်စွန့်ပြီး ဖြစ်၏။ သူတစ်ပါး ပျက်စီးစေလိုခြင်း 'ဗျာပါဒ'ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်း ဟု သိ၍ ပယ်စွန့်ပြီး ဖြစ်၏။ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ကောဓ' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်း ဟု သိ၍ ပယ်စွန့်ပြီး ဖြစ်၏။ ရန်ငြိုး ဖွဲ့ခြင်း 'ဥပနာဟ'ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်း ဟု သိ၍ ပယ်စွန့်ပြီး ဖြစ်၏။ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်း 'မက္ခ'ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်း ဟု သိ၍ ပယ်စွန့်ပြီး ဖြစ်၏။ ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်း 'ပဠာသ' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်း ဟု သိ၍ ပယ်စွန့်ပြီး ဖြစ်၏။ ငြူစူခြင်း 'ဣဿာ' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်း ဟု သိ၍ ပယ်စွန့်ပြီး ဖြစ်၏။ ဝန်တိုခြင်း 'မစ္ဆရိယ' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်း ဟု သိ၍ ပယ်စွန့်ပြီး ဖြစ်၏။ လှည့်ပတ်ခြင်း 'မာယာ' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်း ဟု သိ၍ ပယ်စွန့်ပြီး ဖြစ်၏။ စဉ်းလဲခြင်း 'သာဌေယျ' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်း ဟု သိ၍ ပယ်စွန့်ပြီး ဖြစ်၏။ စိတ်ခက်ထန်ခြင်း 'ထမ္ဘ' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်း ဟု သိ၍ ပယ်စွန့်ပြီး ဖြစ်၏။ ချွတ်ခြယ်ခြင်း 'သာရမ္ဘ' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်း ဟု သိ၍ ပယ်စွန့်ပြီး ဖြစ်၏။ မောက်မော်ခြင်း 'မာန'ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်း ဟု သိ၍ ပယ်စွန့်ပြီး ဖြစ်၏။ အလွန် မောက်မော်ခြင်း 'အတိမာန' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်း ဟု သိ၍ ပယ်စွန့်ပြီး ဖြစ်၏။ မာန်ယစ်ခြင်း 'မဒ'ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်း ဟု သိ၍ ပယ်စွန့်ပြီး ဖြစ်၏။ သတိ မေ့လျော့ခြင်း 'ပမာဒ' ကို စိတ်ညစ်ညူးကြောင်းတည်း ဟု သိ၍ ပယ်စွန့်ပြီး ဖြစ်၏။

၇၄။ ထို(ရဟန်း) သည် မြတ်စွာဘုရား၌ ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍ မတုန်မလှုပ် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။

"ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'အရဟံ' မည်တော် မူ၏၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ' မည်တော်မူ၏၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ'နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န' မည်တော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော် မူတတ် သော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'သုဂတ' မည်တော်မူ၏၊ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့် လည်း 'လောကဝိဒူ' မည်တော်မူ၏၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ' မည်တော် မူ၏၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ' မည်တော် မူ၏၊ (သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို) သိစေတော် မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'ဗုဒ္ဓ' မည်တော် မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း 'ဘဂဝါ' မည်တော်မူ၏" ဟု (မတုန် မလှုပ် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။) တရားတော်၌ ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍ မတုန်မလှုပ် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ "မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောထားသော တရားတော်သည် ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော တရားတော် ပါပေတည်း၊ အခါမလင့် အကျိုးကို ပေးတတ်သော တရားတော် ပါပေတည်း၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ပြထိုက်သော တရားတော် ပါပေတည်း၊ (မိမိကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌) ဆောင်ယူ ထားထိုက်သော တရားတော် ပါပေတည်း၊ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိနိုင် ခံစားနိုင်သော တရားတော် ပါပေတည်း" ဟု (ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏)။

သံဃာတော်၌ ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍ မတုန်မလှုပ် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။

"မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား 'သာဝက' သံဃာတော်သည် ကောင်းသော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား 'သာဝက' သံဃာတော်သည် ဖြောင့်မတ်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား 'သာဝက' သံဃာတော်သည် မှန်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား 'သာဝက' သံဃာတော်သည် လျော်ကန်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ အစုံအားဖြင့် လေးစုံ, ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ရှစ်ပါး အရေအတွက် ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား 'သာဝက' သံဃာတော်သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်တော် မူပါပေ၏၊ ဧည့်သည် အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကို သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်တော် မူပါပေ၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံတော် မူထိုက်ပါပေ၏၊ လက်အုပ်ချီခြင်းကို ခံတော် မူထိုက်ပါပေ၏၊ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏" ဟု (ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍ မတုန်မလှုပ် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏)။

၇၅။ ထိုရဟန်းသည် ပိုင်းခြားထားတိုင်းသော ကိလေသာကို စွန့်ပစ်ပြီး ဖြစ်၏၊ ထွေးအန်ပြီး ဖြစ်၏၊ လွတ်ကင်းပြီး ဖြစ်၏၊ ပယ်ရှင်းပြီး ဖြစ်၏၊ တစ်ဖန် ပယ်စွန့်ပြီး ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် "ငါသည် မြတ်စွာဘုရား၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏" ဟု အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို သိခြင်း တရားကို သိခြင်း တရားနှင့်စပ်သော ဝမ်းသာခြင်းကို ရ၏၊ ဝမ်းသာသော ရဟန်းအား နှစ်သက်ခြင်း ဖြစ်၏၊ နှစ်သက်စိတ် ရှိသော ရဟန်းအား ကိုယ်သည် အေးမြ၏၊ ကိုယ် အေးမြသော ရဟန်းသည် ချမ်းသာမှုကို ခံစားရ၏၊ ချမ်းသာမှု ရှိသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။

"ငါသည် တရားတော်၌။ပ။ ငါသည် သံဃာတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏" ဟု အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို သိခြင်း တရားကို သိခြင်း တရားနှင့်စပ်သော ဝမ်းသာခြင်းကို ရ၏၊ ဝမ်းသာသော ရဟန်းအား နှစ်သက်ခြင်းဖြစ်၏၊ နှစ်သက်စိတ် ရှိသော ရဟန်းအား ကိုယ် အေးမြ၏၊ ကိုယ် အေးမြသော ရဟန်းသည် ချမ်းသာမှုကို ခံစားရ၏၊ ချမ်းသာမှု ရှိသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။

(ထိုရဟန်းသည်) "ငါသည် ပိုင်းခြားထား တိုင်းသော ကိလေသာကို စွန့်ပစ်ပြီး ဖြစ်၏၊ ထွေးအန်ပြီး ဖြစ်၏၊ လွတ်ကင်းပြီး ဖြစ်၏၊ ပယ်ရှင်းပြီး ဖြစ်၏၊ တစ်ဖန် ပယ်စွန့်ပြီး ဖြစ်၏" ဟု အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို သိခြင်း တရားကို သိခြင်း တရားနှင့် စပ်သော ဝမ်းသာခြင်းကို ရ၏၊ ဝမ်းသာသော ရဟန်းအား နှစ်သက်ခြင်း ဖြစ်၏၊ နှစ်သက်စိတ် ရှိသော ရဟန်းအား ကိုယ် အေးမြ၏၊ ကိုယ် အေးမြသော ရဟန်းသည် ချမ်းသာခြင်းကို ခံစားရ၏၊ ချမ်းသာခြင်း ရှိသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။

၇၆။ ရဟန်းတို့ ဤသို့သော အလေ့အကျင့် ဤသို့သော သဘော ဤသို့သော အသိပညာ ရှိသော ရဟန်းသည် ဆန်မည်းကို ရွေးချယ်ထားသော သလေးဆွမ်းနှင့် များစွာသော ဟင်း, စားမဲ ဟင်းလျာကို အကယ်၍ သုံးဆောင်စေကာမူ ထိုသုံးဆောင်ခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား (မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ် မဖြစ်နိုင်ချေ။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ညစ်နွမ်းသော အညစ်အကြေး ကပ်စွဲနေသော အဝတ်သည် ကြည်လင်သော ရေကို အကြောင်းပြု၍ စင်ကြယ် ဖြူဖွေး သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ရွှေသည် မိုက်ဝကို အကြောင်းပြု၍ အညစ်အကြေး စင်ကြယ်ဝင်းလက် သကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူပင် ဤသို့သော အလေ့အကျင့် ဤသို့သော သဘော ဤသို့သော အသိပညာ ရှိသော ရဟန်းသည် ဆန်မည်းကို ရွေးချယ်ထားသော သလေးဆွမ်းနှင့် များစွာသော ဟင်း, စားမဲ ဟင်းလျာကို အကယ်၍ သုံးဆောင်စေကာမူ ထိုသုံးဆောင်ခြင်းသည် ထိုရဟန်းအား (မဂ်ဖိုလ်)၏ အန္တရာယ် မဖြစ်နိုင်ချေ။

၇၇။ မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေလျက် နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေလျက် နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အရပ်မျက်နှာ အလုံးစုံတို့၌ သတ္တဝါ အားလုံးကို မိမိနှင့် အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံး ပါဝင်သော သတ္တ လောကကို ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ကြောင့်ကြ မရှိသော မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော

စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေလျက် နေ၏။ ကရုဏာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ မုဒိတာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ ဥပေက္ခာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေလျက် နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေလျက် နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက်အောက် ဖီလာ အရပ်မျက်နှာ အလုံးစုံတို့၌ သတ္တဝါ အားလုံးကို မိမိနှင့် အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံး ပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ကြောင့်ကြ မရှိသော ဥပေက္ခာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေလျက် နေ၏။

၇၈။ ထိုရဟန်းသည် "ဤနာမ်ရုပ် တရားသည် ရှိ၏" ဟု ခွဲခြား၍ သိ၏၊ "ယုတ်ညံ့သော (လောဘ) တရားသည် ရှိ၏" ဟု ခွဲခြား၍ သိ၏၊ "မြတ်သော (အရိယာမဂ်) တရားသည် ရှိ၏" ဟု ခွဲခြား၍ သိ၏၊ "ဤ (ငါရနေသော ဗြဟ္မဝိဟာရ) စိတ်ထက် သာလွန်သော ထွက်မြောက်ရာ (နိဗ္ဗာန်) တရားသည် ရှိ၏ ဟု ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ သိသော ဤသို့ မြင်သော ထို (ရဟန်း)၏ စိတ်သည် ကာမာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏၊ ဘဝါသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏၊ အဝိဇ္ဇာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏။ လွတ်မြောက်ပြီး လတ်သော် "လွတ်မြောက် လေပြီ" ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်)ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ" ဟု သိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို အတွင်း၌ ဖြစ်သော ရေချိုးခြင်းဖြင့် ရေချိုးပြီးသော ရဟန်းဟု ခေါ်ဆိုရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၇၉။ ထိုအခါ သုန္ဒရိကဘာရဒွါဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အနီး၌ ထိုင်နေ၏။ ထိုအခါ သုန္ဒရိကဘာရဒွါဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား-

အသျှင်ဂေါတမသည် ဗာဟုကာမြစ်သို့ ရေချိုးရန် သွားပါသလော ဟု လျှောက်ထား၏။

ပုဏ္ဏား ဗာဟုကာမြစ်ဖြင့် အဘယ် အကျိုးရှိမည်နည်း၊ ဗာဟုကာမြစ်သည် အဘယ် (အကျိုး) ကို ပြုလုပ်နိုင်မည်နည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ဗာဟုကာမြစ်သည် (ကိလေသာကို) ခေါင်းပါး စေတတ်၏ ဟု လူအများက သမုတ်ထားပါ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ ဗာဟုကာမြစ်သည် (ကိလေသာကို) စင်ကြယ် စေတတ်၏ ဟု လူအများက သမုတ် ထားပါ၏၊ လူအများသည် ပြုပြီးသော မကောင်းမှုကို ဗာဟုကာမြစ်၌ မျှောကြပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် သုန္ဒရိကဘာရဒွါဇပုဏ္ဏားကို ဂါထာတို့ဖြင့် ဟောကြားတော်မူ၏။ ပုဏ္ဏား ဗာဟုကာမြစ်သို့ လည်းကောင်း၊ အဓိကက္ကဆိပ်သို့ လည်းကောင်း၊ ဂယာဆိပ်သို့ လည်းကောင်း၊ သုန္ဒရိကမြစ်သို့ လည်းကောင်း၊ သရဿတီမြစ်သို့ လည်းကောင်း၊ ပယာဂဆိပ်သို့ လည်းကောင်း၊ ဗာဟုမတီမြစ်သို့ လည်းကောင်း မည်းညစ်သော ကံရှိသော သူမိုက်သည် အမြဲပင် ဝင်ရောက် ချိုးသုံးသော်လည်း မစင်ကြယ် နိုင်ချေ။

သုန္ဒရိကမြစ်သည် အဘယ်ကို ပြုလုပ် နိုင်မည်နည်း၊ ပယာဂဆိပ်နှင့် ဗာဟုကာမြစ်သည် အဘယ်ကို ပြုလုပ်နိုင်မည်နည်း၊ ရန်ရှိသော ကြမ်းကြုတ်သည့် အမှုကို ပြုလုပ်ထားသော မကောင်းမှု ကံရှိသူကို မသုတ်သင်နိုင်ချေ။ (ကိလေသာ) စင်ကြယ်သူအား စင်စစ် အခါခပ်သိမ်း ဖဂ္ဂုနီနက္ခတ် ကောင်းကြီး လျက်ရှိ၍ အခါခပ်သိမ်း ဥပုသ်စောင့်သုံးပြီး ဖြစ်နေ၏။ စင်ကြယ်သော သန့်ရှင်းသော အမှုရှိသူအား ကျင့်ဝတ်သည် အခါခပ်သိမ်း ပြည့်စုံသည်သာတည်း၊ ပုဏ္ဏား ဤသာသနာတော်၌သာ ရေချိုးလော့၊ သတ္တဝါအားလုံးတို့၌ ဘေးကင်းသည်ကို ပြုလော့။ (သင်သည်) အကယ်၍ မဟုတ်မမှန် မပြောဆိုအံ့၊ အသက်ကို မသတ်ဖြတ်အံ့၊ မပေးသည်ကို မယူအံ့၊ ယုံကြည်သူ ဝန်မတိုသူ ဖြစ်ခဲ့အံ့။ ဂယာဆိပ်သို့

သွား၍ အဘယ်ကို ပြုလုပ်မည်နည်း၊ ရေတွင်းသည်လည်း သင့်အတွက် ဂယာဆိပ်ပင် ဖြစ်ပေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၈၀။ ဤသို့ ဟောကြားတော် မူလတ်သော် သုန္ဒရိကဘာရဒွါဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား-

"အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ ဥပမာသော်ကား မှောက်ထားသော ဝတ္ထုကို လှန်ဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဖုံးလွှမ်းထားသော ဝတ္ထုကို ဖွင့်လှစ်ဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ မျက်စိလည်သော သူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း "မျက်စိ အမြင် ရှိသော သူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်" ဟု အမိုက်မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူ သာလျှင် အသျှင်ဂေါတမသည် အကြောင်း အမျိုးမျိုးဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဂေါတမကို ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဂေါတမ၏ အထံ၌ ရှင်အဖြစ်ကို ရလိုပါ၏၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို ရလိုပါ၏" ဟု လျှောက်ထား၏။

သုန္ဒရိကဘာရဒွါဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရား အထံတော်၌ ရှင်အဖြစ်ကို ရ၏၊ ရဟန်း အဖြစ်ကို ရ၏။ ရဟန်းဖြစ်၍ မကြာသေးသော အသျှင်ဘာရဒွါဇသည် တစ်ယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်၍ မမေ့မလျော့ ပြင်းထန်စွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စိတ်ကို စေလွှတ်၍ နေသည်ရှိသော် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ကောင်းစွာ ဝင်ရောက်သော အမျိုးကောင်းသားတို့ လိုလားအပ်သော မြတ်သော အကျင့်၏ အဆုံးဖြစ်သော အတုမရှိသော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မကြာမီ ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး ပြီးပြီ၊ (မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်)ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီ" ဟု သိ၏၊ အသျှင်ဘာရဒွါဇသည် ရဟန္တာတို့တွင် တစ်ပါး (အပါအဝင်) ဖြစ်တော်မူလေသတည်း။

ခုနစ်ခုမြောက် ဝတ္ထုသုတ်ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၁ - မူလပရိယာယဝဂ် ===

၈ - သလ္လေခသုတ်

၈၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန် ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင် မဟာစုန္ဒသည် ညချမ်းအခါ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းရာမှ ထ၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား-

"အသျှင်ဘုရား အတ္တ အယူဝါဒနှင့် လည်းကောင်း၊ လောက အယူဝါဒနှင့် လည်းကောင်း စပ်သော ဤမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အမျိုးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ် ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား နှလုံးသွင်းသော ရဟန်းအား နှလုံးသွင်းစ၌ပင် ဤမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့ကို ပယ်ခြင်း စွန့်ခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်ပါသလော"ဟု လျှောက်၏။

၈၂။ စုန္ဒ အတ္တ အယူဝါဒနှင့် လည်းကောင်း၊ လောက အယူဝါဒနှင့် လည်းကောင်း စပ်သော ဤ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အမျိုးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ဤမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့သည် အကြင် ခန္ဓာငါးပါး၌ ဖြစ်ပေါ် လာကုန်၏၊ ကိန်းဝပ် နေကုန်၏။ ဖြစ်ပွား နေကုန်၏၊ ထိုခန္ဓာငါးပါးကို "ဤခန္ဓာငါးပါးသည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤခန္ဓာ ငါးပါးသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤခန္ဓာငါးပါးသည် ငါ့အတ္တ မဟုတ်" ဟု ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုမြင်သော သူအား ဤမိစ္ဆာ ဒိဋ္ဌိတို့ကို ပယ်ခြင်းစွန့်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။

စုန္ဒ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' နှင့် တကွဖြစ်သော သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ' နှင့်တကွ ဖြစ်သော (နီဝရဏ) ကင်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ပဌမစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေရာ၏၊ ထိုရဟန်းအား "ငါသည် ကိလေသာ ခေါင်းပါးခြင်းဖြင့် နေ၏" ဟု စိတ်အကြံအစည် ဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ စုန္ဒ ဤစျာန်တရားတို့ကို အရိယာ ၏ အဆုံးအမ၌ ကိလေသာ ခေါင်းပါးရေး တရားတို့ ဟု စင်စစ် မခေါ်ဆိုရကုန်၊ ဤစျာန် တရားတို့ကို မျက်မှောက် ချမ်းသာစွာ နေရရေး တရားတို့ ဟု ခေါ်ဆိုရကုန်၏။

စုန္ဒ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းသည် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ'တို့၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိကိုယ်၌ စိတ်ကို ကြည်လင် စေတတ်သော၊ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ'ကို ဖြစ်ပွား စေတတ်သော၊ ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' မရှိသော၊ သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ' မရှိသော၊ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ဒုတိယစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေရာ၏၊ ထိုရဟန်းအား "ငါသည် ကိလေသာ ခေါင်းပါးခြင်းဖြင့် နေ၏" ဟု စိတ်အကြံအစည် ဖြစ်ရာ သော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ စုန္ဒ ဤစျာန် တရားတို့ကို အရိယာ၏ အဆုံးအမ၌ ကိလေသာ ခေါင်းပါးရေး တရားတို့ ဟု စင်စစ် မခေါ်ဆိုရကုန်၊ ဤစျာန် တရားတို့ကို မျက်မှောက် ချမ်းသာစွာ နေရရေး တရားတို့ ဟု ခေါ်ဆိုရကုန်၏။

စုန္ဒ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းသည် နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်း ကြောင့် လျစ်လျူရှု၍ သာလျှင် နေ၏၊ သတိနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ဆင်ခြင်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အကြင် တတိယစျာန် ကြောင့် ထိုသူကို "လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ" ဟု ပြောကြား ကုန်၏၊ ထိုတတိယစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေရာ၏၊ ထိုရဟန်းအား "ငါသည် ကိလေသာ ခေါင်းပါးခြင်းဖြင့် နေ၏"

ဟု စိတ်အကြံအစည် ဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ စုန္ဒ ဤစျာန် တရားတို့ကို အရိယာ၏ အဆုံးအမ၌ ကိလေသာ ခေါင်းပါးရေး တရားတို့ ဟု စင်စစ် မခေါ်ဆိုရကုန်၊ ဤစျာန် တရားတို့ကို မျက်မှောက် ချမ်းသာစွာ နေရရေး တရားတို့ ဟု ခေါ်ဆိုရကုန်၏။

စုန္ဒ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းသည် ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ' ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့် ရှေးဦးကပင်လျှင် ဝမ်းသာခြင်း 'သောမနဿ' နှလုံး မသာခြင်း 'ဒေါမနဿ'တို့၏ ချုပ်နှင့်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲလည်း မဟုတ် ချမ်းသာလည်း မဟုတ်သော လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ' ကြောင့်ဖြစ်သည့် စင်ကြယ်သော သတိရှိသော စတုတ္ထစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေရာ၏၊ ထိုရဟန်းအား "ငါသည် ကိလေသာ ခေါင်းပါးခြင်းဖြင့် နေ၏" ဟု စိတ်အကြံအစည် ဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ စုန္ဒ ဤစျာန်တရားတို့ကို အရိယာ၏ အဆုံးအမ၌ ကိလေသာ ခေါင်းပါးရေး တရားတို့ ဟု စင်စစ် မခေါ်ဆိုရကုန်၊ ဤစျာန်တရားတို့ကို မျက်မှောက် ချမ်းသာစွာ နေရရေး တရားတို့ ဟု ခေါ်ဆိုရကုန်၏။

စုန္ဒ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းသည် ရူပသညာတို့ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ ပဋိဃ သညာတို့ လုံးဝချုပ်သည့်ပြင် နာနတ္တသညာတို့ကို လုံးဝ နှလုံးမသွင်းမူ၍ "ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု (နှလုံး သွင်းလျက်) အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေရာ၏၊ ထိုရဟန်းအား "ငါသည် ကိလေသာ ခေါင်းပါးခြင်းဖြင့် နေ၏" ဟု စိတ်အကြံအစည် ဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ စုန္ဒ ဤစျာန် တရားတို့ကို အရိယာ၏ အဆုံးအမ၌ ကိလေသာ ခေါင်းပါးရေး တရားတို့ ဟု စင်စစ် မခေါ်ဆိုရကုန်၊ ဤစျာန် တရားတို့ကို ငြိမ်းချမ်းစွာ နေရရေးတရားတို့ ဟု ခေါ်ဆို ရကုန်၏။

စုန္ဒ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းသည် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ "ဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု (နှလုံး သွင်းလျက်) ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေရာ၏၊ ထိုရဟန်းအား "ငါသည် ကိလေသာ ခေါင်းပါးခြင်းဖြင့် နေ၏" ဟု စိတ်အကြံအစည် ဖြစ်ရာ သော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ စုန္ဒ ဤစျာန် သမာပတ် တရားတို့ကို အရိယာ၏ အဆုံးအမ၌ ကိလေသာ ခေါင်းပါးရေး တရားတို့ ဟု စင်စစ် မခေါ်ဆိုရကုန်၊ ဤစျာန် တရားတို့ကို ငြိမ်းချမ်းစွာ နေရရေး တရားတို့ ဟု ခေါ်ဆိုရ ကုန်၏။

စုန္ဒ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းသည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ "တစ်စုံ တစ်ခုမျှ မရှိ" ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေရာ၏၊ ထိုရဟန်းအား "ငါသည် ကိလေသာ ခေါင်းပါးခြင်းဖြင့် နေ၏" ဟု စိတ်အကြံအစည် ဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ စုန္ဒ ဤစျာန် သမာပတ် တရားတို့ကို အရိယာ၏ အဆုံးအမ၌ ကိလေသာ ခေါင်းပါးရေး တရားတို့ ဟု စင်စစ် မခေါ်ဆိုရကုန်၊ ဤစျာန် တရားတို့ကို ငြိမ်းချမ်းစွာ နေရရေး တရားတို့ ဟု ခေါ်ဆိုရကုန်၏။

စုန္ဒ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းသည် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို ဝင်စား၍ နေရာ၏၊ ထိုရဟန်းအား "ငါသည် ကိလေသာ ခေါင်းပါး ခြင်းဖြင့် နေ၏" ဟု စိတ်အကြံအစည် ဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။ စုန္ဒ ဤစျာန် တရားတို့ကို အရိယာ၏ အဆုံးအမ၌ ကိလေသာ ခေါင်းပါးရေး တရားတို့ ဟု စင်စစ် မခေါ်ဆိုရကုန်၊ ဤစျာန် တရားတို့ကို ငြိမ်းချမ်းစွာ နေရရေး တရားတို့ ဟု ခေါ်ဆိုရကုန်၏။

၈၃။ စုန္ဒ ဤဆို လတ္တံ့သော အရာတို့၌ သင်တို့သည် ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏၊ အခြားသူတို့ သည် ညှဉ်းဆဲ တတ်သူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ မညှဉ်းဆဲတတ်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် အသက် သတ်ခြင်းကို ပြုတတ် သူတို့ ဖြစ်ကြ သော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ အသက် သတ်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်တတ် သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် မပေးသည်ကို ယူတတ်သူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း

ငါတို့ကား ဤအရာ၌ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်တတ်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် မမြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်တတ်သူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်တတ်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် မဟုတ်မမှန် ပြောတတ်သူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် ကုန်းစကားကို ပြောသူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ ကုန်းစကားမှ ကြဉ်ရှောင်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် ကြမ်းသော စကားကို ပြောသူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ ကြမ်းသော စကားမှ ကြဉ်ရှောင်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောသူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ ပြိန်ဖျင်းသော စကားပြောခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် (သူတစ်ပါး ပစ္စည်းဘဏ္ဍာကို) ရှေးရှုကြံစည် တတ်သူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ ရှေးရှုမကြံစည် တတ်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့ ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ် ရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ် မရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် မှားယွင်းသော အယူရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ မှန်ကန်သော အယူရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် မှားယွင်းသော အကြံအစည် ရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ မှန်ကန်သော အကြံအစည် ရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် မှားယွင်းသော စကား ရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ မှန်ကန်သော စကား ရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် မှားယွင်းသော အမှု ရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ မှန်ကန်သောအမှု ရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှု ရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှု ရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် မှားယွင်းသော လုံ့လ ရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ မှန်ကန်သော လုံ့လ ရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် မှားယွင်းသော အောက်မေ့ခြင်း ရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ မှန်ကန်သော အောက်မေ့ခြင်း ရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် မှားယွင်းသော တည်ကြည်ခြင်း ရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ မှန်ကန်သော တည်ကြည်ခြင်း ရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် မှားယွင်းသော ဉာဏ်ရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ မှန်ကန်သော ဉာဏ်ရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်ခြင်း ရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်ခြင်း ရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။

အခြားသူတို့သည် လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း နှိပ်စက် ခံရသူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ကင်းကြသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် ပျံ့လွင့်သောစိတ် ရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ ပျံ့လွင့်သော စိတ် မရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် ယုံမှားတတ်သူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက်ကြသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် အမျက်ထွက်လေ့ ရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ အမျက်ထွက်လေ့ မရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် ရန်ငြိုး ဖွဲ့တတ်သူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ ရန်ငြိုး မဖွဲ့တတ်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်တတ်သူတို့

ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို မချေဖျက် တတ်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် ဂုဏ်ပြိုင်တတ်သူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ ဂုဏ်မပြိုင်တတ်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် ငြူစူတတ်သူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ မငြူစူတတ်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် ဝန်တို တတ်သူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ ဝန်မတို တတ်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် စဉ်းလဲ တတ်သူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ မစဉ်းလဲ တတ်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် လှည့်ပတ် တတ်သူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ မလှည့်ပတ် တတ်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် ခက်ထန်တတ် သူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ မခက်ထန် တတ်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် အလွန် မောက်မာသူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ အလွန် မမောက်မာသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် အပြောအဆို ခက်သူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ အပြောအဆို လွယ်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် ယုတ်မာသော မိတ်ဆွေ ရှိသူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ ကောင်းသော မိတ်ဆွေရှိသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် သတိမေ့လျော့သူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ သတိ မမေ့မလျော့သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် သဒ္ဓါ တရား မရှိသူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ သဒ္ဓါတရား ရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် အရှက် မရှိသူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ ရှက်စိတ် ရှိသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် မကြောက်လန့် တတ်သူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ ကြောက်လန့် တတ်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် အကြားအမြင် မရှိကြသူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ အကြားအမြင်များသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် ပျင်းရိသူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ လုံ့လစိုက်ထုတ် တတ်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် သတိလွတ်သော သူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ ထင်သော သတိရှိသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် ပညာမဲ့သူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် မိမိအယူကို လွန်စွာ စွဲလမ်းကာ မြဲမြံစွာ ယူကြကုန်လျက် ပြန်လည် မစွန့်လွှတ် နိုင်သူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ မိမိအယူကို လွန်စွာ မစွဲလမ်းဘဲ မြဲမြံစွာ မယူကြကုန်ဘဲ ပြန်လည် စွန့်လွှတ်နိုင်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုသင့်၏။

၈၄။ စုန္ဒ ငါဘုရားသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ စိတ်ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမျှကိုလည်း ကျေးဇူးများလှ၏ ဟု ဟော၏၊ ကိုယ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ နှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ ပြုလုပ် စီမံ စေခိုင်းခြင်း စသည်တို့၌ အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ စုန္ဒ ထို့ကြောင့် အခြားသူတို့သည် ညှဉ်းဆဲ တတ်သူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့သည် ဤအရာ၌ မညှဉ်းဆဲ တတ်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု စိတ်ကို ဖြစ်စေသင့်၏။ အခြားသူတို့သည် အသက် သတ်ခြင်းကို ပြုတတ်သူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ အသက် သတ်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု စိတ်ကို ဖြစ်စေသင့်၏။ပ။ အခြားသူတို့သည် မိမိအယူကို လွန်စွာ စွဲလမ်းကာ မြဲမြံစွာ ယူကြ ကုန်လျက် ပြန်လည် မစွန့်လွှတ်နိုင်သူတို့ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဤအရာ၌ မိမိအယူကို လွန်စွာ မစွဲလမ်းဘဲ မြဲမြံစွာ မယူကြကုန်ဘဲ ပြန်လည် စွန့်လွှတ်နိုင်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်အံ့ ဟု စိတ်ကို ဖြစ်စေသင့်၏။

၈၅။ စုန္ဒ ဥပမာသော်ကား မညီညွတ်သော လမ်းရှိခဲ့သော် အခြားညီညွတ်သော လမ်းသည် ထို လမ်းကို ရှောင်လွှဲရန် ဖြစ်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ စုန္ဒ ဥပမာ တစ်နည်းသော်ကား မညီညွတ်သော ဆိပ်ကမ်း ရှိခဲ့သော် အခြား ညီညွတ်သော ဆိပ်ကမ်းသည် ထိုဆိပ်ကမ်းကို ရှောင်လွှဲရန် ဖြစ်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း စုန္ဒ ဤအတူပင် ညှဉ်းဆဲတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မညှဉ်းဆဲမှုသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်း ဖြစ်၏။ အသက် သတ်ခြင်းကို ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်မှုသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ မပေးသည်ကို ယူတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ မမြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မမြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ မဟုတ်မမှန် ပြောတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ ကုန်းစကားကို ပြောတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ကုန်းစကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ ကြမ်းသော စကားကို ပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ကြမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ (သူတစ်ပါးပစ္စည်း ဘဏ္ဍာကို) ရှေးရှု ကြံစည်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား (သူတစ်ပါးပစ္စည်း ဘဏ္ဍာကို) ရှေးရှု မကြံစည်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ ဖျက်ဆီး လိုသော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်မရှိခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော အယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော အယူသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ မှားယွင်း သော အကြံအစည်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော အကြံအစည်သည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော စကားရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော စကားသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ မှားယွင်း သော အမှုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော အမှုသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှု ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှုသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ မှားယွင်း သော လုံ့လရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော လုံ့လသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော အောက်မေ့ခြင်း ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော အောက်မေ့ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော တည်ကြည်ခြင်း ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော တည်ကြည်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော ဉာဏ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော ဉာဏ်သည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော လွတ်မြောက်ခြင်း ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။

လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း အနှိပ်စက် ခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်အား လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းမှု ကင်းခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ ပျံ့လွင့်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပျံ့လွင့်သော စိတ်သည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ ယုံမှားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ အမျက်ထွက်လေ့ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အမျက် မထွက်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ ရန်ငြိုး ဖွဲ့တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ရန်ငြိုး မဖွဲ့ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဂုဏ်ကျေးဇူးကို မချေဖျက်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ ဂုဏ်ပြိုင် တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဂုဏ် မပြိုင်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ ငြူစူတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မငြူစူခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ ဝန်တို တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဝန်မတိုခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ စဉ်းလဲ တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မစဉ်းလဲခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ လှည့်ပတ် တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မလှည့်ပတ်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ ခက်ထန် တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မခက်ထန်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ အလွန် မောက်မာခြင်း ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အလွန် မောက်မာမှု မရှိခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ အပြောအဆို ခက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အပြောအဆို လွယ်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ ယုတ်မာသော မိတ်ဆွေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ကောင်းသော မိတ်ဆွေသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ သတိမေ့လျော့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား သတိ မမေ့မလျော့ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ သဒ္ဓါတရား မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား သဒ္ဓါတရား

ရှိခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ အရှက်မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ရှက်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ မကြောက်လန့် တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ကြောက်လန့်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ အကြားအမြင် မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြားအမြင် များခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ ပျင်းရိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား လုံ့လ စိုက်ထုတ်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ သတိလွတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ထင်သော သတိသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ ပညာမဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။ မိမိအယူကို လွန်စွာ စွဲလမ်းကာ မြဲမြံစွာ ယူလျက် ပြန်လည် မစွန့်လွှတ် နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မိမိအယူကို လွန်စွာ မစွဲလမ်းဘဲ မြဲမြံစွာ မယူဘဲ ပြန်လည် စွန့်လွှတ် နိုင်ခြင်းသည် ရှောင်လွှဲရန် လမ်းဖြစ်၏။

၈၆။ စုန္ဒ ဥပမာသော်ကား အကုသိုလ်တရား အားလုံးတို့သည် အောက်အဖို့ (အပါယ်ဘုံ) သို့ ရောက်ကြောင်း တရားဖြစ်ကုန် သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ကုသိုလ်တရား အားလုံးတို့သည် အထက်အဖို့ (သုဂတိဘုံ)သို့ ရောက်ကြောင်း တရား ဖြစ်ကုန် သကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူပင် ညှဉ်းဆဲတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မညှဉ်းဆဲခြင်းသည် အထက်အဖို့ အတွက် ဖြစ်၏။ အသက်ကို သတ်ဖြတ်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် အား အသက်ကို သတ်ဖြတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် အထက်အဖို့ အတွက် ဖြစ်၏။ပ။ မိမိအယူကို လွန်စွာ စွဲလမ်းကာ မြဲမြံစွာ ယူလျက် ပြန်လည် မစွန့်လွှတ်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မိမိ အယူကို လွန်စွာ မစွဲလမ်းဘဲ မြဲမြံစွာ မယူဘဲ ပြန်လည် စွန့်လွှတ်နိုင်ခြင်းသည် အထက်အဖို့ အတွက် ဖြစ်၏။

၈၇။ စုန္ဒ မိမိသည် (ကာမဂုဏ် ငါးပါးတည်းဟူသော) ညွှန်ပျောင်း၌ နစ်မြုပ်နေသူ ဖြစ်လျက် (ကာမ ဂုဏ် ငါးပါးတည်း ဟူသော) ညွှန်ပျောင်း၌ နစ်မြုပ်သော အခြားသူကို ထုတ်ဆောင်နိုင်လိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းသည် မရှိချေ။ စုန္ဒ မိမိသည် (ကာမဂုဏ် ငါးပါးတည်းဟူသော) ညွှန်ပျောင်း၌ နစ်မြုပ်နေသူ မဟုတ်ခဲ့လျှင်ကား (ကာမဂုဏ် ငါးပါးတည်းဟူသော) ညွှန်ပျောင်း၌ နစ်မြုပ်နေသော အခြားသူကို ထုတ်ဆောင် နိုင်လိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။

စုန္ဒ မိမိသည် မယဉ်ကျေးသေးသူ မဆုံးမအပ်သေးသူ ကိလေသာ မငြိမ်းအေးသေးသူ ဖြစ်လျက် အခြားသူကို ယဉ်ကျေးစေနိုင် ဆုံးမနိုင် ကိလေသာကို ငြိမ်းအေး စေနိုင်လိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်း သည် မရှိချေ။ စုန္ဒ မိမိသည် ယဉ်ကျေးပြီးသူ ဆုံးမအပ်ပြီးသူ ကိလေသာ ငြိမ်းအေးပြီးသူ ဖြစ်ခဲ့လျှင်ကား အခြားသူကို ယဉ်ကျေးစေနိုင်၊ ဆုံးမနိုင်၊ ကိလေသာကို ငြိမ်းအေး စေနိုင်လိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်း သည် ရှိပေ၏။

စုန္ဒ ဤအတူပင် ညှဉ်းဆဲတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မညှဉ်းဆဲခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ အသက်ကို သတ်ဖြတ်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အသက်ကို သတ်ဖြတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ငြိမ်း အေးရန် ဖြစ်၏။ မပေးသည်ကို ယူတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ မမြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မမြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ မဟုတ်မမှန် ပြောတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ ကုန်းစကားကို ပြောတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ ကြမ်းသော စကားကို ပြောတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ကြမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ ပြိန်ဖျင်း သော စကားကို ပြောတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ (သူတစ်ပါးပစ္စည်း ဘဏ္ဍာကို) ရှေးရှု ကြံစည်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား (သူတစ်ပါးပစ္စည်း ဘဏ္ဍာကို) ရှေးရှု မကြံစည်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဖျက်ဆီးလိုသောစိတ် မရှိခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော အယူ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော အယူရှိခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော အကြံအစည် ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော အကြံအစည် ရှိခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော စကား ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော စကား ရှိခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော အမှုရှိသော

ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော အမှု ရှိခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှု ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှု ရှိခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော လုံ့လ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော လုံ့လ ရှိခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော အောက်မေ့ခြင်း ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော အောက်မေ့ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော တည်ကြည်ခြင်း ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော တည်ကြည်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော ဉာဏ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော ဉာဏ်ရှိခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ မှားယွင်းသော လွန်မြောက်ခြင်း ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မှန်ကန်သော လွန်မြောက်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။

လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း အနှိပ်စက် ခံနေရသော ပုဂ္ဂိုလ်အား လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းမှု ကင်းခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ ပျံ့လွင့်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပျံ့လွင့်သော စိတ်ရှိခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ ယုံမှားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ယုံမှားမှုကို လွန်မြောက်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ အမျက်ထွက် လေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အမျက် မထွက်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ ရန်ငြိုး ဖွဲ့တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ရန်ငြိုး မဖွဲ့ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက် တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဂုဏ်ကျေးဇူးကို မချေဖျက်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ ဂုဏ်ပြိုင်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဂုဏ်မပြိုင်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ ငြူစူတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မငြူစူခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ ဝန်တို တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဝန်မတိုခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ စဉ်းလဲ တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မစဉ်းလဲခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ လှည့်ပတ် တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မလှည့်ပတ်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ ခက်ထန် တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မခက်ထန်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ အလွန် မောက်မာခြင်း ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အလွန် မမောက်မာခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ အပြောအဆို ခက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အပြောအဆို လွယ်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ ယုတ်မာသော မိတ်ဆွေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် အားကောင်းသော မိတ်ဆွေ ရှိခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ သတိ မေ့လျော့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား သတိ မမေ့မလျော့ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ သဒ္ဓါတရား မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား သဒ္ဓါတရား ရှိခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ အရှက် မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ရှက်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ မကြောက်လန့် တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ကြောက်လန့် ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ အကြားအမြင် မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြားအမြင် များခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ ပျင်းရိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား လုံ့လ ကြိုးကုတ် အားထုတ်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ သတိ လွတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ထင်သော သတိ ရှိခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ ပညာမဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။ မိမိအယူကို လွန်စွာ စွဲလမ်းကာ မြဲမြံစွာ ယူလျက် ပြန်လည် မစွန့်လွှတ် နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မိမိအယူကို လွန်စွာ မစွဲလမ်းဘဲ မြဲမြံစွာ မယူဘဲ ပြန်လည် စွန့်လွှတ် နိုင်ခြင်းသည် ငြိမ်းအေးရန် ဖြစ်၏။

၈၈။ စုန္ဒ ဤသို့လျှင် ငါဘုရားသည် (ကိလေသာ) ခေါင်းပါးခြင်း အကြောင်းကို ဟောကြားခဲ့ပြီ၊ စိတ်ဖြစ်ပုံ အကြောင်းကို ဟောကြားခဲ့ပြီ၊ ရှောင်လွှဲခြင်း အကြောင်းကို ဟောကြားခဲ့ပြီ၊ အထက်အဖို့သို့ ရောက်ကြောင်းကို ဟောကြားခဲ့ပြီ၊ ငြိမ်းအေးခြင်း အကြောင်းကို ဟောကြားခဲ့ပြီ။ စုန္ဒ တပည့် 'သာဝက' တို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ရှာမှီး လိုလားလျက် အစဉ်သနား စိတ်ရှိသော သင်တို့ဆရာ ငါဘုရားသည် အစဉ်သနား စိတ်ကို စွဲ၍ ပြုသင့် ပြုထိုက်သော တာဝန်ကို သင်တို့အတွက် ပြုပြီးပေပြီ။ စုန္ဒ ဤသည် တို့ကား သစ်ပင်ရင်း, ဆိတ်ငြိမ်ရာ ဌာနတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ (တရားကို) ရှုဆင်ခြင် ကြကုန်လော့၊ သတိ မမေ့မလျော့ကြ ကုန်လင့်၊ နောင်အခါမှ နှလုံးမသာ မဖြစ်ကြကုန်လင့်၊ ဤကား ငါတို့၏ အဆုံးအမတော် ပေတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။ အသျှင်မဟာစုန္ဒသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုသည် ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူလေသတည်း။

မြတ်စွာဘုရားသခင် ဟောကြားတော်မူသည့် သလ္လေခမည်သော သုတ္တန်သည် နက်နဲ၏၊ သမုဒ္ဒရာနှင့် နှိုင်းယှဉ် သင့်၏၊ အကြောင်း ငါးပါးတို့နှင့်တကွ လေးဆယ့် လေးပါးသော ပုဒ်တို့ကို ဟောကြားတော်မူ၏။

ရှစ်ခုမြောက် သလ္လေခသုတ်ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၁ - မူလပရိယာယဝဂ် ===

၉ - သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ်

၈၉။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သျှင်ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာအား "ငါ့သျှင်" ဟု ပြန်ကြားလျှောက်ထားကြကုန်၏။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤသို့ မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

"ငါ့သျှင်တို့ မှန်ကန်သော အယူ မှန်ကန်သော အယူ ဟု ဆို၏၊ ငါ့သျှင်တို့ အဘယ်မျှသော အကြောင်းဖြင့် အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ် သနည်း၊ ထိုသူသည် တရားတော်၌ မတုန်မလှုပ် သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်သနည်း" ဟု (မိန့်ဆိုတော်မူ၏)။

ငါ့သျှင် တပည့်တော်တို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာ၏ အထံ၌ ဤ(ယခု) ဟောမြွက်သော တရား၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို သိရန် အဝေးမှပင် လာကြရပါ ကုန်၏။ တောင်းပန်ပါ၏၊ ဤ(ယခု) ဟောမြွက်သော တရား၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အသျှင်သာရိပုတြာပင် ဝေဖန် ဟောကြားတော်မူပါ၊ အသျှင်သာရိပုတြာ၏ အထံမှ ကြားနာကြရ၍ ရဟန်းတို့သည် သင်ယူမှတ်သား ဆောင်ထားကြပါ လိမ့်မည် ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ သို့ဖြစ်လျှင် နာကြားကြကုန်၊ ကောင်းစွာ နှလုံး သွင်းကြကုန်၊ ဟောကြားပေအံ့ ဟု မိန့်ဆို၏။ "ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ" ဟု ရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ အသျှင်သာရိ ပုတြာသည် ဤသို့ မိန့်ဆိုတော်မူ၏ -

"ငါ့သျှင်တို့ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် အကုသိုလ်ကိုလည်း ခွဲခြား၍သိ၏၊ အကုသိုလ်၏ အကြောင်းရင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍သိ၏၊ ကုသိုလ်ကိုလည်း ခွဲခြား၍သိ၏၊ ကုသိုလ်၏ အကြောင်းရင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၏၊ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏၊ ထိုသူသည် တရားတော်၌ မတုန်မလှုပ် သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကုသိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အကုသိုလ်၏ အကြောင်းရင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ကုသိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ကုသိုလ်၏ အကြောင်းရင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ငါ့သျှင်တို့ အသက်သတ်ခြင်းသည် အကုသိုလ်တည်း၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်း, ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်း, မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်း, ကုန်းချော ပြောဆိုခြင်း, ကြမ်းသော စကားပြောဆိုခြင်း ,ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်း,(သူတစ်ပါးပစ္စည်း ဥစ္စာကို) ရှေးရှု ကြံစည်ခြင်း, သူတစ်ပါး ပျက်စီးစေလိုခြင်းသည် အကုသိုလ်ပင်တည်း၊ အယူမှားခြင်းသည် အကုသိုလ်တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားစုကို အကုသိုလ်ဟူ၍ ဆိုရ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကုသိုလ်၏ အကြောင်းရင်းဟူသည် အဘယ်နည်း။ လိုချင် တပ်မက်ခြင်း 'လောဘ'၊ ကြမ်းတမ်း ပြစ်မှားခြင်း 'ဒေါသ'၊ တွေဝေ မိုက်မဲခြင်း 'မောဟ' သည် အကုသိုလ်၏ အကြောင်းရင်း တည်း၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားစုကို အကုသိုလ်၏ အကြောင်းရင်း ဟူ၍ ဆိုရ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ကုသိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ကုသိုလ်တည်း၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း, ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း ,မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း, ကုန်းချော ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း, ကြမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း, ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း, (သူတစ်ပါးပစ္စည်း ဥစ္စာကို) ရှေးရှု မကြံခြင်း, သူတစ်ပါး မပျက်စီး စေလိုခြင်းသည် ကုသိုလ်တည်း၊ အယူ မှန်ကန်ခြင်းသည် ကုသိုလ်တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားစုကို ကုသိုလ်ဟူ၍ ဆိုရ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ကုသိုလ်၏ အကြောင်းရင်းဟူသည် အဘယ်နည်း။ မတပ်မက် မလိုချင်ခြင်း 'အလောဘ'၊ မကြမ်းတမ်း မပြစ်မှားခြင်း 'အဒေါသ'နှင့် မတွေဝေခြင်း 'အမောဟ'သည် ကုသိုလ်၏ အကြောင်းရင်း တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားစုကို ကုသိုလ်၏ အကြောင်းရင်း ဟူ၍ ဆိုရ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ဤသို့ အကုသိုလ်ကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ အကုသိုလ်၏ အကြောင်းရင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ ကုသိုလ်ကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ ကုသိုလ်၏ အကြောင်းရင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ (ထိုအခါ၌) ထို(အရိယာဖြစ်သော တပည့်) သည် အကြွင်းအကျန်မရှိ တပ်မက်မှု အကိန်းတရား 'ရာဂါနုသယ' ကို ပယ်စွန့်၍ ထိခိုက် ပြစ်မှားမှု အကိန်းတရား 'ပဋိဃာနုသယ'ကို ဖျောက်ဖျက်၍ ငါဟု စွဲယူခြင်း ဒိဋ္ဌိ အလားရှိသော ထောင်လွှားခြင်း အကိန်းတရား 'မာနာနုသယ'ကို နုတ်ခွါ၍ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'ကို ပယ်စွန့်ပြီးလျှင် အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ'ကို ဖြစ်စေလျက် ယခုဘဝ၌ပင် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုနိုင်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူ ရှိသူဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏၊ ထိုသူသည် တရားတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၉၀။"ငါ့သျှင် ကောင်းပါပေ၏" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာ မိန့်ကြားသော တရားစကားကို အလွန် နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ကြ ကုန်၍ အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြဿနာကို ထပ်ဆင့်၍ မေးလျှောက်ကြ ကုန်၏။

"ငါ့သျှင် အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူ ရှိသူဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏၊ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ မတုန်မလှုပ် သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသည့် နည်းတူ အခြား ရောက်လာကြောင်းလည်း ရှိပါသေးသလော" ဟု (မေးလျှောက်ကြ ကုန်၏)။

"ငါ့သျှင်တို့ ရှိပေသေး၏။ ငါ့သျှင်တို့ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် အာဟာရကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ အာဟာရ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ အာဟာရ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊

အာဟာရ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏၊ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အာဟာရဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အာဟာရဖြစ်ကြောင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အာဟာရ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အာဟာရ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ဖြစ်ပွားပြီး သတ္တဝါတို့ကိုလည်း တည်တံ့စေရန်၊ ဖြစ်ပွားဆဲ သတ္တဝါတို့ကိုလည်း ချီးမြှောက် ထောက်ပံ့ရန် အာဟာရတို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း။ အဘယ် လေးပါးတို့နည်း၊ အကြမ်းအနု ဖြစ်သော အလုတ်အလွေးပြု၍ မျိုအပ်သည့် ကဗဠီကာရ အာဟာရ၊ တွေ့ထိခြင်း ဟူသော နှစ်ခုမြောက် ဖဿ အာဟာရ၊ စိတ်စေ့ဆော်ခြင်း ဟူသော သုံးခုမြောက် မနောသဉ္စေတနာ အာဟာရ၊ သိမှု 'ဝိညာဏ်' ဟူသော လေးခုမြောက် ဝိညာဏ အာဟာရတို့တည်း။

တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အာဟာရဖြစ်၏၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် အာဟာရ ချုပ်ပျောက်၏။

အာဟာရချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်သည် အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယာမဂ်ပင်တည်း။

ဤမဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်စွာသိခြင်း 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ'၊ မှန်ကန်စွာကြံခြင်း 'သမ္မာသင်္ကပ္ပ'၊ မှန်ကန်စွာ ပြောဆိုခြင်း 'သမ္မာဝါစာ'၊ မှန်ကန်စွာ ပြုလုပ်ခြင်း 'သမ္မာကမ္မန္တ'၊ မှန်ကန်စွာ အသက်မွေးခြင်း 'သမ္မာအာဇီဝ'၊ မှန်ကန်စွာ အားထုတ်ခြင်း 'သမ္မာဝါယာမ'၊ မှန်ကန်စွာ အောက်မေ့ခြင်း 'သမ္မာသတိ'၊ မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း 'သမ္မာသမာဓိ'တို့တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ဤသို့ အာဟာရကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ အာဟာရ၏ ဖြစ်ကြောင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ အာဟာရ၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ အာဟာရ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ (ထိုအခါ၌) ထိုအရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် တပ်မက်မှု အကိန်းတရား 'ရာဂါနုသယ' ကို ပယ်စွန့်၍ ပြစ်မှားမှု အကိန်းတရား 'ပဋိဃာနုသယ' ကို ဖျောက်ဖျက်၍ ငါဟု စွဲယူခြင်း ဒိဋ္ဌိ အလားရှိသော ထောင်လွှားခြင်း အကိန်းတရား 'မာနာနုသယ' ကို နုတ်ခွါ၍ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ကို ပယ်စွန့်ပြီးလျှင် အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ကို ဖြစ်စေလျက် ယခု ဘဝ၌ပင် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုနိုင်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူ ရှိသူဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏၊ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၉၁။ "ငါ့သျှင် ကောင်းပါပေ၏" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာ မိန့်ကြားသော တရား စကားကို အလွန်နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ကြ ကုန်၍ အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြဿနာကို ထပ်ဆင့်၍ မေးလျှောက်ကြ ပြန်ကုန်၏။

"ငါ့သျှင် အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသည် ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏၊ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသည့် နည်းတူ အခြားရောက်လာကြောင်းလည်း ရှိပါသေး သလော" ဟု (မေးလျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ငါ့သျှင်တို့ ရှိပေသေး၏၊ ငါ့သျှင်တို့ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ဆင်းရဲ 'ဒုက္ခ'ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဆင်းရဲ 'ဒုက္ခ' ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဆင်းရဲ 'ဒုက္ခ' ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဆင်းရဲ 'ဒုက္ခ' ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏၊ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဆင်းရဲ 'ဒုက္ခ' ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဆင်းရဲ 'ဒုက္ခ' ဖြစ်ကြောင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဆင်းရဲ 'ဒုက္ခ' ချုပ်ငြိမ်းခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဆင်းရဲ'ဒုက္ခ' ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ပဋိသန္ဓေတည် နေဖြစ်ပွားရခြင်း 'ဇာတိ' သည်လည်း ဆင်းရဲတည်း၊ အိုရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲတည်း၊ သေရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲတည်း၊ ပူဆွေးရခြင်း ငိုကြွေးရခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲ ရခြင်း စိတ်ဆင်းရဲ ရခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်း ရခြင်းတို့သည်လည်း ဆင်းရဲတို့တည်း၊ မချစ်မနှစ်သက် အပ်သော အရာတို့နှင့် ပေါင်းဆုံ ရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲတည်း၊ ချစ်နှစ်သက်အပ်သော အရာတို့နှင့် ကင်းကွာ ရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲတည်း၊ အလိုရှိသော အရာကို မရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲတည်း၊ အကျဉ်းချုပ် အားဖြင့် (တဏှာဒိဋ္ဌိ) ဥပါဒါန် တရားတို့၏ ကျက်စားရာ ခန္ဓာ ငါးပါးလုံးတို့သည်ပင် ဆင်းရဲတို့တည်း ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားစုကို ဆင်းရဲ 'ဒုက္ခ' ဟူ၍ ဆိုရ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဆင်းရဲ 'ဒုက္ခ' ဖြစ်ကြောင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း။ တစ်ဖန် ဘဝသစ်ကို ပြုလေ့ရှိသော နှစ်သက် တပ်မက်ခြင်းနှင့် တကွဖြစ်သည့် ထိုထိုအာရုံကို အလွန် နှစ်သက်တတ်သော တဏှာပင်တည်း။ ဤတဏှာဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ကာမ၌ တပ်မက်ခြင်း 'ကာမတဏှာ'၊ ဘဝ၌ တပ်မက်ခြင်း 'ဘဝတဏှာ'၊ ဝိဘဝ၌ တပ်မက်ခြင်း 'ဝိဘဝတဏှာ'ပင်တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတပ်မက်ခြင်းကို ဆင်းရဲ 'ဒုက္ခ' ဖြစ်ကြောင်း ဟူ၍ ဆိုရ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဆင်းရဲ 'ဒုက္ခ' ချုပ်ငြိမ်းခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း။ တဏှာ၏ သာလျှင် အကြွင်းမဲ့ တပ်မက်ခြင်း ကင်းသောအားဖြင့် ချုပ်ငြိမ်းခြင်း၊ စွန့်ပစ်ခြင်း၊ စွန့်လွှတ်ခြင်း၊ လွတ်မြောက်ခြင်း၊ တွယ်တာ ကပ်ငြိမှု မရှိခြင်းပင်တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ဆင်းရဲ 'ဒုက္ခ' ချုပ်ငြိမ်းခြင်း ဟူ၍ ဆိုရ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဆင်းရဲ 'ဒုက္ခ' ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဆင်းရဲ 'ဒုက္ခ' ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဟူသည် အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယာ မဂ်ပင်တည်း။ ဤမဂ် ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်စွာ သိခြင်း 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ'။ပ။ မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း 'သမ္မာသမာဓိ' တို့ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ဤသို့ ဆင်းရဲကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ ဆင်းရဲ ဖြစ်ကြောင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ဤသို့ ဆင်းရဲ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ ဆင်းရဲ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ (ထိုအခါ၌) ထိုအရိယာ ဖြစ်သော တပည့်သည် တပ်မက်မှု အကိန်းတရား 'ရာဂါနုသယ' ကို ပယ်စွန့်၍ ထိခိုက် ပြစ်မှားမှု အကိန်းတရား 'ပဋိဃာနုသယ' ကို ဖျောက်ဖျက်၍ ငါဟု စွဲယူခြင်း ဒိဋ္ဌိ အလားရှိသော ထောင်လွှားမှု အကိန်းတရား 'မာနာနုသယ' ကို နုတ်ခွါ၍ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'ကို ပယ်စွန့်ပြီးလျှင် အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ'ကို ဖြစ်စေလျက် ယခုဘဝ၌ပင် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြု၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူ ရှိသူဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏။ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၉၂။ 'ငါ့သျှင် ကောင်းပါပေ၏' ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာ မိန့်ကြားသော တရားစကားကို အလွန် နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ကြကုန်၍ အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြဿနာကို ထပ်ဆင့်၍ မေးလျှောက်ကြ ပြန်ကုန်၏ 'ငါ့သျှင် အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏၊ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသည့် နည်းတူ အခြားရောက်လာကြောင်းလည်း ရှိပါသေးသလော' ဟု (မေးလျှောက်ကြ ပြန်ကုန်၏)။

ငါ့သျှင်တို့ ရှိပေသေး၏၊ ငါ့သျှင်တို့ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် အိုခြင်း သေခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ အိုခြင်း သခြင်း၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏၊ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ မတုန်မလှုပ် သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်းတရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အိုခြင်း သေခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ဖြစ်ကြောင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ထိုထိုသတ္တဝါ အမျိုးအစား၌ ထိုထို သတ္တဝါတို့၏ အိုခြင်း ရင့်ရော် ဆွေးမြေ့ခြင်း သွားကျိုးခြင်း ဆံဖြူခြင်း အရေတွန့်ရှုံ့ခြင်း အသက် ဆုတ်ယုတ်ခြင်း (မျက်စိစသော) ဣန္ဒြေတို့၏ ရင့်ရော်ခြင်းတည်း၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤသဘော တရားကို အိုခြင်းဟူ၍ ဆိုရ၏။

ငါ့သျှင်တို့ သေခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ထိုထိုသတ္တဝါ အမျိုးအစားမှ ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏ စုတေခြင်း ရွေ့လျောခြင်း ပျက်စီးခြင်း ကွယ်လွန်ခြင်း သေခြင်း သေဆုံးခြင်း ခန္ဓာတို့၏ ပျက်စီးခြင်း ကိုယ်ကောင်ကို စွန့်ပစ်ခြင်း ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ ပြတ်စဲခြင်းတည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသဘောတရားကို သေခြင်းဟူ၍ ဆိုရ၏။

ဤသို့လျှင် အိုခြင်း သဘောတရားကို လည်းကောင်း၊ သေခြင်း သဘောတရားကို လည်းကောင်း (ဖော်ပြခဲ့ပြီ)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသဘောတရားကို အိုခြင်း သေခြင်းဟူ၍ ဆိုရ၏။

ပဋိသန္ဓေ တည်နေဖြစ်ပွါးမှု 'ဇာတိ' ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် အိုခြင်း သေခြင်း ချုပ်ငြိမ်း၏။

အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် အိုခြင်း သေခြင်း၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ပေတည်း။ ဤမဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်ခြင်း 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ'။ပ။ မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း 'သမ္မာသမာဓိ'တို့ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ဤသို့ အိုခြင်း သေခြင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ဖြစ်ကြောင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ခွဲခြား၍သိ၏။ (ထိုအခါ၌) ထိုအရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် အကြွင်း အကျန်မရှိ တပ်မက်မှု အကိန်းတရား 'ရာဂါနုသယ' ကို ပယ်စွန့်၍။ပ။ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြု၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူ ရှိသူဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏၊ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏ ဟု (ဟောကြားတော်မူ၏)။

၉၃။ 'ငါ့သျှင် ကောင်းပါပေ၏'ဟု။ပ။ ငါ့သျှင်။ပ။ ရှိပါသေး သလော ဟု (မေးလျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ငါ့သျှင်တို့ ရှိပေသေး၏။ပ။ ငါ့သျှင်တို့ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် (ပဋိသန္ဓေ တည်နေဖြစ်ပွါးမှု) ဇာတိကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဇာတိ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဇာတိ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဇာတိ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏၊ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤ သူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ (ပဋိသန္ဓေ တည်နေဖြစ်ပွါးမှု) ဇာတိဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဇာတိ ဖြစ်ကြောင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဇာတိ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဇာတိ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ထိုထို သတ္တဝါ အမျိုးအစား၌ ထိုထို သတ္တဝါတို့၏ ဖြစ်ခြင်း ပြည့်ပြည့် စုံစုံဖြစ်ခြင်း သက်ရောက်ခြင်း ထင်ရှား ဖြစ်ခြင်း ခန္ဓာတို့၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ခြင်း အာယတနတို့ကို ရခြင်းပင်တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသဘော တရားကို ဇာတိ ဟူ၍ ဆိုရ၏။ (ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံ ဟူသော) ဘဝဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဇာတိ ဖြစ်၏။ ဘဝ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ဇာတိချုပ်ငြိမ်း၏။

အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် ဇာတိ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ပေတည်း။ ဤမဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်ခြင်း 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ'။ပ။ မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း 'သမ္မာသမာဓိ' တို့ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ဤသို့ ဇာတိကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ ဇာတိ ဖြစ်ကြောင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ ဇာတိ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ ဇာတိ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ (ထိုအခါ၌) ထိုအရိယာ ဖြစ်သော တပည့်သည် အကြွင်းအကျန် မရှိ တပ်မက်မှု အကိန်းတရား 'ရာဂါနုသယ' ကို ပယ်စွန့်၍။ပ။ အဆုံးကို ပြု၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏၊ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤ သူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏ ဟု (ဟောကြားတော်မူ၏)။

၉၄။ 'ငါ့သျှင် ကောင်းပါပေ၏'ဟု။ပ။ ငါ့သျှင်။ပ။ ရှိပါသေးသလောဟု (မေးလျှောက်ကြကုန်၏)။

ငါ့သျှင်တို့ ရှိပေသေး၏။ ငါ့သျှင်တို့ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ဘဝကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဘဝ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဘဝ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဘဝ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏၊ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဘဝဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဘဝ ဖြစ်ကြောင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဘဝ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဘဝ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ဘဝတို့သည် ကာမဘဝ၊ ရူပဘဝ၊ အရူပဘဝ ဤသုံးပါးတို့ပေတည်း။ စွဲလမ်းမှု ဥပါဒါန် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဘဝ (ကမ္မဘဝ ဥပပတ္တိဘဝ) ဖြစ်၏။ စွဲလမ်းမှု ဥပါဒါန် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝချုပ်၏။

အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် ဘဝချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ပေတည်း။ ဤမဂ် ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်ခြင်း 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ'။ပ။ မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း 'သမ္မာသမာဓိ' တို့ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ဤသို့ ဘဝကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ ဘဝ ဖြစ်ကြောင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ ဘဝ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ ဘဝ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ (ထိုအခါ၌) ထိုအရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် အကြွင်းအကျန် မရှိ တပ်မက်မှု အကိန်းတရား 'ရာဂါနုသယ'ကို ပယ်စွန့်၍။ပ။ အဆုံးကို ပြု၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏၊ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏ ဟု (ဟောကြားတော်မူ၏)။

၉၅။ 'ငါ့သျှင် ကောင်းပါပေ၏' ဟု။ပ။ ငါ့သျှင်။ပ။ ရှိပါသေး သလော ဟု (မေးလျှောက်ကြကုန်၏)။

ငါ့သျှင်တို့ ရှိပေသေး၏။ ငါ့သျှင်တို့ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် စွဲလမ်းခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ စွဲလမ်းခြင်း ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ စွဲလမ်းခြင်း၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ စွဲလမ်းခြင်း ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏၊ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ စွဲလမ်းခြင်း 'ဥပါဒါန်' ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ စွဲလမ်းခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ စွဲလမ်းခြင်း ချုပ်ငြိမ်းခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ စွဲလမ်းခြင်း ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ငါ့သျှင်တို့ စွဲလမ်းခြင်းတို့သည် ကာမဂုဏ်၌ စွဲလမ်းခြင်း 'ကာမုပါဒါန်'၊ အယူမှား၌ စွဲလမ်းခြင်း 'ဒိဋ္ဌုပါဒါန်'၊ အကျင့်အလေ့၌ စွဲလမ်းခြင်း 'သီလဗ္ဗတုပါဒါန်'၊ အတ္တ ဟု စွဲလမ်းခြင်း 'အတ္တဝါဒုပါဒါန်' လေးပါးတို့တည်း။ တပ်မက်မှု တဏှာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ဖြစ်၏။ တပ်မက်မှု တဏှာ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ချုပ်ငြိမ်း၏။

အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် စွဲလမ်းမှု ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ပေတည်း။ ဤမဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်ခြင်း 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ'။ပ။ မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း 'သမ္မာသမာဓိ' တို့ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ဤသို့ စွဲလမ်းခြင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ စွဲလမ်းခြင်း ဖြစ်ကြောင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ စွဲလမ်းခြင်း၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ စွဲလမ်းခြင်း၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ (ထိုအခါ၌) ထိုအရိယာ ဖြစ်သော တပည့်သည် အကြွင်းအကျန် မရှိ တပ်မက်မှု အကိန်းတရား 'ရာဂါနုသယ'ကို ပယ်စွန့်၍။ပ။ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြု၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏၊ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏ ဟု (ဟောကြားတော်မူ၏)။

၉၆။ 'ငါ့သျှင် ကောင်းပါပေ၏'ဟု။ပ။ ငါ့သျှင်။ပ။ ရှိပါသေးသလော ဟု (မေးလျှောက်ကြကုန်၏)။

ငါ့သျှင်တို့ ရှိပေသေး၏။ ငါ့သျှင်တို့ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ တပ်မက်မှု ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ တပ်မက်မှု၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ တပ်မက်မှု၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏၊ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ တဏှာ ဖြစ်ကြောင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ တဏှာ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ တဏှာ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တပ်မက်မှု အပေါင်း 'တဏှာကာယ'တို့သည် အဆင်း၌ တပ်မက်မှု 'ရူပတဏှာ'၊ အသံ၌ တပ်မက်မှု 'သဒ္ဒတဏှာ'၊ အနံ့၌ တပ်မက်မှု 'ဂန္ဓတဏှာ'၊ အရသာ၌ တပ်မက်မှု 'ရသတဏှာ'၊ အတွေ့ အထိ၌ တပ်မက်မှု 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ'၊ (ကြွင်းကျန်သော) တရားတို့၌ တပ်မက်မှု 'ဓမ္မတဏှာ'၊ ဤ ခြောက်ပါးတို့တည်း။

ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဖြစ်ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ဖြစ်၏၊ ခံစားမှု ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု ချုပ်ငြိမ်း၏။

အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် တပ်မက်မှု ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ပေတည်း။ ဤမဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်ခြင်း 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ'။ပ။ မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း 'သမ္မာသမာဓိ' တို့ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာ ဖြစ်သော တပည့်သည် ဤသို့ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ တပ်မက်မှု ဖြစ်ကြောင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ တပ်မက်မှု ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ တပ်မက်မှု ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ (ထိုအခါ၌) ထိုအရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် အကြွင်းအကျန် မရှိ တပ်မက်မှု အကိန်းတရား 'ရာဂါနုသယ' ကို ပယ်စွန့်၍။ပ။ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြု၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏၊ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏ ဟု (ဟောကြားတော်မူ၏)။

၉၇။ 'ငါ့သျှင် ကောင်းပါပေ၏'ဟု။ပ။ ငါ့သျှင်။ပ။ ရှိပါသေး သလော ဟု (မေးလျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ငါ့သျှင်တို့ ရှိပေသေး၏။ ငါ့သျှင်တို့ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဝေဒနာ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဝေဒနာ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဝေဒနာ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့် လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ် ၏၊ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဝေဒနာ ဖြစ်ကြောင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဝေဒနာ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဝေဒနာ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ခံစားမှုအပေါင်း 'ဝေဒနာကာယ'တို့သည် မျက်စိနှင့် တွေ့ထိခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု၊ နားနှင့် တွေ့ထိခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု၊ နှာခေါင်းနှင့် တွေ့ထိခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု၊ လျှာနှင့် တွေ့ထိခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု၊ ကိုယ်နှင့် တွေ့ထိခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု၊ စိတ်နှင့် တွေ့ထိခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု၊ ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။

တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဖြစ်၏၊ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ချုပ်ငြိမ်း၏။

အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ပေတည်း။ ဤမဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်ခြင်း 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ'။ပ။ မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း 'သမ္မာသမာဓိ' တို့ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ဤသို့ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ ဝေဒနာ ဖြစ်ကြောင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ ဝေဒနာ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ ဝေဒနာ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ (ထိုအခါ၌) ထိုအရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် အကြွင်းအကျန် မရှိ တပ်မက်မှု အကိန်းတရား 'ရာဂါနုသယ' ကို ပယ်စွန့်၍။ပ။ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြု၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏၊ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏ ဟု (ဟောကြားတော်မူ၏)။

၉၈။ 'ငါ့သျှင် ကောင်းပါပေ၏'ဟု။ပ။ ငါ့သျှင်။ပ။ ရှိပါသေး သလော ဟု (မေးလျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ငါ့သျှင်တို့ ရှိပေသေး၏။ ငါ့သျှင်တို့ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဖဿဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဖဿ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဖဿ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏၊ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဖဿ ဖြစ်ကြောင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဖဿ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဖဿ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တွေ့ထိမှု အပေါင်း 'ဖဿကာယ'တို့သည် မျက်စိနှင့် တွေ့ထိမှု၊ နားနှင့် တွေ့ထိမှု၊ နှာခေါင်းနှင့် တွေ့ထိမှု၊ လျှာနှင့် တွေ့ထိမှု၊ ကိုယ်နှင့် တွေ့ထိမှု၊ စိတ်နှင့် တွေ့ထိမှု၊ ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။

စိတ်ဖြစ်ရာ ခြောက်ပါး 'သဠာယတန' ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဖဿ ဖြစ်၏၊ စိတ်ဖြစ်ရာ ခြောက်ပါး 'သဠာယတန' ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ဖဿ ချုပ်ငြိမ်း၏။

အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ပေတည်း။ ဤ မဂ် ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်ခြင်း 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ'။ပ။ မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း 'သမ္မာသမာဓိ' တို့ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ဤသို့ တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ ဖဿ ဖြစ်ကြောင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ ဖဿ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့

ဖသေ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ (ထိုအခါ၌) ထိုအရိယာ ဖြစ်သော တပည့်သည် အကြွင်းအကျန် မရှိ တပ်မက်မှု အကိန်းတရား 'ရာဂါနုသယ'ကို ပယ်စွန့်၍။ပ။ ဝဋ္ဋဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြု၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏၊ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏ ဟု (ဟောကြားတော်မူ၏)။

၉၉။ 'ငါ့သျှင် ကောင်းပါပေ၏' ဟု။ပ။ ငါ့သျှင်။ပ။ ရှိပါသေး သလော ဟု (မေးလျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ငါ့သျှင်တို့ ရှိပေသေး၏။ ငါ့သျှင်တို့ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် စိတ်ဖြစ်ရာ ခြောက်ပါး 'သဠာယတန' ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ သဠာယတန ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ သဠာယတန ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ သဠာယတန ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏၊ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ စိတ်ဖြစ်ရာ ခြောက်ပါး 'သဠာယတန' ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ သဠာယတန ဖြစ်ကြောင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ သဠာယတန ချုပ်ငြိမ်းခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ သဠာယတန ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ငါ့သျှင်တို့ စိတ်ဖြစ်ရာ 'အာယတန'တို့သည် မျက်စိအကြည် ဟူသော စိတ်ဖြစ်ရာ 'စက္ခာယတန'၊ နားအကြည် ဟူသော စိတ်ဖြစ်ရာ 'သောတာယတန'၊ နှာခေါင်းအကြည် ဟူသော စိတ်ဖြစ်ရာ 'ဃာနာယတန'၊ လျှာအကြည် ဟူသော စိတ်ဖြစ်ရာ 'ဇိဝှါယတန'၊ ကိုယ်အကြည် ဟူသော စိတ်ဖြစ်ရာ 'ကာယာယတန'၊ မနောအကြည် ဟူသော စိတ်ဖြစ်ရာ 'မနာယတန'၊ ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။

နာမ်ရုပ် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် သဠာယတန ဖြစ်၏၊ နာမ်ရုပ်တို့ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် သဠာယတန ချုပ်ငြိမ်း၏။

အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် စိတ်ဖြစ်ရာ ခြောက်ပါး 'သဠာယတန' ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ပေတည်း။ ဤမဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်ခြင်း 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ'။ပ။ မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း 'သမ္မာသမာဓိ'တို့ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ဤသို့ စိတ်ဖြစ်ရာ ခြောက်ပါး 'သဠာယတန' ကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ သဠာယတန ဖြစ်ကြောင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ သဠာယတန ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ သဠာယတန ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ (ထိုအခါ၌) ထိုအရိယာ ဖြစ်သော တပည့်သည် အကြွင်းအကျန် မရှိ တပ်မက်မှု အကိန်းတရား 'ရာဂါနုသယ' ကို ပယ်စွန့်၍။ပ။ ဝဋ္ဋဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြု၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏၊ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏ ဟု (ဟောကြားတော်မူ၏)။

၁၀၀။ 'ငါ့သျှင် ကောင်းပါပေ၏'ဟု။ပ။ ငါ့သျှင်။ပ။ ရှိပါသေးသလောဟု (မေးလျှောက်ကြကုန်၏)။

ငါ့သျှင်တို့ ရှိပေသေး၏။ ငါ့သျှင်တို့ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် နာမ်ရုပ်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ နာမ်ရုပ် ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ နာမ်ရုပ် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ နာမ်ရုပ်၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း

အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏၊ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ နာမ်ရုပ် ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ နာမ်ရုပ် ဖြစ်ကြောင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ နာမ်ရုပ် ချုပ်ငြိမ်းခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ နာမ်ရုပ် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ'၊ သိမှတ်ခြင်း 'သညာ'၊ စေ့ဆော်ခြင်း 'စေတနာ'၊ တွေ့ထိခြင်း 'ဖဿ'၊ နှလုံးသွင်းခြင်း 'မနသိကာရ'၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားစုကို နာမ်ဟူ၍ ဆိုရ၏။ မဟာဘုတ် လေးပါး၊ ယင်းမဟာဘုတ် လေးပါးတို့ကို မှီ၍ ဖြစ်သော ဥပါဒါန်ရုပ်၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားစုကို ရုပ် ဟူ၍ ဆိုရ၏။ ဤသို့လျှင် ဤနာမ်ကို လည်းကောင်း၊ ဤရုပ်ကို လည်းကောင်း (ဖော်ပြပြီ)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားစုကို နာမ် ရုပ် ဟူ၍ ဆိုရ၏၊

ဝိညာဏ် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ်ဖြစ်၏၊ ဝိညာဏ် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ် ချုပ်ငြိမ်း၏။

အင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိသော ဤ အရိယမဂ် သည်ပင် နာမ်ရုပ် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ပေတည်း။ ဤ မဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်ခြင်း 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ'။ပ။ မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း 'သမ္မာသမာဓိ' တို့ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ဤသို့ နာမ်ရုပ်ကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ နာမ်ရုပ် ဖြစ်ကြောင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ နာမ်ရုပ် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ နာမ်ရုပ် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ (ထိုအခါ၌) ထိုအရိယာ ဖြစ်သော တပည့်သည် အကြွင်းအကျန် မရှိ တပ်မက်မှု အကိန်းတရား 'ရာဂါနုသယ' ကို ပယ်စွန့်၍။ပ။ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြု၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏၊ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏ ဟု (ဟောကြားတော်မူ၏)။

၁၀၁။ 'ငါ့သျှင် ကောင်းပါပေ၏'ဟု။ပ။ ငါ့သျှင်။ပ။ ရှိပါသေး သလော ဟု (မေးလျှောက်ကြကုန်၏)။

ငါ့သျှင်တို့ ရှိပေသေး၏။ ငါ့သျှင်တို့ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ဝိညာဏ်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဝိညာဏ် ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဝိညာဏ် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဝိညာဏ် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏၊ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဝိညာဏ် ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဝိညာဏ် ဖြစ်ကြောင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဝိညာဏ် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဝိညာဏ် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ဝိညာဏ်အပေါင်း 'ဝိညာဏကာယ'တို့သည် မြင်သိခြင်း 'စက္ခုဝိညာဏ်'၊ ကြားသိခြင်း 'သောတဝိညာဏ်'၊ နံသိခြင်း 'ဃာနဝိညာဏ်'၊ လျက်သိခြင်း 'ဇိဝှါဝိညာဏ်'၊ ထိသိခြင်း 'ကာယဝိညာဏ်'၊ တွေးသိခြင်း 'မနောဝိညာဏ်'၊ ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။

သင်္ခါရ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ်ဖြစ်၏၊ သင်္ခါရ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ် ချုပ်ငြိမ်း၏။

အင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် ဝိညာဏ် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ပေတည်း။ ဤမဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်ခြင်း 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ'။ပ။ မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း 'သမ္မာသမာဓိ'တို့ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ဤသို့ ဝိညာဏ်ကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ ဝိညာဏ် ဖြစ်ကြောင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ ဝိညာဏ် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ ဝိညာဏ် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ (ထိုအခါ၌) ထိုအရိယာ ဖြစ်သော တပည့်သည် အကြွင်းအကျန် မရှိ တပ်မက်မှု အကိန်းတရား 'ရာဂါနုသယ' ကို ပယ်စွန့်၍။ပ။ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြု၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏၊ ၊ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏ ဟု (ဟောကြားတော်မူ၏)။

၁၀၂။ 'ငါ့သျှင် ကောင်းပါပေ၏' ဟု။ပ။ ငါ့သျှင်။ပ။ ရှိပါသေးသလော ဟု (မေးလျှောက်ကြကုန်၏)။

ငါ့သျှင်တို့ ရှိပေသေး၏။ ငါ့သျှင်တို့ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် သင်္ခါရကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ သင်္ခါရ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ သင်္ခါရ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ သင်္ခါရ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာ ဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏၊ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ သင်္ခါရ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ သင်္ခါရ ဖြစ်ကြောင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ သင်္ခါရ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ သင်္ခါရ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ပြုပြင်စီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့သည် ကိုယ်ဖြင့်ပြုခြင်း 'ကာယသင်္ခါရ'၊ နှုတ်ဖြင့်ပြုခြင်း 'ဝစီသင်္ခါရ'၊ စိတ်ဖြင့်ပြုခြင်း 'စိတ္တသင်္ခါရ'၊ ဤသုံးပါးတို့တည်း။

မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ပြုမှု 'သင်္ခါရ' ဖြစ်၏၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ပြုမှု 'သင်္ခါရ' ချုပ်ငြိမ်း၏။

အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် ပြုမှု 'သင်္ခါရ' ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ပေတည်း။ ဤမဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်ခြင်း 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ'။ပ။ မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း 'သမ္မာသမာဓိ'တို့ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာ ဖြစ်သော တပည့်သည် ဤသို့ ပြုမှု 'သင်္ခါရ' ကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ သင်္ခါရ ဖြစ်ကြောင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ သင်္ခါရ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ သင်္ခါရ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ (ထိုအခါ၌) ထိုအရိယာ ဖြစ်သော တပည့်သည် အကြွင်းအကျန် မရှိ တပ်မက်မှု အကိန်းတရား 'ရာဂါနုသယ' ကို ပယ်စွန့်၍ ထိခိုက်မှု အကိန်းတရား 'ပဋိဃာနုသယ' ကို ဖျောက်ဖျက်၍ ငါဟု စွဲယူခြင်း ဒိဋ္ဌိ အလားရှိသော ထောင်လွှားခြင်း အကိန်းတရား 'မာနာ နုသယ' ကို နုတ်ခွါ၍ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'ကို ပယ်စွန့်ပြီးလျှင် အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ကို ဖြစ်စေလျက် ယခု ဘဝ၌ပင် ဝဋ် ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြု၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏၊ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏ ဟု (ဟောကြားတော်မူ၏)။

၁၀၃။ 'ငါ့သျှင် ကောင်းပါပေ၏' ဟု။ပ။ ငါ့သျှင်။ပ။ ရှိပါသေး သလောဟု (မေးလျှောက်ကြကုန်၏)။

ငါ့သျှင်တို့ ရှိပေသေး၏။ ငါ့သျှင်တို့ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ အဝိဇ္ဇာ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ အဝိဇ္ဇာ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ အဝိဇ္ဇာ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာ ဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏၊ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အဝိဇ္ဇာဖြစ်ကြောင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အဝိဇ္ဇာ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အဝိဇ္ဇာ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ဆင်းရဲ 'ဒုက္ခ' ၌ မသိမှု၊ ဆင်းရဲ ဖြစ်ကြောင်း၌ မသိမှု၊ ဆင်းရဲ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း၌ မသိမှု၊ ဆင်းရဲ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌ မသိမှု၊ ဤတရား သဘောကို မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ဟူ၍ ဆိုရ၏။

အာသဝေါတရားတို့ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'ဖြစ်၏၊ အာသဝေါတရားတို့ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း ကြောင့် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ချုပ်ငြိမ်း ရ၏။

အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ပေတည်း။ ဤမဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်ခြင်း 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ'။ပ။ မှန်ကန်စွာ တည်ကြည် ခြင်း 'သမ္မာသမာဓိ'တို့ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာ ဖြစ်သော တပည့်သည် ဤသို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ အဝိဇ္ဇာဖြစ်ကြောင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ အဝိဇ္ဇာ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ အဝိဇ္ဇာ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ (ထိုအခါ၌) ထိုအရိယာ ဖြစ်သော တပည့်သည် အကြွင်းအကျန် မရှိ တပ်မက်မှု အကိန်းတရား 'ရာဂါနုသယ' ကို ပယ်စွန့်၍ ထိခိုက်မှု အကိန်းတရား 'ပဋိဃာနုသယ'ကို ဖျောက်ဖျက်၍ ငါဟု စွဲယူခြင်း ဒိဋ္ဌိ အလားရှိသော ထောင်လွှားခြင်း အကိန်းတရား 'မာနာနုသယ' ကို နုတ်ခွါ၍ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ကို ပယ်စွန့်ပြီးလျှင် အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ကို ဖြစ်စေလျက် ယခုဘဝ၌ပင် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြု၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏၊ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏ ဟု (ဟောကြားတော်မူ၏)။

၁၀၄။ 'ငါ့သျှင် ကောင်းပါပေ၏' ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာ မိန့်ကြားသော တရား စကားကို အလွန်နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ကြ ကုန်၍ အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြဿနာကို ထပ်ဆင့်၍ မေးလျှောက်ကြ ကုန်၏- 'ငါ့သျှင် အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏၊ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသည့် နည်းတူ အခြားရောက်လာကြောင်းလည်း ရှိပါသေး သလော' ဟုမေးလျှောက်ကြ ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ရှိပေသေး၏။ ငါ့သျှင်တို့ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် အာသဝေါတရားကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ အာသဝေါတရား ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ အာသဝေါတရား ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ အာသဝေါတရား ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏၊ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အာသဝေါတရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အာသဝေါတရား၏ ဖြစ်ကြောင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အာသဝေါတရား ချုပ်ငြိမ်းခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အာသဝေါတရား ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အာသဝေါ တရားတို့သည် ကာမဘဝ ပွါးစီးရေး 'ကာမာသဝ'၊ ရူပဘဝ အရူပဘဝပွါးစီးရေး 'ဘဝါသဝ'၊ သစ္စာလေးပါးတို့၌ မသိမှု ပွါးစီးရေး 'အဝိဇ္ဇာသဝ'၊ ဤသုံးပါးတို့တည်း။

မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ တရားဖြစ်ရသည်၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် အာသဝေါတရာ ချုပ်ငြိမ်း၏။

အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် အာသဝေါတရား ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ပေတည်း။ ဤမဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်ကန်စွာ သိမြင်ခြင်း 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ'။ပ။ မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း 'သမ္မာသမာဓိ'တို့ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ဤသို့ အာသဝေါ တရားကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ အာသဝေါ တရားဖြစ်ကြောင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ အာသဝေါ တရား ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ဤသို့ အာသဝေါ တရား ချုပ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ခွဲခြား၍ သိ၏။ (ထိုအခါ၌) ထိုအရိယာ ဖြစ်သော တပည့်သည် တပ်မက်မှု အကိန်းတရား 'ရာဂါနုသယ'ကို ပယ်စွန့်၍ ထိခိုက်မှု အကိန်းတရား 'ပဋိဃာနုသယ' ကို ဖျောက်ဖျက်၍ ငါဟု စွဲယူခြင်း ဒိဋ္ဌိ အလားရှိသော ထောင်လွှားခြင်း အကိန်းတရား 'မာနာနုသယ' ကို နုတ်ခွါ၍ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'ကို ပယ်စွန့်ပြီးလျှင် အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ကို ဖြစ်စေလျက် ယခုဘဝ၌ပင် ဝဋ္ဋဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြု၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှဖြင့်လည်း အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှန်ကန်သော အယူရှိသူ ဖြစ်၍ ထိုသူ၏ အယူသည် ဖြောင့်မတ်၏၊ (ထိုသူသည်) တရားတော်၌ သက်ဝင် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလျက် ဤသူတော်ကောင်း တရားသို့ ရောက်လာသူ ဖြစ်ပေ၏ ဟု (ဟောကြားတော်မူ၏)။

အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤ(တရားစကား) ကို ဟောကြားတော် မူ၏၊ ရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာ ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုကုန်သည် ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြလေကုန်သတည်း။

ကိုးခုမြောက် သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ်ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၁ - မူလပရိယာယဝဂ် ===

၁၀ - မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်

၁၀၅။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် - အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကုရုတိုင်း ကမ္မာသဓမ္မမည်သော နိဂုံး၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို 'ရဟန်းတို့' ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား 'အသျှင်ဘုရား' ဟု ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။ သတိပဋ္ဌာန် လေးပါး အကျဉ်းချုပ်

၁၀၆။ ရဟန်းတို့ ဤခရီးလမ်းသည် သတ္တဝါတို့၏ စိတ်စင်ကြယ်ရန်၊ စိုးရိမ် ပူပန်ခြင်း ငိုရကြွေးခြင်းတို့ကို လွန်မြောက်ရန်၊ ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲတို့ ချုပ်ငြိမ်းရန်၊ အရိယမဂ်ကို ရရန်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုရန် တစ်ကြောင်းတည်းသော ခရီးလမ်း ဖြစ်ပေ၏။ ယင်းသည့် ခရီးလမ်းကား ဤသတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ပင်တည်း။

လေးပါးတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ပြင်းစွာ အားထုတ်သော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍ သမ္ပဇဉ်ဉာဏ်ရှိသည် ဖြစ်၍ သတိ[၁] ရှိသည် ဖြစ်၍ လောက[၂]၌ အဘိဇ္ဈာ[၃] ဒေါမနဿ[၄]ကို ပယ်ဖျောက်၍ ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။

ပြင်းစွာအားထုတ်သော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍ သမ္ပဇဉ်ဉာဏ်ရှိသည် ဖြစ်၍ သတိရှိသည် ဖြစ်၍ လောက၌ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်၍ ဝေဒနာတို့၌ ဝေဒနာတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။

ပြင်းစွာ အားထုတ်သော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍ သမ္ပဇဉ်ဉာဏ်ရှိသည် ဖြစ်၍ သတိရှိသည် ဖြစ်၍ လောက၌ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်၍ စိတ်၌ စိတ်ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။

ပြင်းစွာအားထုတ်သော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍ သမ္ပဇဉ်ဉာဏ်ရှိသည် ဖြစ်၍ သတိရှိသည် ဖြစ်၍ လောက၌ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်၍ သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး အကျဉ်းချုပ်ပြီး၏။

ရုပ်အပေါင်းကို ရှုဆင်ခြင်ခြင်း တစ်ဆယ့်လေးပါး

(၁) ထွက်သက် ဝင်သက်လေကို ရှုဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း

၁၀၇။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တောသို့ သွားရောက်၍ ဖြစ်စေ၊ သစ်ပင်ရင်းသို့ သွားရောက်၍ ဖြစ်စေ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ သွားရောက်၍ ဖြစ်စေ တင်ပလ္လင် ခွေပြီးလျှင် ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာထား၍ သတိကို (ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့) ရှေးရှု ဖြစ်စေလျက် ထိုင်၏၊ ထိုရဟန်းသည် သတိရှိလျက် သာလျှင် ထွက်သက် လေကို ရှိုက်[၁]၏၊ သတိရှိလျက် သာလျှင် ဝင်သက် လေကို ရှူ၏။ ရှည်ရှည် ရှိုက်လျှင်လည်း 'ရှည်ရှည် ရှိုက်သည်' ဟု သိ၏၊ ရှည်ရှည် ရှူလျှင်လည်း 'ရှည်ရှည် ရှူသည်' ဟု သိ၏။ တိုတို ရှိုက်လျှင်လည်း 'တိုတို ရှိုက်သည်' ဟု သိ၏၊ တိုတို ရှူလျှင်လည်း 'တိုတို ရှူသည်' ဟု သိ၏။ (ထွက်သက် လေ၏) 'အစ အလယ် အဆုံး အလုံးစုံသော ရုပ်အပေါင်းကို ထင်ရှား သိလျက် ရှိုက်မည်' ဟု ကျင့်၏။ (ဝင်သက်လေ၏) 'အစ အလယ် အဆုံး အလုံးစုံသော ရုပ်အပေါင်းကို ထင်ရှားသိလျက် ရှူမည်' ဟု ကျင့်၏။ 'ရုန့်ရင်းသော ထွက်သက်ကို ငြိမ်းစေလျက် ရှိုက်မည်' ဟု ကျင့်၏၊ 'ရုန့်ရင်းသော ဝင်သက်ကို ငြိမ်းစေလျက် ရှူမည်' ဟု ကျင့်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကျွမ်းကျင်သော ပွတ်သမားသည် လည်းကောင်း ပွတ်သမား၏ တပည့်သည် လည်းကောင်း (ပွတ်ကြိုးကို) ရှည်ရှည် ဆွဲငင်လျှင်လည်း 'ရှည်ရှည် ဆွဲငင်သည်' ဟု သိ၏၊ (ပွတ်ကြိုးကို) တိုတို ဆွဲငင်လျှင်လည်း 'တိုတို ဆွဲငင်သည်' ဟု သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ရဟန်းသည် ရှည်ရှည် ရှိုက်လျှင်လည်း 'ရှည်ရှည် ရှိုက်သည်' ဟု သိ၏၊ ရှည်ရှည် ရှူလျှင်လည်း 'ရှည်ရှည် ရှူသည်' ဟုသိ၏။ တိုတို ရှိုက်လျှင်လည်း 'တိုတို ရှိုက်သည်' ဟု သိ၏၊ တိုတို ရှူလျှင်လည်း 'တိုတို ရှူသည်' ဟု သိ၏။

(ထွက်သက်လေ၏) 'အစ အလယ် အဆုံး အလုံးစုံသော ရုပ်အပေါင်းကို ထင်ရှားသိလျက် ရှိုက်မည်' ဟုကျင့်၏။ (ဝင်သက်လေ၏) 'အစ အလယ် အဆုံး အလုံးစုံသော ရုပ်အပေါင်းကို ထင်ရှား သိလျက် ရှူမည်' ဟု ကျင့်၏။ 'ရုန့်ရင်းသော ထွက်သက်ကို ငြိမ်းစေလျက် ရှိုက်မည်' ဟု ကျင့်၏၊ 'ရုန့်ရင်းသော ဝင်သက်ကို ငြိမ်းစေလျက် ရှူမည်' ဟု ကျင့်၏။

ဤသို့ မိမိ၏ ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ သူတစ်ပါး၏ ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ မိမိ သူတစ်ပါး၏ ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ ရုပ်အပေါင်း၌ ဖြစ်ကြောင်း တရားနှင့် ဖြစ်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏၊ ရုပ်အပေါင်း၌ ပျက်ကြောင်း တရားနှင့် ပျက်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ မူလည်း နေ၏၊ ရုပ်အပေါင်း၌ ဖြစ်ကြောင်း ပျက်ကြောင်း တရားနှင့် ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ထို့ပြင် 'ရုပ်အပေါင်းသည် သာလျှင် ရှိသည်' ဟု ထိုရဟန်းအား သတိသည် ရှေးရှု ထင်၏၊ (ထိုသတိသည်) အဆင့်ဆင့် အသိဉာဏ် တိုးပွါးခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏၊ အဆင့်ဆင့် သတိတစ်ဖန် တိုးပွါးခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏၊ (ထိုရဟန်းသည် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မမှီမတွယ်၍လည်း နေ၏၊ လောက၌ တစ်စုံ တစ်ရာကိုမျှလည်း (ငါ, ငါ၏ဥစ္စာဟု) စွဲလည်း မစွဲလမ်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။

ထွက်သက် ဝင်သက်လေကို ရှုဆင်ခြင်ခြင်း အပိုင်းပြီး၏။

------

(၂) ဣရိယာပုထ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း

၁၀၈။ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် သွားလျှင်လည်း 'သွားသည်' ဟု သိ၏၊ ရပ်လျှင်လည်း 'ရပ်သည်'ဟု သိ၏၊ ထိုင်လျှင်လည်း 'ထိုင်သည်' ဟု သိ၏၊ လျောင်းလျှင်လည်း 'လျောင်းသည်' ဟု သိ၏၊ ထိုရဟန်း၏ ရုပ်အပေါင်းသည် အကြင် အကြင် အမူအရာအားဖြင့် တည်နေ၏၊ ထိုရုပ်အပေါင်းကို ထိုထို အမူအရာအားဖြင့် သိ၏။

ဤသို့ မိမိ၏ ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ သူတစ်ပါး၏ ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ မိမိ သူတစ်ပါး၏ ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ ရုပ်အပေါင်း၌ ဖြစ်ကြောင်း တရားနှင့် ဖြစ်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏၊ ရုပ်အပေါင်း၌ ပျက်ကြောင်း တရားနှင့် ပျက်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏၊ ရုပ်အပေါင်း၌ ဖြစ်ကြောင်း ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ထို့ပြင် 'ရုပ်အပေါင်းသည် သာလျှင် ရှိ၏' ဟု ထိုရဟန်းအား သတိသည် ရှေးရှု ထင်၏၊ (ထိုသတိသည်) အဆင့်ဆင့် အသိဉာဏ် တိုးပွါးခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏၊ အဆင့်ဆင့် သတိ တစ်ဖန် တိုးပွါးခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏၊ (ထိုရဟန်းသည် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မမှီမတွယ်မူ၍လည်း နေ၏၊ လောက၌ တစ်စုံ တစ်ရာကိုမျှလည်း (ငါ, ငါ၏ဥစ္စာဟု) စွဲလည်း မစွဲလမ်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။

ဣရိယာပုထ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း အပိုင်းပြီး၏။

------

(၃) သတိသမ္ပဇဉ်ဖြင့် ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း

၁၀၉။ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ရှေ့သို့တိုးရာ နောက်သို့ ဆုတ်ရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ရှိ၏၊ တူရူကြည့်ရာ တစ်စောင်းကြည့်ရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ရှိ၏၊ ကွေးရာ ဆန့်ရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ရှိ၏၊ ဒုကုဋ် သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ရှိ၏၊ စားရာ သောက်ရာ ခဲရာ လျက်ရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ရှိ၏၊ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်စွန့်ရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ရှိ၏၊ သွားရာ ရပ်ရာထိုင်ရာ အိပ်ရာ နိုးရာ ပြောရာ ဆိတ်ဆိတ်နေရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ရှိ၏။

ဤသို့ မိမိ၏ ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။

သတိသမ္ပဇဉ် ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်းပြီး၏။

------

(၄) စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု နှလုံးသွင်းခြင်းအပိုင်း

၁၁၀။ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ခြေဖဝါးမှအထက် ဆံပင်ဖျားမှအောက် ထက်ဝန်းကျင် အရေပါး အဆုံးရှိသော မစင်ကြယ်သည့် အရာအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ပြည့်လျက် ရှိသော ဤရုပ်အပေါင်းကိုပင် စူးစိုက် ဆင်ခြင်၏ - "ဤရုပ်အပေါင်း၌ ဆံပင်၊ အမွေး၊ ခြေသည်း လက်သည်း၊ သွား၊ အရေ + အသား၊ အကြော၊ အရိုး၊ ရိုးတွင်းခြင်ဆီ၊ အညို့+ နှလုံး၊ အသည်း၊ အမြှေး၊ အဖျဉ်း၊

အဆုပ်+အူမ၊ အူသိမ်၊ အစာသစ်၊ အစာဟောင်း၊ ဦးနှောက်[၆]+ သည်းခြေ၊ သလိပ်၊ ပြည်၊ သွေး၊ ချွေး၊ အဆီခဲ+မျက်ရည်၊ ဆီကြည်၊ တံထွေး၊ နှပ်၊ အစေး၊ ကျင်ငယ်သည် ရှိ၏” ဟု စူးစိုက်ဆင်ခြင်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နှစ်ဖက် မျက်နှာဝရှိသော အိတ်သည် စပါး အမျိုးမျိုးဖြင့် ပြည့်လျက် ရှိရာ၏၊ အဘယ် စပါးတို့နည်းဟူမူ- သလေးစပါး၊ ကောက်ကြီးစပါး၊ ပဲနောက်၊ ပဲကြီး၊ နှမ်း၊ ဆန်တို့တည်း။ မျက်စိအမြင် ရှိသော ယောကျ်ားသည် ထိုအိတ်ကို ဖြေ၍ “ဤသည်တို့ကား သလေးစပါးတို့တည်း၊ ဤသည်တို့ကား ကောက်ကြီးစပါးတို့တည်း၊ ဤသည်တို့ကား ပဲနောက်တို့တည်း၊ ဤသည်တို့ကားပဲကြီးတို့တည်း၊ ဤသည်တို့ကား နှမ်းတို့တည်း၊ ဤသည်တို့ကား ဆန်တို့တည်း” ဟု စူးစိုက် ဆင်ခြင်ရာ သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ရဟန်းသည် ခြေဖဝါးမှအထက် ဆံပင်ဖျားမှ အောက် ထက်ဝန်းကျင် အရေပါး အဆုံးရှိသော မစင်ကြယ်သည့် အရာ အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ပြည့်လျက် ရှိသော ဤရုပ် အပေါင်းကိုပင် စူးစိုက်ဆင်ခြင်၏ - “ဤရုပ်အပေါင်း၌ ဆံပင် အမွေး ခြေသည်း လက်သည်း သွားအရေ။ပ။ ကျင်ငယ် သည် ရှိ၏” ဟု (စူးစိုက် ဆင်ခြင်၏)။

ဤသို့ မိမိ၏ ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။

စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်းပြီး၏။

------

(၅) ဓာတ်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းအပိုင်း

၁၁၁။ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် “ဤရုပ်အပေါင်း၌ မြေဓာတ် ရေဓာတ် မီးဓာတ် လေဓာတ်သည် ရှိ၏” ဟု ဤရုပ်အပေါင်းကို တည်မြဲတိုင်း ထားမြဲတိုင်းပင် ဓာတ်အားဖြင့် စူးစိုက် ဆင်ခြင်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကျွမ်းကျင်သော နွားသတ်သမားသည် လည်းကောင်း နွားသတ်သမား၏ တပည့်သည် လည်းကောင်း နွားကို သတ်၍ လမ်းလေးခွဆုံရာ၌ အစုအပုံအားဖြင့် ခွဲခြားလျက် ထိုင်နေရာ သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ရဟန်းသည် “ဤရုပ်အပေါင်း၌ မြေဓာတ် ရေဓာတ် မီးဓာတ် လေဓာတ်သည် ရှိ၏” ဟု ဤရုပ်အပေါင်းကို တည်မြဲတိုင်း ထားမြဲတိုင်းပင် ဓာတ်အားဖြင့် စူးစိုက် ဆင်ခြင်၏။

ဤသို့ မိမိ၏ ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။

ဓာတ်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းအပိုင်းပြီး၏။

------

(၆) သူသေကောင် ကိုးမျိုးကို ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း

၁၁၂။ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် သေ၍ တစ်ရက်ရှိသော သူသေကောင်၊ ဗသေ၍ နှစ်ရက်ရှိသော သူသေကောင်၊ သေ၍ သုံးရက်ရှိသော သူသေကောင် ဖူးရောင်နေသော သူသေကောင်၊ ရုပ်ဆင်း ပျက်လျက် ညိုမဲနေသော သူသေကောင်၊ ပြည်ကဲ့သို့ စက်ဆုပ်ဖွယ် အပုပ်ရည် ယိုစီးသော သင်းချိုင်း၌ စွန့်ပစ်ထားသော သူသေကောင်ကို မြင်ရာသကဲ့သို့ ထိုရဟန်းသည် “ဤ(ငါ၏) ရုပ်အပေါင်း

သည့်လည်း ဤသို့သော သဘောရှိ၏၊ ဤသို့သော သဘော ဖြစ်လိမ့်မည် သာတည်း၊ ဤသို့သော သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်” ဟု ဤရုပ်အပေါင်းကိုပင် နှိုင်းစာ၍ ရှု၏။

ဤသို့ မိမိ၏ ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ကျီးတို့ ခဲစားအပ်သည် မူလည်း ဖြစ်သော၊ စွန်ရဲတို့ ခဲစားအပ်သည် မူလည်း ဖြစ်သော၊ လင်းတတို့ ခဲစားအပ်သည် မူလည်း ဖြစ်သော၊ ဘုံမတီးငှက်တို့ ခဲစားအပ်သည် မူလည်း ဖြစ်သော၊ ခွေးတို့ ခဲစားအပ်သည် မူလည်း ဖြစ်သော၊ ကျားတို့ ခဲစားအပ်သည် မူလည်း ဖြစ်သော၊ သစ်တို့ ခဲစားအပ်သည် မူလည်း ဖြစ်သော၊ မြေခွေးတို့ ခဲစားအပ်သည် မူလည်း ဖြစ်သော၊ ပိုးအမျိုးမျိုးတို့ ခဲစားအပ်သည် မူလည်း ဖြစ်သော၊ သင်းချိုင်း၌ စွန့်ပစ်ထားသော သူသေကောင်ကို မြင်ရာ သကဲ့သို့ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကို သာလျှင် “ဤငါ၏ ရုပ်အပေါင်းသည်လည်း ဤသို့သော သဘောရှိ၏၊ ဤသို့သော သဘော ဖြစ်လိမ့်မည်သာတည်း၊ ဤသို့သော သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်” ဟု နှိုင်းစာ၍ ရှု၏။

ဤသို့ မိမိ၏ ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အသားအသွေး ရှိသေးသော၊ အကြောတို့ဖြင့် ဖွဲ့ထားသော၊ အရိုးဆက်လျက် ရှိသေးသော၊ သင်းချိုင်း၌ စွန့်ပစ်ထားသော သူသေကောင်ကို မြင်ရာ သကဲ့သို့။ပ။

အသားကင်း၍ သွေးတို့ဖြင့် ပေကျံလျက် အကြောတို့ဖြင့် ဖွဲ့လျက် ရှိသော၊ အရိုးဆက်လျက် ရှိသေးသော၊ သင်းချိုင်း၌ စွန့်ပစ်အပ်သော သူသေကောင်ကို။ပ။

အသားအသွေး ကင်းလျက် အကြောတို့ဖြင့် ဖွဲ့ထားသော၊ အရိုးဆက်လျက် ရှိသေးသောသော၊ သင်းချိုင်း၌ စွန့်ပစ်ထားသော သူသေကောင်ကို။ပ။

တစ်နေရာ၌ လက်ရိုး တစ်နေရာ၌ ခြေရိုး တစ်နေရာ၌ ခြေဖမျက်ရိုး တစ်နေရာ၌ မြင်းခေါင်းရိုး တစ်နေရာ၌ ပေါင်ရိုး တစ်နေရာ၌ ခါးရိုး တစ်နေရာ၌ နံရိုး တစ်နေရာ၌ ကျောက်ကုန်းရိုး တစ်နေရာ၌ ပခုံးရိုး တစ်နေရာ၌ လည်ပင်းရိုး တစ်နေရာ၌ မေးရိုး တစ်နေရာ၌ သွားရိုး တစ်နေရာ၌ ဦးခေါင်းခွံ အားဖြင့် ဖွဲ့ခြင်း ကင်းကုန်လျက် ထိုထိုအရပ်တို့၌။ ကဲပြန့်နေကုန်သော သင်းချိုင်း၌ စွန့်ပစ်ထားသောအရိုးစု သူသေကောင်တို့ကို မြင်ရာသကဲ့သို့ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုသာလျှင် “ဤငါ၏ ရုပ်အပေါင်းသည်လည်း ဤသို့သော သဘောရှိ၏၊ ဤသို့သော သဘောဖြစ်လိမ့်မည် သာတည်း၊ ဤသို့သော သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်” ဟု ဤရုပ်အပေါင်းကိုသာလျှင် နှိုင်းစာ၍ ရှု၏။

ဤသို့ မိမိ၏ ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ခရုသင်း အဆင်းနှင့်အတူ ဖြူဖွေး နေကုန်သော သင်းချိုင်း၌ စွန့်ပစ် အပ်ကုန်သော အရိုးစု သူသေကောင်တို့ကို မြင်ရာသကဲ့သို့။ပ။ နှစ်လွန်လျက် စုပုံနေသော သင်းချိုင်း၌ စွန့်ပစ်ထား အပ်သော အရိုးစု သူသေကောင်တို့ကို မြင်ရာသကဲ့သို့။ပ။ ဆွေးမြည့်လျက် အမှုန့်ဖြစ်ကုန်သော သင်းချိုင်း၌ စွန့်ပစ်ထား ကုန်သော အရိုးစု သူသေကောင်တို့ကို မြင်ရာသကဲ့သို့ ထိုရဟန်းသည် “ဤ (ငါ၏) ရုပ်အပေါင်းသည်လည်း ဤသို့သော သဘောရှိ၏၊

ဤသို့သော သဘော ဖြစ်လိမ့်မည် သာတည်း၊ ဤသို့သော သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်” ဟု ဤရုပ်အပေါင်းကို သာလျှင် နှိုင်းစာ၍ ရှု၏။

ဤသို့ မိမိ၏ ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ သူတစ်ပါး၏ ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ မိမိ သူတစ်ပါး၏ ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ ရုပ်အပေါင်း၌ ဖြစ်ကြောင်း တရားနှင့် ဖြစ်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ရုပ်အပေါင်း၌ ပျက်ကြောင်း သဘောနှင့် ပျက်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ရုပ်အပေါင်း၌ ဖြစ်ကြောင်း ပျက်ကြောင်း တရားနှင့် ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ထို့ပြင် “ရုပ်အပေါင်းသည် သာလျှင် ရှိ၏” ဟု ထိုရဟန်းအား သတိသည် ရှေးရှုထင်၏၊ (ထိုသတိသည်) အဆင့်ဆင့် အသိဉာဏ် တိုးပွါးခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏၊ အဆင့်ဆင့် သတိတစ်ဖန် တိုးပွါးခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏၊ (ထိုရဟန်းသည် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မမှီမတွယ်မူ၍လည်း နေ၏၊ လောက၌ တစ်စုံတစ်ရာကိုမျှလည်း (ငါ, ငါ၏ဥစ္စာဟု) စွဲလည်း မစွဲလမ်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။

သူသေကောင် ကိုးမျိုးကို ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်းပြီး၏။

ရုပ်အပေါင်းကို ဆင်ခြင်ခြင်း တစ်ဆယ့်လေးပါးပြီး၏။

ဝေဒနာကို ဆင်ခြင်ခြင်းကိုးပါး

၁၁၃။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ဝေဒနာ[၇]တို့၌ ဝေဒနာတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သုခဝေဒနာ[၈]ကို ခံစားလျှင်လည်း “သုခဝေဒနာကို ခံစားသည်” ဟု သိ၏။ ဒုက္ခဝေဒနာ[၉]ကို ခံစားလျှင်လည်း “ဒုက္ခဝေဒနာကို ခံစားသည်” ဟု သိ၏။ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ[၁၀] ကို ခံစားလျှင်လည်း “အဒုက္ခမသုခဝေဒနာကို ခံစားသည်” ဟု သိ၏။ ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်သော ချမ်းသာသော ဝေဒနာကို ခံစားလျှင်လည်း “ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်သော ချမ်းသာသော ဝေဒနာကို ခံစားသည်” ဟု သိ၏၊ ကာမဂုဏ်နှင့် မစပ်သော ချမ်းသာသော ဝေဒနာကို ခံစားလျှင်လည်း “ကာမဂုဏ်နှင့် မစပ်သော ချမ်းသာသော ဝေဒနာကို ခံစားသည်” ဟု သိ၏။ ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်သော ဆင်းရဲသော ဝေဒနာကို ခံစားလျှင်လည်း “ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်သော ဆင်းရဲသော ဝေဒနာကို ခံစားသည်” ဟု သိ၏၊ ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်သော ဆင်းရဲသော ဝေဒနာကို ခံစားလျှင်လည်း “ကာမဂုဏ်နှင့် မစပ်သော ဆင်းရဲသော ဝေဒနာကို ခံစားသည်” ဟု သိ၏။ ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်သော ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်သော ဝေဒနာကို ခံစားလျှင်လည်း “ကာမဂုဏ်နှင့် မစပ်သော ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်သော ဝေဒနာကို ခံစားသည်” ဟု သိ၏၊ ကာမဂုဏ်နှင့် မစပ်သော ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်သော ဝေဒနာကို ခံစားလျှင်လည်း “ကာမဂုဏ်နှင့် မစပ်သော ဆင်းရဲ မဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်သော ဝေဒနာကို ခံစားသည်” ဟု သိ၏။

ဤသို့ မိမိ၏ ဝေဒနာတို့၌မူလည်း ဝေဒနာတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ သူတစ်ပါး၏ ဝေဒနာတို့၌မူလည်း ဝေဒနာတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ မိမိ သူတစ်ပါး၏ ဝေဒနာတို့၌မူလည်း ဝေဒနာတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ ဝေဒနာတို့၌ ဖြစ်ကြောင်း တရားနှင့် ဖြစ်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ မူလည်း နေ၏။ ဝေဒနာတို့၌ ပျက်ကြောင်း တရားနှင့် ပျက်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ မူလည်း

နေ၏။ ဝေဒနာတို့၌ ဖြစ်ကြောင်း ပျက်ကြောင်း တရားနှင့်ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ မူလည်းနေ၏။ ထို့ပြင် "ဝေဒနာသည် သာလျှင်ရှိ၏" ဟု ထိုရဟန်းအား သတိသည် ရှေးရှုထင်၏၊ (ထိုသတိသည်) အဆင့်ဆင့် အသိဉာဏ် တိုးပွါးခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏၊ အဆင့်ဆင့် သတိတစ်ဖန် တိုးပွါးခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏၊ (ထိုရဟန်းသည် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မမှီမတွယ်မူ၍လည်း နေ၏၊ လောက၌ တစ်စုံ တစ်ရာကိုမျှလည်း (ငါ, ငါ၏ဥစ္စာဟု) စွဲလည်း မစွဲလမ်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ဝေဒနာတို့၌ ဝေဒနာတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။

ဝေဒနာကို ဆင်ခြင်ခြင်းကိုးပါး ပြီး၏။

စိတ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါး

၁၁၄။ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် စိတ်၌ စိတ်ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍နေသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရာဂ[၁၁] နှင့် တကွသော စိတ်ကိုလည်း 'ရာဂနှင့်တကွသော စိတ်'ဟု သိ၏၊ ရာဂကင်းသော စိတ်ကိုလည်း 'ရာဂ ကင်းသောစိတ်' ဟု သိ၏။ ဒေါသ[၁၂]နှင့် တကွသော စိတ်ကိုလည်း 'ဒေါသနှင့် တကွသော စိတ်'ဟု သိ၏၊ ဒေါသ ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း 'ဒေါသ ကင်းသော စိတ်'ဟု သိ၏။ မောဟ[၁၃]နှင့် တကွသော စိတ်ကိုလည်း 'မောဟနှင့် တကွသောစိတ်' ဟု သိ၏၊ မောဟ ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း 'မောဟ ကင်းသောစိတ်' ဟု သိ၏။ သံခိတ္တ[၁၄]စိတ်ကိုလည်း 'သံခိတ္တစိတ်' ဟု သိ၏။ ဝိက္ခိတ္တ[၁၅] စိတ်ကိုလည်း 'ဝိက္ခိတ္တစိတ်' ဟု သိ၏။ မဟဂ္ဂုတ်[၁၆] စိတ်ကိုလည်း 'မဟဂ္ဂုတ်စိတ်' ဟု သိ၏။ အမဟဂ္ဂုတ်[၁၇] စိတ်ကိုလည်း 'အမဟဂ္ဂုတ်စိတ်' ဟု သိ၏။ သဉတ္တရ[၁၈] စိတ်ကိုလည်း 'သဉတ္တရစိတ်' ဟု သိ၏။ အနုတ္တရ[၁၉] စိတ်ကိုလည်း 'အနုတ္တရစိတ်' ဟုသိ၏။ သမာဟိတ[၂၀] စိတ်ကိုလည်း 'သမာဟိတစိတ်' ဟု သိ၏။ အသမာဟိတ[၂၁] စိတ်ကိုလည်း 'အသမာဟိတစိတ် 'ဟု သိ၏။ ဝိမုတ္တ[၂၂] စိတ်ကိုလည်း 'ဝိမုတ္တစိတ်' ဟု သိ၏။ အဝိမုတ္တ[၂၃] စိတ်ကိုလည်း 'အဝိမုတ္တ စိတ်' ဟု သိ၏။

ဤသို့ မိမိ၏ စိတ်၌မူလည်း စိတ်ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ သူတစ်ပါး၏ စိတ်၌မူလည်း စိတ်ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ မိမိ သူတစ်ပါး၏ စိတ်၌မူလည်း စိတ်ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ စိတ်၌ ဖြစ်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ မူလည်း နေ၏၊ စိတ်၌ ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ပျက်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ မူလည်း နေ၏၊ စိတ်၌ ဖြစ်ကြောင်း ပျက်ကြောင်း တရားနှင့် ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏၊ ထို့ပြင် "စိတ်သည် သာလျှင် ရှိ၏" ဟု ထိုရဟန်းအား သတိသည် ရှေးရှု ထင်၏၊ (ထိုသတိသည်) အဆင့်ဆင့် အသိဉာဏ် တိုးပွါးခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏၊ အဆင့်ဆင့် သတိ တစ်ဖန် တိုးပွါးခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏၊ (ထိုရဟန်းသည် တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မမှီမတွယ် မူ၍လည်း နေ၏၊ လောက၌ တစ်စုံ တစ်ရာကိုမျှလည်း (ငါ, ငါ၏ ဥစ္စာဟု) စွဲလည်း မစွဲလမ်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်းရဟန်းသည် စိတ်၌ စိတ်ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။

စိတ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးပြီး၏။

သဘောတရားကို ဆင်ခြင်ခြင်းငါးပါး

နီဝရဏတရားငါးပါးကို ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း

၁၁၅။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် နီဝရဏ[၂၄] ငါးပါး သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် နီဝရဏငါးပါး သဘောတရားတို့၌ သဘောတရား တို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အတွင်း သန္တာန်၌ ကာမစ္ဆန္ဒ[၂၅] ရှိလျှင်လည်း "ငါ၏ အတွင်း သန္တာန်၌ ကာမစ္ဆန္ဒရှိသည်" ဟု သိ၏၊ အတွင်း သန္တာန်၌ ကာမစ္ဆန္ဒ မရှိလျှင်လည်း "ငါ၏ အတွင်း သန္တာန်၌ ကာမစ္ဆန္ဒမရှိ" ဟု သိ၏၊ မဖြစ်သေးသော ကာမစ္ဆန္ဒ၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ဖြစ်ပြီးသော ကာမစ္ဆန္ဒ၏ ပယ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ပယ်ပြီးသော ကာမစ္ဆန္ဒ၏ နောင်အခါ မဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

မိမိသန္တာန်၌ ဗျာပါဒ[၂၆] ရှိလျှင်လည်း "ငါ၏ သန္တာန်၌ ဗျာပါဒ ရှိသည်" ဟု သိ၏၊ မိမိသန္တာန်၌ ဗျာပါဒ မရှိလျှင်လည်း "ငါ၏ အတွင်း သန္တာန်၌ ဗျာပါဒ မရှိ" ဟု သိ၏၊ မဖြစ်သေးသော ဗျာပါဒ၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ဖြစ်ပြီးသော ဗျာပါဒ၏ ပယ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ပယ်ပြီးသော ဗျာပါဒ၏ နောင်အခါ မဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

မိမိသန္တာန်၌ ထိနမိဒ္ဓ[၂၇] ရှိလျှင်လည်း "ငါ၏ သန္တာန်၌ ထိနမိဒ္ဓ ရှိသည်" ဟု သိ၏၊ မိမိသန္တာန်၌ ထိနမိဒ္ဓ မရှိလျှင်လည်း "ငါ၏ သန္တာန်၌ ထိနမိဒ္ဓ မရှိ" ဟု သိ၏၊ မဖြစ်သေးသော ထိနမိဒ္ဓ၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ဖြစ်ပြီးသော ထိနမိဒ္ဓ၏ ပယ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ပယ်ပြီးသော ထိနမိဒ္ဓ၏ နောင်အခါ မဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

မိမိသန္တာန်၌ ဥဒ္ဓစ္စ[၂၈] ကုက္ကုစ္စ[၂၉] ရှိလျှင်လည်း "ငါ၏ သန္တာန်၌ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ ရှိသည်" ဟု သိ၏၊ မိမိသန္တာန်၌ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ မရှိလျှင်လည်း "ငါ၏ သန္တာန်၌ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ မရှိ" ဟု သိ၏၊ မဖြစ်သေးသော ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ဖြစ်ပြီးသော ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ၏ ပယ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ပယ်ပြီးသော ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ၏ နောင်အခါ မဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

မိမိသန္တာန်၌ ဝိစိကိစ္ဆာ[၃၀] ရှိလျှင်လည်း "ငါ၏ သန္တာန်၌ ဝိစိကိစ္ဆာ ရှိသည်" ဟု သိ၏၊ မိမိသန္တာန်၌ ဝိစိကိစ္ဆာ မရှိလျှင်လည်း "ငါ၏ သန္တာန်၌ ဝိစိကိစ္ဆာ မရှိ" ဟု သိ၏၊ မဖြစ်သေးသော ဝိစိကိစ္ဆာ၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ဖြစ်ပြီးသော ဝိစိကိစ္ဆာ၏ ပယ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ပယ်ပြီးသော ဝိစိကိစ္ဆာ၏ နောင်အခါ မဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

ဤသို့ မိမိ၏ သဘော တရားတို့၌ မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ သူတစ်ပါး၏ သဘော တရားတို့၌မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍နေ၏၊ မိမိ သူတစ်ပါး၏ သဘော တရားတို့၌မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ သဘော တရားတို့၌ ဖြစ်ကြောင်း တရားနှင့် ဖြစ်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ သဘော တရားတို့၌ ပျက်ကြောင်း တရားနှင့် ပျက်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ သဘောတရားတို့၌ ဖြစ်ကြောင်း ပျက်ကြောင်း တရားနှင့် ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏၊ ထို့ပြင် "သဘောတရား တို့သည် သာလျှင် ရှိကုန်၏" ဟုထိုရဟန်းအား သတိသည် ရှေးရှု ထင်၏၊ (ထိုသတိ သည်) အဆင့်ဆင့် အသိဉာဏ် တိုးပွါးခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏၊ အဆင့်ဆင့် သတိ တစ်ဖန် တိုးပွါးခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏၊ (ထိုရဟန်းသည် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မမှီမတွယ်မူ၍လည်း နေ၏၊ လောက၌ တစ်စုံ တစ်ရာကိုမျှလည်း

(ငါ, ငါ၏ ဥစ္စာဟု) စွဲလည်း မစွဲလမ်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် သဘော တရားတို့၌ သဘောတရား ဟု အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ ခန္ဓာငါးပါးကို ဆင်ခြင်ခြင်း အပိုင်း

၁၁၆။ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး သဘော တရားတို့၌ သဘော တရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါး သဘော တရားတို့၌ သဘော တရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဤကား ရုပ်တည်း၊ ဤကား ရုပ်၏ ဖြစ်ကြောင်းတည်း၊ ဤကား ရုပ်၏ ချုပ်ရာတည်း။ ဤကား ဝေဒနာတည်း၊ ဤကား ဝေဒနာ၏ ဖြစ်ကြောင်းတည်း၊ ဤကား ဝေဒနာ၏ ချုပ်ရာတည်း။ ဤကား သညာ[၃၁]တည်း၊ ဤကား သညာ၏ ဖြစ်ကြောင်းတည်း၊ ဤကား သညာ၏ ချုပ်ရာတည်း။ ဤသည်တို့ကား သင်္ခါရ[၃၂]တို့တည်း၊ ဤကား သင်္ခါရတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းတည်း၊ ဤကား သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ရာတည်း။ ဤကား ဝိညာဏ်[၃၃]တည်း၊ ဤကား ဝိညာဏ်၏ ဖြစ်ကြောင်းတည်း၊ ဤကား ဝိညာဏ်၏ ချုပ်ရာတည်း ဟု ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။

ဤသို့ မိမိ၏ သဘောတရားတို့၌မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ သူတစ်ပါး၏ သဘော တရားတို့၌မူလည်း သဘော တရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ မိမိ သူတစ်ပါး၏ သဘော တရားတို့၌မူလည်း သဘော တရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ သဘော တရားတို့၌ ဖြစ်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏၊ သဘော တရားတို့၌ ပျက်ကြောင်း တရားနှင့် ပျက်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏၊ သဘော တရားတို့၌ ဖြစ်ကြောင်း ပျက်ကြောင်း တရားနှင့် ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏၊ ထို့ပြင် "သဘော တရားတို့သည် သာလျှင် ရှိကုန်၏" ဟု ထိုရဟန်းအား သတိသည် ရှေးရှု ထင်၏၊ (ထိုသတိသည်) အဆင့်ဆင့် အသိဉာဏ် တိုးပွါးခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏၊ အဆင့်ဆင့် သတိ တစ်ဖန် တိုးပွါးခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏၊ (ထိုရဟန်းသည် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မမှီမတွယ် မူ၍လည်း နေ၏၊ လောက၌ တစ်စုံတစ်ရာကိုမျှလည်း (ငါ, ငါ၏ ဥစ္စာဟု) စွဲလည်း မစွဲလမ်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် သဘော တရားတို့၌ သဘော တရား ဟု အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ အာယတန တစ်ဆယ့်နှစ်ပါးကို ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း

၁၁၇။ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ခြောက်ပါးသော အတွင်း အပ အာယတန[၃၄] သဘော တရားတို့၌ သဘော တရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ခြောက်ပါးသော အတွင်း အပ အာယတန သဘော တရားတို့၌ သဘော တရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိကိုလည်း သိ၏၊ အဆင်းတို့ကိုလည်း သိ၏၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကို စွဲ၍ သံယောဇဉ် ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း သိ၏၊ မဖြစ်သေးသော သံယောဇဉ်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ဖြစ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏ ပယ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ပယ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏ နောင်အခါ မဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

နားကိုလည်း သိ၏၊ အသံတို့ကိုလည်း သိ၏၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကို စွဲ၍ သံယောဇဉ် ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း သိ၏၊ မဖြစ်သေးသော သံယောဇဉ်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ဖြစ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏ ပယ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ပယ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏ နောင်အခါ မဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

နှာခေါင်းကိုလည်း သိ၏၊ အနံ့တို့ကိုလည်း သိ၏၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကို စွဲ၍ သံယောဇဉ် ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း သိ၏၊ မဖြစ်သေးသော သံယောဇဉ်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ဖြစ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏ ပယ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ပယ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏ နောင်အခါ မဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

လျှာကိုလည်း သိ၏၊ အရသာတို့ကိုလည်း သိ၏၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကိုစွဲ၍ သံယောဇဉ် ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း သိ၏၊ မဖြစ်သေးသော သံယောဇဉ်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ဖြစ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏ ပယ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ပယ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏ နောင်အခါ မဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

ကိုယ်ကိုလည်း သိ၏၊ အတွေ့အထိ တို့ကိုလည်း သိ၏၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကို စွဲ၍ သံယောဇဉ်ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း သိ၏၊ မဖြစ်သေးသော သံယောဇဉ်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ဖြစ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏ ပယ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ပယ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏ နောင်အခါ မဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

စိတ်ကိုလည်း သိ၏၊ သဘော တရားတို့ကိုလည်း သိ၏၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကို စွဲ၍ သံယောဇဉ်ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း သိ၏၊ မဖြစ်သေးသော သံယောဇဉ်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ဖြစ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏ ပယ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ပယ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏ နောင်အခါ မဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

ဤသို့ မိမိ၏ သဘော တရားတို့၌မူလည်း သဘော တရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ သူတစ်ပါး၏ သဘော တရားတို့၌မူလည်း သဘော တရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ မိမိ သူတစ်ပါး၏ သဘော တရားတို့၌မူလည်း သဘော တရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ သဘော တရားတို့၌ ဖြစ်ကြောင်း တရားနှင့် ဖြစ်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ မူလည်း နေ၏၊ သဘော တရားတို့၌ ပျက်ကြောင်း တရားနှင့် ပျက်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏၊ သဘော တရားတို့၌ ဖြစ်ကြောင်း ပျက်ကြောင်း တရားနှင့် ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ မူလည်း နေ၏၊ ထို့ပြင် "သဘော တရားတို့သည် သာလျှင် ရှိကုန်၏" ဟု ထိုရဟန်းအား သတိသည် ရှေးရှု ထင်၏၊ (ထိုသတိသည်) အဆင့်ဆင့် အသိဉာဏ် တိုးပွါးခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏၊ အဆင့်ဆင့် သတိတစ်ဖန် တိုးပွါးခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏၊ (ထိုရဟန်းသည် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မမှီမတွယ်မူ၍လည်း နေ၏၊ လောက၌ တစ်စုံ တစ်ရာကိုမျှလည်း (ငါ, ငါ၏ ဥစ္စာဟု) စွဲလည်း မစွဲလမ်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ခြောက်ပါးသော အတွင်း အပ အာယတန သဘော တရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးကို ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း

၁၁၈။ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ဗောဇ္ဈင်[၃၅] ခုနစ်ပါး သဘော တရားတို့၌ သဘော တရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါး သဘော တရားတို့၌ သဘော တရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မိမိသန္တာန်၌ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်[၃၆] ရှိလျှင်လည်း "ငါ၏ သန္တာန်၌ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင် ရှိသည်" ဟု သိ၏၊ မိမိသန္တာန်၌ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင် မရှိလျှင်လည်း "ငါ၏ သန္တာန်၌ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင် မရှိ" ဟု သိ၏၊ မဖြစ်သေးသော သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ဖြစ်ပြီးသော သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို ပွားစေခြင်းငှါ ပြည့်စုံခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

မိမိသန္တာန်၌ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်[၃၇] ရှိလျှင်လည်း "ငါ၏ သန္တာန်၌ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင် ရှိသည်" ဟုသိ၏၊ မိမိသန္တာန်၌ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင် မရှိလျှင်လည်း "ငါ၏ သန္တာန်၌ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင် မရှိ" ဟုသိ၏၊ မဖြစ်သေးသော ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ဖြစ်ပြီးသော ဓမ္မဝိစယ သမ္ဗောဇ္ဈင်ကို ပွားစေခြင်းငှါ ပြည့်စုံခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

မိမိသန္တာန်၌ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်[၃၈] ရှိလျှင်လည်း "ငါ၏ သန္တာန်၌ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင် ရှိသည်" ဟု သိ၏၊ မိမိသန္တာန်၌ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင် မရှိလျှင်လည်း "ငါ၏ သန္တာန်၌ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင် မရှိ" ဟု သိ၏၊ မဖြစ်သေးသော ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ဖြစ်ပြီးသော ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို ပွားစေခြင်းငှါ ပြည့်စုံခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

မိမိသန္တာန်၌ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်[၈၉] ရှိလျှင်လည်း “ငါ၏ သန္တာန်၌ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင် ရှိသည်” ဟု သိ၏၊ မိမိသန္တာန်၌ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင် မရှိလျှင်လည်း “ငါ၏ သန္တာန်၌ ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင် မရှိ” ဟု သိ၏၊ မဖြစ်သေးသော ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ဖြစ်ပြီးသော ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို ပွားစေခြင်းငှါ ပြည့်စုံခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

မိမိသန္တာန်၌ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်[၉၀] ရှိလျှင်လည်း “ငါ၏ သန္တာန်၌ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင် ရှိသည်” ဟုသိ၏၊ မိမိသန္တာန်၌ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင် မရှိလျှင်လည်း “ငါ၏ သန္တာန်၌ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင် မရှိ” ဟုသိ၏၊ မဖြစ်သေးသော ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ဖြစ်ပြီးသော ပဿဒ္ဓိ သမ္ဗောဇ္ဈင်ကို ပွားစေခြင်းငှါ ပြည့်စုံခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

မိမိသန္တာန်၌ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်[၉၁] ရှိလျှင်လည်း “ငါ၏ သန္တာန်၌ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင် ရှိသည်” ဟုသိ၏၊ မိမိသန္တာန်၌ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင် မရှိလျှင်လည်း “ငါ၏ သန္တာန်၌ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင် မရှိ” ဟု သိ၏၊ မဖြစ်သေးသော သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ဖြစ်ပြီးသော သမာဓိ သမ္ဗောဇ္ဈင် ကို ပွားစေခြင်းငှါ ပြည့်စုံခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

မိမိသန္တာန်၌ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်[၉၂] ရှိလျှင်လည်း “ငါ၏ သန္တာန်၌ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင် ရှိသည်” ဟုသိ၏၊ မိမိသန္တာန်၌ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင် မရှိလျှင်လည်း “ငါ၏ သန္တာန်၌ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင် မရှိ” ဟု သိ၏၊ မဖြစ်သေးသော ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏၊ ဖြစ်ပြီးသော ဥပေက္ခာ သမ္ဗောဇ္ဈင်ကို ပွားစေခြင်းငှါ ပြည့်စုံခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

ဤသို့ မိမိ၏ သဘော တရားတို့၌မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ သူတစ်ပါး၏ သဘော တရားတို့၌မူလည်း သဘော တရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ မိမိ သူတစ်ပါး၏ သဘော တရားတို့၌မူလည်း သဘော တရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ သဘော တရားတို့၌ ဖြစ်ကြောင်း တရားနှင့် ဖြစ်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ မူလည်း နေ၏၊ သဘောတရားတို့၌ ပျက်ကြောင်း တရားနှင့် ပျက်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏၊ သဘော တရားတို့၌ ဖြစ်ကြောင်း ပျက်ကြောင်း တရားနှင့် ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ မူလည်းနေ၏၊ ထို့ပြင် ‘သဘော တရားတို့သည် သာလျှင် ရှိကုန်၏’ ဟုထိုရဟန်းအား သတိသည် ရှေးရှု ထင်၏၊ (ထိုသတိသည်) အဆင့်ဆင့် အသိဉာဏ် တိုးပွါးခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏၊ အဆင့်ဆင့် သတိတစ်ဖန် တိုးပွါးခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏၊ (ထိုရဟန်းသည် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မမှီမတွယ်မူ၍လည်း နေ၏၊ လောက၌ တစ်စုံ တစ်ရာကိုမျှလည်း (ငါ, ငါ၏ဥစ္စာဟု) စွဲလည်း မစွဲလမ်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် သဘော တရားတို့၌ သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါး သဘော တရားတို့၌ သဘော တရားတို့ကိုအကြိမ် ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။

ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးကို ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်းပြီး၏။

သစ္စာလေးပါးကို ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း

၁၁၉။ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အရိယသစ္စာလေးပါး သဘော တရားတို့၌ သဘော တရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အရိယသစ္စာလေးပါး သဘော တရားတို့၌ သဘော တရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "ဤကား ဒုက္ခတည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သည့် အတိုင်း သိ၏၊ "ဤကား ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းတည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သည့် အတိုင်း သိ၏၊ "ဤကား ဒုက္ခချုပ်ရာတည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သည့် အတိုင်း သိ၏၊ "ဤကား ဒုက္ခချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သည့် အတိုင်း သိ၏၊

ပဌမအခန်းပြီး၏။

ဒုက္ခအရိယသစ္စာ

၁၂၀။ ရဟန်းတို့ ဒုက္ခသစ္စာဟူသည် အဘယ်နည်း။ ဇာတိ[၇၃]သည်လည်း ဒုက္ခတည်း၊ ဇရာ[၇၄]သည်လည်း ဒုက္ခတည်း၊ မရဏ[၇၅]သည်လည်း ဒုက္ခတည်း၊ သောက[၇၆] ပရိဒေဝ[၇၇] ဒုက္ခ[၇၈] ဒေါမနဿ[၇၉] ဥပါယာသ[၈၀]တို့သည်လည်း ဒုက္ခတို့တည်း၊ မချစ်ခင် မနှစ်သက် လိုဖွယ်တို့နှင့် တွေ့ဆုံ ပေါင်းသင်းရခြင်းသည်လည်း ဒုက္ခတည်း၊ ချစ်နှစ်လိုဖွယ်တို့နှင့် ကွဲကွာ ကွေကွင်းရခြင်းသည်လည်း ဒုက္ခတည်း၊ အလိုရှိသည်ကို မရခြင်းသည်လည်း ဒုက္ခတည်း၊ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးတို့သည် ဒုက္ခတို့တည်း။

၁၂၁။ ရဟန်းတို့ ဇာတိသည် အဘယ်နည်း။ ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏ ထိုထိုသတ္တဝါ အစုအပေါင်း၌ ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ခြင်း ပြည့်စုံစွာ ဖြစ်ခြင်း (အမိဝမ်းတွင်း ဥခွံတွင်းသို့) သက်ဝင်ခြင်း ကိုယ်ထင်ရှား ဖြစ်ခြင်း ခန္ဓာတို့၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း အာယတနတို့ကို ရခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရား သဘောကို ဇာတိဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

၁၂၂။ ရဟန်းတို့ ဇရာသည် အဘယ်နည်း။ ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏ ထိုထိုသတ္တဝါ အစုအပေါင်း၌ အိုခြင်း အိုသော အခြင်းအရာ သွားကျိုးခြင်း ဆံဖြူခြင်း အရေတွန့် ရှုံ့ခြင်း အသက် ဆုတ်ယုတ်ခြင်း (မျက်စိစသော) ဣန္ဒြေတို့၏ ရင့်ခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသဘောကို ဇရာ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

၁၂၃။ ရဟန်းတို့ မရဏသည် အဘယ်နည်း။ ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏ ထိုထိုသတ္တဝါ အစုအပေါင်းမှ ရွေ့လျောခြင်း ရွေ့လျောသော အခြင်းအရာ ပျက်စီးခြင်း ကွယ်ပျောက်ခြင်း သက်ပြတ် သေဆုံးခြင်း ကွယ်လွန်ခြင်း ခန္ဓာတို့၏ ပျက်စီးခြင်း ကိုယ်ကောင်ကို ပစ်ချခြင်း ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ ပြတ်စဲခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရား သဘောကို မရဏ ဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

၁၂၄။ ရဟန်းတို့ သောကသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ တစ်မျိုးမျိုးသော ပျက်စီးခြင်းနှင့် မလွတ်ကင်းသော တစ်မျိုးမျိုးသော ဆင်းရဲကြောင်းနှင့် တွေ့သော သတ္တဝါ၏ စိုးရိမ်ခြင်း စိုးရိမ်သော အခြင်းအရာ စိုးရိမ်သည့်အဖြစ် အတွင်း၌ စိုးရိမ်ခြင်း အတွင်း၌ ပြင်းစွာ စိုးရိမ်ခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရား သဘောကို သောက ဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

၁၂၅။ ရဟန်းတို့ ပရိဒေဝသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ တစ်မျိုးမျိုးသော ပျက်စီးခြင်းနှင့် မလွတ်ကင်းသော တစ်မျိုးမျိုးသော ဆင်းရဲကြောင်းနှင့် တွေ့သော သတ္တဝါ၏ ငိုကြွေးခြင်း ပြင်းစွာ ငိုကြွေးခြင်း ငိုကြွေးသော အခြင်းအရာ ပြင်းစွာ ငိုကြွေးသော အခြင်းအရာ ငိုကြွေးသည်၏အဖြစ် ပြင်းစွာ ငိုကြွေးသည်၏ အဖြစ်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသဘောကို ပရိဒေဝ ဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

၁၂၆။ ရဟန်းတို့ ဒုက္ခသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ကိုယ်၌ဖြစ်သော ဆင်းရဲ ကိုယ်၌ ဖြစ်သော မသာယာခြင်း ကိုယ်အတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ဆင်းရဲ မသာယာသော ခံစားခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရား သဘောကို ဒုက္ခ ဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

၁၂၇။ ရဟန်းတို့ ဒေါမနဿသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ စိတ်၌ဖြစ်သော ဆင်းရဲ စိတ်၌ဖြစ်သော မသာယာခြင်း စိတ်အတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ဆင်းရဲ မသာယာသော ခံစားခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရား သဘောကို ဒေါမနဿ ဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

၁၂၈။ ရဟန်းတို့ ဥပါယာသသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ တစ်မျိုးမျိုးသော ပျက်စီးခြင်းနှင့် မလွတ်ကင်းသော တစ်မျိုးမျိုးသော ဆင်းရဲခြင်း၏ အကြောင်းနှင့် တွေ့ကြုံသော သတ္တဝါ၏ ပင်ပန်းခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း ပင်ပန်းသည်၏အဖြစ် ပြင်းစွာ ပင်ပန်းသည်၏ အဖြစ်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရား သဘောကို ဥပါယာသ ဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

၁၂၉။ ရဟန်းတို့ မချစ်မနှစ် လိုဖွယ်တို့နှင့် တွေ့ဆုံ ပေါင်းသင်းရခြင်း ဆင်းရဲသည် အဘယ်နည်း။ ဤလောက၌ မလိုလား မနှစ်သက် မမြတ်နိုး အပ်ကုန်သော အဆင်း အသံ အနံ့ အရသာ အတွေ့ အထိ သဘော တရားတို့သော် လည်းကောင်း၊ အကျိုးမဲ့ခြင်း အစီးအပွါးမဲ့ခြင်း မချမ်းသာခြင်း ဘေး မငြိမ်းခြင်းကို လိုလားကုန်သော သူတို့သော် လည်းကောင်း ထိုသူအား ရှိကုန်၏၊ ထို(အာရုံ သတ္တဝါ) တို့နှင့်တကွ တွေ့ရခြင်း ဆုံရခြင်း ပေါင်းဖော်ရခြင်း ရောနှောရခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရား သဘောကို မချစ်မနှစ် လိုဖွယ်တို့နှင့် တွေ့ဆုံ ပေါင်းသင်းရခြင်း ဆင်းရဲ ဟူ၍ ခေါ်ဆို အပ်၏။

၁၃၀။ ရဟန်းတို့ ချစ်နှစ် လိုဖွယ်တို့နှင့် ကွေကွင်း ကွဲကွာရခြင်း ဆင်းရဲသည် အဘယ်နည်း။ ဤ လောက၌ လိုလားနှစ်သက် မြတ်နိုးအပ်ကုန်သော အဆင်း အသံ အနံ့ အရသာ အတွေ့အထိ သဘော တရားတို့သော် လည်းကောင်း၊ အကျိုး အစီးအပွား ချမ်းသာခြင်း ဘေးကင်းခြင်းကို လိုလားကုန်သော အမိ အဖ ညီ အစ်ကို နှမ အစ်မ မိတ်ဆွေ အပေါင်းအဖော် ဆွေမျိုး သားခြင်းတို့သော် လည်းကောင်း၊ ထိုသူအား ရှိကုန်၏၊ ထို (အာရုံ သတ္တဝါ)တို့နှင့် မတွေ့ရခြင်း မဆုံရခြင်း မပေါင်းဖော်ရခြင်း မရောနှော ရခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရား သဘောကို ချစ်လိုဖွယ်တို့နှင့် ကွေကွင်း ကွဲကွာရခြင်း ဆင်းရဲ ဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

၁၃၁။ ရဟန်းတို့ အလိုရှိသည်ကို မရခြင်း ဆင်းရဲသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဇာတိ သဘော ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့အား "ငါတို့သည် ဇာတိသဘော မရှိကြကုန်မူ ကောင်းလေစွ၊ ဇာတိသည် ငါတို့ထံသို့ မလာမူကား ကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို့သော တောင့်တခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်၏။ သို့တောင့်တ သော်လည်း ဤ (ဇာတိ မလာခြင်း) ကို တောင့်တခြင်းဖြင့် မရအပ်၊ ဤသည်လည်း အလိုရှိသည်ကို မရခြင်း ဆင်းရဲမည်၏။ ရဟန်းတို့ ဇရာ သဘောရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့အား "ငါတို့သည် ဇရာ သဘော မရှိကြကုန်မူ ကောင်းလေစွ၊ ဇရာသည် ငါတို့ထံ မလာမူကား ကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို့သော တောင့်တခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်၏။ သို့တောင့်တသော်လည်း ဤ (ဇရာမလာခြင်း) ကို တောင့်တခြင်းဖြင့် မရအပ်၊ ဤသည်လည်း အလိုရှိသည်ကို မရခြင်း ဆင်းရဲမည်၏။ ရဟန်းတို့ ဗျာဓိ[၅၁] သဘော ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့အား "ငါတို့ သည် ဗျာဓိ သဘောမရှိကြ ကုန်မူ ကောင်းလေစွ၊ ဗျာဓိသည် ငါတို့ထံ မလာမူကား ကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို့သော တောင့်တခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်၏။ သို့တောင့်တသော်လည်း ဤ (ဗျာဓိမလာခြင်း) ကို တောင့်တခြင်းဖြင့် မရအပ်၊ ဤသည်လည်း အလိုရှိသည်ကို မရခြင်း ဆင်းရဲမည်၏။ ရဟန်းတို့ မရဏသဘော ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့အား "ငါတို့သည် မရဏ သဘောမရှိကြ ကုန်မူ ကောင်းလေစွ၊ မရဏသည် ငါတို့ထံ မလာမူကား ကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို့သော တောင့်တခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်၏။ သို့တောင့်တသော်လည်း ဤ (မရဏ မလာခြင်း) ကို တောင့်တခြင်းဖြင့် မရအပ်၊ ဤသည်လည်း အလိုရှိသည်ကို မရခြင်း ဆင်းရဲ မည်၏။ ရဟန်းတို့ သောက ပရိဒေဝဒုက္ခ ဒေါမနဿ ဥပါယာသ သဘော ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့အား "ငါတို့သည် သောက ပရိဒေဝဒုက္ခ ဒေါမနဿ ဥပါယာသ သဘောမရှိကြကုန်မူ ကောင်းလေစွ၊ သောက ပရိဒေဝဒုက္ခ ဒေါမနဿဥပါယာသ သဘောတို့သည် ငါတို့ထံ မလာကုန်မူ ကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို့သော တောင့်တခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်၏။ သို့တောင့်တသော်လည်း ဤ (သောက စသည်တို့ မလာခြင်း) ကို တောင့်တခြင်းဖြင့် မရအပ်၊ ဤသည်လည်း အလိုရှိသည်ကို မရခြင်း ဆင်းရဲမည်၏။

၁၃၂။ ရဟန်းတို့ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ[၅၂] ဆင်းရဲတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။ ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ဟူသည် ရုပ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သညာဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ပေတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ (ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါး)တို့ကို အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဆင်းရဲတို့ ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားသဘောကို ဒုက္ခအရိယသစ္စာဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ဒုက္ခသမုဒယ အရိယသစ္စာ

၁၃၃။ ရဟန်းတို့ ဒုက္ခသမုဒယ အရိယသစ္စာသည် အဘယ်နည်း။ တစ်ဖန် ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော နှစ်သက် တပ်မက်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သော ထိုထိုဘဝအာရုံ၌ အလွန် နှစ်သက်ခြင်း ရှိသော တဏှာတည်း။ ထိုတဏှာ[၅၃]သည် အဘယ်နည်း။ ကာမတဏှာ[၅၄] ဘဝတဏှာ[၅၅] ဝိဘဝတဏှာ[၅၆]တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုတဏှာဖြစ်သည် ရှိသော် အဘယ်၌ ဖြစ်သနည်း၊ တည်သည် ရှိသော် အဘယ်၌ တည်သနည်း။ လောက၌ ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘောသည် (ရှိ၏)၊ ထိုတဏှာသည် ဖြစ်သည် ရှိသော် ဤချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်အာရုံ၌ ဖြစ်၏၊ တည်သည် ရှိသော် ဤ (ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် အာရုံ) ၌ တည်၏။

လောက၌ ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘောသည် အဘယ်နည်း။ လောက၌ မျက်စိသည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘော ဖြစ်၏၊ ထိုတဏှာသည် ဖြစ်သည် ရှိသော် ဤမျက်စိ၌ ဖြစ်၏၊ တည်သည် ရှိသော် ဤမျက်စိ၌ တည်၏၊ လောက၌ နားသည်။ပ။ လောက၌ နှာခေါင်းသည်။ပ။ လောက၌ လျှာသည်။ပ။ လောက၌ ကိုယ်သည်။ပ။ လောက၌ စိတ်သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘောဖြစ်၏၊ ထိုတဏှာသည် ဖြစ်သည် ရှိသော် ဤစိတ်၌ ဖြစ်၏၊ တည်သည် ရှိသော် ဤစိတ်၌ တည်၏။

လောက၌ ရူပါရုံ[၅၇]တို့သည်။ပ။ လောက၌ သဒ္ဒါရုံ[၅၈]တို့သည်။ပ။ လောက၌ ဂန္ဓာရုံ[၅၉]တို့သည်။ပ။ လောက၌ ရသာရုံ[၆၀]တို့သည်။ပ။ လောက၌ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ[၆၁]တို့သည်။ပ။ လောက၌ တရား သဘောတို့သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘော ဖြစ်၏၊ ထိုတဏှာသည် ဖြစ်သည် ရှိသော် ဤတရား သဘောတို့၌ ဖြစ်၏၊ တည်သည်ရှိသော် ဤတရား သဘောတို့၌ တည်၏။

လောက၌ စက္ခုဝိညာဏ်[၆၂]သည်။ပ။ လောက၌ သောတဝိညာဏ်[၆၃]သည်။ပ။ လောက၌ ဃာနဝိညာဏ်[၆၄]သည်။ပ။ လောက၌ ဇိဝှါဝိညာဏ်[၆၅]သည်။ပ။ လောက၌ ကာယဝိညာဏ်[၆၆]သည်။ပ။ လောက၌ မနောဝိညာဏ်[၆၇]သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘောဖြစ်၏၊ ထိုတဏှာသည် ဖြစ်သည် ရှိသော် ဤမနော ဝိညာဏ်၌ ဖြစ်၏၊ တည်သည်ရှိသော် ဤမနောဝိညာဏ်၌ တည်၏။

လောက၌ စက္ခုသမ္ဖဿ[၆၈]သည်။ပ။ လောက၌ သောတသမ္ဖဿ[၆၉] သည်။ပ။ လောက၌ ဃာနသမ္ဖဿ[၇၀]သည်။ပ။ လောက၌ ဇိဝှါသမ္ဖဿ[၇၁]သည်။ပ။ လောက၌ ကာယသမ္ဖဿ[၇၂]သည်။ပ။ လောက၌ မနောသမ္ဖဿ[၇၃]သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘော ဖြစ်၏၊ ထိုတဏှာသည် ဖြစ်သည် ရှိသော် ဤမနောသမ္ဖဿ၌ ဖြစ်၏၊ တည်သည်ရှိသော် ဤမနောသမ္ဖဿ၌ တည်၏။

လောက၌ စက္ခုသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ[၇၄]သည်။ပ။ လောက၌ သောတသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ[၇၅]သည်။ပ။ လောက၌ ဃာနသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ[၇၆]သည်။ပ။ လောက၌ ဇိဝှါသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ[၇၇]သည်။ပ။ လောက၌ ကာယသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ[၇၈]သည်။ပ။ လောက၌ မနောသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ[၇၉]သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘော ဖြစ်၏၊ ထိုတဏှာသည် ဖြစ်သည် ရှိသော် ဤမနောသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ၌ ဖြစ်၏၊ တည်သည် ရှိသော် ဤမနောသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ၌ တည်၏။

လောက၌ ရူပသညာ[၈၀]သည်။ပ။ လောက၌ သဒ္ဒသညာ[၈၁]သည်။ပ။ လောက၌ ဂန္ဓသညာ[၈၂]သည်။ပ။ လောက၌ ရသသညာ[၈၃]သည်။ပ။ လောက၌ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသညာ[၈၄]သည်။ပ။ လောက၌ဓမ္မသညာ[၈၅]သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘော ဖြစ်၏၊ ထိုတဏှာသည် ဖြစ်သည်ရှိသော်ဤဓမ္မသညာ ၌ ဖြစ်၏၊ တည်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မသညာ၌ တည်၏။

လောက၌ ရူပသဉ္စေတနာ[၈၆]သည်။ပ။ လောက၌ သဒ္ဒသဉ္စေတနာ[၈၇]သည်။ပ။ လောက၌ ဂန္ဓသဉ္စေတနာ[၈၈]သည်။ပ။ လောက၌ ရသသဉ္စေတနာ[၈၉]သည်။ပ။ လောက၌ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသဉ္စေတနာ[၉၀]သည်။ပ။ လောက၌ ဓမ္မသဉ္စေတနာ[၉၁]သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘော ဖြစ်၏၊ ထိုတဏှာသည် ဖြစ်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မသဉ္စေတနာ၌ ဖြစ်၏၊ တည်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မသဉ္စေတနာ၌ တည်၏။

လောက၌ ရူပတဏှာ[၉၂]သည်။ပ။ လောက၌ သဒ္ဒတဏှာ သည်။ပ။ လောက၌ ဂန္ဓတဏှာ သည်။ပ။ လောက၌ ရသတဏှာသည်။ပ။ လောက၌ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာသည်။ပ။ လောက၌ ဓမ္မတဏှာသည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘော ဖြစ်၏၊ ထိုတဏှာသည် ဖြစ်သည် ရှိသော် ဤဓမ္မတဏှာ၌ ဖြစ်၏၊ တည်သည် ရှိသော် ဤဓမ္မတဏှာ၌ တည်၏။

လောက၌ ရူပဝိတက်[၉၃]သည်။ပ။ လောက၌ သဒ္ဒဝိတက်သည်။ပ။ လောက၌ ဂန္ဓဝိတက်သည်။ပ။ လောက၌ ရသဝိတက်သည်။ပ။ လောက၌ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိတက်သည်။ပ။ လောက၌ ဓမ္မဝိတက်သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘော ဖြစ်၏၊ ထိုတပ်မက်ခြင်း တဏှာသည် ဖြစ်သည် ရှိသော် ဤဓမ္မဝိတက်၌ ဖြစ်၏၊ တည်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မဝိတက်၌ တည်၏။

လောက၌ ရူပဝိစာရ[၉၄]သည်။ပ။ လောက၌ သဒ္ဒဝိစာရသည်။ပ။ လောက၌ ဂန္ဓဝိစာရသည်။ပ။ လောက၌ ရသဝိစာရသည်။ပ။ လောက၌ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိစာရသည်။ပ။ လောက၌ ဓမ္မဝိစာရသည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘော ဖြစ်၏၊ ထိုတဏှာသည် ဖြစ်သည် ရှိသော် ဤဓမ္မဝိစာရ၌ ဖြစ်၏၊ တည်သည် ရှိသော် ဤဓမ္မဝိစာရ၌ တည်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား သဘောကို အရိယာတို့ သိအပ်သော ဒုက္ခသမုဒယ အရိယသစ္စာ[၉၅]ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ဒုက္ခနိရောဓ အရိယသစ္စာ

၁၃၄။ ရဟန်းတို့ ဒုက္ခနိရောဓ အရိယသစ္စာသည် အဘယ်နည်း။ ထိုတဏှာ၏ သာလျှင် အကြွင်းမရှိ ကင်းပြတ် ချုပ်ငြိမ်းရာ တဏှာကို စွန့်ရာ တဏှာကို ဝေးစွာစွန့်ရာ တဏှာမှ လွတ်မြောက်ရာ တဏှာဖြင့် မကပ်ငြိရာ (နိဗ္ဗာန်) တည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည် ရှိသော် အဘယ်၌ ပယ်အပ်သနည်း။ ချုပ်သည် ရှိသော် အဘယ်၌ ချုပ်သနည်း။ လောက၌ ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘောသည် (ရှိ၏)၊ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည် ရှိသော် ဤချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘော၌ ပယ်အပ်၏၊ ချုပ်သည် ရှိသော် ဤ ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘော၌ ချုပ်၏။

လောက၌ ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘောသည် အဘယ်နည်း။ လောက၌ မျက်စိသည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘော ဖြစ်၏၊ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည် ရှိသော် ဤမျက်စိ၌ ပယ်အပ်၏၊ ချုပ်သည် ရှိသော် ဤမျက်စိ၌ ချုပ်၏၊ လောက၌ နားသည်။ပ။ လောက၌ နှာခေါင်းသည်။ပ။ လောက၌ လျှာသည်။ပ။ လောက၌ ကိုယ်သည်။ပ။ လောက၌ စိတ်သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘော ဖြစ်၏၊ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည် ရှိသော် ဤစိတ်၌ ပယ်အပ်၏၊ ချုပ်သည် ရှိသော် ဤစိတ်၌ ချုပ်၏။

လောက၌ ရူပါရုံတို့သည်။ပ။ လောက၌ သဒ္ဒါရုံတို့သည်။ပ။ လောက၌ ဂန္ဓာရုံတို့သည်။ပ။ လောက၌ ရသာရုံတို့သည်။ပ။ လောက၌ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည်။ပ။ လောက၌ တရား သဘောတို့သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘောဖြစ်၏၊ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည် ရှိသော် ဤတရား သဘောတို့၌ ပယ်အပ်၏၊ ချုပ်သည် ရှိသော် ဤတရား သဘောတို့၌ ချုပ်၏။

လောက၌ စက္ခုဝိညာဏ်သည်။ပ။ လောက၌ သောတဝိညာဏ်သည်။ပ။ လောက၌ ဃာနဝိညာဏ်သည်။ပ။ လောက၌ ဇိဝှါဝိညာဏ်သည်။ပ။ လောက၌ ကာယဝိညာဏ်သည်။ပ။ လောက၌ မနောဝိညာဏ်သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘောဖြစ်၏၊ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည် ရှိသော် ဤမနောဝိညာဏ်၌ ပယ်အပ်၏၊ ချုပ်သည် ရှိသော် ဤမနောဝိညာဏ်၌ ချုပ်၏။

လောက၌ စက္ခုသမ္ဖဿသည်။ပ။ လောက၌ သောတသမ္ဖဿသည်။ပ။ လောက၌ ဃာနသမ္ဖဿသည်။ပ။ လောက၌ ဇိဝှါသမ္ဖဿသည်။ပ။ လောက၌ ကာယသမ္ဖဿသည်။ပ။ လောက၌ မနောသမ္ဖဿသည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘောဖြစ်၏၊ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည် ရှိသော် ဤမနောသမ္ဖဿ၌ ပယ်အပ်၏၊ ချုပ်သည် ရှိသော် ဤ (မနောသမ္ဖဿ) ၌ ချုပ်၏။

လောက၌ စက္ခုသမ္ဖဿဇာဝေဒနာသည်။ပ။ လောက၌ သောတသမ္ဖဿဇာဝေဒနာသည်။ပ။ လောက၌ ဃာနသမ္ဖဿဇာဝေဒနာသည်။ပ။ လောက၌ ဇိဝှါသမ္ဖဿဇာဝေဒနာသည်။ပ။ လောက၌ ကာယသမ္ဖဿဇာဝေဒနာသည်။ပ။ လောက၌ မနောသမ္ဖဿဇာဝေဒနာသည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘော ဖြစ်၏၊ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည် ရှိသော် ဤမနောသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ၌ ပယ်အပ်၏၊ ချုပ်သည် ရှိသော် ဤမနောသမ္ဖဿ ဇာဝေဒနာ၌ ချုပ်၏။

လောက၌ ရူပသညာသည်။ပ။ လောက၌ သဒ္ဒသညာသည်။ပ။ လောက၌ ဂန္ဓသညာသည်။ပ။ လောက၌ ရသသညာသည်။ပ။ လောက၌ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသညာသည်။ပ။ လောက၌ ဓမ္မသညာသည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘော ဖြစ်၏၊ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည် ရှိသော် ဤဓမ္မသညာ၌ ပယ်အပ်၏၊ ချုပ်သည် ရှိသော် ဤဓမ္မသညာ၌ ချုပ်၏။

လောက၌ ရူပသဉ္စေတနာသည်။ပ။ လောက၌ သဒ္ဒသဉ္စေတနာသည်။ပ။ လောက၌ ဂန္ဓသဉ္စေတနာသည်။ပ။ လောက၌ ရသသဉ္စေတနာသည်။ပ။ လောက၌ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသဉ္စေတနာသည်။ပ။ လောက၌ ဓမ္မသဉ္စေတနာသည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘောဖြစ်၏၊ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည် ရှိသော် ဤဓမ္မသဉ္စေတနာ၌ ပယ်အပ်၏၊ ချုပ်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မသဉ္စေတနာ၌ ချုပ်၏။

လောက၌ ရူပတဏှာသည်။ပ။ လောက၌ သဒ္ဒတဏှာ သည်။ပ။ လောက၌ ဂန္ဓတဏှာ သည်။ပ။ လောက၌ ရသတဏှာသည်။ပ။ လောက၌ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာသည်။ပ။ လောက၌ ဓမ္မတဏှာသည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘောဖြစ်၏၊ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည် ရှိသော် ဤဓမ္မတဏှာ၌ ပယ်အပ်၏၊ ချုပ်သည် ရှိသော် ဤဓမ္မ တဏှာ၌ ချုပ်၏။

လောက၌ ရူပ ဝိတက်သည်။ပ။ လောက၌ သဒ္ဒဝိတက်သည်။ပ။ လောက၌ ဂန္ဓဝိတက်သည်။ပ။ လောက၌ ရသ ဝိတက်သည်။ပ။ လောက၌ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိတက်သည်။ပ။ လောက၌ ဓမ္မဝိတက်သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘော ဖြစ်၏၊ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည် ရှိသော် ဤဓမ္မဝိတက်၌ ပယ်အပ်၏၊ ချုပ်သည် ရှိသော် ဤဓမ္မဝိတက်၌ ချုပ်၏။

လောက၌ ရူပဝိစာရသည်။ပ။ လောက၌ သဒ္ဒဝိစာရသည်။ပ။ လောက၌ ဂန္ဓဝိစာရသည်။ပ။ လောက၌ ရသဝိစာရသည်။ပ။ လောက၌ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိစာရသည်။ပ။ လောက၌ ဓမ္မဝိစာရသည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘောဖြစ်၏၊ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည် ရှိသော် ဤဓမ္မဝိစာရ၌ ပယ်အပ်၏၊ ချုပ်သည် ရှိသော် ဤဓမ္မဝိစာရ၌ ချုပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားသဘောကို ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာ[၉၆] ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စာ

၁၃၅။ ရဟန်းတို့ ဒုက္ခနိရောဓ ဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စာ[၉၇]သည် အဘယ်နည်း။ မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤမဂ်အကျင့် လမ်းတည်း။ ဤမဂ် အကျင့်လမ်းတို့သည် အဘယ်တို့နည်း၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ[၉၈]သမ္မာသင်္ကပ္ပ[၉၉] သမ္မာဝါစာ[၁၀၀] သမ္မာကမ္မန္တ[၁၀၀] သမ္မာအာဇီဝ[၁၀၂] သမ္မာဝါယာမ[၁၀၃] သမ္မာသတိ[၁၀၄]သမ္မာသမာဓိ[၁၀၅]တို့ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ သမ္မာဒိဋ္ဌိသည် အဘယ်နည်း။

ဒုက္ခ၌ သိမြင်ခြင်း၊ ဒုက္ခ၏ ဖြစ်ကြောင်း၌ သိမြင်ခြင်း၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ၌ သိမြင်ခြင်း၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌ သိမြင်ခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ (သိမြင်ခြင်း) ကို မှန်စွာ သိမြင်ခြင်း 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ' ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သမ္မာသင်္ကပ္ပသည် အဘယ်နည်း။

(ကာမအာရုံမှ) လွတ်ကင်းသော ကြံစည်ခြင်း၊ ဖျက်ဆီးခြင်းမှ လွတ်ကင်းသော ကြံစည်ခြင်း၊ ညှဉ်းဆဲခြင်းမှ လွတ်ကင်းသော ကြံစည်ခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ(ကြံစည်ခြင်း)ကို မှန်စွာကြံခြင်း 'သမ္မာသင်္ကပ္ပ' ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သမ္မာဝါစာသည် အဘယ်နည်း။

မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း၊ ကုန်းစကားမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း၊ ရုန့်ကြမ်းသော စကားမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ(ကြဉ်ရှောင်ခြင်း) ကိုမှန်စွာ ပြောဆိုခြင်း 'သမ္မာဝါစာ' ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သမ္မာကမ္မန္တသည် အဘယ်နည်း။

အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ(ကြဉ်ရှောင်ခြင်း)ကို မှန်စွာ ပြုလုပ်ခြင်း 'သမ္မာကမ္မ န္တ' ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သမ္မာအာဇီဝသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှားသော အသက်မွေးခြင်းကို ပယ်စွန့်၍ မှန်စွာ အသက်မွေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေး၏။ ရဟန်းတို့ ဤ (အသက်မွေးခြင်း) ကို မှန်စွာ အသက် မွေးခြင်း 'သမ္မာအာဇီဝ' ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သမ္မာဝါယာမသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မဖြစ်သေးသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ် တရားတို့ကို မဖြစ်ပေါ်စေရန် ဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏၊ အားထုတ်၏၊ လုံ့လပြု၏၊ စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏၊ ဆောက်တည်၏။ ဖြစ်ပြီးသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ် တရားတို့ကို ပယ်ရန် ဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏၊ အားထုတ်၏၊ လုံ့လပြု၏၊ စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏၊ ဆောက်တည်၏။ မဖြစ်သေးသော ကုသိုလ် တရားတို့ကို ဖြစ်စေရန် ဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏၊ အားထုတ်၏၊ လုံ့လပြု၏၊ စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏၊ ဆောက်တည်၏။ ဖြစ်ပြီးသော ကုသိုလ် တရားတို့ တည်မြဲစေရန် မပျောက်ပျက် စေရန် တိုးတက် ဖြစ်ပွါးစေရန် ပြန့်ပြော စေရန် ပွါးများမှု ပြည့်စုံစေရန် ဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏၊ အားထုတ်၏၊ စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏၊ ဆောက်တည်၏။ ရဟန်းတို့ ဤ (အားထုတ်ခြင်း) ကို မှန်စွာအားထုတ်ခြင်း 'သမ္မာဝါယာမ' ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သမ္မာသတိသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ပြင်းစွာ အားထုတ်သော လုံ့လ ရှိသည် ဖြစ်၍ သမ္ပဇဉ် ဉာဏ်ရှိသည် ဖြစ်၍ သတိရှိသည် ဖြစ်၍ လောက၌ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်၍ ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ ပြင်းစွာ အားထုတ်သော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍ သမ္ပဇဉ်ဉာဏ်ရှိသည် ဖြစ်၍ သတိရှိသည် ဖြစ်၍ လောက၌ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်၍ ဝေဒနာတို့၌ ဝေဒနာတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ ပြင်းစွာ အားထုတ်သော လုံ့လ ရှိသည် ဖြစ်၍ သမ္ပဇဉ်ဉာဏ် ရှိသည် ဖြစ်၍ သတိ ရှိသည် ဖြစ်၍ လောက၌ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်၍ စိတ်၌ စိတ်ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ ပြင်းစွာ အားထုတ်သော လုံ့လ ရှိသည် ဖြစ်၍ သမ္ပဇဉ်ဉာဏ် ရှိသည် ဖြစ်၍ သတိ ရှိသည် ဖြစ်၍ လောက၌ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်၍ သဘော တရားတို့၌ သဘော တရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤ (အောက်မေ့ခြင်းသတိ) ကို မှန်စွာ အောက်မေ့ခြင်း 'သမ္မာသတိ' ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သမ္မာသမာဓိသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ဝိတက်နှင့် တကွဖြစ်သော ဝိစာရနှင့် တကွဖြစ်သော (နီဝရဏ) ကင်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည့် ပီတိ သုခရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

ဝိတက် ဝိစာရငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင် စေတတ်သော၊ သမာဓိကို ဖြစ်ပွား စေတတ်သော၊ ဝိတက်လည်းမရှိသော၊ ဝိစာရလည်းမရှိသော၊ သမာဓိကြောင့်ဖြစ်သည့် ပီတိသုခ ရှိသော ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

ပီတိ၏လည်း ကင်းခြင်းကြောင့် လျစ်လျူရှုလျက် သတိရှိလျက် ဆင်ခြင်လျက် နေ၏၊ သုခကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏၊ အကြင် (တတိယစျာန်) ကြောင့် ထိုသူကို "လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ" ဟု အရိယာ(ပုဂ္ဂိုလ်)တို့သည် ချီးမွမ်းပြောဆိုကုန်၏၊ ထိုတတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း ရှေးဦးကပင် ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ချုပ်နှင့်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ဆင်းရဲချမ်းသာကင်းသော ဥပေက္ခာကြောင့်ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသမာဓိကို မှန်စွာတည်ကြည်ခြင်း 'သမ္မာသမာဓိ' ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသဘောကို ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စာ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

၁၃၆။ ဤသို့ မိမိ၏ သဘောတရားတို့၌မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍နေ၏၊ သူတစ်ပါး၏ သဘောတရားတို့၌မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍နေ၏၊ မိမိ သူတစ်ပါး၏ သဘောတရားတို့၌မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ သဘောတရားတို့၌ ဖြစ်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏၊ သဘောတရားတို့၌ ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ပျက်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ မူလည်း နေ၏၊ သဘောတရားတို့၌ ဖြစ်ကြောင်း ပျက်ကြောင်း တရားနှင့် ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏၊ ထို့ပြင် "သဘောတရား တို့သည် သာလျှင် ရှိကုန်၏" ဟု ထိုရဟန်းအား သတိသည် ရှေးရှုထင်၏၊ (ထိုသတိသည်) အဆင့်ဆင့် အသိဉာဏ်တိုးပွားခြင်းငှါသာဖြစ်၏၊ အဆင့်ဆင့် သတိ တစ်ဖန် တိုးပွားခြင်း ငှါသာဖြစ်၏၊ (ထိုရဟန်းသည် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မမှီမတွယ်မူ၍လည်း နေ၏၊ လောက၌ တစ်စုံတစ်ရာ ကိုမျှလည်း (ငါ,ငါ၏ဥစ္စာဟု) စွဲလည်း မစွဲလမ်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် အရိယသစ္စာ လေးပါး သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

သစ္စာပိုင်းပြီး၏။

သဘောတရားကို ဆင်ခြင်ခြင်းပြီး၏။

၁၃၇။ ရဟန်းတို့ မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်မဆို ဤသတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို ခုနစ်နှစ်တို့ ပတ်လုံး ဤဟောပြသောနည်းဖြင့် ပွါးငြားအံ့၊ ထိုပွါးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် အရဟတ္တဖိုလ် ဖြစ်စေ၊ ဥပါဒါန် အကြွင်း ရှိသေးလျှင် အနာဂါမိဖိုလ် ဖြစ်စေ ဤဖိုလ် နှစ်ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးသော ဖိုလ်ကို (အမှန်ရပေမည် ဟု) အလိုရှိအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ခုနစ်နှစ်ကို ထားဘိဦး၊ ရဟန်းတို့ မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်မဆို ဤသတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို ခြောက်နှစ်တို့ ပတ်လုံး ဤဟောပြသောနည်းဖြင့် ပွားငြားအံ့။ပ။ ငါးနှစ်တို့ ပတ်လုံး။ လေးနှစ်တို့ ပတ်လုံး။ သုံးနှစ်တို့ ပတ်လုံး။ နှစ်နှစ်တို့ ပတ်လုံး။ တစ်နှစ် ပတ်လုံး။

ရဟန်းတို့ တစ်နှစ်ကို ထားဘိဦး၊ ရဟန်းတို့ မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်မဆို ဤသတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို ခုနစ်လတို့ ပတ်လုံး ဤဟောပြသောနည်းဖြင့် ပွါးငြားအံ့၊ ထိုပွါးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် အရဟတ္တဖိုလ် ဖြစ်စေ၊ ဥပါဒါန် အကြွင်း ရှိသေးလျှင် အနာဂါမိဖိုလ် ဖြစ်စေ ဤဖိုလ် နှစ်ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးသော ဖိုလ်ကို (အမှန်ရပေမည် ဟု) အလိုရှိအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ခုနစ်လကို ထားဘိဦး၊ ရဟန်းတို့ မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်မဆို ဤသတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို ခြောက်လတို့ ပတ်လုံး ဤဟောပြသောနည်းဖြင့် ပွါးငြားအံ့။ပ။ ငါးလတို့ ပတ်လုံး။ လေးလတို့ ပတ်လုံး။ သုံးလတို့ ပတ်လုံး။ နှစ်လတို့ ပတ်လုံး။ တစ်လ ပတ်လုံး။ လခွဲ ပတ်လုံး။

ရဟန်းတို့ လခွဲကို ထားဘိဦး၊ ရဟန်းတို့ မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်မဆို ဤသတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို ခုနစ်ရက် ပတ်လုံး ဤဟောပြသောနည်းဖြင့် ပွါးငြားအံ့၊ ထိုပွါးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် အရဟတ္တဖိုလ် ဖြစ်စေ၊ ဥပါဒါန် အကြွင်း ရှိသေးလျှင် အနာဂါမိဖိုလ် ဖြစ်စေ ဤဖိုလ် နှစ်ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးသော ဖိုလ်ကို (အမှန်ရပေမည် ဟု) အလိုရှိအပ်၏။

၁၃၈။ "ရဟန်းတို့ ဤခရီးလမ်းသည် သတ္တဝါတို့၏စိတ် စင်ကြယ်ရန်၊ စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း တို့ကို လွန်မြောက်ရန်၊ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်းတို့ ချုပ်ငြိမ်းရန်၊ အရိယမဂ်ကို ရရန်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုရန်၊ တစ်ကြောင်းတည်းသော ခရီးလမ်း ဖြစ်၏၊ ယင်းသည့် ခရီးလမ်းကား ဤသတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ ပင်တည်း" ဟု ဤသို့ အကြင် သတိပဋ္ဌာန်တရား ကြွေငြာချက်ကို ငါဆိုခဲ့၏၊ ဤကြေညာချက် ကိုဤ (အကျိုးနှစ်ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါး အမှန် ရရှိနိုင်ခြင်း) ကို ရည်ရွယ်၍ ဆို၏ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို ဟောတော် မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုကုန်သည် ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြလေကုန် သတည်း။

ဆယ်ခုမြောက် မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်ပြီး၏။

ရှေးဦးစွာသော မူလပရိယာယဝဂ်ပြီး၏။

မူလပရိယာယဝဂ်၏ သုတ်အကျဉ်းချုပ်

မူလပရိယာယသုတ်၊ သဗ္ဗာသဝသုတ်၊ ဓမ္မဒါယာဒသုတ်၊ ဘယဘေရဝသုတ်၊ အနင်္ဂဏသုတ်၊ အာကင်္ခေယျသုတ်၊ ဝတ္ထသုတ်၊ သလ္လေခသုတ်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ်၊ သတိပဋ္ဌာနသုတ်၊ ဤသို့ သုတ်တို့သည် ဆယ်သုတ်တို့တည်း။

အတုမဲ့သော မြတ်သော မူလ ပရိယာယဝဂ်ပြီး၏။

၁။ အောက်မေ့ခြင်း။
၂။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ လောကကို ဆိုလိုသည်။
၃။ လိုချင် တပ်မက်ခြင်း။
၄။ နှလုံး မသာခြင်း။
၅။ ဝမ်းဗိုက်ကို ရှိုက်၍ လွှတ်ရသည်ကို ရည်၍ ထွက်လေ လွှတ်သည်ကို ရှိုက်သည်ဟု ဝေါဟာရပြုသည်။
၆။ ဤပါဠိတော်၌ မပါ။ ခုဒ္ဒကပါဌပါဠိတော် (ဆဋ္ဌ) နံပါတ် (၂) ဒွတ္တိံသာကာရနှင့် သုတ္တနိပါတ်ပါဠိတော် ဧကာဒသမ ဝိဇယသုတ် (ဆဋ္ဌ) နံပါတ် (၁၀၈)တို့၌ပါသည်။
၇။ ခံစားခြင်း။
၈။ ချမ်းသာသော ခံစားခြင်း။
၉။ ဆင်းရဲသော ခံစားခြင်း။
၁၀။ ဆင်းရဲ မဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်သော ခံစားခြင်း။
၁၁။ တပ်မက်ခြင်း။
၁၂။ အမျက်ထွက်ခြင်း
၁၃။ တွေဝေခြင်း။
၁၄။ ကျုံ့သောစိတ်။
၁၅။ ပျံ့သောစိတ်။
၁၆။ ရူပအရူပစိတ်။
၁၇။ ကာမာဝစရစိတ်။
၁၈။ ကာမာဝစရစိတ်။
၁၉။ ရူပအရူပစိတ်။
၂၀။ အပ္ပနာသမာဓိ ဥပစာရသမာဓိရှိသော တည်ကြည်သောစိတ်။
၂၁။ သမာဓိနှစ်ပါးကင်းသော မတည်ကြည်သောစိတ်။
၂၂။ လွတ်မြောက်သောစိတ်။
၂၃။ မလွတ်မြောက်သောစိတ်။
၂၄။ အပိတ်အပင်တရား
၂၅။ ကာမဂုဏ်အလို
၂၆။ သူတစ်ပါးပျက်စီးစေလိုခြင်းသဘော
၂၇။ လေးလံထိုင်းမှိုင်းခြင်း
၂၈။ ပျံ့လွင့်ခြင်း
၂၉။ နောင်တ တစ်ဖန်ပူပန်ခြင်း
၃၀။ မဝေခွဲနိုင်ခြင်း
၃၁။ မှတ်သိခြင်း
၃၂။ ပြုပြင်စီရင်မှု အားထုတ်မှု
၃၃။ အထူးသိမှု
၃၄။ ဖြစ်ရာအကြောင်း
၃၅။ သစ္စာတို့ကိုသိကြောင်း
၃၆။ မဂ်ဉာဏ်၏အကြောင်းဖြစ်သော အောက်မေ့ခြင်း။

၃၇။ မဂ်ဉာဏ်၏အကြောင်းဖြစ်သော တရားသဘောကို စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း။
၃၈။ မဂ်ဉာဏ်၏အကြောင်းဖြစ်သော အားထုတ်ခြင်း။
၃၉။ မဂ်ဉာဏ်၏အကြောင်းဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း။
၄၀။ မဂ်ဉာဏ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော ကိုယ်စိတ်၏ ငြိမ်းချမ်းခြင်း။
၄၁။ မဂ်ဉာဏ်၏အကြောင်းဖြစ်သော တည်ကြည်ခြင်း။
၄၂။ မဂ်ဉာဏ်၏အကြောင်းဖြစ်သော အညီအမျှရှုခြင်း။
၄၃။ ပဋိသန္ဓေတည်နေခြင်း။
၄၄။ အိုခြင်း။
၄၅။ သေခြင်း။
၄၆။ စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်း။
၄၇။ ငိုကြွေးခြင်း။
၄၈။ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း။
၄၉။ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း။
၅၀။ ပြင်းစွာပူပန်ခြင်း။
၅၁။ နာခြင်း။
၅၂။ (တဏှာ ဒိဋ္ဌိဟူသော) ပါဒါန်၏ အာရုံတရားစု။
၅၃။ တပ်မက်ခြင်း။
၅၄။ ကာမဘုံ၌ တပ်မက်ခြင်း။
၅၅။ ရူပအရူပဘုံတို့၌ တပ်မက်ခြင်း။
၅၆။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိနှင့်တကွဖြစ်သော တပ်မက်ခြင်း။
၅၇။ အဆင်း။
၅၈။ အသံ။
၅၉။ အနံ့။
၆၀။ အရသာ။
၆၁။ အတွေ့အထိ။
၆၂။ မျက်စိ၌မှီသောစိတ်။
၆၃။ နား၌မှီသောစိတ်။
၆၄။ နှာခေါင်း၌မှီသောစိတ်။
၆၅။ လျှာ၌မှီသောစိတ်။
၆၆။ ကိုယ်၌မှီသောစိတ်။
၆၇။ မနော၌မှီသောစိတ်။
၆၈။ မျက်စိအတွေ့။
၆၉။ နားအတွေ့။
၇၀။ နှာခေါင်းအတွေ့။
၇၁။ လျှာအတွေ့။
၇၂။ ကိုယ်အတွေ့။
၇၃။ မနောအတွေ့။
၇၄။ မျက်စိအတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားခြင်း။
၇၅။ နားအတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားခြင်း။
၇၆။ နှာခေါင်းအတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားခြင်း။
၇၇။ လျှာအတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားခြင်း။
၇၈။ ကိုယ်အတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားခြင်း။
၇၉။ မနောအတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားခြင်း။
၈၀။ ရူပါရုံ၌ မှတ်သားခြင်း။
၈၁။ သဒ္ဒါရုံ၌ မှတ်သားခြင်း။
၈၂။ ဂန္ဓာရုံ၌ မှတ်သားခြင်း။
၈၃။ ရသာရုံ၌ မှတ်သားခြင်း။

၈၄။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၌ မှတ်သားခြင်း။
၈၅။ ဓမ္မာရုံ၌ မှတ်သားခြင်း။
၈၆။ ရူပါရုံ၌ စေ့ဆော်ခြင်း။
၈၇။ သဒ္ဒါရုံ၌ စေ့ဆော်ခြင်း။
၈၈။ ဂန္ဓာရုံ၌ စေ့ဆော်ခြင်း။
၈၉။ ရသာရုံ၌ စေ့ဆော်ခြင်း။
၉၀။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၌ စေ့ဆော်ခြင်း။
၉၁။ ဓမ္မာရုံ၌ စေ့ဆော်ခြင်း။
၉၂။ ရူပါရုံ၌ တပ်မက်ခြင်း။
၉၃။ ရူပါရုံ၌ကြံစည်ခြင်း။
၉၄။ ရူပါရုံ၌ သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း။
၉၅။ ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်းအရိယာတို့ သိအပ်သော အမှန်တရား။
၉၆။ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ အရိယာတို့ သိအပ်သော အမှန်တရား။
၉၇။ ဆင်းရဲချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဟူသော အရိယာတို့ သိအပ်သော အမှန်တရား။
၉၈။ မှန်စွာသိမြင်ခြင်း။
၉၉။ မှန်စွာကြံခြင်း။
၁၀၀။ မှန်စွာပြောဆိုခြင်း။
၁၀၁။ မှန်စွာပြုလုပ်ခြင်း။
၁၀၂။ မှန်စွာအသက်မွေးခြင်း။
၁၀၃။ မှန်စွာအားထုတ်ခြင်း။
၁၀၄။ မှန်စွာအောက်မေ့ခြင်း။
၁၀၅။ မှန်စွာတည်ကြည်ခြင်း။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၂ - သီဟနာဒဝဂ် ===

၁ - စူဠသီဟနာဒသုတ်

၁၃၉။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန် ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော် မူ၏။ ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား" ဟု ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

"ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ သာလျှင် (သောတာပန်) ရဟန်း 'သမဏ' ရှိ၏၊ ဤ သာသနာ တော်၌ သာလျှင် ဒုတိယ (သကဒါဂါမ်) ရဟန်း 'သမဏ'ရှိ၏၊ ဤသာသနာတော်၌ သာလျှင် တတိယ (အနာဂါမ်) ရဟန်း 'သမဏ'ရှိ၏၊ ဤသာသနာတော်၌ သာလျှင် စတုတ္ထ (ရဟန္တာ) ရဟန်း 'သမဏ' ရှိ၏၊ သာသနာ့ ပြင် ပပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အယူဝါဒတို့သည် (သစ္စာလေးပါးကို သိသော) ရဟန်း 'သမဏ'တို့မှ ဆိတ်သုဉ်း ကုန်၏" ဟု ဤသို့ မကြောက်မရွံ့ကောင်းစွာကြုံးဝါးကြကုန်လော့။

၁၄၀။ ရဟန်းတို့ အယူတစ်ပါးရှိသော ပရိဗိုဇ်တို့က "အသျှင်တို့ သင်တို့သည် ဤသာသနာတော်၌ သာလျှင် (သောတာပန်) ရဟန်း 'သမဏ' ရှိ၏၊ ဤသာသနာတော်၌ သာလျှင် ဒုတိယ (သကဒါဂါမ်) ရဟန်း 'သမဏ' ရှိ၏၊ ဤသာသနာတော်၌ သာလျှင် တတိယ (အနာဂါမ်) ရဟန်း 'သမဏ' ရှိ၏၊ ဤသာသနာတော်၌ သာလျှင် စတုတ္ထ (ရဟန္တာ) ရဟန်း 'သမဏ'ရှိ၏၊ သာသနာ့ပြင်ပ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အယူဝါဒတို့သည် (သစ္စာလေးပါးကို သိသော) ရဟန်း သမဏတို့မှ ဆိတ်သုဉ်း ကုန်၏" ဟု ပြောဆိုကြ ကုန်၏။ "အသျှင်တို့၏ အထောက်အထားကား အဘယ်နည်း၊ (အားကိုးအားထား) အကိုး အကားကား အဘယ်နည်း" ဟု ပြောဆိုရာသော အကြောင်းသည် ရှိပေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပြောဆိုကြ ကုန်သော အယူတစ်ပါး ရှိသော ပရိဗိုဇ်တို့ကို "ငါ့သျှင်တို့ သိတော် မူမြင်တော် မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော (တရား အားလုံးကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော် မူသော မြတ်စွာဘုရားက ငါတို့အား ဟောထားသော တရားလေးပါးတို့ကို ငါတို့သည် မိမိကိုယ်၌ ကောင်းစွာ တွေ့မြင်ကြကုန်သောကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ သာလျှင် (သောတာပန်) ရဟန်း 'သမဏ' ရှိ၏၊ ဤသာသနာတော်၌ သာလျှင် ဒုတိယ (သကဒါဂါမ်) ရဟန်း 'သမဏ' ရှိ၏၊ ဤသာသနာတော်၌ သာလျှင် တတိယ (အနာဂါမ်) ရဟန်း 'သမဏ' ရှိ၏၊ ဤသာသနာတော်၌ သာလျှင် စတုတ္ထ (ရဟန္တာ) ရဟန်း 'သမဏ' ရှိ၏၊ သာသနာ့ပြင်ပ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အယူဝါဒတို့သည် (သစ္စာ လေးပါးကို) သိသော ရဟန်း 'သမဏ' တို့မှ ဆိတ်သုဉ်းကုန်၏ ဟု ငါတို့ ပြောဆိုပါကုန်၏" ဟူ၍ ပြောဆိုကြ ကုန်ရာ၏။

တရား လေးပါးတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။

"ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့အား ဘုရား၌ ကြည်ညိုခြင်း ရှိ၏၊ တရား၌ ကြည်ညိုခြင်း ရှိ၏၊ အကျင့် သီလတို့၌ ဖြည့်ကျင့်မှုကို ပြုလေ့ရှိ၏၊ ချစ်နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်သည့် တရားကျင့်ဘက် လူ ရဟန်းတို့ ရှိကြ ကုန်၏၊ ငါ့သျှင်တို့ သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (တရား အားလုံးကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားက ငါတို့အား ဟောကြားထားတော် မူသော တရား လေးပါးတို့ကို ငါတို့သည် မိမိကိုယ်၌ ကောင်းစွာ တွေ့မြင်ကြ ကုန်သောကြောင့် 'ဤ သာသနာတော်၌ သာလျှင် (သောတာပန်) ရဟန်း 'သမဏ' ရှိ၏၊ ဤသာသနာတော်၌ သာလျှင် ဒုတိယ (သကဒါဂါမ်) ရဟန်း 'သမဏ' ရှိ၏၊ ဤ သာသနာတော်၌ သာလျှင် တတိယ (အနာဂါမ်) ရဟန်း 'သမဏ' ရှိ၏၊ ဤသာသနာတော်၌ သာလျှင် စတုတ္ထ (ရဟန္တာ) ရဟန်း 'သမဏ' ရှိ၏၊ သာသနာ့ပြင်ပ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏

အယူဝါဒတို့သည် ရဟန်း 'သမဏ' တို့မှ ဆိတ်သုဉ်း ကုန်၏'- ဟု ငါတို့ ပြောဆိုကြပါ ကုန်၏" ဟူ၍ (ပြောဆိုကြ ကုန်ရာ၏)။

၁၄၁။ ရဟန်းတို့ အယူတစ်ပါး ရှိသော ပရိဗိုဇ်တို့က ဤသို့ ပြောဆိုရာသော အကြောင်း ရှိပေသေး၏၊ "ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့အားလည်း ငါတို့၏ ဘုရား၌ ကြည်ညိုခြင်း ရှိ၏၊ ငါတို့၏ တရား၌ ကြည်ညိုခြင်း ရှိ၏၊ ငါတို့သည်လည်း ငါတို့၏ အကျင့်တို့၌ ဖြည့်ကျင့်မှုကို ပြုလေ့ ရှိကြကုန်၏၊ ငါတို့အားလည်း ချစ်နှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်သော တရား ကျင့်ဘက် လူ ရဟန်းတို့ ရှိကြ ကုန်၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤအရာ၌ သင်တို့နှင့် ငါတို့၏ ထူးခြားချက်ကား အဘယ်နည်း၊ သာလွန်ချက်ကား အဘယ်နည်း၊ ခြားနားချက်ကား အဘယ်နည်း" ဟု (ပြောဆိုရာသော အကြောင်း ရှိပေသေး၏)။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပြောဆိုကြသော အယူတစ်ပါးရှိသူ ပရိဗိုဇ်တို့ကို "ငါ့သျှင်တို့ အဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် တစ်မျိုးတည်းလော၊ သို့မဟုတ် အမျိုးမျိုးလော" ဟု မေးမြန်းကြ ကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ အယူတစ်ပါး ရှိသော ပရိဗိုဇ်တို့သည် ကောင်းစွာ ဖြေဆိုလိုကြသော် "ငါ့သျှင်တို့ အဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် တစ်မျိုးတည်း သာတည်း၊ အမျိုးမျိုး မဟုတ်" ဟု ဖြေဆိုကြ ကုန်ရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုအဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' ရှိသော သူအား ဖြစ်သလော၊ သို့မဟုတ် စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' ကင်းသော သူအား ဖြစ်သလော ဟု မေးမြန်းကြ ကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ အယူတစ်ပါး ရှိသော ပရိဗိုဇ်တို့သည် ကောင်းစွာ ဖြေဆိုလိုကြသော် "ငါ့သျှင်တို့ အဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' ကင်းသူအားသာ ဖြစ်၏၊ ထိုအဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ' ရှိသူအား မဖြစ်" ဟု ဖြေဆိုကြ ကုန်ရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုအဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် ကြမ်းတမ်း ပြစ်မှားခြင်း 'ဒေါသ' ရှိသူအား ဖြစ်သလော၊ သို့မဟုတ် ကြမ်းတမ်း ပြစ်မှားခြင်း 'ဒေါသ' ကင်းသူအား ဖြစ်သလော ဟု မေးမြန်းကြ ကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ အယူတစ်ပါး ရှိသော ပရိဗိုဇ်တို့သည် ကောင်းစွာ ဖြေဆိုလိုကြသော် "ငါ့သျှင်တို့ ထိုအဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် ကြမ်းတမ်း ပြစ်မှားခြင်း 'ဒေါသ' ကင်းသူအားသာ ဖြစ်၏၊ ထိုအဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် ကြမ်းတမ်း ပြစ်မှားခြင်း ရှိသူအား မဖြစ်" ဟု ဖြေဆိုကြ ကုန်ရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုအဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ရှိသူအား ဖြစ်သလော၊ သို့မဟုတ် တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ကင်းသူအား ဖြစ်သလော ဟု မေးမြန်းကြ ကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ အယူတစ်ပါး ရှိသော ပရိဗိုဇ်တို့သည် ကောင်းစွာ ဖြေဆိုလိုကြသော် "ငါ့သျှင်တို့ ထိုအဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ကင်းသူအားသာ ဖြစ်၏၊ ထိုအဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ရှိသူအား မဖြစ်" ဟု ဖြေဆိုကြ ကုန်ရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုအဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် တပ်မက်ခြင်း 'တဏှာ' ရှိသူအား ဖြစ်သလော၊ သို့မဟုတ် တပ်မက်ခြင်း 'တဏှာ' ကင်းသူအား ဖြစ်သလော ဟု မေးမြန်းကြ ကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ အယူတစ်ပါး ရှိသော ပရိဗိုဇ်တို့သည် ကောင်းစွာ ဖြေဆိုလိုကြသော် "ငါ့သျှင်တို့ ထိုအဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် တပ်မက်ခြင်း 'တဏှာ' ကင်းသူအားသာ ဖြစ်၏၊ ထိုအဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် တပ်မက်ခြင်း 'တဏှာ' ရှိသူအား မဖြစ်" ဟု ဖြေဆိုကြ ကုန်ရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုအဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် အစွဲအလမ်း 'ဥပါဒါန်' ရှိသူအား ဖြစ်သလော၊ သို့မဟုတ် အစွဲအလမ်း 'ဥပါဒါန်' မရှိသူအား ဖြစ်သလော ဟု မေးမြန်းကြ ကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ အယူတစ်ပါး ရှိသော ပရိဗိုဇ်တို့သည် ကောင်းစွာ ဖြေဆိုလိုကြသော် "ငါ့သျှင်တို့ ထိုအဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် အစွဲအလမ်း 'ဥပါဒါန်' မရှိသူအားသာ ဖြစ်၏၊ ထိုအဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် အစွဲအလမ်း 'ဥပါဒါန်' ရှိသူအား မဖြစ်" ဟု ဖြေဆိုကြ ကုန်ရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုအဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် ပညာရှိသူအား ဖြစ်သလော၊ သို့မဟုတ် ပညာ မရှိသူအား ဖြစ်သလော ဟု မေးမြန်းကြ ကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ အယူတစ်ပါး ရှိသော ပရိဗိုဇ်တို့သည် ကောင်းစွာ ဖြေဆိုလိုကြသော် "ငါ့သျှင်တို့ ထိုအဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် ပညာရှိသူအားသာ ဖြစ်၏၊ ထိုအဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် ပညာ မရှိသူအား မဖြစ်" ဟု ဖြေဆိုကြ ကုန်ရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုအဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်း ရှိသူအား ဖြစ်သလော၊ သို့မဟုတ် ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်း မရှိသူအား ဖြစ်သလော ဟု မေးမြန်းကြ ကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ အယူတစ်ပါး ရှိသော ပရိဗိုဇ်တို့သည် ကောင်းစွာ ဖြေဆိုလိုကြသော် "ငါ့သျှင်တို့ ထိုအဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်း မရှိသူအားသာ ဖြစ်၏၊ ထိုအဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်း ရှိသူအား မဖြစ်" ဟု ဖြေဆိုကြ ကုန်ရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် သံသရာချဲ့ တရား၌ မွေ့လျော် ပျော်ပိုက်သူအား ဖြစ်သလော၊ သို့မဟုတ် သံသရာချဲ့ တရား၌ မမွေ့လျော် မပျော်ပိုက်သူအား ဖြစ်သလော ဟု မေးမြန်းကြ ကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ အယူတစ်ပါး ရှိသော ပရိဗိုဇ်တို့သည် ကောင်းစွာ ဖြေဆိုလိုကြသော် "ငါ့သျှင်တို့ ထိုအဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် သံသရာချဲ့ တရား၌ မမွေ့လျော် မပျော်ပိုက်သူအားသာ ဖြစ်၏၊ ထိုအဆုံးသတ် ပန်းတိုင်သည် သံသရာ ချဲ့တရား၌ မွေ့လျော် ပျော်ပိုက်သူအား မဖြစ်" ဟု ဖြေဆိုကြ ကုန်ရာ၏။

၁၄၂။ ရဟန်းတို့ အယူမှားသော ဒိဋ္ဌိတို့သည် ဘဝမြဲ၏ ဟု ယူမှားခြင်း 'ဘဝဒိဋ္ဌိ'၊ ဘဝပြတ်၏ ဟု ယူမှားခြင်း 'ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ' အားဖြင့် နှစ်ပါးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဘဝဒိဋ္ဌိ၌ ကပ်ငြိ ဘဝဒိဋ္ဌိသို့ ချဉ်းကပ် ဘဝဒိဋ္ဌိ၌ သက်ဝင်ကြ ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် ဝိဘဝဒိဋ္ဌိနှင့် ဆန့်ကျင်ကြ ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ၌ ကပ်ငြိ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိသို့ ချဉ်းကပ် ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ၌ သက်ဝင်ကြကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် ဘဝဒိဋ္ဌိနှင့် ဆန့်ကျင်ကြ ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် ဤဒိဋ္ဌိ နှစ်ပါးတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိကြကုန်၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် စွဲမက်ခြင်း ရှိသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏၊ ပြစ်မှားခြင်း ရှိသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏၊ တွေဝေခြင်း ရှိသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏၊ တပ်မက်ခြင်း 'တဏှာ' ရှိသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏၊ အစွဲအလမ်း ရှိသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏၊ ပညာ မရှိသူများ ဖြစ်ကြ ကုန်၏၊ ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်း ရှိသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏၊ သံသရာချဲ့ တရား၌ မွေ့လျော် ပျော်ပိုက်ကြ ကုန်၏။

ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် (ပဋိသန္ဓေ တည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့မှ မလွတ်မြောက်ကြကုန်၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ မလွတ်မြောက်ကြကုန် ဟု ငါဘုရား ဆို၏။

ရဟန်းတို့ သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် ဤဒိဋ္ဌိ နှစ်ပါးတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိကြကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် စွဲမက်ခြင်း ကင်းကြ ကုန်၏၊ ပြစ်မှားခြင်း ကင်းကြ ကုန်၏၊ တွေဝေခြင်း ကင်းကြ ကုန်၏၊ တပ်မက်ခြင်း ကင်းကြ ကုန်၏၊ အစွဲအလမ်း မရှိသူများ ဖြစ်ကြ ကုန်၏၊ ပညာ ရှိသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏၊ ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်း မရှိသူများ ဖြစ်ကြ ကုန်၏၊

သံသရာချဲ့ တရား၌ မမွေ့လျော် မပျော်ပိုက်ကြကုန်၊ ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် (ပဋိသန္ဓေ တည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့မှ လွတ်မြောက်ကြ ကုန်၏၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက် ကြကုန်၏ ဟု ငါဘုရား ဆို၏။

၁၄၃။ ရဟန်းတို့ စွဲလမ်းခြင်း 'ဥပါဒါန်'တို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း။ အဘယ် လေးပါးတို့နည်းဟူမူ- ကာမ၌ စွဲလမ်းခြင်း 'ကာမုပါဒါန်'၊ အယူမှား၌ စွဲလမ်းခြင်း 'ဒိဋ္ဌုပါဒါန်'၊ အလေ့အကျင့်၌ စွဲလမ်းခြင်း 'သီလဗ္ဗတုပါဒါန်'၊ အတ္တ ဟု စွဲလမ်းခြင်း 'အတ္တဝါဒုပါဒါန်' တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဥပါဒါန်အားလုံး လွန်မြောက်ခြင်းကို ပြောဆို၏ ဟု ဝန်ခံကြသည့် သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် ရှိကြကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဥပါဒါန်အားလုံး လွန်မြောက်ခြင်းကို ကောင်းစွာ မပညတ်ကြကုန်၊ ကာမုပါဒါန် လွန်မြောက်ခြင်း မျှကိုသာ ပညတ်ကြ ကုန်၏၊ ဒိဋ္ဌုပါဒါန်, သီလဗ္ဗတုပါဒါန်, အတ္တဝါဒုပါဒါန် လွန်မြောက်ခြင်းကိုကား မပညတ်ကြကုန်။ ထိုသို့ မပညတ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့် နည်း၊ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဤအကြောင်း သုံးပါးတို့ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိကြကုန်၊ ထို့ကြောင့် ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဥပါဒါန် အားလုံး လွန်မြောက်ခြင်းကို ပြောဆို၏ ဟု ဝန်ခံကြကုန်လျက် ဥပါဒါန်အားလုံး လွန်မြောက်ခြင်းကို ကောင်းစွာ မပညတ်ကြကုန်၊ ကာမုပါဒါန် လွန်မြောက်ခြင်း မျှကိုသာ ပညတ်ကြ ကုန်၏၊ ဒိဋ္ဌုပါဒါန် လွန်မြောက်ခြင်းကို မပညတ်ကြကုန်၊ သီလဗ္ဗတု ပါဒါန် လွန်မြောက်ခြင်းကို မပညတ်ကြကုန်၊ အတ္တဝါဒုပါဒါန် လွန်မြောက်ခြင်းကို မပညတ်ကြကုန်။

ရဟန်းတို့ ဥပါဒါန်အားလုံး လွန်မြောက်ခြင်းကို ပြောဆို၏ဟု ဝန်ခံကြသည့် သမဏဗြာဟ္မဏအချို့ တို့သည် ရှိကြကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဥပါဒါန်အားလုံး လွန်မြောက်ခြင်းကို ကောင်းစွာ မပညတ်ကြကုန်၊ ကာမုပါဒါန်နှင့် ဒိဋ္ဌုပါဒါန် လွန်မြောက်ခြင်းမျှကိုသာ ပညတ်ကြ၍ သီလဗ္ဗတုပါဒါန်နှင့် အတ္တဝါဒုပါဒါန် လွန်မြောက်ခြင်းကိုကား မပညတ်ကြကုန်။ ထိုသို့ မပညတ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့် နည်း၊ ထိုအသျှင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဤအကြောင်းနှစ်ပါးတို့ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိကြကုန်၊ ထို့ကြောင့် ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဥပါဒါန် အားလုံး လွန်မြောက်ခြင်းကို ပြောဆို၏ ဟု ဝန်ခံကြကုန်လျက် ဥပါဒါန်အားလုံး လွန်မြောက်ခြင်းကို ကောင်းစွာ မပညတ်ကြကုန်၊ ကာမုပါဒါန်နှင့် ဒိဋ္ဌုပါဒါန် လွန်မြောက်ခြင်းမျှကိုသာ ပညတ်ကြ၍ သီလဗ္ဗတုပါဒါန်နှင့် အတ္တဝါဒုပါဒါန် လွန်မြောက်ခြင်း ကိုကား မပညတ်ကြကုန်။

ရဟန်းတို့ ဥပါဒါန်အားလုံး လွန်မြောက်ခြင်းကို ပြောဆို၏ဟု ဝန်ခံကြသည့် သမဏဗြာဟ္မဏအချို့ တို့သည် ရှိကြကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဥပါဒါန်အားလုံး လွန်မြောက်ခြင်းကို ကောင်းစွာ မပညတ်ကြကုန်၊ ကာမုပါဒါန် ဒိဋ္ဌုပါဒါန် သီလဗ္ဗတုပါဒါန် လွန်မြောက်ခြင်းမျှကိုသာ ပညတ်ကြ ကုန်၏၊ အတ္တဝါဒုပါဒါန် လွန်မြောက်ခြင်းကိုကား မပညတ်ကြကုန်။ ထိုသို့ မပညတ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့် နည်း၊ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဤအကြောင်းတစ်ပါးကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိကြကုန်၊ ထို့ကြောင့် ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဥပါဒါန်အားလုံး လွန်မြောက်ခြင်းကို ပြောဆို ဝန်ခံကြ ကုန်လျက် ဥပါဒါန်အားလုံး လွန်မြောက်ခြင်းကို ကောင်းစွာ မပညတ်ကြကုန်၊ ကာမုပါဒါန်, ဒိဋ္ဌုပါဒါန်, သီလဗ္ဗတုပါဒါန် လွန်မြောက်ခြင်းမျှကိုသာ ပညတ်ကြ ကုန်၏၊ အတ္တဝါဒုပါဒါန် လွန်မြောက်ခြင်းကိုကား မပညတ်ကြကုန်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ (မိမိတို့) ဆရာ၌ ကြည်ညိုခြင်းကို ကောင်းမြတ်၏ ဟု မဆိုရ၊ တရား၌ ကြည်ညိုခြင်းကို ကောင်းမြတ်၏ ဟု မဆိုရ၊ အကျင့် သီလတို့၌ ဖြည့်ကျင့်မှု ပြုလေ့ ရှိခြင်းကို ကောင်းမြတ်၏ ဟု မဆိုရ၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ ချစ်နှစ်သက်ခြင်းကို ကောင်းမြတ်၏ ဟု မဆိုရ။ ထိုသို့ ကောင်းမြတ်၏ ဟု မဆိုရခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ မကောင်းသဖြင့် ပြောဆို ဟောကြား ထား၍ ဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်း မဟုတ်သော၊ ငြိမ်းအေးခြင်းကို

မဖြစ်စေ တတ်သော၊ ဘုရားစစ် မဟုတ်သူတို့ ဟောကြားထားသည့် ဓမ္မဝိနယ၌ ဖြစ်မြဲ ဓမ္မတာ အတိုင်းသာ ဖြစ်ရသော ကြောင့်တည်း။

၁၄၄။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (တရား အားလုံးကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဥပါဒါန်တရားအားလုံး လွန်မြောက်ခြင်းကို ပြောဆို၏ ဟု ဝန်ခံလျက်ဥပါဒါန် တရားအားလုံး လွန်မြောက်ခြင်းကို ကောင်းစွာ ပညတ်တော် မူ၏၊ ကာမုပါဒါန် လွန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်တော် မူ၏၊ ဒိဋ္ဌုပါဒါန် လွန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်တော်မူ၏၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါန် လွန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်တော် မူ၏၊ အတ္တဝါဒုပါဒါန် လွန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်တော် မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ ဘုရားအပေါ်၌ ကြည်ညိုခြင်းကို ကောင်းမြတ်၏ ဟု ဆိုရ၏၊ တရား၌ ကြည်ညိုခြင်းကို ကောင်းမြတ်၏ ဟု ဆိုရ၏၊ အကျင့် သီလတို့၌ ဖြည့်ကျင့်မှု ပြုလေ့ရှိခြင်းကို ကောင်းမြတ်၏ ဟု ဆိုရ၏၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ ချစ်နှစ်သက်ခြင်းကို ကောင်းမြတ်၏ ဟု ဆိုရ၏၊ ထိုသို့ ကောင်းမြတ်၏ ဟု ဆိုရခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ကောင်းစွာ ပြောဆို ဟောကြားထားသော၊ (ဝဋ်မှ) ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်သော၊ ငြိမ်းအေးခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ ဘုရားစစ် ဟောကြားထားသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ဖြစ်မြဲ ဓမ္မတာ အတိုင်းသာ ဖြစ်သော ကြောင့်တည်း။

၁၄၅။ ရဟန်းတို့ ဤဥပါဒါန်လေးပါးတို့သည် အဘယ် အကြောင်းရင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ် ဖြစ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ် ဇာစ်မြစ် ရှိသနည်း၊ အဘယ် အမွန်အစ ရှိသနည်း။

ဤဥပါဒါန်လေးပါးတို့သည် တဏှာ အကြောင်းရင်း ရှိ၏၊ တဏှာ ဖြစ်ကြောင်း ရှိ၏၊ တဏှာ ဇာစ်မြစ် ရှိ၏၊ တဏှာ အမွန်အစ ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတဏှာသည်လည်း အဘယ် အကြောင်းရင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ် ဖြစ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ် ဇာစ်မြစ် ရှိသနည်း၊ အဘယ်အမွန်အစ ရှိသနည်း။

တဏှာသည် ဝေဒနာ အကြောင်းရင်း ရှိ၏၊ ဝေဒနာ ဖြစ်ကြောင်း ရှိ၏၊ ဝေဒနာ ဇာစ်မြစ် ရှိ၏၊ ဝေဒနာ အမွန်အစ ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤဝေဒနာသည်လည်း အဘယ် အကြောင်းရင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ် ဖြစ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ် ဇာစ်မြစ် ရှိသနည်း၊ အဘယ် အမွန်အစ ရှိသနည်း။

ဝေဒနာသည် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' အကြောင်းရင်း ရှိ၏၊ ဖဿဖြစ်ကြောင်း ရှိ၏၊ ဖဿ ဇာစ်မြစ် ရှိ၏၊ ဖဿ အမွန်အစ ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤဖဿသည်လည်း အဘယ် အကြောင်းရင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ် ဖြစ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ် ဇာစ်မြစ် ရှိသနည်း၊ အဘယ် အမွန်အစ ရှိသနည်း။

ဖဿသည် သဠာယတန အကြောင်းရင်း ရှိ၏၊ သဠာယတန ဖြစ်ကြောင်း ရှိ၏၊ သဠာယတန ဇာစ်မြစ် ရှိ၏၊ သဠာယတန အမွန်အစ ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသဠာယတနသည်လည်း အဘယ် အကြောင်းရင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ် ဖြစ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ် ဇာစ်မြစ် ရှိသနည်း၊ အဘယ် အမွန်အစ ရှိသနည်း။

သဠာယတနသည် နာမ်ရုပ် အကြောင်းရင်း ရှိ၏၊ နာမ်ရုပ် ဖြစ်ကြောင်း ရှိ၏၊ နာမ်ရုပ် ဇာစ်မြစ် ရှိ၏၊ နာမ်ရုပ် အမွန်အစ ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤနာမ်ရုပ်သည်လည်း အဘယ် အကြောင်းရင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ် ဖြစ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ် ဇာစ်မြစ် ရှိသနည်း၊ အဘယ် အမွန်အစ ရှိသနည်း။

နာမ်ရုပ်သည် ဝိညာဏ် အကြောင်းရင်း ရှိ၏၊ ဝိညာဏ် ဖြစ်ကြောင်း ရှိ၏၊ ဝိညာဏ် ဇာစ်မြစ် ရှိ၏၊ ဝိညာဏ် အမွန်အစ ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤဝိညာဏ်သည်လည်း အဘယ် အကြောင်းရင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ် ဖြစ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ် ဇာစ်မြစ် ရှိသနည်း၊ အဘယ် အမွန်အစ ရှိသနည်း။

ဝိညာဏ်သည် ပြုပြင် စီရင်မှု 'သင်္ခါရ' အကြောင်းရင်း ရှိ၏၊ ပြုပြင် စီရင်မှု 'သင်္ခါရ' ဖြစ်ကြောင်း ရှိ၏၊ ပြုပြင် စီရင်မှု 'သင်္ခါရ' ဇာစ်မြစ် ရှိ၏၊ ပြုပြင် စီရင်မှု 'သင်္ခါရ' အမွန်အစ ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသင်္ခါရတို့သည်လည်း အဘယ် အကြောင်းရင်း ရှိကုန် သနည်း၊ အဘယ် ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်သနည်း၊ အဘယ် ဇာစ်မြစ် ရှိကုန်သနည်း၊ အဘယ် အမွန်အစ ရှိကုန်သနည်း။

သင်္ခါရတို့သည် မသိခြင်း 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းရင်း ရှိကုန်၏၊ အဝိဇ္ဇာ ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်၏၊ အဝိဇ္ဇာ ဇာစ်မြစ် ရှိကုန်၏၊ အဝိဇ္ဇာ အမွန်အစ ရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ရဟန်းအား အဝိဇ္ဇာ ပျောက်ကင်း၏၊ ဝိဇ္ဇာ ဖြစ်ပေါ်၏၊ (ထိုအခါ) ထိုရဟန်းသည် အဝိဇ္ဇာကင်း၍ ဝိဇ္ဇာဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် ကာမစွဲ မစွဲလမ်း၊ အယူမှားစွဲ မစွဲလမ်း၊ အလေ့အကျင့် စွဲ မစွဲလမ်း၊ အတ္တစွဲ မစွဲလမ်း၊ မစွဲလမ်းသော် (တဏှာဖြင့်) မတပ်မက်၊ မတပ်မက်သော် ယခုဘဝ၌ ပင်လျှင် (ကိလေသာ) ငြိမ်းအေး၏။

"ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်) ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ" ဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာတော်ကို ဟောကြားတော် မူ၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာ ဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုကြသည် ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြလေကုန် သတည်း။

ရှေးဦးစွာသော စူဠသီဟနာဒသုတ်ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၂ - သီဟနာဒဝဂ် ===

၂ - မဟာသီဟနာဒသုတ်

၁၄၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည်၏ အပြင် ဝေသာလီပြည်၏ အနောက် မျက်နှာ အရပ်တွင် ရှိသော အပရပုရ တောအုပ်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုစဉ်အခါ၌ ဤသာသနာတော်မှ ဖဲသွား၍ မကြာသေးသော လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ်သည် ဝေသာလီပြည် ပရိသတ် အလယ်၌ ဤသို့သော စကားကို ပြောဆို၏-

“ရဟန်း ဂေါတမအား လူတို့၏ (ကုသိုလ်ကမ္မပထ) တရားထက် သာလွန်သော အရိယာဖြစ်ရန် စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်အမြင်ထူး မရှိ၊ ရဟန်း ဂေါတမသည် ကြံစည် ယူဆလျက် စူးစမ်း လေ့လာကာ အလိုလို ထင်မြင်လာသော တရားကို ဟောကြား၏။ ထိုရဟန်း ဂေါတမ ဟောကြား ထားသော တရားသည် ထိုသို့ ဟောတိုင်း ပြုကျင့်သူအား ဝဋ်ဆင်းရဲကုန်ခြင်း အကျိုးငှါ ကောင်းစွာ ထုတ်ဆောင်၏” ဟု (ပြောဆို၏)။

ထိုအခါ နံနက် အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူဆောင်ကာ ဝေသာလီပြည်သို့ ဆွမ်းခံ ဝင်တော်မူသော အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဝေသာလီပရိသတ် အလယ်၌-

“ရဟန်းဂေါတမအား လူတို့၏ (ကုသိုလ် ကမ္မပထ) တရားထက် သာလွန်သော အရိယာဖြစ်ရန် စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်အမြင်ထူး မရှိ၊ ရဟန်း ဂေါတမသည် ကြံစည် ယူဆလျက် စူးစမ်း လေ့လာကာ အလိုလို ထင်မြင်လာသော တရားကို ဟောကြား၏။ ထိုရဟန်း ဂေါတမ ဟောကြားထားသော တရားသည် ထိုသို့ ဟောတိုင်း ပြုကျင့်သူအား ဝဋ်ဆင်းရဲ ကုန်ခြင်း အကျိုးငှါ ကောင်းစွာ ထုတ်ဆောင်၏” ဟု ပြောဆိုနေသော လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ်၏ စကားကို ကြားလေ၏။

ထို့နောက် အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဝေသာလီပြည်၌ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်၍ ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခွါလျက် ဆွမ်းစားပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရား ရှိတော်မူရာသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိသေစွာ ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော အရပ်၌ ထိုင်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား-

“အသျှင်ဘုရား ဤသာသနာတော်မှ ဖဲခွါသွား၍ မကြာသေးသော လိစ္ဆဝီမင်းသား သုနက္ခတ်သည် ဝေသလီပရိသတ် အလယ်၌ ‘ရဟန်းဂေါတမအား လူတို့၏ (ကုသိုလ်ကမ္မပထ) တရားထက် သာလွန်သော အရိယာဖြစ်ရန် စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်အမြင်ထူး မရှိ၊ ရဟန်းဂေါတမသည် ကြံစည် ယူဆလျက် စူးစမ်း လေ့လာကာ အလိုလို ထင်မြင်လာသော တရားကို ဟောကြား၏၊ ထိုရဟန်း ဂေါတမ ဟောထားသော တရားသည် ထိုသို့ ဟောတိုင်း ပြုကျင့်သူအား ဝဋ်ဆင်းရဲ ကုန်ခြင်း အကျိုးငှါ ကောင်းစွာ ထုတ်ဆောင်၏’ ဟူ၍ ပြောဆိုပါသည်” ဟု (လျှောက်၏)။

၁၄၇။ သာရိပုတြာ (မင်္ဂဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးသော ယောကျ်ား ဖြစ်သော သုနက္ခတ်သည် အမျက် ထွက်လေ့ ရှိ၏၊ ထိုသုနက္ခတ်သည် ဤစကားကို အမျက်ထွက်ခြင်းကြောင့် ပြောဆို၏၊ သာရိပုတြာ (မင်္ဂဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးသော ယောကျ်ား ဖြစ်သော သုနက္ခတ်သည် “ကျေးဇူးမဲ့ကို ပြောဆိုမည်” ဟု (ရည်ရွယ်လျက်) ငါဘုရား၏ ကျေးဇူးကို သာလျှင် ပြောဆို၏။ သာရိပုတြာ “ရဟန်းဂေါတမ ဟောထားသော တရားသည် ထိုသို့ ဟောတိုင်း ပြုကျင့်သူအား ဝဋ်ဆင်းရဲ ကုန်ခြင်း အကျိုးငှါ ကောင်းစွာ ထုတ်ဆောင်၏” ဟု ပြောဆိုသော သူသည် ငါဘုရား၏ ကျေးဇူးကိုသာ ပြောဆိုပေ၏။

သာရိပုတြာ (မင်္ဂဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးသော ယောက်ျား ဖြစ်သော သုနက္ခတ်အား "ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံတော် မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော် မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော် မူ၏၊ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒူ မည်တော် မူ၏၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော် မူ၏၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော် မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော် မူ၏၊ (သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို) သိစေတော် မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော် မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏" ဟူ၍ ငါဘုရား အပေါ်၌ တရားသို့ အစဉ်လျှောက်၍ သိတတ်သော ဉာဏ်မျှလည်း မဖြစ်ရှာပလေ။

သာရိပုတြာ (မင်္ဂဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးသော ယောက်ျား ဖြစ်သော သုနက္ခတ်အား "ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် များပြားသော တန်ခိုး ဖန်ဆင်းခြင်းက ပြီးစေ၏၊ တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လျက်လည်း အများဖြစ်သွား စေနိုင်၏၊ အများ ဖြစ်လျက်လည်း တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လာ စေနိုင်၏၊ ကိုယ်ထင်ရှား ဖြစ်စေနိုင်၏၊ ကိုယ်ပျောက် စေနိုင်၏၊ နံရံတစ်ဖက် တံတိုင်းတစ်ဖက် တောင်တစ်ဖက်သို့ မထိမငြိဘဲ ကောင်းကင်၌ ကဲ့သို့ သွားတော်မူ နိုင်၏၊ မြေ၌လည်း ငုပ်ခြင်း ပေါ်ခြင်းကို ရေ၌ကဲ့သို့ ပြုတော်မူ နိုင်၏၊ ရေ၌လည်း မကွဲစေဘဲ မြေ၌ ကဲ့သို့ သွားနိုင်၏။ ကောင်းကင်၌လည်း ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေလျက် အတောင်ရှိသော ငှက်ကဲ့သို့ သွားနိုင်၏၊ ဤသို့ တန်ခိုး ကြီးကုန်သော ဤသို့ အာနုဘော် ကြီးကုန်သော ဤလနေတို့ကိုလည်း လက်ဖြင့် သုံးသပ်နိုင်၏၊ ဆုပ်ကိုင် နိုင်၏၊ ပြဟ္မာ့ပြည် တိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ကို (မိမိ) အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်၏ ဟူ၍ ငါဘုရား အပေါ်၌ တရားသို့ အစဉ်လျှောက်၍ သိတတ်သော ဉာဏ်မျှလည်း မဖြစ်ရှာပလေ။

သာရိပုတြာ (မင်္ဂဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးသော ယောက်ျား ဖြစ်သော သုနက္ခတ်အား "ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ နားထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ နားနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗသောတ' ဉာဏ်ဖြင့် နတ်၌လည်း ဖြစ်ကုန်သော လူ၌လည်း ဖြစ်ကုန်သော ဝေးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နှစ်မျိုးသော အသံတို့ကို ကြားနိုင်၏" ဟူ၍ ငါဘုရားအပေါ်၌ တရားသို့ အစဉ်လျှောက်၍ သိတတ်သော ဉာဏ်မျှလည်း မဖြစ်ရှာပလေ။

သာရိပုတြာ (မင်္ဂဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးသော ယောက်ျား ဖြစ်သော သုနက္ခတ်အား "ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် တစ်ပါးသော သတ္တဝါ တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်ကို မိမိစိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိတော်မူ၏၊ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ'နှင့်တကွသော စိတ်ကိုလည်း တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' နှင့်တကွသော စိတ်ဟု သိ၏၊ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' ကင်းသောစိတ် ဟု သိ၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' နှင့်တကွသော စိတ်ကိုလည်း အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' နှင့်တကွသော စိတ်ဟု သိ၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' ကင်းသောစိတ် ဟုသိ၏၊ တွေဝေခြင်း 'မောဟ' နှင့်တကွသော စိတ်ကိုလည်း တွေဝေခြင်း 'မောဟ' နှင့်တကွသောစိတ် ဟု သိ၏၊ တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ကင်းသော စိတ်ဟု သိ၏၊ ကျုံ့သော 'သံခိတ္တ' စိတ်ကိုလည်း ကျုံ့သော 'သံခိတ္တ' စိတ် ဟု သိ၏၊ ပျံ့သော 'ဝိက္ခိတ္တ' စိတ်ကိုလည်းပျံ့သော 'ဝိက္ခိတ္တ' စိတ် ဟု သိ၏၊ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော 'မဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ကိုလည်း မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော 'မဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ဟု သိ၏၊ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်သော 'အမဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ကိုလည်း မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်သော 'အမဟဂ္ဂုတ်' စိတ် ဟု သိ၏၊ သာလွန်သော တရားရှိသော 'သဉတ္တရ' စိတ်ကိုလည်း သာလွန်သော တရားရှိသော 'သဉတ္တရ'

စိတ် ဟုသိ၏၊ သာလွန်သော တရား မရှိသော 'အနုတ္တရ' စိတ်ကိုလည်း သာလွန်သော တရား မရှိသော 'အနုတ္တရ' စိတ် ဟု သိ၏။ တည်ကြည် သော 'သမာဟိတ' စိတ်ကိုလည်း တည်ကြည်သော 'သမာဟိတ' စိတ်ဟု သိ၏၊ မတည်ကြည်သော 'အသမာဟိတ' စိတ်ကိုလည်း မတည်ကြည်သော 'အသမာဟိတ' စိတ်ဟု သိ၏။ လွတ်မြောက်သော 'ဝိမုတ္တ' စိတ်ကိုလည်း လွတ်မြောက်သော 'ဝိမုတ္တ' စိတ် ဟု သိ၏၊ မလွတ်မြောက်သော 'အဝိမုတ္တ' စိတ်ကိုလည်း မလွတ်မြောက်သော 'အဝိမုတ္တ'စိတ် ဟု သိ၏" ဟူ၍ ငါဘုရား အပေါ်၌ တရားသို့ အစဉ်လျှောက်၍ သိတတ်သော ဉာဏ်မျှလည်း မဖြစ်ရှာပလေ။

မြတ်စွာဘုရား၏ အားတော်ဆယ်ပါး

၁၄၈။ သာရိပုတြာ မြတ်စွာဘုရား၏ အားတော်တို့သည် ဆယ်ပါးတို့တည်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ယင်းအားတော်တို့နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ မြင့်မြတ်ကြောင်းကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲဝံ့သော စကားကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။

အားတော် ဆယ်ပါးတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း ဟူမူ-

သာရိပုတြာ ဤလောက၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အကြောင်း ဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်း ဟုတ်သော အားဖြင့်, အကြောင်း မဟုတ်သည် ကိုလည်း အကြောင်း မဟုတ်သော အားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိ၏၊ သာရိပုတြာ ယင်းသို့ အကြောင်း ဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်း ဟုတ်သော အားဖြင့်, အကြောင်း မဟုတ်သည်ကိုလည်း အကြောင်း မဟုတ်သော အားဖြင့် ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ မြတ်စွာဘုရား၏ ခွဲခြား၍ သိခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်ကြောင်းကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲဝံ့သော စကားကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၁)

သာရိပုတြာ ထို့ပြင်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သည့် ဆောက်တည်၍ ပြုအပ်သော ကံတို့၏ အကျိုးကို အထောက်အပံ့ အားဖြင့် အကြောင်း အားဖြင့် ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိ၏။ သာရိပုတြာ ယင်းသို့ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သည့် ဆောက်တည်၍ ပြုအပ်သော ကံတို့၏ အကျိုးကို အထောက် အပံ့အားဖြင့် အကြောင်း အားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြတ်စွာဘုရား၏ ခွဲခြား၍ သိခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်ကြောင်း ကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲဝံ့သော စကားကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၂)

သာရိပုတြာ ထို့ပြင်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် အလုံးစုံသော ဂတိငါးတန်နှင့် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိ၏၊ သာရိပုတြာ ယင်းသို့ အလုံးစုံ သောဂတိငါးတန်နှင့် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြတ်စွာဘုရား၏ ခွဲခြား၍ သိခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်ကြောင်းကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲဝံ့သော စကားကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၃)

သာရိပုတြာ ထို့ပြင်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် များပြားသောဓာတ် အမျိုးမျိုးသော ဓာတ်တို့ ရှိသော လောကကို ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိ၏။ သာရိပုတြာ ယင်းသို့ များပြားသော ဓာတ် အမျိုးမျိုးသော ဓာတ်တို့ ရှိသော လောကကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြတ်စွာဘုရား၏ ခွဲခြား၍ သိခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်ကြောင်းကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲဝံ့သော စကားကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၄)

သာရိပုတြာ ထို့ပြင်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် သတ္တဝါတို့၏ စိတ်ထား အမျိုးမျိုးကို ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိ၏၊ သာရိပုတြာ ယင်းသို့ သတ္တဝါတို့၏ စိတ်ထား အမျိုးမျိုးကို ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ မြတ်စွာဘုရား၏ ခွဲခြား၍ သိခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်ကြောင်းကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲဝံ့သော စကားကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရား စကြာကို လည်စေ၏။ (၅)

သာရိပုတြာ ထို့ပြင်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် အယုတ် အမြတ် ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါတို့၏ ဣန္ဒြေ အနု အရင့်ကို ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိ၏။ သာရိပုတြာ ယင်းသို့ အယုတ် အမြတ် ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါတို့၏ ဣန္ဒြေအနု အရင့်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မြတ်စွာဘုရား၏ ခွဲခြား၍ သိခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်ကြောင်းကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲဝံ့သော စကားကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၆)

သာရိပုတြာ ထို့ပြင်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ဈာန် ဝိမောက္ခ သမာဓိ သမာပတ်တို့၏ ညစ်ညူးကြောင်း ဖြူစင်ကြောင်း ထမြောက်ကြောင်းကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိ၏။ သာရိပုတြာ ယင်းသို့ဈာန် ဝိမောက္ခ သမာဓိ သမာပတ်တို့၏ ညစ်ညူးကြောင်း ဖြူစင်ကြောင်း ထမြောက်ကြောင်းကို ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ မြတ်စွာဘုရား၏ ခွဲခြား၍ သိခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်ကြောင်းကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲဝံ့သော စကားကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၇)

သာရိပုတြာ ထို့ပြင်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း။ တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ သုံးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ လေးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ငါးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဆယ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝနှစ်ဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝသုံးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝလေးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝငါးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်ရာကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်ထောင်ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်သိန်းကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ပျက်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ပျက်ကပ် ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း ဤမည်သော ဘဝ၌ "(ငါသည်) ဤသို့သော အမည် ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ် ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဆင်း ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာ ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစား ခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက် အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏၊ ထိုငါသည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤမည်သော ဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏၊ ထိုဘဝ၌လည်း ဤသို့သော အမည် ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ် ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဆင်း ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာ ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက် အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏၊ ထိုငါသည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏" ဟု ဤသို့သော အခြင်းအရာ နှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်) နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့ နိုင်၏။ပ။ သာရိပုတြာ ယင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့ နိုင်ခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏၊ ယင်းအားကိုစွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်ကြောင်းကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲဝံ့သော စကားကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၈)

သာရိပုတြာ ထို့ပြင်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲ သတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ သတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်း မလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာ ရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာ ရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်နိုင်၏၊ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိနိုင်၏၊ "အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ကာယ ဒုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံ ကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံ ကုန်၏၊ စိတ် ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'မနောဒုစရိုက်' နှင့်

ပြည့်စုံ ကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲကုန်၏၊ မှားသော အယူရှိကုန်၏၊ မှားသော အယူဖြင့် ပြုသောကံ ရှိကုန်၏၊ ထို (သတ္တဝါ)တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော ငရဲ၌ ဖြစ်ပေါ် ကုန်၏။ အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည်ကား ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ကာယသုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီသုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံ ကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'မနောသုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံ ကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို မစွပ်စွဲကုန်၊ မှန်သော အယူရှိကုန်၏၊ မှန်သော အယူဖြင့် ပြုသောကံ ရှိကုန်၏၊ ထို (သတ္တဝါ)တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏" ဟု ဤသို့လျှင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲ သတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ သတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်း လှသော သတ္တဝါ အဆင်း မလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာ ရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာ ရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏၊ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။ပ။

သာရိပုတြာ ယင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိ ထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် သိနိုင်ခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်ကြောင်းကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲဝံ့သော စကားကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၉)

သာရိပုတြာ ထို့ပြင်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ တရား ကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ ပင်လျှင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေတော်မူ၏။ သာရိပုတြာ ယင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား၏ အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ တရား ကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ ပင်လျှင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေတော်မူခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အားမည်၏၊ ယင်းအားကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်ကြောင်းကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲဝံ့သော စကားကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။ (၁၀)

သာရိပုတြာ မြတ်စွာဘုရား၏ အားတို့သည် ဤဆယ်ပါးတို့တည်း။ မြတ်စွာဘုရားသည် ယင်းအားတို့နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ မြင့်မြတ်ကြောင်းကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲဝံ့သော စကားကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။

၁၄၉။ သာရိပုတြာ ဤသို့ သိမြင်သော ငါ့ကို "ရဟန်းဂေါတမအား လူတို့၏ (ကုသိုလ်ကမ္မပထ) တရား ဆယ်ပါးထက် သာလွန်သော အရိယာဖြစ်ရန် စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်အမြင်ထူး မရှိ၊ ရဟန်းဂေါတမ သည် ကြံစည် ယူဆလျက် စူးစမ်း လေ့လာကာ အလိုလို ထင်မြင်လာသော တရားကို ဟောကြား၏" ဟု ပြောဆိုသော သူသည် ထိုစကားကို မပယ်သော် ထိုစိတ်ထားကို မပယ်သော် ထိုအယူကို မစွန့်သော် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ပစ်ချလိုက် သကဲ့သို့ ငရဲ၌ အချခံရ လတ္တံ့။ သာရိပုတြာ သီလ သမာဓိ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော (အရဟတ္တမဂ္ဂ၌) ရဟန်းသည် ယခုဘဝ၌ပင် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ရာ သကဲ့သို့ ဤအတူ ထိုစကားကို မပယ်သော် ထိုစိတ်ထားကို မပယ်သော် ထိုအယူကို မစွန့်သော် ဆောင်ယူ လာသော ဝန်ထုပ်ကို ပစ်ချလိုက် သကဲ့သို့ ငရဲ၌ အချခံရ လတ္တံ့ ဟူသော ဤဥပမာကို ငါ ဟော၏။

မြတ်စွာဘုရား၏ ရဲရင့်ခြင်း (ဝေသာရဇ္ဇ) ဉာဏ်တော် လေးပါး

၁၅၀။ သာရိပုတြာ မြတ်စွာဘုရား၏ ရဲရင့်ကြောင်း ဖြစ်သော ဉာဏ်တို့သည် လေးပါးတို့တည်း။ မြတ်စွာဘုရားသည် ယင်းရဲရင့်ကြောင်း ဖြစ်သော ဉာဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ မြင့်မြတ်ကြောင်းကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲဝံ့သော စကားကို မြွက်ဆို၏။ မြတ်သော တရားစကြာကို လည်စေ၏။

အဘယ် လေးပါးတို့နည်းဟူမူ -

"(အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိ၏ ဟု ဝန်ခံသော သင်သည် ဤတရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍ မသိသေး" ဟု ငါ့ကို ရဟန်း ဖြစ်စေ၊ ပုဏ္ဏား ဖြစ်စေ၊ နတ် ဖြစ်စေ၊ မာရ်နတ် ဖြစ်စေ၊ ဗြဟ္မာ ဖြစ်စေ မည်သူမဆို ထိုအရာ၌ အကြောင်း ယုတ္တိနှင့်တကွ စောဒနာမည့် အရိပ် နိမိတ်ကို လောက၌ ငါ မမြင်၊ သာရိပုတြာ ငါသည် ဤအရိပ် နိမိတ်ကို မမြင်သောကြောင့် ချမ်းသာခြင်း ဘေးမရှိခြင်း ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်လျက် နေ၏။ (၁)

"အာသဝေါ တရားများ ကုန်ပြီ ဟု ဝန်ခံသော သင့်အား ဤအာသဝေါ တရားတို့သည် မကုန်သေး ကုန်" ဟု ငါ့ကို ရဟန်း ဖြစ်စေ၊ ပုဏ္ဏား ဖြစ်စေ၊ နတ် ဖြစ်စေ၊ မာရ်နတ် ဖြစ်စေ၊ ဗြဟ္မာ ဖြစ်စေ၊ မည်သူမဆို ထိုအရာ၌ အကြောင်း ယုတ္တိနှင့်တကွ စောဒနာမည့် အရိပ် နိမိတ်ကို လောက၌ ငါ မမြင်၊ သာရိပုတြာ ငါသည် ဤအရိပ် နိမိတ်ကို မမြင်သောကြောင့် ချမ်းသာခြင်း ဘေး မရှိခြင်း ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်လျက် နေ၏။ (၂)

"(မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ ဟု သင် ဟောကြားထားသော တရားတို့သည် မှီဝဲ လွန်ကျူးသူအား အန္တရာယ်ပြုရန် မစွမ်းနိုင်" ဟု ငါ့ကို ရဟန်း ဖြစ်စေ ပုဏ္ဏား ဖြစ်စေ၊ နတ် ဖြစ်စေ၊ မာရ်နတ် ဖြစ်စေ၊ ဗြဟ္မာ ဖြစ်စေ မည်သူ မဆို ထိုအရာ၌ အကြောင်း ယုတ္တိနှင့်တကွ စောဒနာမည့် အရိပ် နိမိတ်ကို လောက၌ ငါ မမြင်၊ သာရိပုတြာ ငါသည် ဤအရိပ် နိမိတ်ကို မမြင်သောကြောင့် ချမ်းသာခြင်း ဘေးမရှိခြင်း ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်လျက် နေ၏။ (၃)

"ဝဋ်ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ သင် ဟောကြားထားသော တရားသည် ဟောတိုင်း ကျင့်သူအား ဝဋ်ဆင်းရဲ ကုန်ခြင်း အကျိုးငှါ ကောင်းစွာ မထုတ်ဆောင်နိုင်" ဟု ငါ့ကို ရဟန်း ဖြစ်စေ၊ ပုဏ္ဏား ဖြစ်စေ၊ နတ် ဖြစ်စေ၊ မာရ်နတ် ဖြစ်စေ၊ ဗြဟ္မာ ဖြစ်စေ မည်သူမဆို ထိုအရာ၌ အကြောင်း ယုတ္တိနှင့်တကွ စောဒနာ မည့် အရိပ် နိမိတ်ကို လောက၌ ငါမမြင်။ သာရိပုတြာ ငါသည် ဤအရိပ် နိမိတ်ကို မမြင်သောကြောင့် ချမ်းသာခြင်း ဘေးမရှိခြင်း ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်လျက် နေ၏။ (၄)

သာရိပုတြာ မြတ်စွာဘုရား၏ ရဲရင့်ကြောင်း ဖြစ်သော ဉာဏ်တို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း။ မြတ်စွာဘုရားသည် ယင်းရဲရင့်ကြောင်း ဖြစ်သော ဉာဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ မြင့်မြတ်ကြောင်းကို ဝန်ခံ၏၊ ပရိသတ်တို့၌ ရဲဝံ့သော စကားကို မြွက်ဆို၏၊ မြတ်သော တရား စကြာကို လည်စေ၏။

သာရိပုတြာ ဤသို့ သိမြင်သော ငါ့ကို "ရဟန်း ဂေါတမအား လူတို့၏ (ကုသိုလ်ကမ္မပထ) တရား ထက် သာလွန်သော အရိယာဖြစ်ရန် စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ် အမြင်ထူး မရှိ၊ ရဟန်း ဂေါတမသည် ကြံစည် ယူဆလျက် စူးစမ်း လေ့လာကာ အလိုလို ထင်မြင်လာသော တရားကို ဟောကြား၏" ဟု ပြောဆိုသော သူသည် ထိုစကားကို မပယ်သော် ထိုစိတ်ထားကို မပယ်သော် ထိုအယူကို မစွန့်သော် ဆောင်ယူ လာသော ဝန်ထုပ်ကို ပစ်ချလိုက် သကဲ့သို့ ငရဲ၌ အချခံရ လတ္တံ့။

သာရိပုတြာ သီလ သမာဓိ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော (အရဟတ္တမဂ္ဂ၌) ရဟန်းသည် ယခုဘဝ၌ပင် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ရာ သကဲ့သို့ ဤအတူ ထိုစကားကို မပယ်သော် ထိုစိတ်ထားကို မပယ်သော် ထိုအယူကို မစွန့်သော် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ပစ်ချလိုက် သကဲ့သို့ ငရဲ၌ အချခံရ လတ္တံ့ ဟူသော ဤဥပမာကို ငါဟော၏။

ပရိသတ် ရှစ်မျိုး

၁၅၁။ သာရိပုတြာ ပရိသတ်တို့သည် ရှစ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ် ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ- မင်း ပရိသတ်၊ ပုဏ္ဏား ပရိသတ်၊ သူကြွယ် ပရိသတ်၊ ရဟန်း ပရိသတ်၊ စာတုမဟာရာဇ်နတ် ပရိသတ်၊ တာဝတိံသာနတ် ပရိသတ်၊ မာရ်နတ် ပရိသတ်၊ ဗြဟ္မာ ပရိသတ်တို့တည်း။ သာရိပုတြာ ပရိသတ်တို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့ပင်တည်း။

သာရိပုတြာ ဤဝေသာရဇ္ဇ ဉာဏ်လေးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤပရိသတ်ရှစ်မျိုးသို့ ချဉ်းကပ်သက်ဝင်၏။

သာရိပုတြာ ငါသည် အရာမက များပြားသော မင်းပရိသတ်သို့ ချဉ်းကပ်ဖူးသည်ကို လည်းကောင်း၊ ထိုပရိသတ်တို့၌ အညီအညွတ် နေထိုင်ဖူးသည်ကို လည်းကောင်း၊ စကား ပြောဆိုဖူးသည်ကို လည်းကောင်း၊ တရား ဆွေးနွေးဖူးသည်ကို လည်းကောင်း အမှတ်ရ၏၊ ထိုပရိသတ်၌ ငါ့အား ကြောက်ခြင်း ရွံ့ခြင်းသို့ သက်ဝင် ဖြစ်ပေါ်မည့် အရိပ် နိမိတ်ကို ငါမမြင်၊ သာရိပုတြာ ငါသည် ဤအရိပ် နိမိတ်ကို မမြင်သောကြောင့် ချမ်းသာခြင်း ဘေး မရှိခြင်း ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်လျက် နေ၏။

သာရိပုတြာ ငါသည် အရာမက များပြားသော ပုဏ္ဏား ပရိသတ်သို့။ပ။ သူကြွယ် ပရိသတ်သို့။ပ။ ရဟန်း ပရိသတ်သို့။ပ။ စာတုမဟာရာဇ်နတ် ပရိသတ်သို့။ပ။ တာဝတိံသာနတ် ပရိသတ်သို့။ပ။ မာရ်နတ် ပရိသတ်သို့။ပ။ ဗြဟ္မာပရိသတ်သို့ ချဉ်းကပ်ဖူးသည်ကို လည်းကောင်း၊ ထိုပရိတ်သတ်၌ အညီအညွတ် နေထိုင်ဖူးသည်ကို လည်းကောင်း၊ စကား ပြောဆိုဖူးသည်ကို လည်းကောင်း၊ တရား ဆွေးနွေးဖူးသည်ကို လည်းကောင်း အမှတ်ရ၏၊ ထိုပရိသတ်၌ ငါ့အား ကြောက်ခြင်း ရွံ့ခြင်းသို့ သက်ဝင် ဖြစ်ပေါ်မည့် အရိပ် နိမိတ်ကို ငါမမြင်၊ သာရိပုတြာ ငါသည် ဤအရိပ် နိမိတ်ကို မမြင်သောကြောင့် ချမ်းသာခြင်း ဘေး မရှိခြင်း ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်လျက် နေ၏။

သာရိပုတြာ ဤသို့ သိမြင်သော ငါ့ကို "ရဟန်းဂေါတမအား လူတို့၏ (ကုသိုလ် ကမ္မပထ) တရားဆယ်ပါးထက် သာလွန်သော အရိယာဖြစ်ရန် စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်အမြင်ထူး မရှိ၊ ရဟန်း ဂေါတမသည် ကြံစည် ယူဆလျက် စူးစမ်း လေ့လာကာ အလိုလို ထင်မြင်လာသော တရားကို ဟောကြား၏" ဟု ပြောဆိုသော သူသည် ထိုစကားကို မပယ်သော် ထိုစိတ်ထားကို မပယ်သော် ထိုအယူကို မစွန့်သော် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ပစ်ချလိုက် သကဲ့သို့ ငရဲ၌ အချခံရ လတ္တံ့။ သာရိပုတြာ သီလ သမာဓိ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော (အရဟတ္တမဂ္ဂ၌) ရဟန်းသည် ယခုဘဝ၌ပင် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ရာ သကဲ့သို့ ဤအတူ ထိုစကားကို မပယ်သော် ထိုစိတ်ထားကို မပယ်သော် ထိုအယူကို မစွန့်သော် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ပစ်ချလိုက် သကဲ့သို့ ငရဲ၌ အချခံရ လတ္တံ့ ဟူသော ဤဥပမာကို ငါ ဟော၏။

သတ္တဝါ လေးမျိုး

၁၅၂။ သာရိပုတြာ သတ္တဝါတို့သည် လေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ဥ၌ ဖြစ်သော သတ္တဝါ၊ သားအိမ်၌ ဖြစ်သော သတ္တဝါ၊ အညှိ၌ ဖြစ်သော သတ္တဝါ၊ ကိုယ်ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ် သော သတ္တဝါတို့ တည်း။

သာရိပုတြာ ဥ၌ ဖြစ်သော သတ္တဝါ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ သာရိပုတြာ ဥခွံကို ခွဲထွက်၍ ဖြစ်ပေါ် လာသော ဤသတ္တဝါကို ဥ၌ ဖြစ်သော သတ္တဝါ ဟူ၍ ဆိုရ၏။

သာရိပုတြာ သားအိမ်၌ ဖြစ်သော သတ္တဝါ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ သာရိပုတြာ သားအိမ်ကို ခွဲထွက်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော သတ္တဝါကို သားအိမ်၌ ဖြစ်သော သတ္တဝါ ဟူ၍ ဆိုရ၏။

သာရိပုတြာ အညို၌ ဖြစ်သော သတ္တဝါ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ သာရိပုတြာ ငါးပုပ် အသေကောင် ပုပ်မှု ယောမုန့်ပုပ် အညစ်အကြေး စွန့်ပစ်ရာ အရပ် အညစ်အကြေး စီးဆင်းရာ အရပ်တို့၌ ဖြစ်ပေါ်လာသော သတ္တဝါကို အညို၌ ဖြစ်သော သတ္တဝါ ဟူ၍ ဆိုရ၏။

သာရိပုတြာ ကိုယ်ထင်ရှား ဖြစ်သော သတ္တဝါ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ နတ် ငရဲသား အချို့သော လူ အချို့သော ဝိနိပါတိက အသူရာကို ကိုယ်ထင်ရှား ဖြစ်သော သတ္တဝါ ဟူ၍ ဆိုရ၏။ သာရိပုတြာ သတ္တဝါတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။

သာရိပုတြာ ဤသို့ သိမြင်သော ငါ့ကို "ရဟန်း ဂေါတမအား လူတို့၏ (ကုသိုလ် ကမ္မပထ) တရားဆယ်ပါးထက် သာလွန်သော အရိယာဖြစ်ရန် စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ် အမြင်ထူး မရှိ၊ ရဟန်း ဂေါတမသည် ကြံစည် ယူဆလျက် စူးစမ်း လေ့လာကာ အလိုလို ထင်မြင်လာသော တရားကို ဟောကြား၏" ဟု ပြောဆိုသော သူသည် ထိုစကားကို မပယ်သော် ထိုစိတ်ထားကို မပယ်သော် ထိုအယူကို မစွန့်သော် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ပစ်ချလိုက် သကဲ့သို့ ငရဲ၌ အချခံရ လတ္တံ့။

သာရိပုတြာ သီလ သမာဓိ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော (အရဟတ္တ မဂ္ဂ၌) ရဟန်းသည် ယခု ဘဝ၌ပင် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ရာ သကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် ထိုစကားကို မပယ်သော် ထိုစိတ်ထားကို မပယ်သော် ထိုအယူကို မစွန့်သော် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ပစ်ချလိုက် သကဲ့သို့ ငရဲ၌ အချခံရ လတ္တံ့ ဟူသော ဤဥပမာကို ငါ ဟော၏။

ဂတိ ငါးမျိုး

၁၅၃။ သာရိပုတြာ လားရာ 'ဂတိ'တို့သည် ငါးပါးတို့တည်း။ အဘယ် ငါးပါးတို့နည်းဟူမူ- ငရဲဘုံ၊ တိရစ္ဆာန်ဘုံ၊ ပြိတ္တာဘုံ၊ လူ့ဘုံ၊ နတ်ဘုံတို့တည်း။

သာရိပုတြာ ငါသည် ငရဲဘုံကို လည်းကောင်း ငရဲဘုံသို့ ရောက်ကြောင်း လမ်းကို လည်းကောင်း ငရဲဘုံသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို လည်းကောင်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ အကြင် အကျင့်ကို ကျင့်သော သူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသူတို့ လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏၊ ထိုအကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။

သာရိပုတြာ ငါသည် တိရစ္ဆာန်ဘုံကို လည်းကောင်း တိရစ္ဆာန်ဘုံသို့ ရောက်ကြောင်း လမ်းကို လည်းကောင်း တိရစ္ဆာန်ဘုံသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို လည်းကောင်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ အကြင် အကျင့်ကို ကျင့်သော သူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ တိရစ္ဆာန်ဘုံသို့ ရောက်၏၊ ထိုအကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။

သာရိပုတြာ ငါသည် ပြိတ္တာဘုံကို လည်းကောင်း ပြိတ္တာဘုံသို့ ရောက်ကြောင်း လမ်းကို လည်းကောင်း ပြိတ္တာဘုံသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို လည်းကောင်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ အကြင် အကျင့်ကို ကျင့်သော သူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ပြိတ္တာဘုံသို့ ရောက်၏၊ ထိုအကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။

သာရိပုတြာ ငါသည် လူ့ဘုံကို လည်းကောင်း၊ လူ့ဘုံသို့ ရောက်ကြောင်း လမ်းကို လည်းကောင်း၊ လူ့ဘုံသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို လည်းကောင်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ အကြင် အကျင့်ကို ကျင့်သော သူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ လူ့ဘုံ၌ ဖြစ်၏၊ ထိုအကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။

သာရိပုတြာ ငါသည် နတ်ဘုံကို လည်းကောင်း၊ နတ်ဘုံသို့ ရောက်ကြောင်း လမ်းကို လည်းကောင်း၊ နတ်ဘုံသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို လည်းကောင်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ အကြင် အကျင့်ကို ကျင့်သော

သူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသူတို့ လားရာ နတ်ဘုံသို့ ရောက်ရ၏၊ ထိုအကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။

သာရိပုတြာ ငါသည် နိဗ္ဗာန်ကို လည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း လမ်းကို လည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို လည်းကောင်း ခွဲခြား၍ သိ၏၊ အကြင် အကျင့်ကို ကျင့်သော သူသည် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏၊ ထိုအကျင့်ကိုလည်း ခွဲခြား၍ သိ၏။

၁၅၄။ သာရိပုတြာ ဤလောက၌ ငါသည် အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသူတို့ လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်မည့် အကျင့်အတိုင်း ကျင့်၏၊ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ်၏၊ ထိုလမ်းသို့လည်း တက်၏" ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ နောက်အခါ၌ ထိုသူကိုပင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသူတို့ လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ကာ စင်စစ် ဆင်းရဲလှစွာ ထက်မြက် ကြမ်းတမ်းသည့် ဝေဒနာကို ခံစားနေသည်ကို မြင်ရ၏။

သာရိပုတြာ ဥပမာအားဖြင့် နေပူတို့ဖြင့် ပူလောင် နှိပ်စက်ခံရ၍ အစာရေစာ ဆာလောင် မွတ်သိပ်သဖြင့် ပင်ပန်း နွမ်းနယ်နေသော ယောကျ်ားသည် တစ်ကြောင်းတည်းသော ခရီးဖြင့် မီးကျီးတို့ဖြင့် ပြည့်သော တသူ (ငါးတောင်) ထက် ကျော်လွန်သည့် အခိုးအလျှံ ကင်းသော မီးကျီးတွင်းသို့ ရည်ညွှန်း၍ လာရာ၏၊ ထိုသူကို မျက်စိ အမြင်ရှိသော ယောကျ်ားသည် မြင်၍ "ဤအသျှင် ယောကျ်ားသည် ဤမီးကျီးတွင်းသို့ သာလျှင် ရောက်လာမည့် လမ်းအတိုင်း သွား၏၊ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ်၏၊ ထိုလမ်းသို့လည်း တက်၏" ဟု ပြောဆိုရာ၏။ နောက်အခါ၌ ထိုသူကိုပင် ထိုမီးကျီးတွင်း၌ ကျလျက် စင်စစ် ဆင်းရဲလှစွာ ထက်မြက် ကြမ်းတမ်းသည့် ဝေဒနာ ခံစား နေရသည်ကို မြင်ရာ၏။

သာရိပုတြာ ဤဥပမာအတူပင် ဤလောက၌ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသူတို့ လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်မည့် အကျင့်အတိုင်း ကျင့်၏၊ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ်၏၊ ထိုလမ်းသို့လည်း တက်၏" ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ နောက်အခါ၌ ထိုသူကိုပင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသူတို့ လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ကာ စင်စစ် ဆင်းရဲလှစွာ ထက်မြက် ကြမ်းတမ်းသည့် ဝေဒနာကို ခံစားနေသည်ကို မြင်ရ၏။ (၁)

သာရိပုတြာ ဤလောက၌ ငါသည် အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ တိရစ္ဆာန်ဘုံသို့ ရောက်မည့် အကျင့်အတိုင်း ကျင့်၏၊ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ်၏၊ ထိုလမ်းသို့လည်း တက်၏" ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ နောက်အခါ၌ ထိုသူကိုပင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ တိရစ္ဆာန်ဘုံသို့ ရောက်ကာ ဆင်းရဲလှစွာ ထက်မြက် ကြမ်းတမ်းသည့် ဝေဒနာကို ခံစားနေသည်ကို မြင်ရ၏။

သာရိပုတြာ ဥပမာအားဖြင့် နွေ နေပူတို့ဖြင့် ပူလောင် နှိပ်စက်ခံရ၍ အစာရေစာ ဆာလောင် မွတ်သိပ် သဖြင့် ပင်ပန်းနွမ်းနယ် နေသော ယောကျ်ားသည် တစ်ကြောင်းတည်းသော လမ်းခရီးဖြင့် မစင်ဖြင့် ပြည့်သော တသူ (ငါးတောင်) ထက် ကျော်လွန်သည့် မစင်တွင်းကို သာလျှင် ရည်ညွှန်း၍ လာရာ၏၊ ထိုသူကို မျက်စိ အမြင်ရှိသော ယေကျ်ားသည် မြင်၍ "ဤအသျှင် ယောကျ်ားသည် မစင်တွင်းသို့ သာလျှင် ရောက်မည့် လမ်းအတိုင်း သွား၏၊ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ်၏၊ ထိုလမ်းသို့လည်း

တက်၏” ဟု ပြောဆိုရာ၏။ နောက်အခါ၌ ထိုသူကိုပင် ထိုမစင်တွင်း၌ ကျလျက် ဆင်းရဲလှစွာ ထက်မြက် ကြမ်းတမ်းသည့် ဝေဒနာ ခံစားနေရသည်ကို မြင်ရ၏။

သာရိပုတြာ ဤဥပမာ အတူပင် ငါသည် ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို “ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ တိရစ္ဆာန်ဘုံသို့ ရောက်မည့် အကျင့်အတိုင်း ကျင့်၏၊ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ်၏၊ ထိုလမ်းသို့လည်း တက်၏” ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ နောက်အခါ၌ ထိုသူကိုပင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ တိရစ္ဆာန်ဘုံသို့ ရောက်ကာ ဆင်းရဲလှစွာ ထက်မြက် ကြမ်းတမ်းသည့် ဝေဒနာကို ခံစားနေသည်ကို မြင်ရ၏။ (၂)

သာရိပုတြာ ငါသည် အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို “ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ပြိတ္တာဘုံသို့ ရောက်မည့် အကျင့်အတိုင်း ကျင့်၏၊ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ်၏၊ ထိုလမ်းသို့လည်း တက်၏” ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ နောက်အခါ၌ ထိုသူကိုပင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ပြိတ္တာဘုံသို့ ရောက်ကာ ဆင်းရဲများသည့် ဝေဒနာကို ခံစားနေသည်ကို မြင်ရ၏။

သာရိပုတြာ ဥပမာအားဖြင့် နွေ နေပူတို့ဖြင့် ပူလောင် နှိပ်စက်ခံရ၍ အစာရေစာ ဆာလောင် မွတ်သိပ်သဖြင့် ပင်ပန်းနွမ်းနယ် နေသော ယောကျ်ားသည် တစ်ကြောင်းတည်းသော လမ်းခရီးဖြင့် မညီမညွတ်သော မြေအဖို့၌ အခက်အရွက် နည်းပါးသဖြင့် အရိပ်ကျဲသော သစ်ပင်ကို သာလျှင် ရည်ညွှန်း၍ လာရာ၏။ ထိုသူကို မျက်စိ အမြင်ရှိသော ယောကျ်ားသည် မြင်၍ “ဤအသျှင် ယောကျ်ားသည် ဤသစ်ပင်သို့ သာလျှင် ရောက်လာမည့် လမ်းအတိုင်း သွား၏၊ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ်၏၊ ထိုလမ်းသို့လည်း တက်၏” ဟု ပြောဆိုရာ၏။ နောက်အခါ၌ ထိုသူကိုပင် ထိုသစ်ပင်၏ အရိပ်၌ ထိုင်လျက် လည်းကောင်း အိပ်လျက် လည်းကောင်း ဆင်းရဲများသည့် ဝေဒနာကို ခံစားနေသည်ကို မြင်ရာ၏။

သာရိပုတြာ ဤဥပမာ အတူပင် ငါသည် ဤ လောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ပြိတ္တာဘုံသို့ ရောက်မည့် အကျင့်အတိုင်း ကျင့်၏၊ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ်၏၊ ထိုလမ်းသို့လည်း တက်၏” ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ နောက်အခါ၌ ထိုသူကိုပင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ပြိတ္တာဘုံသို့ ရောက်ကာ ဆင်းရဲများသည့် ဝေဒနာကို ခံစားနေသည်ကို မြင်ရ၏။ (၃)

သာရိပုတြာ ဤလောက၌ ငါသည် အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို “ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ လူတို့ဘုံ၌ ဖြစ်မည့် အကျင့်အတိုင်း ကျင့်၏၊ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ်၏၊ ထိုလမ်းသို့လည်း တက်၏” ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ နောက်အခါ၌ ထိုသူကိုပင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ လူတို့ဘုံ၌ ဖြစ်ကာ ချမ်းသာများသည့် ဝေဒနာ ခံစားနေသည်ကို မြင်ရ၏။

သာရိပုတြာ ဥပမာအားဖြင့် နွေ နေပူတို့ဖြင့် ပူလောင် နှိပ်စက်ခံရ၍ အစာရေစာ ဆာလောင် မွတ်သိပ်သဖြင့် ပင်ပန်း နွမ်းနယ်နေသော ယောကျ်ားသည် တစ်ကြောင်းတည်းသော လမ်းခရီးဖြင့် ညီညွတ်သော မြေအဖို့၌ ပေါက်သည့် အရွက်စိပ်သဖြင့် အရိပ်ကောင်းသော သစ်ပင်ကို သာလျှင် ရည်ညွှန်း၍ လာရာ၏။ ထိုသူကို မျက်စိ အမြင်ရှိသော ယောကျ်ားသည် မြင်၍ “ဤအသျှင် ယောကျ်ားသည် ဤသစ်ပင်သို့ သာလျှင် ရောက်မည့် လမ်းအတိုင်း သွား၏၊ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ်၏၊

ထိုလမ်းသို့လည်း တက်၏” ဟု ပြောဆိုရာ၏။ နောက်အခါ၌ ထိုသူကိုပင် ထိုသစ်ပင်၏ အရိပ်၌ ထိုင်လျက် လည်းကောင်း၊ အိပ်လျက် လည်းကောင်း ချမ်းသာများသည့် ဝေဒနာကို ခံစား နေရသည်ကို မြင်ရာ၏။

သာရိပုတြာ ဤဥပမာ အတူပင် ငါသည် ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို “ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ လူတို့ဘုံ၌ ဖြစ်မည့် အကျင့်အတိုင်း ကျင့်၏၊ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ်၏၊ ထိုလမ်းသို့လည်း တက်၏” ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ နောက်အခါ၌ ထိုသူကိုပင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ လူတို့ဘုံ၌ ဖြစ်ကာ ချမ်းသာများသည့် ဝေဒနာ ခံစားနေသည်ကို မြင်ရ၏။ (၄)

သာရိပုတြာ ဤလောက၌ ငါသည် အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို “ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသူတို့ လားရာ နတ်ဘုံသို့ ရောက်မည့် အကျင့်အတိုင်း ကျင့်၏၊ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ်၏၊ ထိုလမ်းသို့လည်း တက်၏” ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ နောက်အခါ၌ ထိုသူကိုပင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသူတို့ လားရာ နတ်ဘုံသို့ ရောက်ကာ စင်စစ် ချမ်းသာသည့် သုခ ဝေဒနာကို ခံစားနေသည်ကို မြင်ရ၏။

သာရိပုတြာ ဥပမာအားဖြင့် ပြာသာဒ်တစ်ခု ရှိရာ၏၊ ထိုပြာသာဒ်၌ အတွင်းအပြင် ဆေးသုတ်ထားပြီးလျှင် လေမိုး လုံခြုံလျက် တံခါးမ, လေသာ ပြတင်းတို့ကို ပိတ်ထားအပ်သည့် အထွတ်တပ်သော ခန်းမဆောင် ရှိရာ၏၊ ထိုခန်းမဆောင်၌ မွေးရှည် ကော်ဇောကြီး၊ ဆန်းကြယ်သော သားမွေးအခင်း၊ ဖြူသော သားမွေးအခင်း၊ ပန်းပြောက်ခြယ်ထားသော သားမွေးအခင်း၊ ကောင်းမွန်သော ဝံပိုင့်ရေအခင်း၊ မျက်နှာကြက်နှင့်တကွ နီမြန်းသော ခြေအုံး၊ ခေါင်းအုံးတို့ဖြင့် ခင်းကျင်း ထားအပ်သည့် ပလ္လင်လည်း ရှိရာ၏၊ ထိုအခါ နွေနေပူတို့ဖြင့် ပူလောင် နှိပ်စက် ခံရ၍ အစာရေစာ ဆာလောင် မွတ်သိပ်သဖြင့် ပင်ပန်း နွမ်းနယ် နေသော ယောကျာ်းသည် တစ်ကြောင်းတည်းသော ခရီးဖြင့် ပလ္လင်နှင့်တကွ ခန်းမဆောင် ရှိနေသော ထိုပြာသာဒ်ကို သာလျှင် ရည်ညွှန်း၍ လာရာ၏၊ ထိုသူကို မျက်စိ အမြင်ရှိသော ယောကျာ်းသည် မြင်၍ “ဤအသျှင် ယောကျာ်းသည် ဤပြာသာဒ်သို့ သာလျှင် ရောက်လာမည့် လမ်းအတိုင်း သွား၏၊ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ်၏၊ ထိုလမ်းသို့လည်း တက်၏” ဟု ပြောဆိုရာ၏။ နောက်အခါ၌ ထိုသူကိုပင် ထိုပြာသာဒ် ထိုအထွတ်တပ်သော ခန်းမဆောင် ထိုပလ္လင်၌ ထိုင်လျက် လည်းကောင်း၊ အိပ်လျက် လည်းကောင်း စင်စစ် ချမ်းသာသည့် သုခ ဝေဒနာကို ခံစားနေရသည်ကို မြင်ရာ၏။

သာရိပုတြာ ဤဥပမာ အတူပင် ငါသည် ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို “ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသူတို့ လားရောက်ရာ နတ်ဘုံသို့ ရောက်မည့် အကျင့်အတိုင်း ကျင့်၏၊ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ်၏၊ ထိုလမ်းသို့လည်း တက်၏” ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ နောက်အခါ၌ ထိုသူကိုပင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသူတို့ လားရာ နတ်ဘုံသို့ ရောက်ကာ စင်စစ် ချမ်းသာသည့် သုခ ဝေဒနာကို ခံစားနေသည်ကို မြင်ရ၏။ (၅)

သာရိပုတြာ ဤလောက၌ ငါသည် အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို “ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ ပင်လျှင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေမည့် အကျင့်အတိုင်း ကျင့်၏၊ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ်၏၊ ထိုလမ်းသို့လည်း တက်၏”

ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ နောက်အခါ၌ အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ ပင်လျှင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေကာ စင်စစ် ချမ်းသာသည့် သုခ ဝေဒနာကို ခံစားနေသည်ကို မြင်ရ၏။

သာရိပုတြာ ဥပမာအားဖြင့် ကြည်လင် ချိုအေး ဖြူဖွေးသော ရေနှင့် ကောင်းသော ရေဆိပ် ရှိသဖြင့် မွေ့လျော်ဖွယ် ဖြစ်သော ရေကန်သည် ရှိရာ၏၊ ထိုရေကန်၏ အနီး၌လည်း ကြီးမားသည့် တောအုပ် ရှိရာ၏၊ ထိုအခါ နွေ နေပူတို့ဖြင့် ပူလောင် နှိပ်စက်ခံရ၍ အစာရေစာ ဆာလောင် မွတ်သိပ်သဖြင့် ပင်ပန်း နွမ်းနယ် နေသော ယောကျ်ားသည် တစ်ကြောင်းတည်းသော လမ်းခရီးဖြင့် ထိုရေကန်သို့ သာလျှင် ရည်ညွှန်း၍ လာရာ၏၊ ထိုသူကို မျက်စိ အမြင်ရှိသော ယောကျ်ားသည် မြင်၍ "ဤအသျှင် ယောကျ်ားသည် ဤရေကန်သို့သာ ရောက်မည့် လမ်းအတိုင်း သွား၏၊ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ်၏၊ ထိုလမ်းသို့လည်း တက်၏" ဟု ပြောဆိုရာ၏။ နောက်အခါ၌ ထိုသူကိုပင် ထိုရေကန်သို့ ဆင်းသက် ချိုးသောက်၍ ပူလောင်ခြင်း ပင်ပန်းခြင်း အိုက်စပ်ခြင်း အားလုံးကို ငြိမ်းအေးစေပြီးလျှင် ပြန်တက်၍ ထိုတောအုပ်၌ ထိုင်လျက် လည်းကောင်း၊ အိပ်လျက် လည်းကောင်း စင်စစ် ချမ်းသာသော သုခ ဝေဒနာ ကို ခံစား နေရသည်ကို မြင်ရာ၏။

သာရိပုတြာ ဤဥပမာ အတူပင် ငါသည် ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ ပင်လျှင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍နေမည့် အကျင့်အတိုင်း ကျင့်၏၊ ထိုအတိုင်းလည်း အားထုတ် ၏၊ ထိုလမ်းသို့လည်း တက်၏" ဟု စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ နောက်အခါ၌ ထိုသူကိုပင် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ ပင်လျှင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေကာ စင်စစ် ချမ်းသာသော သုခ ဝေဒနာကို ခံစား နေသည်ကို မြင်ရ၏။ သာရိပုတြာ လားရောက်ရာ ဂတိတို့သည် ဤငါးပါးတို့ပင်တည်း။

သာရိပုတြာ ဤသို့ သိမြင်သော ငါ့ကို "ရဟန်း ဂေါတမအား လူတို့၏ (ကုသိုလ် ကမ္မပထ) တရား ထက် သာလွန်သော အရိယာ ဖြစ်ရန် စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ် အမြင်ထူး မရှိ၊ ရဟန်း ဂေါတမသည် ကြံစည် ယူဆလျက် စူးစမ်း လေ့လာကာ အလိုလို ထင်မြင်လာသော တရားကို ဟောကြား၏" ဟု ပြောဆိုသော သူသည် ထိုစကားကို မပယ်သော် ထိုစိတ်ထားကို မပယ်သော် ထိုအယူကို မစွန့်သော် ဆောင်ယူ လာသော ဝန်ထုပ်ကို ပစ်ချလိုက် သကဲ့သို့ ငရဲ၌ အချခံရ လတ္တံ့။ သာရိပုတြာ ဥပမာအားဖြင့် သီလ သမာဓိ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော (အရဟတ္တမဂ္ဂ၌) ရဟန်းသည် ယခုဘဝ၌ပင် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ရာ သကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် ထိုစကားကို မပယ်သော် ထိုစိတ်ထားကို မပယ်သော် ထိုအယူကို မစွန့်သော် ဆောင်ယူလာသော ဝန်ထုပ်ကို ပစ်ချလိုက် သကဲ့သို့ ငရဲ၌ အချခံရ လတ္တံ့ ဟူသော ဤဥပမာကို ငါဟော၏။

အင်္ဂါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော မြတ်သော အကျင့်

၁၅၅။ သာရိပုတြာ ငါသည် အင်္ဂါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ဖူးသည်ကို အမှတ်ရ၏။ ခြိုးခြံသော အကျင့်ရှိ၏၊ အခြား သူတို့ထက် လွန်ကဲသည့် ခြိုးခြံသော အကျင့်ရှိ၏၊ ခေါင်း ပါးသော အကျင့်ရှိ၏၊ အခြားသူတို့ထက် လွန်ကဲသည့် ခေါင်းပါးသော အကျင့်ရှိ၏၊ စက်ဆုပ်တတ်သော အကျင့်ရှိ၏။ အခြားသူတို့ထက် လွန်ကဲသည့် စက်ဆုပ်တတ်သော အကျင့်ရှိ၏။ ဆိတ်ငြိမ်သော အကျင့် ရှိ၏၊ အခြား သူတို့ထက် လွန်ကဲသည့် ဆိတ်ငြိမ်သော အကျင့်ရှိ၏။

သာရိပုတြာ ထိုအင်္ဂါ လေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော မြတ်သော အကျင့်၌ ဤဆို လတ္တံ့သည်ကား ငါ၏ ခြိုးခြံသော အကျင့်ပေတည်း။

အဝတ် မဝတ်ဘဲ နေ၏၊ လွတ်လပ်စွာ ကျင့်၏[၁]၊ လက်ဖြင့် မစင်ကို သုတ်၏၊ အသျှင် လာလော့ ဆိုသူ၏ ဆွမ်းကို မခံ၊ အသျှင် ရပ်လော့ ဆိုသူ၏ ဆွမ်းကို မခံ၊ မိမိ မကပ်ရောက်မီ ယူဆောင်လာသော ဆွမ်းကို မခံ၊ ရည်စူး၍ ပြုသော ဆွမ်းကို မခံ ပင့်ဖိတ်ဆွမ်းကို မခံ၊ အိုးဝမှ ကော်၍ လောင်းသော ဆွမ်းကို မခံ၊ တောင်းဝမှ ကော်၍ လောင်းသော ဆွမ်းကို မခံ၊ တံခါးခုံ ခြား၍ လောင်းသော ဆွမ်းကို မခံ၊ တုတ်ခြား၍ လောင်းသော ဆွမ်းကို မခံ၊ ကျည်ပွေ့ခြား၍ လောင်းသော ဆွမ်းကို မခံ၊ နှစ်ယောက် စားစဉ် ထ၍ လောင်းသော ဆွမ်းကို မခံ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိန်းမ၏ ဆွမ်းကို မခံ၊ နို့တိုက်ဆဲ မိန်းမ၏ ဆွမ်းကို မခံ၊ ယောကျ်ားနှင့် နီးနှော နေသော မိန်းမ၏ ဆွမ်းကို မခံ၊ ဆော်ဩ၍ စုဆောင်းလောင်းသော ဆွမ်းကို မခံ၊ ခွေးမျှော်ရာမှ ဆွမ်းကို မခံ၊ ယင်အုံရာမှ ဆွမ်းကို မခံ၊ ငါး မစား၊ အမဲ မစား၊ ဗသမ သောက်၊ အရက်မသောက်၊ ဖွဲ၌ မြုပ်သော ဆေးရည်ကို မသောက်၊ တစ်အိမ်၌သာ ဆွမ်းခံ၏၊ တစ်လုတ်သာ စား၏၊ နှစ်အိမ်၌သာ ဆွမ်းခံ၏၊ နှစ်လုတ်သာ စား၏။ပ။ ခုနစ်အိမ်၌သာ ဆွမ်းခံ၏၊ ခုနစ်လုတ်သာ စား၏၊ ဆွမ်းလောင်း ခွက်ငယ် တစ်ခုစာဖြင့်လည်း ရောင့်ရဲ၏၊ ဆွမ်းလောင်း ခွက်ငယ် နှစ်ခုစာတို့ဖြင့်လည်း ရောင့်ရဲ၏။ပ။ ဆွမ်းလောင်း ခွက်ငယ် ခုနစ်ခုစာတို့ဖြင့်လည်း ရောင့်ရဲ၏။ တစ်ရက်ခြားလည်း အစာ စား၏၊ နှစ်ရက်ခြားလည်း အစာ စား၏။ပ။ ခုနစ်ရက်ခြားလည်း အစာ စား၏။ ဤနည်းဖြင့် လခွဲ တစ်ကြိမ် တိုင်အောင်လည်း ဤသို့ သဘောရှိသော ရက်ပိုင်းခြား၍ အစာ စားခြင်း အကျင့်ကို ကျင့်လျက် နေ၏။

ထိုငါသည် ဟင်းရွက်ကို သော်လည်း စားနေ၏၊ ပြောင်းဆန်[၂]ကို သော်လည်း စားနေ၏၊ ကျိတ်သီး ဆန်[၃]ကို သော်လည်း စားနေ၏၊ သားရေဖတ် အစအနကို သော်လည်း စားနေ၏၊ မှော်ကို သော်လည်း စားနေ၏၊ ဖွဲနု[၄]ကို သော်လည်း စားနေ၏၊ ထမင်းရေ[၅]ကို သော်လည်း စားနေ၏၊ နှမ်းမှုန့်ညက်ကို သော်လည်း စားနေ၏၊ မြက်ကို သော်လည်း စားနေ၏၊ နွားချေးကို သော်လည်း စားနေ၏၊ တောသစ်မြစ် သစ်သီးကို စားလျက် မျှတ၏၊ ကြွေကျသော သစ်သီးကို စားလျက် မျှတ၏။

ထိုငါသည် ပိုက်ဆံလျှော် အဝတ်တို့ကို သော်လည်း ဝတ်၏၊ ပိုက်ဆံလျှော်နှင့် ရောနှော ရက်သော အဝတ်တို့ကို သော်လည်း ဝတ်၏၊ သူသေကောင်မှ အဝတ်တို့ကို သော်လည်း ဝတ်၏၊ ပံ့သကူ အဝတ်တို့ကို သော်လည်း ဝတ်၏၊ သစ်ခေါက် အဝတ်တို့ကို သော်လည်း ဝတ်၏၊ သစ်နက်ရေကို သော်လည်း ဝတ်၏၊ သစ်နက်ရေမျှင် အဝတ်ကို သော်လည်း ဝတ်၏၊ သမန်းမြက် အဝတ်ကို သော်လည်း ဝတ်၏၊ လျှော်တေ အဝတ်ကို သော်လည်း ဝတ်၏၊ ပျဉ်ချပ်အဝတ်ကို သော်လည်း ဝတ်၏၊ ဆံခြည် ကမ္ဗလာကို သော်လည်း ဝတ်၏၊ သားမြီး ကမ္ဗလာကို သော်လည်း ဝတ်၏၊ ခင်ပုပ်ငှက်တောင် အဝတ်ကို သော်လည်း ဝတ်၏၊ ဆံမုတ်ဆိတ်ကို သော်လည်း နုတ်၏၊ ဆံမုတ်ဆိတ် နုတ်ခြင်း အမှုကို သော်လည်း ပြုနေ၏၊ ထိုင်ရန် နေရာကို ပယ်၍ ရပ်လျက် သော်လည်း နေ၏၊ ဆောင့်ကြောင့် သော်လည်း ထိုင်၏၊ ဆောင့်ကြောင့် ထိုင်ခြင်း အမှုကို သော်လည်း အားထုတ်၏၊ ဆူးအခင်း အပေါ်၌ သော်လည်း နေ၏၊ ဆူးအခင်းပေါ်၌ သော်လည်း အိပ်၏၊ ညနေချမ်းလျှင် သုံးကြိမ်မြောက် ရေသို့ သက်ဆင်းခြင်း အမှုကို သော်လည်း အားထုတ်၏၊ ဤသို့လျှင် ဤသို့ သဘောရှိသော ကိုယ်ကို လွန်မင်းစွာ ပူပန်စေသော အကျင့်ကို မပြတ် အားထုတ်လျက် နေ၏။ သာရိပုတြာ ဤကား ငါ၏ ခြိုးခြံသော အကျင့်ပေတည်း။

၁၅၆။ သာရိပုတြာ ထိုအင်္ဂါ လေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော မြတ်သော အကျင့်မြတ်၌ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား ငါ၏ ခေါင်းပါးသော အကျင့်ပေတည်း။

နှစ်ပေါင်းများစွာ ဖြစ်နေသော မြူမှုန် အညစ်အကြေးသည် ကိုယ်၌ စုဝေးလျက် အပွေးတက် သကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ သာရိပုတြာ ဥပမာအားဖြင့် နှစ်ပေါင်းများစွာက ဖြစ်နေသော တည်ပင်ငုတ်သည် စုဝေး လျက် အပွေးတက် သကဲ့သို့ ဤအတူပင် ငါ၏ ကိုယ်၌ နှစ်ပေါင်းများစွာက ဖြစ်နေသော မြူမှုန် အညစ်

အကြေးသည် စုဝေးလျက် အပွေးတက် သကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ သာရိပုတြာ ထိုင့ါအား ငါသည် ဤမြူမှုန် အညစ်အကြေးကို လက်ဖြင့် ပွတ်သပ်ရမူ၊ သို့မဟုတ် တစ်ခြားသူတို့က လက်ဖြင့် ပွတ်သပ် ပေးကြ ကုန်မူ ကောင်းလေစွ ဟု ဤသို့သော စိတ်အကြံမျှပင် မဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပေ။ သာရိပုတြာ ဤကား ငါ၏ ခေါင်းပါး သော အကျင့် ပေတည်း။ (၁)

သာရိပုတြာ ထိုအင်္ဂါ လေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသည့် မြတ်သော အကျင့်၌ ဤဆို လတ္တံ့သည်ကား ငါ၏ စက်ဆုပ်တတ်သော အကျင့်ပေတည်း။

သာရိပုတြာ ထိုငါသည် ရေပေါက်မျှ၌ သော်လည်း ငါ့အား သနားခြင်း ကရုဏာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့၏၊ "ငါသည် မညီမညွတ် အရပ်၌ တည်ကုန်သော (ရေပေါက်တည်း ဟူသော) သတ္တဝါငယ်တို့ကို သတ်ဖြတ် ခြင်းသို့ မရောက်ပါစေလင့်" ဟု နှလုံးသွင်းကာ သတိရှိလျက် ရှေ့သို့ တက်၏၊ သတိ ရှိလျက်သာ နောက်သို့ ဆုတ်၏၊ သာရိပုတြာ ဤကား ငါ၏ စက်ဆုပ်တတ်သော အကျင့်ပေတည်း။ (၂)

သာရိပုတြာ ထိုအင်္ဂါ လေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသည့် မြတ်သော အကျင့်၌ ဤဆို လတ္တံ့သည်ကား ငါ၏ ဆိတ်ငြိမ်သော အကျင့်ပေတည်း။

သာရိပုတြာ ထိုငါသည် အမှတ် မရှိ တစ်ခုခုသော တောတွင်းသို့ သက်ဝင်၍ နေ၏၊ ။ အကြင်အခါ ငါသည် နွားကျောင်းသားကို လည်းကောင်း သား(သိုးဆိတ်စသည်) ကျောင်းသားကို လည်းကောင်း၊ မြက်ထမ်း သမားကို လည်းကောင်း၊ ထင်းခွေသမားကို လည်းကောင်း၊ တောအမှုလုပ်ကို လည်းကောင်း တွေ့မြင်၏၊ ထိုအခါ ငါသည် တစ်တောမှ တစ်တောသို့ တစ်ချုံမှ တစ်ချုံသို့ တစ်ချိုင့်မှ တစ်ချိုင့်သို့ တစ်ကုန်းမှ တစ်ကုန်းသို့ သွား၏။ ထိုသို့ သွားခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ထိုသူတို့သည် ငါ့ကို မတွေ့မြင်ကြ ပါစေ ကုန်လင့်၊ ငါသည်လည်း ထိုသူတို့ကို မတွေ့မြင်ရ ပါစေလင့် ဟု နှလုံး သွင်းထား သောကြောင့်တည်း။

သာရိပုတြာ ဥပမာအားဖြင့် တော၌ ပေါက်ပွားသော သားကောင် (သားသမင်) သည် လူတို့ကို မြင်လျှင် တစ်တောမှ တစ်တောသို့ တစ်ချုံမှ တစ်ချုံသို့ တစ်ချိုင့်မှ တစ်ချိုင့်သို့ တစ်ကုန်းမှ တစ်ကုန်းသို့ သွား သကဲ့သို့ သာရိပုတြာ ဤအတူပင် အကြင် အခါ ငါသည် နွားကျောင်းသားကို လည်းကောင်း၊ သား (သိုး ဆိတ်စသည်) ကျောင်းသားကို လည်းကောင်း၊ မြက်ထမ်းသမားကို လည်းကောင်း၊ ထင်းခွေ သမားကို လည်းကောင်း၊ တောအမှု လုပ်ကို လည်းကောင်း တွေ့မြင်၏၊ ထိုအခါ ငါသည် တစ်တောမှ တစ်တောသို့ တစ်ချုံမှ တစ်ချုံသို့ တစ်ချိုင့်မှ တစ်ချိုင့်သို့ တစ်ကုန်းမှ တစ်ကုန်းသို့ သွား၏။ ထိုသို့ သွားခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ထိုသူတို့သည် ငါ့ကို မတွေ့မြင်ကြ ပါစေကုန်လင့်၊ ငါသည်လည်း ထိုသူတို့ကို မတွေ့ မြင်ရပါစေလင့် ဟု နှလုံး သွင်းထားသောကြောင့်တည်း။ သာရိပုတြာ ဤကား ငါ၏ ဆိတ်ငြိမ်သော အကျင့် ပေတည်း။ (၃)

သာရိပုတြာ ထိုငါသည် နွားတို့ ထွက်သွားကြ ကုန်၍ နွားကျောင်းသားတို့မှ ကင်းကုန်သော နွားခြံ တို့သို့ လေးဘက်ထောက် သွားကာ ချဉ်းကပ်၍ နို့စို့ နွားငယ်တို့၏ နွားချေးတို့ကို စားမျို ခဲ့၏။ သာရိပုတြာ မိမိကျင်ငယ် ကျင်ကြီး မကုန်သေးသမျှ မိမိ ကျင်ငယ် ကျင်ကြီးကိုသာ ငါ စားမျို ခဲ့၏၊ သာရိပုတြာ ဤကား ငါ၏ စားရိုး မဟုတ်သော အစာကို စားခြင်း အကျင့်ပေတည်း။ (၄)

၁၅၇။ သာရိပုတြာ ထိုငါသည် ကြောက်မက်ဖွယ် တောအုပ်တစ်ခုသို့ သက်ဝင်၍ နေ၏။ သာရိပုတြာ ကြောက်မက်ဖွယ် တောအုပ်၏ ကြောက်မက်ဖွယ် အခြင်းအရာကား မည်သူမဆို ရာဂ မကင်းသေး သူသည် ထိုတောအုပ်သို့ ဝင်အံ့၊ များသောအားဖြင့် ကြက်သီး မွေးညင်း ထကုန်၏။ သာရိပုတြာ ငါသည် ဆီးနှင်း ကျချိန် အေးမြသည့် ဆောင်းဥတုကြား ရှစ်ရက်တို့တွင် ညဉ့်အခါ လွင်တီးခေါင် 'လဟာပြင်' ၌ နေ၍ နေ့အခါ တောအုပ်၌ နေ၏။ နွေဥတု နောက်ဆုံးလတွင် နေ့အခါ လွင်တီးခေါင်၌ နေ၍ ညအခါ တောအုပ်၌ နေ၏။ သာရိပုတြာ စင်စစ် ရှေးက မကြားဖူးသည့် အထူး အံ့ဩဖွယ် ကောင်းသော ဤဂါထာသည် ငါ့အား ထင်လာ၏။

“ရဟန်းသည် တစ်ကိုယ်တည်း ကြောက်မက်ဖွယ် တောကြီး၌ အဝတ်မဆီးဘဲ မီးသို့လည်း မကပ်ဘဲ အလွန် အပူခံ၍ လည်းကောင်း၊ အလွန် အအေးခံ၍ လည်းကောင်း နိဗ္ဗာန်ကို ကြိုးစားရှာမှီး နေ၏” ဟု (ထင်လာ၏)။

သာရိပုတြာ ထိုငါသည် သူသေ အရိုးတို့ကို ခေါင်းအုံး၍ သုသာန်၌ အိပ်၏။ သာရိပုတြာ နွားကျောင်းသား သူငယ်တို့သည် ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြ ကုန်၍ တံတွေးဖြင့်လည်း ထွေးကြ ကုန်၏၊ ကျင်ငယ်ဖြင့်လည်း ပန်းကြ ကုန်၏၊ မြေမှုန့်ဖြင့်လည်း။ ကဲချကြ ကုန်၏၊ နားပေါက်တို့၌လည်း တုတ်ချောင်းကို ထိုးသွင်းကြ ကုန်၏။ သာရိပုတြာ ငါသည် ထိုသူတို့၌ စိတ် ပြစ်မှား မိသည်ကိုမျှ အမှတ်မရ။ သာရိပုတြာ ဤကား ငါ၏ လျစ်လျူရှုနေမှု အကျင့်ပေတည်း။

၁၅၈။ သာရိပုတြာ အစာ အာဟာရဖြင့် စင်ကြယ်နိုင်၏ ဟု ဤသို့ ပြောဆိုကြ ဤသို့ အယူရှိကြ ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် ရှိကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ဆီးသီးတို့ဖြင့် မျှတကြကုန်၏ ဟု ပြောဆိုကြ ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် ဆီးသီးကိုလည်း စားကြ ကုန်၏၊ ဆီးသီးမှုန့်ကိုလည်း စားကြ ကုန်၏၊ ဆီးသီး ဖျော်ရည်ကိုလည်း သောက်ကြ ကုန်၏၊ ဆီးသီးဖြင့် အထူး ပြုထားသည့် အရာ အမျိုးမျိုးကိုလည်း သုံးဆောင်ကြ ကုန်၏။ သာရိပုတြာ ငါကား ဆီးသီးတစ်လုံးသာ ဖြစ်သော အစာ အာဟာရကို စားမျိုသည်ကို အမှတ်ရ၏။ သာရိပုတြာ “ထိုစဉ်အခါက ဆီးသီးသည် ကြီးမားလေ သလော” ဟု သင့်အား စိတ်အကြံ ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်ရာ၏။ သာရိပုတြာ ဤသို့ မမှတ်သင့်၊ ယခုအခါ၌ ကဲ့သို့ပင် ထိုစဉ် အခါ၌လည်း ဆီးသီးသည် ဤပမာဏမျှပင် ဖြစ်ခဲ့၏။ သာရိပုတြာ ဆီးသီးတစ်လုံးသာ ဖြစ်သော အစာ အာဟာရကို စားမျိုသော ထိုငါ၏ ကိုယ်သည် အလွန် ပိန်ကြုံခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့၏၊ ထိုအစာ အာဟာရ နည်းပါးမှုကြောင့်ပင် ကစွန်းနွယ်၏ အဆစ်တို့ ကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ နွယ်ပုပ် နွယ်ငန်း၏ အဆစ်တို့ ကဲ့သို့ လည်းကောင်း ငါ၏ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ကုလားအုတ် ခြေရာ ကဲ့သို့ ငါ၏ တင်ပါးဆုံသားသည် ဖြစ်ပေါ် နေ၏။ ပုတီးကုံး ကဲ့သို့ ငါ၏ ကျောက်ကုန်းရိုးသည် အမြင့်အနိမ့် ဖြစ်ပေါ် နေ၏။ ဇရပ်ဆွေး၏ အခြင်တို့သည် ဖရိုဖရဲ အထက်တင် အောက်ကျ ပျက်စီးနေကုန် သကဲ့သို့ ငါ၏ နံရိုးတို့သည် ဖရိုဖရဲ အထက်တင် အောက်ကျ ဖြစ်နေကုန်၏။ နက်သော ရေတွင်း၌ နက်ရှိုင်း၍ အောက်သို့ ဝင်နေသော ရေဝန်းကို မြင်ရ သကဲ့သို့ ငါ၏ မျက်တွင်းတို့၌ ထိုအစာ အာဟာရ နည်းပါး မှုကြောင့်ပင် နက်ရှိုင်း၍ အောက်သို့ ဝင်နေသော မျက်လုံးဝန်းတို့ကို မြင်ရ၏။ ထိုအစာ အာဟာရ နည်းပါးမှုကြောင့်ပင် အစိမ်းနုနု ဆွတ်ခူးထားသော ဘူးခါးသီးသည် လေ နေပူကြောင့် ရှုံ့တွ ညိုးချောက် နေ သကဲ့သို့ ငါ၏ ဦးခေါင်းရေသည် ရှုံ့တွ ညိုးချောက် နေ၏။

သာရိပုတြာ ထိုငါသည် ဝမ်းရေကို သုံးသပ်အံ့ ဟု သုံးသပ်သော် ကျောက်ကုန်းရိုးကို သာလျှင် ကိုင်မိ၏။ ကျောက်ကုန်းရိုးကို သုံးသပ်အံ့ ဟု သုံးသပ်သော် ဝမ်းရေကို သာလျှင် ကိုင်မိ၏။ သာရိပုတြာ ထိုအစာ အာဟာရ နည်းပါးမှုကြောင့်ပင် ငါ၏ ဝမ်းရေသည် ကျောက်ကုန်းရိုးသို့ ကပ်သည် အထိ ဖြစ်ပေါ်နေ၏။ သာရိပုတြာ ထိုငါသည် ကျင်ကြီးကို လည်းကောင်း၊ ကျင်ငယ်ကို လည်းကောင်း စွန့်အံ့ ဟု ထသွားသော် ထိုနေရာ၌ပင် မှောက်ခုံ လဲကျ၏။ သာရိပုတြာ ထိုငါသည် ကိုယ်ကို သက်သာစေလို၍ လက်ဖြင့် ကိုယ်တို့ကို ပွတ်သပ်၏၊ လက်ဖြင့် ကိုယ်တို့ကို ပွတ်သပ်သော် အမြစ်ဆွေး နေသော အမွေးတို့ သည် ထိုအစာ အာဟာရ နည်းပါးမှုကြောင့်ပင် ကိုယ်မှ ကျွတ်ကျ ကုန်၏။

၁၅၉။ သာရိပုတြာ အစာ အာဟာရဖြင့် စင်ကြယ်နိုင်၏ ဟု ဤသို့ ပြောဆိုကြ ဤသို့ အယူ ရှိကြကုန် သောသမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် ရှိကြ ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ပဲနောက်တို့ဖြင့် မျှတကြ ကုန်အံ့။ပ။ နှမ်းတို့ဖြင့် မျှတကြ ကုန်အံ့။ပ။ ဆန်တို့ဖြင့် မျှတကြကုန်အံ့ ဟု ပြောဆိုကြ ကုန်၏။ ထိုသူ တို့သည် ဆန်ကိုလည်း စားကြ ကုန်၏၊ ဆန်မှုန့်ကိုလည်း စားကြ ကုန်၏၊ ဆန်ဆေး ရေကိုလည်း သောက်ကြ ကုန်၏၊ ဆန်ဖြင့် အထူး ပြုထားသည့်အရာ အမျိုးမျိုးတို့ကိုလည်း သုံးဆောင်ကြ ကုန်၏။ သာရိပုတြာ ငါသည် ဆန်တစ်စေ့မျှသာ ဖြစ်သော အစာ အာဟာရ စားမျိုသည်ကို အမှတ်ရ၏။ သာရိပုတြာ သင့်အား “ထိုစဉ်အခါက ဆန်သည် ကြီးမားလေ သလော” ဟု စိတ်အကြံ ဖြစ်ကောင်း

ဖြစ်ရာ၏။ သာရိပုတြာ ဤသို့ မမှတ်သင့်၊ ယခုအခါ၌ကဲ့သို့ပင် ထိုစဉ်အခါ၌လည်း ဆန်သည် ဤပမာဏမျှပင် ဖြစ်ခဲ့၏။ သာရိပုတြာ ဆန်တစ်စေ့သာ ဖြစ်သော အစာ အာဟာရကို စားမျိုခဲ့သော ထိုငါ၏ ကိုယ်သည် အလွန် ပိန်ကြုံခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့၏၊ ထိုအစာ အာဟာရ နည်းပါးမှုကြောင့်ပင် ကစွန်းနွယ်၏ အဆစ်တို့ ကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ နွယ်ပုပ် နွယ်ငန်း၏ အဆစ်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း ငါ၏ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့သည် ဖြစ်ပေါ်နေ ကုန်၏။ ကုလားအုတ် ခြေရာ ကဲ့သို့ ငါ၏ တင်ပါးဆုံသားသည် ဖြစ်ပေါ်နေ၏။ ပုတီးကုံး ကဲ့သို့ ငါ၏ ကျောက်ကုန်းရိုးသည် အမြင့်အနိမ့် ဖြစ်ပေါ်နေ၏။ ဇရပ်ဆွေး၏ အခြင်တို့သည် ဖရိုဖရဲ အထက်တင် အောက်ကျ ပျက်စီးနေကုန် သကဲ့သို့ ငါ၏ နံရိုးတို့သည် ဖရိုဖရဲ အထက်တင် အောက်ကျ ဖြစ်နေကုန်၏။ နက်သော ရေတွင်း၌ နက်ရှိုင်း၍ အောက်သို့ ဝင်နေသော ရေအဝန်းကို မြင်ရ သကဲ့သို့ ငါ၏ မျက်တွင်းတို့၌ နက်ရှိုင်း၍ အောက်သို့ ဝင်နေသော မျက်လုံးဝန်းတို့ကို မြင်ရ၏။ ထိုအစာ အာဟာရ နည်းပါးမှုကြောင့်ပင် အစိမ်းနုနု ဆွတ်ခူးထားသော ဘူးခါးသီးသည် လေနေပူကြောင့် ရှုံ့တွ ညှိုးချောက် နေသကဲ့သို့ ငါ၏ ဦးခေါင်းရေသည် ရှုံ့တွ ညှိုးချောက်နေ၏။

သာရိပုတြာ ထိုငါသည် ဝမ်းရေကို သုံးသပ်အံ့ ဟု သုံးသပ်သော် ကျောက်ကုန်းရိုးကို သာလျှင် ကိုင်မိ၏။ ကျောက်ကုန်းရိုးကို သုံးသပ်အံ့ ဟု သုံးသပ်သော် ဝမ်းရေကို သာလျှင် ကိုင်မိ၏။ သာရိပုတြာ ထိုအစာအာဟာရ နည်းပါးမှုကြောင့်ပင် ငါ၏ ဝမ်းရေသည် ကျောက်ကုန်းရိုးသို့ ကပ်သည် အထိ ဖြစ်ပေါ် နေ၏။ သာရိပုတြာ ထိုငါသည် ကျင်ကြီးကို လည်းကောင်း၊ ကျင်ငယ်ကို လည်းကောင်း စွန့်အံ့ ဟု ထသွားသော် ထိုနေရာ၌ပင် မှောက်ခုံ လဲကျ၏။ သာရိပုတြာ ထိုငါသည် ကိုယ်ကို သက်သာစေလို၍ လက်ဖြင့် ကိုယ်ကို ပွတ်သပ်၏။ လက်ဖြင့် ကိုယ်တို့ကို ပွတ်သပ်သော် အမြစ် ဆွေးနေသော အမွေးတို့ သည် ထိုအစာ အာဟာရ နည်းပါးမှုကြောင့်ပင် ကိုယ်မှ ကျွတ်ကျ ကုန်၏။

သာရိပုတြာ ထိုငါသည် ထိုလုံ့လ ထိုအကျင့် ထိုခဲခဲယဉ်းယဉ်း ပြုကျင့်ခြင်းဖြင့် လူတို့၏ (ကုသိုလ်ကမ္မပထ) တရားထက် သာလွန်သော အရိယာ ဖြစ်ရန် စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ် အမြင်ထူးကို မရခဲ့။ ထိုသို့ မရခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ထိုအတိုင်း ကျင့်သော သူအား ဝဋ်မှ ဆင်းရဲကုန်ခြင်း အကျိုးငှါ ကောင်းစွာ ထုတ်ဆောင်နိုင်သော အရိယာ ပညာကို မရခဲ့သောကြောင့်တည်း။

၁၆၀။ သာရိပုတြာ “(များစွာ) ကျင်လည်ခြင်းဖြင့် စင်ကြယ်၏” ဟု ဤသို့ ပြောဆိုကြ ဤသို့ အယူ ရှိကြကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် ရှိကြကုန်၏။ သာရိပုတြာ သုဒ္ဓါဝါ သဗြဟ္မာတို့ကို ချန်ထား၍ ရှည်ကြာ လှစွာသော ဤသံသရာ အခွန့်မှစ၍ ငါ မကျင်လည် ဖူးသော သံသရာကို လွယ်ကူစွာ မရနိုင်။ သာရိပုတြာ ငါသည် သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ကျင်လည် ငြားအံ့၊ ဤ (လူ့) လောကသို့ တစ်ဖန် မရောက်လာရာ။

သာရိပုတြာ “(များစွာ) ဖြစ်ခြင်းဖြင့် စင်ကြယ်၏” ဟု ဤသို့ ပြောဆိုကြ ဤသို့ အယူ ရှိကြကုန် သော သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် ရှိကြ ကုန်၏။ သာရိပုတြာ သုဒ္ဓါဝါ သဗြဟ္မာတို့ကို ချန်ထား၍ ရှည်ကြာ လှစွာသော ဤသံသရာ အခွန့်၌ ငါ မဖြစ်ဖူးသော ဖြစ်ရာ ဘဝကို လွယ်ကူစွာ မရနိုင်။ သာရိပုတြာ ငါသည် သုဒ္ဓါဝါ သဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဖြစ်ငြားအံ့၊ ဤ (လူ့) လောကသို့ တစ်ဖန် မရောက်လာရာ။

သာရိပုတြာ “(များစွာ) နေခြင်းဖြင့် စင်ကြယ်၏” ဟု ဤသို့ ပြောဆိုကြ ဤသို့ အယူ ရှိကြကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် ရှိကြကုန်၏။ သာရိပုတြာ သုဒ္ဓါဝါ သဗြဟ္မာတို့ကို ချန်ထား၍ ရှည်ကြာလှစွာသော ဤသံသရာ အခွန့်၌ ငါ မနေဖူးသော နေရာကို လွယ်ကူစွာ မရနိုင်။ သာရိပုတြာ ငါသည် သုဒ္ဓါဝါ သဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ နေငြားအံ့၊ ဤ (လူ့) လောကသို့ တစ်ဖန် မရောက်လာရာ။

သာရိပုတြာ “ယဇ်ပူဇော်ခြင်းဖြင့် စင်ကြယ်၏” ဟု ဤသို့ ပြောဆိုကြ ဤသို့ အယူ ရှိကြကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် ရှိကြကုန်၏။ သာရိပုတြာ ရှည်ကြာ လှစွာသော ဤသံသရာ အခွန့်၌ ငါ မပူဇော်ဖူးသော ယဇ်ကို လွယ်ကူစွာ မရနိုင်။ ထိုယဇ်ကိုလည်း အဘိသိက်ခံ ရေမြေ့ရှင်မင်း ဖြစ်၍ လည်းကောင်း၊ ဥစ္စာများစွာ ရှိသော ပုဏ္ဏားဖြစ်၍ လည်းကောင်း ပူဇော်ခဲ့၏။

သာရိပုတြာ “မီးလုပ်ကျွေးခြင်းဖြင့် စင်ကြယ်၏” ဟု ဤသို့ ပြောဆိုကြ ဤသို့ အယူ ရှိကြကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် ရှိကြကုန်၏။ သာရိပုတြာ ရှည်ကြာ လှစွာသော ဤသံသရာ အဝွန့်၌ ငါ မလုပ် ကျွေးဖူးသော မီးကို လွယ်ကူစွာ မရနိုင်။ ထိုမီးကိုလည်း အဘိသိက်ခံ ရေမြေ့ရှင်မင်းဖြစ်၍ လည်းကောင်း၊ ဥစ္စာများစွာ ရှိသော ပုဏ္ဏားဖြစ်၍ လည်းကောင်း လုပ်ကျွေးခဲ့၏။

၁၆၁။ သာရိပုတြာ “ဤအသျှင် ယောကျ်ားသည် ပျိုမျစ်နုနယ်၍ မည်းနက်သော ဆံပင်ရှိသည့် ပဌမ အရွယ် ငယ်စဉ် အခါ၌သာ အကြောင်းအကျိုးကို မြော်မြင်နိုင်သည့် ကောင်းမြတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၍၊ ရက်ချုပ်အားဖြင့် အသက်ရှစ်ဆယ် ကိုးဆယ် တစ်ရာရှိ၍၊ အိုမင်းကြီးမြင့် အရွယ်ရင့်ကာ ဆင့်ဆင့် လွန်မြောက် နောက်ဆုံး အရွယ်သို့ ရောက်သော အခါ၌ကား အကြောင်း အကျိုးကို မြော်မြင်နိုင်သည့် ပညာမှ ယုတ်လျော့၏” ဟု ဤသို့ ပြောဆိုကြ ဤသို့ အယူ ရှိကြကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် ရှိကြကုန်၏။ သာရိပုတြာ ဤသို့ မမှတ်သင့်၊ သာရိပုတြာ ငါဘုရားသည်ကား ယခုအခါ၌ အသက်ရှစ်ဆယ်ရှိ၍ အိုမင်းကြီးမြင့် အရွယ်ရင့်ကာ ဆင့်ဆင့် လွန်မြောက် နောက်ဆုံး အရွယ်သို့ ရောက်၏။ သာရိပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ အနှစ်တစ်ရာ အသက်ရှည် ကုန်လျက် အနှစ်တစ်ရာ အသက် ရှင်လျက် ရှိကုန်သော လွန်ကဲသော သင်ယူနိုင်သော သတိ (ဆောင်ထားနိုင်သော) ဂတိ (သရဇ္ဈာယ် နိုင်သော) ဓိတိ မြော်မြင်နိုင်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော တပည့်သာဝက လေးဦးတို့သည် ငါ ဘုရားအား ရှိကုန်ရာ၏။ သာရိပုတြာ ဥပမာအားဖြင့် သင်ကြားပြီးသော လက်တည့်အောင် လေ့ကျင့် ထားသော မြားပစ် အတတ်၌ အစမ်းအသတ် ခံပြီးသော အလွန် သန်မာသော လေးရှိသော လေးသမား သည် ပေါ့ပါးသော မြားဖြင့် မပင်မပန်း ထန်းပင်ရိပ်ကို ကန့်လန့် ကျော်လွန်စေရာ သကဲ့သို့ ဤအတူပင် လွန်ကဲသော သတိ၊ လွန်ကဲသော ဂတိ၊ လွန်ကဲသော ဓိတိ၊ လွန်ကဲသော မြော်မြင်နိုင်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော တပည့်သာဝက လေးဦးတို့သည် စားသောအခါ သောက်သောအခါ ခဲသောအခါ လျက် သောအခါ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် စွန့်သောအခါ အိပ်သောအခါ ပင်ပန်းခြင်းကို ပယ်ဖျောက်သော အခါတို့မှတစ်ပါး ငါ့အား သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို ထောက်၍ ထောက်၍ ပြဿနာ မေးလျှောက် ကုန်ငြားအံ့၊ မေးလျှောက်တိုင်း မေးလျှောက်တိုင်းပင် ငါသည် ထိုတပည့်သာဝက လေးဦးတို့အား ဖြေနိုင် ရာ၏၊ ငါ၏ ဖြေကြားချက်ကိုလည်း ဖြေကြားသည့်အတိုင်း ဆောင်နိုင်ကြ ကုန်ရာ၏၊ ထပ်ဆင့်၍ နှစ်ခု မြောက်သော ပြဿနာကိုလည်း ငါ့အား မမေးကြရာ။ သာရိပုတြာ မြတ်စွာဘုရားအား တရား ဟောကြားခြင်းသည် မကုန်သည်သာတည်း။ မြတ်စွာဘုရားအား တရားပုဒ်ဗျဉ်းသည် မကုန်သည်သာ တည်း၊ မြတ်စွာဘုရားအား ပြဿနာ ဖြေကြားခြင်းသည် မကုန်သည် သာတည်း၊ စင်စစ်မူ အနှစ်တစ်ရာ အသက်ရှည် ကုန်လျက် အနှစ်တစ်ရာ အသက်ရှည်လျက် ရှိကုန်သော ငါ၏ ထိုတပည့် သာဝက လေးဦးတို့သာ အနှစ်တစ်ရာ ကျော်လွန်သဖြင့် သေဆုံး ကုန်ရာ၏။ သာရိပုတြာ ငါ့ကို ညောင်စောင်းဖြင့် လည်း ဆောင်ယူကြ စေကာမူ မြတ်စွာဘုရား၏ မြော်မြင်နိုင်သော ပညာသည် ဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲခြင်း မရှိသည်သာတည်း။

သာရိပုတြာ “များစွာသော သူတို့၏ စည်းပွားချမ်းသာ အလို့ငှာ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန် အလို့ ငှာ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွား ချမ်းသာ အလို့ငှာ မတွေဝေသော သဘောရှိသော သတ္တဝါသည် လူ့လောက၌ ဖြစ်ထွန်း ပေါ်ပေါက်ခဲ့၏” ဟူသော စကားကို ပြောဆိုသော သူသည် (အကယ်၍) ကောင်းမွန်စွာ ပြောဆိုလိုငြားအံ့၊ ငါ့ကို သာလျှင် ကောင်းမွန်စွာ ပြောဆိုပေရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၁၆၂။ ထိုစဉ်အခါ၌ အသျှင် နာဂသမာလသည် မြတ်စွာဘုရား၏ နောက်တော်မှ မြတ်စွာဘုရားကို ယပ်လေခပ်လျက် တည်နေ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်နာဂသမာလသည် မြတ်စွာဘုရားအား -

“အသျှင်ဘုရား အံ့ဩဖွယ် ကောင်းပါပေစွ၊ အသျှင်ဘုရား မဖြစ်စဖူး ထူးကဲစွာ ဖြစ်ပါပေစွ၊ အသျှင် ဘုရား ဤတရား ဒေသနာကို ကြားနာရ၍ တပည့်တော်အား ကြက်သီး မွေးညင်း ထလာပါ ကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား ဤတရား ဒေသနာသည် အဘယ် အမည် ရှိပါသနည်း” ဟု လျှောက်၏။

နာဂသမာလ ထိုသို့ ဖြစ်လျှင် ဤတရား ဒေသနာကို "ကြက်သီး မွေးညင်း ထစေတတ်သည့် 'လောမဟံသန' တရား ဒေသနာ ဟူ၍ပင် သင်မှတ်ထားလေလော့" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောကြားတော် မူ၏၊ အသျှင်နာဂသမာလသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုသည် ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူလေသတည်း။

နှစ်ခုမြောက် မဟာသီဟနာဒသုတ်ပြီး၏။

၁။ အမျိုးကောင်းသားတို့၏ အလေ့အထ ဟူသမျှကို ပယ်၍ ရပ်လျက် ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် စွန့်ခြင်း စသည်ကို ပြုခြင်းပင်တည်း။
၂။ ဂျုံဆန် သို့မဟုတ် ဆန်စိမ်း ဟု အချို့ မူများ၌ ပြန်၏။
၃။ မြက်သီးဆန် သို့မဟုတ် ဆန်တစ်မျိုး ဟု အချို့ မူများ၌ ပြန်၏။
၄။ ကဏောပိ တဏ္ဍုလံ ပရိယောနန္ဓိ၊ ဖွဲနုသည်လည်း ဆန်ကို မြေးရှက်၏၊ (ပါထိကဝဂ် အဂ္ဂညသုတ်) နှင့်အညီ ကဏကို ဖွဲနု ဟု ပြန်သည်။
၅။ ထမင်းချိုးလည်း ဟူ၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၂ - သီဟနာဒဝဂ် ===

၃ - မဟာဒုက္ခက္ခန္ဓသုတ်

၁၆၃။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာ ခဲ့ရပါသည် - အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ များစွာသော ရဟန်းတို့သည် နံနက် အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်ကြ၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူလျက် သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းခံ ဝင်ကြကုန်၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့အား -

"သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆွမ်းခံ လှည့်ရန် စောလွန်းသေး၏၊ ငါတို့သည် အယူတစ်ပါး ရှိကြသော ပရိဗိုဇ်တို့၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်ကြရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကြံ ဖြစ်ပေါ်၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် အယူတစ်ပါး ရှိကြသော ပရိဗိုဇ်တို့၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်ကြ ပြီးလျှင် ထိုပရိဗိုဇ်တို့နှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေ၍ တစ်ခုသော အရပ်၌ ထိုင်နေကြ ကုန်၏။ တစ်ခုသော အရပ်၌ ထိုင်နေကြသော ထိုရဟန်းတို့အား အယူတစ်ပါး ရှိကြသော ပရိဗိုဇ်တို့က -

"ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း ဂေါတမသည် ကာမတရားတို့ကို လွှန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်၏၊ ငါတို့လည်း ကာမတရားတို့ကို လွှန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်ကြ ကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း ဂေါတမသည် ရုပ်တရားတို့ကို လွှန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်၏၊ ငါတို့လည်း ရုပ်တရားတို့ကို လွှန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်ကြကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း ဂေါတမသည် ဝေဒနာတို့ကို လွှန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်၏၊ ငါတို့လည်း ဝေဒနာတို့ကို လွှန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်ကြ ကုန်၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ ပညတ်ရာ၌ ရဟန်းဂေါတမနှင့် ငါတို့၏ တရားဟောပုံချင်း ဆုံးမပုံချင်း ထူးခြားချက်ကား အဘယ်နည်း၊ သာလွန်ချက်ကား အဘယ်နည်း၊ ခြားနားချက်ကား အဘယ်နည်း" ဟု ပြောဆိုကြ ကုန်၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် အယူတစ်ပါး ရှိကြသော ပရိဗိုဇ်တို့၏ စကားကို နှစ်သက်လည်း မနှစ်သက်ကြကုန်၊ ပယ်လည်း မပယ်ခဲ့ကြကုန်။ မနှစ်သက်ခဲ့ မပယ်ခဲ့ကြကုန်ဘဲ "မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်၌ ဤစကား၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို သိကြရကုန်အံ့" ဟု နှလုံးသွင်းကာ နေရာမှ ထ၍ ဖဲခွါသွားကြ ကုန်၏။

၁၆၄။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်၍ ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခဲ့ကြလျက် ဆွမ်းစားပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိသေစွာ ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြကာ မြတ်စွာဘုရားအား -

"မြတ်စွာဘုရား တပည့်တော်တို့သည် နံနက် အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်ကြ၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူလျက် သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းခံ ဝင်ခဲ့ကြပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား ထိုတပည့်တော်တို့အား -

သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆွမ်းခံ လှည့်ရန် စောလွန်းသေး၏၊ ငါတို့သည် အယူတစ်ပါး ရှိကြသော ပရိဗိုဇ်တို့၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်ကြရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကြံ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။

မြတ်စွာဘုရား ထိုအခါ တပည့်တော်တို့သည် အယူတစ်ပါး ရှိကြသော ပရိဗိုဇ်တို့၏ အရံသို့ ချဉ်းကပ်ကြကာ ထိုပရိဗိုဇ်တို့နှင့် အတူတကွ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီး ဆုံးစေ၍ တစ်ခုသော အရပ်၌ ထိုင်နေကြပါ ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား တစ်ခုသော အရပ်၌ ထိုင်နေကြသော တပည့်တော်တို့အား အယူတစ်ပါး ရှိကြသော ပရိဗိုဇ်တို့က -

'ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း ဂေါတမသည် ကာမတရားတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်၏၊ ငါတို့လည်း ကာမတရားတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်ကြ ကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း ဂေါတမသည် ရုပ်တရားတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်၏၊ ငါတို့လည်း ရုပ်တရားတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်ကြကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း ဂေါတမသည် ဝေဒနာတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်၏၊ ငါတို့လည်း ဝေဒနာတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ်ကြ ကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ ပညတ်ရာ၌ ရဟန်း ဂေါတမနှင့် ငါတို့၏ တရားဟောပုံချင်း ဆုံးမပုံချင်း ထူးခြားချက်ကား အဘယ်နည်း၊ သာလွန်ချက်ကား အဘယ်နည်း၊ ခြားနားချက်ကား အဘယ်နည်း' ဟု ပြောဆိုကြပါ ကုန်သည်။

မြတ်စွာဘုရား ထိုအခါ တပည့်တော်တို့သည် အယူတစ်ပါး ရှိကြသော ပရိဗိုဇ်တို့၏ စကားကို နှစ်သက်လည်း မနှစ်သက်ကြပါ၊ ပယ်လည်း မပယ်ခဲ့ကြပါ။ မနှစ်သက်ခဲ့ မပယ်ခဲ့ကြ ကုန်ဘဲ 'မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်၌ ဤစကား၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို သိကြကုန်အံ့' ဟု နှလုံးသွင်းကာ နေရာမှ ထ၍ ဖဲခွါ ခဲ့ကြပါသည်" ဟု လျှောက်ကြ ကုန်၏။

၁၆၅။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပြောဆိုကြသည့် အယူတစ်ပါး ရှိကြသော ပရိဗိုဇ်တို့ကို "ငါ့သျှင်တို့ ကာမတရားတို့၏ သာယာဖွယ်သည် အဘယ်နည်း၊ အပြစ်သည် အဘယ်နည်း၊ ထွက်မြောက်ရာသည် အဘယ်နည်း၊ ရုပ်တရားတို့၏ သာယာဖွယ်သည် အဘယ်နည်း၊ အပြစ်သည် အဘယ်နည်း၊ ထွက်မြောက်ရာသည် အဘယ်နည်း၊ ဝေဒနာတို့၏ သာယာဖွယ်သည် အဘယ်နည်း၊ အပြစ်သည် အဘယ်နည်း၊ ထွက်မြောက်ရာသည် အဘယ်နည်း" ဟု မေးသင့်ကြ ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ မေးသော် အယူတစ်ပါး ရှိသော ပရိဗိုဇ်တို့သည် ပြည့်ပြည့်စုံစုံ မဖြေဆို နိုင်ကြကုန်လတ္တံ့၊ အလွန် ပင်ပန်း ဆင်းရဲခြင်းသို့လည်း ရောက်ကြကုန် လတ္တံ့၊ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့အရာ မဟုတ်ရာ၌ ပြဿနာကို မေးမြန်းသောကြောင့်တည်း။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားကို လည်းကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကကို လည်းကောင်း၊ ဤသာသနာတော်မှ ကြားနာရသူကို လည်းကောင်း ချန်ထား၍ နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော (နတ်) လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏမင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူ့လောက၌ ဤပြဿနာကို ဖြေကြားခြင်းဖြင့် စိတ်ကို နှစ်သိမ့်စေနိုင်မည့် သူကို ငါဘုရား တွေ့မြင်တော်မမူ။

၁၆၆။ ရဟန်းတို့ ကာမတရားတို့၏ သာယာဖွယ်သည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ကာမဂုဏ်တို့သည် ငါးပါးတို့တည်း။ အဘယ် ငါးပါးတို့နည်းဟူမူ လိုချင်ဖွယ် နှစ်သက်ဖွယ် မြတ်နိုးဖွယ် ချစ်ဖွယ် သဘောရှိ၍ ကာမ 'ရာဂ' နှင့် စပ်သွယ်လျက် တပ်စွန်းဖွယ် ဖြစ်သော, စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အဆင်း၊ သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အသံ။ပ။ ဃာနဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အနံ့။ပ။ ဇိဝှါဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အရသာ။ပ။ လိုချင်ဖွယ် နှစ်သက်ဖွယ် မြတ်နိုးဖွယ် ချစ်ဖွယ် သဘောရှိ၍ ကာမ 'ရာဂ' နှင့် စပ်သွယ်လျက် တပ်စွန်းဖွယ် ဖြစ်သော, ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အတွေ့ အထိတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ကာမဂုဏ်တို့သည် ဤငါးပါးတို့ ပင်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ချမ်းသာခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည် ကာမတရားတို့၏ သာယာဖွယ်တည်း။

၁၆၇။ ရဟန်းတို့ ကာမ တရားတို့၏ အပြစ်သည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အမျိုးသားသည် လက်ဆစ်ချိုး ရေတွက်ခြင်း အတတ်ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ဂဏန်း အတတ်ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ သင်္ချာ အတတ်ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ လယ်လုပ်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ကုန်သွယ်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ၊ နွားကျောင်းခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ၊ လက်နက်ကိုင် အမှုထမ်းခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ၊ မင်းမှုထမ်းခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အခြား တစ်ပါးပါးသော အတတ်ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အတတ် တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် အအေးကို ရင်ဆိုင် ရလျက် အပူကို ရင်ဆိုင် ရလျက် မှက် ခြင် လေ နေပူ မြွေကင်း သန်းတို့၏ အတွေ့ အထိတို့ဖြင့် ထိခိုက်ခံရလျက် ငတ်မွတ်ခြင်း နှိပ်စက်၍ အသေခံရလျက် အသက် မွေးရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း ကာမ အထောက်အပံ့ ကာမ အရင်းခံ ကာမလျှင် တည်ရာ

ရှိသော ကာမတို့ကြောင့် သာလျှင် ဖြစ်သည့် မျက်မှောက် ဆင်းရဲ အစုဖြစ်သော ကာမတို့၏ အပြစ် ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုအမျိုးသားသည် ဤသို့ ထကြွစေ့ဆော် အားထုတ် ရပါလျက် စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့သည် မပြည့်စုံ ကုန်ငြားအံ့၊ ထိုအမျိုးသားသည် "ငါ၏ ထကြွ လုံ့လသည် အချည်းနှီးသာ တကား၊ ငါ၏ ကြိုးပမ်းအား ထုတ်ခြင်းသည် အကျိုးမဲ့သာ တကား" ဟု ပူဆွေး၏၊ ပင်ပန်း၏၊ ငိုကြွေး၏၊ ရင်ဘတ် စည်တီး မြည်းတမ်း၏၊ တွေဝေခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း ကာမ အထောက်အပံ့ ကာမအရင်းခံ ကာမလျှင် တည်ရာရှိသော ကာမတို့ကြောင့် သာလျှင် ဖြစ်သည့် မျက်မှောက် ဆင်းရဲ အစု ဖြစ်သော ကာမတို့၏ အပြစ်ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုအမျိုးသားသည် ဤသို့ ထကြွ စေ့ဆော် အားထုတ်သဖြင့် စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့သည် ပြည့်စုံကုန် ငြားအံ့၊ ထိုအမျိုးသားသည် "အဘယ်သို့ စောင့်ထိန်းလျှင် ငါ၏ စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့ကို မင်းနှင့် ခိုးသူတို့ မယူနိုင်ဘဲ မီးမလောင် ရေမမျော မချစ်သော အမွေခံတို့ မယူနိုင်ဘဲ ရှိကုန်အံ့နည်း" ဟု စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့ကို စောင့်ထိန်းရခြင်း အကြောင်းကြောင့် ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ထို အမျိုးသားသည် ဤသို့ စောင့်ရှောက် ထိန်းသိမ်းပါလျက် ထိုစည်းစိမ် ဥစ္စာတို့ကို မင်းတို့သော်လည်း ဆောင်ယူကြ ကုန်အံ့၊ ခိုးသူတို့ သော်လည်း ခိုးယူကြကုန်အံ့၊ မီးသော်လည်း လောင်အံ့၊ ရေသော်လည်း မျောအံ့၊ မချစ်အပ်သော အမွေခံတို့ သော်လည်း ဆောင်ယူကြ ကုန်အံ့။ ထိုအမျိုးသားသည် "ငါ့အား ဖြစ်ပြီးသော စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့လည်း မရှိတော့ပါ တကား" ဟု ပူဆွေး၏၊ ပင်ပန်း၏၊ ငိုကြွေး၏၊ ရင်ဘတ် စည်တီး မြည်းတမ်း၏၊ တွေဝေခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း ကာမ အထောက်အပံ့ ကာမ အရင်းခံ ကာမလျှင် တည်ရာရှိသော ကာမကြောင့် သာလျှင် ဖြစ်သည့် ဆင်းရဲအစု ဖြစ်သော မျက်မှောက် ကာမတရားတို့၏ အပြစ်ပေတည်း။

၁၆၈။ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ကာမအထောက်အပံ့ ကာမအရင်းခံ ကာမတည်ရာ ကာမ တို့ကြောင့် သာလျှင် မင်း အချင်းချင်းလည်း ငြင်းခုံကြ ကုန်၏၊ ရေမြေရှင် အချင်းချင်းလည်း ငြင်းခုံကြ ကုန်၏၊ ပုဏ္ဏား အချင်းချင်းလည်း ငြင်းခုံကြ ကုန်၏၊ သူကြွယ် အချင်းချင်းလည်း ငြင်းခုံကြ ကုန်၏၊ သားအမိ အချင်းချင်းလည်း ငြင်းခုံကြ ကုန်၏၊ သားအဖ အချင်းချင်းလည်း ငြင်းခုံကြ ကုန်၏၊ ညီအစ်ကို မောင်နှမ အချင်းချင်းလည်း ငြင်းခုံကြ ကုန်၏၊ အပေါင်းအဖော် အချင်းချင်းလည်း ငြင်းခုံကြ ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် ငြင်းခုံခြင်း ရန်ဖြစ်ခြင်း သဘော ကွဲလွဲခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်လျက် အချင်းချင်း လက်တို့ ဖြင့်လည်း ပုတ်ခတ်ကြ ကုန်၏၊ ခဲတို့ဖြင့်လည်း ပေါက်ကြ ကုန်၏၊ တုတ်တိုတို့ဖြင့်လည်း ရိုက်ကြ ကုန်၏၊ ဓား လက်နက်တို့ဖြင့်လည်း ထိုးခုတ်ကြ ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် ထိုရန်ဖြစ်ရာ အရပ်၌ သေခြင်းသို့လည်း ရောက်ကြ ကုန်၏၊ သေလောက်သော ဆင်းရဲဒုက္ခသို့လည်း ရောက်ကြ ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည် လည်း ကာမ အထောက်အပံ့ ကာမ အရင်းခံ ကာမလျှင် တည်ရာရှိသော ကာမကြောင့် သာလျှင် ဖြစ်သည့် မျက်မှောက် ဆင်းရဲအစု ဖြစ်သော ကာမတို့၏ အပြစ်ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ကာမ အထောက်အပံ့ ကာမ အရင်းခံ ကာမ တည်ရာ ကာမတို့ ကြောင့် သာလျှင် သန်လျက်နှင့် (သားရေ) ကာကို ကိုင်စွဲ၍ လေးနှင့် မြားတောင့်ကို လွယ်လျက် မြား လှံတို့ကို ပစ်လွှတ်နေကြစဉ်ပင် သန်လျက်တို့ကို တလက်လက် ဝှေ့ယမ်း နေကြစဉ်ပင် နှစ်ဖက်ရင်ဆိုင် တိုက်ရာ စစ်မြေပြင်သို့ တိုးဝင်ကြ ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ထိုစစ်မြေပြင်၌ မြားတို့ဖြင့်လည်း ပစ်ကြ ကုန်၏၊ လှံဖြင့်လည်း ထိုးကြ ကုန်၏၊ သန်လျက်ဖြင့်လည်း ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကြ ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ထိုစစ်မြေပြင်၌ သေခြင်းသို့လည်း ရောက်ကြ ကုန်၏၊ သေလောက်သော ဆင်းရဲ ဒုက္ခသို့လည်း ရောက်ကြ ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း ကာမ အထောက်အပံ့ ကာမ အရင်းခံ ကာမလျှင် တည်ရာရှိသော ကာမတို့ကြောင့် သာလျှင် ဖြစ်သည့် မျက်မှောက် ဆင်းရဲအစု ဖြစ်သော ကာမတို့၏ အပြစ် ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ ထို့ပြင်လည်း ကာမ အထောက်အပံ့ ကာမ အရင်းခံ ကာမ တည်ရာ ကာမတို့ကြောင့် သာလျှင် သန်လျက်နှင့် (သားရေ) ကာကို ကိုင်စွဲ၍ လေးနှင့် မြားတောင့်ကို လွယ်လျက် မြား လုံတို့ကို ပစ်လွှတ် နေကြစဉ်ပင် သန်လျက်တို့ကို တလက်လက် ဝှေ့ယမ်း နေကြစဉ်ပင် ပူသော အစေးတို့ဖြင့် သွန်းလောင်းထားသော။ မြို့တံတိုင်းခြေတို့သို့ တိုးဝင်ကြ ကုန်၏။ ထိုသူတို့ကို ထိုနေရာ၌ မြားတို့ဖြင့်လည်း ပစ်ကြ ကုန်၏၊ လှံဖြင့်လည်း ထိုးကြ ကုန်၏၊ နွားချေး မြင်းချေး ရည်ပူဖြင့်လည်း သွန်းလောင်းကြ ကုန်၏၊ ယန္တယားမောင်းဖြင့်လည်း ဖိချကြ ကုန်၏၊ သန်လျက်ဖြင့်လည်း ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကြ ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ထိုနေရာ၌ သေခြင်းသို့လည်း ရောက်ကြ ကုန်၏၊ သေလောက်သော ဆင်းရဲ ဒုက္ခသို့လည်း ရောက်ကြ ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း ကာမ အထောက်အပံ့ ကာမ အရင်းခံ ကာမလျှင် တည်ရာရှိသော ကာမတို့ကြောင့် သာလျှင် ဖြစ်သည့် မျက်မှောက် ဆင်းရဲအစု ဖြစ်သော ကာမတို့၏ အပြစ် ပေတည်း။

၁၆၉။ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ကာမ အထောက်အပံ့ ကာမ အရင်းခံ ကာမလျှင် တည်ရာ ကာမတို့ကြောင့် သာလျှင် အိမ်ကိုလည်း ဖေါက်ထွင်းကြ ကုန်၏၊ (ရွာလုံးကျွတ်ကိုလည်း) တိုက်ခိုက် လုယူကြ ကုန်၏၊ တစ်အိမ်တည်းကိုလည်း တိုက်ခိုက် လုယူကြ ကုန်၏၊ ခရီးလမ်း၌လည်း စောင့်၍ လုယူကြ ကုန်၏၊ သူ့တစ်ပါး မယားကိုလည်း သွားလာကြ ကုန်၏၊ ထိုသူကို မင်းတို့သည် ဖမ်းယူ၍ ညှဉ်းပမ်းမှု အမျိုးမျိုးတို့ကို ပြုကုန်၏၊ နှင်တံတို့ဖြင့်လည်း ရိုက်ကြ ကုန်၏၊ ကြိမ်လုံးတို့ဖြင့်လည်း ရိုက်ကြ ကုန်၏၊ တုတ်တိုတို့ ဖြင့်လည်း ရိုက်ကြ ကုန်၏၊ လက်ကိုလည်း ဖြတ်ကြ ကုန်၏၊ ခြေကိုလည်း ဖြတ်ကြ ကုန်၏၊ လက်ခြေတို့ကိုလည်း ဖြတ်ကြ ကုန်၏၊ နားကိုလည်း ဖြတ်ကြ ကုန်၏၊ နှာခေါင်းကိုလည်း ဖြတ်ကြ ကုန်၏၊ နား နှာခေါင်းကိုလည်း ဖြတ်ကြ ကုန်၏၊ ဦးခေါင်းခွံကို ဖောက်၍ ဦးနှောက်ကို ပအုံးရည် ကဲ့သို့ ပူလောင် စေကုန်၏၊ ခရုသင်းပမာ ဦးခေါင်းရေကို ခွါကုန်၏၊ နေကို ငုံသည့် ရာဟု ခံတွင်းအလား ပါးစပ်တွင်း၌ သွေးပြည့်အောင် ပြုကုန်၏၊ ကိုယ်ကို ဆီဆွတ်သည့် အဝတ်ဖြင့် ရစ်ပတ်၍ မီးပန်းပမာ ရှို့မြိုက် ကုန်၏၊ လက်နှစ်ဖက်ကို ဆီဆွတ်သည့် အဝတ်ဖြင့် ရစ်ပတ်၍ မီးတိုင်ပမာ ရှို့မြိုက် ကုန်၏၊ မြစ်ခြေပင်မှ၌ အရိုး အရွက်တို့ ရစ်ပတ် နေသော ပိန်းပင်အလား ဖမျက် အထိ တစ်ကိုယ်လုံးမှ အရေကို ခွါချကာ ပြေးလွှား စေကုန်၏၊ အောက်ပိုင်း တစ်ကိုယ်လုံးမှ အရေကို လည်ပင်းအထိ ခွါ၍ လျှော်တေ ဝတ်ရုံသော ရသေ့အလား ပြေးလွှား စေကုန်၏၊ ခြေလက်လေးဖက်၌ တံကျင် လျှိုထား၍ လေးဘက် တွားနေသည့် သားကောင် ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ကုန်၏၊ အရေအသား အကြောတို့ကို ငါးမျှားချိတ် ပမာ ထက်စွာသော သံချိတ်တို့ဖြင့် ဆွဲချိတ်၍ ချကုန်၏၊ တစ်ကိုယ်လုံးမှ အသားစိုင်တို့ကို တစ်ကျပ်သား တစ်ကျပ်သားခန့် လှီးခွေချ ကုန်၏၊ တစ်ကိုယ်လုံး၌ သံဆူးခက်တို့ဖြင့် ရိုက်နှက်ကာ ဆား ဆပ်ပြာတို့ဖြင့် ပက်ဖျန်းကြ ကုန်၏၊ တံခါးတိုင်၌ တံခါး ကျင်လျှို၍ လှည့်သကဲ့သို့ ကိုယ်ကို သံတံ ကျင်လျှို၍ လှည့်စေ ကုန်၏၊ အရိုးအားလုံးကို မှုန့်မှုန့် ညက်ညက် ကြေမွစေလျက် ကောက်ရိုး ကရွတ်ကဲ့သို့ ပြုလုပ် ကုန်၏၊ ဆီပူဖြင့်လည်း သွန်းလောင်း ကုန်၏၊ ခွေးတို့ကိုလည်း ကိုက်စေကြ ကုန်၏၊ အရှင်လတ်လတ်လည်း သံတံကျင် လျှိုကြ ကုန်၏၊ သန်လျက်ဖြင့်လည်း ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကြ ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် ထိုနေရာ၌ သေခြင်းသို့လည်း ရောက်ကြ ကုန်၏၊ သေလောက်သော ဆင်းရဲ ဒုက္ခသို့လည်း ရောက်ကြ ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း ကာမ အထောက်အပံ့ ကာမ အရင်းခံ ကာမလျှင် တည်ရာ ကာမတို့ကြောင့် သာလျှင် ဖြစ်သည့် မျက်မှောက် ဆင်းရဲအစု ဖြစ်သော ကာမတို့၏ အပြစ်ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ကာမ အထောက်အပံ့ ကာမ အရင်းခံ ကာမ တည်ရာ ကာမ တို့ကြောင့် သာလျှင် မကောင်းသော အကျင့်ကို ကိုယ် နှုတ် စိတ်တို့ဖြင့် ပြုကျင့် ပြီးလျှင် ထိုသူတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသူတို့ လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း ကာမ အထောက်အပံ့ ကာမ အရင်းခံ ကာမလျှင် တည်ရာ ကာမတို့ကြောင့် သာလျှင် ဖြစ်သည့် တမလွန် ဆင်းရဲအစု ဖြစ်သော ကာမတို့၏ အပြစ် ပေတည်း။

၁၇၀။ ရဟန်းတို့ ကာမ တရားတို့၏ ထွက်မြောက်ရာသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ကာမတရားတို့၌ လိုချင် တပ်မက်မှုကို ဖျောက်ခြင်း လိုချင် တပ်မက်မှုကို ပယ်ခြင်းသည် ကာမ တရားတို့၏ ထွက်မြောက် ရာတည်း။

ရဟန်းတို့ အကြင် ရဟန်း ဖြစ်စေ၊ ပုဏ္ဏား ဖြစ်စေ မည်သူမဆို ဤသို့ ကာမ တရားတို့၏ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ် အားဖြင့်, အပြစ်ကိုလည်း အပြစ် အားဖြင့်, ထွက်မြောက်ရာ ကိုလည်း ထွက်မြောက်ရာ အားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ မသိကုန်။ ထိုသူတို့အား အမှန်စင်စစ် ကိုယ်တိုင်သော်လည်း ကာမ တရားတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိကြလိမ့်မည်၊ သူတစ်ပါးတို့ကို သော်လည်း ကာမတရားတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိကြောင်း အကျင့်ကို ဆောက်တည် စေကြလိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းသည် မရှိနိုင်ပေ။ ရဟန်းတို့ ရဟန်း ဖြစ်စေ၊ ပုဏ္ဏား ဖြစ်စေ မည်သူမဆို ဤသို့ ကာမ တရားတို့၏ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ် အားဖြင့်, အပြစ်ကိုလည်း အပြစ် အားဖြင့်, ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း ထွက်မြောက်ရာ အားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိ၏။ ထိုသူတို့အား အမှန်စင်စစ် ကိုယ်တိုင်သော်လည်း ကာမ တရားတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိကြလိမ့်မည်၊ သူတစ်ပါးကို သော်လည်း ကာမ တရားတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိကြောင်း အကျင့်ကို ဆောက်တည် စေကြလိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းသည် ရှိသည် သာတည်း။

၁၇၁။ ရဟန်းတို့ ရုပ်တရားတို့၏ သာယာဖွယ်သည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဥပမာအားဖြင့် မမြင့်လွန်း မနိမ့်လွန်း မပိန်လွန်း မဝလွန်း မမည်းလွန်း မဖြူလွန်းသော တစ်ဆယ့် ငါးနှစ် တစ်ဆယ့် ခြောက်နှစ် အရွယ်ရှိ မင်းမျိုး သတို့သမီး ဖြစ်စေ၊ ပုဏ္ဏားမျိုး သတို့သမီး ဖြစ်စေ၊ သူကြွယ်မျိုး သတို့သမီး ဖြစ်စေ ရှိရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအချိန် ထိုအရွယ်၌ ထိုအဆင်းသည် အလွန် တင့်တယ်သည် မဟုတ်လော ဟု (မေးတော် မူ၏)။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရား ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ တင့်တယ်သော အဆင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ချမ်းသာခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည် ရုပ်တရားတို့၏ သာယာဖွယ်တည်း။

ရဟန်းတို့ ရုပ်တရားတို့၏ အပြစ်သည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ နောင်အခါ၌ ထိုသတို့သမီးကိုပင် ရက်ချုပ် အားဖြင့် အသက်ရှစ်ဆယ် ကိုးဆယ် တစ်ရာ ရှိ၍ အိုမင်း ကုန်းကွကာ တောင်ဝှေးသာ မှီခိုရာ ရှိလျက် အရွယ်လွန်သဖြင့် သွားကျိုး ဆံဖြူ ဆံပင်ကျွတ် ခေါင်းပြောင် အရေတွန့် ကိုယ်၌ မှဲ့မည်းစွဲကာ နာကျင်စွာ တုန်တုန် ခိုက်ခိုက် သွားလာ နေသည်ကို တွေ့မြင်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို သင်တို့သည် အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန် သနည်း၊ ရှေးက ရှိသော တင့်တယ်သော အဆင်းသည် ပျောက်ကွယ်ခဲ့ပြီ မဟုတ်လော၊ အပြစ်သည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်နေသည် မဟုတ်လော ဟု (မေးတော် မူ၏)။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရား ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း ရုပ်တရားတို့၏အပြစ်ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ထိုသတို့သမီးကိုပင် အခြားသူတို့က ထူပေး သိပ်ပေး ရလောက်အောင်ပင် အနာရောဂါ နှိပ်စက်၍ ဆင်းရဲ ရောက်ကာ အပြင်းအထန် မမာမကျန်းသဖြင့် မိမိ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်၌ အလူးလူး အလဲလဲ အိပ်စက် နေရသည်ကို တွေ့မြင်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို သင်တို့သည် အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန် သနည်း၊ ရှေးက ရှိသော တင့်တယ်သော အဆင်းသည် ပျောက်ကွယ်ခဲ့ပြီ မဟုတ်လော၊ အပြစ်သည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်နေသည် မဟုတ်လော ဟု (မေးတော် မူ၏)။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရား ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း ရုပ်တရားတို့၏ အပြစ် ပေတည်း။

၁၇၂။ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ထိုသတို့သမီးကိုပင် သင်္ချိုင်း၌ စွန့်ပစ်ထားသည့် သေ၍ တစ်ရက်ရှိသော သူသေကောင်၊ သေ၍ နှစ်ရက်ရှိသော သူသေကောင်၊ သေ၍ သုံးရက်ရှိသော သူသေကောင်၊ သေပြီးသည်နောက် ဖူးယောင် ပုပ်ပွနေသော သူသေကောင်၊ ရုပ်ဆင်း ပျက်ပြားလျက် အညို အမဲ များသော သူသေကောင်၊ သွေးပြည်ယို စီးသော သဘောရှိသော သူသေကောင် ဖြစ်နေသည်

ကို တွေ့မြင်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို သင်တို့သည် အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန် သနည်း၊ ရှေးက ရှိသော တင့်တယ်သော အဆင်းသည် ပျောက်ကွယ်ခဲ့ပြီ မဟုတ်လော၊ အပြစ်သည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်နေသည် မဟုတ်လော ဟု (မေးတော် မူ၏)။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရား ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း ရုပ်တရားတို့၏ အပြစ်ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ထိုသတို့သမီးကိုပင် သုသာန်၌ စွန့်ပစ်ထား၍ ကျီး စွန်ရဲ လင်းတ ဘုမ္မတီး ငှက် ခွေး ကျား (ကျား) သစ် မြေခွေးတို့နှင့် ပိုးမျိုး အမျိုးမျိုးတို့က ကိုက်ခဲ ထိုးဆိတ်ထားသော သူသေကောင် ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့မြင်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို သင်တို့သည် အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန် သနည်း၊ ရှေးက ရှိသော တင့်တယ်သော အဆင်းသည် ပျောက်ကွယ်ခဲ့ပြီ မဟုတ်လော၊ အပြစ်သည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်နေသည် မဟုတ်လော ဟု (မေးတော် မူ၏)။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရား ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း ရုပ်တရားတို့၏ အပြစ်ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ထိုသတို့သမီးကိုပင် သင်္ချိုင်း၌ စွန့်ပစ်ထား၍ အသား အသွေးတို့နှင့်တကွ အကြောတို့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ထား၍ အရိုးချင်း ဆက်နေသေးသော သူသေကောင် ဖြစ်နေသည်ကိုပင် တွေ့မြင်ရာ၏။ အသားမရှိ သွေးတို့ဖြင့် လိမ်းကျံလျက် အကြောတို့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ထားသော အရိုးချင်း ဆက်နေသေးသော၊ အသားအသွေး ကင်းလျက် အကြောတို့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ထားသော အရိုးချင်း ဆက်နေသေးသော၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်း ကင်းကုန်လျက် လက်ရိုးတခြား ခြေရိုးတခြား ခြေဖမျက်ရိုးတခြား မြင်းခေါင်းရိုးတခြား ပေါင်းရိုးတခြား ခါးရိုးတခြား နံရိုးတခြား ကျောကုန်းရိုးတခြား ပခုံးရိုးတခြား လည်ပင်းရိုးတခြား မေးရိုးတခြား သွားရိုးတခြား ဦးခေါင်းခွံတခြား (အားဖြင့်) အရပ်မျက်နှာတို့၌ ပစ်ထားသော အရိုးစုဖြစ်နေသည်ကို တွေ့မြင်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို သင်တို့သည် အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန် သနည်း၊ ရှေးက ရှိသော တင့်တယ်သော အဆင်းသည် ပျောက်ကွယ်ခဲ့ပြီ မဟုတ်လော၊ အပြစ်သည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်နေသည် မဟုတ်လော ဟု (မေးတော် မူ၏)။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရား ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း ရုပ်တရားတို့၏ အပြစ်ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ထိုသတို့သမီးကိုပင် သင်္ချိုင်း၌ စွန့်ပစ်ထား၍ ခရုသင်း အဆင်းနှင့်အတူ ဖြူဖွေး နေကုန်သော အရိုးတို့သာ ရှိသော သူသေကောင် ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့မြင်ရာ၏။

စုပုံ ကုန်လျက် နှစ်ကျော်လွန်သော အရိုးတို့သာ ရှိသော၊ ဆွေးမြေ့ ကုန်လျက် မှုန့်မှုန့် ညက်ညက် ကြေမွသော သဘော ရှိကုန်သော အရိုးတို့သာ ရှိသော သူသေကောင် ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့မြင်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို သင်တို့သည် အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန် သနည်း၊ ရှေးက ရှိသော တင့်တယ်သော အဆင်းသည် ပျောက်ကွယ်ခဲ့ပြီ မဟုတ်လော၊ အပြစ်သည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်နေသည် မဟုတ်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ မှန်ပါသည် မြတ်စွာဘုရား ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း ရုပ် တရားတို့၏ အပြစ် ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ ရုပ်တရားတို့၏ ထွက်မြောက်ရာသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ရုပ်တရားတို့၌ လိုချင် တပ်မက်မှုကို ဖျောက်ခြင်း လိုချင် တပ်မက်မှုကို ပယ်ခြင်းသည် ရုပ်တရားတို့၏ ထွက်မြောက်ရာတည်း။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းဖြစ်စေ၊ ပုဏ္ဏားဖြစ်စေ မည်သူမဆို ဤသို့ ရုပ်တရားတို့၏ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ်အားဖြင့်၊ အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့်၊ ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း ထွက်မြောက်ရာအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ မသိကုန်။ ထိုသူတို့အား စင်စစ် ကိုယ်တိုင် သော်လည်း ရုပ်တရားတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိကြလိမ့်မည်၊ သူတစ်ပါးကို သော်လည်း ရုပ်တရားတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိကြောင်း အကျင့်ကို ဆောက်တည် စေကြလိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းသည် မရှိသည် သာတည်း။

ရဟန်းတို့ အကြင် ရဟန်း ဖြစ်စေ၊ ပုဏ္ဏား ဖြစ်စေ မည်သူမဆို ဤသို့ ရုပ်တရားတို့၏ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ် အားဖြင့်၊ အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့်၊ ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း ထွက်မြောက်ရာအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိကုန်၏။ ထိုသူတို့အား စင်စစ် ကိုယ်တိုင် သော်လည်း

ရုပ်တရား တို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိကြလိမ့်မည်၊ သူတစ်ပါးကို သော်လည်း ရုပ်တရားတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိကြောင်း အကျင့်ကို ဆောက်တည် စေကြလိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းသည် ရှိသည် သာတည်း။

၁၇၃။ ရဟန်းတို့ ဝေဒနာတို့၏ သာယာဖွယ်သည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်'နှင့်တကွ ဖြစ်သော သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ' နှင့်တကွ ဖြစ်သော (နီဝရဏ) ကင်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' နှင့်တကွ ဖြစ်သော သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ' နှင့်တကွ ဖြစ်သော (နီဝရဏ) ကင်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေသောအခါ မိမိ ဆင်းရဲရန်လည်း မစေ့ဆော်၊ သူတပါး ဆင်းရဲရန်လည်း မစေ့ဆော်၊ နှစ်ဦးလုံး ဆင်းရဲရန်လည်း မစေ့ဆော်၊ ထိုအခါ၌ ဆင်းရဲ မရှိသော ဝေဒနာကို သာလျှင် ခံစား၏။ ရဟန်းတို့ ဝေဒနာတို့၏ သာယာဖွယ်ကား ဆင်းရဲခြင်း မရှိခြင်းမျှ သာလျှင် ဖြစ်၏ ဟု ငါဟော၏။

ရဟန်းတို့ ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ' တို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် မိမိကိုယ်၌ စိတ်ကို ကြည်လင် စေတတ်သော၊ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကို ဖြစ်ပွားစေတတ်သော၊ ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' မရှိသော၊ သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ' မရှိသော၊ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေသောအခါ။ပ။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကိုလည်း မစွဲမက်ခြင်းကြောင့် လျစ်လျူရှု၍ သာလျှင် နေ၏၊ သတိနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ဆင်ခြင်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အကြင် တတိယစျာန်ကြောင့် ထိုသူကို "လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ" ဟု ပြောကြား ကုန်၏၊ ထိုတတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေသောအခါ။ပ။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ' ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့် ရှေးဦးက ပင်လျှင် ဝမ်းသာခြင်း 'သောမနဿ' နှလုံး မသာခြင်း 'ဒေါမနဿ'တို့၏ ချုပ်နှင့်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲလည်း မဟုတ် ချမ်းသာလည်း မဟုတ်သော လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ' ကြောင့် ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်း ရှိသော စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေသောအခါ မိမိ ဆင်းရဲရန်လည်း မစေ့ဆော်၊ သူတစ်ပါး ဆင်းရဲရန်လည်း မစေ့ဆော်၊ နှစ်ဦးလုံး ဆင်းရဲရန်လည်း မစေ့ဆော်၊ ထိုအခါ၌ ဆင်းရဲ မရှိသော ဝေဒနာကို သာလျှင် ခံစား၏။ ရဟန်းတို့ ဝေဒနာတို့၏ သာယာဖွယ်ကား ဆင်းရဲ မရှိခြင်း မျှသာလျှင် ဖြစ်၏ ဟု ငါ ဟော၏။

၁၇၄။ ရဟန်းတို့ ဝေဒနာတို့၏ အပြစ်သည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဝေဒနာတို့၏ အမြဲ မရှိခြင်း ဆင်းရဲခြင်း ဖောက်ပြန်တတ်သော သဘောရှိခြင်းသည် ဝေဒနာတို့၏ အပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဝေဒနာတို့၏ ထွက်မြောက်ရာသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဝေဒနာတို့၌ လိုချင် တပ်မက်မှုကို ဖျောက်ခြင်း လိုချင် တပ်မက်မှုကို ပယ်ခြင်းသည် ဝေဒနာတို့၏ ထွက်မြောက်ရာတည်း။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းဖြစ်စေ ပုဏ္ဏားဖြစ်စေ မည်သူမဆို ဤသို့ ဝေဒနာတို့၏ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ်အားဖြင့် အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့် ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း ထွက်မြောက်ရာအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ မသိကြကုန်၊ ထိုသူတို့အား စင်စစ် ကိုယ်တိုင် သော်လည်း ဝေဒနာကို ပိုင်းခြား၍ သိကြလိမ့်မည်၊ သူတစ်ပါးကို သော်လည်း ဝေဒနာတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိကြောင်း အကျင့်ကို ဆောက်တည် စေကြလိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းသည် မရှိသည် သာတည်း။

ရဟန်းတို့ ရဟန်း ဖြစ်စေ၊ ပုဏ္ဏား ဖြစ်စေ မည်သူမဆို ဤသို့ ဝေဒနာတို့၏ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ်အားဖြင့်, အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့်, ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း ထွက်မြောက်ရာအားဖြင့် ခွဲခြား၍ သိကုန်၏၊ ထိုသူတို့အား စင်စစ် ကိုယ်တိုင် သော်လည်း ဝေဒနာကို ပိုင်းခြား၍ သိကြလိမ့်မည်၊ သူတစ်ပါးကို သော်လည်း ဝေဒနာကို ပိုင်းခြား၍ သိကြောင်း အကျင့်ကို ဆောက်တည် စေကြလိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းသည် ရှိသည် သာတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုသည် ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကုန်လေ သတည်း။

သုံးခုမြောက် မဟာဒုက္ခက္ခန္ဓသုတ်ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၂ - သီဟနာဒဝဂ် ===

၄ - စူဠဒုက္ခက္ခန္ဓသုတ်

၁၇၅။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း ကပိလဝတ်ပြည် နိဂြောဓာရုံကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ သာကီဝင်မင်းသား မဟာနာမ်သည် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား-

"အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် 'လိုချင်ခြင်းသည် စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်းတည်း၊ ပြစ်မှားခြင်း သည် စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်းတည်း၊ တွေဝေခြင်းသည် စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်းတည်း' ဟု မြတ်စွာ ဘုရား ဟောတော် မူသော တရားတော်ကို ကြာမြင့်စွာကပင် သိပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရား တပည့်တော်သည် 'လိုချင်ခြင်းသည် စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်းတည်း၊ ပြစ်မှားခြင်းသည် စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်းတည်း၊ 'တွေဝေခြင်းသည် စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်းတည်း' ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော် မူသော တရားတော် ကို သိပါသော်လည်း တပည့်တော်အား တစ်ရံတစ်ခါ လိုချင်မှု တရားတို့သည်လည်း (ပကတိ) စိတ်ကို ကုန်ခန်း စေ၍ တည်ပါ ကုန်၏၊ ပြစ်မှားမှု တရားတို့သည်လည်း (ပကတိ) စိတ်ကို ကုန်ခန်း စေ၍ တည်ပါ ကုန်၏၊ တွေဝေမှု တရားတို့သည်လည်း (ပကတိ) စိတ်ကို ကုန်ခန်းစေ၍ တည်ပါ ကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား 'ငါ၏ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ အဘယ် တရားကို မပယ်ရသေးသောကြောင့် တစ်ရံ တစ်ခါ လိုချင်မှု ပြစ်မှားမှု တွေဝေမှု တရားတို့သည် (ပကတိ) စိတ်ကို ကုန်ခန်း စေ၍ တည်ပါကုန် သနည်း' ဟု တပည့်တော်အား စိတ်အကြံ ဖြစ်မိ ပါသည်" ဟူ၍ လျှောက်၏။

၁၇၆။ မဟာနာမ် သင်၏ သန္တာန်၌ လိုချင်မှု ပြစ်မှားမှု တွေဝေမှု တရားကို သာလျှင် မပယ်ရ သေးသောကြောင့် ယင်းတရားတို့သည် သင့်အား တစ်ရံတစ်ခါ စိတ်ကို ကုန်ခန်းစေ၍ တည်ကုန်၏။ မဟာနာမ် သင်၏ သန္တာန်၌ ထိုတရားသည် ပယ်ပြီး ဖြစ်ငြားအံ့၊ သင်သည် အိမ်ရာ တည်ထောင်၍ မနေရာ၊ ကာမတို့ကို မခံစားရာ။ မဟာနာမ် သင်၏ သန္တာန်၌ ထိုတရားကို သာလျှင် မပယ်ရ သေးသောကြောင့် သင်သည် အိမ်ရာ တည်ထောင်၍ နေ၏၊ ကာမဂုဏ်တို့ကို ခံစား၏။

၁၇၇။ မဟာနာမ် "ကာမတို့သည် သာယာဖွယ် နည်းပါး ကုန်၏၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ များပြား ကုန်၏၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှု များပြား ကုန်၏၊ ဤကာမတရားတို့၌ အပြစ်သည်သာ အလွန် များပြား၏" ဟု မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သာဝကသည် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် အကယ်၍

ကောင်းစွာ မြင်စေကာမူ ထိုသူသည် ကာမတို့ကို ကြဉ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့ကို ကြဉ်၍ သာလျှင် နှစ်သက်ခြင်း ချမ်းသာခြင်း ရှိသော ဈာန်ကို၊ သို့မဟုတ် ထိုဈာန်ထက် ငြိမ်သက်သော အခြား ဈာန်မဂ်ကို မရငြားအံ့၊ ထိုသူသည် ကာမတို့၌ ပြန်လည်ခြင်း မရှိသူ မဖြစ်နိုင်သေးချေ။ မဟာနာမ် အကြင် အခါ၌ "ကာမတို့သည် သာယာဖွယ် နည်းပါး ကုန်၏၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ များပြား ကုန်၏၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှု များပြား ကုန်၏၊ ဤကာမ တရားတို့၌ အပြစ်သည်သာ အလွန် များပြား၏" ဟု မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကသည် ဤကာမကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အံ့၊ ထိုသူသည် ကာမတို့ကို ကြဉ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့ကို ကြဉ်၍ သာလျှင် နှစ်သက်ခြင်း ချမ်းသာခြင်း ရှိသော ဈာန်ကို၊ သို့မဟုတ် ထိုဈာန်ထက် ငြိမ်သက်သော အခြား ဈာန်မဂ်ကိုလည်း ရအံ့၊ ထိုအခါ ထိုသူသည် ကာမတို့၌ ပြန်လည်ခြင်း မရှိသူ ဖြစ်၏။

မဟာနာမ် ငါသည် (အရဟတ္တ) မဂ်ကို မရမီ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ မသိမြင်သေးသော ဘုရားလောင်း မျှသာ ဖြစ်နေစဉ်ကလည်း "ကာမတို့သည် သာယာဖွယ် နည်းပါး ကုန်၏၊ ဆင်းရဲ ဒုက္ခ များပြား ကုန်၏၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှု များပြား ကုန်၏၊ ဤကာမ တရားတို့၌ အပြစ်သည်သာ အလွန် များပြား၏" ဟု ဤကာမကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်၏၊ ငြိငါသည် ကာမတို့ကို ကြဉ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့ကို ကြဉ်၍ သာလျှင် နှစ်သက်ခြင်း ချမ်းသာခြင်း ရှိသော ဈာန်ကို၊ သို့မဟုတ် ထိုဈာန်ထက် ငြိမ်သက်သော အခြား ဈာန်မဂ်ကို မရသေးသမျှ ကာမတို့၌ ပြန်လည်ခြင်း မရှိသူဟု ဝန်မခံခဲ့။ မဟာနာမ် အကြင် အခါ၌ "ကာမတို့သည် သာယာဖွယ် နည်းပါး ကုန်၏၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ များပြား ကုန်၏၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှု များပြား ကုန်၏၊ ဤကာမ တရားတို့၌ အပြစ်သည်သာ အလွန် များပြား၏" ဟု ငါသည် ကာမကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်၏၊ ထိုငါသည် ကာမတို့ကို ကြဉ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့ကို ကြဉ်၍ သာလျှင် နှစ်သက်ခြင်း ချမ်းသာခြင်း ရှိသော ဈာန်ကို၊ သို့မဟုတ် ထိုဈာန်ထက် ငြိမ်သက်သော အခြား ဈာန်မဂ်ကိုလည်း ရ၏၊ ထိုအခါ ငါသည် ကာမတို့၌ ပြန်လည်ခြင်း မရှိသူ ဟု ဝန်ခံခဲ့၏။

၁၇၈။ မဟာနာမ် ကာမတို့၏ သာယာဖွယ်သည် အဘယ်နည်း။ မဟာနာမ် ကာမဂုဏ်တို့သည် ငါးပါးတို့တည်း။ အဘယ် ငါးပါးတို့နည်းမူဟု- လိုချင်ဖွယ် နှစ်သက်ဖွယ် မြတ်နိုးဖွယ် ရှိ၍ ချစ်ဖွယ် သဘောရှိသော ကာမ 'ရာဂ'နှင့် စပ်သွယ်လျက် တပ်စွန်းဖွယ် ဖြစ်သော, စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အဆင်း။ သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိသော အသံ။ပ။ ဃာနဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အနံ့။ ဇိဝှါဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အရသာ။ လိုချင်ဖွယ် နှစ်သက်ဖွယ် မြတ်နိုးဖွယ် ရှိ၍ ချစ်ဖွယ် သဘောရှိသော ကာမ 'ရာဂ'နှင့် စပ်သွယ်လျက် တပ်စွန်းဖွယ် ဖြစ်သော ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အတွေ့ အထိတို့တည်း။ မဟာနာမ် ကာမဂုဏ်တို့သည် ဤငါးပါးတို့တည်း။ မဟာနာမ် ဤကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ချမ်းသာခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည် ကာမတရားတို့၏ သာယာဖွယ်တည်း။

မဟာနာမ် ကာမတရားတို့၏ အပြစ်သည် အဘယ်နည်း။ မဟာနာမ် ဤလောက၌ အမျိုးသားသည် လက်ဆစ် ချိုးရေတွက်ခြင်း အတတ်ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ဂဏန်း အတတ်ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ သင်္ချာ အတတ်ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ လယ်လုပ်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ကုန်သွယ်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ၊ နွားကျောင်းခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ဋ္ဌက်နက်ကိုင် အမှုထမ်းခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ၊ မင်းမှုထမ်းခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အခြား တစ်ပါးပါးသော အတတ်ဖြင့် ဖြစ်စေ အတတ် တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် အအေးကို ရင်ဆိုင်ရလျက် အပူကို ရင်ဆိုင်ရလျက် မှက် ခြင် လေ နေပူ မြွေ ကင်း သန်းတို့၏ အတွေ့ အထိတို့ဖြင့် ထိခိုက်ခံရလျက် ငတ်မွတ်ခြင်း နှိပ်စက်၍ အသေခံရလျက် အသက် မွေးရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လည်း ကာမ အထောက်အပံ့ ကာမ အရင်းခံ ကာမလျှင် တည်ရာ ရှိသော ကာမကြောင့် သာလျှင် ဖြစ်သည့် မျက်မှောက် ဆင်းရဲအစု ဖြစ်သော ကာမတို့၏ အပြစ် ပေတည်း။

မဟာနာမ် ထိုအမျိုးသားသည် ဤသို့ ထကြွစေ့ဆော် အားထုတ် ရပါလျက် စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့သည် မပြည့်စုံကုန် ငြားအံ့၊ ထိုအမျိုးသားသည် "ငါ၏ ထကြွ လုံ့လသည် အချည်းနှီးသာ တကား၊ ငါ၏

ကြိုးပမ်း အားထုတ်ခြင်းသည် အကျိုးမဲ့သာ တကား" ဟု ပူဆွေး၏၊ ပင်ပန်း၏၊ ငိုကြွေး၏၊ ရင်ဘတ်စည်တီး မြည်တမ်း၏၊ တွေဝေခြင်းသို့ ရောက်၏။ မဟာနာမ် ဤသည်လည်း ကာမ အထောက်အပံ့ ကာမ အရင်းခံ ကာမလျှင် တည်ရာရှိသော ကာမတို့ကြောင့် သာလျှင် ဖြစ်သည့် မျက်မှောက် ဆင်းရဲအစု ဖြစ်သော ကာမတို့၏ အပြစ် ပေတည်း။

မဟာနာမ် ထိုအမျိုးသားသည် ဤသို့ ထကြွ စေ့ဆော် အားထုတ်သဖြင့် စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့သည် ပြည့်စုံကုန် ငြားအံ့၊ ထိုအမျိုးသားသည် "အဘယ်သို့ စောင့်ထိန်းလျှင် ငါ၏ စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့ကို မင်းနှင့် ခိုးသူတို့ မဆောင်နိုင်ကြ ကုန်ဘဲ မီးမလောင် ရေမမျော မချစ်သော အမွေခံသားတို့ မယူနိုင်ဘဲ ရှိကုန်ရာ အံ့နည်း" ဟု ထိုစည်းစိမ် ဥစ္စာတို့ကို စောင့်ထိမ်းရခြင်း အကြောင်းကြောင့် ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ထိုအမျိုးသားသည် ဤသို့ စောင့်ရှောက် ထိန်းသိမ်းပါလျက် ထိုစည်းစိမ် ဥစ္စာတို့ကို မင်းတို့သော်လည်း ဆောင်ယူကြ ကုန်အံ့၊ ခိုးသူတို့သော်လည်း ခိုးယူကြ ကုန်အံ့၊ မီးသော်လည်း လောင်အံ့၊ ရေသော်လည်း မျောအံ့၊ မချစ်အပ်သော အမွေခံတို့ သော်လည်း ဆောင်ယူကြ ကုန်အံ့၊ ထိုအမျိုးသားသည် "ငါ့အား ဖြစ်ပြီးသော စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့လည်း မရှိတော့ပါ တကား" ဟု ပူဆွေး၏၊ ပင်ပန်း၏၊ ငိုကြွေး၏၊ ရင်ဘတ် စည်တီး မြည်တမ်း၏၊ ပြင်းပြစွာ တွေဝေခြင်းသို့ ရောက်၏၊ မဟာနာမ် ဤသည်လည်း ကာမ အထောက်အပံ့ ကာမ အရင်းခံ ကာမလျှင် တည်ရာရှိသော ကာမတို့ကြောင့် သာလျှင် ဖြစ်သည့် မျက်မှောက် ဆင်းရဲအစု ဖြစ်သော ကာမတရားတို့၏ အပြစ်ပေတည်း။

မဟာနာမ် တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ကာမ အထောက်အပံ့ ကာမ အရင်းခံ ကာမတည်ရာ ကာမ တရားတို့ကြောင့် သာလျှင် မင်းအချင်းချင်းလည်း ငြင်းခုံကြ ကုန်၏၊ ရေမြေ့ရှင် အချင်းချင်းလည်း ငြင်းခုံကြ ကုန်၏၊ ပုဏ္ဏား အချင်းချင်းလည်း ငြင်းခုံကြ ကုန်၏၊ သူကြွယ် အချင်းချင်းလည်း ငြင်းခုံကြ ကုန်၏၊ သားအမိ အချင်းချင်းလည်း ငြင်းခုံကြ ကုန်၏၊ သားအဖ အချင်းချင်းလည်း ငြင်းခုံကြ ကုန်၏၊ ညီအစ်ကို မောင်နှမ အချင်းချင်းလည်း ငြင်းခုံကြ ကုန်၏၊ အပေါင်းအဖော် အချင်းချင်းလည်း ငြင်းခုံကြ ကုန်၏၊ထိုသူတို့သည် ထိုသို့ ဖြစ်ရာ၌ ငြင်းခုံခြင်း ရန်ဖြစ်ခြင်း သဘောကွဲလွဲခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်လျက် အချင်းချင်း လက်တို့ဖြင့်လည်း ပုတ်ခတ်ကြ ကုန်၏၊ ခဲတို့ဖြင့်လည်း ပေါက်ကြ ကုန်၏၊ တုတ်တိုတို့ဖြင့် လည်း ရိုက်ကြ ကုန်၏၊ ဓား လက်နက်တို့ဖြင့်လည်း ထိုးခုတ်ကြ ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် ထိုရန်ဖြစ်ရာ အရပ်၌ သေခြင်းသို့လည်း ရောက်ကြ ကုန်၏၊ သေလောက်သော ဆင်းရဲဒုက္ခသို့လည်း ရောက်ကြ ကုန်၏၊ မဟာနာမ် ဤသည်လည်း ကာမ အထောက်အပံ့ ကာမ အရင်းခံ ကာမလျှင် တည်ရာရှိသော ကာမတို့ကြောင့် သာလျှင် ဖြစ်သည့် မျက်မှောက် ဆင်းရဲအစု ဖြစ်သော ကာမတရားတို့၏ အပြစ် ပေတည်း။

မဟာနာမ် တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ကာမ အထောက်အပံ့ ကာမ အရင်းခံ ကာမတည်ရာ ကာမတို့ကြောင့် သာလျှင် သန်လျက်နှင့် (သားရေ) ကာကို ယူ၍ လေးနှင့် မြားတောင့်ကို လွယ်လျက် မြား လှံတို့ကို ပစ်လွှတ် နေကြစဉ်ပင် သန်လျက်တို့ကို တလက်လက် ဝှေ့ယမ်း နေကြစဉ်ပင် နှစ်ဖက် ရင်ဆိုင်တိုက်ရာ စစ်မြေပြင်သို့ ပြေးဝင်ကြ ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ထိုစစ်မြေပြင်၌ မြားတို့ဖြင့်လည်း ပစ်ကြ ကုန်၏၊ လှံဖြင့်လည်း ထိုးကြ ကုန်၏၊ သန်လျက်ဖြင့်လည်း ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကြ ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် ထိုစစ်မြေပြင်၌ သေခြင်းသို့လည်း ရောက်ကြ ကုန်၏၊ သေလောက်သော ဆင်းရဲဒုက္ခသို့ လည်း ရောက်ကြ ကုန်၏၊ မဟာနာမ် ဤသည်လည်း ကာမ အထောက်အပံ့ ကာမ အရင်းခံ ကာမလျှင် တည်ရာ ရှိသော ကာမတို့ကြောင့် သာလျှင် ဖြစ်သည့် မျက်မှောက် ဆင်းရဲအစု ဖြစ်သော ကာမတရား တို့၏ အပြစ် ပေတည်း။

မဟာနာမ် တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ကာမ အထောက်အပံ့ ကာမ အရင်းခံ ကာမတည်ရာ ကာမတို့ကြောင့် သာလျှင် သန်လျက်နှင့် (သားရေ) ကာကို ကိုင်စွဲ၍ လေးနှင့် မြားတောင့်ကို လွယ်လျက် မြား လှံတို့ကို ပစ် (လွှတ်) နေကြစဉ်ပင် သန်လျက်တို့ကို တလက်လက် ဝှေ့ယမ်း နေကြစဉ်ပင် ပူသော အစေးတို့ဖြင့် သွန်းလောင်းထားသော။ မြို့တံတိုင်းခြေတို့ကို တိုးဝင်ကြ ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် ထိုနေရာ၌

မြားတို့ဖြင့်လည်း ပစ်ကြ ကုန်၏၊ လှံဖြင့်လည်း ထိုးပစ်ကြ ကုန်၏၊ နွားချေး မြင်းချေးရည် ပူဖြင့်လည်း သွန်းလောင်းကြ ကုန်၏၊ ယန္တရား မောင်းဖြင့်လည်း ဖိချကြ ကုန်၏၊ သန်လျက်ဖြင့်လည်း ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကြ ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် ထိုနေရာ၌ သေခြင်းသို့လည်း ရောက်ကြ ကုန်၏၊ သေလောက်သော ဆင်းရဲဒုက္ခသို့လည်း ရောက်ကြ ကုန်၏၊ မဟာနာမ် ဤသည်လည်း ကာမ အထောက်အပံ့ ကာမအရင်းခံ ကာမလျှင် တည်ရာရှိသော ကာမတို့ကြောင့် သာလျှင် ဖြစ်သည့် မျက်မှောက် ဆင်းရဲအစု ဖြစ်သော ကာမ တရားတို့၏ အပြစ် ပေတည်း။

မဟာနာမ် တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ကာမ အထောက်အပံ့ ကာမ အရင်းခံ ကာမ တည်ရာ ကာမ တို့ကြောင့် သာလျှင် အိမ်ကိုလည်း ဖောက်ထွင်းကြ ကုန်၏၊ ရွာလုံးကျွတ်ကိုလည်း တိုက်ခိုက် လုယူကြ ကုန်၏၊ တစ်အိမ်တည်းကိုလည်း တိုက်ခိုက် လုယူကြ ကုန်၏၊ ခရီးလမ်း၌လည်း စောင့်၍ လုယူကြ ကုန်၏၊ သူတစ်ပါး မယားကိုလည်း သွားလာကြ ကုန်၏၊ ထိုသူ့ကို မင်းတို့သည် ဖမ်းယူ၍ ညှဉ်းပမ်းမှု အမျိုးမျိုးတို့ကို ပြုကုန်၏။

နှင်တံတို့ဖြင့်လည်း ရိုက်ကြ ကုန်၏၊ ကြိမ်လုံးတို့ဖြင့်လည်း ရိုက်ကြ ကုန်၏၊ တုတ်တိုတို့ဖြင့်လည်း ရိုက်ကြ ကုန်၏၊ လက်ကိုလည်း ဖြတ်ကြ ကုန်၏၊ ခြေကိုလည်း ဖြတ်ကြ ကုန်၏၊ လက်ခြေတို့ကိုလည်း ဖြတ်ကြ ကုန်၏၊ နားကိုလည်း ဖြတ်ကြ ကုန်၏၊ နှာခေါင်းကိုလည်း ဖြတ်ကြ ကုန်၏၊ နား နှာခေါင်းကို လည်း ဖြတ်ကြ ကုန်၏၊ ဦးခေါင်း ခွံကို ဖောက်၍ ဦးနှောက်ကို ပအုံးရည် ကဲ့သို့ ပူလောင် စေကုန်၏၊ ခရုသင်းပမာ ဦးခေါင်းရေကို ခွါကုန်၏၊ နေကို ငုံသည့် ရာဟု ခံတွင်းအလား ပါးစပ်တွင်း၌ သွေးပြည့် အောင် ပြုကုန်၏၊ ကိုယ်ကို ဆီဆွတ်သည့် အဝတ်ဖြင့် ရစ်ပတ်၍ မီးပန်းပမာ ရှို့မြှိုက် ကုန်၏၊ လည် နှစ်ဖက်ကို ဆီဆွတ်သည့် အဝတ်ဖြင့် ရစ်ပတ်၍ မီးတိုင်ပမာ ရှို့မြှိုက် ကုန်၏၊ မြစ်ခြေပင်မ၌ အရိုးအရွက်တို့ ရစ်ပတ်နေသော ပိန်းပင်အလား ဖမျက်အထိ တစ်ကိုယ်လုံးမှ အရေကို ခွါချကာ ပြေးလွှား စေကုန်၏၊ အောက်ပိုင်း တစ်ကိုယ့်လုံးမှ အရေကို လည်ပင်းအထိ ခွါ၍ လျှော်တေ ဝတ်ရုံသော ရသေ့အလား ပြေးလွှား စေကုန်၏၊ ခြေလက်လေးဖက်၌ တံကျင် လျှိုထား၍ လေးဖက်တွားနေသည့် သားကောင် ကဲ့သို့ ပြုလုပ် ကုန်၏၊ အရေ အသား အကြောတို့ကို ငါးမျှားချိတ်ပမာ ထက်စွာသော ချိတ်တို့ဖြင့် ဆွဲချိတ်၍ ချကုန်၏၊ တစ်ကိုယ်လုံးမှ အသားစိုင်တို့ကို တစ်ကျပ်သား တစ်ကျပ်သားခန့် လှီးချွေ ချကုန်၏၊ တစ်ကိုယ်လုံး၌ သံဆူးခက်တို့ဖြင့် ရိုက်နှက်ကာ ဆား ဆပ်ပြာတို့ဖြင့် ပက်ဖြန်းကြ ကုန်၏၊ တံခါးတိုင်၌ တံခါးကျဉ်လျှို၍ လှည့်သကဲ့သို့ ကိုယ်ကို သံတံကျင်လျှို၍ လှည့်စေ ကုန်၏၊ အရိုး အားလုံးကို မှုန့်မှုန့် ညက်ညက် ကြေမွစေလျက် ကောက်ရိုး ကရွတ်ခွေ ကဲ့သို့ ပြုလုပ် ကုန်၏၊ အရှင်လတ်လတ် သံတံကျင် လျှိုကြ ကုန်၏၊ သန်လျက်ဖြင့်လည်း ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကြ ကုန်၏၊ ထိုသူတို့ သည် ထိုနေရာ၌ သေခြင်းသို့လည်း ရောက်ကြ ကုန်၏၊ သေလောက်သော ဆင်းရဲဒုက္ခသို့လည်း ရောက်ကြ ကုန်၏။ မဟာနာမ် ဤသည်လည်း ကာမ အထောက်အပံ့ ကာမ အရင်းခံ ကာမလျှင် တည်ရာရှိသော ကာမတို့ကြောင့် သာလျှင် ဖြစ်သည့် မျက်မှောက် ဆင်းရဲအစု ဖြစ်သော ကာမတို့၏ အပြစ်ပေတည်း။

မဟာနာမ် တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ကာမ အထောက်အပံ့ ကာမ အရင်းခံ ကာမ တည်ရာ ကာမ တို့ကြောင့် သာလျှင် ကိုယ် နှုတ် စိတ်တို့ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့် 'ကာယ ဝစီ မနော ဒုစရိုက်' ကို ပြုကျင့်ပြီးလျှင် ထိုသူတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသူတို့ လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ကြ ကုန်၏၊ မဟာနာမ် ဤသည်လည်း ကာမ အထောက်အပံ့ ကာမ အရင်းခံ ကာမလျှင် တည်ရာရှိသော ကာမတို့ကြောင့် သာလျှင် ဖြစ်သည့် တမလွန် ဆင်းရဲအစု ဖြစ်သော ကာမ တရားတို့၏ အပြစ်ပေတည်း။

၁၇၉။ မဟာနာမ် ငါသည် အခါတစ်ပါး၌ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ နေ၏။ ထိုအခါ များစွာသော နိဂဏ္ဌတို့သည် ဣသိဂိလိတောင်နံဘေး ကျောက်ဖျာနက်ပေါ်၌ ထိုင်နေခြင်းကို ပယ်ကြကုန် လျက် မတ်မတ်ရပ် တည်နေကြ ကုန်၏၊ အားထုတ်မှုကြောင့် ဖြစ်သော ထက်မြက် ကြမ်းတမ်း စပ်ရှား

သော ဆင်းရဲ ဝေဒနာတို့ကို ခံစားကြ ကုန်၏။ မဟာနာမ် ထိုအခါ ငါသည် ညနေချမ်း အချိန်၌ ကိန်းအောင်းရာမှ ထလျက် ဣသိဂိလိတောင်နံဘေး ကျောက်ဖျာနက်ပေါ်ရှိ ထိုနိဂဏ္ဌတို့ အထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးသော် "ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဌတို့ အဘယ်ကြောင့် သင်တို့သည် ထိုင်နေခြင်းကို ပယ်၍ မတ်မတ် ရပ်တည် နေကြလျက် အားထုတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ထက်မြက် ကြမ်းတမ်း စပ်ရှားသော ဒုက္ခ ဝေဒနာတို့ကို ခံစားကြကုန် သနည်း" ဟု ပြောဆို၏။ မဟာနာမ် ဤသို့ ပြောဆိုသော် ထိုနိဂဏ္ဌတို့က ငါ့အား "ငါ့သျှင် နာဋ္ဋ၏သား နိဂဏ္ဌသည် အလုံးစုံကို သိ၏၊ အလုံးစုံကို မြင်၏၊ သွားနေစဉ် ရပ်နေစဉ် အိပ်နေစဉ် နိုးနေစဉ် ဉာဏ်အမြင်သည် ငါ့အား အမြဲမပြတ် ရှေးရှုထင်၏ ဟု ဉာဏ်အမြင် အကြောင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဝန်ခံ၏၊ ထိုနာဋ္ဋ၏သား နိဂဏ္ဌသည် 'အိုနိဂဏ္ဌတို့ ရှေး၌ ပြုထားသော မကောင်းမှု ကံသည် ရှိသည် သာတည်း၊ ထိုမကောင်းမှု ကံကို ဤစပ်ရှားလှသည့် ပြုနိုင်ခဲသော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းဖြင့် ချေဖျက်ကြ ကုန်လော့၊ ယခုဘဝ၌ ကိုယ်ဖြင့် စောင့်စည်းခြင်း နှုတ်ဖြင့် စောင့်စည်းခြင်း စိတ်ဖြင့် စောင့်စည်းခြင်းသည်ပင် နောင်ဘဝ၌ မကောင်းမှု ကံကို မပြုခြင်းဖြစ်၏၊ ဤသို့လျှင် ကံဟောင်းတို့ကို အကျင့်ဖြင့် ဖျက်ဆီးခြင်း, ကံသစ်တို့ကို မပြုခြင်းကြောင့် နောင်ဘဝ၌ မတိုးပွားခြင်း ဖြစ်၏၊ နောင်ဘဝ၌ မတိုးပွားခြင်းကြောင့် ကံကုန်၏၊ ကံကုန်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲဒုက္ခ ကုန်၏၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ ကုန်ခြင်းကြောင့် ခံစားခြင်း ဝေဒနာ ကုန်၏၊ ဝေဒနာ ကုန်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲဒုက္ခ အားလုံးသည် ပျက်ပြုန်း လတ္တံ့' ဟု ဆို၏။ ထိုစကားကို ငါတို့သည် ကျေနပ်လည်း ကျေနပ် ကုန်၏၊ နှစ်သက်လည်း နှစ်သက်ကြ ကုန်၏၊ ထိုစကားဖြင့်လည်း ဝမ်းမြောက်ကြ ကုန်၏" ဟု ငါ့အား ပြောဆိုကြ ကုန်၏။

၁၈၀။ မဟာနာမ် ဤသို့ပြောဆိုသော် ငါသည် ထိုနိဂဏ္ဌတို့အား- "ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဌတို့ 'ငါတို့သည် ရှေးက ဖြစ်ဖူးကြ ကုန်သည်သာ၊ မဖြစ်ဖူးကြ ကုန်သည် မဟုတ်' ဟု သင်တို့ သိကြကုန် သလော" ဟု မေးမြန်းခဲ့၏၊ ငါ့သျှင် မသိကြပါ ဟု (ဆိုကြ ကုန်၏)။ "ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဌတို့ 'ငါတို့သည် ရှေးက မကောင်းမှု ကံကို ပြုခဲ့ဖူးသည်သာ၊ မပြုခဲ့ကြဖူးသည် မဟုတ်' ဟု သင်တို့ သိကြကုန် သလော" ဟု (မေးမြန်းခဲ့၏) ငါ့သျှင် မသိကြပါ ဟု (ဆိုကြ ကုန်၏)။ "ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဌတို့ 'ဤသို့ ဤသို့သော မကောင်းမှု ကံကို ပြုခဲ့ကြ ဖူးကုန်ပြီ' ဟု သင်တို့ သိကြကုန် သလော" ဟု (မေးမြန်းခဲ့၏)။ ငါ့သျှင် မသိကြပါ ဟု (ဆိုကြ ကုန်၏)။ "ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဌတို့ 'ဤမျှသော ဆင်းရဲဒုက္ခကား ကျေပျက်ပြီးပြီ၊ ဤမျှသော ဆင်းရဲဒုက္ခကို ချေဖျက်ရဦး မည်၊ ဤမျှသော ဆင်းရဲဒုက္ခ ကျေပျက်သော် ဆင်းရဲဒုက္ခ အလုံးစုံသည် ကျေပျက် လတ္တံ့' ဟု သင်တို့ သိကြကုန် သလော" ဟု (မေးမြန်းခဲ့၏)။ ငါ့သျှင် မသိကြပါ ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။ "ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဌတို့ မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် အကုသိုလ် တရားတို့၏ ပယောက်ကင်းခြင်းကို ကုသိုလ် တရားတို့၏ ပြည့်စုံခြင်းကို သင်တို့ သိကြကုန် သလော" ဟု (မေးမြန်းခဲ့၏)။ ငါ့သျှင် မသိကြပါ ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

"ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဌတို့ 'ဤသို့လျှင် ငါတို့သည် ရှေးက ဖြစ်ခဲ့ကြဖူးသည်သာ၊ မဖြစ်ခဲ့ကြဖူးသည် မဟုတ်' ဟု သင်တို့ မသိကြကုန်။ ငါတို့သည် 'ရှေးက မကောင်းမှု ကံကို ပြုခဲ့ကြဖူးသည်သာ၊ မပြုခဲ့ကြဖူးသည် မဟုတ်ကုန်' ဟု မသိကြကုန်။ 'ဤသို့ ဤသို့သော မကောင်းမှုကံကို ပြုခဲ့ကြဖူးကုန်ပြီ' ဟု မသိကြကုန်။ 'ဤမျှသော ဆင်းရဲဒုက္ခကား ကျေပျက်ပြီးပြီ၊ ဤမျှသော ဆင်းရဲဒုက္ခကို ချေဖျက်ရ ဦးမည်၊ ဤမျှသော ဆင်းရဲဒုက္ခ ကျေပျက်သော် ဆင်းရဲဒုက္ခ အလုံးစုံသည် ကျေပျက် လတ္တံ့' ဟု မသိကြကုန်။ မျက် မှောက် ဘဝ၌ပင် အကုသိုလ် တရားတို့၏ ပယောက်ကင်းခြင်း ကုသိုလ်တရားတို့၏ ပြည့်စုံခြင်းကို မသိကြကုန်။ ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဌတို့ ဤသို့ဖြစ်သော် လောက၌ ကြမ်းတမ်းသူ သွေးစွန်းသော လက်ရှိသူ ကြမ်းကြုတ်သော အမှု ရှိသူတို့သည် လူဖြစ်လာကုန်လျက် နိဂဏ္ဌတို့၌ ရှင်ရဟန်း ပြုကြလေကုန်ယောင် တကား" ဟု (မေး တော်မူ၏)။

ငါ့သျှင် ဂေါတမ ချမ်းသာ 'သုခ' ဖြင့် ချမ်းသာ သုခကို မရနိုင်၊ ဆင်းရဲ 'ဒုက္ခ' ဖြင့်သာ ချမ်းသာ 'သုခ' ကို ရနိုင်၏။ ငါ့သျှင် ဂေါတမ သုခဖြင့် သုခကို ရနိုင်ငြားအံ့၊ မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော သေနိယ မည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် သုခကို ရရာ၏၊ မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော သေနိယမည်သော ဗိမ္ဗိသာရ မင်းသည် အသျှင် ဂေါတမထက် သာလွန်၍ ချမ်းချမ်း သာသာ နေရ ရာ၏ ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

"အသျှင်နိဂဏ္ဌတို့သည် 'ငါ့သျှင်ဂေါတမ သုခဖြင့် သုခကို မရနိုင်၊ ဒုက္ခဖြင့်သာ သုခကို ရနိုင်၏။ ငါ့သျှင် ဂေါတမ သုခဖြင့် သုခကို ရနိုင်ငြားအံ့၊ မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော သေနိယမည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် သုခကို ရရာ၏၊ မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော သေနိယမည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် အသျှင်ဂေါတမထက် သာလွန်၍ ချမ်းချမ်းသာသာ နေရ၏' ဟု တစ်ဖက်သတ်အားဖြင့် အဆောတလျှင် မဆင်ခြင်ဘဲ စကားကို ပြောဆိုမိကြ၏။ စင်စစ်ကား ဤအရာ၌ မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော သေနိယမည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းနှင့် အသျှင်ဂေါတမတို့တွင် အဘယ်သူသည် သာလွန်၍ ချမ်းချမ်းသာသာ နေရသနည်း" ဟု ငါ့ကို သာလျှင် ပြန်၍ မေးသင့်ပေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"ငါ့သျှင် ဂေါတမ ငါတို့သည် သုခဖြင့် သုခကို မရနိုင်၊ ဒုက္ခဖြင့် သုခကို ရနိုင်၏၊ ငါ့သျှင် ဂေါတမ သုခဖြင့် သုခကို ရနိုင်ငြားအံ့၊ မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော သေနိယမည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် သုခကို ရရာ၏၊ မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော သေနိယမည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် အသျှင် ဂေါတမထက် သာလွန်၍ ချမ်းချမ်းသာသာ နေရရာ၏" ဟု တစ်ဖက်သတ်အားဖြင့် အဆောတလျှင် မဆင်ခြင်ဘဲ စကားကို ပြောဆိုမိကြ၏။ စင်စစ်မူ ဤစကားသည် တည်ရှိစေဦး။ ယခုပင် ငါတို့သည် မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော သေနိယ မည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းနှင့် အသျှင် ဂေါတမတို့တွင် အဘယ် သူသည် သာလွန်၍ ချမ်းချမ်းသာသာ နေရသနည်း ဟု အသျှင် ဂေါတမအား မေးမြန်းကြပါကုန်၏" ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

"ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဌတို့ သို့ဖြစ်လျှင် ထိုအရာ၌ သင်တို့ကို သာလျှင် ပြန်မေးအံ့၊ သင်တို့ သဘောကျသည့် အတိုင်း ဖြေကြားကြ ကုန်လော့။ ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဌတို့ အဘယ်သို့ ထင်မှတ်ကြကုန် သနည်း၊ မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော သေနိယမည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် ကိုယ်ကို မလှုပ်ရှားဘဲ စကား မပြောဆိုဘဲ ခုနစ်ရက်တို့ ပတ်လုံး ချမ်းသာ သက်သက်ချည်း ခံစားလျက် နေရန် စွမ်းနိုင်အံ့လော" ဟု (မေးတော်မူ၏)။ ငါ့သျှင် မစွမ်းနိုင်ပါ ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

"ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဌတို့ အဘယ်သို့ ထင်မှတ်ကြကုန် သနည်း၊ မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော သေနိယမည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် ကိုယ်ကို မလှုပ်ရှားဘဲ စကား မပြောဆိုဘဲ ခြောက်ရက်တို့ ပတ်လုံး။ပ။ ငါးရက်တို့ ပတ်လုံး။ လေးရက်တို့ ပတ်လုံး။ သုံးရက်တို့ ပတ်လုံး။ နှစ်ရက်တို့ ပတ်လုံး။ တစ်ရက် ပတ်လုံး ချမ်းသာ သက်သက်ချည်း ခံစားလျက် နေရန် စွမ်းနိုင်အံ့လော" ဟု (မေးတော်မူ၏)။ ငါ့သျှင် မစွမ်းနိုင်ပါ ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

"ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဌတို့ ငါသည် ကိုယ်ကို မလှုပ်ရှားဘဲ စကား မပြောဆိုဘဲ တစ်ရက် ပတ်လုံး ချမ်းသာ သက်သက်ချည်း ခံစားလျက် နေရန် စွမ်းနိုင်၏။ ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဌတို့ ငါသည် ကိုယ်ကို မလှုပ်ရှားဘဲ စကား မပြောဆိုဘဲ နှစ်ရက်တို့ ပတ်လုံး။ သုံးရက်တို့ ပတ်လုံး။ လေးရက်တို့ ပတ်လုံး။ ငါးရက်တို့ ပတ်လုံး။ ခြောက်ရက်တို့ ပတ်လုံး။ ခုနစ်ရက်တို့ ပတ်လုံး ချမ်းသာ သက်သက်ချည်း ခံစားလျက် နေရန် စွမ်းနိုင်၏။ ငါ့သျှင် နိဂဏ္ဌတို့ အဘယ်သို့ ထင်မှတ်ကြကုန် သနည်း၊ ဤသို့ ဖြစ်သော် မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော သေနိယမည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းနှင့် ငါတို့တွင် အဘယ်သူသည် သာလွန်၍ ချမ်းချမ်းသာသာ နေရသနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

ဤသို့ ဖြစ်သော် မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော သေနိယမည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းထက် အသျှင် ဂေါတမကသာ သာလွန်၍ ချမ်းချမ်းသာသာ နေရပါ၏ ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။ သာကီဝင်မင်းသား မဟာနာမ်သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားကို နှစ်လိုသည် ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူလေသတည်း။

လေးခုမြောက် စူဠဒုက္ခက္ခန္ဓသုတ်ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၂ - သီဟနာဒဝဂ် ===

၅ - အနုမာနသုတ်

၁၈၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာ ခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်မဟာ မောဂ္ဂလာန်သည် ဘဂ္ဂတိုင်း သုသုမာရဂိရမြို့ ဘေသကဠာမည်သော မိဂဒါဝုန်တော၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုသို့ နေတော်မူရာ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ "ငါ့သျှင်" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်မဟာ မောဂ္ဂလာန်အား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြ ကုန်၏။ အသျှင်မဟာ မောဂ္ဂလာန်သည် ဤသို့ မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

"ငါ့သျှင်တို့ အသျှင်တို့သည် တပည့်တော်ကို ပြောဆို(ဆုံးမ) ကြပါကုန်၊ တပည့်တော်သည် အသျှင်တို့ ပြောဆိုထိုက်သူ ဖြစ်ပါ၏" ဟု အကယ်၍ ရဟန်းတစ်ပါးက ဖိတ်ကြားစေကာမူ ထိုရဟန်းသည် အပြောအဆို ခက်သူ အပြောအဆို ခက်ကြောင်း တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံသူ သည်းခံခြင်း မရှိသူ အဆုံးအမကို ရိုသေစွာ နာယူလေ့ မရှိသူ ဖြစ်ခဲ့သော် ထိုရဟန်းကို သီတင်း သုံးဖော်တို့က ပြောဆိုထိုက်သည် ဟုလည်း မထင်မှတ်ကြကုန်၊ ဆုံးမ ထိုက်သည် ဟုလည်း မထင်မှတ်ကြကုန်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ အကျွမ်းဝင်ခြင်းသို့ ရောက်ထိုက်သည် ဟုလည်း မထင်မှတ် ကြကုန်။

ငါ့သျှင်တို့ အပြောအဆို ခက်ကြောင်း တရားတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အလိုဆိုး ရှိ၏၊ အလိုဆိုးတို့၏ အလိုသို့ လိုက်တတ်၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤအလိုဆိုး ရှိခြင်း အလိုဆိုးတို့၏ အလိုသို့ လိုက်ခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆို ခက်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင်တတ်၏၊ သူတစ်ပါးကို ရှုတ်ချတတ်၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤမိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင်ခြင်း သူတစ်ပါးကို ရှုတ်ချခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆို ခက်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အမျက် ထွက်တတ်၏၊ အမျက် လွှမ်းမိုး ခံရ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤအမျက်ထွက်ခြင်း အမျက် လွှမ်းမိုးခံရခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆို ခက်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အမျက် ထွက်တတ်၏၊ အမျက် ထွက်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် ရန်ငြိုး ဖွဲ့တတ်၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤအမျက် ထွက်ခြင်း အမျက် ထွက်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် ရန်ငြိုး ဖွဲ့ခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆို ခက်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အမျက် ထွက်တတ်၏၊ အမျက် ထွက်ခြင်းအကြောင်းကြောင့် အစွဲကြီး၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤအမျက်ထွက်ခြင်း အမျက်ထွက်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် အစွဲကြီးခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆို ခက်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အမျက် ထွက်တတ်၏၊ အမျက်နှင့် နီးစပ်သော စကားကို မြွက်ဆို တတ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤအမျက် ထွက်ခြင်း အမျက်နှင့် နီးစပ်သော စကားကို မြွက်ဆိုခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆို ခက်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် စောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို ဆန့်ကျင်ဘက်ပြု၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤစောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို ဆန့်ကျင်ဘက် ပြုခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆို ခက်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် စောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို ကြိမ်းမောင်း၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤစောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို ကြိမ်းမောင်းခြင်း သဘောသည်လည်း အပြော အဆို ခက်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် စောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို (အပြစ်) ပြန်တင်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤစောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို (အပြစ်) ပြန်တင်ခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆို ခက်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် စောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို စကားတစ်မျိုးဖြင့် စကား တစ်မျိုးကို ဖုံးလွှမ်း၏၊ စကားကို အပသို့ လွှဲဖယ်၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်း ပြစ်မှားခြင်း စိတ်ဆိုးခြင်းကို ထင်ရှား ပြု၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤစောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို စကားတစ်မျိုးဖြင့် စကား တစ်မျိုးကို ဖုံးလွှမ်းခြင်း စကားကို အပသို့ လွှဲဖယ်ခြင်း အမျက်ထွက်ခြင်း ပြစ်မှားခြင်း စိတ်ဆိုးခြင်းကို ထင်ရှား ပြုခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆို ခက်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် စောဒကက စောဒနာသော် စောဒကအား ဖြစ်စဉ် အတ္တုပ္ပတ္တိကို ပြေလည်အောင် မဖြေဆိုနိုင်။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤစောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို (မိမိ၏) ဖြစ်စဉ် အတ္တုပ္ပတ္တိကို ပြေလည်အောင် မဖြေဆိုနိုင်ခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆို ခက်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက် တတ်၏။ ဂုဏ်ပြိုင် တတ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်း ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်း သဘောသည်လည်း အပြော အဆို ခက်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် မနာလိုတတ်၊ ဝန်တို တတ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤမနာလိုခြင်း ဝန်တိုခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆို ခက်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် စဉ်းလဲ တတ်၏၊ လှည့်ပတ် တတ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤစဉ်းလဲခြင်း လှည့်ပတ်ခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆို ခက်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ခက်ထန်၏၊ အလွန် မောက်မာ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤခက်ထန်ခြင်း အလွန် မောက်မာခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆို ခက်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် မိမိအယူကို စွဲလန်း တတ်၏၊ မြဲမြံစွာ ယူတတ်၏၊ စွန့်နိုင်ခဲ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤမိမိအယူကို စွဲလန်းခြင်း မြဲမြံစွာ ယူခြင်း စွန့်နိုင်ခဲခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆို ခက်ကြောင်းတည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသဘောတို့ကို အပြောအဆို ခက်ကြောင်းတို့ဟူ၍ ဆိုရ၏။

၁၈၂။ ငါ့သျှင်တို့ "အသျှင်တို့သည် တပည့်တော်ကို ပြောဆို(ဆုံးမ) ကြပါကုန်၊ တပည့်တော်သည် အသျှင်တို့ ပြောဆို ထိုက်သူ ဖြစ်ပါ၏" ဟု အကယ်၍ ရဟန်းတစ်ပါးက မဖိတ်ကြားစေကာမူ ထိုရဟန်းသည် အပြော အဆို လွယ်သူ အပြော အဆို လွယ်ကြောင်း တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံသူ သည်းခံသူ အဆုံးအမကို ရိုသေစွာ နာယူသူ ဖြစ်ခဲ့သော် ထိုရဟန်းကို သီတင်းသုံးဖော်တို့က ပြောဆို ထိုက်သည် ဟုလည်း ထင်မှတ်ကြ ကုန်၏၊ ဆုံးမထိုက်သည် ဟုလည်း ထင်မှတ်ကြ ကုန်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ အကျွမ်းဝင်ခြင်းသို့ ရောက်ထိုက်သည် ဟုလည်း ထင်မှတ်ကြ ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ အပြော အဆို လွယ်ကြောင်း တရားတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အလိုဆိုး မရှိ၊ အလိုဆိုးတို့၏ အလိုသို့ မလိုက်။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤ အလိုဆိုး မရှိခြင်း အလိုဆိုးတို့၏ အလိုသို့ မလိုက်ခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆို လွယ်ကြောင်း ပေတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်၊ သူတစ်ပါးကို မရှုတ်ချ။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤမိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်ခြင်း သူတစ်ပါးကို မရှုတ်ချခြင်း သဘော သည်လည်း အပြော အဆို လွယ်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အမျက် မထွက်တတ်၊ အမျက် အလွှမ်းမိုး မခံရ။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤအမျက် မထွက်ခြင်း အမျက် အလွှမ်းမိုး မခံရခြင်း သဘော သည်လည်း အပြောအဆို လွယ်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အမျက် မထွက်တတ်၊ အမျက် ထွက်ခြင်း အကြောင်း ကြောင့် ရန်ငြိုး မဖွဲ့တတ်။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤအမျက် မထွက်ခြင်း အမျက် ထွက်ခြင်း အကြောင်း ကြောင့် ရန်ငြိုး မဖွဲ့ခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆို လွယ်ကြောင်းတည်း။ ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အမျက် မထွက်တတ်၊ အမျက် ထွက်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် အစွဲမကြီး။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤအမျက် မထွက်ခြင်း အမျက် မထွက်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် အစွဲမကြီးခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆို လွယ်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အမျက် မထွက်တတ်၊ အမျက်နှင့် နီးစပ်သော စကားကို မမြွက်ဆိုတတ်။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤအမျက် မထွက်ခြင်း အမျက်နှင့် နီးစပ်သော စကားကို မမြွက်ဆိုခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆို လွယ်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် စောဒကက စောဒနာ အပ်သော် စောဒကကို ဆန့်ကျင်ဘက် မပြု။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤစောဒကက စောဒနာ အပ်သော် စောဒကကို ဆန့်ကျင် ဘက် မပြုခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆို လွယ်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် စောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို မကြိမ်း မောင်း ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤစောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို မကြိမ်းမောင်းခြင်း သဘော သည်လည်း အပြောအဆို လွယ်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် စောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို (အပြစ်) ပြန်မတင်။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤစောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို (အပြစ်) ပြန်မတင်ခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆို လွယ်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် စောဒကက စောဒနာသော် စကား တစ်မျိုးဖြင့် စကား တစ်မျိုးကို မဖုံးလွှမ်း၊ စကားကို အပသို့ မလွှဲဖယ်၊ အမျက် ထွက်ခြင်း ပြစ်မှားခြင်း စိတ်ဆိုးခြင်းကို ထင်ရှားမပြု။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤစောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို စကား တစ်မျိုးဖြင့် စကား တစ်မျိုးကို မဖုံးလွှမ်းခြင်း၊ စကားကို အပသို့ မလွှဲဖယ်ခြင်း၊ အမျက်ထွက်ခြင်း ပြစ်မှားခြင်း စိတ်ဆိုးခြင်းကို ထင်ရှား မပြုခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆို လွယ်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် စောဒကက စောဒနာသော် မိမိ၏ ဖြစ်စဉ် အတ္ထုပ္ပတ္တိ ကို ပြေလည်အောင် ဖြေဆိုနိုင်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤစောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို မိမိ၏ ဖြစ်စဉ် အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ပြေလည်အောင် ဖြေဆိုနိုင်ခြင်း သဘော သည်လည်း အပြောအဆို လွယ်ကြောင်း တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ဂုဏ်ကျေးဇူးကို မချေဖျက်တတ်၊ ဂုဏ်မပြိုင်တတ် ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤဂုဏ်ကျေးဇူးကို မချေဖျက်ခြင်း ဂုဏ်မပြိုင်ခြင်း သဘော သည်လည်း အပြော အဆို လွယ်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် နာလို၏၊ ဝန်မတိုတတ်။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤနာမလိုခြင်း ဝန်မတိုခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆို လွယ်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် မစဉ်းလဲတတ်၊ မလှည့်ပတ်တတ်။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤဟန်မဆောင်ခြင်း မလှည့်ပတ်ခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆို လွယ်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် မခက်ထန်၊ အလွန် မမောက်မာ။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤမခက်ထန်ခြင်း အလွန် မမောက်မာခြင်း သဘောသည်လည်း အပြောအဆို လွယ်ကြောင်းတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် မိမိအယူကို မစွဲလန်းတတ်၊ မြဲမြံစွာ မယူ၊ စွန့်လွှတ်နိုင်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်း၏ ဤမိမိအယူကို မစွဲလန်းခြင်း မြဲမြံစွာ မယူခြင်း စွန့်လွှတ်နိုင်ခြင်း သဘော သည်လည်း အပြောအဆို လွယ်ကြောင်းတည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသဘောတို့ကို အပြောအဆို လွယ်ကြောင်း သဘောတို့ ဟူ၍ ဆိုရ၏။

၁၈၃။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုသဘောတို့၌ ရဟန်းသည် ကိုယ်တိုင်ပင် မိမိကိုယ်ကို ဤသို့ နှိုင်းယှဉ်ရမည်။

"အလိုဆိုး ရှိသော အလိုဆိုးတို့၏ အလိုသို့ လိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါ မချစ် မနှစ်သက်၊ ငါလည်း အလိုဆိုး ရှိငြားအံ့၊ အလိုဆိုးတို့၏ အလိုသို့ လိုက်ငြားအံ့၊ ငါ့ကိုလည်း သူတစ်ပါးတို့ ချစ်နှစ်သက်မည် မဟုတ်" ဟု (နှိုင်းယှဉ် ရမည်)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ သိသော ရဟန်းသည် "ငါသည် အလိုဆိုး ရှိသူ မဖြစ်အံ့၊ အလိုဆိုးတို့၏ အလိုသို့ လိုက်သူ မဖြစ်အံ့" ဟု စိတ်ကို ဖြစ်စေရမည်။

"မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင် တတ်သော သူတစ်ပါးကို ရှုတ်ချ တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါ မချစ် မနှစ်သက်၊ ငါလည်း မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင်ငြားအံ့၊ သူတစ်ပါးကို ရှုတ်ချ ငြားအံ့၊ ငါ့ကိုလည်း သူတစ်ပါးတို့ ချစ်နှစ် သက်မည် မဟုတ်" ဟု (နှိုင်းယှဉ် ရမည်)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ သိသော ရဟန်းသည် "ငါသည် မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင် တတ်သူ မဖြစ်အံ့၊ သူတစ်ပါးကို ရှုတ်ချ တတ်သူ မဖြစ်အံ့" ဟု စိတ်ကို ဖြစ်စေရမည်။

"အမျက် ထွက်တတ်သော အမျက် အလွှမ်းမိုးခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါ မချစ် မနှစ်သက်၊ ငါလည်း အမျက်ထွက် ငြားအံ့၊ အမျက် အလွှမ်းမိုး ခံရငြားအံ့၊ ငါ့ကိုလည်း သူတစ်ပါးတို့ ချစ်နှစ်သက်မည် မဟုတ်" ဟု (နှိုင်းယှဉ် ရမည်)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ သိသော ရဟန်းသည် "ငါသည် အမျက်ထွက်သူ မဖြစ်အံ့၊ အမျက် အလွှမ်းမိုး ခံရသူ မဖြစ်အံ့" ဟု စိတ်ကို ဖြစ်စေရမည်။

"အမျက် ထွက်တတ်သော အမျက် ထွက်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် ရန်ငြိုး ဖွဲ့တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါမချစ် မနှစ်သက်၊ ငါလည်း အမျက်ထွက် ငြားအံ့၊ အမျက်ထွက်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် ရန်ငြိုး ဖွဲ့ငြားအံ့၊ ငါ့ကိုလည်း သူတစ်ပါးတို့ ချစ်နှစ်သက်မည် မဟုတ်" ဟု (နှိုင်းယှဉ် ရမည်)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ သိသော ရဟန်းသည် "ငါသည် အမျက် ထွက်သူ မဖြစ်အံ့၊ အမျက် ထွက်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် ရန်ငြိုးဖွဲ့သူ မဖြစ်အံ့" ဟု စိတ်ကို ဖြစ်စေရမည်။

"အမျက် ထွက်တတ်သော အမျက် ထွက်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် အစွဲကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါမချစ် မနှစ်သက်၊ ငါလည်း အမျက်ထွက် ငြားအံ့၊ အမျက်ထွက်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် အစွဲကြီး ငြားအံ့၊ ငါ့ကိုလည်း သူတစ်ပါးတို့ ချစ်နှစ်သက်မည် မဟုတ်" ဟု (နှိုင်းယှဉ် ရမည်)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ သိသော ရဟန်းသည် "ငါသည် အမျက်ထွက်သူ မဖြစ်အံ့၊ အမျက်ထွက်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် အစွဲကြီးသူ မဖြစ်အံ့" ဟု ဤသို့ စိတ်ကို ဖြစ်စေရမည်။

"အမျက် ထွက်တတ်သော အမျက်နှင့် နီးစပ်သော စကားကို မြွက်ဆိုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါမချစ် မနှစ်သက်၊ ငါလည်း အမျက်ထွက် ငြားအံ့၊ အမျက်နှင့် နီးစပ်သော စကားကို မြွက်ဆိုငြားအံ့၊ ငါ့ကိုလည်း သူတစ်ပါးတို့ ချစ်နှစ်သက်မည် မဟုတ်" ဟု (နှိုင်းယှဉ် ရမည်)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ သိသော ရဟန်းသည် "ငါသည် အမျက် ထွက်သူ မဖြစ်အံ့၊ အမျက်နှင့် နီးစပ်သော စကားကို မမြွက်ဆိုအံ့" ဟု ဤသို့ စိတ်ကို ဖြစ်စေရမည်။

"စောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို ဆန့်ကျင်ဘက် ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါမချစ် မနှစ်သက်၊ ငါလည်း စောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို ဆန့်ကျင်ဘက် ပြုငြားအံ့၊ ငါ့ကိုလည်း သူတစ်ပါးတို့ ချစ်နှစ်သက်မည် မဟုတ်" ဟု (နှိုင်းယှဉ် ရမည်)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ သိသော ရဟန်းသည် "ငါသည် စောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို ဆန့်ကျင်ဘက် မပြုအံ့" ဟု စိတ်ကို ဖြစ်စေရမည်။

"စောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို ကြိမ်းမောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါမချစ် မနှစ်သက်၊ ငါလည်း စောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို ကြိမ်းမောင်းအံ့၊ ငါ့ကိုလည်း သူတစ်ပါးတို့ ချစ်နှစ်သက်မည် မဟုတ်" ဟု (နှိုင်းယှဉ် ရမည်)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ သိသော ရဟန်းသည် "ငါသည် စောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို မကြိမ်းမောင်းအံ့" ဟု ဤသို့ စိတ်ကို ဖြစ်စေရမည်။

"စောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို (အပြစ်) ပြန်တင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါ မချစ် မနှစ်သက်၊ ငါလည်း စောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို (အပြစ်) ပြန်တင်ငြားအံ့၊ ငါ့ကိုလည်း သူတစ်ပါးတို့ ချစ်နှစ်သက်မည် မဟုတ်" ဟု (နှိုင်းယှဉ် ရမည်)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ သိသော ရဟန်းသည် "ငါသည် စောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို (အပြစ်) ပြန်မတင်အံ့" ဟု စိတ်ကို ဖြစ်စေရမည်။

"စောဒကက စောဒနာသော် စကား တစ်မျိုးဖြင့် စကား တစ်မျိုးကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော၊ စကားကို အပသို့ လွှဲဖယ်သော၊ အမျက် ထွက်ခြင်း ပြစ်မှားခြင်း စိတ်ဆိုးခြင်းကို ထင်ရှား ပြုတတ်သော ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါမချစ် မနှစ်သက်၊ ငါလည်း စောဒကက စောဒနာသော် စကား တစ်မျိုးဖြင့် စကား တစ်မျိုးကို ဖုံးလွှမ်း ငြားအံ့၊ စကားကို အပသို့ လွှဲဖယ် ငြားအံ့၊ အမျက် ထွက်ခြင်း ပြစ်မှားခြင်း စိတ်ဆိုးခြင်းကို ထင်ရှား ပြုငြားအံ့၊ ငါ့ကိုလည်း သူတစ်ပါးတို့ ချစ်နှစ်သက်မည် မဟုတ်" ဟု (နှိုင်းယှဉ် ရမည်)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ သိသော ရဟန်းသည် "ငါသည် စောဒကက စောဒနာသော် စကား တစ်မျိုးဖြင့် စကား တစ်မျိုးကို မဖုံးလွှမ်းအံ့၊ စကားကို အပသို့ မလွှဲဖယ်အံ့၊ ့မျက် ထွက်ခြင်း ပြစ်မှားခြင်း စိတ်ဆိုးခြင်းကို ထင်ရှား မပြုအံ့" ဟု စိတ်ကို ဖြစ်စေရမည်။

"စောဒကက စောဒနာသော် မိမိ၏ ဖြစ်စဉ် အတ္တုပ္ပတ္တိကို ပြေလည်အောင် မဖြေဆိုနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါမချစ် မနှစ်သက်၊ ငါလည်း စောဒကက စောဒနာသော် မိမိ၏ ဖြစ်စဉ် အတ္တုပ္ပတ္တိတို့ကို ပြေလည်အောင် မဖြေဆို နိုင်ငြားအံ့၊ ငါ့ကိုလည်း သူတစ်ပါးတို့ ချစ်နှစ်သက်မည် မဟုတ်" ဟု (နှိုင်းယှဉ် ရမည်)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ သိသော ရဟန်းသည် "ငါသည် စောဒကက စောဒနာသော် မိမိ၏ ဖြစ်စဉ် အတ္တုပ္ပတ္တိကို ပြေလည်အောင် ဖြေဆိုအံ့" ဟု စိတ်ကို ဖြစ်စေရမည်။

"ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက် တတ်သော ဂုဏ်ပြိုင် တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါ မချစ် မနှစ်သက်၊ ငါလည်း ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက် ငြားအံ့၊ ဂုဏ်ပြိုင် ငြားအံ့၊ ငါ့ကိုလည်း သူတစ်ပါးတို့ ချစ်နှစ်သက်မည် မဟုတ်" ဟု (နှိုင်းယှဉ် ရမည်)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ သိသော ရဟန်းသည် "ငါသည် ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်သူ မဖြစ်အံ့၊ ဂုဏ်ပြိုင်သူ မဖြစ်အံ့" ဟု စိတ်ကို ဖြစ်စေရမည်။

"မနာလို တတ်သော ဝန်တို တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါ မချစ် မနှစ်သက်၊ ငါလည်း မနာလို ငြားအံ့၊ ဝန်တို ငြားအံ့၊ ငါ့ကိုလည်း သူတစ်ပါးတို့ ချစ်နှစ်သက်မည် မဟုတ်" ဟု (နှိုင်းယှဉ် ရမည်)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ သိသော ရဟန်းသည် "ငါသည် နာလိုသူ ဖြစ်အံ့၊ ဝန်မတိုသူ ဖြစ်အံ့" ဟု စိတ်ကို ဖြစ်စေရမည်။

"စဉ်းလဲ တတ်သော လှည့်ပတ် တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါမချစ် မနှစ်သက်၊ ငါလည်း စဉ်းလဲ ငြားအံ့၊ လှည့်ပတ် ငြားအံ့၊ ငါ့ကိုလည်း သူတစ်ပါးတို့ ချစ်နှစ်သက်မည် မဟုတ်" ဟု (နှိုင်းယှဉ် ရမည်)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ သိသော ရဟန်းသည် "ငါသည် မစဉ်းလဲသူ ဖြစ်အံ့၊ မလှည့်ပတ်သူ ဖြစ်အံ့" ဟု စိတ်ကို ဖြစ်စေရမည်။

"ခက်ထန်သော အလွန် မောက်မာသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါ မချစ် မနှစ်သက်၊ ငါလည်း ခက်ထန် ငြားအံ့၊ အလွန် မောက်မာ ငြားအံ့၊ ငါ့ကိုလည်း သူတစ်ပါးတို့ ချစ်နှစ်သက်မည် မဟုတ်" ဟု (နှိုင်းယှဉ် ရမည်)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ သိသော ရဟန်းသည် "ငါသည် မခက်ထန်သူ ဖြစ်အံ့၊ အလွန် မမောက်မာသူ ဖြစ်အံ့" ဟု စိတ်ကို ဖြစ်စေရမည်။

"မိမိအယူကို စွဲလမ်းတတ်သော မြဲမြံစွာ ယူတတ်သော မစွန့်လွှတ် နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါ မချစ် မနှစ်သက်၊ ငါလည်း မိမိအယူကို စွဲလမ်း ငြားအံ့၊ မြဲမြံစွာ ယူငြားအံ့၊ မစွန့်လွှတ် နိုင်ငြားအံ့၊ ငါ့ကိုလည်း သူတစ်ပါးတို့ ချစ်နှစ်သက်မည် မဟုတ်" ဟု (နှိုင်းယှဉ် ရမည်)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ သိသော ရဟန်းသည် "ငါသည် မိမိအယူကို မစွဲလမ်းသူ မြဲမြံစွာ မယူသူ စွန့်လွှတ်နိုင်သူ ဖြစ်အံ့" ဟု စိတ်ကို ဖြစ်စေရမည်။

၁၈၄။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုသဘောတို့၌ ရဟန်းသည် ကိုယ်တိုင်ပင် မိမိကိုယ်ကို "ငါသည် အလိုဆိုး ရှိလေသလော၊ အလိုဆိုးတို့၏ အလိုသို့ လိုက်လေ သလော" ဟု ဆင်ခြင်ရမည်။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ငါသည် အလိုဆိုး ရှိ၏၊ အလိုဆိုးတို့၏ အလိုသို့ လိုက်၏" ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့ကိုပင် ပယ်ရန် အားထုတ် ရမည်။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ငါသည် အလိုဆိုး မရှိ အလိုဆိုးတို့၏ အလိုသို့ မလိုက်" ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ကုသိုလ် တရားတို့၌ နေ့ရော ညဉ့်ပါ ကျင့်လျက် ထိုနှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြင့် သာလျှင် နေရမည်။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ကိုယ်တိုင်ပင် မိမိကိုယ်ကို "ငါသည် မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင် တတ်လေ သလော၊ သူတစ်ပါးကို ရှုတ်ချ တတ်လေ သလော" ဟု ဆင်ခြင်ရမည်။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ငါသည် မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင် တတ်၏၊ သူတစ်ပါးကို ရှုတ်ချ တတ်၏" ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့ကိုပင် ပယ်ရန် အားထုတ်ရမည်။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ငါသည် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင် တတ် သူတစ်ပါးကို မရှုတ်ချတတ်" ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ကုသိုလ် တရားတို့၌ နေ့ရော ညဉ့်ပါ ကျင့်လျက် ထိုနှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြင့် သာလျှင် နေရမည်။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ကိုယ်တိုင်ပင် မိမိကိုယ်ကို "ငါသည် အမျက် ထွက် တတ်လေ သလော၊ အမျက် အလွှမ်းမိုး ခံရလေ သလော" ဟု ဆင်ခြင် ရမည်။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ငါသည် အမျက် ထွက်တတ်၏၊ အမျက် အလွှမ်းမိုး ခံရ၏" ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့ကိုပင် ပယ်ရန် အားထုတ် ရမည်။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ငါသည် အမျက် မထွက်တတ်၊ အမျက် လွှမ်းမိုး မခံရ" ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ကုသိုလ် တရားတို့၌ နေ့ရော ညဉ့်ပါ ကျင့်လျက် ထိုနှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြင့် သာလျှင် နေရမည်။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ကိုယ်တိုင်ပင် မိမိကိုယ်ကို "ငါသည် အမျက်ထွက် တတ်လေ သလော၊ အမျက်ထွက်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် ရန်ငြိုးဖွဲ့တတ်လေ သလော" ဟု ဆင်ခြင်ရမည် ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ငါသည် အမျက်ထွက် တတ်၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် ရန်ငြိုးဖွဲ့ တတ်၏" ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့ကိုပင် ပယ်ရန် အားထုတ်ရမည်။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ငါသည် အမျက် မထွက်တတ်၊ အမျက်ထွက်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် ရန်ငြိုး မဖွဲ့တတ်" ဟု သိအံ့၊

ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ကုသိုလ် တရားတို့၌ နေ့ရော ညဉ့်ပါ ကျင့်လျက် ထိုနှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြင့် သာလျှင် နေရမည်။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ကိုယ်တိုင်ပင် မိမိကိုယ်ကို "ငါသည် အမျက်ထွက်တတ်လေ သလော၊ အမျက်ထွက်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် အစွဲကြီးလေ သလော" ဟု ဆင်ခြင်ရမည် ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ငါသည် အမျက်ထွက် တတ်၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် အစွဲကြီး၏" ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကိုပင် ပယ်ရန် အားထုတ် ရမည်။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ငါသည် အမျက် မထွက်တတ်၊ အမျက်ထွက်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် အစွဲမကြီး" ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ကုသိုလ် တရားတို့၌ နေ့ရော ညဉ့်ပါ ကျင့်လျက် ထိုနှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြင့် သာလျှင် နေရမည်။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ကိုယ်တိုင်ပင် မိမိကိုယ်ကို "ငါသည် အမျက်ထွက်တတ်လေ သလော၊ အမျက်နှင့် နီးစပ်သော စကားကို မြွက်ဆိုတတ်လေ သလော" ဟု ဆင်ခြင်ရမည် ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ငါသည် အမျက်ထွက် တတ်၏၊ အမျက်နှင့် နီးစပ်သော စကားကို မြွက်ဆိုတတ်၏" ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့ကိုပင် ပယ်ရန် အားထုတ်ရမည်။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ငါသည် အမျက် မထွက်တတ်၊ အမျက်နှင့် နီးစပ်သော စကားကို မမြွက်ဆိုတတ်" ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ကုသိုလ် တရားတို့၌ နေ့ရော ညဉ့်ပါ ကျင့်လျက် ထိုနှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြင့် သာလျှင် နေရမည်။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ကိုယ်တိုင်ပင် မိမိကိုယ်ကို "ငါသည် စောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို ဆန့်ကျင်ဘက် ပြုလေ သလော" ဟု ဆင်ခြင် ရမည်။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ငါသည် စောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို ဆန့်ကျင်ဘက် ပြု၏" ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့ကိုပင် ပယ်ရန် အားထုတ်ရမည် ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ငါသည် စောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို ဆန့်ကျင်ဘက် မပြု" ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ကုသိုလ် တရားတို့၌ နေ့ရော ညဉ့်ပါ ကျင့်လျက် ထိုနှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြင့် သာလျှင် နေရမည်။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ကိုယ်တိုင်ပင် မိမိကိုယ်ကို "ငါသည် စောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို ကြိမ်းမောင်းလေ သလော" ဟု ဆင်ခြင် ရမည်။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ငါသည် စောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို ကြိမ်းမောင်း၏" ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့ကိုပင် ပယ်ရန် အားထုတ်ရမည်။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ငါသည် စောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို မကြိမ်းမောင်း" ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ကုသိုလ် တရားတို့၌ နေ့ရော ညဉ့်ပါ ကျင့်လျက် ထိုနှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြင့် သာလျှင် နေရမည်။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ကိုယ်တိုင်ပင် မိမိကိုယ်ကို "ငါသည် စောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို (အပြစ်) ပြန်တင်လေ သလော" ဟု ဆင်ခြင် ရမည်။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ငါသည် စောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို (အပြစ်) ပြန်တင်၏" ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ယုတ်ညံ့သော ထိုအကုသိုလ် တရားတို့ကိုပင် ပယ်ရန် အားထုတ်ရမည် ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ငါသည် စောဒကက စောဒနာသော် စောဒကကို (အပြစ်) ပြန်မတင်" ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ကုသိုလ် တရားတို့၌ နေ့ရော ညဉ့်ပါ ကျင့်လျက် ထိုနှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြင့် သာလျှင် နေရမည်။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ကိုယ်တိုင်ပင် မိမိကိုယ်ကို "ငါသည် စောဒကက စောဒနာသော် စကား တစ်မျိုးဖြင့် စကား တစ်မျိုးကို ဖုံးလွှမ်းလေ သလော၊ စကားကို အပသို့ လွှဲဖယ်လေ သလော။ အမျက်ထွက်ခြင်း ပြစ်မှားခြင်း စိတ်ဆိုးခြင်းကို ထင်ရှားပြုလေ သလော" ဟု ဆင်ခြင်ရမည် ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ငါသည် စောဒကက စောဒနာသော် စကား တစ်မျိုးဖြင့် စကား တစ်မျိုးကို ဖုံးလွှမ်း၏၊ စကားကို အပသို့ လွှဲဖယ်၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်း ပြစ်မှားခြင်း စိတ်ဆိုးခြင်းကို ထင်ရှား ပြု၏" ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့ကိုပင် ပယ်ရန် အားထုတ်ရမည်။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ငါသည် စောဒကက စောဒနာသော် စကားတစ်မျိုးဖြင့် စကားတစ်မျိုးကို မဖုံးလွှမ်း၊ စကားကို အပသို့ မလွှဲဖယ်၊ အမျက်ထွက်ခြင်း ပြစ်မှားခြင်း စိတ်ဆိုးခြင်းကို ထင်ရှား မပြု" ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ကုသိုလ် တရားတို့၌ နေ့ရော ညဉ့်ပါ ကျင့်လျက် ထိုနှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြင့် သာလျှင် နေရမည်။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ကိုယ်တိုင်ပင် မိမိကိုယ်ကို "ငါသည် စောဒကက စောဒနာသော် မိမိ၏ဖြစ်စဉ် အတ္တုပ္ပတ္တိကို ပြေလည်အောင် မဖြေဆိုနိုင်လေ သလော" ဟု ဆင်ခြင်ရမည် ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ငါသည် စောဒကက စောဒနာသော် မိမိ၏ ဖြစ်စဉ် အတ္တုပ္ပတ္တိကို ပြေလည်အောင် မဖြေဆိုနိုင်" ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ယုတ်ညံ့သော ထိုအကုသိုလ် တရားတို့ကိုပင် ပယ်ရန် အားထုတ် ရမည်။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ငါသည် စောဒကက စောဒနာသော် မိမိ၏ ဖြစ်စဉ် အတ္တုပ္ပတ္တိကို ပြေလည်အောင် ဖြေဆိုနိုင်၏" ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ကုသိုလ် တရားတို့၌ နေ့ရော ညဉ့်ပါ ကျင့်လျက် ထိုနှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြင့် သာလျှင် နေရမည်။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ကိုယ်တိုင်ပင် မိမိကိုယ်ကို "ငါသည် ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်တတ်လေ သလော၊ ဂုဏ်ပြိုင်တတ်လေ သလော" ဟု ဆင်ခြင်ရမည်။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ငါသည် ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက် တတ်၏၊ ဂုဏ်ပြိုင် တတ်၏" ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့ကိုပင် ပယ်ရန် အားထုတ်ရမည်။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ငါသည် ဂုဏ်ကျေးဇူးကို မချေဖျက်တတ်၊ ဂုဏ်မပြိုင်တတ်" ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ကုသိုလ် တရားတို့၌ နေ့ရော ညဉ့်ပါ ကျင့်လျက် ထိုနှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြင့် သာလျှင် နေရမည်။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ကိုယ်တိုင်ပင် မိမိကိုယ်ကို "ငါသည် မနာလို တတ်လေ သလော၊ ဝန်တို တတ်လေ သလော" ဟု ဆင်ခြင် ရမည်။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ငါသည် မနာလိုတတ်၊ ဝန်တို တတ်၏" ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့ကိုပင် ပယ်ရန် အားထုတ် ရမည်။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ငါသည် နာလို တတ်၏၊ ဝန်မတိုတတ်" ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ကုသိုလ် တရားတို့၌ နေ့ရော ညဉ့်ပါ ကျင့်လျက် ထိုနှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြင့် သာလျှင် နေရမည်။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ကိုယ်တိုင်ပင် မိမိကိုယ်ကို "ငါသည် စဉ်းလဲ တတ်လေ သလော၊ လှည့်ပတ် တတ်လေ သလော" ဟု ဆင်ခြင် ရမည်။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ငါသည် စဉ်းလဲ တတ်၏၊ လှည့်ပတ် တတ်၏" ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့ကိုပင် ပယ်ရန် အားထုတ် ရမည်။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ငါသည် မစဉ်းလဲတတ်၊ မလှည့်ပတ်တတ်" ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ကုသိုလ် တရားတို့၌ နေ့ရော ညဉ့်ပါ ကျင့်လျက် ထိုနှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြင့် သာလျှင် နေရမည်။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ကိုယ်တိုင်ပင် မိမိကိုယ်ကို "ငါသည် ခက်ထန်လေသလော၊ အလွန် မောက်မာလေ သလော" ဟု ဆင်ခြင် ရမည်။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ငါသည် ခက်ထန်၏၊ အလွန် မောက်မာ၏" ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့ကိုပင် ပယ်ရန် အားထုတ် ရမည်။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ငါသည် မခက်ထန်၊ အလွန် မမောက်မာ" ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ကုသိုလ် တရားတို့၌ နေ့ရော ညဉ့်ပါ ကျင့်လျက် ထိုနှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြင့် သာလျှင် နေရမည်။

ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ကိုယ်တိုင်ပင် မိမိကိုယ်ကို "ငါသည် မိမိ အယူကို စွဲလမ်း သလော၊ မြဲမြံစွာ ယူသလော၊ မစွန့်လွှတ်နိုင် သလော" ဟု ဆင်ခြင် ရမည်။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ငါသည် မိမိအယူကို စွဲလမ်း၏၊ မြဲမြံစွာ ယူ၏၊ မစွန့်လွှတ်နိုင်" ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့ကိုပင် ပယ်ရန် အားထုတ် ရမည်။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ငါသည် မိမိ အယူကို မစွဲလမ်း၊ မြဲမြံစွာ မယူ၊ စွန့်လွှတ်နိုင်၏" ဟု သိအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ကုသိုလ် တရားတို့၌ နေ့ရော ညဉ့်ပါ ကျင့်လျက် ထိုနှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြင့် သာလျှင် နေရမည်။

ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် မိမိ၌ ဤယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရား အားလုံးတို့ကိုပင် မပယ်ရ သေးသည်ကို ကောင်းစွာ တွေ့မြင်ငြားအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ဤယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရား အားလုံးတို့ကိုပင် ပယ်ရန် အားထုတ် ရမည်။ ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် မိမိ၌ ဤယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရား အားလုံးတို့ကိုပင် ပယ်ပြီးသည်ကို ကောင်းစွာ တွေ့မြင်ငြားအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ကုသိုလ် တရားတို့၌ နေ့ရော ညဉ့်ပါ ကျင့်လျက် ထိုနှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြင့် သာလျှင် နေရမည်။

ငါ့သျှင်တို့ ဥပမာအားဖြင့် ငယ်ရွယ်နုပျို၍ အလှပြင်လေ့ ရှိသော မိန်းမပျိုသည်၊ သို့မဟုတ် ယောကျ်ားပျိုသည် သန့်ရှင်း ဖြူစင်သော မှန် 'ကြေးမုံ' ၌ ဖြစ်စေ ကြည်လင်သော ရေခွက်၌ ဖြစ်စေ မိမိမျက်နှာရိပ်ကို ကြည့်ရှု လတ်သော် အကယ်၍ ထိုမျက်နှာ၌ မြူမှုန် အညစ်အကြေးတို့ကို တွေ့မြင်ငြားအံ့၊ ပယ်ရန် အားထုတ်၏။ အကယ်၍ ထိုမျက်နှာ၌ မြူမှုန် အညစ်အကြေးတို့ကို မတွေ့မြင် ငြားအံ့၊ "ငါ့အား အရတော် ပေစွ၊ စင်ကြယ်ပေစွ" ဟု ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ဖြစ်လေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤဥပမာအတူပင် အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် မိမိ၌ ဤယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရား အားလုံးတို့ကိုပင် မပယ်ရ သေးသည်ကို ကောင်းစွာ တွေ့မြင် ငြားအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်း သည် ဤယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရား အားလုံးတို့ကိုပင် ပယ်ရန် အားထုတ်ရမည် ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် မိမိ၌ ဤယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရား အားလုံးတို့ကိုပင် ပယ်ပြီးသည်ကို ကောင်းစွာ တွေ့မြင် ငြားအံ့၊ ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ကုသိုလ် တရားတို့၌ နေ့ရော ညဉ့်ပါ ကျင့်လျက် ထိုနှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြင့် သာလျှင် နေရမည် ဟု (မိန့်ဆိုတော် မူ၏)။

အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ဤတရားကို ဟောတော် မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် ဟောတော် မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုသည် ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြလေကုန်သတည်း။

ငါးခုမြောက် အနုမာနသုတ်ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၂ - သီဟနာဒဝဂ် ===

၆ - စေတောခိလသုတ်

၁၈၅။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤ (သုတ်) တရားကို ဟောကြားတော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ စိတ်၏ ဆူးငြောင့်ခလုတ် ငါးမျိုးတို့ကို မပယ်ရသေးသော, စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို မဖြတ်ရသေးသော မည်သည့် ရဟန်းမဆို ဤသာသနာတော်၌ ကြီးပွား စည်ပင် ပြန့်ပြော ခြင်းသို့ ရောက်နိုင်ရာသော အကြောင်းသည် မရှိပေ။

ထိုရဟန်း မပယ်ရသေးသော စိတ်၏ ဆူးငြောင့်ခလုတ် ငါးမျိုးတို့ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား၌ ယုံမှား၏၊ တွေးတော၏၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်၊ စိတ်မရှင်းလင်း။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရား၌ ယုံမှားသော တွေးတောသော မဆုံးဖြတ်နိုင်သော မရှင်းလင်းသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် စ၍ အားထုတ်ခြင်း အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ခြင်း မပြတ် အားထုတ်ခြင်း လွန်စွာ အားထုတ်ခြင်းငှါ မညွတ်ပေ။ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်း မပယ်ရသေးသော ရှေးဦးစွာသော စိတ်၏ ဆူးငြောင့်ခလုတ် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် တရား၌ ယုံမှား၏၊ တွေးတော၏၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်၊ စိတ်မရှင်းလင်း။ပ။ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်း မပယ်ရ သေးသော နှစ်ခုမြောက်သော စိတ်၏ ဆူးငြောင့် ခလုတ် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် သံဃာ၌ ယုံမှား၏၊ တွေးတော၏၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်၊ စိတ်မရှင်းလင်း။ပ။ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်း မပယ်ရသေးသော သုံးခုမြောက်သော စိတ်၏ ဆူးငြောင့် ခလုတ် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အကျင့် သိက္ခာ၌ ယုံမှား၏၊ တွေးတော၏၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်၊ စိတ်မရှင်းလင်း။ ရဟန်းတို့ အကျင့်သိက္ခာ၌ ယုံမှားသော တွေးတောသော မဆုံးဖြတ်နိုင်သော စိတ်မရှင်းလင်းသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် စ၍ အားထုတ်ခြင်း အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ခြင်း မပြတ် အားထုတ်ခြင်း လွန်စွာ အားထုတ်ခြင်းငှါ မညွတ်ပေ။ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်း မပယ်ရသေးသော လေးခုမြောက် ဖြစ်သော စိတ်၏ ဆူးငြောင့်ခလုတ် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် သီတင်း သုံးဖော်တို့၌ အမျက်ထွက်၏၊ မနှစ်သက်၊ စိတ်နာတတ်၏၊ ဆူးငြောင့် ခလုတ်သဖွယ် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အမျက်ထွက်သော မနှစ်သက်သော စိတ်နာတတ်သော ဆူးငြောင့် ခလုတ်သဖွယ် ဖြစ်သော ရဟန်း၏ စိတ်သည် စ၍ အားထုတ်ခြင်း အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ခြင်း မပြတ် အားထုတ်ခြင်း လွန်စွာ အားထုတ်ခြင်းငှါ မညွတ်ပေ။ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်း မပယ်ရသေးသော ငါးခုမြောက် ဖြစ်သော စိတ်၏ ဆူးငြောင့် ခလုတ် ဖြစ်၏၊ ဤသည်တို့ကား ထိုရဟန်း မပယ်ရသေးသော စိတ်၏ ဆူးငြောင့်ခလုတ် ငါးမျိုးတို့ပေတည်း။

၁၈၆။ ထိုရဟန်း မဖြတ်ရသေးသော စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမ၌ တပ်စွန်းခြင်း 'ရာဂ' မကင်းသေး၊ အလိုဆန္ဒ မကင်း

သေး၊ ချစ်ခြင်း မကင်းသေး၊ မွတ်သိပ်ခြင်း မကင်းသေး၊ ပူလောင်ခြင်း မကင်းသေး၊ တပ်မက်ခြင်း 'တဏှာ'မကင်းသေး။ ရဟန်းတို့ ကာမ၌ တပ်စွန်းခြင်း 'ရာဂ' မကင်းသေးသော အလိုဆန္ဒ မကင်းသေးသော ချစ်ခြင်း မကင်းသေးသော မွတ်သိပ်ခြင်း မကင်းသေးသော ပူလောင်ခြင်း မကင်းသေးသော တပ်မက်ခြင်း 'တဏှာ' မကင်းသေးသော ရဟန်း၏ စိတ်သည်စ၍ အားထုတ်ခြင်း အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ခြင်း မပြတ် အားထုတ်ခြင်း လွန်စွာ အားထုတ်ခြင်းငှါ မညွတ်ပေ။ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်း မဖြတ်ရသေးသော ရှေးဦးစွာသော စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် (မိမိ) ကိုယ်၌ တပ်စွန်းခြင်း 'ရာဂ' မကင်းသေး။ပ။ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်း မဖြတ်ရသေးသော နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် (အပ) ရုပ်၌ တပ်စွန်းခြင်း 'ရာဂ' မကင်းသေး။ပ။ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်း မဖြတ်ရသေးသော သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အလိုရှိတိုင်း ဝမ်းပြည့်အောင် စား၍ လျောင်းမှု ချမ်းသာ စောင်းမှု ချမ်းသာ အိပ်မှု ချမ်းသာကို အားထုတ်လျက် နေ၏။ ရဟန်းတို့ အလိုရှိတိုင်း ဝမ်းပြည့်အောင် စား၍ လျောင်းမှု ချမ်းသာ စောင်းမှု ချမ်းသာ အိပ်မှု ချမ်းသာကို အားထုတ်နေသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် စ၍ အားထုတ်ခြင်း အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ခြင်း မပြတ် အားထုတ်ခြင်း လွန်စွာ အားထုတ်ခြင်း ငှါ မညွတ်ပေ။ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်း မဖြတ်ရသေးသော လေးခုမြောက် ဖြစ်သော စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် "ဤအကျင့် သီလဖြင့် သော်လည်းကောင်း ဤကျင့်ဝတ်ဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ဤအားထုတ်မှုဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ဤမေထုန်မှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းဖြင့် သော်လည်းကောင်း ငါသည် နတ်သော်လည်း ဖြစ်ရအံ့၊ နတ်မျိုးတွင် အပါအဝင် သော်လည်း ဖြစ်ရအံ့" ဟု နတ် အမျိုးအစား တစ်ပါးပါးကို တောင့်တ၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏။ ရဟန်းတို့ "ဤအကျင့် သီလဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ဤကျင့်ဝတ်ဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ဤအားထုတ်မှုဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ဤမေထုန်မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဖြင့် သော်လည်းကောင်း ငါသည် နတ်သော်လည်း ဖြစ်ရအံ့၊ နတ်မျိုးတွင် အပါအဝင် သော်လည်း ဖြစ်ရအံ့" ဟု နတ် အမျိုးအစား တစ်ပါးပါးကို တောင့်တ၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော ရဟန်း၏ စိတ်သည် စ၍ အားထုတ်ခြင်း အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ခြင်း မပြတ် အားထုတ်ခြင်း လွန်စွာ အားထုတ်ခြင်းငှါ မညွတ်ပေ။ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်း မဖြတ်ရသေးသော ငါးခုမြောက်သော စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ဖြစ်၏။ ဤသည်တို့ကား ထိုရဟန်း မဖြတ်ရသေးသော စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ ဤစိတ်၏ ဆူးငြောင့် ခလုတ် ငါးမျိုးတို့ကို မပယ်ရသေးသော, ဤစိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို မဖြတ်ရ သေးသော မည်သည့် ရဟန်းမဆို ဤသာသနာတော်၌ ကြီးပွါး စည်ပင် ပြန့်ပြော ခြင်းသို့ ရောက်နိုင်ရာသော အကြောင်း မရှိပေ။

၁၈၇။ ရဟန်းတို့ စိတ်၏ ဆူးငြောင့် ခလုတ် ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ထားပြီးသော, စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို ဖြတ်ထားပြီးသော မည်သည့် ရဟန်းမဆို ဤသာသနာတော်၌ ကြီးပွါး စည်ပင် ပြန့်ပြော ခြင်းသို့ ရောက်နိုင်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။

ထိုရဟန်း ပယ်ထားပြီးသော စိတ်၏ ဆူးငြောင့်ခလုတ် ငါးမျိုးတို့ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား၌ မယုံမှား၊ မတွေးတော၊ ဆုံးဖြတ်နိုင်၏၊ စိတ်ရှင်းလင်း ၏။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရား၌ မယုံမှားသော မတွေးတောသော ဆုံးဖြတ်နိုင်သော ရှင်းလင်းသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် စ၍ အားထုတ်ခြင်း အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ခြင်း မပြတ် အားထုတ်ခြင်း လွန်စွာ အားထုတ်ခြင်းငှါ ညွတ်၏။ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်း ပယ်ထားပြီးသော ရှေးဦးစွာသော စိတ်၏ ဆူးငြောင့် ခလုတ် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် တရား၌ မယုံမှား၊ မတွေးတော၊ ဆုံးဖြတ်နိုင်၏၊ စိတ်ရှင်းလင်း၏။ပ။ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်း ပယ်ထားပြီးသော နှစ်ခုမြောက် ဖြစ်သော စိတ်၏ ဆူးငြောင့် ခလုတ် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် သံဃာ၌ မယုံမှား၊ မတွေးတော၊ ဆုံးဖြတ်နိုင်၏၊ စိတ်ရှင်းလင်း၏။ပ။ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်း ပယ်ထားပြီးသော သုံးခုမြောက် ဖြစ်သော စိတ်၏ ဆူးငြောင့် ခလုတ် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အကျင့် သိက္ခာ၌ မယုံမှား၊ မတွေးတော၊ ဆုံးဖြတ်နိုင်၏၊ စိတ်ရှင်းလင်း၏။ပ။ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်း ပယ်ထားပြီးသော လေးခုမြောက် ဖြစ်သော စိတ်၏ ဆူးငြောင့်ခလုတ် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုမှတစ်ပါးလည်း ရဟန်းသည် သီတင်း သုံးဖော်တို့၌ အမျက်မထွက်၊ နှစ်သက်၏၊ စိတ်မနာတတ်၊ ဆူးငြောင့် ခလုတ်သဖွယ် မဖြစ်။ ရဟန်းတို့ သီတင်း သုံးဖော်တို့၌ အမျက် မထွက်သော နှစ်သက်သော စိတ် မနာတတ်သော ဆူးငြောင့် ခလုတ်သဖွယ် မဖြစ်သော ရဟန်း၏ စိတ်သည် စ၍ အားထုတ်ခြင်း အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ခြင်း မပြတ် အားထုတ်ခြင်း လွန်စွာ အားထုတ်ခြင်း၌ ညွတ်၏။ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်း ပယ်ထားပြီးသော ငါးခုမြောက် ဖြစ်သော စိတ်၏ ဆူးငြောင့် ခလုတ် ဖြစ်၏။ ဤသည်တို့ကား ထိုရဟန်း ပယ်ထားပြီးသော စိတ်၏ ဆူးငြောင့်ခလုတ် ငါးမျိုးတို့ပေတည်း။

၁၈၈။ ထိုရဟန်း ဖြတ်ထားပြီးသော စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမ၌ တပ်စွန်းခြင်း 'ရာဂ' ကင်း၏၊ အလိုဆန္ဒ ကင်း၏၊ ချစ်ခြင်း ကင်း၏၊ မွတ်သိပ်ခြင်း ကင်း၏၊ ပူလောင်ခြင်း ကင်း၏၊ တပ်မက်ခြင်း 'တဏှာ' ကင်း၏၊ ရဟန်းတို့ ကာမ၌ တပ်စွန်းခြင်း 'ရာဂ' ကင်းသော အလိုဆန္ဒ ကင်းသော ချစ်ခြင်း ကင်းသော မွတ်သိပ်ခြင်း ကင်းသော ပူလောင်ခြင်း ကင်းသော တပ်မက်ခြင်း 'တဏှာ' ကင်းသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် စ၍ အားထုတ်ခြင်း အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ခြင်း မပြတ် အားထုတ်ခြင်း လွန်စွာ အားထုတ်ခြင်း၌ ညွတ်၏။ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်း ဖြတ်ထားပြီးသော ရှေးဦးစွာသော စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် (မိမိ) ကိုယ်၌ တပ်စွန်းခြင်း 'ရာဂ' ကင်း၏။ပ။

ရုပ်၌ တပ်စွန်းခြင်း 'ရာဂ' ကင်း၏။ပ။

အလိုရှိတိုင်း ဝမ်းပြည့်အောင် စား၍ အလျောင်း ချမ်းသာ အစောင်း ချမ်းသာ အအိပ် ချမ်းသာကို အားထုတ်လျက် မနေ။ ရဟန်းတို့ အလိုရှိတိုင်း ဝမ်းပြည့်အောင် စား၍ အလျောင်း ချမ်းသာ, အစောင်း ချမ်းသာ, အအိပ် ချမ်းသာကို အားထုတ်လျက် မနေသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် စ၍ အားထုတ်ခြင်း အကြိမ်ကြိမ် အားထုတ်ခြင်း မပြတ် အားထုတ်ခြင်း လွန်စွာ အားထုတ်ခြင်း၌ ညွတ်၏။ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်း ဖြတ်ထားပြီးသော လေးခုမြောက် ဖြစ်သော စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် "ဤအကျင့် သီလဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ဤကျင့်ဝတ်ဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ဤအားထုတ်မှုဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ဤမေထုန်မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဖြင့် သော်လည်းကောင်း ငါသည် နတ် သော်လည်း ဖြစ်ရအံ့၊ နတ်မျိုးတွင် အပါအဝင် သော်လည်း ဖြစ်ရအံ့" ဟု နတ် အမျိုးအစား တစ်ပါးပါးကို တောင့်တ၍ မြတ်သော အကျင့်ကို မကျင့်။ ရဟန်းတို့ "ဤအကျင့် သီလဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ဤကျင့်ဝတ်ဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ဤအားထုတ်မှုဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ဤမေထုန်မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဖြင့် သော်လည်းကောင်း ငါသည် နတ် သော်လည်း ဖြစ်ရအံ့၊ နတ်မျိုးတွင် အပါအဝင် သော်လည်း ဖြစ်ရအံ့" ဟု နတ် အမျိုးအစား တစ်ပါးပါးကို တောင့်တ၍ မြတ်သော အကျင့်ကို မကျင့်သော ရဟန်း၏ စိတ်သည် စ၍ အားထုတ်ခြင်း အကြိမ်ကြိမ်

အားထုတ်ခြင်း မပြတ် အားထုတ်ခြင်း လွန်စွာ အားထုတ်ခြင်းငှါ ညွတ်၏။ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် ထိုရဟန်း ဖြတ်ထားပြီးသော ငါးခုမြောက် ဖြစ်သော စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ဖြစ်၏။ ဤသည်တို့ကား ထိုရဟန်း ဖြတ်ထားပြီးသော စိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ ဤစိတ်၏ ဆူးငြောင့်ခလုတ် ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ထားပြီးသော ဤစိတ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့ကို ဖြတ်ထားပြီးသော ရဟန်းသည် ဤသာသနာတော်၌ ကြီးပွား စည်ပင် ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်နိုင်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။

၁၈၉။ ထိုရဟန်းသည် ဆန္ဒကို မှီ၍ ဖြစ်သည့် သမာဓိပြဓာန်းသည့် ဝီရိယတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို ပွါးများ၏။ လုံ့လကို မှီ၍ ဖြစ်သည့် သမာဓိပြဓာန်းသည့် ဝီရိယတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို ပွါးများ၏။ စိတ်ကို မှီ၍ ဖြစ်သည့် သမာဓိပြဓာန်းသည့် ဝီရိယတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို ပွါးများ၏။ ပညာကို မှီ၍ ဖြစ်သည့် သမာဓိပြဓာန်းသည့် ဝီရိယတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို ပွါးများ၏။ လွန်လွန် ကဲကဲ အားထုတ်ခြင်းလျှင် ငါးခုမြောက် အင်္ဂါရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ လွန်လွန် ကဲကဲ အားထုတ်ခြင်းနှင့်တကွ အင်္ဂါ တစ်ဆယ့် ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုရဟန်းသည် (မဂ်ဉာဏ်ဖြင့်) ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ ထိုက်၏၊ (သစ္စာလေးပါးကို) ကိုယ်တိုင် သိခြင်းငှါ ထိုက်၏၊ မြတ်သော ယောဂလေးပါးတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) ကို ရခြင်းငှါ ထိုက်၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကြက်မ၌ ရှစ်လုံး ဖြစ်စေ၊ ဆယ်လုံး ဖြစ်စေ၊ တစ်ဆယ့်နှစ်လုံး ဖြစ်စေ ဥများ ရှိရာ၏၊ ထို့ဥတို့ကို ကြက်မသည် ကောင်းစွာ ဝပ်အပ်ကုန်၏၊ ကောင်းစွာ ထက်ဝန်းကျင်မှ အငွေ့ပေး အပ်ကုန်၏၊ ကောင်းစွာ ထက်ဝန်းကျင်မှ ကြက်နံ့ကို ထုံစေ အပ်ကုန်၏။ "ဤကြက်သားငယ်တို့သည် ခြေသည်းဖျား နှုတ်သီးဖျားဖြင့် ဥခွံကို ဖောက်ခွဲ၍ ချမ်းချမ်း သာသာ ပေါက်ပွါး လာကြကုန်မူ ကောင်းလေစွ" ဟု ထိုကြက်မမှာ ဤသို့သော အလို မဖြစ်သော်လည်း ထိုကြက် သားငယ်တို့သည်ကား ခြေသည်းဖျား နှုတ်သီးဖျားဖြင့် ဥခွံကို ဖောက်ခွဲ၍ ချမ်းချမ်း သာသာ ပေါက်ပွါးလာ ရန်ထိုက်ကုန် သကဲ့သို့ ဤအတူပင် ဤသို့ လွန်လွန် ကဲကဲ အားထုတ်ခြင်းနှင့်တကွ တစ်ဆယ့် ငါးပါးသော အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (မဂ်ဉာဏ်ဖြင့်) ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ ထိုက်၏၊ (သစ္စာ လေးပါးကို) ကိုယ်တိုင် သိခြင်းငှါ ထိုက်၏၊ မြတ်သော ယောဂ လေးပါးတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) ကို ရခြင်းငှါ ထိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်ကြ ကုန်၏။

ခြောက်ခုမြောက် စေတောခိလသုတ်ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၂ - သီဟနာဒဝဂ် ===

၇ - ဝနပတ္ထသုတ်

၁၉၀။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် "ရဟန်းတို့ သင်တို့အား တောအုပ် တရား ဒေသနာတော်ကို ဟောကြားအံ့၊ ထိုတရား ဒေသနာကို နာကြားကြကုန်၊ ကောင်းစွာ နှလုံး သွင်းကြကုန်၊ ဟောကြားပေအံ့" ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤ (သုတ်) တရားကို ဟောကြားတော်မူ၏။

၁၉၁။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တစ်ခုခုသော တောအုပ်ကို မှီ၍ နေ၏၊ ထိုတောအုပ်ကို မှီ၍ နေစဉ် ထိုရဟန်းမှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာခြင်း မရှိ၊ မတည်တံ့ သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့ခြင်း မရှိ၊ မကုန်သေးသော အာသဝေါ တရားတို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ မရောက်သေးသည့် မြတ်သော ယောဂ၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက်ခြင်း မရှိ။ ရဟန်းများ ခံယူသင့် ခံယူထိုက်သော အသက်၏ အဆောက်အဦ ဖြစ်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး ပစ္စည်းတို့သည်လည်း (ငြိုငြင်) ဆင်းရဲသဖြင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် "ငါသည်ကား ဤတောအုပ်ကို မှီ၍ နေ၏၊ ဤတောအုပ်ကို မှီ၍ နေစဉ် ငါ့မှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာခြင်း မရှိ၊ မတည်တံ့ သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့ခြင်း မရှိ၊ မကုန်သေးသော အာသဝေါ တရားတို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ မရောက်သေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက်ခြင်း မရှိ။ ရဟန်းများ ခံယူသင့် ခံယူထိုက်သော အသက်၏ အဆောက်အဦ ဖြစ်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး ပစ္စည်းတို့သည်လည်း (ငြိုငြင်) ဆင်းရဲသဖြင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏" ဟု ဆင်ခြင်သင့်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ညဉ့်၌ ဖြစ်စေ၊ နေ့၌ ဖြစ်စေ ထိုတောအုပ်မှ ဖဲခွါသင့်၏၊ မနေသင့်ပေ။

၁၉၂။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တစ်ခုခုသော တောအုပ်ကို မှီ၍ နေ၏၊ ထိုတောအုပ်ကို မှီ၍ နေစဉ် ထိုရဟန်းမှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာခြင်း မရှိ၊ မတည်တံ့သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့ခြင်း မရှိ၊ မကုန်သေးသော အာသဝေါ တရားတို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ မရောက်ဖူးသေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက်ခြင်း မရှိ။ ရဟန်းများ ခံယူသင့် ခံယူထိုက်သော အသက်၏ အဆောက်အဦ ဖြစ်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး ပစ္စည်းတို့ကား (ငြိုငြင်) ဆင်းရဲခြင်း မရှိဘဲ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် "ငါသည်ကား ဤတောအုပ်ကို မှီ၍ နေ၏၊ ဤတောအုပ်ကို မှီ၍ နေစဉ် ငါ့မှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာခြင်း မရှိ၊ မတည်တံ့ သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့ခြင်း မရှိ၊ မကုန်သေးသော အာသဝေါ တရားတို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ မရောက်ဖူးသေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက်ခြင်း မရှိ။ ရဟန်းများ ခံယူသင့် ခံယူထိုက်သော အသက်၏ အဆောက်အဦ ဖြစ်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး ပစ္စည်းတို့ကား (ငြိုငြင်) ဆင်းရဲခြင်း မရှိဘဲ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ငါသည်ကား သင်္ကန်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်း

ဘောင်သို့ ကပ်ရောက်သည် မဟုတ်၊ ဆွမ်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ပ။ ကပ်ရောက်သည် မဟုတ်၊ ကျောင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ပ။ ကပ်ရောက်သည် မဟုတ်၊ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးပစ္စည်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ကပ်ရောက်သည် မဟုတ်။ စင်စစ်သော်ကား ဤတောအုပ်ကို မှီ၍ နေစဉ် ငါ့မှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာခြင်း မရှိ၊ မတည်တံ့ သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့ခြင်း မရှိ၊ မကုန်သေးသော အာသဝေါ တရားတို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ မရောက်ဖူး သေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့လည်း ဆိုက်ရောက်ခြင်း မရှိ” ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင် သင့်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် (ဤသို့) ဆင်ခြင်၍လည်း ထိုတောအုပ်မှ ဖဲခွါသင့်၏၊ မနေသင့်ပေ။

၁၉၃။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တစ်ခုခုသော တောအုပ်ကို မှီ၍ နေ၏၊ ထိုတောအုပ်ကို မှီ၍ နေစဉ် ထိုရဟန်းမှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာ၏။ မတည်တံ့ သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့ လာ၏၊ မကုန်သေးသော အာသဝေါ တရားတို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ မရောက်ဖူးသေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက်၏၊ ရဟန်းများ ခံယူသင့် ခံယူထိုက်သော အသက်၏ အဆောက်အဦ ဖြစ်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး ပစ္စည်းတို့သည်ကား (ငြိုငြင်) ဆင်းရဲသဖြင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် “ငါသည် ဤတောအုပ်ကို မှီ၍ နေ၏၊ ဤတောအုပ်ကို မှီ၍ နေစဉ် ထိုငါ့မှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာ၏၊ မတည်တံ့ သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့ လာ၏၊ မကုန်သေးသော အာသဝေါ တရားတို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ မရောက်ဖူးသေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက်၏၊ ရဟန်းများ ခံယူသင့် ခံယူထိုက်သော အသက်၏ အဆောက်အဦ ဖြစ်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး ပစ္စည်းတို့သည်ကား (ငြိုငြင်) ဆင်းရဲသဖြင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ငါသည်ကား သင်္ကန်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ကပ်ရောက်သည် မဟုတ်၊ ဆွမ်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ပ။ ကပ်ရောက်သည် မဟုတ်၊ ကျောင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ပ။ ကပ်ရောက်သည် မဟုတ်၊ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး ပစ္စည်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ကပ်ရောက်သည် မဟုတ်၊ စင်စစ်သော်ကား ဤတောအုပ်ကို မှီ၍ နေစဉ် ငါ့မှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာ၏၊ မတည်တံ့သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့ လာ၏၊ မကုန်သေးသော အာသဝေါ တရားတို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ မရောက်ဖူး သေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက်၏” ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်သင့်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် (ဤသို့) ဆင်ခြင်၍လည်း ထိုတောအုပ်၌ နေသင့်၏၊ မဖဲခွါ သင့်ပေ။

၁၉၄။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တစ်ခုခုသော တောအုပ်ကို မှီ၍ နေ၏၊ ထိုတောအုပ်ကို မှီ၍ နေစဉ် ထိုရဟန်းမှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာ၏။ မတည်တံ့ သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့လာ၏၊ မကုန်သေးသော အာသဝေါ တရားတို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ မရောက်ဖူးသေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့ လည်း ဆိုက်ရောက်၏၊ ရဟန်းများ ခံယူသင့် ခံယူထိုက်သော အသက်၏ အဆောက်အဦ ဖြစ်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးပစ္စည်းတို့သည်လည်း (ငြိုငြင်) ဆင်းရဲခြင်း မရှိဘဲ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် “ငါသည်ကား ဤ တောအုပ်ကို မှီ၍ နေ၏၊ ဤတောအုပ်ကို မှီ၍ နေစဉ် ငါ့မှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာ၏၊ မတည်တံ့သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့ လာ၏၊ မကုန်သေးသော အာသဝေါ တရားတို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ မရောက်ဖူး သေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက်၏၊ ရဟန်းများ ခံယူသင့် ခံယူထိုက်သော အသက်၏ အဆောက်အဦ ဖြစ်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏

အထောက်အပံ့ ဆေးပစ္စည်းတို့ သည်လည်း (ပြည့်စုံ) ဆင်းရဲခြင်း မရှိဘဲ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏” ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်သင့်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် အသက်ထက်ဆုံးလည်း ထိုတောအုပ်၌ နေသင့်၏၊ မဖဲခွါသင့်ပေ။

၁၉၅။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တစ်ခုခုသော ရွာကို မှီ၍ နေ၏။ပ။ တစ်ခုခုသော နိဂုံးကို မှီ၍ နေ၏။ပ။ တစ်ခုခုသော။ မြို့ကို မှီ၍ နေ၏။ပ။ တစ်ခုခုသော ဇနပုဒ်ကို မှီ၍ နေ၏။ပ။ တစ်ဦးဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီ၍ နေ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီ၍ နေစဉ် ထိုရဟန်းမှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာခြင်း မရှိ၊ မတည်တံ့သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့ခြင်း မရှိ၊ မကုန်သေးသော အာသဝေါ တရားတို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ မရောက်ဖူးသေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက်ခြင်း မရှိ၊ ရဟန်းများ ခံယူသင့် ခံယူထိုက်သော အသက်၏ အဆောက်အဦ ဖြစ်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး ပစ္စည်းတို့သည်လည်း (ပြည့်စုံ) ဆင်းရဲသဖြင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် “ငါသည်ကား ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီ၍ နေ၏၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီ၍ နေစဉ် ငါ့မှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာခြင်း မရှိ၊ မတည်တံ့သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့ခြင်း မရှိ၊ မကုန်သေးသော အာသဝေါ တရားတို့သည် လည်း ကုန်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ မရောက်ဖူးသေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက်ခြင်း မရှိ၊ ရဟန်းများ ခံယူသင့် ခံယူထိုက်သော အသက်၏ အဆောက်အဦ ဖြစ်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး ပစ္စည်းတို့သည်လည်း (ပြည့်စုံ) ဆင်းရဲသဖြင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏” ဟု ဆင်ခြင် သင့်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ညဉ့်၌ ဖြစ်စေ၊ နေ့၌ ဖြစ်စေ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို မပန်ကြားဘဲ ဖဲခွါသင့်၏၊ မှီတွယ် မနေသင့်ပေ။

၁၉၆။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တစ်ဦးဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီ၍ နေ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီ၍ နေစဉ် ထိုရဟန်းမှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာခြင်း မရှိ၊ မတည်တံ့သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့ခြင်း မရှိ၊ မကုန်သေးသော အာသဝေါ တရားတို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ မရောက်ဖူးသေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက်ခြင်း မရှိ၊ ရဟန်းများ ခံယူသင့် ခံယူထိုက်သော အသက်၏ အဆောက်အဦ ဖြစ်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးပစ္စည်းတို့သည်ကား (ပြည့်စုံ) ဆင်းရဲခြင်း မရှိဘဲ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် “ငါသည်ကား ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီ၍ နေ၏၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီ၍ နေစဉ် ငါ့မှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာခြင်း မရှိ၊ မတည်တံ့သေးသော စိတ်သည် လည်း တည်တံ့လာခြင်း မရှိ၊ မကုန်သေးသော အာသဝေါ တရားတို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ မရောက် ကုန်၊ မရောက်ဘူးသေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက် ခြင်း မရှိ၊ ရဟန်းများ ခံယူသင့် ခံယူထိုက်သော အသက်၏ အဆောက်အဦ ဖြစ်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးပစ္စည်းတို့သည်ကား (ပြည့်စုံ) ဆင်းရဲခြင်း မရှိဘဲ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ငါသည်ကား သင်္ကန်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ကပ်ရောက်သည် မဟုတ်၊ ဆွမ်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ပ။ ကပ်ရောက်သည် မဟုတ်၊ ကျောင်း ဟူသော အကြောင်း ကြောင့်။ပ။ ကပ်ရောက်သည် မဟုတ်၊ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးပစ္စည်း ဟူသော အကြောင်း ကြောင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ကပ်ရောက်သည် မဟုတ်။ စင်စစ် သော်ကား ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီ၍ နေစဉ် ငါ့မှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာခြင်း မရှိ၊ မတည်တံ့ သေးသော စိတ်သည် လည်း တည်တံ့လာခြင်း မရှိ၊ မကုန်သေးသော အာသဝေါ တရားတို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ မရောက် ကုန်၊ မရောက်ဖူးသေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက် ခြင်း မရှိ” ဟု ဆင်ခြင် သင့်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် (ဤသို့) ဆင်ခြင်၍ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ပန်ကြား၍ ဖဲခွါသင့်၏၊ မှီတွယ် မနေသင့်ပေ။

၁၉၇။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တစ်ဦးဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီ၍ နေ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီ၍ နေစဉ် ထိုရဟန်းမှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာ၏၊ မတည်တံ့သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့လာ၏၊ မကုန်သေးသော အာသဝေါ တရားတို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ မရောက်ဖူးသေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက်၏၊ ရဟန်းများ ခံယူသင့် ခံယူထိုက်သော အသက်၏ အဆောက်အဦ ဖြစ်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးပစ္စည်းတို့သည်ကား (ငြိုငြင်) ဆင်းရဲသဖြင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် "ငါသည်ကား ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီ၍ နေ၏၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီ၍ နေစဉ် ငါ့မှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာ၏၊ မတည်တံ့သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့လာ၏၊ မကုန်သေးသော အာသဝေါ တရားတို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ မရောက်ဖူးသေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက် ကုန်၏၊ ရဟန်းများ ခံယူသင့် ခံယူထိုက်သော အသက်၏ အဆောက်အဦ ဖြစ်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးပစ္စည်းတို့သည်ကား (ငြိုငြင်) ဆင်းရဲသဖြင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ငါသည်ကား သင်္ကန်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ကပ်ရောက်သည် မဟုတ်၊ ဆွမ်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ပ။ ကပ်ရောက် သည် မဟုတ်၊ ကျောင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ပ။ ကပ်ရောက်သည် မဟုတ်၊ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးပစ္စည်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ကပ်ရောက်သည် မဟုတ်။ စင်စစ် သော်ကား ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီ၍ နေစဉ် ငါ့မှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာ၏၊ မတည်တံ့သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့ လာ၏၊ မကုန်သေးသော အာသဝေါ တရားတို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ မရောက်ဘူးသေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက်၏" ဟု ဆင်ခြင်သင့်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် (ဤသို့) ဆင်ခြင်၍လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီတွယ်နေသင့်၏၊ မဖဲခွါသင့်ပေ။

၁၉၈။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တစ်ဦးဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီ၍ နေ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီ၍ နေစဉ် ထိုရဟန်းမှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာ၏၊ မတည်တံ့သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့လာ၏၊ မကုန်သေးသော အာသဝေါ တရားတို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ မရောက်ဖူးသေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက်၏။ ရဟန်းများ ခံယူသင့် ခံယူထိုက်သော အသက်၏ အဆောက်အဦ ဖြစ်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးပစ္စည်းတို့သည်လည်း (ငြိုငြင်) ဆင်းရဲခြင်း မရှိဘဲ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် "ငါသည်ကား ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီ၍ နေ၏၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီ၍ နေစဉ် ငါ့မှာ မထင်သေးသော သတိသည်လည်း ထင်လာ၏၊ မတည်တံ့သေးသော စိတ်သည်လည်း တည်တံ့လာ၏၊ မကုန်သေးသော အာသဝေါ တရားတို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ မရောက်ဖူးသေးသည့် မြတ်သော ယောဂတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့လည်း ဆိုက်ရောက်၏။ ရဟန်းများ ခံယူသင့် ခံယူထိုက်သော အသက်၏ အဆောက်အဦ ဖြစ်သော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးပစ္စည်းတို့သည်လည်း (ငြိုငြင်) ဆင်းရဲခြင်း မရှိဘဲ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏" ဟု ဆင်ခြင် သင့်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် အသက်ထက်ဆုံး ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီတွယ် နေသင့်၏၊ နှင်ထုတ်ပင် နှင်ထုတ် စေကာမူ မဖဲခွါသင့်ပေ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်ကြ ကုန်၏။

ခုနစ်ခုမြောက် ဝနပတ္ထသုတ်ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၂ - သီဟနာဒဝဂ် ===

၈ - မဓုပိဏ္ဍိကသုတ်

၁၉၉။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း ကပိလဝတ်ပြည် နိဂြောဓာရုံကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက် အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကိုယူ (ဆောင်)ကာ ကပိလဝတ်ပြည်သို့ ဆွမ်းခံ ဝင်တော်မူ၏။ ကပိလဝတ်ပြည်၌ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်၍ ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခဲ့ကာ ဆွမ်းစားပြီးနောက် မဟာဝုန်တောဆီသို့ နေ့သန့်တော်မူရန် ချဉ်းကပ် ဝင်ရောက်၍ ဥသျှစ်ပင်ပျိုရင်း၌ နေ့သန့် ထိုင်နေတော်မူ၏။ ဒဏ္ဍပါဏိ သာကီဝင်မင်းသားသည် အညောင်းပြေ လမ်းလျှောက် လှည့်လည်သည် ရှိသော် မဟာဝုန် တောဆီသို့ ချဉ်းကပ်လေ၏။ မဟာဝုန် တောသို့ ဝင်ရောက်၍ ဥသျှစ်ပင်ပျိုရင်း မြတ်စွာဘုရား ရှိရာ အရပ်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြီးလျှင် ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို (ပြောဆို) ပြီးဆုံး စေ၍ တုတ်ကို ထောက်ကာ သင့်လျော်သော အရပ်၌ ရပ်တည်လျက် မြတ်စွာဘုရားကို "(အသျှင်) ရဟန်းသည် အဘယ် အယူ ရှိသနည်း၊အဘယ်ကို ပြောကြားလေ့ ရှိသနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက်ကြား၏၊ "ငါ့သျှင် အကြင်သို့သော အယူ ရှိသည် ဖြစ်၍ နတ် မာရ်နတ် ပြဟ္မာနှင့် တကွသော နတ် လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏမင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူ့လောက၌ မည်သူနှင့် မျှမငြင်းခုံ၊ အကြင်သို့သော အကြောင်းကြောင့် ကာမဂုဏ်တို့နှင့် မယှဉ်သည် ဖြစ်၍ သို့လော သို့လော တွေးတော ယုံမှားခြင်း မရှိသည် ဖြစ်၍ ကုက္ကုစ္စ ပြတ်ပြီးသည် ဖြစ်၍ ဘဝငယ် ဘဝကြီး၌ တပ်မက်ခြင်း ကင်းလျက် နေသော ရဟန္တာ ဖြစ်ပြီးသော (ငါ့မှာ) (ကိလေသာ) သညာတို့သည် မကိန်းဝပ်ကုန်၊ ဒါယကာ ငါသည် ဤသို့သော အယူရှိ၏။ ဤသို့သော အကြောင်းကို ပြောကြားလေ့ ရှိ၏" ဟု ဤသို့ မိန့်တော်မူသည် ရှိသော် ဒဏ္ဍပါဏိ မည်သော သာကီဝင်မင်းသားသည် ဦးခေါင်းကို ညိတ်၍ လျှာကို ထုတ်ကာ နဖူးပြင်၌ နဖူးရေး သုံးခုကို ထစေ၍ တုတ်ကို ထောက်လျက် ဖဲခွါသွား လေ၏။

၂၀၀။တို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ညနေချမ်းအချိန် ကိန်းအောင်းရာမှ ထတော်မူလျက် နိဂြောဓာရုံကျောင်းဆီသို့ ချဉ်းကပ်တော် မူပြီးလျှင် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်တော်မူကာ ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့ ငါသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူ(ဆောင်)ကာ ကပိလဝတ်ပြည်သို့ ဆွမ်းခံ ဝင်တော်မူခဲ့၏။ ကပိလဝတ်ပြည်၌ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်၍ ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခဲ့ကာ ဆွမ်းစားပြီးနောက် မဟာဝုန်တော ဆီသို့ နေ့သန့်တော်မူရန် ချဉ်းကပ် ဝင်ရောက်၍ ဥသျှစ်ပင်ပျိုအရင်း၌ နေ့သန့်ထိုင် နေတော်မူခဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ဒဏ္ဍပါဏိမည်သော သာကီဝင် မင်းသားသည်လည်း အညောင်းပြေ လမ်းလျှောက် လှည့်လည်သည် ရှိသော် မဟာဝုန်တောဆီသို့ ချဉ်းကပ် မိလေ၏။ မဟာဝုန်တောသို့ ဝင်ရောက်၍ ဥသျှစ်ပင်ပျိုရင်း ငါရှိရာ အရပ်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် ငါနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြီးလျှင် ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို (ပြောဆို) ပြီးဆုံးစေ၍ တုတ်ကို ထောက်ကာ သင့်လျော်သော အရပ်၌ ရပ်တည်လျက် ငါ့ကို '(အသျှင်) ရဟန်းသည် အဘယ် အယူရှိသနည်း၊ အဘယ်ကို ပြောကြားလေ့ ရှိသနည်း' ဟု လျှောက်ကြား၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ လျှောက်ထားသည် ရှိသော် ငါသည် ဒဏ္ဍပါဏိမည်သော သာကီဝင် မင်းသားကို 'ဒါယကာ အကြင်သို့သော အယူရှိသည် ဖြစ်၍ နတ် မာရ်နတ် ပြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ် လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများ နှင့်တကွသော လူ့လောက၌ မည်သူနှင့်မျှ မငြင်းခုံ၊ အကြင်သို့သော အကြောင်းကြောင့် ကာမဂုဏ်တို့နှင့် မယှဉ်သည် ဖြစ်၍ သို့လော သို့လော တွေးတော ယုံမှားခြင်း မရှိသည် ဖြစ်၍ ကုက္ကုစ္စ ပြတ်ပြီးသည် ဖြစ်၍ ဘဝငယ် ဘဝကြီး၌ တပ်မက်ခြင်း ကင်းလျက် နေသော ရဟန္တာ ဖြစ်ပြီးသော (ငါ့မှာ) (ကိလေသာ) သညာတို့သည်

မကိန်းဝပ်ကုန်၊ ဒါယကာ ငါသည် ဤသို့သော အယူရှိ၏။ ဤသို့သော အကြောင်းကို ပြောကြားလေ့ ရှိ၏' ဟု ပြောဆိုခဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပြောဆိုသည် ရှိသော် ဒဏ္ဍပါဏိမည်သော သာကီဝင် မင်းသား သည် ဦးခေါင်းကို ညိတ်၍ လျှာကိုထုတ်ကာ နဖူးပြင်၌ နဖူးရေး သုံးခုကို ထစေ၍ တုတ်ကို ထောက် လျက် ဖဲခွါ (သွား) လေ၏" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

၂၀၁။ ဤသို့ မိန့်တော် မူသည် ရှိသော် ရဟန်း တစ်ပါးသည် "အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ် အယူ ရှိတော်မူသည် ဖြစ်၍ နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏမင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူ့လောက၌ မည်သူနှင့်မျှ ငြင်းခုံတော် မမူပါသနည်း၊ အသျှင် ဘုရား အဘယ်သို့သော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကာမဂုဏ်တို့နှင့် မယှဉ်သည် ဖြစ်၍ သို့လော သို့လော တွေးတော ယုံမှားခြင်း မရှိသည် ဖြစ်၍ ကုက္ကုစ္စ ပြတ်ပြီးသည် ဖြစ်၍ ဘဝငယ် ဘဝကြီး၌ တပ်မက်ခြင်း ကင်းလျက် နေတော်မူသော ရဟန္တာဖြစ်ပြီးသော မြတ်စွာဘုရား၌ (ကိလေသာ) သညာတို့သည် မကိန်းဝပ်ပါကုန် သနည်း" ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ထား၏။ ရဟန်း အကြင် အကြောင်းကြောင့် သတ္တဝါကို ချဲ့ထွင်မှု သညာအစုတို့သည် လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤအကြောင်း၌ အလွန် နှစ်သက်ခြင်း စွဲလမ်း ပြောဆိုခြင်း သက်ဝင် စွဲယူခြင်းသည် အကယ်၍ မရှိငြားအံ့၊ ဤ (မရှိခြင်း) သည်ပင် ရာဂါနုသယ 'တပ်စွန်းမှု ကိန်းဝပ်ခြင်း' တို့၏ အဆုံးတည်း၊ ဤသည်ပင် ပဋိဃာနုသယ 'ထိပါးမှု ကိန်းဝပ်ခြင်း' တို့၏ အဆုံးတည်း။ ဤသည်ပင် ဒိဋ္ဌာနုသယ 'မှားယွင်းသော အမြင် ကိန်းဝပ်ခြင်း' တို့၏ အဆုံးတည်း၊ ဤသည်ပင် ဝိစိကိစ္ဆာနုသယ 'တွေးတော ယုံမှားမှု ကိန်းဝပ်ခြင်း' တို့၏ အဆုံးတည်း၊ ဤသည်ပင် မာနာနုသယ 'မောက်မာမှု ကိန်းဝပ်ခြင်း' တို့၏ အဆုံးတည်း၊ ဤသည်ပင် ဘဝရာဂါနုသယ 'ဘဝကို တပ်စွန်းမှု ကိန်းဝပ်ခြင်း' တို့၏ အဆုံးတည်း၊ ဤသည်ပင် အဝိဇ္ဇာနုသယ 'မသိမှု ကိန်းဝပ်ခြင်း' တို့၏ အဆုံးတည်း၊ ဤသည်ပင် တုတ်ဆွဲယူခြင်း ဓား လက်နက် ဆွဲယူခြင်း ရန်ဖြစ်ခြင်း သဘောကွဲလွဲခြင်း ငြင်းခုံခြင်း နင် နင်ဟု ပြောဆိုခြင်း ကုန်းချောခြင်း မုသား ပြောဆိုခြင်းတို့၏ အဆုံးတည်း၊ ဤအကြောင်း၌ ယုတ်ညံ့သော ဤအကုသိုလ် တရားတို့သည် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ကုန်၏ ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားစကားကို ဟောကြားတော် မူ၏။ ဤတရား စကားကို ဟောကြားတော် မူပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် နေရာမှ ထတော်မူကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော် မူလေ၏။

၂၀၂။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းများမှာ မြတ်စွာဘုရား ကြွသွားတော် မူ၍ မကြာမီ ဤသို့သော အကြံ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ "ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည်၊ 'ရဟန်း အကြင် အကြောင်းကြောင့် သတ္တဝါကို ချဲ့ထွင်မှု သညာအစုတို့သည် လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤအကြောင်း၌ အလွန် နှစ်သက်ခြင်း စွဲလမ်း ပြောဆိုခြင်း သက်ဝင် စွဲယူခြင်းသည် အကယ်၍ မရှိငြားအံ့၊ ဤ(မရှိခြင်း) သည်ပင် ရာဂါနုသယ 'တပ်စွန်းမှု ကိန်းဝပ်ခြင်း' တို့၏ အဆုံးတည်း။ပ။ ဤအကြောင်း၌ ယုတ်ညံ့သော ဤအကုသိုလ် တရား တို့သည် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ကုန်၏' ဟု ဤညွှန်ကြားချက်ကို အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အနက် သဘောကို အကျယ် မဝေဖန်ပဲ နေရာမှ ထတော်မူကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော် မူခဲ့၏၊ မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြလျက် အကျယ် မဝေဖန်ခဲ့သော ဤညွှန်ပြချက် အနက် သဘောကို အဘယ်သူသည် အကျယ် အားဖြင့် ဝေဖန်နိုင်ရာ သနည်း" ဟု (ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏)။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့အား "ဤအသျှင် မဟာကစ္စာနသည် မြတ်စွာဘုရား အချီးမွမ်း ခံရ၏၊ ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော်တို့ အမြှောက်စားလည်း ခံရ၏၊ အသျှင် မဟာကစ္စာနသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြလျက် အကျယ် မဝေဖန်ခဲ့သော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက် သဘောကို အကျယ် ဝေဖန်ရန် စွမ်းလည်း စွမ်းနိုင်၏၊ ငါတို့သည် အသျှင် မဟာကစ္စာနထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင် မဟာကစ္စာနအား ဤအနက် သဘောကို မေးမြန်းကြရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု အကြံ ဖြစ်ပေါ်လာပြန်၏။

ထို့နောက် ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင် မဟာကစ္စာနထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင် မဟာကစ္စာနနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်၍ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို (ပြောဆို) ပြီးဆုံး

စေကာ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်လျက် အသျှင် မဟာကစ္စာနအား ဤစကားကို ပြောဆို လျှောက်ထား ကုန်၏။

ငါ့သျှင် ကစ္စာန ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် "ရဟန်း သတ္တဝါကို ချဲ့ထွင်မှု သညာအစုတို့ လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်သော အကြောင်း၌ အလွန် နှစ်သက်ခြင်း စွဲလမ်း ပြောဆိုခြင်း သက်ဝင် စွဲယူခြင်းသည် အကယ်၍ မရှိငြားအံ့၊ ဤမရှိခြင်းသည်ပင် ရာဂါနုသယ 'တပ်စွန်းမှု ကိန်းဝပ်ခြင်း' တို့၏ အဆုံးတည်း။ပ။ ဤအကြောင်း၌ ယုတ်ညံ့သော ထိုအကုသိုလ် တရားတို့သည် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ကုန်၏" ဟူသော ဤညွှန်ပြချက်ကို အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အနက် သဘောကို အကျယ် မဝေဖန်ဘဲ နေရာမှ ထကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော် မူခဲ့၏၊ ငါ့သျှင် ကစ္စာန မြတ်စွာဘုရား ကြွသွားတော် မူ၍ မကြာမြင့်မီ ငါတို့အား "မြတ်စွာဘုရားသည် 'အကြင် အကြောင်းကြောင့် သတ္တဝါကို ချဲ့ထွင်မှု သညာအစုတို့ လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်သော အကြောင်း၌ အလွန် နှစ်သက်ခြင်း စွဲလမ်း ပြောဆိုခြင်း သက်ဝင် စွဲယူခြင်းသည် အကယ်၍ မရှိငြားအံ့၊ ဤသို့ မရှိခြင်းသည်ပင် ရာဂါနုသယ 'တပ်စွန်းမှု ကိန်းဝပ်ခြင်း' တို့၏ အဆုံးတည်း။ပ။ ဤအကြောင်း၌ ယုတ်ညံ့သော ထိုအကုသိုလ် တရားတို့သည် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ကုန်၏" ဟူသော ဤညွှန်ပြချက်ကို အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အနက် သဘောကို အကျယ် မဝေဖန်ဘဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော် မူခဲ့၏။ အဘယ်သူသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက် သဘောကို မဝေဖန်သော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက် သဘောကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်နိုင်ရာ သနည်း" ဟု ဤသို့သော စိတ်အကြံသည် ဖြစ်ပေါ်လာပါ၏။ ငါ့သျှင် ကစ္စာန ထိုငါတို့မှာ "ဤအသျှင် ကစ္စာနသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ချီးမွမ်းခြင်းကို ခံရ၏၊ ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ မြှောက်စားခြင်း ကိုလည်း ခံရ၏၊ အသျှင် မဟာကစ္စာနသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အကျယ် မဝေဖန်ခဲ့သော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက် သဘောကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်ရန် စွမ်းလည်း စွမ်းနိုင်၏။ ငါတို့သည် အသျှင် မဟာကစ္စာနထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အနက် သဘောကို မေးမြန်းကြရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု ဤသို့သော စိတ်အကြံ ဖြစ်ပေါ်လာပြန်ပါ၏။ အသျှင် မဟာကစ္စာနသည် ဝေဖန်ပါလော့ ဟု (ပြောဆို လျှောက်ထားကြ ကုန်၏)။

၂၀၃။ ငါ့သျှင်တို့ ဥပမာဆိုသော် အနှစ်သာရကို အလိုရှိ၍ အနှစ်သာရကို ရှာမှီးသော ယောကျ်ား သည် အနှစ်ရှာ လှည့်လည်သော် တည်နေဆဲ ဖြစ်သော အနှစ်ပြည့်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အမြစ်ရင်းကို လည်းကောင်း၊ ပင်စည်ကို လည်းကောင်း ကျော်လွန်၍ သာလျှင် အခက်အရွက်၌ အနှစ်သာရကို ရှာသင့်၏ ဟု ထင်မှတ်ရာ သကဲ့သို့၊ ဤအတူ အသျှင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား မျက်မှောက် ဖြစ်ပါလျက် ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ကျော်လွန်၍ ငါတို့အား ဤအနက်ကို မေးမြန်းသင့်၏ ဟု ထင်မှတ်ကြ ကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ မှန်ပါသည်၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် သိသင့်သည်ကို သိတော်မူ၏၊ မြင်သင့်သည်ကို မြင်တော် မူ၏၊ မျက်စိသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏၊ အသိဉာဏ်သဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏၊ တရားသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏၊ မြတ်သော မဂ်သဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏၊ (သစ္စာကို) ဟောကြားတော် မူ၏၊ `ဖြစ်စေတော်မူ တတ်၏၊ အနက်ကို ထုတ်ဆောင် ပြတော် မူတတ်၏၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို ပေးတော် မူတတ်၏၊ တရားအရှင် ဖြစ်တော် မူ၏၊ ရှေးဘုရားများအတူ ဖြစ်တော်မူ၏၊ ဤအနက် သဘောကို မြတ်စွာဘုရားကို သာလျှင် မေးမြန်းရန် အချိန်အခါ ဖြစ်၏။ သင်တို့အား မြတ်စွာဘုရား ဖြေကြားတော်မူသည့် အတိုင်း ထိုအနက်ကို မှတ်ကြ ကုန်ရာ၏ ဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင် ကစ္စာန စင်စစ်သော်ကား မြတ်စွာဘုရားသည် သိသင့်သည်ကို သိတော်မူ၏၊ မြင်သင့်သည် ကို မြင်တော်မူ၏၊ မျက်စိသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏၊ အသိဉာဏ်သဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏၊ တရားသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏၊ မြတ်သော မဂ်သဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏၊ (သစ္စာကို) ဟောကြားတော် မူတတ်၏၊ `ဖြစ်စေတော် မူတတ်၏၊ အနက်ကို ထုတ်ဆောင်ပြတော် မူတတ်၏၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို ပေးတော် မူတတ်၏၊ တရားအရှင် ဖြစ်တော်မူ၏၊ ရှေးဘုရားများအတူ ဖြစ်တော်မူ၏၊ ဤအနက် သဘောကို မြတ်စွာဘုရားကို သာလျှင် မေးမြန်းရန် အချိန်အခါ ဖြစ်ပါ၏။ ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရား ဖြေကြားတော်မူသည့် အတိုင်း

ထိုအနက် သဘောကို မှတ်ကြ ကုန်ရာ၏။ သို့သော်လည်း အသျှင် မဟာကစ္စာနသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ချီးမွမ်းခြင်းကို ခံရ၏၊ ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ မြှောက်စားခြင်းကိုလည်း ခံရ၏၊ အသျှင်မဟာကစ္စာနသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အကျယ် မဝေဖန်ခဲ့သော ဤညွှန်ပြချက် 'တရားအမြွက်' ၏ အနက် သဘောကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်ရန် စွမ်းလည်း စွမ်းနိုင်၏။ အသျှင်မဟာကစ္စာနသည် ဝန်မလေးသည်ကို ပြု၍ ဝေဖန်ပါလော့ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုသို့တာဝန် ထား၍ နာကြားလိုကြမူ နာကြားကြကုန်၊ ကောင်းစွာ နှလုံး သွင်းကြကုန်၊ ဟောကြားပေအံ့ ဟု (မိန့်ဆိုတော် မူ၏)။ "ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင် မဟာကစ္စာနအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကြ ကုန်၏။ အသျှင် မဟာကစ္စာနသည် ဤစကားကို ဟောကြား၏ -

၂၀၄။ ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် "ရဟန်း သတ္တဝါကို ချဲ့ထွင်မှု သညာအစုတို့ လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်သော အကြောင်း၌ အလွန် နှစ်သက်ခြင်း စွဲလမ်း ပြောဆိုခြင်း သက်ဝင် စွဲယူခြင်းသည် အကယ်၍ မရှိငြားအံ့၊ ဤမရှိခြင်းသည် ရာဂါနုသယ 'တပ်စွန်းမှု ကိန်းဝပ်ခြင်း' တို့၏ အဆုံးတည်း။ပ။ ဤအကြောင်း၌ ယုတ်ညံ့သော ထိုအကုသိုလ် တရားတို့သည် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ကုန်၏" ဟူသော ညွှန်ပြချက်ကို အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အနက် သဘောကို အကျယ် မဝေဖန်ဘဲ နေရာမှ ထကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော် မူခဲ့၏။ ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အကျယ် မဝေဖန်ခဲ့သော ဤညွှန်ပြချက် 'တရားအမြွက်' ၏ အနက် သဘောကို ဤသို့ အကျယ်အားဖြင့် ငါသိပါ၏။

ငါ့သျှင်တို့ မျက်စိကို လည်းကောင်း အဆင်းတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ မြင်သိ 'စက္ခုဝိညာဏ်' စိတ်ဖြစ်၏၊ သုံးခုတို့၏ ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့် တွေ့ထိခြင်း 'ဖဿ' ဖြစ်၏၊ တွေ့ထိခြင်း 'ဖဿ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ' ဖြစ်၏၊ ခံစားပြီးသော အာရုံကို မှတ်သား၏၊ မှတ်သားပြီးသော အာရုံကို ကြံစည်၏၊ ကြံစည်ပြီးသော အာရုံကို ချဲ့ထွင်၏၊ အာရုံကို ချဲ့ထွင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သတ္တဝါကို အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော မျက်စိဖြင့် သိရသော အဆင်းတို့၌ ချဲ့ထွင်မှု သညာအစုတို့သည် လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ နားကို လည်းကောင်း၊ အသံတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ ကြားသိ 'သောတဝိညာဏ်' စိတ်ဖြစ်၏။ပ။ ငါ့သျှင်တို့ နှာခေါင်းကို လည်းကောင်း၊ အနံ့တို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ နံသိ 'ဃာနဝိညာဏ်' စိတ်ဖြစ်၏။ပ။ ငါ့သျှင်တို့ လျှာကို လည်းကောင်း၊ အရသာတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ လျက်သိ 'ဇိဝှါဝိညာဏ်'စိတ် ဖြစ်၏။ပ။ ငါ့သျှင်တို့ ကိုယ်ကို လည်းကောင်း၊ အတွေ့အထိ တို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ ထိသိ 'ကာယဝိညာဏ်'စိတ် ဖြစ်၏။ပ။ ငါ့သျှင်တို့ စိတ်ကို လည်းကောင်း သဘာဝ ဓမ္မတို့ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ အထူးသိ 'မနောဝိညာဏ်' စိတ်ဖြစ်၏၊ သုံးခုတို့၏ ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့် တွေ့ထိခြင်း 'ဖဿ' ဖြစ်၏၊ တွေ့ထိခြင်း 'ဖဿ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ' ဖြစ်၏၊ ခံစားပြီးသော အာရုံကို မှတ်သား၏၊ မှတ်သားပြီးသော အာရုံကို ကြံစည်၏၊ ကြံစည်ပြီးသော အာရုံကို ချဲ့ထွင်၏၊ အာရုံကို ချဲ့ထွင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သတ္တဝါကို အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော စိတ်ဖြင့် အထူး သိရသော သဘာဝ ဓမ္မတို့၌ ချဲ့ထွင်မှု သညာအစုတို့သည် လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုသူသည် စင်စစ်သော်ကား မျက်စိ+အဆင်း=မြင်သိ 'စက္ခုဝိညာဏ်' စိတ်ဖြစ်သော် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ တွေ့ထိမှု ပညတ်ခြင်း ရှိသော် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ ခံစားမှု ဟု ပညတ်ခြင်း ရှိသော် မှတ်သားမှု 'သညာ' ဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ မှတ်သားမှု ဟု ပညတ်ခြင်း ရှိသော် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' ဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ ကြံစည်မှု ဟု ပညတ်ခြင်း ရှိသော် ချဲ့ထွင်ရေး သညာအစုများ လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်မှု ဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုသူသည် စင်စစ်သော်ကား နား+အသံ။ပ။ နှာခေါင်း+အနံ့။ပ။ လျှာ+အရသာ။ပ။ ကိုယ်+အတွေ့အထိ။ပ။ စိတ်+သဘာဝဓမ္မ=အထူးသိ 'မနောဝိညာဏ်စိတ်' ဖြစ်လေသော် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ တွေ့ထိမှု ဟု ပညတ်ခြင်း ရှိသော် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ ခံစားမှု ဟု ပညတ်ခြင်း ရှိသော် မှတ်သားမှု 'သညာ' ဟု ပညတ် အံ့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ မှတ်သားမှု ဟု ပညတ်ခြင်း ရှိသော် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' ဟု ပညတ် အံ့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ ကြံစည်မှု ဟု ပညတ်ခြင်း ရှိသော် ချဲ့ထွင်ရေး သညာအစုများ လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်မှု ဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုသူသည် စင်စစ်သော်ကား မျက်စိ+အဆင်း=မြင်သိ 'စက္ခုဝိညာဏ်' စိတ်မဖြစ်လေသော် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် မရှိ။ တွေ့ထိမှု ဟု ပညတ်ခြင်း မရှိသော် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် မရှိ။ ခံစားမှုဟု ပညတ်ခြင်း မရှိသော် မှတ်သားမှု 'သညာ' ဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် မရှိ။ မှတ်သားမှု ဟု ပညတ်ခြင်း မရှိသော် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' ဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် မရှိ။ ကြံစည်မှု ဟု ပညတ်ခြင်း မရှိသော် ချဲ့ထွင်ရေး သညာအစုများ လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်မှု ဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် မရှိ။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုသူသည် စင်စစ်သော်ကား နား+အသံ။ပ။ နှာခေါင်း+အနံ့။ပ။ လျှာ+အရသာ။ပ။ ကိုယ်+အတွေ့အထိ။ပ။ စိတ်+သဘာဝဓမ္မ=အထူးသိ 'မနောဝိညာဏ်စိတ်' မဖြစ်လေသော် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဟု ပညတ်အံ့သော ဤအကြောင်းသည် မရှိ။ တွေ့ထိမှု ပညတ်ခြင်း မရှိသော် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် မရှိ။ ခံစားမှုဟု ပညတ်ခြင်း မရှိသော် မှတ်သားမှု 'သညာ' ဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် မရှိ။ မှတ်သားမှု ဟု ပညတ်ခြင်း မရှိသော် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' ဟု ပညတ် အံ့သော အကြောင်းသည် မရှိ။ ကြံစည်မှု ဟု ပညတ်ခြင်း မရှိသော် ချဲ့ထွင်ရေး သညာအစုများ လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်မှု ဟု ပညတ်အံ့သော အကြောင်းသည် မရှိ။

ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် "ရဟန်း သတ္တဝါကို ချဲ့ထွင်မှု သညာအစုတို့ လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်သော အကြောင်း၌ အလွန် နှစ်သက်ခြင်း စွဲလမ်း ပြောဆိုခြင်း သက်ဝင် စွဲယူခြင်းသည် အကယ်၍ မရှိငြားအံ့၊ ဤမရှိခြင်းသည် ရာဂါနုသယ 'တပ်စွန်းမှု ကိန်းဝပ်ခြင်း' တို့၏ အဆုံးတည်း။ပ။ ဤအကြောင်း၌ ယုတ်ညံ့သော ထိုအကုသိုလ် တရားတို့သည် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ကုန်၏" ဟု အကြင် ညွှန်ပြချက်ကို အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အနက် သဘောကို အကျယ် မဝေဖန်ဘဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူခဲ့၏။ ငါ့သျှင်တို့ ငါသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အကျယ် မဝေဖန်သော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက် သဘောကို ဤသို့ အကျယ်အားဖြင့် သိပါ၏။ အသျှင်တို့ အလို ရှိကြကုန်သော် အသျှင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားသို့ သာလျှင် ချဉ်းကပ်ကြကုန်၍ ဤအနက် သဘောကို တစ်ဖန် မေးမြန်းကြ ကုန်ရာ၏။ ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရား ဖြေကြားတော်မူသည့် အတိုင်း ထိုအနက် သဘောကို မှတ်ကုန်ရာ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၂၀၅။ ထိုအခါ ရဟန်းတို့သည် အသျှင် မဟာကစ္စာန၏ မိန့်ကြားချက်ကို အလွန် နှစ်သက် ဝမ်းမြောက် ကုန်၍ နေရာမှ ထကြပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြ ကုန်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးကြ ကုန်လျက် လျောက်ပတ်သော အရပ်၌ ထိုင်နေကြကာ ဤစကားကို လျှောက်ထားကြ ကုန်၏ - "အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်း သတ္တဝါကို ချဲ့ထွင်မှု သညာ အစုတို့ လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်သော အကြောင်း၌ အလွန် နှစ်သက်ခြင်း စွဲလမ်း ပြောဆိုခြင်း သက်ဝင် စွဲယူခြင်းသည် အကယ်၍ မရှိငြားအံ့၊ ဤမရှိခြင်းသည်ပင် ရာဂါနုသယ 'တပ်စွန်းမှု ကိန်းဝပ်ခြင်း' တို့၏ အဆုံးတည်း။ပ။ ဤအကြောင်း၌ ယုတ်ညံ့သော ထိုအကုသိုလ် တရားတို့သည် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ကုန်၏" ဟု အကြင် ညွှန်ပြချက် 'တရား အမြွက်'ကို အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အနက် သဘောကို အကျယ် မဝေဖန်ဘဲ နေရာမှ ထတော်မူကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူခဲ့၏။

အသျှင်ဘုရား ထိုတပည့်တော်တို့မှာ မြတ်စွာဘုရား ကြွသွားတော် မူ၍ မကြာမီ "ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် 'ရဟန်း သတ္တဝါကို ချဲ့ထွင်မှု သညာအစုတို့ လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်သော အကြောင်း၌ အလွန် နှစ်သက်ခြင်း စွဲလမ်း ပြောဆိုခြင်း သက်ဝင် စွဲယူခြင်းသည် အကယ်၍ မရှိငြားအံ့၊ ဤ (မရှိခြင်း) သည်ပင် ရာဂါနုသယ 'တပ်စွန်းမှု ကိန်းဝပ်ခြင်း' တို့၏ အဆုံးတည်း၊ ပဋိဃာနုသယ 'ထိပါးမှု ကိန်းဝပ်ခြင်း' တို့၏ အဆုံးတည်း၊ ဒိဋ္ဌာနုသယ 'မှားယွင်းသော အမြင် ဒိဋ္ဌိကိန်းဝပ်ခြင်း' တို့၏ အဆုံးတည်း၊ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယ 'တွေးတော ယုံမှားမှု ကိန်းဝပ်ခြင်း' တို့၏ အဆုံးတည်း၊ မာနာနုသယ 'မောက်မာမှု ကိန်းဝပ်ခြင်း'တို့၏ အဆုံးတည်း၊ ဘဝရာဂါနုသယ 'ဘဝကို တပ်စွန်းမှု ကိန်းဝပ်ခြင်း' တို့၏ အဆုံးတည်း၊ အဝိဇ္ဇာနုသယ 'မသိမှု ကိန်းဝပ်ခြင်း' တို့၏ အဆုံးတည်း၊ ဤသည်ပင် တုတ်ကို ဆွဲယူခြင်း ဓားလက်နက်ကို ဆွဲယူခြင်း ရန်ဖြစ်ခြင်း သဘောကွဲလွဲခြင်း ငြင်းခုံခြင်း နင် နင်ဟု ပြောဆိုခြင်း ကုန်းချောခြင်း မုသား ပြောဆိုခြင်းတို့၏ အဆုံးတည်း။ ဤအကြောင်း၌ ယုတ်ညံ့သော ထိုအကုသိုလ်တရားတို့သည် အကြွင်းမရှိ ချုပ်ကုန်၏' ဟူသော ဤညွှန်ပြချက်ကို အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အနက်သဘောကို အကျယ် မဝေဖန်ဘဲ နေရာမှထကာ ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူခဲ့၏။ အဘယ်သူသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အကျယ် မဝေဖန်သော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက် သဘောကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်နိုင်ရာ သနည်း" ဟု ဤသို့သော စိတ်အကြံ ဖြစ်ပေါ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုတပည့်တော်တို့မှာ "ဤအသျှင် မဟာကစ္စာနသည် မြတ်စွာဘုရား ချီးမွမ်းခြင်းကို ခံရ၏၊ ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော်များ မြှောက်စားခြင်းကိုလည်း ခံရ၏၊ အသျှင်မဟာ ကစ္စာနသည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းချုပ် ညွှန်ပြ၍ အကျယ် မဝေဖန်သော ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက် သဘောကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်ရန် စွမ်းလည်း စွမ်းနိုင်၏၊ ငါတို့သည် အသျှင် မဟာကစ္စာနထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အနက် သဘောကို မေးမြန်းကြရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု ဤသို့သော စိတ်အကြံ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ တပည့်တော်တို့သည် အသျှင်မဟာ ကစ္စာနထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဤအနက် သဘောကို မေးမြန်းကြပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုတပည့်တော်တို့အား အသျှင် မဟာကစ္စာနသည် ဤအခြင်းအရာ ပုဒ်ဝါကျ အက္ခရာတို့ဖြင့် အနက် သဘောကို ဝေဖန်ပြပါ၏ ဟု (ဤစကားကို လျှောက်ထား ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ မဟာကစ္စာနသည် ပညာရှိ၏၊ ပညာကြီး၏။ ရဟန်းတို့ ငါ့ကိုလည်း သင်တို့သည် ဤအနက် သဘောကို အကယ်၍ မေးမြန်းကြ ကုန်ငြားအံ့၊ ငါသည်လည်း ထိုအနက် သဘောကို မဟာကစ္စာန ဖြေကြား သကဲ့သို့ပင် ဖြေကြားရာ၏၊ ဤညွှန်ပြချက်၏ အနက် သဘောသည် ဤသည်ပင်တည်း၊ ဤအတိုင်း ထိုအနက် သဘောကို မှတ်ကြကုန် ဟု ဤသို့ ဟောကြားတော် မူသည် ရှိသော် အသျှင် အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားကို "အသျှင်ဘုရား ဥပမာသော်ကား ဆာလောင်ခြင်း အားနည်းခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်ထားသော ယောကျ်ားသည် ပျားမုန့်ဆုပ်ကို ရငြားအံ့၊ ထိုသူသည် မည်သည့်ဘက်မှ မဆို လျက်ပါမူ ထပ်၍ သွန်းလောင်းဖွယ်မလို ချို (မြိန်) သော အရသာကို ရရာ သကဲ့သို့၊ အသျှင်ဘုရား ဤအတူပင် ကြံစည်တတ်သည့် ပညာတတ် သဘောရှိသော ရဟန်းသည် ဤတရား ဒေသနာ၏ အနက်ကို ပညာဖြင့် မည်သည့်ဘက်မှ မဆို စူးစမ်း ဆင်ခြင်ငြားအံ့၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း စိတ်ကြည်လင်ခြင်းကို ရရာမည် သာတည်း။ အသျှင်ဘုရား ဤတရား ဒေသနာသည် အဘယ် အမည် ရှိပါသနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက်ထား၏။ အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် သင်သည် ဤတရား ဒေသနာကို "မဓုပိဏ္ဍိက ဒေသနာ" ဟူ၍ သာလျှင် မှတ်လော့ ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။ အသျှင် အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော် မူသော တရားကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်လေ၏။

ရှစ်ခုမြောက် မဓုပိဏ္ဍိကသုတ်ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၂ - သီဟနာဒဝဂ် ===

၉ - ဒွေဓာဝိတက္ကသုတ်

၂၀၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ အရဟတ္တမဂ်ကို မရမီ (သစ္စာတရားကို) ထိုးထွင်း၍ မသိမြင်သေးသော ဘုရားလောင်းမျှသာ ဖြစ်နေသော ငါ့အား "ငါသည် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်'တို့ကို နှစ်မျိုး နှစ်မျိုးပြု၍ နေရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု ဤသို့သော စိတ်အကြံသည် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ကာမဝိတက် 'ကာမနှင့် စပ်သော ကြံစည်ခြင်း'၊ ဗျာပါဒဝိတက် 'သတ်ဖြတ်လိုမှုနှင့် စပ်သော ကြံစည်ခြင်း'၊ ဝိဟိံသဝိတက် 'ညှဉ်းဆဲမှုနှင့် စပ်သော ကြံစည်ခြင်း' တို့ကို တစ်မျိုး ပြုခဲ့၏။ နေက္ခမ္မဝိတက် 'ကာမမှ ထွက်မြောက်မှုနှင့်စပ်သော ကြံစည်ခြင်း'၊ အဗျာပါဒဝိတက် 'မသတ်ဖြတ်လိုမှုနှင့် စပ်သော ကြံစည်ခြင်း'၊ အဝိဟိံသဝိတက် 'မညှဉ်းဆဲမှုနှင့် စပ်သော ကြံစည်ခြင်း' တို့ကို ဒုတိယတစ်မျိုး ပြုခဲ့၏။

၂၀၇။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေဆဲဖြစ်သော ငါ့အား ကာမနှင့်စပ်သော ကြံစည်ခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ "ငါ့အား ဤကာမနှင့် စပ်သော ကြံစည်ခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ပြီ၊ ထိုကာမနှင့် စပ်သော ကြံစည်ခြင်းသည်ကား မိမိ ဆင်းရဲခြင်း သူတစ်ပါး ဆင်းရဲခြင်း နှစ်ဦးလုံး ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်၏၊ ပညာကို တားမြစ်တတ်၏၊ ပင်ပန်း ဆင်းရဲခြင်း အဖို့လည်း ရှိ၏၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မဖြစ်စေနိုင်" ဟု ငါသည် ခွဲခြား၍ သိ၏။

ရဟန်းတို့ 'မိမိ ဆင်းရဲခြင်း သူတစ်ပါး ဆင်းရဲခြင်း နှစ်ဦးလုံး ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်၏' ဟူ၍ ဆင်ခြင်သော အခါ၌လည်း ငါ့အား (ကာမဝိတက်သည်) ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ 'ရဟန်းတို့ ပညာကို တားမြစ် တတ်၏၊ ပင်ပန်း ဆင်းရဲခြင်း အဖို့လည်း ရှိ၏၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မဖြစ်စေနိုင်" ဟူ၍ ဆင်ခြင်သော အခါ၌လည်း ငါ့အား (ကာမဝိတက်သည်) ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းသော ကာမနှင့်စပ်သော ကြံစည်ခြင်းကို ပယ်စွန့်သည် သာတည်း၊ ပယ်နှုတ်သည် သာတည်း၊ ထိုကာမနှင့်စပ်သော ကြံစည်ခြင်းကို ကုန်ဆုံးအောင် ပြုခဲ့သည် သာလျှင်တည်း။

၂၀၈။ရဟန်းတို့ ဤသို့ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေဆဲဖြစ်သော ငါ့အား သတ်ဖြတ်လိုမှုနှင့် စပ်သော ကြံစည်ခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ပ။ ညှဉ်းဆဲမှုနှင့် စပ်သော ကြံစည်ခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ "ငါ့အား ဤညှဉ်းဆဲမှုနှင့် စပ်သော ကြံစည်ခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။ ထိုညှဉ်းဆဲမှုနှင့် စပ်သော ကြံစည်ခြင်းသည်ကား မိမိ ဆင်းရဲခြင်း သူတစ်ပါး ဆင်းရဲခြင်း နှစ်ဦးလုံး ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်၏၊ ပညာကို တားမြစ်တတ်၏၊ ပင်ပန်း ဆင်းရဲခြင်း အဖို့လည်း ရှိ၏၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် မဖြစ်စေနိုင်" ဟု ငါသည် ခွဲခြား၍ သိ၏။

ရဟန်းတို့ 'မိမိ ဆင်းရဲခြင်း သူတစ်ပါး ဆင်းရဲခြင်း နှစ်ဦးလုံး ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်၏' ဟူ၍ ဆင်ခြင်သော အခါ၌လည်း ငါ့အား (ဝိဟိံသဝိတက်သည်) ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ရဟန်းတို့ ပညာကို တားမြစ် တတ်၏၊ ပင်ပန်း ဆင်းရဲခြင်း အဖို့လည်း ရှိ၏၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုရန် မဖြစ်စေနိုင်" ဟူ၍ ဆင်ခြင်သော အခါ၌လည်း ငါ့အား (ဝိဟိံသဝိတက်သည်) ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့

ငါသည် ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းသော ညှဉ်းဆဲမှုနှင့် စပ်သော ကြံစည်ခြင်းကို ပယ်စွန့်သည် သာတည်း၊ ပယ်နှုတ်သည် သာတည်း၊ ထိုညှဉ်းဆဲမှုနှင့် စပ်သော ကြံစည်ခြင်းကို ကုန်ဆုံးအောင် ပြုခဲ့သည် သာလျှင်တည်း။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အကြင် အကြင် ကြံစည်ခြင်း စဉ်းစားခြင်းကို ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြု၏၊ ထို ထိုကြံစည်ခြင်း စဉ်းစားခြင်းအားဖြင့် စိတ်၏ ညွတ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အကယ်၍ ကာမနှင့်စပ်သော အကြံကို အကြိမ်များစွာ ကြံစည် စဉ်းစားအံ့၊ (ကာမမှ) ထွက်မြောက်မှုနှင့် စပ်သော အကြံကို ပယ်စွန့်ပြီး ဖြစ်၏၊ ကာမနှင့်စပ်သော အကြံကို အကြိမ်များစွာ ပြုပြီး ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ကာမနှင့် စပ်သော ကြံစည်ခြင်းငှါသာ ညွတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အကယ်၍ သတ်ဖြတ် လိုမှုနှင့် စပ်သော အကြံကို။ပ။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အကယ်၍ ညှဉ်းဆဲမှုနှင့် စပ်သော ကြံစည်ခြင်းကို အကြိမ်များစွာ ကြံစည် စဉ်းစားအံ့၊ ညှဉ်းဆဲမှုနှင့် မစပ်သော အကြံကို ပယ်စွန့်ပြီး ဖြစ်၏၊ ညှဉ်းဆဲမှုနှင့် စပ်သော အကြံကို အကြိမ်များစွာ ပြုပြီး ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ညှဉ်းဆဲမှုနှင့် စပ်သော ကြံစည်ခြင်းငှါ ညွတ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား မိုးရာသီ၏ နောက်ဆုံး ဖြစ်သော တန်ဆောင်မုန်းလ၌ ကောက်ပင်တို့ ဖြင့် ကျဉ်းမြောင်းရာ အရပ်ဝယ် နွားတို့ကို စောင့်ထိန်းသော နွားကျောင်းသားသည် ထိုနွားတို့ကို ထို ထိုအရပ်မှ တုတ်ဖြင့် တည့်တည့် ရိုက်ရာ၏၊ ကန့်လန့် ရိုက်ရာ၏၊ ပိတ်ပင် တားမြစ်ရာ၏၊ ထိုသို့ ပြုခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုနွားကျောင်းသားသည် ကောက်ပင်ကို စားခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သတ်ခြင်း ဘေးကိုသော် လည်းကောင်း၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်း ဘေးကိုသော် လည်းကောင်း၊ ဆုံးရှုံးခြင်း ဘေးကို သော်လည်းကောင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း ဘေးကိုသော် လည်းကောင်း၊ မြင်သောကြောင့် တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ငါသည် အကုသိုလ် တရားတို့၏ အပြစ် ယုတ်ညံ့ခြင်း ညစ်ညူးခြင်းကို လည်းကောင်း ကုသိုလ် တရားတို့၏ (ကာမမှ) ထွက်မြောက်ခြင်း၌ ဖြူစင်ခြင်း အဖို့ရှိသည့် အကျိုးဆက်ကို လည်းကောင်း မြင်ခဲ့၏။

၂၀၉။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေဆဲဖြစ်သော ငါ့အား ကာမမှ ထွက်မြောက်မှုနှင့် စပ်သော ကြံစည်ခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ "ငါ့အား ဤကာမမှ ထွက်မြောက်မှုနှင့် စပ်သော ကြံစည်ခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ပြီ၊ ထိုကာမမှ ထွက်မြောက်မှုနှင့် စပ်သော ကြံစည်ခြင်းသည်ကား မိမိ ဆင်းရဲခြင်း သူတစ်ပါး ဆင်းရဲခြင်း နှစ်ဦးလုံး ဆင်းရဲခြင်းငှါ မဖြစ်၊ ပညာကို ဖြစ်ပွား စေတတ်၏၊ ပင်ပန်း ဆင်းရဲခြင်း အဖို့ မရှိ၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုရန် ဖြစ်စေနိုင်၏" ဟု ငါသည် ခွဲခြား၍ သိ၏။

ရဟန်းတို့ တညဉ့် ပတ်လုံးလည်း အကယ်၍ ထို (ကာမမှ) ထွက်မြောက်မှုနှင့် စပ်သော အကြံကို ကြံစည် စဉ်းစားငြားအံ့၊ ထိုအကြောင်းကြောင့် ဘေးကို မမြင်။ ရဟန်းတို့ တနေ့ ပတ်လုံးလည်း အကယ်၍ ထို(ကာမမှ) ထွက်မြောက်မှုနှင့် စပ်သော အကြံကို ကြံစည် စဉ်းစားငြားအံ့၊ ထိုအကြောင်း ကြောင့် ဘေးကို မမြင်။ ရဟန်းတို့ နေ့ ညဉ့် ပတ်လုံးလည်း အကယ်၍ ထို(ကာမမှ) ထွက်မြောက်မှုနှင့် စပ်သော အကြံကို ကြံစည် စဉ်းစားငြားအံ့၊ ထိုအကြောင်းကြောင့် ဘေးကို မမြင်။ သို့သော်လည်း အလွန် ကြာမြင့်စွာ ကြံစည် စဉ်းစားသည် ရှိသော် ငါ၏ ကိုယ်သည် ပင်ပန်းရာ၏၊ ကိုယ်ပင်ပန်းသည် ရှိသော် စိတ်ပျံ့လွင့်ရာ၏၊ စိတ်ပျံ့လွင့်သည် ရှိသော် စိတ်တည်ကြည်ခြင်းမှ ကင်းဝေးရာ၏ ဟု (ငါသည် ခွဲခြား၍ သိ၏)။ ရဟန်းတို့ ငါသည် မိမိသန္တာန်၌ သာလျှင် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ထား၏၊ ကောင်းစွာ ငြိမ်ဝပ် နေစေ၏၊ တစ်ခုတည်းသော အာရုံ ရှိသည်ကို ပြု၏၊ ကောင်းစွာ တည်ထား၏၊ ထိုသို့ ပြုခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ ငါ၏ စိတ်သည် မပျံ့လွင့်ပါစေလင့် ဟု နှလုံးသွင်းခြင်း ကြောင့်တည်း။

၂၁၀။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေဆဲဖြစ်သော ငါ့အား သတ်ဖြတ်လိုမှုနှင့် မစပ်သော ကြံစည်ခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်

လာ၏။ပ။ ညှဉ်းဆဲမှုနှင့် မစပ်သော ကြံစည်ခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ "ငါ့အား ညှဉ်းဆဲမှုနှင့် မစပ်သော ကြံစည်ခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့၏၊ ထိုညှဉ်းဆဲမှုနှင့် မစပ်သော ကြံစည်ခြင်းသည်ကား မိမိ ဆင်းရဲခြင်း သူတစ်ပါး ဆင်းရဲခြင်း နှစ်ဦးလုံး ဆင်းရဲခြင်းငှါ မဖြစ်၊ ပညာကို ဖြစ်ပွား စေတတ်၏၊ ပင်ပန်း ဆင်းရဲခြင်း အဖို့ မရှိ၊ နိဗ္ဗာန်ကို (မျက်မှောက်ပြုရန်) ဖြစ်စေနိုင်၏" ဟု ငါသည် ခွဲခြား၍ သိ၏။

ရဟန်းတို့ တညဉ့် ပတ်လုံးလည်း အကယ်၍ ထိုညှဉ်းဆဲမှုနှင့် မစပ်သော အကြံကို ကြံစည် စဉ်းစား ငြားအံ့၊ ထိုအကြောင်းကြောင့် ဘေးကို မမြင်။ ရဟန်းတို့ တနေ့ ပတ်လုံးလည်း အကယ်၍ ထိုညှဉ်းဆဲ မှုနှင့် မစပ်သော အကြံကို ကြံစည် စဉ်းစားငြားအံ့၊ ထိုအကြောင်းကြောင့် ဘေးကို မမြင်။ ရဟန်းတို့ နေ့ ညဉ့် ပတ်လုံးလည်း အကယ်၍ ထိုညှဉ်းဆဲမှုနှင့် မစပ်သော အကြံကို ကြံစည် စဉ်းစား အားထုတ် ငြားအံ့၊ ထိုအကြောင်းကြောင့် ဘေးကို မမြင်။ သို့သော်လည်း အလွန် ကြာမြင့်စွာ ကြံစည် စဉ်းစားသည် ရှိသော် ငါ၏ ကိုယ်သည် ပင်ပန်းရာ၏၊ ကိုယ်ပင်ပန်းသည် ရှိသော် စိတ်ပျံ့လွင့်ရာ၏၊ စိတ်ပျံ့လွင့်သည် ရှိသော် စိတ်တည် ကြည်ခြင်းမှ ကင်းဝေးရာ၏ ဟု (ငါသည် ခွဲခြား၍ သိ၏)။ ရဟန်းတို့ ငါသည် မိမိ သန္တာန်၌ သာလျှင် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ထား၏၊ ကောင်းစွာ ငြိမ်ဝပ် နေစေ၏၊ တစ်ခုတည်းသော အာရုံ ရှိသည်ကို ပြု၏၊ ကောင်းစွာ တည်ထား၏၊ ထိုသို့ ပြုခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ ငါ၏ စိတ်သည် မပျံ့လွင့်ပါစေလင့် ဟု နှလုံး သွင်းခြင်းကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အကြင် အကြင် ကြံစည်ခြင်း စဉ်းစားခြင်းကို ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြု၏၊ ထို ထိုကြံစည်ခြင်း စဉ်းစားခြင်းအားဖြင့် စိတ်၏ ညွတ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အကယ်၍ (ကာမမှ) ထွက်မြောက်မှုနှင့် စပ်သော အကြံကို အကြိမ်များစွာ ကြံစည် စဉ်းစားအံ့၊ ကာမနှင့် စပ်သော ကြံစည်ခြင်းကို ပယ်စွန့်ပြီး ဖြစ်၏၊ (ကာမမှ) ထွက်မြောက်မှုနှင့် စပ်သော အကြံကို အကြိမ်များစွာ ပြုပြီး ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် (ကာမမှ) ထွက်မြောက်မှုနှင့် စပ်သော ကြံစည်ခြင်းငှါသာ ညွတ်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အကယ်၍ သတ်ဖြတ်လိုမှုနှင့် မစပ်သော အကြံကို။ပ။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အကယ်၍ ညှဉ်းဆဲလိုမှုနှင့် မစပ်သော အကြံကို အကြိမ်များစွာ ကြံစည် စဉ်းစားအံ့၊ ညှဉ်းဆဲမှုနှင့် စပ်သော အကြံကို ပယ်စွန့်ပြီး ဖြစ်၏၊ ညှဉ်းဆဲလိုမှုနှင့် မစပ်သော အကြံကို အကြိမ်များစွာ ပြုပြီး ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ညှဉ်းဆဲမှုနှင့် မစပ်သော ကြံစည်ခြင်းငှါသာ ညွတ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နွေရာသီ၏ နောက်ဆုံးလ၌ ကောက်စပါး အားလုံးတို့ကို ရွာအနီးသို့ ဆောင်ယူ လတ်သော် နွားတို့ကို စောင့်ထိန်းသော နွားကျောင်းသားသည် သစ်ပင်ရင်း၌ တည်သည် ဖြစ်စေ၊ လွင်တီးခေါင်၌ တည်သည် ဖြစ်စေ ဤသည်တို့ကား နွားတို့တည်း ဟု သတိပြုရုံသာ ဖြစ် သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ဤသည်တို့ကား တရားတို့တည်း ဟု သတိ ပြုရုံသာ ဖြစ်၏။

၂၁၁။ ရဟန်းတို့ ငါသည် မတွန့်တိုသော လုံ့လကို အားထုတ်ပြီးပြီ၊ (ငါ့အား) မေ့လျော့ခြင်း မရှိသော သတိသည် ထင်ပြီ၊ (ငါ၏) ကိုယ်သည် ပူပန်ခြင်း မရှိ ငြိမ်းအေးပြီ၊ (ငါ၏) စိတ်သည် တစ်ခုတည်းသော အာရုံ ရှိသည် ဖြစ်၍ ကောင်းစွာ တည်ပြီ။ ရဟန်းတို့ ထိုငါသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်'နှင့် တကွ ဖြစ်သော၊ သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ'နှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ ပိတ်ပင်ခြင်း 'နီဝရဏ' ကင်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေခဲ့ပြီ။

ဝိတက် ဝိစာရ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင် စေတတ်သော၊ စိတ်တည်ကြည် ခြင်း 'သမာဓိ'ကို ဖြစ်ပွား စေတတ်သော၊ ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' မရှိသော၊ သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' မရှိသော၊ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေခဲ့ပြီ။

နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ' ဆင်ခြင်ခြင်း 'သမ္ပဇဉ်'နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် နေခဲ့ပြီ၊ ချမ်းသာ 'သုခ' ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစားခဲ့ပြီ၊

အကြင် (တတိယဈာန်) ကြောင့် ထိုသူကို “လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ” ဟု အရိယာ (ပုဂ္ဂိုလ်)တို့သည် ပြောကြား ကုန်၏၊ ထိုငါသည် ထိုတတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေခဲ့ပြီ။

ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ရှေးဦးကပင်လျှင် ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်း တို့၏ ချုပ်နှင့်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ဆင်းရဲ ချမ်းသာ မရှိသော လျစ်လျူရှုမှု ‘ဥပေက္ခာ’ ကြောင့် ဖြစ်သော သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်း ရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေခဲ့ပြီ။

၂၁၂။ ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ် လတ်သော် ဖြူစင် လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိ လတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့ လတ်သော် ပြုတိုင်း ရလတ်သော် တည်တံ့ လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုငါသည် ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့၍ သိသော ‘ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ’ ဉာဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှု ညွတ်စေခဲ့ပြီ။ ထိုငါသည် များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း၊ တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်) နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့ ခဲ့ပြီ။

ရဟန်းတို့ ငါသည် ညဉ့်ဦး ‘ပဌမ’ ယာမ်၌ ဤပဌမဖြစ်သော အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ ကို ရခဲ့ပြီ၊ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ် အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသော သူအား မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပျောက်၍ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ ဖြစ်ပေါ် သကဲ့သို့ ငါ့အား မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပျောက်၍ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ အမိုက်မှောင် ပျောက်၍ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ် သကဲ့သို့ (ငါ့အား) အမိုက်မှောင် ပျောက်၍ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။

၂၁၃။ ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ် လတ်သော် ဖြူစင် လတ်သော် ညစ်ကြေး မရှိ လတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့ လတ်သော် ပြုတိုင်းရ လတ်သော် တည်တံ့ လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုငါသည် သတ္တဝါတို့၏ သေခြင်း ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို သိသော ‘စုတူပပါတ’ဉာဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှု ညွတ်စေခဲ့ပြီ။ ထိုငါသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့် တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲ သတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ သတ္တဝါ။ပ။ အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် ‘ကာယဒုစရိုက်’နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ပ။ ဤသို့ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲ သတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ သတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာ ရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာ ရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏၊ ကံအား လျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။

ရဟန်းတို့ ငါသည် သန်းခေါင် ‘မဇ္ဈိမ’ယာမ် ၌ ဤဒုတိယဖြစ်သော အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ ကို ရခဲ့ပြီ၊ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသော သူအား မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပျောက်၍ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ ဖြစ်ပေါ် သကဲ့သို့ (ငါ့အား) မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပျောက်၍ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ အမိုက်မှောင် ပျောက်၍ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ် သကဲ့သို့ (ငါ့အား) အမိုက်မှောင် ပျောက်၍ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။

၂၁၄။ ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ် လတ်သော် ဖြူစင် လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိ လတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့ လတ်သော် ပြုတိုင်းရ လတ်သော် တည်တံ့ လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် အာသဝေါ တရားတို့ကို ကုန်စေသော ‘အာသဝက္ခယ’ ဉာဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှု ညွတ်စေခဲ့ပြီ။ ထိုငါသည် “ဤကား ဆင်းရဲဒုက္ခ” ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိခဲ့ပြီ၊ “ဤကား ဆင်းရဲ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်း ဒုက္ခသမုဒယ” ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိခဲ့ပြီ၊ “ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ဒုက္ခနိရောဓ” ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိခဲ့ပြီ၊ “ဤကား

ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိခဲ့ပြီ။ "ဤကား ယိုစီးခြင်း အာသဝတို့" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိခဲ့ပြီ၊ "ဤကား ယိုစီးခြင်း အာသဝတို့ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်း အာသဝသမုဒယ" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိခဲ့ပြီ၊ "ဤကား ယိုစီးခြင်း အာသဝတို့ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) အာသဝနိရောဓ" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိခဲ့ပြီ၊ ဤကား ယိုစီးခြင်း အာသဝတို့ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် အာသဝ နိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိခဲ့ပြီ။ ဤသို့ သိသော ဤသို့ မြင်သော ထိုငါဘုရား၏ စိတ်သည် ကာမာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်ပြီ၊ ဘဝါသဝမှလည်း လွတ်မြောက်ပြီ၊ အဝိဇ္ဇာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်ပြီ၊ လွတ်မြောက်ပြီး လတ်သော် "လွတ်မြောက်လေပြီ" ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်) ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ" ဟု သိခဲ့ပြီ။

ရဟန်းတို့ ငါသည် မိုးသောက် 'ပစ္ဆိမ'ယာမ်၌ ဤတတိယဖြစ်သော အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ'ကို ရခဲ့ပြီ၊ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသော သူအား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ် သကဲ့သို့ ငါ့အား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ အမိုက်မှောင် ပျောက်၍ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ် သကဲ့သို့ (ငါ့အား) အမိုက်မှောင် ပျောက်၍ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။

၂၁၅။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား တောအုပ်ကြီး၌ နိမ့်ရှိုင်းသော ညွန်အိုင်ကြီးကို များစွာသော သား သမင် အပေါင်းသည် မှီ၍ နေရာ၏။ ထိုသားသမင် အပေါင်း၏ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း၊ အစီးအပွားမဲ့ကို လည်းကောင်း၊ ဘေးမကင်းခြင်းကို လည်းကောင်း အလိုရှိသော တစ်စုံတစ်ယောက် သော ယောကျ်ားသည် ရှိသည် ဖြစ်ရာ၏။ ထိုယောကျ်ားသည် ကောင်းကျိုး ချမ်းသာကို လည်းကောင်း၊ နှစ်သက်ခြင်းကို လည်းကောင်း ဖြစ်စေတတ်သည့် ဘေးရန် ကင်းသော လမ်းကို ပိတ်လျက် မကောင်းသော လမ်းကို ဖွင့်ထားပြီးလျှင် တည်သမင်ဖို တည်သမင်မကို ထားရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ လျှင် ထိုများစွာသော သားသမင် အပေါင်းသည် နောက်အခါ၌ အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသား သမင် အပေါင်း၏ သာလျှင် အကျိုးကို လည်းကောင်း၊ အစီးအပွားကို လည်းကောင်း၊ ဘေးကင်းခြင်းကို လည်းကောင်း အလိုရှိသည့် တစ်စုံ တစ်ယောက်သော ယောကျ်ားသည် ရှိသည် ဖြစ်ရာ၏။ ထိုယောကျ်ားသည် ကောင်းကျိုး ချမ်းသာကို လည်းကောင်း၊ နှစ်သက်ခြင်းကို လည်းကောင်း ဖြစ်စေတတ်သည့် ဘေးရန် ကင်းသော လမ်းကို ဖွင့်လျက် မကောင်းသော လမ်းကို ပိတ်ထားပြီးလျှင် တည်သမင်ဖိုကို ဖယ်ရှား၍ တည်သမင်မကို ဖျောက်ဖျက် ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ထိုများစွာသော သား သမင် အပေါင်းသည် နောက်အခါ၌ ကြီးပွားခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ငါသည် အနက် သဘောကို ထင်ရှားစေခြင်းငှါ ဤဥပမာကို ပြု၏။ ဤဆို လတ္တံ့သည်ကား ဤဥပမာ၌ (မှတ်သားဖွယ်ရာ) အနက် သဘောပေတည်း။

ရဟန်းတို့ နိမ့်ရှိုင်းသော ညွန်အိုင်ကြီး ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမတို့၏ အမည်တည်း။ များစွာသော သား သမင် အပေါင်းဟူသော ဤအမည်သည် သတ္တဝါတို့၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ အကျိုးမဲ့ကို လည်းကောင်း၊ အစီးအပွားမဲ့ကို လည်းကောင်း၊ ဘေးမကင်းခြင်းကို လည်းကောင်း အလိုရှိ သည့် ယောကျ်ား ဟူသော ဤအမည်သည် ယုတ်မာသော မာရ်နတ်၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ မကောင်းသော လမ်း ဟူသော ဤအမည်သည် အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော မှားသော မဂ်၏ အမည်တည်း။ ဤအင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိသော မှားသော မဂ်တို့ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ မှားသော အမြင်၊ မှားသော အကြံ အစည်၊ မှားသော စကား၊ မှားသော ပြုမှု၊ မှားသော အသက်မွေးမှု၊ မှားသော အားထုတ်ခြင်း လုံ့လ၊ မှားသော အောက်မေ့ခြင်း၊ မှားသော တည်ကြည်ခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ တည်သမင်ဖို ဟူသော ဤအမည်သည် နှစ်သက် တပ်စွန်းခြင်း 'နန္ဒီရာဂ'၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ တည်သမင်မ ဟူသော ဤအမည်သည် အဝိဇ္ဇာ၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ အကျိုးကို လည်းကောင်း၊ အစီးအပွားကို လည်း

ကောင်း၊ ဘေးကင်းခြင်းကို လည်းကောင်း အလိုရှိသည့် ယောက်ျား ဟူသော ဤအမည်သည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော် မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ ကောင်းကျိုး ချမ်းသာကို လည်းကောင်း၊ နှစ်သက်ခြင်းကို လည်းကောင်း ဖြစ်စေတတ်သည့် ဘေးရန် ကင်းသော လမ်းဟူသော အမည်သည် အင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိသော မြတ်သော မဂ်၏ အမည်တည်း။ ဤအင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိသော မြတ်သော မဂ်တို့ဟူသည်ကား အဘယ်နည်း။ မှန်ကန်သော ဉာဏ်အမြင်၊ မှန်ကန်သော အကြံအစည်၊ မှန်ကန်သော စကား၊ မှန်ကန်သော အမှု၊ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှု၊ မှန်ကန်သော အားထုတ်ခြင်း လုံ့လ၊ မှန်ကန်သော အောက်မေ့ခြင်း၊ မှန်ကန်သော တည်ကြည်ခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ငါသည် ကောင်းကျိုး ချမ်းသာကို လည်းကောင်း၊ နှစ်သက်ခြင်းကို လည်းကောင်း ဖြစ်စေတတ်သည့် ဘေးရန် ကင်းသောလမ်း 'အရိယမဂ်' ကိုဖွင့်၍ မကောင်းသော လမ်း 'မိစ္ဆာမဂ်' ကို ပိတ်ထားပြီးလျှင် တည်သမင်ဖို 'နန္ဒီရာဂ'ကို ဖယ်ရှားလျက် တည်သမင်မ 'အဝိဇ္ဇာ'ကို ဖျောက်ဖျက် ထားခဲ့လေပြီ။

ရဟန်းတို့ တပည့် သာဝကတို့၏ အကျိုး စီးပွားကို ရှာမှီး လိုလားလျက် အစဉ် သနားစိတ် ရှိသော ဆရာသည် အစဉ် သနားစိတ်ကို စွဲ၍ ပြုသင့် ပြုထိုက်သော တာဝန်ကို သင်တို့အတွက် ငါဘုရား ပြုပြီးပြီ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား သစ်ပင်ရင်းတို့တည်း၊ ဤသည်တို့ကား ဆိတ်ငြိမ်ရာ ဌာနတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ကပ်၍ရှုကြ ကုန်လော့၊ ဥတိ မမေ့လျော့ကြ ကုန်လင့်၊ နောက်အခါ၌ နှလုံး မသာမဖြစ်ကြ ကုန်လင့်။ ဤကား သင်တို့အတွက် ငါတို့၏ အဆုံးအမတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော် မူသော တရားတော်ကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်ကြကုန်၏။

ကိုးခုမြောက် ဒွေဓာဝိတက္ကသုတ်ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၂ - သီဟနာဒဝဂ် ===

၁၀ - ဝိတက္ကသဏ္ဌာနသုတ်

၂၁၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

ရဟန်းတို့ လွန်ကဲသော (ဝိပဿနာ အခြေခံဖြစ်သော သမာပတ်) စိတ်ကို အားထုတ်သော ရဟန်းသည် အကြောင်းငါးပါးတို့ကို ရံဖန်ရံခါ နှလုံး သွင်းရမည်။ အကြောင်းငါးပါးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အကြောင်းတစ်ခုခုကို စွဲယူ နှလုံးသွင်းသော ရဟန်းအား ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အကြံအစည်တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကြောင်းမှ တစ်ပါး အခြားကုသိုလ်နှင့် ယှဉ်စပ်သော အကြောင်းကို နှလုံးသွင်းရမည်။ ထိုအကြောင်းမှ တစ်ပါး အခြား ကုသိုလ်နှင့်ယှဉ်စပ်သော အကြောင်းကို နှလုံး သွင်းသော ထိုရဟန်းအား ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အကြံအစည်တို့သည် ကင်းပျောက် ကုန်၏၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ထိုအကြံ အစည်တို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ သာလျှင် စိတ်သည် ကောင်းစွာ တည်၏၊ ကောင်းစွာ ငြိမ်ဝပ်၏၊ တစ်ခုတည်းသော အာရုံ ရှိ၏၊ တည်တံ့လေ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား လိမ္မာသော လက်သမားသည် လည်းကောင်း၊ လက်သမား၏ တပည့်သည် လည်းကောင်း သေးငယ်သော သပ် (စို့) ဖြင့် ကြီးသော သပ် (စို့) ကို ရိုက်ရာ၏၊ ထုတ်ဆောင်ရာ၏၊ လှုပ်ချွတ် ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် အကြောင်း တစ်ခုခုကို စွဲ၍ နှလုံးသွင်းသော ရဟန်းအား ရာဂဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အကြံအစည်တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကြောင်းမှတစ်ပါး အခြားကုသိုလ်နှင့် ယှဉ်စပ်သော အကြောင်းကို နှလုံးသွင်းရမည်။ ထိုအကြောင်းမှ တစ်ပါး အခြားကုသိုလ်နှင့် ယှဉ်စပ်သော အကြောင်းကို နှလုံးသွင်းသော ထိုရဟန်းအား ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အကြံအစည်တို့သည် ကင်းပျောက် ကုန်၏၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ထိုအကြံအစည်တို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ သာလျှင် စိတ်သည် ကောင်းစွာ တည်၏၊ ကောင်းစွာ ငြိမ်ဝပ်၏၊ တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိ၏၊ တည်တံ့လေ၏။ (၁)

၂၁၇။ ရဟန်းတို့ ထိုအကြောင်းမှတစ်ပါး အခြားကုသိုလ်နှင့် ယှဉ်စပ်သော အကြောင်းကို နှလုံးသွင်းသော ထိုရဟန်းအား ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အကြံအစည်တို့သည် သာလျှင် အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ ထိုရဟန်းသည် "ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း ငါ၏ အကြံအစည်တို့သည် အကုသိုလ်တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း ငါ၏ အကြံအစည်တို့သည် အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း ငါ၏ အကြံအစည်တို့သည် ဆင်းရဲကျိုးကို ပေးနိုင်ကုန်၏" ဟု ထိုအကြံအစည်တို့၏ အပြစ်ကို စူးစမ်း ဆင်ခြင်ရမည်။ ထိုအကြံအစည်တို့၏ အပြစ်ကို စူးစမ်း ဆင်ခြင်သော ရဟန်းအား ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အကြံအစည်တို့သည် ကင်းပျောက ကုန်၏၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ထိုအကြံအစည်တို့ကို

ပယ်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ သာလျှင် စိတ်သည် ကောင်းစွာ တည်၏၊ ကောင်းစွာ ငြိမ်ဝပ်၏၊ ၂စ်ခု တည်းသော အာရုံ ရှိ၏၊ တည်တံ့ လေ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ငယ်ရွယ် နုပျို၍ အလှအပ ပြုပြင်လေ့ ရှိသော မိန်းမသည် လည်းကောင်း၊ ယောကျ်ားသည် လည်းကောင်း၊ မြွေကောင်ပုပ်ကိုသော် လည်းကောင်း၊ ခွေးကောင်ပုပ်ကို သော် လည်းကောင်း၊ လူကောင်ပုပ်ကိုသော် လည်းကောင်း လည်ပင်း၌ ဆွဲလာမူ ငြီးငွေ့ ရှက်နိုး စက်ဆုပ်ရာ သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ထိုအကြောင်းမှ တစ်ပါး အခြားကုသိုလ်နှင့် ယှဉ်စပ်သော အကြောင်းကို နှလုံး သွင်းသော ထိုရဟန်းအား ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အကြံအစည်တို့သည် သာလျှင် အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့၊ ထိုရဟန်းသည် "ဤအကြောင်း ကြောင့်လည်း ငါ၏ အကြံအစည်တို့သည် အကုသိုလ်တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤအကြောင်း ကြောင့်လည်း ငါ၏ အကြံအစည်တို့သည် အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း ငါ၏ အကြံအစည်တို့ သည် ဆင်းရဲကျိုးကို ပေးနိုင်ကုန်၏" ဟု ထိုအကြံအစည်တို့၏ အပြစ်ကို စူးစမ်း ဆင်ခြင်ရမည်။ ထိုအကြံ အစည်တို့၏ အပြစ်ကို စူးစမ်း ဆင်ခြင်သော ရဟန်းအား ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အကြံအစည်တို့သည် ကင်းပျောက် ကုန်၏၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ထိုအကြံအစည်တို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ သာလျှင် စိတ်သည် ကောင်းစွာ တည်၏၊ ကောင်းစွာ ငြိမ်ဝပ်၏၊ တစ်ခုတည်းသော အာရုံ ရှိ၏၊ တည်တံ့ လေ၏။ (၂)

၂၁၈။ ရဟန်းတို့ ထိုအကြံအစည်တို့၏ အပြစ်ကို စူးစမ်း ဆင်ခြင်သော ရဟန်းအားလည်း ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အကြံအစည်တို့သည် ပင်လျှင် အကယ်၍ ဖြစ်ကုန် ငြားအံ့။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကြံအစည်တို့ကို မအောက်မေ့ခြင်း နှလုံး မသွင်းခြင်းသို့ ရောက်ရ မည်။ ထိုအကြံအစည်တို့ကို မအောက်မေ့ခြင်း နှလုံး မသွင်းခြင်းသို့ ရောက်သော ရဟန်းအား ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အကြံအစည်တို့သည် ကင်းပျောက် ကုန်၏၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ထိုအကြံအစည်တို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ သာလျှင် စိတ်သည် ကောင်းစွာ တည်၏၊ ကောင်းစွာ ငြိမ်ဝပ်၏၊ တစ်ခုတည်းသော အာရုံ ရှိ၏၊ တည်တံ့ လေ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား မျက်စိအမြင် ရှိသော ယောကျ်ားသည် ထင်လာသော အဆင်းတို့ကို မမြင်လို ငြားအံ့၊ ထိုယောကျ်ားသည် မျက်စိ မှိတ်သော်လည်း မှိတ်ထား ရာ၏၊ တစ်ပါးသို့ သော်လည်း လွှဲဖယ် ကြည့်ရာ သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ထိုအကြံအစည်တို့၏ အပြစ်ကို ဆင်ခြင်သော ရဟန်းအားလည်း ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အကြံအစည်တို့ သည် ပင်လျှင် အကယ်၍ ဖြစ်ကုန် ငြားအံ့။ ထိုအကြံအစည်တို့သည် ကင်းပျောက် ကုန်၏၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ထိုအကြံအစည်တို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ သာလျှင် စိတ်သည် ကောင်းစွာ တည်၏၊ ကောင်းစွာ ငြိမ်ဝပ်၏၊ တစ်ခုတည်းသော အာရုံ ရှိ၏၊ တည်တံ့ လေ၏။ (၃)

၂၁၉။ ရဟန်းတို့ ထိုအကြံအစည်တို့ကို မအောက်မေ့ခြင်း နှလုံး မသွင်းခြင်းသို့ ရောက်သော ရဟန်း အားလည်း ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အကြံအစည်တို့သည် ပင်လျှင် အကယ်၍ ဖြစ်ကုန် ငြားအံ့၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကြံအစည်တို့၏ ကြံစည်ကြောင်း၏ တည်ရာ ကို နှလုံး သွင်းရမည်။ ထိုအကြံအစည်တို့၏ ကြံစည်ကြောင်း၏ တည်ရာကို နှလုံး သွင်းသော ရဟန်းအား ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အကြံအစည်တို့သည် ကင်းပျောက် ကုန်၏၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ထိုအကြံအစည်တို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ သာလျှင် စိတ်သည် ကောင်းစွာ တည်၏၊ ကောင်းစွာ ငြိမ်ဝပ်၏၊ တစ်ခုတည်းသော အာရုံ ရှိ၏၊ တည်တံ့ လေ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောကျ်ားသည် လျင်မြန်စွာ သွားရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားအား "အဘယ့် ကြောင့် ငါသည် လျင်မြန်စွာ သွားရအံ့နည်း၊ ငါသည် ဖြည်းဖြည်း သွားရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု စိတ်

အကြံဖြစ်လျက် ဖြည်းဖြည်း သွားပြန် ရာ၏။ "အဘယ့်ကြောင့် ငါသည် ဖြည်းဖြည်း သွားရအံ့နည်း၊ ငါသည် ရပ်ရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု စိတ်အကြံ ဖြစ်လျက် ရပ်ပြန်ရာ၏။ "အဘယ့်ကြောင့် ငါသည် ရပ်အံ့နည်း၊ ငါသည် ထိုင်ရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု စိတ်အကြံ ဖြစ်လျက် ထိုင်ပြန် ရာ၏။ "အဘယ့်ကြောင့် ငါသည် ထိုင်ရအံ့နည်း၊ ငါသည် အိပ်ရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု စိတ်အကြံ ဖြစ်လျက် ထိုယောကျ်ားသည် အိပ်ပြန်ရာ၏။ ဤသို့လျှင် ထိုယောကျ်ားသည် ရုန့်ရင်း ရုန့်ရင်းသော ဣရိယာပုထ်ကို ကြဉ်၍ သိမ့်မွေ့ သိမ်မွေ့သော ဣရိယာပုထ်ကို ပြုရာ သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ထိုအကြံအစည်တို့ကို မအောက်မေ့ခြင်း နှလုံး မသွင်းခြင်းသို့ ရောက်သော ရဟန်းအား ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အကြံအစည်တို့သည် ပင်လျှင် အကယ်၍ ဖြစ်ကုန် ငြားအံ့၊ ထို အကြံအစည်တို့သည် ကင်းပျောက် ကုန်၏၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ထိုအကြံအစည်တို့ကို ပယ်ခြင်း ကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ သာလျှင် ကောင်းစွာ တည်၏၊ ကောင်းစွာ ငြိမ်ဝပ်၏၊ တစ်ခုတည်းသော အာရုံ ရှိ၏၊ တည်တံ့ လေ၏။ (၄)

၂၂၀။ရဟန်းတို့ ထိုအကြံအစည်တို့၏ ကြံစည်ကြောင်း၏ တည်ရာကို နှလုံးသွင်းသော ရဟန်းအား လည်း ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အကြံအစည်တို့သည် ပင်လျှင် ဖြစ်ကုန် ငြားအံ့၊ ထိုရဟန်းသည် သွားတို့ဖြင့် သွားကို ကြိတ်၍ (အံကြိတ်၍)၊ လျှာဖြင့် အာစောက်ကို ထိလျက် (တောက်ခေါက်လျက်) စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ဖိနှိပ် ရမည်၊ ဖျစ်ညှစ် ရမည်၊ ပင်ပန်း စေရမည်။ သွားတို့ဖြင့် သွားကို ကြိတ်၍၊ လျှာဖြင့် အာစောက်ကို ထိလျက် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို နှိပ်သော ဖျစ်ညှစ်သော ပင်ပန်းစေသော ရဟန်းအား ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အကြံ အစည်တို့သည် ကင်းပျောက် ကုန်၏၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ထိုအကြံအစည်တို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ သာလျှင် စိတ်သည် ကောင်းစွာ တည်၏၊ ကောင်းစွာ ငြိမ်ဝပ်၏၊ တစ်ခုတည်းသော အာရုံ ရှိ၏၊ တည်တံ့ လေ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အားရှိသော ယောကျ်ားသည် အားနည်းသော ယောကျ်ားကို ဦးခေါင်း၌ ဖြစ်စေ၊ လည်မျို၌ ဖြစ်စေ၊ ပခုံး၌ ဖြစ်စေ ကိုင်၍ ဖိနှိပ်ရာ၏၊ ဖျစ်ညှစ်ရာ၏၊ ပင်ပန်း စေရာ၏။ ဤအတူ ပင် ထိုအကြံအစည်တို့၏ ကြံစည်ကြောင်း၏ တည်ရာကို နှလုံးသွင်းသော ရဟန်းအားလည်း ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အကြံအစည်တို့သည် ပင်လျှင် အကယ်၍ ဖြစ်ကုန် ငြားအံ့၊ ထိုရဟန်းသည် သွားတို့ဖြင့် သွားကို ကြိတ်၍ လျှာဖြင့် အာစောက်ကို ထိလျက် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ဖိနှိပ်ရမည်၊ ဖျစ်ညှစ် ရမည်၊ ပင်ပန်း စေရမည်။ သွားတို့ဖြင့် သွားကို ကြိတ်၍၊ လျှာဖြင့် အာစောက်ကို ထိလျက် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ဖိနှိပ်သော ဖျစ်ညှစ်သော ပင်ပန်းစေသော ရဟန်းအား ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အကြံအစည်တို့သည် ကင်းပျောက် ကုန်၏၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ထိုအကြံအစည်တို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ သာလျှင် စိတ်သည် ကောင်းစွာ တည်၏၊ ကောင်းစွာ ငြိမ်ဝပ်၏၊ တစ်ခုတည်းသော အာရုံ ရှိ၏၊ တည်တံ့ လေ၏။

၂၂၁။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အကြောင်းတစ်ခုခုကို စွဲ၍ နှလုံး သွင်းသော ရဟန်းအား ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အကြံအစည်တို့သည် ဖြစ်ကုန် ငြားအံ့၊ ထိုအကြောင်းမှ တစ်ပါး အခြားကုသိုလ်နှင့် ယှဉ်စပ်သော အကြောင်းကို နှလုံး သွင်းသော ရဟန်းအား ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အကြံအစည်တို့သည် ကင်းပျောက် ကုန်၏၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ထိုအကြံအစည်တို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ သာလျှင် စိတ် သည် ကောင်းစွာ တည်၏၊ ကောင်းစွာ ငြိမ်ဝပ်၏၊ တစ်ခုတည်းသော အာရုံ ရှိ၏၊ တည်တံ့ လေ၏။

ထိုအကြံအစည်တို့၏ အပြစ်ကို စူးစမ်း ဆင်ခြင်သော ရဟန်းအားလည်း ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အကြံအစည်တို့သည် ကင်းပျောက် ကုန်၏၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ထိုအကြံအစည်တို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ သာလျှင် စိတ်သည် ကောင်းစွာ တည်၏၊ ကောင်းစွာ ငြိမ်ဝပ်၏၊ တစ်ခုတည်းသော အာရုံ ရှိ၏၊ တည်တံ့ လေ၏။

ထိုအကြံအစည်တို့ကို မအောက်မေ့ခြင်း နှလုံး မသွင်းခြင်းသို့ ရောက်သော ရဟန်းအားလည်း ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အကြံအစည်တို့သည် ကင်းပျောက် ကုန်၏၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ထိုအကြံအစည်တို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ သာလျှင် စိတ်သည် ကောင်းစွာ တည်၏၊ ကောင်းစွာ ငြိမ်ဝပ်၏၊ တစ်ခုတည်းသော အာရုံ ရှိ၏၊ တည်တံ့ လေ၏။

ထိုအကြံအစည်တို့၏ ကြံစည်ကြောင်း၏ တည်ရာကို နှလုံး သွင်းသော ရဟန်းအားလည်း ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အကြံအစည်တို့သည် ကင်းပျောက် ကုန်၏၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ထိုအကြံအစည်တို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ သာလျှင် စိတ်သည် ကောင်းစွာ တည်၏၊ ကောင်းစွာ ငြိမ်ဝပ်၏၊ တစ်ခုတည်းသော အာရုံ ရှိ၏၊ တည်တံ့ လေ၏။

သွားတို့ဖြင့် သွားကို ကြိတ်၍ (အံကြိတ်၍)၊ လျှာဖြင့် အာစောက်ကို ထိလျက် (တောက်ခေါက်လျက်) စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ဖိနှိပ်သော ဖျစ်ညှစ်သော ပင်ပန်းစေသော ရဟန်းအား ရာဂ ဒေါသ မောဟနှင့် ယှဉ်စပ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် အကြံအစည်တို့သည် ကင်းပျောက် ကုန်၏၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ထိုအကြံအစည်တို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ သာလျှင် စိတ်သည် ကောင်းစွာ တည်၏၊ ကောင်းစွာ ငြိမ်ဝပ်၏၊ တစ်ခုတည်းသော အာရုံ ရှိ၏၊ တည်တံ့ လေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို အကြံအစည်တို့၏ အလှည့်အားဖြင့် ဖြစ်သော လမ်းကြောင်းတို့၌ လေ့ကျက်ပြီးသော ရဟန်းဟု ခေါ်ဆို ထိုက်၏၊ အကြင် အကြံအစည်ကို အလိုရှိအံ့၊ ထိုအကြံအစည်ကို ကြံစည် လတ္တံ့။ အကြင် အကြံအစည်ကို အလိုမရှိအံ့၊ ထိုအကြံအစည်ကို မကြံစည် လတ္တံ့။ (ထိုရဟန်းသည်) တပ်မက်ခြင်းကို ဖြတ်ပြီးပြီ၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်း 'သံယောဇဉ်'ကို ဖြေပြီးပြီ၊ ကောင်းစွာ မာနကိုသိ (မြင်ပယ်ရှား) ခြင်းကြောင့် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုပြီး ဖြစ်လေပြီ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော် မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်ကြ ကုန်၏။

ဆယ်ခုမြောက် ဝိတက္ကသဏ္ဌာနသုတ်ပြီး၏။

နှစ်ခုမြောက် သီဟနာဒဝဂ်ပြီး၏။

သီဟနာဒဝဂ်၏ သုတ်အကျဉ်းချုပ်

စူဠသီဟနာဒသုတ်၊ မဟာသီဟနာဒသုတ်၊ မဟာဒုက္ခက္ခန္ဓသုတ်၊ စူဠဒုက္ခက္ခန္ဓသုတ်၊ အနုမာနသုတ်၊ စေတောခိလသုတ်၊ ဝနပတ္ထသုတ်၊ မဓုပိဏ္ဍိကသုတ်၊ ဒွေဓာဝိတက္ကသုတ်၊ တစ်ဖန် ငါးပါးသော အကြောင်းတို့ကို ဆိုရာဖြစ်သော ဝိတက္ကသဏ္ဌာနသုတ်၊ ဤသို့ အကြင် ဒုတိယဝဂ်ကို ဟောတော် မူအပ်၏။ ဤသည်ကား ထိုဒုတိယဝဂ်၏ အကျဉ်းချုပ်တည်း။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၃ - ဩပမ္မဝဂ် ===

၁ - ကကစူပမသုတ်

၂၂၂။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်မောဠိယဖဂ္ဂုနသည် ရဟန်းမိန်းမတို့နှင့် အတူ စည်းမဲ့ ကမ်းမဲ့ (အလွန် ကြာမြင့်စွာ) ရောနှောလျက် နေ၏။ ဤဆိုလတ္တံ့သော နည်းဖြင့် အသျှင်မောဠိယဖဂ္ဂုနသည် ရဟန်းမိန်းမတို့နှင့် အတူ ရောနှောလျက် နေ၏။ တစ်စုံ တစ်ယောက်သော ရဟန်းသည် အသျှင်မောဠိယဖဂ္ဂုန၏ မျက်မှောက်၌ ထိုရဟန်း မိန်းမတို့၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ပြောဆိုခဲ့လျှင် အသျှင်မောဠိယဖဂ္ဂုနသည် အမျက်ထွက်လျက် နှလုံး မသာခြင်း ရှိသဖြင့် ခိုက်ရန် ငြင်းခုံမှုကို ပြု၏။ တစ်စုံ တစ်ဦးသော ရဟန်းသည် ထိုရဟန်း မိန်းမတို့၏ မျက်မှောက်၌ အသျှင်မောဠိယဖဂ္ဂုန၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ပြောဆိုခဲ့လျှင်လည်း ထိုရဟန်း မိန်းမတို့သည် အမျက်ထွက် ကုန်လျက် နှလုံး မသာခြင်း ရှိသဖြင့် ခိုက်ရန် ငြင်းခုံမှုကို ပြုကြ ကုန်၏။ ဤဆိုခဲ့သည့် အတိုင်း အသျှင်မောဠိယဖဂ္ဂုနသည် ရဟန်း မိန်းမတို့နှင့် အတူ ရောနှောလျက် နေ၏။

ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိသေစွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်ကာ-

"အသျှင်ဘုရား အသျှင် မောဠိယဖဂ္ဂုနသည် ရဟန်းမိန်းမတို့နှင့် အတူ စည်းမဲ့ ကမ်းမဲ့ (အလွန် ကြာမြင့်စွာ) ရောနှောလျက် နေပါသည်။ အသျှင်ဘုရား ဤဆို လတ္တံ့သော နည်းဖြင့် အသျှင် မောဠိယဖဂ္ဂုနသည် ရဟန်း မိန်းမတို့နှင့် အတူ ရောနှောလျက် နေပါသည်။ တစ်စုံ တစ်ဦးသော ရဟန်းသည် အသျှင်မောဠိယဖဂ္ဂုန၏ မျက်မှောက်၌ ထိုရဟန်း မိန်းမတို့၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ပြောဆိုခဲ့လျှင် အသျှင်မောဠိယဖဂ္ဂုနသည် အမျက်ထွက်လျက် နှလုံး မသာခြင်း ရှိသဖြင့် ခိုက်ရန် ငြင်းခုံမှုကို ပြုပါ၏။ တစ်စုံ တစ်ဦးသော ရဟန်းသည် ထိုရဟန်း မိန်းမတို့၏ မျက်မှောက်၌ အသျှင်မောဠိယဖဂ္ဂုန၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ပြောဆိုခဲ့လျှင် ထိုရဟန်း မိန်းမတို့သည် အမျက်ထွက် ကုန်လျက် နှလုံး မသာခြင်း ရှိသဖြင့် ခိုက်ရန် ငြင်းခုံမှုကို ပြုကြ ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ဤဆိုခဲ့သည့် အတိုင်း အသျှင်မောဠိယဖဂ္ဂုန သည် ရဟန်းမိန်းမတို့နှင့် အတူ ရောနှောလျက် နေပါသည်" ဟု လျှောက်၏။

၂၂၃။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်း တစ်ပါးကို "ရဟန်း သင်လာလော့၊ ငါ့အမိန့်ဖြင့် 'ငါ့သျှင်ဖဂ္ဂုန မြတ်စွာဘုရားက သင့်ကို ခေါ်တော်မူ၏' ဟု မောဠိယဖဂ္ဂုန ရဟန်းကို သိစေလော့" ဟူ၍ မိန့်တော်မူ၏။ "ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား" ဟု ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၍ အသျှင် မောဠိယဖဂ္ဂုနထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် "ငါ့သျှင် ဖဂ္ဂုန မြတ်စွာဘုရားက သင့်ကို ခေါ်တော်မူ၏" ဟု ပြောဆို၏။ "ကောင်းပါပြီ ငါ့သျှင်" ဟု ထိုရဟန်းအား ပြန်ကြား၍ မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရှိသေစွာ ရှိခိုးလျက် သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်မောဠိယဖဂ္ဂုနအား မြတ်စွာဘုရားသည်-

ဖဂ္ဂုန သင်သည် ရဟန်းမိန်းမတို့နှင့် အတူ စည်းမဲ့ ကမ်းမဲ့ (အလွန် ကြာမြင့်စွာ) ရောနှောလျက် နေသတတ်။ ဖဂ္ဂုန သင်သည် ဤဆို လတ္တံ့သော နည်းဖြင့် ရဟန်းမိန်းမတို့နှင့် အတူ ရောနှောလျက် နေသတတ်။ တစ်စုံ တစ်ဦးသော ရဟန်းသည် သင့်မျက်မှောက်၌ ထိုရဟန်း မိန်းမတို့၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ပြောဆိုခဲ့လျှင် သင်သည် အမျက်ထွက်လျက် နှလုံး မသာခြင်း ရှိသဖြင့် ခိုက်ရန် ငြင်းခုံမှုကို ပြုသတတ်။ တစ်စုံ တစ်ဦးသော ရဟန်းသည် ထိုရဟန်း မိန်းမတို့၏ မျက်မှောက်၌ သင်၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ပြောဆိုခဲ့

လျှင် ထိုရဟန်း မိန်းမတို့သည် အမျက်ထွက် ကုန်လျက် နှလုံး မသာခြင်း ရှိသဖြင့် ခိုက်ရန် ငြင်းခုံမှုကို ပြုကြကုန် သတတ်။ ဖဂ္ဂုန ဤဆိုခဲ့သည့် အတိုင်း သင်သည် ရဟန်းမိန်းမတို့နှင့် အတူ ရောနှောလျက် နေသတတ် ဟု ဤသို့ ကြားရသည်မှာ မှန်သလော ဟု မိန့်တော်မူ၏။

မှန်ပါသည် အသျှင်ဘုရား ဟု လျှောက်ကြား၏။ ဖဂ္ဂုန အမျိုးကောင်းသား ဖြစ်သော သင်သည် ယုံကြည်ခြင်း 'သဒ္ဓါ' ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်သည် မဟုတ်လော ဟု မိန့်တော်မူ၏။ မှန်ပါသည် အသျှင်ဘုရား ဟု လျှောက်ကြား၏။

၂၂၄။ ဖဂ္ဂုန ယုံကြည်ခြင်း 'သဒ္ဓါ' ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်သည့် အမျိုးကောင်းသား ဖြစ်သော သင့်အား ရဟန်းမိန်းမတို့နှင့် အတူ စည်းမဲ့ ကမ်းမဲ့ (အလွန် ကြာမြင့်စွာ) ရောနှောလျက် နေခြင်းသည် မလျောက်ပတ်။

ဖဂ္ဂုန ထို့ကြောင့် တစ်စုံ တစ်ယောက်သော သူသည် သင့်မျက်မှောက်၌ ထိုရဟန်းမိန်းမတို့၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ပြောဆိုခဲ့လျှင် သင်သည် (ဖြစ်ပေါ်လာမည့်) ကာမဂုဏ်တို့ကို မှီသော အလိုဆန္ဒ, ကာမ ဂုဏ်တို့ကို မှီသော အကြံအစည်တို့ကို ပယ်စွန့်ရာ၏။ ဖဂ္ဂုန ထိုသို့ ပယ်စွန့်ရာ၌လည်း သင်သည် ဤသို့ ကျင့်ရမည် "ငါ့စိတ်သည် ဖောက်ပြန်မှု မဖြစ် လတ္တံ့၊ ယုတ်မာသော စကားကိုလည်း မမြွက်ဆိုအံ့၊ အစီးအပွားဖြင့် ငဲ့ညှာလျက်လည်း မေတ္တာစိတ် ရှိသည် ဖြစ်၍ ပြစ်မှားသော စိတ်မရှိဘဲ နေအံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်သည် ကျင့်ရမည်။

ဖဂ္ဂုန ထို့ကြောင့် တစ်စုံ တစ်ယောက်သော သူသည် သင့်မျက်မှောက်၌ ထိုရဟန်းမိန်းမတို့အား လက်ဖြင့် ပုတ်ခတ် ငြားအံ့၊ ခဲဖြင့် သော်လည်း ပစ်ခတ် ငြားအံ့၊ တုတ်ဖြင့် သော်လည်း ရိုက်ပုတ် ငြားအံ့၊ ဓား လက်နက်ဖြင့် သော်လည်း ထိုးခုတ် ငြားအံ့။ ဖဂ္ဂုန ထိုသို့ ပြုရာ၌လည်း သင်သည် (ဖြစ်ပေါ်လာ မည့်) ကာမဂုဏ်တို့ကို မှီသော အလိုဆန္ဒ, ကာမဂုဏ်တို့ကို မှီသော အကြံအစည်တို့ကို ပယ်စွန့်ရာ၏။ ထိုသို့ ပယ်စွန့်ရာ၌လည်း သင်သည် ဤသို့ ကျင့်ရမည်၊ "ငါ့စိတ်သည် ဖောက်ပြန်မှု မဖြစ် လတ္တံ့၊ ယုတ်မာသော စကားကိုလည်း မမြွက်ဆိုအံ့၊ အစီးအပွားဖြင့် ငဲ့ညှာလျက်လည်း မေတ္တာစိတ် ရှိသည် ဖြစ်၍ ပြစ်မှားသောစိတ် မရှိဘဲ နေအံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်သည် ကျင့်ရမည်။

ဖဂ္ဂုန ထို့ကြောင့် တစ်စုံ တစ်ယောက်သော သူသည် သင့်မျက်မှောက်၌ သင်၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ပြောဆိုခဲ့လျှင် သင်သည် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် ကာမဂုဏ်တို့ကို မှီသော အလိုဆန္ဒ, ကာမဂုဏ်တို့ကို မှီသော အကြံအစည်တို့ကို ပယ်စွန့်ရာ၏။ ထိုသို့ ပယ်စွန့်ရာ၌လည်း သင်သည် ဤသို့ ကျင့်ရမည်၊ "ငါ့စိတ်သည် ဖောက်ပြန်မှု မဖြစ် လတ္တံ့၊ ယုတ်မာသော စကားကိုလည်း မမြွက်ဆိုအံ့၊ အစီးအပွားဖြင့် ငဲ့ညှာလျက် လည်း မေတ္တာစိတ် ရှိသည် ဖြစ်၍ ပြစ်မှားသော စိတ် မရှိဘဲ နေအံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်သည် ကျင့်ရ မည်။

ဖဂ္ဂုန ထို့ကြောင့် သင့်အား တစ်စုံ တစ်ယောက်သော သူသည် လက်ဖြင့် ပုတ်ခတ် ငြားအံ့၊ ခဲဖြင့် သော်လည်း ပစ်ခတ် ငြားအံ့၊ တုတ်ဖြင့် သော်လည်း ရိုက်ပုတ် ငြားအံ့၊ ဓား လက်နက်ဖြင့် သော်လည်း ထိုးခုတ် ငြားအံ့၊ ထိုသို့ ပြုရာ၌လည်း သင်သည် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် ကာမဂုဏ်တို့ကို မှီသော အလိုဆန္ဒ, ကာမဂုဏ်တို့ကို မှီသော အကြံအစည်တို့ကို ပယ်စွန့်ရာ၏။ ထိုသို့ ပယ်စွန့်ရာ၌လည်း သင်သည် ဤသို့ ကျင့်ရမည် "ငါ့စိတ်သည် ဖောက်ပြန်မှု မဖြစ် လတ္တံ့၊ ယုတ်မာသော စကားကိုလည်း မမြွက်ဆိုအံ့၊ အစီးအပွားဖြင့် ငဲ့ညှာလျက်လည်း မေတ္တာစိတ် ရှိသည် ဖြစ်၍ ပြစ်မှားသော စိတ် မရှိဘဲ နေအံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်သည် ကျင့်ရမည် ဟု ဟောကြားတော် မူ၏။

၂၂၅။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို- ရဟန်းတို့ အခါတစ်ပါး၌ ရဟန်းတို့သည် ငါ့စိတ်ကို နှစ်သက် စေကုန်ဘိ၏ တကား။ ရဟန်းတို့ ဤအချိန်က ငါသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့ ငါသည် တစ်ထပ်တည်းသာ စားအပ်သော ဘောဇဉ်ကို ဘုဉ်းပေး၏၊ ရဟန်းတို့ ငါသည် တစ်ထပ်တည်း သာ စားအပ်သော ဘောဇဉ်ကို ဘုဉ်းပေးသော် အနာရောဂါ ကင်းသည်၏ အဖြစ် ကျန်းမာသည်၏

အဖြစ် ပေါ့ပါး သန့်စွမ်းသည်၏ အဖြစ် ချမ်းသာစွာ နေရသည်၏ အဖြစ်ကို ကောင်းစွာ သိ၏။ ရဟန်းတို့ လာကြကုန်၊ သင်တို့လည်း တစ်ထပ်တည်းသာ စားအပ်သော ဘောဇဉ်ကို စားကြကုန်လော့၊ သင်တို့ လည်း တစ်ထပ်တည်းသာ စားအပ်သော ဘောဇဉ်ကို စားကြသောကြောင့် အနာရောဂါ ကင်းသည်၏ အဖြစ် ကျန်းမာသည်၏ အဖြစ် ပေါ့ပါး သန့်စွမ်းသည်၏ အဖြစ် ချမ်းသာစွာ နေရသည်၏ အဖြစ်ကို ကောင်းစွာ သိကြကုန် လတ္တံ့" ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ထိုရဟန်းတို့၌ ဆုံးမမှုကို ပြုခဲ့ရ သည် မဟုတ်၊ သတိ ပေးရုံမျှသာ ဖြစ်ခဲ့၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား မြေညီ၍ လမ်းလေးခွဆုံရာ လမ်းမကြီး၌ လက်လှမ်းမှီ ထားအပ်သော နှင်တံ ရှိသော (အာဇာနည်) မြင်းကသော ရထားသည် ကလျက် တည်ရာ၏။ ဆုံးမသင့်သော မြင်းတို့ကို ဆုံးမတတ်သော ကျွမ်းကျင်သူ မြင်းဆရာသည် ထိုရထားကို တက်စီးပြီးလျှင် လက်ဝဲလက်ဖြင့် ကြိုးတို့ကို ကိုင်၍ လက်ယာလက်ဖြင့် နှင်တံကို ကိုင်လျက် အလိုရှိရာ လမ်းသို့ အလိုရှိတိုင်း ဖြောင့်ဖြောင့်လည်း မောင်းနှင်ရာ သကဲ့သို့ ပြန်လှည့်၍လည်း မောင်းနှင်ရာ သကဲ့သို့ ဤအတူပင် ငါ့မှာ ထိုရဟန်းတို့၌ ဆုံးမမှုကို ပြုခဲ့ရသည် မဟုတ်၊ သတိ ပေးရုံမျှသာ ဖြစ်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် သင်တို့သည်လည်း အကုသိုလ်ကို ပယ်စွန့်ကြကုန်၊ ကုသိုလ် တရားတို့၌ အားထုတ်ခြင်းကို ပြုကြကုန်။ ဤသို့ အားထုတ်ကြ ကုန်သော် သင်တို့သည်လည်း ဤသာသနာတော်၌ ကြီးပွားစည်ပင် ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန် လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ရွာနိဂုံးတို့၏ မနီးမဝေး၌ အင်ကြင်းတောကြီးသည် ရှိ၏၊ ထိုအင်ကြင်း တောကြီးကို ကြက်ဆူပင်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းရာ၏။ ထိုတော၏ အကျိုးစီးပွားနှင့် ဘေးကင်းမှုကို အလိုရှိသည့် တစ်စုံ တစ်ယောက်သော လူသည် ရှိလေရာ၏။ ထိုလူသည် ကောက်ကွေးသော အင်ကြင်းပင်ပျို ဩဇာ ကင်းသော အင်ကြင်းပင်တို့ကို ဖြတ်တောက်၍ အပသို့ ထုတ်ဆောင်ပြီးလျှင် တောအတွင်း၌ ကောင်းစွာ ရှင်းလင်း သုတ်သင်ရာ၏၊ ဖြောင့်သော အင်ကြင်းပင် ကောင်းစွာ ပေါက်သော အင်ကြင်းပင်ပျိုတို့ကို ကြီးပွားအောင် ပြုစုရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သုတ်သင် ပြုစုခဲ့သော် ထိုအင်ကြင်းတောသည် နောက် အခါ၌ ကြီးပွားစည်ပင် ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရာ သကဲ့သို့ ဤအတူပင် သင်တို့သည်လည်း အကုသိုလ် ကို ပယ်စွန့်ကြကုန်၊ ကုသိုလ် တရားတို့၌ အားထုတ်ခြင်းကို ပြုကြကုန်။ ဤသို့ အားထုတ်ကြ ကုန်သော် သင်တို့သည်လည်း ဤသာသနာတော်၌ ကြီးပွား စည်ပင် ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန် လတ္တံ့။

၂၂၆။ ရဟန်းတို့ ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား ဤသာဝတ္ထိပြည်၌ ပင်လျှင် ဝေဒေဟိကာ မည်သော အိမ်ရှင်မသည် ရှိ၏။ "ဝေဒေဟိကာ အိမ်ရှင်မသည် နူးညံ့ သိမ်မွေ့၏၊ နှိမ့်ချ တတ်၏၊ ငြိမ်းအေးမှု ရှိ၏" ဟု ဝေဒေဟိကာမည်သော အိမ်ရှင်မ၏ သတင်းကောင်း ကျော်စောသံသည် ပျံ့နှံ့ သွားလေ၏။ ရဟန်းတို့ ဝေဒဟိကာ အိမ်ရှင်မအား ကျွမ်းကျင် လိမ္မာ၍ ပျင်းရိခြင်း မရှိဘဲ အိမ်မှုကိစ္စကို ကောင်းစွာ ပြု စီရင်တတ်သည့် ကာဠီမည်သော ကျွန်မသည် ရှိ၏။

ထိုအခါ ကာဠီကျွန်မအား ဤသို့ အကြံဖြစ်၏၊ "ဝေဒေဟိကာ အိမ်ရှင်မသည် နူးညံ့ သိမ်မွေ့၏၊ နှိမ့်ချ တတ်၏ ငြိမ်းအေးမှု ရှိ၏" ဟု ဤသို့ ငါ့အရှင်မ၏ သတင်းကောင်း ကျော်စောသံသည် ပျံ့နှံ့ တက်၏။ အသို့နည်း ငါ့အရှင်မသည် မိမိသန္တာန်၌ အမျက်ဒေါသ ရှိလျက် သာလျှင် ထင်စွာ မပြု သလော၊ သို့မဟုတ် မရှိ၍ပင် ထင်စွာ မပြုသလော၊ သို့မဟုတ် ငါကပင် ထိုအိမ်မှု ကိစ္စတို့ကို ကောင်းစွာ ပြု စီရင်သောကြောင့် ငါ့အရှင်မသည် မိမိသန္တာန်၌ အမျက်ဒေါသ ရှိလျက် သာလျှင် ထင်စွာ မပြုလေ သလော၊ မရှိသောကြောင့် ထင်စွာ မပြုသည် မဟုတ်လေ သလော။ ငါသည် အရှင်မကို စုံစမ်းရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု (အကြံ ဖြစ်၏)။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ကာဠီကျွန်မသည် နေမြင့်မှ ထ၏။ ထိုအခါ ဝေဒေဟိကာ အိမ်ရှင်မသည် ကာဠီကျွန်မကို "ဟယ် ကျွန်မကာဠီ" ဟု ခေါ်၏။ အရှင်မ အဘယ်ပါနည်း ဟု ပြန်ကြား၏။ ကျွန်မ အဘယ်ကြောင့် နေမြင့်မှ ထသနည်း ဟု မေး၏။ အရှင်မ တစ်စုံ တစ်ခုသော အကြောင်း မရှိပါ ဟု ပြန်ကြား၏။ "သယ်တစ်စုံ တစ်ခုသော အကြောင်း စင်စစ် မရှိဘဲ ကျွန်ယုတ်မ သည် နေမြင့်မှ ထရာ သလော" ဟု (ဆိုကာ) အမျက်ထွက်လျက် မနှစ်သက်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ မျက်မှောင် ကြုတ်ခြင်းကို ပြု၏။

ရဟန်းတို့ ထိုကာဠီကျွန်မအား ဤသို့ အကြံဖြစ်၏၊ “ငါ့အရှင်မသည် မိမိသန္တာန်၌ အမျက် ဒေါသ ရှိလျက် သာလျှင် ထင်စွာ မပြုခြင်း ဖြစ်ခဲ့၏၊ မရှိသောကြောင့် ထင်စွာ မပြုသည်ကား မဟုတ်။ ငါသည် ပင်လျှင် ထိုအိမ်မှု ကိစ္စတို့ကို ကောင်းစွာပြု စီရင်သောကြောင့် ငါ့အရှင်မသည် မိမိသန္တာန်၌ အမျက် ဒေါသ ရှိလျက် သာလျှင် ထင်စွာ မပြုခြင်း ဖြစ်ခဲ့၏၊ မရှိသောကြောင့် ထင်စွာ မပြုသည် မဟုတ်။ ထို့ထက် အလွန် အရှင်မကို စုံစမ်းရမူ ကောင်းပေမည်” ဟု (အကြံ ဖြစ်၏)။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ကာဠီ ကျွန်မသည် အလွန် နေမြင့်မှ သာလျှင် ထ၏။ ထိုအခါ ဝေဒေဟိကာ အိမ်ရှင်မသည် ကာဠီ ကျွန်မကို “ဟယ် ကျွန်မကာဠီ” ဟု ခေါ်၏။ အရှင်မ အဘယ်ပါနည်း ဟု ပြန်ကြား၏။ “ကျွန်မ အဘယ်ကြောင့် နေမြင့်မှ ထသနည်း ဟု မေး၏။ အရှင်မ တစ်စုံ တစ်ခုသော အကြောင်း မရှိပါ ဟု ပြန်ကြား၏။ “သယ် တစ်စုံ တစ်ခုသော အကြောင်း စင်စစ် မရှိဘဲ ကျွန်ယုတ်မသည် နေမြင့်မှ ထရာသလော” ဟု (ဆိုကာ) အမျက်ထွက်လျက် မနှစ်သက်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ မနှစ်မြို့ဖွယ် စကားကို ပြောဆို၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ကာဠီကျွန်မအား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပြန်၏၊ “ငါ့အရှင်မသည် မိမိသန္တာန်၌ အမျက် ဒေါသ ရှိလျက် သာလျှင် ထင်စွာ မပြုခြင်း ဖြစ်ခဲ့၏၊ မရှိသောကြောင့် ထင်စွာ မပြုသည် မဟုတ်ပေ ငါသည် ပင်လျှင် ထိုအိမ်မှု ကိစ္စတို့ကို ကောင်းစွာပြု စီရင်သောကြောင့် ငါ့အရှင်မသည် မိမိသန္တာန်၌ အမျက်ဒေါသ ရှိလျက် သာလျှင် ထင်စွာ မပြုခြင်း ဖြစ်ခဲ့၏၊ မရှိသောကြောင့် ထင်စွာ မပြုသည် မဟုတ်။ ထို့ထက် အလွန် အရှင်မကို စုံစမ်းရမူ ကောင်းပေမည်” ဟု (အကြံ ဖြစ်ပြန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ကာဠီ ကျွန်မသည် အလွန် နေမြင့်မှ သာလျှင် ထ၏။ ထိုအခါ ဝေဒေဟိကာ အိမ်ရှင်မသည် ကာဠီ ကျွန်မကို “ဟယ် ကျွန်မကာဠီ” ဟု ခေါ်၏။ အရှင်မ အဘယ်ပါနည်း ဟု ပြန်ကြား၏။ “ကျွန်မ အဘယ်ကြောင့် နေမြင့်မှ ထသနည်း ဟု မေး၏။ အရှင်မ တစ်စုံ တစ်ခုသော အကြောင်း မရှိပါ ဟု ပြန်ကြား၏။ “သယ် တစ်စုံ တစ်ခုသော အကြောင်း စင်စစ် မရှိဘဲ ကျွန်ယုတ်မသည် နေမြင့်မှ ထရ သလော” ဟု ဆိုကာ အမျက်ထွက်လျက် မနှစ်သက်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ တံခါးကျင် (မင်းတုပ်) ဖြင့် ဦးခေါင်းကို ရိုက်နှက် သောကြောင့် ဦးခေါင်း ကွဲလေ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ကာဠီ ကျွန်မသည် ဦးခေါင်းကွဲ သည် ဖြစ်၍ သွေးစီး ကျလျက် “အရှင်မတို့ နူးညံ့ သိမ်မွေ့သူ၏ ပြုမူပုံကို ကြည့်ရှု ကြပါကုန်၊ အရှင်မတို့ နှိမ့်ချ တတ်သူ၏ ပြုမူပုံကို ကြည့်ရှု ကြပါကုန်၊ အရှင်မတို့ ငြိမ်းအေးမှု ရှိသူ၏ ပြုမူပုံကို ကြည့်ရှု ကြပါကုန်၊ အဘယ့်ကြောင့်လျှင် တစ်ယောက်တည်းသော ကျွန်မအား ‘နေမြင့်မှထသနည်း’ဟု အမျက်ထွက်လျက် မနှစ်သက်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ‘သင့်ဦးခေါင်း ကွဲပေတော့’ ဟု တံခါးကျင် (မင်းတုပ်) ဖြင့် ဦးခေါင်းကို ရိုက်ရက်ဘိ သနည်း” ဟု အိမ်နီးချင်းတို့ကို တိုင်တန်း ပြောဆို၏။

ရဟန်းတို့ နောင်အခါ၌ “ဝေဒေဟိကာ အိမ်ရှင်မသည် ကြမ်းတမ်းသူတည်း၊ နှိမ့်ချသူ မဟုတ်၊ ငြိမ်းအေးသူ မဟုတ်” ဟု ဝေဒေဟိကာ အိမ်ရှင်မ၏ သတင်းဆိုး ကျော်စောသံသည် ပျံ့နှံ့ သွားလေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်းသည် စိတ် မနှစ်သက်ဖွယ် စကား လမ်းကြောင်းများ မတွေ့ထိသေး သမျှ အလွန် နူးညံ့သူ အလွန် နှိမ့်ချသူ အလွန် ငြိမ်းအေးသူ ဖြစ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ စိတ် မနှစ်သက်ဖွယ် စကား လမ်းကြောင်းများ တွေ့ထိသော အခါမှ သာလျှင် ရဟန်းကို နူးညံ့သူ နှိမ့်ချသူ ငြိမ်းအေးသူ ဟု သိရမည်။ ရဟန်းတို့ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင် ဟူသော အကြောင်းကြောင့် အပြောအဆို လွယ်သူ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော ရဟန်းကို အပြောအဆို လွယ်သူ ဟု ငါမဆိုပေ။ ထိုသို့ မဆိုခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုသင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံး အဆောင်တို့ကို မရသည် ရှိသော် အပြောအဆို လွယ်သူ၏ အဖြစ်သို့ မရောက် သောကြောင့်တည်း။ ရဟန်းတို့ တရားကို သာလျှင် အရိုအသေ ပြုလျက် တရားကို သာလျှင် အလေးပြုလျက် တရားကို သာလျှင် မြတ်နိုး

ပူဇော်လျက် တုပ်ဝပ် ရိုကြိုးလျက် အပြောအဆို လွယ်သူ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော ရဟန်းကို သာလျှင် အပြောအဆို လွယ်သူ ဟု ငါဆိုပေ၏။ ထို့ကြောင့် "တရားကို သာလျှင် အရိုအသေ ပြုလျက် တရားကို သာလျှင် အလေးပြုလျက် တရားကို သာလျှင် မြတ်နိုး ပူဇော်လျက် တုပ်ဝပ် ရိုကြိုးလျက် အပြောအဆို လွယ်သူ ဖြစ်ကြ ကုန်အံ့၊ အပြောအဆို လွယ်သူ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ကြ ကုန်အံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်။

၂၂၇။ရဟန်းတို့ သင့်လျော်သော အခါအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ မသင့်လျော်သော အခါအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဟုတ်မှန်သော အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ မဟုတ် မမှန်သော အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ သိမ်မွေ့သော အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ကြမ်းတမ်းသော အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အကျိုး (အကြောင်း) နှင့် စပ်သော အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အကျိုး(အကြောင်း)နှင့် မစပ်သော အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ မေတ္တာစိတ် ရှိကုန်၍ လည်းကောင်း၊ ပြစ်မှားသော စိတ်ရှိ ကုန်၍ လည်းကောင်း သင်တို့ကို သူတစ်ပါး တို့က ပြောဆိုမူ ပြောဆို နိုင်ရာသော စကား လမ်းကြောင်းတို့ကား ဤဆိုမည့် ငါးပါးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ သင့်လျော်သောအခါ အားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ မသင့်လျော်သောအခါ အားဖြင့် ဖြစ်စေ သူတစ်ပါး တို့က ပြောဆိုမူ ပြောဆို ကုန်ရာ၏၊ ဟုတ်မှန်သော အားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ မဟုတ်မမှန်သော အားဖြင့် ဖြစ်စေ သူတစ်ပါးတို့က ပြောဆိုမူ ပြောဆို ကုန်ရာ၏၊ သိမ်မွေ့သော အားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ကြမ်းတမ်းသော အားဖြင့် ဖြစ်စေ သူတစ်ပါးတို့က ပြောဆိုမူ ပြောဆို ကုန်ရာ၏၊ အကျိုး (အကြောင်း) နှင့် စပ်သော အားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အကျိုး (အကြောင်း) နှင့်မစပ်သော အားဖြင့် ဖြစ်စေ သူတစ်ပါးတို့က ပြောဆိုမူ ပြောဆို ကုန်ရာ၏၊ မေတ္တာစိတ် ရှိကုန်၍ ဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှားသော စိတ် ရှိကုန်၍ ဖြစ်စေ၊ သူတစ်ပါးတို့က ပြောဆိုမူ ပြောဆို ကုန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသို့ (ပြောဆိုရာ) စကား လမ်းကြောင်းတို့၌လည်း သင်တို့သည် ဤသို့ ကျင့်ရမည်၊ "ငါတို့၏ စိတ်သည် ဖောက်ပြန်မှု မဖြစ် လတ္တံ့၊ ယုတ်ညံ့သော စကားကိုလည်း မမြွက်ဆိုကြ ကုန်အံ့၊ အစီးအပွားဖြင့် ငဲ့ညှာကြ ကုန်လျက်လည်း မေတ္တာစိတ် ရှိကြကုန်၍ ပြစ်မှားသောစိတ် မရှိကြဘဲ နေကြကုန်အံ့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း မေတ္တာနှင့် တကွဖြစ်သော စိတ်ဖြင့် ဖြန့်၍ နေကြကုန်အံ့၊ အကြွင်းမဲ့ သတ္တဝါ အားလုံးကိုလည်း ထိုမေတ္တာစိတ်၏ အာရုံ ပြုလုပ်လျက် ပြန့်ပြောသော မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော အပိုင်းအခြား ပမာဏ မရှိသော ရန်မရှိသော ဆင်းရဲခြင်း မရှိသော မေတ္တာနှင့်တကွ ဖြစ်သော စိတ်ဖြင့် ဖြန့်၍ နေကြကုန်အံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်။

၂၂၈။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောကျ်ားသည် ပေါက်တူးခြင်း တောင်းကို ယူ၍ လာပြီးလျှင် "ငါသည် ဤမြေကြီးကို မြေကြီး မဟုတ်အောင် ပြုတော့အံ့" ဟု ပြောဆိုရာ၏။ ထိုယောကျ်ားသည် "မြေကြီး မဟုတ်သည် ဖြစ်လော့၊ မြေကြီး မဟုတ်သည် ဖြစ်လော့" ဟု ထိုထိုအရပ်၌ တူးဆွ ရာ၏၊ ထိုထို အရပ်၌။ ကဲဖြန့်ရာ၏၊ ထိုထို အရပ်၌ တံတွေး ထွေးရာ၏၊ ထိုထို အရပ်၌ ကျင်ငယ် စွန့်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအကြောင်းကို အဘယ်သို့ ထင်မှတ်ကြကုန် သနည်း၊ ထိုယောကျ်ားသည် ဤမြေကြီးကို မြေကြီး မဟုတ်အောင် ပြုနိုင်ရာ သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဤအကြောင်းသည် မဖြစ်နိုင်ပါ။ ထိုသို့ မဖြစ်နိုင်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။

အသျှင်ဘုရား ဤမြေကြီးသည် ထုထည် ထူထဲ၍ (အနံ) အပိုင်းအခြား ပမာဏ မရှိသောကြောင့် ထိုမြေကြီးကို မြေကြီး မဟုတ်အောင် ပြုရန် မလွယ်ပါ။ ထိုယောကျ်ားသည် ပင်ပန်းရုံ ဆင်းရဲရုံ မျှသာ ဖြစ်ရာပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြားကြ ကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် သင့်လျော်သော အခါအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ မသင့်လျော်သော အခါအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဟုတ်မှန်သော အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ မဟုတ် မမှန်သော အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ သိမ်မွေ့(ပြေပြစ်)သော အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ကြမ်းတမ်း သောအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အကျိုး(အကြောင်း)နှင့်စပ်သော အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အကျိုး (အကြောင်း)နှင့် မစပ်သော အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ မေတ္တာစိတ် ရှိကုန်၍ လည်းကောင်း၊ ပြစ်မှားသော စိတ် ရှိကုန်၍ လည်းကောင်း သင်တို့ကို သူတစ်ပါးတို့က ပြောဆိုမူ ပြောဆို နိုင်ရာသော စကား လမ်းကြောင်းတို့သည် ဤငါးပါးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ သင့်လျော်သော အခါအားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ မသင့်လျော်သော အခါအားဖြင့် ဖြစ်စေ သူတစ်ပါးတို့က ပြောဆိုမူ ပြောဆိုကုန်ရာ၏၊ ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ မဟုတ်မမှန်သောအားဖြင့် ဖြစ်စေ သူတစ်ပါးတို့က ပြောဆိုမူ ပြောဆိုကုန်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ သိမ်မွေ့ (ပြေပြစ်) သောအားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ကြမ်းတမ်းသောအားဖြင့်ဖြစ်စေ သူတစ်ပါးတို့က ပြောဆိုမူ ပြောဆိုကုန်ရာ၏၊ အကျိုး (အကြောင်း) နှင့် စပ်သောအားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အကျိုး (အကြောင်း) နှင့် မစပ်သောအားဖြင့်ဖြစ်စေ သူတစ်ပါးတို့က ပြောဆိုမူ ပြောဆိုကုန်ရာ၏၊ မေတ္တာစိတ်ရှိကုန်၍ဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှားသောစိတ်ရှိကုန်၍ဖြစ်စေ သူတစ်ပါးတို့က ပြောဆိုမူ ပြောဆိုကုန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသို့ (ပြောဆိုရာ) စကားလမ်းကြောင်းတို့၌လည်း သင်တို့သည် ဤသို့ ကျင့်ရမည်၊ "ငါတို့၏ စိတ်သည် ဖောက်ပြန်မူ မဖြစ်လတ္တံ့၊ ယုတ်ညံ့သော စကားကိုလည်း မမြွက်ဆိုကြကုန်အံ့၊ အစီးအပွားဖြင့် ငဲ့ညှာကြကုန်လျက်လည်း မေတ္တာစိတ်ရှိကြကုန်၍ ပြစ်မှားသောစိတ် မရှိကြဘဲ နေကြကုန်အံ့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ် ကိုလည်း မေတ္တာနှင့်တကွဖြစ်သော စိတ်ဖြင့် ဖြန့်၍ နေကြကုန်အံ့၊ အကြွင်းမဲ့ သတ္တဝါအားလုံးကိုလည်း ထိုမေတ္တာစိတ်၏ အာရုံပြုလုပ်လျက် ပြန့်ပြောသော မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သောအပိုင်းအခြား ပမာဏမရှိသော ရန်မရှိသော ဆင်းရဲခြင်းမရှိသော မြေကြီးနှင့် တူသော စိတ်ဖြင့် ဖြန့်၍နေကြကုန် အံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ကျင့်ရမည်။

၂၂၉။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောကျ်ားသည် ချိပ်ရည်ကို လည်းကောင်း အဝါရည်ကို လည်း ကောင်း၊ အညိုရည်ကို လည်းကောင်း၊ နီမောင်းသော ဆေးရည်ကို လည်းကောင်း၊ ယူ၍ "ငါသည် ဤကောင်းကင်၌ အရုပ်ကို ရေးအံ့၊ အရုပ်ကို ထင်ရှား ဖြစ်အောင် ပြုအံ့" ဟု ဤသို့ ပြောဆိုရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအကြောင်းကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန် သနည်း၊ ထိုယောကျ်ားသည် ဤကောင်းကင်၌ အရုပ်ကို ရေးနိုင် ရာသလော၊ အရုပ်ကို ထင်ရှား ဖြစ်အောင် ပြုနိုင်ရာ သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဤအကြောင်းသည် မဖြစ်နိုင်ပါ၊ ထိုသို့ မဖြစ်နိုင်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ အသျှင်ဘုရား ဤကောင်းကင်သည် အဆင်း ပုံသဏ္ဌာန်ရှိသည် မဟုတ်ပါ၊ မြင်ကောင်းသော အရာလည်း မဟုတ်ပါ၊ ထိုကောင်းကင်၌ အရုပ်ကို ရေးရန် အရုပ်ကို ထင်ရှား ဖြစ်အောင် ပြုရန် မလွယ်ပါ၊ ထိုယောကျ်ားသည် ပင်ပန်းရုံ ဆင်းရဲရုံ မျှသာ ဖြစ်ရာပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြားကြ ကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် သင့်လျော်သောအခါ အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ မသင့်လျော်သော အခါအားဖြင့် လည်း ကောင်း သင်တို့ကို သူတစ်ပါးတို့က ပြောဆိုမူ ပြောဆို နိုင်ရာသော စကား လမ်းကြောင်းတို့သည် ဤငါးပါးတို့တည်း။ပ။

အကြွင်းမဲ့ သတ္တဝါ အားလုံးကိုလည်း ထိုမေတ္တာစိတ်၏ အာရုံပြုလုပ်လျက် ပြန့်ပြောသော မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော အပိုင်းအခြား ပမာဏ မရှိသော ရန်မရှိသော ဆင်းရဲခြင်း မရှိသော ကောင်းကင်နှင့် တူသော စိတ်ဖြင့် ဖြန့်၍ နေကြကုန်အံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်။

၂၃၀။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောကျ်ားသည် ရဲရဲတောက်သော မြက်မီးရှူးကို ယူပြီးလျှင် "ငါသည် ရဲရဲတောက်သော ဤမြက်မီးရှူးဖြင့် ဂင်္ဂါမြစ်ကို ပူလောင်စေအံ့၊ ထက်ဝန်းကျင် ပူလောင်စေအံ့" ဟု ဤသို့ ပြောဆိုရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအကြောင်းကို အဘယ်သို့ ထင်မှတ်ကြကုန် သနည်း၊ ထိုယောကျ်ားသည် ရဲရဲတောက်သော မြက်မီးရှူးဖြင့် ဂင်္ဂါမြစ်ကို ပူလောင်စေနိုင်ရာ သလော၊ ထက်ဝန်း ကျင် ပူလောင် စေနိုင်ရာ သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင် ဘုရား ဤအကြောင်းသည် မဖြစ်နိုင်ပါ။ ထိုသို့ မဖြစ်နိုင်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ အသျှင်ဘုရား ဂင်္ဂါမြစ်သည် နက်စောက်၍ အပိုင်း အခြား ပမာဏ မရှိပါ၊ ထို့ကြောင့် ထိုဂင်္ဂါမြစ်ကို ရဲရဲတောက်သော မြက်မီးရှူးဖြင့် ပူလောင်စေရန် ထက်ဝန်းကျင် ပူလောင်စေရန် မလွယ်ပါ။ ထိုယောကျ်ားသည် ပင်ပန်းရုံ ဆင်းရဲရုံ မျှသာ ဖြစ်ရာပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြားကြ ကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် သင့်လျော်သော အခါအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ မသင့်လျော်သော အခါအားဖြင့် လည်းကောင်း သင်တို့ကို သူတစ်ပါးတို့က ပြောဆိုမူ ပြောဆို နိုင်ရာ သော စကား လမ်းကြောင်းတို့သည် ဤငါးပါးတို့တည်း။ပ။ အကြွင်းမဲ့ သတ္တဝါ အားလုံးကိုလည်း ထိုမေတ္တာစိတ်၏ အာရုံ ပြုလုပ်လျက် ပြန့်ပြောသော မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော အပိုင်းအခြား

ပမာဏ မရှိသော ရန်မရှိသော ဆင်းရဲခြင်း မရှိသော ဂင်္ဂါမြစ်နှင့် တူသော စိတ်ဖြင့် ဖြန့်၍ နေကြကုန်အံ့” ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်။

၂၃၁။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အတွင်းအပြင် ထက်ဝန်းကျင်မှ ကောင်းစွာ နယ်ထားသော လဲနှင့် တူသော ကျွိကျွိ။ ဖြိုဖြို အသံ မမြည်သော နူးညံ့သော ကြောင်ရေအိတ်သည် ရှိရာ၏။ ထိုအခါ ယောကျ်ားသည် တုတ်ချောင်းကို လည်းကောင်း၊ အိုးခြမ်းကွဲကို လည်းကောင်း ယူပြီးလျှင် “ငါသည် အတွင်း အပြင် ထက်ဝန်းကျင်မှ ကောင်းစွာ နယ်ထားသော လဲနှင့် တူသော ကျွိကျွိ။ ဖြိုဖြို အသံ မမြည်သော နူးညံ့သော ဤကြောင်ရေအိတ်ကို တုတ်ချောင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အိုးခြမ်း ကွဲဖြင့် လည်းကောင်း ကျွိကျွိ။ ဖြိုဖြိုအသံကို ပြုအံ့” ဟု ပြောဆိုရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအကြောင်းကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင် ကြကုန် သနည်း၊ ထိုယောကျ်ားသည် အတွင်း အပြင် ထက်ဝန်းကျင်မှ ကောင်းစွာ နယ်ထားသော လဲနှင့်တူသော ကျွိကျွိ ဖြိုဖြို အသံ မမြည်သော နူးညံ့သော ဤကြောင်ရေအိတ်ကို တုတ်ချောင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အိုးခြမ်း ကွဲဖြင့် လည်းကောင်း ကျွိကျွိ။ ဖြိုဖြို အသံကို ပြုနိုင်ရာ သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဤအကြောင်းသည် မဖြစ်နိုင်ပါ။ ထိုသို့ မဖြစ်နိုင်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ဤကြောင်ရေအိတ်သည် အတွင်း အပြင် ထက်ဝန်းကျင်မှ ကောင်းစွာ နယ်ထားသော လဲနှင့်တူသော ကျွိကျွိ။ ဖြိုဖြိုအသံ မမြည်သော နူးညံ့သော ကြောင်ရေအိတ် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုကြောင်ရေအိတ်ကို တုတ်ချောင်းဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အိုးခြမ်း ကွဲဖြင့် ဖြစ်စေ ကျွိကျွိ။ ဖြိုဖြို အသံကို ပြုရန် မလွယ်ကူပါ။ ထိုယောကျ်ားသည် ပင်ပန်းရုံ ဆင်းရဲရုံ မျှသာ ဖြစ်ရာပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြားကြ ကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် သင့်လျော်သော အခါ အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ မသင့်လျော်သော အခါ အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဟုတ်မှန်သော အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ မဟုတ် မမှန်သော အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ သိမ်မွေ့ (ပြေပြစ်)သော အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ကြမ်းတမ်းသော အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အကျိုး (အကြောင်း) နှင့် စပ်သော အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အကျိုး (အကြောင်း)နှင့် မစပ်သော အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ မေတ္တာစိတ် ရှိကုန်၍ လည်းကောင်း၊ ပြစ်မှားသော စိတ်ရှိကုန်၍ လည်းကောင်း သင်တို့ကို သူတစ်ပါးတို့က ပြောဆိုမှု ပြောဆို နိုင်ရာသော စကား လမ်းကြောင်းတို့သည် ဤငါးပါးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ သင့်လျော်သော အခါအားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ မသင့်လျော်သော အခါအားဖြင့် ဖြစ်စေ သူတစ်ပါးတို့ ပြောဆိုမှု ပြောဆို ကုန်ရာ၏၊ ဟုတ်မှန်သော အားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ မဟုတ် မမှန်သော အားဖြင့် ဖြစ်စေ သူတစ်ပါးတို့က ပြောဆိုမှု ပြောဆို ကုန်ရာ၏၊ သိမ်မွေ့ (ပြေပြစ်)သော အားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ကြမ်းတမ်းသော အားဖြင့် ဖြစ်စေ သူတစ်ပါးတို့က ပြောဆိုမှု ပြောဆို ကုန်ရာ၏၊ အကျိုး (အကြောင်း) နှင့် စပ်သော အားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အကျိုး (အကြောင်း) နှင့် မစပ်သော အားဖြင့် ဖြစ်စေ သူတစ်ပါးတို့က ပြောဆိုမှု ပြောဆို ကုန်ရာ၏၊ မေတ္တာစိတ် ရှိကုန်၍ ဖြစ်စေ ပြစ်မှားသောစိတ် ရှိကုန်၍ ဖြစ်စေ သူတစ်ပါးတို့က ပြောဆိုမှု ပြောဆို ကုန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ (သို့ပြောဆိုရာ) စကား လမ်းကြောင်းတို့၌ သင်တို့သည် ဤသို့ ကျင့်ရမည်၊ “ငါတို့၏ စိတ်သည် ဖောက်ပြန်မှု မဖြစ် လတ္တံ့၊ ယုတ်ညံ့သော စကားကိုလည်း မမြွက်ဆိုကြ ကုန်အံ့၊ အစီးအပွားဖြင့် ငဲ့ညှာကာ မေတ္တာစိတ် ရှိကုန်လျက် ပြစ်မှားသောစိတ် မရှိကြကုန်ဘဲ နေကြကုန်အံ့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း မေတ္တာနှင့် တကွဖြစ်သော စိတ်ဖြင့် ဖြန့်၍ နေကြကုန်အံ့၊ အကြွင်းမဲ့ သတ္တဝါ အားလုံးကိုလည်း ထိုမေတ္တာစိတ်၏ အာရုံ ပြုလုပ်လျက် ပြန့်ပြောသော မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော အပိုင်းအခြား ပမာဏ မရှိသော ရန်မရှိသော ဆင်းရဲခြင်း မရှိသော ကြောင်ရေအိတ်နှင့် တူသော စိတ်ဖြင့် ဖြန့်၍ နေကြကုန်အံ့” ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့သည် ကျင့်ရ မည်။

၂၃၂။ ရဟန်းတို့ ယုတ်မာမှု ရှိသော ခိုးသူတို့သည် နှစ်ဖက်ရိုး ရှိသော လွှဖြင့် အင်္ဂါကြီးငယ်တို့ကို အကယ်၍လည်း တိုက်ဖြတ်ကုန် ငြားအံ့၊ ထိုသို့ တိုက်ဖြတ်ရာ၌လည်း စိတ်ပြစ်မှားသော သူသည် ထိုစိတ် ပြစ်မှားခြင်းဖြင့် ငါ၏ အဆုံးအမကို ပြုကျင့်သူ မဟုတ်၊ ရဟန်းတို့ ထိုသို့ တိုက်ဖြတ်ရာ၌လည်း သင်တို့သည် ဤသို့ ကျင့်ရမည်၊ “ငါတို့၏ စိတ်သည် ဖောက်ပြန်မှု မဖြစ် လတ္တံ့၊ ယုတ်မာသော စကားကိုလည်း မမြွက်ဆိုကြ ကုန်အံ့၊ အစီးအပွားဖြင့် ငဲ့ညှာကာ မေတ္တာစိတ် ရှိကုန်လျက် ပြစ်မှားသောစိတ် မရှိကြ

ကုန်ဘဲ နေကြကုန်အံ့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း မေတ္တာနှင့် တကွဖြစ်သော စိတ်ဖြင့် ဖြန့်၍ နေကြ ကုန်အံ့၊ အကြွင်းမဲ့ သတ္တဝါ အားလုံးကိုလည်း ထိုမေတ္တာစိတ်၏ အာရုံ ပြုလုပ်လျက် ပြန့်ပြောသော မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော အပိုင်းအခြား ပမာဏ မရှိသော ရန်မရှိသော ဆင်းရဲခြင်း မရှိသော မေတ္တာနှင့် တကွဖြစ်သော စိတ်ဖြင့် ဖြန့်၍ နေကြကုန်အံ့” ဟု ဤသို့ သင်တို့ ကျင့်ရမည်။

၂၃၃။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ဤလွှ ဥပမာရှိသော အဆုံးအမ ဩဝါဒကိုလည်း မပြတ် နှလုံး သွင်းကြ ကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် မခံနိုင်လောက်သော ငယ်ငယ် ကြီးကြီး ဖြစ်သော ထိုစကား လမ်းကြောင်းကို သင်တို့ တွေ့မြင်ကြကုန် သလောဟု (မေးတော် မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား မတွေ့မြင်ကြပါ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤလွှ ဥပမာရှိသော အဆုံးအမ ဩဝါဒကို မပြတ် နှလုံး သွင်းကြ ကုန်လော့။ ထိုအဆုံးအမ ဩဝါဒသည် သင်တို့ အတွက် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလ ပတ်လုံး စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့ ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို ဟောတော် မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော် မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုသည် ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြလေ သတည်း။

ရှေးဦးစွာသော ကကစူပမသုတ်ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၃ - ဩပမ္မဝဂ် ===

၂ - အလဂဒ္ဒူပမသုတ်

၂၃၄။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဖူးသော အရိဋ္ဌမည်သော ရဟန်းအား “(ချာန် မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော် မူသော တရားတို့ကို ဟောထားတော် မူသည့်အတိုင်း ငါသိ၏၊ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော သူအား (ဈာန် မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်” ဟု ယုတ်ညံ့သော မိစ္ဆာအယူသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ များစွာသော ရဟန်းတို့သည် လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဖူးသော အရိဋ္ဌမည်သော ရဟန်းအား “(ဈာန် မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော် မူသော တရားတို့ကို ဟောထားတော်မူသည့် အတိုင်း ငါသိ၏၊ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော သူအား (ဈာန် မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်” ဟု ယုတ်ညံ့သော မိစ္ဆာ အယူသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏ ဟူ၍ ကြားကုန်၏။ ထိုအခါ ရဟန်းတို့သည် လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဖူးသော အရိဋ္ဌမည်သော ရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဖူးသော အရိဋ္ဌမည်သော ရဟန်းအား “ငါ့သျှင် အရိဋ္ဌ သင့်အား ‘(ဈာန် မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော် မူသော တရားတို့ကို ဟောထားတော် မူသည့်အတိုင်း ငါသိပါ၏၊ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော သူအား (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်’ ဟု ယုတ်ညံ့သော မိစ္ဆာ အယူသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏ ဟူသည် မှန်သလော” ဟု မေးကြ ကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ကြားသည့်အတိုင်း မှန်ပေ၏၊ (ဈာန် မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားတို့ကို ဟောထားတော် မူသည့် အတိုင်း ငါ သိပါ၏၊ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော သူအား (ဈာန် မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ပါ ဟု (ပြောဆို၏)။ ထိုအခါ ရဟန်းတို့သည် လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဖူးသော အရိဋ္ဌရဟန်းကို ယုတ်ညံ့လှသော ဤအယူမှ ကင်းကွာ စေလိုကြ၍ ဤသို့ အယူကို မေးစိစစ်ကြ ကုန်၏၊ အယူကို ဝန်ခံစေကြကုန်၏၊ အကြောင်းကို မေးမြန်းကြ ကုန်၏၊ “ငါ့သျှင်အရိဋ္ဌ ဤသို့ မဆိုပါလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားကို မစွပ်စွဲပါလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားအား စွပ်စွဲခြင်းသည် မကောင်းချေ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောတော်မမူရာ၊ ငါ့သျှင် အရိဋ္ဌ များစွာသော အကြောင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော တရားတို့ကို (ဈာန် မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ ဟု ဟောတော်မူ၏၊ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော သူအား အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည် သာလျှင်တည်း။ ကာမဂုဏ်တို့သည် သာယာဖွယ် နည်းကုန်၏၊ ဆင်းရဲ များကုန်၏၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း များကုန်၏၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ် များလှ၏ ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော် မူ၏။ ကာမဂုဏ်တို့သည် အသား မကပ်သော အရိုးနှင့် တူကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သားတစ်နှင့် တူကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မြက်မီးရှူးနှင့် တူကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မီးကျီး တွင်းနှင့် တူကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အိပ်မက်နှင့် တူကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အငှါးပစ္စည်းနှင့် တူကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အသီးရှိသော အပင်နှင့် တူကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ စဉ်းတီတုံးနှင့် တူကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ လှံတံကျင်နှင့် တူကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မြွေဦးခေါင်းနှင့် တူကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော် မူ၏။ ကာမဂုဏ်တို့သည် ဆင်းရဲများ ကုန်၏၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း များကုန်၏၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ် များလှ၏ ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော် မူ၏” ဟု အယူကို မေးစိစစ် ကြကုန်၏၊ အယူကို ဝန်ခံစေကုန်၏၊ အကြောင်းကို မေးမြန်းကြ ကုန်၏။ လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဖူးသော အရိဋ္ဌ ရဟန်းသည် ထိုရဟန်းတို့က ဤသို့ အယူကို မေးစိစစ်ကြ သော်လည်း အယူကို ဝန်ခံ စေကြသော်လည်း အကြောင်း

က မေးမြန်းကြ သော်လည်း ရှေးအတူ သာလျှင် ယုတ်ညံ့သော မိစ္ဆာအယူကို အစွမ်းကုန် မှားသော အားဖြင့် သုံးသပ်ကာ စွဲစွဲမြဲမြဲ ပြောဆို၏၊ "ငါ့သျှင်တို့ ကြားသည့် အတိုင်း မှန်ပေ၏၊ (ဈာန် မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ် ကုန်၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားတို့ကို ဟောထားတော် မူသည့် အတိုင်း ငါ သိပါ၏၊ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော သူအား (ဈာန် မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ပါ" ဟု (ပြောဆို၏)။

၂၃၅။ ထိုရဟန်းတို့သည် လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဖူးသော အရိဋ္ဌ ရဟန်းအား ယုတ်ညံ့သော ထိုမိစ္ဆာအယူမှ လွတ်စေခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ကြ သောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိသေစွာ ရှိခိုး ကြပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် ဤသို့ လျှောက်ထားကြ ကုန်၏။ အသျှင် ဘုရား လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဖူးသော အရိဋ္ဌမည်သော ရဟန်းအား "(ဈာန် မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ် ကုန်၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားတို့ကို ဟောထားတော် မူသည့် အတိုင်း ငါသိ၏၊ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော သူအား (ဈာန် မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်" ဟု (ဤသို့ သဘော ရှိသော) ယုတ်ညံ့သော မိစ္ဆာအယူသည် ဖြစ်ပေါ်ပါ၏။

မြတ်စွာဘုရား တပည့်တော်တို့သည် လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဖူးသော အရိဋ္ဌမည်သော ရဟန်းအား "(ဈာန် မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားတို့ကို ဟောထားတော် မူသည့် အတိုင်း ငါသိ၏၊ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော သူအား (ဈာန် မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ် ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်" ဟု (ဤသို့ သဘော ရှိသော) ယုတ်ညံ့သော မိစ္ဆာ အယူ ဖြစ်ပေါ် နေသည်ကို ကြားကြပါ ကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရား ထိုအခါ တပည့်တော်တို့သည် လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဖူးသော အရိဋ္ဌမည်သော ရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဖူးသော အရိဋ္ဌမည်သော ရဟန်းအား "ငါ့သျှင် အရိဋ္ဌ သင့်အား '(ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ် ကုန်၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားတို့ကို ဟောထားတော် မူသည့် အတိုင်း ငါသိပါ၏၊ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော သူအား (ဈာန် မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်" ဟု ယုတ်မာသော မိစ္ဆာအယူ ဖြစ်ပေါ်လာ၏ ဟူသည် မှန်သလော" ဟု မေးပါ ကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ မေးသော် လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဖူးသော အရိဋ္ဌ ရဟန်းက တပည့်တော်တို့ကို "ငါ့သျှင်တို့ ကြားသည့် အတိုင်း မှန်ပေ၏၊ (ဈာန် မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ် ကုန်၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားတို့ကို ဟောထားတော်မူသည့် အတိုင်း ငါ သိပါ၏၊ ထိုတရားတို့ သည် မှီဝဲသော သူအား (ဈာန် မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ပါ" ဟု ဖြေဆိုပါ၏။

မြတ်စွာဘုရား တပည့်တော်တို့သည် လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဖူးသော အရိဋ္ဌ ရဟန်းကို ယုတ်ညံ့လှ သော ဤမိစ္ဆာအယူမှ ကင်းကွာ စေလိုကြ၍ ဤသို့ အယူကို မေးစိစစ်ကြပါ ကုန်၏၊ အယူကို ဝန်ခံ စေကြပါ ကုန်၏၊ အကြောင်းကို မေးမြန်းကြပါ ကုန်၏။

"ငါ့သျှင် အရိဋ္ဌ ဤသို့ မဆိုပါလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားကို မစွပ်စွဲပါလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားအား စွပ်စွဲခြင်း သည် မကောင်းချေ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောတော် မမူရာ။

ငါ့သျှင် အရိဋ္ဌ များစွာသော အကြောင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် အန္တရာယ်ကို ပြုတတ် ကုန်သော တရားတို့ကို (ဈာန် မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ် ကုန်၏ ဟု ဟောတော်မူ၏၊ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော သူအား (ဈာန် မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည် သာလျှင်တည်း။

ကာမဂုဏ်တို့သည် သာယာဖွယ် နည်းကုန်၏၊ ဆင်းရဲ များကုန်၏၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း များကုန်၏၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ် များလှ၏ ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော် မူ၏။ ကာမဂုဏ်တို့သည် အသား မကပ်သော အရိုးနှင့် တူကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သားတစ်နှင့် တူကုန်၏ ဟူ၍ လည်း

ကောင်း၊ မြက်မီးရှူးနှင့် တူကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မီးကျီးတွင်းနှင့် တူကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အိပ်မက်နှင့် တူကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အငှါးပစ္စည်းနှင့် တူကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အသီးရှိသော အပင်နှင့် တူကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ စဉ်းတီတုံးနှင့် တူကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ လှံတံကျင်နှင့် တူကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မြွေဦးခေါင်းနှင့် တူကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော် မူ၏။ ကာမဂုဏ်တို့သည် ဆင်းရဲများ ကုန်၏၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းများ ကုန်၏၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်များ လှ၏" ဟူ၍ ဟောတော်မူ၏ ဟု (ဆိုကုန်၏)။

လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဖူးသော အရိဋ္ဌ ရဟန်းသည် ဤသို့ တပည့်တော်တို့က အယူကို မေးစိစစ် ပါသော်လည်း အယူကို ဝန်ခံ စေပါသော်လည်း အကြောင်းကို မေးမြန်းပါ သော်လည်း ရှေးအတူ သာလျှင် ထိုယုတ်ညံ့သော မိစ္ဆာ အယူကို အစွမ်းကုန် မှားသော အားဖြင့် သုံးသပ်၍ စွဲစွဲ မြဲမြဲ ပြောဆို ပါ၏။

"ငါ့သျှင်တို့ ကြားသည့် အတိုင်း မှန်ပေ၏၊ (ဈာန် မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားတို့ကို ဟောထားတော်မူသည့် အတိုင်း ငါ သိပါ၏၊ ထိုတရား တို့သည် မှီဝဲသော သူအား (ဈာန် မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ပါ" ဟု (ပြောဆိုပါ၏)။

မြတ်စွာဘုရား တပည့်တော်တို့သည် လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဖူးသော အရိဋ္ဌ ရဟန်းအား ယုတ်ညံ့ သော မိစ္ဆာအယူမှ ကင်းကွာ စေခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ကြပါ သောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားအား ဤအကြောင်း ကို လျှောက်ထား ပါသည် ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

၂၃၆။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်း တစ်ပါးကို "ရဟန်း လာလော့၊ ငါ့အမိန့်ဖြင့် 'ငါ့သျှင် အရိဋ္ဌ မြတ်စွာဘုရားက သင့်ကို ခေါ်တော်မူ၏' ဟု လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဖူးသော အရိဋ္ဌ ရဟန်းကို သိစေလော့" ဟု မိန့်တော် မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ပြီးလျှင် လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဖူးသော အရိဋ္ဌ ရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် "ငါ့သျှင် အရိဋ္ဌ မြတ်စွာဘုရားက သင့်ကို ခေါ်တော်မူ၏" ဟု ပြော၏။ "ငါ့သျှင် ကောင်းပြီ" ဟု ထိုရဟန်းအား ပြန်ကြား၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရှိသေစွာ ရှိခိုးကာ လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်နေသော လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဖူးသော အရိဋ္ဌ ရဟန်းအား မြတ်စွာဘုရားသည် "အရိဋ္ဌ သင့်အား '(ဈာန် မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ် ကုန်၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားတို့ကို ဟောထားတော် မူသည့် အတိုင်း ငါ သိပါ၏၊ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော သူအား (ဈာန် မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ပါ' ဟု ယုတ်ညံ့သော မိစ္ဆာအယူ ဖြစ်ပေါ်လာ၏ ဟူသည် မှန်သလော" ဟု မေးတော် မူ၏။

"ကြားတော် မူသည့်အတိုင်း မှန်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။ (ဈာန် မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုတတ် ကုန်၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားတို့ကို ဟောထားတော် မူသည့်အတိုင်း သိပါ၏၊ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော သူအား (ဈာန် မဂ်ဖိုလ်၏) အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ပါ" ဟု (လျှောက်၏)။

(မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သော ယောကျ်ား ငါဘုရားသည် အဘယ်သူအား ဤသို့သော တရားမျိုး ဟောတော် မူဖူးသည်ကို သင်သိ သနည်း၊ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သော ယောကျ်ား ငါသည် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် အန္တရာယ်ကို ပြုတတ် ကုန်သော တရားတို့ကို အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သော တရားတို့ ဟူ၍ ဟောထားသည် မဟုတ်လော၊ ထိုတရားတို့သည် မှီဝဲသော သူအား အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည် သာတည်း ဟု ဟောတော်မူသည် မဟုတ်ပါလော။

ငါဘုရားသည် ကာမဂုဏ်တို့ကို သာယာဖွယ် နည်းကုန်၏၊ ဆင်းရဲ များကုန်၏၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း များကုန်၏၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ် များလှ၏ ဟူ၍ ဟောတော်မူသည် မဟုတ်ပါလော။ ငါဘုရား သည် ကာမဂုဏ်တို့ကို အသား မကပ်သော အရိုးနှင့် တူကုန်၏ ဟု ဟောတော်မူသည် မဟုတ်ပါလော။

ကာမဂုဏ်တို့ကို သားတစ်နှင့် တူကုန်၏ ဟု ဟောတော်မူသည် မဟုတ်ပါလော။ ကာမဂုဏ်တို့ကို မြက်မီးရှူးနှင့် တူကုန်၏ ဟု ဟောတော်မူသည် မဟုတ်ပါလော။ ကာမဂုဏ်တို့ကို မီးကျီးတွင်းနှင့် တူကုန်၏ ဟု ဟောတော်မူသည် မဟုတ်ပါလော။ ကာမဂုဏ်တို့ကို အိပ်မက်နှင့် တူကုန်၏ ဟု ဟောတော်မူသည် မဟုတ်ပါလော။ ကာမဂုဏ်တို့ကို အငှါးပစ္စည်းနှင့် တူကုန်၏ ဟု ဟောတော်မူသည် မဟုတ်ပါလော။ ကာမဂုဏ်တို့ကို အသီးရှိသော သစ်ပင်နှင့် တူကုန်၏ ဟု ဟောတော်မူသည် မဟုတ်ပါလော။ ကာမဂုဏ်တို့ကို စဉ်းတီတုံးနှင့် တူကုန်၏ ဟု ဟောတော်မူသည် မဟုတ်ပါလော။ ကာမဂုဏ်တို့ကို လှံတံကျင်နှင့် တူကုန်၏ ဟု ဟောတော်မူသည် မဟုတ်ပါလော။ ကာမဂုဏ်တို့ကို မြွေဦးခေါင်းနှင့် တူကုန်၏ ဟု ဟောတော်မူသည် မဟုတ်ပါလော။ ငါဘုရားသည် ကာမဂုဏ်တို့ကို သာယာဖွယ် နည်းကုန်၏၊ ဆင်းရဲ များကုန်၏၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းများ ကုန်၏၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ် များလှ၏ ဟူ၍ ဟောတော်မူသည် မဟုတ်ပါလော။

(မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သော ယောကျ်ား ထိုသို့ ဟောထားပါလျက် သင်သည် မိမိသည် မကောင်းသော စွဲယူခြင်းဖြင့် ငါတို့ကိုလည်း စွပ်စွဲ ဘိ၏၊ မိမိ ကိုယ်ကိုလည်း တူးဖြို ဖျက်ဆီး ဘိ၏၊ အကုသိုလ် တရားတို့ကိုလည်း များစွာ ပွားများ စေဘိ၏။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သော ယောကျ်ား သင့်အား ထိုယုတ်ညံ့သော မိစ္ဆာ အယူသည် ကာလ ရှည်မြင့်စွာ အစီးအပွား မဲ့ခြင်း ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို ရဟန်းတို့ ထိုအကြောင်းကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း၊ လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဤအရိဋ္ဌ ရဟန်းသည် သာသနာတော်၌ (ဉာဏ်) အငွေ့ အသက်မျှ ရှိသေး သလော ဟု ရဟန်းတို့ကို မေးတော် မူ၏။ မြတ်စွာဘုရား အဘယ်မှာ ရှိနိုင်ပါအံ့နည်း၊ မရှိနိုင်ပါ ဘုရား ဟု (လျှောက်ထားကြ ကုန်၏)။

ဤသို့ လျှောက်သော် လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဖူးသော အရိဋ္ဌ ရဟန်းသည် နှုတ်ဆိတ်၍ မျက်နှာ မသာဘဲ လည်ပင်း ငိုက်ဆိုက် ဖြစ်ကာ မျက်နှာ အောက်ချပြီး မှိုင်တွေလျက် ကြံရာ မရဘဲ ထိုင်နေ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဖူးသော အရိဋ္ဌ ရဟန်းကို နှုတ်ဆိတ်၍ မျက်နှာ မသာဘဲ လည်ပင်း ငိုက်ဆိုက် ဖြစ်ကာ မျက်နှာ အောက်ချပြီး မှိုင်တွေလျက် ကြံရာ မရ ဖြစ်နေသည်ကို သိတော် မူ၍ "(မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သော ယောကျ်ား သင်သည် မိမိ၏ ယုတ်ညံ့လှသော ဤအယူဖြင့် ထင်ရှား လတ္တံ့၊ ငါသည် ရဟန်းတို့ကို တစ်ဖန် မေးဦးအံ့" ဟု လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဖူးသော အရိဋ္ဌ ရဟန်းအား မိန့်တော်မူ၏။

၂၃၇။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် "ရဟန်းတို့ လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဖူးသော အရိဋ္ဌ ရဟန်းသည် မိမိ အမှား ယူဆခြင်းဖြင့် ငါတို့ကိုလည်း စွပ်စွဲလျက် မိမိ ကိုယ်ကိုလည်း ဖြိုဖျက်ကာ များစွာသော မကောင်းမှုကိုလည်း ဖြစ်ပွားစေ သကဲ့သို့ ဤအတူပင် သင်တို့သည်လည်း ငါဘုရား ဟောထားဖူးသည်ကို သိကြကုန် သလော" ဟု ရဟန်းတို့ကို မေးတော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ ဟောထား ဖူးသည်ကို မသိပါ။ မှန်ပါသည်၊ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သော တရားတို့ကို အန္တရာယ်ကို ပြုတတ် ကုန်၏ ဟူ၍ များစွာသော အကြောင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော်တို့အား ဟောထားတော်မူ ခဲ့ပါ၏။ ထို (ကာမဂုဏ်) တရားတို့ကို မှီဝဲသော သူအား အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည် သာတည်း။ ကာမဂုဏ်တို့သည် သာယာဖွယ် နည်းပါး ကုန်၏၊ ဆင်းရဲခြင်း များကုန်၏၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း များကုန်၏၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်သည် လွန်ကဲ၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော် မူပါ ကုန်၏။ ကာမဂုဏ်တို့သည် အသား မကပ်သော အရိုးနှင့် တူကုန်၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော် မူပါကုန်၏။ပ။ ကာမဂုဏ်တို့သည် မြွေဦးခေါင်းနှင့် တူကုန်၏၊ ဆင်းရဲခြင်း များကုန်၏၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း များကုန်၏၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်သည် လွန်ကဲ၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော် မူပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ကောင်းပေစွ၊ ကောင်းပေစွ၊ သင်တို့သည် ငါ ဤကဲ့သို့ ဟောကြားထားသော တရားကို ကောင်းစွာ သာလျှင် သိကြကုန်၏။ မှန်၏၊ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သော တရားတို့ကို များစွာသော အကြောင်းဖြင့် သင်တို့အား ငါ ဟောကြား ထားခဲ့ပြီ၊ ထိုတရားတို့ကို မှီဝဲသော သူအား အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည် သာတည်း။ ကာမဂုဏ်တို့သည် သာယာဖွယ် နည်းပါး ကုန်၏၊ ဆင်းရဲခြင်း များကုန်၏၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း များကုန်၏၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်သည် လွန်ကဲ၏ဟု ငါ ဟောကြား ထား၏။ ကာမဂုဏ်တို့သည် အသား မကပ်သော အရိုးနှင့် တူကုန်၏ ဟု ငါ ဟောကြား ထား၏။ပ။ ကာမဂုဏ်တို့သည် မြွေဦးခေါင်းနှင့် တူကုန်၏၊ ဆင်းရဲခြင်း များကုန်၏၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း များကုန်၏၊ ဤကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်သည် လွန်ကဲ၏ ဟု ငါ ဟောကြား ထား၏။ ထိုသို့ ဟောကြား ထားပါလျက် လည်း လင်းတသတ်မျိုး၌ ဖြစ်ဖူးသော အရိဋ္ဌ ရဟန်းသည် မိမိ အမှား ယူဆခြင်းဖြင့် ငါတို့ကိုလည်း စွပ်စွဲ၏၊ မိမိ ကိုယ်ကိုလည်း ဖြိုဖျက်၏၊ များစွာသော မကောင်းမှုကိုလည်း ဖြစ်ပွား စေ၏။ ထိုအမှား ယူဆခြင်းသည် ထို (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သော ယောကျာ်းအား ရှည်ကြာစွာသော ကာလ ပတ်လုံး အစီးအပွား မဲ့ခြင်း ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် စင်စစ် ကိလေသာ ကာမ, ကိလေသာ ကာမနှင့် ယှဉ်သော အမှတ်အသား, ကိသလသာ ကာမနှင့် ယှဉ်သော အကြံအစည်တို့မှ ကြဉ်၍ သာလျှင် ဝတ္ထု ကာမတို့ကို မှီဝဲနိုင်ရာသော အကြောင်းသည် မရှိ။

၂၃၈။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သော ယောကျာ်းတို့ သည် သုတ္တ, ဂေယျ, ဝေယျာကရဏ်း, ဂါထာ, ဥဒါန်း, ဣတိဝုတ်, ဇာတ်,အဗ္ဘုတဓမ္မ, ဝေဒလ္လတရားကို သင်ယူပြီးလျှင် ထိုတရားတို့၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို ပညာဖြင့် မစူးစမ်း မဆင်ခြင်ကုန်၊ ့နက် အဓိပ္ပါယ်ကို ပညာဖြင့် မစူးစမ်း မဆင်ခြင်သော ထိုသူများအား ထိုတရားတို့သည် ဆင်ခြင်မှုကို မခံ့ကုန် (ဉာဏ်၌ မထင်လာကုန်)၊ ထိုသူတို့သည် ခြုတ်ခြယ်ရုံ အကျိုးသာ ရှိကုန်၍ လည်းကောင်း၊ ဤသင်ယူခြင်းဖြင့် သူတစ်ပါး တင်သော ဝါဒမှ လွတ်စေရုံ အကျိုးသာ ရှိကုန်၍ လည်းကောင်း၊ တရားကို သင်ယူ ကုန်၏၊ အကြင် မဂ်ဖိုလ်၏ အကျိုးငှါလည်း တရားကို သင်ယူ ကုန်၏၊ ထိုတရား၏ ထိုမဂ်ဖိုလ် အကျိုးကိုလည်း မခံစား ကြရကုန်၊ ထိုသူတို့အား မကောင်းသဖြင့် သင်ယူထားသော ထိုတရားတို့သည် ရှည်ကြာစွာသော ကာလ ပတ်လုံး အစီးအပွား မဲ့ခြင်း ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့် နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုတရားတို့ကို မကောင်း သဖြင့် သင်ယူထားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား မြွေကို အလိုရှိ၍ မြွေကို ရှာမှီးသော ယောကျာ်းသည် မြွေရှာ လှည့်လည်သွားသော် ကြီးမားသော မြွေကို တွေ့မြင်ရာ၏။ ထိုမြွေကို ကိုယ်၌ လည်းကောင်း၊ အမြီး၌ လည်းကောင်း ကိုင်ဖမ်းရာ၏၊ ထိုသူအား ထိုမြွေသည် ပြန်လှည့်၍ လက်၌ ဖြစ်စေ၊ လက်မောင်း၌ ဖြစ်စေ၊ တစ်ခုခုသော အင်္ဂါကြီးငယ်၌ ဖြစ်စေ၊ ကိုက်ရာ၏၊ ထိုသူသည် ထိုအကြောင်းကြောင့် သေခြင်းသို့ သော်လည်းကောင်း၊ သေလောက်သော ဆင်းရဲသို့သော် လည်းကောင်း ရောက်ရာ၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်း သည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ မြွေကို မကောင်းသဖြင့် ဖမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သော ယောကျာ်းတို့သည် သုတ္တ, ဂေယျ, ဝေယျာကရဏ်း, ဂါထာ, ဥဒါန်း, ဣတိဝုတ်, ဇာတ်, အဗ္ဘုတဓမ္မ, ဝေဒလ္လ တရားတို့ကို သင်ယူပြီးလျှင် ထိုတရားတို့၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို ပညာဖြင့် မစူးစမ်း မဆင်ခြင် ကုန်၊ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို ပညာဖြင့် မစူးစမ်း မဆင်ခြင်သော ထိုသူများအား ထိုတရားတို့သည် ဆင်ခြင်မှုကို မခံ့ကုန် (ဉာဏ်၌ မထင်လာကုန်)။ ထိုသူတို့သည် ခြုတ်ခြယ်ရုံ အကျိုးငှါသာ လည်းကောင်း၊ ဤသင်ယူခြင်းဖြင့် သူတစ်ပါး တင်သော ဝါဒမှ လွတ်စေရုံ အကျိုးငှါသာ လည်းကောင်း တရားကို သင်ယူကုန်၏။ အကြင် မဂ်ဖိုလ် အကျိုးငှါလည်း တရားကို သင်ယူ ကုန်၏၊ ထိုတရား၏ ထိုမဂ်ဖိုလ် အကျိုးကိုလည်း မခံစား ကြရကုန်။ ထိုသူတို့အား မကောင်းသဖြင့် သင်ယူထားသော ထိုတရားတို့သည် ရှည်ကြာ စွာသော ကာလ ပတ်လုံး အစီးအပွား မဲ့ခြင်း ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည်

အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုတရားတို့ကို မကောင်းသဖြင့် သင်ယူ ထားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တည်း။

၂၃၉။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော အမျိုးသားတို့သည် သုတ္တ, ဂေယျ, ဝေယျာကရဏ်း, ဂါထာ, ဥဒါန်း, ဣတိဝုတ်, ဇာတ်, အဗ္ဘုတဓမ္မ, ဝေဒလ္လ တရားတို့ကို သင်ယူပြီးလျှင် ထိုတရားတို့၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို ပညာဖြင့် စူးစမ်း ဆင်ခြင်ကုန်၏။ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို ပညာဖြင့် စူးစမ်း ဆင်ခြင်သော ထိုသူများအား ထိုတရားတို့သည် ဆင်ခြင်မှုကို ခံ့ကုန်၏ (ဉာဏ်၌ ထင်လာကုန်၏)။ ထိုသူတို့သည် ခြုတ်ခြယ်ရုံ အကျိုးသာ ရှိကုန်၍ လည်းကောင်း၊ ဤသင်ယူခြင်းဖြင့် သူတစ်ပါး တင်သော ဝါဒမှ လွတ်စေရုံ အကျိုးသာ ရှိကုန်၍ လည်းကောင်း တရားကို မသင်ယူကြကုန်။ အကြင် မဂ်ဖိုလ်၏ အကျိုးငှါလည်း တရားကို သင်ယူ ကုန်၏၊ ထိုတရား၏ ထိုမဂ်ဖိုလ် အကျိုးကိုလည်း ခံစား ကြရကုန်၏။ ထိုသူတို့အား ကောင်းစွာ သင်ယူထားသော ထိုတရားတို့သည် ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွား ခြင်း ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုတရားတို့ကို ကောင်းစွာ သင်ယူထားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား မြွေကို အလိုရှိ၍ မြွေကို ရှာမှီးသော ယောကျ်ားသည် မြွေရှာ လှည့်လည်သွားသော် ကြီးမားသော မြွေကို တွေ့မြင်ရာ၏။ ထိုမြွေကို ဆိတ်ခွါ သဏ္ဍာန် ရှိသော လှံတံဖြင့် ကောင်းစွာ ဖိနှိပ် ထားရာ၏၊ ဆိတ်ခွါ သဏ္ဍာန် ရှိသော လှံတံဖြင့် ကောင်းစွာ ဖိနှိပ်၍ လည်ပင်း၌ ကောင်းစွာ ကိုင်ဖမ်း ရာ၏။ ရဟန်းတို့ အကယ်၍လည်း ထိုမြွေသည် ထိုယောကျ်ား၏ လက်ကို ဖြစ်စေ၊ လက်မောင်းကို ဖြစ်စေ၊ တစ်ခုခုသော အင်္ဂါကြီးငယ်ကို ဖြစ်စေ ကိုယ်ဖြင့် ရစ်ပတ် ငြားအံ့၊ ထိုသို့ ရစ်ပတ်သော်လည်း ထိုသူသည် ထိုအကြောင်းကြောင့် သေခြင်းသို့သော် လည်းကောင်း၊ သေလောက်သော ဆင်းရဲသို့သော် လည်းကောင်း မရောက်ရာ။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ၊ ရဟန်းတို့ မြွေကို ကောင်းစွာ ဖမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော အမျိုးသားတို့သည် သုတ္တ, ဂေယျ, ဝေယျာကရဏ်း, ဂါထာ, ဥဒါန်း, ဣတိဝုတ်, ဇာတ်, အဗ္ဘုတဓမ္မ, ဝေဒလ္လ တရားတို့ကို သင်ယူပြီးလျှင် ထိုတရားတို့၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို ပညာဖြင့် စူးစမ်း ဆင်ခြင်ကြ ကုန်၏၊ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို ပညာဖြင့် စူးစမ်း ဆင်ခြင်သော ထိုသူတို့အား ထိုတရားတို့သည် ဆင်ခြင်မှုကို ခံ့ကုန်၏ (ဉာဏ်၌ ထင်လာ ကုန်၏)။ ထိုသူတို့သည် ခြုတ်ခြယ်ရုံ အကျိုးသာ ရှိကုန်၍ လည်းကောင်း၊ ဤသင်ယူခြင်းဖြင့် သူတစ်ပါး တင်သော အပြစ်မှ လွတ်စေရုံ အကျိုးသာ ရှိကုန်၍ လည်းကောင်း တရားကို မသင်ယူကြကုန်။ အကြင် မဂ်ဖိုလ် အကျိုးငှါလည်း တရားကို သင်ယူကြ ကုန်၏၊ ထိုတရား၏ ထိုမဂ်ဖိုလ် အကျိုးကိုလည်း ခံစားကြရ ကုန်၏။ ထိုသူတို့အား ကောင်းစွာ သင်ယူထားသော ထိုတရားတို့သည် ရှည်ကြာ စွာသော ကာလ ပတ်လုံး စီးပွားခြင်း ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ၊ ရဟန်းတို့ ထိုတရားတို့ကို ကောင်းစွာ သင်ယူထားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ငါ ဟောကြား ထားသော တရား၏ အနက်ကို သိကုန်ငြားအံ့၊ ထိုသိသည့် အတိုင်း ထိုတရားကို ဆောင်ကြ ကုန်ရာ၏။ ငါ ဟောကြား ထားသော တရား၏ အနက်ကို မသိကုန် ငြားအံ့၊ ထိုမသိသော အရာ၌ သင်တို့သည် ငါ့ကို ဖြစ်စေ၊ ကျွမ်းကျင် လိမ္မာသော ရဟန်းတို့ကို ဖြစ်စေ မေးမြန်း သင့်ကုန်၏။

၂၄၀။ ရဟန်းတို့ သိမ်းပိုက်ထားရန် မဟုတ်ဘဲ ကူးမြောက်ဖို့ရန် အကျိုးငှါ ဖောင် ဥပမာ ရှိသော တရားကို သင်တို့အား ဟောကြားပေအံ့။ ထိုတရားကို နာကြားကြကုန်၊ ကောင်းစွာ နှလုံး သွင်းကြကုန်၊ ဟောကြားအံ့ ဟု မိန့်တော် မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား အား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောကြားတော် မူ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ခရီးရှည် သွားသော ယောကျ်ားသည် ရေပင်လယ်ကြီးကို မြင်ရာ၏၊ ဤမှာဘက် ကမ်းသည် ရွံ့ရှာဘွယ် ရှိ၏၊ ဘေးဘျမ်း ရှိ၏၊ ထိုမှာဘက် ကမ်းကား အေးချမ်း၏၊ ဘေးဘျမ်း မရှိ။ ထိုယောကျ်ားမှာ ဤမှာဘက် ကမ်းမှ ထိုမှာဘက် ကမ်းသို့ ကူးသွားဖို့ရန် လှေဖောင်လည်း မရှိ၊ ပေါင်းကူး တံတားလည်း မရှိပေ။ ထိုယောကျ်ားအား "ဤကား ရေပင်လယ်ကြီးတည်း၊ ဤမှာဘက် ကမ်းသည် ရွံ့ရှာဘွယ် ရှိ၏၊ ဘေးဘျမ်း ရှိ၏၊ ထိုမှာဘက် ကမ်းကား အေးချမ်း၏၊ ဘေးဘျမ်း မရှိ။ ဤမှာဘက် ကမ်းမှ ထိုမှာဘက် ကမ်းသို့ ကူးသွားဖို့ရန် လှေဖောင်လည်း မရှိ၊ ပေါင်းကူး တံတားလည်း မရှိပေ။ ငါသည် မြက်သစ်သား သစ်ခက် သစ်ရွက်ကို စုရုံး၍ ဖောင်ဖွဲ့ကာ ထိုဖောင်ကို မှီရာ ပြု၍ လက်ခြေတို့ဖြင့် အားစိုက်လျက် ချမ်းသာစွာ ထိုမှာဘက် ကမ်းသို့ ကူးရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု အကြံအစည် ဖြစ်ပေါ်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုနောက် ထိုယောကျ်ားသည် မြက်သစ်သား သစ်ခက် သစ်ရွက်ကို စုရုံး၍ ဖောင်ဖွဲ့ကာ ထိုဖောင်ကို မှီရာ ပြု၍ လက်ခြေတို့ဖြင့် အားစိုက်လျက် ချမ်းသာစွာ ထိုမှာဘက် ကမ်းသို့ ကူးရာ၏၊ ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ကူးမြောက်ပြီးသော ထိုယောကျ်ားအား "ဤဖောင်သည် ငါ့အား ကျေးဇူး များ၏၊ ငါသည် ဤဖောင်ကို အမှီပြု၍ လက်ခြေတို့ဖြင့် အားစိုက်လျက် ချမ်းသာစွာ ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ကူးခဲ့၏၊ ငါသည် ဤဖောင်ကို ခေါင်းပေါ်၌ တင်ရွက်၍ သော်လည်းကောင်း၊ ပခုံးပေါ်၌ ထမ်း၍သော် လည်းကောင်း အလိုရှိရာ အရပ်သို့ ဖဲသွားရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု အကြံအစည် ဖြစ်ပြန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင် ကြကုန် သနည်း၊ ထိုယောကျ်ားသည် ဤသို့ ပြုသော် ထိုဖောင်၌ (ပြုသင့်သော) အမှုကို ပြုသူ ဖြစ်ရာ သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင် ဘုရား မဖြစ်ပါ (ဟု လျှောက်ကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ထိုယောကျ်ားသည် အဘယ်ပုံ ပြုသည် ရှိသော် ထိုဖောင်၌ (ပြုသင့်သော) အမှုကို ပြုသူ ဖြစ်ရာ သနည်း။ ရဟန်းတို့ ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ကူးမြောက် ပြီးသော ထိုယောကျ်ားအား "ဤဖောင်သည် ငါ့အား ကျေးဇူး များ၏၊ ငါသည် ဤဖောင်ကို အမှီပြု၍ လက်ခြေတို့ဖြင့် အားစိုက်လျက် ချမ်းသာစွာ ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ကူးခဲ့၏၊ ငါသည် ဤဖောင်ကို ကုန်း၌ ဆယ်တင်၍ သော်လည်းကောင်း၊ ရေ၌ ပေါလောမျှော၍သော် လည်းကောင်း အလိုရှိသော အရပ်သို့ ဖဲသွားရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု အကြံအစည် ဖြစ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုယောကျ်ားသည် ဤသို့ ပြုသည် ရှိသော် ထိုဖောင်၌ (ပြုသင့်သော) အမှုကို ပြုသူ ဖြစ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် သိမ်းပိုက်ထားရန် မဟုတ်ဘဲ ကူးမြောက်ဖို့ရန် အကျိုးငှါ ဖောင် ဥပမာရှိသော တရားကို သင်တို့အား ငါ ဟောကြား၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဟောကြား ထားသော ဖောင် ဥပမာရှိသော တရားကို သိသော သင်တို့သည် တရားမှု (သမထ ဝိပဿနာ၌ ဖြစ်သော ဆန္ဒရာဂ)တို့ကို ပင့်သော်လည်း ပယ်စွန့်ရမည်၊ မတရားမှု (ကာမဂုဏ်၌ ဖြစ်သော ဆန္ဒရာဂ)တို့ကိုကား ပြောဆိုဖွယ်ပင် မရှိတော့ပေ။

၂၄၁။ ရဟန်းတို့ ဒိဋ္ဌိဖြစ်ကြောင်းတို့သည် ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။ အဘယ်ခြောက်ပါးတို့နည်း ဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ မရှိသော, အရိယာတို့၏ တရား၌ မကျွမ်းကျင်သော, အရိယာတို့၏ တရား၌ မယဉ်ကျေးသော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ မရှိသော, သူတော်ကောင်းတို့၏ တရား၌ မကျွမ်းကျင်သော, သူတော်ကောင်းတို့၏ တရား၌ မယဉ်ကျေးသော, အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ရုပ်ကို "ဤရုပ်သည် ငါ့ ဥစ္စာတည်း၊ ဤရုပ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ့ကိုယ် 'အတ္တ'တည်း" ဟု ရှု၏။ ခံစားခြင်း ဝေဒနာကို "ဤဝေဒနာသည် ငါ့ ဥစ္စာတည်း၊ ဤဝေဒနာသည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤဝေဒနာသည် ငါ့ကိုယ် 'အတ္တ'တည်း ဟု ရှု၏၊ မှတ်သားခြင်း သညာကို "ဤသညာသည် ငါ့ ဥစ္စာတည်း၊ ဤသညာသည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤသညာသည် ငါ့ကိုယ် 'အတ္တ'တည်း" ဟု ရှု၏။ ပြုပြင် စီရင်ခြင်း သင်္ခါရတို့ကို "ဤသင်္ခါရတို့သည် ငါ့ ဥစ္စာတည်း၊ ဤသင်္ခါရတို့သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤသင်္ခါရတို့သည် ငါ့ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း" ဟု ရှု၏။ မြင်ရ ကြားရ တွေ့ရ သိရ ရောက်ရ ရှာမှီးရ စိတ်ဖြင့် ကြံစည် စဉ်းစားရသော အာရုံကိုလည်း "ဤအာရုံသည် ငါ့ ဥစ္စာတည်း၊ ဤအာရုံသည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤအာရုံသည် ငါ့ကိုယ် 'အတ္တ'တည်း" ဟု ရှု၏။ 'ထိုငါသည် လောကတည်း၊ ထိုငါသည် ကိုယ် 'အတ္တ'တည်း၊ ထိုငါသည် တမလွန် ဘဝ၌ ဖြစ်အံ့၊ မြဲအံ့၊ ခိုင်ခံ့အံ့၊ တည်မြဲအံ့၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော

မရှိအံ့၊ တည်မြဲသော အရာ ဝတ္ထုတို့နှင့် အမျှတည်အံ့’ ဟူသော အယူကိုလည်း “ဤအယူသည် ငါ့ ဥစ္စာတည်း၊ ဤအယူသည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤအယူသည် ငါ့ကိုယ် ‘အတ္တ’တည်း” ဟု ရှု၏။

ရဟန်းတို့ အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ ရှိသော, အရိယာတို့၏ တရား၌ ကျွမ်းကျင်သော, အရိယာတို့၏ တရား၌ ယဉ်ကျေးသော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ ရှိသော, သူတော်ကောင်းတို့၏ တရား၌ ကျွမ်းကျင်သော, သူတော်ကောင်းတို့၏ တရား၌ ယဉ်ကျေးသော, အကြားအမြင် ရှိသော အရိယာတို့၏ တပည့်သည်ကား ရုပ်ကို ဤရုပ်သည် ငါ့ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ့ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ကောင်းစွာ ရှု၏။ ခံစားခြင်း ဝေဒနာကို “ဤဝေဒနာသည် ငါ့ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤဝေဒနာသည် ငါမဟုတ်၊ ဤဝေဒနာသည် ငါ့ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ကောင်းစွာ ရှု၏။ မှတ်သားခြင်း သညာကို “ဤသညာသည် ငါ့ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤသညာသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤသညာသည် ငါ့ ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ကောင်းစွာ ရှု၏။ ပြုပြင် စီရင်ခြင်း သင်္ခါရတို့ကို “ဤသင်္ခါရတို့သည် ငါ့ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤသင်္ခါရတို့သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤသင်္ခါရတို့သည် ငါ့ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ကောင်းစွာ ရှု၏။ မြင်ရ ကြားရ တွေ့ရ သိရ ရောက်ရ ရှာမှီးရ စိတ်ဖြင့် ကြံစည် ‘စဉ်းစား’ ရသော အာရုံကိုလည်း “ဤအာရုံသည် ငါ့ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤအာရုံသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤအာရုံသည် ငါ့ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ကောင်းစွာ ရှု၏။ ‘ထိုငါသည် လောကတည်း၊ ထိုငါသည် ကိုယ် ‘အတ္တ’တည်း၊ ထိုငါသည် တမလွန် ဘဝ၌ ဖြစ်အံ့၊ မြဲအံ့၊ ခိုင်ခံ့အံ့၊ တည်မြဲအံ့၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိအံ့၊ တည်မြဲသော အရာဝတ္ထုတို့နှင့် အမျှ တည်အံ့’ ဟူသော အယူကိုလည်း “ဤအယူသည် ငါ့ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤအယူသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤအယူသည် ငါ့ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ကောင်းစွာ ရှု၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ကောင်းစွာ ရှုသော် ဘာမျှ မရှိသော် စိတ်မပင်ပန်း ဟု (ဟောကြားတော်မူ၏)။

၂၄၂။ ဤသို့ ဟောကြားတော် မူသော် ရဟန်း တစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားကို “အသျှင်ဘုရား အပ ဝတ္ထု မရှိသော် စိတ်ပင်ပန်းခြင်း ဖြစ်ရာပါသလော” ဟု လျှောက်ကြား၏။ ရဟန်း ဖြစ်ရာ၏ ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်ကြားတော် မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူအား “ငါ့အား (ပစ္စည်း ဥစ္စာသည်) ရှိခဲ့ဖူး၏၊ ထိုပစ္စည်း ဥစ္စာသည် ငါ့အား မရှိတော့ပြီ တကား၊ ငါ ရသင့် ရထိုက်သော ပစ္စည်း ဥစ္စာကို ငါ မရသေးပါ တကား” ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ ထိုသူသည် ပူဆွေး၏၊ ပင်ပန်း၏၊ ငိုကြွေး၏၊ ရင်ဘတ် စည်တီး ငို၏၊ ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်း ဤသို့လျှင် အပဝတ္ထု မရှိသော် စိတ် ပင်ပန်းခြင်းဖြစ်၏ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား အပဝတ္ထု မရှိသော် စိတ် မပင်ပန်းခြင်းသည် ဖြစ်ရာပါ သလောဟု လျှောက်ကြား၏။ ရဟန်း ဖြစ်ရာ၏ ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်ကြားတော် မူ၏။ ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူမှာ “ငါ့မှာ (ပစ္စည်း ဥစ္စာသည်) ရှိခဲ့ဖူး၏၊ ထိုပစ္စည်း ဥစ္စာသည် ငါ့အား မရှိတော့ပြီ တကား၊ ငါ ရသင့် ရထိုက်သော ထိုပစ္စည်း ဥစ္စာကို ငါ မရသေးပါ တကား” ဟု အကြံအစည် မဖြစ်၊ ထိုသူသည် မပူဆွေး၊ မပင်ပန်း၊ မငိုကြွေး၊ ရင်ဘတ် စည်တီး မငို၊ ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်းသို့ မရောက်။ ရဟန်း ဤသို့လျှင် အပ ဝတ္ထု မရှိသော် စိတ်မပင်ပန်းခြင်း ဖြစ်၏ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

“အသျှင်ဘုရား အတွင်း ဝတ္ထု မရှိသော် စိတ်ပင်ပန်းခြင်း ဖြစ်ရာပါသလော” ဟု လျှောက်ကြား၏။ ရဟန်း ဖြစ်ရာ၏ ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်ကြားတော် မူ၏။ ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူအား “ထိုငါသည် လောကတည်း၊ ထိုငါသည် ကိုယ်တည်း၊ ထိုငါသည် တမလွန် ဘဝ၌ ဖြစ်အံ့၊ မြဲအံ့၊ ခိုင်ခံ့အံ့၊ တည်တံ့အံ့၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိအံ့၊ တည်မြဲသော အရာဝတ္ထုတို့နှင့် အမျှ တည်အံ့” ဟု ဤအယူသည် ဖြစ်၏။ ထိုသူသည် အားလုံး ကုန်သော အယူဖြစ်ကြောင်း တည်ရာ ထကြွခြင်း နှလုံးသွင်းခြင်း ကိန်းဝပ်ခြင်းတို့ကို ကောင်းစွာ ဖြတ်ခြင်းငှါ ပြုပြင် စီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ အားလုံး ငြိမ်းခြင်းငှါ ဆင်းရဲ တည်ရာ ‘ဥပဓိ’ အားလုံး စွန့်လွှတ်ခြင်းငှါ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ကုန်ခြင်းငှါ တပ်စွန်းမှု ‘ရာဂ’ ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရားက ဖြစ်စေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သာဝကကပင် ဖြစ်စေ တရားကို ဟောတော် မူသော် နာကြား၏၊ ထိုသူအား “ပြတ်တော့အံ့ တကား၊ ပျောက်ပျက်တော့အံ့

တကား၊ မဖြစ်တော့အံ့ တကား" ဟု ဤသို့သော အကြံအစည် ဖြစ်၏။ ထိုသူသည် ပူဆွေး၏၊ ပင်ပန်း၏၊ ရင်ဘတ်စည်တီး ငို၏၊ ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်း ဤသို့လျှင် အတွင်း ဝတ္ထု မရှိသော် စိတ်ပင်ပန်းခြင်း ဖြစ်၏ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

"အသျှင်ဘုရား အတွင်း ဝတ္ထု မရှိသော် စိတ်မပင်ပန်းခြင်း ဖြစ်ရာပါသလော" ဟု လျှောက်ကြား၏။ ရဟန်း ဖြစ်ရာ၏ ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်ကြားတော် မူ၏။ ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူအား "ထိုငါသည် လောကတည်း၊ ထိုငါသည် ကိုယ်တည်း၊ ထိုငါသည် တမလွန် ဘဝ၌ ဖြစ်အံ့၊ မြဲအံ့၊ ခိုင်ခံ့အံ့၊ တည်တံ့အံ့၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိအံ့၊ တည်မြဲသော အရာဝတ္ထုတို့နှင့် အမျှတည်အံ့" ဟု ဤအယူသည် မဖြစ်။ ထိုသူသည် အားလုံး ကုန်သော အယူဖြစ်ကြောင်း တည်ရာ ထကြွခြင်း နှလုံးသွင်းခြင်း ကိန်းဝပ်ခြင်းတို့ကို ကောင်းစွာ ဖြတ်ခြင်းငှါ ပြုပြင် စီရင်မှု 'သင်္ခါရ' အားလုံး ငြိမ်းခြင်းငှါ ဆင်းရဲ တည်ရာ 'ဥပဓိ' အားလုံး စွန့်လွှတ်ခြင်းငှါ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ကုန်ခြင်းငှါ တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ' ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရားက ဖြစ်စေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သာဝကကပင် ဖြစ်စေ တရားကို ဟောတော် မူသော် နာကြား၏၊ ထိုသူအား "ပြတ်တော့အံ့ တကား၊ ပျောက်ပျက်တော့အံ့ တကား၊ မဖြစ်တော့အံ့ တကား" ဟု အကြံအစည်သည် မဖြစ်ပေ။ ထိုသူသည် မပူဆွေး၊ မပင်ပန်း၊ ရင်ဘတ် စည်တီး မငို၊ ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်းသို့ မရောက်။ ရဟန်း ဤသို့လျှင် အတွင်း ဝတ္ထု မရှိသော် စိတ် မပင်ပန်းခြင်း ဖြစ်၏။

၂၄၃။ ရဟန်းတို့ မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောမရှိသော တည်မြဲသော အရာဝတ္ထုတို့နှင့် အမျှ တည်သော သိမ်းဆည်းထိုက်သော ဝတ္ထုမျိုးသည် ရှိငြားအံ့၊ ထိုသိမ်းဆည်း ထိုက်သော ဝတ္ထုမျိုးကို သိမ်းဆည်း ကုန်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိသော တည်မြဲသော အရာဝတ္ထုတို့နှင့် အမျှတည်သော သိမ်းဆည်း ထိုက်သော ဝတ္ထုမျိုးသည် ရှိရာ၏၊ ထိုသိမ်းဆည်း ထိုက်သော ဝတ္ထုမျိုးကို သင်တို့ တွေ့မြင်ကြကုန် သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မတွေ့မြင်ကြပါ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ကောင်းပေ၏၊ ရဟန်းတို့ မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိသော တည်မြဲသော အရာဝတ္ထုတို့နှင့် အမျှ တည်သော သိမ်းဆည်း ထိုက်သော ဝတ္ထုမျိုးသည် ရှိရာ၏၊ ထိုသိမ်းဆည်း ထိုက်သော ဝတ္ထုမျိုးကို ငါလည်း မမြင်။

ရဟန်တို့ စွဲယူသူအား ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့ မဖြစ်နိုင်ရာသော အတ္တ ဝါဒအားဖြင့် စွဲယူခြင်းသည် ရှိငြားအံ့၊ ထိုအတ္တ ဝါဒအားဖြင့် စွဲယူမှုကို စွဲယူရာ၏။ ရဟန်းတို့ စွဲယူသော သူအား ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့ မဖြစ်နိုင်ရာသော အတ္တ ဝါဒအားဖြင့် စွဲယူခြင်းသည် ရှိရာ၏၊ ထိုအတ္တ ဝါဒအားဖြင့် စွဲယူမှုကို သင်တို့သည် တွေ့မြင်ကြကုန် သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မတွေ့မြင်ကြပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ကောင်းပေ၏၊ ရဟန်းတို့ စွဲယူသော သူအား ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့ မဖြစ်နိုင်ရာသော အတ္တ ဝါဒအားဖြင့် စွဲယူမှုသည် ရှိရာ၏၊ ထိုအတ္တ ဝါဒအားဖြင့် စွဲယူမှုကို ငါလည်း မမြင်။

ရဟန်းတို့ မှီသော သူအား ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့ မဖြစ်နိုင်ရာသော ဒိဋ္ဌိ မှီရာသည် ရှိငြားအံ့၊ ထိုဒိဋ္ဌိ မှီရာကို မှီကုန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ မှီသောသူအား ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့ မဖြစ်နိုင်ရာသော ဒိဋ္ဌိ မှီရာသည် ရှိရာ၏၊ ထိုဒိဋ္ဌိ မှီရာကို သင်တို့ တွေ့မြင်ကြကုန်သလောဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မတွေ့မြင်ကြပါ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ကောင်းပေ၏၊ ရဟန်းတို့ မှီသော သူအား ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့ မဖြစ်နိုင်ရာသော ဒိဋ္ဌိ မှီရာသည် ရှိရာ၏၊ ထိုဒိဋ္ဌိ မှီရာကို ငါလည်း မမြင်။

၂၄၄။ ရဟန်းတို့ ကိုယ် 'အတ္တ' ရှိခဲ့သော် "ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' ပိုင်ဥစ္စာ" ဟု စွဲလမ်းမှု ဖြစ်ရာသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဖြစ်ရာပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ကိုယ် 'အတ္တ' ပိုင် ဥစ္စာ ရှိခဲ့သော် "ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း" ဟု စွဲလမ်းမှု ဖြစ်ရာသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဖြစ်ရာပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ကိုယ် 'အတ္တ' ကို လည်းကောင်း၊ ကိုယ် 'အတ္တ' ပိုင် ဥစ္စာတို့ကို လည်းကောင်း အမှန်အားဖြင့် အခိုင်အမာ အားဖြင့် မရခဲ့သော် "ထိုငါသည် လောကတည်း၊ ထိုငါသည် ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း၊ ထိုငါသည် တမလွန် ဘဝ၌ ဖြစ်အံ့၊ မြဲအံ့၊ ခိုင်ခံ့အံ့၊ တည်တံ့အံ့၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိအံ့၊ တည်မြဲသော အရာဝတ္ထုတို့နှင့် အမျှ တည်အံ့" ဟူသော စွဲယူမှု ပညာမဲ့သူတို့၏ တရားသည် အကြွင်းမဲ့ ပြည့်စုံ လုံလောက်ပြီ မဟုတ်ပါလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်မှာ အကြွင်းမဲ့ မပြည့်စုံ မလုံလောက်ဘဲ ရှိရာ ပါအံ့နည်း၊ အသျှင်ဘုရား ပညာမဲ့ သူတို့၏ တရားသည် အကြွင်းမဲ့ ပြည့်စုံ လုံလောက်တော့သည် သာလျှင် ဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန် သနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော မမြဲသလော ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

မမြဲသော ရုပ်သည် ဆင်းရဲလော ချမ်းသာလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဆင်းရဲ ဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ထိုရုပ်ကို "ဤရုပ်သည် ငါ့ ဥစ္စာတည်း၊ ဤရုပ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ့ကိုယ် 'အတ္တ'တည်း" ဟု ရှုရန် သင့်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မသင့်ပါ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန် သနည်း၊ ခံစားခြင်း ဝေဒနာသည်။ပ။ မှတ်သားခြင်း သညာသည်။ ပြုပြင် စီရင်မှု သင်္ခါရတို့သည်။ အထူးသိမှု ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော မမြဲသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မမြဲပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

မမြဲသော ဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲလော ချမ်းသာလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဆင်းရဲ ဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်ကို "ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ ဥစ္စာတည်း၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း" ဟု ရှုရန် သင့်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မသင့်ပါ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် အတွင်း၌ ဖြစ်သည် ဖြစ်စေ၊ အပ၌ ဖြစ်သည် ဖြစ်စေ၊ ရုန့်ရင်းသည် ဖြစ်စေ၊ သိမ်မွေ့သည် ဖြစ်စေ၊ ယုတ်သည် ဖြစ်စေ၊ မြတ်သည် ဖြစ်စေ၊ အနီး၌ ဖြစ်သည် ဖြစ်စေ၊ အဝေး၌ ဖြစ်သည် ဖြစ်စေ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အလုံးစုံသော ရုပ်ကို "ဤရုပ်သည် ငါ့ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ့ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဤရုပ်ကို အမှန်အတိုင်း ကောင်းစွာ ပညာဖြင့် ရှုရမည်။

အလုံးစုံသော ခံစားခြင်း ဝေဒနာကို။ပ။ အလုံးစုံသော မှတ်သားခြင်း သညာကို။ အလုံးစုံသော ပြုပြင် စီရင်ခြင်း သင်္ခါရတို့ကို။ အတွင်း၌ ဖြစ်သည် ဖြစ်စေ၊ အပ၌ ဖြစ်သည် ဖြစ်စေ၊ ရုန့်ရင်းသည် ဖြစ်စေ၊ သိမ်မွေ့သည် ဖြစ်စေ၊ ယုတ်သည် ဖြစ်စေ၊ မြတ်သည် ဖြစ်စေ၊ အဝေး၌ ဖြစ်သည် ဖြစ်စေ၊ အနီး၌ ဖြစ်သည် ဖြစ်စေ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော အလုံးစုံသော အထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်' ကို "ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဤဝိညာဏ်ကို အမှန်အတိုင်း ကောင်းစွာ ပညာဖြင့် ရှုရမည်။

၂၄၅။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုမြင်သည် ရှိသော် အကြားအမြင် ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သာဝကသည် ရုပ်၌ ငြီးငွေ့၏၊ ဝေဒနာ၌ ငြီးငွေ့၏၊ ဥညာ၌ ငြီးငွေ့၏၊ သင်္ခါရတို့၌ ငြီးငွေ့၏၊ ဝိညာဏ်၌ ငြီးငွေ့၏၊ ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့် တပ်စွန်းခြင်း ကင်း၏၊ တပ်ခြင်း ကင်းခြင်းကြောင့် လွတ်မြောက်၏၊ လွတ်မြောက်သော် "ငါသည် လွတ်မြောက်ပြီ" ဟု ဆင်ခြင်ဉာဏ် ဖြစ်၏။ "(ပဋိသန္ဓေ တည်နေ) ဖြစ်ပွါးခြင်း ကုန်ဆုံးပြီ၊ မြတ်သော (မဂ်) အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤမဂ် ကိစ္စ ဖြစ်ခြင်းငှါ (ငါ့အား) တစ်ဖန် မဂ်ကို ပွားများခြင်း ကိစ္စမရှိတော့ပြီ" ဟု ခွဲခြား၍ သိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို တံခါးကျင် (မင်းတုပ်) ကို မြှောက်ပြီးသူ ဟူ၍လည်း ခေါ်ဆို ထိုက်၏၊ ကျုံးမြောင်းကို အားလုံး ဖျက်ဆီးပြီးသူ ဟူ၍လည်း ခေါ်ဆို ထိုက်၏၊ တံခါးတိုင်ကို နုတ်ပစ်ပြီးသူ ဟူ၍လည်း ခေါ်ဆို ထိုက်၏၊ တံခါးရွက်ကို ဖျက်ဆီးပြီးသူ ဟူ၍လည်း ခေါ်ဆို ထိုက်၏၊ ကိလေသာ ကင်းစင်သူ အလံကို ချထားပြီးသူ ဝန်ကို ချပြီးသူ မာန်ကင်းပြီးသူ ဟူ၍လည်း ခေါ်ဆို ထိုက်၏၊

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် တံခါးကျင် (မင်းတုပ်) ကို မြှောက်ပြီးသူ ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းအား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'သည် ပယ်ပြီး ဖြစ်၏၊ အမြစ် ဖြတ်ပြီး ဖြစ်၏၊ ထန်းပင်ငုတ် ကဲ့သို့ ပြုပြီး ဖြစ်၏၊ တစ်ဖန် မဖြစ်အောင် ပြုပြီး ဖြစ်၏၊ နောင်အခါ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘော မရှိတော့ချေ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် တံခါးကျင် (မင်းတုပ်)ကို မြှောက်ပြီးသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ကျုံးမြောင်းကို အားလုံး ဖျက်ဆီးပြီးသူ ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းမှာ ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ဇာတိ ဖြစ်ပွါးရေးသည် ပယ်ပြီး ဖြစ်၏၊ အမြစ် ဖြတ်ပြီး ဖြစ်၏၊ ထန်းပင်ငုတ် ကဲ့သို့ ပြုပြီး ဖြစ်၏၊ တစ်ဖန် မဖြစ်အောင် ပြုပြီး ဖြစ်၏၊ နောင်အခါ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘော မရှိတော့ချေ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ကျုံးမြောင်းကို အားလုံး ဖျက်ဆီးပြီးသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် တံခါးတိုင်ကို နုတ်ပြီးသူ ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းမှာ တပ်မက်မှု တဏှာသည် ပယ်ပြီး ဖြစ်၏၊ အမြစ် ဖြတ်ပြီး ဖြစ်၏၊ ထန်းပင်ငုတ် ကဲ့သို့ ပြုပြီး ဖြစ်၏၊ တစ်ဖန် မဖြစ်အောင် ပြုပြီး ဖြစ်၏၊ နောင်အခါ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘော မရှိတော့ချေ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် တံခါးတိုင်ကို နုတ်ပစ်ပြီးသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် တံခါးရွက်ကို ဖျက်ဆီးပြီးသူ ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းမှာ အောက်ကာမဘုံ၌ ဖြစ်စေတတ်သော သံယောဇဉ် အနှောင်အဖွဲ့ ငါးမျိုးတို့သည် ပယ်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ အမြစ် ဖြတ်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ ထန်းပင်ငုတ် ကဲ့သို့ ပြုပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ တစ်ဖန် မဖြစ်အောင် ပြုပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ နောင်အခါ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘော မရှိကြတော့ချေ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် တံခါးရွက်ကို ဖျက်ဆီးပြီးသူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ကိလေသာ ကင်းစင်သူ အလံကို ချထားပြီးသူ ဝန်ကို ချထားပြီးသူ မာန်ကင်းပြီးသူ ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းမှာ ငါဟု ထင်မှတ်ခြင်း သည် ပယ်ပြီး ဖြစ်၏၊ အမြစ် ဖြတ်ပြီး ဖြစ်၏၊ ထန်းပင်ငုတ် ကဲ့သို့ ပြုပြီး ဖြစ်၏၊ တစ်ဖန် မဖြစ်အောင် ပြုပြီး ဖြစ်၏၊ နောင်အခါ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘော မရှိတော့ချေ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ကိလေသာ ကင်းစင်သူ အလံကို ချထားပြီးသူ ဝန်ကို ချထားပြီးသူ မာန်ကင်းပြီးသူ ဖြစ်၏။

၂၄၆။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ လွတ်မြောက်ပြီးသော စိတ်ရှိသော ရဟန်းကို သိကြားနှင့်တကွ ဗြဟ္မာနှင့် တကွ မာန်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော နတ် ဗြဟ္မာတို့သည် "သတ္တဝါ၏ ဝိညာဉ်သည် ဤအရာကို မှီ၏" ဟု ရှာကုန်သော်လည်း မသိနိုင်ကြကုန်။ ထိုသို့ မသိနိုင်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ မျက်မှောက်၌ပင် သတ္တဝါ ဟူ၍ မရှိသောကြောင့်တည်း" ဟု ငါဟော၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ မိန့်ဆိုလေ့ ရှိသော ဤသို့ ဟောကြားလေ့ ရှိသော ငါ့ကို အချို့သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့က "ရဟန်း ဂေါတမသည် (သတ္တဝါကို) ဖျောက်ဖျက် တတ်၏၊ ထင်ရှား ရှိသော သတ္တဝါ၏ ပြတ်စဲခြင်း ပျက်စီးခြင်း မဖြစ်ခြင်းကို ပညတ်၏" ဟု ထင်ရှား မရှိသော အချည်းနှီးသော မဟုတ် မမှန်သော မုသား စကားဖြင့် စွပ်စွဲ ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ငါသည် သတ္တဝါကို ယင်းသို့လည်း မဖျောက်ဖျက်၊ ယင်းသို့လည်း မပညတ်၊ ထို့ကြောင့် "ရဟန်း ဂေါတမသည် သတ္တဝါကို ဖျောက်ဖျက် တတ်၏၊ ထင်ရှား ရှိသော သတ္တဝါ၏ ပြတ်စဲခြင်း ပျက်စီးခြင်း မဖြစ်ခြင်းကို ပညတ်၏" ဟု (ပြောဆိုကြသော) ထိုအသျှင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ထင်ရှား မရှိသော အချည်းအနှီးသော မဟုတ် မမှန်သော မုသား စကားဖြင့် စွပ်စွဲသည်မည် ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ငါသည် ရှေးအခါက လည်းကောင်း၊ ယခုအခါ၌ လည်းကောင်း ဆင်းရဲ ဒုက္ခကိုလည်း ပညတ်၏၊ ဆင်းရဲ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာကိုလည်း ပညတ်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသို့ ပညတ်ရာ၌ အကယ်၍ သူတစ်ပါးတို့က မြတ်စွာဘုရားကို ဆဲရေးကုန် ငြားအံ့၊ ရေရွတ်ကုန် ငြားအံ့၊ ခြုတ်ခြယ်ကုန် ငြားအံ့၊ ညှဉ်းဆဲကုန် ငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့ ထိုသို့ ညှဉ်းဆဲရာ၌ ငါဘုရားမှာ အမျက်ထွက်ခြင်း စိတ်ဆိုးခြင်း စိတ် မနှစ်မြို့ခြင်းသည် မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ ထိုသို့ ပညတ်ရာ၌ အကယ်၍ သူတစ်ပါးတို့က မြတ်စွာဘုရားကို အရိုအသေ ပြုကုန်ငြားအံ့၊ အလေးပြုကုန် ငြားအံ့၊ မြတ်နိုးကုန် ငြားအံ့၊ ပူဇော်ကုန် ငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့ ထိုသို့ ပူဇော်ရာ၌ ငါဘုရားမှာ နှစ်သက်ခြင်း, ဝမ်းမြောက်ခြင်း, စိတ်တက်ကြွခြင်းသည် မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ ထိုသို့ ပညတ်ရာ၌ အကယ်၍ သူတစ်ပါးတို့က မြတ်စွာဘုရားကို အရိုအသေ ပြုကုန်ငြားအံ့၊ အလေးပြုကုန် ငြားအံ့၊ မြတ်နိုးကုန် ငြားအံ့၊ ပူဇော်ကုန် ငြားအံ့။ ရဟန်းတို့ ထိုသို့ ပူဇော်ရာ၌ ငါဘုရားမှာ "ရှေးအခါက ငါ ပိုင်းခြား သိခဲ့ပြီးသော ခန္ဓာငါးပါး၌ ဤသူတို့သည် ဤသို့ သဘော ရှိသော ပြုမူခြင်းတို့ကို ပြုကုန်၏" ဟု ဤသို့သော အကြံအစည်သည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် သင်တို့ကို အကယ်၍လည်း သူတစ်ပါးတို့က ဆဲရေးကုန် ငြားအံ့၊ ရေရွတ်ကုန် ငြားအံ့၊ ချုတ်ချယ်ကုန် ငြားအံ့၊ ညှဉ်းဆဲကုန် ငြားအံ့၊ ထိုသို့ ညှဉ်းဆဲရာ၌ သင်တို့သည် အမျက်ထွက်ခြင်း, စိတ်ဆိုးခြင်း, စိတ် မနှစ်မြို့ခြင်းကို မပြုသင့်။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် သင်တို့ကို အကယ်၍လည်း သူတစ်ပါးတို့က အရိုအသေ ပြုကုန် ငြားအံ့၊ အလေးပြုကုန်ငြားအံ့၊ မြတ်နိုးကုန်ငြားအံ့၊ ပူဇော်ကုန်ငြားအံ့။ ထိုသို့ပူဇော်ရာ၌ သင်တို့သည်နှစ်သက်ခြင်း, ဝမ်းမြောက်ခြင်း, စိတ်တက်ကြွခြင်းကို မပြုသင့်။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် သင်တို့ကို အကယ်၍လည်း သူတစ်ပါးတို့က အရိုအသေ ပြုကုန်ငြားအံ့၊ အလေးပြု ကုန်ငြားအံ့၊ မြတ်နိုးကုန် ငြားအံ့၊ ပူဇော်ကုန် ငြားအံ့။ ထိုသို့ ပူဇော်ရာ၌ သင်တို့သည်

“ရှေးအခါက ငါ ပိုင်းခြား သိခဲ့ပြီးသော ခန္ဓာငါးပါး၌ ဤသူတို့သည် ဤသို့ သဘော ရှိသော ပြုမူခြင်းတို့ကို ပြုကုန်၏” ဟု ဤသို့သော အကြံအစည်သည် ဖြစ်ရာ၏။

၂၄၇။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် သင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်သော တရားကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုတရား ကို ပယ်စွန့်သော် သင်တို့မှာ ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်း ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ အဘယ် တရားသည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ် သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ထိုရုပ်၌ ဖြစ်သော ဆန္ဒရာဂကို ပယ်စွန့်ကြ ကုန်လော့။ ထိုရုပ်၌ ဖြစ်သော ဆန္ဒ ရာဂကို ပယ်စွန့်သော် သင်တို့မှာ ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်း ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ထိုဝေဒနာကို ပယ်စွန့်ကြ ကုန်လော့။ ထိုဝေဒနာကို ပယ်စွန့်သော် သင်တို့မှာ ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်း ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ မှတ်သားခြင်း ‘သညာ’သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ထိုသညာကို ပယ်စွန့်ကြ ကုန်လော့။ ထိုသညာကို ပယ်စွန့်သော် သင်တို့မှာ ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်း ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ ပြုပြင် စီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်ကုန်၊ ထိုသင်္ခါရတို့ကို ပယ်စွန့်ကြ ကုန်လော့။ ထိုသင်္ခါရတို့ကို ပယ်စွန့်သော် သင်တို့မှာ ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်း ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ အထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ထိုဝိညာဏ်ကို ပယ်စွန့်ကြ ကုန်လော့။ ထိုဝိညာဏ်ကို ပယ်စွန့်သော် သင်တို့မှာ ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်း ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြ ကုန်သနည်း၊ ဤဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ အကြင် မြက် သစ်သား သစ်ခက် သစ်ရွက်သည် ရှိ၏၊ ထိုမြက် သစ်သား သစ်ခက် သစ်ရွက်ကို လူအပေါင်းသည် ဆောင်မူလည်း ဆောင်ငြားအံ့၊ မီးမူလည်း တိုက်ငြားအံ့၊ အလို ရှိသလို ပြုမူလည်း ပြုငြားအံ့၊ သင်တို့အား “ငါတို့ကို လူအပေါင်းသည် ဆောင်၏ဟု လည်းကောင်း မီးတိုက်၏ဟု လည်းကောင်း အလိုရှိသလို ပြု၏ဟု လည်းကောင်း ဤသို့သော အကြံအစည်သည် ဖြစ်ရာသလော” ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ မဖြစ်ပါ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ထိုသို့ မဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်ပါနည်း- အသျှင်ဘုရား ဤမြက် သစ်သား သစ်ခက် သစ်ရွက်သည် တပည့်တော်တို့၏ ကိုယ်သည် လည်းကောင်း၊ ကိုယ်ပိုင် ဥစ္စာသည် လည်းကောင်း မဟုတ်သောကြောင့် ပါတည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်သော တရားကို ပယ်စွန့်ကြ ကုန်လော့။ ထိုတရားကို ပယ်စွန့်သော် သင်တို့မှာ ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်း ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ အဘယ် တရားသည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ထိုရုပ်၌ ဖြစ်သော ဆန္ဒ ရာဂကို ပယ်စွန့်ကြ ကုန်လော့။ ထိုရုပ်၌ ဖြစ်သော ဆန္ဒ ရာဂကို ပယ်စွန့်သော် သင်တို့မှာ ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်း ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ သည်။ပ။ ရဟန်းတို့ မှတ်သားခြင်း ‘သညာ’ သည်။ ရဟန်းတို့ ပြုပြင် စီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ တို့သည်။ ရဟန်းတို့ အထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’ သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ထိုဝိညာဏ်ကို ပယ်စွန့်ကြ ကုန်လော့။ ထိုဝိညာဏ်ကို ပယ်စွန့်သော် သင်တို့မှာ ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်း ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။

၂၄၈။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ငါသည် ပုဆိုးသစ် သဖွယ် ဖြစ်သော တရားကို ကောင်းစွာ ဟောကြားထား၏၊ ပေါ်ပေါ် လွင်လွင် ဖွင့်လှစ် ပြသထား၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ငါသည် ပုဆိုးသစ်သဖွယ် ဖြစ်သော တရားကို ကောင်းစွာ ဟောကြားသော် ပေါ်ပေါ်လွင်လွင် ဖွင့်လှစ် ပြသထားသော် (ကိလေသာမှ) ကင်းဝေးကြ ကုန်သော အာသဝေါ ကုန်ခန်းပြီး ကုန်သော (မဂ် အကျင့်ကို) ကျင့်သုံး ပြီးကုန်သော ပြုဖွယ် ကိစ္စကို ပြုပြီး ကုန်သော ဝန်ကို ချထားပြီး ကုန်သော (အရဟတ္တဖိုလ် ဟူသော) မိမိအကျိုးသို့

ရောက်ပြီး ကုန်သော ဘဝကို နှောင်ဖွဲ့ခြင်း 'သံယောဇဉ်' ကုန်ပြီး ကုန်သော ကောင်းစွာ သိ၍ လွတ်မြောက်ပြီးသည့် စိတ် ရှိကုန်သော ထိုရဟန်းတို့မှာ ပညတ်ခြင်းငှါ ဝဋ်ဆင်းရဲ မရှိနိုင်တော့ပေ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ငါသည် ပုဆိုးသစ်သဖွယ် ဖြစ်သော တရားကို ကောင်းစွာ ဟောကြား ထား၏၊ ပေါ်ပေါ် လွင်လွင် ဖွင့်လှစ် ပြသထား၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ငါသည် ပုဆိုးသစ်သဖွယ် ဖြစ်သော တရားကို ကောင်းစွာ ဟောကြားထားသော် ပေါ်ပေါ် လွင်လွင် ဖွင့်လှစ် ပြသထားသော် အောက်ကာမဘုံ၌ ဖြစ်စေတတ်သော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်စွန့်ပြီးသော ရဟန်း အားလုံးတို့သည် ကိုယ်ထင်ရှား ဖြစ်ခြင်း 'ဥပပါတ်'တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ထိုပြဟ္မာ့ဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလေ့ ရှိကြ ကုန်၏၊ ထိုပြဟ္မာ့ဘုံမှ ပြန်လည်ဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိကုန်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ငါသည် ပုဆိုးသစ်သဖွယ် ဖြစ်သော တရားကို ကောင်းစွာ ဟောကြား ထား၏၊ ပေါ်ပေါ် လွင်လွင် ဖွင့်လှစ် ပြသ ထား၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ငါသည် ပုဆိုးသစ်သဖွယ် ဖြစ်သော တရားကို ကောင်းစွာ ဟောကြားထားသော် ပေါ်ပေါ် လွင်လွင် ဖွင့်လှစ် ပြသထားသော် အနှောင်အဖွဲ့ 'သံယောဇဉ်' သုံးပါးတို့ကို ပယ်စွန့် ပြီးသော တပ်စွန်းခြင်း 'ရာဂ' ပြစ်မှားခြင်း 'ဒေါသ' တွေဝေခြင်း 'မောဟ'တို့ ခေါင်းပါး ပြီးသော ရဟန်း အားလုံးတို့သည် သကဒါဂါမ်တို့တည်း၊ တစ်ကြိမ် သာလျှင် ဤ (လူ့) ဘုံသို့ လာကြကုန်၍ ဝဋ် ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုကြကုန် လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ငါသည် ပုဆိုးသစ်သဖွယ် ဖြစ်သော တရားကို ကောင်းစွာ ဟောကြား ထား၏၊ ပေါ်ပေါ် လွင်လွင် ဖွင့်လှစ် ပြသထား၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ငါသည် ပုဆိုးသစ်သဖွယ် ဖြစ်သော တရားကို ကောင်းစွာ ဟောကြားထားသော် ပေါ်ပေါ် လွင်လွင် ဖွင့်လှစ် ပြသထားသော် အနှောင်အဖွဲ့ 'သံယောဇဉ်' သုံးပါးတို့ကို ပယ်စွန့်ပြီးသော ရဟန်း အားလုံးတို့သည် သောတာပန်တို့တည်း၊ (အပါယ်သို့) ဖရိုဖရဲ ပျက်စီးကျခြင်း သဘော မရှိကြကုန်၊ ဂတိ မြဲကုန်၏၊ အမြဲ အထက်မဂ်သို့ လားရောက်ခြင်း ရှိကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ငါသည် ပုဆိုးသစ်သဖွယ် ဖြစ်သော တရားကို ကောင်းစွာ ဟောကြားထား၏၊ ပေါ်ပေါ် လွင်လွင် ဖွင့်လှစ် ပြသထား၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ငါသည် ပုဆိုးသစ်သဖွယ် ဖြစ်သော တရားကို ကောင်းစွာ ဟောကြားထားသော် ပေါ်ပေါ်လွင်လွင် ဖွင့်လှစ် ပြသထားသော် ပညာဖြင့် အစဉ်လိုက်၍ ကျင့်ကုန်သော သဒ္ဓါဖြင့် အစဉ်လိုက်၍ ကျင့်ကုန်သော ရဟန်း အားလုံးတို့သည် အထက် မဂ်ဖိုလ်သို့ လားရောက်ခြင်း ရှိကြ ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ငါသည် ပုဆိုးသစ်သဖွယ် ဖြစ်သော တရားကို ကောင်းစွာ ဟောကြား ထား၏၊ ပေါ်ပေါ် လွင်လွင် ဖွင့်လှစ် ပြသထား၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ငါသည် ပုဆိုးသစ်သဖွယ် ဖြစ်သော တရားကို ကောင်းစွာ ဟောကြားထားသော် ပေါ်ပေါ် လွင်လွင် ဖွင့်လှစ် ပြသထားသော် ငါ (ဘုရားအပေါ်) ၌ ယုံကြည်ခြင်း 'သဒ္ဓါ' မျှ, ချစ်ခင် မြတ်နိုးခြင်း 'ပေမ' မျှ ဖြစ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ် အားလုံးတို့သည်ပင် နတ်ပြည်သို့ လားရောက်ခြင်း ရှိကြကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသုတ်တရားကို ဟောကြားတော် မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော် မူသော တရားကို နှစ်သိမ့် ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြလေကုန် သတည်း။

နှစ်ခုမြောက် အလဂဒ္ဒူပမသုတ်ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၃ - ဩပမ္မဝဂ် ===

၃ - ဝမ္မိကသုတ်

၂၄၉။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် အသျှင်ကုမာရကဿပသည် အန္ဓဝန်တော၌ နေလေ၏။ ထိုအခါနတ်သား တစ်ဦးသည် ညဉ့်ဦးယံ လွန်ပြီးသော သန်းခေါင် အခါဝယ် တင့်တယ်သော အရေအဆင်း ရှိသည် ဖြစ်၍ အန္ဓဝန်တော ပတ်ဝန်းကျင်ကို အရောင်ဖြန့်ကျင်း ထိန်လင်း စေလျက် အသျှင်ကုမာရကဿပထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ တစ်ခုသော အရပ်၌ ရပ်တည်ပြီးလျှင် ဤသို့ လျှောက်ထား၏ -

ရဟန်း ရဟန်း ဤတောင်ပို့သည် ညဉ့်၌ အခိုးလွှတ်၏၊ နေ့၌ တောက်ပ၏၊ ပုဏ္ဏားက "ပညာရှိ ဓား လက်နက်ကို ယူ၍ တူးလော့" ဟု ပြောဆို၏။ ပညာရှိသည် ဓား လက်နက်ကို ယူ၍ တူးသော် တံခါးကျင် (မင်းတုပ်) ကို တွေ့မြင်သဖြင့် "အသျှင် တံခါးကျင် (မင်းတုပ်) ပါတည်း" ဟု ပြောဆို၏။ ပုဏ္ဏားက "ပညာရှိ တံခါးကျင် (မင်းတုပ်) ကို ဖယ်ပစ်လော့၊ ဓား လက်နက်ကို ယူ၍ အဆင့်ဆင့် တူးလော့" ဟု ပြောဆို၏။ ပညာရှိသည် ဓား လက်နက်ကို ယူ၍ အဆင့်ဆင့် တူးသော် ဖားကို တွေ့မြင် သဖြင့် "အသျှင် ဖားပါတည်း" ဟု ပြောဆို၏။ ပုဏ္ဏားက "ပညာရှိ ဖားကို ဖယ်ပစ်လော့၊ ဓား လက်နက်ကို ယူ၍ အဆင့်ဆင့် တူးဦးလော့" ဟု ပြောဆို၏။ ပညာရှိသည် ဓား လက်နက်ကို ယူ၍ အဆင့်ဆင့် တူးသော် လမ်းနှစ်ခွကိုတွေ့မြင်သဖြင့် "အသျှင် လမ်းနှစ်ခွပါတည်း" ဟု ပြောဆို၏။ ပုဏ္ဏားက "ပညာရှိ လမ်းနှစ်ခွကို ဖယ်ပစ်လော့၊ ဓားလက်နက်ကို ယူ၍ အဆင့်ဆင့် တူးဦးလော့" ဟု ပြောဆို၏။ ပညာရှိသည် ဓား လက်နက်ကို ယူ၍ အဆင့်ဆင့် တူးသော် ဆပ်ပြာ ရေစစ်ကို တွေ့မြင်သဖြင့် "အသျှင် ဆပ်ပြာ ရေစစ်ပါတည်း" ဟု ပြောဆို၏။ ပုဏ္ဏားက "ပညာရှိ ဆပ်ပြာ ရေစစ်ကို ဖယ်ပစ်လော့၊ ဓား လက်နက်ကို ယူ၍ အဆင့်ဆင့် တူးဦးလော့" ဟု ပြောဆို၏။ ပညာရှိသည် ဓားလက်နက်ကို ယူ၍ အဆင့်ဆင့် တူးသော် လိပ်ကို တွေ့မြင် သဖြင့် "အသျှင် လိပ်ပါတည်း" ဟု ပြောဆို၏။ ပုဏ္ဏားက "ပညာရှိ လိပ်ကို ဖယ်ပစ်လော့၊ ဓား လက်နက်ကို ယူ၍ အဆင့်ဆင့် တူးဦးလော့" ဟု ပြောဆို၏။ ပညာရှိသည် ဓား လက်နက်ကို ယူ၍ အဆင့်ဆင့် တူးသော် သန်လျက်နှင့် စဉ်းတီးတုံးကို တွေ့မြင် သဖြင့် "အသျှင် သန်လျက်နှင့် စဉ်းတီးတုံးပါတည်း" ဟု ပြောဆို၏။ ပုဏ္ဏားက "ပညာရှိ သန်လျက်နှင့် စဉ်းတီးတုံးကို ဖယ်ပစ်လော့၊ ဓား လက်နက်ကို ယူ၍ အဆင့်ဆင့် တူးဦး လော့" ဟု ပြောဆို၏။

ပညာရှိသည် ဓားလက်နက်ကို ယူ၍ အဆင့်ဆင့် တူးသော် သားတစ်ကို တွေ့မြင် သဖြင့် "အသျှင်သား တစ်ပါတည်း" ဟု ပြောဆို၏။ ပုဏ္ဏားက "ပညာရှိ သားတစ်ကို ဖယ်ပစ်လော့၊ ဓား လက်နက်ကို ယူ၍ အဆင့်ဆင့် တူးဦးလော့" ဟု ပြောဆို၏။

ပညာရှိသည် ဓား လက်နက်ကို ယူ၍ အဆင့်ဆင့် တူးသော် နဂါးကို တွေ့မြင်သဖြင့် "အသျှင် နဂါးပါတည်း" ဟု ပြောဆို၏။ ပုဏ္ဏားက "နဂါးသည် တည်ရှိပေစေ၊ နဂါးကို မထိခိုက်လင့်၊ နဂါးအား ရှိခိုးခြင်းကို ပြုလော့" ဟု ပြောဆို၏။

ရဟန်း သင်သည် ဤပြဿနာတို့ကို မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မေးလော့၊ သင့်အား မြတ်စွာဘုရား ဖြေကြားတော် မူသည့်အတိုင်း ထိုအနက်ကို မှတ်သားလော့။

ရဟန်း မြတ်စွာဘုရားကို လည်းကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သာဝကကို လည်းကောင်း၊ ဤငါ့ အထံမှ နာကြားဖူး သူကို လည်းကောင်း ကြဉ်၍ စိတ်ကျေနပ် လောက်အောင် ဤပြဿနာကို ဖြေဆိုနိုင် မည့်သူကို အောက်နတ်ပြည်နှင့်တကွ (အထက် ဝသဝတ္တီ) မာရ်နတ်ပြည်နှင့်တကွ (ရူပါဝစရ) ဗြဟ္မပြည်

နှင့် တကွသော ဩကာသ လောက၌ လည်းကောင်း သမဏဗြာဟ္မဏနှင့်တကွ သမ္မုတိနတ် ဟု ဆိုအပ်သော မင်းကြွင်းသော လူနှင့်တကွသော သတ္တလောက၌ လည်းကောင်း ငါ မတွေ့မြင် ဟု လျှောက်ထား၏။ ထိုနတ်သားသည် ဤပြဿနာ စကားကို လျှောက်ထားပြီးနောက် ထိုအရပ်၌ပင် ကွယ်လေ၏။

၂၅၀။ ထိုအခါ အသျှင်ကုမာရကဿပသည် ထိုညဉ့်လွန်သော် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိသေစွာ ရှိခိုးလျက် သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်ကာ-

“အသျှင်ဘုရား ဤညဉ့်၌ နတ်သား တစ်ဦးသည် ညဉ့်ဦးယံ လွန်ပြီးသော သန်းခေါင် အခါဝယ် လှပ တင့်တယ်သော အရေအဆင်း ရှိသည် ဖြစ်၍ အန္ဓဝန်တော ပတ်ဝန်းကျင်ကို အရောင်ဖြန့်ကျင်း ထိန်လင်း စေလျက် တပည့်တော်ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ရပ်တည်ကာ ဤသို့ လျှောက်ထား ပါ၏- ရဟန်း ရဟန်း ဤတောင်ပို့သည် ညဉ့်၌ အခိုး လွှတ်၏၊ နေ့၌ တောက်ပ၏၊ ပုဏ္ဏားက “ပညာရှိ ဓား လက်နက်ကို ယူ၍ တူးလော့” ဟု ဤသို့ ပြောဆို၏။ ပညာရှိသည် ဓား လက်နက်ကို ယူ၍ တူးသော်။ပ။ ဤငါ့အထံမှ နာကြားဖူးသူကို လည်းကောင်း။ပ။ ဟု ဤသို့ (လျှောက်ထားပါ၏)။ အသျှင်ဘုရား ထိုနတ်သားသည် ဤပြဿနာ စကားကို လျှောက်ထား ပြီးနောက် ထိုနေရာ၌ပင် ကွယ်ခဲ့ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား တောင်ပို့ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ညဉ့်၌ အခိုးလွှတ်ခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ နေ့၌ တောက်ပခြင်း ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ပုဏ္ဏားဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ပညာရှိ ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ဓား လက်နက်ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ အဆင့်ဆင့် တူးခြင်း ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ တံခါးကျင် (မင်းတုပ်) ဟူသည် အဘယ် ပါနည်း၊ ဖား ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ လမ်းနှစ်ခွ ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ဆပ်ပြာ ရေစစ် ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ လိပ်ဟူသည် အဘယ် ပါနည်း၊ သန်လျက်နှင့် စဉ်းတီးတုံး ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ သားတစ် ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ နဂါး ဟူသည် အဘယ်ပါ နည်း” ဟူ၍ လျှောက်၏။

၂၅၁။ ရဟန်း “တောင်ပို့” ဟူသော ဤအမည်သည် အမိ အဖတို့၏ သုတ်သွေးကြောင့် ဖြစ်သော ထမင်း မုယောမုန့်တို့ကြောင့် ကြီးပွါးသော မမြဲခြင်း ပွတ်သပ် ပေးရခြင်း ဆုပ်နယ် ပေးရခြင်း ပြိုကွဲခြင်း ပျက်စီးခြင်း သဘော ရှိသော မဟာဘုတ် လေးပါးတို့ကြောင့် ဖြစ်သော ဤကိုယ်၏ အမည်တည်း။ (၁)

ရဟန်းနေ့က ပြုထားသော အမှုကို အာရုံပြု၍ ညဉ့်၌ ကြံစည်၏၊ စဉ်းစား၏။ ဤကြံစည် စဉ်းစား ခြင်းသည် ညဉ့်၌ အခိုးလွှတ်ခြင်းတည်း။

ရဟန်း ညဉ့်က ကြံစည် စဉ်းစား၍ နေ့၌ အမှုတိုကို ကိုယ် နှုတ် စိတ်အားဖြင့် အားထုတ်၏၊ ဤအားထုတ် ခြင်းသည် နေ့၌ တောက်ပခြင်းတည်း။ (၂- ၃)

ရဟန်း “ပုဏ္ဏား” ဟူသော ဤအမည်သည် ကိလေသာ ရန်သူကို (ပယ်) သတ်ပြီးသော (တရား အားလုံးကို) အလိုလို ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ အမည်တည်း။

ရဟန်း “ပညာရှိ” ဟူသော ဤအမည်သည် ကျင့်ဆဲ ‘သေက္ခ’ ရဟန်း၏ အမည်တည်း။ (၄- ၅)

ရဟန်၊ “ဓား လက်နက်” ဟူသော ဤအမည်သည် အရိယာမဂ် ပညာ၏ အမည်တည်း။

ရဟန်း “အဆင့်ဆင့် တူးခြင်း” ဟူသော ဤအမည်သည် လုံ့လ အားထုတ်ခြင်း၏ အမည်တည်း။ (၆- ၇)

ရဟန်း “တံခါးကျင် (မင်းတုပ်)” ဟူသော ဤအမည်သည် မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’၏ အမည်တည်း။ တံခါးကျင် (မင်းတုပ်) ကို ဖယ်ပစ်လော့၊ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ကို ပယ်စွန့်လော့၊ ပညာရှိ ဓား လက်နက်ကို ယူ၍ အဆင့်ဆင့် တူးလော့ ဟူသော ဤဝါကျသည်ပင် ဤပြဿနာ၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်တည်း။ (၈)

ရဟန်း "ဖား" ဟူသော ဤအမည်ကား အားကြီးသော အမျက်ထွက်ခြင်း၏ အမည်တည်း။ ဖားကို ဖယ်ပစ်လော့၊ အားကြီးသော အမျက်ထွက်ခြင်းကို ပယ်စွန့်လော့၊ ပညာရှိ ဓား လက်နက်ကို ယူ၍ အဆင့်ဆင့် တူးလော့ ဟူသော ဤဝါကျသည်ပင် ဤပြဿနာ၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်တည်း။ (၉)

ရဟန်း "လမ်းနှစ်ခွ" ဟူသော ဤအမည်သည် တွေးတော ယုံမှားခြင်း၏ အမည်တည်း။ လမ်းနှစ်ခွကို ဖယ်ပစ်လော့၊ တွေးတော ယုံမှားခြင်းကို ပယ်စွန့်လော့၊ ပညာရှိ ဓား လက်နက်ကို ယူ၍ အဆင့်ဆင့် တူးဦးလော့ ဟူသော ဤဝါကျသည်ပင် ဤပြဿနာ၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်တည်း။ (၁၀)

ရဟန်း "ဆပ်ပြာ ရေစစ်" ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဌ္ဌ လိုချင်ခြင်း ဟူသော အပိတ်အပင်, ပျက်စီး စေလိုမှု ဟူသော အပိတ်အပင်, ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ဟူသော အပိတ်အပင်, ပျံ့လွင့်ခြင်း နောင်တရခြင်း ဟူသော အပိတ်အပင်, တွေးတော ယုံမှားခြင်း ဟူသော အပိတ်အပင် ဟူသော ဤအပိတ်အပင် ငါးမျိုးတို့၏ အမည်တည်း။ ဆပ်ပြာ ရေစစ်ကို ဖယ်ပစ်လော့၊ အပိတ်အပင် ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်စွန့်လော့၊ ပညာရှိ ဓား လက်နက်ကို ယူ၍ အဆင့်ဆင့် တူးလော့ ဟူသော ဤဝါကျသည်ပင် ဤပြဿနာ၏ အနက် အဓိပ္ပါယ် တည်း။ (၁၁)

ရဟန်း "လိပ်" ဟူသော ဤအမည်သည် ရုပ်ဟူသော စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာ၊ ခံစားခြင်း ဟူသော စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာ၊ မှတ်သားခြင်း ဟူသော စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာ၊ ပြုပြင် စီရင်မှု ဟူသော စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာ၊ အထူးသိမှု ဟူသော စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာဟူသော ဤစွဲယူအပ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ အမည်တည်း။ လိပ်ကို ဖယ်ပစ်လော့၊ စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို ပယ်စွန့်လော့၊ ပညာရှိ ဓား လက်နက်ကို ယူ၍ အဆင့်ဆင့် တူးဦးလော့ ဟူသော ဤဝါကျသည်ပင် ဤပြဿနာ၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်တည်း။ (၁၂)

ရဟန်း "သန်လျက်နှင့် စဉ်းတီတုံး" ဟူသော ဤအမည်သည် အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်ကို ဆွဲဆောင် တတ်ကုန်သော ချစ်အပ်သော သဘော ရှိကုန်သော ကာမရာဂနှင့် စပ်ယှက် တပ်မက်အပ်ကုန်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် အထူး သိအပ် ကုန်သော အဆင်း။ပ။ သောတဝိညာဏ်ဖြင့် အထူး သိအပ် ကုန်သော အသံ။ပ။ ဃာန ဝိညာဏ်ဖြင့် အထူးသိအပ် ကုန်သော အနံ့။ပ။ ဇိဝှါ ဝိညာဏ်ဖြင့် အထူးသိအပ် ကုန်သော အရသာ။ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်ကို ဆွဲဆောင် တတ်ကုန်သော ချစ်အပ်သော သဘော ရှိကုန်သော ကာမ ရာဂနှင့်စပ်ယှက် တပ်မက်အပ် ကုန်သော ကာယဝိညာဏ်ဖြင့် အထူးသိအပ် ကုန်သော အတွေ့အထိ ဟူ ကုန်သော ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့၏ အမည်တည်း။ သန်လျက်နှင့် စဉ်းတီတုံးကို ဖယ်ပစ်လော့၊ ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ကို ပယ်စွန့်လော့၊ ပညာရှိ ဓား လက်နက်ကို ယူ၍ အဆင့်ဆင့် တူးဦးလော့ ဟူသော ဤဝါကျသည်ပင် ဤပြဿနာ၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်တည်း။ (၁၃)

ရဟန်း "သားတစ်" ဟူသော ဤအမည်သည် နှစ်သက် တပ်စွန်းခြင်း 'နန္ဒိရာဂ'၏ အမည်တည်း။ သားတစ်ကို ဖယ်ပစ်လော့၊ နှစ်သက် တပ်စွန်းခြင်း 'နန္ဒိရာဂ'ကို ပယ်စွန့်လော့၊ ပညာရှိ ဓား လက်နက်ကို ယူ၍ အဆင့်ဆင့် တူးဦးလော့ ဟူသော ဤဝါကျသည်ပင် ဤပြဿနာ၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်တည်း။ (၁၄)

ရဟန်း "နဂါး" ဟူသော ဤအမည်သည် ရဟန္တာ ဖြစ်သော ရဟန်း၏ အမည်တည်း။ နဂါးသည် တည်ရှိပါစေ၊ နဂါးကို မထိခိုက်လင့်၊ နဂါးအား ရှိခိုးခြင်းကို ပြုလော့ ဟူသော ဤဝါကျ၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကား ဤသည်ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၁၅)

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောကြားတော် မူ၏။ အသျှင်ကုမာရကဿပသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော် မူသော တရားတော်ကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူလေသတည်း။

သုံးခုမြောက် ဝမ္မိကသုတ်ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၃ - ဩပမ္မဝဂ် ===

၄ - ရထဝိနီတသုတ်

၂၅၂။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့အား အစာကျွေးရာ ဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဘုရားလောင်း ဖွားတော်မူရာ အရပ်၌ နေလေ့ ရှိကုန်သော များစွာသော ရဟန်းတို့သည် ဘုရားလောင်း ဖွားတော်မူရာ အရပ်၌ ဝါကျွတ်ကြ ကုန်လျက် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြ ကုန်၍ ရှိသေစွာ ရှိခိုးကြပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြ ကုန်၏။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြ ကုန်သော ထိုရဟန်းတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ “မိမိလည်း အလို နည်း၏၊ အလို နည်းခြင်း၏ ကျေးဇူး စကားကိုလည်း ရဟန်းတို့အား ပြောဟော တတ်၏။ မိမိလည်း ရောင့်ရဲ၏၊ ရောင့်ရဲခြင်း၏ ကျေးဇူး စကားကိုလည်း ရဟန်းတို့အား ပြောဟော တတ်၏။ မိမိလည်း ကင်းဆိတ်၏၊ ကင်းဆိတ်ခြင်း၏ ကျေးဇူး စကားကိုလည်း ရဟန်းတို့အား ပြောဟော တတ်၏။ မိမိလည်း မရောနှော၊ မရောနှောခြင်း၏ ကျေးဇူး စကားကိုလည်း ရဟန်းတို့အား ပြောဟော တတ်၏။ မိမိလည်း လုံ့လ အားထုတ်၏၊ လုံ့လ အားထုတ်ခြင်း၏ ကျေးဇူး စကားကိုလည်း ရဟန်းတို့အား ပြောဟော တတ်၏။ မိမိလည်း အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏ ကျေးဇူး စကားကိုလည်း ရဟန်းတို့အား ပြောဟော တတ်၏။ မိမိလည်း တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏ ကျေးဇူး စကားကိုလည်း ရဟန်းတို့အား ပြောဟော တတ်၏။ မိမိလည်း ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏ ကျေးဇူး စကားကိုလည်း ရဟန်းတို့အား ပြောဟော တတ်၏။ မိမိလည်း လွတ်မြောက်ခြင်း ‘ဝိမုတ္တိ’နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ လွတ်မြောက်ခြင်း ‘ဝိမုတ္တိ’နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏ ကျေးဇူး စကားကိုလည်း ရဟန်းတို့အား ပြောဟော တတ်၏။ မိမိလည်း လွတ်မြောက်ခြင်း ဝိမုတ္တိကို သိမြင်ခြင်း ‘ဝိမုတ္တိဉာဏ ဒဿန’နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ လွတ်မြောက်ခြင်း ဝိမုတ္တိကို သိမြင်ခြင်း ‘ဝိမုတ္တိဉာဏ ဒဿန’နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏ ကျေးဇူး စကားကိုလည်း ရဟန်းတို့အား ပြောဟော တတ်၏။ သီတင်း သုံးဖော်တို့ကို ဆုံးမ တတ်၏၊ အထူး သိစေတတ်၏၊ ကောင်းစွာ ပြတတ်၏၊ ကောင်းစွာ ဆောက်တည် စေတတ်၏၊ ကောင်းစွာ အားထုတ် စေတတ်၏၊ ကောင်းစွာ အများအားဖြင့် နှစ်သက် ရွှင်လန်း စေတတ်၏” ဟု ဘုရားလောင်း ဖွားတော်မူရာ အရပ်တွင် အဘယ် ရဟန်းသည် ဘုရားလောင်း ဖွားတော်မူရာ အရပ်၌ နေလေ့ ရှိကုန်သော သီတင်းသုံးဖော် ရဟန်းတို့၏ အချီးမွမ်းကို ခံရ သနည်း ဟု မေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား “မိမိလည်း အလိုနည်း၏၊ အလိုနည်းခြင်း၏ ကျေးဇူး စကားကိုလည်း ရဟန်းတို့အား ပြောဟော တတ်၏။ မိမိလည်း ရောင့်ရဲ၏။ပ။ သီတင်းသုံးဖော်တို့ကို ဆုံးမတတ်၏၊ အထူးသိစေတတ်၏၊ ကောင်းစွာ ညွှန်ပြ တတ်၏၊ ကောင်းစွာ ဆောက်တည် စေတတ်၏၊ ကောင်းစွာ အားထုတ် စေတတ်၏၊ ကောင်းစွာ နှစ်သက် ရွှင်လန်း စေတတ်၏” ဟု ဘုရားလောင်း ဖွားတော်မူရာ အရပ်တွင် မန္တာဏီ၏သား အသျှင်ပုဏ္ဏသည် ဘုရားလောင်း ဖွားတော်မူရာ အရပ်၌ နေသော သီတင်းသုံးဖော် ရဟန်းတို့၏ အချီးမွမ် ကို ခံရပါ၏” ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

၂၅၃။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရား အနီး၌ ထိုင်နေ၏။ ထိုသို့ ထိုင်နေစဉ် “အသျှင်ပုဏ္ဏအား ပညာ ရှိကုန်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်၌ စကားဆယ်မျိုးသို့ သက်ဝင်၍ သက်ဝင်၍ ကျေးဇူးဂုဏ်ကို ပြောဆို ကုန်၏။ ထိုသို့ ပြောဆို ကုန်သော စကားကိုလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန် ဝမ်းမြောက်တော် မူ၏။ မန္တာဏီ၏သား အသျှင်ပုဏ္ဏသည် (ကျေးဇူးဂုဏ်ကို) ရပေစွ၊ မန္တာဏီ၏သား အသျှင်ပုဏ္ဏသည် အရတော်ပေစွ၊ ငါတို့လည်း တစ်ချိန်ချိန်မှာ

မန္တာဏီ၏သား အဿျင်ပုဏ္ဏနှင့်အတူ တွေ့ဆုံမိကောင်း တန်ရာ၏၊ တစ်စုံတစ်ရာ စကား ပြန်လှန် ပြောဆိုခြင်း ဖြစ်ကောင်း တန်ရာ၏” ဟု အဿျင်သာရိပုတြာအား ဤသို့သော အကြံအစည်သည် ဖြစ်လေ၏။

၂၅၄။ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ မွေ့လျော်တော် မူသရွေ့ နေတော် မူပြီးနောက် သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဒေသစာရီ လှည့်လည် ကြွသွားတော် မူ၏။ အစဉ်အတိုင်း ဒေသစာရီ လှည့်လည်တော် မူသော် သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆိုက်ရောက်တော် မူပြီး၍ ထိုသာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံ ဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ပင် သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ မန္တာဏီ၏သား အဿျင်ပုဏ္ဏသည် “မြတ်စွာဘုရား သည် သာဝတ္ထိပြည်သို့ အစဉ် ဆိုက်ရောက်တော် မူ၍ သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ် သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူသတတ်” ဟု ကြားလေ၏။

၂၅၅။ထိုအခါ မန္တာဏီ၏သား အဿျင်ပုဏ္ဏသည် ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကို သိမ်းဆည်း ပြီးလျှင် သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူ၍ သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဒေသစာရီ လှည့်လည် ကြွသွား၏။ အစဉ်အတိုင်း ဒေသစာရီ လှည့်လည် ကြွမြန်းသော် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ် သူဌေး၏ အရံ ဖြစ်သော ဇေတဝန် ကျောင်းတိုက် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးလျက် သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။

သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်နေသော မန္တာဏီ၏သား အဿျင်ပုဏ္ဏကို မြတ်စွာဘုရား သည် တရားနှင့် စပ်သော စကားဖြင့် ကောင်းစွာ ပြတော်မူ၏၊ ကောင်းစွာ ဆောက်တည် စေတော်မူ၏၊ ကောင်းစွာ အားထုတ် စေတော်မူ၏၊ ကောင်းစွာ နှစ်သက် ရွှင်လန်း စေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မန္တာဏီ၏ သား အဿျင်ပုဏ္ဏသည် မြတ်စွာဘုရားက တရားနှင့်စပ်သော စကားဖြင့် ကောင်းစွာ ပြပြီးသော် ကောင်းစွာ ဆောက်တည် စေပြီးသော် ကောင်းစွာ အားထုတ် စေပြီးသော် ကောင်းစွာ နှစ်သက် ရွှင်လန်းစေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားကို လွန်စွာ နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်လျက် နေရာမှ ထကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးလျက် အရိုအသေပြုပြီးလျှင် အန္ဓဝန်တောဆီသို့ နေ့သန့်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်လေ၏။

၂၅၆။ ထိုအခါ ရဟန်း တစ်ပါးသည် အဿျင်သာရိပုတြာ အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အဿျင် သာရိပုတြာကို “ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ သင်သည် မန္တာဏီ၏သား ပုဏ္ဏမည်သော ရဟန်း၏ ကျေးဇူးဂုဏ် ကို မပြတ် ပြောကြားခဲ့၏။ ထိုပုဏ္ဏ မည်သော ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားက တရားနှင့် စပ်သော စကားဖြင့် ကောင်းစွာ ပြပြီးသော် ကောင်းစွာ ဆောက်တည် စေပြီးသော် ကောင်းစွာ အားထုတ် စေပြီး သော် ကောင်းစွာ နှစ်သက် ရွှင်လန်း စေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားကို လွန်စွာ နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ကာ နေရာမှ ထ၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးလျက် အရိုအသေ ပြုပြီးလျှင် အန္ဓဝန် တောဆီသို့ နေ့သန့်ခြင်းငှါ ဖဲခွါ သွားလေ၏” ဟု လျှောက်ကြား၏။

ထိုအခါ အဿျင်သာရိပုတြာသည် လျင်မြန်စွာ နိသီဒိုင်ကို ယူ၍ မန္တာဏီ၏သား အဿျင်ပုဏ္ဏ အထံသို့ နောက်မှ နောက်မှ ဦးခေါင်းကို ကြည့်ကာ လိုက်လေ၏။ ထိုအခါ မန္တာဏီ၏သား အဿျင်ပုဏ္ဏ သည် အန္ဓဝန်တောဆီသို့ ဝင်၍ တစ်ခုသော သစ်ပင်ရင်း၌ နေ့သန့်ခြင်းငှါ ထိုင်၏။ အဿျင်သာရိပုတြာ သည်လည်း အန္ဓဝန်တောဆီသို့ ဝင်၍ တစ်ခုသော သစ်ပင်ရင်း၌ နေ့သန့်ခြင်းငှါ ထိုင်၏။

ထို့နောက် အဿျင်သာရိပုတြာသည် ညချမ်းအချိန်၌ ဖလ သမာပတ်မှ ထလျက် မန္တာဏီ၏သား အဿျင်ပုဏ္ဏ အထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မန္တာဏီ၏သား အဿျင်ပုဏ္ဏနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရ ဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေ၍ သင့်လျော်သော နေရာ၌ ထိုင်ကာ ဤစကားကို မိန့်ဆို၏။

၂၅၇။ “ငါ့သျှင် မြတ်စွာဘုရားထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး သလော” ဟု မေး၏။

ငါ့သျှင် မှန်ပါ၏ ဟု (ဆို၏)။

“ငါ့သျှင် အကျင့်သီလ အထူး စင်ကြယ်ခြင်း အကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး သလော” ဟု မေး၏။

ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါဟု (ဆို၏)။

“ငါ့သျှင် စိတ် သမာဓိ အထူး စင်ကြယ်ခြင်း အကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး သလော” ဟု မေး၏။

ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါဟု (ဆို၏)။

“ငါ့သျှင် အမြင် အထူး စင်ကြယ်ခြင်း အကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး သလော” ဟု မေး၏။

ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါဟု (ဆို၏)။

“ငါ့သျှင် ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက်မှု (ဉာဏ်) အထူး စင်ကြယ်ခြင်း အကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး သလော” ဟု မေး၏။

ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါဟု (ဆို၏)။

“ငါ့သျှင် မဂ်ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ ဉာဏ် အမြင် အထူး စင်ကြယ်ခြင်း အကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး သလော” ဟု မေး၏။

ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါဟု (ဆို၏)။

“ငါ့သျှင် အကျင့် (အနုလုံ) ဉာဏ် အမြင် အထူး စင်ကြယ်ခြင်း အကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး သလော” ဟု မေး၏။

ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါဟု (ဆို၏)။

“ငါ့သျှင် မဂ်ဉာဏ် အမြင် အထူး စင်ကြယ်ခြင်း အကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး သလော” ဟု မေး၏။

ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါဟု (ဆို၏)။

“ငါ့သျှင် အကျင့်သီလ အထူး စင်ကြယ်ခြင်း အကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး သလော” ဟု မေးသော် “ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါ” ဟု ဖြေဆို၏။

“ငါ့သျှင် စိတ်သမာဓိ အထူး စင်ကြယ်ခြင်း အကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး သလော” ဟု မေးသော် “ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါ” ဟု ဖြေဆို၏။

“ငါ့သျှင် အမြင် အထူး စင်ကြယ်ခြင်း အကျိုးငှါ။ပ။ ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက်မှု (ဉာဏ်) အထူး စင်ကြယ်ခြင်း အကျိုးငှါ။ မဂ်ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ ဉာဏ် အမြင် အထူး စင်ကြယ်ခြင်း အကျိုးငှါ။ အကျင့်(အနုလုံ) ဉာဏ်အမြင် အထူး စင်ကြယ်ခြင်း အကျိုးငှါ။ပ။ “ငါ့သျှင် မဂ်ဉာဏ် အမြင် အထူး စင်ကြယ်ခြင်း အကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး သလော” ဟု မေးသော် “ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါ” ဟု ဖြေဆို၏။

ငါ့သျှင် အကယ်၍ ဤအကျိုးငှါ မကျင့်သုံးသော် အဘယ် အကျိုးငှါ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး သနည်း ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်း အကျိုးငှါသာ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပါ၏ ဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင် အကျင့်သီလ အထူး စင်ကြယ်ခြင်းသည် စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်း လော ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါ ဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင် စိတ် သမာဓိ အထူး စင်ကြယ်ခြင်းသည် စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်း လော ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါ ဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင် အမြင် အထူး စင်ကြယ်ခြင်းသည် စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်း လော ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါ ဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင် ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက်မှု (ဉာဏ်) အထူး စင်ကြယ်ခြင်းသည် စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်း လော ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါ ဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင် မဂ်ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ ဉာဏ်အမြင် အထူး စင်ကြယ်ခြင်းသည် စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်းလောဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါ ဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင် အကျင့်(အနုလုံ) ဉာဏ်အမြင် အထူး စင်ကြယ်ခြင်းသည် စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်း လော ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါ ဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင် မဂ်ဉာဏ် အမြင် အထူး စင်ကြယ်ခြင်းသည် စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်း လော ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါ ဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင် ဤတရားတို့ကို ကြဉ်၍ စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်းသည် (ဖြစ်သလော) ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် မဖြစ်ပါ ဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင် အကျင့်သီလ အထူး စင်ကြယ်ခြင်းသည် စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်း လော ဟု မေးသော် "ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါ" ဟု ဖြေဆို၏။

ငါ့သျှင် စိတ် သမာဓိ အထူး စင်ကြယ်ခြင်းသည် စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်း လော ဟု မေးသော် "ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါ" ဟု ဖြေဆို၏။

"ငါ့သျှင် အမြင် အထူး စင်ကြယ်ခြင်းသည် စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်း လော ဟု။ပ။ ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက်မှု ဉာဏ် အထူး စင်ကြယ်ခြင်းသည်။ မဂ်ဟုတ်သည် မဟုတ်သည် ၌ ဉာဏ် အမြင် အထူး စင်ကြယ်ခြင်းသည်။ အကျင့်(အနုလုံ) ဉာဏ် အမြင် အထူး စင်ကြယ်ခြင်းသည်။ "ငါ့သျှင် မဂ်ဉာဏ် အမြင် အထူး စင်ကြယ်ခြင်းသည် စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်း လော" ဟု မေးသော် "ငါ့သျှင် မဟုတ်ပါ" ဟု ဖြေဆို၏။

ငါ့သျှင် ဤတရားတို့ကို ကြဉ်၍ စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်းသည် ဖြစ်သလော ဟု မေးသော် "ငါ့သျှင် မဖြစ်ပါ" ဟု ဖြေဆို၏။ ငါ့သျှင် အဘယ်သို့လျှင် ဤဖြေဆိုသော စကား၏ အနက်ကို မှတ်သင့် သနည်း ဟု (မေး၏)။

၂၅၈။ ငါ့သျှင် အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျင့်သီလ အထူး စင်ကြယ်ခြင်းကို စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်း ဟု ပညတ်ငြားအံ့၊ စွဲယူမှုနှင့်တကွ သာလျှင် ဖြစ်သော တရားကို စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်း ဟု ပညတ်သည် မည်ရာ၏။

ငါ့သျှင် အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် စိတ် သမာဓိ အထူး စင်ကြယ်ခြင်းကို စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်း ဟု ပညတ်ငြားအံ့၊ စွဲယူမှုနှင့်တကွ သာလျှင် ဖြစ်သော တရားကို စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်း ဟု ပညတ်သည် မည်ရာ၏။

ငါ့သျှင် အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် အမြင် အထူး စင်ကြယ်ခြင်းကို စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်း ကျင် ငြိမ်းအေးခြင်း ဟု ပညတ်ငြားအံ့၊ စွဲယူမှုနှင့်တကွ သာလျှင် ဖြစ်သော တရားကို စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်း ဟု ပညတ်သည် မည်ရာ၏။

ငါ့သျှင် အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက်မှု (ဉာဏ်) အထူး စင်ကြယ်ခြင်း ကို စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်းဟု ပညတ်ငြားအံ့၊ စွဲယူမှုနှင့် တကွသာလျှင် ဖြစ်သော တရားကို စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်းဟု ပညတ်သည် မည်ရာ၏။

ငါ့သျှင် အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မဂ်ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ ဉာဏ်အမြင် အထူး စင်ကြယ်ခြင်းကို စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်း ဟု ပညတ်ငြားအံ့၊ စွဲယူမှုနှင့် တကွ သာလျှင် ဖြစ်သော တရားကို စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်း ဟု ပညတ်သည် မည်ရာ ၏။

ငါ့သျှင် အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျင့် (အနုလုံ) ဉာဏ် အမြင် အထူး စင်ကြယ်ခြင်းကို စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်း ဟု ပညတ်ငြားအံ့၊ စွဲယူမှုနှင့်တကွ သာလျှင် ဖြစ်သော တရားကို စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်း ဟု ပညတ်သည် မည်ရာ၏။

ငါ့သျှင် အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် မဂ်ဉာဏ် အမြင် အထူး စင်ကြယ်ခြင်းကို စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်း ဟု ပညတ်ငြားအံ့၊ စွဲယူမှုနှင့်တကွ သာလျှင် ဖြစ်သော တရားကို စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်း ဟု ပညတ်သည် မည်ရာ၏။

ငါ့သျှင် အကယ်၍ ဤတရားတို့ကို ကြဉ်၍ စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်းသည် ဖြစ်ခဲ့ ငြားအံ့၊ ပုထုဇဉ်သည် ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးရာ၏။ ငါ့သျှင် မှန်၏၊ ပုထုဇဉ်သည် ဤတရားတို့ကို ကြဉ်၍ ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ဤလောက၌ ဥပမာအားဖြင့် အချို့ ကုန်သော ပညာရှိ ယောကျ်ားတို့သည် ပြောဆိုသော စကား၏ အနက်ကို သိကြကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် သင့်အား ဥပမာကို ပြအံ့။

၂၅၉။ ငါ့သျှင် ဥပမာသော်ကား ပသေနဒိကောသလမင်းသည် သာဝတ္ထိပြည်၌ နေစဉ် သာကေတ မြို့၌ တစ်စုံတစ်ရာ အဆောတလျင် ပြုဖွယ် ကိစ္စသည် ဖြစ်ရာ၏။ ထိုမင်းအတွက် သာဝတ္ထိပြည်နှင့် သာကေတမြို့၏ အကြား၌ မြင်းယာဉ်ကသော ရထား ခုနစ်စီးတို့ကို ရွေးရှု တည်ထား စေကုန်ရာ၏။

ငါ့သျှင် ထိုအခါ ပသေနဒိ ကောသလမင်းသည် သာဝတ္ထိပြည်မှ ထွက်သော် နန်းတွင်း တံခါးမှ မြင်းယာဉ်ကသော ပဌမရထားကို တက်စီးရာ၏၊ မြင်းယာဉ်ကသော ပဌမ ရထားဖြင့် မြင်းယာဉ်ကသော ဒုတိယ ရထားသို့ ရောက်ရာ၏။

မြင်းယာဉ်ကသော ပဌမရ ထားကို စွန့်လွှတ်ရာ၏၊ မြင်းယာဉ်ကသော ဒုတိယ ရထားကို တက်စီး ရာ၏၊ မြင်းယာဉ်ကသော ဒုတိယရထားဖြင့် မြင်းယာဉ်ကသော တတိယ ရထားသို့ ရောက်ရာ၏။

မြင်းယာဉ်ကသော ဒုတိယ ရထားကို စွန့်လွှတ်ရာ၏၊ မြင်းယာဉ်ကသော တတိယ ရထားကို တက်စီးရာ၏၊ မြင်းယာဉ်ကသော တတိယရထားဖြင့် မြင်းယာဉ်ကသော စတုတ္ထ ရထားသို့ ရောက်ရာ၏။

မြင်းယာဉ်ကသော တတိယ ရထားကို စွန့်လွှတ်ရာ၏၊ မြင်းယာဉ်ကသော စတုတ္ထ ရထားကို တက်စီးရာ၏၊ မြင်းယာဉ်ကသော စတုတ္ထ ရထားဖြင့် မြင်းယာဉ်ကသော ပဉ္စမ ရထားသို့ ရောက်ရာ၏။

မင်းယာဉ်ကသော စတုတ္ထ ရထားကို စွန့်လွှတ်ရာ၏၊ မြင်းယာဉ်ကသော ပဉ္စမ ရထားကို တက်စီးရာ၏၊ မြင်းယာဉ်ကသော ပဉ္စမ ရထားဖြင့် မြင်းယာဉ်ကသော ဆဋ္ဌရ ထားသို့ ရောက်ရာ၏။

မြင်းယာဉ်ကသော ပဉ္စမ ရထားကို စွန့်လွှတ်ရာ၏၊ မြင်းယာဉ်ကသော ဆဋ္ဌ ရထားကို တက်စီးရာ၏၊ မြင်းယာဉ်ကသော ဆဋ္ဌ ရထားဖြင့် မြင်းယာဉ်ကသော သတ္တမ ရထားသို့ ရောက်ရာ၏။

မြင်းယာဉ်ကသော ဆဋ္ဌ ရထားကို စွန့်လွှတ်ရာ၏၊ မြင်းယာဉ်ကသော သတ္တမ ရထားကို တက်စီးရာ၏၊ မြင်းယာဉ်ကသော သတ္တမ ရထားဖြင့် သာတေတမြို့ နန်းတွင်း တံခါးသို့ ဆိုက်ရောက်ရာ၏။

နန်းတွင်း တံခါးသို့ ရောက်သော ထိုမင်းကို အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကျွမ်းဝင်သူ ဆွေမျိုး သားချင်းတို့သည် "မင်းကြီး သင်သည် ဤဆိုးမအပ်သော မြင်းယာဉ်ကသော ရထားဖြင့် သာဝတ္ထိပြည်မှ သာကေတမြို့ နန်းတွင်းတံခါးသို့ ဆိုက်ရောက်တော် မူပါသလော" ဟု (မေးကြ ကုန်ရာ၏)။

ငါ့သျှင် ပသေနဒိ ကောသလမင်းသည် အဘယ်သို့ ဖြေကြားသော် ကောင်းစွာ ဖြေကြားသည် မည်ရာ သနည်း ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင် ပသေနဒိ ကောသလမင်းသည် ဤသို့ ဖြေကြားသော် ကောင်းစွာ ဖြေကြားသည် မည်ရာပါ၏၊ "ငါသည် သာဝတ္ထိပြည်၌ နေစဉ် ဤသာကေတမြို့၌ တစ်စုံတစ်ရာ အဆောတလျင် ပြုဖွယ်ကိစ္စသည် ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုငါအတွက် သာဝတ္ထိပြည်နှင့် သာကေတမြို့၏ အကြား၌ မြင်းယာဉ်ကသော ရထား ခုနစ်စီးတို့ကို ရှေးရှု တည်ထား စေခဲ့ကုန်၏။ ထိုအခါ ငါသည် သာဝတ္ထိမှ ထွက်သော် နန်းတွင်း တံခါးမှ မြင်းယာဉ်ကသော ပဌမ ရထားကို တက်စီးခဲ့၏၊ မြင်းယာဉ်ကသော ပဌမ ရထားဖြင့် မြင်းယာဉ်ကသော ဒုတိယ ရထားသို့ ရောက်ခဲ့၏။

မြင်းယာဉ်ကသော ပထမ ရထားကို စွန့်လွှတ်ခဲ့၏၊ မြင်းယာဉ်ကသော ဒုတိယ ရထားကို တက်စီးခဲ့၏၊ မြင်းယာဉ်ကသော ဒုတိယ ရထားဖြင့် မြင်းယာဉ်ကသော တတိယ ရထားသို့ ရောက်ခဲ့၏။

မြင်းယာဉ်ကသော ဒုတိယ ရထားကို စွန့်လွှတ်ခဲ့၏၊ မြင်းယာဉ်ကသော တတိယ ရထားကို တက်စီးခဲ့၏၊ မြင်းယာဉ်ကသော တတိယ ရထားဖြင့် မြင်းယာဉ်ကသော စတုတ္ထ ရထားသို့ ရောက်ခဲ့၏။

မြင်းယာဉ်ကသော တတိယ ရထားကို စွန့်လွှတ်ခဲ့၏၊ မြင်းယာဉ်ကသော စတုတ္ထ ရထားကို တက်စီးခဲ့၏၊ မြင်းယာဉ်ကသော စတုတ ရထားဖြင့် မြင်းယာဉ်ကသော ပဉ္စမ ရထားသို့ ရောက်ခဲ့၏။

မြင်းယာဉ်ကသော စတုတ္ထ ရထားကို စွန့်လွှတ်ခဲ့၏၊ မြင်းယာဉ်ကသော ပဉ္စမ ရထားကို တက်စီးခဲ့၏၊ မြင်းယာဉ်ကသော ပဉ္စမ ရထားဖြင့် မြင်းယာဉ်ကသော ဆဋ္ဌရ ထားသို့ ရောက်ခဲ့၏။

မြင်းယာဉ်ကသော ပဉ္စမ ရထားကို စွန့်လွှတ်ခဲ့၏၊ မြင်းယာဉ်ကသော ဆဋ္ဌ ရထားကို တက်စီးခဲ့၏၊ မြင်းယာဉ်ကသော ဆဋ္ဌ ရထားဖြင့် မြင်းယာဉ်ကသော သတ္တ မရထားသို့ ရောက်ခဲ့၏။

မြင်းယာဉ်ကသော ဆဋ္ဌ ရထားကို စွန့်လွှတ်ခဲ့၏၊ မြင်းယာဉ်ကသော သတ္တမ ရထားကို တက်စီးခဲ့၏၊ မြင်းယာဉ်ကသော သတ္တမ ရထားဖြင့် သာကေတမြို့ နန်းတွင်း တံခါးသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့၏" ဟု ပသေနဒိ ကောသလမင်းသည် ဤသို့ ဖြေကြားသော် ကောင်းစွာ ဖြေကြားသည် မည်ရာ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ဤအတူပင် အကျင့်သီလ အထူး စင်ကြယ်ခြင်းသည် စိတ် သမာဓိ အထူး စင်ကြယ်ရုံမျှ အကျိုးရှိ၏။ စိတ် သမာဓိ အထူး စင်ကြယ်ခြင်းသည် အမြင် အထူး စင်ကြယ်ခြင်းရုံမျှ အကျိုးရှိ၏။ အမြင် အထူး စင်ကြယ်ခြင်းသည် ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက်မှု (ဉာဏ်) အထူး စင်ကြယ်ရုံမျှသာ အကျိုးရှိ၏။ ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက်မှု(ဉာဏ်) အထူး စင်ကြယ်ခြင်းသည် မဂ်ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ ဉာဏ် အမြင် အထူး စင်ကြယ်ရုံ မျှသာ အကျိုးရှိ၏။ မဂ်ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ ဉာဏ် အမြင် အထူး စင်ကြယ်ခြင်းသည် အကျင့် (အနုလုံ) ဉာဏ် အမြင် အထူး စင်ကြယ်ရုံမျှသာ အကျိုးရှိ၏။ အကျင့် (အနုလုံ) ဉာဏ်အမြင် အထူး စင်ကြယ်ခြင်းသည် မဂ်ဉာဏ် အမြင် အထူး စင်ကြယ်ရုံမျှသာ အကျိုးရှိ၏။ မဂ်ဉာဏ် အမြင် အထူး စင်ကြယ်ခြင်းသည် စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေး ရုံမျှသာ အကျိုးရှိ၏။ ငါ့သျှင် စွဲယူမှု မရှိသော ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်းအေးခြင်း အကျိုးငှါသာ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပါ၏ ဟု (မန္တာဏီ၏သား အသျှင်ပုဏ္ဏက ဆို၏)။

၂၆၀။ဤသို့ ဆိုသော် အသျှင် သာရိပုတြာသည် မန္တာဏီ၏သား အသျှင်ပုဏ္ဏကို "အသျှင်သည် အဘယ် အမည်ရှိ သနည်း၊ အဘယ်သို့လျှင် အသျှင်ကို သီတင်း သုံးဖော်တို့သည် သိကြကုန် သနည်း" ဟု မေး၏။

ငါ့သျှင် 'ပုဏ္ဏ' ဟူသည် အကျွန်ုပ်၏ အမည်တည်း၊ 'မန္တာဏီ၏သား' ဟု အကျွန်ုပ်ကို သီတင်း သုံးဖော်တို့က သိကြပါကုန်၏ ဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင် အံ့ဩဖွယ် ကောင်း၏၊ ငါ့သျှင် မဖြစ်စဖူး ထူးကဲစွာ ဖြစ်၏။ မြတ်စွာဘုရား သာသနာကို ကောင်းစွာ သိသော အကြား အမြင်ရှိသော တပည့် သာဝကသည် ဖြေကြား သကဲ့သို့ ဤအတူပင် မန္တာဏီ၏သား အသျှင်ပုဏ္ဏသည် အလွန် နက်နဲကုန်သော (နက်နက် နဲနဲ) ပြဿနာတို့ကို သက်ဝင်၍ သက်ဝင်၍ ဖြေကြား၏။ အကြင် သီတင်း သုံးဖော်တို့သည် မန္တာဏီ၏သား အသျှင်ပုဏ္ဏကို ရှုမြင်ခြင်းငှါ ရကြ ကုန်၏။ ဆည်းကပ်ခြင်းငှါ ရကြကုန်၏။ ထိုသီတင်း သုံးဖော်များမှာ အရတော် လေစွ၊ ထိုသီတင်း သုံးဖော်များမှာ အလွန် အရတော်လေစွ။

အကယ်၍လည်း သီတင်း သုံးဖော်တို့သည် မန္တာဏီ၏သား အသျှင်ပုဏ္ဏကို အဝတ်ခေါင်းခု ရှိသော ဦးခေါင်းဖြင့် ရွက်ဆောင် ကြကုန်လျက် ရှုမြင်ခြင်းငှါ ရကြကုန် ငြားအံ့၊ ဆည်းကပ်ခြင်းငှါ ရကြကုန် ငြားအံ့၊ ထိုသီတင်း သုံးဖော်များမှာလည်း အရတော် လေစွ၊ ထိုသီတင်း သုံးဖော်များမှာလည်း အလွန် အရတော် လေစွ။ ငါတို့သည် မန္တာဏီ၏သား အသျှင်ပုဏ္ဏကို ရှုမြင်ခြင်းငှါ ရကြ ကုန်အံ့၊ ဆည်းကပ်ခြင်း ငှါ ရကြ ကုန်အံ့၊ ငါတို့မှာလည်း (ကျေးဇူးဂုဏ်ကို) ရပေ၏၊ ငါတို့မှာလည်း ကောင်းစွာ ရပေ၏ ဟု (အသျှင် သာရိပုတြာက ပြောဆို၏)။

ဤသို့ ပြောဆိုသော် မန္တာဏီ၏သား အသျှင်ပုဏ္ဏသည် အသျှင်သာရိပုတြာကို "အသျှင်သည် အဘယ် အမည်ရှိ သနည်း၊ အဘယ်သို့လျှင် အသျှင်ကို သီတင်း သုံးဖော်တို့က သိကြကုန် သနည်း" ဟု မေး၏။

ငါ့သျှင် 'ဥပတိဿ' ဟူသည် အကျွန်ုပ်၏ အမည်တည်း၊ (သာရီ၏သား) 'သာရိပုတြာ' ဟု အကျွန်ုပ်ကို သီတင်းသုံးဖော်တို့ သိကုန်၏ ဟု ဖြေဆို၏။ အသျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားနှင့် တူသော တပည့် သာဝကနှင့်အတူ တိုင်ပင် (နှီးနှော) ရကုန်လျက် 'အသျှင်သာရိပုတြာ' ဟု မသိခဲ့ကြကုန်စွ တကား။ (မှန်၏)၊ ငါတို့သည် 'အသျှင်သာရိပုတြာ' ဟု အကယ်၍ သိကြပါကုန်မူ ဤမျှလောက်လည်း မပြောဆို ရရာ။

ငါ့သျှင်တို့ အံ့ဩဖွယ် ဖြစ်၏၊ ငါ့သျှင်တို့ မဖြစ်စဖူး ထူးကဲစွာ ဖြစ်၏။ မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်ကို ကောင်းစွာ သိသော အကြား အမြင် ရှိသော တပည့် သာဝကသည် မေးသကဲ့သို့ ဤအတူပင် အသျှင် သာရိပုတြာသည် အလွန် နက်နဲ ကုန်သော (နက်နက် နဲနဲ) ပြဿနာတို့ကို သက်ဝင်၍ သက်ဝင်၍ မေးကုန်၏။ (အကြင်) သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် အသျှင် သာရိပုတြာကို ရှုမြင်ခြင်းငှါ

ရကုန်၏၊ ဆည်းကပ်ခြင်းငှါ ရကုန်၏၊ ထိုသီတင်း သုံးဖော်တို့မှာ အရတော် လေစွ၊ ထိုသီတင်းသုံးဖော်တို့မှာ အလွန် အရတော် လေစွ။

အကယ်၍လည်း သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာကို အဝတ် ခေါင်းခု ရှိသော ဦးခေါင်းဖြင့် ရွက်ဆောင်ကြ ကုန်လျက် ရှုမြင်ခြင်းငှါ ရကြကုန် ငြားအံ့၊ ဆည်းကပ်ခြင်းငှါ ရကြကုန် ငြားအံ့၊ ထိုသီတင်းသုံးဖော်တို့မှာလည်း အရတော် လေစွ၊ ထိုသီတင်း သုံးဖော်တို့မှာလည်း အလွန် အရတော် လေစွ။ ငါတို့သည် အသျှင် သာရိပုတြာကို ရှုမြင်ခြင်းငှါ ရကုန် ငြားအံ့၊ ဆည်းကပ်ခြင်းငှါ ရကုန် ငြားအံ့၊ ငါတို့မှာလည်း အရတော် လေစွ၊ ငါတို့မှာလည်း အလွန် အရတော်လေစွ ဟု (ဆို၏)။

ဤသို့လျှင် ထိုရဟန္တာကြီး နှစ်ပါးတို့သည် အချင်းချင်း ကောင်းစွာ ပြောဟောသော တရား စကားကို အညီ အမျှ ဝမ်းမြောက်ကြ ကုန်၏။

လေးခုမြောက် ရထဝိနီတသုတ်ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၃ - ဩပမ္မဝဂ် ===

၅ - နိဝါပသုတ်

၂၆၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟုခေါ်တော် မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြ ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

ရဟန်းတို့ (မြက်ခင်း စိုက်ပျိုးသော) သားမုဆိုးသည် "ငါ စိုက်ပျိုးထားသော ဤမြက်ခင်းကို သား သမင် အပေါင်းတို့သည် စားကြကုန်သော် အသက်ရှည်ကြကာ လှပသော အဆင်း ရှိကြကုန်လျက် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး မျှတကြစေကုန် သတည်း"ဟု ရည်ရွယ်လျက် သား သမင် အပေါင်းတို့ အတွက် မြက်ခင်းကို စိုက်ပျိုးသည် မဟုတ်ပေ။ ရဟန်းတို့ (မြက်ခင်း စိုက်ပျိုးသော) သားမုဆိုးသည် "ငါ စိုက်ပျိုးထားသော ဤမြက်ခင်းသို့ သားသမင် အပေါင်းတို့သည် တိုးဝင်၍ တပ်မက် မောကုန်လျက် အစာမြက်တို့ကို စားကုန် လတ္တံ့၊ တိုးဝင်၍ တပ်မက် မောကုန်လျက် အစာမြက်တို့ကို စားကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန် လတ္တံ့၊ ယစ်ကုန်သော် သတိ မေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်ကုန် လတ္တံ့၊ သတိ မေ့လျော ကုန်သော် ဤမြက်ခင်း၌ အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို ခံကြရကုန် လတ္တံ့" ဟု ရည်ရွယ်လျက် သား သမင် အပေါင်းတို့အတွက် မြက်ခင်းကို စိုက်ပျိုး၏။

၂၆၂။ ရဟန်းတို့ ထိုသား သမင် အုပ်စုကြီး၌ ရှေးဦးစွာသော သား သမင် အပေါင်းတို့သည် သားမုဆိုး စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော မြက်ခင်းသို့ တိုးဝင်၍ တပ်မက် မောကုန်လျက် အစာမြက်တို့ကို စားကုန်၏၊ ထိုသား သမင် အပေါင်းတို့သည် ထိုမြက်ခင်း၌ တိုးဝင်၍ တပ်မက် မောကုန်လျက် အစာမြက်တို့ကို စားကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ယစ်ကုန်သော် သတိ မေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ သတိ မေ့လျော့ ကုန်သော် သားမုဆိုး၏ ဤမည်သော မြက်ခင်း၌ အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို ခံကြရ ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရှေးဦးစွာသော ထိုသား သမင် အပေါင်းတို့သည် သားမုဆိုး၏ အလိုရှိတိုင်း ပြုမူခြင်းမှ မလွတ်မြောက်ကြကုန်။

၂၆၃။ ရဟန်းတို့ ထိုသား သမင်အုပ်စုကြီး၌ နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော သား သမင်အပေါင်းတို့သည် "သားမုဆိုး စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော မြက်ခင်းသို့ တိုးဝင်၍ တပ်မက် မောကုန်လျက် အစာမြက်တို့ကို စားသော ရှေးဦးစွာသော သား သမင် အပေါင်းတို့သည် ထိုမြက်ခင်း၌ တိုးဝင်၍ တပ်မက် မောကုန်လျက် အစာမြက်တို့ကို စားကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ယစ်ကုန်သော် သတိ မေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ သတိမေ့လျော့ကုန်သော် သားမုဆိုး၏ ဤမည်သော မြက်ခင်း၌ အလို ရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို ခံကြရကုန်၏။ ဤသို့လျှင် ရှေးဦး စွာသော ထိုသားသမင်အပေါင်းတို့သည် သားမုဆိုး၏ အလိုရှိတိုင်း ပြုမူခြင်းမှ မလွတ်မြောက်ကြကုန်။ ငါတို့သည် အခါခပ်သိမ်း မြက်ခင်းကို စားခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကြရမူ ကြောက်ကြောက် လန့်လန့် စားရခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင် ကုန်လျက် တောနက် ရာတို့သို့ ဝင်၍ နေကြရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု ဤသို့ အညီအညွတ် ကြံစည်ကြ ကုန်၏။

ထိုသား သမင် အပေါင်းတို့သည် အခါခပ်သိမ်း မြက်ခင်းကို စားခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင် ကုန်၏၊ ကြောက်ကြောက် လန့်လန့် စားရခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင် ကုန်လျက် တောနက်ရာတို့သို့ ဝင်၍ နေကုန်၏။ ထိုသား သမင် အပေါင်းတို့၏ ကိုယ်ခန္ဓာသည် နွေဥတု နောက်ဆုံးလ၌ မြက်နှင့်ရေ ကုန်ခမ်းသော် အလွန် ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်၏။ အလွန် ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်သော် ခွန်အားသည် ဆုတ်ယုတ်၏။ ခွန်အား ဆုတ်ယုတ်သော် သားမုဆိုး စိုက်ပျိုး ထားသော ထိုမြက်ခင်းသို့ သာလျှင် ပြန်လာ ကုန်၏။ ထိုသား သမင် အပေါင်းတို့သည် ထိုမြက်ခင်း၌ တိုးဝင်၍ တပ်မက် မောကုန်လျက် အစာမြက်တို့ကို

စားကုန်၏။ စားကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ယစ်ကုန်သော် သတိ မေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ သတိ မေ့လျော့ ကုန်သော် သားမုဆိုး၏ ဤမည်သော မြက်ခင်း၌ အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို ခံကြရ ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် နှစ်ခုမြောက် ဖြစ်သော ထိုသား သမင် အပေါင်းတို့သည်လည်း သားမုဆိုး၏ အလိုရှိတိုင်း ပြုမူခြင်းမှ မလွတ်မြောက်ကြကုန်။

၂၆၄။ ရဟန်းတို့ ထိုသား သမင်အုပ်စုကြီး၌ သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော သား သမင် အပေါင်းတို့သည် "သားမုဆိုး စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော မြက်ခင်းသို့။ပ။ ဤသို့လျှင် ရှေးဦးစွာသော ထိုသား သမင် အပေါင်းတို့သည် သားမုဆိုး၏ အလိုရှိတိုင်း ပြုမူခြင်းမှ မလွတ်မြောက်ကြကုန်။ နှစ်ခုမြောက်သော သား သမင် အပေါင်းတို့သည်လည်း 'ရှေးဦးစွာသော သား သမင် အပေါင်းတို့သည် သားမုဆိုး စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော မြက်ခင်းသို့။ပ။ ဤသို့လျှင် ရှေးဦးစွာသော ထိုသား သမင် အပေါင်းတို့သည် သားမုဆိုး၏ အလိုရှိတိုင်း ပြုမူခြင်းမှ မလွတ်မြောက်ကြကုန်။ ငါတို့သည် အခါခပ်သိမ်း မြက်ခင်းကို စားခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ရမူ ကြောက်ကြောက် လန့်လန့် စားခြင်းမှ ကြည်ရှောင် ကုန်လျက် တောနက်ရာတို့သို့ ဝင်၍ နေကြရမူ ကောင်းပေမည်' ဟု ဤသို့ အညီအညွတ် ကြံစည်ကြ ကုန်၏။

ထိုသား သမင် အပေါင်းတို့သည် အခါခပ်သိမ်း မြက်ခင်းကို စားခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကုန်၏၊ ကြောက် ကြောက် လန့်လန့် စားခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင် ကုန်လျက် တောနက်ရာတို့သို့ ဝင်၍ နေကုန်၏။ ထိုသား သမင် အပေါင်းတို့၏ ကိုယ်ခန္ဓာသည် နွေဥတု နောက်ဆုံးလ၌ မြက်နှင့်ရေ ကုန်ခန်းသော် အလွန် ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်၏။ အလွန် ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်သော် ခွန်အားသည် ဆုတ်ယုတ်၏။ ခွန်အား ဆုတ်ယုတ်သော် သားမုဆိုး စိုက်ပျိုးထားသော ထိုမြက်ခင်းသို့ သာလျှင် ပြန်လာ ကုန်၏။ ထိုသား သမင် အပေါင်းတို့သည် ထိုမြက်ခင်း၌ တိုးဝင်၍ တပ်မက် မောကုန်လျက် အစာမြက်တို့ကို စားကုန်၏။ စားကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ယစ်ကုန်သော် သတိ မေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ သတိ မေ့လျော့ ကုန်သော် သားမုဆိုး၏ ဤမည်သော မြက်ခင်း၌ အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို ခံကြရ ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် နှစ်ခုမြောက် ဖြစ်သော ထိုသား သမင် အပေါင်းတို့သည်လည်း သားမုဆိုး၏ အလိုရှိတိုင်း ပြုမူခြင်းမှ မလွတ်မြောက်ကြကုန်။

ငါတို့သည် သားမုဆိုး စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော မြက်ခင်းကို အမှီပြု၍ ဝပ်ကျင်းဖွဲ့ရမူ ကောင်းပေမည်၊ ထိုနေရာ၌ ဝပ်ကျင်းဖွဲ့လျက် သားမုဆိုး စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော မြက်ခင်းသို့ မတိုးဝင် မတပ်မက် မောကြကုန်ဘဲ အစာမြက်တို့ကို စားကုန်အံ့၊ စားကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ မရောက် ကုန်အံ့၊ မယစ်ကုန်သော် သတိ မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်အံ့၊ သတိ မမေ့မလျော့ ကုန်သော် သားမုဆိုး၏ ဤမည်သော မြက်ခင်း၌ အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို မခံကြရ ကုန်အံ့" ဟု ဤသို့ အညီ အညွတ် ကြံစည်ကြ ကုန်၏။

ထိုသား သမင် အပေါင်းတို့သည် သားမုဆိုး စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော မြက်ခင်းကို အမှီပြု၍ ဝပ်ကျင်းဖွဲ့ ကုန်၏။ ထိုနေရာ၌ ဝပ်ကျင်းဖွဲ့ ကုန်၍ သားမုဆိုး စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော မြက်ခင်းသို့ မတိုးဝင် မတပ်မက် မောကြကုန်ဘဲ အစာမြက်တို့ကို စားကုန်၏။ စားကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ မယစ်ကုန်သော် သတိ မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ သတိ မမေ့မလျော့ ကုန်သော် သားမုဆိုး၏ ဤမည်သော မြက်ခင်း၌ အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို မခံကြရကုန်။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ မုဆိုးမှာ လည်းကောင်း မုဆိုး၏ ပရိသတ်မှာ လည်းကောင်း "သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော ဤသားသမင် အပေါင်းတို့သည် ဟန်ဆောင် နေသူများ ဖြစ်ကုန်ယောင် တကား၊ လှည့်စား နေသူများ ဖြစ်ကုန်ယောင် တကား၊ သုံးခုမြောက် ဖြစ်သော ဤသား သမင် အပေါင်းတို့သည် တန်ခိုး ရှိကုန်ယောင် တကား၊ ဘီလူးတို့ ဖြစ်ကုန်ယောင် တကား။ စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော မြက်ခင်းကို စားကုန်၏၊ ထိုသား သမင်တို့၏ လာရာကို လည်းကောင်း၊ သွားရာကို လည်းကောင်း မသိကုန်။ ငါတို့သည် စိုက်ပျိုးထားသော ဤမြက်ခင်း၏ ပတ်ဝန်းကျင် အရပ်ကို ကြီးမားကုန်သော တုတ် လုံ

တံတပ်သော ပိုက်တို့ဖြင့် အစဉ်အတိုင်း ဝန်းရံကြရမူ ကောင်းပေမည်၊ ဖမ်းဆီး၍ ရနိုင် ရာသော သုံးခုမြောက် ဖြစ်သော သား သမင် အပေါင်းတို့၏ နေရာကိုလည်း တွေ့မြင်ကောင်း တွေ့မြင် တန်ရာ၏” ဟု ဤသို့သော အကြံအစည်သည် ဖြစ်၏။ ထိုသူတို့သည် စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော မြက်ခင်း၏ ပတ်ဝန်းကျင် အရပ်ကို ကြီးမားကုန်သော တုတ် လုံ တံတပ်သော ပိုက်တို့ဖြင့် အစဉ်အတိုင်း ဝန်းရံကုန်၏။ ရဟန်းတို့ သားမုဆိုးသည် လည်းကောင်း၊ သားမုဆိုး၏ ပရိသတ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ ဖမ်းဆီး၍ ရနိုင်ရာသော သုံးခုမြောက် ဖြစ်သော သား သမင် အပေါင်းတို့၏ ဝပ်ကျင်းကို တွေ့မြင်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သုံးခုမြောက် ဖြစ်သော သားသမင် အပေါင်းတို့သည်လည်း သားမုဆိုး၏ အလိုရှိတိုင်း ပြုမူခြင်းမှ မလွတ်မြောက်ကုန်။

၂၆၅။ ရဟန်းတို့ ထိုသားသမင် အုပ်စုကြီး၌ လေးခုမြောက် ဖြစ်သော သားသမင် အပေါင်းတို့သည် “ရှေးဦးစွာသော သားသမင် အပေါင်းတို့သည်။ပ။ ဤသို့လျှင် ရှေးဦးစွာသော ထိုသား သမင် အပါင်းတို့သည် လည်း သားမုဆိုး၏ အလိုရှိတိုင်း ပြုမူခြင်းမှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ နှစ်ခုမြောက် ဖြစ်သော သား သမင် အပေါင်းတို့သည်လည်း ‘ရှေးဦးစွာသော သား သမင် အပေါင်းတို့သည်။ပ။ ဤသို့လျှင် ရှေးဦးစွာ သော ထိုသား သမင် အပေါင်းတို့သည် သားမုဆိုး၏ အလိုရှိတိုင်း ပြုမူခြင်းမှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ ငါတို့သည် အခါခပ်သိမ်း မြက်ခင်းကို စားခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကြရမူ ကြောက်ကြောက် လန့်လန့် စားရခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင် ကုန်လျက် တောနက်ရာတို့သို့ ဝင်၍ နေကြရမူ ကောင်းပေမည်” ဟု ဤသို့ အညီအညွတ် ကြံစည်ကြ ကုန်၏။ ထိုသား သမင် အပေါင်းတို့သည် အခါခပ်သိမ်း မြက်ခင်းကို စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် နှစ်ခုမြောက် ဖြစ်သော ထိုသားသမင် အပေါင်းတို့သည်လည်း သားမုဆိုး၏ အလိုရှိတိုင်း ပြုမူခြင်းမှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ သုံးခုမြောက် ဖြစ်သော သား သမင် အပေါင်းတို့သည်လည်း။ ‘ရှေးဦးစွာသော သားသမင် အပေါင်းတို့သည်လည်း၊ ပ။ ဤသို့လျှင် ရှေးဦးစွာသော သား သမင် အပေါင်းတို့သည် သားမုဆိုး၏ အလိုရှိတိုင်း ပြုမူခြင်းမှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ နှစ်ခုမြောက် ဖြစ်သော သား သမင် အပေါင်းတို့သည်လည်း။ ‘ရှေးဦးစွာသော သား သမင် အပေါင်းတို့သည်။ပ။ ဤသို့လျှင် ရှေးဦးစွာသော ထိုသား သမင် အပေါင်းတို့သည် သားမုဆိုး၏ အလိုရှိတိုင်း ပြုမူခြင်းမှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ ငါတို့သည် အခါခပ်သိမ်း မြက်ခင်းကို စားခြင်းမှ ကြည်ရှောင် ကြရမူ ကြောက်ကြောက် လန့်လန့် စားရခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ကြ ကုန်လျက် တောနက်ရာတို့သို့ ဝင်၍ နေကြရမူ ကောင်းပေမည်’ ဟု ဤသို့ အညီအညွတ် ကြံစည်ကြ ကုန်၏။ ထိုသားသမင် အပေါင်းတို့သည် အခါခပ်သိမ်း မြက်ခင်းကို စားခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင် ကုန်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် နှစ်ခုမြောက် ဖြစ်သော ထိုသား သမင် အပေါင်းတို့သည်လည်း သားမုဆိုး၏ အလိုရှိတိုင်း ပြုမူခြင်းမှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ ငါတို့သည် သားမုဆိုး စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော မြက်ခင်းကို အမှီပြု၍ ဝပ်ကျင်းဖွဲ့ကြရမူ ကောင်းပေမည်၊ ထိုနေရာ၌ ဝပ်ကျင်းဖွဲ့၍ သားမုဆိုး စိုက်မျိုးထားသော ဤမည်သော မြက်ခင်းသို့ မတိုးဝင် မတပ်မက်မောကြ ကုန်ဘဲ အစာ မြက်တို့ကို စားကုန်အံ့၊ စားကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်အံ့၊ မယစ်ကုန်သော် သတိ မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်အံ့၊ သတိ မမေ့မလျော့ ကုန်သော် သားမုဆိုး၏ ဤမည်သော မြက်ခင်း၌ အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို မခံကြရကုန်အံ့” ဟု (အညီအညွတ် ကြံစည် ကြကုန်၏)။ ထိုသား သမင် အပေါင်းတို့သည် သားမုဆိုး စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော မြက်ခင်းကို အမှီပြု၍ ဝပ်ကျင်းဖွဲ့ ကုန်၏။ ထိုနေရာ၌ ဝပ်ကျင်းဖွဲ့ ကုန်၍ သားမုဆိုး စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော မြက်ခင်းသို့ မတိုးဝင် မတပ်မက် မောကြ ကုန်ဘဲ အစာမြက်တို့ကို စားကုန်၏။ စားကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ မယစ်ကုန်သော် သတိ မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ သတိ မမေ့မလျော့ ကုန်သော် သားမုဆိုး၏ ဤမည်သော မြက်ခင်း၌ အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို မခံကြရကုန်။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ သားမုဆိုးမှာ လည်းကောင်း သားမုဆိုး၏ ပရိသတ်မှာ လည်းကောင်း ဤသို့သော အကြံအစည်သည် ဖြစ်၏ - “သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော ဤသားသမင် အပေါင်းတို့သည် ဟန်ဆောင်နေသူများ ဖြစ်ကုန်ယောင် တကား၊ လှည့်စား နေသူများ ဖြစ်ကုန်ယောင် တကား၊ သုံးခုမြောက်

ဖြစ်သော ဤသား သမင် အပေါင်းတို့သည် တန်ခိုး ရှိကုန်ယောင် တကား၊ ဖုတ် ဘီလူးတို့ ဖြစ်ကုန်ယောင်တကား။ စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော မြက်ခင်းကိုလည်း စားကုန်၏၊ ထိုသား သမင် အပေါင်းတို့၏ လာရာကို လည်းကောင်း၊ သွားရာကို လည်းကောင်း မသိကုန်။ ငါတို့သည် စိုက်ပျိုးထားသော ဤမြက်ခင်း၏ ပတ်ဝန်းကျင် နေရာကို ကြီးမားကုန်သော တုတ် လှံ တံတပ်သော ပိုက်တို့ဖြင့် အစဉ်အတိုင်း ဝန်းရံကြရမူ ကောင်းပေမည်၊ ဖမ်းဆီး၍ ရနိုင်ရာသော သုံးခုမြောက် ဖြစ်သော သား သမင် အပေါင်းတို့၏ နေရာကို တွေ့မြင်ကောင်း တွေ့မြင်ကုန် တန်ရာ၏” ဟု (ဤသို့သော အကြံ အစည်သည် ဖြစ်၏)။ ထိုသူတို့သည် စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော မြက်ခင်း၏ ပတ်ဝန်းကျင် နေရာကို ကြီးမားကုန်သော တုတ် လှံတံ တပ်သော ပိုက်တို့ဖြင့် အစဉ်အတိုင်း ဝန်းရံကုန်၏။ ရဟန်းတို့ သားမုဆိုးသည် လည်းကောင်း၊ သားမုဆိုး၏ ပရိသတ်တို့သည် လည်းကောင်း ဖမ်းဆီး၍ ရနိုင်ရာသော သုံးခုမြောက် ဖြစ်သော သား သမင် အပေါင်းတို့၏ နေရာကို တွေ့မြင်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် သုံးခုမြောက် ဖြစ်သော သား သမင် အပေါင်းတို့သည်လည်း သားမုဆိုး၏ အလိုရှိတိုင်း ပြုမူခြင်းမှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ ငါတို့သည် သားမုဆိုးနှင့် သားမုဆိုး ပရိသတ်တို့၏ မရောက်ပေါက်ရာ အရပ်၌ ဝပ်ကျင်းဖွဲ့ကြရမူ ကောင်းပေမည်၊ ထိုနေရာ၌ ဝပ်ကျင်း ဖွဲ့ကုန်၍ သားမုဆိုး စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော မြက်ခင်းသို့ မတိုးဝင် မတပ်မက် မောကုန်ဘဲ အစာမြက်တို့ကို စားကုန်အံ့၊ စားကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်အံ့၊ မယစ်ကုန်သော် သတိ မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်အံ့၊ သတိ မမေ့လျော့ ကုန်သော် သားမုဆိုး၏ ဤမည်သော မြက်ခင်း၌ အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို မခံကြရကုန်အံ့၊ ” ဟု ဤသို့ အညီအညွတ် ကြံစည်ကြ ကုန်၏။ ထိုသို့ သမင် အပေါင်းတို့သည် သားမုဆိုးနှင့် သားမုဆိုး ပရိသတ်တို့၏ မရောက်ပေါက်ရာ အရပ်၌ ဝပ်ကျင်းဖွဲ့ ကုန်၏၊ ထိုနေရာ၌ ဝပ်ကျင်းဖွဲ့ ကုန်၍ သားမုဆိုး စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော မြက်ခင်းသို့ မတိုးဝင် မတပ်မက် မောကြကုန်ဘဲ အစာမြက်တို့ကို စားကုန်၏။ စားကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ မယစ်ကုန်သော် သတိ မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ သတိ မမေ့မလျော့ ကုန်သော် သားမုဆိုး၏ ဤမည်သော မြက်ခင်း၌ အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို မခံကြရကုန်။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ သားမုဆိုးအား လည်းကောင်း သားမုဆိုး၏ ပရိသတ်အား လည်းကောင်း ဤသို့သော အကြံအစည်သည် ဖြစ်၏ - “လေးခုမြောက် ဖြစ်သော ဤသား သမင် အပေါင်းတို့သည် ဟန်ဆောင်နေသူများ ဖြစ်ကုန်ယောင် တကား၊ လှည့်စား နေသူများ ဖြစ်ကုန်ယောင် တကား၊ လေးခုမြောက် ဖြစ်သော ဤသား သမင် အပေါင်းတို့သည် တန်ခိုးရှိကုန်ယောင် တကား၊ ဖုတ် ဘီလူးတို့ ဖြစ်ကုန်ယောင် တကား၊ စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော မြက်ခင်းကို စားကုန်၏၊ ထိုသား သမင် အပေါင်းတို့၏ လာရာကို လည်းကောင်း၊ သွားရာကို လည်းကောင်း မသိကုန်။ ငါတို့သည် စိုက်ပျိုးထားသော ဤမြက်ခင်း၏ ပတ်ဝန်းကျင် နေရာကို ကြီးမားကုန်သော တုတ် လှံ တံတပ်သော ပိုက်တို့ဖြင့် အစဉ်အတိုင်း ဝန်းရံကြရမူ ကောင်းပေမည်၊ ဖမ်းဆီး၍ ရနိုင်ရာသော လေးခုမြောက် ဖြစ်သော သား သမင် အပေါင်းတို့၏ နေရာကို တွေ့မြင်ကောင်း တွေ့မြင်ကုန် တန်ရာ၏” ဟု (ဤသို့သော အကြံအစည်သည် ဖြစ်၏)။ ထိုသူတို့သည် စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော မြက်ခင်း၏ ပတ်ဝန်းကျင် နေရာကို ကြီးမားကုန်သော တုတ်လှံတံတပ်သော ပိုက်တို့ဖြင့် အစဉ်အတိုင်း ဝန်းရံ ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ သားမုဆိုးသည် လည်းကောင်း၊ သားမုဆိုး ပရိသတ်တို့သည် လည်းကောင်း ဖမ်းဆီး၍ ရနိုင် ရာသော လေးခုမြောက် ဖြစ်သော သား သမင် အပေါင်းတို့၏ နေရာကို မတွေ့မြင်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ သားမုဆိုးအား လည်းကောင်း၊ သားမုဆိုး ပရိသတ်အား လည်းကောင်း ဤသို့သော အကြံအစည်သည် ဖြစ်၏။ “ငါတို့သည် လေးခုမြောက် ဖြစ်သော သား သမင် အပေါင်းတို့ကို အကယ်၍ ထိတ်လန့် စေကုန် ငြားအံ့၊ ထိုသား သမင် အပေါင်းတို့ ထိတ်လန့် ကုန်သော် တစ်ပါးသော သား သမင် အပေါင်းတို့ကို ထိတ်လန့် စေကုန် လတ္တံ့။ ထိုသား သမင် အပေါင်းတို့ ထိတ်လန့် ကုန်သော် တစ်ပါးသော သား သမင် အပေါင်းတို့ကို ထိတ်လန့် စေကုန် လတ္တံ့။ ဤသို့လျှင် စိုက်ပျိုးထားသော ဤမြက်ခင်းကို အားလုံးကုန်သော သား သမင် အပေါင်းတို့သည် စွန့်လွှတ်ကုန် လတ္တံ့။ ငါတို့သည် လေးခုမြောက် ဖြစ်သော သား

သမင် အပေါင်းတို့ကို လျစ်လျူ ရှုကြရမူ ကောင်းပေမည်” ဟု ဤသို့သော အကြံအစည်သည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ သား မုဆိုးသည် လည်းကောင်း၊ သားမုဆိုး ပရိသတ်တို့သည် လည်းကောင်း လေးခုမြောက် ဖြစ်သော သား သမင် အပေါင်းတို့ကို လျစ်လျူ ရှုကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လေးခုမြောက် ဖြစ်သော သား သမင် အပေါင်းတို့သည် သားမုဆိုး၏ အလိုရှိတိုင်း ပြုမူခြင်းမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏။

၂၆၆။ ရဟန်းတို့ ငါသည် အနက် သဘောကို အထူး သိစေခြင်းငှါ ဤဥပမာကို ပြုထားခဲ့ပြီ။ ဤဥပမာ စကားရပ်၌ ဤဆို လတ္တံ့သည်ကား အနက် သဘောတည်း။ ရဟန်းတို့ “မြက်ခင်း” ဟူသော အမည်သည် ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ “သားမုဆိုး” ဟူသော အမည်သည် ယုတ်မာသော မာရ်နတ်၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ “သားမုဆိုး၏ ပရိသတ်” ဟူသော အမည်သည် မာရ်နတ် ပရိသတ်၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ “သား သမင် အပေါင်း” ဟူသော အမည်သည် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ အမည်တည်း။

၂၆၇။ ရဟန်းတို့ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့တွင် ရှေးဦးဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မာရ်နတ် စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်းသို့ လည်းကောင်း၊ ဤမည်သော လောက အာမိသ တို့သို့ လည်းကောင်း တိုးဝင်၍ တပ်မက် မောကုန်လျက် အာရုံတည်း ဟူသော အစာတို့ကို သုံးဆောင် ကုန်၏၊ သုံးဆောင် ကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ယစ်ကုန်သော် သတိ မေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ သတိ မေ့လျော့ ကုန်သော် မာရ်နတ်၏ ဤမည်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်း၌ လည်းကောင်း၊ ဤမည်သော လောက အာမိသ၌ လည်းကောင်း အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို ခံကြရ ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရှေးဦး ဖြစ်သော ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် မာရ်နတ်၏ တန်ခိုး အာနု ဘော်မှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ရှေးဦးဖြစ်သော သား သမင် အပေါင်းကဲ့သို့ ရှေးဦး ဖြစ်သော ဤသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့ကို အလားတူ ဥပမာရှိ၏ ဟု ငါ ဟောကြား၏။

၂၆၈။ ရဟန်းတို့ ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့တွင် နှစ်ခုမြောက် ဖြစ်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ဤသို့ အညီအညွတ် ကြံစည်ကြ ကုန်၏။ “မာရ်နတ် စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်းသို့ လည်းကောင်း၊ ဤမည်သော လောက အာမိသတို့သို့ လည်းကောင်း တိုးဝင်၍ တပ်မက်မော ကုန်လျက် အာရုံ တည်းဟူသော အစာတို့ကို သုံးဆောင်ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ထိုကာမ ဂုဏ် မြက်ခင်း၌ တိုးဝင်၍ တပ်မက် မောကုန်လျက် အာရုံတည်း ဟူသော အစာတို့ကို သုံးဆောင် ကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ယစ်ကုန်သော် သတိ မေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ သတိ မေ့လျော့ကုန်သော် မာရ်နတ်၏ ဤမည်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်း၌ လည်းကောင်း၊ ဤမည်သော လောက အာမိသ၌ လည်းကောင်း အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို ခံကြရကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် ရှေးဦး ဖြစ်သော ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မာရ်နတ်၏ တန်ခိုး အာနုဘော်မှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ ငါတို့သည် အားလုံးသော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်းကို သုံးဆောင်ခြင်းမှ လည်းကောင်း၊ လောက အာမိသမှ လည်းကောင်း ကြဉ်ရှောင် ကြရမူ ထိတ်ထိတ် လန့်လန့် သုံးဆောင်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင် ကုန်လျက် တောနက်ရာတို့သို့ ဝင်၍ နေကြရမူ ကောင်းပေမည်” ဟု (ဤသို့ အညီအညွတ် ကြံစည် ကုန်၏)။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အားလုံး ကုန်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်းကို သုံးဆောင်ခြင်းမှ လည်းကောင်း လောက အာမိသမှ လည်းကောင်း ကြဉ်ရှောင် ကုန်၏၊ ထိတ်ထိတ် လန့်လန့် သုံးဆောင်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင် ကုန်လျက် တောနက်ရာတို့သို့ ဝင်၍ နေကြကုန်၏။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ထိုတော နက်ရာတို့၌ ဟင်းရွက်စိမ်းကိုလည်း စားကုန်၏၊ သမန်းမြက် သီးဆန် (ဆန်စိမ်း) ကိုလည်း စားကုန်၏၊ ကြိတ်သီး ဆန်ကိုလည်း စားကုန်၏၊ သားရေဖတ်ကိုလည်း စားကုန်၏၊ အစေးမှော်ကိုလည်း စားကုန်၏၊ ဆန်ကွဲကိုလည်း စားကုန်၏၊ ထမင်းချိုးကိုလည်း စားကုန်၏၊ နှမ်းမုန့်ညက်ကိုလည်း စားကုန်၏၊ မြက်ကို လည်း စားကုန်၏၊ နွားချေးကိုလည်း စားကုန်၏၊ ကြွေကျသော သစ်သီးကိုသာ စားလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ တောသစ်မြစ် သစ်သီးလျှင် အစာအာဟာရ ရှိကြ ကုန်လျက် မျှတကုန်၏။ နွေဥတုတို့၏ နောက်ဆုံးလ၌ မြက်နှင့်ရေ ကုန်ခန်းသော် ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ကိုယ်သည် အလွန် ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်၏၊

အလွှန် ဆင်းရဲသောကိုယ် ရှိကုန်သော ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ခွန်အား လုံ့လသည် ဆုတ်ယုတ်၏၊ ခွန်အား လုံ့လ ဆုတ်ယုတ်သော် စိတ် အလိုဆန္ဒသည် ဆုတ်ယုတ်၏၊ စိတ် အလိုဆန္ဒ ဆုတ်ယုတ်သော် မာရ်နတ် စိုက်ပျိုးထားသော ထိုကာမဂုဏ် မြက်ခင်းသို့ လည်းကောင်း၊ ထိုလောက အာမိသတို့သို့ လည်းကောင်း ပြန်လာကုန်၏။ ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ကာမဂုဏ် မြက်ခင်းတို့၌ တိုးဝင်၍ တပ်မက် မောကုန်လျက် အာရုံတည်း ဟူသော အစာတို့ကို သုံးဆောင် ကုန်၏၊ သုံးဆောင် ကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ယစ်ကုန်သော် သတိ မေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ သတိ မေ့လျော့ ကုန်သော် မာရ်နတ်၏ ဤမည်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်း၌ လည်းကောင်း၊ ဤမည်သော လောက အာမိသ၌ လည်းကောင်း အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို ခံကြရကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် နှစ်ခုမြောက် ဖြစ်သော ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မာရ်နတ်၏ တန်ခိုး အာနုဘော်မှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ ရဟန်းတို့ နှစ်ခုမြောက် ဖြစ်သော ထိုသား သမင် အပေါင်းတို့ ကဲ့သို့ နှစ်ခုမြောက် ဖြစ်သော ဤသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့ကို အလားတူ ဥပမာရှိ၏ ဟု ငါဟောကြား၏။

၂၆၉။ ရဟန်းတို့ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့တွင် သုံးခုမြောက် ဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဤသို့ အညီအညွတ် ကြံစည်ကြ ကုန်၏။ "ရှေးဦးဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မာရ်နတ် စိုက်ပျိုး ထားသော ဤမည်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်းသို့ လည်းကောင်း ဤမည်သော လောက အာမိသ တို့သို့ လည်းကောင်း။ပ။ ဤသို့လျှင် ရှေးဦး ဖြစ်သော ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် မာရ်နတ်၏ တန်ခိုး အာနုဘော်မှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ နှစ်ခုမြောက် ဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း ဤသို့ အညီ အညွတ် ကြံစည်ကြ ကုန်၏။ "ရှေးဦးဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မာရ်နတ် စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်းသို့ လည်းကောင်း၊ ဤမည်သော လောက အာမိသတို့သို့ လည်းကောင်း။ပ။ ဤသို့လျှင် ရှေးဦးဖြစ်သော ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မာရ်နတ်၏ တန်ခိုး အာနု ဘော်မှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ ငါတို့သည် အားလုံးသော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်းကို သုံးဆောင်ခြင်းမှ လည်းကောင်း၊ လောက အာမိသမှ လည်းကောင်း ကြဉ်ရှောင်ကြရမူ ထိတ်ထိတ် လန့်လန့် သုံးဆောင် ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင် ကုန်လျက် တောနက်ရာတို့သို့ ဝင်၍ နေကြရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု (ဤသို့ အညီ အညွတ် ကြံစည် ကုန်၏)။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အားလုံးကုန်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်းကို သုံးဆောင်ခြင်းမှ လည်းကောင်း၊ လောက အာမိသမှ လည်းကောင်း ကြဉ်ရှောင် ကုန်၏၊ ထိတ်ထိတ် လန့်လန့် သုံးဆောင်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင် ကုန်လျက် တောနက်ရာတို့သို့ ဝင်၍ နေကြကုန်၏။ ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ထိုတောနက်ရာတို့၌ ဟင်းရွက်စိမ်းကိုလည်း စားကုန်၏။ပ။ ကြွေကျသော သစ်သီးကို စားလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ မျှတကုန်၏။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ကိုယ်ကာယသည် နွေဥတုတို့၏ နောက်ဆုံးလ၌ မြက်နှင့်ရေ ကုန်ခန်းသော် အလွှန် ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်၏၊ အလွှန် ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်သည့် ကိုယ်ကာယ ရှိသော ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ ခွန်အား လုံ့လသည် ဆုတ်ယုတ်၏၊ ခွန်အား လုံ့လ ဆုတ်ယုတ်သော် စိတ် အလိုဆန္ဒသည် ဆုတ်ယုတ်၏၊ စိတ် အလိုဆန္ဒ ဆုတ်ယုတ်သော် မာရ်နတ် စိုက်ပျိုးထားသော ထိုကာမဂုဏ် မြက်ခင်းသို့ လည်းကောင်း၊ ထိုလောက အာမိသတို့သို့ လည်းကောင်း ပြန်လာ ကုန်၏။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ထိုကာမဂုဏ် မြက်ခင်း၌ တိုးဝင်၍ တပ်မက် မောကုန်လျက် အာရုံတည်း ဟူသော အစာတို့ကို သုံးဆောင် ကုန်၏၊ သုံးဆောင် ကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ယစ်ကုန်သော် သတိ မေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ သတိ မေ့လျော့ ကုန်သော် မာရ်နတ်၏ ဤမည်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်း၌ လည်းကောင်း ဤမည်သော လောက အာမိသ၌ လည်းကောင်း အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို ခံစားကြရ ကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် နှစ်ခုမြောက် ဖြစ်သော ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း မာရ်နတ်၏ တန်ခိုး အာနုဘော်မှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ ငါတို့သည် မာရ်နတ် စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်းကို လည်းကောင်း၊ ဤမည်သော လောက အာမိသတို့ကို လည်းကောင်း အမှီပြု၍ နေခြင်းကို ပြုကြရမူ ကောင်းပေမည်၊ ထိုနေရာ၌ နေခြင်းကို ပြုကုန်၍ မာရ်နတ် စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်းသို့ လည်းကောင်း၊ ဤမည်သော လောက အာမိသတို့သို့ လည်းကောင်း မတိုးဝင် မတပ်မက် မောကြကုန်

ဘဲ အာရုံတည်း ဟူသော အစာတို့ကို သုံးဆောင်ကုန်အံ့၊ သုံးဆောင် ကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်အံ့၊ မယစ်ကုန်သော် သတိ မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်အံ့၊ သတိ မမေ့မလျော့ ကုန်သော် မာရ်နတ်၏ ဤမည်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်း၌ လည်းကောင်း၊ ဤမည်သော လောက အာမိသ၌ လည်းကောင်း အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို မခံကြရကုန်အံ့" ဟု (ဤသို့ အညီအညွတ် ကြံစည် ကုန်၏)။

ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မာရ်နတ် စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်းကို လည်းကောင်း၊ ဤမည်သော လောကအာမိသတို့ကို လည်းကောင်း အမှီပြု၍ နေကြ ကုန်၏၊ ထိုနေရာ၌ နေကြ ကုန်၍ မာရ်နတ် စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်းသို့ လည်းကောင်း၊ ဤမည်သော လောက အာမိသတို့သို့ လည်းကောင်း မတိုးဝင် မတပ်မက် မောကုန်ဘဲ အာရုံတည်း ဟူသော အစာတို့ကို သုံးဆောင် ကုန်၏၊ သုံးဆောင် ကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ မယစ်ကုန်သော် သတိ မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ သတိ မမေ့မလျော့ ကုန်သော် မာရ်နတ်၏ ဤမည်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်း၌ လည်းကောင်း၊ ဤမည်သော လောက အာမိသ၌ လည်းကောင်း အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို မခံကြရကုန်။

စင်စစ် သော်ကား ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း "လောကသည် မြဲ၏"၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း "လောကသည် မမြဲ"၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း "လောကသည် အဆုံးရှိ၏"၊ ဤအကြောင်းကြောင့် လည်း "လောကသည် အဆုံးမရှိ"၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း "ထိုအသက်သည် ထိုခန္ဓာကိုယ်တည်း"၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း "အသက်သည် တစ်ပါး (တစ်ခြား)၊ ခန္ဓာကိုယ်သည် တစ်ပါး (တစ်ခြား) တည်း"၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း "သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏"၊ ဤအကြောင်း ကြောင့်လည်း "သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်"၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း "သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်း ဖြစ်၏၊ ဖြစ်လည်း မဖြစ်"၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း "သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်"၊ ဤသို့ အယူ ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သုံးခုမြောက် ဖြစ်သော ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း မာရ်နတ်၏ တန်ခိုး အာနုဘော်မှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ ရဟန်းတို့ သုံးခုမြောက် ဖြစ်သော ထိုသား သမင် အပေါင်းတို့ ကဲ့သို့ သုံးခုမြောက် ဖြစ်သော ဤသမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို အလားတူ ဥပမာရှိ၏ ဟု ငါ ဟောကြား၏။

၂၇၀။ ရဟန်းတို့ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့တွင် လေးခုမြောက် ဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဤသို့ အညီအညွတ် ကြံစည်ကြ ကုန်၏။ ရှေးဦးဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မာရ်နတ် စိုက်ပျိုး ထားသော ဤမည်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်းသို့။ပ။ ဤသို့လျှင် ရှေးဦးဖြစ်သော ထိုသမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည် မာရ်နတ်၏ တန်ခိုး အာနုဘော်မှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ နှစ်ခုမြောက် ဖြစ်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း ဤသို့ အညီအညွတ် ကြံစည်ကြ ကုန်၏။ "ရှေးဦးဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ သည်။ပ။ ဤသို့လျှင် ရှေးဦးဖြစ်သော ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မာရ်နတ်၏ တန်ခိုး အာနုဘော်မှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ ငါတို့သည် အားလုံးသော ထိုကာမဂုဏ် မြက်ခင်းကို သုံးဆောင်ခြင်းမှ လည်းကောင်း၊ လောက အာမိသတို့မှ လည်းကောင်း ကြဉ်ရှောင်ကြရမူ ထိတ်ထိတ် လန့်လန့် သုံးဆောင် ခြင်းမှ ကြည်ရှောင် ကုန်လျက် တောနက်ရာတို့သို့ ဝင်၍ နေကြရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု (ဤသို့ အညီအညွတ် ကြံစည် ကုန်၏)။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အားလုံးကုန်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်းကို သုံးဆောင်ခြင်းမှ လည်းကောင်း လောက အာမိသတို့မှ လည်းကောင်း ကြဉ်ရှောင် ကုန်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း မာရ်နတ်၏ တန်ခိုးအာနုဘော်မှ မလွတ်မြောက် ကုန်။ သုံးခုမြောက် ဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း ဤသို့ အညီအညွတ် ကြံစည် ကုန်၏။ "ရှေးဦး ဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်။ပ။ ဤသို့လျှင် ရှေးဦး ဖြစ်သော ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မာရ်နတ်၏ တန်ခိုး အာနုဘော်မှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ နှစ်ခုမြောက် ဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လည်း ဤသို့ အညီအညွတ် ကြံစည်ကြ ကုန်၏။ "ရှေးဦး ဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်။ပ။

ဤသို့လျှင် ရှေးဦး ဖြစ်သော ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မာရ်နတ်၏ တန်ခိုး အာနုဘော်မှ မလွတ်မြောက်ကုန်။

ငါတို့သည် အားလုံးသော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်းကို သုံးဆောင်ခြင်းမှ လည်းကောင်း လောက အာမိသမှ လည်းကောင်း ကြဉ်ရှောင် ကြရမူ ထိတ်ထိတ် လန့်လန့် သုံးဆောင်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင် ကုန်လျက် တောနက်ရာတို့သို့ ဝင်၍ နေကြရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု (ဤသို့ အညီအညွတ် ကြံစည် ကုန်၏)။

ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အားလုံးသော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်းကို သုံးဆောင်ခြင်းမှ လည်းကောင်း လောက အာမိသမှ လည်းကောင်း ကြဉ်ရှောင် ကုန်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် နှစ်ခုမြောက် ဖြစ်သော ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း မာရ်နတ်၏ တန်ခိုး အာနုဘော်မှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ ငါတို့သည် မာရ်နတ် စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်းကို လည်းကောင်း၊ ဤမည်သော လောက အာမိသ တို့ကို လည်းကောင်း အမှီပြု၍ နေကြရမူ ကောင်းပေမည်၊ ထိုနေရာ၌ နေကြကုန်၍ မာရ်နတ် စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်းသို့ လည်းကောင်း၊ ဤမည်သော လောက အာမိသ တို့သို့ လည်းကောင်း မတိုးဝင် မတပ်မက်မော ကြကုန်ဘဲ အာရုံတည်း ဟူသော အစာတို့ကို သုံးဆောင် ကုန်အံ့၊ သုံးဆောင် ကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ မရောက် ကုန်အံ့၊ မယစ်ကုန်သော် သတိ မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်အံ့၊ သတိ မမေ့မလျော့ ကုန်သော် မာရ်နတ်၏ ဤမည်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်းမ၌ လည်းကောင်း၊ ဤမည်သော လောက အာမိသ၌ လည်းကောင်း အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို မခံကြရ ကုန်အံ့" ဟု (ဤသို့ အညီအညွတ် ကြံစည်ကြ ကုန်၏)။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မာရ်နတ် စိုက်ပျိုး ထားသော ဤမည်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်းကို လည်းကောင်း၊ ဤမည်သော လောက အာမိသတို့ကို လည်းကောင်း အမှီပြု၍ နေကြ ကုန်၏၊ ထိုနေရာ၌ နေကြ ကုန်၍ မာရ်နတ် စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည် သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်းသို့ လည်းကောင်း၊ ဤမည်သော လောက အာမိသတို့သို့ လည်းကောင်း မတိုးဝင် မတပ်မက် မောကုန်ဘဲ အာရုံတည်း ဟူသော အစာတို့ကို သုံးဆောင် ကုန်၏၊ သုံးဆောင် ကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ မယစ်ကုန်သော် သတိ မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ သတိ မမေ့မလျော့ ကုန်သော် မာရ်နတ်၏ ဤမည်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်း၌ လည်းကောင်း၊ ဤမည်သော လောက အာမိသ၌ လည်းကောင်း အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို မခံကြရကုန်။

စင်စစ် သော်ကား ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း "လောကသည် မြဲ၏" ။ပ။ ဤအကြောင်းကြောင့် လည်း "သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်" ၊ ဤသို့ အယူ ရှိကုန်၏။ ဤသို့လျှင် သုံးခုမြောက် ဖြစ်သော ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း မာရ်နတ်၏ တန်ခိုး အာနုဘော်မှ မလွတ်မြောက်ကုန်။ ငါတို့သည် မာရ်နတ်နှင့် မာရ်နတ် ပရိသတ်တို့ မရောက်ရာ အရပ်၌ နေကြရမူ ကောင်းပေမည်၊ ထိုအရပ်၌ နေကြကုန်၍ မာရ်နတ် စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်းသို့ လည်းကောင်း၊ ဤမည်သော လောက အာမိသတို့သို့ လည်းကောင်း မတိုးဝင် မတပ်မက် မောကုန်ဘဲ အာရုံတည်း ဟူသော အစာတို့ကို သုံးဆောင် ကုန်အံ့၊ သုံးဆောင် ကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်အံ့၊ မယစ်ကုန်သော် သတိ မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်အံ့၊ သတိ မမေ့လျော့ ကုန်သော် မာရ်နတ်၏ ဤမည်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်း၌ လည်းကောင်း၊ ဤမည်သော လောက အာမိသ၌ လည်းကောင်း အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို မခံကြရကုန်အံ့ ဟု (ဤသို့ အညီအညွတ် ကြံစည်ကုန်၏)။

ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မာရ်နတ်နှင့် မာရ်နတ် ပရိသတ်တို့ မရောက်ရာ အရပ်၌ နေကုန်၏။ ထိုအရပ်၌ နေကုန်၍ မာရ်နတ် စိုက်ပျိုးထားသော ဤမည်သော ကာမဂုဏ် မြက်ခင်းသို့ လည်းကောင်း၊ ဤမည်သော လောက အာမိသတို့သို့ လည်းကောင်း မတိုးဝင် မတပ်မက် မောကုန်ဘဲ အာရုံတည်း ဟူသော အစာတို့ကို သုံးဆောင် ကုန်၏။ သုံးဆောင် ကုန်သော် ယစ်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ မယစ်ကုန် သော် သတိ မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ သတိ မမေ့လျော့ ကုန်သော် မာရ်နတ်၏ ဤမည်သော

ကာမဂုဏ် မြက်ခင်း၌ လည်းကောင်း ဤမည်သော လောက အာမိသ၌ လည်းကောင်း အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းကို မခံကြရကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် လေးခုမြောက် ဖြစ်သော ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မာရ်နတ်၏ တန်ခိုး အာနုဘော်မှ လွတ်မြောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ လေးခုမြောက် ဖြစ်သော ထိုသားသမင် အပေါင်းတို့ ကဲ့သို့ လေးခုမြောက် ဖြစ်သော ဤသမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို အလားတူ ဥပမာရှိ၏ ဟု ငါ ဟောကြား၏။

၂၇၁။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မာရ်နတ်နှင့် မာရ်နတ် ပရိသတ်တို့ မရောက်ရာ (အာရုံ) အရပ် ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' နှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ'နှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ 'နီဝရဏ' ကင်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းသည် မာရ်နတ်ကို ကန်းအောင် ပြု၏၊ မာရ်နတ် မျက်စိကို တည်ရာ အာရုံ မရှိအောင် ဖျက်ဆီး၍ မာရ်နတ်၏ မမြင်ရာ အာရုံ အရပ်သို့ ရောက်၏ ဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ဝိတက် ဝိစာရ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင် စေတတ်သော၊ စိတ်တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကို ဖြစ်ပွား စေတတ်သော၊ ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' မရှိသော သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' မရှိသော၊ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းသည်။ပ။ မာရ်နတ်၏ မမြင်ရာ (အာရုံ) အရပ်သို့ ရောက်၏ ဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် သတိ, သမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ လျစ်လျူ ရှုလျက် နေ၏၊ ချမ်းသာ 'သုခ' ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏၊ အကြင် (တတိယ) စျာန်ကြောင့် ထိုသူ့ကို "လျစ်လျူ ရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသားစွာ နေလေ့ရှိသူ" ဟု အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပြောကြား ကုန်၏။ ထိုတတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းသည်။ပ။ မာရ်နတ်၏ မမြင်ရာ (အာရုံ) အရပ်သို့ ရောက်၏ ဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဝမ်းသာခြင်း နှလုံး မသာခြင်းတို့၏ ရှေးဦးကပင် ချုပ်နှင့်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲ ချမ်းသာ မရှိသော လျစ်လျူမှု 'ဥပေက္ခာ' ကြောင့် ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်း ရှိသော စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းသည်။ပ။ မာရ်နတ်၏ မမြင်ရာ (အာရုံ) အရပ်သို့ ရောက်၏ ဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ရူပ သညာတို့ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ ပဋိဃ သညာတို့ လုံးဝ ချုပ်သည့်ပြင် နာနတ္တ သညာတို့ကို လုံးဝ နှလုံး မသွင်းမူ၍ "ကောင်းကင်သည် အဆုံး မရှိ" ဟု နှလုံး သွင်းလျက် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းသည်။ပ။ မာရ်နတ်၏ မမြင်ရာ (အာရုံ) အရပ်သို့ ရောက်၏ ဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ "ဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု နှလုံး သွင်းလျက် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်လျက် နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းသည်။ပ။ မာရ်နတ်၏ မမြင်ရာ (အာရုံ) အရပ်သို့ ရောက်၏ ဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ "တစ်စုံ တစ်ခုမျှ မရှိ" ဟု နှလုံး သွင်းလျက် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းသည်။ပ။ မာရ်နတ်၏ မမြင်ရာ (အာရုံ) အရပ်သို့ ရောက်၏ ဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ "ဤဝိညာဏ်သည် ငြိမ်သက်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် မွန်မြတ်၏" ဟု နှလုံး သွင်းလျက် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းသည်။ပ။ မာရ်နတ်၏ မမြင်ရာ (အာရုံ) အရပ်သို့ ရောက်၏ ဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အခြင်းအရာ အားလုံးအားဖြင့် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို လွန်မြောက်၍ မှတ်သားမှု 'သညာ' ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'တို့ ချုပ်ရာ (နိရောဓ) သမာပတ်ကို ဝင်စား၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းမှာ မဂ်ပညာဖြင့် (သစ္စာကို) သိမြင်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါတရားတို့သည် ကုန်ခန်း ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းသည် မာရ်နတ်ကို ကန်းအောင် ပြု၏၊ မာရ်နတ်မျက်စိကို တည်ရာ အာရုံ မရှိအောင် ဖျက်ဆီး၍ မာရ်နတ်၏ မမြင်ရာ (အာရုံ) အရပ်သို့ ရောက်၏။ လောက၌ အထူး ကပ်ငြိမှု 'တဏှာ' ကို လွန်မြောက်၏ ဆိုရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောကြားတော် မူ၏။ ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုကုန်သည် ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြကုန် သတည်း။

ငါးခုမြောက် နိဝါပသုတ်ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၃ - ဩပမ္မဝဂ် ===

၆ - ပါသရာသိသုတ်

၂၇၂။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက် အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူဆောင်ကာ သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းခံ ဝင်တော်မူ၏။ ထိုသို့ ဝင်တော် မူသောအခါ များစွာကုန်သော ရဟန်းတို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာ ထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ အသျှင်အာနန္ဒာကို-

"ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ တပည့်တော်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မှ တရား စကားကို နာကြားခဲ့ရသည်ကား ကြာမြင့် လှပါပြီ၊ ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ တောင်းပန်ပါ၏၊ တပည့်တော်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မှ တရား စကားကို နာကြား လိုကြပါကုန်၏" ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။

အသျှင်တို့ သို့ဖြစ်လျှင် ရမ္မကပုဏ္ဏား၏ သင်္ခမ်း ကျောင်းဆီသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်လော့၊ မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မှ တရား စကားကို နာကြား ကြရကုန် တန်ရာ၏ ဟု ပြောဆို၏။

ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်၍ ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခွါလျက် ဆွမ်းစားပြီးနောက် အသျှင်အာနန္ဒာကို "အာနန္ဒာ လာသွားကြ ကုန်အံ့၊ နေ့သန့်ခြင်းငှါ ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း မိဂါရသူဌေး၏ အမိသဖွယ် ဖြစ်သော ဝိသာခါ၏ ပြာသာဒ်သို့ ချဉ်းကပ်ကုန်အံ့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင် အာနန္ဒာနှင့်အတူ ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း မိဂါရသူဌေး၏ အမိသဖွယ် ဖြစ်သော 'ဝိသာခါ'၏ ပြာသာဒ်သို့ နေ့သန့်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်တော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညနေချမ်း အချိန် ကိန်းအောင်းရာမှ ထတော်မူကာ အသျှင်အာနန္ဒာကို "အာနန္ဒာ လာ, သွားကြကုန်အံ့၊ အရှေ့တံခါးမုခ် ရေချိုးဆိပ်သို့ ရေချိုးရန် ချဉ်းကပ်ကုန်အံ့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၏။

၂၇၃။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်အာနန္ဒာနှင့် အတူ အရှေ့တံခါးမုခ် ရေချိုးဆိပ်သို့ ရေချိုးရန် ချဉ်းကပ်တော် မူ၏၊ အရှေ့တံခါးမုခ် ရေချိုးဆိပ်၌ ကိုယ်တို့ကို ရေသွန်းလောင်းပြီး ပြန်တက်၍ တစ်ထည်တည်းသော သင်္ကန်း ရှိလျက် ကိုယ်တို့ကို ရှေးပကတိအတိုင်း ခြောက်စေကာ ရပ်တော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင် အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားကို "အသျှင်ဘုရား ရမ္မကပုဏ္ဏား၏ ဤသင်္ခမ်း (ကျောင်း) သည် မဝေးလွန်းပါ၊ အသျှင်ဘုရား ရမ္မကပုဏ္ဏား၏ သင်္ခမ်း ကျောင်းသည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ရမ္မကပုဏ္ဏား၏ သင်္ခမ်း ကျောင်းသည် ကြည်နူးဖွယ်လည်း ရှိပါ၏။ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာ ဘုရားသည် ရမ္မကပုဏ္ဏား၏ သင်္ခမ်း ကျောင်းသို့ သနားခြင်းကို စွဲ၍ ချဉ်းကပ်တော်မူပါ" ဟု လျှောက်ကြား၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့် လက်ခံတော် မူ၏။ ။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ရမ္မကပုဏ္ဏား၏ သင်္ခမ်း ကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်တော်မူ၏။ ထိုအခါ များစွာကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ရမ္မကပုဏ္ဏား၏ သင်္ခမ်းကျောင်း၌ တရားစကား ဆွေးနွေးလျက် အညီအညွတ် စည်းဝေး ထိုင်နေကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် တံခါးမုခ်အပြင်၌ စကား ပြီးဆုံး ခြင်းကို ငံ့လင့်ကာ ရပ်တော်မူလျက် စကား ပြီးဆုံးခြင်းကို သိသဖြင့် ချောင်းဟန့်ကာ တံခါးရွက်ကို ခေါက်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား တံခါးကို ဖွင့်ပေး ကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရမ္မကပုဏ္ဏား၏ သင်္ခမ်း ကျောင်းသို့ ဝင်၍ ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးနောက် ရဟန်းတို့ကို-

"ရဟန်းတို့ ယခုအခါ၌ အဘယ် စကားကို ဆွေးနွေးလျက် အညီအညွတ် (စည်းဝေး) ထိုင်နေကြကုန် သနည်း၊ သင်တို့၏ မပြီးသေးသော အကြား စကားသည် အဘယ်နည်း" ဟု မေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားကို သာလျှင် အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်သော တရား စကားသည် အကျွန်ုပ်တို့၏ မပြီးသေးသော အကြားစကားပင် ဖြစ်ပါ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ကြွတော်မူလာပါသည် ဟု လျှောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ကောင်းပေ၏၊ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် တရား စကား ဆွေးနွေးလျက် အညီအညွတ် စည်းဝေး ထိုင်နေကြ ကုန်ရာ၏၊ ထိုတရား စကား ဆွေးနွေးလျက် အညီအညွတ် စည်းဝေး ထိုင်နေခြင်းသည် ယုံကြည်ခြင်း 'သဒ္ဓါ' ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ကပ်ရောက် ကုန်သော သင် အမျိုးသားတို့အား သင့်လျော် ပေ၏။ ရဟန်းတို့ အညီအညွတ် စည်းဝေး ကုန်သော သင်တို့သည် တရား စကား ဆွေးနွေးခြင်းကို ဖြစ်စေ၊ အပြစ်ကင်းသော ဆိတ်ဆိတ် နေခြင်းကို ဖြစ်စေ ဤနှစ်မျိုးကို ပြုအပ်၏။

၂၇၄။ ရဟန်းတို့ ရှာမှီးခြင်းတို့သည် မြတ်သော ရှာမှီးခြင်း၊ မမြတ်သော ရှာမှီးခြင်း အားဖြင့် နှစ်မျိုး ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ မမြတ်သော ရှာမှီးခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ကိုယ်တိုင် ဖြစ်ပွါးခြင်း 'ဇာတိ' သဘောရှိသည် ဖြစ်လျက် ဖြစ်ပွါးခြင်း 'ဇာတိ' သဘော ရှိသော အရာကို သာလျှင် ရှာမှီး၏၊ ကိုယ်တိုင် ဆွေးမြေ့ခြင်း 'ဇရာ' သဘောရှိသည် ဖြစ်လျက် ဆွေးမြေ့ခြင်း 'ဇရာ' သဘော ရှိသော အရာကို သာလျှင် ရှာမှီး၏၊ ကိုယ်တိုင် နာခြင်း 'ဗျာဓိ'သဘောရှိသည် ဖြစ်လျက် နာခြင်း 'ဗျာဓိ' သဘောရှိသော အရာကို သာလျှင် ရှာမှီး၏၊ ကိုယ်တိုင် သေခြင်း 'မရဏ' သဘောရှိသည် ဖြစ်လျက် သေခြင်း 'မရဏ' သဘောရှိသော အရာကို သာလျှင် ရှာမှီး၏၊ ကိုယ်တိုင် ပူဆွေးခြင်း 'သောက' သဘောရှိသည် ဖြစ်လျက် ပူဆွေးခြင်း 'သောက' သဘောရှိသော အရာကို သာလျှင် ရှာမှီး၏၊ ကိုယ်တိုင် ညစ်ညူးခြင်း 'သံကိလေသ' သဘောရှိသည် ဖြစ်လျက် ညစ်ညူးခြင်း 'သံကိလေသ' သဘော ရှိသော အရာကို သာလျှင် ရှာမှီး၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်ကို ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' သဘော ရှိသော အရာဟူ၍ ဆိုရ ကုန်မည်နည်း။

ရဟန်းတို့ သား မယားသည် ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' သဘောရှိသော အရာတည်း၊ ကျွန်မိန်းမ ကျွန်ယောကျ်ားသည် ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' သဘောရှိသော အရာတည်း၊ ဆိတ်နှင့် သိုးသည် ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ'သဘော ရှိသော အရာတည်း၊ ကြက် ဝက်သည် ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' သဘောရှိသော အရာတည်း၊ ဆင် နွား မြင်း မြည်းသည် ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' သဘောရှိသော အရာတည်း၊ ရွှေငွေသည် ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' သဘော ရှိသော အရာတည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤအထည်ဝတ္ထု ဒြပ်တို့သည် ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' သဘောရှိသော အရာတို့တည်း၊ ဤအထည်ဝတ္ထု ဒြပ်တို့၌ ဤသူသည် တပ်မက် မိန်းမော သက်ဝင်လျက် ကိုယ်တိုင် ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' သဘောရှိသည် ဖြစ်လျက် ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' သဘောရှိသော အရာကို သာလျှင် ရှာမှီး၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်ကို ဆွေးမြေ့ခြင်း 'ဇရာ' သဘောရှိသော အရာဟူ၍ ဆိုရကုန်မည်နည်း။

ရဟန်းတို့ သား မယားသည် ဆွေးမြေ့ခြင်း 'ဇရာ' သဘောရှိသော အရာတည်း၊ ကျွန်မိန်းမ ကျွန်ယောကျ်ားသည် ဆွေးမြေ့ခြင်း 'ဇရာ' သဘောရှိသော အရာတည်း၊ ဆိတ်နှင့် သိုးသည် ဆွေးမြေ့ခြင်း 'ဇရာ' သဘောရှိသော အရာတည်း၊ ကြက် ဝက်သည် ဆွေးမြေ့ခြင်း 'ဇရာ'သဘောရှိသော အရာတည်း၊ ဆင် နွား မြင်း မြည်းသည် ဆွေးမြေ့ခြင်း 'ဇရာ' သဘောရှိသော အရာတည်း၊ ရွှေငွေသည် ဆွေးမြေ့ခြင်း 'ဇရာ' သဘောရှိသော အရာတည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤအထည်ဝတ္ထု ဒြပ်တို့သည် ဆွေးမြေ့ခြင်း 'ဇရာ' သဘောရှိသော အရာတည်း၊ ဤအထည် ဝတ္ထု ဒြပ်တို့၌ ဤသူသည် တပ်မက် မိန်းမော သက်ဝင်လျက် ကိုယ်တိုင် ဆွေးမြေ့ခြင်း 'ဇရာ' သဘော ရှိသည် ဖြစ်လျက် ဆွေးမြေ့ခြင်း 'ဇရာ' သဘောရှိသော အရာကို သာလျှင် ရှာမှီး၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်ကို နာခြင်း 'ဗျာဓိ' သဘောရှိသော အရာဟူ၍ ဆိုရကုန်မည်နည်း။

ရဟန်းတို့ သား မယားသည် နာခြင်း 'ဗျာဓိ' သဘောရှိသော အရာတည်း၊ ကျွန်မိန်းမ ကျွန်ယောကျ်ားသည် နာခြင်း 'ဗျာဓိ' သဘောရှိသော အရာတည်း၊ ဆိတ်နှင့် သိုးသည် နာခြင်း 'ဗျာဓိ' သဘောရှိသော အရာတည်း၊ ကြက် ဝက်သည် နာခြင်း 'ဗျာဓိ' သဘောရှိသော အရာတည်း၊ ဆင် နွား မြင်း မြည်းသည် နာခြင်း 'ဗျာဓိ' သဘောရှိသော အရာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအထည် ဝတ္ထု ဒြပ်တို့သည် နာခြင်း 'ဗျာဓိ' သဘောရှိသော အရာတို့တည်း။ ဤအထည် ဝတ္ထု ဒြပ်တို့၌ ဤသူသည် တပ်မက် မိန်းမော သက်ဝင်လျက် ကိုယ်တိုင် နာခြင်း 'ဗျာဓိ' သဘောရှိသည် ဖြစ်လျက် နာခြင်း 'ဗျာဓိ' သဘောရှိသော အရာကို သာလျှင် ရှာမှီး၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်ကို သေခြင်း 'မရဏ' သဘောရှိသော အရာဟူ၍ ဆိုရကုန် မည်နည်း။

ရဟန်းတို့ သား မယားသည် သေခြင်း 'မရဏ' သဘောရှိသော အရာတည်း၊ ကျွန်မိန်းမ ကျွန်ယောကျ်ားသည် သေခြင်း 'မရဏ' သဘောရှိသော အရာတည်း၊ ဆိတ်နှင့် သိုးသည် သေခြင်း 'မရဏ' သဘောရှိသော အရာတည်း၊ ကြက် ဝက်သည် သေခြင်း 'မရဏ' သဘောရှိသော အရာတည်း၊ ဆင် နွား မြင်း မြည်းသည် သေခြင်း 'မရဏ' သဘောရှိသော အရာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအထည် ဝတ္ထု ဒြပ်တို့သည် သေခြင်း 'မရဏ' သဘောရှိသော အရာတို့တည်း။ ဤအထည် ဝတ္ထု ဒြပ်တို့၌ ဤသူသည် တပ်မက်မိန်းမော သက်ဝင်လျက် ကိုယ်တိုင် သေခြင်း 'မရဏ' သဘောရှိသည် ဖြစ်လျက် သေခြင်း 'မရဏ' သဘောရှိသော အရာကို သာလျှင် ရှာမှီး၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်ကို ပူဆွေးခြင်း 'သောက' သဘောဟူ၍ ဆိုရကုန်မည်နည်း။

ရဟန်းတို့ သား မယားသည် ပူဆွေးခြင်း 'သောက' သဘောရှိသော အရာတည်း၊ ကျွန်မိန်းမ ကျွန်ယောကျ်ားသည် ပူဆွေးခြင်း 'သောက' သဘောရှိသော အရာတည်း၊ ဆိတ်နှင့် သိုးသည် ပူဆွေးခြင်း 'သောက' သဘောရှိသော အရာတည်း၊ ကြက် ဝက်သည် ပူဆွေးခြင်း 'သောက' သဘောရှိသော အရာတည်း၊ ဆင် နွား မြင်း မြည်းသည် ပူဆွေးခြင်း 'သောက' သဘောရှိသော အရာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအထည် ဝတ္ထု ဒြပ်တို့သည် ပူဆွေးခြင်း 'သောက' သဘောရှိသော အရာတို့တည်း။ ဤအထည် ဝတ္ထု ဒြပ်တို့၌ ဤသူ သည် တက်မက် မိန်းမော သက်ဝင်လျက် ကိုယ်တိုင် ပူဆွေးခြင်း 'သောက' သဘောရှိသည် ဖြစ်လျက် ပူဆွေးခြင်း 'သောက' သဘောရှိသော အရာကိုသာလျှင် ရှာမှီး၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်ကို ညစ်ညူးခြင်း 'သံကိလေသ' သဘောရှိသော အရာဟူ၍ ဆိုရကုန် မည်နည်း။

ရဟန်းတို့ သား မယားသည် ညစ်ညူးခြင်း 'သံကိလေသ' သဘောရှိသော အရာတည်း၊ ကျွန်မိန်းမ ကျွန်ယောကျ်ားသည် ညစ်ညူးခြင်း 'သံကိလေသ' သဘောရှိသော အရာတည်း၊ ဆိတ်နှင့် သိုးသည် ညစ်ညူးခြင်း 'သံကိလေသ' သဘောရှိသော အရာတည်း၊ ကြက် ဝက်သည် ညစ်ညူးခြင်း 'သံကိလေသ' သဘောရှိသော အရာတည်း၊ ဆင် နွား မြင်း မြည်းသည် ညစ်ညူးခြင်း 'သံကိလေသ' သဘောရှိသော အရာတည်း၊ ရွှေငွေသည် ညစ်ညူးခြင်း 'သံကိလေသ' သဘောရှိသော အရာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအထည် ဝတ္ထု ဒြပ်တို့သည် ညစ်ညူးခြင်း 'သံကိလေသ' သဘောရှိသော အရာတို့တည်း။ ဤအထည် ဝတ္ထု ဒြပ်တို့၌ ဤသူသည် တက်မက် မိန်းမော သက်ဝင်လျက် ကိုယ်တိုင် ညစ်ညူးခြင်း 'သံကိလေသ', သဘောရှိသည် ဖြစ်လျက် ညစ်ညူးခြင်း 'သံကိလေသ' သဘောရှိသော အရာကို သာလျှင် ရှာမှီး၏။

ရဟန်းတို့ မမြတ်သော ရှာမှီးခြင်း ဟူသည် ဤသည်ပင်တည်း။

၂၇၅။ ရဟန်းတို့ မြတ်သော ရှာမှီးခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ကိုယ်တိုင် ဖြစ်ပွါးခြင်း 'ဇာတိ' သဘောရှိသည် ဖြစ်၍ ဖြစ်ပွါးခြင်း 'ဇာတိ' သဘော၌ အပြစ်ကို သိပြီးလျှင် ဖြစ်ပွါးခြင်း မရှိသော အတုမဲ့ ဖြစ်သော ဘေးကင်း

ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာမှီး၏။ ကိုယ်တိုင် ဆွေးမြေ့ခြင်း 'ဇရာ' သဘောရှိသည် ဖြစ်၍ ဆွေးမြေ့ခြင်း 'ဇရာ' သဘော၌ အပြစ်ကို သိပြီးလျှင် ဆွေးမြေ့ခြင်း မရှိသော အတုမဲ့ ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာမှီး၏။ ကိုယ်တိုင် နာခြင်း 'ဗျာဓိ' သဘောရှိသည် ဖြစ်၍ နာခြင်း 'ဗျာဓိ' သဘော၌ အပြစ်ကို သိပြီးလျှင် နာခြင်း မရှိသော အတုမဲ့ ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာမှီး၏။ ကိုယ်တိုင် သေခြင်း 'မရဏ' သဘောရှိသည် ဖြစ်၍ သေခြင်း 'မရဏ' သဘော၌ အပြစ်ကို သိပြီးလျှင် သေခြင်း မရှိသော အတုမဲ့ ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာမှီး၏။ ကိုယ်တိုင် ပူဆွေးခြင်း 'သောက' ရှိသည် ဖြစ်၍ ပူဆွေးခြင်း 'သောက' သဘော၌ အပြစ်ကို သိပြီးလျှင် ပူဆွေးခြင်း မရှိသော အတုမဲ့ ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာမှီး၏။ ကိုယ်တိုင် ညစ်ညူးခြင်း 'သံကိလေသ' သဘောရှိသည် ဖြစ်၍ ညစ်ညူးခြင်း 'သံကိလေသ' သဘော၌ အပြစ်ကို သိပြီးလျှင် ညစ်ညူးခြင်း မရှိသော အတုမဲ့ ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာမှီး၏။

ရဟန်းတို့ မြတ်သော ရှာမှီးခြင်း ဟူသည် ဤသည်ပင်တည်း။

၂၇၆။ ရဟန်းတို့ ငါသည်လည်း အရိယမဂ်ကို မရသေးမီ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ မသိသေးသော ဘုရားလောင်းမျှသာ ဖြစ်နေစဉ်က ကိုယ်တိုင် ဖြစ်ပွါးခြင်း 'ဇာတိ' သဘောရှိသည် ဖြစ်လျက် ဖြစ်ပွါးခြင်း 'ဇာတိ' သဘောရှိသော အရာကို သာလျှင် ရှာမှီးခဲ့၏၊ ကိုယ်တိုင် ဆွေးမြေ့ခြင်း 'ဇရာ' သဘောရှိသည် ဖြစ်လျက် ဆွေးမြေ့ခြင်း 'ဇရာ' သဘောရှိသော အရာကို သာလျှင် ရှာမှီးခဲ့၏၊ ကိုယ်တိုင် နာခြင်း 'ဗျာဓိ' သဘောရှိသည် ဖြစ်လျက် နာခြင်း 'ဗျာဓိ' သဘောရှိသော အရာကို သာလျှင် ရှာမှီးခဲ့၏၊ ကိုယ်တိုင် သေခြင်း 'မရဏ' သဘောရှိသည် ဖြစ်လျက် သေခြင်း 'မရဏ' သဘောရှိသော အရာကို သာလျှင် ရှာမှီးခဲ့၏၊ ကိုယ်တိုင် ပူဆွေးခြင်း 'သောက' သဘောရှိသည် ဖြစ်လျက် ပူဆွေးခြင်း 'သောက' သဘောရှိသော အရာကို သာလျှင် ရှာမှီးခဲ့၏၊ ကိုယ်တိုင် ညစ်ညူးခြင်း 'သံကိလေသ' သဘောရှိသည် ဖြစ်လျက် ညစ်ညူးခြင်း 'သံကိလေသ' သဘောရှိသော အရာကို သာလျှင် ရှာမှီးခဲ့၏။

ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံအစည်သည် ဖြစ်၏။ "အဘယ့်ကြောင့် ငါသည် ကိုယ်တိုင် ဖြစ်ပွါးခြင်း 'ဇာတိ' သဘောရှိသည် ဖြစ်လျက် ဖြစ်ပွါးခြင်း 'ဇာတိ' သဘောရှိသော အရာကို သာလျှင် ရှာမှီး ခဲ့ရသနည်း၊ ကိုယ်တိုင် ဆွေးမြေ့ခြင်း 'ဇရာ' သဘောရှိသည် ဖြစ်လျက်၊ နာခြင်း 'ဗျာဓိ' သဘောရှိသည် ဖြစ်လျက်၊ သေခြင်း 'မရဏ' သဘောရှိသည် ဖြစ်လျက်၊ ပူဆွေးခြင်း 'သောက' သဘောရှိသည် ဖြစ်လျက်၊ ကိုယ်တိုင် ညစ်ညူးခြင်း 'သံကိလေသ' သဘောရှိသည် ဖြစ်လျက် ညစ်ညူးခြင်း 'သံကိလေသ' သဘောရှိသော အရာကို သာလျှင် ရှာမှီး ခဲ့ရသနည်း။ ငါသည် ကိုယ်တိုင် ဖြစ်ပွါးခြင်း 'ဇာတိ' သဘောရှိသည် ဖြစ်၍ ဖြစ်ပွါးခြင်း 'ဇာတိ' သဘော၌ အပြစ်ကို သိပြီးလျှင် ဖြစ်ပွါးခြင်း မရှိသော အတုမဲ့ ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာမှီးရမူ၊ ကိုယ်တိုင် ဆွေးမြေ့ခြင်း 'ဇရာ' သဘောရှိသည် ဖြစ်၍ ဆွေးမြေ့ခြင်း 'ဇရာ' သဘော၌ အပြစ်ကို သိပြီးလျှင် ဆွေးမြေ့ခြင်း မရှိသော အတုမဲ့ ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာမှီးရမူ၊ ကိုယ်တိုင်နာခြင်း 'ဗျာဓိ' သဘောရှိသည် ဖြစ်၍ နာခြင်း 'ဗျာဓိ' သဘော၌ အပြစ်ကို သိပြီးလျှင် နာခြင်း မရှိသော အတုမဲ့ ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာမှီးရမူ၊ ကိုယ်တိုင် သေခြင်း 'မရဏ' သဘောရှိသည် ဖြစ်၍ သေခြင်း 'မရဏ' သဘော၌ အပြစ်ကို သိပြီးလျှင် သေခြင်း မရှိသော အတုမဲ့ ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာမှီး ရမူ၊ ကိုယ်တိုင် ပူဆွေးခြင်း 'သောက' သဘောရှိသည် ဖြစ်၍ ပူဆွေးခြင်း 'သောက' သဘော၌ အပြစ်ကို သိပြီးလျှင် ပူဆွေးခြင်း မရှိသော အတုမဲ့ ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာမှီးရမူ၊ ကိုယ်တိုင် ညစ်ညူးခြင်း 'သံကိလေသ' သဘောရှိသည် ဖြစ်၍ ညစ်ညူးခြင်း 'သံကိလေသ' သဘော၌ အပြစ်ကို သိပြီးလျှင် "ညစ်ညူးခြင်း မရှိသော အတုမဲ့ ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာမှီးရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု (အကြံအစည် ဖြစ်၏)။

၂၇၇။ ရဟန်းတို့ နောက်အခါ၌ ပျိုမျစ်သည် သာလျှင် ဖြစ်၍ ကောင်းစွာ မည်းနက်သော ဆံပင်ရှိသော ပဌမအရွယ်နှင့် ပြည့်စုံသဖြင့် အရွယ်ကောင်းသော ထိုငါသည် မလိုလား ကုန်သော မိဘများ

မျက်ရည် ယိုစီးလျက် ငိုကြွေး ကုန်စဉ် ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုး အဝတ်တို့ကို ဝတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခဲ့၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြုခဲ့၏။ ထိုငါသည် ဤဆိုခဲ့သည့် အတိုင်း ရဟန်း ဖြစ်ပြီးလျက် သာလျှင် အဘယ် အရာသည် အပြစ်ကင်းသော တရား ပေနည်း ဟု ရှာဖွေလျက် အဘယ် အရာသည် (အတုမရှိ) မြတ်သော ငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗာန်နည်း ဟု ရှာဖွေလျက် ကာလာမ အနွယ် အာဠာရထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် ကာလာမ အနွယ် ဖြစ်သော အာဠာရကို "ငါ့သျှင် ကာလာမ ငါသည် ဤ သာသနာတော်၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လို၏" ဟု ဤစကားကို ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပြောဆိုသော် ကာလာမ အနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရက "အသျှင်သည် နေပါလော့၊ ဤတရားကား ပညာရှိ ယောကျ်ားသည် မကြာမီပင် မိမိ၏ ဆရာ့ အယူကို ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုလျက် ပြည့်စုံ စေ၍ နေနိုင်ရာသော သဘောရှိပါ၏" ဟု ငါ့အား ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါသည် မကြာမီ လျင်မြန်စွာ သာလျှင် ထိုတရားကို သင်ယူ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါသည် နှုတ်ခမ်း လှုပ်ရုံမျှ ဆိုပြသည်ကို လိုက်ဆိုရုံ မျှလောက်ဖြင့် သာလျှင် သိပြီ ဟူသော စကားကို လည်းကောင်း၊ ခိုင်မြဲပြီ ဟူသော စကားကို လည်းကောင်း ပြောဆိုနိုင်၏၊ ငါ့ကိုယ်တိုင်ကလည်း သိ၏၊ မြင်၏ ဟု ဝန်ခံ၏။ သူတစ်ပါးတို့ကလည်း ပြောဆိုကြ ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏၊ "ကာလာမ အနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရသည် ဤတရားကို 'ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏' ဟု ယုံကြည်မှု သက်သက်မျှဖြင့် ပြောကြားသည် မဟုတ်၊ စင်စစ် အားဖြင့် ကာလာမ အနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရသည် ဤတရားကို သိမြင်လျက် နေ၏" ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ငါသည် ကာလာမအနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် "ငါ့သျှင် ကာလာမ အဘယ်မျှဖြင့် ဤတရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏ ဟူ၍ ပြောကြားသနည်း" ဟု ကာလာမ အနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရကို ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပြောဆိုသော် ကာလာမ အနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရသည် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို ပြောကြား ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏။

"ကာလာမအနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရအား သာလျှင် ယုံကြည်ခြင်း 'သဒ္ဓါ' ရှိသည် မဟုတ်၊ ငါ့ အားလည်း ယုံကြည်ခြင်း 'သဒ္ဓါ' ရှိ၏။ ကာလာမ အနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရအား သာလျှင် အားထုတ်မှု 'ဝီရိယ' ရှိသည် မဟုတ်၊ ငါ့အားလည်း အားထုတ်မှု 'ဝီရိယ' ရှိ၏။ ကာလာမ အနွယ်၌ ဖြစ် သော အာဠာရအား သာလျှင် အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ' ရှိသည် မဟုတ်၊ ငါ့အားလည်း အောက်မေ့ ခြင်း 'သတိ' ရှိ၏။ ကာလာမ အနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရအား သာလျှင် တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ရှိသည် မဟုတ်၊ ငါ့အားလည်း တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ရှိ၏။ ကာလာမ အနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရ အား သာလျှင် အသိဉာဏ် 'ပညာ' ရှိသည် မဟုတ်၊ ငါ့အားလည်း အသိဉာဏ် 'ပညာ' ရှိ၏။ ထူးသော ဉာဏ် ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏ ဟု ကာလာမ အနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရ ပြော ကြား ထားသော တရားကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ ငါ အားထုတ်ရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုငါသည် မကြာမီ လျင်မြန်စွာ သာလျှင် ထိုတရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ငါသည် ကာလာမ အနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ကာလာမ အနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရအား "ငါ့သျှင် ကာလာမ ဤမျှလောက်ဖြင့် ဤတရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ ပြောကြားပါသလော" ဟု ပြောဆို၏။

ငါ့သျှင် ဤမျှလောက်ဖြင့် ဤတရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံ စေ၍ ငါ ပြောကြားပါ၏ ဟု (ဝန်ခံ၏)။

ငါ့သျှင် ငါသည်လည်း ဤမျှလောက်ဖြင့် ဤတရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ နေပါ၏ ဟု (ပြောဆို၏)။

ငါ့သျှင် သင် ကဲ့သို့သော သီတင်းသုံးဖော် အသျှင်ကို ငါတို့ တွေ့မြင် ကြရခြင်းသည် ငါတို့မှာ အရတော် လေစွ၊ ငါတို့မှာ အလွန် အရတော် လေစွ။ ဤသို့ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ ငါပြောကြားသော တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ သင်သည် နေ၏။ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ သင်နေကြောင်းဖြစ်သော တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ ငါ ပြောကြား၏။ ဤသို့ ငါသိသော တရားကို သင်သိ၏၊ သင်သိသော တရားကို ငါသိ၏၊ ဤသို့လျှင် ငါ ကဲ့သို့ပင် သင်လည်း ဖြစ်၏၊ သင်ကဲ့သို့ပင် ငါလည်း ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် လာလော့၊ ယခုအခါ သူတော်ကောင်း ဖြစ်သော ငါတို့ နှစ်ဦးလုံးပင် ဤဂိုဏ်းကို (ရှေ့) ဆောင်ကြကုန်အံ့ ဟု (ပြောဆို၏)။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ကာလာမအနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရသည် ငါ၏ ဆရာဖြစ်လျက် မိမိ၏ တပည့် ဖြစ်သော ငါ့ကို မိမိနှင့် အညီအမျှ ထား၏၊ ငါ့ကို မွန်မြတ်သော ပူဇော်ခြင်းဖြင့်လည်း ပူဇော်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏။ "ဤတရားသည် ငြီးငွေ့ရန် အလို့ငှါ မဖြစ်၊ တက်မက်ခြင်း ကင်းရန် အလို့ငှါ မဖြစ်၊ (ဝဋ်ဆင်းရဲ) ချုပ်ရန် အလို့ငှါ မဖြစ်၊ (ကိလေသာ) ငြိမ်းရန် အလို့ငှါ မဖြစ်၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် အလို့ငှါ မဖြစ်၊ (သစ္စာ လေးပါးကို) သိရန် အလို့ငှါ မဖြစ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုရန် အလို့ငှါ မဖြစ်၊ အာကိဉ္စညာယတနဘုံ၌ ဖြစ်ရုံမျှ အကျိုးငှါ သာလျှင် ဖြစ်၏"ဟု(အကြံဖြစ်၏)။ ရဟန်းတို့ ထိုငါသည် ထိုတရားကို တန်ဆာမဆင်ဘဲ ထိုတရားမှငြီးငွေ့၍ ဖဲခွါခဲ့၏။

၂၇၈။ ရဟန်းတို့ ထိုငါသည် အဘယ် အရာသည် အပြစ်ကင်းသော တရားပေနည်း ဟု ရှာဖွေလျက်, အဘယ် အရာသည် အတုမရှိ မြတ်သော ငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗာန်နည်း ဟု ရှာဖွေလျက် ရာမသား ဥဒကထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် ရာမသား ဥဒကအား "ငါ့သျှင် ငါသည် ဤသာသနာတော်၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လို၏" ဟု ဤစကားကို ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပြောဆိုသော် ရာမသား ဥဒကက "အသျှင်သည် နေပါလော့၊ ဤတရားကား ပညာရှိသော ယောကျ်ားသည် မကြာမီပင် မိမိ၏ ဆရာ့အယူကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ နေနိုင်ရာသော သဘောရှိပါ၏" ဟု ငါ့အား ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါသည် မကြာမီ လျင်မြန်စွာ သာလျှင် ထိုတရားကို သင်ယူ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါသည် နှုတ်ခမ်း လှုပ်ရုံမျှ ဆိုပြသည်ကို လိုက်ဆိုရုံ မျှလောက်ဖြင့် သာလျှင် သိပြီ ဟူသော စကားကို လည်းကောင်း၊ ခိုင်မြဲပြီ ဟူသော စကားကို လည်းကောင်း ပြောဆိုနိုင်၏၊ ငါကိုယ်တိုင်ကလည်း သိ၏ မြင်၏ ဟု ဝန်ခံ၏၊ သူတစ်ပါးတို့ကလည်း ပြောဆိုကြ ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား ဤသို့ အကြံဖြစ်၏၊ "ရာမ သည် ဤတရားကို 'ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ နေရာ၏' ဟု ယုံကြည်မှု သက်သက်မျှဖြင့် ပြောကြားသည် မဟုတ်၊ စင်စစ်အားဖြင့် ရာမသည် ဤတရားကို သိမြင်လျက် နေ၏" ဟု (အကြံဖြစ်၏)။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ငါသည် ရာမသား ဥဒကထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် "ငါ့သျှင် ရာမ အဘယ် မျှလောက်ဖြင့် ဤတရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ ငါနေ၏" ဟူ၍ ပြောကြား သနည်း ဟု ရာမသား ဥဒကကို ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပြောဆိုသော် ရာမသား ဥဒကသည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို ပြောကြား၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏၊ "ရာမအား သာလျှင် ယုံကြည်ခြင်း 'သဒ္ဓါ' ရှိသည် မဟုတ်၊ ငါ့အားလည်း ယုံကြည်ခြင်း 'သဒ္ဓါ' ရှိ၏။ ရာမအား သာလျှင် အားထုတ်မှု 'ဝီရိယ' ရှိသည် မဟုတ်၊ ငါ့အားလည်း အားထုတ်မှု 'ဝီရိယ' ရှိ၏။ ရာမအား သာလျှင် အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ' ရှိသည် မဟုတ်၊ ငါ့အားလည်း အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ' ရှိ၏။ ရာမအား သာလျှင် တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ရှိ သည် မဟုတ်၊ ငါ့အားလည်း တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ရှိ၏။ ရာမအား သာလျှင် အသိဉာဏ် 'ပညာ' ရှိသည် မဟုတ်၊ ငါ့အားလည်း အသိဉာဏ် 'ပညာ' ရှိ၏။ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ ငါ နေ၏ ဟု ရာမ ပြောကြားထားသော တရားကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ ငါ အားထုတ်ရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုငါသည် မကြာမီ လျင်မြန်စွာ သာလျှင် ထိုတရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ငါသည် ရာမသား ဥဒကထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရာမသား ဥဒကအား "ငါ့သျှင် ရာမ ဤမျှလောက်ဖြင့် ဤတရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ ပြောကြား ပါသလော" ဟု ပြောဆို၏။

ငါ့သျှင် ဤမျှလောက်ဖြင့် ဤတရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံ စေ၍ ငါ ပြောကြားပါ၏ ဟု (ဝန်ခံ၏)။

ငါ့သျှင် ငါသည်လည်း ဤမျှလောက်ဖြင့် ဤတရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ နေပါ၏ ဟု (ပြောဆို၏)။

ငါ့သျှင် သင် ကဲ့သို့သော သီတင်းသုံးဖော် အသျှင်ကို ငါတို့ တွေ့မြင် ကြရခြင်းသည် ငါတို့မှာ အရတော် လေစွ၊ ငါတို့မှာ အလွန် အရတော်လေစွ။ ဤသို့ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ ငါ ပြောကြားသော တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံ စေ၍ သင်သည် နေ၏၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံ စေ၍ သင် နေကြောင်း ဖြစ်သော တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ ငါ ပြောကြား၏။ ဤသို့ ငါသိသော တရားကို သင်သိ၏၊ သင်သိသော တရားကို ငါသိ၏၊ ဤသို့လျှင် ငါကဲ့သို့ပင် သင်လည်း ဖြစ်၏၊ သင်ကဲ့သို့ပင် ငါလည်း ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် လာလော့၊ ယခုအခါ သင်သည် ဤဂိုဏ်းကို ရှေ့ဆောင် ပါလော့ ဟု (ပြော ဆို၏)။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရာမ၏သား ဥဒကသည် ငါ၏ သီတင်းသုံး ဖော်ဖြစ်လျက် ငါ့ကို ဆရာ့အရာ၌ ထား၏၊ ငါ့ကို မွန်မြတ်သော ပူဇော်ခြင်းဖြင့်လည်း ပူဇော်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံ သည် ဖြစ်၏၊ "ဤတရားသည် ငြီးငွေ့ရန် အလို့ငှါ မဖြစ်၊ တပ်မက်ခြင်း ကင်းရန် အလို့ငှါ မဖြစ်၊ (ဝဋ်ဆင်းရဲ) ချုပ်ရန် အလို့ငှါ မဖြစ်၊ (ကိလေသာ) ငြိမ်းရန် အလို့ငှါ မဖြစ်၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် အလို့ငှါ မဖြစ်၊ (သစ္စာလေးပါးကို) သိရန်အလို့ငှါ မဖြစ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုရန် အလို့ငှါ မဖြစ်၊ နေဝသညာနာသညာယတနဘုံ၌ ဖြစ်ရုံမျှ အကျိုးငှါ သာလျှင် ဖြစ်၏" ဟု (အကြံ ဖြစ်၏)။ ရဟန်းတို့ ထိုငါသည် ထိုတရားကို တန်ဆာ မဆင်ဘဲ ထိုတရားမှ ငြီးငွေ့၍ ဖဲခွါခဲ့၏။

၂၇၉။ ရဟန်းတို့ ထိုငါသည် အဘယ် အရာသည် အပြစ်ကင်းသော တရား ပေနည်း ဟု ရှာဖွေ လျက်, အဘယ် အရာသည် အတုမရှိ မြတ်သော ငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗာန်နည်း ဟု ရှာဖွေလျက် မဂဓတိုင်း တို့၌ အစဉ်အတိုင်း ဒေသစာရီ လှည့်လည်သော် ဥရုဝေလတော သေနာနိဂုံးသို့ ရောက်၏။ ထိုအရပ်၌ မွေ့လျော်ဖွယ်ရာ မြေအဖို့ကို လည်းကောင်း၊ ကြည်နူးဖွယ်ရာ ကောင်းသော တောအုပ်ကို လည်းကောင်း၊ စီးဆင်းနေသော မြစ်ကို လည်းကောင်း၊ မွေ့လျော်ဖွယ် ကောင်းသော သန့်ရှင်းသော ဆိပ်ကမ်းကို လည်း ကောင်း၊ အနီးအနားမှ ဆွမ်းခံရွာကို လည်းကောင်း မြင်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံ သည် ဖြစ်၏။ "အချင်းတို့ မြေအဖို့သည် စင်စစ် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိလှပေ၏၊ တောအုပ်သည်လည်း ကြည် နူးဖွယ် ကောင်းလှပေ၏၊ မြစ် သည်လည်း တသွင်သွင် စီးဆင်းနေ၏၊ ဆိပ်ကမ်း သည်လည်း သန့်ရှင်း၍ မွေ့လျော်ဖွယ် ကောင်းလှပေ၏။ ဆွမ်းခံ ရွာသည်လည်း နီးနား လှပေ၏၊ ဤအရပ်သည် ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်လိုသော အမျိုးသားအား ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ခြင်းငှါ သင့်လျော်ရာ၏" ဟု (အကြံ ဖြစ်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤအရပ်သည် ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ခြင်းငှါ သင့်လျော် လှပေ၏" ဟု နှလုံး သွင်းလျက် ထိုအရပ်၌ပင် ငါနေခဲ့ပေ၏။

၂၈၀။ ရဟန်းတို့ ထိုငါသည် ကိုယ်တိုင် ဖြစ်ပွါးခြင်း 'ဇာတိ' သဘောရှိသည် ဖြစ်၍ ဖြစ်ပွါးခြင်း 'ဇာတိ' သဘော၌ အပြစ်ကို သိပြီးလျှင် ဖြစ်ပွါးခြင်း သဘော မရှိသော အတုမဲ့ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာဖွေသော် ဖြစ်ပွါးခြင်း သဘော မရှိသော အတုမဲ့ ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရ၏၊

ကိုယ်တိုင် ဆွေးမြေ့ခြင်း 'ဇရာ' သဘောရှိသည် ဖြစ်၍ ဆွေးမြေ့ခြင်း 'ဇရာ' သဘော၌ အပြစ်ကို သိပြီးလျှင် ဆွေးမြေ့ခြင်း သဘောမရှိသော အတုမဲ့ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာဖွေသော် ဆွေးမြေ့ခြင်း သဘော မရှိသော အတုမဲ့ ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရ၏၊ ကိုယ်တိုင် နာခြင်း 'ဗျာဓိ' သဘောရှိသည် ဖြစ်၍ နာခြင်း 'ဗျာဓိ' သဘော၌ အပြစ်ကို သိပြီးလျှင် နာခြင်း သဘောမရှိသော အတုမဲ့ ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာဖွေသော် နာခြင်း သဘော မရှိသော အတုမဲ့ ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရ၏၊ ကိုယ်တိုင် သေခြင်း 'မရဏ'သဘောရှိသည် ဖြစ်၍ သေခြင်း 'မရဏ' သဘော၌ အပြစ်ကို သိပြီးလျှင် သေခြင်း သဘောမရှိသော အတုမဲ့ ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာဖွေသော် သေခြင်း သဘောမရှိသော အတုမဲ့ဖြစ်သော ဘေးကင်း ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရ၏၊ ကိုယ်တိုင် ပူဆွေးခြင်း 'သောက' သဘောရှိသည် ဖြစ်၍ ပူဆွေးခြင်း 'သောက' သဘော၌ အပြစ်ကို သိပြီးလျှင် ပူဆွေးခြင်း သဘော မရှိသော အတုမဲ့ ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရ၏၊ ကိုယ်တိုင် ညစ်ညူးခြင်း 'သံကိလေသ' သဘောရှိသည် ဖြစ်၍ ညစ်ညူးခြင်း 'သံကိလေသ' သဘော၌ အပြစ်ကို သိပြီးလျှင် ညစ်ညူးခြင်း သဘော မရှိသော အတုမဲ့ ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာဖွေသော် ညစ်ညူးခြင်း သဘော မရှိသော အတုမဲ့ ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရ၏၊ ငါ့အား (တရား အားလုံးကို) နှံ့စပ် သိမြင်နိုင်သော (သဗ္ဗညုတ) ဉာဏ်သည် ထင်ရှား ဖြစ်၏၊ ငါ့အား လွတ်မြောက်ခြင်း (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်သည် မပျက်စီးတော့ပေ၊ ဤကား နောက်ဆုံး ဖြစ်ရသော ဇာတိသဘော ပေတည်း၊ ယခုအခါ တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းသည် မရှိတော့ပေ ဟု (ငါ့မှာ ဆင်ခြင်ဉာဏ်သည်လည်း ဖြစ်၏)။

၂၈၁။ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏- "ငါ သိထားသော ဤတရားကား နက်နဲ၏၊ မြင်နိုင်ခဲ၏၊ သိနိုင်ခဲ၏၊ ငြိမ်သက်၏၊ မွန်မြတ်၏၊ တက္ကီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ကျက်စားရာ မဟုတ်၊ သိမ်မွေ့၏။ ပညာရှိတို့သာ သိနိုင်၏။ ဤသတ္တဝါ များကား ကာမဂုဏ်တို့၌ မွေ့လျော် ကုန်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ ပျော်ပိုက် ကုန်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ အလွန် နှစ်ခြိုက် နေကုန်၏။ ကာမဂုဏ်တို့၌ မွေ့လျော် ပျော်ပိုက် အလွန် နှစ်ခြိုက် နေကြသော ဤသတ္တဝါများသည် အကျိုးတရားတို့၏ အကြောင်း ဖြစ်သော ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တရားကို မြင်နိုင်ခဲ၏။ ပြုပြင်မှု အားလုံး၏ ငြိမ်းရာ ဥပဓိ အားလုံးကို ပယ်စွန့်ရာ တဏှာ၏ ကုန်ရာ ရာဂ၏ ကင်းရာ ချုပ်ရာငြိမ်းရာ ဖြစ်သော ဤ(နိဗ္ဗာန်) တရားကိုလည်း မြင်နိုင်ခဲ၏။ ငါသည် တရားကို ဟောငြားအံ့၊ သူတစ်ပါးတို့သည် ငါ၏ တရားကို မသိ နားမလည် နိုင်ကုန်ရာ။ သို့ဖြစ်လျှင် ထို (တရားဟောမှု) သည် ငါ့အား ပင်ပန်းရုံသာ ဖြစ်ရာ၏၊ ငါ့ကိုယ် (ငါ) ညှဉ်းဆဲရုံသာ ဖြစ်ရာ၏" ဟု (စိတ်အကြံဖြစ်ခဲ့၏)။

ရဟန်းတို့ ထို့ပြင် အလွန် အံ့ဩဖွယ် ကောင်းသော ဤဂါထာတို့သည်လည်း ငါ့မှာ ရှေးက မကြားဖူးဘဲ စိတ်ထဲ၌ ထင်လာ ပြန်ကုန်၏။

"ငါသည် ခဲယဉ်းစွာ ကျင့်သဖြင့် သိထားသော တရားကို ယခုအခါ ဟောပြခြင်းငှါ မသင့်လျော်ချေ၊ ရာဂ ဒေါသ နှိပ်စက် ခံနေရသော သူတို့သည် ဤတရားကို လွယ်ကူစွာ သိနိုင်ကြမည် မဟုတ်ချေ။

အဝိဇ္ဇာမှောင်ထု ဖုံးလွှမ်းလျက် ရာဂ တပ်စွဲနေသော သူတို့သည် သိမ်မွေ့ နက်နဲ၍ အဏုမြူသဖွယ် မြင်နိုင်ခဲသော(သံသရာ)အဆန် တရားကို မြင်နိုင်ကြမည် မဟုတ်ချေ"ဟု (စိတ်ထဲ၌ထင်လာ ပြန်ကုန်၏)။

၂၈၂။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဆင်ခြင်သော ငါ၏ စိတ် နှလုံးသည် တရား ဟောရန် မညွတ်ဘဲ ကြောင့်ကြမဲ့ နေရန် ညွတ်ခဲ့၏။ ထိုအခါ ငါ၏ စိတ် အကြံကို မိမိစိတ်ဖြင့် သိ၍ သဟံပတိဗြဟ္မာအား ဤသို့ အကြံဖြစ် ပေါ်လာ၏။ "အချင်းတို့ လောကသည် ပျက်စီးတော့မည် တကား၊ အချင်းတို့ လောကသည် ပျက်စီးတော့မည် တကား၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ စိတ် နှလုံးတော်သည် တရား ဟောရန် ညွတ်တော် မမူဘဲ ကြောင့်ကြမဲ့ နေရန် ညွတ်တော်မူ ဘိ၏" ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ခွန်အားရှိသော ယောကျ်ားသည် ကွေးထားသော လက်မောင်းကို ဆန့်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဆန့်ထားသော လက်မောင်းကို ကွေးသကဲ့သို့ လည်းကောင်း ထိုသဟံပတိဗြဟ္မာသည် ဗြဟ္မာ့ဘုံမှ ကွယ်ခဲ့ ပြီးလျှင် ငါ၏ ရှေ့၌ ထင်ရှား ပေါ်လာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုသဟံပတိဗြဟ္မာသည် အပေါ်ရုံကို ပုခုံး တစ်ဖက်၌ တင်၍ လက်ယာဒူးကို မြေ၌ ထောက်လျက် ငါ့ဆီသို့ လက်အုပ်ချီပြီးလျှင် ဤစကားကို လျှောက်၏။

"မြတ်စွာဘုရား ဘုန်းကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် တရား ဟောတော်မူပါလော့၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော် မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် တရား ဟောတော်မူပါလော့။ (ပညာ) မျက်စိ၌ (ကိလေသာ) မြူနည်းပါးသော သတ္တဝါတို့သည် ရှိပါကုန်၏၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည် တရားကို မနာရ သောကြောင့် ဆုံးရှုံး နေပါကုန်၏။ တရားကို သိသူတို့သည် ရှိပါကုန် လတ္တံ့." ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်းတို့ သဟံပတိဗြဟ္မာသည် ဤစကားကို လျှောက်ပြီးနောက် ထိုမှတစ်ပါး ဤစကားကို လျှောက်ပြန်၏ -

ရှေးအခါ မဂဓတိုင်းတို့၌ (ရာဂစသော) အညစ်အကြေး ရှိသူ ဂိုဏ်း ဆရာကြီးတို့သည် ကြံဆအပ်သော မစင်ကြယ်သော မိစ္ဆာ အယူတရားသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါသည်၊ အမြိုက် နိဗ္ဗာန်၏ တံခါးကို ဖွင့်လှစ်တော် မူပါလော့၊ အညစ်အကြေး ကင်းတော် မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် သဘာဝနှင့် အလျော် သိတော် မူအပ်သော (သစ္စာလေးပါး) တရားကို (သတ္တဝါအများ) နာကြားကြပါစေ။

ကောင်းမြတ်သော ပညာရှင် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ ထက်ဝန်းကျင် (မြင်စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်) မျက်စိ ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ ကျောက်တောင်ထိပ်၌ ရပ်တည်လျက် ထက်ဝန်းကျင် လူအပေါင်းကို ကြည့်ရှု သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ စိုးရိမ် ပူဆွေး ကင်းဝေးတော် မူသော အသျှင်ဘုရားသည် ပညာ (ဓမ္မ)ဖြင့်ပြီးသော ပြာသာဒ်ထက်သို့ တက်တော်မူ၍ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်းတို့၏ အနှိပ်စက် ခံနေရသဖြင့် စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်းသို့ သက်ဆင်းကျရောက်နေသော သတ္တဝါ အပေါင်းကို ကြည့်ရှုတော် မူပါလော့။

ရဲရင့်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ အောင်ပွဲယင်တော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရား ထတော်မူပါလော့။ ယာဉ်မှူးနှင့် တူတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ (ကိလေသာ) ကြွေးကင်းဝေးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား လောက၌ လှည့်လည်တော်မူပါလော့။ ဘုန်းကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား တရားဟောတော်မူပါလော့၊ (တရားကို) သိသူတို့သည် ရှိပါကုန်လတ္တံ့.ဟု (လျှောက်၏)။

၂၈၃။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ငါဘုရားသည် ဗြဟ္မာ၏ တောင်းပန်ခြင်းကို အသိအမှတ် ပြုပြီးလျှင် သတ္တဝါတို့၏ သနားခြင်းကိုလည်း အကြောင်းပြု၍ ဗုဒ္ဓစက္ခုဖြင့်[၁] လောကကို ကြည့်တော် မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဗုဒ္ဓစက္ခုဖြင့် လောကကို ကြည့်တော်မူ လတ်သော် (ပညာ) မျက်စိ၌ (ကိလေသာ) မြူနည်းပါးသူ (ပညာ) မျက်စိ၌ (ကိလေသာ) မြူများပြားသူ၊ ဣန္ဒြေ ရင့်ကျက်ပြီးသူ ဣန္ဒြေ နုသေးသောသူ၊ ကောင်းသော အခြင်းအရာရှိသူ မကောင်းသော အခြင်းအရာရှိသူ[၂]၊ သိစေရန် လွယ်ကူသူ သိစေရန် ခက်ခဲသူ၊ တမလွန် လောက အပြစ်တို့ကို ဘေးဟု ရှုလျက် နေလေ့ရှိသူ အချို့နှင့် တမလွန် လောက အပြစ်တို့ကို ဘေးဟု ရှုလျက် နေလေ့ မရှိသူ အချို့တို့ကို မြင်တော်မူ၏။ ဥပမာသော်ကား ဥပ္ပလကြာ[၃] တော၌ လည်းကောင်း၊ ပဒုမ္မာကြာတော၌ လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဍရိက်ကြာတော၌ လည်းကောင်း အချို့သော ဥပ္ပလကြာ ပဒုမ္မာကြာ ပုဏ္ဍရိက်ကြာတို့သည် ရေ၌ ပေါက်ကုန်၏၊ ရေ၌ ကြီးပွား ကုန်၏၊ ရေမှ မပေါ်ထွက် သေးကုန်၊ ရေထဲ၌ မြုပ်၍ ဖွံ့ဖြိုး ကုန်၏၊ အချို့သော ဥပ္ပလကြာ ပဒုမ္မာကြာ ပုဏ္ဍရိက်ကြာတို့သည် ရေ၌ ပေါက်ကုန်၏၊ ရေ၌ ကြီးပွားကုန်၏၊ ရေမှ မပေါ်ထွက် သေးကုန်၊ ရေနှင့်အညီ တည်ကုန်၏၊ အချို့သော ဥပ္ပလကြာပဒုမ္မာကြာ ပုဏ္ဍရိက်ကြာတို့သည် ရေ၌ ပေါက်ကုန်၏၊ ရေ၌ ကြီးပွား ကုန်၏၊ ရေပေါ်သို့ တက်၍ တည်ကုန်၏၊ ရေနှင့် မလိမ်းကပ်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤအတူ သာလျှင် ငါဘုရားသည် ဗုဒ္ဓစက္ခုဖြင့် လောကကို ကြည့်တော်မူ လတ်သော် (ပညာ) မျက်စိ၌ (ကိလေသာ) မြူနည်းပါးသူ (ပညာ) မျက်စိ၌ (ကိလေသာ) မြူများပြားသူ၊ ဣန္ဒြေ ရင့်ကျက်သူ ဣန္ဒြေ နုသေးသူ၊

ကောင်းသော အခြင်းအရာရှိသူ မကောင်းသော အခြင်းအရာ ရှိသူ၊ သိစေ ရန်လွယ်ကူသူ သိစေရန် ခက်ခဲသူ၊ တမလွန် လောက အပြစ်တို့ကို ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိသူ အချို့နှင့် တမလွန် လောက အပြစ်တို့ကို ဘေးဟု မရှုဘဲ နေလေ့ ရှိသူ အချို့တို့ကို မြင်တော် မူသောကြောင့် ငါသည် သဟံပတိ ဗြဟ္မာအား ဂါထာဖြင့် မိန့်တော်မူ၏-

ဗြဟ္မာ လေ့လာပြီးသော တရားမြတ်ကို ပင်ပန်းရုံသာ ဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ လူတို့အား မဟောခဲ့ပြီ (မဟောဘဲ နေရန် အကြံ ဖြစ်ခဲ့ပြီ)။ (ပညာ) တည်း ဟူသော နားနှင့် ပြည့်စုံသော သူတို့သည် ယုံကြည်ခြင်း 'သဒ္ဓါတရား'ကို စေလွှတ်ကြကုန်လော့၊ ထိုသူတို့အတွက် နိဗ္ဗာန် တံခါးကို ငါဖွင့်ထားပြီ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ သဟံပတိဗြဟ္မာသည် "ငါဘုရား တရားဟောရန် ခွင့်ပြုတော် မူလိုက်ပြီ" ဟု (သိသဖြင့်) ငါ့ကို ရှိခိုးလျက် အရိုအသေ ပြုပြီးလျှင် ထိုနေရာ၌ပင် ကွယ်သွားလေ၏။

၂၈၄။ ရဟန်းတို့ "ငါသည် အဘယ် သူအား ရှေးဦးစွာ တရား ဟောရပါအံ့နည်း၊ အဘယ် သူသည် ဤတရားကို လျင်မြန်စွာ သိနိုင် လတ္တံ့နည်း" ဟု ငါ့အား အကြံ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား "ဤကာလာမ အနွယ် ဖြစ်သော အာဠာရသည် ပညာရှိ၏၊ လိမ္မာ၏၊ ထက်မြက်သော ဉာဏ်ရှိ၏၊ ကာလ ရှည်မြင့်စွာကပင် ပညာ မျက်စိ၌ (ကိလေသာ) မြူနည်းပါး နေ၏၊ ငါသည် ကာလာမ အနွယ် ဖြစ်သော အာဠာရအား တရားကို ရှေးဦးစွာ ဟောရမူ ကောင်းပေမည်၊ ထိုအာဠာရသည် ဤတရားကို လျင်စွာပင် သိနိုင် လတ္တံ့" ဟု ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ နတ်သားသည် ငါ့အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ "အသျှင်ဘုရား ကာလာမ အနွယ် ဖြစ်သော အာဠာရသည် သေပြီး၍ ခုနစ်ရက် ရှိပါပြီ" ဟု လျှောက်၏။ ငါ့အားလည်း "ကာလာမ အနွယ် ဖြစ်သော အာဠာရသည် သေပြီး၍ ခုနစ်ရက် ရှိပြီ" ဟု ဉာဏ် အမြင်သည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ခဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား "ကာလာမ အနွယ်ဖြစ်သော အာဠာရသည် ဆုံးရှုံးခြင်းကြီး ဆုံးရှုံး ခဲ့ပြီ၊ အကယ်၍ ထိုအာဠာရသည် ဤတရားကို နာရပါမူ လျင်စွာပင် သိနိုင်ရာ၏" ဟု ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ "ငါသည် အဘယ်သူအား ရှေးဦးစွာ တရား ဟောရပါအံ့နည်း၊ အဘယ်သူသည် ဤတရားတော်ကို လျင်စွာ သိနိုင် လတ္တံ့နည်း" ဟု ငါ့အား အကြံ ဖြစ်ပြန်၏။ "ရာမ၏သား ဥဒကရသေ့သည် ပညာရှိ၏၊ လိမ္မာ၏၊ ထက်မြက်သော ဉာဏ်ရှိ၏၊ ကာလ ရှည်မြင့်စွာကပင် (ပညာ) မျက်စိ၌ (ကိလေသာ) မြူနည်းပါး နေ၏၊ ငါသည် ရာမ၏သား ဥဒကရသေ့အား တရားကို ရှေးဦးစွာ ဟောရမူ ကောင်းပေမည်၊ ထို (ဥဒကရသေ့)သည် ဤတရားကို လျင်စွာပင် သိနိုင် လတ္တံ့" ဟု ဤသို့သော အကြံ ဖြစ်၏။

ထိုအခါ နတ်သားသည် ငါ့အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ "အသျှင်ဘုရား ရာမ၏သား ဥဒကရသေ့သည် ယမန်နေ့က သေဆုံး ခဲ့ပါပြီ" ဟု လျှောက်၏။ ငါ့အားလည်း "ရာမ၏သား ဥဒကရသေ့သည် ယမန်နေ့က သေဆုံး ခဲ့ပြီ" ဟု ဉာဏ်မြင် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ခဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ငါ့အား "ရာမ၏သား ဥဒကရသေ့သည် ဆုံးရှုံးခြင်းကြီး ဆုံးရှုံး ခဲ့ပြီ၊ အကယ်၍ ထိုဥဒကရသေ့သည် ဤတရားကို နာရပါမူ လျင်စွာပင် သိနိုင်ရာ၏" ဟု အကြံ ဖြစ်ပြန်၏။

ရဟန်းတို့ "ငါသည် အဘယ်သူအား ရှေးဦးစွာ တရား ဟောရပါ အံ့နည်း၊ အဘယ်သူသည် ဤတရားတော်ကို လျင်မြန်စွာ သိနိုင် လတ္တံ့နည်း" ဟု ငါ့အား အကြံ ဖြစ်ပြန်၏။

ထိုငါ့အား "(ငါးယောက် အစုရှိသော) ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် ငါ့အား ကျေးဇူး များကုန်၏၊ ယင်း ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် ပဓာန အလုပ်ကို အားထုတ်နေသော ငါ့ကို လုပ်ကျွေးဖူး ကုန်၏၊ ငါသည် ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့အား တရားကို ရှေးဦးစွာ ဟောရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု အကြံ ဖြစ်ပြီးနောက် "ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် ယခုအခါ အဘယ်အရပ်၌ နေကြကုန်သနည်း" ဟု အကြံ ဖြစ်ပြန်၏။

ရဟန်းတို့ ငါသည် အထူးသဖြင့် သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်' ဖြင့် ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတနမည်သော မိဂဒါဝုန်တော၌ နေကုန်သော ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့ကို မြင်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ငါဘုရားသည် ဥရုဝေလ တော၌ မွေ့လျော်တော် မူသရွေ့ နေပြီးလျှင် ဗာရာဏသီပြည်သို့ ဒေသစာရီ လှည့်လည်ခဲ့၏။

၂၈၅။ ရဟန်းတို့ ဥပကအာဇီဝက 'တက္ကတွန်း' သည် ဂယာနှင့် ဗောဓိပင်အကြား ခရီးရှည် သွားနေဆဲ ဖြစ်သော ငါဘုရားကို မြင်၍ "ငါ့သျှင် သင်၏ ဣန္ဒြေတို့သည် အထူးသဖြင့် ကြည်လင် ကုန်၏၊ အရေအဆင်းသည် စင်ကြယ်၏၊ ဖြူစင်၏၊ ငါ့သျှင် သင်သည် အဘယ်သူကို ရည်ညွှန်း၍ ရဟန်း ပြုသနည်း၊ သင်၏ ဆရာကား အဘယ် သူနည်း၊ သင်သည် အဘယ်သူ၏ တရားကို နှစ်သက်သနည်း" ဟု ငါ့ကို မေးလတ်သော် ငါဘုရားက ဥပကအာဇီဝက 'တက္ကတွန်း'ကို ဂါထာတို့ဖြင့် မိန့်ကြား၏ - (ဥပက) ငါသည် အလုံးစုံကို လွှမ်းမိုးနိုင်၏၊ အလုံးစုံကို သိ၏၊ တရား အားလုံးတို့၌ (ကိလေသာ) ဖြင့် မလိမ်းကျံ၊ အလုံးစုံကို စွန့်အပ်ပြီ၊ တဏှာ၏ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံ ပြုရသောကြောင့် ကိလေသာမှ လွတ်ပြီ၊ ကိုယ်တိုင် အထူး သိမြင်ပြီး ဖြစ်၍ အဘယ်သူကို (ဆရာ ဟူ၍) ညွှန်းရအံ့နည်း။

(ဥပက) ငါ့အား ဆရာ မရှိ၊ ငါနှင့်တူသော သူမရှိ၊ နတ်နှင့်တကွသော လောက၌ ငါ့အား ဖက်ပြိုင် နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်လည်း မရှိ။

ငါသည် လောက၌ ရဟန္တာတည်း၊ ငါသည် အတုမရှိသော သူတည်း၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာတည်း၊ (ငါတစ်ယောက် သာလျှင်) (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိသော တစ်ဆူတည်းသော ဘုရားတည်း၊ ကိလေသာ မီးငြိမ်းသည် ဖြစ်၍ ချမ်းမြ၏။

ငါသည် ဓမ္မစကြာ တရားကို ဟောခြင်းငှါ ကာသိတိုင်း ဗာရာဏသီပြည်သို့ သွားအံ့၊ သူကန်း သဖွယ်ဖြစ်သော လောက၌(တရားတည်းဟူသော)အမြိုက်စည်ကြီးကို တီးခတ် ပေအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ငါ့သျှင် သင်ဝန်ခံသည့် အတိုင်း ဆိုလျှင် "အဆုံး မရှိသော ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော မာရ်ငါးပါးကို အောင်သော ဘုရား ဖြစ်ထိုက်ပေ၏" ဟု (ဆို၏)။

ဥပက အာသဝေါ တရားတို့ ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်သော ငါ ကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် စင်စစ် ဇိန မည်ကုန်၏၊ ငါသည် ယုတ်မာသော အကုသိုလ် တရားတို့ကို အောင်အပ်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ဇိနမည် ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ မိန့်ကြားသော် ဥပကတက္ကတွန်းသည် "ငါ့သျှင် ဟုတ်ပေရာ၏" ဟု ဆိုကာ ဦးခေါင်းကို ညိမ့်လျက် လမ်းဖယ်၍ သွားလေ၏။

၂၈၆။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ငါဘုရားသည် အစဉ်အတိုင်း ဒေသစာရီ လှည့်လည်ခဲ့သော် ဗာရာဏသီ ပြည် ဣသိပတနမည်သော မိဂဒါဝုန်တော ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်ခဲ့၏။

ရဟန်းတို့ ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် ငါဘုရား အဝေးမှ ကြွလာသည်ကို မြင်ကြ၍ "ငါ့သျှင်တို့ ဤရဟန်း ဂေါတမသည် လာဘ်များခြင်းငှါ ကျင့်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်း လုပ်ငန်းမှ ထွက်ကာ လာဘ်များခြင်းငှါ လှည့်လည် လျက် ကြွလာခဲ့၏၊ ထိုရဟန်း ဂေါတမကို ရှိမခိုးရ၊ ခရီးဦး ကြိုမှု မပြုရ၊ ထိုရဟန်း ဂေါတမ၏ သပိတ် သင်္ကန်းကို လှမ်းမယူရ၊ သို့ရာတွင် နေရာကိုကား ခင်းထား ထိုက်၏။ ရဟန်း ဂေါတမသည် အကယ်၍ အလိုရှိလျှင် ထိုင်လိမ့်မည်" ဟု အချင်းချင်း ကတိ ကဝတ် ပြုကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့ထံ ချဉ်းကပ်မိသော် ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် မိမိတို့ ကတိ ကဝတ်၌ မတည်နိုင် ကုန်ဘဲ အချို့က ငါဘုရားကို ခရီးဦး ကြိုမှုပြု၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို လှမ်းယူကုန်၏၊ အချို့က နေရာခင်း ကုန်၏၊ အချို့က ခြေဆေးရေကို တည်ကုန်၏။ သို့သော်လည်း ငါဘုရားကိုမူ

ဂေါတမ ဟူသော အမည်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ငါ့သျှင် ဟူသော အခေါ် အဝေါ်ဖြင့် လည်းကောင်း ခေါ်ဝေါ် ပြောဆို ကုန်၏။

ဤသို့ ပြောဆို ကုန်သည် ရှိသော် ငါဘုရားသည် ပဥ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့အား "ရဟန်းတို့ ငါဘုရားကို အမည်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ငါ့သျှင် ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ဖြင့် လည်းကောင်း မခေါ် မပြောဆိုကြကုန်လင့်၊ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံယူတော် မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိသောသူ ဖြစ်ပေ၏။ ရဟန်းတို့ နားထောင်ကုန်လော့၊ အမြိုက် နိဗ္ဗာန်ကို (ငါ) ရပြီ၊ ငါသည် ဆုံးမအံ့၊ ငါသည် တရား ဟောအံ့၊ ငါဆုံးမသည့်အတိုင်း ကျင့်သည် ရှိသော် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ကောင်းစွာ ဝင်ရောက်သော အမျိုးသားတို့ လိုလား အပ်သော မြတ်သော အကျင့်၏ အဆုံး ဖြစ်သော အတုမဲ့ ဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မကြာမီ ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုလျက်ရောက်၍ နေကြလတ္တံ့" ဟု ပြောခဲ့၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပြောသော် ပဥ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် ငါဘုရားအား "ငါ့သျှင် ဂေါတမ သင်သည် ပြုနိုင်ခဲသော ဒုက္ကရိယာပုထ်ကို ပြုသဖြင့် လည်းကောင်း၊ ကျင့်နိုင်ခဲသော အကျင့်ကို ကျင့်သဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပြုနိုင်ခဲသော အမှုကို ပြုသဖြင့် လည်းကောင်း လူတို့၏ ကုသိုလ် ကမ္မပထ တရားထက် လွန်မြတ်သော အရိယာအဖြစ်ကို ပြုစွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်အမြင် အထူးကို မရခဲ့ပေ၊ သင်သည် လာဘ် များခြင်းငှါ ကျင့်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်း (လုပ်ငန်း)မှ ထွက်ကာ လာဘ် များခြင်းငှါ လှည့်လည် နေခါမှ လူတို့၏ ကုသိုလ် ကမ္မပထ တရားထက် လွန်မြတ်သော အရိယာအဖြစ်ကို ပြုစွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်အမြင် အထူးကို အဘယ်မှာ ရနိုင် ပါအံ့နည်း" ဟု ဆိုကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဆိုကုန်သော် ငါဘုရားသည် ပဥ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့အား-

"ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် လာဘ် များခြင်းငှါ ကျင့်သည် မဟုတ်ပေ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း လုပ်ငန်းမှလည်း ထွက်သည် မဟုတ်ပေ၊ လာဘ် များခြင်းငှါ လှည့်လည်သည် မဟုတ်ပေ။ ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သည့် (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိသူ ဖြစ်ပေ၏။ ရဟန်းတို့ နားထောင် ကုန်လော့၊ အမြိုက် နိဗ္ဗာန်ကို ငါရပြီ၊ ငါသည် ဆုံးမအံ့၊ ငါသည် တရား ဟောအံ့၊ ငါဆုံးမသည့် အတိုင်း ကျင့်သည် ရှိသော် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ကောင်းစွာ ဝင်ရောက်သော အမျိုးသားတို့ လိုလားအပ်သော မြတ်သော အကျင့်၏ အဆုံးဖြစ်သော အတုမဲ့ ဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မကြာမီ ယခုဘဝ၌ ပင်လျှင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေကြရလတ္တံ့" ဟု ဆို၏။

ရဟန်းတို့ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း ပဥ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် ငါဘုရားအား "ငါ့သျှင် ဂေါတမ သင်သည် ပြုနိုင်ခဲသော ဒုက္ကရိယာပုထ်ကို ပြုသဖြင့် လည်းကောင်း၊ ကျင့်နိုင်ခဲသော အကျင့်ကို ကျင့်သဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပြုနိုင်ခဲသော အမှုကို ပြုသဖြင့် လည်းကောင်း လူတို့၏ ကုသိုလ် ကမ္မပထ တရားထက် လွန်မြတ်သော အရိယာအဖြစ်ကို ပြုစွမ်းနိုင်သော ဉာဏ် အမြင် အထူးကို မရခဲ့ပေ၊ သင်သည် လာဘ် များခြင်းငှါ ကျင့်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်း (လုပ်ငန်း)မှ ထွက်ကာ လာဘ် များခြင်းငှါ လှည့်လည် နေခါမှ လူတို့၏ ကုသိုလ် ကမ္မပထ တရားထက် လွန်မြတ်သော အရိယာအဖြစ်ကို ပြုစွမ်း နိုင်သော ဉာဏ်အမြင် အထူးကို အဘယ်မှာ ရနိုင်ပါအံ့နည်း" ဟု ဆိုပြန် ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း ငါဘုရားသည် ပဥ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့အား "ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် လာဘ် များခြင်းငှါ ကျင့်သည် မဟုတ်ပေ။ပ။ ရောက်၍ နေကြရလတ္တံ့" ဟု ဆိုပြန်၏။

ရဟန်းတို့ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ပဥ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် ငါဘုရားအား "ငါ့သျှင် ဂေါတမ သင်သည် ပြုနိုင်ခဲသော ဒုက္ကရိယာပုထ်ကို ပြုသဖြင့် လည်းကောင်း ကျင့်နိုင်ခဲသော အကျင့်ကို ကျင့်သဖြင့် လည်းကောင်း ပြုနိုင်ခဲသော အမှုကို ပြုသဖြင့် လည်းကောင်း လူတို့၏ ကုသိုလ် ကမ္မပထ တရားထက် လွန်မြတ်သော အရိယာအဖြစ်ကို ပြုစွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်အမြင် အထူးကို မရခဲ့ပေ၊ သင်သည် လာဘ်

များခြင်းငှါ ကျင့်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်း (လုပ်ငန်း)မှ ထွက်ကာ လာဘ် များခြင်းငှါ လှည့်လည် နေခါမှ လူတို့၏ ကုသိုလ် ကမ္မပထ တရားထက် လွန်မြတ်သော အရိယာ အဖြစ်ကို ပြုစွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်အမြင် အထူးကို အဘယ်မှာ ရနိုင် ပါအံ့နည်း" ဟု ပြောပြန်ကုန်၏။

ဤသို့ ပြောကုန် လတ်သော် "ရဟန်းတို့ ဤမှ ရှေးအခါ၌ ဤသို့သော စကားထူးကို ငါပြောဖူး သည်ကို သင်တို့ မှတ်မိကြကုန် သလော" ဟု ငါဘုရားက ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့အား မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား မမှတ်မိပါ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သည့် (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိသူ ဖြစ်ပေ၏။ ရဟန်းတို့ နားထောင် ကုန်လော့၊ အမြိုက် နိဗ္ဗာန်ကို ငါရပြီ၊ ငါသည် ဆုံးမအံ့၊ ငါသည် တရား ဟောအံ့၊ ငါ ဆုံးမသည့်အတိုင်း ကျင့်သည် ရှိသော် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင် သို့ ကောင်းစွာ ဝင်ရောက်သော အမျိုးသားတို့ လိုလား အပ်သော မြတ်သော အကျင့်၏ အဆုံးဖြစ်သော အတု မရှိသော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မကြာမီ ယခုဘဝ၌ ပင်လျှင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေကြလတ္တံ့" ဟု (ဆို၏)။

ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့အား (ဘုရား အဖြစ်ကို) သိစေရန် စွမ်းနိုင်ခဲ့လေပြီ။

ရဟန်းတို့ နှစ်ပါးကုန်သော ရဟန်းတို့ကိုလည်း ဆုံးမ၏၊ သုံးပါးကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ဆွမ်းခံ လှည့်လည် ကြကုန်၏၊ သုံးပါးကုန်သော ရဟန်းတို့ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်ကြ၍ ဆောင်ယူ လာအပ်သော ဆွမ်းဖြင့် ခြောက်ဦးသားတို့ မျှတကြ ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ သုံးပါးကုန်သော ရဟန်းတို့ကိုလည်း ဆုံးမ၏၊ နှစ်ပါးကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ဆွမ်းခံ လှည့်လည်ကြ ကုန်၏၊ နှစ်ပါးကုန်သော ရဟန်းတို့ ဆွမ်းခံ လှည့်လည် ကြ၍ ဆောင်ယူလာအပ်သော ဆွမ်းဖြင့် ခြောက်ဦးသားတို့ မျှတကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့ကို ငါက ဤသို့ ဆုံးမ သွန်သင်အပ်သည် ရှိသော် ကိုယ်တိုင် ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' သဘောရှိသည် ဖြစ်ကုန်၍ ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' သဘော၌ အပြစ်ကို သိပြီးလျှင် ဖြစ်ပွားခြင်း သဘော မရှိသော အတုမဲ့ ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာဖွေကြ ကုန်သော် ဖြစ်ပွားခြင်း သဘော မရှိသော အတုမဲ့ ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရကြကုန်၏။ ကိုယ်တိုင် ဆွေးမြေ့ခြင်း 'ဇရာ'သဘော ရှိသည် ဖြစ်ကြကုန်၍ ဆွေးမြေ့ခြင်း 'ဇရာ' သဘော၌ အပြစ်ကို သိပြီးလျှင် ဆွေးမြေ့ခြင်း သဘော မရှိသော အတုမဲ့ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာဖွေကြ ကုန်သော် ဆွေးမြေ့ခြင်း သဘော မရှိသော အတုမဲ့ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရကြ ကုန်၏။ ကိုယ်တိုင် နာခြင်း 'ဗျာဓိ' သဘောရှိသည် ဖြစ်ကြ ကုန်၍။ပ။ ကိုယ်တိုင် သေခြင်း 'မရဏ' သဘောရှိသည် ဖြစ်ကြ ကုန်၍။ပ။ ကိုယ်တိုင် ပူဆွေးခြင်း 'သောက' သဘောရှိသည် ဖြစ်ကြ ကုန်၍။ပ။ ကိုယ်တိုင် ညစ်ညူးခြင်း 'သံကိလေသ' သဘောရှိသည် ဖြစ်ကြ ကုန်၍ ညစ်ညူးခြင်း 'သံကိလေသ' သဘော၌ အပြစ်ကို သိပြီး လျှင် ညစ်ညူးခြင်း သဘော မရှိသော အတုမဲ့ ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာဖွေကြကုန်သော် ညစ်ညူးခြင်း သဘောမရှိသော အတုမဲ့ဖြစ်သော ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရကြကုန်၏။ ထိုရဟန်းတို့အား ဉာဏ် အမြင်သည်လည်း ထင်ရှား ဖြစ်၏။ "ငါတို့၏ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်သည် မပျက်စီးပြီ၊ ဤဖြစ်ပွါးခြင်းသည် နောက်ဆုံး ဖြစ်ရသော ဇာတိတည်း၊ ယခုအခါ တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းသည် မရှိတော့ပြီ" ဟု (ထင်ရှား ဖြစ်၏)။

၂၈၇။ ရဟန်းတို့ ကာမဂုဏ်တို့သည် ဤငါးပါးတို့တည်း။ အဘယ် ငါးပါးတို့နည်း၊ လိုချင်ဖွယ် နှစ်သက်ဖွယ် မြတ်နိုးဖွယ် ချစ်အပ်သော သဘောရှိသော, ကာမရာဂနှင့် စပ်သွယ်သော, တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်သော, စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အဆင်းတို့ လည်းကောင်း။ပ။ သောတဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အသံတို့ လည်းကောင်း။ပ။ ဃာနဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အနံ့တို့ လည်းကောင်း။ပ။ ဇိဝှါဝိ ညာဏ်ဖြင့် သိရသော အရသာတို့ လည်းကောင်း။ပ။ လိုချင်ဖွယ် နှစ်သက်ဖွယ် မြတ်နိုးဖွယ် ချစ်အပ်သော

သဘောရှိသော, ကာမ ရာဂနှင့် စပ်သွယ်သော, တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်သော, ကာယ ဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အတွေ့အထိတို့ လည်းကောင်း။ ရဟန်းတို့ ကာမဂုဏ်တို့သည် ဤငါးပါးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ကို တပ်မက် မိန်းမော သက်ဝင်ကြကုန်လျက် အပြစ်ကို ရှုမြင်လေ့ မရှိဘဲ ဆင်ခြင်တုံဉာဏ် ကင်းကြ ကုန်လျက် သုံးဆောင်ကြသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် "အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်၍ မာရ်ယုတ် အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်း ခံကြရကုန်၏" ဟု သိကြရမည်။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား တော၌ ပေါက်ပွါးသော သား သမင်သည် ဖွဲ့ချည်မိ၍ ကျော့ကွင်းစုကို ဖိအိပ် ငြားအံ့၊ ထိုသား သမင်သည် "အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်၍ မုဆိုး အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်း ခံရမည့်ပြင် မုဆိုး လာသော်လည်း အလိုရှိရာ အရပ်သို့ ဖဲခွါ သွားနိုင်မည် မဟုတ်" ဟု သိရမည် ဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအတူပင် ဤကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ကို တပ်မက် မိန်းမော သက်ဝင်ကြကုန်လျက် အပြစ်ကို ရှုမြင်လေ့ မရှိဘဲ ဆင်ခြင်တုံဉာဏ် ကင်းကြ ကုန်လျက် သုံးဆောင်ကြသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် "အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ကြ၍ မာရ်ယုတ် အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်း ခံကြရ ကုန်၏" ဟု သိရမည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ကို မတပ်မက် မမိန်းမော မသက်ဝင်ကြ ကုန်ဘဲ အပြစ်ကို ရှုမြင်လေ့ ရှိကုန်လျက် ဆင်ခြင်တုံ ဉာဏ် ရှိကြလျက် သုံးဆောင်ကြသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် "အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်းသို့ မရောက်ကြဘဲ မာရ်ယုတ် အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်း မခံကြရကုန်" ဟု သိကြရမည်။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား တော၌ ပေါက်ပွါးသော သား သမင်သည် မဖွဲ့ချည်မိဘဲ ကျော့ကွင်းစုကို ဖိအိပ်ငြားအံ့၊ ထိုသား သမင်သည် "အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်းသို့ မရောက်ဘဲ မုဆိုး အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်း မခံရသည့်အပြင် မုဆိုး လာသော်လည်း အလိုရှိရာ အရပ်သို့ ဖဲခွါသွားနိုင် လတ္တံ့" ဟု သိရမည် ဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအတူပင် ဤကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ကို မတပ်မက် မမိန်းမော မသက်ဝင်ကြ ကုန်ဘဲ အပြစ်ကို ရှုလေ့ ရှိကုန်လျက် ဆင်ခြင်တုံ ရှိကြလျက် သုံးဆောင်ကြသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် "အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်းသို့ မရောက်ကြဘဲ မာရ်ယုတ် အလိုရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်း မခံကြရကုန်" ဟု သိကြရမည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား တော၌ ပေါက်ပွါးသော သား သမင်သည် ပေါက်ပွါးနေသော တောကြီး၌ လှည့်လည်သော် မကြောက်မရွံ့ သွားခြင်း ရပ်ခြင်း ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်းတို့ကို ပြု၏။ ထိုသို့ မကြောက်မရွံ့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ မုဆိုး မမြင်နိုင်ရာသို့ ရောက်နေသောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' နှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ' နှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ (နီဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို 'မာရ်နတ်ကို ကန်းအောင် ပြု၏၊ မာရ်နတ် မျက်စိကို တည်ရာ အာရုံ မရှိအောင် ဖျက်ဆီး၍ မာရ်ယုတ်၏ မမြင်ရာ (အာရုံ) အရပ်သို့ ရောက်၏' ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ'တို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင် စေတတ်သော၊ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကို ဖြစ်ပွား စေတတ်သော၊ ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' မရှိသော၊ သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ' မရှိသော၊ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ'ကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို '။ပ။ မာရ်ယုတ်၏ မမြင်ရာ (အာရုံ) အရပ်သို့ ရောက်၏' ဟုဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကိုလည်း မစွဲမက်ခြင်းကြောင့် လျစ်လျူရှု၍ သာလျှင် နေ၏၊ သတိနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာခြင်း

‘သုခ’ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အကြင် တတိယဈာန်ကြောင့် ထိုသူကို “လျစ်လျူရှုသူ သတိ ရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ” ဟု ပြောကြား ကုန်၏။ ထိုတတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို ‘။ပ။ မာရ်ယုတ်၏ မမြင်ရာ (အာရုံ) အရပ်သို့ ရောက်၏’ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့်ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒုက္ခ’ ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့် ရှေးဦးကပင်လျှင် ဝမ်းမြောက်ခြင်း ‘သောမနဿ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’တို့၏ ချုပ်နှင့်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲလည်းမဟုတ် ချမ်းသာလည်း မဟုတ်သော လျစ်လျူ ရှုမှု ‘ဥပေက္ခာ’ ကြောင့်ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို။ပ။ မာရ်ယုတ်၏ မမြင်ရာ (အာရုံ) အရပ်သို့ ရောက်၏’ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အလုံးစုံသော ရူပ သညာတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် ထိခိုက်မှု ‘ပဋိဃသညာ’တို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် အမျိုးမျိုးသော သညာ ‘နာနတ္တသညာ’တို့ကို နှလုံး မသွင်းခြင်းကြောင့် “ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု (စီးဖြန်းကာ) အာကာသာနဉ္စာယတဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို။ပ။ မာရ်ယုတ်၏ မမြင်ရာ (အာရုံ) အရပ်သို့ ရောက်၏’ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အလုံးစုံသော အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ကို လွန်မြောက်၍ “ဝိဉာဏ်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု (စီးဖြန်းကာ) ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ပ။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အလုံးစုံသော ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်ကို လွန်မြောက်၍ “တစ်စုံ တစ်ခုမျှ မရှိ” ဟု (စီးဖြန်းကာ) အာကိဉ္စညာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ပ။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အလုံးစုံသော အာကိဉ္စညာယတနဈာန်ကို လွန်မြောက်၍ [“ဤဝိညာဏ်သည် ငြိမ်သက်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် မွန်မြတ်၏” ဟု] (စီးဖြန်းကာ) နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ပ။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အလုံးစုံသော နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ကို လွန်မြောက်၍ မှတ်သိခြင်း ‘သညာ’ ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’တို့၏ ချုပ်ရာ ‘နိရောဓသမာပတ်’ ကို ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းအား (မဂ်) ပညာဖြင့် (သစ္စာကို) မြင်သောကြောင့် အာသဝေါ တရားတို့ ကုန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ‘ဤရဟန်းကို မာရ်ယုတ်ကို ကန်းအောင် ပြု၏၊ မာရ်နတ် မျက်စိကို တည်ရာ အာရုံ မရှိအောင် ဖျက်ဆီး၍ မာရ်ယုတ်၏ မမြင်ရာ (အာရုံ) အရပ်သို့ ရောက်၏’ ဟု ဆိုအပ်၏။

လောကဌ် အထူး ကပ်ငြိမှု ‘တဏှာ’ ကို လွန်မြောက်၍ မကြောက်မရွံ့ သွားခြင်း ရပ်ခြင်း ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်းကို ပြု၏။ ထိုသို့ မကြောက်မရွံ့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ မာရ်ယုတ် မမြင်နိုင်ရာ (အာရုံ) အရပ်သို့ ရောက်နေသောကြောင့်တည်း ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောကြားတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်သိမ့် ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြလေကုန် သတည်း။

ခြောက်ခုမြောက် ပါသရာသိသုတ်ပြီး၏။

၁။ သတ္တဝါတို့၏ ဣန္ဒြေအနု အရင့်ကို သိသော ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏ်

၂။ သတ္တဝါတို့၏ စိတ်ဓာတ် ကိန်းဝပ်ရာ အာသယနှင့် အနုသယ ကိလေသာတို့ကို သိသော အာသယာနုသယဉာဏ်၊ ဤဉာဏ်နှစ်ပါးကို ဗုဒ္ဓစက္ခုဟု ခေါ်သည်။ အခြား ပါဠိတော်များ၌ ဒွါကာရေ ဒုဝိညာပယေ အပ္ပေကစ္စေ နပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနော ဝိဟရန္တေပုဒ်များ မပါ။

၃။ ဥပ္ပလ = ကြာဖြူ ကြာနီ ကြာညို။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၃ - ဩပမ္မဝဂ် ===

၇ - စူဠဟတ္ထိပဒေါပမသုတ်

၂၈၈။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဇာဏုဿောဏိပုဏ္ဏားသည် အလုံးစုံ ဖြူသော မြည်းကသော ရထားဖြင့် မွန်းတည့် အချိန်၌ သာဝတ္ထိပြည်မှ ထွက်လာစဉ် အဝေးမှ လာသော ပိလောတိက ပရိဗိုဇ်ကို မြင်၍ ပိလောတိက ပရိဗိုဇ်အား-

"အသျှင် ဝစ္ဆာယနသည် ယခု မွန်းတည့်ချိန်၌ အဘယ်မှ လာသနည်း" ဟု ပြောဆို၏။

အသျှင် ငါသည် ရဟန်းဂေါတမအထံမှ လာခဲ့၏ဟု (ဆို၏)။

"အသျှင် ဝစ္ဆာယနသည် ရဟန်း ဂေါတမ၏ ပညာအစွမ်းကို အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း၊ ပညာရှိဟု ထင်မှတ်ပါ သလော" ဟု (မေး၏)။

အသျှင် ငါသည် အဘယ်လို လူစားနည်း၊ အဘယ်လို လူစား ဖြစ်၍ ရဟန်း ဂေါတမ၏ ပညာစွမ်းကို သိနိုင်အံ့နည်း၊ ရဟန်း ဂေါတမ၏ ပညာစွမ်းကို သိနိုင်မည့် သူသည်လည်း ထို(ရဟန်းဂေါတမ) ကဲ့သို့ သဘော ရှိသော သူသာလျှင် ဖြစ်ရပေမည် ဟု (ဆို၏)။

"အသျှင် ဝစ္ဆာယနသည် ရဟန်း ဂေါတမကို မြတ်သော ချီးမွမ်းခြင်းဖြင့် ချီးမွမ်း ဘိ၏" ဟု (ဆို၏)။

အသျှင် ငါသည် အဘယ်လို လူစားနည်း၊ အဘယ်လို လူစားဖြစ်၍ ရဟန်း ဂေါတမကို ချီးမွမ်းနိုင်မည်နည်း၊ ထိုအသျှင် ဂေါတမသည် အချီးမွမ်း ခံရသူတို့၏ အချီးမွမ်းကို ခံထိုက်၏၊ နတ်လူတို့ထက် မြတ်တော်မူ၏ ဟု (ဆို၏)။

"အသျှင် ဝစ္ဆာယနသည် အဘယ်အကျိုး အာနိသင်ကို ကောင်းစွာ မြင်၍ ရဟန်းဂေါတမ အပေါ်၌ ဤသို့ အလွန် ကြည်ညို နေရသနည်း" ဟု (မေး၏)။

အသျှင် ဥပမာအားဖြင့် ဆင်တော၌ နေလေ့ ရှိသော လိမ္မာသော သူသည် ဆင်တောသို့ ဝင်သည် ရှိသော် ထိုဆင်တော၌ အလျားရှည်၍ အနံ ကျယ်ပြန့်သော ဆင်ခြေရာကြီးကို မြင်ငြားအံ့၊ ထိုသူသည် "အချင်းတို့ ဆင်သည် ကြီးမားစွ တကား" ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် ငါသည် ရဟန်း ဂေါတမအပေါ်၌ လေးပါးသော (ဉာဏ်) ခြေရာတို့ကို မြင်ရသော အခါမှစ၍ "မြတ်စွာဘုရားသည် (အလုံးစုံသော တရားကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရားပေတည်း၊ တရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောကြားထားသော တရားပေတည်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သံဃာသည် အကျင့်ကောင်း ရှိသော သံဃာပေတည်း" ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

၂၈၉။ အဘယ် လေးပါးတို့နည်းဟူမူ- အသျှင် ဤလောက၌ ငါသည် သိမ်မွေ့သော ပညာရှိကုန်သော၊ သူတစ်ပါး အယူဝါဒကို သိပြီး ဖြစ်ကုန်သော၊ သားမြီးကို ဖောက်ထွင်း ပစ်နိုင်သည့် လေးသမားနှင့် တူကုန်သော အချို့ မင်းပညာရှိ တို့ကို မြင်ဖူး၏၊ ထိုသူတို့သည် ပညာဖြင့် အယူတို့ကို ဖျက်ဆီးကုန်သကဲ့သို့ လှည့်လည်ကုန်၏။

အသျှင် ထိုသူတို့သည် "ရဟန်း ဂေါတမသည် ဤမည်သော ရွာသို့ လည်းကောင်း၊ နိဂုံးသို့ လည်းကောင်း ရောက်လတ္တံ့" ဟု ကြားကြသဖြင့် "ငါတို့သည် ဤပြဿနာကို ရဟန်း ဂေါတမထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဤသို့ မေးခဲ့လျှင် ငါတို့အား ဤသို့ ဖြေကြားငြားအံ့၊ ထိုရဟန်း ဂေါတမအား ငါတို့က ဤသို့

အပြစ်တင် ကုန်အံ့၊ ဤသို့ မေးခဲ့လျှင် ငါတို့အား ဤသို့လည်း ဖြေကြားငြားအံ့၊ ထိုရဟန်း ဂေါတမအား ငါတို့က ဤသို့လည်း အပြစ်တင် ကုန်အံ့" ဟု ပြောဆိုလျက် ပြဿနာကို ပြုစီရင် ကုန်၏။

အသျှင် ထိုသူတို့သည် "ရဟန်း ဂေါတမသည် ဤမည်သော ရွာသို့ လည်းကောင်း၊ နိဂုံးသို့ လည်းကောင်းရောက်၏" ဟု ကြားကြသဖြင့် ရဟန်း ဂေါတမထံသို့ ချဉ်းကပ် ကုန်၏။ ထိုသူတို့ကို ရဟန်း ဂေါတမသည် တရား စကားတို့ဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရား ကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေ၏။ ထိုသူတို့သည် ရဟန်း ဂေါတမက တရား စကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်း စေသော် ရဟန်းဂေါတမအား ပြဿနာကိုပင် မမေးကြကုန်၊ အဘယ်မှာလျှင် ထိုရဟန်း ဂေါတမအား အပြစ်တင်ကြကုန်အံ့နည်း၊ စင်စစ် သော်ကား ရဟန်း ဂေါတမ၏ တပည့်များ သာလျှင် ဖြစ်ကုန်၏။

အသျှင် ငါသည် ရဟန်း ဂေါတမ၌ ရှေးဦးစွာသော ဤ (ဉာဏ်) ခြေရာကို မြင်သော အခါမှစ၍ "မြတ်စွာဘုရားသည် (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရားပေတည်း၊ တရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောကြား ထားသော တရားပေတည်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သံဃာသည် အကျင့်ကောင်း ရှိသော သံဃာပေတည်း" ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

အသျှင် တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ငါသည် ဤလောက၌ အချို့ကုန်သော ပုဏ္ဏား ပညာရှိတို့ကို မြင်၏ ။ပ။ သူကြွယ် ပညာရှိတို့ကို။ပ။ သိမ်မွေ့သော ပညာ ရှိကုန်သော၊ သူတစ်ပါး အယူဝါဒကို သိပြီး ဖြစ်ကုန်သော၊ သားမြီးကို ဖောက်ထွင်း ပစ်နိုင်သည့် လေးသမားနှင့် တူကုန်သော ရဟန်း ပညာရှိတို့ကို (မြင်၏)။ ထိုသူတို့သည် ပညာဖြင့် အယူတို့ကို ဖျက်ဆီးကုန် သကဲ့သို့ လှည့်လည် ကုန်၏၊ အသျှင် ထိုသူတို့သည် "ရဟန်း ဂေါတမသည် ဤမည်သော ရွာသို့ လည်းကောင်း၊ နိဂုံးသို့ လည်းကောင်း ရောက်လတ္တံ့" ဟု ကြားကြသဖြင့် "ငါတို့သည် ဤပြဿနာကို ရဟန်း ဂေါတမထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဤသို့ မေးခဲ့လျှင် ငါတို့အား ဤသို့ ဖြေကြားငြားအံ့၊ ထိုရဟန်း ဂေါတမအား ငါတို့က ဤသို့ အပြစ်တင် ကုန်အံ့၊ ဤသို့ မေးခဲ့လျှင် ငါတို့အား ဤသို့လည်း ဖြေကြားငြားအံ့၊ ထိုရဟန်း ဂေါတမအား ငါတို့က ဤသို့လည်း အပြစ်တင် ကုန်အံ့" ဟု ပြောဆိုလျက် ပြဿနာကို ပြုစီရင်ကြ ကုန်၏။

အသျှင် ထိုသူတို့သည် "ရဟန်းဂေါတမသည် ဤအမည်ရှိသော ရွာသို့ လည်းကောင်း နိဂုံးသို့ လည်းကောင်း ရောက်၏" ဟု ကြားကြသဖြင့် ရဟန်းဂေါတမထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၏။ ထိုသူတို့ကို ရဟန်း ဂေါတမသည် တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါး) ကို သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်ရွှင်လန်းစေ၏။ ထိုသူတို့သည် ရဟန်းဂေါတမက တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါး) ကို သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေသော် ရဟန်းဂေါတမအား ပြဿနာကိုပင် မမေးကြကုန်၊ အဘယ်မှာလျှင် ထိုရဟန်းဂေါတမ အား အပြစ်ကို တင်ကြကုန်အံ့နည်း၊ စင်စစ်သော်ကား လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ကပ်ရောက်ခြင်းငှါ ရဟန်းဂေါတမကိုသာလျှင် အခွင့်တောင်းကြ ကုန်၏။ ထိုသူတို့ကို ရဟန်းဂေါတမသည် ရဟန်းပြု၏။ ထိုသူတို့သည် ထိုရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြုကုန်လျက် ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်ကြပြီးလျှင် သတိ မမေ့မလျော့သည် ဖြစ်၍ ပြင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်သော် အကြင် (အရဟတ္တဖိုလ်) အကျိုးငှါ အမျိုးသားတို့သည် လူ့ဘောင်မှ (ထွက်ခွါ၍) ရဟန်းဘောင်၌ ကောင်းစွာသာလျှင် ရှင်ရဟန်းပြုကုန်၏၊ မြတ်သောအကျင့်၏ အဆုံးဖြစ်သော အတုမ ရှိသော ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ကို မကြာမီ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြု၍ ပြည့်စုံစေလျက် နေကြကုန်၏။

ထိုသူတို့သည် ဤသို့ ပြောဆိုကြကုန်၏- "အချင်းတို့ ပျက်စီးဖို့ရာ အနည်းငယ်သာ လိုတော့၏၊ အချင်းတို့ ဆုံးရှုံးဖို့ရာ အနည်းငယ်သာ လိုတော့၏၊ အကြောင်းမှန်ကို ဆိုရသော် ငါတို့သည် ရှေးအခါက သမဏ မဟုတ်ဘဲ သမဏဖြစ်ကုန်၏ ဟု ဝန်ခံကြ ကုန်၏၊ ဗြာဟ္မဏ မဟုတ်ဘဲ ဗြာဟ္မဏ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု

ဝန်ခံကြ ကုန်၏၊ ရဟန္တာ မဟုတ်ဘဲ ရဟန္တာ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု ဝန်ခံကြ ကုန်၏၊ ယခုမှ သာလျှင် သမဏ ဖြစ်ကြကုန်၏၊ ယခုမှ သာလျှင် ဗြာဟ္မဏ ဖြစ်ကြ ကုန်၏၊ ယခုမှသာလျှင် ရဟန္တာ ဖြစ်ကြကုန်၏" ဟု (ပြောဆိုကြကုန်၏)။

အသျှင် ငါသည် ရဟန်းဂေါတမ၌ လေးခုမြောက်ဖြစ်သော ဤ (ဉာဏ်) ခြေရာကို မြင်သော အခါမှ စ၍ "မြတ်စွာဘုရားသည် (အလုံးစုံသော တရားကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရားပေတည်း၊ တရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောကြားထားသော တရားပေတည်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သံဃာသည် အကျင့်ကောင်း ရှိသော တပည့် သံဃာပေတည်း" ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

အသျှင် ငါသည် ရဟန်း ဂေါတမ၌ လေးပါးကုန်သော ဤ (ဉာဏ်) ခြေရာတို့ကို မြင်သော အခါမှ စ၍ "မြတ်စွာဘုရားသည် (အလုံးစုံသော တရားကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရားပေတည်း၊ တရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောကြားထားသော တရားပေတည်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သံဃာသည် အကျင့်ကောင်း ရှိသော တပည့် သံဃာပေတည်း" ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ ရောက်၏ ဟု (ပြောဆို၏)။

၂၉၀။ ဤသို့ ပြောဆိုသော် ဇာဏုသောဏိပုဏ္ဏားသည် အလုံးစုံ ဖြူသော မြည်းကသော ရထားမှ သက်ဆင်း၍ ပခုံးတစ်ဖက်၌ ကိုယ်ဝတ်ကို တင်၍ မြတ်စွာဘုရားရှိရာ အရပ်သို့ လက်အုပ်ကို ညွတ်၍ သုံးကြိမ် ဥဒါန်း စကားကို မြွက်ဆို၏ -

"နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပူဇော်အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော် မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏၊

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပူဇော်အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော် မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏၊

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပူဇော်အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော် မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏၊

ငါတို့လည်း တစ်ချိန်ချိန်မှာ ထိုအသျှင် ဂေါတမနှင့်အတူ တွေ့ဆုံကောင်း တွေ့ဆုံရ တန်ရာ၏၊ တစ်စုံ တစ်ရာသော စကားပြော ဟောခြင်းသည် ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်တန်ရာ၏" ဟု (မြွက်ဆို၏)။

ထို့နောက် ဇာဏုသောဏိပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံး စေပြီး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် ပိလောတိကပရိဗိုဇ်နှင့်အတူ ပြောဆိုခဲ့ သမျှ စကား အလုံးစုံကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်၏။

ဤသို့ လျှောက်သော် မြတ်စွာဘုရားသည် ဇာဏုသောဏိပုဏ္ဏားအား "ပုဏ္ဏား ဤမျှသော စကားဖြင့် ဆင်ခြေရာ ဥပမာရှိသော တရားသည် အကျယ်အားဖြင့် မပြည့်စုံသေး၊ ပုဏ္ဏား စင်စစ် သော်ကား ဆင်ခြေရာ ဥပမာရှိသော တရားကို အကျယ်အားဖြင့် ပြည့်ပြည့် စုံစုံ နာဦးလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံး သွင်းဦးလော့၊ ဟောကြားအံ့" ဟု ဤသို့ မိန့်ဆို၏။ "ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား" ဟု ဇာဏုသောဏိပုဏ္ဏား သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

၂၉၁။ ပုဏ္ဏား ဥပမာသော်ကား ဆင်တော၌ နေလေ့ ရှိသူသည် ဆင်တောသို့ ဝင်သည် ရှိသော် ဆင်တော၌ အလျားရှည်၍ အနံကျယ်ပြန့်သော ဆင်ခြေရာကြီးကို မြင်ရ၏၊ ဆင်တော၌ နေလေ့ ရှိသော ဆင်အတတ်၌ ကျွမ်းကျင်သော သူသည် ထိုသို့ မြင်ကာမျှဖြင့် "အချင်းတို့ ဆင်ပြောင်သည် ကြီးမားလှ၏ တကား" ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ မရောက်ပေ။ ထိုသို့ မရောက်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ ပုဏ္ဏား ဤခြေရာသည် ဆင်တော၌ ကြီးမားသော ခြေရာ ရှိကုန်သော ပုကွသော ဝါမနိကာ ဆင်မတို့၏ ခြေရာ ဖြစ်ရာသောကြောင့်တည်း။

ထိုသူသည် ထိုခြေရာသို့ အစဉ်လိုက်၏၊ ထိုခြေရာသို့ အစဉ်လိုက်သော် ဆင်တော၌ အလျားရှည်၍ အနံကျယ်ပြန့်သော ဆင်ခြေရာကြီးကို လည်းကောင်း မြင့်ရာ၌ ပွတ်တိုက်ရာကို လည်းကောင်း မြင်၍ ဆင်တော၌ နေလေ့ ရှိသော ဆင်အတတ်၌ ကျွမ်းကျင်သော သူသည် ထိုသို့ မြင်ကာမျှဖြင့် "အချင်းတို့ ဆင်ပြောင်ကြီးသည် ကြီးမား၏တကား" ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ မရောက်။ ထိုသို့ မရောက်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ပုဏ္ဏား ဤခြေရာသည် ဆင်တော၌ ကြီးမားသော ခြေရာ ရှိသော ခြေတံရှည်၍ အစွယ်ကြဲသော 'ဥစ္စာကာဠာရိကာ' ဆင်မတို့၏ ခြေရာ ဖြစ်နိုင်ရာ သောကြောင့်တည်း။

ထိုသူသည် ထိုခြေရာသို့ အစဉ်လိုက်၏၊ ထိုခြေရာသို့ အစဉ်လိုက်သော် ဆင်တော၌ အလျားရှည်၍ အနံကျယ်ပြန့်သော ဆင်ခြေရာကြီးကို လည်းကောင်း၊ မြင့်ရာ၌ ပွတ်တိုက်ရာကို လည်းကောင်း မြင့်ရာ၌ အစွယ်တို့ဖြင့် ထိုးခြစ်ရာကို လည်းကောင်း မြင်၏။ ဆင်တော၌ နေလေ့ ရှိသော ဆင်အတတ်၌ ကျွမ်းကျင်သော သူသည် ထိုသို့ မြင်ကာမျှဖြင့် "အချင်းတို့ ဆင်ပြောင်သည် ကြီးမား၏ တကား" ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ မရောက်။ ထိုသို့ မရောက်ခြင်းသည် အဘယ့် ကြောင့်နည်း၊ ပုဏ္ဏား ဤခြေရာသည် ဆင်တော၌ ကြီးမားသော ခြေရာရှိသော ခြေတံရှည်၍ စဉ်းငယ်ပွင့်သော ပန်းငုံ သဏ္ဌာန် အစွယ်ရှိသော 'ဥစ္စာကဏေရုကာ' ဆင်မတို့၏ ခြေရာ ဖြစ်နိုင်ရာသောကြောင့်တည်း။

ထိုသူသည် ထိုခြေရာသို့ အစဉ်လိုက်၏၊ ထိုခြေရာသို့ အစဉ်လိုက်သော် ဆင်တော၌ အလျားရှည်၍ အနံကျယ်ပြန့်သော ဆင်ခြေရာကြီးကို လည်းကောင်း၊ မြင့်ရာ၌ ပွတ်တိုက်ရာကို လည်းကောင်း မြင့်ရာ၌ အစွယ်တို့ဖြင့် ထိုးခြစ်ရာကို လည်းကောင်း၊ မြင့်ရာ၌ သစ်ခက်ကျိုးကို လည်းကောင်း မြင်၏။ ထိုဆင်ပြောင်ကိုလည်း သစ်ပင်ရင်း၌ ဖြစ်စေ, လွင်တီးခေါင်၌ ဖြစ်စေ သွားနေသည်ကိုသော် လည်းကောင်း ရပ်နေသည် ကိုသော် လည်းကောင်း၊ ထိုင်နေသည် ကိုသော် လည်းကောင်း၊ အိပ်နေသည်ကိုသော် လည်းကောင်း မြင်၏။ ထိုသူသည် "ထိုဆင်ကြီးသည်ကား ဤဆင်ပြောင်ကြီး ပင်တည်း" ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ပုဏ္ဏား ဤအတူပင် ဤလောက၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံတော် မူသော၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော် မူတတ်သော၊ လောကကို သိတော် မူသော၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော် မူသော၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော် မူသော၊ (သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို) သိတော် မူသော၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ပွင့်တော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော နတ် လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူ လောကကို ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုလျက် ဟောကြားတော် မူ၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော တရားကို ဟောတော်မူ၏၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတော် မူ၏။

ထိုတရားကို သူကြွယ်သည် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ့်သားသည် လည်းကောင်း၊ ဇာတ် တစ်မျိုးမျိုး၌ ဖြစ်သော သူသည် လည်းကောင်း နာကြားရ၏၊ ထိုသူသည် ထိုတရားတော်ကို နာကြား ရသောကြောင့်

မြတ်စွာဘုရား၌ ယုံကြည်မှုကို ရ၏၊ ထိုသူသည် ယုံကြည်မှုကို ရခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။

“အိမ်ရာ ထောင်သော ဘဝ၌ နေရခြင်းသည် ကျဉ်းမြောင်း၏၊ (ကိလေသာ) မြူထရာ ခရီးလမ်းမ နှင့်တူ၏၊ ရဟန်း အဖြစ်သည် လွင်ပြင်နှင့် တူ၏၊ အိမ်ရာ ထောင်သော ဘဝ၌ နေသူသည် ဤမြတ်သော အကျင့်ကို စင်စစ် ပြည့်စုံစွာ စင်စစ် စင်ကြယ်စွာ ခရုသင်း ပွတ်သစ်နှင့် တူစွာ ကျင့်ခြင်းငှါ မလွယ်၊ ငါသည် ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်၍ ဖန်ရည်ဆိုး အဝတ်တို့ကို ဝတ်ပြီးလျှင် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု (ဆင်ခြင်၏)။

ထိုသူသည် နောင်အခါ၌ နည်းသော ဥစ္စာစုကို ပယ်စွန့်၍ လည်းကောင်း၊ များသော ဥစ္စာစုကို ပယ်စွန့်၍ လည်းကောင်း၊ နည်းသော ဆွေမျိုးစဉ် ဆက်ကို ပယ်စွန့်၍ လည်းကောင်း၊ များသော ဆွေမျိုး စဉ်ဆက်ကို ပယ်စွန့်၍ လည်းကောင်း ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်စွန့်၍ ဖန်ရည်ဆိုး အဝတ်တို့ကို ဝတ်ပြီးလျှင် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၏။

၂၉၂။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဝင်ရောက်ပြီးသော် ရဟန်းတို့၏ သိက္ခာသာဇီဝသို့ ရောက်လျက် အသက် သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ တုတ်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏၊ လက်နက်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏၊ အရှက်ရှိ၏၊ သနားတတ်၏၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို လိုလားလျက် နေ၏။

မပေးသည်ကို ယူခြင်းကို ပယ်၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ပေးသည်ကိုသာ ခံယူ၏၊ ပေးသည်ကိုသာ နှစ်လို၏၊ မခိုးမဝှက် စင်ကြယ်သော ကိုယ်ဖြင့်သာ နေ၏။

မမြတ်သော အကျင့်ကို ပယ်၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ ယုတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ မရှိ၊ ရွာသူတို့၏ အလေ့ ဖြစ်သော မေထုန်အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်၏။

မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းကို ပယ်၍ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ အမှန်ကိုသာ ဆိုလေ့ ရှိ၏၊ မှန်သော စကားချင်း ဆက်စပ်တတ်၏၊ တည်သော စကားရှိ၏၊ ယုံကြည် ထိုက်သော စကားရှိ၏၊ လောကကို လှည့်စားတတ်သူ မဟုတ်၊

ကုန်းစကားကို ပယ်၍ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ဤသူ ထိုသူတို့ ကွဲပြားခြင်းငှါ ဤသူ့ထံမှ နားထောင်၍ ထိုသူ့ထံ၌ မပြောတတ်၊ ထိုသူ့ထံမှ နားထောင်၍ ဤသူ့ထံ၌ မပြောတတ်၊ ဤသို့ ကွဲပြား သူတို့ကိုလည်း စေ့စပ်တတ်၏၊ ညီညွတ် သူတို့ကိုလည်း အားပေး တတ်၏၊ ညီညွတ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်၏။ ညီညွတ်ခြင်း၌ ပျော်ပိုက်၏၊ ညီညွတ်ခြင်းကို နှစ်သက်၏၊ ညီညွတ်ခြင်းကို ပြုသော စကားကို ဆိုလေ့ရှိ၏။

ကြမ်းသော စကားကို ပယ်၍ ကြမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ အကြင် စကားသည် အပြစ်ကင်း ၏၊ နားချမ်း သာ၏၊ နှစ်လိုဖွယ် ရှိ၏၊ နှလုံးသို့ သက်၏၊ ယဉ်ကျေး၏၊ လူအများ နှစ်သက်၏၊ လူအများ နှစ်ခြိုက်၏၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော စကားကိုသာ ဆို၏။

ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပယ်၍ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ (သင့်သော) အခါ၌သာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ ဟုတ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အကျိုးနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ တရားနှင့် စပ်သည် ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အဆုံးအမနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ (သင့်သော) အခါ၌ အကြောင်းနှင့် တကွသော အပိုင်းအခြား ရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော မှတ်သား လောက်သော စကားကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။

၂၉၃။ ထိုရဟန်းသည် မျိုးစေ့ အပေါင်း အပင် အပေါင်းကို ဖျက်ဆီးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ဆွမ်း တစ်နပ်သာ စားလေ့ရှိ၏၊ ညစာ စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ နေ့လွဲစာ စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကခြင်း သီခြင်း တီးမှုတ်ခြင်း ပွဲကြည့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ပန်းပန်ခြင်း နံ့သာခြယ်ခြင်း နံ့သာ ပျောင်း လိမ်း

ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရွှေ ငွေကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကောက်စိမ်းကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အသားစိမ်းကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မိန်းမအိုမိန်းမပျိုကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကျွန်မိန်းမ ကျွန်ယောကျ်ားကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဆိတ်နှင့်သိုးကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကြက် ဝက်ကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဆင် နွား မြင်း မြည်းကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ လယ်ယာကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ တမန် အမှု အစေအပါး အမှုကို ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဝယ်မှု ရောင်းမှုမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ချိန်စဉ်းလဲ အသပြာစဉ်းလဲ ခြင်တွယ်တိုင်းတာ စဉ်းလဲခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ တံစိုးယူခြင်း လှည့်ဖြားခြင်း အတုပြုခြင်းတည်း ဟူသော ကောက်ကျစ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဖြတ်ခြင်း သတ်ခြင်း နှောင်ဖွဲ့ခြင်း (ခရီးသွားတို့ကို) လုယက် ခြင်း (ရွာ နိဂုံးတို့ကို) ဖျက်ဆီးခြင်း ဓားပြတိုက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။

၂၉၄။ ထိုရဟန်းသည် ကိုယ်ကို မျှတရုံသော သင်္ကန်း, ဝမ်းကို မျှတရုံသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏၊ ထိုရဟန်းသည် အကြင် အကြင်အရပ်သို့ သွားသော် (ပရိက္ခရာ ရှစ်ပါးမျှကို) ကောင်းစွာ ယူဆောင်၍ သွား၏။ ဥပမာ သော်ကား အတောင်ရှိသော ငှက်သည် အကြင် အကြင်အရပ်သို့ ပျံသော် မိမိအတောင်သာ ဝန်ရှိသည် ဖြစ်၍ ပျံ၏။ ဤအတူ ရဟန်းသည် ကိုယ်ကို မျှတရုံသော သင်္ကန်း, ဝမ်းကို မျှတရုံသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏၊ ထိုရဟန်းသည် အကြင် အကြင်အရပ်သို့ သွားသော် (ပရိက္ခရာ ရှစ်ပါးမျှကို) ကောင်းစွာ ယူဆောင်၍ သွား၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤမြတ်သော သီလအစုနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ မိမိသန္တာန်၌ အပြစ်ကင်းသော ချမ်းသာကို ခံစား၏။

၂၉၅။ ထိုရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် ရူပါရုံကို မြင်သော် (ယောကျ်ား မိန်းမဟူသော) အမှတ် နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့ မရှိ။ (လက်ခြေ စသော) အမှတ် လက္ခဏာငယ်ကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့် စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်စည်းမူ၍ နေသော ထိုရဟန်းကို မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံး မသာခြင်း 'ဒေါမနဿ' ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ယုတ်မာသော အကုသိုလ် တရားတို့သည် အစဉ်လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏၊ ထိုစက္ခုန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ စက္ခုန္ဒြေကို စောင့်ရှောက်၏၊ စက္ခုန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။

နားဖြင့် သဒ္ဒါရုံကို ကြားသော်။ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် ဂန္ဓာရုံကို နမ်းသော်။ လျှာဖြင့် ရသာရုံကို လျက်သော်။ ကိုယ်ဖြင့် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို တွေ့ထိသော်။ စိတ်ဖြင့် ဓမ္မာရုံကို သိသော် (ယောကျ်ား မိန်းမ ဟူသော) အမှတ် နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ (လက်ခြေစသော) အမှတ် လက္ခဏာငယ်ကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့် မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်း မူ၍ နေသော ထိုရဟန်းကို မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံး မသာခြင်း 'ဒေါမနဿ' ဟု ဆိုအပ် ကုန်သော ယုတ်မာသော အကုသိုလ် တရားတို့သည် အစဉ်လိုက်၍ နှိပ်စက် ကုန်ရာ၏၊ ထိုမနိန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ မနိန္ဒြေကို စောင့်ရှောက်၏၊ မနိန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤမြတ်သော ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ မိမိ သန္တာန်၌ (ဒုက္ခနှင့်) မရောသော ချမ်းသာကို ခံစား၏။

ထိုရဟန်းသည် ရှေ့သို့ တက်ရာ နောက်သို့ ဆုတ်ရာ၌ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ ရှိ၏၊ တူရူကြည့်ရာ တစောင်းကြည့်ရာ၌ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏၊ ကွေးရာ ဆန့်ရာ၌ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏၊ ဒုကုဋ် သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ရာ၌ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏၊ စားရာ သောက်ရာ ခဲရာ လျက်ရာ ၌ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏၊ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် စွန့်ရာ၌ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ ရှိ၏၊ သွားရာ ရပ်ရာ ထိုင်ရာ အိပ်ရာ နိုးရာ ပြောရာ ဆိတ်ဆိတ် နေရာ၌ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ ရှိ၏။

၂၉၆။ ဤမြတ်သော သီလအစု၊ ရောင့်ရဲခြင်း၊ ဣန္ဒြေ စောင့်စည်းခြင်း၊ သတိ ဆင်ခြင်ဉာဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော ထိုရဟန်းသည် တော သစ်ပင်ရင်း တောင် ချောက် တောင်ခေါင်း သုသာန် တောအုပ် လွင်ပြင် ကောက်ရိုးပုံ ဟူသော ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကို မှီဝဲ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ဆွမ်းခံရာမှ ပြန်ခဲ့၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေပြီးလျှင် ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာ ထား၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့

ရှေးရှုကာ သတိကို ဖြစ်စေလျက် ထိုင်၏၊ ထိုရဟန်းသည် (ခန္ဓာငါးပါးတည်း ဟူသော) လောက၌ မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' ကို ပယ်၍ မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' ကင်းသော စိတ်ဖြင့် နေ၏၊ မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ပျက်စီး စေလိုသော ပြစ်မှားမှုကို ပယ်၍ မပျက်စီး စေလိုသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားလျက် နေ၏၊ ပျက်စီး စေလိုသော ပြစ်မှားမှုမှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ' ကို ပယ်၍ လေးလံထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ'မှ ကင်းသည် ဖြစ်၍ အလင်းရောင်ကို မှတ်ခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍ သတိရှိသည် ဖြစ်၍ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ လေးလံထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ' မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ပျံ့လွင့်ခြင်း 'ဥဒ္ဓစ္စ' နောင်တရခြင်း 'ကုက္ကုစ္စ' ကို ပယ်၍ အတွင်း သန္တာန်၌ ငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ မပျံ့လွင့်သည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း 'ဥဒ္ဓစ္စ' နောင်တရခြင်း 'ကုက္ကုစ္စ' မှ စိတ်ကို စင်ကြယ် စေ၏။ မဝေခွဲ နိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ'ကို ပယ်၍ မဝေခွဲ နိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ'ကို လွန်မြောက်သည် ဖြစ်၍ ကုသိုလ် တရားတို့၌ သို့လော သို့လော မရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ မဝေ ခွဲနိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။

၂၉၇။ ထိုရဟန်းသည် စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ပညာ၏ အားနည်းခြင်းကို ပြုတတ် ကုန်သော ဤပိတ်ပင်ကြောင်း 'နီဝရဏ' ငါးပါးတို့ကို ပယ်၍ ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်'နှင့် တကွ ဖြစ်သော၊ သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' နှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ (နီဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

ပုဏ္ဏား ဤပဌမစျာန်ကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား၏ (ဉာဏ်)ခြေရာ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရား ၏ (ဉာဏ်) ဖြင့် ပွတ်တိုက်ရာ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ (ဉာဏ်) စွယ်ဖြင့် ထိုးခြစ်ရာ ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုသင့်၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သာဝကသည် ထိုသို့ ပဌမစျာန် ဝင်စား၍ နေရရုံ မျှဖြင့် "မြတ်စွာဘုရားသည် (အလုံးစုံသော တရားကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရား ပေတည်း၊ တရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောကြားထားသော တရားပေတည်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သံဃာသည် အကျင့်ကောင်း ရှိသော သံဃာပေတည်း" ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ မရောက်သည် သာတည်း။

ပုဏ္ဏား တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ဝိတက် ဝိစာရတို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိ သန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင် စေတတ်သော၊ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ'ကို ဖြစ်ပွါး စေတတ်သော၊ ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' မရှိသော၊ သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' မရှိသော၊ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

ပုဏ္ဏား ဤဒုတိယစျာန်ကိုလည်း။ပ။ ဆိုသင့်၏။ပ။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သံဃာသည် အကျင့် ကောင်း ရှိသော သံဃာ ပေတည်း ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ မရောက်သည် သာတည်း။

ပုဏ္ဏား တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ' ဆင်ခြင်ခြင်း 'သမ္ပဇဉ်' နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ လျစ်လျူ ရှုလျက် နေ၏၊ ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏၊ အကြင် တတိယစျာန်ကြောင့် ထိုသူကို "လျစ်လျူ ရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ ရှိသူ" ဟု အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပြောကြား ကုန်၏၊ ထိုတတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

ပုဏ္ဏား ဤတတိယစျာန်ကိုလည်း။ပ။ ဆိုသင့်၏။ပ။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သံဃာသည် အကျင့် ကောင်းရှိသော သံဃာ ပေတည်း ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ မရောက်သည် သာတည်း။

ပုဏ္ဏား တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ရှေးဦးက ပင်လျှင် ဝမ်းသာခြင်း နှလုံး မသာခြင်းတို့၏ ချုပ်နှင့်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ဆင်းရဲ

ချမ်းသာ မဟုတ်သော လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာကြောင့်' ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်း ရှိသော စတုတ္ထ ဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

ပုဏ္ဏား ဤ စတုတ္ထဈာန်ကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား၏ (ဉာဏ်) ခြေရာ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ (ဉာဏ်) ဖြင့် ပွတ်တိုက်ရာ ဟူ၍ လည်းကောင်း မြတ်စွာဘုရား၏ (ဉာဏ်) စွယ်ဖြင့် ထိုးခြစ်ရာ ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုသင့်၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သာဝကသည် ထိုသို့ စတုတ္ထဈာန်ကို ဝင်စား၍ နေရရုံ မျှဖြင့် "မြတ်စွာဘုရားသည် (အလုံးစုံသော တရားကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရားပေတည်း၊ တရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောကြား ထားသော တရားပေတည်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သံဃာသည် အကျင့်ကောင်း ရှိသော သံဃာ ပေတည်း" ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ မရောက်သည် သာတည်း။

၂၉၈။ ဤသို့ ထိုရဟန်း၏ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ် လတ်သော် ဖြူစင် လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိ လတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့ လတ်သော် ပြုတိုင်းရ လတ်သော် တည်တံ့ လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကို အောက်မေ့နိုင်သော 'ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုဿတိ'ဉာဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှု ဆောင်၏၊ ရှေးရှု ညွတ်စေ၏။ ထိုရဟန်းသည် များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့ နိုင်၏၊ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့် တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည် အနွယ်) နှင့်တကွ များပြား သော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏။

ပုဏ္ဏား ဤပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ဉာဏ်ကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား၏ (ဉာဏ်) ခြေရာ ဟူ၍ လည်း ကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ (ဉာဏ်) ဖြင့် ပွတ်တိုက်ရာ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ (ဉာဏ်) စွယ်ဖြင့် ထိုးခြစ်ရာ ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုသင့်၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သာဝကသည် ထိုသို့ ပုဗ္ဗေ နိဝါသာနုဿတိဉာဏ် ရရုံမျှဖြင့် "မြတ်စွာဘုရားသည် (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရားပေတည်း၊ တရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောကြား ထားသော တရားပေတည်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သံဃာသည် အကျင့်ကောင်း ရှိသော သံဃာပေတည်း" ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ မရောက်သည် သာတည်း။

ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ဤသို့ တည်ကြည် လတ်သော် စင်ကြယ် လတ်သော် ဖြူစင် လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိ လတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့ လတ်သော် ပြုတိုင်းရ လတ်သော် တည်တံ့ လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို (ရဟန်း) သည် သတ္တဝါတို့၏ သေခြင်း ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို သိသော 'စုတူပပါတ' ဉာဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှု ညွတ်စေ၏။ ထို (ရဟန်း) သည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်' ဖြင့်။ပ။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိနိုင်၏။

ပုဏ္ဏား ဤ 'စုတူပပါတ' ဉာဏ်ကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား၏ (ဉာဏ်) ခြေရာဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ (ဉာဏ်) ဖြင့် ပွတ်တိုက်ရာ ဟူ၍ လည်းကောင်း မြတ်စွာဘုရား၏ (ဉာဏ်) စွယ်ဖြင့် ထိုးခြစ်ရာ ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုသင့်၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သာဝကသည် ထိုသို့ 'စုတူပပါတ' ဉာဏ် ရရုံမျှဖြင့် "မြတ်စွာဘုရားသည် (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရားပေတည်း၊ တရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောကြား ထားသော တရားပေတည်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သံဃာသည် အကျင့်ကောင်း ရှိသော သံဃာပေတည်း" ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ မရောက်သည် သာတည်း။

၂၉၉။ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ဤသို့ တည်ကြည် လတ်သော် ဖြူစင် လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိ လတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့ လတ်သော် ပြုတိုင်းရ လတ်သော် တည်တံ့ လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို (ရဟန်း) သည် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ရာ ဖြစ်သော

'အာသဝက္ခယ'ဉာဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှု ညွတ်စေ၏။ ထို (ရဟန်း) သည် ဤကား ဆင်းရဲ ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ ဤကား ဆင်းရဲ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်း ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။ ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏၊ ဤကား အာသဝေါ တရားတို့ ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ ဤကား အာသဝေါ တရားတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်း ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ ဤကား အာသဝေါ တရားတို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ ဤကား အာသဝေါ တရားတို့၏ ချုပ်ရာ(နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။ ပုဏ္ဏား ဤမဂ် ဉာဏ်ကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား၏ (ဉာဏ်) ခြေရာ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ (ဉာဏ်) ဖြင့် ပွတ်တိုက်ရာ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ (ဉာဏ်) စွယ်ဖြင့် ထိုးခြစ်ရာ ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုသင့်၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သာဝကသည် ထိုသို့ မဂ်ဉာဏ်ကို ရကာမျှဖြင့် အပြီးအဆုံးသို့ မရောက်သေး။ သို့ရာတွင် "မြတ်စွာဘုရားသည် (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရားပေတည်း၊ တရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောကြား ထားသော တရားပေတည်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သံဃာ သည် အကျင့်ကောင်း ရှိသော သံဃာ ပေတည်း" ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ကား ရောက်၏။

ဤသို့သိသော ဤသို့မြင်သော ထို (ရဟန်း)၏ စိတ်သည် ကာမာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏၊ ဘဝါသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏၊ အဝိဇ္ဇာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏၊ လွတ်မြောက် ပြီးသော် "လွတ်မြောက်ပြီ" ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး ပြီးပြီ၊ (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်) ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ" ဟု သိ၏။ ပုဏ္ဏား ဤပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်ကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား၏ (ဉာဏ်) ခြေရာ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ (ဉာဏ်)ဖြင့် ပွတ်တိုက်ရာ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ (ဉာဏ်) စွယ်ဖြင့် ထိုးခြစ်ရာ ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုသင့်၏။

ပုဏ္ဏား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သာဝကသည် ဤမျှလောက်ဖြင့် "မြတ်စွာဘုရားသည် တရား အားလုံးကို ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရားပေတည်း၊ တရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောကြား ထားသော တရားပေတည်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သံဃာသည် အကျင့် ကောင်း ရှိသော သံဃာ ပေတည်း" ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ပုဏ္ဏား ဤမျှဖြင့် ဆင်ခြေရာ ဥပမာရှိသော တရားသည် အကျယ်အားဖြင့် ပြည့်စုံ၏ ဟု (ဤစကားကို ဟောကြားတော် မူ၏)။

ဤသို့ ဟောကြားတော် မူသော် ဇာဏုဿောဏိပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားကို-

"အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော် သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ ဥပမာသော်ကား မှောက်ထားသော ဝတ္ထုကို လှန်ဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဖုံးလွှမ်းထားသော ဝတ္ထုကို ဖွင့်လှစ်ဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ မျက်စိ လည်သော သူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း 'မျက်စိ ရှိသော သူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်' ဟု အမိုက်မှောင်၌ ဆီးမီး တန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း (အသျှင်ဘုရား) ဤအတူ သာလျှင် အသျှင်ဂေါတမသည် အကြောင်း အမျိုးမျိုးဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဂေါတမကို ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ သည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါး) ကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာ ဟု မှတ်တော်မူပါ" ဟု လျှောက်၏။

ခုနစ်ခုမြောက် စူဠဟတ္ထိပဒေါပမသုတ်ပြီး၏။

၁။ ကောက်စိမ်း= အာမကဓညေ ပါဠိတော် စပါးစိမ်း ခုနစ်မျိုး။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၃ - ဩပမ္မဝဂ် ===

၈ - မဟာဟတ္ထိပဒေါပမသုတ်

၃ဝဝ။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော် မူ၏။ "ငါ့သျှင်" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားကြ ကုန်၏၊ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤသို့ မိန့်ဆိုလေ၏ -

ငါ့သျှင်တို့ ဥပမာသော်ကား ကုန်းပြင်၌ သွားကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ခြေရာ အားလုံးတို့သည် ဆင်ခြေရာ၌ အတွင်း ဝင်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ကြီးသည့် အဖြစ်ကြောင့် ဆင်ခြေရာကို ထိုခြေရာတို့ထက် မြတ်၏ ဟု ဖြေကြားရ သကဲ့သို့ ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူ သာလျှင် ကုသိုလ်တရား အားလုံးတို့သည် လေးပါးသော အရိယသစ္စာတို့၌ အကျဉ်းချုံးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ အဘယ် လေးပါးတို့၌ ပေါင်းဆုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန် သနည်း၊ ဒုက္ခဖြစ်သော အရိယသစ္စာ၊ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်သော အရိယသစ္စာ၊ ဒုက္ခချုပ်ရာ ဖြစ်သော အရိယသစ္စာ၊ ဒုက္ခချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဖြစ်သော အရိယသစ္စာတို့၌ ပေါင်းဆုံခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

၃ဝ၁။ ငါ့သျှင်တို့ ဒုက္ခဖြစ်သော အရိယသစ္စာ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ (ပဋိသန္ဓေ တည်နေ) ဖြစ်ပွါးခြင်း 'ဇာတိ'သည်လည်း ဒုက္ခတည်း၊ အိုမင်း ဆွေးမြေ့ခြင်း 'ဇရာ'သည်လည်း ဒုက္ခတည်း၊ သေခြင်း 'မရဏ'သည်လည်း ဒုက္ခတည်း၊ ပူဆွေးခြင်း 'သောက' ငိုကြွေးခြင်း 'ပရိဒေဝ' (ကိုယ်) ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ' စိတ်ဆင်းရဲခြင်း 'ဒေါမနဿ' ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း 'ဥပါယာသ'တို့သည်လည်း ဒုက္ခတို့တည်း၊ အလိုရှိသော အရာကို မရခြင်းသည်လည်း ဒုက္ခတည်း၊ အကျဉ်းအားဖြင့် စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့သည်လည်း ဒုက္ခတို့တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ရုပ် ဟူသော စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာ၊ ခံစားခြင်း ဟူသော စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာ၊ မှတ်သားခြင်း ဟူသော စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာ၊ ပြုပြင် စီရင်ခြင်း ဟူသော စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာ၊ အထူးသိခြင်း ဟူသော စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာတို့တည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ရုပ် ဟူသော စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ မဟာဘုတ် လေးပါးတို့လည်းကောင်း၊ မဟာဘုတ် လေးပါးတို့ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ရုပ်တို့ လည်းကောင်းတည်း။ ငါ့သျှင်တို့ မဟာဘုတ်လေးပါးတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ မြေဓာတ် ရေဓာတ် အပူ အအေး (မီး)ဓာတ် လေဓာတ်တို့တည်း။

၃ဝ၂။ ငါ့သျှင်တို့ မြေဓာတ် ဟူသည် အဘယ်နည်း။ မြေဓာတ်သည် အတွင်း ဖြစ်သော မြေဓာတ်သည် ရှိ၏၊ အပ ဖြစ်သော မြေဓာတ်သည် ရှိ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အတွင်း ဖြစ်သော မြေဓာတ် ဟူသည် အဘယ်နည်း။ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်သော မိမိကိုယ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ခက်မာ ကြမ်းတမ်းခြင်းသို့ ရောက်သော စွဲယူအပ်သော ရုပ်တည်း။ ဤရုပ်တို့ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဆံပင်, မွေးညင်း, ခြေသည်း လက်သည်း, သွား, အရေ အသား, အကြော, အရိုး, ရိုးတွင်းခြင်ဆီ, အညို့ နှလုံး, အသည်း, အမြှေး, အဖျင်း, အဆုတ်၊ အူမ, အူသိမ်, အစာသစ်,အစာဟောင်း၊ တစ်ပါးလည်း ဖြစ်သော အမှတ် မရှိ အလုံးစုံသော မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်သော မိမိကိုယ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ခက်မာ ကြမ်းတမ်းခြင်းသို့ ရောက်သော စွဲယူအပ်သော ရုပ်သည် ရှိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤရုပ်ကို အတွင်း ဖြစ်သော မြေဓာတ် ဟူ၍ ဆိုရ၏။

အတွင်းဖြစ်သော မြေဓာတ်သည် လည်းကောင်း၊ အပဖြစ်သော မြေဓာတ်သည် လည်းကောင်း မြေဓာတ် သာတည်း။

ထိုမြေဓာတ်ကို “ဤမြေဓာတ်သည် ငါပိုင် မဟုတ်၊ ဤမြေဓာတ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤမြေဓာတ်သည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ဤသို့ မြေဓာတ်ကို အမှန်အတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုသင့်၏၊ ဤသို့ ဤမြေဓာတ်ကို အမှန်အတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုမြင် လတ်သော် မြေဓာတ်၌ ငြီးငွေ့၏၊ ဏိတ်သည် မြေဓာတ်၌ တပ်ခြင်း ကင်း၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အပဖြစ်သော ရေဓာတ်သည် ပျက်စီး၏၊ ထိုရေဓာတ် ပျက်စီးသော အခါ အပ ဖြစ်သော မြေဓာတ်သည် ကွယ်ပျောက်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ထိုသို့ ကွယ်ပျောက်သောကြောင့် သာလျှင် ထိုမျှလောက် ကြီးသော အပဖြစ်သော မြေဓာတ်၏ မမြဲသည့် အဖြစ်သည် ထင်ရှား လတ္တံ့၊ ကုန်ခြင်း သဘော ရှိသည့် အဖြစ်သည် ထင်ရှား လတ္တံ့၊ ပျက်စီးခြင်း သဘောရှိသည့် အဖြစ်သည် ထင်ရှား လတ္တံ့၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသည့် အဖြစ်သည် ထင်ရှား လတ္တံ့၊ (အချိန်) အနည်းငယ်သာ တည်တံ့ခြင်း ရှိသည့် တဏှာက စွဲယူအပ်သော ဤကိုယ်ခန္ဓာအား “ငါဟု လည်းကောင်း ငါပိုင်ဟု လည်းကောင်း ငါဖြစ်၏” ဟု လည်းကောင်း အဘယ်မှာ စွဲယူ သင့်မည်နည်း။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းအား ဤအတွင်း ဖြစ်သော မြေဓာတ်၌ စွဲယူခြင်းသည် မဖြစ်သည် သာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းကို သူတစ်ပါးတို့က အကယ်၍ ဆဲရေးကုန် ငြားအံ့၊ ရေရွတ်ကုန် ငြားအံ့၊ ခြိတ်ခြယ်ကုန် ငြားအံ့၊ ညှဉ်းဆဲကုန် ငြားအံ့။ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ သိ၏၊ ငါ့မှာ နား၌ ပေါင်းဆုံ တွေ့ထိခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဤဆင်းရဲ ခံစားခြင်းသည် ဖြစ်သည် သာတည်း၊ ထိုဆင်းရဲ ခံစားခြင်းသည် လည်း အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်၏၊ အကြောင်းကို မစွဲဘဲ မဖြစ်နိုင်၊ အဘယ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သနည်း၊ တွေ့ထိခြင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်၏။ ထိုဟန်းသည် “တွေ့ထိခြင်းသည် အမြဲမရှိ” ဟု ရှုမြင်၏၊ “ခံစားခြင်းသည် အမြဲမရှိ” ဟု ရှုမြင်၏၊ “မှတ်သားခြင်းသည် အမြဲ မရှိ” ဟု ရှုမြင်၏၊ “ပြုပြင် စီရင်မှုတို့သည် အမြဲမရှိကုန်” ဟု ရှုမြင်၏၊ “အထူးသိမှု စိတ်သည် အမြဲမရှိ” ဟု ရှုမြင်၏၊ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ဓာတ် အာရုံသို့ သာလျှင် သက်ဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ ကောင်းစွာတည်၏၊ ဆုံးဖြတ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းကို သူတစ်ပါးတို့က အနိဋ္ဌာရုံ ဖြစ်သော မနှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်သော နှလုံးကို မပွါးစေတတ်သော လက် အတွေ့အထိ ခဲ အတွေ့အထိ တုတ် အတွေ့အထိ ဓား လက်နက် အတွေ့ အထိ တို့ဖြင့် အကယ်၍ လုံ့လ ပြုကုန်ငြားအံ့၊ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ အပြားအားဖြင့် သိ၏၊ “ဤကိုယ်သည် လက် အတွေ့အထိ များဖြစ်ရာ ခဲ အတွေ့အထိများ ဖြစ်ရာ တုတ် အတွေ့အထိများ ဖြစ်ရာ ဓား လက်နက် အတွေ့အထိများ ဖြစ်ရာ သဘော ရှိ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် လွှ ဥပမာ ရှိသော အဆုံးအမ၌ ‘ရဟန်းတို့ လူသတ် ခိုးသူတို့သည် နှစ်ဖက်ရိုး ရှိသော လွှဖြင့် အင်္ဂါကြီးငယ်တို့ကို အကယ်၍ လည်း တိုက်ဖြတ်ကုန် ငြားအံ့၊ ထိုသို့ တိုက်ဖြတ်ရာ၌လည်း အကြင်သူသည် စိတ်ပြစ် မှားငြားအံ့၊ ထိုသူသည် ထိုစိတ် ပြစ်မှားခြင်းဖြင့် ငါ၏ အဆုံးအမကို ပြုကျင့်သူ မဟုတ်’ ဟူသော စကားကို ဟောထား တော်မူ၏။

ငါသည် တွန့်တို ဆုတ်နစ်ခြင်း မရှိသော လုံ့လကို အားထုတ်အံ့၊ ငါ့မှာ မမေ့ပျောက် နိုင်သော သတိသည် ရှေးရှု ထင်လာ၏၊ (ငါ၏) ကိုယ်ခန္ဓာသည် ပူပန်ခြင်းမရှိ ငြိမ်းအေး၏၊ (ငါ၏) စိတ်သည် တစ်ခုတည်းသော အာရုံ ဟူသော အဖို့ အစု ရှိသည် ဖြစ်၍ ကောင်းစွာ တည်ငြိမ်၏။ ယခု ဤကိုယ်၌ လက် အတွေ့အထိ တို့သည်လည်း ဖြစ်မူ ဖြစ်ကုန်စေ, ခဲ အတွေ့အထိတို့သည်လည်း ဖြစ်မူ ဖြစ်ကုန်စေ, တုတ် အတွေ့အထိ တို့သည်လည်း ဖြစ်မူ ဖြစ်ကုန်စေ, ဓား လက်နက် အတွေ့အထိတို့သည်လည်း ဖြစ်မူ ဖြစ်ကုန်စေ မြတ်စွာဘုရားတို့၏ ဤအဆုံးအမကို လိုက်နာ ပြုသင့်သည် သာတည်း” ဟု (ဤသို့ အပြား အားဖြင့် သိ၏)။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားကို အောက်မေ့လျက် ဤသို့ တရားတော်ကို အောက်မေ့လျက် ဤသို့ သံဃာတော်ကို အောက်မေ့လျက် ကုသိုလ်နှင့် စပ်သော လျစ်လျူရှုခြင်းသည် အကယ်၍ ကောင်းစွာ မတည်အံ့။ ထိုရဟန်းသည် ထိုသို့ မတည်ခြင်းကြောင့် "ငါသည် ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားကို အောက်မေ့လျက် ဤသို့ တရားတော်ကို အောက်မေ့လျက် ဤသို့ သံဃာတော်ကို အောက်မေ့လျက် ကုသိုလ်နှင့် စပ်သော လျစ်လျူရှုခြင်းသည် ကောင်းစွာ မတည်၊ ငါ့မှာ အရမတော်လေစွ တကား၊ ငါ့မှာ အရတော်သည် မဟုတ်လေစွ တကား၊ ငါသည် မကောင်းသဖြင့် ရလေစွ တကား၊ ငါသည် ကောင်းစွာ ရသည် မဟုတ်လေစွ တကား" ဟု ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ချွေးမသည် ယောက္ခမကို မြင်၍ ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့ ဤအတူ ပင်လျှင် အကယ်၍ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားကို အောက်မေ့လျက် ဤသို့ တရားတော်ကို အောက်မေ့လျက် ဤသို့ သံဃာတော်ကို အောက်မေ့လျက် ကုသိုလ်နှင့် စပ်သော လျစ်လျူ ရှုခြင်းသည် အကယ်၍ ကောင်းစွာ မတည်အံ့။ ထိုရဟန်းသည် ထိုသို့ မတည်ခြင်းကြောင့် "ငါသည် ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားကို အောက်မေ့လျက် ဤသို့ တရားတော်ကို အောက်မေ့လျက် ဤသို့ သံဃာတော်ကို အောက်မေ့လျက် ကုသိုလ်နှင့် စပ်သော လျစ်လျူ ရှုခြင်းသည် ကောင်းစွာ မတည်၊ ငါ့မှာ အရမတော်လေစွ တကား၊ ငါ့မှာ အရတော်သည် မဟုတ်လေစွ တကား၊ ငါသည် မကောင်းသဖြင့် ရလေစွ တကား၊ ငါသည် ကောင်းစွာ ရသည် မဟုတ်လေစွ တကား" ဟု ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားကို အောက်မေ့သော် ဤသို့ တရားတော်ကို အောက်မေ့သော် ဤသို့ သံဃာတော်ကို အောက်မေ့သော် ကုသိုလ်နှင့် စပ်သော လျစ်လျူ ရှုခြင်းသည် အကယ်၍ ကောင်းစွာ တည်အံ့၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုသို့ တည်ခြင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့်လည်း ရဟန်းသည် (အဆုံးအမကို) များစွာ လိုက်နာ၏။

၃၀၃။ ငါ့သျှင်တို့ ရေဓာတ်သည် အဘယ်နည်း။ ရေဓာတ်သည် အတွင်းဖြစ်သော ရေဓာတ်သည် ရှိ၏၊ အပဖြစ်သော ရေဓာတ်သည် ရှိ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အတွင်းဖြစ်သော ရေဓာတ်သည် အဘယ်နည်း။ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်သော မိမိကိုယ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ရေ, ရေ အပါအဝင် ဖြစ်သော စွဲယူအပ်သော ရုပ်သည် ရှိ၏၊ ဤရုပ်သည် အဘယ်နည်း၊ သည်းခြေ, သလိပ်, ပြည်, သွေး, ချွေး, အဆီခဲ, မျက်ရည်, ဆီကြည်, တံတွေး, နှပ်, အစေး, ကျင်ငယ်၊ တစ်ပါးလည်း ဖြစ်သော အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်သော မိမိကိုယ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ရေ, ရေ အပါအဝင် ဖြစ်သော စွဲယူ အပ်သော ရုပ်(သည် ရှိ၏)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤရုပ်ကို အတွင်း ဖြစ်သော ရေဓာတ် ဟု ဆိုရ၏။

အတွင်း ဖြစ်သော ရေဓာတ်သည် လည်းကောင်း၊ အပဖြစ်သော ရေဓာတ်သည် လည်းကောင်း ရေဓာတ် သာတည်း။

ထိုရေဓာတ်ကို "ဤရေဓာတ်သည် ငါပိုင် မဟုတ်၊ ဤရေဓာတ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤရေဓာတ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဤရေဓာတ်ကို အမှန်အတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုသင့်၏၊ ဤသို့ ဤရေဓာတ်ကို အမှန်အတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုမြင်လတ်သော် ရေဓာတ်၌ ငြီးငွေ့၏၊ ဏိတ်သည် ရေဓာတ်၌ တပ်ခြင်း ကင်း၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အပဖြစ်သော ရေဓာတ်သည် ပျက်စီး၏၊ ထိုရေဓာတ်သည် ရွာကိုလည်း မျှော၏၊ နိဂုံးကိုလည်း မျှော၏၊ ။ မြို့ကိုလည်း မျှော၏၊ ဇနပုဒ်ကိုလည်း မျှော၏၊ ဇနပုဒ်တစ်စိတ်ကိုလည်း မျှော၏၊ ထိုအခါသည် ရှိသည်သာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ ယူဇနာ တစ်ရာရှိသော ရေတို့သည်လည်း ကုန်ခန်း ကုန်၏၊ ယူဇနာ နှစ်ရာ ရှိသော ရေတို့သည်လည်း ကုန်ခန်း ကုန်၏၊ ယူဇနာ သုံးရာ ရှိသော ရေတို့

သည်လည်း ကုန်ခန်း ကုန်၏၊ ယူဇနာ လေးရာ ရှိသော ရေတို့သည်လည်း ကုန်ခန်း ကုန်၏၊ ယူဇနာ ငါးရာ ရှိသော ရေတို့သည်လည်း ကုန်ခန်း ကုန်၏၊ ယူဇနာ ခြောက်ရာ ရှိသော ရေတို့သည်လည်း ကုန်ခန်း ကုန်၏၊ ယူဇနာ ခုနစ်ရာ ရှိသော ရေတို့သည်လည်း ကုန်ခန်း ကုန်၏၊ ထိုအခါသည် ရှိသည် သာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ ထန်း ခုနစ်ဆင့် ရှိသော ရေသည်လည်း တည်၏၊ ထန်း ခြောက်ဆင့် ရှိသော ရေသည်လည်း တည်၏၊ ထန်း ငါးဆင့် ရှိသော ရေသည်လည်း တည်၏၊ ထန်း လေးဆင့် ရှိသော ရေသည်လည်း တည်၏၊ ထန်း သုံးဆင့် ရှိသော ရေသည်လည်း တည်၏၊ ထန်း နှစ်ဆင့် ရှိသော ရေသည်လည်း တည်၏၊ ထန်းပင်မျှ လောက်သော ရေသည်လည်း တည်၏၊ ထိုအခါ သည် ရှိသည် သာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ ခုနစ်သူ ရှိသော ရေသည်လည်း တည်၏၊ ခြောက်သူ ရှိသော ရေသည်လည်း တည်၏၊ ငါးသူ ရှိသော ရေသည်လည်း တည်၏၊ လေးသူ ရှိသော ရေသည် လည်း တည်၏၊ သုံးသူ ရှိသော ရေသည်လည်း တည်၏၊ နှစ်သူ ရှိသော ရေသည်လည်း တည်၏၊ တစ်သူမျှ လောက်သော ရေသည်လည်း တည်၏၊ ထိုအခါသည် ရှိသည် သာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ တစ်သူဝက်သော ရေသည်လည်း တည်၏၊ ခါးမျှ လောက် သော ရေသည်လည်း တည်၏၊ ဒူးဆစ်မျှ လောက်သော ရေသည်လည်း တည်၏၊ ခြေမျက်စိမျှ လောက်သော ရေသည်လည်း တည်၏၊ ထိုအခါသည် ရှိသည် သာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ လက်တစ်ဆစ် စွတ်ရုံမျှလည်း ရေသည် မရှိ၊ ထိုအခါသည် ရှိသည် သာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ထို(သို့ မရှိသော) ကြောင့်သာလျှင် ထိုမျှလောက် ကြီးသော အပဖြစ်သော ရေဓာတ်၏ မမြဲသည့် အဖြစ်သည် ထင်လတ္တံ့၊ ကုန်ခြင်း သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သည် ထင်လတ္တံ့၊ ပျက်ခြင်း သဘော ရှိသည်၏ အဖြစ်သည် ထင်လတ္တံ့၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော ရှိသည်၏ အဖြစ်သည် ထင်လတ္တံ့။ (အချိန်) အနည်းငယ်သာ တည်တံ့ခြင်း ရှိသည့် တဏှာက စွဲယူအပ်သော ဤကိုယ်ခန္ဓာအား “ငါဟု လည်းကောင်း၊ ငါပိုင်ဟု လည်းကောင်း၊ ငါဖြစ်၏” ဟု လည်းကောင်း အဘယ်မှာ စွဲယူသင့် မည်နည်း။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းအား ဤအတွင်း ဖြစ်သော ရေဓာတ်၌ (စွဲယူခြင်းသည်) မဖြစ်သည် သာတည်း။ပ။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားကို အောက်မေ့သော် ဤသို့ တရားတော်ကို အောက်မေ့သော် ဤသို့ သံဃာတော်ကို အောက်မေ့သော် ကုသိုလ်နှင့် စပ်သော လျစ်လျူ ရှုခြင်းသည် အကယ်၍ ကောင်းစွာ တည်အံ့၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုသို့ တည်ခြင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှသော အတိုင်း အရှည်ဖြင့်လည်း ရဟန်းသည် (အဆုံးအမကို) များစွာ လိုက်နာ၏။

၃၀၄။ ငါ့သျှင်တို့ အပူ အအေး (မီး) ဓာတ်သည် အဘယ်နည်း။ အပူ အအေး (မီး) ဓာတ်သည် အတွင်းဖြစ်သော အပူ အအေး (မီး) ဓာတ်သည်ရှိ၏၊ အပ ဖြစ်သော အပူ အအေး (မီး)ဓာတ်သည်ရှိ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အတွင်းဖြစ်သော အပူ အအေး (မီး) ဓာတ်သည် အဘယ်နည်း။ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်သော မိမိကိုယ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အပူ အအေး (မီး), အပူ အအေး (မီး) အပါအဝင် ဖြစ်သော စွဲယူ အပ်သော ရုပ်သည် ရှိ၏၊ ဤရုပ်သည် အဘယ်နည်း၊ အကြင် အပူ အအေး (မီး) ဓာတ်ဖြင့်လည်း ပြင်းစွာ ပူ၏။ အကြင် အပူ အအေး (မီး) ဓာတ်ဖြင့်လည်း ဆွေးမြေ့ ရင့်ကျက်၏၊ အကြင် အပူ အအေး (မီး) ဓာတ်ဖြင့်လည်း ထက်ဝန်းကျင် လောင်၏၊ အကြင် အပူ အအေး (မီး) ဓာတ်ဖြင့်လည်း စားအပ် သောက်အပ် ခဲအပ် လျက်အပ်သော အစာသည် ကောင်းစွာ ကျေကျက်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ တစ်ပါးလည်း ဖြစ်သော အမှတ်မရှိ (အလုံးစုံ) သော မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်သော မိမိ ကိုယ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အပူ အအေး

(မီး), အပူ အအေး (မီး) အပါအဝင် ဖြစ်သော စွဲယူအပ်သော ရုပ်သည် ရှိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤရုပ်ကို အတွင်း ဖြစ်သော အပူ အအေး (မီး) ဓာတ် ဟု ဆိုအပ်၏။

အတွင်းဖြစ်သော အပူ အအေး (မီး) ဓာတ်သည် လည်းကောင်း၊ အပ ဖြစ်သော အပူ အအေး (မီး) ဓာတ်သည် လည်းကောင်း အပူ အအေး (မီး) ဓာတ်သာတည်း။

ထိုအပူ အအေး (မီး) ဓာတ်ကို "ဤအပူ အအေး (မီး) ဓာတ်သည် ငါပိုင် မဟုတ်၊ ဤအပူ အအေး (မီး) ဓာတ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤအပူ အအေး (မီး) ဓာတ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဤသို့ အပူ အအေး (မီး) ဓာတ်ကို အမှန်အတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုသင့်၏၊ ဤသို့ ဤအပူ အအေး (မီး) ဓာတ်ကို အမှန်အတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုမြင်၍ အပူ အအေး (မီး) ဓာတ်၌ ငြီးငွေ့၏၊ စိတ်သည် အပူ အအေး (မီး) ဓာတ်၌ တပ်ခြင်း ကင်း၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင် အခါ၌ အပ ဖြစ်သော အပူ အအေး (မီး) ဓာတ်သည် ပျက်စီး၏၊ ၎င်းအပူ အအေး (မီး) ဓာတ်သည် ရွာကိုလည်း လောင်၏၊ နိဂုံးကိုလည်း လောင်၏၊ ။ မြို့ကိုလည်း လောင်၏၊ ဇနပုဒ်ကိုလည်း လောင်၏၊ ဇနပုဒ် တစ်စိတ်ကိုလည်း လောင်၏၊ ၎င်းအပူ အအေး (မီး) ဓာတ်သည် စိမ်းစိုသော အရာဝတ္ထုကို လည်းကောင်း၊ လမ်းခရီး (ကြီး) ကို လည်းကောင်း၊ ကျောက်တောင်ကို လည်းကောင်း၊ ရေကို လည်းကောင်း၊ မွေ့လျော်ဖွယ်ရာ မြေအဖို့ကို လည်းကောင်း အကြောင်းပြုကာ မီးစာ မရှိ၍ ငြိမ်း၏၊ ထိုအခါသည် ရှိသည် သာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ ကြက်တောင်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ သားရေမျှင်ဖြင့် လည်းကောင်း မီးကို ရှာမှီး ကုန်၏။ ထိုအခါသည် ရှိသည် သာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုသို့ ရှာမှီးရသောကြောင့် သာလျှင် ထိုမျှလောက် ကြီးသော အပဖြစ်သော အပူ အအေး (မီး) ဓာတ်၏ မမြဲသည့် အဖြစ်သည် ထင်လတ္တံ့၊ ကုန်ခြင်း သဘောရှိသည့် အဖြစ်သည် ထင်လတ္တံ့၊ ပျက်ခြင်း သဘောရှိသည့် အဖြစ်သည် ထင်လတ္တံ့၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသည့် အဖြစ်သည် ထင်လတ္တံ့။ (အချိန်) အနည်းငယ်သာ တည်တံ့ခြင်း ရှိသည့် တဏှာသည် စွဲယူအပ်သော ဤကိုယ်ခန္ဓာအား "ငါဟု လည်းကောင်း၊ ငါပိုင်ဟု လည်းကောင်း၊ ငါ ဖြစ်၏" ဟု လည်းကောင်း အဘယ်မှာ စွဲယူ သင့်မည်နည်း။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းအား ဤအတွင်း ဖြစ်သော အပူ အအေး (မီး) ဓာတ်၌ စွဲယူခြင်းသည် မဖြစ်သည် သာတည်း။ပ။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားကို အောက်မေ့သော် ဤသို့ တရားတော်ကို အောက်မေ့သော် ဤသို့ သံဃာတော်ကို အောက်မေ့သော် ကုသိုလ်နှင့် စပ်သော လျစ်လျူ ရှုခြင်းသည် အကယ်၍ ကောင်းစွာ တည်အံ့၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုသို့ တည်ခြင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှသော အတိုင်း အရှည်ဖြင့်လည်း ရဟန်းသည် (အဆုံး အမကို) များစွာ လိုက်နာ၏။

၃ဝ၅။ ငါ့သျှင်တို့ လေဓာတ်သည် အဘယ်နည်း။ လေဓာတ်သည် အတွင်း ဖြစ်သော လေဓာတ် သည် ရှိ၏၊ အပ ဖြစ်သော လေဓာတ်သည် ရှိ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အတွင်း ဖြစ်သော လေဓာတ်သည် အဘယ်နည်း။ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်သော မိမိကိုယ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော လေ, လေအပါအဝင် ဖြစ်သော စွဲယူအပ်သော ရုပ်သည် ရှိ၏။ ဤရုပ်သည် အဘယ်နည်း၊ အထက်သို့ တက်သော လေ၊ အောက်သို့ သက်သော လေ၊ ဝမ်း၌ တည်သော လေ၊ အူ အတွင်း၌ တည်သော လေ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့သို့ အစဉ်လျှောက်သော လေ၊ ဝင်သက် ထွက်သက် လေ၊ ဤလေတို့တည်း။ တစ်ပါးလည်း ဖြစ်သော အမှတ်မရှိ (အလုံးစုံ) သော မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်သော မိမိကိုယ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော လေ, လေအပါအဝင် ဖြစ်သော စွဲယူ အပ်သော ရုပ်သည် ရှိ၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤရုပ်ကို အတွင်း ဖြစ်သော လေဓာတ် ဟု ဆိုအပ်၏။

အတွင်း ဖြစ်သော လေဓာတ်သည် လည်းကောင်း အပ ဖြစ်သော လေဓာတ်သည် လည်းကောင်း လေဓာတ် သာတည်း။

ထိုလေဓာတ်ကို "ဤလေဓာတ်သည် ငါပိုင် မဟုတ်၊ ဤလေဓာတ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤလေဓာတ်သည် ငါ့ကိုယ် "အတ္တ" မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဤလေဓာတ်ကို အမှန်အတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုသင့်၏၊ ဤသို့ ဤလေဓာတ်ကို အမှန်အတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုမြင် လတ်သော် လေဓာတ်၌ ငြီးငွေ့၏၊ စိတ်သည် လေဓာတ်၌ တပ်ခြင်း ကင်း၏။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ အပ ဖြစ်သော လေဓာတ်သည် ပျက်စီး၏၊ ထိုလေဓာတ်သည် ရွာကိုလည်း တိုက်လွင့်၏၊ နိဂုံးကိုလည်း တိုက်လွင့်၏။ မြို့ကိုလည်း တိုက်လွင့်၏၊ ဇနပုဒ်ကိုလည်း တိုက်လွင့်၏၊ ဇနပုဒ် တစ်စိတ်ကိုလည်း တိုက်လွင့်၏၊ ထိုအခါသည် ရှိသည် သာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ၌ နွေဥတုတို့၏ နောက်ဆုံးလ၌ ထန်းရွက် ယပ်ဝန်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ မီးခပ် ယပ်ဖြင့် လည်းကောင်း လေကို ရှာကုန်၏။ ရေစီးကျရာ တံစက်မြိတ်၌လည်း မြက်သက်ငယ်တို့သည် မလှုပ်ရှားကုန်။ ထိုအခါသည် ရှိသည် သာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ ထို (သို့ဖြစ်သော) ကြောင့် သာလျှင် ထိုမျှလောက် ကြီးသော အပဖြစ်သော လေဓာတ်၏ မမြဲသည့် အဖြစ်သည် ထင်လတ္တံ့၊ ကုန်ခြင်း သဘောရှိသည့် အဖြစ်သည် ထင်လတ္တံ့၊ ပျက်စီးခြင်း သဘောရှိသည့် အဖြစ်သည် ထင်လတ္တံ့၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသည့် အဖြစ်သည် ထင်လတ္တံ့။ (အချိန်) အနည်းငယ်သာ တည်တန့်ခြင်း ရှိသည့် တဏှာသည် စွဲယူအပ်သော ဤကိုယ်ခန္ဓာအား "ငါဟု လည်းကောင်း၊ ငါပိုင်ဟု လည်းကောင်း၊ ငါဖြစ်၏" ဟု လည်းကောင်း အဘယ်မှာ စွဲယူသင့် မည်နည်း။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းအား ဤအတွင်း ဖြစ်သော လေဓာတ်၌ စွဲယူခြင်းသည် မဖြစ်သည် သာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကယ်၍ ထိုရဟန်းကို သူတစ်ပါးတို့က အကယ်၍ ဆဲရေးကုန် ငြားအံ့၊ ရေရွတ်ကုန်ငြားအံ့၊ ခြုတ်ခြယ်ကုန် ငြားအံ့၊ ညှဉ်းဆဲကုန် ငြားအံ့။ ထိုရဟန်းသည် ငါ့အား နား၌ ပေါင်းဆုံ တွေ့ထိခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဤဆင်းရဲ ခံစားခြင်းသည် ဖြစ်သည် သာတည်း၊ ထိုဆင်းရဲ ခံစားခြင်း သည်လည်း စွဲ၍ ဖြစ်၏၊ မစွဲဘဲ မဖြစ်၊ အဘယ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သနည်း၊ တွေ့ထိခြင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်၏။ ထိုတွေ့ထိခြင်းသည်လည်း အမြဲမရှိ ဟု ရှုမြင်၏။ ခံစားခြင်းသည် အမြဲမရှိ ဟု ရှုမြင်၏။ မှတ်သားခြင်းသည် အမြဲမရှိ ဟု ရှုမြင်၏။ ပြုပြင် စီရင်မှုတို့သည် အမြဲမရှိကုန် ဟု ရှုမြင်၏၊ အထူးသိမှု စိတ်သည် အမြဲမရှိ ဟု ရှုမြင်၏။ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ဓာတ်အာရုံ၌ သာလျှင် သက်ဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ ကောင်းစွာ တည်၏၊ ဆုံးဖြတ်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းကို သူတစ်ပါးတို့က အနိဋ္ဌာရုံ ဖြစ်သော မနှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်သော နှလုံးကို မပွါးများ စေတတ်သော လက်အတွေ့အထိ ခဲအတွေ့အထိ တုတ်အတွေ့အထိ ဓားလက်နက် အတွေ့အထိတို့ဖြင့် အကယ်၍ လုံ့လ ပြုကုန်အံ့။ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ "ဤကိုယ်သည် လက်အတွေ့အထိ များဖြစ်ရာ ခဲအတွေ့အထိ များဖြစ်ရာ တုတ်အတွေ့အထိများ ဖြစ်ရာ ဓား လက်နက်အတွေ့အထိ များဖြစ်ရာ သဘော ရှိ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် လွှ ဥပမာ ရှိသော အဆုံးအမ၌ 'ရဟန်းတို့ လူသတ် ခိုးသူတို့သည် နှစ်ဖက်ရိုးရှိသော လွှဖြင့် အင်္ဂါကြီးငယ်တို့ကို အကယ်၍လည်း တိုက်ဖြတ်ကုန် ငြားအံ့၊ ထိုသို့ တိုက်ဖြတ်ရာ၌လည်း အကြင် သူသည် စိတ်ပြစ်မှား ငြားအံ့၊ ထိုသူသည် ထိုစိတ် ပြစ်မှားခြင်းဖြင့် ငါ၏ အဆုံးအမကို ပြုကျင့်သူ မဟုတ်' ဟူသော စကားကို ဟောထားတော် မူ၏။ ငါသည် တွန့်တို ဆုတ်နစ်ခြင်း မရှိသော လုံ့လကို အားထုတ်အံ့၊ ငါ့မှာ မမေ့ ပျောက်နိုင်သော သတိသည် ရှေးရှု ထင်လာ၏၊ ငါ၏ ကိုယ်ခန္ဓာသည် ပူပန်ခြင်း မရှိ ငြိမ်းအေး၏၊ ငါ၏ စိတ်သည် တစ်ခုတည်းသော အာရုံဟူသော အဖို့အစု ရှိသည် ဖြစ်၍ ကောင်းစွာ တည်ငြိမ်၏။ ယခု ဤကိုယ်၌ လက်အတွေ့အထိတို့ သည်လည်း ဖြစ်မူ ဖြစ်ကုန်စေ, ခဲအတွေ့အထိတို့သည်လည်း ဖြစ်မူ ဖြစ်ကုန်စေ, တုတ်အတွေ့အထိတို့ သည်လည်း ဖြစ်မူ ဖြစ်ကုန်စေ, ဓား လက်နက် အတွေ့အထိ တို့သည်

လည်း ဖြစ်မူ ဖြစ်ကုန်စေ မြတ်စွာဘုရားတို့၏ ဤအဆုံးအမကို လိုက်နာ ပြုသင့်သည် သာတည်း" ဟု (ဤသို့ အပြားအားဖြင့် သိ၏)။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားကို အောက်မေ့လျက် ဤသို့ တရားတော်ကို အောက်မေ့လျက် ဤသို့ သံဃာတော်ကို အောက်မေ့လျက် ကုသိုလ်နှင့် စပ်သော လျစ်လျူ ရှုခြင်းသည် အကယ်၍ ကောင်းစွာ မတည်အံ့။ ထိုရဟန်းသည် ထို (သို့မတည်ခြင်း) ကြောင့် "ငါသည် ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားကို အောက်မေ့လျက် ဤသို့ တရားတော်ကို အောက်မေ့လျက် ဤသို့ သံဃာတော်ကို အောက်မေ့လျက် ကုသိုလ်နှင့် စပ်သော လျစ်လျူ ရှုခြင်းသည် ကောင်းစွာ မတည်၊ ငါ့မှာ အရမတော်လေစွ တကား၊ ငါ့မှာ အရတော်သည် မဟုတ်လေစွ တကား၊ ငါသည် မကောင်းသဖြင့် ရလေစွ တကား၊ ငါသည် ကောင်းစွာရသည် မဟုတ်လေစွ တကား" ဟု ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ငါ့သျှင်သို့ ချွေးမသည် ယောက္ခမကို မြင်၍ ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့ ဤအတူ ပင်လျှင် ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားကို အောက်မေ့လျက် ဤသို့ တရားတော်ကို အောက်မေ့လျက် ဤသို့ သံဃာတော်ကို အောက်မေ့လျက် ကုသိုလ်နှင့် စပ်သော လျစ်လျူ ရှုခြင်းသည် အကယ်၍ ကောင်းစွာ မတည်အံ့။ ထိုရဟန်းသည် ထို (သို့မတည်ခြင်း) ကြောင့် "ငါသည် ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားကို အောက်မေ့လျက် ဤသို့ တရားတော်ကို အောက်မေ့လျက် ဤသို့ သံဃာတော်ကို အောက်မေ့လျက် ကုသိုလ်နှင့် စပ်သော လျစ်လျူ ရှုခြင်းသည် ကောင်းစွာ မတည်၊ ငါ့မှာ အရမတော်လေစွ တကား၊ ငါ့မှာ အရတော်သည် မဟုတ်လေစွ တကား၊ ငါသည် မကောင်းသဖြင့် ရလေစွ တကား၊ ငါသည် ကောင်းစွာ ရသည် မဟုတ်လေစွ တကား" ဟု ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားကို အောက်မေ့သော် ဤသို့ တရားတော်ကို အောက်မေ့သော် ဤသို့ သံဃာတော်ကို အောက်မေ့သော် ကုသိုလ်နှင့် စပ်သော လျစ်လျူ ရှုခြင်းသည် ကောင်းစွာ တည်အံ့၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုသို့ တည်ခြင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှသော အတိုင်း အရှည်ဖြင့်လည်း ရဟန်းသည် (အဆုံးအမကို) များစွာ လိုက်နာ၏။

၃၀၆။ ငါ့သျှင်တို့ ဥပမာသော်ကား သစ်သားကို လည်းကောင်း၊ နွယ်ကို လည်းကောင်း၊ သက်ငယ်ကို လည်းကောင်း၊ မြေညက်ကို လည်းကောင်း စွဲ၍ ဝိုင်းရံထားသော ဟင်းလင်းပြင်သည် အိမ်ဟူ၍ သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့ ဤအတူပင်လျှင် အရိုးကို လည်းကောင်း၊ အကြောကို လည်းကောင်း၊ အသားကို လည်းကောင်း၊ အရေကို လည်းကောင်း စွဲ၍ ဝိုင်းရံထားသော ဟင်းလင်းပြင်သည် ရုပ် ဟူ၍ သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ငါ့သျှင်တို့ အတွင်းဖြစ်သော မျက်စိ အကြည်ရုပ်သည်လည်း မပျက်စီး၊ အပဖြစ်သော အဆင်း ရုပ်သည်လည်း ထင်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ ထိုအာရုံကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဆင်ခြင်ခြင်းသည်လည်းး မဖြစ်။ ထိုမျှလောက် ထိုအာရုံကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အထူးသိမှု (စက္ခုဝိညာဏ်) စိတ်အစု၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ် လာခြင်းသည် မရှိသည် သာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အတွင်း ဖြစ်သော မျက်စိ အကြည်ရုပ်သည်လည်း မပျက်စီး၊ အပ ဖြစ်သော အဆင်း ရုပ်သည်လည်း ထင်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ထိုအာရုံကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဆင်ခြင်ခြင်းသည်ကား မဖြစ်။ ထိုမျှလောက် ထိုအာရုံကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အထူးသိမှု (စက္ခုဝိညာဏ်) စိတ်အစု၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ် လာခြင်းသည် မရှိသည် သာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ အတွင်း ဖြစ်သော မျက်စိ အကြည်ရုပ်သည်လည်း မပျက်စီး၊ အပ ဖြစ်ကုန် သော အဆင်း ရုပ်တို့သည်လည်း ထင်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ထိုအာရုံကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဆင်ခြင်ခြင်း သည်လည်း ဖြစ်၏။ ဤသို့ ဖြစ်သည် ရှိသော် ထိုအာရုံကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အထူးသိမှု (စက္ခုဝိညာဏ်) စိတ်အစု၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ရှိ၏။

ထိုစက္ခုဝိညာဏ်စိတ် ဖြစ်ခိုက် ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရုပ်သည် ရုပ်ဟု စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာ၌ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုစက္ခုဝိညာဏ်စိတ် ဖြစ်ခိုက် ပုဂ္ဂိုလ်၏ ခံစားခြင်းသည် ခံစားခြင်း ဟု စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာ၌ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ထိုစက္ခုဝိညာဏ်စိတ် ဖြစ်ခိုက် ပုဂ္ဂိုလ်၏ မှတ်သားခြင်းသည် မှတ်သားခြင်း ဟု စွဲယူ အပ်သော ခန္ဓာ၌ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုစက္ခုဝိညာဏ်စိတ် ဖြစ်ခိုက် ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပြုပြင် စီရင်မှုတို့သည် ပြုပြင်စီရင်မှု ဟု စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာ၌ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ထိုစက္ခုဝိညာဏ် စိတ် ဖြစ်ခိုက် ပုဂ္ဂိုလ်၏ အထူးသိမှုသည် အထူးသိမှု စိတ် ဟု စွဲယူ အပ်သော ခန္ဓာ၌ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့သိ၏- "ဤစွဲယူအပ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ဤသို့ ပေါင်းယူခြင်း စုရုံးခြင်း အညီအမျှ ဖြစ်ခြင်းသည် ဖြစ်သတတ်၊ မြတ်စွာဘုရားသည် 'စွဲ၍ ဖြစ်ရာအကြောင်းကို မြင်သော သူသည် အကျိုးတရားကို မြင်၏၊ အကျိုးတရားကို မြင်သော သူသည် စွဲ၍ ဖြစ်ရာ အကြောင်းကို မြင်၏' ဟု ဤစကားကို ဟောထားတော်မူသည် သာတည်း။ ဤစွဲယူအပ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့သည် စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ် လာသော အကျိုးတရားတို့ သာတည်း။ ဤစွဲယူအပ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ လိုချင်မှု တွယ်တာမှု တပ်စွန်းမှု သက်ဝင် စွဲယူမှုတို့သည် ဒုက္ခ ဖြစ်ကြောင်းတည်း။ ဤစွဲယူအပ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ လိုချင တပ်စွန်းမှုကို ဖျောက်ခြင်း လိုချင် တပ်စွန်းမှုကို ပယ်ခြင်းသည် ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာတည်း" ဟု (သိ၏)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှလောက် အတိုင်းအရှည် ဖြင့်လည်း ရဟန်းသည် အဆုံးအမကို များစွာလိုက်နာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အတွင်း ဖြစ်သော နား အကြည် ရုပ်သည်လည်း မပျက်စီး။ပ။ နှာခေါင်း အကြည် ရုပ်သည်လည်း မပျက်စီး။ လျှာ အကြည်ရုပ်သည်လည်း မပျက်စီး။ ကိုယ် အကြည်ရုပ်သည်လည်း မပျက်စီး။ပ။ ဘဝင် စိတ်သည်လည်း မပျက်စီး၊ အပ ဖြစ်ကုန်သော သဘာဝ ဓမ္မတို့သည်လည်း ထင်ခြင်း သို့ မရောက်ကုန်၊ ထိုအာရုံကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဆင်ခြင်ခြင်းသည်လည်း မဖြစ်၊ ထိုမျှလောက် ထိုအာရုံကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အထူးသိမှု (မနောဝိညာဏ်) စိတ်အစု၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ် လာခြင်းသည် မရှိသည် သာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အတွင်းဖြစ်သော ဘဝင် စိတ်သည်လည်း မပျက်စီး၊ အပ ဖြစ်သော သဘာဝ ဓမ္မတို့သည် လည်း ထင်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ထိုအာရုံကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဆင်ခြင်ခြင်းသည်ကား မဖြစ်။ ထိုမျှလောက် ထိုအာရုံကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အထူးသိမှု (မနောဝိညာဏ်) စိတ်အစု၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာ ခြင်းသည် မရှိသည် သာတည်း။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်အခါ အတွင်း ဖြစ်သော ဘဝင် စိတ်သည်လည်း မပျက်စီး၊ အပ ဖြစ်သော သဘာဝဓမ္မတို့သည်လည်း ထင်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ထိုအာရုံကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဆင်ခြင်ခြင်းသည် လည်း ဖြစ်၏။ ဤသို့ ဖြစ်သည် ရှိသော် ထိုအာရုံကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အထူးသိမှု (မနောဝိညာဏ်) စိတ်အစု၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ရှိ၏။ ထိုမနောဝိညာဏ်စိတ် ဖြစ်ခိုက် ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရုပ်သည် ရုပ်ဟု စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာ၌ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုမနောဝိညာဏ်စိတ် ဖြစ်ခိုက် ပုဂ္ဂိုလ်၏ ခံစားခြင်းသည် ခံစားခြင်း ဟု စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာ၌ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုမနောဝိညာဏ်စိတ် ဖြစ်ခိုက် ပုဂ္ဂိုလ်၏ မှတ်သားခြင်းသည် မှတ်သားခြင်း ဟု စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာ၌ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုမနောဝိညာဏ်စိတ် ဖြစ်ခိုက် ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပြုစီရင်မှုတို့သည် ပြုစီရင်မှု ဟု စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာ၌ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ထိုမနောဝိညာဏ်စိတ် ဖြစ်ခိုက် ပုဂ္ဂိုလ်၏ အထူးသိမှု စိတ်သည် အထူးသိမှု စိတ် ဟု စွဲယူအပ်သော ခန္ဓာ၌ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ သိ၏- "ဤစွဲယူအပ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ဤသို့ ပေါင်းယူခြင်း စုရုံးခြင်း အညီအမျှ ဖြစ်ခြင်းသည် ဖြစ်သတတ်၊ မြတ်စွာဘုရားသည် 'စွဲယူ၍ ဖြစ်ရာ အကြောင်းကို မြင်သော သူသည် အကျိုးတရားကို မြင်၏၊ အကျိုးတရားကို မြင်သော သူသည် စွဲ၍ ဖြစ်ရာ အကြောင်းကို မြင်၏' ဟု ဤစကားကို ဟောထားတော်မူသည် သာတည်း။ ဤစွဲယူ အပ်ကုန်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့သည် စွဲ၍

ဖြစ်ပေါ်လာသော အကျိုးတရားတို့ သာတည်း။ ဤစွဲယူအပ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ လိုချင်မှု တွယ်တာမှု တပ်စွန်းမှု သက်ဝင် စွဲယူမှုတို့သည် ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းတည်း။ ဤစွဲ ယူအပ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ လိုချင် တပ်စွန်းမှုကို ဖျောက်ခြင်း လိုချင် တပ်စွန်းမှုကို ပယ်ခြင်းသည် ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာတည်း" ဟု (သိ၏)။ ငါ့သျှင်တို့ ဤမျှသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့်လည်း ရဟန်းသည် အဆုံးအမကို များစွာ လိုက်နာ၏ ဟု အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤတရားကို ဟောကြား၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာ၏ တရားကို နှစ်လိုကုန်သည် ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူလေကုန် သတည်း။

ရှစ်ခုမြောက် မဟာဟတ္ထိပဒေါပမသုတ်ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၃ - ဩပမ္မဝဂ် ===

၉ - မဟာသာရောပမသုတ်

၃၀၇။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေဝဒတ် သင်းခွဲ ထွက်သွား၍ မကြာမြင့်မီ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေဝဒတ်ကို အကြောင်းပြု၍ ရဟန်းတို့ကို ဤသို့မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော အမျိုးသားသည် "(ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့က လွှမ်းမိုး ဖိစီးထားသောကြောင့် ဆင်းရဲဒုက္ခ အတွင်းသို့ သက်ဝင် လျှောကျလျက် ဆင်းရဲ အနှိပ်စက် ခံနေရ၏။ ချမ်းသာ မဖက်သော ဤဆင်းရဲ အစုကို ကုန်ဆုံးအောင် ပြုလုပ်ဖို့ရန် ထင်ရှား ဖြစ်ကောင်း တန်ရာ၏" ဟု ယုံကြည်ခြင်း 'သဒ္ဓါ' ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွာ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြု၏။ ထိုသူသည် ဤကဲ့သို့ ရဟန်း ပြုပြီးနောက် လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောကို ဖြစ်စေ ပြန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် စိတ်တိုင်းကျ ဖြစ်၍ အကြံအစည် ပြည့်စုံသူ လည်း ဖြစ်၏။

ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် "ငါသည် လာဘ်သပ်ပကာ အကျော် အစောရှိသူ ဖြစ်၏၊ ငါမှ တစ်ပါးသော အခြား ရဟန်းတို့သည်ကား မထင်ရှားကုန်၊ တန်ခိုး အာနုဘော် နည်းကုန်၏" ဟု မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင်၍ သူတစ်ပါးကို နှိမ့်ချ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ မေ့လျော့သည် ရှိသော် ဆင်းရဲစွာ နေရ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးသော ယောက်ျားသည် အနှစ်ရှာ လှည့်လည်သော် အနှစ်ပြည့်၍ တည်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကို လွန်၍သာလျှင်, အကာကို လွန်၍ သာလျှင်, အခွံကို လွန်၍ သာလျှင်, အပွေးကို လွန်၍ သာလျှင် အခက် အရွက်ကို ဖြတ်ယူ၍ အနှစ် ဟု ထင်မှတ်လျက် ဖဲခွါသွားရာ၏။ ထိုယောက်ျားကို မျက်စိ အမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည် မြင်၍ ဤသို့

ပြောဆိုရာ၏၊ “ဤအသျှင် ယောက်ျားသည် စင်စစ် အနှစ်ကို မသိ၊ အကာကို မသိ၊ အခွံကို မသိ၊ အပွေးကို မသိ၊ အခက် အရွက်ကို မသိ၊ ထိုသို့ မသိသောကြောင့် သာလျှင် အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးသော ဤအသျှင် ယောက်ျားသည် အနှစ်ရှာ လှည့်လည်သော် အနှစ်ပြည့်၍ တည်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကို လွန်၍ သာလျှင်, အကာကို လွန်၍ သာလျှင်, အခွံကို လွန်၍ သာလျှင်, အပွေးကို လွန်၍ သာလျှင် အခက်အရွက်ကို ဖြတ်ယူ၍ အနှစ် ဟု ထင်မှတ်လျက် ဖဲခွါသွား၏။ ထိုယောက်ျားသည် အနှစ်ဖြင့် ပြုလုပ်ရမည့် အကျိုးကိုလည်း မခံစားရ လတ္တံ့.” ဟု (ပြောဆိုရာ၏)။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ ပင်လျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော အမျိုးသားသည် “(ပဋိသန္ဓေ တည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့က လွှမ်းမိုး ဖိစီးထား သောကြောင့် ဆင်းရဲ ဒုက္ခ အတွင်းသို့ သက်ဝင် လျှောကျ လျက် ဆင်းရဲ အနှိပ်စက် ခံနေရ၏။ ချမ်းသာ မဖက်သော ဤဆင်းရဲ အစုကို ကုန်ဆုံးအောင် ပြုလုပ်ဖို့ရန် ထင်ရှား ဖြစ်ကောင်း တန်ရာ၏” ဟု ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါ’ ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြု၏။ ထိုသူသည် ဤကဲ့သို့ ရဟန်း ပြုပြီးနောက် လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောကို ဖြစ်စေ ပြန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော် အစောဖြင့် စိတ်တိုင်းကျ ဖြစ်၍ အကြံအစည် ပြည့်စုံသူလည်း ဖြစ်၏။

ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် “ငါသည် လာဘ်သပ်ပကာ အကျော် အစော ရှိသူ ဖြစ်၏၊ ငါမှ တစ်ပါးသော အခြား ရဟန်းတို့သည်ကား မထင်ရှားကုန်၊ တန်ခိုး အာနုဘော် နည်းကုန်၏” ဟု မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင်၍ သူတစ်ပါးကို နှိမ့်ချ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ မေ့လျော့သည် ရှိသော် ဆင်းရဲစွာ နေရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို သာသနာတော်၏ အခက် အရွက်ကို ယူသူဟု ဆိုရ၏။ ထို (လာဘ်စသည်) ဖြင့်လည်း ကိစ္စပြီးပြီ ဟု ကျေနပ် နေခြင်းသို့ ရောက်၏။

၃၀၈။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော အမျိုးသားသည် “(ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့က လွှမ်းမိုး ဖိစီးထားသောကြောင့် ဆင်းရဲ ဒုက္ခအတွင်းသို့ သက်ဝင် လျှောကျလျက် ဆင်းရဲ အနှိပ်စက်ခံ နေရ၏။ ချမ်းသာ မဖက်သော ဤဆင်းရဲ အစုကို ကုန်ဆုံးအောင် ပြုလုပ်ဖို့ရန် ထင်ရှား ဖြစ်ကောင်း တန်ရာ၏” ဟု ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါ’ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွာ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြု၏။ ထိုသူသည် ဤကဲ့သို့ ရဟန်း ပြုပြီးနောက် လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောကို ဖြစ်စေ ပြန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် စိတ်တိုင်း မကျသဖြင့် အကြံအစည် မပြည့်စုံသူ ဖြစ်ခဲ့၏။

ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင် မူ၍ သူတစ်ပါးကိုလည်း မနှိမ့်ချပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ပေ၊ မမေ့လျော့သည် ရှိသော် အကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် စိတ်တိုင်းကျ ဖြစ်၍ အကြံအစည် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် “ငါသည် အကျင့် သီလရှိသူ ကောင်းမြတ်သော တရားရှိသူ ဖြစ်၏၊ ငါမှ တစ်ပါးသော အခြား ရဟန်းတို့သည်ကား အကျင့် သီလ မရှိသူ ယုတ်ညံ့သော တရားရှိသူ ဖြစ်ကုန်၏” ဟု မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင်၍ သူတစ်ပါးကို နှိမ့်ချ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ မေ့လျော့သည် ရှိသော် ဆင်းရဲစွာ နေရ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးသော ယောက်ျားသည် အနှစ်ရှာ လှည့်လည်သော် အနှစ်ပြည့်၍ တည်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကို လွန်၍ သာလျှင်, အကာကို လွန်၍ သာလျှင်,အခွံကို လွန်၍ သာလျှင်, အပွေးကို ဖြတ်ယူ၍ အနှစ်ဟု ထင်မှတ်လျက် ဖဲခွါသွားရာ၏။

ထိုယောက်ျားကို မျက်စိ အမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည် မြင်၍ ဤသို့ ပြောဆိုရာ၏၊ "စင်စစ် ဤအသျှင် ယောက်ျားသည် အနှစ်ကို မသိ၊ အကာကို မသိ၊ အခွံကို မသိ၊ အပွေးကို မသိ၊ အခက် အရွက်ကို မသိ၊ ထိုသို့ မသိသောကြောင့် သာလျှင် အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးသော ဤအသျှင် ယောက်ျားသည် အနှစ်ရှာ လှည့်လည်သော် အနှစ်ပြည့်၍ တည်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကို လွန်၍ သာလျှင်၊ အကာကို လွန်၍ သာလျှင်၊ အခွံကို လွန်၍ သာလျှင် အပွေးကို ဖြတ်ယူ၍ အနှစ် ဟု ထင်မှတ်လျက် ဖဲခွါသွား၏။ ထိုယောက်ျားသည် အနှစ်ဖြင့် ပြုလုပ်ရမည့် အကျိုးကိုလည်း မခံစားရ လတ္တံ့" ဟု (ပြောဆိုရာ၏)။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်လျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော အမျိုးသားသည် "(ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့က လွှမ်းမိုး ဖိစီးထား သောကြောင့် ဆင်းရဲ ဒုက္ခအတွင်းသို့ သက်ဝင် လျှောကျလျက် ဆင်းရဲ အနှိပ်စက် ခံနေရ၏။ ချမ်းသာ မဖက်သော ဤဆင်းရဲ အစုကို ကုန်ဆုံးအောင် ပြုလုပ်ဖို့ရန် ထင်ရှား ဖြစ်ကောင်း တန်ရာ၏" ဟု ယုံကြည်ခြင်း 'သဒ္ဓါ'ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြု၏။ ထိုသူသည် ဤကဲ့သို့ ရဟန်း ပြုပြီးနောက် လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောကို ဖြစ်စေ ပြန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် စိတ်တိုင်း မကျသဖြင့် အကြံအစည် မပြည့်စုံသူ ဖြစ်ခဲ့၏။

ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင် မူ၍ သူတစ်ပါးကို လည်း မနှိမ့်ချပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ပေ၊ မမေ့လျော့သည် ရှိသော် အကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် စိတ်တိုင်းကျ ဖြစ်၍ အကြံအစည် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် "ငါသည် အကျင့် သီလရှိသူ ကောင်းသော တရားရှိသူ ဖြစ်၏၊ ငါမှ တစ်ပါးသော အခြား ရဟန်းတို့သည်ကား အကျင့် သီလ မရှိကုန်၊ ယုတ်ညံ့သော တရားရှိသူ ဖြစ်ကုန်၏" ဟု မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင်၍ သူတစ်ပါးကို နှိမ့်ချ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ မေ့လျော့သည် ရှိသော် ဆင်းရဲစွာ နေရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို သာသနာတော်၏ အပွေးကို ယူ၏ ဟု ဆိုရ၏။ ထို(အကျင့် သီလ) ဖြင့်လည်း ကိစ္စပြီးပြီ ဟု ကျေနပ် နေခြင်းသို့ ရောက်၏။

၃၀၉။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော အမျိုးသားသည် "(ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွား ခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း တို့က လွှမ်းမိုး ဖိစီးထား သောကြောင့် ဆင်းရဲ ဒုက္ခတွင်းသို့ သက်ဝင် လျှောကျလျက် ဆင်းရဲ အနှိပ်စက် ခံနေရ၏။ ချမ်းသာ မဖက်သော ဤဆင်းရဲ အစုကို ကုန်ဆုံးအောင် ပြုလုပ်ဖို့ရန် ထင်ရှား ဖြစ်ကောင်း တန်ရာ၏" ဟု ယုံကြည်ခြင်း 'သဒ္ဓါ' ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြု၏။ ထိုသူ သည် ဤကဲ့သို့ ရဟန်း ပြုပြီးနောက် လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောကို ဖြစ်စေ ပြန်၏။ ထိုရဟန်း သည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် စိတ်တိုင်း မကျသဖြင့် အကြံအစည် မပြည့်စုံသူ ဖြစ်ခဲ့၏။

ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင် မူ၍ သူတစ်ပါးကို လည်း မနှိမ့်ချပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ပေ၊ မမေ့လျော့သည် ရှိသော် အကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် စိတ်တိုင်းကျ ဖြစ်၍ အကြံအစည် ပြည့်စုံသူကား မဟုတ်ပေ။

ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင် မူ၍ သူတစ်ပါးကိုလည်း မနှိမ့်ချပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ပေ၊

မမေ့လျော့သည် ရှိသော် တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် စိတ်တိုင်းကျ ဖြစ်၍ အကြံအစည် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်ခဲ့၏။

ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် "ငါသည် တည်ကြည်ခြင်း ရှိသူ ဖြစ်၏၊ အာရုံ တစ်ခုတည်း၌ တည်တံ့သော စိတ်ရှိသူ ဖြစ်၏၊ ငါမှ တစ်ပါးသော အခြား ရဟန်းတို့သည်ကား တည်ကြည်ခြင်း မရှိကုန်၊ တုန်လှုပ် ပျံ့လွင့်သောစိတ် ရှိကုန်၏" ဟု မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင်၍ သူတစ်ပါးကို နှိမ့်ချ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်း သို့ ရောက်၏။ မေ့လျော့သည် ရှိသော် ဆင်းရဲစွာ နေရ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးသော ယောကျ်ားသည် အနှစ်ရှာ လှည့်လည်သော် အနှစ်ပြည့်၍ တည်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကို လွန်၍ သာလျှင်, အကာကို လွန်၍ သာလျှင် အခွံကို ဖြတ်ယူ၍ အနှစ် ဟု ထင်မှတ်လျက် ဖဲခွါသွားရာ၏။ ထိုယောကျ်ားကို မျက်စိအမြင် ရှိသော ယောကျ်ားသည် မြင်၍ ဤသို့ ပြောဆိုရာ၏၊ "ဤအသျှင် ယောကျ်ားသည် စင်စစ် အနှစ်ကို မသိ၊ အကာကို မသိ၊ အခွံကို မသိ၊ အပွေးကို မသိ၊ အခက် အရွက်ကို မသိ၊ ထိုသို့ မသိသောကြောင့် သာလျှင် အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးသော ဤအသျှင် ယောကျ်ားသည် အနှစ်ရှာ လှည့်လည်သော် အနှစ်ပြည့်၍ တည်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကို လွန်၍ သာလျှင်, အကာကို လွန်၍ သာလျှင် အခွံကို ဖြတ်ယူ၍ အနှစ် ဟု ထင်မှတ်လျက် ဖဲခွာသွား၏။ ထိုယောကျ်ားသည် အနှစ်ဖြင့် ပြုလုပ်ရမည့် အကျိုးကိုလည်း မခံစားရ လတ္တံ့." ဟု (ပြောဆို ရာ၏)။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ ပင်လျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော အမျိုးသားသည် "(ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း တို့က လွှမ်းမိုး ဖိစီးထား သောကြောင့် ဆင်းရဲ ဒုက္ခတွင်းသို့ သက်ဝင် လျှောကျလျက် ဆင်းရဲ အနှိပ်စက် ခံနေရ၏။ ချမ်းသာ မဖက်သော ဤဆင်းရဲ အစုကို ကုန်ဆုံးအောင် ပြုလုပ်ဖို့ရန် ထင်ရှား ဖြစ်ကောင်း တန်ရာ၏" ဟု ယုံကြည်ခြင်း 'သဒ္ဓါ'ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြု၏။ ထိုသူသည် ဤကဲ့သို့ ရဟန်း ပြုပြီးနောက် လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောကို ဖြစ်စေပြန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် စိတ်တိုင်း မကျသဖြင့် အကြံအစည် မပြည့်စုံသူ ဖြစ်ခဲ့၏။

ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင် မူ၍ သူတစ်ပါးကို လည်း မနှိမ့်ချပေ။ ထိုရဟန်းသည် ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်၊ မမေ့လျော့သည် ရှိသော် အကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုအကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် စိတ်တိုင်းကျ ဖြစ်၍ အကြံအစည် ပြည့်စုံသူကား မဟုတ်ပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင် မူ၍ သူတစ်ပါးကိုလည်း မနှိမ့်ချပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်း သို့မရောက်၊ မမေ့လျော့သည် ရှိသော် တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် စိတ်တိုင်းကျ ဖြစ်၍ အကြံအစည် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်ခဲ့၏။

ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် "ငါသည် တည်ကြည်ခြင်း ရှိသူ ဖြစ်၏၊ အာရုံ တစ်ခုတည်း၌ တည်တံ့သော စိတ်ရှိသူ ဖြစ်၏၊ ငါမှတစ်ပါး ကုန်သော အခြား ရဟန်းတို့ သည်ကား တည်ကည်ခြင်း မရှိကုန်၊ တုန်လှုပ် ပျံ့လွင့်သော စိတ် ရှိကုန်၏" ဟု မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင်၍ သူတစ်ပါးကို နှိမ့်ချ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် ယစ်မူး မေ့လျော့ ခြင်းသို့ ရောက်၏။ မေ့လျော့သည် ရှိသော် ဆင်းရဲစွာ နေရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို သာသနာတော် ၏ အခွံကို ယူသူ ဟု ဆိုရ၏။ ထို (တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိ) ဖြင့်လည်း ကိစ္စပြီးပြီ ဟု ကျေနပ်နေခြင်းသို့ ရောက်၏။

၃၁၀။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော အမျိုးသားသည် “(ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့က လွှမ်းမိုး ဖိစီးထား သောကြောင့် ဆင်းရဲ ဒုက္ခတွင်းသို့ သက်ဝင် လျှောကျလျက် ဆင်းရဲ အနှိပ်စက် ခံနေ ရ၏။ ချမ်းသာ မဖက်သော ဤဆင်းရဲ အစုကို ကုန်ဆုံးအောင် ပြုလုပ်ဖို့ရန် ထင်ရှား ဖြစ်ကောင်း တန်ရာ၏” ဟု ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါ’ ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြု၏။ ထိုသူသည် ဤကဲ့သို့ ရဟန်း ပြုပြီးနောက် လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောကို ဖြစ်စေ ပြန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် စိတ်တိုင်း မကျသဖြင့် အကြံအစည် မပြည့်စုံသူ ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင် မူ၍ သူတစ်ပါးကိုလည်း မနှိမ့်ချပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ပေ၊ မမေ့လျော့သည် ရှိသော် အကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် စိတ်တိုင်းကျ ဖြစ်၍ အကြံအစည် ပြည့်စုံသူကား မဟုတ်ပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင် မူ၍ သူတစ်ပါးကိုလည်း မနှိမ့်ချပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ပေ၊ မမေ့လျော့သည် ရှိသော် တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် စိတ်တိုင်းကျ ဖြစ်၍ အကြံအစည် ပြည့်စုံသူကား မဟုတ်ပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင် မူ၍ သူတစ်ပါးကိုလည်း မနှိမ့်ချပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ပေ၊ မမေ့လျော့သည် ရှိသော် (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ် အမြင်ကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဉာဏ် အမြင်ဖြင့် စိတ်တိုင်းကျ ဖြစ်၍ အကြံအစည် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဉာဏ် အမြင်ဖြင့် “ငါသည် သိမြင်၍ နေသူ ဖြစ်၏၊ ငါမှ တစ်ပါးသော အခြား ရဟန်းတို့သည်ကား မသိမမြင်ဘဲ နေကုန်၏” ဟု မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင်၍ သူတစ်ပါးကို နှိမ့်ချ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဉာဏ် အမြင်ဖြင့် ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ မေ့လျော့သည် ရှိသော် ဆင်းရဲစွာ နေရ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးသော ယောကျ်ားသည် အနှစ်ရှာ လှည့်လည်သော် အနှစ်ပြည့်၍ တည်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကို လွန်၍ သာလျှင် အကာကို ဖြတ်ယူ၍ အနှစ်ဟု ထင်မှတ်လျက် ဖဲခွါသွားရာ၏။ ထိုယောကျ်ားကို မျက်စိအမြင် ရှိသော ယောကျ်ားသည် မြင်၍ ဤသို့ ပြောဆိုရာ၏၊ “ဤအသျှင် ယောကျ်ားသည် စင်စစ် အနှစ်ကို မသိ၊ အကာကို မသိ၊ အခွံကို မသိ၊ အပွေးကို မသိ၊ အခက် အရွက်ကို မသိ၊ ထိုသို့ မသိသောကြောင့် သာလျှင် အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးသော ဤအသျှင် ယောကျ်ားသည် အနှစ်ရှာ လှည့်လည်သော် အနှစ် ပြည့်၍ တည်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကို လွန်၍ သာလျှင် အကာကို ဖြတ်ယူ၍ အနှစ် ဟု ထင်မှတ်လျက် ဖဲခွါသွား၏။ ထိုယောကျ်ားသည် အနှစ်ဖြင့် ပြုလုပ်ရမည့် အကျိုးကိုလည်း မခံစားရ လတ္တံ့” ဟု (ပြောဆိုရာ၏)။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ ပင်လျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော အမျိုးသားသည် “(ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့က လွှမ်းမိုး ဖိစီး ထားသောကြောင့် ဆင်းရဲ ဒုက္ခတွင်းသို့ သက်ဝင် လျှောကျလျက် ဆင်းရဲ အနှိပ်စက် ခံနေရ၏။ ချမ်းသာ မဖက်သော ဤဆင်းရဲ အစုကို ကုန်ဆုံးအောင် ပြုလုပ်ဖို့ရန် ထင်ရှား ဖြစ်ကောင်း တန်ရာ၏” ဟု ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါ’ ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြု၏။ ထိုသူသည် ဤကဲ့သို့ ရဟန်း ပြုပြီးနောက် လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောကို ဖြစ်စေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် စိတ်တိုင်း မကျသဖြင့် အကြံအစည် မပြည့်စုံသူ ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင် မူ၍ သူတစ်ပါးကို မနှိမ့်ချပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်း

သို့ မရောက်ပေ။ မမေ့လျော့သည် ရှိသော် အကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် နှစ်သက်သော စိတ် ရှိ၏။ အကြံ အစည်ကား ပြည့်စုံခြင်း မရှိ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်၊ သူတစ်ပါးကို မနှိမ့်ချ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ပေ၊ မမေ့လျော့သော် တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် နှစ်သက်သော စိတ်ရှိ၏။ အကြံအစည်ကား ပြည့်စုံခြင်း မရှိ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်၊ သူတစ်ပါးကို မနှိမ့်ချ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်ပေ၊ မမေ့လျော့သော် (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ်အမြင်ကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဉာဏ် အမြင်ဖြင့် နှစ်သက်သော စိတ်ရှိ၏။ အကြံအစည် ပြည့်စုံ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဉာဏ်အမြင်ဖြင့် “ငါသည် သိမြင်၍ နေ၏၊ (ငါမှတစ်ပါး တစ်ခြား ကုန်သော ဤရဟန်းတို့သည်ကား) မသိမမြင်ဘဲ နေကုန်၏” ဟု မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင်၏၊ သူတစ်ပါးကို နှိမ့်ချ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဉာဏ် အမြင်ဖြင့် ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ မေ့လျော့သော် ဆင်းရဲစွာ နေရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို မြတ်သော အကျင့် ‘သာသနာတော်’၏ အကာကို ယူ၏ ဟု ဆိုရ၏။ ထို(ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်အမြင်)ဖြင့်လည်း ကိစ္စပြီးပြီ ဟု ကျေနပ် နေခြင်းသို့ ရောက်၏။

၃၁၁။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော အမျိုးသားသည် “(ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့က လွှမ်းမိုး ဖိစီး ထားသောကြောင့် ဆင်းရဲ ဒုက္ခတွင်းသို့ သက်ဝင် လျှောကျလျက် ဆင်းရဲ အနှိပ်စက် ခံနေရ၏။ ချမ်းသာ မဖက်သော ဤဆင်းရဲ အစုကို ကုန်ဆုံးအောင် ပြုလုပ်ဖို့ရန် ထင်ရှား ဖြစ်ကောင်းတန်ရာ၏” ဟု ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါ’ ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြု၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ရဟန်း ပြုပြီးသော် လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောကို ဖြစ်စေ၏။ ထိုရဟန်း သည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် နှစ်သက်သော စိတ် မရှိ၊ အကြံအစည် ပြည့်စုံခြင်း မရှိ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်၊ သူတစ်ပါးကို မနှိမ့်ချ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်၊ မမေ့လျော့သော် အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် နှစ်သက်သော စိတ် ရှိ၏။ အကြံအစည် ပြည့်စုံခြင်းကား မရှိ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်၊ သူတစ်ပါးကို မနှိမ့်ချ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်၊ မမေ့လျော့သော် တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် နှစ်သက်သော စိတ်ရှိ၏။ အကြံအစည် ပြည့်စုံခြင်းကား မရှိ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်၊ သူတစ်ပါးကို မနှိမ့်ချ။ ထိုရဟန်းသည် တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်၊ မမေ့လျော့သော် (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ် အမြင်ကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဉာဏ် အမြင်ဖြင့် နှစ်သက်သော စိတ်ရှိ၏။ အကြံအစည် ပြည့်စုံခြင်းကား မရှိ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဉာဏ် အမြင်ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်၊ သူတစ်ပါးကို မနှိမ့်ချ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဉာဏ် အမြင်ဖြင့် ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်၊ မမေ့လျော့သော် အချိန်မရွေး လွတ်မြောက်သည့် တရားကို ရ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုအချိန်မရွေး လွတ်မြောက်သည့် တရားမှ ဆုတ်ယုတ်ရာသော အကြောင်း အခွင့်သည် မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဥပမာအားဖြင့် အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးသော ယောကျ်ားသည် အနှစ်ရှာ လှည့်လည်သော် အနှစ်ပြည့်၍ တည်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကို သာလျှင် ဖြတ်ယူ၍ အနှစ် ဟု သိလျက် ဖဲခွါ သွားရာ၏။ ထိုယောကျ်ားကို မျက်စိ အမြင်ရှိသော ယောကျ်ားသည် မြင်၍ ဤသို့ ပြောဆို

ရာ၏၊ "စင်စစ် ဤအသျှင် ယောက်ျားသည် အနှစ်ကို သိ၏၊ အကာကို သိ၏၊ အခွံကို သိ၏၊ အပွေးကို သိ၏၊ အခက် အရွက်ကို သိ၏၊ ထိုသို့ သိသောကြောင့် သာလျှင် အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးသော ဤအသျှင် ယောက်ျားသည် အနှစ်ရှာ လှည့်လည်သော် အနှစ်ပြည့် တည်သော သစ်ပင်ကြီး ၏ အနှစ်ကို သာလျှင် ဖြတ်ယူ၍ အနှစ် ဟု သိလျက် ဖဲခွါသွား၏။ ထိုယောက်ျားသည် အနှစ်ဖြင့် ပြုလုပ် ရမည့် အကျိုးကိုလည်း ခံစားရ လတ္တံ့" ဟု (ပြောဆိုရာ၏)။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်လျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော အမျိုးသားသည် "(ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်း ခြင်းတို့က လွှမ်းမိုး ဖိစီး ထားသောကြောင့် ဆင်းရဲ ဒုက္ခတွင်းသို့ သက်ဝင် လျှောကျလျက် ဆင်းရဲ အနှိပ်စက် ခံနေရ၏။ ချမ်းသာ မဖက်သော ဤဆင်းရဲ အစုကို ကုန်ဆုံးအောင် ပြုလုပ် ဖို့ရန် ထင်ရှား ဖြစ်ကောင်း တန်ရာ၏" ဟု ယုံကြည်ခြင်း 'သဒ္ဓါ' ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြု၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ ရဟန်း ပြုပြီးသော် လာဘ်သပ်ပကာ အကျော် အစောကို ဖြစ်စေ၏။ ထိုရဟန်း သည် ထိုလာဘ်သပ် ပကာ အကျော်အစောဖြင့် နှစ်သက်သော စိတ်မရှိ၊ အကြံအစည် ပြည့်စုံခြင်း မရှိ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်၊ သူတစ်ပါးကို မနှိမ့်ချ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်၊ မမေ့လျော့ သော် အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် နှစ်သက် သော စိတ်ရှိ၏။ အကြံအစည် ပြည့်စုံခြင်းကား မရှိ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်၊ သူတစ်ပါးကို မနှိမ့်ချ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်၊ မမေ့လျော့သော် တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်း သည် ထိုတည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် နှစ်သက်သော စိတ်ရှိ၏။ အကြံအစည် ပြည့်စုံခြင်း ကား မရှိ။ ထိုတည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်၊ သူတစ်ပါးကို မနှိမ့်ချ။ ထိုရဟန်းသည် တည်တံ့ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်၊ မမေ့လျော့ သော် (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ် အမြင်ကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဉာဏ် အမြင်ဖြင့် နှစ်သက်သော စိတ်ရှိ၏။ အကြံအစည် ပြည့်စုံခြင်းကား မရှိ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဉာဏ်အမြင်ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်၊ သူတစ်ပါး ကို မနှိမ့်ချ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဉာဏ် အမြင်ဖြင့် ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်၊ မမေ့လျော့သော် အချိန်မရွေး လွတ်မြောက်သည့် တရားကို ရ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုအချိန် မရွေး လွတ်မြောက် သည့် တရားမှ ဆုတ်ယုတ်ရာသော အကြောင်း အခွင့်သည် မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဤသာသနာတော်သည် လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစော ဟူသော အကျိုး ရှိမှု အတွက် မဟုတ်ပေ၊ အကျင့်သီလ ပြည့်စုံခြင်း ဟူသော အကျိုးရှိမှု အတွက် မဟုတ်ပေ၊ တည်ကြည် ခြင်း သမာဓိ ဟူသော အကျိုးရှိမှု အတွက် မဟုတ်ပေ၊ (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ်အမြင် ဟူသော အကျိုးရှိမှု အတွက် မဟုတ်ပေ။ ရဟန်းတို့ အကြင် မပျက်စီး နိုင်သောစိတ် လွတ်မြောက်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်) သည် ရှိ၏၊ ဤသာသနာတော်သည် ဤမပျက်စီး နိုင်သော စိတ် လွတ်မြောက်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်) အတွက်သာ ဖြစ်၏။ ဤမပျက်စီး နိုင်သော စိတ် လွတ်မြောက်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်)သည် အနှစ်အသား ပေတည်း။ ဤမပျက်စီး နိုင်သော စိတ် လွတ်မြောက်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်)သည် အဆုံး(ပန်းတိုင်) ပေတည်း ဟု ဤတရားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော် မူ၏။

ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို နှစ်လိုကုန်သည် ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြ လေကုန် သတည်း။

ကိုးခုမြောက် မဟာသာရောပမသုတ်ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၃ - သြပမ္မဝဂ် ===

၁၀ - စူဠသာရောပမသုတ်

၃၁၂။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန် ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ပိင်္ဂလကောစ္ဆပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် စကား ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရ ဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံး စေ၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ သော ပိင်္ဂလကောစ္ဆ ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့ လျှောက်၏-

“အသျှင်ဂေါတမ တပည့်အပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံ ကုန်သော ဂိုဏ်းနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော ဂိုဏ်းဆရာ ဖြစ်ကုန်သော ထင်ရှား ကုန်သော ကျော်စော ကုန်သော အယူဝါဒကို တီထွင်သူ ဖြစ်ကုန်သော သူတော် ကောင်း ဟု လူအများက သမုတ်ထားသူ ဖြစ်ကုန်သော ပူရဏကဿပ, မက္ခလိဂေါသလ, အဇိတကေ သကမ္ဗလ, ပကုဓကစ္စာယန, ဗေလဋ္ဌသား သဉ္စယ, နာဋ္ဋသား နိကဏ္ဌ ဟူသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသူ အားလုံးတို့သည် မိမိတို့ ဝန်ခံသည့် အတိုင်း သိပါကုန် သလော၊ အားလုံးတို့သည်ပင် မသိဘဲ ရှိပါကုန် သလော၊ သို့မဟုတ် အချို့တို့သည် သိပါကုန် သလော၊ အချို့တို့သည် မသိပါကုန် သလော” ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား “ထိုသူအားလုံးတို့သည် မိမိတို့ ဝန်ခံသည့်အတိုင်း သိပါကုန် သလော၊ အားလုံးတို့သည်ပင် လျှင် မသိဘဲ ရှိပါကုန် သလော၊ သို့မဟုတ် အချို့တို့သည် သိပါကုန် သလော၊ အချို့တို့သည် မသိပါကုန် သလော” ဟု မေးလျှောက်ခြင်းသည် မသင့်လျော်။ ရှိစေဦး ပုဏ္ဏား သင့်အား တရား ဟောအံ့၊ ထိုတရား ကို နာလော့၊ ကောင်းစွာ နာလော့၊ ဟောကြားအံ့ ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။ “အသျှင် ကောင်းပါပြီ” ဟု ပိင်္ဂလကောစ္ဆ ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားလေသော် မြတ်စွာဘုရားသည် (ဆိုလတ္တံ့သော) ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏ -

၃၁၃။ ပုဏ္ဏား ဥပမာသော်ကား အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးသော ယောကျ်ားသည် အနှစ် ရှာလှည့်လည်သော် အနှစ် ပြည့်၍ တည်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကို လွန်၍ သာလျှင်, အကာကို လွန်၍ သာလျှင်, အခွံကို လွန်၍ သာလျှင်, အပွေးကို လွန်၍ သာလျှင် အခက် အရွက်ကို ဖြတ်ယူ၍ အနှစ် ဟု ထင်မှတ်လျက် ဖဲခွာသွားရာ၏။ ထိုသူကို မျက်စိ အမြင် ရှိသော ယောကျ်ားသည် မြင်၍ ဤသို့ ပြောဆို ရာ၏၊ “ဤအသျှင် ယောကျ်ားသည် စင်စစ် အနှစ်ကို မသိ၊ အကာကို မသိ၊ အခွံကို မသိ၊ အပွေးကို မသိ၊ အခက် အရွက်ကို မသိ၊ ထိုသို့ မသိသောကြောင့် သာလျှင် အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးသော ဤအသျှင် ယောကျ်ားသည် အနှစ်ရှာ လှည့်လည်သော် အနှစ်ရှိ ပြည့်တည်သော သစ်ပင်ကြီး ၏ အနှစ်ကို လွန်၍ သာလျှင်, အကာကို လွန်၍ သာလျှင်, အခွံကို လွန်၍ သာလျှင်, အပွေးကို လွန်၍ သာလျှင် အခက် အရွက်ကို ဖြတ်ယူ၍ အနှစ် ဟု ထင်မှတ်လျက် ဖဲခွာသွား၏။ ထိုယောကျ်ားသည် အနှစ်ဖြင့် ပြုလုပ်ရမည့် အကျိုးကိုလည်း မခံစားရ လတ္တံ့” ဟု (ပြောဆိုရာ၏)။

၃၁၄။ ပုဏ္ဏား ဥပမာသော်ကား အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးသော ယောကျ်ားသည် အနှစ် ရှာလှည့်လည်သော် အနှစ် ပြည့်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကို လွန်၍ သာလျှင်, အကာကို လွန်၍ သာလျှင်, အခွံကို လွန်၍ သာလျှင် အပွေးကို ဖြတ်ယူ၍ အနှစ်ဟု ထင်မှတ်လျက် ဖဲခွာ သွားရာ၏။ ထိုသူကို မျက်စိ အမြင်ရှိသော ယောကျ်ားသည် မြင်၍ ဤသို့ ပြောဆိုရာ၏၊ “ဤအသျှင် ယောကျ်ား သည် စင်စစ် အနှစ်ကို မသိ၊ အကာကို မသိ၊ အခွံကို မသိ၊ အပွေးကို မသိ၊ အခက် အရွက်ကို မသိ၊

ထိုသို့ မသိသောကြောင့် သာလျှင် အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးသော ဤအသျှင် ယောကျ်ားသည် အနှစ်ရှာ လှည့်လည်သော် အနှစ် ရှိသော သစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကို လွန်၍ သာလျှင်, အကာကို လွန်၍ သာလျှင်, အခွံကို လွန်၍ သာလျှင် အပွေးကို ဖြတ်ယူ၍ အနှစ် ဟု ထင်မှတ်လျက် ဖဲခွါသွား၏။ ထိုယောကျ်ားသည် အနှစ်ဖြင့် ပြုလုပ်ရမည့် အကျိုးကိုလည်း မခံစားရ လတ္တံ့." ဟု (ပြောဆိုရာ၏)။

၃၁၅။ ပုဏ္ဏား ဥပမာသော်ကား အနှစ်ကိုအလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးသော ယောကျ်ားသည် အနှစ်ရှာ လှည့်လည်သော် အနှစ် ပြည့်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကို လွန်၍ သာလျှင်, အကာကို လွန်၍ သာလျှင် အခွံကို ဖြတ်ယူ၍ အနှစ် ဟု ထင်မှတ်လျက် ဖဲခွါ သွားရာ၏။ ထိုသူကို မျက်စိ အမြင် ရှိသော ယောကျ်ားသည် မြင်၍ ဤသို့ ပြောဆိုရာ၏၊ "ဤအသျှင် ယောကျ်ားသည် စင်စစ် အနှစ်ကို မသိ၊ အကာကို မသိ၊ အခွံကို မသိ၊ အပွေးကို မသိ၊ အခက် အရွက်ကို မသိ၊ ထိုသို့ မသိသောကြောင့် သာလျှင် အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးသော ဤအသျှင် ယောကျ်ားသည် အနှစ်ရှာ လှည့်လည်သော် အနှစ် ပြည့်၍ တည်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကို လွန်၍ သာလျှင်, အကာကို လွန်၍ သာလျှင် အခွံကို ဖြတ်ယူ၍ အနှစ် ဟု ထင်မှတ်လျက် ဖဲခွါသွား၏။ ထိုယောကျ်ားသည် အနှစ်ဖြင့် ပြုလုပ်ရမည့် အကျိုးကိုလည်း မခံစားရ လတ္တံ့." ဟု (ပြောဆိုရာ၏)။

၃၁၆။ ပုဏ္ဏား ဥပမာသော်ကား အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးသော ယောကျ်ားသည် အနှစ်ရှာ လှည့်လည်သော် အနှစ်ပြည့်၍ တည်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကို လွန်၍ သာလျှင် အကာကို ဖြတ်ယူ၍ အနှစ် ဟု ထင်မှတ်လျက် ဖဲခွါ သွားရာ၏။ ထိုသူကို မျက်စိ အမြင် ရှိသော ယောကျ်ားသည် မြင်၍ ဤသို့ ပြောဆိုရာ၏၊ "ဤအသျှင် ယောကျ်ားသည် စင်စစ် အနှစ်ကို မသိ၊ အကာကို မသိ၊ အခွံကို မသိ၊ အပွေးကို မသိ၊ အခက် အရွက်ကို မသိ၊ ထိုသို့ မသိသောကြောင့် သာလျှင် အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးသော ဤအသျှင် ယောကျ်ားသည် အနှစ်ရှာ လှည့်လည်သော် အနှစ် ပြည့်၍ တည်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကို လွန်၍ သာလျှင် အကာကို ဖြတ်ယူ၍ အနှစ် ဟု ထင်မှတ်လျက် ဖဲခွါသွား၏။ ထိုယောကျ်ားသည် အနှစ်ဖြင့် ပြုလုပ်ရမည့် အကျိုးကိုလည်း မခံစားရ လတ္တံ့." ဟု (ပြောဆိုရာ၏)။

၃၁၇။ ပုဏ္ဏား ဥပမာသော်ကား အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးသော ယောကျ်ားသည် အနှစ်ရှာလှည့်လည်သော် အနှစ် ပြည့်၍ တည်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကို သာလျှင် ဖြတ်ယူ၍ အနှစ် ဟု သိလျက် ဖဲခွါသွား ရာ၏။ ထိုသူကို မျက်စိ အမြင် ရှိသော ယောကျ်ားသည် မြင်၍ ဤသို့ ပြောဆိုရာ၏၊ "ဤအသျှင် ယောကျ်ားသည် စင်စစ် အနှစ်ကို သိ၏၊ အကာကို သိ၏၊ အခွံကို သိ၏၊ အပွေးကို သိ၏၊ အခက် အရွက်ကို သိ၏။ ထိုသို့ သိသောကြောင့် သာလျှင် အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးသော ဤအသျှင် ယောကျ်ားသည် အနှစ်ရှာ လှည့်လည်သော် အနှစ် ပြည့်၍ တည်သော အပင်ကြီး၏ အနှစ်ကို သာလျှင် ဖြတ်ယူ၍ အနှစ် ဟု သိလျက် ဖဲခွါသွား၏။ ထိုယောကျ်ားသည် အနှစ်ဖြင့် ပြုလုပ် ရမည့် အကျိုးကိုလည်း ခံစားရ လတ္တံ့." ဟု (ပြောဆိုရာ၏)။

၃၁၈။ ပုဏ္ဏား ဤအတူ ပင်လျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် "(ပဋိသန္ဓေ တည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့က လွှမ်းမိုး ဖိစီး ထားသောကြောင့် ဆင်းရဲ ဒုက္ခတွင်းသို့ သက်ဝင် လျှောကျလျက် ဆင်းရဲခြင်း အနှိပ်စက် ခံနေရ၏။ ချမ်းသာ မဖက်သော ဤဆင်းရဲ အစုကို ကုန်ဆုံးအောင် ပြုလုပ်ဖို့ရန် ထင်ရှား ဖြစ်ကောင်း တန်ရာ၏" ဟု ယုံကြည်ခြင်း 'သဒ္ဓါ'ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွာ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြု၏။ ထိုသူသည် ဤကဲ့သို့ ရဟန်း ပြုပြီးနောက် လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောကို ဖြစ်စေ ပြန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် စိတ်တိုင်းကျ ဖြစ်၍ အကြံအစည် ပြည့်စုံသူလည်း ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် "ငါသည် လာဘ်သပ် ပကာ အကျော်အစော ရှိသူ ဖြစ်၏၊ ငါမှ တစ်ပါးသော အခြား ရဟန်းတို့သည်ကား မထင်ရှားကုန်၊ တန်ခိုး အာနုဘော် နည်းကုန်၏" ဟု မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင်၍ သူတစ်ပါးကိုကား နှိမ့်ချ၏။ လာဘ်သပ်

ပကာ အကျော်အစော ထက်လည်း သာလွန် မွန်မြတ် ကုန်သော တစ်ပါးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ အလိုဆန္ဒကို မဖြစ်စေ၊ အားထုတ်ခြင်းလည်း မရှိ၊ တွန့်ဆုတ်သော အလို အဖျွသယသာ ရှိ၍ အဆုံးအမကို လျော့ရဲစွာ ယူလေ့ ရှိပေ၏။

ပုဏ္ဏား ဥပမာသော်ကား အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးသော ထိုယောက်ျားသည် အနှစ်ရှာ လှည့်လည်သော် အနှစ် ရှိသော သစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကို လွန်၍ သာလျှင်, အကာကို လွန်၍ သာလျှင်, အခွံကို လွန်၍ သာလျှင်, အပွေးကို လွန်၍ သာလျှင် အခက် အရွက်ကို ဖြတ်ယူ၍ အနှစ် ဟု ထင်မှတ် လျက် ဖဲခွာသွား၏။ ထိုယောက်ျားသည် အနှစ်ဖြင့် ပြုလုပ်ရမည့် အကျိုးကိုလည်း မခံစားရ လတ္တံ့။ ပုဏ္ဏား ငါသည် ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို့ပမာနှင့် အလားတူသူ ဟု ဟောကြား၏။

၃၁၉။ ပုဏ္ဏား ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် "(ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့က လွှမ်းမိုး ဖိစီး ထားသောကြောင့် ဆင်းရဲ ဒုက္ခတွင်းသို့ သက်ဝင် လျှောကျလျက် ဆင်းရဲ အနှိပ်စက် ခံနေရ၏။ ချမ်းသာ မဖက်သော ဤဆင်းရဲ အစုကို ကုန်ဆုံးအောင် ပြုလုပ်ဖို့ရန် ထင်ရှား ဖြစ်ကောင်း တန်ရာ၏" ဟု ယုံကြည်ခြင်း 'သဒ္ဓါ' ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြု၏။ ထိုသူသည် ဤကဲ့သို့ ရဟန်း ပြုပြီးနောက် လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောကို ဖြစ်စေ ပြန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် စိတ်တိုင်း မကျသဖြင့် အကြံအစည် မပြည့်စုံသူ ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင် မူ၍ သူတစ်ပါး ကို မနှိမ့်ချပေ။ လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောထက်လည်း သာလွန် မွန်မြတ်သော တစ်ပါးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ အလိုဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏၊ အားလည်း ထုတ်၏၊ မတွန့်ဆုတ်သော အလို အဖျွသယ ရှိ၍ အဆုံး အမကိုလည်း လျော့ရဲစွာ ယူလေ့ မရှိပေ။ ထိုရဟန်းသည် အကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် စိတ်တိုင်းကျ ဖြစ်၍ အကြံအစည် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် "ငါသည် အကျင့် သီလ ရှိသူ ဖြစ်၏၊ ကောင်းသော တရားရှိသူ ဖြစ်၏၊ ငါမှ တစ်ပါး ကုန်သော အခြား ရဟန်းတို့ သည်ကား အကျင့်သီလ မရှိသူ ယုတ်ညံ့သော တရားရှိသူ ဖြစ်ကုန်၏" ဟု မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင်၍ သူတစ်ပါး ကိုကား နှိမ့်ချ၏။ အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းထက်လည်း သာလွန် မွန်မြတ် ကုန်သော တစ်ပါးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ အလိုဆန္ဒကို မဖြစ်စေ၊ အားထုတ်ခြင်းလည်း မရှိ၊ တွန့်ဆုတ်သော အလို အဖျွာသယသာ ရှိ၍ အဆုံး အမကိုလည်း လျော့ရဲစွာ ယူလေ့ ရှိပေ၏။

ပုဏ္ဏား ဥပမာသော်ကား အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးသော ထိုယောက်ျားသည် အနှစ်ရှာ လှည့်လည်သော် အနှစ် ပြည့်တည်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကို လွန်၍ သာလျှင်, အကာကို လွန်၍ သာလျှင်, အခွံကို လွန်၍ သာလျှင် အပွေးကို ဖြတ်ယူ၍ အနှစ် ဟု ထင်မှတ်လျက် ဖဲခွာသွား၏။ ထိုယောက်ျားသည် အနှစ်ဖြင့် ပြုလုပ်ရမည့် အကျိုးကိုလည်း မခံစားရ လတ္တံ့။ ပုဏ္ဏား ငါသည် ဤပုဂ္ဂိုလ် ကို ထို့ပမာနှင့် အလားတူသူ ဟု ဟောကြား၏။

၃၂၀။ ပုဏ္ဏား ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် "(ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့က လွှမ်းမိုး ဖိစီး ထားသောကြောင့် ဆင်းရဲ ဒုက္ခတွင်းသို့ သက်ဝင် လျှောကျလျက် ဆင်းရဲ အနှိပ်စက် ခံနေ ရ၏။ ချမ်းသာ မဖက်သော ဤဆင်းရဲ အစုကို ကုန်ဆုံးအောင် ပြုလုပ်ဖို့ရန် ထင်ရှား ဖြစ်ကောင်း တန်ရာ ၏" ဟု ယုံကြည်ခြင်း 'သဒ္ဓါ' ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွာ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြု၏။ ထိုသူသည် ဤကဲ့သို့ ရဟန်း ပြုပြီးနောက် လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောကို ဖြစ်စေ ပြန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် စိတ်တိုင်း မကျသဖြင့် အကြံအစည် မပြည့်စုံသူ ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင် မူ၍ သူတစ်ပါးကို မနှိမ့် ချပေ။ လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစော ထက်လည်း သာလွန် မွန်မြတ် ကုန်သော တစ်ပါးသော တရား

တို့ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ အလိုဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏၊ အားလည်း ထုတ်၏၊ မတွန့်ဆုတ်သော အလို အဖျွှာသယ ရှိ၍ အဆုံး အမကိုလည်း လျှော့ရဲစွာ ယူလေ့ မရှိပေ။ ထိုရဟန်းသည် အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် စိတ်တိုင်းကျ ဖြစ်၍ အကြံ အစည် ပြည့်စုံသူကား မဟုတ်ပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင် မူ၍ သူတစ်ပါးကိုလည်း မနှိမ့်ချပေ။ အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း ထက်လည်း သာလွန် မွန်မြတ်သော တစ်ပါးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ အလို ဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏၊ အားလည်း ထုတ်၏၊ မတွန့်ဆုတ်သော အလို အဖျွှာသယ ရှိ၍ အဆုံး အမကိုလည်း လျှော့ရဲစွာ ယူလေ့ မရှိပေ။ ထိုရဟန်းသည် တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် စိတ်တိုင်းကျ ဖြစ်၍ အကြံအစည် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် "ငါသည် တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိ ရှိသူ ဖြစ်၏၊ အာရုံ တစ်ခုတည်း၌ တည်တံ့သော စိတ်ရှိသူ ဖြစ်၏၊ ငါမှ တစ်ပါးသော အခြား ရဟန်းတို့သည်ကား တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိ မရှိသူ တုန်လှုပ် ပျံ့လွင့်သော စိတ်ရှိသူတို့ ဖြစ်ကုန်၏" ဟု မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင်၍ သူတစ်ပါးကိုကား နှိမ့်ချ၏။ တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်း ထက်လည်း သာလွန် မွန်မြတ်သော တစ်ပါးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ အလိုဆန္ဒကို မဖြစ်စေ၊ အားထုတ်ခြင်း လည်း မရှိ၊ တွန့်ဆုတ်သော အလို အဖျွှာသယ ရှိ၍ အဆုံး အမကိုလည်း လျှော့ရဲစွာ ယူလေ့ ရှိပေ၏။

ပုဏ္ဏား ဥပမာသော်ကား အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးသော ထိုယောကျ်ားသည် အနှစ်ရှာ လှည့်လည်သော် အနှစ် ပြည့်၍ တည်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကို လွန်၍ သာလျှင်, အကာကို လွန်၍ သာလျှင် အခွံကို ဖြတ်ယူ၍ အနှစ် ဟု ထင်မှတ်လျက် ဖဲခွါ သွား၏။ ထိုသူသည် အနှစ်ဖြင့် ပြုလုပ်ရမည့် အကျိုးကိုလည်း မခံစားရ လတ္တံ့။ ပုဏ္ဏား ငါသည် ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို့ပမာနှင့် အလားတူသူ ဟု ဟောကြား၏။

၃၂၁။ ပုဏ္ဏား ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် "(ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း။ပ။ ကုန်ဆုံးအောင် ပြုလုပ်ဖို့ရန် ထင်ရှား ဖြစ်ကောင်း တန်ရာ၏" ဟု ယုံကြည်ခြင်း 'သဒ္ဓါ' ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြု၏။ ထိုသူသည် ဤကဲ့သို့ ရဟန်း ပြုပြီးနောက် လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောကို ဖြစ်စေပြန်၏။ ထိုသူသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် စိတ်တိုင်း မကျသဖြင့် အကြံအစည် မပြည့်စုံသူ ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင် မူ၍ သူတစ်ပါးကိုလည်း မနှိမ့်ချပေ။ လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစော ထက်လည်း သာလွန် မွန်မြတ်သော တစ်ပါးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ အလို ဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏၊ အားလည်း ထုတ်၏၊ မတွန့်ဆုတ်သော အလို အဖျွှာသယ ရှိ၍ အဆုံးအမကိုလည်း လျှော့ရဲစွာ ယူလေ့ မရှိပေ။ ထိုရဟန်းသည် အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် စိတ်တိုင်းကျ ဖြစ်၍ အကြံ အစည် ပြည့်စုံသူကား မဟုတ်ပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင် မူ၍ သူတစ်ပါးကိုလည်း မနှိမ့်ချပေ။ အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း ထက်လည်း သာလွန် မွန်မြတ်သော တစ်ပါးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ အလိုဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏၊ အားလည်း ထုတ်၏၊ မတွန့်ဆုတ်သော အလို အဖျွှာသယ ရှိ၏၊ အဆုံးအမကိုလည်း လျှော့ရဲစွာ ယူလေ့ မရှိပေ။ ထိုရဟန်းသည် တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် စိတ်တိုင်းကျ ဖြစ်၍ အကြံအစည် ပြည့်စုံသူကား မဟုတ်ပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်တံ့ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင် မူ၍ သူတစ်ပါးကိုလည်း မနှိမ့်ချပေ။ တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်း ထက်လည်း သာလွန် မွန်မြတ် ကုန်သော တစ်ပါးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ အလိုဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏၊ အားလည်း ထုတ်၏၊ မတွန့်ဆုတ်သော အလို အဖျွှာသယ ရှိ၍ အဆုံးအမကိုလည်း လျှော့ရဲစွာ ယူလေ့ မရှိပေ။ ထိုရဟန်းသည် (ဒိဗ္ဗစက္ခု)

ဉာဏ် အမြင်ကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ် အမြင်ဖြင့် စိတ်တိုင်းကျ ဖြစ်၍ အကြံအစည် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဉာဏ် အမြင်ဖြင့် "ငါသည် သိမြင်လျက် နေ၏၊ ငါမှ တစ်ပါးသော အခြား ရဟန်းတို့သည်ကား မသိမမြင်ဘဲ နေကုန်၏" ဟု မိမိကိုယ်ကို မြှင့်တင်၍ သူတစ်ပါးကိုလည်း နှိမ့်ချပေ၏။ ထိုဉာဏ် အမြင်ထက်လည်း သာလွန် မွန်မြတ် ကုန်သော တစ်ပါးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ အလိုဆန္ဒကို မဖြစ်စေ၊ အားထုတ်ခြင်းလည်း မရှိ၊ တွန့်ဆုတ်သော အလို အဇ္ဈာသယ ရှိ၍ အဆုံးအမကိုလည်း လျော့ရဲစွာ ယူလေ့ရှိ၏။

ပုဏ္ဏား ဥပမာသော်ကား အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးသော ထိုယောကျ်ားသည် အနှစ်ရှာ လှည့်လည်သော် အနှစ် ပြည့်၍ တည်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကို လွန်၍ သာလျှင် အကာကို ဖြတ်ယူ၍ အနှစ် ဟု ထင်မှတ်လျက် ဖဲခွါသွား၏။ ထိုယောကျ်ားသည် အနှစ်ဖြင့် ပြုလုပ်ရမည့် အကျိုးကို လည်း မခံစားရ လတ္တံ့။ ပုဏ္ဏား ငါသည် ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို့ပမာနှင့် အလားတူသူ ဟု ဟောကြား၏။

၃၂၂။ ပုဏ္ဏား ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် "(ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့က လွှမ်းမိုး ဖိစီး ထားသောကြောင့် ဆင်းရဲ ဒုက္ခတွင်းသို့ သက်ဝင် လျှောကျလျက် ဆင်းရဲ အနှိပ်စက် ခံနေရ၏။ ချမ်းသာ မဖက်သော ဤဆင်းရဲ အစုကို ကုန်ဆုံးအောင် ပြုလုပ်ဖို့ရန် ထင်ရှား ဖြစ်ကောင်း တန်ရာ၏" ဟု ယုံကြည်ခြင်း 'သဒ္ဓါ' ဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြု၏။ ထိုသူသည် ဤကဲ့သို့ ရဟန်း ပြုပြီးနောက် လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောကို ဖြစ်စေ ပြန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် စိတ်တိုင်း မကျသဖြင့် အကြံအစည် မပြည့်စုံသူ ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင် မူ၍ သူတစ်ပါးကိုလည်း မနှိမ့်ချပေ။ လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစော ထက်လည်း သာလွန် မွန်မြတ် ကုန်သော တစ်ပါးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ အလိုဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏၊ အားလည်း ထုတ်၏၊ မတွန့်ဆုတ်သော အလို အဇ္ဈာသယ ရှိ၍ အဆုံး အမကိုလည်း လျော့ရဲစွာ ယူလေ့ မရှိပေ။ ထိုရဟန်းသည် အကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် စိတ်တိုင်းကျ ဖြစ်၍ အကြံအစည် ပြည့်စုံသူကား မဟုတ်ပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင် မူ၍ သူတစ်ပါးကိုလည်း မနှိမ့်ချပေ။ အကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း ထက်လည်း သာလွန် မွန်မြတ်ကုန်သော တစ်ပါးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ အလိုဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏၊ အားလည်း ထုတ်၏၊ မတွန့်ဆုတ်သော အလို အဇ္ဈာသယ ရှိ၍ အဆုံးအမကိုလည်း လျော့ရဲစွာ ယူလေ့ မရှိပေ။ ထိုရဟန်းသည် တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် စိတ်တိုင်းကျ ဖြစ်၍ အကြံအစည် ပြည့်စုံသူကား မဟုတ်ပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုတည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင် မူ၍ သူတစ်ပါးကိုလည်း မနှိမ့်ချပေ။ တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်း ထက်လည်း သာလွန် မွန်မြတ် ကုန်သော တစ်ပါးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ အလိုဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏၊ အားလည်း ထုတ်၏၊ မတွန့်ဆုတ်သော အလို အဇ္ဈာသယ ရှိ၍ အဆုံးအမကိုလည်း လျော့ရဲစွာ ယူလေ့ မရှိပေ။ ထိုရဟန်းသည် (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ် အမြင်ကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဉာဏ် အမြင်ကို စိတ်တိုင်းကျ ဖြစ်၍ အကြံအစည် ပြည့်စုံသူကား မဟုတ်ပေ။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဉာဏ် အမြင်ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင် မူ၍ သူတစ်ပါးကိုလည်း မနှိမ့်ချပေ။ ဉာဏ် အမြင်ထက်လည်း သာလွန် မွန်မြတ်သော တစ်ပါးသော တရားတို့ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ အလိုဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏၊ အားလည်း ထုတ်၏၊ မတွန့်ဆုတ်သော အလို အဇ္ဈာသယ ရှိ၍ အဆုံး အမကိုလည်း လျော့ရဲစွာ ယူလေ့ မရှိပေ။

၃၂၃။ ပုဏ္ဏား အဘယ် တရားတို့သည် (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ် အမြင်ထက် သာလွန် မွန်မြတ်ကုန် သနည်း၊ ပုဏ္ဏား ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်'နှင့် တကွ ဖြစ်သော၊ သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း

‘ဝိစာရ’နှင့် တကွ ဖြစ်သော၊ (နီဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ပုဏ္ဏား ဤတရားသည်လည်း (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ် အမြင်ထက် သာလွန် မွန်မြတ်၏။

ပုဏ္ဏား တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ဝိတက် ဝိစာရ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင် စေတတ်သော၊ စိတ်တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ကို ဖြစ်ပွား စေတတ်သော၊ ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ မရှိသော၊ သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ မရှိသော၊ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ပုဏ္ဏား ဤတရားသည်လည်း (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ် အမြင်ထက် သာလွန် မွန်မြတ်၏။

ပုဏ္ဏား တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ကို မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’ ဆင်ခြင်ခြင်း ‘သမ္ပဇဉ်’ နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ လျစ်လျူ ရှုလျက် နေ၏၊ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏၊ အကြင် တတိယစျာန်ကြောင့် ထိုသူကို “လျစ်လျူ ရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ” ဟု အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပြောကြား ကုန်၏၊ ထိုတတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ပုဏ္ဏား ဤတရားသည်လည်း (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ် အမြင်ထက် သာလွန် မွန်မြတ်၏။

ပုဏ္ဏား တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ဝမ်းသာခြင်း နှလုံး မသာခြင်းတို့၏ ရှေးဦးက ပင်လျှင် ချုပ်နှင့်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ဆင်းရဲ ချမ်းသာ မရှိသော ဥပေက္ခာကြောင့် ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်း ရှိသော စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ပုဏ္ဏား ဤတရားသည်လည်း (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ်အမြင်ထက် သာလွန် မွန်မြတ်၏။

ပုဏ္ဏား တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အလုံးစုံသော ရူပ သညာတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် ထိခိုက်မှု ‘ပဋိဃ’ သညာတို့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် အမျိုးမျိုးသော သညာ ‘နာနတ္တသညာ’ တို့ကို နှလုံး မသွင်းခြင်းကြောင့် “ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု (စီးဖြန်းကာ) အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ပုဏ္ဏား ဤတရားသည်လည်း (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ်အမြင်ထက် သာလွန် မွန်မြတ်၏။

ပုဏ္ဏား တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အလုံးစုံသော အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လွန်မြောက်၍ “ဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု (စီးဖြန်းကာ) ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ပုဏ္ဏား ဤတရားသည်လည်း (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ် အမြင်ထက် သာလွန် မွန်မြတ်၏။

ပုဏ္ဏား တစ်ဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အလုံးစုံသော ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လွန်မြောက်၍ “တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ” ဟု (စီးဖြန်းကာ) အာကိဉ္စညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ပုဏ္ဏား ဤတရားသည်လည်း (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ်အမြင်ထက် သာလွန်မွန်မြတ်၏။

ပုဏ္ဏား တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အလုံးစုံသော အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ပုဏ္ဏား ဤတရားသည်လည်း (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ် အမြင်ထက် သာလွန် မွန်မြတ်၏။

ပုဏ္ဏား တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အလုံးစုံသော နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို လွန်မြောက်၍ မှတ်သိခြင်း ခံစားခြင်းတို့ ချုပ်ရာ (နိရောဓသမာပတ်) ကို ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းအား ပညာဖြင့်လည်း မြင်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ တရားတို့သည် ကုန်ခန်း ကုန်၏။ ပုဏ္ဏား ဤတရားသည်လည်း (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ် အမြင်ထက် အထူးသဖြင့်လည်း သာလွန်၏၊ အထူးသဖြင့်လည်း မွန်မြတ်၏။ ပုဏ္ဏား ဤတရားတို့သည်လည်း (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ် အမြင်ထက် သာလွန် မွန်မြတ် ကုန်၏။

၃၂၄။ ပုဏ္ဏား ဥပမာသော်ကား အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးသော ထိုယောကျ်ားသည် အနှစ်ရှာ လှည့်လည်သော် အနှစ် ပြည့်၍ တည်သော သစ်ပင်ကြီး၏ အနှစ်ကို သာလျှင် ဖြတ်ယူ၍

အနှစ် ဟု သိလျက် ဖဲခွါသွား၏။ ထိုယောက်ျားသည် အနှစ်ဖြင့် ပြုလုပ်ရမည့် အကျိုးကို ခံစားရ လတ္တံ့။ ပုဏ္ဏား ငါသည် ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို့ပမာနှင့် အလားတူသူ ဟု ဟောကြား၏။

ပုဏ္ဏား ဤသို့လျှင် ဤသာသနာတော်သည် လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစော ဟူသော အကျိုးရှိမှု အတွက် မဟုတ်ပေ၊ အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း ဟူသော အကျိုးရှိမှု အတွက်လည်း မဟုတ်ပေ၊ တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိ ဟူသော အကျိုးရှိမှု အတွက်လည်း မဟုတ်ပေ၊ (ဒိဗ္ဗစက္ခု) ဉာဏ်အမြင် ဟူသော အကျိုးရှိမှု အတွက်လည်း မဟုတ်ပေ။ ပုဏ္ဏား အကြင် မပျက်စီးသော စိတ်လွတ်မြောက်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်) သည် ရှိ၏၊ ဤသာသနာတော်သည် ဤမပျက်စီး နိုင်သော စိတ်လွတ်မြောက်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်) အတွက်သာ ဖြစ်၏၊ ဤမပျက်စီး နိုင်သော စိတ်လွတ်မြောက်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်) သည် အနှစ် အသား ပေတည်း၊ ဤမပျက်စီး နိုင်သော စိတ်လွတ်မြောက်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်)သည် အဆုံး (ပန်းတိုင်) ပေတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော် မူသော် ပိင်္ဂလကောစ္ဆပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား- "အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ပ။ အသျှင် ဂေါတမ အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှ စ၍ အသက်ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သော ဉပါသကာ ဟု မှတ်တော်မူပါ ဟု လျှောက်ကြား၏။

ဆယ်ခုမြောက် စူဠသာရောပမသုတ်ပြီး၏။

သုံးခုမြောက် ဩပမ္မဝဂ်ပြီး၏။

ထိုဩပမ္မဝဂ်၏ သုတ်အကျဉ်းချုပ်

ကကစူပမသုတ် အလဂဒ္ဒူပမသုတ် ဝမ္မိကသုတ် ရထဝိနီတသုတ် နိဝါပသုတ် ပါသရာသိသုတ် စူဠဟတ္ထိပဒေါပမသုတ် မဟာဟတ္ထိပဒေါပမသုတ် မဟာသာရောပမ သုတ် စူဠသာရောပမသုတ်အားဖြင့် ဆယ်သုတ်တို့တည်း။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၄ - မဟာယမကဝဂ် ===

၁ - စူဠဂေါသိင်္ဂသုတ်

၃၂၅။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် နာတိကရွာ အုတ်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ အသျှင်နန္ဒိယ အသျှင်ကိမိလတို့သည် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတော၌ နေကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညနေချမ်းအချိန် ကိန်းအောင်းရာမှ ထတော်မူကာ ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောဆီသို့ ချဉ်းကပ်တော် မူ၏။ တောစောင့်သည် အဝေးမှ ကြွလာတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို မြင်၍ "ရဟန်းကြီး ဤတောသို့ မဝင်ပါလင့်၊ ဤတော၌ အမျိုးသား သုံးဦးတို့သည် ရှိပါကုန်၏၊ မိမိ အကျိုးစီးပွားကို လိုလားသော သဘော ရှိကုန်လျက် နေပါကုန်၏၊ ထိုအမျိုးသားတို့၏ မချမ်းသာမှုကို မပြုပါလင့်" ဟု မြတ်စွာဘုရားကို လျှောက်ထား၏။

အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် မြတ်စွာဘုရား နှင့်အတူ ပြောဆိုသော တောစောင့်၏ စကားကို ကြား၍ "ဒါယကာတောစောင့် မြတ်စွာဘုရားကို မတားမြစ်ပါလင့်၊ ငါတို့၏ ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည် အစဉ် ရောက်တော် မူလာ၏" ဟု တောစောင့်အား ဤစကားကို ပြောကြား၏။ ထိုအခါ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ မထေရ်သည် အသျှင်နန္ဒိယ အသျှင်ကိမိလတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်နန္ဒိယနှင့် အသျှင်ကိမိလ တို့ကို "အသျှင်တို့ လာကြကုန်၊ အသျှင်တို့ လာကြကုန်၊ ငါတို့၏ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည် အစဉ် ရောက်တော် မူလာ၏" ဟု ဤစကားကို ပြောကြား၏၊ ထိုအခါ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ အသျှင်နန္ဒိယ အသျှင်ကိမိလတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ခရီးဦး ကြိုဆို၍ တစ်ပါးက မြတ်စွာဘုရား၏ သပိတ် သင်္ကန်း ကို ခံယူပြီးလျှင် တစ်ပါးက နေရာကို ခင်း၍ တစ်ပါးက ခြေဆေးရေကို တည်ထား၏။ မြတ်စွာဘုရား သည် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်၍ ခြေတို့ကို ဆေးတော်မူ၏။ ထိုအသျှင်တို့သည်လည်း မြတ်စွာ ဘုရားကို ရှိသေစွာ ရှိခိုး၍ သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်သည် ရှိသော် အသျှင် အနုရုဒ္ဓါအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏-

၃၂၆။ အနုရုဒ္ဓါတို့ အသို့နည်း၊ သင်တို့ ခံ့ကျန်းကြ၏လော၊ အသို့နည်း မျှတကြ၏လော၊ အသို့ နည်းဆွမ်းဖြင့် မပင်ပန်းကြ၏လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရား ခံ့ကျန်းကြပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရား မျှတ ကြပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့သည် ဆွမ်းဖြင့်လည်း မပင်ပန်းကြပါ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

အနုရုဒ္ဓါတို့ အသို့နည်း၊ သင်တို့သည် အညီအညွတ် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ မငြင်းခုံကြဘဲ နို့(နှင့်) ရေရော သကဲ့သို့ တစ်စိတ်တည်း ရှိကုန်၍ အချင်းချင်း ချစ်ခင်သော မျက်စိတို့ဖြင့် ကောင်းစွာ ရှုကြည့် ကုန်လျက် နေထိုင်ကြကုန်၏လော ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား စင်စစ် တပည့်တော်တို့သည် အညီအညွတ် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ မငြင်းခုံကြဘဲ နို့ (နှင့်) ရေရော သကဲ့သို့ တစ်စိတ်တည်း ရှိကုန်၍ အချင်းချင်း ချစ်ခင်သော မျက်စိတို့ဖြင့် ကောင်းစွာ ကြည့်ရှု ကုန်လျက် နေထိုင်ကြပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

အနုရုဒ္ဓါတို့ သင်တို့သည် အဘယ်သို့လျှင် အညီအညွတ် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ မငြင်းခုံကြဘဲ နို့ (နှင့်) ရေရော သကဲ့သို့ တစ်စိတ်တည်း ရှိကုန်၍ အချင်းချင်း ချစ်ခင်သော မျက်စိဖြင့် ကောင်းစွာ ရှုကြည့် ကုန်လျက် နေထိုင်ကြကုန် သနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဤသာသနာတော်၌ တပည့်တော်မှာ "အကြင် ငါသည် ဤသို့ သဘော ရှိကုန်သော သီတင်း သုံးဖော်တို့နှင့် အတူ နေရ၏၊ ငါသည် အရတော်ပေစွ၊ ငါသည် အလွန် အရတော်ပေစွ" ဟု ဤသို့ စိတ်ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုတပည့်တော်မှာ ဤအသျှင်တို့ အပေါ်၌ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်စေ၊ မျက်ကွယ်၌ ဖြစ်စေ၊ ကာယကံ မေတ္တာသည် ရှေးရှု ထင်ပါ၏၊ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်စေ၊ မျက်ကွယ်၌ ဖြစ်စေ ဝစီကံ မေတ္တာသည် ရှေးရှု ထင်ပါ၏၊ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်စေ၊ မျက်ကွယ်၌ ဖြစ်စေ မနောကံ မေတ္တာသည် ရှေးရှု ထင်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုတပည့်တော်မှာ "ငါသည် မိမိစိတ် အလိုကို လျှော့ထား၍ ဤအသျှင်တို့၏ စိတ် အလိုအားဖြင့် သာလျှင် လိုက်လျော ကျင့်သုံးရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု ဤသို့ အကြံအစည် ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် မိမိစိတ် အလိုကို လျှော့ထား၍ ဤအသျှင်တို့၏ စိတ်အလို အားဖြင့် သာလျှင် လိုက်လျော ကျင့်သုံး ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့မှာ ကိုယ်အသီးသီး ဖြစ်သော်လည်း စိတ်သည်ကား တစိတ်တည်း ကဲ့သို့ ဖြစ်ကြပါသည် ဟု (လျှောက်၏)။

အသျှင်နန္ဒိယသည်လည်း။ပ။ အသျှင်ကိမိလသည်လည်း မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏၊ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည်လည်း ငါသည် ဤသို့ သဘော ရှိသော သီတင်းသုံးဖော် တို့နှင့် အတူနေရ၏၊ ငါသည် အရတော်ပေစွ၊ ငါသည် အလွန် အရတော်ပေစွ" ဟု ဤသို့ စိတ်ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုတပည့်တော်မှာ ဤအသျှင်တို့ အပေါ်၌ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်စေ၊ မျက်ကွယ်၌ ဖြစ်စေ၊ ကာယကံ မေတ္တာသည် ရှေးရှု ထင်ပါ၏၊ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်စေ၊ မျက်ကွယ်၌ ဖြစ်စေ၊ ဝစီကံ မေတ္တာသည် ရှေးရှု ထင်ပါ၏၊ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်စေ၊ မျက်ကွယ်၌ ဖြစ်စေ၊ မနောကံ မေတ္တာသည် ရှေးရှု ထင်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုတပည့်တော်မှာ "ငါသည် မိမိစိတ် အလိုကို လျှော့ထား၍ ဤအသျှင်တို့၏ စိတ်အလိုအားဖြင့် သာလျှင် လိုက်လျော ကျင့်သုံးရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု ဤသို့ အကြံအစည် ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုတပည့်တော်သည် မိမိစိတ် အလိုကို လျှော့ထား၍ ဤအသျှင်တို့၏ စိတ်အလို အားဖြင့် သာလျှင် လိုက်လျော ကျင့်သုံးပါ၏။ အသျှင် ဘုရား တပည့်တော်တို့မှာ ကိုယ်သည် အသီးသီး ဖြစ်သော်လည်း စိတ်သည်ကား တစ်စိတ်တည်း ကဲ့သို့ ဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့လျှင် တပည့်တော်တို့သည် အညီအညွတ် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ မငြင်းခုံကြဘဲ နို့ (နှင့်)ရေရော သကဲ့သို့ တစ်စိတ်တည်း ရှိကုန်၍ အချင်းချင်း ချစ်ခင်သော မျက်စိဖြင့် ကောင်းစွာ ရှုကြည့် ကုန်လျက် နေကြပါ၏" ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

၃၂၇။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ အနုရုဒ္ဓါတို့ အသို့နည်း၊ သင်တို့သည် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်အပ်သော စိတ် ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကြကုန်၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား စင်စစ်သော်ကား တပည့်တော်တို့သည် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ် အပ်သော စိတ် ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကြကုန်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

အနုရုဒ္ဓါတို့ အဘယ်သို့ သင်တို့သည် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ် အပ်သော စိတ်ရှိ ကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကြကုန် သနည်းဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့တွင် ဆွမ်းခံရွာမှ ရှေးဦးစွာ ပြန်လာသော သူသည် နေရာတို့ကို ခင်း၏၊ သောက်ရေ သုံးဆောင်ရေကို တည်ထား၏၊ ဆွမ်းဦးထည့်ရန် ခွက်ကို တည်ထား၏။ ဆွမ်းခံရွာမှ နောက်ကျ၍ ပြန်လာသော သူသည် စားကြွင်းကို စားလိုလျှင် စားရာ၏၊ မစားလိုက စိမ်းစိုသော မြက်သစ်ပင် မရှိရာ၌လည်း စွန့်၏၊ ပိုးမရှိသော ရေ၌ သော်လည်း သွန်၏၊ ထိုသူသည် နေရာတို့ကို (ခေါက်၏) သိုမှီး၏၊ သောက်ရေ သုံးဆောင်ရေကို (သိမ်းဆည်း၏) သိုမှီး၏၊ ဆွမ်းဦးထည့်ရန် ခွက်ကို (သိမ်းဆည်း၏) သိုမှီး၏၊ ဆွမ်းစား (ဇရပ်)ကျောင်းကို တံမြက် လှည်း၏။ ရေ မရှိသော သောက်ရေအိုး ကို လည်းကောင်း၊ သုံးဆောင် ရေအိုးကို လည်းကောင်း၊ သန့်သက် ရေအိုးကို လည်းကောင်း မြင်သော သူသည် (ရေထည့်၍) တည်ထား၏။ ထိုရဟန်းသည် အကယ်၍ မချီနိုင်လျှင် အဖော်ကို လက်ယက်

ခေါ်၍ လက်တို့ဖြင့် မြှောက်ချီကာ တည်ထားကြ ပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့သည် ထိုအကြောင်းများကြောင့် နှုတ်မြွက် ပြောဆိုမှု မပြုကြပါ။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့သည် ငါးရက် မြောက်နေ့၌ တညဉ့်လုံး တရားနှင့် စပ်သော စကားဖြင့် စည်းဝေး နေကြပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့လျှင် တပည့်တော်တို့သည် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်အပ်သော စိတ် ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကြပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

၃၂၈။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ အနုရုဒ္ဓါတို့ ဤသို့ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ် ကုန်သည် ဖြစ်၍ (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်သော သင်တို့မှာ လူတို့၏ တရားထက် လွန်မြတ်သည့် အရိယာဖြစ်ရန် စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ် အမြင်ထူးကို ရသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိ၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်မှာ မရှိဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့သည် အလိုရှိ သလောက် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်'နှင့် တကွ ဖြစ်သော၊ သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ'နှင့် တကွဖြစ်သော၊ (နီဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေကြပါ ကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ် အပ်သော စိတ်ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကြကုန်သော တပည့်တော်တို့မှာ လူတို့၏ တရားထက် လွန်မြတ် သည့် အရိယာဖြစ်ရန် စွမ်းနိုင်သော ဤဉာဏ် အမြင်ထူးကို ရသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

အနုရုဒ္ဓါတို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ အနုရုဒ္ဓါတို့ သင်တို့မှာ ဤနေခြင်းကို လွန်မြောက်ခြင်းငှါ ဤနေခြင်းကို ငြိမ်းစေခြင်းငှါ လူတို့၏ တရားထက် လွန်မြတ်သည့် အရိယာ ဖြစ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော အခြားဉာဏ် အမြင်ထူးကို ရသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိသေး၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်မှာ မရှိဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့သည် အလိုရှိ သလောက် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ'တို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင် စေတတ်သော၊ စိတ်တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ'ကို ဖြစ်ပွား စေတတ်သော၊ ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' မရှိသော၊ သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' မရှိသော၊ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ'ကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ဤနေခြင်းကို လွန်မြောက်ခြင်းငှါ ဤနေခြင်းကို ငြိမ်းစေခြင်းငှါ လူတို့၏ တရားထက် လွန်မြတ်သည့် အရိယာ ဖြစ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော ဤအခြားသော ဉာဏ် အမြင်ထူးကို ရသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

အနုရုဒ္ဓါတို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ အနုရုဒ္ဓါတို့ သင်တို့မှာ ဤနေခြင်းကို လွန်မြောက်ခြင်းငှါ ဤနေခြင်းကို ငြိမ်းစေခြင်းငှါ လူတို့၏ တရားထက် လွန်မြတ်သည့် အရိယာဖြစ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော အခြားဉာဏ် အမြင်ထူးကို ရသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိသေး၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်မှာ မရှိဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့သည် အလိုရှိသ လောက် နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် သတိနှင့် ပြည့်စုံ ကုန်သည် ဖြစ်၍ ဆင်ခြင်ခြင်း ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်သည် ဖြစ်၍ လျစ်လျူ ရှုကုန်၍ သာလျှင် နေပါကုန်၏၊ ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစားပါကုန်၏၊ အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အကြင် တတိယစျာန်ကြောင့် ထိုသူကို "လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ ရှိသူ" ဟု ပြောကြား ကုန်၏၊ ထိုတတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ဤနေခြင်းကို လွန်မြောက်ခြင်းငှါ ဤနေခြင်းကို ငြိမ်းစေခြင်းငှါ လူတို့၏ တရားထက် လွန်မြတ်သည့် အရိယာဖြစ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော ဤအခြားသော ဉာဏ် အမြင်ထူး ကို ရသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းရှိပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

အနုရုဒ္ဓါတို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ အနုရုဒ္ဓါတို့ သင်တို့မှာ ဤနေခြင်းကို လွန်မြောက်ခြင်းငှါ ဤနေခြင်းကို ငြိမ်းစေခြင်းငှါ လူတို့၏ တရားထက် လွန်မြတ်သည့် အရိယာ ဖြစ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော အခြားဉာဏ် အမြင်ထူးကို ရသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိသေး၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်မှာလျှင် မရှိဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့သည် အလိုရှိသလောက် ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ'ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့် ရှေးဦးကပင် ဝမ်းသာခြင်း 'သောမနဿ' နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါမနဿ'တို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲလည်း မဟုတ် ချမ်းသာလည်း မဟုတ်သော လျစ်လျူရှုခြင်း 'ဥပေက္ခာ' ကြောင့် ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်း ရှိသော စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ဤနေခြင်းကို လွန်မြောက်ခြင်းငှါ ဤနေခြင်းကိုငြိမ်း စေခြင်းငှါ လူတို့၏ တရားထက် လွန်မြတ်သည့် အရိယာဖြစ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော ဤအခြားသော ဉာဏ်အမြင်ထူးကို ရသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

အနုရုဒ္ဓါတို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ အနုရုဒ္ဓါတို့ သင်တို့မှာ ဤနေခြင်းကို လွန်မြောက်ခြင်းငှါ ဤနေခြင်းကို ငြိမ်းစေခြင်းငှါ လူတို့၏ တရားထက် လွန်မြတ်သည့် အရိယာ ဖြစ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော အခြား ဉာဏ် အမြင်ထူးကို ရသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိသေး၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်မှာ မရှိဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့သည် အလိုရှိသလောက် အလုံးစုံသော ရူပ သညာတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် ထိခိုက်မှု 'ပဋိဃ' သညာတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် အမျိုးမျိုးသော သညာ 'နာနတ္တသညာ'တို့ကို နှလုံး မသွင်းခြင်းကြောင့် 'ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု (စီးဖြန်းကာ) အာကာ သာနဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ဤနေခြင်း ကိုလွန်မြောက်ခြင်းငှါ ဤနေခြင်းကို ငြိမ်းစေခြင်းငှါ လူတို့၏ တရားထက် လွန်မြတ်သည့် အရိယာ ဖြစ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော ဤအခြားသော ဉာဏ် အမြင်ထူးကို ရသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

အနုရုဒ္ဓါတို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ အနုရုဒ္ဓါတို့ သင်တို့မှာ ဤနေခြင်းကို လွန်မြောက်ခြင်းငှါ ဤနေခြင်းကို ငြိမ်းစေခြင်းငှါ လူတို့၏ တရားထက် လွန်မြတ်သည့် အရိယာ ဖြစ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော အခြားဉာဏ် အမြင်ထူးကို ရသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိသေး၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်မှာ မရှိဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့သည် အလိုရှိသလောက် အလုံးစုံသော အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လွန်မြောက်၍ 'ဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ"ဟု (စီးဖြန်းကာ) ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေပါကုန်၏။ပ။ အလုံးစုံသော ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လွန်မြောက်၍ "တစ်စုံ တစ်ခုမျှ မရှိ" ဟု (စီးဖြန်းကာ) အာကိဉ္စညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေပါကုန်၏။ပ။ အလုံးစုံသော အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ဤနေခြင်းကို လွန်မြောက်ခြင်းငှါ ဤနေခြင်းကို ငြိမ်းစေခြင်းငှါ လူတို့၏ တရားထက် လွန်မြတ်သည့် အရိယာ ဖြစ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော ဤအခြားသော ဉာဏ် အမြင်ထူးကို ရသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

၃၂၉။ အနုရုဒ္ဓါတို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ အနုရုဒ္ဓါတို့ သင်တို့မှာ ဤနေခြင်းကို လွန်မြောက်ခြင်းငှါ ဤနေခြင်းကို ငြိမ်းစေခြင်းငှါ လူတို့၏ တရားထက် လွန်မြတ်သည့် အရိယာ ဖြစ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော အခြားဉာဏ်အမြင်ထူးကို ရသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာနေရခြင်း ရှိသေး၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်မှာ မရှိဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့သည် အလိုရှိသလောက် အလုံးစုံသော နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို လွန်မြောက်၍ မှတ်သားခြင်း 'သညာ' ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ'တို့ ချုပ်ရာ (နိရောသမာပတ်)ကို ပြည့်စုံ စေ၍ နေပါကုန်၏၊ တပည့်တော်တို့မှာ ပညာဖြင့်လည်း မြင်ပြီး ဖြစ်၍ အာသဝေါ တရားတို့သည် ကုန်ပြီး ဖြစ်ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား

ဤနေခြင်းကို လွန်မြောက်ခြင်းငှါ ဤနေခြင်းကို ငြိမ်းစေခြင်းငှါ လူတို့၏ တရားထက် လွန်မြတ်သည့် အရိယာ ဖြစ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော ဤအခြားသော ဉာဏ် အမြင်ထူးကို ရသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိပါ၏။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့သည် ဤချမ်းသာစွာ နေရခြင်းထက် သာလွန် မွန်မြတ်သော အခြား တစ်ပါးသော ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းကို မတွေ့မြင် ကြတော့ပါ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

အနုရုဒ္ဓါတို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ ဤချမ်းသာစွာ နေရခြင်းထက် သာလွန် မွန်မြတ်သော ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းသည် မရှိတော့ပေ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၃၃၀။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ အသျှင်နန္ဒိယ အသျှင်ကိမိလတို့ကို တရား စကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည် စေကာ (တရား ကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်း စေပြီးသော် နေရာမှ ထကာ ဖဲခွါတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ အသျှင်နန္ဒိယ အသျှင်ကိမိလတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသို့ အစဉ်လိုက်၍ ထိုလိုက်ရာမှ ပြန်လှည့်ကာ အသျှင်နန္ဒိယနှင့် အသျှင်ကိမိလတို့က အသျှင်အနုရုဒ္ဓါအား-

“တပည့်တော်တို့သည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါအား ‘ဤမည် ဤမည်သော နေခြင်း သမာပတ်တို့ကို တပည့်တော်တို့ ရပါကုန်၏’ ဟု ဤသို့ လျှောက်ကြား ဖူးပါကုန် သလော၊ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်၌ တပည့်တော်တို့၏ အာသဝေါ တရား ကုန်ခြင်းကို ဖော်ပြဘိ၏” ဟု (လျှောက်ဆိုကုန်၏)။

ငါ့အား အသျှင်တို့သည် “ဤမည် ဤမည်သော နေခြင်း သမာပတ်တို့ကို တပည့်တော်တို့ ရပါကုန်၏” ဟု ဤသို့ မလျှောက်ကြား ဖူးကုန်သော်လည်း ငါသည် အသျှင်တို့၏ စိတ်ကို စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ “ဤမည် ဤမည်သော နေခြင်း သမာပတ်တို့ကို ဤအသျှင်တို့ ရကုန်၏” ဟု သိ၏။ နတ်တို့သည်လည်း “ဤမည် ဤမည်သော နေခြင်း သမာပတ်တို့ကို ဤအသျှင်တို့ ရကုန်၏” ဟု ဤအကြောင်းကို ငါ့အား လျှောက်ကြား ကုန်၏။ ထိုအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် ပြဿနာ မေးတော် မူခြင်းကြောင့် ဖြေကြား၏ ဟု (ပြောဆို၏)။

၃၃၁။ ထိုအခါ ဒီဃပရဇနနတ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုး၍ သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ရပ်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား-

“အသျှင်ဘုရား အကြင် (ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတော)၌ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက် သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော် မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ အသျှင်နန္ဒိယ အသျှင်ကိမိလ ဤသုံးဦးသော အမျိုးသားတို့သည်လည်း သီတင်းသုံး နေကုန်၏။ စင်စစ်သော်ကား ဝဇ္ဇီတိုင်းသားတို့သည် အရတော်လေ ကုန်စွ၊ ဝဇ္ဇီတိုင်းသားတို့ သည် အလွန် အရတော်လေ ကုန်စွ” ဟု လျှောက်၏။ ဒီဃပရဇနနတ်၏ အသံကို ကြား၍ ဘုမ္မဇိုးနတ် တို့သည် “အချင်းတို့ ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတော၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော (အလုံးစုံ သော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော် မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ အသျှင်နန္ဒိယ အသျှင်ကိမိလ ဤသုံးဦးသော အမျိုးသားတို့သည်လည်း သီတင်းသုံး နေကုန်၏။ စင်စစ်သော်ကား ဝဇ္ဇီတိုင်းသားတို့သည် အရတော်လေ ကုန်စွ၊ ဝဇ္ဇီတိုင်းသားတို့သည် အလွန် အရတော်လေ ကုန်စွ” ဟု အသံကို တစ်ဆင့် ကြွေးကြော် ကုန်၏။ ဘုမ္မဇိုးနတ်တို့၏ အသံကို ကြား၍ စတုမဟာရာဇ်နတ်တို့သည်။ပ။ တာဝတိံသာနတ်တို့သည်။ပ။ ယာမာနတ်တို့သည်။ပ။ တုသိတာနတ်တို့ သည်။ပ။ နိမ္မာနရတိနတ်တို့သည်။ပ။ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့သည်။ပ။ ဗြဟ္မာအပေါင်း၌ ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့သည် “ဂေါသိင်္ဂ မည်သော အင်ကြင်းတော၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် သီတင်းသုံး နေတော် မူ၏။ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ အသျှင်နန္ဒိယ အသျှင်ကိမိလ ဤသုံးဦးသော အမျိုးသားတို့သည်လည်း သီတင်းသုံး နေကုန်၏။

စင်စစ်သော်ကား ဝဇ္ဇီ တိုင်းသားတို့သည် အရတော်လေ ကုန်စွ၊ ဝဇ္ဇီတိုင်းသားတို့သည် အလွန် အရတော်လေ ကုန်စွ” ဟု အသံကို တစ်ဆင့် ကြွေးကြော် ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် ထိုအသျှင်တို့သည် ထိုတစ်ခဏချင်း ထိုတစ်လယချင်း ထိုတစ်မု ဟုတ်ချင်းမျှဖြင့် (အကနိဋ္ဌ) ဗြဟ္မာ့ဘုံ တိုင်အောင် ထင်ရှား (ကျော်စော) ကုန်၏။

ဒီဃ ဤ သင် လျှောက်ကြားသော စကားသည် ဤသို့ သင် လျှောက်ကြားသည့် အတိုင်း မှန်၏၊ ဒီဃ ဤ သင် လျှောက်ကြားသော စကားသည် ဤသို့ သင် လျှောက်ကြားသည့် အတိုင်း မှန်ပေ၏။ ဒီဃ အကြင် အမျိုးမှလည်း ဤသုံးဦး ကုန်သော အမျိုးသားတို့သည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြုကုန်၏၊ ထိုအမျိုးသည်လည်း ထိုသုံးဦး ကုန်သော အမျိုးသားတို့ကို ကြည်ညိုသော စိတ်ရှိ၍ အောက်မေ့ခဲ့လျှင် ရှည်မြင့် စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာ၏။ ဒီဃ အကြင် အမျိုး (အစဉ်) အဆက်မှလည်း ဤသုံးဦး ကုန်သော အမျိုးသားတို့သည် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြုကုန်၏၊ ထိုအမျိုး(အစဉ်) အဆက်သည်လည်း ဤသုံးဦး ကုန်သော အမျိုးသားတို့ကို ကြည်ညိုသော စိတ်ရှိ၍ အောက်မေ့ ခဲ့လျှင် ရှည်မြင့် စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာ၏။ ဒီဃ အကြင် ရွာမှလည်း ဤသုံးဦး ကုန်သော အမျိုးသားတို့သည် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြုကုန်၏၊ ထိုရွာသည်လည်း ဤသုံးဦး ကုန်သော အမျိုးသားတို့ကို ကြည်ညိုသော စိတ်ရှိ၍ အောက်မေ့ခဲ့လျှင် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာ၏။ ဒီဃ အကြင် နိဂုံးမှလည်း ဤသုံးဦး ကုန်သော အမျိုးသားတို့သည် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြုကုန်၏၊ ထိုနိဂုံးသည်လည်း ဤသုံးဦး ကုန်သော အမျိုးသားတို့ကို ကြည်ညိုသော စိတ်ရှိ၍ အောက်မေ့ခဲ့လျှင် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာ၏။ ဒီဃ အကြင် မြို့မှလည်း ဤသုံးဦး ကုန်သော အမျိုးသားတို့သည် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြုကုန်၏၊ ထိုမြို့သည်လည်း ဤသုံးဦး ကုန်သော အမျိုးသားတို့ကို ကြည်ညိုသော စိတ်ရှိ၍ အောက်မေ့ခဲ့လျှင် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာ၏။ ဒီဃ အကြင်ဇနပုဒ်မှလည်း ဤသုံးဦးကုန်သော အမျိုးသားတို့သည် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြုကုန်၏၊ ထိုဇနပုဒ်သည်လည်း ဤသုံးဦး ကုန်သော အမျိုးသားတို့ကို ကြည်ညိုသော စိတ်ရှိ၍ အောက်မေ့ခဲ့ကြလျှင် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာ၏။ ဒီဃ အလုံးစုံသော မင်းတို့သည်လည်း ဤသုံးဦး ကုန်သော အမျိုးသားတို့ကို ကြည်ညိုသော စိတ်ရှိ၍ အောက်မေ့ခဲ့ကြလျှင် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလ ပတ်လုံး စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာ၏။ ဒီဃ အလုံးစုံကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့သည်။ပ။ ဒီဃ အလုံးစုံကုန်သော ကုန်သည်တို့သည်။ပ။ ဒီဃ အလုံးစုံ ကုန်သော သူဆင်းရဲတို့သည်လည်း ဤသုံးဦး ကုန်သော အမျိုးသားတို့ကို ကြည်ညိုသော စိတ်ရှိ၍ အောက်မေ့ခဲ့ကြလျှင် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာ၏။ ဒီဃနတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာတို့နှင့် တကွသော (နတ်) လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏမင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူ့လောကသည်လည်း ဤသုံးဦး ကုန်သော အမျိုးသားတို့ကို ကြည်ညိုသော စိတ်ရှိကုန်၍ အောက်မေ့ခဲ့ကြလျှင် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာ၏။

ဒီဃ ရှုကြည့်လော့၊ ဤသုံးဦး ကုန်သော အမျိုးသားတို့သည် များစွာသော လူအပေါင်း၏ အစီး အပွားအကျိုးငှါ များစွာသော လူအပေါင်း၏ ချမ်းသာ အကျိုးငှါ လောကကို အစဉ် စောင့်ရှောက်ခြင်း အကျိုးငှါ နတ် လူတို့၏ အကျိုးငှါ အစီး အပွားအကျိုးငှါ ချမ်းသာ အကျိုးငှါ အလွန်လျှင် ကျင့်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရား ဒေသနာကို ဟောကြားတော် မူ၏။ ဒီဃပရဇနနတ်သည် မြတ်စွာ ဘုရား၏ တရားတော်ကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်လေ၏။

ရှေးဦးစွာသော စူဠဂေါသိင်္ဂသုတ်ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၄ - မဟာယမကဝဂ် ===

၂ - မဟာဂေါသိင်္ဂသုတ်

၃၃၂။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတော၌ အလွန် ကျော်စော ထင်ရှားသော ထေရ်တပည့် သာဝက ဖြစ်ကြသည့် အသျှင်သာရိပုတြာ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် အသျှင် မဟာကဿပ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ အသျှင်ရေဝတ အသျှင်အာနန္ဒာတို့အပြင် အခြား များလှစွာသည့် အလွန် ကျော်စော ထင်ရှားသော ထေရ်တပည့် သာဝကတို့နှင့်အတူ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင် မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ညနေချမ်းအချိန် ကိန်းအောင်းရာမှ ထကာ အသျှင်မဟာကဿပထံ ချဉ်းကပ်ပြီး လျှင် "ငါ့သျှင် ကဿပ လာသွားကြ ကုန်အံ့၊ အသျှင်သာရိပုတြာထံသို့ တရားနာခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ကုန်အံ့" ဟု ဤစကားကို ပြောဆို၏။ "ငါ့သျှင် ကောင်းပြီ" ဟု အသျှင်မဟာကဿပသည် အသျှင်မဟာ မောဂ္ဂလာန်အား ပြန်ကြား၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် အသျှင်မဟာကဿပ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ တို့သည် အသျှင်သာရိပုတ္တရာထံသို့ တရားနာခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ကြ ကုန်၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် အသျှင် သာရိပုတြာထံသို့ တရား နာခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ကြသော အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် အသျှင်မဟာကဿပ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါတို့ကို မြင်၍ အသျှင်ရေဝတထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် "ငါ့သျှင် ရေဝတ ဤမည်သော အသျှင် သူတော်ကောင်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာထံသို့ တရား နာခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ကြ ကုန်၏၊ ငါ့သျှင် ရေဝတ လာသွားကြ ကုန်အံ့၊ အသျှင်သာရိပုတြာထံသို့ တရား နာခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ကြ ကုန်အံ့" ဟု ဤစကားကို ပြောဆို၏။ အသျှင်ရေဝတက "ငါ့သျှင် ကောင်းပြီ" ဟု အသျှင်အာနန္ဒာအား ပြန်ကြား ၏။ ထို့နောက် အသျှင်ရေဝတ နှင့် အသျှင်အာနန္ဒာတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာထံသို့ တရား နာခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ကြ ကုန်၏။

၃၃၃။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် အဝေးမှ လာသော အသျှင်ရေဝတနှင့် အသျှင်အာနန္ဒာတို့ကို မြင်၍ အသျှင်အာနန္ဒာအား-

"အသျှင်အာနန္ဒာ လာလော့၊ မြတ်စွာဘုရား အလုပ်အကျွေး ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ အနီး၌ ကျက်စားသော အသျှင်အာနန္ဒာ၏ လာခြင်းသည် ကောင်းသော လာခြင်း ပေတည်း။ ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိ၏၊ ညဉ့်သည် အပြစ်တို့မှ ကင်း၏၊ အင်ကြင်း ပင်တို့သည် ပင်လုံးကျွတ် ပွင့်ကုန်၏၊ နတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော ပန်းရနံ့တို့ ကဲ့သို့ ကြိုင်လှိုင် ကုန်၏။ ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ အဘယ် ကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ် နိုင်ရာ သနည်း" ဟု ပြောဆို မေးမြန်း၏။

ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် များသော အကြားအမြင် ရှိ၏၊ နာကြား ထားပြီးသော တရားကို ဆောင်၏၊ နာကြား ထားသော တရားကို ဆည်းပူး၏။ အကြင် တရားတို့သည် အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိကုန်၏၊ အနက်, သဒ္ဒါနှင့်လည်း ပြည့်စုံ ကုန်၏၊ အလုံးစုံ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြည့်ဝ လုံလောက်သည့် စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို လည်း ညွှန်ပြ ကုန်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုသို့ သဘော ရှိသော တရားတို့ကို များစွာ နာကြားထား ကုန်၏၊ (နှုတ်တက်) ဆောင်ထား ကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် သရဇ္ဈာယ် ထားကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် ကြံစည် ထားကုန်၏၊ ဉာဏ် အမြင်ဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိထား ကုန်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ပရိသတ် လေးပါးတို့အား အက္ခရာပြည့်စုံ ပီပြင် ကုန်သော စကားစဉ် မပြတ်ကုန်သော ပုဒ် ဗျည်းတို့ဖြင့် ကိန်းဝပ်မှု 'အနုသယ' ကို ပယ်ခွာခြင်းငှါ ဟောကြား၏။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂ မည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ် နိုင်ရာပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

၃၃၄။ ဤသို့ဆိုသော် အသျှင်သာရိပုတြာသည် အသျှင်ရေဝတအား-

"ငါ့သျှင် ရေဝတ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မိမိ ထင်မြင်ချက် အတိုင်း ဖြေကြား လေပြီ။ ထိုအချက်၌ ငါတို့သည် အသျှင်ရေဝတကို ယခု မေးကုန်အံ့၊ ငါ့သျှင် ရေဝတ ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိ၏၊ ညဉ့်သည် အပြစ်တို့မှ ကင်း၏၊ အင်ကြင်းပင်တို့သည် ပင်လုံးကျွတ် ပွင့်ကုန်၏၊ နတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော ပန်းရနံ့တို့ ကဲ့သို့ ကြိုင်လှိုင် ကုန်၏။ ငါ့သျှင် ရေဝတ အဘယ် ကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ် နိုင်ရာ သနည်း" ဟု ပြောဆို မေးမြန်း၏။

ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တစ်ပါးထည်းတည်း ကိန်းအောင်းခြင်းလျှင် မွေ့လျော်မှု ရှိ၏၊ တစ်ပါးထည်းတည်း ကိန်းအောင်းရာ၌ ပျော်ပိုက်၏၊ မိမိစိတ်၏ ငြိမ်းအေးမှု၌ မပြတ် အားထုတ်လျက် ရှိ၏၊ ဈာန်ကိုလည်း ဖျက်ဆီးခြင်း မရှိ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာတို့ကို လည်း ပွားစေ၏၊ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတော သည် တင့်တယ် နိုင်ရာပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

၃၃၅။ ဤသို့ဆိုသော် အသျှင်သာရိပုတြာသည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါအား-

"ငါ့သျှင် အနုရုဒ္ဓါ အသျှင်ရေဝတသည် မိမိ ထင်မြင်ချက် အတိုင်း ဖြေကြား လေပြီ။ ထိုအချက်၌ ငါတို့သည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါကို ယခု မေးကုန်အံ့၊ ငါ့သျှင် အနုရုဒ္ဓါ ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတော သည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိ၏၊ ညဉ့်သည် အပြစ်တို့မှ ကင်း၏၊ အင်ကြင်းပင်တို့သည် ပင်လုံးကျွတ် ပွင့်ကုန် ၏၊ နတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော ပန်းရနံ့တို့ ကဲ့သို့ ကြိုင်လှိုင် ကုန်၏။ ငါ့သျှင် အနုရုဒ္ဓါ အဘယ် ကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ်နိုင်ရာ သနည်း" ဟု ပြောဆို မေးမြန်း၏။

ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဖြင့် လောကဓာတ် အထောင်ကို ကြည့်နိုင်၏။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဥပမာသော်ကား (ပညာ) မျက်စိ အမြင်ရှိသော ယောကျ်ားသည် ပြာသာဒ်မြတ် အထက်သို့ တက်လျက် (လှည်းဘီးစက်) အကွပ် အဝန်း အဝိုင်း အထောင်ကို ကြည့်ရာ သကဲ့သို့ ဤအတူ ပင်လျှင် ရဟန်းသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန် သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဖြင့် လောကဓာတ် အထောင်ကို ကြည့်ရှု နိုင်၏။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ် နိုင်ရာပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

၃၃၆။ ဤသို့ဆိုသော် အသျှင်သာရိပုတြာသည် အသျှင်မဟာကဿပအား-

"ငါ့သျှင် ကဿပ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် မိမိ ထင်မြင်ချက် အတိုင်း ဖြေကြား လေပြီ။ ထိုအချက်၌ ငါတို့သည် အသျှင်မဟာကဿပကို ယခု မေးကုန်အံ့၊ ငါ့သျှင်ကဿပ ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတော သည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိ၏၊ ညဉ့်သည် အပြစ်တို့မှ ကင်း၏၊ အင်ကြင်းပင်တို့သည် ပင်လုံးကျွတ် ပွင့်ကုန် ၏၊ နတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော ပန်းရနံ့တို့ ကဲ့သို့ ကြိုင်လှိုင် ကုန်၏။ ငါ့သျှင် ကဿပ အဘယ် ကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ် နိုင်ရာ သနည်း" ဟု ပြောဆို မေးမြန်း ပြန်၏။

ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မိမိလည်း အရညကင်ဓုတင် ဆောင်၍ အရ ညကင်ဓုတင် ဆောင်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို လေ့ရှိ၏၊ မိမိလည်း ပိဏ္ဍပါတ် ဓုတင် ဆောင်၍ ပိဏ္ဍပါတ် ဓုတင် ဆောင်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို လေ့ရှိ၏၊ မိမိလည်း ပံသုကူ ဓုတင် ဆောင်၍ ပံသုကူ ဓုတင် ဆောင်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို လေ့ရှိ၏၊ မိမိလည်း တိစီဝရိတ် ဓုတင် ဆောင်၍ တိစီဝရိတ် ဓုတင် ဆောင်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို လေ့ရှိ၏၊ မိမိလည်း အလိုနည်းသူ ဖြစ်၍ အလို နည်းခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို လေ့ရှိ၏၊ မိမိလည်း ရောင့်ရဲ လွယ်သူ ဖြစ်၍ ရောင့်ရဲ လွယ်ခြင်း၏

ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို လေ့ရှိ၏၊ မိမိလည်း ကိလေသာတို့မှ ကင်းဆိတ်သူ ဖြစ်၍ ကင်းဆိတ်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို လေ့ရှိ၏၊ မိမိလည်း ရောနှောခြင်း မရှိသူ ဖြစ်၍ မရောနှောခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ ရှိ၏၊ မိမိလည်း အားထုတ်ခြင်း လုံ့လ ရှိသူ ဖြစ်၍ အားထုတ်ခြင်း လုံ့လ၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို လေ့ရှိ၏၊ မိမိလည်း အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၍ အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ ရှိ၏၊ မိမိလည်း တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၍ တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ ရှိ၏၊ မိမိလည်း အထူးသိခြင်း 'ပညာ'နှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၍ အထူးသိခြင်း 'ပညာ'နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ ရှိ၏၊ မိမိလည်း လွတ်မြောက်ခြင်း 'အရိယဖိုလ်'နှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၍ လွတ်မြောက်ခြင်း 'အရိယဖိုလ်'နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ ရှိ၏၊ မိမိလည်း လွတ်မြောက်ခြင်း 'အရိယဖိုလ်'ကို သိမြင်ခြင်း (ဆင်ခြင်ဉာဏ်) နှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၍ လွတ်မြောက်ခြင်း 'အရိယဖိုလ်'ကို သိမြင်ခြင်း 'ဆင်ခြင်ဉာဏ်'နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို လေ့ရှိ၏။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ် နိုင်ရာ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

၃၃၇။ ဤသို့ ဆိုသော် အသျှင်သာရိပုတြာသည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား-

"ငါ့သျှင် မောဂ္ဂလာန် အသျှင်မဟာကဿပသည် မိမိ ထင်မြင်ချက် အတိုင်း ဖြေကြား လေပြီ။ ထိုအချက်၌ ငါတို့သည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ကို ယခု မေးကုန်အံ့၊ ငါ့သျှင် မောဂ္ဂလာန် ဂေါသိင်္ဂ မည်သော အင်ကြင်းတောသည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိ၏၊ ညဉ့်သည် အပြစ်တို့မှ ကင်း၏၊ အင်ကြင်းပင်တို့ သည် ပင်လုံးကျွတ် ပွင့်ကုန်၏၊ နတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော ပန်းရနံ့တို့ ကဲ့သို့ ကြိုင်လှိုင် ကုန်၏။ ငါ့သျှင် မောဂ္ဂလာန် အဘယ် ကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂ မည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ်နိုင်ရာ သနည်း" ဟု ပြောဆို မေးမြန်း ပြန်၏။

ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်း နှစ်ပါးတို့သည် အဘိဓမ္မာ စကားကို ပြောဆို ကုန် ၏။ ထိုရဟန်း နှစ်ပါးတို့သည် အချင်းချင်း ပြဿနာကိုလည်း မေးကြ ကုန်၏၊ အချင်းချင်း မေးအပ်သော ပြဿနာကိုလည်း ဖြေကြ ကုန်၏၊ မေးရန် ဖြေရန် မစွမ်းနိုင်သည် မဟုတ်ကုန်၊ ထိုရဟန်းတို့အား တရားနှင့် စပ်သော စကားသည်လည်း မပြတ် ဖြစ်ခြင်း ရှိ၏။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ်နိုင်ရာ ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

၃၃၈။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် အသျှင်သာရိပုတြာအား-

"ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ငါတို့အားလုံးပင် မိမိ ထင်မြင်ချက်အတိုင်း ဖြေကြား ကြလေပြီ။ ထိုအချက်၌ ငါတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာကို မေးပါကုန်အံ့၊ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတော သည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိ၏၊ ညဉ့်သည် အပြစ်တို့မှ ကင်း၏၊ အင်ကြင်းပင်တို့သည် ပင်လုံးကျွတ် ပွင့်ကုန် ၏၊ နတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော ပန်းရနံ့တို့ ကဲ့သို့ ကြိုင်လှိုင် ကုန်၏။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ အဘယ် ကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ် နိုင်ရာ သနည်း" ဟု ပြောဆို မေးမြန်း ပြန်၏။

ငါ့သျှင် မောဂ္ဂလာန် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် စိတ်ကို မိမိ အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေ၏၊ ရဟန်းသည် စိတ်၏ အလိုအတိုင်း မဖြစ်ပေ။ ထိုရဟန်းသည် နံနက်အချိန်၌ မိမိနေလိုရာ သမာပတ်ဖြင့် နေနိုင်၏။ နေ့လယ် 'မွန်းတည့်' အချိန်၌လည်း မိမိ နေလိုရာ သမာပတ်ဖြင့် နေနိုင်၏။ ညနေချမ်း အချိန်၌လည်း မိမိနေလိုရာ သမာပတ်ဖြင့် နေနိုင်၏။ ငါ့သျှင် မောဂ္ဂလာန် ဥပမာသော်ကား မင်း မင်း အမတ်ကြီးတို့၏ ပုဆိုး သေတ္တာသည် အမျိုးမျိုး ဆိုးထားသော ပုဆိုးတို့ဖြင့် ပြည့်လျက် ရှိရာ၏။ ထိုမင်း မင်းအမတ်ကြီးသည် နံနက်အချိန်၌ ဝတ်ရုံလိုသော ပုဆိုးအစုံကို နံနက် အချိန်၌သာ ဝတ်ရုံရာ၏။ နေ့လယ် 'မွန်းတည့်' အချိန်၌ ဝတ်ရုံ လိုသော ပုဆိုးအစုံကို နေ့လည် 'မွန်းတည့်' အချိန်၌သာ ဝတ်ရုံ ရာ၏။ ညနေချမ်း အချိန်၌ ဝတ်ရုံလိုသော ပုဆိုး အစုံကို ညနေချမ်း အချိန်၌သာ ဝတ်ရုံရာ၏။ ငါ့သျှင်

မောဂ္ဂလာန် ဤအတူပင်လျှင် ရဟန်းသည် စိတ်ကို မိမိအလိုအတိုင်း ဖြစ်စေ၏၊ ရဟန်းသည် စိတ်၏ အလိုအတိုင်း မဖြစ်ပေ။ ထိုရဟန်းသည် နံနက်အချိန်၌ မိမိနေလိုရာ သမာပတ်ဖြင့် နေနိုင်၏။ နေ့လယ် 'မွန်းတည့်' အချိန်၌လည်း မိမိနေလိုရာ သမာပတ်ဖြင့် နေနိုင်၏။ ညနေချမ်း အချိန်၌လည်း မိမိ နေလိုရာ သမာပတ်ဖြင့် နေနိုင်၏။ ငါ့သျှင် မောဂ္ဂလာန် ဤကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ် နိုင်ရာပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

၃၃၉။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ထိုအသျှင်တို့အား "ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့အားလုံးပင် မိမိ ထင်မြင်ချက် အတိုင်း ဖြေကြား ခဲ့လေပြီ။ ငါ့သျှင်တို့ လာ, သွားကြ ကုန်အံ့၊ မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဤအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ကြားကြ ကုန်အံ့၊ မြတ်စွာဘုရားက ငါတို့အား ဖြေကြားတော်မူသည့် အတိုင်း မှတ်ယူကြ ကုန်အံ့" ဟု ပြောဆို၏။ "ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုအသျှင်တို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြန်ကြား ကုန်၏။ ထိုအခါ ထိုအသျှင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြ ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိသေစွာ ရှိခိုးလျက် သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်နေကြကုန်သည် ရှိသော် အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရားအား-

"အသျှင်ဘုရား ဤသာသနာတော်၌ အသျှင်ရေဝတနှင့် အသျှင်အာနန္ဒာတို့သည် တပည့်တော် အထံသို့ တရား နာခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ပါ ကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် အဝေးမှ လာသော အသျှင်ရေဝတနှင့် အသျှင်အာနန္ဒာတို့ကို မြင်၍ အသျှင်အာနန္ဒာအား 'အသျှင်အာနန္ဒာ လာပါလော့၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အလုပ်အကျွေး ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ အနီး၌ ကျက်စားသော အသျှင်အာနန္ဒာ၏ လာခြင်းသည် ကောင်းသော လာခြင်း ပေတည်း။ ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတော သည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိ၏၊ ညဥ့်သည် အပြစ်တို့မှ ကင်း၏၊ အင်ကြင်းပင်တို့သည် ပင်လုံးကျွတ် ပွင့်ကုန် ၏၊ နတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော ပန်းရနံ့တို့ ကဲ့သို့ ကြိုင်လှိုင် ကုန်၏။ ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ အဘယ် ကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ် နိုင်ရာ သနည်း" ဟု ပြောဆို မေးမြန်း ပါသည်။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ မေးမြန်းသော် အသျှင်အာနန္ဒာသည် တပည့်တော်အား 'ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် များသော အကြားအမြင် ရှိ၏၊ နာကြားထားသော တရားကို ဆောင်၏။ပ။ ကိန်းဝပ်မှု 'အနုသယ' ကို ပယ်ခွါခြင်းငှါ တရား ဟောကြား၏။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ် နိုင်ရာ၏' ဟု ပြောဆိုပါသည်" ဟု (လျှောက်၏)။

သာရိပုတြာ ကောင်း၏၊ ကောင်း၏၊ အာနန္ဒာသည် ကောင်းစွာ ဖြေကြားသော် ယင်းအတိုင်း သာ လျှင် ဖြေကြား ရာ၏။ သာရိပုတြာ (မှန်၏။)၊ အာနန္ဒာသည် များသော အကြားအမြင် ရှိ၏၊ နာကြား ထားသော တရားကို ဆောင်၏။ နာကြား ထားသော တရားကို ဆည်းပူး၏။ အကြင် တရားတို့သည် အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိကုန်၏၊ အနက်, သဒ္ဒါနှင့်လည်း ပြည့်စုံကုန်၏၊ အလုံးစုံ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြည့်ဝ လုံလောက်သည့် စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို လည်း ညွှန်းပြ ကုန်၏၊ ထိုအာနန္ဒာသည် ထိုသို့ သဘော ရှိကုန်သော တရားတို့ကို များစွာ နာကြားထား ကုန်၏၊ (နှုတ်တက်) ဆောင်ထား ကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် သရဇ္ဈာယ် ထားကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် ကြံစည်ထား ကုန်၏၊ ဉာဏ်အမြင်ဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိထား ကုန်၏၊ ထိုအာနန္ဒာသည် ပရိသတ် လေးပါးတို့အား အက္ခရာ ပြည့်စုံ ပီပြင် ကုန်သော စကားစဉ် မပြတ်ကုန်သော ပုဒ် ဗျည်းတို့ဖြင့် ကိန်းဝပ်မှု 'အနုသယ' ကို ပယ်ခွါခြင်းငှါ တရား ဟောကြား၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၃၄၀။အသျှင်ဘုရား ဤသို့ဆိုသော် တပည့်တော်သည် အသျှင်ရေဝတအား "ငါ့သျှင် ရေဝတ အသျှင် အာနန္ဒာသည် မိမိ ထင်မြင်ချက် အတိုင်း ဖြေကြားလေပြီ။ ထိုအချက်၌ ငါတို့သည် အသျှင် ရေဝတကို ယခု မေးပါ ကုန်အံ့၊ 'ငါ့သျှင် ရေဝတ ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိ၏၊ ညဥ့်သည့် အပြစ်တို့မှ ကင်း၏၊ အင်ကြင်းပင်တို့သည် ပင်လုံးကျွတ် ပွင့်ကုန်၏၊ နတ်၌

ဖြစ်ကုန်သော ပန်းရနံ့တို့ ကဲ့သို့ ကြိုင်လှိုင် ကုန်၏။ ငါ့သျှင် ရေဝတ အဘယ် ကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ် နိုင်ရာသနည်း" ဟု ပြောဆို မေးမြန်း ပြန်ပါသည်။

"အသျှင်ဘုရား ဤသို့ မေးမြန်းသော် အသျှင်ရေဝတသည် တပည့်တော်အား 'ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တစ်ပါးထည်းတည်း ကိန်းအောင်းခြင်းလျှင် မွေ့လျော်မှု ရှိ၏။ တစ်ပါးထည်းတည်း ကိန်းအောင်းရာ၌ ပျော်ပိုက်၏၊ မိမိစိတ်၏ ငြိမ်းအေးမှု၌ မပြတ် အားထုတ်လျက် ရှိ၏၊ ဈာန်ကို ဖျက်ဆီးခြင်း မရှိ၊ ဝိပဿနာ (ဉာဏ်) နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာတို့ကိုလည်း ပွားစေ၏။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ် နိုင်ရာ၏' ဟုငြ ပြာဆို ပြန်ပါသည်" ဟု (လျှောက်၏)။

သာရိပုတြာ ကောင်း၏၊ ကောင်း၏၊ ရေဝတသည် ကောင်းစွာ ဖြေကြားသော် ယင်းအတိုင်း သာလျှင် ဖြေကြား ရာ၏။ သာရိပုတြာ (မှန်၏)။ ရေဝတသည် တစ်ပါးထည်းတည်း ကိန်းအောင်းခြင်း လျှင် မွေ့လျော်မှု ရှိ၏၊ တစ်ပါးထည်းတည်း ကိန်းအောင်းရာ၌ ပျော်ပိုက်၏၊ မိမိစိတ်၏ ငြိမ်းအေးမှု၌ မပြတ် အားထုတ်လျက် ရှိ၏၊ ဈာန်ကိုလည်း ဖျက်ဆီးခြင်း မရှိ၊ ဝိပဿနာ (ဉာဏ်) နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာတို့ကို ပွားစေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၃၄၁။အသျှင်ဘုရား ဤသို့ဆိုသော် တပည့်တော်သည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါအား "ငါ့သျှင်အနုရုဒ္ဓါ အသျှင် ရေဝတသည်။ပ။ ငါ့သျှင် အနုရုဒ္ဓါ အဘယ် ကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်း တောသည် တင့်တယ် နိုင်ရာသနည်း" ဟု ပြောဆို မေးမြန်း ပြန်ပါသည်။

"အသျှင်ဘုရား ဤသို့ မေးမြန်းသော် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် တပည့်တော်အား 'ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ် မျက်စိနှင့် တူသော ဉာဏ်မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု'ဖြင့် လောကဓာတ် အထောင်ကို ကြည့်နိုင်၏။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဥပမာသော်ကား ပညာ မျက်စိ အမြင်ရှိသော ယောကျာ်းသည်။ပ။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ် နိုင်ရာ၏ ဟု ပြောဆို ပါသည်" ဟု (လျှောက်၏)။

သာရိပုတြာ ကောင်း၏၊ ကောင်း၏၊ အနုရုဒ္ဓါသည် ကောင်းစွာ ဖြေကြားသော် ယင်းအတိုင်း သာလျှင် ဖြေကြားရာ၏။ သာရိပုတြာ (မှန်၏)။ အနုရုဒ္ဓါသည် လူတို့၏ မျက်စိ အမြင်ထက် သာလွန် သော နတ်တို့၏ မျက်စိ အမြင်နှင့် တူသော ဉာဏ်မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု'ဖြင့် လောကဓာတ် အထောင်ကို ကြည့်နိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၃၄၂။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ဆိုသော် တပည့်တော်သည် အသျှင်မဟာကဿပအား "ငါ့သျှင် ကဿပ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် မိမိ ထင်မြင်ချက် အတိုင်း ဖြေကြားလေပြီ။ ထိုအချက်၌ ငါတို့သည် အသျှင်မဟာကဿပကို ယခု မေးကုန်အံ့။ပ။ ငါ့သျှင်ကဿပ အဘယ်ကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂ မည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ် နိုင်ရာသနည်း" ဟု ပြောဆို မေးမြန်းပြန်ပါသည်။

"အသျှင်ဘုရား ဤသို့ မေးမြန်းသော် အသျှင် မဟာကဿပသည် တပည့်တော်အား ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မိမိလည်း အရညကင် ဓုတင် ဆောင်ဖြစ်၍ အရညကင် ဓုတင် ဆောင်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို လေ့ရှိ၏၊ မိမိလည်း ပိဏ္ဍပါတ် ဓုတင် ဆောင်၍။ပ။ မိမိလည်း ပံသုကူ ဓုတင် ဆောင်၍။ပ။ မိမိလည်း တိစီဝရိတ် ဓုတင် ဆောင်၍။ပ။ မိမိလည်း အလို နည်းသူ ဖြစ်၍။ပ။ မိမိလည်း ရောင့်ရဲ လွယ်သူ ဖြစ်၍။ပ။ မိမိလည်း ကိလေသာတို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်း ရှိသူ ဖြစ်၍။ပ။ မိမိလည်း ရောနှောခြင်း မရှိသူ ဖြစ်၍။ပ။ မိမိလည်း အားထုတ်ခြင်း လုံ့လ ရှိသူ ဖြစ်၍။ပ။ မိမိလည်း အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၍။ပ။ မိမိလည်း တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံသူဖြစ်၍။ပ။ မိမိလည်း အထူးသိခြင်း 'ပညာ'နှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၍။ပ။ မိမိလည်း လွတ်မြောက်ခြင်း 'အရိယဖိုလ်'နှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၍။ပ။ မိမိလည်း လွတ်မြောက်ခြင်း 'အရိယဖိုလ်'ကို သိမြင်ခြင်း

(ဆင်ခြင်ဉာဏ်) နှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၍ လွတ်မြောက်ခြင်း 'အရိယဖိုလ်'ကို သိမြင်ခြင်း 'ဆင်ခြင်ဉာဏ်'နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ ရှိ၏။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂ မည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ် နိုင်ရာ၏' ဟု ပြောဆိုပါသည်" ဟု (လျှောက်၏)။

သာရိပုတြာ ကောင်း၏၊ ကောင်း၏၊ ကဿပသည် ကောင်းစွာ ဖြေကြားသော် ယင်းအတိုင်း သာလျှင် ဖြေကြား ရာ၏။ သာရိပုတြာ (မှန်၏)။ ကဿပသည် မိမိလည်း အရညကင် ဓုတင် ဆောင်ဖြစ်၍ အရညကင် ဓုတင် ဆောင်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို လေ့ရှိ၏၊ မိမိလည်း ပိဏ္ဍပါတ် ဓုတင် ဆောင်၍ ပိဏ္ဍပါတ် ဓုတင် ဆောင်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ ရှိ၏၊ မိမိလည်း ပံသုကူ ဓုတင် ဆောင်၍ ပံသုကူ ဓုတင် ဆောင်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို လေ့ရှိ၏၊ မိမိလည်း တိစီဝရိတ် ဓုတင် ဆောင်၍ တိစီဝရိတ် ဓုတင် ဆောင်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို လေ့ရှိ၏၊ မိမိလည်း အလိုနည်းသူ ဖြစ်၍ အလိုနည်းခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ ရှိ၏၊ မိမိလည်း ရောင့်ရဲလွယ်သူ ဖြစ်၍ ရောင့်ရဲ လွယ်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို လေ့ရှိ၏၊ မိမိလည်း ကိလေသာတို့မှ ကင်းဆိတ်သူ ဖြစ်၍ ကိလေသာတို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို လေ့ရှိ၏၊ မိမိလည်း ရောနှောခြင်း မရှိသူ ဖြစ်၍ မရောနှောခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို လေ့ရှိ၏၊ မိမိလည်း အားထုတ်ခြင်း လုံ့လ ရှိသူ ဖြစ်၍ အားထုတ်ခြင်း လုံ့လ၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆို လေ့ရှိ၏၊ မိမိလည်း အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၍ အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ ရှိ၏၊ မိမိလည်း တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၍ တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ ရှိ၏၊ မိမိလည်း အထူးသိခြင်း 'ပညာ'နှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၍ အထူးသိခြင်း 'ပညာ' နှင့် ပြည်စုံခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ ရှိ၏၊ မိမိလည်း လွတ်မြောက်ခြင်း 'အရိယဖိုလ်'နှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၍ လွတ်မြောက်ခြင်း 'အရိယဖိုလ်'နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ ရှိ၏၊ မိမိလည်း လွတ်မြောက်ခြင်း 'အရိယဖိုလ်' ကို သိမြင်ခြင်း (ဆင်ခြင်ဉာဏ်)နှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၍ လွတ်မြောက်ခြင်း 'အရိယဖိုလ်'ကို သိမြင်ခြင်း (ဆင်ခြင်ဉာဏ်) နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ ရှိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၃၄၃။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ဆိုသော် တပည့်တော်သည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား-

"ငါ့သျှင် မောဂ္ဂလာန် အသျှင်မဟာကဿပသည် မိမိ ထင်မြင်ချက်အတိုင်း ဖြေကြားလေပြီ။ ထိုအချက်၌ ငါတို့သည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ကို ယခု မေးကုန်အံ့။ပ။ ငါ့သျှင် မောဂ္ဂလာန် အဘယ် ကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ် နိုင်ရာ သနည်း" ဟု ပြောဆို မေးမြန်း ပြန်ပါသည်။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ မေးမြန်းသော် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် တပည့်တော် အား 'ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်း နှစ်ပါးတို့သည် အဘိဓမ္မာ စကားကို ပြောဆို ကုန်၏။ ထိုရဟန်း နှစ်ပါးတို့သည် အချင်းချင်း ပြဿနာကိုလည်း မေးကြကုန်၏၊ အချင်းချင်း မေးအပ်သော ပြဿနာကိုလည်း ဖြေကြ ကုန်၏၊ မေးရန် ဖြေရန် မစွမ်းနိုင်သည် မဟုတ်ကုန်၊ ထိုရဟန်း တို့အား တရားနှင့် စပ်သော စကားသည်လည်း မပြတ် ဖြစ်ခြင်း ရှိ၏။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ် နိုင်ရာ၏' ဟု ပြောဆို ပါသည်" ဟု (လျှောက်၏)။

သာရိပုတြာ ကောင်း၏၊ ကောင်း၏၊ မောဂ္ဂလာန်သည် ကောင်းစွာ ဖြေကြားသော် ယင်းအတိုင်း သာလျှင် ဖြေကြား ရာ၏။ သာရိပုတြာ (မှန်၏)။ မောဂ္ဂလာန်သည် တရားကို ဟောကြား ပြောဆိုတတ် သူ 'ဓမ္မကထိက' တည်း ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

၃၄၄။ ဤသို့ မိန့်ကြားသော် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ တပည့်တော်သည် အသျှင်သာရိပုတြာအား-

"ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ငါတို့ အားလုံးပင် မိမိ ထင်မြင်ချက်အတိုင်း ဖြေကြားခဲ့ ကြပြီ။ ထိုအချက်၌ တပည့်တော်တို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာကို ယခု မေးပါကုန်အံ့၊ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဂေါသိင်္ဂမည်သော

အင်ကြင်းတောသည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိ၏၊ ညဥ့်သည် အပြစ်တို့မှ ကင်း၏၊ အင်ကြင်းပင်တို့သည် ပင်လုံးကျွတ် ပွင့်ကုန်၏၊ နတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော ပန်းရနံ့တို့ ကဲ့သို့ ကြိုင်လှိုင် ကုန်၏။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ အဘယ်ကဲ့ သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ် နိုင်ရာသနည်း” ဟု ပြောဆို မေးမြန်း ပြန်ပါသည်။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ မေးမြန်းသော် အသျှင်သာရိပုတြာသည် တပည့်တော်အား ‘ငါ့သျှင် မောဂ္ဂလာန် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် စိတ်ကို မိမိအလိုအတိုင်း ဖြစ်စေ၏၊ ရဟန်းသည် စိတ်၏ အလိုအတိုင်း မဖြစ်ပေ။ ထိုရဟန်းသည် နံနက်အချိန်၌ မိမိနေလိုရာ သမာပတ်ဖြင့် နေနိုင်၏။ နေ့လယ် ‘မွန်းတည့်’ အချိန်၌ မိမိနေလိုရာ သမာပတ်ဖြင့် နေနိုင်၏။ ညနေချမ်း အချိန်၌ မိမိနေလိုရာ သမာပတ်ဖြင့် နေနိုင်၏။ ငါ့သျှင် မောဂ္ဂလာန် ဥပမာသော်ကား မင်း မင်းအမတ်ကြီးတို့၏ ပုဆိုး သေတ္တာသည် အမျိုးမျိုး ဆိုးထားသော ပုဆိုးတို့ဖြင့် ပြည့်လျက် ရှိရာ၏။ ထိုမင်း မင်းအမတ်ကြီးသည် နံနက် အချိန်၌ ဝတ်ရုံလိုသော ပုဆိုး အစုံကို နံနက် အချိန်၌သာ ဝတ်ရုံရာ၏။ နေ့လယ် ‘မွန်းတည့်’ အချိန်၌ ဝတ်ရုံလိုသော ပုဆိုးအစုံကို နေ့လယ် ‘မွန်းတည့်’ အချိန်၌သာ ဝတ်ရုံရာ၏။ ညနေချမ်း အချိန်၌ ဝတ်ရုံလိုသော ပုဆိုးအစုံကို ညနေချမ်း အချိန်၌သာ ဝတ်ရုံရာ၏။ ငါ့သျှင် မောဂ္ဂလာန် ဤအတူပင်လျှင် ရဟန်းသည် စိတ်ကို မိမိ အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေ၏၊ ရဟန်းသည် စိတ်၏ အလိုအတိုင်း မဖြစ်ပေ။ ထိုရဟန်းသည် နံနက်အချိန်၌ နေလိုရာ သမာပတ်ဖြင့် နေနိုင်၏။ နေ့လယ် ‘မွန်းတည့်’ အချိန်၌ နေလိုရာ သမာပတ်ဖြင့် နေနိုင်၏။ ညနေချမ်း အချိန်၌ နေလိုရာ သမာပတ်ဖြင့် နေနိုင်၏။ ငါ့သျှင် မောဂ္ဂလာန် ဤကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂမည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ်နိုင်ရာ၏ဟု ပြောဆိုပါသည်” ဟု (လျှောက်၏)။

မောဂ္ဂလာန် ကောင်း၏၊ ကောင်း၏၊ သာရိပုတြာသည် ကောင်းစွာ ဖြေကြားသော် ယင်းအတိုင်း သာလျှင် ဖြေကြား ရာ၏။ မောဂ္ဂလာန် (မှန်၏)။ သာရိပုတြာသည် စိတ်ကို မိမိအလို အတိုင်း ဖြစ်စေ၏၊ သာရိပုတြာသည် စိတ်၏ အလိုအတိုင်း မဖြစ်ပေ။ ထိုသာရိပုတြာသည် နံနက်အချိန်၌ နေလိုရာ သမာပတ်ဖြင့် နေနိုင်၏။ နေ့လယ် ‘မွန်းတည့်’ အချိန်၌ နေလိုရာ သမာပတ်ဖြင့် နေနိုင်၏။ ညနေချမ်း အချိန်၌ နေလိုရာ သမာပတ်ဖြင့် နေနိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၃၄၅။ ဤသို့ မိန့်ကြားတော် မူသော် အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား အဘယ်သူ၏ စကားသည် ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော စကားပါနည်း” ဟု လျှောက်၏။ သာရိပုတြာ သင်တို့ အားလုံး၏ စကားသည် အကြောင်း ‘ပရိယာယ်’အားဖြင့် ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော စကားချည်း ပေတည်း။ သို့သော်လည်း ငါ၏ စကားကိုလည်း နာကြဦးလော့၊ အဘယ် ကဲ့သို့သောရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂ မည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ် နိုင်ရာ သနည်းဆိုသော် သာရိပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဆွမ်း ခံရာမှ ပြန်ခဲ့၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေပြီးလျှင် ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာ ထား၍ (ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့) ရှေးရှု (သတိကို) ဖြစ်စေလျက် “အကြင်မျှလောက် ငါ၏ စိတ်သည် မစွဲလမ်း မူ၍ အာသဝေါ တရားတို့မှ မလွတ်မြောက်သေး၊ ထိုမျှလောက် ငါသည် ဤထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေ နေခြင်းကို မဖျက်တော့အံ့” ဟု အဓိဋ္ဌာန်၍ ထိုင်နေ၏။ သာရိပုတြာ ဤကဲ့သို့သော ရဟန်းဖြင့် ဂေါသိင်္ဂ မည်သော အင်ကြင်းတောသည် တင့်တယ် နိုင်ရာ၏ ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောကြားတော် မူ၏။

ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ဟောကြားတော် မူအပ်သော တရားတော်ကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်ကြ ကုန်၏။

နှစ်ခုမြောက် မဟာဂေါသိင်္ဂသုတ်ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၄ - မဟာယမကဝဂ် ===

၃ - မဟာဂေါပါလကသုတ်

၃၄၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့က "အသျှင်ဘုရား" ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောကြားတော်မူ၏ -

ရဟန်းတို့ အင်္ဂါ တစ်ဆယ့်တစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော နွားကျောင်းသားသည် နွားအုပ်ကို စောင့်ထိန်းရန် တိုးပွားအောင် ပြုရန် မစွမ်းနိုင်ပေ။ အဘယ် တစ်ဆယ့် တစ်ပါးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ နွားကျောင်းသားသည် ရုပ်အဆင်းကို မသိပေ၊ အမှတ် လက္ခဏာ၌လည်း မလိမ္မာပေ၊ အနာ၌ ယင်ချေးဥ တိုးပွါးသည်ကိုလည်း မပယ်ဖျောက်ပေ၊ အနာကိုလည်း ဆေးထည့်ပြီး မဖုံးလွှမ်းပေ၊ မီးခိုးကိုလည်း မပြုပေ၊ ရေဆိပ်ကိုလည်း မသိပေ၊ ရေသောက်ပြီးသည် မပြီးသည်ကိုလည်း မသိပေ၊ လမ်းခရီးကိုလည်း မသိပေ၊ ကျက်စားရာ စားကျက်၌လည်း မလိမ္မာပေ၊ နို့ကိုလည်း အကြွင်းမဲ့ ညှစ်ပေ၏၊ နွားတို့၏ အဖနွားတို့၏ ဦးစီးဖြစ်သော နွားလား ဥသဘတို့ကို လွန်ကဲသော ပူဇော်ခြင်းဖြင့်လည်း မပူဇော်ပေ။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါ တစ်ဆယ့်တစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော နွားကျောင်းသားသည် နွားအုပ်ကို စောင့်ထိန်းရန် တိုးပွားအောင် ပြုရန် မစွမ်းနိုင်ပေ။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် တရား တစ်ဆယ့်တစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ဤသာသနာတော်၌ ကြီးပွားခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရန် မစွမ်းနိုင်ပေ။ အဘယ် တစ်ဆယ့် တစ်ပါးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရုပ်အဆင်းကိုလည်း မသိပေ၊ အမှတ် လက္ခဏာ၌လည်း မလိမ္မာပေ၊ အနာ၌ ယင်ချေးဥ တိုးပွါးသည်ကိုလည်း မပယ်ဖျောက်ပေ၊ အနာကိုလည်း ဆေးထည့်ပြီး မဖုံးလွှမ်းပေ၊ မီးခိုးကိုလည်း မပြုပေ၊ ရေဆိပ်ကိုလည်း မသိပေ၊ ရေသောက်ပြီးသည် မပြီးသည်ကိုလည်း မသိပေ၊ လမ်းခရီးကိုလည်း မသိပေ၊ ကျက်စားရာ စားကျက်၌လည်း မလိမ္မာပေ၊ နို့ကိုလည်း အကြွင်းမဲ့ ညှစ်ပေ၏၊ ရဟန်း ဝါရင့်၍ ရဟန်း သက်ရှည်သော သံဃာ့အဖ သံဃာ့ ဦးစီး ဖြစ်သော ထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့ကိုလည်း လွန်မြတ်သော ပူဇော်ခြင်းဖြင့် မပူဇော်ပေ။

၃၄၇။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ရုပ်အဆင်းကို မသိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "မဟာဘုတ် လေးပါးနှင့် မဟာဘုတ် လေးပါးကို စွဲ၍ ဖြစ်သော 'ဥပါဒါ' ရုပ် ဟူသော ရုပ်အားလုံးကို" အမှန်အတိုင်း ခွဲခြား၍ မသိ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ရုပ်ကိုမသိပေ။ (၁)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် အမှတ် လက္ခဏာ၌ မလိမ္မာသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "လူမိုက် ဟူသည် မကောင်းမှု သာလျှင် မှတ်ကြောင်း ရှိ၍ လူလိမ္မာ ဟူသည် ကောင်းမှု သာလျှင် မှတ်ကြောင်း ရှိ၏" ဟု အမှန်အတိုင်း ခွဲခြား၍ မသိ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အမှတ် လက္ခဏာ၌ မလိမ္မာပေ။ (၂)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် အနာ၌ ယင်ချေးဥ တိုးပွါးသည်ကို မပယ်ဖျောက် သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာသော ကာမဂုဏ်၌ ကြံစည်ခြင်း 'ကာမဝိတက်' ကို လက်ခံ၏၊ မပယ်စွန့်၊ မပယ်ဖျောက်၊ မပယ်ဖျက်၊ မရှိခြင်းသို့ မရောက်စေ။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ပျက်စီးစေရန် ကြံစည်ခြင်း 'ဗျာပါဒဝိတက်' ကို။ပ။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ညှဉ်းဆဲရန် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိဟိံသာ

ဝိတက်' ကို။ပ။ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းသော အကုသိုလ် တရား ယုတ်တို့ကို လက်ခံ၏၊ မပယ်စွန့်၊ မပယ်ဖျောက်၊ မပယ်ဖျက်၊ မရှိခြင်းသို့ မရောက်စေ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အနာ၌ ယင်ချေးဥ တိုးပွါးသည်ကို မပယ်ဖျောက်ပေ။ (၃)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် အနာကို ဆေးထည့်ပြီး မဖုံးလွှမ်း သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် ရူပါရုံကို မြင်သော် (ယောက်ျား မိန်းမ ဟူသော) အမှတ်နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့ ရှိ၏၊ (လက်ခြေ စသော) အမှတ် လက္ခဏာငယ်ကို စွဲယူလေ့ ရှိ၏၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့် စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်စည်း မူ၍ နေသော ထိုရဟန်းကို မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံး မသာခြင်း 'ဒေါမနဿ' ဟု ဆိုအပ် ကုန်သော ယုတ်ညံ့ ကုန်သော အကုသိုလ် တရားတို့သည် အစဉ် လိုက်၍ နှိပ်စက် ကုန်ရာ၏၊ ထိုစက္ခုန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ မပြုကျင့်၊ စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်ရှောက်၊ စက္ခုန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ မရောက်။

နားဖြင့် သဒ္ဒါရုံကို ကြားသော်။ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် ဂန္ဓာရုံကို နမ်းသော်။ပ။ လျှာဖြင့် ရသာရုံကို လျက်သော်။ပ။ ကိုယ်ဖြင့် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို တွေ့ထိသော်။ပ။ စိတ်ဖြင့် ဓမ္မာရုံကို သိသော် (ယောက်ျား မိန်းမ ဟူသော) အမှတ် နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့ ရှိ၏၊ (လက်ခြေ စသော) အမှတ် လက္ခဏာငယ်ကို စွဲယူလေ့ ရှိ၏၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့် မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်း မူ၍ နေသော ထိုရဟန်းကို မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံး မသာခြင်း 'ဒေါမနဿ' ဟု ဆိုအပ် ကုန်သော ယုတ်ညံ့ ကုန်သော အကုသိုလ် တရားတို့သည် အစဉ်လိုက်၍ နှိပ်စက် ကုန်ရာ၏၊ ထိုမနိန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ မပြုကျင့်၊ မနိန္ဒြေကို မစောင့်ရှောက်၊ မနိန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ မရောက်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အနာကို ဆေးထည့်ပြီး မဖုံးလွှမ်းပေ။ (၄)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် မီးခိုးကို မပြုသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် နာကြား သင်ယူထားသည့် အတိုင်း တရားကို အကျယ်အားဖြင့် သူတစ်ပါးကို မဟောကြား။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် (တရားဟောခြင်း ဟူသော) မီးခိုးကို မပြုပေ။ (၅)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ရေဆိပ်ကို မသိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အကြားအမြင် များကုန်သော ပါဠိတော်ကို နှုတ်တိုက် ဆောင်ကုန်သော ဓမ္မဝိနယကို ဆောင်ကုန်သော ပါတိမောက်ကို ဆောင်ကုန်သော ရဟန်းတို့သို့ အခါအား လျော်စွာ ချဉ်းကပ်၍ "အသျှင်ဘုရား ဤသဒ္ဒါကား အဘယ်သို့နည်း၊ ဤသဒ္ဒါ၏ အနက်ကား အဘယ်သို့နည်း" ဟု ပါဠိ အဋ္ဌကထာကို မမေးမြန်း။ ထိုရဟန်းအား ထိုအသျှင်တို့သည် မပွင့်သော အရာကိုလည်း မဖွင့်ပြကုန်၊ မပေါ်လွင်သော အရာကိုလည်း ပေါ်လွင်အောင် မပြုကုန်၊ များစွာကုန်သော ယုံမှားရာ (ဌာန) တရားတို့၌လည်း ယုံမှားမှုကို မပယ်ဖျောက်ကြကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ရေဆိပ်ကို မသိပေ။ (၆)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ရေသောက်ပြီးသည် မပြီးသည်ကို မသိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားအပ်သော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ကို ဟောကြားသော် (အနက် အဓိပ္ပါယ်) အကျိုး၌ သိသော ဉာဏ်ကို မရ၊ (ပါဠိ သဒ္ဒါ စကား) အကြောင်း၌ သိသော ဉာဏ်ကို မရ၊ တရားနှင့် စပ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို မရ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ရေသောက်ပြီးသည် မပြီးသည်ကို မသိပေ။ (၇)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် လမ်းခရီးကို မသိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဖြူစင်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော မဂ်ကို အမှန်အတိုင်း ခွဲခြား၍ မသိ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် လမ်းခရီးကို မသိပေ။ (၈)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ကျက်စားရာ စားကျက်၌ မလိမ္မာ သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို အမှန်အတိုင်း ခွဲခြား၍ မသိ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ကျက်စားရာ စားကျက်၌ မလိမ္မာပေ။ (၉)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် နို့ရည်ကို အကြွင်းမဲ့ ညှစ်တတ် သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းကို သဒ္ဓါတရား ရှိသော ဒါယကာတို့က ရှေးရှု ဆောင်၍ ဖိတ်ကြားလာသော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းတို့၌ ရဟန်းသည် ခံယူခြင်း၌ အတိုင်းအရှည်ကို မသိ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် နို့ရည်ကို အကြွင်းမဲ့ ညှစ်တတ်သည် မည်ပေ၏။ (၁၀)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ရဟန်း ဝါရင့်၍ ရဟန်း သက်ရှည်သော သံဃာ့အဖ သံဃာ့ဦးစီး ဖြစ်သော ထေရ်ကြီးရဟန်းတို့ကို လွန်ကဲသော ပူဇော်ခြင်းဖြင့် မပူဇော်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရဟန်းဝါရင့်၍ ရဟန်းသက် ရှည်ကြသော သံဃာ့အဖ သံဃာ့ဦးစီး ဖြစ်သော ထေရ်ကြီးရဟန်းတို့၌ ကာယကံ မေတ္တာကို မျက်မှောက်၌ လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်၌ လည်းကောင်း မဖြစ်စေ။ ဝစီကံ မေတ္တာကိုလည်း မျက်မှောက်၌ လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်၌ လည်းကောင်း မဖြစ်စေ။ မနောကံ မေတ္တာကိုလည်း မျက်မှောက်၌ လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်၌ လည်းကောင်း မဖြစ်စေ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ရဟန်း ဝါရင့်၍ ရဟန်းသက် ရှည်သော သံဃာ့အဖ သံဃာ့ဦးစီး ဖြစ်သော ထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့ကို လွန်ကဲသော ပူဇော်ခြင်းဖြင့် မပူဇော်ပေ။ (၁၁)

ရဟန်းတို့ ဤတရား တစ်ဆယ့်တစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သာသနာတော်၌ ကြီးပွားခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရန် မစွမ်းနိုင်။

၃၄၈။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါ တစ်ဆယ့်တစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော နွားကျောင်းသားသည် နွားအုပ်ကို စောင့်ထိန်းရန် တိုးပွားအောင် ပြုရန် စွမ်းနိုင်၏။ အဘယ် တစ်ဆယ့် တစ်ပါးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ နွားကျောင်းသားသည် ရုပ်အဆင်းကို သိပေ၏၊ အမှတ် လက္ခဏာ၌လည်း လိမ္မာပေ၏၊ အနာ၌ ယင် ချေးဥ တိုးပွါးသည်ကိုလည်း ပယ်ဖျောက်ပေ၏၊ အနာကိုလည်း ဆေးထည့်ပြီး ဖုံးလွှမ်းပေ၏၊ မီးခိုးကိုလည်း ပြုပေ၏၊ ရေဆိပ်ကိုလည်း သိပေ၏၊ ရေသောက်ပြီးသည် မပြီးသည်ကိုလည်း သိပေ၏၊ လမ်းခရီးဟုတ် မဟုတ်ကိုလည်း သိပေ၏၊ ကျက်စားရာ စားကျက်၌လည်း လိမ္မာပေ၏၊ (နို့ရည်ကို) အကြွင်း ထား၍ ညှစ်ပေ၏၊ နွားတို့၏အဖ နွားတို့၏ ဦးစီးဖြစ်သော နွားလား ဥသဘတို့ကို လွန်ကဲသော ပူဇော်ခြင်းဖြင့်လည်း ပူဇော်ပေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါ တစ်ဆယ့် တစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော နွားကျောင်းသားသည် နွားအုပ်ကို စောင့်ထိန်းရန် တိုးပွားအောင် ပြုရန် စွမ်းနိုင်ပေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်လျှင် တရား တစ်ဆယ့်တစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ဤသာသနာတော်၌ ကြီးပွားခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရန် စွမ်းနိုင်ပေ၏။ အဘယ် တစ်ဆယ့်တစ်ပါးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရုပ်အဆင်းကို သိပေ၏၊ အမှတ် လက္ခဏာ၌ လည်း လိမ္မာ၏၊ အနာ၌ ယင်ချေးဥ တိုးပွါးသည်ကိုလည်း ပယ်ဖျောက်ပေ၏၊ အနာကိုလည်း ဆေးထည့်ပြီး ဖုံးလွှမ်းပေ၏၊ မီးခိုးကိုလည်း ပြုပေ၏၊ ရေဆိပ်ကိုလည်း သိပေ၏၊ ရေသောက်ပြီးသည် မပြီးသည်ကိုလည်း သိပေ၏၊ လမ်းခရီး ဟုတ်မဟုတ်ကို လည်း သိပေ၏၊ ကျက်စားရာ စားကျက်၌လည်း လိမ္မာပေ၏၊ နို့ရည်ကိုလည်း အကြွင်းထား၍ ညှစ်ပေ၏၊ ရဟန်းဝါရင့်၍ ရဟန်းသက် ရှည်သော သံဃာ့အဖ သံဃာ့ဦးစီး ဖြစ်သော ထေရ်ကြီးရဟန်းတို့ကိုလည်း လွန်ကဲသော ပူဇော်ခြင်းဖြင့် ပူဇော်ပေ၏။

၃၄၉။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရုပ်အဆင်းကို သိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "မဟာဘုတ် လေးပါးနှင့် မဟာဘုတ် လေးပါးကို စွဲ၍ ဖြစ်သော 'ဥပါဒါရုပ်' ဟူသော ရုပ်အားလုံးကို" အမှန်အတိုင်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ရုပ်အဆင်းကို သိပေ၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အမှတ် လက္ခဏာ၌ လိမ္မာသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "သူမိုက် ဟူသည် မကောင်းမှု သာလျှင် မှတ်ကြောင်း ရှိ၍ လူလိမ္မာ ဟူသည်

ကောင်းမှု သာလျှင် မှတ်ကြောင်း ရှိ၏" ဟု အမှန်အတိုင်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အမှတ် လက္ခဏာ၌ လိမ္မာ၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အနာ၌ ယင် ချေးဥ တိုးပွါးသည်ကို ပယ်ဖျောက်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာသော ကာမဂုဏ်၌ ကြံစည်ခြင်း 'ကာမဝိတက်' ကို လက်မခံ၊ ပယ်စွန့်၏၊ ပယ်ဖျောက်၏၊ ပယ်ဖျက်၏၊ မရှိခြင်းသို့ ရောက်စေ၏။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ပျက်စီးစေရန် ကြံစည်ခြင်း 'ဗျာပါဒဝိတက်' ကို။ပ။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ညှဉ်းဆဲရန် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိဟိံသာဝိတက်' ကို။ပ။ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းသော အကုသိုလ် တရားယုတ်တို့ကို လက်မခံ၊ ပယ်စွန့်၏၊ ပယ်ဖျောက်၏၊ ပယ်ဖျက်၏၊ မရှိခြင်းသို့ ရောက်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အနာ၌ ယင် ချေးဥ တိုးပွါးသည်ကို ပယ်ဖျောက် ပေ၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အနာကို ဆေးထည့်ပြီး ဖုံးလွှမ်း သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် ရူပါရုံကို မြင်သော် (ယောကျ်ား မိန်းမ ဟူသော) အမှတ် နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ (လက်ခြေ စသော) အမှတ် လက္ခဏာငယ်တို့ကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့် စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်စည်း မူ၍ နေသော ထိုရဟန်းကို မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံး မသာခြင်း 'ဒေါမနဿ' ဟု ဆိုအပ် ကုန်သော ယုတ်ညံ့ ကုန်သော အကုသိုလ် တရားတို့သည် အစဉ်လိုက်၍ နှိပ်စက် ကုန်ရာ၏၊ ထိုစက္ခုန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ စက္ခုန္ဒြေကို စောင့်ရှောက်၏၊ စက္ခုန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။

နားဖြင့် သဒ္ဒါရုံကို ကြားသော်။ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် ဂန္ဓာရုံကို နမ်းသော်။ပ။ လျှာဖြင့် ရသာရုံကို လျက်သော်။ပ။ ကိုယ်ဖြင့် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို တွေ့ထိသော်။ပ။ စိတ်ဖြင့် ဓမ္မာရုံကို သိသော် (ယောကျ်ား မိန်းမ ဟူသော) အမှတ် နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့ မရှိ (လက်ခြေ စသော) အမှတ် လက္ခဏာငယ်ကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့် မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်း မူ၍ နေသော ထိုရဟန်းကို မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံး မသာခြင်း 'ဒေါမနဿ' ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့ ကုန်သော အကုသိုလ် တရားတို့သည် အစဉ်လိုက်၍ နှိပ်စက် ကုန်ရာ၏၊ ထိုမနိန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ မနိန္ဒြေကို စောင့်ရှောက်၏၊ မနိန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အနာကို ဆေးထည့်ပြီး ဖုံးလွှမ်း ပေ၏။ (၄)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းတို့သည် မီးခိုးကို ပြုသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် နာကြား သင်ယူထားသည့် အတိုင်း တရားကို အကျယ်အားဖြင့် သူတစ်ပါးတို့အား ဟောကြား၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် (တရားဟောခြင်း ဟူသော) မီးခိုးကို ပြုပေ၏။ (၅)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ရေဆိပ်ကို သိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အကြားအမြင် များကုန်သော ပါဠိတော်ကို နှုတ်ငုံ ဆောင်ကုန်သော ဓမ္မဝိနယကို ဆောင်ကုန်သော ပါတိမောက်ကို ဆောင်ကုန်သော ရဟန်းတို့သို့ အခါအား လျော်စွာ ချဉ်းကပ်၍ "အသျှင်ဘုရား ဤသဒ္ဒါကား အဘယ်သို့နည်း၊ ဤသဒ္ဒါ၏ အနက်ကား အဘယ်နည်း" ဟု ပါဠိ အဋ္ဌကထာကို မေးမြန်း၏။ ထိုရဟန်းအား ထိုအသျှင်တို့သည် မပွင့်သော အရာကိုလည်း ဖွင့်ပြ ကုန်၏၊ မပေါ်လွင်သော အရာကိုလည်း ပေါ်လွင်အောင် ပြုကုန်၏၊ များပြားသော ယုံမှားရာ တရားတို့၌ ယုံမှားမှုကို ပယ်ဖျောက် ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ရေဆိပ်ကို သိပေ၏။ (၆)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ရေသောက်ပြီးသည် မပြီးသည်ကို သိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားအပ်သော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ကို ဟောကြားသော် (အနက် အဓိပ္ပါယ်) အကျိုး၌ သိသော ဉာဏ်ကိုရ၏၊ (ပါဠိ သဒ္ဒါ စကား) အကြောင်း၌ သိသော ဉာဏ်ကို ရ၏၊ တရားနှင့် စပ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ရေသောက်ပြီးသည် မပြီးသည်ကို သိပေ၏။ (၇)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် လမ်းခရီး ဟုတ်မဟုတ်ကို သိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဖြူစင်သော အင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိသော မဂ်ကို အမှန်အတိုင်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် လမ်းခရီး ဟုတ်မဟုတ်ကို သိပေ၏။ (၈) ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ကျက်စားရာ စားကျက်၌ လိမ္မာသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို အမှန်အတိုင်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ကျက်စားရာ စားကျက်၌ လိမ္မာပေ၏။ (၉)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် နို့ရည်ကို အကြွင်းထား၍ ညှစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းကို သဒ္ဓါတရား ရှိသော ဒါယကာတို့က ရှေးရှု ဆောင်၍ ဖိတ်ကြား လာသော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းတို့၌ ရဟန်းသည် ခံယူခြင်း၌ အတိုင်း အရှည်ကို သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် နို့ရည်ကို အကြွင်းထား၍ ညှစ်သည် မည်ပေ၏။ (၁၀)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ရဟန်းဝါရင့်၍ ရဟန်းသက် ရှည်သော သံဃာ့အဖ သံဃာ့ဦးစီး ဖြစ်သော ထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့ကို လွန်ကဲသော ပူဇော်ခြင်းဖြင့် ပူဇော် သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရဟန်းဝါရင့်၍ ရဟန်းသက် ရှည်သော သံဃာ့အဖ သံဃာ့ဦးစီး ဖြစ်သော ထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့၌ ကာယကံ မေတ္တာကိုလည်း မျက်မှောက်၌ လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်၌ လည်းကောင်း ရှေးရှု ဖြစ်စေ၏။ ဝစီကံ မေတ္တာကိုလည်း မျက်မှောက်၌ လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်၌ လည်းကောင်း ရှေးရှု ဖြစ်စေ၏။ မနောကံ မေတ္တာကိုလည်း မျက်မှောက်၌ လည်းကောင်း၊ မျက်ကွယ်၌ လည်းကောင်း ရှေးရှု ဖြစ်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ရဟန်းဝါရင့်၍ ရဟန်းသက် ရှည်သော သံဃာ့အဖ သံဃာ့ဦးစီး ဖြစ်ကုန်သော ထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့ကို လွန်ကဲသော ပူဇော်ခြင်းဖြင့် ပူဇော်ပေ၏။ (၁၁)

ရဟန်းတို့ ဤတရား တစ်ဆယ့် တစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သာသနာတော်၌ ကြီးပွားခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရန် စွမ်းနိုင်၏ ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို ဟောကြားတော် မူ၏။

ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ဟောကြားတော် မူအပ်သော တရားတော်ကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်ကြ ကုန်၏။

သုံးခုမြောက် မဟာဂေါပါလကသုတ်ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၄ - မဟာယမကဝဂ် ===

၄ - စူဠဂေါပါလကသုတ်

၃၅၀။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝဇ္ဇီတိုင်း ဥက္ကစေလမြို့ ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော် မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့က "အသျှင် ဘုရား"ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြ ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူ၏ -

ရဟန်းတို့ ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား မဂဓတိုင်းသား ပညာဓာတ်ခံ မဲ့သော နွားကျောင်းသားသည် မိုးဥတုတို့၏ နောက်ဆုံး ဖြစ်သော တန်ဆောင်မုန်းလ အချိန်အခါ၌ ဂင်္ဂါမြစ်၏ ဤမှာ ဘက်ကမ်းကို လည်း မစူးစမ်း မဆင်ခြင်ဘဲ ထိုမှာ ဘက်ကမ်းကိုလည်း မစူးစမ်း မဆင်ခြင်ဘဲ ဆိပ်ကမ်း မဟုတ်ရာ အရပ်ဖြင့် သာလျှင် မြောက်ဘက်ကမ်း ဝိဒေဟတိုင်းသို့ နွားတို့ကို ကူးမြောက်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ နွားတို့သည် ဂင်္ဂါမြစ်၏ အလယ်ရေ အယဉ်၌ ချာချာလည်၍ ထိုရေအယဉ်၌ သာလျှင် အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ထိုသို့ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုမဂဓတိုင်းသား ပညာဓာတ်ခံ မဲ့သော နွားကျောင်းသားသည် မိုးဥတုတို့၏ နောက်ဆုံး ဖြစ်သော တန်ဆောင်မုန်းလ အချိန်အခါ၌ ဂင်္ဂါမြစ်၏ ဤမှာ ဘက်ကမ်းကိုလည်း မစူးစမ်း မဆင်ခြင်ဘဲ ထိုမှာ ဘက်ကမ်းကိုလည်း မစူးစမ်း မဆင်ခြင်ဘဲ ဆိပ်ကမ်း မဟုတ်ရာ အရပ်ဖြင့် သာလျှင် မြောက်ဘက်ကမ်း ဝိဒေဟတိုင်းသို့ နွားတို့ကို ကူးစေ့ သောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်လျှင် ဤလောက၌ မလိမ္မာ ကုန်သော တမလွန် လောက၌ မလိမ္မာ ကုန်သော မာရ်၏ တည်ရာ ဘုံသုံးပါး တရား၌ မလိမ္မာကုန်သော မာရ်၏ တည်ရာ မဟုတ်ရာ (လောကုတ္တရာတရား)၌ မလိမ္မာ ကုန်သော သေခြင်း မစ္စုမာရ်၏ တည်ရာ ဘုံသုံးပါး တရား၌ မလိမ္မာကုန်သော သေခြင်း မစ္စုမာရ်၏ တည်ရာ မဟုတ်ရာ (လောကုတ္တရာတရား) ၌ မလိမ္မာ ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့၏ (စကားကို) နာယူ ထိုက်၏၊ ယုံကြည်ထိုက်၏ ဟု ထင်မှတ် နေသူများအား ထိုသို့ ထင်မှတ်ခြင်းသည် ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားမဲ့ခြင်း ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။

၃၅၁။ ရဟန်းတို့ ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား မဂဓတိုင်းသား ပညာဓာတ်ခံ ရှိသော နွားကျောင်းသားသည် မိုးဥတုတို့၏ နောက်ဆုံး ဖြစ်သော တန်ဆောင်မုန်းလအခါ၌ ဂင်္ဂါမြစ်၏ ဤမှာ ဘက်ကမ်းကိုလည်း စူးစမ်း ဆင်ခြင်၍ ထိုမှာ ဘက်ကမ်းကိုလည်း စူးစမ်း ဆင်ခြင်၍ ဆိပ်ကမ်းဖြင့် သာလျှင် မြောက်ဘက်ကမ်း ဝိဒေဟတိုင်းသို့ နွားတို့ကို ကူးစေ၏၊ ထိုနွားကျောင်းသားသည် နွားတို့၏အဖ နွားတို့၏ ဦးစီးဖြစ်သော နွားလား ဥသဘတို့ကို ရှေးဦးစွာ ကူးမြောက်စေ၏၊ ထိုနွားလား ဥသဘတို့သည် ဖီလာကန့်လန့် ဂင်္ဂါမြစ်၏ ရေအယဉ်ကို ဖြတ်၍ ချမ်းသာစွာ ထိုမှာ ဘက်ကမ်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ထို့နောက် အခြားအားကောင်းသော နွားနှင့် နွား သိုးတို့ကို ကူးမြောက် စေပြန်၏၊ ထိုနွားတို့သည်လည်း ဖီလာကန့်လန့် ဂင်္ဂါမြစ်၏ ရေအယဉ်ကို ဖြတ်၍ ချမ်းသာစွာ ထိုမှာ ဘက်ကမ်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ထို့နောက် အခြား နွားပေါက်နှင့် နွားမတန်းတို့ကို ကူးမြောက် စေပြန်၏၊ ထိုနွားတို့သည်လည်း ဖီလာကန့်လန့် ဂင်္ဂါမြစ်၏ ရေအယဉ်ကို ဖြတ်၍ ချမ်းသာစွာ ထိုမှာ ဘက်ကမ်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ထို့နောက် အခြား နွားငယ်ကလေးတို့ကို လည်းကောင်း၊ ပိန်ကြုံ အားနည်းသော နွားတို့ကို လည်းကောင်း ကူးမြောက် စေပြန်၏၊ ထိုနွားတို့သည်လည်း ဖီလာကန့်လန့် ဂင်္ဂါမြစ်၏ ရေအယဉ်ကို ဖြတ်၍ ချမ်းသာစွာ ထိုမှာ ဘက်ကမ်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား ထိုနေ့ ပေါက်ဖွားသည့် နုနယ်လှသော နွားသားငယ်သည် အမိနွားမ၏ ရှူးရှူးအသံ ဟူသော အမှတ်သညာဖြင့် မျှောကူး၏၊ ထိုနွားသားငယ်သည်လည်း ဗီလာကန့်လန့် ဂင်္ဂါမြစ်၏ ရေအယဉ်ကို ဖြတ်၍ ချမ်းသာစွာ ထိုမှာ ဘက်ကမ်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ထိုသို့ ရောက်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုမဂဓတိုင်းသား ပညာဓာတ်ခံ ရှိသော နွားကျောင်းသားသည် မိုးဥတုတို့၏ နောက်ဆုံး ဖြစ်သော တန်ဆောင်မုန်းလ အခါ၌ ဂင်္ဂါမြစ်၏ ဤမှာ ဘက်ကမ်းကိုလည်း စူးစမ်း ဆင်ခြင်၍ ထိုမှာ ဘက်ကမ်းကိုလည်း စူးစမ်း ဆင်ခြင်၍ ဆိပ်ကမ်းဖြင့် သာလျှင် မြောက်ဘက်ကမ်း ဝိဒေဟတိုင်းသို့ နွားတို့ကို ကူးမြောက်စေ သောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်လျှင် ဤလောက၌ လိမ္မာကုန်သော တမလွန် လောက၌ လိမ္မာကုန်သော မာရ်၏ တည်ရာ ဘုံသုံးပါးတရား၌ လိမ္မာကုန်သော မာရ်၏ တည်ရာ မဟုတ်ရာ (လောကုတ္တရာ တရား) ၌ လိမ္မာကုန်သော သေခြင်း မစ္စုမာရ်၏ တည်ရာ ဘုံသုံးပါး တရား၌ လိမ္မာ ကုန်သော သေခြင်း မစ္စုမာရ်၏ တည်ရာ မဟုတ်ရာ (လောကုတ္တရာ တရား) ၌ လိမ္မာကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့၏ စကားကို နာယူ ထိုက်၏၊ ယုံကြည်ထိုက်၏ ဟု ထင်မှတ်နေသော သူများအား ထိုသို့ ထင်မှတ်ခြင်းသည် ရှည်ကြာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။

၃၅၂။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နွားတို့၏အဖ နွားတို့၏ ဦးစီး ဖြစ်ကုန်သော နွားလား ဥသဘတို့သည် ဗီလာကန့်လန့် ဂင်္ဂါမြစ်၏ ရေအယဉ်ကို ဖြတ်၍ ချမ်းသာစွာ ထိုမှာ ဘက်ကမ်းသို့ ရောက်ကုန်သကဲ့သို့ ဤအတူပင်လျှင် ပူဇော် အထူးကို ခံထိုက်ကုန်သော အာသဝေါ တရား ကုန်ပြီး ကုန်သော (မဂ်အကျင့်ကို) ကျင့်သုံးပြီး ကုန်သော မဂ်ကိစ္စကို ပြုပြီး ကုန်သော ဝန်ကို ချပြီး ကုန်သော မိမိအကျိုး (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့ ရောက်ပြီး ကုန်သော ဘဝသံယောဇဉ် ကုန်ပြီး ကုန်သော ကောင်းစွာ သိ၍ လွန်မြောက်ပြီး ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ဗီလာကန့်လန့် (ခန္ဓ) မာရ်၏ ရေအယဉ်ကို ဖြတ်၍ ချမ်းသာစွာ ထိုမှာ ဘက်ကမ်း 'နိဗ္ဗာန်'သို့ ရောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ထိုအားကောင်းသော နွားနှင့် နွား သိုးတို့သည် ဗီလာကန့်လန့် ဂင်္ဂါမြစ်၏ ရေအယဉ်ကို ဖြတ်၍ ချမ်းသာစွာ ထိုမှာ ဘက်ကမ်းသို့ ရောက်ကုန် သကဲ့သို့ ဤအတူပင်လျှင် အောက် (ကာမဘုံ) ၌ (ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း) အဖို့ရှိသည့် ငါးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင် အဖွဲ့'တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဥပပါတ် ပဋိသန္ဓေ နေ၍ ထို (ဘုံ) ၌ သာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ ဖြစ်သော ထိုဘုံမှ ပြန်လည်ခြင်း သဘောမရှိသော ရဟန်းတို့သည်လည်း ဗီလာကန့်လန့် (ခန္ဓ) မာရ်၏ ရေအယဉ်ကို ဖြတ်၍ ချမ်းသာစွာ ထိုမှာ ဘက်ကမ်း 'နိဗ္ဗာန်'သို့ ရောက်ကုန် လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ထိုနွားပေါက်နှင့် နွားမတန်းတို့သည် ဗီလာကန့်လန့် ဂင်္ဂါမြစ်၏ ရေအယဉ်ကို ဖြတ်၍ ချမ်းသာစွာ ထိုမှာ ဘက်ကမ်းသို့ ရောက်ကုန် သကဲ့သို့ ဤအတူ ပင်လျှင် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့'တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' ပြစ်မှားခြင်း 'ဒေါသ' တွေဝေခြင်း 'မောဟ'တို့၏ ခေါင်းပါးခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ဤလူ့ပြည်သို့ တစ်ကြိမ်သာ လာ၍ ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုလတ္တံ့ ဖြစ်သော သကဒါဂါမ် ရဟန်းတို့သည်လည်း ဗီလာကန့်လန့် (ခန္ဓ) မာရ်၏ ရေအယဉ်ကို ဖြတ်၍ ချမ်းသာစွာ ထိုမှာ ဘက်ကမ်း 'နိဗ္ဗာန်'သို့ ရောက်ကုန် လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နုနယ်သော နွားငယ်ကလေးနှင့် ပိန်ကြုံ အားနည်းသော နွားတို့သည် ဗီလာကန့်လန့် ဂင်္ဂါမြစ်၏ ရေအယဉ်ကို ဖြတ်၍ ချမ်းသာစွာ ထိုမှာ ဘက်ကမ်းသို့ ရောက်ကုန် သကဲ့သို့ ဤအတူ ပင်လျှင် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့'တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် အပါယ်သို့ ကျခြင်း သဘောမရှိသော ကိန်းသေမြဲသော အထက် မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာ ရှိသော သောတာပန် ရဟန်း တို့သည်လည်း ဗီလာကန့်လန့် (ခန္ဓ) မာရ်၏ ရေအယဉ်ကို ဖြတ်၍ ချမ်းသာစွာ ထိုမှာဘက်ကမ်း 'နိဗ္ဗာန်'သို့ ရောက်ကုန် လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ထိုနေ့ပေါက်ဖွားသည့် နုနယ်လှသော နွားသားငယ်သည် အမိနွားမ၏ ရှုံးရှုံးအသံဟူသော အမှတ်သညာဖြင့် မျှောကူးလျက် ဖီလာကန့်လန့် ဂင်္ဂါမြစ်၏ ရေအယဉ်ကို ဖြတ်၍ချမ်းသာစွာ ထိုမှာဘက်ကမ်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့ ဤအတူပင်လျှင် ပညာတရားကို အောက်မေ့လေ့ရှိသူ ယုံကြည်ခြင်း 'သဒ္ဓါ'ကို အောက်မေ့လေ့ရှိသူ ရဟန်းတို့သည်လည်း ဖီလာကန့်လန့်(ခန္ဓ) မာရ်၏ ရေအယဉ်ကို ဖြတ်၍ ချမ်းသာစွာ ထိုမှာဘက်ကမ်း 'နိဗ္ဗာန်'သို့ ရောက်ကုန်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ငါသည်ကား ဤလောက၌ လိမ္မာ၏၊ တမလွန်လောက၌ လိမ္မာ၏၊ မာရ်၏တည်ရာ ဘုံသုံးပါးတရား၌ လိမ္မာ၏၊ မာရ်၏တည်ရာ မဟုတ်ရာ (လောကုတ္တရာတရား) ၌ လိမ္မာ၏၊ သေခြင်းမစ္စုမာရ်၏တည်ရာ ဘုံသုံးပါးတရား၌ လိမ္မာ၏၊ သေခြင်းမစ္စုမာရ်၏ တည်ရာ မဟုတ်ရာ (လောကုတ္တရာတရား) ၌လိမ္မာ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုငါ၏ (စကားကို) နာယူထိုက်၏ ယုံကြည်ထိုက်၏ဟု ထင်မှတ်နေကုန်သောသူများအား ထိုထင်မှတ်ခြင်းသည် ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့ဟု ဤတရားကို ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူ၏။ ကောင်း သော စကားကို ဟောကြားတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောကြားတော်မူပြီး၍၊ ထိုမှတစ်ပါး လူနတ်တို့၏ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤဂါထာကို မိန့်တော်မူ၏-

"တရားအားလုံးကို သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤလောကကို လည်းကောင်း၊ တမလွန်လောကကို လည်းကောင်း ကောင်းစွာ ပြတော်မူပြီ။

(တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင် သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် (ကိလေသ) မာရ်ရောက်ရာ (ဘုံသုံးပါးတရား)ကို လည်းကောင်း၊ သေခြင်း မစ္စုမာရ်မရောက်ရာ (လောကုတ္တရာတရား) ကို လည်းကောင်း အလုံးစုံသော လောကကို အထူးသိ၍ ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ခြင်းငှါ အမြိုက် နိဗ္ဗာန်၏ တံခါးကို ဖွင့်ထားတော် မူပြီ။

မာရ်ယုတ်၏ ရေအယဉ်ကို ဖြတ်အပ်ပြီ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီ၊ ကျူ ကဲ့သို့သော မာန ကင်းခြင်းကို ပြုအပ်ပြီ။ ရဟန်းတို့ (သင်တို့သည်) များစွာသော ဝမ်းမြောက်ခြင်း ရှိကြ ကုန်လော့၊ ဘေးကင်းရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) ကို တောင့်တကြ ကုန်လော့" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

လေးခုမြောက် စူဠဂေါပါလကသုတ်ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၄ - မဟာယမကဝဂ် ===

၅ - စူဠသစ္စကသုတ်

၃၅၃။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ် ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်းကြီး၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ နိဂဏ္ဍတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် ဝေသာလီပြည်၌ နေ၏။ စကားပြိုင်ဆိုင် ပြောဆို တတ်၏၊ "ငါသည် ပညာရှိတည်း" ဟု ပြောဆို တတ်၏၊ များစွာသော လူအပေါင်းက သူတော်ကောင်း ဟု သမုတ် ထားအပ်၏။ ထိုသစ္စကသည် ဝေသာလီပြည် ပရိသတ်၌ ဤသို့သော စကားကို ပြောဆို၏။

"စကားလမ်းစဉ်ဖြင့် ငါ အပြစ် တင်ဆိုသော် မတုန်မလှုပ် မယိမ်းယိုင်မည့် လက်ကတီး ကြားတို့မှ ချွေးမထွက်မည့် ရဟန်း အပေါင်းရှိသူ ဂိုဏ်းရှိသူ ဂိုဏ်းဆရာ ဖြစ်သူ သမဏဗြာဟ္မဏကိုသော် လည်းကောင်း၊ ကိလေသာကို ပယ်သတ်နိုင်သော (တရား အားလုံးကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိသော ဘုရား ဟု ဝန်ခံသူကိုသော် လည်းကောင်း ငါ မတွေ့မြင်၊ စိတ်မရှိသော တိုင်ကို သော်လည်း စကားလမ်းစဉ်ဖြင့် ငါ အပြစ်တင် ဆိုငြားအံ့၊ ထိုတိုင်သည်လည်း စကားလမ်းစဉ်ဖြင့် ငါ အပြစ် တင်ဆိုသော် တုန်လှုပ် ယိမ်းယိုင် ရာ၏၊ လူဖြစ်သောသူမှာ အဘယ်ဆိုဖွယ် ရှိတော့ အံ့နည်း" ဟု (ပြောဆို၏)။

ထိုအခါ အသျှင်အဿဇိသည် နံနက်အခါ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူဆောင်ကာ ဝေသာလီပြည်သို့ ဆွမ်းခံ ဝင်တော်မူ၏။ နိဂဏ္ဍတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် ဝေသာလီပြည်၌ အညောင်းပြေ လမ်းလျှောက် လှည့်လည်သော် အဝေးမှ ကြွလာသည့် အသျှင်အဿဇိကို မြင်လျှင် ချဉ်းကပ်၍ အသျှင် အဿဇိနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ စကားပြောဆို၍ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို (ပြောဆို) ပြီးဆုံးစေ၍ သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ရပ်လျက် နိဂဏ္ဍတက္ကတွန်း၏ သားသစ္စကက "အို အဿဇိ ရဟန်းဂေါတမသည် တပည့်သာဝကတို့ကို အဘယ်သို့ ဆုံးမသနည်း၊ ရဟန်းဂေါတမမှာ တပည့်သာဝကတို့ အပေါ်၌ အဘယ်သို့ အစိတ်အပိုင်း ရှိသော ညွှန်ကြားချက်သည် များစွာ ဖြစ်သနည်း" ဟု မေး၏။

အဂ္ဂိဝေဿန မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်သာဝကတို့ကို ဤသို့ ဆုံးမ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကတို့ အပေါ်၌ ဤသို့ အစိတ်အပိုင်း ရှိသော ညွှန်ကြားချက်သည် များစွာ ဖြစ်၏။ "ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် အမြဲမရှိ၊ ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ'သည် အမြဲမရှိ၊ မှတ်သားခြင်း 'သညာ'သည် အမြဲမရှိ၊ ပြုပြင် စီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့သည် အမြဲ မရှိကုန်၊ အထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်' သည် အမြဲ မရှိ။ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် ကိုယ် 'အတ္တ'မဟုတ်၊ ခံစားခြင်းသည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ မှတ်သားခြင်းသည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ ပြုပြင် စီရင်မှုတို့ သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်ကုန်၊ အထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်'သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ အလုံးစုံသော ပြုပြင် စီရင်မှုတို့သည် အမြဲမရှိကုန်၊ အလုံးစုံသော တရားတို့သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်ကုန်" ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်သာဝကတို့ကို ဆုံးမ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကတို့ အပေါ်၌ ဤသို့ အစိတ်အပိုင်း ရှိသော ညွှန်ကြားချက်သည် များစွာဖြစ်၏ ဟု (ဆို၏)။

အဿဇိ မတော်မလျော် ကြားရကုန်၏ တကား၊ ငါတို့သည် ရဟန်းဂေါတမ ဤသို့ ဟောပြောလေ့ ရှိသည်ကို ကြားရပေ၏၊ ငါတို့သည် တစ်ချိန်ချိန်၌ ထိုအသျှင် ဂေါတမနှင့်အတူ တွေ့ဆုံရကောင်း တန်ရာ၏၊ တစ်စုံ တစ်ရာသော စကား အပြန်အလှန် ပြောဆိုခြင်းသည် ဖြစ်ကောင်း တန်ရာ၏၊ ထိုယုတ်ညံ့သော အမြင် ဒိဋ္ဌိမှ ကင်းဆိတ် စေနိုင်ကောင်း တန်ရာ၏ ဟု (ဆို၏)။

၃၅၄။ ထိုအခါ ငါးရာမျှလောက် ရှိကုန်သော လိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် ဆွေးနွေး တိုင်ပင်ရာ လွှတ်တော်၌ တစ်စုံတစ်ရာ ပြုဖွယ် ကိစ္စဖြင့် စည်းဝေးကုန်၏။ ထိုအခါ နိဂဏ္ဌာတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် လိစ္ဆဝီမင်းတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင်-

"လိစ္ဆဝီမင်းတို့ ထွက်ကြ ကုန်လော့၊ လိစ္ဆဝီမင်းတို့ ထွက်ကြ ကုန်လော့၊ ယနေ့ ငါ့မှာ ရဟန်းဂေါတမနှင့်အတူ စကား အပြန်အလှန် ပြောဆိုခြင်း ဖြစ်ရ လတ္တံ့။ ထင်ရှားသော ထေရ်တို့တွင် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်သော (ရဟန်းဂေါတမ၏) တပည့်သာဝက အဿဇိမည်သော ရဟန်းသည် ငါ့အား ဝန်ခံ သကဲ့သို့ ရဟန်းဂေါတမသည် ငါ့အား ဝန်ခံခဲ့လျှင် အားရှိသော ယောက်ျားသည် အမွေးရှည် ရှိသော သိုးကို အမွေးတို့၌ ဆွဲကိုင်၍ ငင်ရာ တွန်းရာ ငင်လည်းငင် တွန်းလည်း တွန်းရာ သကဲ့သို့၊ ဤအတူ ပင်လျှင် ငါသည် ရဟန်းဂေါတမကို စကား လမ်းစဉ်ဖြင့် အပြစ်ကို (တင်ဆို၍) ငင်ရအံ့၊ တွန်းရအံ့၊ ငင်လည်း ငင်တွန်းလည်း တွန်းရအံ့၊ သေတင်းကုတ်ရှိ အားရှိသော အလုပ်သမားသည် သေတင်းကုတ်၌ ခင်းထားသော ကြီးလှစွာသော ဖျာကို နက်စွာသော ရေအိုင်၌ ပစ်ချ၍ အနားစွန်း၌ ကိုင်ဆွဲ၍ ငင်ရာ တွန်းရာ ငင်လည်းငင် တွန်းလည်း တွန်းရာ သကဲ့သို့၊ ဤအတူ ပင်လျှင် ငါသည် ရဟန်းဂေါတမကို စကား လမ်းစဉ်ဖြင့် အပြစ်ကို (တင်ဆို၍) ငင်ရအံ့၊ တွန်းရအံ့၊ ငင်လည်းငင် တွန်းလည်း တွန်းရအံ့၊ အားရှိသော သေသောက်ကြူးသည် သေသောက်ခွက်ကို အနားစွန်း၌ ကိုင်ဆွဲ၍ မှောက်ခါရာ လှန်ခါရာ အကြိမ်ကြိမ် လှုပ်ခါရာ သကဲ့သို့၊ ဤအတူ ပင်လျှင် ငါသည် ရဟန်းဂေါတမကို စကား လမ်းစဉ်ဖြင့် အပြစ်ကို (တင်ဆို၍) မှောက်ခါရအံ့၊ လှန်ခါရအံ့၊ အကြိမ်ကြိမ် လှုပ်ခါရအံ့။ အနှစ်ခြောက်ဆယ်ရှိမှ အားယုတ်သော ဆင်ပြောင်သည် နက်စွာသော ရေကန်သို့ သက်ဆင်း၍ လျှော်မျှင်ဆေး (ကြော) သည် နှင့် အလားတူသော ကစားခြင်းမျိုးကို ကစား သကဲ့သို့၊ ဤအတူ ပင်လျှင် ငါသည် ရဟန်းဂေါတမကို လျှော်မျှင်ဆေး (ကြော) သည်နှင့် အလားတူသော ကစားခြင်းမျိုးကို ကစားရအံ့။ လိစ္ဆဝီမင်းတို့ ထွက်ကြ ကုန်လော့၊ လိစ္ဆဝီမင်းတို့ ထွက်ကြ ကုန်လော့၊ ယနေ့ ငါ့မှာ ရဟန်းဂေါတမနှင့်အတူ စကား အပြန်အလှန် ပြောဆိုခြင်း ဖြစ်လတ္တံ့" ဟု ပြောဆို၏။

ထိုသို့ ဆိုရာ၌ အချို့သော လိစ္ဆဝီမင်းတို့က "ရဟန်းဂေါတမသည် နိဂဏ္ဌာတက္ကတွန်း၏သား သစ္စက အား အဘယ်မှာ အပြစ်ကို တင်နိုင် လတ္တံ့နည်း၊ နိဂဏ္ဌာတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကကသာ ရဟန်းဂေါတမ အား အပြစ်ကို တင်နိုင် လတ္တံ့" ဟု ဆိုကုန်၏။ အချို့သော လိစ္ဆဝီမင်းတို့ကလည်း "နိဂဏ္ဌာတက္ကတွန်း၏ သားသစ္စကသည် ဘယ်လို လူစား ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားအား အပြစ်ကို တင်နိုင် လတ္တံ့နည်း၊ မြတ်စွာဘုရားကသာ နိဂဏ္ဌာတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကအား အပြစ်ကို တင်နိုင် လတ္တံ့" ဟု ဆိုကုန်၏။

ထိုအခါ နိဂဏ္ဌာတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် ငါးရာ မျှလောက် ရှိသော လိစ္ဆဝီမင်းတို့ဖြင့်။ ခံရံ လျက် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ် ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်းဆီသို့ ချဉ်းကပ်၏။

၃၅၅။ ထိုအခါ များစွာသော ရဟန်းတို့သည် လွင်တီးခေါင်၌ စင်္ကြံ သွားကုန်၏။ နိဂဏ္ဌာတက္ကတွန်း၏ သား သစ္စကသည် ထိုရဟန်းတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် "အသျှင်တို့ ယခုအခါ ထိုအသျှင် ဂေါတမသည် အဘယ်၌ နေသနည်း၊ ငါတို့သည် ထိုအသျှင် ဂေါတမကို တွေ့မြင်လို ကုန်၏" ဟု ထိုရဟန်းတို့အား ပြောဆို၏။

အဂ္ဂိဝေဿန ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် မဟာဝုန်တောကြီးသို့ သက်ဝင်၍ တစ်ခုသော သစ်ပင်ရင်း၌ နေ့သန့်ရန် ထိုင်နေတော်မူ၏ ဟု (ပြောဆို ကုန်၏)။

ထိုအခါ နိဂဏ္ဌာတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် များစွာသော လိစ္ဆဝီမင်းပရိသတ်နှင့် အတူ မဟာဝုန် တောကြီးသို့ သက်ဝင်၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ စကား ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို (ပြောဆို) ပြီးဆုံး စေ၍ သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်၏။ ထိုလိစ္ဆဝီမင်းတို့သည်လည်း အချို့ သူတို့က မြတ်စွာဘုရားကို ရှိသေစွာ ရှိခိုး၍ သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏။ အချို့ သူတို့က မြတ်စွာဘုရား

နှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ စကားပြောဆို ကုန်၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို (ပြောဆို) ပြီးဆုံးစေ၍ သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။ အချို့ သူတို့က မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ လက်အုပ်ကို ညွတ်စေ၍ သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။ အချို့ သူတို့က မြတ်စွာဘုရား အထံ၌ အမည် အနွယ်ကို ကြား၍ သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။ အချို့ သူတို့က ဆိတ်ဆိတ် (ဖြစ်၍) သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။

၃၅၆။ နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်လျက် "အကယ်၍ အသျှင်ဂေါတမက အကျွန်ုပ်အား ပြဿနာကို မေးမြန်းခြင်းငှါ အခွင့်ပြု ငြားအံ့၊ အကျွန်ုပ် သည် အသျှင်ဂေါတမကို တစ်စုံ တစ်ရာသော အကြောင်းကို မေးလိုပါ၏" ဟု မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထား၏။

အဂ္ဂိဝေဿန မေးလိုလျှင် မေးလော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမသည် တပည့်သာဝကတို့ကို အဘယ်သို့ ဆုံးမသနည်း၊ အသျှင်ဂေါတမ၏ တပည့် သာဝကတို့ အပေါ်၌ အဘယ်သို့သော အစိတ်အပိုင်း ရှိသော ညွှန်ကြားချက်သည် များစွာ ဖြစ်သနည်း ဟု (မေး၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန ငါသည် တပည့်သာဝကတို့ကို ဤသို့လျှင် ဆုံးမ၏၊ ငါ၏ တပည့်သာဝကတို့ အပေါ်၌ ဤသို့ အစိတ်အပိုင်း ရှိသော ညွှန်ကြားချက်သည် များစွာ ဖြစ်၏။ "ရုပ်ဟန်းတို့ ရုပ်သည် အမြဲ မရှိ၊ ခံစား ခြင်း 'ဝေဒနာ'သည် အမြဲ မရှိ၊ မှတ်သားခြင်း 'သညာ'သည် အမြဲ မရှိ၊ ပြုပြင် စီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့သည် အမြဲ မရှိကုန်၊ အထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်' သည် အမြဲ မရှိ။ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ ခံစား ခြင်းသည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ မှတ်သားခြင်းသည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ ပြုပြင် စီရင်မှုတို့သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်ကုန်၊ အထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်'သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ အလုံးစုံသော ပြုပြင် စီရင်မှု တို့သည် အမြဲ မရှိကုန်၊ အလုံးစုံသော တရားတို့သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်ကုန်" ဟု ဤသို့လျှင် ငါသည် တပည့်သာဝကတို့ကို ဆုံးမ၏၊ ငါ့မှာ တပည့်သာဝကတို့ အပေါ်၌ ဤသို့ အစိတ်အပိုင်း ရှိသော ညွှန်ကြားချက်သည် များစွာ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်မှာ ဥပမာ (တစ်ခု) ထင်မြင် လာပါ၏ ဟု (ဆို၏)။

"အဂ္ဂိဝေဿန ထိုဥပမာကို ထင်ရှားပါစေ" ဟု မြတ်စွာဘုရားက မိန့်ကြားတော် မူ၏။

အသျှင်ဂေါတမ ဥပမာသော်ကား အလုံးစုံသော ဤမျိုးစေ့ အားလုံးနှင့် အပင် အားလုံးတို့သည် မြေကိုမှီ၍ မြေ၌ တည်ကာ ကြီးပွားခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် ဤမျိုးစေ့ အားလုံးနှင့် အပင် အားလုံးတို့သည် ကြီးပွားခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ကုန် သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ အသျှင်ဂေါတမ ဥပမာ တစ်နည်းသော်ကား ဤအား အစွမ်းဖြင့် ပြုအပ်သော အမှုကိစ္စ အားလုံးတို့ကို မြေကို မှီ၍ မြေ၌ တည်ကာ ပြုရ ကုန်၏၊ ဤသို့ ဤအား အစွမ်းဖြင့် ပြုအပ် သော အမှုကိစ္စတို့ကို ပြုရကုန် သကဲ့သို့ လည်းကောင်း အရှင်ဂေါတမ ဤအတူပင် (လျှင်) ရုပ်ကို ကိုယ် 'အတ္တ' ဟု ယူဆသော ဤသတ္တဝါ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရုပ်၌ တည်၍ ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့ကို ဖြစ်ပွားစေ၏၊ ခံစားခြင်းကို ကိုယ် 'အတ္တ' ဟု ယူဆသော ဤသတ္တဝါ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ခံစားခြင်း၌ တည်၍ ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့ကို ဖြစ်ပွားစေ၏၊ မှတ်သားခြင်းကို ကိုယ် 'အတ္တ' ဟု ယူဆသော ဤသတ္တဝါ ပုဂ္ဂိုလ်သည် မှတ်သားခြင်း၌ တည်၍ ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့ကို ဖြစ်ပွားစေ၏၊ ပြုပြင် စီရင်မှုတို့ကို ကိုယ် 'အတ္တ' ဟု ယူဆသော ဤသတ္တဝါ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြုပြင် စီရင်မှုတို့၌ တည်၍ ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့ကို ဖြစ်ပွားစေ၏၊ အထူးသိမှု ဝိညာဏ်ကို ကိုယ်'အတ္တ' ဟု ယူဆသော ဤသတ္တဝါ ပုဂ္ဂိုလ်သည် အထူးသိမှု ဝိညာဏ်၌ တည်၍ ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့ကို ဖြစ်ပွားစေ၏ ဟု (ဆို၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန ရုပ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း၊ ခံစားခြင်းသည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း၊ မှတ်သားခြင်းသည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း၊ ပြုပြင် စီရင်မှုတို့သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း၊ အထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်'သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း ဟု သင် ဤသို့ ဆိုလေသလော ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ "ရုပ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း၊ ခံစားခြင်းသည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း၊ မှတ်သားခြင်းသည် ငါ၏ ကိုယ်'အတ္တ' တည်း၊ ပြုပြင် စီရင်မှုတို့သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း၊ အထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်' သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း" ဟု အကျွန်ုပ်လည်း ဤသို့ ဆိုပါ၏၊ ဤများစွာသော လူ အပေါင်းကလည်း ဤသို့ပင် ဆိုပါ၏ ဟု (ဆို၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန များစွာသော သင်၏ လူအပေါင်းသည် အဘယ်သို့ ပြုလတ္တံ့နည်း၊ အဂ္ဂိဝေဿန မိမိဝါဒကို သာလျှင် သင် ဖြေရှင်းလော့ ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ "ရုပ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း၊ ခံစားခြင်းသည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း၊ မှတ်သားခြင်းသည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း၊ ပြုပြင် စီရင်မှုတို့သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း၊ အထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်'သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း" ဟု အကျွန်ုပ်လည်း ဤသို့ ပြောဆိုပါ၏ ဟု (ဆို၏)။

၃၅၇။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုသို့ ဖြစ်လျှင် ဤအရာ၌ သင့်ကိုပင် ပြန်၍ မေးဦးအံ့၊ သင် နှစ်သက်သည့်အတိုင်း ထိုအမေးကို ဖြေကြားရာ၏၊ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါမေးမည့် အချက်ကို သင် အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း၊ ပသေနဒိ ကောသလမင်း ကဲ့သို့၊ သို့မဟုတ် မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီ (မိဖုရား)၏သား အဇာတသတ်မင်း ကဲ့သို့ အဘိသိက် သွန်းပြီးသော ရေမြေ့ရှင်မင်းအား မိမိနိုင်ငံ၌ သတ်ဖြတ် ညှဉ်းဆဲထိုက် သူကို သတ်ဖြတ် ညှဉ်းဆဲ စေရန် လည်းကောင်း၊ ဥစ္စာ ဆုံးရှုံးစေထိုက် သူကို ဥစ္စာ ဆုံးရှုံးစေရန် လည်းကောင်း၊ နှင်ထုတ်ထိုက် သူကို နှင်ထုတ်စေရန် လည်းကောင်း အာဏာသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ပသေနဒိကောသလမင်း ကဲ့သို့၊ သို့မဟုတ် မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီ (မိဖုရား)၏သား အဇာတသတ်မင်း ကဲ့သို့ အဘိသိက် သွန်းပြီးသော ရေမြေ့ရှင်မင်းအား မိမိနိုင်ငံ၌ သတ်ဖြတ် ညှဉ်းဆဲထိုက် သူကို သတ်ဖြတ် ညှဉ်းဆဲ စေရန် လည်းကောင်း ဥစ္စာ ဆုံးရှုံး စေထိုက်သူကို ဥစ္စာ ဆုံးရှုံး စေရန် လည်းကောင်း၊ နှင်ထုတ်ထိုက် သူကို နှင်ထုတ်စေရန် လည်းကောင်း အာဏာသည် ဖြစ်နိုင်ရာပါ၏ ဟု (ဆို၏)။

အသျှင်ဂေါတမ မှန်ပါ၏။ ဤအစည်းအရုံး အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်သော ဝဇ္ဇီတိုင်းအစိုးရ မလ္လာတိုင်းအစိုးရတို့အား သော်မှ မိမိနိုင်ငံ၌ သတ်ဖြတ် ညှဉ်းဆဲထိုက် သူကို သတ်ဖြတ် ညှဉ်းဆဲ စေရန် လည်းကောင်း၊ ဥစ္စာ ဆုံးရှုံး စေထိုက်သူကို ဥစ္စာ ဆုံးရှုံး စေရန် လည်းကောင်း၊ နှင်ထုတ်ထိုက် သူကို နှင်ထုတ်စေရန် လည်းကောင်း အာဏာသည် ဖြစ်နိုင်ပါ သေး၏၊ ပသေနဒိကောသလမင်း၊ သို့မဟုတ် မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီ (မိဖုရား)၏သား အဇာတသတ်မင်း ကဲ့သို့သော အဘိသိတ် သွန်းပြီးသော ရေမြေ့ရှင်မင်းအား မူကား အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိပါအံ့နည်း၊ အာဏာ ဖြစ်နိုင်ရာ ပါ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ အာဏာ ဖြစ်ရန်လည်း ထိုက်ပါ၏ ဟု (ဆို၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါမေးမည့် အချက်ကို သင် အဘယ်သို့ ထင်မှတ် သနည်း၊ အကြင် ရုပ်ကို "ရုပ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း" ဟု သင် ဤသို့ ဆို၏။ ထိုရုပ်၌ "ငါ၏ ရုပ်သည် ဤသို့ ဖြစ်ပေစေ၊ ငါ၏ ရုပ်သည် ဤသို့ မဖြစ်စေလင့်" ဟု သင် အာဏာ ထားနိုင်သလော" ဟု မေးတော် မူ၏။

ဤသို့ မေးတော်မူသော် နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် ဆိတ်ဆိတ် နေ၏၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကကို အဂ္ဂိဝေဿန ထို ငါမေးမည့် အချက်ကို သင် အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း၊ အကြင် ရုပ်ကို "ရုပ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း" ဟု သင် ဤသို့ ဆို၏။ ထိုရုပ်၌ "ငါ၏ ရုပ်သည် ဤသို့ ဖြစ်ပေစေ၊ ငါ၏ ရုပ်သည် ဤသို့ မဖြစ်စေလင့်" ဟု သင်

အာဏာထား နိုင်သလော" ဟု မေးတော် မူ၏။ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏ သား သစ္စက သည် ဆိတ်ဆိတ် နေ၏၊

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကကို "အဂ္ဂိဝေဿန ယခု ဖြေကြား လော့၊ သင် ယခု ဆိတ်ဆိတ် နေရန် အခါ မဟုတ်တော့ပေ၊ အဂ္ဂိဝေဿန သုံးကြိမ် တိုင်အောင် အကြောင်းအား လျော်ကန်သော ပြဿနာကို မြတ်စွာဘုရားက မေးပါလျက် တစ်စုံ တစ်ယောက်သော သူသည် မဖြေကြား ငြားအံ့၊ ထိုသူ၏ ဦးခေါင်းသည် ဤနေရာ၌ ပင်လျှင် ခုနစ်စိတ် ကွဲရာ၏" ဟု မိန့်တော် မူ၏။

ထိုစဉ် အခါ၌ သိကြားမင်းသည် ဘီလူး အသွင်ဖြင့် ရဲရဲ ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်သော မီးလျှံ ရှိသော သံဝရဇိန် လက်နက်ကို စွဲကိုင်ပြီးလျှင် "ဤနိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် သုံးကြိမ် တိုင် တိုင် အကြောင်းအား လျော်ကန်သော ပြဿနာကို မြတ်စွာဘုရားက မေးပါလျက် မဖြေခဲ့ပါလျှင် ယင်း နေရာ၌ပင် ထို(သစ္စက)၏ ဦးခေါင်းကို ခုနစ်စိတ် ခွဲအံ့" ဟု ကြံရွယ်၍ နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏ သား သစ္စက ၏ အထက် ကောင်းကင်၌ ရပ်လျက် နေ၏။ ထိုဘီလူး အသွင်ရှိသည့် ဝဇိရစိန် လက်စွဲသော သိကြားမင်းကို မြတ်စွာဘုရားနှင့် နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကတို့သာ မြင်ကြ ရ၏။ ထိုအခါ နိဂဏ္ဌ တက္ကတွန်း၏ သားသစ္စကသည် ကြောက်ရွံ့ ထိတ်လန့် ကြက်သီး မွေးညင်း ထသည် ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို သာလျှင် မှီခိုရာ ပုန်းအောင်းရာ ကိုးကွယ်ရာ ဟု ရှာမှီးလျက် "အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို မေးပါဦးလော့၊ ဖြေပါအံ့" ဟု လျှောက်ထား၏။

၃၅၈။ အဂ္ဂိဝေဿန ထို ငါမေးမည့် အချက်ကို သင် အဘယ်သို့ ထင်မှတ် သနည်း၊ အကြင် ရုပ်ကို "ရုပ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း" ဟု သင် ဤသို့ ဆို၏။ ထိုရုပ်၌ "ငါ၏ ရုပ်သည် ဤသို့ ဖြစ်ပါစေ၊ ငါ၏ ရုပ်သည် ဤသို့ မဖြစ်စေလင့်" ဟု သင် အာဏာထား နိုင်သလော" ဟု (မေးတော် မူ၏)။

"အသျှင်ဂေါတမ အာဏာ မထားနိုင်ပါ" ဟု (လျှောက်၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန စဉ်းစားလော့၊ စဉ်းစား၍ ဖြေကြားလော့၊ သင်၏ ရှေ့ စကားနှင့် နောက်စကားသည် လည်းကောင်း၊ နောက် စကားနှင့် ရှေ့ စကားသည် လည်းကောင်း (အချင်းချင်း) မဆက်စပ်ပါ တကား။

အဂ္ဂိဝေဿန ထို ငါမေးမည့် အချက်ကို သင် အဘယ်သို့ ထင်မှတ် သနည်း၊ အကြင် ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ' ကို "ခံစားခြင်းသည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း" ဟု သင် ဤသို့ ဆို၏။ ထိုခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ'၌ ငါ၏ ခံစားခြင်းသည် ဤသို့ ဖြစ်ပေစေ၊ ငါ၏ ခံစားခြင်းသည် ဤသို့ မဖြစ်စေလင့်" ဟု သင် အာဏာ ထားနိုင် သလော ဟု (မေးတော် မူ၏)။

"အသျှင်ဂေါတမ အာဏာ မထားနိုင်ပါ" ဟု (လျှောက်၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန စဉ်းစားလော့၊ စဉ်းစား၍ ဖြေကြားလော့၊ သင်၏ ရှေ့စကားနှင့် နောက် စကားသည် လည်းကောင်း၊ နောက် စကားနှင့် ရှေ့ စကားသည် လည်းကောင်း (အချင်းချင်း) မဆက်စပ်ပါ တကား။

အဂ္ဂိဝေဿန ထို ငါမေးမည့် အချက်ကို သင် အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း၊ အကြင် မှတ်သားခြင်း 'သညာ'ကို "မှတ်သားခြင်းသည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း" ဟု သင် ဤသို့ ဆို၏။ ထိုမှတ်သားခြင်း 'သညာ' ၌ ငါ၏ မှတ်သားခြင်းသည် ဤသို့ ဖြစ်ပေစေ၊ ငါ၏ မှတ်သားခြင်းသည် ဤသို့ မဖြစ်စေလင့်" ဟု သင် အာဏာ ထားနိုင် သလော ဟု (မေးတော် မူ၏)။

"အသျှင်ဂေါတမ အာဏာ မထားနိုင်ပါ" ဟု (လျှောက်၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန စဉ်းစားလော့၊ စဉ်းစား၍ ဖြေကြားလော့၊ သင်၏ ရှေ့ စကားနှင့် နောက် စကားသည် လည်းကောင်း၊ နောက် စကားနှင့် ရှေ့ စကားသည် လည်းကောင်း (အချင်းချင်း) မဆက်စပ်ပါ တကား။

အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါမေးမည့်အချက်ကို သင် အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း၊ အကြင် ပြုပြင် စီရင်မှု 'သင်္ခါရ'ကို "ပြုပြင် စီရင်မှုတို့သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း" ဟု သင် ဤသို့ ဆို၏။ ထိုပြုပြင် စီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့၌ ငါ၏ ပြုပြင် စီရင်မှုတို့သည် ဤသို့ ဖြစ်ပါစေကုန်၊ ငါ၏ ပြုပြင် စီရင်မှုတို့သည် ဤသို့ မဖြစ်စေ ကုန်လင့်" ဟု သင် အာဏာ ထားနိုင်သလော ဟု (မေးတော် မူ၏)။

"အသျှင်ဂေါတမ အာဏာ မထားနိုင်ပါ" ဟု (လျှောက်၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန စဉ်းစားလော့၊ စဉ်းစား၍ ဖြေကြားလော့၊ သင်၏ ရှေ့ စကားနှင့် နောက် စကားသည် လည်းကောင်း၊ နောက် စကားနှင့် ရှေ့ စကားသည် လည်းကောင်း၊ (အချင်းချင်း) မဆက်စပ်ပါ တကား။

အဂ္ဂိဝေဿန ထို ငါမေးမည့် အချက်ကို သင် အဘယ်သို့ ထင်မှတ် သနည်း၊ အကြင် အထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်'ကို "အထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်'သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း" ဟု သင် ဤသို့ ဆို၏။ ထိုအထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်' ၌ ငါ၏ အထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်'သည် ဤသို့ ဖြစ်ပစေ၊ ငါ၏ အထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်'သည် ဤသို့ မဖြစ်စေလင့်" ဟု သင် အာဏာ ထားနိုင်သလော ဟု (မေးတော် မူ၏)။

"အသျှင်ဂေါတမ အာဏာ မထားနိုင်ပါ" ဟု (လျှောက်၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန စဉ်းစားလော့၊ စဉ်းစား၍ ဖြေကြားလော့၊ သင်၏ ရှေ့ စကားနှင့် နောက် စကားသည် လည်းကောင်း၊ နောက် စကားနှင့် ရှေ့ စကားသည် လည်းကောင်း (အချင်းချင်း) မဆက်စပ်ပါ တကား။

အဂ္ဂိဝေဿန ထို ငါမေးမည့် အချက်ကို သင် အဘယ်သို့ ထင်မှတ် သနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ မမြဲပါ ဟု (လျှောက်၏)။

မမြဲသော အရာသည် ဆင်းရဲမှု ဖြစ်သလော၊ ချမ်းသာမှု ဖြစ်သလော ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ဆင်းရဲမှု ဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

မမြဲခြင်း ဆင်းရဲခြင်း ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ထိုရုပ်ကို "ဤရုပ်သည် ငါပိုင် ဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း" ဟု ရှုခြင်းငှါ လျော်ကန် ပါမည်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ မလျော်ကန်ပါ ဟု (လျှောက်၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန ထို ငါမေးမည့် အချက်ကို သင် အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း၊ ခံစားခြင်းသည်။ပ။ မှတ်သားခြင်းသည်။ပ။ ပြုပြင် စီရင်မှုတို့သည်။ပ။

အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါမေးမည့် အချက်ကို သင် အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း၊ အထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်'သည် မြဲသလော မမြဲသလောဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ မမြဲပါ ဟု (လျှောက်၏)။

မမြဲသော အရာသည် ဆင်းရဲမှု ဖြစ်သလော၊ ချမ်းသာမှု ဖြစ်သလော ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ဆင်းရဲမှု ဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

မမြဲခြင်း ဆင်းရဲခြင်း ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ထိုဝိညာဏ်ကို "ဤဝိညာဏ်သည် ငါပိုင် ဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း" ဟု ရှုခြင်းငှါ လျော်ကန် ပါမည်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ မလျော်ကန်ပါ ဟု (လျှောက်၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန ထို ငါမေးမည့် အချက်ကို သင် အဘယ်သို့ ထင်မှတ် သနည်း၊ အကြင် သူသည် ဆင်းရဲ ဒုက္ခကို တွယ်တာလျက်, ဆင်းရဲ ဒုက္ခသို့ ကပ်ရောက်လျက်, ဆင်းရဲ ဒုက္ခသို့ သက်ဝင်လျက် ဆင်းရဲ ဒုက္ခကို "ဤဆင်းရဲ ဒုက္ခသည် ငါပိုင် ဖြစ်၏၊ ဤဆင်းရဲ ဒုက္ခသည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤဆင်းရဲ ဒုက္ခသည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း" ဟု ရှု၏၊ စင်စစ် သော်ကား ထိုသူသည် ကိုယ်တိုင် ဆင်းရဲ ဒုက္ခကို ပိုင်းခြား၍ သော်လည်း သိနိုင်ရာ သလော၊ ဆင်းရဲ ဒုက္ခကို ကုန်ခန်းစေ၍ သော်လည်း နေနိုင်ရာ သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ဤအချက်သည် အဘယ်မှာ ဖြစ်နိုင်ရာ ပါအံ့နည်း၊ မဖြစ်နိုင်ရာသည် သာတည်း ဟု (လျှောက်၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန ထို ငါမေးမည့် အချက်ကို သင် အဘယ်သို့ ထင်မှတ် သနည်း၊ ဤသို့ ဖြစ်သော် သင်သည် ဆင်းရဲ ဒုက္ခကို တွယ်တာနေသူ ဖြစ်၍, ဆင်းရဲ ဒုက္ခသို့ ကပ်ရောက်နေသူ ဖြစ်၍, ဆင်းရဲ ဒုက္ခသို့ သက်ဝင် နေသူဖြစ်၍ ဆင်းရဲ ဒုက္ခကို "ဤဆင်းရဲ ဒုက္ခသည် ငါပိုင် ဖြစ်၏၊ ဤဆင်းရဲ ဒုက္ခသည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤဆင်းရဲ ဒုက္ခသည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း" ဟု ရှုရာ ရောက်သည် မဟုတ်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ အဘယ်မှာ မရောက်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း၊ ရှုရာ ရောက်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

၃၅၉။ အဂ္ဂိဝေဿန ဥပမာသော်ကား အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးသော ယောကျ်ားသည် အနှစ်ရှာ လှည့်လည်သော် ထက်သော ဓားမကို ယူ၍ တောသို့ ဝင်ရာ၏။ ထိုယောကျ်ားသည် ထိုတော၌ နူ၍ အတွင်း၌ ဖူးတံ မရှိသော ဖြူးဖြောင့်သော ငှက်ပျောတုံးကြီးကို တွေ့မြင်ရာ ထိုငှက်ပျောတုံးကို အရင်း၌ ဖြတ်လှဲ ရာ၏၊ အရင်း၌ ဖြတ်လှဲ ပြီးလျှင် အဖျား၌ ဖြတ်ရာ၏၊ အဖျား၌ ဖြတ်ပြီးသော် ငှက်ပျော ပတ်ရစ်ကို ခွါရာ၏။ ထိုယောကျ်ားသည် ထိုငှက်ပျောတုံး၌ အပတ်ရစ်ကို ခွါသော် အကာကို သော်လည်း မရရာ၊ အနှစ်ကိုမူ အဘယ်မှာ ရနိုင်အံ့နည်း။

အဂ္ဂိဝေဿန ဤအတူပင် သင့်ကို မိမိဝါဒ၌ ငါက စိစစ်သော် မေးမြန်းသော် အပြန် အလှန် မေးမြန်းသော် သင်သည် အနှစ်တုံး၍ အသုံးမကျဘဲ ကျရှုံးသူ ဖြစ်သည် သာတည်း။

အဂ္ဂိဝေဿန သင်သည် ဝေသာလီပြည် ပရိသတ်၌ "စကား လမ်းစဉ်ဖြင့် ငါ အပြစ် တင်ဆိုသော် မတုန်မလှုပ် မယိမ်းမယိုင်မည့် လက်ကတီး ကြားတို့မှ ချွေးမယိုထွက်မည့် ရဟန်း အပေါင်းရှိသူ ဂိုဏ်းရှိသူ ဂိုဏ်းဆရာ သမဏဗြာဟ္မဏကိုသော် လည်းကောင်း၊ ကိလေသာကို ပယ်သတ် နိုင်သော (တရား အားလုံးကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိသော ဘုရားဟု ဝန်ခံသူကို သော်လည်းကောင်း ငါ မတွေ့မြင်၊ စိတ် မရှိသော တုံးတိုင်ကို သော်လည်း စကား လမ်းစဉ်ဖြင့် ငါ အပြစ် တင်ဆိုငြားအံ့၊ ထိုတုံးတိုင်သည်လည်း စကား လမ်းစဉ်ဖြင့် ငါ အပြစ်တင် ဆိုသော် တုန်လှုပ် ယိမ်းယိုင် ရာ၏၊ လူဖြစ်သော သူမှာ အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိတော့ အံ့နည်း" ဟု ဆိုခဲ့၏။ အဂ္ဂိဝေဿန သင့်မှာ သာလျှင် နဖူးမှ ကျကုန်သော ချွေးပေါက် အချို့တို့သည် အပေါ်ရုံကို ဖေါက်၍ မြေကြီး၌ တည်ကုန်၏၊ အဂ္ဂိဝေဿန ငါ့မှာကား ယခု ကိုယ်၌ ချွေးမရှိ ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုပရိသတ်၌ ရွှေအဆင်း ရှိသော ကိုယ်ကို ဖွင့်လှစ်ပြတော် မူ၏။

ဤသို့ မိန့်တော် မူသော် နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် နှုတ်ဆိတ်၍ မျက်နှာ မသာယာဘဲ လည်ပင်း ငိုက်ဆိုက် ကျကာ မျက်နှာ အောက်ချပြီး မှိုင်တွေလျက် ကြံရာ မရဘဲ ထိုင်နေ၏။

၃၆၀။ ထိုအခါ လိစ္ဆဝီမင်းသား ဒုမ္မုခသည် နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် နှုတ်ဆိတ်၍ မျက်နှာ မသာယာဘဲ လည်ပင်း ငိုက်ဆိုက် ကျကာ မျက်နှာ အောက်ချပြီး မှိုင်တွေလျက် ကြံရာ မရသည် ကို သိ၍ "မြတ်စွာဘုရား တပည့်တော်မှာ ဥပမာ ထင်လာပါ၏" ဟု မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထား ၏။ "ဒုမ္မုခ ထို့ပမာကို ထင်ရှား စေလော့" ဟု မြတ်စွာဘုရားက မိန့်တော် မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ရွာ၏ အနီး၌ ဖြစ်စေ၊ နိဂုံး၏ အနီး၌ ဖြစ်စေ ရေကန်သည် ရှိ၏၊ ထိုရေကန်၌ ပုဇွန်လုံးသည် ရှိရာပါ၏။ ထိုအခါ များစွာသော သူငယ် သူငယ်မတို့သည် ထိုရွာမှ လည်းကောင်း၊ ထိုနိဂုံးမှ လည်းကောင်း ထွက်၍ ထိုရေကန်ဆီသို့ ချဉ်းကပ် ကြပြီးလျှင် ရေကန်သို့ သက်ဆင်း၍ ထိုပုဇွန် လုံးကို ရေမှ ထုတ်ဆောင်ကာ ကုန်း၌ တည်စေ ကုန်ရာ၏။ အသျှင်ဘုရား ထွက်လာတိုင်း ထွက်လာ တိုင်းသော ထိုပုဇွန်လုံး၏ ခြေချောင်း လက်ချောင်း ဟူသမျှကိုပင် ထိုသူငယ် သူငယ်မတို့သည် တုတ် ချောင်းဖြင့် ဖြစ်စေ အိုးခြမ်းကွဲဖြင့် ဖြစ်စေ ဖြတ်ကုန်ရာ၏၊ ချိုးကုန်ရာ၏၊ ထက်ဝန်းကျင် ချိုးကုန်ရာ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့လျှင် ထိုပုဇွန်လုံးသည် ခြေချောင်း လက်ချောင်း အားလုံး အဖြတ်ခံရ အချိုးခံရ ထက်ဝန်းကျင် အချိုးခံ ထားရသဖြင့် ထိုရေကန်သို့ ရှေးက ကဲ့သို့ ပြန်လည် သက်ဆင်းရန် မဖြစ်နိုင်တော့ သကဲ့သို့၊ ဤအတူ ပင်လျှင် နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စက၏ ထောင်ထ လှုပ်ရှား နေသော အယူဝါဒ ခြေချောင်း လက်ချောင်း အားလုံးတို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဖြတ်ထား အပ်ကုန်၏၊ ချိုးထား အပ်ကုန်၏၊ ထက်ဝန်းကျင် ချိုးထား အပ်ကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏ သားသစ္စကသည် မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ အပြစ် တင်လိုသဖြင့် ပြန်လည် ချဉ်းကပ်ရန် မဖြစ်နိုင်တော့ပါ ဟု လျှောက်၏။

ဤသို့ လျှောက်သော် နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကက "ဒုမ္မုခ သင်သည် ရပ်ဆိုင်း ဦးလော့၊ ဒုမ္မုခ သင်သည် ရပ်ဆိုင်း ဦးလော့၊ ငါတို့သည် သင်နှင့် အတူ မပြောဆို မတိုင်ပင်ကြကုန်၊ ငါတို့သည် အသျှင်ဂေါတမနှင့်အတူ ပြောဆို တိုင်ပင်ကြ ကုန်၏" ဟု လိစ္ဆဝီမင်းသား ဒုမ္မုခအား ပြောဆို၏။

၃၆၀။ (ထို့နောက်) အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်တို့နှင့် အကျွန်ုပ်မှ တစ်ပါးသော များစွာသော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏ စကားသည် တည်ရှိစေဦး၊ ဤစကားသည် ဆိုမြည် ယောင်ယမ်း သကဲ့သို့သော စကား မျှသာ ဖြစ်၏။ အဘယ်မျှသော အတိုင်း အရှည်ဖြင့် အသျှင်ဂေါတမ၏ တပည့်သာဝကသည် အဆုံး အမကို လိုက်နာသူ ဩွာဒ်ကြားချက်ကို လိုက်နာသူ ဖြစ်သနည်း၊ ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက်လျက် သို့လော သို့လော တွေးတောခြင်း ကင်းလျက် ရဲရင့်ခြင်း (ဉာဏ်)သို့ ရောက်လျက် သူတစ်ပါးကို ယုံကြည်ရန် မလို တော့သည် ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ နေပါ သနည်း ဟု မေး၏။

အဂ္ဂိဝေဿန ဤသာသနာတော်၌ ငါ၏ တပည့်သာဝကသည် အတွင်း၌ ဖြစ်သည် ဖြစ်စေ၊ အပ၌ ဖြစ်သည် ဖြစ်စေ၊ ရုန့်ရင်းသည် ဖြစ်စေ၊ သိမ်မွေ့သည် ဖြစ်စေ၊ ယုတ်သည် ဖြစ်စေ၊ မြတ်သည် ဖြစ်စေ၊ အဝေး၌ (တည်သည်) ဖြစ်စေ၊ အနီး၌ (တည်သည်) ဖြစ်စေ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော ရုပ် အားလုံးကို "ဤရုပ်သည် ငါပိုင် မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ့ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဤရုပ်ကို အမှန်အတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုမြင်၏။ ခံစားခြင်းကို။ပ။ မှတ်သားခြင်း ကို။ပ။ ပြုပြင် စီရင်မှုတို့ကို။ပ။ အတွင်း၌ ဖြစ်သည် ဖြစ်စေ၊ အပ၌ ဖြစ်သည် ဖြစ်စေ၊ ရုန့်ရင်းသည် ဖြစ်စေ၊ သိမ်မွေ့သည် ဖြစ်စေ၊ ယုတ်သည် ဖြစ်စေ၊ မြတ်သည် ဖြစ်စေ၊ အဝေး၌ (တည်သည်) ဖြစ်စေ၊ အနီး၌ (တည်သည်) ဖြစ်စေ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော အထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်' အားလုံးကို "ဤအထူး သိမှု 'ဝိညာဏ်'သည် ငါပိုင် မဟုတ်၊ ဤအထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်'သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤအထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်'သည် ငါ့ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဤအထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်'က အမှန်အတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုမြင်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤမျှသော အတိုင်း အရှည်ဖြင့် ငါ၏ တပည့် သာဝက သည် အဆုံးအမကို လိုက်နာသူ ဩွာဒ်ကြားချက်ကို လိုက်နာသူ ဖြစ်၏၊ ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက်လျက် သို့လော သို့လော တွေးတောခြင်း ကင်းလျက် ရဲရင့်ခြင်း ဉာဏ်သို့ ရောက်လျက် သူတစ်ပါးကို ယုံကြည် ရန် မလိုတော့သည် ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ နေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ အဘယ်မျှသော အတိုင်း အရှည်ဖြင့် ရဟန်းသည် အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော မဂ် အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးသော ပြုဖွယ် ကိစ္စကို ပြုကျင့်ပြီးသော ဝန်ကို ချထားပြီးသော မိမိ (အရဟတ္တဖိုလ်) အကျိုး စီးပွားသို့ ရောက်ပြီးသော ဘဝကို နှောင်ဖွဲ့ခြင်း 'သံယောဇဉ်' ကုန်ခန်း ပြီးသော ကောင်းစွာ သိ၍ လွတ်မြောက် ပြီးသော ရဟန္တာ ဖြစ်ပါသနည်း ဟု (မေး၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အတွင်း၌ ဖြစ်သည် ဖြစ်စေ၊ အပ၌ ဖြစ်သည် ဖြစ်စေ၊ ရုန့်ရင်းသည် ဖြစ်စေ၊ သိမ်မွေ့သည် ဖြစ်စေ၊ ယုတ်သည် ဖြစ်စေ၊ မြတ်သည် ဖြစ်စေ၊ အဝေး၌ (တည်သည်) ဖြစ်စေ၊ အနီး၌ (တည်သည်) ဖြစ်စေ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော ရုပ်အားလုံးကို "ဤရုပ်သည် ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ့ကိုယ်မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဤရုပ်ကို အမှန်အတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုမြင်၍ မစွဲလမ်းဘဲ လွတ်မြောက်၏။ ခံစားခြင်းကို။ပ။ မှတ်သားခြင်းကို။ပ။ ပြုပြင် စီရင်မှုတို့ကို။ပ။ အတွင်း၌ ဖြစ်သည် ဖြစ်စေ၊ အပ၌ ဖြစ်သည် ဖြစ်စေ၊ ရုန့်ရင်းသည် ဖြစ်စေ၊ သိမ်မွေ့သည် ဖြစ်စေ၊ ယုတ်သည် ဖြစ်စေ၊ မြတ်သည် ဖြစ်စေ၊ အဝေး၌ (တည်သည်) ဖြစ်စေ၊ အနီး၌ (တည်သည်) ဖြစ်စေ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော အထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်' အားလုံးကို "ဤအထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်'သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤအထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်'သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤအထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်'သည် ငါ့ကိုယ် မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဤအထူးသိမှု ဝိညာဏ်ကို အမှန်အတိုင်း ကောင်းသော ပညာဖြင့် ရှုမြင်၍ မစွဲလမ်းဘဲ လွတ်မြောက်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤမျှသော အတိုင်း အရှည်ဖြင့် ရဟန်းသည် အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော မဂ်အကျင့်ကို ကျင့်သုံး ပြီးသော ပြုဖွယ် ကိစ္စကို ပြုကျင့် ပြီးသော ဝန်ကို ချထားပြီးသော မိမိ(အရဟတ္တဖိုလ်) အကျိုးစီးပွားသို့ ရောက်ပြီးသော ဘဝကို နှောင်ဖွဲ့ခြင်း 'သံယောဇဉ်' ကုန်ခန်းပြီးသော ကောင်းစွာ သိ၍ လွတ်မြောက် ပြီးသော ရဟန္တာဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

(ထို့နောက်) အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့ လွတ်မြောက် ပြီးသော စိတ်ရှိသော ရဟန်းသည် အမြင် ထူးခြားခြင်း၊ အကျင့် ထူးခြားခြင်း၊ လွတ်မြောက်မှု ထူးခြားခြင်း ဟူသော သုံးပါးသော ထူးခြားခြင်း တို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့ လွတ်မြောက် ပြီးသော စိတ်ရှိသော ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားကို သာလျှင် အရိုအသေ ပြု၏၊ အလေး ပြု၏၊ မြတ်နိုး၏၊ ပူဇော်၏၊ "သိတော် မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် သိစေခြင်းငှါ တရားကို ဟောကြားတော် မူ၏၊ ယဉ်ကျေးတော် မူပြီးသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ယဉ်ကျေး(စေ)ခြင်းငှါ တရားကို ဟောတော် မူ၏၊ (ကိလေသာ) ငြိမ်းတော် မူပြီးသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် (ကိလေသာ)ငြိမ်း (စေ)ခြင်းငှါ တရားကို ဟောတော် မူ၏၊ (သြဃလေးပါးကို) ကူးမြောက်တော် မူပြီးသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် (သြဃလေးပါး) ကို ကူးမြောက် (စေ)ခြင်းငှါ တရားကို ဟောတော် မူ၏၊ အကြွင်းမဲ့ ငြိမ်းအေး တော်မူပြီးသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အကြွင်းမဲ့ ငြိမ်းအေး (စေ)ခြင်းငှါ တရားကို ဟောတော်မူ၏" ဟု မိန့်တော် မူ၏။

၃၆၂။ ဤသို့ မိန့်တော် မူသော် နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် မြတ်စွာဘုရားကို "အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်ဂေါတမကို စကားလမ်းစဉ်ဖြင့် အပြစ်တင်ဆို ပုတ်ခတ် ထိုက်၏ ဟု ထင်မှတ်မိပါ ကုန်၏၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် သာလျှင် ဂုဏ်ကို ချေဖျက်လေ့ ရှိပါကုန်၏၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် စကား မောက်မာခြင်း ရှိပါ ကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမ (မှန်ပါ၏)၊ အမုန်ယစ်သော ဆင်ကို ပုတ်ခတ်၍ ယောကျ်ားအား ချမ်းသာခြင်းသည် ဖြစ်ရာပါ သေး၏၊ အသျှင်ဂေါတမကို ပုတ်ခတ်၍ ယောကျ်ားမှာ ချမ်းသာခြင်းသည် မဖြစ်ရာသည် သာတည်း။ အသျှင်ဂေါတမ တောက်ပြောင်သော မီးပုံကို ပုတ်ခတ်၍ ယောကျ်ားအား ချမ်းသာခြင်းသည် ဖြစ်ရာပါ သေး၏၊ အသျှင်ဂေါတမကို ပုတ်ခတ်၍ ယောကျ်ားအား ချမ်းသာခြင်းသည် မဖြစ်ရာသည် သာတည်း။ အသျှင်ဂေါတမ လျင်သော အဆိပ် ရှိသော မြွေကြမ်းသော အဆိပ်ရှိသော မြွေကို ပုတ်ခတ်၍ ယောကျ်ားအား ချမ်းသာခြင်းသည် ဖြစ်ရာပါ သေး၏၊ အသျှင်ဂေါတမကို ပုတ်ခတ်၍ ယောကျ်ားအား ချမ်းသာခြင်းသည် မဖြစ်ရာသည် သာတည်း။ အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်ဂေါတမကို စကား လမ်းစဉ်ဖြင့် အပြစ်တင်ဆို ပုတ်ခတ် ထိုက်၏ ဟု ထင်မှတ်မိပါကုန်၏၊ အကျွန်ုပ်တို့သည်သာ ဂုဏ်ကို ချေဖျက်လေ့ ရှိပါကုန်၏၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် စကား မောက်မာခြင်း ရှိပါကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမသည် နက်ဖြန် အလို့ငှါ အကျွန်ုပ်၏ ဆွမ်းကို ရဟန်း သံဃာနှင့်အတူ ခံယူတော်မူပါ ဟု လျှောက်၏။ မြတ်စွာဘုရား သည် ဆိတ်ဆိတ် နေခြင်းဖြင့် လက်ခံတော် မူ၏။

၃၆၃။ ထိုအခါ နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် မြတ်စွာဘုရား၏ လက်ခံခြင်းကို သိ၍ ထိုလိစ္ဆဝီမင်းတို့ကို "လိစ္ဆဝီမင်းတို့ ငါ၏ စကားကို နားထောင်ကြ ကုန်လော့၊ ရဟန်းဂေါတမကို နက်ဖြန်

အလို့ငှါ ရဟန်း သံဃာနှင့်အတူ ပင့်ဖိတ်ထား၏၊ ရဟန်းဂေါတမအား လျောက်ပတ်၏ ဟု ထင်မှတ်ကြသော ဝတ္ထုကို ငါ့ထံသို့ ရှေးရှု ဆောင်ခဲ့ကြကုန်" ဟု ပြောဆို၏။ ထိုအခါ ထိုလိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် ထိုညဥ့် ကုန်လွန်သော် နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကထံသို့ ပို့ဆွမ်း ဆွမ်းအိုး ငါးရာ မျှလောက်ကို ပို့ကြ ကုန်၏။ ထိုအခါ နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏ သားသစ္စကသည် မိမိအရံ၌ မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ် စားဖွယ်ကို စီရင် စေ၍ မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဂေါတမ အချိန် တန်ပါပြီ၊ ဆွမ်းပြင် ပြီးပါပြီ" ဟု အချိန် တန်ကြောင်းကို လျှောက်စေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက် အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူဆောင်ကာ နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏ သားသစ္စက အရံဆီသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ခင်းထားသော နေရာ၌ ရဟန်း သံဃာနှင့်အတူ ထိုင်တော်မူ၏။ ထိုအခါ နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် မြတ်စွာဘုရား အမှူး ရှိသော ရဟန်း သံဃာတော်ကို မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်ဖြင့် ရောင့်ရဲသည့် တိုင်အောင် တားမြစ်သည် တိုင်အောင် ကိုယ်တိုင် လုပ်ကျွေး၏။ ထိုအခါ နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် မြတ်စွာဘုရား ဆွမ်းစား ပြီး၍ သပိတ်မှ လက်ကို ဖယ်ပြီးသောအခါ တစ်ခုသော နိမ့်သော နေရာကို ယူ၍ သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ထိုင်၏။ သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်လျက် နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏ သားသစ္စကသည် မြတ်စွာဘုရားကို "အသျှင်ဂေါတမ အလှူဒါန၌ ကုသိုလ် (အကျိုး)ရင်းသည် လည်းကောင်း၊ ကြီးမြတ်သော ကုသိုလ် (အကျိုး)ဆက်သည် လည်းကောင်း ရှိ၏၊ ထိုအကျိုးရင်း အကျိုးဆက်သည် ပေးလှူသူ (လိစ္ဆဝီမင်း)တို့အား ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ပါစေ" ဟု ဆို၏၊ အဂ္ဂိဝေဿန သင်ကဲ့သို့ တပ်စွန်းခြင်း ပြစ်မှားခြင်း တွေဝေခြင်း မကင်းသေးသော အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်ကို စွဲ၍ ပေးသော ဒါနမှုသည် ပေးလှူသူ လိစ္ဆဝီမင်းတို့ အတွက် ဖြစ်လတ္တံ့၊ အဂ္ဂိဝေဿန ငါကဲ့သို့ တပ်စွန်းခြင်း ပြစ်မှားခြင်း တွေဝေခြင်း ကင်းသော အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်ကို စွဲ၍ ပေးလှူသော ဒါနမှုသည်ကား သင့်အတွက် ဖြစ်လတ္တံ့ ဟု (မိန့်ကြားတော် မူ၏)။

ငါးခုမြောက် စူဠသစ္စကသုတ်ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၄ - မဟာယမကဝဂ် ===

၆ - မဟာသစ္စကသုတ်

၃၆၄။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ် ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်းကြီး၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက် အချိန်အခါ၌ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူဆောင်လျက် ဝေသာလီပြည်သို့ ဆွမ်းခံ ဝင်လို၍ ကောင်းစွာ ဝတ်ရုံတော် မူ၏။

ထိုအခါ နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် အညောင်းပြေ လမ်းလျှောက် လှည့်လည်သော် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ် ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်းဆီသို့ ချဉ်းကပ်၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် အဝေးမှ လာသော နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကကို မြင်၍ "အသျှင်ဘုရား ပညာ ပြိုင်ဆိုင် ပြောတတ်သော ပညာရှိ၏ ဟု ပြောဆို တတ်သော လူအပေါင်းက သူတော်ကောင်း ဟု သမုတ် ထားသော ဤနိဂဏ္ဌ တက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် လာပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုသစ္စကသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို အလို ရှိပါ၏၊ တရားတော်၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို အလို ရှိပါ၏၊ သံဃာတော်၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို အလို ရှိပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် သနားခြင်းကို စွဲ၍ တမုဟုတ်မျှ ထိုင်တော် မူပါလော့" ဟု မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်သဖြင့် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်တော် မူ၏။ ထိုအခါ နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏ သားသစ္စကသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် စကား ပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို (ပြောဆို) ပြီးဆုံးစေ၍ သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်လျက်-

၃၆၅။အသျှင်ဂေါတမ ကိုယ်ကောင်ပွား စီးရေးကိုသာ အားထုတ်လျက် စိတ်ပွား စီးရေးကိုကား အား မထုတ်ဘဲ နေကြသည့် အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမ ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ကိုယ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲ ဝေဒနာကို တွေ့ထိ ခံစားကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမ ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား ကိုယ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲ ဝေဒနာဖြင့် တွေ့ထိ ခံစားသူအား ပေါင်တန်းခြင်း သော် လည်း ဖြစ်ရတုံ ဘိ၏၊ နှလုံးသော်လည်း ကွဲရတုံ ဘိ၏၊ သွေးပူသော်လည်း ခံတွင်းမှ အန်ထွက် ရတုံ ဘိ၏၊ ရူးသွပ်ခြင်း စိတ်ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့ သော်လည်း ရောက်ရတုံ ဘိ၏။ အသျှင်ဂေါတမ ထိုသူ၏ စိတ်သည် ကိုယ်သို့ အစဉ်လိုက်၏။ ကိုယ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့် ကြောင့်နည်း၊ စိတ်ကို မပွားစီး စေအပ်သည့် အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

အသျှင်ဂေါတမ စိတ်ပွား စီးရေးကိုသာ အားထုတ်လျက် ကိုယ်ကောင်ပွား စီးရေးကိုကား အားမထုတ်ဘဲ နေကြသည့် အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမ ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် စိတ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲ ဝေဒနာကို တွေ့ထိ ခံစား ကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမ ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား စိတ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲ ဝေဒနာဖြင့် တွေ့ထိ ခံစားသူအား ပေါင်တန်းခြင်း သော်လည်း ဖြစ်ရတုံ ဘိ၏၊ နှလုံးသော်လည်း ကွဲရတုံ ဘိ၏၊ သွေးပူသော်လည်း ခံတွင်းမှ အန်ထွက်ရတုံ ဘိ၏၊ ရူးသွပ်ခြင်း စိတ်ပျံ့လွင့်ခြင်းသို့ သော်လည်း ရောက်ရတုံ ဘိ၏။ အသျှင်ဂေါတမ ထိုသူ၏ ကိုယ်သည် စိတ်သို့ အစဉ်လိုက်၏။ စိတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ကိုယ်ကို မပွားစီး စေအပ်သည့် အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အသျှင်ဂေါတမ "စင်စစ် သော်ကား အသျှင် ဂေါတမ၏ တပည့်သာဝကတို့သည် စိတ်ပွား စီးရေးကိုသာ အားထုတ်လျက် ကိုယ်ပွား စီးရေးကိုကား အားမထုတ်ဘဲ နေကြကုန်၏"ဟု ဤသို့လျှင် အကျွန်ုပ်အား အကြံအစည် ဖြစ်ပါ၏ ဟု ဆို၏။

၃၆၆။ အဂ္ဂိဝေဿန အဘယ်သို့လျှင် ကိုယ်ကောင်ပွား စီးရေးကို သင်ကြားဖူး သနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

ဤ (ကြားဖူးသော) ကိုယ်ကောင်ပွား စီးရေး ဟူသည် အဘယ်နည်းဟူမူ- အသျှင်ဂေါတမ ဝစ္ဆနွယ်၌ ဖြစ်သော နန္ဒ၊ သံကိစ္စနွယ်၌ ဖြစ်သော ကိသနှင့် မက္ခလိဂေါသာလတို့တည်း။ ဤသူတို့သည် အဝတ် မဝတ်ဘဲ နေကုန်၏၊ လွတ်လပ်စွာ ကျင့်ကုန်၏၊ လက်ဖြင့် (မစင်ကို) သုတ်လေ့ ရှိကုန်၏၊ အသျှင် လာပါ လော့ ဆိုသူ၏ ဆွမ်းကို မခံကုန်၊ ရပ်ပါဦး ဆိုသူ၏ ဆွမ်းကို မခံကုန်၊ မိမိ မရပ်မီ ရှေးရှုလာသော ဆွမ်းကို မခံကုန်၊ ရည်စူး၍ ပြုသော ဆွမ်းကို မခံကုန်၊ ပင့်ဖိတ် ဆွမ်းကို မခံကုန်၊ ထို (နန္ဒစသော) သူတို့သည် အိုးဝမှ ကော်၍ လောင်းသော ဆွမ်းကို မခံကုန်၊ တောင်းဝမှ ကော်၍ လောင်းသော ဆွမ်းကို မခံကုန်၊ တံခါးခုံ ခြား၍ (လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံကုန်၊ တုတ်ခြား၍ (လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံကုန်၊ ကျည်ပွေ့ ခြား၍ (လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံကုန်၊ နှစ်ယောက် စားနေစဉ်မှ (လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံကုန်၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိန်းမ၏ ဆွမ်းကို မခံကုန်၊ နို့တိုက်ဆဲ မိန်းမ၏ ဆွမ်းကို မခံကုန်၊ ယောကျ်ားနှင့် နှီးနှော နေသော မိန်းမ၏ ဆွမ်းကို မခံကုန်၊ ဆော်အော စုဆောင်း၍ လောင်းသော ဆွမ်းတို့ကို မခံကုန်၊ ခွေးမျှော် နေရာမှ ဆွမ်းကို မခံကုန်၊ ယင်အုံ ရာမှ ဆွမ်းကို မခံကုန်၊ ငါး မစားကုန်၊ အမဲ မစားကုန်၊ သေ မသောက်ကုန်၊ အရက် မသောက်ကုန်၊ ဖွဲ၌ မြုပ်ထားသော ဆေးရေကို မသောက်ကုန်၊ ထိုသူတို့သည် တစ်အိမ်၌သာ ဆွမ်းခံ၍ တစ်လုတ်သာ စားကုန်၏၊ နှစ်အိမ်၌သာ ဆွမ်းခံ ၍ နှစ်လုတ်သာ စားကုန်၏။ပ။ ခုနစ်အိမ်၌သာ ဆွမ်းခံ၍ ခုနစ်လုတ်သာ စားကုန်၏၊ ဆွမ်းလောင်း ခွက် ငယ် တစ်ခုစာဖြင့်လည်း ရောင့်ရဲ ကုန်၏၊ ဆွမ်းလောင်း ခွက်ငယ် နှစ်ခုစာဖြင့်လည်း ရောင့်ရဲ ကုန်၏။ပ။ ဆွမ်းလောင်း ခွက်ငယ် ခုနစ်ခုစာဖြင့်လည်း ရောင့်ရဲ ကုန်၏၊ တစ်ရက်ခြားလည်း အစာ စားကုန်၏၊ နှစ်ရက်ခြားလည်း အစာ စားကုန်၏။ပ။ ခုနစ်ရက်ခြားလည်း အစာ စားကုန်၏။ ဤနည်းဖြင့် လခွဲ တစ်ကြိမ် တိုင်အောင်လည်း ဤသို့ သဘောရှိသော ရက်ပိုင်းခြား၍ အစာစားခြင်း အကျင့်ကို ကျင့်လျက် နေပါကုန်၏ ဟု (ဆို၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန ထိုသူတို့သည် ထိုမျှလောက်ဖြင့် သာလျှင် မျှတကုန် သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ဤမျှလောက်ဖြင့် သာလျှင် မျှတသည် မဟုတ်ပါ။ အသျှင်ဂေါတမ တစ်ခါတစ်ရံ အလွန် မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ်တို့ကို ခဲကုန်၏၊ အလွန် မွန်မြတ်သော စားဖွယ်တို့ကို စားကုန်၏၊ အလွန် မွန်မြတ်သော လျက်ဖွယ်တို့ကို လျက်ကုန်၏၊ အလွန် မွန်မြတ်သော သောက်ဖွယ်တို့ကို သောက်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် ဤကိုယ်ကို အားယူစေသည် မည်ကုန်၏၊ ပွားစေသည် မည်ကုန်၏၊ အဆီ တိုးစေသည် မည်ကုန်၏ ဟု (ဆို၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန ထိုသူတို့သည် ရှေးဖြစ်သည့် ပြုကျင့် နိုင်ခဲသော အကျင့်ကို ပယ်၍ နောက်ကာလ၌ တိုးပွား စေကုန်၏။ ဤသို့ အားဖြင့် ဤကိုယ်၏ တိုးပွားခြင်း ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန အဘယ်သို့လျှင် စိတ်ပွား စီးရေးကို သင်ကြားဖူး သနည်း ဟု မေးတော် မူ၏။ စိတ်ပွား စီးရေးကို မြတ်စွာဘုရား မေးတော် မူသော် နိဂဏ္ဌ တက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် ပြည့်စုံအောင် မဖြေဆိုနိုင်။

၃၆၇။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကအား- “အဂ္ဂိဝေဿန သင် သည် ရှေး၌ ဖြစ်သော ကိုယ်ပွား စီးရေးကို ဆို၏၊ ထိုကိုယ်ပွား စီးရေးသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ သာသနာတော်၌ တရားနှင့် လျော်သော ကိုယ်ပွားစီးရေး မဟုတ်ပေ။ အဂ္ဂိဝေဿန ကိုယ်ပွား စီးရေးကို သော်လည်း သင် မသိ၊ စိတ်ပွား စီးရေးကိုကား အဘယ်မှာ သင် သိလတ္တံ့နည်း။ အဂ္ဂိဝေဿန စင်စစ် သော်ကား ပွားများ မထားသော ကိုယ်ရှိသူ ပွားများ မထားသော စိတ်ရှိသူ ပွားများ ထားသော ကိုယ်ရှိသူ ပွားများ ထားသော စိတ်ရှိသူ ဖြစ်ပုံကို နာလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောကြားအံ့” ဟု မိန့်တော် မူ၏။

နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် “အသျှင် ကောင်းပါပြီ” ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားသဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော် မူ၏။

၃၆၈။ အဂ္ဂိဝေဿန အဘယ်သို့လျှင် ပွားစီး မထားသော ကိုယ်ရှိသူ ပွားစီး မထားသော စိတ်ရှိသူ ဖြစ်သနည်း၊ အဂ္ဂိဝေဿန ဤလောက၌ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်အား ချမ်းသာ ခံစားခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုသူသည် ချမ်းသာ ခံစားခြင်းဖြင့် တွေ့ထိ ခံရသော် ချမ်းသာ ခံစားခြင်း၌ လွန်စွာ တပ်စွန်းခြင်းလည်း ဖြစ်၏၊ ချမ်းသာ ခံစားခြင်း၌ လွန်စွာ တပ်စွန်းခြင်းရှိသည့် အဖြစ်သို့လည်း ရောက်၏။ ထိုသူအား ထိုချမ်းသာ ခံစားခြင်းသည် ချုပ်ပျောက်၏၊ ချမ်းသာ ခံစားခြင်း၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲ ခံစားခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုသူသည် ဆင်းရဲ ခံစားခြင်းဖြင့် တွေ့ထိ ခံရသော် ပူဆွေး၏၊ ပင်ပန်းရ၏၊ ငိုကြွေးရ၏၊ ရင်ဘတ် စည်တီး ငိုရ၏၊ တွေဝေ မိန်းမောခြင်းသို့ ရောက်ရ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုသူအား ဤဖြစ်ပေါ်လာသော ချမ်းသာ ခံစားခြင်းသည်လည်း ကိုယ်ကို မပွားစီး စေအပ်သည့် အဖြစ်ကြောင့် စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်၏။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲ ခံစားခြင်းသည်လည်း စိတ်ကို မပွားစီး စေအပ်သည့် အဖြစ်ကြောင့် စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့ မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်အားမဆို နှစ်မျိုး နှစ်စား ဖြစ်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ချမ်းသာ ခံစားခြင်းသည်လည်း ကိုယ်ကို မပွားစီး စေအပ်သည့် အဖြစ်ကြောင့် စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်၏။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲ ခံစားခြင်းသည်လည်း စိတ်ကို မပွားစီး စေအပ်သည့်အဖြစ်ကြောင့် စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့လျှင် ပွားစီး မထားသော ကိုယ်ရှိသူ ပွားစီး မထားသော စိတ်ရှိသူ ဖြစ်၏။

၃၆၉။ အဂ္ဂိဝေဿန အဘယ်သို့လျှင် ပွားစီးထားသော ကိုယ်ရှိသူ ပွားစီးထားသော စိတ်ရှိသူ ဖြစ်သနည်း၊ အဂ္ဂိဝေဿန ဤလောက၌ အကြားအမြင် ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကအား ချမ်းသာခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုသူသည် ချမ်းသာ ခံစားခြင်းဖြင့် တွေ့ထိ ခံရသော် ချမ်းသာ ခံစားခြင်း၌ လွန်စွာ တပ်စွန်းခြင်းလည်း မဖြစ်ပေ၊ ချမ်းသာ ခံစားခြင်း၌ လွန်စွာ တပ်စွန်းခြင်း ရှိသည် အဖြစ်သို့လည်း မရောက်၊ ထိုသူအား ထိုချမ်းသာ ခံစားခြင်းသည် ချုပ်ပျောက်၏၊ ချမ်းသာ ခံစားခြင်း၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲ ခံစားခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုသူသည် ဆင်းရဲ ခံစားခြင်းဖြင့် တွေ့ထိ ခံရသော် မပူဆွေး ရပေ၊ မပင်ပန်း ရပေ၊ မငိုကြွေး ရပေ၊ ရင်ဘတ် စည်တီး မငိုကြွေး ရပေ၊ တွေဝေ မိန်းမောခြင်းသို့ မရောက်ရပေ။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဤဖြစ်ပေါ် လာသော ချမ်းသာ ခံစားခြင်းသည်လည်း ကိုယ်ကို ပွားစီး စေအပ်သည့် အဖြစ်ကြောင့် စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်ပေ။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲ ခံစားခြင်းသည်လည်း စိတ်ကို ပွားစီး စေအပ်သည့် အဖြစ်ကြောင့် စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်ပေ။

အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့ မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်အားမဆို နှစ်မျိုး နှစ်စား ဖြစ်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ချမ်းသာ ခံစားခြင်းသည်လည်း ကိုယ်ကို ပွားစီး စေအပ်သည့် အဖြစ်ကြောင့် စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်ပေ။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲ ခံစားခြင်းသည်လည်း စိတ်ကို ပွားစီးစေအပ်သည့် အဖြစ်ကြောင့် စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်ပေ။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့လျှင် ပွားစီးထားသော ကိုယ်ရှိသူ ပွားစီးထားသော စိတ်ရှိသူ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၃၇၀။ အသျှင်ဂေါတမ ဤသို့ ဖြစ်လျှင် အသျှင်ဂေါတမသည် ပွားစီး ထားသော ကိုယ်ရှိသူ ပွားစီး ထားသော စိတ်ရှိသူ ဖြစ်၏ ဟု အသျှင်ဂေါတမအား အကျွန်ုပ် ကြည်ညိုပါ၏ ဟု (ဆို၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန စစ်စစ်သော်ကား သင်သည် ဤစကားကို ထိပါး စောင်းချိတ်၍ ဆိုသည်သာ ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် သင့်အား ငါ ဟောကြားအံ့။ အဂ္ဂိဝေဿန ငါသည် ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်၍ ဖန်ရည် ဆိုးသော အဝတ်တို့ကို ဝတ်ကာ လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါလျက် ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြုသော အခါမှ စ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ချမ်းသာ ခံစားခြင်းသည်လည်း ငါ၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်နိုင် ရာသော အကြောင်း

မရှိပေ၊ ဖြင်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲခံ စားခြင်းသည်လည်း ငါ၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်နိုင် ရာသော အကြောင်း မရှိပေ ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်နိုင်ရာသော ချမ်းသာ ခံစားခြင်းမျိုးသည် အသျှင်ဂေါတမအား မဖြစ်ပေါ်လေ ယောင်တကား၊ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်နိုင်ရာသော ဆင်းရဲ ခံစားခြင်းမျိုးသည် အသျှင်ဂေါတမအား မဖြစ်ပေါ်လေယောင် တကား ဟု (ဆို၏)။

၃၇၁။ အဂ္ဂိဝေဿန အဘယ်မှာ မဖြစ်ပေါ်ဘဲ ရှိအံ့နည်း။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသာသနာတော်၌ ငါသည် အရိယာမဂ်ကို မရမီ (သစ္စာ လေးပါးကို) ထိုးထွင်း၍ မသိသေးသော ဘုရားလောင်း မျှသာ ဖြစ်နေစဉ်က "လူ့ဘောင်၌ နေရခြင်းသည် ကျဉ်းမြောင်း၏၊ (ကိလေသာ) မြူထရာ လမ်းကြောင်း ဖြစ်၏၊ ရဟန်း အဖြစ်သည် လွင်ပြင်နှင့် တူ၏။ လူ့ဘောင်၌ နေသူသည် စင်စစ် ပြည့်စုံစွာ စင်စစ် စင်ကြယ်စွာ ခရုသင်း ပွတ်သစ်နှင့် တူစွာ ဤမြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းငှါ မလွယ်။ ငါသည် ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည် ဆိုးသော အဝတ်တို့ကို ဝတ်ကာ လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါလျက် ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို့သော အကြံအစည်သည် ဖြစ်၏။

အဂ္ဂိဝေဿန နောင်အခါ၌ ပျိုမျစ်သည် သာလျှင် ဖြစ်၍ ကောင်းစွာ မည်းနက်သော ဆံပင် ရှိသော ပဌမအရွယ်နှင့် ပြည့်စုံသဖြင့် အရွယ်ကောင်းသော ထိုငါသည် မလိုလားသော အမိအဖများ မျက်ရည်ယိုစီးလျက် ငိုကြွေး ကုန်စဉ် ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုးသော အဝတ်တို့ကို ဝတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြုခဲ့၏။ ထိုငါသည် ဤဆိုခဲ့သည့် အတိုင်း ရဟန်း ဖြစ်ပြီးလျက် သာလျှင် အဘယ်အရာသည် အပြစ်ကင်းသော တရား ပေနည်းဟု ရှာဖွေလျက်, အဘယ်အရာသည် (အတုမရှိ) မြတ်သော ငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗာန်နည်း ဟု ရှာဖွေလျက် ကာလာမ အနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် ကာလာမ အနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရကို "ငါ့သျှင် ကာလာမ ငါသည် ဤသာသနာတော်၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လို၏" ဟု ဤစကားကို ပြောဆို၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့ ပြောဆိုသော် ကာလာမ အနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရက "အသျှင်သည် နေပါလော့၊ ဤတရားကား ပညာရှိ ယောကျာ်းသည် မကြာမီပင် မိမိ၏ ဆရာအယူကို ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုလျက် ပြည့်စုံစေ၍ နေနိုင်ရာသော သဘော ရှိပါ၏" ဟု ငါ့အား ပြောဆို၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် မကြာမီ လျင်မြန်စွာ သာလျှင် ထိုတရားကို သင်ယူ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် နှုတ်ခမ်း လှုပ်ရုံမျှသာ ဆိုပြသည်ကို လိုက်ဆိုရုံ မျှလောက်ဖြင့် သာလျှင် သိပြီ ဟူသော စကားကို လည်းကောင်း၊ ခိုင်မြဲပြီ ဟူသော စကားကို လည်းကောင်း ပြောဆို နိုင်၏။ ငါကိုယ်တိုင်ကလည်း သိ၏ မြင်၏ဟု ဝန်ခံ၏၊ သူတစ်ပါးတို့ကလည်း ပြောဆိုကြ ကုန်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါ့အား ကာလာမ အနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရသည် ဤတရားကို 'ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ နေရာ၏' ဟု ယုံကြည်မှု သက်သက်မျှဖြင့် ပြောကြားသည် မဟုတ်၊ စင်စစ်အားဖြင့် ကာလာမ အနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရသည် ဤတရားကို သိမြင်လျက် နေ၏" ဟု အကြံ ဖြစ်၏။

အဂ္ဂိဝေဿန ထိုအခါ ငါသည် ကာလာမ အနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင်- "ငါ့သျှင် ကာလာမ အဘယ် မျှလောက်ဖြင့် ဤတရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏ ဟူ၍ ပြောကြား သနည်း" ဟု ကာလာမ အနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရကို ပြောဆို၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့ ပြောဆိုသော် ကာလာမ အနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရသည် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို ပြောကြား၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါ့အား "ကာလာမ အနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရအား သာလျှင် ယုံကြည်ခြင်း 'သဒ္ဓါ' ရှိသည် မဟုတ်၊ ငါ့အားလည်း ယုံကြည်ခြင်း 'သဒ္ဓါ' ရှိ၏။ ကာလာမ အနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရအား သာလျှင် အားထုတ်မှု 'ဝီရိယ' ရှိသည် မဟုတ်၊ ငါ့အားလည်း အားထုတ်မှု 'ဝီရိယ' ရှိ၏။ ကာလာမ အနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရအား သာလျှင် အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ' ရှိသည် မဟုတ်၊ ငါ့အားလည်း အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ' ရှိ၏။ ကာလာမ အနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရအား သာလျှင် တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ရှိသည် မဟုတ်၊ ငါ့အားလည်း တည်ကြည်ခြင်း

'သမာဓိ' ရှိ၏။ ကာလာမ အနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရအား သာလျှင် အသိဉာဏ် 'ပညာ' ရှိသည် မဟုတ်၊ ငါ့အားလည်း အသိဉာဏ် 'ပညာ' ရှိ၏။

"ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် 'ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏' ဟု ကာလာမ အနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရ ပြောကြား ထားသော တရားကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ ငါအားထုတ်ရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် မကြာမီ လျင်မြန်စွာ သာလျှင် ထိုတရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။

အဂ္ဂိဝေဿန ထိုအခါ ငါသည် ကာလာမ အနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ကာလာမ အနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရအား "ငါ့သျှင် ကာလာမ ဤမျှလောက်ဖြင့် ဤတရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ ပြောကြားပါ သလော" ဟု ပြောဆို၏။

ငါ့သျှင် ဤမျှလောက်ဖြင့် ဤတရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ ငါ ပြောကြားပါ၏ ဟု (ဝန်ခံ၏)။

ငါ့သျှင် ငါသည်လည်း ဤမျှလောက်ဖြင့် ဤတရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ နေပါ၏ ဟု (ပြောဆို၏)။

ငါ့သျှင် သင် ကဲ့သို့သော သီတင်းသုံးဖော် အသျှင်ကို ငါတို့ တွေ့မြင် ကြရခြင်းသည် ငါတို့မှာ အရတော် လေစွ၊ ငါတို့မှာ အလွန် အရတော် လေစွ၊ ဤသို့ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံ စေ၍ ငါပြောကြားသော တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံ စေ၍ သင်သည် နေ၏၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံ စေ၍ သင် နေကြောင်း ဖြစ်သော တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံ စေ၍ ငါ ပြောကြား၏။ ဤသို့ ငါ သိသော တရားကို သင် သိ၏၊ သင် သိသော တရားကို ငါ သိ၏။ ဤသို့လျှင် ငါကဲ့သို့ပင် သင်လည်း ဖြစ်၏၊ သင် ကဲ့သို့ပင် ငါလည်း ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် လာလော့၊ ယခုအခါ သူတော်ကောင်း (ဖြစ်သော ငါတို့) နှစ်ဦးလုံးပင် ဤဂိုဏ်းကို (ရှေ့) ဆောင်ကြ ကုန်အံ့ ဟု (ပြောဆို၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့လျှင် ကာလာမ အနွယ်၌ ဖြစ်သော အာဠာရသည် ငါ၏ ဆရာ ဖြစ်လျက် မိမိ၏ တပည့် ဖြစ်သော ငါ့ကို မိမိနှင့် အညီအမျှ ထား၏၊ ငါ့ကို မွန်မြတ်သော ပူဇော်ခြင်းဖြင့်လည်း ပူဇော်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါ့အား "ဤတရားသည် ငြီးငွေ့ရန် အလို့ငှါ မဖြစ်၊ တပ်မက်ခြင်း ကင်းရန် အလို့ငှါ မဖြစ်၊ (ဝဋ်ဆင်းရဲ) ချုပ်ရန် အလို့ငှါ မဖြစ်၊ (ကိလေသာ) ငြိမ်းရန် အလို့ငှါ မဖြစ်၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် အလို့ငှါ မဖြစ်၊ (သစ္စာလေးပါးကို) သိရန် အလို့ငှါ မဖြစ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုရန် အလို့ငှါ မဖြစ်၊ အာကိဉ္စညာယတန ဘုံ၌ ဖြစ်ရုံမျှ အကျိုးငှါ သာလျှင် ဖြစ်၏" ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် ထိုတရားကို တန်ဆာ မဆင်ဘဲ ထိုတရားမှ ငြီးငွေ့၍ ဖဲခွါခဲ့၏။

၃၇၂။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် အဘယ်အရာသည် အပြစ်ကင်းသော တရားပေနည်း ဟု ရှာဖွေလျက်၊ အဘယ် အရာသည် (အတုမရှိ) မြတ်သော ငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗာန်နည်း ဟု ရှာဖွေလျက် ရာမသား ဥဒကထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် ရာမသား ဥဒကအား- "ငါ့သျှင် ငါသည် ဤသာသနာတော်၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လို၏" ဟု ဤစကားကို ပြောဆို၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့ ပြောဆိုသော် ရာမသား ဥဒကက "အသျှင်သည် နေပါလော့၊ ဤတရားကား ပညာရှိ ယောကျ်ားသည် မကြာမီပင် မိမိ၏ ဆရာ့ အယူကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံ စေ၍ နေရာသော သဘော ရှိပါ၏" ဟု ဤစကားကို ငါ့အား ပြောဆို၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် မကြာမီ လျင်မြန်စွာ သာလျှင် ထိုတရားကို သင်ယူ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် နှုတ်ခမ်း လှုပ်ရုံမျှ ဆိုပြသည်ကို လိုက်ဆိုရုံမျှ လောက်ဖြင့် သာလျှင် သိပြီ ဟူသော စကားကို လည်းကောင်း၊ ခိုင်မြဲပြီ ဟူသော စကားကို လည်းကောင်း ပြောဆို နိုင်၏။ ငါကိုယ်တိုင်ကလည်း သိ၏ မြင်၏ ဟု ဝန်ခံ၏၊ သူတစ်ပါးတို့ကလည်း ပြောဆိုကြကုန်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါ့အား "ရာမသည် ဤတရားကို 'ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်

ပြုကာ ပြည့်စုံ စေ၍ နေရာ၏” ဟု ယုံကြည်မှု သက်သက်မျှဖြင့် ပြောကြားသည် မဟုတ်၊ စင်စစ်အားဖြင့် ရာမသည် ဤတရားကို သိမြင်လျက် နေ၏” ဟု အကြံ ဖြစ်၏။

အဂ္ဂိဝေဿန ထိုအခါ ငါသည် ရာမသား ဥဒကထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် “ငါ့သျှင် ရာမ အဘယ်မျှ လောက်ဖြင့် ဤတရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ ငါနေ၏ ဟူ၍ ပြောကြား သနည်း” ဟု ရာမသား ဥဒကကို ပြောဆို၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့ ပြောဆိုသော် ရာမသား ဥဒကသည် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို ပြောကြား၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါ့အား “ရာမအား သာလျှင် ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါ’ ရှိသည် မဟုတ်၊ ငါ့အားလည်း ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါ’ ရှိ၏။ ရာမအား သာလျှင် အား ထုတ်မှု ‘ဝီရိယ’ရှိသည် မဟုတ်၊ ငါ့အားလည်း အားထုတ်မှု ‘ဝီရိယ’ ရှိ၏။ ရာမအား သာလျှင် အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’ ရှိသည် မဟုတ်၊ ငါ့အားလည်း အောက်မေ့ခြင်း ‘သတိ’ ရှိ၏။ ရာမ အားသာလျှင် တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ရှိသည် မဟုတ်၊ ငါ့အားလည်း တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ရှိ၏။ ရာမအား သာလျှင် အသိ ဉာဏ် ‘ပညာ’ ရှိသည် မဟုတ်၊ ငါ့အားလည်း အသိဉာဏ် ပညာ ရှိ၏။ ‘ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံ စေ၍ ငါ နေ၏’ ဟု ရာမ ပြောကြား ထား သော တရားကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ ငါ အားထုတ်ရမူ ကောင်းပေမည်’ ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် မကြာမီ လျင်မြန်စွာလျှင် ထိုတရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။

အဂ္ဂိဝေဿန ထိုအခါ ငါသည် ရာမသား ဥဒကထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရာမသား ဥဒကအား “ငါ့သျှင် ဤမျှလောက်ဖြင့် ဤတရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံ စေ၍ ပြောကြားပါ သလော” ဟု (ပြောဆို၏)။

ငါ့သျှင် ဤမျှလောက်ဖြင့် ဤတရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံ စေ၍ ငါ ပြောကြားပါ၏ ဟု (ဝန်ခံ၏)။ ငါ့သျှင် ငါသည်လည်း ဤမျှလောက်ဖြင့် ဤတရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံ စေ၍ နေပါ၏ ဟု (ပြောဆို၏)။

ငါ့သျှင် သင် ကဲ့သို့သော သီတင်းသုံးဖော် အသျှင်ကို ငါတို့ တွေ့မြင် ကြရခြင်းသည် ငါတို့မှာ အရတော်လေစွ၊ ငါတို့မှာ အလွန် အရတော်လေစွ၊ ဤသို့ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ ငါပြောကြားသော တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ သင်သည် နေ၏၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံ စေ၍ သင် နေကြောင်း ဖြစ်သော တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုကာ ပြည့်စုံစေ၍ ငါ ပြောကြား၏။ ဤသို့ ငါသိ သော တရားကို သင် သိ၏၊ သင် သိသော တရားကို ငါသိ၏။ ဤသို့လျှင် ငါ ကဲ့သို့ပင် သင်လည်း ဖြစ်၏၊ သင် ကဲ့သို့ပင် ငါလည်း ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် လာလော့၊ ယခုအခါ သင်သည် ဤဂိုဏ်းကို (ရှေ့) ဆောင်ပါလော့ ဟု ပြောဆို၏။

အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့လျှင် ရာမသား ဥပကသည် ငါ၏ သီတင်းသုံး ဖော်ဖြစ်လျက် ငါ့ကို ဆရာ့ အရာ ၌ ထား၏၊ ငါ့ကို မွန်မြတ်သော ပူဇော်ခြင်းဖြင့်လည်း ပူဇော်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏။ “ဤတရားသည် ငြီးငွေ့ရန် အလို့ငှါ မဖြစ်၊ တပ်မက်ခြင်း ကင်းရန် အလို့ငှါ မဖြစ်၊ (ဝဋ်ဆင်းရဲ) ချုပ်ရန် အလို့ငှါ မဖြစ်၊ (ကိလေသာ) ငြိမ်းရန် အလို့ငှါ မဖြစ်၊ (ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်) သိရန် အလို့ငှါ မဖြစ်၊ (သစ္စာလေးပါးကို) သိရန် အလို့ငှါ မဖြစ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုရန် အလို့ငှါ မဖြစ်။ နေဝသညာနာသညာယတနဘုံ၌ ဖြစ်ရုံမျှ အကျိုးငှါ သာလျှင် ဖြစ်၏” ဟု (အကြံ ဖြစ်၏)။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် ထိုတရားကို တန်ဆာ မဆင်ဘဲ ထိုတရားမှ ငြီးငွေ့၍ ဖဲခွါခဲ့၏။

၃၇၃။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် အဘယ်အရာသည် အပြစ်ကင်းသော တရား ပေနည်း ဟု ရှာဖွေ လျက်, အဘယ် အရာသည် (အတုမရှိ) မြတ်သော ငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗာန်နည်း ဟု ရှာဖွေလျက် မဂဓတိုင်းတို့၌ အစဉ်အတိုင်း ဒေသစာရီ လှည့်လည်သော် ဉရုဝေလတော သေနာ နိဂုံးသို့ ရောက်၏။

ထိုအရပ်၌ မွေ့လျော် ဖွယ်ရာ မြေအဖို့ကို လည်းကောင်း၊ ကြည်နူးဖွယ် ကောင်းသော တောအုပ်ကို လည်းကောင်း၊ စီးဆင်း နေသော မြစ်ကို လည်းကောင်း၊ မွေ့လျော်ဖွယ် ကောင်းသော သန့်ရှင်းသော ဆိပ်ကမ်းကို လည်းကောင်း၊ အနီးအနားမှ ဆွမ်းခံရွာကို လည်းကောင်း မြင်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏။ "အချင်းတို့ မြေအဖို့သည် စင်စစ် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိလှပေ၏ တောအုပ်သည်လည်း ကြည်နူးဖွယ် ကောင်းလှ ပေ၏၊ မြစ်သည်လည်း တသွင်သွင် စီးဆင်း နေ၏၊ ဆိပ်ကမ်းသည်လည်း သန့်ရှင်း၍ မွေ့လျော်ဖွယ် ကောင်းလှပေ၏၊ ဆွမ်းခံရွာသည်လည်း နီးနား လှပေ၏၊ ဤအရပ်သည် ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်လိုသော အမျိုးသားအား ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ခြင်းငှါ သင့်လျော်ရာ ၏ ဟု (အကြံ ဖြစ်၏)။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤအရပ်သည် ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ခြင်းငှါ သင့်လျော် လှပေ၏" ဟု နှလုံး သွင်းလျက် ထိုအရပ်၌ပင် ငါ နေခဲ့ပေ၏။

၃၇၄။ အဂ္ဂိဝေဿန စင်စစ် ရှေးက မကြားဖူးသေးသည့် အံ့ဩဖွယ်ရာ ဖြစ်သော ဥပမာ သုံးရပ်တို့သည် ငါ့အား ထင်လာကုန်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဥပမာ သော်ကား ရေ၌ ချထားသော အစေး ရှိသော ထင်းစို သည်ရှိ၏။ ထိုအခါ ယောကျ်ားသည် "မီးကို ဖြစ်စေအံ့၊ အပူဓာတ်ကို ထင်ရှား ပြုအံ့" ဟု မီးပွတ်ခုံကို ယူ၍ လာရာ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင် သနည်း၊ စင်စစ် ထိုယောကျ်ားသည် ရေ၌ ချထားသော အစေးရှိသော ဤမည်သော ထင်းစိုကို မီးပွတ်ခုံကို ယူ၍ ပွတ်တိုက်သော် မီးကို ဖြစ်စေနိုင်ရာ သလော၊ အပူဓာတ်ကို ထင်ရှား ပြုနိုင်ရာ သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ဤအရာသည် မဖြစ်နိုင်ပါ။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် အသျှင်ဂေါတမ ဤမည်သော ထင်းသည် အစေးရှိသော ထင်းစို ဖြစ်သည့်ပြင် ရေ၌လည်း ချထား သောကြောင့်တည်း။ ထိုယောကျ်ားသည် ကိုယ်ပင်ပန်းရုံ စိတ်ဆင်းရဲရုံ သာလျှင် အဖို့ ရှိရာပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန ဤအတူ ပင်လျှင် အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ လိုချင်မှုတို့မှ မကင်းဆိတ်ဘဲ နေကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ကိုယ်တွင်းသန္တာန်ဝယ် လိုချင်ဖွယ် 'ဝတ္ထုကာမ'တို့၌ လိုချင် တပ်မက်မှု 'ကာမစ္ဆန္ဒ' လိုချင်မှု ဟူသော အစေး လိုချင်မှု ဟူသော မိန်းမော တွေဝေခြင်း လိုချင်မှု ဟူသော မွပ်သိပ်ခြင်း လိုချင်မှု ဟူသော ပူဆာခြင်းကို ကောင်းစွာ မပယ်ရသေး၊ ကောင်းစွာ မငြိမ်းရသေး။ အကယ်၍ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လုံ့လကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ကြမ်းတမ်း စပ်ခါး ဆိုးရွား ထက်မြက် ကုန်သော ဆင်းရဲ ဝေဒနာတို့ကို ခံစားရ ကုန်သော်လည်း သိခြင်းငှါ မြင်ခြင်းငှါ အတုမဲ့ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ မထိုက်ကုန်။ အကယ်၍ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လုံ့လကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ကြမ်းတမ်း စပ်ခါး ဆိုးရွား ထက်မြက် ကုန်သော ဆင်းရဲ ဝေဒနာတို့ကို မခံစားရကုန် သော်လည်း သိခြင်းငှါ မြင်ခြင်းငှါ အတုမဲ့ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ မထိုက်တန်ကုန်။ အဂ္ဂိဝေဿန ငါရှေးက မကြားဖူးသေးသည့် ရှေးဦးစွာ ဖြစ်သော အံ့ဩဖွယ်ရာ ဤဥပမာသည် ငါ့အား ထင်လာ၏။

၃၇၅။ အဂ္ဂိဝေဿန ရှေးက မကြားဖူးသေးသည့် အခြား အံ့ဩဖွယ်ရာ ဖြစ်သော နှစ်ခုမြောက် ဥပမာသည်လည်း ငါ့အား ထင်လာ ပြန်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဥပမာသော်ကား ရေမှ ဝေးစွာ ကုန်း၌ ချထားသော အစေး ရှိသော ထင်းစိုသည် ရှိ၏။ ထိုအခါ ယောကျ်ားသည် "မီးကို ဖြစ်စေအံ့၊ အပူဓာတ်ကို ထင်ရှား ပြုအံ့" ဟု မီးပွတ်ခုံကို ယူ၍ လာရာ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင် သနည်း၊ စင်စစ် ထိုယောကျ်ားသည် ရေမှ ဝေးစွာ ကုန်း၌ ချထားသော အစေးရှိသော ဤမည်သော ထင်းစိုကို မီးပွတ်ခုံကို ယူ၍ ပွတ်တိုက်သော် မီးကို ဖြစ်စေနိုင်ရာ သလော၊ အပူဓာတ်ကို ထင်ရှား ပြုနိုင်ရာ သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ဤအရာသည် မဖြစ်နိုင်ပါ။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဆိုသော် အသျှင်ဂေါတမ ဤမည်သော ထင်းသည် ရေမှ ဝေးစွာ ကုန်း၌ ချထားစေကာမူ အစေးရှိသော ထင်းစို ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ထိုယောကျ်ားသည် ကိုယ်ပင်ပန်းရုံ စိတ်ဆင်းရဲ ရုံသာလျှင် အဖို့ ရှိရာပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန ဤအတူပင်လျှင် အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် လည်းကောင်း လိုချင်မှုတို့မှ ကင်းဆိတ်လျက် နေကုန်၏။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ကိုယ်တွင်း သန္တာန်ဝယ် လိုချင်ဖွယ် 'ဝတ္ထုကာမ'တို့၌ လိုချင် တပ်မက်မှု 'ကာမစ္ဆန္ဒ' လိုချင်မှု ဟူသော အစေး လိုချင်မှု ဟူသော မိန်းမော တွေဝေခြင်း လိုချင်မှု ဟူသော မွတ်သိပ်ခြင်း လိုချင်မှု ဟူသော ပူဆာခြင်းက ကောင်းစွာ မပယ်ရသေး၊ ကောင်းစွာ မငြိမ်းရသေး။ အကယ်၍ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လုံ့လကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ကြမ်းတမ်း စပ်ခါး ဆိုးရွား ထက်မြက်ကုန်သော ဆင်းရဲ ဝေဒနာတို့ကို ခံစားရ ကုန်သော်လည်း သိခြင်းငှါ မြင်ခြင်းငှါ အတုမဲ့ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ မထိုက်တန်ကုန်။ အကယ်၍ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လုံ့လကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ကြမ်းတမ်း စပ်ခါး ဆိုးရွား ထက်မြက် ကုန်သော ဆင်းရဲ ဝေဒနာတို့ကို မခံစားရကုန် သော်လည်း သိခြင်းငှါ မြင်ခြင်းငှါ အတုမဲ့ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ မထိုက်တန်ကုန်။ အဂ္ဂိဝေဿန ငါ့ရှေးက မကြားဖူးသေးသည့် အံ့ဩဖွယ်ရာ နှစ်ခုမြောက် ဥပမာသည် ငါ့အား ထင်လာ၏။

၃၇၆။ အဂ္ဂိဝေဿန ရှေးက မကြားဖူးသေးသည့် အခြား အံ့ဩဖွယ်ရာ ဖြစ်သော သုံးခုမြောက် ဥပမာသည်လည်း ငါ့အား ထင်လာပြန်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဥပမာသော်ကား ရေမှ ဝေးစွာ ကုန်း၌ ချထားသော အစေး မရှိသော ထင်းခြောက်သည် ရှိ၏။ ထိုအခါ ယောကျ်ားသည် "မီးကို ဖြစ်စေအံ့၊ အပူဓာတ်ကို ထင်ရှား ပြုအံ့" ဟု မီးပွတ်ခုံကို ယူ၍ လာရာ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ စင်စစ် ထိုယောကျ်ားသည် ရေမှ ဝေးစွာ ကုန်း၌ ချထားသော အစေး မရှိသော ထင်းခြောက်ကို မီးပွတ်ခုံကို ယူ၍ ပွတ်သော် မီးကို ဖြစ်စေနိုင်ရာ သလော၊ အပူဓာတ်ကို ထင်ရှား ပြုနိုင်ရာ သလော ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ဤအရာကား ဖြစ်နိုင် ပါ၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဆိုသော် အသျှင်ဂေါတမ ဤမည်သော ထင်းသည် အစေး မရှိသော ထင်းဖြစ်သည့်ပြင် ရေမှ ဝေးစွာ ကုန်း၌လည်း ချထား သောကြောင့်ပါတည်း ဟု (လျှောက်၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန ဤအတူပင်လျှင် အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် လည်းကောင်း လိုချင်မှုတို့မှ ကင်းဆိတ်လျက် နေကုန်၏။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ကိုယ်တွင်း သန္တာန်ဝယ် လိုချင်ဖွယ် 'ဝတ္ထုကာမ'တို့၌ လိုချင် တပ်မက်မှု 'ကာမစ္ဆန္ဒ' လိုချင်မှု ဟူသော အစေး လိုချင်မှု ဟူသော မိန်းမော တွေဝေခြင်း လိုချင်မှု ဟူသော မွတ်သိပ်ခြင်း လိုချင်မှု ဟူသော ပူဆာခြင်းကို ကောင်းစွာ ပယ်ပြီး ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ ငြိမ်းပြီး ဖြစ်၏။ အကယ်၍ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လုံ့လကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ကြမ်းတမ်း စပ်ခါး ဆိုးရွား ထက်မြက် ကုန်သော ဆင်းရဲ ဝေဒနာတို့ကို ခံစားရ ကုန်သော်လည်း သိခြင်းငှါ မြင်ခြင်းငှါ အတုမဲ့ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ ထိုက်တန် ကုန်၏။ အကယ်၍ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လုံ့လကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ကြမ်းတမ်း စပ်ခါး ဆိုးရွား ထက်မျက် ကုန်သော ဆင်းရဲ ဝေဒနာတို့ကို မခံစားရ ကုန်သော်လည်း သိခြင်းငှါ မြင်ခြင်းငှါ အတုမဲ့ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ ထိုက်တန် ကုန်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ရှေးက မကြားဖူးသေးသည့် အံ့ဩဖွယ်ရာ သုံးခုမြောက် ဥပမာသည် ငါ့အား ထင်လာ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ရှေးက မကြားဖူးသေးသည့် ဤအံ့ဩဖွယ်ရာ ဖြစ်သော ဤဥပမာ သုံးရပ်တို့သည် ငါ့အား ထင်လာကုန်၏၊

၃၇၇။ အဂ္ဂိဝေဿန "ငါသည် သွားတို့ဖြင့် သွားကို ကြိတ်၍ (အံကြိတ်၍) လျှာဖြင့် အာစောက်ကို ထိလျက် (တောက်ခေါက်လျက်) စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ဖိနှိပ်ရမူ ဖျစ်ညှစ်ရမူ ပင်ပန်းစေရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု ငါ့အား အကြံ ဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် သွားတို့ဖြင့် သွားကို ကြိတ်၍ လျှာဖြင့် အာစောက်

ကို ထိလျက် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ဖိနှိပ်၏၊ ဖျစ်ညှစ်၏၊ ပင်ပန်းစေ၏၊ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် သွားတို့ဖြင့် သွားကို ကြိတ်၍ လျှာဖြင့် အာစောက်ကို ထိလျက် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ဖိနှိပ် ဖျစ်ညှစ် ပင်ပန်းစေသော် လက်ကတီး ကြားတို့မှ ချွေးတို့သည် ယိုထွက် ကုန်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဥပမာသော်ကား အားရှိသော ယောကျ်ားသည် အားနည်းသော ယောကျ်ားကို ဦးခေါင်း၌ ကိုင်၍သော် လည်းကောင်း၊ ပခုံး၌ ကိုင်၍ သော်လည်းကောင်း ဖိနှိပ်ရာ ဖျစ်ညှစ်ရာ ပင်ပန်းစေရာ သကဲ့သို့၊ ဤအတူ ငါသည် သွားတို့ဖြင့် သွားကို ကြိတ်၍ လျှာဖြင့် အာစောက်ကို ထိလျက် စိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ဖိနှိပ် ဖျစ်ညှစ် ပင်ပန်းစေသော် လက်ကတီး ကြားတို့မှ ချွေးတို့သည် ယိုထွက် ကုန်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ငါသည် တွန့်တို ဆုတ်နစ်ခြင်း မရှိသော လုံ့လ ဝီရိယကို အားထုတ် ပြီးပြီ၊ ငါ့အား မေ့လျော့ခြင်း မရှိသော သတိသည် ထင်ပြီ။ အားထုတ်ခြင်းဖြင့် ထိုးကျင့် ထားသော ငါ၏ ကိုယ်သည် ထိုဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်သော အားထုတ်ခြင်းကြောင့် သာလျှင် ပူလောင်ခြင်း ရှိခဲ့၏၊ မငြိမ်းအေးခဲ့၊ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့ သဘောရှိသော ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲ ဝေဒနာသည်လည်း ငါ၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်။

၃၇၈။ အဂ္ဂိဝေဿန "ငါသည် ထွက်သက် ဝင်သက် မရှိအောင် ရှုဆင်ခြင်မှု 'စျာန်ကို သာလျှင် ဝင်စားရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု ငါ့အား အကြံ ဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် ခံတွင်းမှ လည်းကောင်း၊ နှာခေါင်းမှ လည်းကောင်း ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ချုပ်တည်း ပိတ်ပင် ထား၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် ခံတွင်းမှ လည်းကောင်း၊ နှာခေါင်းမှ လည်းကောင်း ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ချုပ်တည်း ပိတ်ပင် ထားသော် နားတွင်းတို့မှ ထွက်သော လေတို့၏ အသံသည် လွန်ကဲ ပြင်းထန်စွာ ဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ပန်းပဲ သမားတို့၏ ဖားဖို (ဆွဲ) မှုတ်သော် လွန်ကဲ ပြင်းထန်သော အသံသည် ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဤအတူ ပင်လျှင် ငါသည် ခံတွင်းမှ လည်းကောင်း၊ နှာခေါင်းမှ လည်းကောင်း ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ချုပ်တည်း ပိတ်ပင် ထားသော် နားတွင်းတို့မှ ထွက်သော လေတို့၏ အသံသည် လွန်ကဲ ပြင်းထန်စွာ ဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ငါသည် တွန့်တို ဆုတ်နစ်ခြင်း မရှိသော လုံ့လ ဝီရိယကို အားထုတ် ပြီးပြီ၊ ငါ့အား မေ့လျော့ခြင်း မရှိသော သတိသည် ထင်ပြီ။ အားထုတ်ခြင်းဖြင့် ထိုးကျင့် ထားသော ငါ၏ ကိုယ်သည် ထိုဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်သော အားထုတ်ခြင်းကြောင့် သာလျှင် ပူလောင်ခြင်း ရှိခဲ့၏၊ မငြိမ်းအေးခဲ့၊ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့ သဘောရှိသော ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲ ဝေဒနာသည်လည်း ငါ၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်။

အဂ္ဂိဝေဿန "ငါသည် ထွက်သက် ဝင်သက် မရှိအောင် ရှုဆင်ခြင်မှု 'စျာန်ကို သာလျှင် ဝင်စားရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု ငါ့အား အကြံ ဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် ခံတွင်းမှ လည်းကောင်း၊ နှာခေါင်းမှ လည်းကောင်း၊ နားမှ လည်းကောင်း ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ချုပ်တည်း ပိတ်ပင် ထား၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် ခံတွင်းမှ လည်းကောင်း၊ နှာခေါင်းမှ လည်းကောင်း၊ နားမှ လည်းကောင်း ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ချုပ်တည်း ပိတ်ပင် ထားသော် လွန်ကဲ ပြင်းထန်သော လေတို့သည် ဦးထိပ်၌ တိုးဝှေ့ ကုန်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန အားရှိသော ယောကျ်ားသည် ထက်သော ချွန်းဖြင့် ဦးထိပ်၌ ကြိတ်နှိပ်ရာ သကဲ့သို့ ဤအတူ ပင်လျှင် ငါသည် ခံတွင်းမှ လည်းကောင်း၊ နှာခေါင်းမှ လည်းကောင်း၊ နားမှ လည်းကောင်း ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ချုပ်တည်း ပိတ်ပင် ထားသော် လွန်စွာ ပြင်းထန်သော လေတို့သည် ဦးထိပ်၌ တိုးဝှေ့ ကုန်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ငါသည် တွန့်တို ဆုတ်နစ်ခြင်း မရှိသော လုံ့လ ဝီရိယကို အားထုတ် ပြီးပြီ၊ ငါ့အား မေ့လျော့ခြင်း မရှိသော သတိသည် ထင်ပြီ။ အားထုတ်ခြင်းဖြင့် ထိုးကျင့် ထားသော ငါ၏ ကိုယ်သည် ထိုဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်သော အားထုတ်ခြင်းကြောင့် သာလျှင် ပူလောင်ခြင်း ရှိခဲ့၏၊ မငြိမ်းအေးခဲ့၊ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့ သဘောရှိသော ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲ ဝေဒနာသည်လည်း ငါ၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်။

အဂ္ဂိဝေဿန "ငါသည် ထွက်သက် ဝင်သက် မရှိအောင် ရှုဆင်ခြင်မှု 'စျာန်'ကို သာလျှင် ဝင်စားရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု ငါ့အား အကြံ ဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် ခံတွင်းမှ လည်းကောင်း နှာခေါင်းမှ လည်းကောင်း၊ နားမှ လည်းကောင်း ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ချုပ်တည်း ပိတ်ပင် ထား၏။

အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် ခံတွင်းမှ လည်းကောင်း၊ နှာခေါင်းမှ လည်းကောင်း၊ နားမှ လည်းကောင်း ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ချုပ်တည်း ပိတ်ပင် ထားသော် လွန်ကဲ ပြင်းထန်သော ဦးခေါင်း ကိုက်ခဲခြင်း တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန အားရှိသော ယောကျ်ားသည် ခိုင်ခံ့သော သားရေ လွန်ပိုင်းဖြင့် ဦးခေါင်းကို ရစ်ပတ်ထားရာ သကဲ့သို့ ဤအတူပင်လျှင် ငါသည် ခံတွင်းမှ လည်းကောင်း၊ နှာခေါင်းမှ လည်းကောင်း၊ နားမှ လည်းကောင်း ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ချုပ်တည်း ပိတ်ပင်ထားသော် လွန်ကဲ ပြင်းထန်သော ဦးခေါင်း ကိုက်ခဲခြင်းတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ငါသည် တွန့်တို ဆုတ်နစ်ခြင်း မရှိသော လုံ့လ ဝီရိယကို အားထုတ်ပြီးပြီ၊ ငါ့အား မေ့လျော့ခြင်း မရှိသော သတိသည် ထင်ပြီ။ အားထုတ်ခြင်းဖြင့် ထိုးကျင့် ထားသော ငါ၏ ကိုယ်သည် ထိုဆင်းရဲကို ဖြစ်စေ တတ်သော အားထုတ် ခြင်းကြောင့် သာလျှင် ပူလောင်ခြင်း ရှိခဲ့၏၊ မငြိမ်းအေးခဲ့၊ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့ သဘောရှိသော ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲ ဝေဒနာသည်လည်း ငါ၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်။

အဂ္ဂိဝေဿန "ငါသည် ထွက်သက် ဝင်သက် မရှိအောင် ရှုဆင်ခြင်မှု 'ဈာန်'ကို သာလျှင် ဝင်စားရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု ငါ့အား အကြံ ဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် ခံတွင်းမှ လည်းကောင်း၊ နှာခေါင်း မှ လည်းကောင်း၊ နားမှ လည်းကောင်း ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ချုပ်တည်း ပိတ်ပင် ထား၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် ခံတွင်းမှ လည်းကောင်း၊ နှာခေါင်းမှ လည်းကောင်း၊ နားမှ လည်းကောင်း ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ချုပ်တည်း ပိတ်ပင် ထားသော် လွန်ကဲ ပြင်းထန်သော လေတို့သည် ဝမ်းကို ထိုးဆွ ရစ်မွှေ ကုန်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ကျွမ်းကျင်သော နွားသတ်သမားသည် လည်းကောင်း၊ နွားသတ် သမား၏ တပည့်သည် လည်းကောင်း ထက်သော သားလှီး ဓားငယ်ဖြင့် ဝမ်းကို ထိုးဆွ ရစ်မွှေရာ သကဲ့သို့ ဤအတူပင်လျှင် ငါသည် ခံတွင်းမှ လည်းကောင်း၊ နှာခေါင်းမှ လည်းကောင်း၊ နားမှ လည်းကောင်း ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ချုပ်တည်း ပိတ်ပင်ထားသော် လွန်ကဲ ပြင်းထန်သော လေတို့ သည် ဝမ်းကို ထိုးဆွ ရစ်မွှေ ကုန်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ငါသည် တွန့်တို ဆုတ်နစ်ခြင်း မရှိသော လုံ့လ ဝီရိယကို အားထုတ် ပြီးပြီ၊ ငါ့အား မေ့လျော့ခြင်း မရှိသော သတိသည် ထင်ပြီ။ အားထုတ်ခြင်းဖြင့် ထိုးကျင့်ထားသော ငါ၏ ကိုယ်သည် ထိုဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်သော အားထုတ်ခြင်းကြောင့် သာလျှင် ပူလောင်ခြင်း ရှိခဲ့၏၊ မငြိမ်းအေးခဲ့၊ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့ သဘောရှိသော ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲ ဝေဒနာသည်လည်း ငါ၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်။

အဂ္ဂိဝေဿန "ငါသည် ထွက်သက် ဝင်သက် မရှိအောင် ရှုဆင်ခြင်မှု 'ဈာန်'ကို သာလျှင် ဝင်စားရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု ငါ့အား အကြံ ဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် ခံတွင်းမှ လည်းကောင်း၊ နှာခေါင်းမှ လည်းကောင်း၊ နားမှ လည်းကောင်း ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ချုပ်တည်း ပိတ်ပင်ထား၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် ခံတွင်းမှ လည်းကောင်း၊ နှာခေါင်းမှ လည်းကောင်း၊ နားမှ လည်းကောင်း ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ချုပ်တည်း ပိတ်ပင် ထားသော် လွန်ကဲ ပြင်းထန်သော ကိုယ်၌ ပူလောင် ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿနအား ရှိသော ယောကျ်ား နှစ်ယောက်တို့သည် အားနည်းသော ယောကျ်ားကို အသီးအသီး လက်မောင်းတို့၌ ကိုင်၍ မီးကျီးတွင်း၌ ကင်ကုန်ရာ သကဲ့သို့ အပြန်ပြန် မြိုက်ကုန်ရာ သကဲ့သို့ ဤအတူ ပင်လျှင် ငါသည် ခံတွင်းမှ လည်းကောင်း၊ နှာခေါင်းမှ လည်းကောင်း၊ နားမှ လည်းကောင်း ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ချုပ်တည်း ပိတ်ပင်ထားသော် လွန်ကဲ ပြင်းထန်သော ကိုယ်၌ ပူလောင်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ငါသည် တွန့်တို ဆုတ်နစ်ခြင်း မရှိသော လုံ့လ ဝီရိယကို အားထုတ် ပြီးပြီ၊ ငါ့အား မေ့လျော့ခြင်း မရှိသော သတိသည် ထင်ပြီ။ အားထုတ်ခြင်းဖြင့် ထိုးကျင့် ထားသော ငါ၏ ကိုယ်သည် ထိုဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်သော အားထုတ်ခြင်းကြောင့် သာလျှင် ပူလောင်ခြင်း ရှိခဲ့၏၊ မငြိမ်းအေးခဲ့၊ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့ သဘော ရှိသော ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲ ဝေဒနာသည်လည်း ငါ၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်။

အဂ္ဂိဝေဿန စင်စစ် သော်ကား နတ်တို့သည် ငါ့ကို မြင်၍ "ရဟန်းဂေါတမသည် သေလေပြီ" ဟု ဆိုကုန်၏။ အချို့ နတ်တို့ကမူ "ရဟန်းဂေါတမသည် မသေသေး၊ စင်စစ်ကား သေအံ့ ဆဲဆဲသာ ဖြစ်၏"

ဟု ဆိုကုန်၏။ အချို့ နတ်တို့သည်ကား "ရဟန်းဂေါတမသည် သေလည်း မသေသေး၊ သေအံ့ ဆဲဆဲလည်း မဟုတ်၊ ရဟန်းဂေါတမသည် ရဟန္တာတည်း၊ ရဟန္တာ၏ နေခြင်းကား ဤသို့ သဘောရှိ၏" ဟု ဆိုကုန်၏။

၃၇၉။ အဂ္ဂိဝေဿန "ငါသည် လုံးဝ အစာ အာဟာရ ဖြတ်၍ ကျင့်ရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု ငါ့အား အကြံ ဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုအခါ နတ်တို့သည် ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် "အချင်း သင်သည် လုံးဝ အစာ အာဟာရကို ဖြတ်၍ မကျင့်ပါလင့်၊ အကယ်၍ သင်သည် လုံးဝ အစာ အာဟာရကို ဖြတ်၍ ကျင့်အံ့၊ ငါတို့သည် သင်၏ အမွေးတွင်းတို့မှ နတ်ဩဇာကို တစ်ဆင့် သွင်းကြရအံ့၊ ထိုနတ်ဩဇာဖြင့် သင်သည် မျှတလတ္တံ့" ဟု ဆိုကုန်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန "ငါသည်လည်း လုံးဝ မစား" ဟု ဝန်ခံ ငြားအံ့၊ ဤနတ်တို့သည်လည်း အမွေးတွင်းတို့မှ နတ်ဩဇာကို တစ်ဆင့် သွင်းကုန်ရာ၏၊ ထိုနတ်ဩဇာဖြင့်လည်း ငါသည် မျှတရအံ့၊ ထိုဝန်ခံခြင်းသည် ငါ့အား မုသား ဖြစ်ရာ၏" ဟု ငါ့အား အကြံ ဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် ထိုနတ်တို့ကို တားမြစ်၏၊ "မသင့်" ဟု ပြောဆို၏။

၃၈၀။ အဂ္ဂိဝေဿန "ငါသည် တစ်လက်ဖက် တစ်လက်ဖက် မျှသော ပဲနောက်ရည်ကို ဖြစ်စေ၊ ပဲပိစပ်ရည်ကို ဖြစ်စေ၊ ကုလားပဲရည်ကို ဖြစ်စေ၊ စားတော်ပဲရည်ကို ဖြစ်စေ အနည်းငယ် အနည်းငယ် သော အစာအာဟာရကို မျိုရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု ငါ့အား အကြံ ဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် တစ်လက်ဖက် တစ်လက်ဖက် မျှသော ပဲနောက်ရည်ကို ဖြစ်စေ၊ ပဲပိစပ်ရည်ကို ဖြစ်စေ၊ ကုလားပဲရည်ကို ဖြစ်စေ၊ စားတော်ပဲရည်ကို ဖြစ်စေ အနည်းငယ် အနည်းငယ်သော အစာအာဟာရကို မျို၏။ အဂ္ဂိဝေဿန တစ်လက်ဖက် တစ်လက်ဖက် မျှသော ပဲနောက်ရည်ကို ဖြစ်စေ၊ ပဲပိစပ်ရည်ကို ဖြစ်စေ၊ ကုလားပဲရည်ကို ဖြစ်စေ၊ စားတော်ပဲရည်ကို ဖြစ်စေ အနည်းငယ် အနည်းငယ်သော အစာအာဟာရကို မျိုသော ထိုငါ၏ ကိုယ်သည် အလွန် ပိန်ကြုံခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုအာဟာရ နည်းပါးမှုကြောင့်ပင် ငါ၏ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့သည် ကစွန်းနွယ်၏ အဆစ်တို့ ကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ နွယ်ပုပ် နွယ်ငန်း၏ အဆစ်တို့ ကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဖြစ်ပေါ်နေ၏။ ထိုအစာ အာဟာရ နည်းပါးမှုကြောင့်ပင် ငါ၏ တင်ပါးဆုံသား သည် ကုလားအုပ် ခြေရာ ကဲ့သို့ ဖြစ်ပေါ်နေ၏။ ထိုအစာအာဟာရ နည်းပါးမှုကြောင့်ပင် ငါ၏ ကျောက်ကုန်းရိုးသည် ပုတီးကုန်း ကဲ့သို့ အမြင့်အနိမ့် ဖြစ်ပေါ် နေ၏။ ထိုအစာအာဟာရ နည်းပါး မှုကြောင့်ပင် ဇရပ်ဆွေး၏ အခြင်တို့သည် ဖရိုဖရဲ အထက်တင် အောက်ကျ ပျက်စီးကျ နေကုန် သကဲ့သို့ ငါ၏ နံရိုးတို့သည် ဖရိုဖရဲ အထက်တင် အောက်ကျ ဖြစ်နေ ကုန်၏။ ထိုအစာအာဟာရ နည်းပါးမှု ကြောင့်ပင် နက်သော ရေတွင်း၌ ရေအဝန်းသည် နက်ရှိုင်း၍ အောက်သို့ ဝင်နေသလို ထင်ရ သကဲ့သို့ ငါ၏ မျက်တွင်းတို့၌ မျက်လုံးတို့သည် နက်ရှိုင်း၍ အောက်သို့ ဝင်နေသလို ထင်ရ ကုန်၏။ ထိုအစာ အာဟာရ နည်းပါးမှုကြောင့်ပင် အနု ဆွတ်ထားသော ဗူးခါးသီးသည် လေနေပူဖြင့် တွေ့ထိကာ ရှုံ့တွနေ သကဲ့သို့ ထိုငါ၏ ဦးခေါင်းရေသည် ရှုံ့တွနေ၏။

အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် ဝမ်းရေကို သုံးသပ်အံ့ ဟု သုံးသပ်သော် ကျောက်ကုန်းရိုးကို သာလျှင် ကိုင်မိ၏၊ ကျောက်ကုန်းရိုးကို သုံးသပ်အံ့ ဟု သုံးသပ်သော် ဝမ်းရေကို သာလျှင် ကိုင်မိ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုအစာအာဟာရ နည်းပါးမှုကြောင့်ပင် ငါ၏ ဝမ်းရေသည် ကျောက်ကုန်းရိုး ကပ်သည် အထိ ဖြစ်ပေါ် နေ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် ကျင်ကြီးကို လည်းကောင်း၊ ကျင်ငယ်ကို လည်းကောင်း စွန့်အံ့ ဟု သွားသော် ထိုနေရာ၌သာ ထိုအစာအာဟာရ နည်းပါးမှုကြောင့်ပင် မှောက်ခုံ လဲကျ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် ဤကိုယ်ကို သာလျှင် သက်သာ စေလို၍ လက်ဖြင့် ကိုယ်တို့ကို ပွတ်သပ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန လက်ဖြင့် ကိုယ်တို့ကို ပွတ်သပ်သော် အမြစ် ဆွေးနေကုန်သော အမွေးတို့သည် ထိုအစာအာဟာရ နည်းပါးမှုကြောင့်ပင် ငါ၏ ကိုယ်မှ ကျွတ်ကျ ကုန်၏။

အဂ္ဂိဝေဿန စင်စစ် လူတို့သည် ငါ့ကို မြင်၍ "ရဟန်းဂေါတမသည် မည်းသော အဆင်း ရှိ၏" ဟု ဆိုကုန်၏။ အချို့လူတို့ကမူ "ရဟန်းဂေါတမသည် မည်းသော အဆင်းရှိသည် မဟုတ်၊ ရဟန်းဂေါတမ သည် ရွှေသော အဆင်းရှိ၏" ဟု ဆိုကုန်၏။ အချို့ လူတို့သည်ကား "ရဟန်းဂေါတမသည် မည်းသော

အဆင်းရှိသည် မဟုတ်၊ ရွှေသော အဆင်းရှိသည် မဟုတ်၊ ရဟန်းဂေါတမသည် ကြမ်းပိုး ကျောက်ကုန်း အရေ အဆင်းရှိ၏" ဟု ဆိုကုန်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုမျှလောက် စင်ကြယ် ဖြူဖွေးလျက် ရှိသော ငါ၏ အရေ အဆင်းသည် ထိုအစာအာဟာရ နည်းပါးမှုကြောင့်ပင် အလွန် ပျက်စီးနေ၏။

၃၈၁။ အဂ္ဂိဝေဿန "အတိတ်ကာလက အားထုတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ကြမ်းတမ်း စပ်ခါး ဆိုးရွား ထက်မြက် ကုန်သော ဆင်းရဲ ဝေဒနာတို့ကို ခံစားခဲ့ ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ အားလုံးတို့သည် ဤခံစားခြင်း လောက်သာလျှင် ဖြစ်၏၊ ဤခံစားခြင်းထက် မပိုလွန်။ အနာဂတ်ကာလမှာလည်း အားထုတ်ခြင်း လုံ့လကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ကြမ်းတမ်း စပ်ခါး ဆိုးရွား ထက်မြက် ကုန်သော ဆင်းရဲ ဝေဒနာတို့ကို ခံစား လတ္တံ့ ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ အားလုံးတို့သည် ဤခံစားခြင်း လောက်သာလျှင် ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဤခံစားခြင်း ထက် မပိုလွန်။ ဤယခု ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌လည်း အားထုတ်ခြင်း လုံ့လကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ကြမ်းတမ်း စပ်ခါး ဆိုးရွား ထက်မြက် ကုန်သော ဆင်းရဲ ဝေဒနာတို့ကို ခံစား နေကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ အားလုံးတို့သည် ဤခံစားခြင်း လောက်သာလျှင် ဖြစ်၏၊ ဤခံစားခြင်း ထက် မပိုလွန် ငါသည် ဤစပ်ခါးသော ပြုနိုင်ခဲသော အမှုကို ပြုကျင့်ခြင်းဖြင့် လူတို့၏ တရားထက် လွန်သော အရိယာ ဖြစ်ရန် စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ် အမြင်ထူးကို မရခဲ့။ သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းငှါ လမ်းစဉ်သည် တစ်ခြား ရှိသေးသလော" ဟု ငါ့အား အကြံ ဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါ့အား "ငါသည် ခမည်းတော် သကျမင်း၏ (လယ်ထွန်မင်္ဂလာ) အမှု၌ အေးမြသော သပြေပင် အရိပ်၌ ထိုင်လျက် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ'နှင့် တကွဖြစ်သော၊ (နိဝရဏ) ကင်းဆိတ် ငြိမ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ပဌမဈာန်ကို ပြည့်စုံစေ၍ နေဖူးသည်ကို အမှတ်ရ၏။ ဤပဌမဈာန်သည် သစ္စာ လေးပါးကို သိခြင်းငှါ လမ်းစဉ် ဖြစ်တန်ရာ၏" ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါ့အား "ဤသည်ပင်လျှင် သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းငှါ လမ်းစဉ်တည်း" ဟု အောက်မေ့ခြင်းသို့ အစဉ် လိုက်သော စိတ်ဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါ့အား "ကာမဂုဏ်တို့မှ။ ကြဉ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကြဉ်၍ သာလျှင် ဖြစ်သော ပဌမဈာန် ချမ်းသာကို ငါသည် ကြောက်လေ သလော" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါ့အား "ကာမဂုဏ်တို့မှ ကြဉ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကြဉ်၍ သာလျှင် ဖြစ်သော ပဌမဈာန် ချမ်းသာကို ငါ မကြောက်" ဟု ဤအကြံ ဖြစ်၏။

၃၈၂။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါ့အား "ဤသို့ အလွန် ပိန်ကြုံသော အဖြစ်သို့ ရောက်သော ကိုယ်ဖြင့် ထို (ပဌမဈာန်) ချမ်းသာကို ရရန် မလွယ်။ ငါသည် ကြမ်းတမ်းသော ထမင်း မုယောမုန့် အစာအာဟာရကို စားရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် ကြမ်းတမ်းသော ထမင်း မုယော မုန့် အစာအာဟာရကို စား၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုအခါ ငါ၏ အထံ၌ "ရဟန်းဂေါတမသည် ရသော တရားကို ငါတို့အား ပြောကြား လတ္တံ့" ဟု ရဟန်းငါးပါး (ပဥ္စဝဂ္ဂီ)တို့သည် လုပ်ကျွေး နေကုန်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ကြမ်းတမ်းသော ထမင်း မုယောမုန့် အစာအာဟာရကို ငါ စားသောအခါ "ရဟန်းဂေါတမ သည် ပစ္စည်း များပြားခြင်းငှာ ကျင့်၏၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်မှု အလုပ်ခွင်မှ ထွက်လာသူ ဖြစ်၏၊ ပစ္စည်း များပြားခြင်းငှာ လှည့်လည်၏" ဟု ငြီးငွေ့၍ ထိုရဟန်း ငါးပါးတို့သည် ငါ၏ထံမှ ဖဲခွာ ကုန်၏။

၃၈၃။ အဂ္ဂိဝေဿန ငါသည် ကြမ်းတမ်းသော အစာအာဟာရကို စား၍ အားကို ယူကာ ကာမဂုဏ် တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်'နှင့် တကွ ဖြစ်သော၊ သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' နှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ (နီဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့ သဘောရှိသော ဖြစ်ပေါ်လာသော ချမ်းသာ ခံစားမှုသည်လည်း ငါ၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်။

ဝိတက် ဝိစာရတို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင် စေတတ်သော၊ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ'ကို ဖြစ်ပွား စေတတ်သော၊ ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' မရှိသော၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်

ခြင်း 'ဝိစာရ' မရှိသော၊ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့ သဘောရှိသော ဖြစ်ပေါ်လာသော ချမ်းသာ ခံစားမှုသည်လည်း ငါ၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်။

နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ'ကိုလည်း မတက်မက်ခြင်းကြောင့် သတိ,သမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ လျစ်လျူ ရှုလျက် နေ၏၊ ချမ်းသာ 'သုခ' ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏၊ အကြင် (တတိယဈာန်) ကြောင့် ထိုသူကို "လျစ်လျူ ရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ" ဟု အရိယာ (ပုဂ္ဂိုလ်)တို့သည် ပြောကြား ကုန်၏၊ ထိုတတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့ သဘောရှိသော ဖြစ်ပေါ်လာသော ချမ်းသာ ခံစားမှုသည်လည်း ငါ၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး ၍ မတည်နိုင်။

ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ဝမ်းသာခြင်း နှလုံး မသာခြင်းတို့၏ ရှေးဦးက ပင်လျှင် ချုပ်နှင့်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ဆင်းရဲ ချမ်းသာ မရှိသော လျစ်လျူ ရှုခြင်း 'ဥပေက္ခာ' ကြောင့် ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်း ရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့ သဘော ရှိသော ဖြစ်ပေါ်လာသော ချမ်းသာ ခံစားမှုသည်လည်း ငါ၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်။

၃၈၄။ ထိုငါ၏ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ် လတ်သော် ဖြူစင် လတ်သော် ညစ်ကြေး မရှိ လတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့ လတ်သော် ပြုတိုင်းရ လတ်သော် တည်တံ့ လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုငါသည် ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်သော (ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ) ဉာဏ် အလို့ငှာ စိတ်ကို (ရှေးရှုဆောင် ခဲ့ပြီ) ရှေးရှု ညွတ်စေခဲ့ပြီ။ ထိုငါသည် များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကို အောက်မေ့နိုင်၏။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်း အရာနှင့်တကွ အဖြစ် သနစ်နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ငါသည် ညဉ့်၏ ရှေးဦး ပဌမယာမ်၌ ရှေးဦးစွာသော အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ'ကို ရခဲ့ပြီ၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်ခဲ့ပြီ၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ (အဝိဇ္ဇာ) မှောင်ပျောက် ခဲ့ပြီ၊ (ဝိဇ္ဇာ) ဉာဏ် အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။ မမေ့မလျော့ဘဲ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် တည်ကြည် သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသောသူအား အဝိဇ္ဇာ မှောင်ကင်း၍ ပညာဉာဏ် အရောင်အလင်း ဖြစ်ပေါ် သကဲ့သို့တည်း။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့ သဘောရှိသော ဖြစ်ပေါ်လာသော ချမ်းသာ ခံစားမှုသည်လည်း ငါ၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်။

၃၈၅။ ထိုငါသည် ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ် လတ်သော် ဖြူစင် လတ်သော် ညစ်ကြေး မရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့ လတ်သော် ပြုတိုင်းရ လတ်သော် တည်တံ့ လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် သတ္တဝါတို့၏ သေခြင်း 'စုတိ' ဖြစ်ခြင်း 'ပဋိသန္ဓေ' ကို သိသော ဉာဏ် အလို့ငှာ စိတ်ကို ရှေးရှု ဆောင်ခဲ့ပြီ၊ ရှေးရှုညွတ် စေခဲ့ပြီ။

ထိုငါသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိ အမြင်ထက် သာလွန်သော နတ် မျက်စိ နှင့် တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဖြင့် သေဆဲ သတ္တဝါ ဖြစ်ဆဲ သတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာ 'ဂတိ' ရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာ 'ဂတိ' ရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်ပြီ၊ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်သော သတ္တဝါ တို့ကို သိပြီ။ပ။ အဂ္ဂိဝေဿန ငါသည် ညဉ့်၏ အလယ်ဖြစ်သော မဇ္ဈိမယာမ်၌ နှစ်ခုမြောက် အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ'ကို ရခဲ့ပြီ၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်ခဲ့ပြီ၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ (အဝိဇ္ဇာ) မှောင် ပျောက် ခဲ့ပြီ၊ (ဝိဇ္ဇာ) ဉာဏ် အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။

မမေ့လျော့ပဲ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသော သူအား အဝိဇ္ဇာမှောင် ကင်း၍ ပညာဉာဏ် အရောင်အလင်း ဖြစ်ပေါ် သကဲ့သို့တည်း။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့ သဘော ရှိသော ဖြစ်ပေါ်လာသော ချမ်းသာသည်လည်း ငါ၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်။

၃၈၆။ ထိုငါသည် ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ် လတ်သော် ဖြူစင် လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိ လတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့ လတ်သော် ပြုတိုင်းရ လတ်သော် တည်တံ့ လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် အာသဝေါ တရားတို့ကို ကုန်ခန်း စေတတ် သော ဉာဏ် အလို့ငှာ စိတ်ကို ရှေးရှု ဆောင်ခဲ့ပြီ၊ ရှေးရှု ညွှတ်စေခဲ့ပြီ။

ထိုငါသည် ဤကား ဆင်းရဲ ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။ ဤကား ဆင်းရဲ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်း ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။ ဤကား ဆင်းရဲ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ ဤကား ဆင်းရဲ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။

ဤသည်တို့ကား အာသဝေါ တရားတို့ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ ဤကား အာသဝေါ တရား တို့၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်း ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။ ဤကား အာသဝေါ တရားတို့ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ ဤကား အာသဝေါ တရားတို့ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်းသိ၏။

ဤသို့ သိသော ဤသို့ မြင်သော ထိုငါ၏ စိတ်သည် ကမာသဝမှလည်း လွတ်မြောက် ခဲ့ပြီ၊ ဘဝါ သဝမှလည်း လွတ်မြောက် ခဲ့ပြီ၊ အဝိဇ္ဇာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်ခဲ့ပြီ၊ လွတ်မြောက်ပြီး လတ်သော် "လွတ်မြောက် လေပြီ" ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ "ပဋိသန္ဓေ နေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး ပြီးပြီ၊ (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်) ကိစ္စ အလို့ငှာ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ" ဟု သိ၏။

အဂ္ဂိဝေဿန ငါသည် ညဉ့်၏ နောက်ဆုံး ဖြစ်သော ပစ္ဆိမယာမ်၌ သုံးခုမြောက် အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ'ကို ရခဲ့ပြီ၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' သည် ပျောက်ခဲ့ပြီ၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ (အဝိဇ္ဇာ) မှောင် ပျောက်ခဲ့ပြီ၊ (ဝိဇ္ဇာ) ဉာဏ် အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။ မမေ့လျော့ပဲ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသော သူအား အဝိဇ္ဇာ မှောင်ကင်း၍ ပညာဉာဏ် အရောင် အလင်း ဖြစ်ပေါ် သကဲ့သို့တည်း။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့ သဘော ရှိသော ဖြစ်ပေါ်လာသော ချမ်းသာ ခံစားမှုသည်လည်း ငါ၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်။

၃၈၇။ အဂ္ဂိဝေဿန ငါသည် အရာမက များစွာသော ပရိသတ်၌ တရား ဟောဖူးသည်ကို အမှတ် ရ၏၊ စင်စစ် တစ်ဦးစီ တစ်ဦးစီသော ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းကပင် "ငါ့ကို သာလျှင် ရည်ရွယ်၍ ရဟန်းဂေါတမကား တရား ဟော၏" ဟု ဤသို့ ငါ့အား ထင်မှတ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤထင်မှတ်ချက်ကို ဤအတိုင်း မမှတ်သင့်။ သိစေခြင်းငှာ သာလျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် သူတစ်ပါးတို့အား တရား ဟော၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါသည် ထို(တရား) စကား၏ အဆုံး၌ (ငါ) အခါခပ်သိမ်း နေကြောင်း ဖြစ်သော ထို ရှေးဖြစ်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) သမာဓိ၏ အာရုံဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်၌ သာလျှင် စိတ်ကို ကောင်းစွာ တည်စေ၏၊ ကောင်းစွာ နေစေ၏၊ အာရုံ တစ်ခုတည်း ရှိမှုကို ပြု၏၊ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၏ ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ၏ ဤစကားကား ယုံကြည် ထိုက်ပါ၏။ ကိလေသာ ရန်သူကို သတ်နိုင်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိသော မြတ်စွာဘုရား၏ ထုံးတမ်း စဉ်လာပင် ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင် ဂေါတမသည် "နေ့အခါ အိပ်ဖူးသည်ကို" အမှတ်ရပါ၏လော ဟု (မေးလျှောက်၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန ငါသည် နွေဥတုတို့၏ နောက်ဆုံးဖြစ်သော လ၌ ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခွာခဲ့၍ ဆွမ်းစားပြီး နောက် ဒုကုဋ္ဋ သင်္ကန်းကို လေးထပ် ခင်းကာ လက်ယာနံပါးဖြင့် သတိ သမ္ပဇဉ် ရှိသည် ဖြစ်၍ အိပ်ပျော် ဖူးသည်ကို အမှတ်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ဤနေ့အခါ အိပ်ခြင်းကို အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့က 'တွေဝေသောနေခြင်း' ဟု ဆိုကုန်၏ ဟု (ဆို၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန ဤမျှဖြင့် တွေဝေသော သူသည် လည်းကောင်း၊ မတွေဝေသော သူသည် လည်း ကောင်း မဖြစ်သေး။ အဂ္ဂိဝေဿန စင်စစ် သော်ကား တွေဝေသော သူ မတွေဝေသော သူ ဖြစ်သည့် အ ကြောင်းကို နာလော့ ကောင်းစွာ နှလုံး သွင်းလော့၊ ဟောကြားအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင် (ဂေါတမ) ကောင်းပါပြီ ဟု နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏ -

၃၈၈။ အဂ္ဂိဝေဿန မည်သူမှာ မဆို ပူပန် ညစ်ညူး စေတတ်သော တစ်ဖန် ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေ တတ်သော ပူလောင်ခြင်းနှင့်တကွ ဆင်းရဲခြင်း အကျိုး ရှိကုန်သော နောင်အခါ (ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်းကို ဖြစ်စေတတ် ကုန်သော အာသဝေါ တရားတို့ကို မပယ်ရသေး၊ ထိုသူကို ငါသည် 'တွေဝေသူ' ဟု ဟောကြား၏။ အဂ္ဂိဝေဿန အာသဝေါ တရားတို့ကို မပယ်ခြင်းကြောင့် တွေဝေသူ ဖြစ်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန မည်သူမှာမဆို ပူပန် ညစ်ညူး စေတတ်သော တစ်ဖန် ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ပူလောင်ခြင်းနှင့်တကွ ဆင်းရဲခြင်း အကျိုး ရှိကုန်သော နောင်အခါ၌ (ပဋိသန္ဓေ တည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်းကို ဖြစ်စေတတ် ကုန်သော အာသဝေါ တရားတို့ကို ပယ်ထား၏၊ ထိုသူကို ငါသည် 'မတွေဝေသူ' ဟု ဟောကြား၏။ အဂ္ဂိဝေဿန အာသဝေါ တရားတို့ကို ပယ်ခြင်း ကြောင့် မတွေဝေသူ ဖြစ်၏။

အဂ္ဂိဝေဿန မြတ်စွာဘုရားမှာ ပူပန် ညစ်ညူးစေတတ်သော တစ်ဖန် ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတတ် သော ပူလောင်ခြင်းနှင့် တကွ ဆင်းရဲခြင်း အကျိုး ရှိကုန်သော နောင်အခါ၌ (ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွား ခြင်း အိုခြင်း သေခြင်းကို ဖြစ်စေတတ် ကုန်သော အာသဝေါ တရားတို့ကို ပယ်ထား ကုန်၏၊ အမြစ် အရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ထား ကုန်၏၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာ ကဲ့သို့ ပြုထား ကုန်၏၊ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုထား ကုန်၏၊ နောင်အခါ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘော မရှိတော့ချေ။ အဂ္ဂိဝေဿန ခေါင်းလည် ပြတ်ပြီးသော ထန်းပင်သည် တစ်ဖန် စည်ပင်ခြင်းငှာ မထိုက် သကဲ့သို့ မြတ်စွာဘုရားမှာ ပူပန် ညစ်ညူး စေတတ်သော တစ်ဖန် ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ပူလောင်ခြင်းနှင့် တကွ ဆင်းရဲခြင်း အကျိုး ရှိကုန်သော နောင်အခါ၌ (ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်းကို ဖြစ်စေ တတ်ကုန်သော အာသဝေါ တရားတို့ကို ပယ်ထား ကုန်၏၊ အမြစ်အရင်းကို ဖြတ်ထား ကုန်၏။ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာ ကဲ့သို့ ပြုထား ကုန်၏၊ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုထား ကုန်၏၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘော မရှိတော့ချေ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၃၈၉။ ဤသို့ မိန့်တော် မူသော် နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် မြတ်စွာဘုရားကို "အသျှင် ဂေါတမ အံ့သြဖွယ် ရှိပါပေ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ မဖြစ်စဖူး ဖြစ်ပါပေ၏၊ ဤသို့ ထိခိုက်၍ ထိခိုက်၍ အပြော ခံရသော စောင်းချိတ်သော စကားတို့ဖြင့် အပြောခံရသော အသျှင်ဂေါတမ၏ အရေ အဆင်း သည် ဖြူစင်၏၊ မျက်နှာ အဆင်းသည်လည်း ကြည်လင်၏၊ ကိလေသာ ရန်သူကို သတ်နိုင်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိသော မြတ်စွာဘုရား၏ ထုံးတမ်း စဉ်လာပင် ဖြစ်ပါပေ သည်။

အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် ပူရဏကဿပကို စကား လမ်းစဉ်ဖြင့် အပြစ်တင် ဆိုဖူးသည်ကို အမှတ်ရပါ၏၊ ထိုပူရဏကဿပသည်လည်း အကျွန်ုပ်က စကား လမ်းစဉ်ဖြင့် အပြစ်တင် ဆိုသော် အကြောင်း တစ်ပါးဖြင့် အကြောင်း တစ်ပါးကို ဖုံးဖိ၏၊ အပသို့ စကားကို လွှဲဖယ်၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်း ပြစ်မှားခြင်း စိတ်ဆိုးခြင်းကို ထင်ရှားပြု၏၊ အသျှင် ဂေါတမမှာကား ဤသို့ ထိခိုက်၍ ထိခိုက်၍ ပြောဆို သော်လည်း စောင်းချိတ် စကားတို့ဖြင့် ပြောဆိုသော်လည်း အရေအဆင်းသည် ဖြူစင်၏၊ မျက်နှာ

အဆင်းသည်လည်း ကြည်လင်၏၊ ကိလေသာ ရန်သူကို သတ်နိုင်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိသော မြတ်စွာဘုရား၏ ထုံးတမ်းစဉ်လာပင် ဖြစ်ပါပေသည်။

အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် မက္ခလိဂေါသာလကို။ ပ။ အဇိတကေသကမ္ဗလကို။ ပကုဓကစ္စာယန ကို။ ဗေလဋ္ဌသား သဉ္စယကို။ နာဋ္ဌ၏သား နိဂဏ္ဌာတက္ကတွန်းကို စကားလမ်းစဉ်ဖြင့် အပြစ်တင် ဆိုဖူးသည် ကို အမှတ်ရပါ၏၊ ထိုနာဋ္ဌ၏သား နိဂဏ္ဌာတက္ကတွန်းသည်လည်း အကျွန်ုပ်က စကား လမ်းစဉ်ဖြင့် အပြစ်တင် ဆိုသော် အကြောင်း တစ်ပါးဖြင့် အကြောင်း တစ်ပါးကို ဖုံးဖိ၏၊ အပသို့ စကားကို လွှဲဖယ်၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်း ပြစ်မှားခြင်း စိတ်ဆိုးခြင်းကိုလည်း ထင်ရှား ပြု၏။ အသျှင်ဂေါတမမှာကား ဤသို့ ထိခိုက်၍ ထိခိုက်၍ ပြောဆိုသော်လည်း အရေအဆင်းသည် ဖြူစင်၏၊ မျက်နှာ အဆင်းသည်လည်း ကြည်လင်၏၊ ကိလေသာ ရန်သူကို သတ်နိုင်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိသော မြတ်စွာဘုရား၏ ထုံးတမ်း စဉ်လာပင် ဖြစ်ပါပေသည်။

အသျှင်ဂေါတမ ယခုအခါ အကျွန်ုပ်တို့သည် သွားပါ ကုန်အံ့၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် များသော ကိစ္စ (ရှိပါ ကုန်၏)၊ များသော ပြုဖွယ် ရှိပါကုန်၏" ဟု (လျှောက်၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန ယခုအခါ သွားရန် အချိန် အခါကို သင်သိ၏ (သွားရန်မှာ သင်၏ အလို အတိုင်းသာ ဖြစ်၏) ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။ ထိုအခါ နိဂဏ္ဌာတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရား စကားကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်၍ နေရာမှ ထကာ ဖဲခွါ သွားလေ၏။

ခြောက်ခုမြောက် မဟာသစ္စကသုတ်ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၄ - မဟာယမကဝဂ် ===

၇ - စူဠတဏှာသင်္ခယသုတ်

၃၉၀။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း မိဂါရသူဌေး၏ အမိသဖွယ် ဖြစ်သော ဝိသာခါ၏ ပြာသာဒ်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော အရပ်၌ ရပ်တည်ကာ "အသျှင် ဘုရား အဘယ်မျှ လောက်သော အကျင့်ဖြင့် ရဟန်းသည် အကျဉ်းအားဖြင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို အာရုံ ပြု၍ လွတ်မြောက်သော စိတ်ရှိသူ၊ ကေန် ပြီးဆုံးခြင်း ရှိသူ၊ ကေန် ဘေးကင်းခြင်း ရှိသူ၊ ကေန် မြတ်သော အကျင့်ရှိသူ ကေန် အဆုံးစခန်း ပန်းတိုင်ရှိသူ နတ်လူတို့ ထက်မြတ်သူ ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏။

သိကြားမင်း ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "တရား အားလုံးတို့ကို သက်ဝင် စွဲလမ်းခြင်းငှါ မသင့်" ဟု ကြားဖူး၏။ သိကြားမင်း ဤသို့ "တရား အားလုံးတို့ကို သက်ဝင် စွဲလမ်းခြင်းငှါ မသင့်" ဟု ကြားဖူးသော ထိုရဟန်းသည် တရား အားလုံးကို အထူးသိ၏၊ တရား အားလုံးကို အထူးသိပြီး၍ တရား အားလုံးကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏၊ တရား အားလုံးကို ပိုင်းခြား သိပြီး၍ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေ၊ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေ၊ ချမ်းသာ မဟုတ် ဆင်းရဲ မဟုတ်သည်ကို ဖြစ်စေ အမှတ် မရှိသော ဝေဒနာကို ခံစား၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ'တို့၌ မမြဲသော အားဖြင့် ရှုမြင်လျက် နေ၏၊ တပ်စွန်းခြင်း ကင်းသော အားဖြင့် ရှုမြင်လျက် နေ၏။ ချုပ်သော အားဖြင့် ရှုမြင်လျက် နေ၏။ စွန့်လွှတ် ပြေးဝင်သော အားဖြင့် ရှုမြင်လျက် နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ'တို့၌ မမြဲသော အားဖြင့် ရှုမြင်လျက် နေသော် တပ်စွန်းခြင်း ကင်းသော အားဖြင့် ရှုမြင်လျက် နေသော် ချုပ်သော အားဖြင့် ရှုမြင်လျက် နေသော် စွန့်လွှတ် ပြေးဝင်သော အားဖြင့် ရှုမြင်လျက် နေသော် လောက၌ (သင်္ခါရ) တစ်စုံ တစ်ရာကိုမျှ မစွဲယူပေ၊ မစွဲယူသော် ထက်ဝန်းကျင် မတပ်မက် တော့ပေ၊ ထက်ဝန်းကျင် မတပ်မက်သော် အလိုလို ကိုယ်တိုင် သာလျှင် ငြိမ်းအေး၏၊ "ပဋိသန္ဓေ နေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး ပြီးပြီ၊ (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်) ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့" ဟု သိ၏။ သိကြားမင်း ဤမျှ လောက်သော အကျင့်ဖြင့် ရဟန်းသည် အကျဉ်းအားဖြင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို အာရုံပြု၍ လွတ်မြောက်သော စိတ်ရှိသူ၊ ကေန်ပြီး ဆုံးခြင်း ရှိသူ၊ ကေန် ဘေးကင်းခြင်း ရှိသူ၊ ကေန် မြတ်သော အကျင့်ရှိသူ၊ ကေန် အဆုံးစခန် ပန်းတိုင် ရှိသူ၊ နတ် လူတို့ထက် မြတ်သူ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားကို နှစ်ခြိုက်ဝမ်း မြောက်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် အရိုအသေ ပြုကာ ထိုနေရာ၌ပင် ကွယ်လေ၏။

၃၉၁။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာ မောဂ္ဂလာန်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အနီး၌ ထိုင်နေ၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် "အသို့နည်း၊ ထိုနတ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရား စကားကို သိ၍ ဝမ်းမြောက် လေသလော၊ သို့မဟုတ် မသိမူဘဲ ဝမ်းမြောက် လေသလော။ ထိုနတ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရား စကားကို သိ၍သော် လည်းကောင်း၊ မသိမူ၍ သော်လည်းကောင်း ဝမ်းမြောက် သလော၊ ထိုနတ်ကို ငါသိအောင် ပြုရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ ထိုအခါ အသျှင် မဟာမောဂ္ဂလာန် သည် ဥပမာသော်ကား အားရှိသော ယောကျ်ားသည် ကွေးထားသော လက်မောင်းကို ဆန့်ရာ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဆန့်ထားသော လက်မောင်းကို ကွေးရာသကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူ ပင်လျှင်

ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း မိဂါရသူဌေး၏ အမိသဖွယ် ဖြစ်သော ဝိသာခါ၏ ပြာသာဒ်၌ ကွယ်ကာ တာဝတိံသာနတ်တို့၌ ထင်ရှား ဖြစ်၏။

ထိုအခါ နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်းသည် သရက်ဖြူ တစ်ပင်ရှိသော ဥယျာဉ်၌ နတ်၌ ဖြစ်သော တူရိယာ ငါးရာတို့နှင့် ကောင်းစွာ ကုံလုံ ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ နတ်စည်းစိမ်ကို ခံစားလျက်နေ၏။ နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်းသည် အဝေးမှ လာသော အသျှင်မဟာ မောဂ္ဂလာန်ကို မြင်၍ ထိုနတ်၌ ဖြစ်သော တူရိယာ ငါးရာတို့ကို ပယ်မြစ်ကာ အသျှင်မဟာ မောဂ္ဂလာန်ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် "အသျှင် မောဂ္ဂလာန် ကြွခဲ့ပါလော့၊ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် သင်၏ ကြွလာခြင်းသည် ကောင်းသော ကြွလာခြင်းပါတည်း၊အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ဤနတ်ပြည်သို့ လာဖို့ရန် အလှည့်ကို ကြာမြင့်မှ ပြုတော်မူ၏၊ အသျှင် မောဂ္ဂလာန် ထိုင်တော်မူပါ။ ဤနေရာကို ခင်းထားပါပြီ" ဟု အသျှင်မဟာ မောဂ္ဂလာန်အား လျှောက်ထား၏။ အသျှင်မဟာ မောဂ္ဂလာန်သည် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်တော်မူ၏။

နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်းသည်လည်း အခြား နိမ့်သော နေရာကို ယူ၍ သင့်လျော်သော နေရာ၌ ထိုင်၏။ သင့်လျော်သော နေရာ၌ ထိုင်သော နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်းကို အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် "သိကြားမင်း အဘယ်သို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားက သင်တို့အား အကျဉ်းအားဖြင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို အာရုံပြု၍ လွတ်မြောက်ခြင်းကို ဟောကြားတော် မူသနည်း၊ တောင်းပန်ပါ၏၊ ငါတို့သည်လည်း ဤတရား စကားကို ကြားနာခြင်းငှာ အဖို့ ရှိသူတို့ ဖြစ်လိုကုန်၏" ဟု မိန့်ဆို၏။

၃၉၂။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် တပည့်တော်တို့မှာ ပြုဖွယ် ကိစ္စ များပြား လှပါကုန်၏၊ (သို့ရာတွင်) မိမိပြုဖွယ် ကိစ္စအတွက် အနည်းငယ်သာ ဖြစ်၍ တာဝတိံသာ နတ်တို့၏ ပြုဖွယ် ကိစ္စအတွက် သာလျှင် စင်စစ် များလှပါ ကုန်၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် စင်စစ်ကား ကောင်းစွာ ကြားနာ ထားသော ကောင်းစွာ သင်ယူထားသော ကောင်းစွာ နှလုံး သွင်းထားသော ကောင်းစွာ ဆောင်ထားသော တရားသည် တပည့်တော်တို့မှ လျင်စွာ သာလျှင် ကွယ်ပျောက် ပါ၏။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား စစ်ဆင် စုရုံးထားသော နတ် အသုရာ စစ်ပွဲကြီးသည် ဖြစ်ခဲ့ပါ၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ထိုစစ်ပွဲကြီး၌ နတ်တို့က အနိုင်ရ၍ အသုရာတို့သည် ရှုံးနိမ့်ပါ ကုန်၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ထိုတပည့်တော်သည် ထိုစစ်ပွဲကြီးကို အောင်မြင်၍ စစ်အောင်သူ ဖြစ်ပါ၏၊ ဌိစစ်နိုင်ရာ အောင်မြေမှ ပြန်လှည့်ကာ ဝေဇယန္တာမည်သော ပြာသာဒ်ကို ဖန်ဆင်းပါ၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ဝေဇယန္တာ ပြာသာဒ်မှာ ဘုံဆောင် တစ်ရာ့ တစ်ဆောင်ရှိ၍ ဘုံဆောင် တစ်ဆောင် တစ်ဆောင်၌ အထွဋ် ရှိသော အခန်း ခုနှစ်ရာစီ ရှိ၏၊ အထွဋ် ရှိသော အခန်း တစ်ခန်း တစ်ခန်း၌လည်း နတ်သမီး ခုနစ်ယောက်စီ ရှိ၏၊ နတ်သမီးတစ်ယောက် တစ်ယောက်၌လည်း အလုပ်အကျွေး ခုနစ်ယောက်စီ ရှိပါကုန်၏။ အသျှင် မောဂ္ဂလာန် အသျှင် (ဘုရား)သည် ဝေဇယန္တာ ပြာသာဒ်၏ မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိသည့် အဖြစ်ကို ရှုမြင်ရန် အလိုရှိပါ သလော ဟု လျှောက်ကြား၏။ အသျှင်မဟာ မောဂ္ဂလာန်သည် ဆိတ်ဆိတ် နေခြင်းဖြင့် သည်းခံ တော်မူ၏။

၃၉၃။ ထိုအခါ နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်းသည် လည်းကောင်း၊ ဝေဿဝဏ် နတ်မင်းကြီး သည် လည်းကောင်း အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ကို ရှေ့ဆောင် ပြု၍ ဝေဇယန္တာ ပြာသာဒ်ဆီသို့ ချဉ်းကပ် ကုန်၏။ နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်း၏ အလုပ် အကျွေးတို့သည် အဝေးမှ လာသော အသျှင် မဟာမောဂ္ဂလာန်ကို မြင်၍ ကြောက်ရွံ့ ရှက်နိုးကြကာ မိမိ အခန်းသို့ ဝင်ကုန်၏။ ချွေးမသည် ယောက္ခမ ကို မြင်၍ ကြောက်ရွံ့ ရှက်နိုး သကဲ့သို့ နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်း၏ အလုပ်အကျွေးတို့သည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ကို မြင်၍ ကြောက်ရွံ့ ရှက်နိုးကြကာ မိမိ အခန်းသို့ ဝင်ကုန်၏။

ထိုအခါ နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်းသည် လည်းကောင်း၊ ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးသည် လည်းကောင်း အသျှင်မောဂ္ဂလာန်ကို ဝေဇယန္တာ ပြာသာဒ်၌ စကြံ့ သွားတော် မူစေကုန်၏၊ လှည့်လည်

တော် မူစေကုန်၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ဝေဇယန္တာ ပြာသာဒ်၏ ဤမွေ့လျော်ဖွယ် အဖြစ်ကိုလည်း ရှုတော်မူပါ၊ အသျှင် မောဂ္ဂလာန် ဝေဇယန္တာ ပြာသာဒ်၏ ဤမွေ့လျော်ဖွယ် အဖြစ်ကိုလည်း ရှုတော်မူပါ ဟု (လျှောက်ကြား ကုန်၏)။ အသျှင် သိကြားမင်း၏ ဤဝေဇယန္တာ ပြာသာဒ်သည် တင့်တယ် လှပေ၏၊ ရှေးက ကောင်းမှု ပြုခဲ့သူ၏ ထုံးတမ်း စဉ်လာပင် ဖြစ်ပေ၏။ လူတို့သည်လည်း တစ်စုံတစ်ရာ မွေ့လျော်ဖွယ် အဖြစ်ကို တွေ့မြင် ကုန်သော် "အချင်းတို့ တာဝတိံသာ နတ်တို့၏ အဆောင်ကဲ့သို့ တင့်တယ်၏" ဟု ဆိုကုန်၏။ အသျှင် သိကြားမင်း၏ ထိုဝေဇယန္တာ ပြာသာဒ်သည် တင့်တယ်လှ ပေ၏၊ ရှေးက ကောင်းမှု ပြုခဲ့သူ၏ ထုံးတမ်း စဉ်လာပင် ဖြစ်ပေ၏ ဟု (ဆို၏)။

ထိုအခါ "ဤနတ်သည် အလွန် ပြင်းပြစွာ မေ့လျော့ နေ၏၊ ငါသည် ဤနတ်ကို ထိတ်လန့် စေရမူ ကောင်းပေမည်" ဟု အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာ မောဂ္ဂလာန်သည် ဝေဇယန္တာ ပြာသာဒ်ကို ခြေမဖြင့် တုန်လှုပ် ယိမ်းယိုင် စေနိုင်သော သဘောရှိသော တန်ခိုး ဖန်ဆင်းမှုကို ပြုတော် မူ၏။

ထိုအခါ နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်းသည် လည်းကောင်း ဝေဿဝဏ် နတ်မင်းကြီးသည် လည်းကောင်း၊ တာဝတိံသာ နတ်တို့သည် လည်းကောင်း "အချင်းတို့ ရဟန်း၏ တန်ခိုးကြီးသည့် အဖြစ်သည် အာနုဘော် ကြီးသည့် အဖြစ်သည် အံ့ဖွယ် ရှိပေစွ၊ မဖြစ်စဖူး ဖြစ်လေစွ၊ နတ် ဘုံ ဗိမာန်ကို ပင် သော်လည်း ခြေမဖြင့် တုန်လှုပ် ယိမ်းယိုင် စေနိုင်ဘိ၏" ဟု အံ့သြခြင်း မဖြစ်စဖူး ဖြစ်ခြင်း စိတ်ရှိကုန်၏။

ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်း၏ ထိတ်လန့်ခြင်း ကြက်သီး မွေးညင်း ထခြင်းဖြစ်သည်ကို သိ၍ "သိကြားမင်း အဘယ်သို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းအားဖြင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို အာရုံပြု၍ လွတ်မြောက်ခြင်းကို ဟောကြား တော်မူ သနည်း၊ တောင်းပန်ပါ၏၊ ငါတို့သည်လည်း ဤတရား စကားကို ကြားနာခြင်းငှါ အဖို့ ရှိသူတို့ ဖြစ်လို ကုန်၏" ဟု နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်းအား ပြောဆို၏။

၃၉၄။ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရိုသေစွာ ရှိခိုး၍ သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ရပ်တည်ကာ "အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှ လောက်သော အကျင့်ဖြင့် အကျဉ်းအားဖြင့် ရဟန်းသည် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်)ကို အာရုံ ပြု၍ လွတ်မြောက်သော စိတ်ရှိသူ၊ ဧကန် ပြီးဆုံးခြင်း ရှိသူ၊ ဧကန် ဘေးကင်းခြင်း ရှိသူ၊ ဧကန် မြတ်သော အကျင့် ရှိသူ၊ ဧကန် အဆုံးစခန်း ပန်းတိုင် ရှိသူ၊ နတ်လူတို့ထက် မြတ်သူ ဖြစ်ပါ သနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ဤသို့ လျှောက်သော် မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော်ကို "သိကြားမင်း ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တရား အားလုံးတို့ကို သက်ဝင် စွဲလမ်းခြင်းငှါ 'မသင့်' ဟု ကြားနာ ဖူး၏။ သိကြားမင်း ရဟန်းသည် 'တရား အားလုံးတို့ကို သက်ဝင် စွဲလမ်းခြင်းငှာ မသင့်' ဟု ဤသို့ ကြားနာ ဖူး၏။ ထိုရဟန်းသည် တရား အားလုံးကို အထူးသိ၏၊ တရား အားလုံးကို အထူး သိ၍ တရား အားလုံးကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ တရား အားလုံးကို ပိုင်းခြား သိ၍ ချမ်းသာသည်လည်း ဖြစ်သော ဆင်းရဲသည်လည်း ဖြစ်သော ဆင်းရဲ မဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်သည်လည်း ဖြစ်သော တစ်စုံ တစ်ရာသော ခံစားခြင်းကို ခံစား၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုခံစားခြင်းတို့၌ မမြဲသော အားဖြင့် ရှုမြင်လျက် နေ၏၊ တပ်စွန်း မှု ကင်းသော အားဖြင့် ရှုမြင်လျက် နေ၏၊ ချုပ်သော အားဖြင့် ရှုမြင်လျက် နေ၏၊ စွန့်လွှတ် ပြေးဝင် သော အားဖြင့် ရှုမြင်လျက် နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုခံစားခြင်းတို့၌ မမြဲသော အားဖြင့် ရှုမြင်လျက် နေသော် တပ်စွန်းမှု ကင်းသော အားဖြင့် ရှုမြင်လျက် နေသော် ချုပ်သောအားဖြင့် ရှုမြင်လျက် နေသော် စွန့်လွှတ် ပြေးဝင်သော အားဖြင့် ရှုမြင်လျက် နေသော် လောက၌ တစ်စုံ တစ်ရာကိုမျှ မစွဲယူ၊ မစွဲယူ သော် ထက်ဝန်းကျင် မတပ်မက်၊ ထက်ဝန်းကျင် မတပ်မက်သော် အလိုလို သာလျှင် ထက်ဝန်းကျင် ငြိမ်း၏၊ (ပဋိသန္ဓေ) နေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး ပြီးပြီ၊ (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်) ကိစ္စ အလို့ငှာ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ ဟု သိ၏။ သိကြားမင်း ဤမျှလောက်သော အကျင့်ဖြင့်

အကျဉ်းအားဖြင့် ရဟန်းသည် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို အာရုံ ပြု၍ လွတ်မြောက်သော စိတ်ရှိသူ၊ ဧကန် ပြီးဆုံးခြင်း ရှိသူ၊ ဧကန် ဘေးကင်းခြင်း ရှိသူ၊ ဧကန် မြတ်သော အကျင့်ရှိသူ၊ ဧကန် အဆုံးစခန်း ပန်းတိုင် ရှိသူ၊ နတ် လူတို့ထက် မြတ်သူ ဖြစ်၏" ဟု ဤစကားကို မိန့်ကြား တော်မူပါ၏။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ဤသို့လျှင် တပည့်တော်အား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းအားဖြင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို အာရုံ ပြု၍ လွတ်မြောက်ခြင်းကို ဟောကြားတော် မူပါ၏ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်း၏ စကားကို အလွန် နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်သည် ဖြစ်၍ အားရှိသော ယောကျ်ားသည် ကွေးထားသော လက်မောင်းကို ဆန့်ရာ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဆန့်ထားသော လက်မောင်းကို ကွေးရာသကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူ ပင်လျှင် တာဝတိံ သာနတ်တို့၌ ကွယ်ကာ ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း မိဂါရသူဌေး၏ အမိသဖွယ် ဖြစ်သော ဝိသာခါ ၏ ပြာသာဒ်၌ ထင်ရှား ဖြစ်၏။

ထိုအခါ နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်း၏ အလုပ် အကျွေးတို့သည် အသျှင်မဟာ မောဂ္ဂလာန် ဖဲခွါသွား၍ မကြာမီ နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်းကို "အချင်း သင်၏ ဆရာ ထိုမြတ်စွာဘုရား ဟူသည် ဤရဟန်း ပင်လော" ဟု မေးကုန်၏။

အသျှင်မတို့ ထိုရဟန်းသည် ငါ၏ ဆရာ မြတ်စွာဘုရား မဟုတ်၊ ဤရဟန်းသည် ငါ၏ သီတင်း သုံးဖော် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်တည်း ဟု (ပြန်ပြော၏)။

အသျှင် သိကြားမင်း သင်သည် အရတော်လေစွ၊ သင်သည် အလွန် အရတော်လေစွ၊ သင်၏ သီတင်း သုံးဖော်ပင် ဤမျှလောက် တန်ခိုးကြီး၏၊ ဤမျှလောက် အာနုဘော် ကြီး၏၊ သင်၏ ဆရာ မြတ်စွာဘုရားကား အံ့ဩဖွယ် တန်ခိုးကြီးပေမည် တကား ဟု (ဆိုကုန်၏)။

၃၉၅။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရား ကို ရှိသေစွာ ရှိခိုး၍ သင့်လျော်သော နေရာ၌ ထိုင်ကာ "အသျှင်ဘုရား ထင်ရှား ကျော်စော သူတို့တွင် တစ်ဦး ဖြစ်သော တန်ခိုးကြီးသည့် နတ်အား အကျဉ်းအားဖြင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို အာရုံ ပြု၍ လွတ်မြောက်ခြင်းကို ဟောကြားခဲ့သည်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် အမှတ်ရတော် မူပါ၏လော" ဟု လျှောက်၏။

မောဂ္ဂလာန် ငါ အမှတ်ရ မိ၏၊ နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်းသည် ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ငါ့ကို ရှိသေစွာ ရှိခိုး၍ သင့်လျော်သော နေရာ၌ ရပ်တည်ကာ "အသျှင်ဘုရား အဘယ် မျှလောက်သော အကျင့်ဖြင့် ရဟန်းသည် အကျဉ်းအားဖြင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ'ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို အာရုံ ပြု၍ လွတ်မြောက်သော စိတ်ရှိသူ၊ ဧကန် ပြီးဆုံးခြင်း ရှိသူ၊ ဧကန် ဘေးကင်းခြင်း ရှိသူ၊ ဧကန် မြတ်သော အကျင့် ရှိသူ၊ ဧကန် အဆုံးစခန်း ပန်းတိုင် ရှိသူ၊ နတ် လူတို့ထက် မြတ်သူ ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏။

မောဂ္ဂလာန် ဤသို့ လျှောက်သော် ငါသည် နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်းကို "သိကြားမင်း ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် 'တရား အားလုံးတို့ကို သက်ဝင် စွဲလမ်းခြင်းငှာ မသင့်' ဟု ကြားနာ ဖူး၏။ သိကြားမင်း 'တရား အားလုံးတို့ကို သက်ဝင် စွဲလမ်းခြင်းငှာ မသင့်' ဟု ဤသို့ ကြားနာဖူးသော ထိုရဟန်းသည် တရား အားလုံးကို အထူးသိ၏၊ တရား အားလုံးကို အထူးသိပြီး၍ တရား အားလုံးကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏၊ တရား အားလုံးကို ပိုင်းခြား သိပြီး၍ ချမ်းသာသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဆင်းရဲသည် လည်း ဖြစ်သော၊ ဆင်းရဲ မဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်သည်လည်း ဖြစ်သော အမှတ် မရှိသော ဝေဒနာကို ခံစား၏။ ထိုရဟန်း သည် ထိုခံစားခြင်း ဝေဒနာတို့၌ မမြဲသော အားဖြင့် ရှုမြင်လျက် နေ၏၊ တပ်စွန်းမှု ကင်းသော အားဖြင့် ရှုမြင်လျက် နေ၏၊ ချုပ်သောအားဖြင့် ရှုမြင်လျက် နေ၏၊ စွန့်လွှတ် ပြေးဝင်သော အားဖြင့် ရှုမြင်လျက် နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ'တို့၌ မမြဲသော အားဖြင့် ရှုမြင်လျက် နေသော် တပ်စွန်းမှု ကင်းသော အားဖြင့် ရှုမြင်လျက် နေသော် ချုပ်သော အားဖြင့် ရှုမြင်လျက် နေသော်

စွန့်လွှတ် ပြေးဝင်သော အားဖြင့် ရှုမြင်လျက် နေသော် လောကဥ္စ (သင်္ခါရ) တစ်စုံ တစ်ရာကိုမျှ မစွဲယူပေ၊ မစွဲယူသော် ထက်ဝန်းကျင် မတပ်မက်တော့ပေ၊ ထက်ဝန်းကျင် မတပ်မက်သော် အလိုလို သာလျှင် ငြိမ်းအေး၏၊ 'ပဋိသန္ဓေ နေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး ပြီးပြီ၊ (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်)ကိစ္စ အလို့ငှာ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ' ဟု ခွဲခြား၍ သိ၏။ သိကြားမင်း ဤမျှလောက်သော အကျင့်ဖြင့် ရဟန်းသည် အကျဉ်းအားဖြင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို အာရုံ ပြု၍ လွတ်မြောက်သော စိတ်ရှိသူ၊ ဧကန် ပြီးဆုံးခြင်း ရှိသူ၊ ဧကန် ဘေးကင်းခြင်း ရှိသူ၊ ဧကန် မြတ်သော အကျင့် ရှိသူ၊ ဧကန် အဆုံးစခန်း ပန်းတိုင် ရှိသူ၊ နတ် လူတို့ထက် မြတ်သူ ဖြစ်၏" ဟု မိန့်တော် မူ၏။ မောဂ္ဂလာန် ဤသို့လျှင် ငါသည် "နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်းအား အကျဉ်း အားဖြင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို အာရုံ ပြု၍ လွတ်မြောက်ခြင်းကို ဟောကြား ခဲ့သည်ကို အမှတ်ရ၏" ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်ကြားတော် မူ၏။

မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူလေ သတည်း။

ခုနစ်ခုမြောက် စူဠတဏှာသင်္ခယသုတ်ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၄ - မဟာယမကဝဂ် ===

၈ - မဟာတဏှာသင်္ခယသုတ်

၃၉၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ တံငါသည်သား သာတိမည်သော ရဟန်းအား "ထိုဝိညာဏ်သည် သာလျှင် (တစ်ဘဝမှ တစ်ဘဝသို့) ပြောင်းသွား၏၊ ကျင်လည်၏၊ (ဝိညာဏ်မှ) တစ်ပါး အခြားသော အရာမရှိ ဟူသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားကို ငါသိ၏" ဟု ဤသို့ သဘောရှိသော ယုတ်ညံ့သော အယူသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

များစွာ ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် တံငါသည်၏သား သာတိမည်သော ရဟန်းအား "ထိုဝိညာဏ်သည် သာလျှင် (တစ်ဘဝမှ တစ်ဘဝသို့) ပြောင်းသွား၏၊ ကျင်လည်၏၊ (ဝိညာဏ်မှ) တစ်ပါး အခြားသော အရာ မရှိ ဟူသော အခြင်း အရာအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားကို ငါသိ၏" ဟု ဤသို့ သဘောရှိသော ယုတ်ညံ့သော အယူ ဖြစ်ပေါ်လာ သတတ် ဟု ကြားကုန်၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် တံငါသည်သား သာတိရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ် ကုန်၏၊ "ငါ့သျှင် သာတိ 'ထိုဝိညာဏ်သည် သာလျှင် (တစ်ဘဝမှ တစ်ဘဝသို့) ပြောင်းသွား၏၊ ကျင်လည်၏၊ (ဝိညာဏ်မှ) တစ်ပါး အခြားသော အရာ မရှိ ဟူသော အခြင်း အရာအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားကို ငါသိ၏' ဟု သင့်အား ဤသို့ သဘောရှိသော ယုတ်ညံ့သော အယူ ဖြစ်ပေါ်လာသည်ကား မှန်သလော" ဟု တံငါသည်သား သာတိရဟန်းကို မေးကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ထိုဝိညာဏ်သည် သာလျှင် (တစ်ဘဝမှ တစ်ဘဝသို့) ပြောင်းသွား၏၊ ကျင်လည်၏၊ (ဝိညာဏ်မှ) တစ်ပါး အခြားသော အရာမရှိ၊ ဤကဲ့သို့ပင် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားကို ငါသိ၏" ဟု ဖြေဆို၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် တံငါသည်သား သာတိရဟန်းကို ဤယုတ်ညံ့သော အယူမှ ကင်းကွာစေလိုကုန်၍ "ငါ့သျှင် သာတိ ဤသို့ မပြောဆိုလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားအား မစွပ်စွဲလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားအား စွပ်စွဲခြင်းသည် မကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မဟောကြားရာ၊ ငါ့သျှင် သာတိ ဝိညာဏ်သည် အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်၏၊ အကြောင်းကို ကြဉ်၍ ဝိညာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည် မရှိ" ဟု များစွာသော အကြောင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော် မူသည် ဟု အယူကို မေးစိစစ်ကြ ကုန်၏၊ အယူကို ဝန်ခံစေ ကုန်၏၊ အကြောင်းကို မေးမြန်းကြ ကုန်၏။ တံငါသည်သား သာတိရဟန်းသည် ဤသို့ ထိုရဟန်းတို့က အယူကို မေးစိစစ်ကြသော်လည်း အယူကို ဝန်ခံ စေကြသော်လည်း အကြောင်းကို မေးမြန်းကြ သော်လည်း ထိုယုတ်ညံ့သော အယူကို ပင်လျှင် အခိုင်အမာ အမှား သုံးသပ်လျက် သက်ဝင်စွဲလမ်း၍ "ငါ့သျှင်တို့ ထိုဝိညာဏ်သည် သာလျှင် (တစ်ဘဝမှ တစ်ဘဝသို့) ပြောင်းသွား၏၊ ကျင်လည်၏၊ (ဝိညာဏ်မှ) တစ်ပါး အခြားသော အရာမရှိ၊ ဤကဲ့သို့ပင် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားကို ငါသိ၏" ဟု ပြောဆို၏။

၃၉၇။ ထိုရဟန်းတို့သည် တံငါသည်သား သာတိရဟန်းကို ယုတ်ညံ့သော အယူမှ ကင်းကွာ စေရန် မတတ်နိုင်ကြသော အခါ၌ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြ၍ ရှိသေစွာ ရှိခိုးကြပြီးလျှင် သင့်လျော်သော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့ လျှောက်ထားကုန်၏ - အသျှင်ဘုရား "ထိုဝိညာဏ်သည် သာလျှင် (တစ်ဘဝမှ တစ်ဘဝသို့) ပြောင်းသွား၏၊ ကျင်လည်၏၊ (ဝိညာဏ်မှ) တစ်ပါး အခြားသော အရာ မရှိ ဟူသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား

ဟောထားသော တရားကို ငါသိ၏" ဟု တံငါသည်သား သာတိမည်သော ရဟန်းအား ဤသို့ သဘော ရှိသော ယုတ်ညံ့သော အယူသည် ဖြစ်ပေါ်နေပါ၏။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့သည် "ထိုဝိညာဏ် သည် သာလျှင် (တစ်ဘဝမှ တစ်ဘဝသို့) ပြောင်းသွား၏၊ ကျင်လည်၏၊ (ဝိညာဏ်မှ) တစ်ပါး အခြားသော အရာ မရှိ ဟူသော အခြင်း အရာအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားကို ငါသိ၏"ဟု တံငါသည်သား သာတိမည်သော ရဟန်းအား ဤသို့ သဘော ရှိသော ယုတ်ညံ့သော အယူသည် ဖြစ်ပေါ်လာ သတတ်ဟု ကြားပါ ကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ တပည့်တော်တို့သည် တံငါသည်သား သာတိရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ "ငါ့သျှင် သာတိ 'ထိုဝိညာဏ်သည် သာလျှင် (တစ်ဘဝမှ တစ်ဘဝသို့) ပြောင်းသွား ကျင်လည်၏၊ (ဝိညာဏ်မှ) တစ်ပါး အခြားသော အရာ မရှိ' ဟူသော အခြင်း အရာအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားဟော ထားသော တရားကို ငါသိ၏ ဟု သင့်အား ဤသို့ သဘောရှိသော ယုတ်ညံ့သော အယူ ဖြစ်ပေါ်နေ၏ ဟူသည် မှန်သလော" ဟု တံငါသည် သားသာတိ မည်သော ရဟန်းအား မေးပါ ကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့မေးသော် တံငါသည် သားသာတိရဟန်းက "ငါ့သျှင်တို့ ထိုဝိညာဏ်သည် သာလျှင် (တစ်ဘဝမှ တစ်ဘဝသို့) ပြောင်းသွား၏၊ ကျင်လည်၏၊ (ဝိညာဏ်မှ) တစ်ပါး အခြားသော အရာမရှိ၊ ဤကဲ့သို့ပင် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားကို ငါသိ၏" ဟု တပည့်တော် တို့အား ဖြေဆိုပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ တပည့်တော်တို့သည် တံငါသည်သား သာတိရဟန်းကို ဤယုတ်ညံ့သော အယူမှ ကင်းကွာစေလို ကုန်၍ "ငါ့သျှင် သာတိ ဤသို့ မပြောဆိုလင့်၊ မြတ်စွာဘုရား ကို မစွပ်စွဲလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားကို စွပ်စွဲခြင်းသည် မကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မဟောကြားရာ၊ ငါ့သျှင် သာတိ 'ဝိညာဏ်သည် အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်၏၊ အကြောင်းကို ကြဉ်၍ ဝိညာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည် မရှိ" ဟု များစွာသော အကြောင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော် မူ၏" ဟု အယူကို မေးစိစစ်ပါ ကုန်၏။ အယူကို ဝန်ခံ စေပါကုန်၏၊ အကြောင်းကို မေးမြန်းကြ ကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား တံငါသည်သား သာတိရဟန်းသည် တပည့်တော်တို့က ဤသို့ပင် အယူကို မေးစိစစ်ကြပါ သော်လည်း အယူကို ဝန်ခံ စေကြပါသော်လည်း အကြောင်းကို မေးမြန်းကြပါ သော်လည်း ထိုယုတ်မာသော အယူကို ပင်လျှင် အခိုင်အမာ အမှား သုံးသပ်လျက် သက်ဝင် စွဲလမ်း၍ "ငါ့သျှင်တို့ ထိုဝိညာဏ်သည် သာလျှင် (တစ်ဘဝမှ တစ်ဘဝသို့) ပြောင်းသွား၏၊ ကျင်လည်၏၊ (ဝိညာဏ်မှ) တစ်ပါး အခြားသော အရာ မရှိ၊ ဤကဲ့သို့ပင် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားကို ငါသိ၏" ဟု ပြောဆိုပါ၏။ အသျှင်ဘုရား တပည့် တော်တို့သည် တံငါသည် သားသာတိရဟန်းကို ဤယုတ်ညံ့သော အယူမှ ကင်းကွာစေရန် မတတ်နိုင်ကြ သောအခါ၌ တပည့်တော်တို့သည် ဤအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ကြား ပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

၃၉၈။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် "ရဟန်း သင်သည် လာလော့၊ ငါ့စကားဖြင့် 'ငါ့သျှင် သာတိ မြတ်စွာဘုရား သင့်ကို ခေါ်တော်မူ၏' ဟု တံငါသည်သား သာတိရဟန်းအား သိစေလော့" ဟု တစ်ပါး သော ရဟန်းအား မိန့်တော် မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံ၍ တံငါသည်သား သာတိရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် တံငါသည်သား သာတိရဟန်းကို "ငါ့သျှင် သာတိ မြတ်စွာဘုရားသည် သင့်ကို ခေါ်တော်မူ၏" ဟု တံငါသည်သား သာတိရဟန်းကို ပြောကြား၏။ "ငါ့သျှင် ကောင်းပြီ" ဟု တံငါသည်သား သာတိရဟန်းသည် ထိုရဟန်းအား ပြန်ကြား၍ မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရှိသေစွာ ရှိခိုးလျက် သင့်လျော်သော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ သင့်လျော်သော နေရာ၌ ထိုင်နေသော တံငါသည်သား သာတိအား မြတ်စွာဘုရားသည်-

"သာတိ 'ထိုဝိညာဏ်သည် သာလျှင် (တစ်ဘဝမှ တစ်ဘဝသို့) ပြောင်းသွား၏၊ ကျင်လည်၏၊ (ဝိညာဏ်မှ) တစ်ပါး အခြားသော အရာ မရှိ ဟူသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောထား သော တရားကို ငါသိ၏' ဟု သင့်အား ဤသို့ သဘောရှိသော ယုတ်ညံ့သော အယူ ဖြစ်ပေါ်နေသည် ဟူသည် မှန်သလော" ဟု မေးတော် မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ထိုဝိညာဏ်သည် သာလျှင် (တစ်ဘဝမှ တစ်ဘဝသို့) ပြောင်းသွား၏၊ ကျင်လည်၏၊ (ဝိညာဏ်မှ) တစ်ပါး အခြားသော အရာ မရှိပါ၊ ဤကဲ့သို့ပင် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားကို တပည့်တော် သိပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

သာတိ သင်ပြောသော ဝိညာဏ်သည် အဘယ်နည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ပြောဆို တတ်သော သဘော၊ ခံစားတတ်သော သဘော၊ ထိုထို ဘဝတို့၌ ကုသိုလ်ကံ, အကုသိုလ်ကံတို့၏ အကျိုးကို ခံစားတတ်သော သဘော ဖြစ်ပါသည် ဟု (လျှောက်၏)။

(မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား အဘယ်မည်သော သူအား ငါ ဤသို့ တရား ဟောအပ်သည်ကို သင် သိသနည်း၊ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား ငါသည် ဝိညာဏ်သည် အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်၏၊ "အကြောင်းကို ကြဉ်၍ ဝိညာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည် မရှိ" ဟု များစွာသော အကြောင်းဖြင့် ဟောကြားသည် မဟုတ်လော။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောက်ျား ထိုသို့ ဟောထားပါလျက် သင်သည် မိမိ လွဲမှားစွာ ယူအပ်သော အယူဖြင့် ငါတို့ကိုလည်း စွပ်စွဲ၏၊ မိမိ ကိုယ်ကိုလည်း ဖြိုဖျက်၏၊ များစွာသော မကောင်းမှုကိုလည်း ဖြစ်ပွား စေ၏။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သော ယောက်ျား ထိုမှားသော အယူသည် သင့်အား ရှည်ကြာစွာသော ကာလ ပတ်လုံး အစီးအပွား မဲ့ခြင်း ဆင်းရဲခြင်းငှာ ဖြစ်လတ္တံ့ ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

၃၉၉။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ဤတံငါသည်သား သာတိရဟန်းသည် ဤသာသနာတော်၌ ဉာဏ် အငွေ့အသက်မျှ ရှိသေးသလော" ဟု ရဟန်းတို့ကို မေးတော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား အဘယ်မှာ ရှိနိုင်ပါအံ့နည်း၊ မရှိနိုင်ပါ" ဟု လျှောက်ကြ ကုန်၏။ ဤသို့ ပြန်လျှောက်သော် တံငါသည်သား သာတိရဟန်းသည် နှုတ်ဆိတ်၍ မျက်နှာ မသာပဲ လည်ပင်း ငိုက်ဆိုက်ဖြစ်ကာ မျက်နှာ အောက်ချပြီး မှိုင်တွေလျက် ကြံရာ မရပဲ ထိုင်နေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နှုတ်ဆိတ်၍ မျက်နှာ မသာပဲ လည်ပင်း ငိုက်ဆိုက် ဖြစ်ခါ မျက်နှာ အောက်ချပြီး မှိုင်တွေလျက် ကြံရာ မရ ဖြစ်နေသော သာတိရဟန်းကို သိတော်မူ၍ တံငါသည်သား သာတိရဟန်းကို "(မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သော ယောက်ျား သင်သည် မိမိ၏ ယုတ်ညံ့ လှသော ဤအယူဖြင့် ထင်ရှား လတ္တံ့၊ ငါသည် ရဟန်းတို့ကို တစ်ဖန် မေးဦးအံ့" ဟု တံငါသည်သား သာတိရဟန်းအား မိန့်ဆိုတော် မူ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် "ရဟန်းတို့ တံငါသည်သား သာတိရဟန်းသည် မိမိ လွဲမှားစွာ ယူအပ်သော အယူဖြင့် ငါတို့ကိုလည်း စွပ်စွဲလျက် မိမိ ကိုယ်ကိုလည်း ဖြိုဖျက်ကာ များစွာသော မကောင်းမှု ကိုလည်း ဖြစ်ပွားစေ သကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် သင်တို့သည်လည်း ငါ တရား ဟောထားဖူးသည်ကို သိကြကုန် သလော" ဟု ရဟန်းတို့ကို မေးတော် မူ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ဟောထား ဖူးသည်ကို မသိပါ။ မှန်ပါသည်၊ ဝိညာဏ်သည် အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်၏၊ အကြောင်းကို ကြဉ်၍ ဝိညာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည် မရှိ" ဟု များစွာသော အကြောင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော်တို့အား ဟောကြားတော် မူခဲ့ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်တို့ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ သင်တို့သည် ငါ ဤကဲ့သို့ ဟောကြား ထားသော တရားကို ကောင်းစွာ သာလျှင် သိကြ ကုန်၏။ မှန်၏၊ ဝိညာဏ်သည် အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်၏၊ "အကြောင်းကို ကြဉ်၍ ဝိညာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည် မရှိ" ဟု များစွာသော အကြောင်းဖြင့် သင်တို့အား ငါ ဟောကြားထားခဲ့ပြီ။ ထိုသို့ ဟောကြား ထားပါလျက်လည်း ဤတံငါသည်သား သာတိရဟန်းသည် မိမိ လွဲမှားစွာ ယူအပ်သော အယူဖြင့် ငါတို့ကိုလည်း စွပ်စွဲ၏၊ မိမိ ကိုယ်ကိုလည်း ဖြိုဖျက်၏၊ များစွာသော မကောင်းမှုကိုလည်း ဖြစ်ပွားစေ၏။ ထိုမှားသော အယူသည် (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သော ထိုယောက်ျားအား ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွား မဲ့ခြင်း ဆင်းရဲခြင်းငှာ ဖြစ်လတ္တံ့ ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

၄၀၀။ ရဟန်းတို့ အကြင် အကြင် အကြောင်းကို သာလျှင် စွဲ၍ သိမှု ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုထိုအကြောင်းဖြင့် သာလျှင် ဝိညာဏ်ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ မျက်စိနှင့် အဆင်းတို့ကို စွဲ၍ သိမှု ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ 'မျက်စိသိ' ဟူ၍ သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ နားနှင့် အသံတို့ကို စွဲ၍ သိမှု ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ 'နားသိ' ဟူ၍ သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ နှာခေါင်းနှင့် အနံ့တို့ကို စွဲ၍ သိမှု ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ 'နှာခေါင်းသိ' ဟူ၍ သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ လျှာနှင့် အရသာတို့ကို စွဲ၍ သိမှု ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ 'လျှာသိ' ဟူ၍ သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ကိုယ်နှင့် အတွေ့ အထိတို့ကို စွဲ၍ သိမှု ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ 'ကိုယ်သိ' ဟူ၍ သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ (အာဝဇ္ဇန်းနှင့် တကွဘဝင်) စိတ်နှင့် သဘာဝ ဓမ္မများကို စွဲ၍ သိမှု ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ 'စိတ်သိ' ဟူ၍ သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အကြင် အကြင် အကြောင်းကို သာလျှင် စွဲ၍ မီးသည် တောက်လောင်၏၊ ထိုထိုအကြောင်းအားဖြင့် သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ သစ်သား ထင်းကို စွဲ၍ မီးသည် တောက်လောင်၏၊ 'သစ်သား ထင်းမီး' ဟူ၍ သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ဝါးခြမ်းကို စွဲ၍ မီးသည် တောက်လောင်၏၊ 'ဝါးခြမ်းမီး' ဟူ၍ သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ မြက်ကို စွဲ၍ မီးသည် တောက်လောင်၏၊ 'မြက်မီး' ဟူ၍ သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ နွားချေးကို စွဲ၍ မီးသည် တောက်လောင်၏၊ 'နွားချေးမီး' ဟူ၍ သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ဖွဲကို စွဲ၍ မီးသည် တောက်လောင်၏၊ 'ဖွဲမီး' ဟူ၍ သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ အမှိုက်ကို စွဲ၍ မီးသည် တောက်လောင်၏၊ 'အမှိုက်မီး' ဟူ၍ သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ ပင်လျှင် အကြင် အကြင် အကြောင်းကို သာလျှင် စွဲ၍ သိမှု ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုထို အကြောင်းဖြင့် သာလျှင် ဝိညာဏ်ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ မျက်စိနှင့် အဆင်းတို့ကို စွဲ၍ သိမှု ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ 'မျက်စိသိ' ဟူ၍ သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ နားနှင့် အသံတို့ကို စွဲ၍ သိမှု ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ 'နားသိ' ဟူ၍ သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ နှာခေါင်းနှင့် အနံ့တို့ကို စွဲ၍ သိမှု ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ် လာ၏၊ 'နှာခေါင်းသိ' ဟူ၍ သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ လျှာနှင့် အရသာတို့ကို စွဲ၍ သိမှု ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ 'လျှာသိ' ဟူ၍ သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ကိုယ်နှင့် အတွေ့အထိတို့ကို စွဲ၍ သိမှု ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ် လာ၏၊ 'ကိုယ်သိ' ဟူ၍ သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ စိတ်နှင့် သဘာဝ ဓမ္မများကို စွဲ၍ သိမှု ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ 'စိတ်သိ' ဟူ၍ သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

၄၀၁။ ရဟန်းတို့ 'ဤခန္ဓာသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏'ဟု ရှုမြင်ကြ ကုန်၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ရှုမြင်ကြပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ 'ထိုခန္ဓာသည် အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာ၏' ဟု ရှုမြင်ကြ ကုန်၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ရှုမြင်ကြပါ ကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအကြောင်း၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် 'ဖြစ်ပေါ်လာသော ခန္ဓာသည် ချုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏' ဟု ရှုမြင်ကြ ကုန်၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ရှုမြင်ကြပါ ကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ 'ဤခန္ဓာသည် ဖြစ်ပေါ်လာ သလော၊ မဖြစ်ပေါ် လာသလော' ဟု ယုံမှားသော သူအား မဆုံးဖြတ် နိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ဖြစ်သလော ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ 'ထိုခန္ဓာသည် အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာ သလော၊ မဖြစ်ပေါ်လာ သလော' ဟု ယုံမှားသော သူအား မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ဖြစ်သလော ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအကြောင်း၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် 'ဖြစ်ပေါ်လာသော ခန္ဓာသည် ချုပ်ခြင်း သဘောရှိ သလော ချုပ်ခြင်း သဘောမရှိသလော' ဟု ယုံမှားသော သူအား မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ဖြစ်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ 'ဤခန္ဓာသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏' ဟု အမှန်အတိုင်း ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ရှုမြင်သူအား မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ကင်းပျောက် သလော ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ကင်းပျောက်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ 'ထိုခန္ဓာသည် အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာ၏' ဟု အမှန်အတိုင်း ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ရှုမြင် သူအား မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ကင်းပျောက်လေ သလော ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ကင်းပျောက်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအကြောင်း၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် 'ဖြစ်ပေါ်လာသော ခန္ဓာသည် ချုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏' ဟု အမှန်အတိုင်း ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ရှုမြင် သူအား မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ကင်းပျောက်လေ သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ကင်းပျောက်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ 'ဤခန္ဓာသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏' ဟု ဤသို့လည်း သင်တို့အား ဤခန္ဓာ၌ မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ကင်းပျောက်ကုန် သလော ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ကင်းပျောက် ပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ 'ထိုခန္ဓာသည် အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာ၏' ဟု ဤသို့လည်း သင်တို့အား ဤခန္ဓာ၌ မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ကင်းပျောက်ကုန် သလော ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ကင်းပျောက်ပါ ကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအကြောင်း၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် 'ဖြစ်ပေါ်လာသော ခန္ဓာသည် ချုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏' ဟု ဤသို့လည်း သင်တို့အား ဤခန္ဓာ၌ မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ကင်းပျောက်ကုန် သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ကင်းပျောက် ပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ 'ဤခန္ဓာသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏' ဟု အမှန်အတိုင်း ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ရှုမြင် သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ကောင်းစွာ ရှုမြင်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ 'ထိုခန္ဓာသည် အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာ၏' ဟု အမှန်အတိုင်း ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ရှုမြင် သလော ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ကောင်းစွာ ရှုမြင်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအကြောင်း၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် 'ဖြစ်ပေါ်လာသော ခန္ဓာသည် ချုပ်ခြင်း သဘော ရှိ၏' ဟု အမှန်အတိုင်း ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ရှုမြင်သလော ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ကောင်းစွာ ရှုမြင်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ အကယ်၍ သင်တို့သည် ဤသို့ စင်ကြယ် ဖြူဖွေးသော ဤအယူကို (တဏှာဒိဋ္ဌိ တို့ဖြင့်) ကပ်ငြိကုန် ငြားအံ့၊ တွယ်တာကုန် ငြားအံ့၊ ဥစ္စာကဲ့သို့ လိုလား မက်မောကုန် ငြားအံ့၊ ငါ့ဥစ္စာဟု မြတ်နိုးကုန် ငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့ စင်စစ် သင်တို့သည် သိမ်းပိုက် ထားရန် မဟုတ်ဘဲ ကူးမြောက်ဖို့ရန် အကျိုးငှာ ငါ ဟောထားသော ဖောင် ဥပမာရှိသော တရားကို သိကုန်သည် မည်သလော ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား သိကုန်သည် မမည်ပါ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ အကယ်၍ သင်တို့သည် ဤသို့ စင်ကြယ် ဖြူဖွေးသော ဤအယူကို (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မကပ်ငြိကုန် ငြားအံ့၊ မတွယ်တာကုန် ငြားအံ့၊ ဥစ္စာ ကဲ့သို့ မလိုလား မမက်မောကုန် ငြားအံ့၊ ငါ့ ဥစ္စာဟု မမြတ်နိုးကုန် ငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့ စင်စစ် သင်တို့သည် သိမ်းပိုက်ထားရန် မဟုတ်ဘဲ ကူးမြောက်ဖို့ရန် အကျိုးငှာ ငါ ဟောထားသော ဖောင်ဥပမာ ရှိသော တရားကို သိကုန်သည် မည်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား သိကုန်သည် မည်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

၄၀၂။ ရဟန်းတို့ ဖြစ်ပြီးသော သတ္တဝါတို့၏ တည်တံ့ခြင်းငှာ လည်းကောင်း၊ ဖြစ်ဆဲ သတ္တဝါတို့ကို ထောက်ပံ့ခြင်းငှာ လည်းကောင်း အာဟာရတို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း။ အဘယ် လေးပါးတို့နည်းဟူမူ- ကြမ်းတမ်းသည်လည်း ဖြစ်သော နူးညံ့သည်လည်း ဖြစ်သော အလုပ်အကျွေး ပြုအပ်သည့် အစာ အာဟာရ ဟူသော 'ကဗဠီကာရာဟာရ'၊ နှစ်ခုမြောက် အတွေ့အထိ ဟူသော 'ဖဿာဟာရ'၊ သုံးခု မြောက် စိတ်၏ စေ့ဆော်မှု ဟူသော 'မနောသဉ္စေတနာဟာရ'၊ လေးခုမြောက် သိမှု ဟူသော 'ဝိညာဏာဟာရ' တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအာဟာရလေးပါးတို့သည် အဘယ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန် သနည်း၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန် သနည်း၊ အဘယ်လျှင် ဇာစ်မြစ် ရှိကုန် သနည်း၊ အဘယ်လျှင် အမွန်အစ ရှိကုန် သနည်း။ ဤအာဟာရ လေးပါးတို့သည် တဏှာလျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်၏၊ တဏှာ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏၊ တဏှာလျှင် ဇာစ်မြစ် ရှိကုန်၏၊ တဏှာလျှင် အမွန်အစ ရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတဏှာသည်လည်း အဘယ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်လျှင် ဇာစ်မြစ် ရှိသနည်း၊ အဘယ်လျှင် အမွန်အစ ရှိသနည်း။ တဏှာသည် ဝေဒနာလျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိ၏၊ ဝေဒနာ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏၊ ဝေဒနာလျှင် ဇာစ်မြစ် ရှိ၏၊ ဝေဒနာလျှင် အမွန်အစ ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤဝေဒနာသည်လည်း အဘယ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်လျှင် ဇာစ်မြစ် ရှိသနည်း၊ အဘယ်လျှင် အမွန်အစ ရှိသနည်း။ ဝေဒနာသည် တွေ့ထိမှု ဖဿလျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိ၏၊ ဖဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏၊ ဖဿလျှင် ဇာစ်မြစ် ရှိ၏၊ ဖဿလျှင် အမွန်အစ ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤဖဿသည်လည်း အဘယ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်လျှင် ဇာစ်မြစ် ရှိသနည်း၊ အဘယ်လျှင် အမွန်အစရှိ သနည်း။ ဖဿသည် သဠာယတနလျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိ၏၊ သဠာယတန ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏၊ သဠာယတနလျှင် ဇာစ်မြစ် ရှိ၏၊ သဠာယတနလျှင် အမွန်အစ ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသဠာယတနသည်လည်း အဘယ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်လျှင် ဇာစ်မြစ် ရှိသနည်း၊ အဘယ်လျှင် အမွန်အစ ရှိသနည်း။ သဠာယတနသည် နာမ်ရုပ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိ၏၊ နာမ်ရုပ် ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ နာမ်ရုပ်လျှင် ဇာစ်မြစ် ရှိ၏၊ နာမ်ရုပ်လျှင် အမွန်အစ ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤနာမ် ရုပ်သည်လည်း အဘယ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်လျှင် ဇာစ်မြစ် ရှိသနည်း၊ အဘယ်လျှင် အမွန်အစ ရှိသနည်း။ နာမ်ရုပ်သည် ဝိညာဏ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိ၏၊ ဝိညာဏ် ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏၊ ဝိညာဏ်လျှင် ဇာစ်မြစ် ရှိ၏၊ ဝိညာဏ်လျှင် အမွန်အစ ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤဝိညာဏ်သည်လည်း အဘယ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်လျှင် ဇာစ်မြစ် ရှိသနည်း၊ အဘယ်လျှင် အမွန်အစ ရှိသနည်း။ ဝိညာဏ်သည် ပြုစီရင်မှု သင်္ခါရလျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိ၏၊ ပြုစီရင်မှု သင်္ခါရ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏၊ ပြုစီရင်မှု သင်္ခါရလျှင် ဇာစ်မြစ် ရှိ၏၊ ပြုစီရင်မှု သင်္ခါရလျှင် အမွန်အစ ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသင်္ခါရတို့သည်လည်း အဘယ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်သနည်း၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန် သနည်း၊ အဘယ်လျှင် ဇာစ်မြစ် ရှိကုန် သနည်း၊ အဘယ်လျှင် အမွန်အစ ရှိကုန်သနည်း။ သင်္ခါရတို့သည် မသိခြင်း 'အဝိဇ္ဇာ' လျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်၏၊ အဝိဇ္ဇာ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏၊ အဝိဇ္ဇာလျှင် ဇာစ်မြစ် ရှိကုန်၏၊ အဝိဇ္ဇာလျှင် အမွန်အစ ရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အဝိဇ္ဇာ အကြောင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု သင်္ခါရ၊ ပြုစီရင်မှု သင်္ခါရ အကြောင်းကြောင့် ဝိညာဏ်၊ ဝိညာဏ် အကြောင်းကြောင့် နာမ်ရုပ်၊ နာမ်ရုပ် အကြောင်းကြောင့် သဠာယတန၊ သဠာယတန အကြောင်းကြောင့် ဖဿ၊ ဖဿ အကြောင်းကြောင့် ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာ အကြောင်းကြောင့် တဏှာ၊ တဏှာ အကြောင်းကြောင့် ဥပါဒါန်၊ ဥပါဒါန် အကြောင်းကြောင့် ဘဝ၊ ဘဝ အကြောင်းကြောင့် (ပဋိသန္ဓေ တည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ'၊ (ပဋိသန္ဓေ တည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' အကြောင်းကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ'၊ သေခြင်း 'မရဏ'၊ ပူဆွေးခြင်း 'သောက'၊ ငိုကြွေးခြင်း 'ပရိဒေဝ'၊ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ'၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း 'ဒေါမနဿ'၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း 'ဥပါယာသ'တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့ ဤချမ်းသာ မဖက်သော ဆင်းရဲ အစု၏ ဖြစ်ပွားခြင်းသည် ဖြစ်၏။

၄၀၃။ "(ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' အကြောင်းကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ'သေခြင်း 'မရဏ' ဖြစ်၏" ဟု ဤစကားကို ဟောထား၏။ ရဟန်းတို့ (ပဋိသန္ဓေ တည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' အကြောင်းကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ' သည် ဖြစ်လေ သလော၊ မဖြစ်လေ သလော၊ ဤအရာ၌ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြ သနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား (ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' အကြောင်းကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ' ဖြစ်၏ ဟု ဟောထားသော ဤအရာ၌ "ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' အကြောင်းကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ' ဖြစ်၏ ဟု တပည့်တော်တို့ မှတ်ထင်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

"ဖြစ်ကြောင်း ပြုမှုကံ 'ဘဝ' အကြောင်းကြောင့် (ပဋိသန္ဓေ တည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ'သည် ဖြစ်၏" ဟု ဤစကားကို ဟောထား၏။ ရဟန်းတို့ ဖြစ်ကြောင်း ပြုမှုကံ 'ဘဝ' အကြောင်းကြောင့် (ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ'သည် ဖြစ်လေ သလော၊ မဖြစ်လေ သလော၊ ဤအရာ၌ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြ သနည်း ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဖြစ်ကြောင်း ပြုမှုကံ 'ဘဝ' အကြောင်းကြောင့် (ပဋိသန္ဓေ တည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ'သည် ဖြစ်၏ ဟု ဟောထားသော ဤအရာ၌ "ဖြစ်ကြောင်း ပြုမှုကံ 'ဘဝ' အကြောင်းကြောင့်

(ပဋိသန္ဓေ တည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' သည် ဖြစ်၏" ဟု တပည့်တော်တို့ မှတ်ထင်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

"စွဲလမ်းခြင်း 'ဥပါဒါန်' အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း ပြုမှုကံ 'ဘဝ' သည် ဖြစ်၏" ဟု ဤစကားကို ဟောထား၏။ ရဟန်းတို့ စွဲလမ်းခြင်း 'ဥပါဒါန်' အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း ပြုမှုကံ 'ဘဝ'သည် ဖြစ်လေ သလော၊ မဖြစ်လေ သလော၊ ဤအရာ၌ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြ သနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

"အသျှင်ဘုရား စွဲလမ်းခြင်း 'ဥပါဒါန်' အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း ပြုမှုကံ 'ဘဝ' သည် ဖြစ်၏ ဟု ဟောထားသော ဤအရာ၌ "စွဲလမ်းခြင်း 'ဥပါဒါန်' အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း ပြုမှုကံ 'ဘဝ'သည် ဖြစ်၏" ဟု တပည့်တော်တို့ မှတ်ထင်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

"တပ်မက်မှု 'တဏှာ' အကြောင်းကြောင့် စွဲလမ်းခြင်း 'ဥပါဒါန်' ဖြစ်၏" ဟု ဤစကားကို ဟောထား၏။ ရဟန်းတို့ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' အကြောင်းကြောင့် စွဲလမ်းခြင်း 'ဥပါဒါန်' သည် ဖြစ်လေ သလော၊ မဖြစ်လေ သလော၊ ဤအရာ၌ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြ သနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား တပ်မက်မှု 'တဏှာ' အကြောင်းကြောင့် စွဲလမ်းခြင်း 'ဥပါဒါန်' ဖြစ်၏ ဟု ဟောထားသော ဤအရာ၌ "တပ်မက်မှု 'တဏှာ' အကြောင်းကြောင့် စွဲလမ်းခြင်း 'ဥပါဒါန်' သည် ဖြစ်၏" ဟု တပည့်တော်တို့ မှတ်ထင်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

"ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ' အကြောင်းကြောင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ဖြစ်၏" ဟု ဤစကားကို ဟောထား၏။ ရဟန်းတို့ ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ' အကြောင်းကြောင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ဖြစ်လေ သလော၊ မဖြစ်လေ သလော၊ ဤအရာ၌ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြ သနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ' အကြောင်းကြောင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ဖြစ်၏" ဟု ဟောထားသော ဤအရာ၌ "ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ' အကြောင်းကြောင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ဖြစ်၏" ဟု တပည့်တော်တို့ မှတ်ထင်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

"တွေ့ထိခြင်း 'ဖဿ' အကြောင်းကြောင့် ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ' ဖြစ်၏" ဟု ဤစကားကို ဟောထား၏။ ရဟန်းတို့ တွေ့ထိခြင်း 'ဖဿ' အကြောင်းကြောင့် ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ' ဖြစ်လေ သလော၊ မဖြစ်လေ သလော၊ ဤအရာ၌ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြ သနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား တွေ့ထိခြင်း 'ဖဿ' အကြောင်းကြောင့် ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ' ဖြစ်၏ ဟု ဟောထားသော ဤအရာ၌ "တွေ့ထိခြင်း 'ဖဿ' အကြောင်းကြောင့် ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ' ဖြစ်၏" ဟု တပည့်တော်တို့ မှတ်ထင်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

"တည်ရာခြောက်ပါး 'သဠာယတန' အကြောင်းကြောင့် တွေ့ထိခြင်း 'ဖဿ'သည် ဖြစ်၏" ဟု ဤစကားကို ဟောထား၏။ ရဟန်းတို့ တည်ရာ ခြောက်ပါး 'သဠာယတန' အကြောင်းကြောင့် တွေ့ထိခြင်း 'ဖဿ' ဖြစ်လေ သလော၊ မဖြစ်လေ သလော၊ ဤအရာ၌ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြ သနည်း ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား တည်ရာခြောက်ပါး 'သဠာယတန' အကြောင်းကြောင့် တွေ့ထိခြင်း 'ဖဿ' ဖြစ်၏ ဟု ဟောထားသော ဤအရာ၌ "တည်ရာ ခြောက်ပါး 'သဠာယတန' အကြောင်းကြောင့် တွေ့ထိခြင်း 'ဖဿ' ဖြစ်၏" ဟု တပည့်တော်တို့ မှတ်ထင်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

"နာမ်ရုပ် အကြောင်းကြောင့် တည်ရာ ခြောက်ပါး 'သဠာယတန' သည် ဖြစ်၏" ဟု ဤစကားကို ဟောထား၏။ ရဟန်းတို့ နာမ်ရုပ် အကြောင်းကြောင့် တည်ရာ ခြောက်ပါး 'သဠာယတန' ဖြစ်လေ သလော၊ မဖြစ်လေ သလော၊ ဤအရာ၌ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြသနည်း ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား နာမ်ရုပ် အကြောင်းကြောင့် တည်ရာ ခြောက်ပါး 'သဠာယတန' သည် ဖြစ်၏ ဟု ဟောထားသော ဤအရာ၌ "နာမ်ရုပ် အကြောင်းကြောင့် တည်ရာ ခြောက်ပါး 'သဠာယတန' ဖြစ်၏" ဟု တပည့်တော်တို့ မှတ်ထင်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

"ဝိညာဏ် အကြောင်းကြောင့် နာမ်ရုပ်သည် ဖြစ်၏" ဟု ဤစကားကို ဟောထား၏။ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ် အကြောင်းကြောင့် နာမ်ရုပ်သည် ဖြစ်လေ သလော၊ မဖြစ်လေ သလော၊ ဤအရာ၌ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြ သနည်း ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဝိညာဏ် အကြောင်းကြောင့် နာမ်ရုပ်သည် ဖြစ်၏ ဟု ဟောထားသော ဤအရာ၌ "ဝိညာဏ် အကြောင်းကြောင့် နာမ်ရုပ်သည် ဖြစ်၏" ဟု တပည့်တော်တို့ မှတ်ထင်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

"ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' အကြောင်းကြောင့် ဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏" ဟု ဤစကားကို ဟောထား၏။ ရဟန်းတို့ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' အကြောင်းကြောင့် ဝိညာဏ်သည် ဖြစ်လေ သလော၊ မဖြစ်လေ သလော၊ ဤအရာ၌ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြ သနည်း ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' အကြောင်းကြောင့် ဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏ ဟု ဟောထားသော ဤအရာ၌ "ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' အကြောင်းကြောင့် ဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏" ဟု တပည့်တော်တို့ မှတ်ထင်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

"မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏" ဟု ဤစကားကို ဟောထား၏။ ရဟန်းတို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့သည် ဖြစ်ကုန်လေ သလော၊ မဖြစ်ကုန်လေ သလော၊ ဤအရာ၌ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြ သနည်း ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏ ဟု ဟောထားသော ဤအရာ၌ "မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏" ဟု တပည့်တော်တို့ မှတ်ထင်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

၄၀၄။ ရဟန်းတို့ ကောင်းပေ၏၊ ရဟန်းတို့ သင်တို့လည်း ဤသို့ ပြောဆို ကုန်၏၊ ငါလည်း ဤသို့ပင် ဟောကြား၏၊ ဤအကြောင်း ရှိသော် ဤအကျိုး ရှိ၏၊ ဤအကြောင်း၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုး ဖြစ်ပေါ်ပေ၏။ ဖြစ်ပေါ်ပုံကား- မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' အကြောင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' အကြောင်းကြောင့် သိမှု 'ဝိညာဏ်'၊ သိမှု 'ဝိညာဏ်' အကြောင်းကြောင့် နာမ်ရုပ်၊ နာမ်ရုပ် အကြောင်းကြောင့် သဠာယတန၊ သဠာယတန အကြောင်းကြောင့် တွေ့ထိခြင်း 'ဖဿ'၊ တွေ့ထိခြင်း 'ဖဿ' အကြောင်းကြောင့် ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ'၊ ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ' အကြောင်းကြောင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ'၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' အကြောင်းကြောင့် စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်'၊ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း ပြုမှုကံ 'ဘဝ'၊ ဖြစ်ကြောင်း ပြုမှုကံ 'ဘဝ' အကြောင်းကြောင့် (ပဋိသန္ဓေ တည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ'၊ (ပဋိသန္ဓေ တည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' အကြောင်းကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ'၊ သေခြင်း 'မရဏ'၊ ပူဆွေးခြင်း 'သောက'၊ ငိုကြွေးခြင်း 'ပရိဒေဝ'၊ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ'၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း 'ဒေါမနဿ'၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း 'ဥပါယာသ'တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့ ချမ်းသာ မဖက်သော ဆင်းရဲ အစု၏ ဖြစ်ပွားခြင်းသည် ဖြစ်၏။

မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'၏ သာလျှင် တပ်ခြင်း ကင်းသဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု ချုပ်၏၊ ပြုစီရင်မှု ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ် ချုပ်၏၊ ဝိညာဏ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ် ချုပ်၏၊ နာမ်ရုပ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် သဠာယတန ချုပ်၏၊ သဠာယတန ချုပ်ခြင်းကြောင့် တွေ့ထိခြင်း ချုပ်၏၊ တွေ့ထိခြင်း ချုပ်ခြင်း ကြောင့် ခံစားခြင်း ချုပ်၏၊ ခံစားခြင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု ချုပ်၏၊ တပ်မက်မှု ချုပ်ခြင်း ကြောင့် စွဲလမ်းမှု ချုပ်၏၊ စွဲလမ်းမှု ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း ပြုမှုကံ 'ဘဝ' ချုပ်၏၊ ဖြစ်ကြောင်း

ပြုမှုကံ 'ဘဝ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် (ပဋိသန္ဓေ တည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' ချုပ်၏၊ (ပဋိသန္ဓေ တည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ'၊ သေခြင်း 'မရဏ'၊ ပူဆွေးခြင်း 'သောက'၊ ငိုကြွေးခြင်း 'ပရိဒေဝ'၊ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ'၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း 'ဒေါမနဿ'၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း 'ဥပါယာသ' တို့သည် ချုပ်ကုန်၏။ ဤသို့ ဤချမ်းသာ မဖက်သော ဆင်းရဲ အစု၏ ချုပ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။

၄၀၅။ "(ပဋိသန္ဓေ တည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ' ချုပ်၏" ဟု ဤစကားကို ဟောထား၏။ ရဟန်းတို့ (ပဋိသန္ဓေ တည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ' ချုပ်လေ သလော၊ မချုပ်လေ သလော၊ ဤအရာ၌ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြ သနည်း ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား (ပဋိသန္ဓေ တည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ' ချုပ်၏ ဟု ဟောထားသော ဤအရာ၌ "(ပဋိသန္ဓေ တည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ' ချုပ်၏" ဟု တပည့်တော်တို့ မှတ်ထင် ကြပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

"ဖြစ်ကြောင်း ပြုမှုကံ 'ဘဝ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် (ပဋိသန္ဓေ တည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' ချုပ်၏" ဟု ဤစကားကို ဟောထား၏။ ရဟန်းတို့ ဖြစ်ကြောင်း ပြုမှုကံ 'ဘဝ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် (ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' ချုပ်လေ သလော၊ မချုပ်လေ သလော၊ ဤအရာ၌ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြ သနည်း ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဖြစ်ကြောင်း ပြုမှုကံ 'ဘဝ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် (ပဋိသန္ဓေ တည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' ချုပ်၏ ဟု ဟောထားသော ဤအရာ၌ "ဖြစ်ကြောင်း ပြုမှုကံ 'ဘဝ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် (ပဋိသန္ဓေ တည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ'ချုပ်၏" ဟု တပည့်တော်တို့ မှတ်ထင် ကြပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

"စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း ပြုမှုကံ 'ဘဝ' ချုပ်၏" ဟု ဤစကားကို ဟောထား၏။ ရဟန်းတို့ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း ပြုမှုကံ 'ဘဝ' ချုပ်လေ သလော၊ မချုပ်လေ သလော၊ ဤအရာ၌ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြ သနည်း ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း ပြုမှုကံ 'ဘဝ' ချုပ်၏ ဟု ဟောထားသော ဤအရာ၌ "စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း ပြုမှုကံ 'ဘဝ' ချုပ်၏" ဟု တပည့်တော်တို့ မှတ်ထင်ကြပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

"တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ချုပ်၏" ဟု ဤစကားကို ဟောထား၏။ ရဟန်းတို့ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ချုပ်လေ သလော၊ မချုပ်လေ သလော၊ ဤအရာ၌ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြ သနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ချုပ်၏ ဟု ဟောထားသော ဤအရာ၌ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ချုပ်၏" ဟု တပည့်တော်တို့ မှတ်ထင် ကြပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

"ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ချုပ်၏" ဟု ဤစကားကို ဟောထား၏။ ရဟန်းတို့ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ချုပ်လေ သလော၊ မချုပ်လေ သလော၊ ဤအရာ၌ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြ သနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ချုပ်၏ ဟု ဟောထားသော ဤအရာ၌ "ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ချုပ်၏" ဟု တပည့်တော်တို့ မှတ်ထင်ကြ ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

"အတွေ့အထိ 'ဖဿ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ' ချုပ်၏" ဟု ဤစကားကို ဟောထား၏။

ရဟန်းတို့ အတွေ့အထိ 'ဖဿ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ' ချုပ်လေ သလော၊ မချုပ်လေ သလော၊ ဤအရာ၌ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြ သနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အတွေ့အထိ 'ဖဿ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ' ချုပ်၏ ဟု ဟောထား သော ဤအရာ၌ အတွေ့အထိ 'ဖဿ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ' ချုပ်၏" ဟု တပည့်တော်တို့ မှတ်ထင်ကြ ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

"သဠာယတန ချုပ်ခြင်းကြောင့် အတွေ့အထိ 'ဖဿ' ချုပ်၏" ဟု ဤစကားကို ဟောထား၏။ ရဟန်းတို့ သဠာယတန ချုပ်ခြင်းကြောင့် အတွေ့အထိ 'ဖဿ' ချုပ်လေ သလော၊ မချုပ်လေ သလော၊ ဤအရာ၌ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြ သနည်း ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား သဠာယတန ချုပ်ခြင်းကြောင့် အတွေ့အထိ 'ဖဿ' ချုပ်၏ ဟု ဟောထားသော ဤအရာ၌ "သဠာယတန ချုပ်ခြင်းကြောင့် အတွေ့အထိ 'ဖဿ' ချုပ်၏" ဟု တပည့်တော်တို့ မှတ်ထင် ကြပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

"နာမ်ရုပ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် သဠာယတန ချုပ်၏" ဟု ဤစကားကို ဟောထား၏။ ရဟန်းတို့ နာမ် ရုပ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် သဠာယတန ချုပ်လေ သလော၊ မချုပ်လေ သလော၊ ဤအရာ၌ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြ သနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား နာမ်ရုပ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် သဠာယတန ချုပ်၏ဟု ဟောထားသော ဤအရာ၌ "နာမ် ရုပ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် သဠာယတန ချုပ်၏" ဟု တပည့်တော်တို့ မှတ်ထင်ကြပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

"ဝိညာဏ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ် ချုပ်၏" ဟု ဤစကားကို ဟောထား၏။ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ် ချုပ်လေ သလော၊ မချုပ်လေ သလော၊ ဤအရာ၌ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြ သနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဝိညာဏ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ် ရုပ်ချုပ်၏ ဟု ဟောထားသော ဤအရာ၌ "ဝိညာဏ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ် ချုပ်၏" ဟု တပည့်တော်တို့ မှတ်ထင်ကြပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

"ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ် ချုပ်၏" ဟု ဤစကားကို ဟောထား၏။ ရဟန်းတို့ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ် ချုပ်လေ သလော၊ မချုပ်လေ သလော၊ ဤအရာ၌ အဘယ် သို့ မှတ်ထင်ကြ သနည်း ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ် ချုပ်၏ ဟု ဟောထားသော ဤအရာ၌ "ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ် ချုပ်၏" ဟု တပည့်တော်တို့ မှတ်ထင် ကြပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

"မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' ချုပ်၏" ဟု ဤစကားကို ဟောထား၏။ ရဟန်းတို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' ချုပ်လေ သလော၊ မချုပ်လေ သလော၊ ဤအရာ၌ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြ သနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' ချုပ်၏ ဟု ဟောထားသော ဤအရာ၌ "မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' ချုပ်၏" ဟု တပည့်တော်တို့ မှတ်ထင် ကြပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

၄၀၆။ ရဟန်းတို့ ကောင်းပေ၏၊ ရဟန်းတို့ သင်တို့လည်း ဤသို့ ပြောဆို ကုန်၏၊ ငါလည်း ဤသို့ပင် ဟောကြား၏၊ ဤအကြောင်း မရှိသော် ဤအကျိုး မရှိနိုင်၊ ဤအကြောင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဤ အကျိုး ချုပ်ရ၏။ ချုပ်ပုံကား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' ချုပ်၏၊ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ် ချုပ်၏၊ ဝိညာဏ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ် ချုပ်၏၊ နာမ်ရုပ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် သဠာယတန ချုပ်၏၊ သဠာယတန ချုပ်ခြင်းကြောင့် အတွေ့အထိ 'ဖဿ' ချုပ်၏၊ အတွေ့အထိ 'ဖဿ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ' ချုပ်၏၊ ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ချုပ်၏၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ချုပ်၏၊ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း ပြုမှုကံ 'ဘဝ' ချုပ်၏၊ ဖြစ်ကြောင်း ပြုမှုကံ 'ဘဝ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် (ပဋိသန္ဓေ တည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' ချုပ်၏၊ (ပဋိသန္ဓေ တည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ'၊ သေခြင်း 'မရဏ'၊ ပူဆွေးခြင်း 'သောက'၊ ငိုကြွေးခြင်း 'ပရိဒေဝ'၊ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ'၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း 'ဒေါမနဿ'၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း 'ဥပါယာသ'တို့သည် ချုပ်ကုန်၏။ ဤသို့ ဤ ချမ်းသာ မဖက်သော ဆင်းရဲ အစု၏ ချုပ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။

၄၀၇။ ရဟန်းတို့ စင်စစ်အားဖြင့် သင်တို့သည် ဤသို့ သိကုန်သော် ဤသို့ မြင်ကုန်သော် "ငါတို့သည် အတိတ်ကာလ၌ ဖြစ်ခဲ့လေ ကုန်သလော၊ မဖြစ်ခဲ့လေ ကုန်သလော၊ အတိတ် ကာလ၌ အဘယ် သို့သောသူ ဖြစ်ခဲ့ကုန် သနည်း၊ အတိတ် ကာလ၌ အဘယ် ပုံပန်း ဖြစ်ခဲ့ကုန် သနည်း၊ ငါတို့သည် အတိတ် ကာလ၌ အဘယ် သို့သောသူ ဖြစ်ပြီး၍ အဘယ် သို့သောသူ ဖြစ်ခဲ့ ကုန်သနည်း" ဟု ရှေးအဖို့ ခန္ဓာသို့ သော်လည်း တစ်ဖန် ပြေးသွား ကုန်ရာ သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား တစ်ဖန် ပြေးသွားခြင်း မဖြစ်ပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ စင်စစ်အားဖြင့် သင်တို့သည် ဤသို့ သိကုန်သော် ဤသို့ မြင်ကုန်သော် "ငါတို့သည် အနာဂတ် ကာလ၌ ဖြစ်ကုန် လတ္တံ့လော၊ မဖြစ်ကုန် လတ္တံ့လော၊ အနာဂတ် ကာလ၌ အဘယ် သို့သောသူ ဖြစ်ကုန် လတ္တံ့နည်း၊ အနာဂတ် ကာလ၌ အဘယ် ပုံပန်း ဖြစ်ကုန် လတ္တံ့နည်း၊ ငါတို့သည် အနာဂတ် ကာလ၌ အဘယ် သို့သောသူ ဖြစ်၍ အဘယ် သို့သောသူ ဖြစ်ကုန် လတ္တံ့နည်း" ဟု နောက်အဖို့ ခန္ဓာသို့ သော်လည်း တစ်ဖန် ပြေးသွား ကုန်ရာ သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား တစ်ဖန် ပြေးသွားခြင်း မဖြစ်ပါ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ စင်စစ်အားဖြင့် သင်တို့သည် ဤသို့ သိကုန်သော် ဤသို့ မြင်ကုန်သော် "ငါသည် ဖြစ်လေသလော၊ မဖြစ်လေ သလော၊ အဘယ် သို့သောသူ ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ် ပုံပန်း ဖြစ်သနည်း၊ ဤသတ္တဝါသည် အဘယ်မှ လာသနည်း၊ ထိုသတ္တဝါသည် အဘယ်သို့ သွားလတ္တံ့နည်း" ဟု ယခု ပစ္စုပ္ပန် ကာလ ကိုယ်တွင်း သန္တာန်၌လည်း သို့လော သို့လော တွေးတော ယုံမှားမှု ဖြစ်ကြရာ သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား သို့လော သို့လော တွေးတော ယုံမှားမှု မဖြစ်ရာပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ စင်စစ်အားဖြင့် သင်တို့သည် ဤသို့ သိကုန်သော် ဤသို့ မြင်ကုန်သော် "ဆရာ မြတ်စွာဘုရား သည် ငါတို့ အလေး ပြုသင့်သူတည်း၊ ဆရာ မြတ်စွာဘုရားအား ရိုသေခြင်းဖြင့် ငါတို့သည် ဤအတိုင်း ဆိုကုန်၏" ဟု ဤသို့ ဆိုကုန်ရာ သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ပြောဆိုခြင်း မဟုတ်ပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ စင်စစ်အားဖြင့် သင်တို့သည် ဤသို့ သိကုန်သော် ဤသို့ မြင်ကုန်သော် "သမဏ ဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောကြားတော် မူ၏၊ သမဏမည်သော ငါတို့သည်လည်း ဤ အတိုင်းပင် ဆိုရ ကုန်၏" ဟု ဤသို့ ဆိုရာ သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ပြောဆိုခြင်း မဟုတ်ပါ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ စင်စစ်အားဖြင့် သင်တို့သည် ဤသို့ သိကုန်သော် ဤသို့ မြင်ကုန်သော် တစ်ပါးသော ဆရာကို ညွှန်ပြ ကုန်ရာ သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ညွှန်ပြခြင်း မဟုတ်ပါ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ စင်စစ်အားဖြင့် သင်တို့သည် ဤသို့ သိကုန်သော် ဤသို့ မြင်ကုန်သော် များစွာသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ဝတ်အကျင့်နှင့် ကောတုဟလမင်္ဂလာတို့ကို အနှစ်သာရ အားဖြင့် တစ်ဖန် ယူကုန်ရာ သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ တစ်ဖန် ယူခြင်းသည် မဖြစ်ရာပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ကိုယ်တိုင် သိသည်ကို သာလျှင် ကိုယ်တိုင် မြင်သည်ကို သာလျှင် ကိုယ်တိုင် ထင်ထင် ရှားရှား သိသည်ကို သာလျှင် ဆိုကုန်သည် မဟုတ်ကုန်လော ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မှန်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ကောင်းပေ၏၊ ရဟန်းတို့ ငါသည် ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော၊ အခါမလင့် အကျိုးပေးတတ်သော၊ လာလှည့် ရှုလှည့် ဟု ဖိတ်ခေါ် ပြထိုက်သော၊ မိမိ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထား ထိုက်သော၊ ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီ ကိုယ်င သိနိုင် ခံစားနိုင်သော ဤတရားဖြင့် သင်တို့ကို နိဗ္ဗာန်သို့ ပို့ခဲ့ပြီ။ "ရဟန်းတို့ ဤတရားသည် ကိုယ်တိုင် ရှုမြင် ထိုက်သော တရားတည်း၊ အခါမလင့် အကျိုးပေး တတ်သော တရားတည်း၊ လာလှည့် ရှုလှည့် ဟု ဖိတ်ခေါ်ပြ ထိုက်သော တရားတည်း၊ မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထား ထိုက်သော တရားတည်း၊ ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီ ကိုယ်င သိနိုင် ခံစားနိုင်သော တရားတည်း" ဟု ဟောထား၏၊ ဤကိုယ်တိုင်မြင် ကိုယ်တိုင်သိ ကိုယ်တိုင် ထင်ထင် ရှားရှား သိသည့် အဖြစ်ကို စွဲ၍ ဤစကားကို ဟောထား၏။

၄၀၈။ ရဟန်းတို့ အကြောင်း သုံးရပ်တို့၏ ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့် ကိုယ်ဝန် တည်ခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်ပေ၏။ အမိ အဖတို့သည်လည်း ပေါင်းဖော် ကုန်၏၊ အမိသည်လည်း ဥတု မလာ၊ အမိ ဝမ်းတွင်းသို့ ရောက်ထိုက်သူ (သတ္တဝါ) သည်လည်း အဆင်သင့် မရှိသေး၊ ထိုမျှလောက်သော အခြင်းအရာဖြင့် ကိုယ်ဝန် တည်ခြင်းသည် မဖြစ်နိုင်ပေ။ အမိ အဖတို့သည်လည်း ပေါင်းဖော် ကုန်၏၊ အမိသည်လည်း ဥတု လာ၏၊ အမိ ဝမ်းတွင်းသို့ ရောက်ထိုက်သူ (သတ္တဝါ) သည်လည်း အဆင်သင့် မရှိသေး၊ ထိုမျှလောက်သော အခြင်းအရာဖြင့် ကိုယ်ဝန် တည်ခြင်းသည် မဖြစ်နိုင်ပေ။ ရဟန်းတို့ အမိ အဖတို့သည်လည်း ပေါင်းဖော် ကုန်၏၊ အမိသည်လည်း ဥတု လာ၏၊ အမိ ဝမ်းတွင်းသို့ ရောက်ထိုက်သူ (သတ္တဝါ) သည်လည်း အဆင်သင့် ရှိနေ၏၊ ဤသို့ အကြောင်း သုံးရပ်တို့၏ ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့် ကိုယ်ဝန် တည်ခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်ပေ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုကိုယ်ဝန်ကို အမိသည် ကိုးလ ဖြစ်စေ၊ ဆယ်လ ဖြစ်စေ ဝမ်းဖြင့် လွယ်၍ ကြီးစွာသော ယုံမှားခြင်းဖြင့် လေးလံသော ဝန်ကို လွယ်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုကိုယ်ဝန်ကို အမိသည် ကိုးလ ဖြစ်စေ ဆယ်လ ဖြစ်စေ လွန်သော အခါ၌ ကြီးစွာသော ယုံမှားခြင်းဖြင့် လေးလံသော ဝန်ကို ဖွားမြင်၏။ မွေးဖွားပြီးသော ထိုသူငယ်ကို မိမိ သွေးဖြင့် မွေးမြူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအမိ နို့ရည်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌ သွေးမည်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုသူငယ်သည် ကြီးထွားခြင်း ဣန္ဒြေတို့၏ ရင့်ကျက်ခြင်းကို စွဲ၍ ထွန်ငယ်ဖြင့် ကစားခြင်း ကျည်းသားရိုက် ကစားခြင်း ဂွမ်းထိုး ကစားခြင်း စကြာဖြင့် ကစားခြင်း ခွက်ငယ်ဖြင့် ကစားခြင်း ရထားငယ်ဖြင့် ကစားခြင်း လေးငယ်ဖြင့် ကစားခြင်း ဟူသော ထိုထို ဤဤ ကလေးသူငယ် ကစားနည်း မျိုးစုံတို့ဖြင့် ကစား၏။

ရဟန်းတို့ ထိုသူငယ်သည် ကြီးထွားခြင်း ဣန္ဒြေတို့၏ ရင့်ကျက်ခြင်းကို စွဲ၍ နှစ်လိုဖွယ် ဖြစ်သော မြတ်နိုးဖွယ် ဖြစ်သော ချစ်အပ်သော သဘောရှိသော ကာမ (ရာဂ) နှင့် စပ်သွယ်သော တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်သော စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အဆင်း။ပ။ သောတ ဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အသံ။ ဃာန ဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အနံ့။ ဇိဝှါ ဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အရသာ။ နှစ်လိုဖွယ် ဖြစ်သော နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်သော မြတ်နိုးဖွယ် ဖြစ်သော ချစ်အပ်သော သဘောရှိသော ကာမ (ရာဂ) နှင့် စပ်သွယ်သော တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်သော ကာယ ဝိညာဏ်ဖြင့် သိရသော အတွေ့အထိ ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ဖြင့် ကုံလုံ ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ပျော်ပါးလျက် နေ၏။

၄၀၉။ ထိုသူငယ်သည် မျက်စိဖြင့် အဆင်းကို မြင်၍ ချစ်နှစ်သက်ဖွယ် သဘောရှိသော အဆင်း၌ ပြင်းစွာ တပ်စွန်း၏၊ မချစ် မနှစ် သက်ဖွယ် သဘောရှိသော အဆင်း၌ ဒေါသစိတ် ဖြစ်၏၊ ကာယဂတာ သတိ မထင်ဘဲ သေးသိမ်သော စိတ်ရှိလျက်လည်း နေ၏၊ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားများ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ငြိမ်းရာ ဖြစ်သော လွတ်မြောက်သော စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော ပညာကိုလည်း အမှန်အတိုင်း ခွဲခြား၍ မသိ။ ထိုသူသည် ဤသို့ လိုက်လျောခြင်း ဆန့်ကျင်ခြင်းသို့ ရောက်လျက် ချမ်းသာကို ဖြစ်စေ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေ၊ ဆင်းရဲ မဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်သည်ကို ဖြစ်စေ တစ်စုံ တစ်ခုသော ဝေဒနာကို ခံစား၏။ ထိုသူသည် ထိုခံစားခြင်းကို နှစ်သက်၏၊ အားရပါးရ ပြောဆို၏၊ သက်ဝင် စွဲလမ်း၍ တည်၏။ ထိုခံစားမှုကို နှစ်သက်ခြင်း အားရပါးရ ပြောဆိုခြင်း သက်ဝင် စွဲလမ်း၍ တည်ခြင်းကြောင့် ထိုသူအား နှစ်သက်ခြင်း ဖြစ်၏၊ ခံစားမှုတို့၌ နှစ်သက်ခြင်းသည် စွဲလမ်းမှုတည်း။ ထိုသူအား စွဲလမ်းမှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း ပြုမှုကံ 'ဘဝ'၊ ဘဝဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ'၊ ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ'၊ သေခြင်း 'မရဏ'၊ ပူဆွေးခြင်း 'သောက'၊ ငိုကြွေးခြင်း 'ပရိဒေဝ'၊ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ'၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း 'ဒေါမနဿ'၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း 'ဥပါယာသ'တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့ ဤချမ်းသာ မဖက်သော ဆင်းရဲ အစု၏ ဖြစ်ပွားခြင်းသည် ဖြစ်၏။

နားဖြင့် အသံကို ကြား၍။ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ကို နံ၍။ပ။ လျှာဖြင့် အရသာကို လျက်၍။ပ။ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့အထိကို တွေ့ထိ၍။ပ။ စိတ်ဖြင့် သဘာဝဓမ္မကို သိ၍ ချစ်နှစ်သက်ဖွယ် သဘောရှိသော သဘာဝဓမ္မ၌ ပြင်းစွာ တပ်စွန်း၏၊ မချစ် မနှစ်သက်ဖွယ် သဘောရှိသော သဘာဝဓမ္မ၌ ဒေါသစိတ် ဖြစ်၏၊ ကာယဂတာ သတိ မထင်ဘဲ သေးသိမ်သော စိတ်ရှိလျက်လည်း နေ၏၊ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားများ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ငြိမ်းရာ ဖြစ်သော လွတ်မြောက်သော စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော ပညာကိုလည်း အမှန်အတိုင်း ခွဲခြား၍ မသိ။ ထိုသူသည် ဤသို့ လိုက်လျောခြင်း ဆန့်ကျင်ခြင်းသို့ ရောက်လျက် ချမ်းသာကို ဖြစ်စေ၊ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေ၊ ဆင်းရဲ မဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်သည်ကို ဖြစ်စေ တစ်စုံ တစ်ခုသော ဝေဒနာကို ခံစား၏။ ထိုသူသည် ထိုခံစားခြင်းကို နှစ်သက်၏၊ အားရပါးရ ပြောဆို၏၊ သက်ဝင် စွဲလမ်း၍ တည်၏။ ထိုခံစားမှုကို နှစ်သက်ခြင်း အားရပါးရ ပြောဆိုခြင်း သက်ဝင် စွဲလမ်း၍ တည်ခြင်းကြောင့် ထိုသူ့အား နှစ်သက်ခြင်း ဖြစ်၏၊ ခံစားမှုတို့၌ နှစ်သက်ခြင်းသည် စွဲလမ်းမှုတည်း။ ထိုသူအား စွဲလမ်းမှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း ပြုမှုကံ 'ဘဝ'၊ ဘဝ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ'၊ ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ'၊ သေခြင်း 'မရဏ'၊ ပူဆွေးခြင်း 'သောက'၊ ငိုကြွေးခြင်း 'ပရိဒေဝ'၊ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ'၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း 'ဒေါမနဿ'၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း 'ဥပါယာသ'တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့ ဤချမ်းသာ မဖက်သော ဆင်းရဲ အစု၏ ဖြစ်ပွားခြင်းသည် ဖြစ်၏။

၄၁၀။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော် မူသော၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံတော် မူသော၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော် မူတတ်သော၊ လောကကို သိတော်မူသော၊ ဆုံးမထိုက် သူကို ဆုံးမ တတ်သူ အတုမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော် မူသော၊ နတ် လူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော် မူသော၊ (သစ္စာလေးပါး

တရားတို့ကို) သိစေတော် မူသော၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော် မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ပွင့်တော် မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏမင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူ့လောကကို ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုလျက် ဟောကြားတော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော တရားကို ဟောတော် မူ၏၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတော် မူ၏။

ထိုတရားတော်ကို သူကြွယ်သည် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သားသည် လည်းကောင်း အခြား ဇာတ်တစ်မျိုးမျိုး၌ ဖြစ်သော သူသည် လည်းကောင်း ကြားနာ ရ၏။ ထိုသူသည် ထိုတရားတော်ကို ကြားနာရသောကြောင့် မြတ်စွာဘုရား၌ ယုံကြည်မှုကို ရ၏။ ထိုသူသည် ထိုယုံကြည်မှုကို ရခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ဤသို့ ဆင်ခြင်၏-

"အိမ်ရာထောင်သော ဘဝ၌ နေရခြင်းသည် ကျဉ်းမြောင်း၏၊ (ကိလေသာ) မြူထရာ ခရီးလမ်းမနှင့် တူ၏၊ ရဟန်းအဖြစ်သည် လွင်ပြင်နှင့် တူ၏၊ အိမ်ရာထောင်သော ဘဝ၌ နေသူသည် ဤမြတ်သော အကျင့်ကို စင်စစ် ပြည့်စုံစွာ စင်စစ် စင်ကြယ်စွာ ခရုသင်း ပွတ်သစ်နှင့် တူစွာ ကျင့်ခြင်းငှာ မလွယ်၊ ငါသည် ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်၍ ဖန်ရည်ဆိုးသော အဝတ်တို့ကို ဝတ်ပြီးလျှင် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု (ဆင်ခြင်၏)။

ထိုသူသည် နောင်အခါ၌ နည်းသော ဥစ္စာစုကို စွန့်ပယ်၍ လည်းကောင်း၊ များသော ဥစ္စာစုကို စွန့်ပယ်၍ လည်းကောင်း၊ နည်းသော ဆွေမျိုး စဉ်ဆက်ကို စွန့်ပယ်၍ လည်းကောင်း၊ များသော ဆွေမျိုး စဉ်ဆက်ကို စွန့်ပယ်၍ လည်းကောင်း၊ ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်၍ လည်းကောင်း ဖန်ရည်ဆိုးသော အဝတ်တို့ကိုဝတ်ပြီးလျှင် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွါ၍ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၏။

၄၁၁။ ထိုသူသည် ဤသို့ ဝင်ရောက် ပြီးသော် ရဟန်းတို့၏ အကျင့်သီလ သိက္ခာနှင့် ကျင့်ဝတ် သိက္ခာပုဒ်သို့ ကောင်းစွာ ရောက်လျက် အသက် သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ တုတ်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏၊ လက်နက်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏၊ အရှက် ရှိ၏၊ သနား တတ်၏၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီး အပွားကို လိုလားလျက် နေ၏။

မပေးသည်ကို ယူခြင်းကို ပယ်၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ပေးသည်ကိုသာ ခံယူ၏၊ ပေးသည်ကိုသာ နှစ်လို၏၊ မခိုးမဝှက် စင်ကြယ်သော ကိုယ်ဖြင့်သာ နေ၏။

မမြတ်သော အကျင့်ကို ပယ်၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ ယုတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့မရှိ၊ ရွာသူတို့၏ အလေ့ ဖြစ်သော မေထုန်အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်၏။

မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းကို ပယ်၍ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အမှန်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ မှန်သော စကားချင်း ဆက်စပ် တတ်၏၊ တည်သော စကားရှိ၏၊ ယုံကြည်ထိုက်သော စကားရှိ၏၊ လောကကို လှည့်စားတတ်သူ မဟုတ်။

ကုန်းစကားကို ပယ်၍ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသူ ထိုသူတို့ ကွဲပြားခြင်းငှာ ဤသူထံမှ နားထောင်၍ ထိုသူထံ၌ မပြောတတ်၊ ထိုသူထံမှ နားထောင်၍ ဤသူ့ထံ၌ မပြောတတ်၊ ဤသို့ ကွဲပြားသူတို့ ကိုလည်း စေ့စပ် တတ်၏၊ ညီညွတ် သူတို့ကိုလည်း အားပေး တတ်၏၊ ညီညွတ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်၏၊ ညီညွတ်ခြင်း၌ ပျော်ပိုက်၏၊ ညီညွတ်ခြင်းကို နှစ်သက်၏၊ ညီညွတ်ခြင်းကို ပြုသော စကားကို ဆိုလေ့ရှိ၏။

ကြမ်းသော စကားကို ပယ်၍ ကြမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အကြင် စကားသည် အပြစ်ကင်း၏၊ နားချမ်းသာ၏၊ နှစ်လိုဖွယ် ရှိ၏၊ နှလုံးသို့ သက်၏၊ ယဉ်ကျေး၏၊ လူအများ နှစ်သက်၏၊ လူအများ နှစ်ခြိုက်၏၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော စကားကိုသာ ဆို၏။

ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပယ်၍ ပြိန်ဖျင်း သောစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ (သင့်သော) အခါ၌သာ ဆိုလေ့ ရှိ၏၊ ဟုတ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ ရှိ၏၊ အကျိုးနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ ရှိ၏၊ တရားနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ ရှိ၏၊ အဆုံးအမနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ ရှိ၏၊ (သင့်သော) အခါ၌ အကြောင်းနှင့် တကွသော အပိုင်းအခြား ရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော မှတ်သား လောက်သော စကားကိုသာ ဆိုလေ့ ရှိ၏။

ထိုရဟန်းသည် မျိုးစေ့ အပေါင်း အပင် အပေါင်းကို ဖျက်ဆီးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဆွမ်း တစ်နပ်သာ စားလေ့ ရှိ၏၊ ညစာစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ နေလွဲ စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကခြင်း သီခြင်း တီးမှုတ်ခြင်း ပွဲကြည့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ပန်းပန်ခြင်း နံ့သာခြယ်ခြင်း နံ့သာပျောင်း လိမ်းခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရွှေငွေကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကောက်စိမ်း ကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အသားစိမ်းကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မိန်းမအို မိန်းမပျိုကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကျွန်မိန်းမ ကျွန်ယောကျ်ားကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။

ဆိတ်နှင့် သိုးကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကြက် ဝက်ကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဆင် နွား မြင်း မြည်းကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ လယ်ယာကို ခံယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ တမန် အမှုအစေ အပါးအမှုကို ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဝယ်မှု ရောင်းမှုမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ချိန်စဉ်းလဲ အသပြာ စဉ်းလဲ ခြင်တွယ် တိုင်းတာ စဉ်းလဲခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ တံစိုးယူခြင်း လှည့်ဖြားခြင်း အတုပြုခြင်းတည်း ဟူသော ကောက် ကျစ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဖြတ်ခြင်း သတ်ခြင်း နှောင်ဖွဲ့ခြင်း (ခရီးသွားတို့ကို) လုယက်ခြင်း (ရွာနိဂုံးတို့ကို) ဖျက်ဆီးခြင်း ဓားပြ တိုက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။

ထိုရဟန်းသည် ကိုယ်ကို မျှတရုံသော သင်္ကန်း, ဝမ်းကို မျှတရုံသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။ အကြင် အကြင် အရပ်သို့ သွားသော် (ပရိက္ခရာ ရှစ်ပါးမျှကိုသာ) တပါတည်း ယူဆောင်၍ သာလျှင် သွား၏။ ဥပမာသော်ကား အတောင် ရှိသော ငှက်သည် အကြင် အကြင်အရပ်သို့ ပျံသော် မိမိ အတောင်သာ ဝန်ရှိသည် ဖြစ်၍ ပျံ၏၊ ဤအတူ ရဟန်းသည် ကိုယ်ကို မျှတရုံသော သင်္ကန်း, ဝမ်းကို မျှတရုံသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏၊ ထိုရဟန်းသည် အကြင် အကြင်အရပ်သို့ သွားသော် (ပရိက္ခရာ ရှစ်ပါးမျှကိုသာ) တစ်ပါတည်း ယူဆောင်၍ သာလျှင် သွား၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤမြတ်သော သီလ အစုနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ မိမိသန္တာန်၌ အပြစ် မရှိသော ချမ်းသာကို ခံစား၏။

ထိုရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် ရူပါရုံကို မြင်သော် (ယောကျ်ား မိန်းမ ဟူသော) အမှတ် နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ (လက်ခြေ စသော) အမှတ် လက္ခဏာငယ်ကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့် စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်စည်း မူ၍ နေသော ထိုရဟန်းကို မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံး မသာခြင်း 'ဒေါမနဿ' ဟု ဆိုအပ် ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့သည် အစဉ်လိုက်၍ နှိပ်စက် ကုန်ရာ၏၊ ထိုစက္ခုန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ စက္ခုန္ဒြေကို စောင့်ရှောက်၏၊ စက္ခုန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။

နားဖြင့် သဒ္ဒါရုံကို ကြားသော်။ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် ဂန္ဓာရုံကို နမ်းသော်။ပ။ လျှာဖြင့် ရသာရုံကို လျက်သော်။ပ။ ကိုယ်ဖြင့် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို တွေ့ထိသော်။ပ။ စိတ်ဖြင့် ဓမ္မာရုံကို သိသော် (ယောကျ်ား မိန်းမ ဟူသော) အမှတ် နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ (လက် ခြေ စသော) အမှတ် လက္ခဏာငယ်ကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့် မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်း မူ၍ နေသော ထိုရဟန်းကို မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံး မသာခြင်း 'ဒေါမနဿ' ဟု ဆိုအပ် ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့သည် အစဉ်လိုက်၍ နှိပ်စက် ကုန်ရာ၏၊ ထိုမနိန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ မနိန္ဒြေကို စောင့်ရှောက်၏၊ မနိန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤမြတ်သော ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ မိမိသန္တာန်၌ (ဒုက္ခနှင့်) မရောသော ချမ်းသာကို ခံစား၏။

ထိုရဟန်းသည် ရှေ့သို့ တက်ရာ နောက်သို့ ဆုတ်ရာ၌ ဆင်ခြင် ဉာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ ရှိ၏၊ တူရူကြည့်ရာ တစောင်း ကြည့်ရာ၌ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏၊ ကွေးရာ ဆန့်ရာ၌ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ ရှိ၏၊ ဒုကုဋ် သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ရာ၌ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏၊ စားရာ သောက်ရာ ခဲရာ လျက်ရာ၌ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏၊ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် စွန့်ရာ၌ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ ရှိ၏၊ သွားရာ ရပ်ရာထိုင်ရာ အိပ်ရာ နိုးရာ ပြောရာ ဆိတ်ဆိတ် နေရာ၌ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ ရှိ၏။

၄၁၂။ ဤမြတ်သော သီလ အစုနှင့်လည်း ပြည့်စုံသော ဤမြတ်သော ဣန္ဒြေ စောင့်စည်းခြင်း နှင့်လည်း ပြည့်စုံသော ဤမြတ်သော သတိ, ဆင်ခြင် ဉာဏ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံသော (ဤမြတ်သော ရောင့်ရဲခြင်း နှင့်လည်း ပြည့်စုံသော) ထို (ရဟန်း) သည် ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကို မှီဝဲ ၏၊ တောကို သစ်ပင်ရင်းကို တောင်ကို ချောက်ကို တောင်ခေါင်းကို သုသာန်ကို တောအုပ်ကို လွင်ပြင်ကို ကောက်ရိုးပုံကို (မှီဝဲ၏)။ ထို (ရဟန်း) သည် ဆွမ်းခံရာမှ ပြန်ခဲ့၍ ဆွမ်းစား ပြီးနောက် ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေ ပြီးလျှင် ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာ ထား၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှုကာ သတိကို ဖြစ်စေလျက် ထိုင်၏။ ထိုရဟန်းသည် (ခန္ဓာ ငါးပါးတည်း ဟူသော) လောက၌ မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' ကို ပယ်၍ မက်မော ခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' ကင်းသော စိတ်ဖြင့် နေ၏၊ မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' မှ စိတ်ကို စင်ကြယ် စေ၏။ ပျက်စီး စေလိုသော ပြစ်မှားမှုကို ပယ်၍ မပျက်စီး စေလိုသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို လိုလားလျက် နေ၏၊ ပျက်စီး စေလိုသော ပြစ်မှားမှုမှ စိတ်ကို စင်ကြယ် စေ၏။ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ' ကို ပယ်၍ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ' မှ ကင်းသည် ဖြစ်၍ အလင်းရောင်ကို မှတ်ခြင်း ရှိသည် ဖြစ်၍ သတိ ရှိသည် ဖြစ်၍ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ' မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ပျံ့လွင့်ခြင်း 'ဥဒ္ဓစ္စ' နောင်တရခြင်း 'ကုက္ကုစ္စ' ကို ပယ်၍ အတွင်း သန္တာန်၌ ငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ မပျံ့လွင့်သည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း 'ဥဒ္ဓစ္စ' နောင်တရခြင်း 'ကုက္ကုစ္စ' မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ မဝေခွဲနိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ကို ပယ်၍ မဝေခွဲနိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ကို လွန်မြောက်သည် ဖြစ်၍ ကုသိုလ် တရားတို့၌ သို့လော သို့လော မရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ မဝေခွဲနိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။

၄၁၃။ ထိုရဟန်းသည် စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ပညာ၏ အားနည်းခြင်းကို ပြုတတ် ကုန်သော ဤအပိတ်အပင် 'နီဝရဏ'တရား ငါးပါးတို့ကို ပယ်၍ ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' နှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' နှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ (နီဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ထိုရဟန်းသည် ဝိတက် ဝိစာရ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိ သန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင် စေတတ်သော၊ စိတ်တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ'ကို ဖြစ်ပွား စေတတ်သော၊ ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' မရှိသော၊ သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' မရှိသော၊ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ'ကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ဒုတိယစျာန်သို့။ပ။ တတိယစျာန်သို့။ပ။ စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

၄၁၄။ ထိုရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်းကို မြင်၍ ချစ်နှစ်သက်ဖွယ် သဘောရှိသော အဆင်း၌ မတပ်စွန်း၊ မချစ် မနှစ်သက်ဖွယ် သဘောရှိသော အဆင်း၌ ဒေါသစိတ် မဖြစ်၊ ကာယဂတာ သတိ ထင်သည် ဖြစ်၍ အတိုင်း အရှည် မရှိသော စိတ်ရှိလျက်လည်း နေ၏၊ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရား များ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ငြိမ်းရာ ဖြစ်သော လွတ်မြောက်သော စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော ပညာကိုလည်း အမှန်အတိုင်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ လိုက်လျောခြင်း ဆန့်ကျင်ခြင်းကို ပယ်လျက် ချမ်းသာကို ဖြစ်စေ၊ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေ၊ ဆင်းရဲ မဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်သည်ကို ဖြစ်စေ တစ်စုံ တစ်ခုသော ဝေဒနာကို ခံစား၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုခံစားခြင်းကို မနှစ်သက်၊ အားရပါးရ မပြောဆို၊ သက်ဝင် စွဲလမ်း၍ မတည်။ ထိုခံစားမှုကို မနှစ်သက်ခြင်း အားရပါးရ မပြောဆိုခြင်း သက်ဝင် စွဲလမ်း၍

မတည်ခြင်းကြောင့် ခံစားမှုတို့၌ ထိုရဟန်းအား နှစ်သက်ခြင်းသည် ချုပ်၏၊ ထိုရဟန်းအား နှစ်သက်မှု ချုပ်ခြင်းကြောင့် စွဲလမ်းမှု ချုပ်၏၊ စွဲလမ်းမှု ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း ပြုမှုကံ 'ဘဝ' ချုပ်၏၊ ဘဝ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' ချုပ်၏၊ ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ'၊ သေခြင်း 'မရဏ'၊ ပူဆွေးခြင်း 'သောက'၊ ငိုကြွေးခြင်း 'ပရိဒေဝ'၊ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ'၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း 'ဒေါမနဿ'၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း 'ဥပါယာသ'တို့သည် ချုပ်ကုန်၏။ ဤသို့ ဤချမ်းသာ မဖက်သော ဆင်းရဲ အစု၏ ချုပ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။

နားဖြင့် အသံကို ကြား၍။ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ကို နမ်း၍။ပ။ လျှာဖြင့် အရသာကို လျက်၍။ပ။ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့အထိကို တွေ့ထိ၍။ပ။

စိတ်ဖြင့် သဘာဝဓမ္မကို သိ၍ ချစ်နှစ်သက်ဖွယ် သဘောရှိသော သဘာဝဓမ္မ၌ မတပ်စွန်း၊ မချစ်မနှစ်သက်ဖွယ် သဘောရှိသော သဘာဝဓမ္မ၌ ဒေါသစိတ် မဖြစ်၊ ကာယဂတာ သတိ ထင်သည် ဖြစ်၍ အတိုင်းအရှည် မရှိသော စိတ်ရှိလျက်လည်း နေ၏၊ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားများ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ငြိမ်းရာ ဖြစ်သော လွတ်မြောက်သော စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော ပညာကိုလည်း အမှန်အတိုင်း ခွဲခြား၍ သိ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ လိုက်လျောခြင်း ဆန့်ကျင်ခြင်းကို ပယ်လျက် ချမ်းသာကို ဖြစ်စေ၊ ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေ၊ ဆင်းရဲ မဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်သည်ကို ဖြစ်စေ တစ်စုံ တစ်ခုသော ဝေဒနာကို ခံစား၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုခံစားခြင်းကို မနှစ်သက်၊ အားရပါးရ မပြောဆို၊ သက်ဝင် စွဲလမ်း၍ မတည်။ ထိုခံစားမှုကို မနှစ်သက်ခြင်း အားရပါးရ မပြောဆိုခြင်း သက်ဝင် စွဲလမ်း၍ မတည်ခြင်းကြောင့် ခံစားမှုတို့၌ ထိုရဟန်းအား နှစ်သက်ခြင်းသည် ချုပ်၏၊ ထိုရဟန်းအား နှစ်သက်မှု ချုပ်ခြင်းကြောင့် စွဲလမ်းမှု ချုပ်၏၊ စွဲလမ်းမှု ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝ ချုပ်၏၊ ဘဝချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' ချုပ်၏၊ ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ'၊ သေခြင်း 'မရဏ'၊ ပူဆွေးခြင်း 'သောက'၊ ငိုကြွေးခြင်း 'ပရိဒေဝ'၊ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ'၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း 'ဒေါမနဿ'၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း 'ဥပါယာသ'တို့သည် ချုပ်ကုန်၏။ ဤသို့ ဤချမ်းသာ မဖက်သော ဆင်းရဲ အစု၏ ချုပ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ငါ၏ ဤအကျဉ်းအားဖြင့် ဟောထားသော တပ်မက်မှု တဏှာ ကုန်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို အာရုံ ပြု၍ လွတ်မြောက်ပုံ ညွှန်ပြချက် 'တဏှာသင်္ခယဝိမုတ္တိဒေသနာ' ကို သင်တို့ ဆောင်ကြကုန်လော့။ တံငါသည်သား သာတိရဟန်းကိုကား ကြီးစွာသော တပ်မက်မှု ကွန်ရက်, တပ်မက်မှု ထုတ်လျှောက် (အထပ်အစပ်) ဖြင့် စွပ်မိ၏ ဟု ဤတရားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော် မူ၏။

ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော် မူသော တရားတော်ကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်ကြ ကုန်၏။

ရှစ်ခုမြောက် မဟာတဏှာသင်္ခယသုတ်ပြီး၏။

၁။ ကောက်စိမ်း = အာမကဓည- ပါဠိတော် စပါးစိမ်း ခုနစ်မျိုး။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၄ - မဟာယမကဝဂ် ===

၉ - မဟာအဿပုရသုတ်

၄၁၅။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အင်္ဂတိုင်း အဿပုရမည်သော အင်္ဂမင်းသားတို့၏ နိဂုံး၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော် မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့က "အသျှင်ဘုရား" ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား သည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏ - ရဟန်းတို့ လူအပေါင်းက သင်တို့ကို "သမဏ သမဏ" ဟု ကောင်းစွာ သိ၏၊ သင်တို့ကလည်း "သင်တို့သည် အဘယ် သူတို့နည်း" ဟု မေးသော် "သမဏများ ဖြစ်ကုန်၏" ဟု ဝန်ခံ ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ အသမုတ် ခံရသော ဤသို့ ဝန်ခံသော သင်တို့သည် "သမဏ ဖြစ်ကြောင်း ဗြာဟ္မဏဖြစ်ကြောင်း တရားတို့ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်ကုန်သော် ငါတို့၏ ဤအသမုတ် ခံရခြင်းနှင့် ဝန်ခံခြင်းသည်လည်း အမှန်အတိုင်း ဖြစ်လတ္တံ့။ ငါတို့သည် အကြင်သူတို့၏ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အဆောက်အဦကို သုံးဆောင် ကုန်၏၊ ထိုသူတို့၏ ငါတို့အပေါ်၌ ထိုပြုလုပ်ခြင်းတို့သည် များသော အကျိုး များသော အာနိသင် ရှိသည် ဖြစ်ကုန် လတ္တံ့၊ ငါတို့၏ ဤရဟန်း အဖြစ်သည်လည်း မမြုံဘဲ အကျိုးများ၍ တိုးပွားခြင်း ရှိသည် ဖြစ်လတ္တံ့" ဟု ဤသို့လျှင် ကျင့်ကြံ အားထုတ် ရမည်။

၄၁၆။ ရဟန်းတို့ သမဏဖြစ်ကြောင်း ဗြာဟ္မဏ ဖြစ်ကြောင်း တရားတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ ရဟန်းတို့ "ရှက်ခြင်း ကြောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ ကုန်အံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့သည် ကျင့်ကြံ အားထုတ် ရမည်။ ရဟန်းတို့ ရံခါ သင်တို့အား "ရှက်ခြင်း ကြောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ ကုန်၏၊ ဤမျှဖြင့် သင့်တော်ပြီ၊ ဤမျှဖြင့် အလုပ်ကိစ္စ ပြီးပြီ၊ ငါတို့သည် ရဟန်းအကျိုးကို ရရောက် ပြီးပြီ၊ ငါတို့မှာ ထိုထက် အလွန် ပြုဖွယ် ကိစ္စ တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိတော့ပြီ" ဟု ဤသို့ အကြံအစည် ဖြစ်ရာ၏။ ထိုမျှလောက်ဖြင့် သာလျှင် နှစ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန် ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဟောကြားအံ့၊ သင်တို့အား သိစေအံ့၊ ရဟန်းအကျိုးကို အလိုရှိသည် ဖြစ်သော သင်တို့အား အထက် ဖြစ်သော ပြုဖွယ် ကိစ္စရှိ လတ်သော် ရဟန်းအကျိုး မဆုတ်ယုတ် ပါစေလင့်။

၄၁၇။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သည် အထက် ဖြစ်သော ပြုဖွယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ "ငါတို့သည် ကိုယ် အမူ အရာကို စင်ကြယ် စေအံ့၊ ပေါ်လွင် စေအံ့၊ ထင်ရှား စေအံ့၊ မကျိုးပေါက် စေအံ့၊ စောင့်စည်းထားအံ့၊ ထိုစင်ကြယ်သော ကိုယ်အမူ အရာရှိခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကိုလည်း မမြှင့်တင်အံ့၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မနှိမ့် ချအံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့သည် ကျင့်ကြံ အားထုတ် ရမည်။ ရဟန်းတို့ ရံခါ သင်တို့အား "ရှက်ခြင်း ကြောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ ငါတို့၏ ကိုယ် အမူအရာသည် စင်ကြယ်၏၊ ဤမျှဖြင့် သင့်တော်ပြီ၊ ဤမျှဖြင့် အလုပ်ကိစ္စ ပြီးပြီ၊ ငါတို့သည် ရဟန်းအကျိုးကို ရရောက် ပြီးပြီ၊ ငါတို့မှာ ထိုထက် အလွန် ပြုဖွယ် ကိစ္စ တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိတော့ပြီ" ဟု ဤသို့ အကြံအစည် ဖြစ်ရာ၏။ ထိုမျှလောက်ဖြင့် သာလျှင် နှစ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန် ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဟောကြားအံ့၊ သင်တို့အား သိစေအံ့၊ ရဟန်း အကျိုးကို အလိုရှိသည် ဖြစ်သော သင်တို့အား အထက်ဖြစ်သော ပြုဖွယ် ကိစ္စ ရှိလတ်သော် ရဟန်း အကျိုး မဆုတ်ယုတ်ပါစေလင့်။

၄၁၈။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သည် အထက်ဖြစ်သော ပြုဖွယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ "ငါတို့သည် နှုတ် အမူအရာကို စင်ကြယ် စေအံ့၊ ပေါ်လွင် စေအံ့၊ ထင်ရှား စေအံ့၊ မကျိုးပေါက် စေအံ့၊ စောင့်စည်း ထားအံ့၊ ထိုစင်ကြယ်သော နှုတ် အမူအရာရှိခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကိုလည်း မမြှင့်တင်အံ့၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မနှိမ့်ချအံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့သည် ကျင့်ကြံ အားထုတ်ရမည်။ ရဟန်းတို့ ရံခါ သင်တို့အား

“ရှက်ခြင်း ကြောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ ကုန်၏၊ ငါတို့၏ ကိုယ် အမူအရာသည် စင်ကြယ်၏၊ နှုတ် အမူအရာသည် စင်ကြယ်၏၊ ဤမျှဖြင့် သင့်တော်ပြီ၊ ဤမျှဖြင့် အလုပ်ကိစ္စ ပြီးပြီ၊ ငါတို့သည် ရဟန်းအကျိုးကို ရရောက် ပြီးပြီ၊ ငါတို့မှာ ထိုထက် အလွန် ပြုဖွယ် ကိစ္စ တစ်စုံ တစ်ခုမျှ မရှိတော့ပြီ” ဟု ဤသို့ အကြံအစည် ဖြစ်ရာ၏။ ထိုမျှလောက်ဖြင့် သာလျှင် နှစ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန် ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဟောကြားအံ့၊ သင်တို့အား သိစေအံ့၊ ရဟန်း အကျိုးကို အလိုရှိသည် ဖြစ်သော သင်တို့အား အထက် ဖြစ်သော ပြုဖွယ် ကိစ္စ ရှိလတ်သော် ရဟန်းအကျိုး မဆုတ်ယုတ် ပါစေလင့်။

၄၁၉။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သည် အထက် ဖြစ်သော ပြုဖွယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ “ငါတို့သည် စိတ်အမူအရာကို စင်ကြယ် စေအံ့၊ ပေါ်လွင် စေအံ့၊ ထင်ရှား စေအံ့၊ မကျိုးပေါက် စေအံ့၊ စောင့်စည်း ထားအံ့၊ ထိုစင်ကြယ်သော စိတ်အမူအရာ ရှိခြင်းဖြင့်လည်း မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်အံ့၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မနှိမ့်ချအံ့” ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့သည် ကျင့်ကြံ အားထုတ်ရမည်။ ရဟန်းတို့ ရံခါ သင်တို့အား “ရှက်ခြင်း ကြောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ ကုန်၏၊ ငါတို့၏ ကိုယ် အမူအရာသည် စင်ကြယ်၏၊ နှုတ် အမူအရာသည် စင်ကြယ်၏၊ စိတ် အမူအရာသည် စင်ကြယ်၏၊ ဤမျှဖြင့် သင့်တော်ပြီ၊ ဤမျှဖြင့် အလုပ်ကိစ္စ ပြီးပြီ၊ ငါတို့သည် ရဟန်းအကျိုးကို ရရောက် ပြီးပြီ၊ ငါတို့မှာ ထိုထက် အလွန် ပြုဖွယ်ကိစ္စ တစ်စုံ တစ်ခုမျှ မရှိတော့ပြီ” ဟု ဤသို့ အကြံအစည် ဖြစ်ရာ၏။ ထိုမျှလောက်ဖြင့် သာလျှင် နှစ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန် ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဟောကြားအံ့၊ သင်တို့အား သိစေအံ့၊ ရဟန်း အကျိုးကို အလိုရှိသည် ဖြစ်သော သင်တို့အား အထက် ဖြစ်သော ပြုဖွယ် ကိစ္စ ရှိလတ်သော် ရဟန်းအကျိုး မဆုတ်ယုတ် ပါစေလင့်။

၄၂၀။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သည် အထက် ဖြစ်သော ပြုဖွယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ “ငါတို့သည် အသက်မွေးမှုကို စင်ကြယ် စေအံ့၊ ပေါ်လွင် စေအံ့၊ ထင်ရှား စေအံ့၊ မကျိုးပေါက် စေအံ့၊ စောင့်စည်း ထားအံ့၊ ထိုစင်ကြယ်သော အသက်မွေးမှု ရှိခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မမြှင့်တင်အံ့၊ သူတစ်ပါးကို မနှိမ့်ချအံ့” ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့သည် ကျင့်ကြံ အားထုတ် ရမည်။ ရဟန်းတို့ ရံခါ သင်တို့အား “ရှက်ခြင်း ကြောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ ကုန်၏၊ ငါတို့၏ ကိုယ် အမူအရာသည် စင်ကြယ်၏၊ နှုတ် အမူအရာသည် စင်ကြယ်၏၊ စိတ် အမူအရာသည် စင်ကြယ်၏၊ အသက် မွေးမှုသည် စင်ကြယ်၏၊ ဤမျှဖြင့် သင့်တော်ပြီ၊ ဤမျှဖြင့် အလုပ်ကိစ္စ ပြီးပြီ၊ ငါတို့သည် ရဟန်း အကျိုးကို ရရောက်ပြီးပြီ၊ ငါတို့မှာ ထိုထက် အလွန် ပြုဖွယ် ကိစ္စ တစ်စုံ တစ်ခုမျှ မရှိတော့ပြီ” ဟု ဤသို့ အကြံအစည် ဖြစ်ရာ၏။ ထိုမျှလောက်ဖြင့် သာလျှင် နှစ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန် ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဟောကြားအံ့၊ သင်တို့အား သိစေအံ့၊ ရဟန်း အကျိုးကို အလိုရှိသည် ဖြစ်သော သင်တို့အား အထက် ဖြစ်သော ပြုဖွယ်ကိစ္စ ရှိလတ်သော် ရဟန်း အကျိုး မဆုတ်ယုတ် ပါစေလင့်။

၄၂၁။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သည် အထက် ဖြစ်သော ပြုဖွယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဣန္ဒြေ တံခါးတို့ကို ပိတ်ထားသူ ဖြစ်ကုန်အံ့၊ မျက်စိဖြင့် အဆင်း ‘ရူပါရုံ’ကို မြင်သော် (မိန်းမ ယောကျ်ား စသော) သဏ္ဌာန် နိမိတ်ကို စွဲယူလေ မရှိကုန်အံ့၊ (လက် ခြေ စသော အင်္ဂါ ပြုံးဟန် ရယ်ဟန်စသော အမူအရာ) အမှတ် လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့ မရှိကုန်အံ့၊ (အကယ်၍) စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်စည်းဘဲ နေလျှင် ယင်း (စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်စည်းခြင်း ဟူသော) အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံး မသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ဟူသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့သည် ထိုမစောင့်စည်း သူကို အစဉ်လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏၊ (ထို့ကြောင့်) ထိုစက္ခုန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်ကုန်အံ့၊ စက္ခုန္ဒြေကို စောင့်စည်းကုန်အံ့၊ စက္ခုန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်ကုန်အံ့။

နားဖြင့် အသံ ‘သဒ္ဒါရုံ’ကို ကြားသော်။ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ ‘ဂန္ဓာရုံ’ကို နမ်းသော်။ပ။ လျှာဖြင့် အရသာ ‘ရသာရုံ’ကို လျက်သော်။ပ။ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့ ‘ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ’ကို တွေ့ထိသော်။ပ။ စိတ်ဖြင့် သဘော ‘ဓမ္မာရုံ’ ကို သိသော် (မိန်းမ ယောကျ်ား စသော) သဏ္ဌာန် နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့ မရှိကုန်အံ့၊ (လက် ခြေ စသော အင်္ဂါ ပြုံးဟန် ရယ်ဟန်စသော အမူအရာ) အမှတ် လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့

မရှိကုန်အံ့၊ (အကယ်၍) မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းဘဲ နေလျှင် ယင်း (မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းခြင်း ဟူသော) အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံး မသာခြင်း 'ဒေါမနဿ' ဟူသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့သည် ထိုမစောင့်စည်း သူကို အစဉ်လိုက်၍ နှိပ်စက် ကုန်ရာ၏၊ (ထို့ကြောင့်) ထိုမနိန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်ကုန်အံ့၊ မနိန္ဒြေကို စောင့်စည်း ကုန်အံ့၊ မနိန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်ကုန်အံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့သည် ကျင့်ကြံ အားထုတ်ရမည်။ ရဟန်းတို့ ရံခါ သင်တို့အား "ရှက်ခြင်း ကြောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ ကုန်၏၊ ငါတို့၏ ကိုယ် အမူအရာသည် စင်ကြယ်၏၊ နှုတ် အမူအရာသည် စင်ကြယ်၏၊ စိတ် အမူအရာသည် စင်ကြယ်၏၊ အသက် မွေးမှုသည် စင်ကြယ်၏၊ ဣန္ဒြေ တံခါးတို့ကို ပိတ်ဆို့ ထားသူများ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤမျှ ဖြင့် သင့်တော်ပြီ၊ ဤမျှဖြင့် အလုပ်ကိစ္စ ပြီးပြီ၊ ငါတို့သည် ရဟန်း အကျိုးကို ရရောက် ပြီးပြီ၊ ငါတို့မှာ ထိုထက် အလွန် ပြုဖွယ် ကိစ္စ တစ်စုံ တစ်ခုမျှ မရှိပြီ" ဟု ဤသို့ အကြံအစည် ဖြစ်ရာ၏။ ထိုမျှလောက်ဖြင့် သာလျှင် နှစ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဟောကြားအံ့၊ သင်တို့အား သိစေအံ့၊ ရဟန်း အကျိုးကို အလိုရှိသည် ဖြစ်သော သင်တို့အား အထက်ဖြစ်သော ပြုဖွယ် ကိစ္စရှိသော် ရဟန်း အကျိုး မဆုတ်ယုတ်ပါစေလင့်။

၄၂၂။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သည် အထက်ဖြစ်သော ပြုဖွယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ "ဘောဇဉ်၌ အတိုင်းအရှည် သိသူတို့ ဖြစ်ကုန်အံ့၊ သင့်လျော်သော အကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ အာဟာရကို သုံးဆောင်ကုန်အံ့၊ မြူးထူးရန် မာန်ယစ်ရန် (အသား) ပြည့်ဖြိုးရန် (အရေအဆင်း) ကြည်လင်ရန် အလို့ငှာ မသုံးဆောင် ကုန်အံ့၊ ဤကိုယ်သည် တည်တံ့ရန် မျှတရန် ဆာလောင် မွတ်သိပ်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရန် မြတ်သော အကျင့်ကို အားထုတ်ရန်မျှသာ အာဟာရကို သုံးဆောင် ကုန်အံ့၊ ဤသို့ သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့် ဝေဒနာဟောင်းကိုလည်း ပယ်ဖျောက် ကုန်အံ့၊ ဝေဒနာသစ်ကိုလည်း မဖြစ်စေ ကုန်အံ့၊ ငါတို့အား မျှတခြင်း အပြစ် မရှိခြင်း ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းတို့သည် ဖြစ်ကုန် လတ္တံ့" ဟု ရည်ရွယ်လျက် အာဟာရကို သုံးဆောင် ကုန်အံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့သည် ကျင့်ကြံအား ထုတ်ရမည်။ ရဟန်းတို့ ရံခါ သင်တို့အား "ရှက်ခြင်း ကြောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ ငါတို့၏ ကိုယ် အမူအရာသည် စင်ကြယ်၏၊ နှုတ် အမူအရာသည် စင်ကြယ်၏၊ စိတ် အမူအရာသည် စင်ကြယ်၏၊ အသက် မွေးမှုသည် စင်ကြယ်၏၊ ဣန္ဒြေကို ပိတ်ဆို့ထား သူများ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဘောဇဉ်၌ အတိုင်း အရှည်ကို သိသူများ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤမျှဖြင့် သင့်တော်ပြီ၊ ဤမျှဖြင့် အလုပ်ကိစ္စ ပြီးပြီ၊ ငါတို့သည် ရဟန်းအကျိုးကို ရရောက် ပြီးပြီ၊ ငါတို့မှာ ထိုထက် အလွန် ပြုဖွယ် ကိစ္စ တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိတော့ပြီ" ဟု ဤသို့ အကြံအစည် ဖြစ်ရာ၏။ ထိုမျှလောက်ဖြင့် သာလျှင် နှစ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန် ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဟောကြားအံ့၊ သင်တို့အား သိစေအံ့၊ ရဟန်းအကျိုးကို အလိုရှိသည် ဖြစ်သော သင်တို့အား အထက် ဖြစ်သော ပြုဖွယ် ကိစ္စ ရှိလတ်သော် ရဟန်း အကျိုး မဆုတ် ယုတ်ပါစေလင့်။

၄၂၃။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သည် အထက် ဖြစ်သော ပြုဖွယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ "နိုးကြားခြင်းကို အားထုတ် သူတို့ ဖြစ်ကုန်အံ့၊ နေ့အခါ၌ စင်္ကြံ သွားခြင်း ထိုင်ခြင်းဖြင့် အပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' တရားတို့မှ စိတ်ကို သုတ်သင် ကုန်အံ့၊ ညဉ့်ဦးယံ၌ စင်္ကြံ သွားခြင်းဖြင့် အပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' တရားတို့မှ စိတ်ကို သုတ်သင် ကုန်အံ့၊ သန်းခေါင်ယံ၌ လက်ျာနံ တောင်းဖြင့် (လက်ျာ) ခြေ၌ (လက်ဝဲ) ခြေကို စဉ်းငယ်လွန်ကာ တင်ထား၍ သတိ, ဆင်ခြင်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ထအံ့ ဟု အမှတ်သညာ ကို နှလုံး သွင်းလျက် မြတ်သော အိပ်ခြင်းကို ပြုကုန်အံ့၊ မိုးသောက်ယံ၌ စောစော ထ၍ စင်္ကြံသွားခြင်း ထိုင်ခြင်းဖြင့် အပိတ် အပင် 'နီဝရဏ' တရားတို့မှ စိတ်ကို သုတ်သင်ကုန်အံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့သည် ကျင့်ကြံ အားထုတ် ရမည်။ ရဟန်းတို့ ရံခါ သင်တို့အား "ရှက်ခြင်း ကြောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ ငါတို့၏ ကိုယ် အမူအရာသည် စင်ကြယ်၏၊ နှုတ် အမူအရာသည် စင်ကြယ်၏၊ စိတ် အမူအရာသည် စင်ကြယ်၏၊ အသက် မွေးမှုသည် စင်ကြယ်၏၊ ဣန္ဒြေ တံခါးတို့ကို ပိတ်ဆို့ထား သူများ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဘောဇဉ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိသူများ ဖြစ်ကုန်၏၊ နိုးကြားခြင်းကို အားထုတ်သူများ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤမျှဖြင့် သင့်တော်ပြီ၊ ဤမျှဖြင့် အလုပ်ကိစ္စ ပြီးပြီ၊ ငါတို့သည် ရဟန်းအကျိုးကို ရရောက်

ပြီးပြီ၊ ငါတို့မှာ ထိုထက် အလွန် ပြုဖွယ် ကိစ္စ တစ်စုံ တစ်ခုမျှ မရှိတော့ပြီ” ဟု ဤသို့ အကြံအစည် ဖြစ်ရာ၏။ ထိုမျှလောက်ဖြင့် သာလျှင် နှစ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန် ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဟောကြားအံ့၊ သင်တို့အား သိစေအံ့၊ ရဟန်း အကျိုးကို အလိုရှိသည် ဖြစ်သော သင်တို့အား အထက် ဖြစ်သော ပြုဖွယ် ကိစ္စ ရှိလတ်သော် ရဟန်းအကျိုး မဆုတ်ယုတ်ပါ စေလင့်။

၄၂၄။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သည် အထက် ဖြစ်သော ပြုဖွယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ “သတိသမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်ကုန်အံ့၊ ရှေ့သို့ တိုးရာ နောက်သို့ ဆုတ်ရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ရှိသူ ဖြစ်ကုန်အံ့၊ တူရူ ကြည့်ရာ တစ်စောင်း ကြည့်ရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ရှိသူ ဖြစ်ကုန်အံ့၊ ကွေးရာ ဆန့်ရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ ရှိသူ ဖြစ်ကုန်အံ့၊ ဒုကုဋ် သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ ရှိသူ ဖြစ်ကုန်အံ့၊ စားရာ သောက်ရာ ခဲရာ လျက်ရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ရှိသူ ဖြစ်ကုန်အံ့၊ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် စွန့်ရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ ရှိသူ ဖြစ်ကုန်အံ့၊ သွားရာ ရပ်ရာ ထိုင်ရာ အိပ်ရာ နိုးရာ ပြောရာ ဆိတ်ဆိတ် နေရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ ရှိသူ ဖြစ်ကုန်အံ့” ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့သည် ကျင့်ကြံ အားထုတ်ရမည်။ ရဟန်းတို့ ရံခါ သင်တို့အား “ရှက်ခြင်း ကြောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ ကုန်၏၊ ငါတို့၏ ကိုယ် အမူအရာသည် စင်ကြယ်၏၊ နှုတ် အမူအရာသည် စင်ကြယ်၏၊ စိတ် အမူအရာသည် စင်ကြယ်၏၊ အသက် မွေးမှုသည် စင်ကြယ်၏၊ ဣန္ဒြေ တံခါးတို့ကို ပိတ်ဆို့ထားသူ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဘောဇဉ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိသူ ဖြစ်ကုန်၏၊ နိုးကြားခြင်းကို အားထုတ်သူ ဖြစ်ကုန်၏၊ သတိ သမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤမျှဖြင့် သင့်တော်ပြီ၊ ဤမျှဖြင့် အလုပ်ကိစ္စ ပြီးပြီ၊ ငါတို့သည် ရဟန်း အကျိုးကို ရရောက် ပြီးပြီ၊ ငါတို့မှာ ထို့ထက် အလွန် ပြုဖွယ် ကိစ္စ တစ်စုံ တစ်ခုမျှ မရှိတော့ပြီ” ဟု ဤသို့ အကြံအစည် ဖြစ်ရာ၏၊ ထိုမျှလောက်ဖြင့် သာလျှင် နှစ်သက်ခြင်းသို့ ရောက် ကုန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဟောကြားအံ့၊ သင်တို့အား သိစေအံ့၊ ရဟန်း အကျိုးကို အလိုရှိသည် ဖြစ်သော သင်တို့အား အထက် ဖြစ်သော ပြုဖွယ် ကိစ္စ ရှိလတ်သော် ရဟန်း အကျိုး မဆုတ်ယုတ်ပါ စေလင့်။

၄၂၅။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သည် အထက် ဖြစ်သော ပြုဖွယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကို မှီဝဲ၏၊ တောကို သစ်ပင်ရင်းကို တောင်ကို ချောက်ကို တောင်ခေါင်းကို သုသာန်ကို တောအုပ်ကို လွင်ပြင်ကို ကောက်ရိုးပုံကို မှီဝဲ၏၊ ထို (ရဟန်း) သည် ဆွမ်းခံရာမှ ပြန်ခဲ့၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေပြီးလျှင် ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာ ထား၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှု သတိကို ဖြစ်စေလျက် ထိုင်၏၊ ထိုရဟန်းသည် (ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါး ဟူသော) လောက၌ မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ကို ပယ်၍ မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’ကင်းသော စိတ်ဖြင့် နေ၏၊ မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ပျက်စီး စေလိုသော ဒေါသကို ပယ်၍ မပျက်စီး စေလိုသော စိတ်ရှိ သည်ဖြစ်၍ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို လိုလားလျက် နေ၏၊ ပျက်စီး စေလိုသော ဒေါသမှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏၊ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’ကို ပယ်၍ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’ မှ ကင်းသည် ဖြစ်၍ အောက်မေ့ ဆင်ခြင်လျက် အလင်းရောင်ကို မှတ်ခြင်း ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ လေးလံထိုင်း မှိုင်းခြင်း ‘ထိနမိဒ္ဓ’မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ပျံ့လွင့်ခြင်း ‘ဥဒ္ဓစ္စ’ နောင်တ တစ်ဖန် ပူပန်ခြင်း ‘ကုက္ကုစ္စ’ ကို ပယ်၍ မိမိသန္တာန်၌ ငြိမ်းအေးသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ မပျံ့လွင့်သည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း ‘ဥဒ္ဓစ္စ’ နောင်တ တဖန် ပူပန်ခြင်း ‘ကုက္ကုစ္စ’တို့မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ယုံမှားခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ကို ပယ်၍ ယုံမှားခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ကို လွန်မြောက်သည် ဖြစ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့၌ သို့လော သို့လော မရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ ယုံမှားခြင်း ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။

၄၂၆။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောကျ်ားသည် ကြွေးယူ၍ အလုပ်ကို လုပ်ကိုင်ရာ၏၊ ထိုသူ၏ ထိုအလုပ်တို့သည် ဖွံ့ဖြိုး ကုန်ရာ၏၊ ထိုသူသည် အဟောင်း ဖြစ်သော ကြွေးရင်းတို့ကိုလည်း ဆပ်ရာ၏၊ ထိုသူအား သား မယား ကြွေးမွေးရန် အလို့ငှါ အမြတ်လည်း ကျန်ရာ၏။ ထိုသူအား -

“ငါသည် ရှေးက ကြွေးယူ၍ အလုပ်တို့ကို လုပ်ကိုင်၏၊ ထိုငါ့အား ထိုအလုပ်များ ဖွံ့ဖြိုး ကုန်၏၊ ငါသည် အဟောင်း ဖြစ်သော ကြွေးရင်းတို့ကိုလည်း ဆပ်ရ၏၊ ငါ့အား သား မယား ကျွေးမွေးရန် အမြတ်လည်း ကျန်သေး၏” ဟု အကြံ ဖြစ်ရာ၏။

ထိုသူသည် ထိုအကြောင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရရာ၏၊ ဝမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာ တစ်မျိုးသော်ကား အနာရောဂါ ရှိသော ဆင်းရဲ နှိပ်စက် ခံရသော ပြင်းစွာ မကျန်းမာသော ယောကျ်ားသည် ရှိရာ၏၊ ထိုသူအား ထမင်းကိုလည်း စားလိုစိတ် မရှိရာ၊ ထိုသူ၏ ကိုယ်၌ အားလည်း မရှိရာ၊ ထိုသူသည် နောင်အခါ၌ ထိုအနာ ရောဂါမှ လွတ်ရာ၏၊ ထိုသူသည် ထမင်းကိုလည်း နှစ်သက် ရာ၏၊ ထိုသူ၏ ကိုယ်၌ အားလည်း ရှိရာ၏။ ထိုသူအား -

“ငါသည် ရှေး၌ အနာရောဂါ ရှိသော ဆင်းရဲ အနှိပ်စက် ခံနေရသော ပြင်းစွာ မကျန်းမာသောသူ ဖြစ်ခဲ့၏၊ ငါသည် ထမင်းကိုလည်း စားလိုစိတ် မရှိခဲ့၊ ငါ၏ ကိုယ်၌ အားလည်း မရှိခဲ့၊ ထိုငါသည် ယခုအခါ ထိုအနာ ရောဂါမှ လွတ်ခဲ့၏၊ ငါသည် ထမင်းကိုလည်း စားလိုစိတ် ရှိ၏၊ ငါ၏ ကိုယ်၌ အားလည်း ရှိ၏” ဟု အကြံ ဖြစ်ရာ၏။

ထိုသူသည် ထိုအကြောင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရရာ၏၊ ဝမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာ တစ်မျိုးသော်ကား နှောင်အိမ်၌ နှောင်ဖွဲ့ ခံရသော ယောကျ်ားသည် ရှိရာ၏၊ ထိုသူသည် နောင်အခါ၌ ထိုနှောင်အိမ်မှ ငြိမ်းချမ်းစွာ ဘေးကင်းလျက် ချမ်းသာစွာ လွတ်ရာ၏၊ ထိုသူအား စည်းစိမ် အနည်းငယ်မျှ ပျက်စီးခြင်း မရှိရာ၊ ထိုသူအား -

“ငါသည် ရှေးက နှောင်အိမ်၌ နှောင်ဖွဲ့ ခံခဲ့ရ၏၊ ထိုငါသည် ယခုအခါ ထိုနှောင်အိမ်မှ ငြိမ်းချမ်းစွာ ဘေးကင်းလျက် လွတ်ခဲ့၏၊ ငါ့အား စည်းစိမ် အနည်းငယ်မျှ ပျက်စီးခြင်းလည်း မရှိ” ဟု အကြံဖြစ်ရာ၏။

ထိုသူသည် ထိုအကြောင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရရာ၏၊ ဝမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာ တစ်မျိုးသော်ကား (မိမိကိုယ်ကို) မိမိ မစိုးပိုင်သော သူတစ်ပါးတို့ စိုးပိုင်သော အလိုရှိရာသို့ မသွားနိုင်သော ကျွန်ယောကျ်ားသည် ရှိရာ၏၊ ထိုသူသည် နောင်အခါ၌ ထိုကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်ရာ၏၊ (မိမိကိုယ်ကို) မိမိ စိုးပိုင်သော သူတစ်ပါးတို့ မစိုးပိုင်သော အလိုရှိရာသို့ သွားနိုင်သော လွတ်လပ်သူ ဖြစ်ရာ၏၊ ထိုသူအား -

“ငါသည် ရှေး၌ (မိမိကိုယ်ကို) မိမိ မစိုးပိုင်သော သူတစ်ပါးတို့ စိုးပိုင်သော အလိုရှိရာသို့ မသွားနိုင်သော ကျွန် ဖြစ်ခဲ့၏၊ ထိုငါသည် ယခုအခါ ထိုကျွန် အဖြစ်မှ လွတ်ခဲ့၏၊ (မိမိကိုယ်ကို) မိမိ စိုးပိုင်သော သူတစ်ပါးတို့ မစိုးပိုင်သော (ကျွန်အဖြစ်မှ) လွတ်မြောက် ပြီးသော အလိုရှိရာသို့ သွားနိုင်သူ ဖြစ်၏” ဟု အကြံ ဖြစ်ရာ၏။

ထိုသူသည် ထိုအကြောင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရရာ၏၊ ဝမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာ တစ်မျိုးသော်ကား ယောကျ်ားသည် ရှည်ဝေးသော ခရီးခဲကို ဥစ္စာ အသုံးအဆောင် နှင့်တကွ သွားရာ၏၊ ထိုသူသည် နောင်အခါ၌ ထိုခရီးခဲကို ချမ်းသာစွာ ဘေးမရှိဘဲ လွန်မြောက် ရာ၏၊ ထိုသူအား စည်းစိမ် အနည်းငယ်မျှ ပျက်စီးခြင်းလည်း မရှိရာ၊ ထိုသူအား -

“ငါသည် ရှေးက ရှည်ဝေးသော ခရီးခဲကို ဥစ္စာ အသုံးအဆောင်နှင့်တကွ သွားခဲ့၏၊ ထိုငါသည် ယခုအခါ ထိုခရီးခဲကို ချမ်းသာစွာ ဘေးမရှိဘဲ လွန်မြောက်ခဲ့၏၊ ငါ့အား စည်းစိမ် အနည်းငယ်မျှ ပျက်စီးခြင်းလည်း မရှိ” ဟု အကြံ ဖြစ်ရာ၏။

ထိုသူသည် ထိုအကြောင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရရာ၏၊ ဝမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ ရဟန်းသည် မိမိ၌ မပယ်အပ် ကုန်သေးသော ဤအပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' တရား ငါးပါးတို့ကို ကြွေးကဲ့သို့၊ အနာရောဂါ ကဲ့သို့၊ နှောင်အိမ် ကဲ့သို့၊ ကျွန်အဖြစ် ကဲ့သို့၊ ရှည်ဝေးသော ခရီးခဲ ကဲ့သို့ ကောင်းစွာ ရှု၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' တရား ငါးပါးတို့ကို ပယ်ပြီး ဖြစ်သည်တို့ကို ကြွေးကင်း သကဲ့သို့၊ အနာရောဂါကင်း သကဲ့သို့၊ နှောင်အိမ်မှလွတ် သကဲ့သို့၊ (ကျွန် အဖြစ်မှ) လွတ်မြောက် သကဲ့သို့၊ ငြိမ်းချမ်း သာယာသော အရပ်သို့ ရောက် သကဲ့သို့ ဤအတူ ကောင်းစွာ ရှု၏။

၄၂၇။ ထိုရဟန်းသည် စိတ်ညစ်ညူးကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ပညာ၏ အားနည်းခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော အပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' တရားငါးပါးတို့ကို ပယ်၍ ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' နှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' နှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ (နီဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထို (ရဟန်း) သည် ဤကိုယ်ကို ပင်လျှင် (နီဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် စိုစွတ်စေ၏၊ အလုံးစုံ စိုစွတ် စေ၏၊ ပြည့်စေ၏၊ ပျံ့နှံ့ စေ၏။ (နီဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တစ်ကိုယ်လုံး မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကျွမ်းကျင်သော ရေချိုးပေးသူသည် လည်းကောင်း၊ ရေချိုးပေးသူ၏ တပည့်သည် လည်းကောင်း ကြေးခွက်၌ ရေချိုးက သယ်မှုန့်တို့ကို ဖြူးပြီးလျှင် ရေဖြင့် ဖျန်းလျက် အခဲပြုရာ၏၊ ထိုရေချိုးက သယ်မှုန့် အခဲသည် အစေးဖြင့် စိမ့်ဝင်လျက် ရှိရာ၏၊ အစေးဖြင့် ဖွဲ့စည်းလျက် ရှိရာ၏၊ အတွင်း အပြင်၌ အစေးဖြင့် ပျံ့နှံ့လျက် ရှိရာ၏၊ ယိုကျခြင်းလည်း မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ ရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် (နီဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် စိုစွတ်စေ၏၊ အလုံးစုံ စိုစွတ်စေ၏၊ ပြည့်စေ၏၊ ပျံ့နှံ့ စေ၏။ (နီဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

၄၂၈။ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ဝိတက် ဝိစာရ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင် စေတတ်သော၊ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကို ဖြစ်ပွား စေတတ်သော၊ ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' မရှိသော၊ သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' မရှိသော၊ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် စိုစွတ် စေ၏၊ အလုံးစုံ စိုစွတ်စေ၏၊ ပြည့်စေ၏၊ ပျံ့နှံ့စေ၏၊ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဥပမာ သော်ကား နက်စွာသော စိမ့်ရေ ရှိသော ရေအိုင်သည် ရှိရာ၏၊ ထိုရေအိုင်၏ အရှေ့ အရပ်၌လည်း ရေဝင်ပေါက် မရှိရာ၊ အနောက် အရပ်၌လည်း ရေဝင်ပေါက် မရှိရာ၊ မြောက် အရပ်၌လည်း ရေဝင်ပေါက် မရှိရာ၊ တောင် အရပ်၌လည်း ရေဝင်ပေါက် မရှိရာ၊ မိုးသည်လည်း အချိန်မှန်မှန် သည်းထန်စွာ ရွာသွန်းခြင်း မရှိရာ၊ သို့သော်လည်း ထိုရေအိုင်မှ အေးမြသော ရေအယဉ်သည် စိမ့်ထွက်၍ ထိုရေအိုင်ကို ပင်လျှင် အေးမြသော ရေဖြင့် စိုစွတ် စေရာ၏၊ အလုံးစုံ စိုစွတ် စေရာ၏၊ ပြည့်စေရာ၏၊ ပျံ့နှံ့ စေရာ၏၊ အေးမြသော ရေဖြင့် ထိုရေအိုင် တစ်ခုလုံး၌ မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိရာ။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ ရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် စိုစွတ် စေ၏၊ အလုံးစုံ စိုစွတ် စေ၏၊ ပြည့်စေ၏၊ ပျံ့နှံ့ စေ၏၊ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

၄၂၉။ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် နှစ်သက်ခြင်း 'ပီတိ'ကိုလည်း မစွဲမက်ခြင်း ကြောင့် သတိ, သမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှု၍ သာလျှင် နေ၏၊ ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏၊ အကြင် တတိယစျာန်ကြောင့် ထိုသူကို "လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာ စွာ နေလေ့ ရှိသူ" ဟု အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပြောကြား ကုန်၏၊ ထိုတတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ထို (ရဟန်း) သည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကင်းသော ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'ဖြင့် စိုစွတ် စေ၏၊ အလုံးစုံ စိုစွတ် စေ၏၊ ပြည့်စေ၏၊ ပျံ့နှံ့ စေ၏၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကင်းသော ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဥပမာ သော်ကား ဥပ္ပလ (ဖြူ နီ ညို) ကြာတောအိုင်၌ လည်းကောင်း၊ ပဒုမ္မာကြာတော၌ လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဍရိက်ကြာတော၌ လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပလ (ဖြူ နီ ညို) ကြာ အချို့တို့သည် လည်း ကောင်း၊ ပဒုမ္မာကြာ အချို့တို့သည် လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဍရိက်ကြာ အချို့တို့သည် လည်းကောင်း၊ ရေ၌ ပေါက်ကုန်၏၊ ရေ၌ ကြီးပွား ကုန်၏၊ ရေမှ မပေါ်ထွက် သေးကုန်၊ ရေထဲ၌ မြုပ်၍ ဖွံ့ဖြိုး ကုန်၏၊ ထိုကြာတို့သည် အဖျား အရင်း တိုင်အောင် အေးမြသော ရေဖြင့် စိုစွတ် ကုန်၏၊ အလုံးစုံ စိုစွတ် ကုန်၏၊ ပြည့်ကုန်၏၊ ပျံ့နှံ့ ကုန်၏၊ ထို့ပ္ပလ (ဖြူ နီ ညို) ကြာ ပဒုမ္မာကြာ ပုဏ္ဍရိက်ကြာ အစိတ်အပိုင်း အလုံးစုံ၌ အေးမြသော ရေဖြင့် မပျံ့နှံ့ သော နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိရာ။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ ရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကင်းသော ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် စိုစွတ် စေ၏၊ အလုံးစုံ စိုစွတ် စေ၏၊ ပြည့်စေ၏၊ ပျံ့နှံ့ စေ၏၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကင်းသော ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

၄၃၀။ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်း ကောင်း၊ ဝမ်းသာခြင်း နှလုံး မသာခြင်းတို့၏ ရှေးဦးက ပင်လျှင် ချုပ်နှင့်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ဆင်းရဲ ချမ်းသာ မရှိသော ဥပေက္ခာကြောင့် ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်း ရှိသော စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် သန့်ရှင်း ဖြူစင်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏၊ ထိုရဟန်း၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ သန့်ရှင်း ဖြူစင်သော စိတ်ဖြင့် မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် ဖြူသော အဝတ်ဖြင့် ဦးခေါင်းနှင့်တကွ (တစ်ကိုယ်လုံး) ခြုံ၍ ထိုင်နေသည် ရှိသော် ထိုယောက်ျား၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ ဖြူသော အဝတ်ဖြင့် မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ ရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် သန့်ရှင်း ဖြူစင်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏၊ ထိုရဟန်း၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ စင်ကြယ် တောက်ပသော စိတ်ဖြင့် မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်း ငယ်မျှ မရှိ။

၄၃၁။ ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ် လတ်သော် ဖြူစင် လတ်သော် ညစ်ကြေး မရှိ လတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့ လတ်သော် ပြုတိုင်းရ လတ်သော် တည်တံ့ လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုရဟန်းသည် ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့၍ သိသော 'ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ'ဉာဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကို (ရှေးရှု ပို့ဆောင်၏) ရှေးရှု ညွတ်စေ၏။ ထို (ရဟန်း) သည် များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့၏။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်) နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ယောကျ်ားသည် မိမိရွာမှ တစ်ပါးသော ရွာသို့ သွားရာ၏၊ ထိုရွာမှလည်း တစ်ပါးသော ရွာသို့ သွားရာ၏၊ ထို(ယောကျ်ား)သည် ထိုရွာမှ မိမိရွာသို့ သာလျှင် ပြန်လာရာ၏။ ထိုယောကျ်ားအား -

"ငါသည် မိမိရွာမှ ဤမည်သော ရွာသို့ သွားခဲ့၏။ ထိုရွာ၌လည်း ဤသို့ ရပ်ခဲ့၏၊ ဤသို့ ထိုင်ခဲ့၏၊ ဤသို့ ပြောဆိုခဲ့၏၊ ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ် နေခဲ့၏။ ထိုရွာမှလည်း ဤမည်သော ရွာသို့ သွားခဲ့၏။ ထိုရွာ၌လည်း ဤသို့ ရပ်ခဲ့၏၊ ဤသို့ ထိုင်ခဲ့၏၊ ဤသို့ ပြောဆိုခဲ့၏၊ ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ် နေခဲ့၏။ ထိုငါသည် ထိုရွာမှ မိမိရွာသို့ သာလျှင် ပြန်လာ၏" ဟု (စိတ် အမှတ်အသား ဖြစ်ရာ၏)။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ ရဟန်းသည် များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့၏။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း။ပ။ ဤသို့လျှင် အခြင်းအရာနှင့် တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်)နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့၏။

၄၃၂။ ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ် လတ်သော် ဖြူစင် လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိ လတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့ လတ်သော် ပြုတိုင်းရ လတ်သော် တည်တံ့ လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုရဟန်းသည် သတ္တဝါတို့၏ သေခြင်း ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို သိသော 'စုတူပပါတ'ဉာဏ် အလို့ငှာ စိတ်ကို (ရှေးရှု ပို့ဆောင်၏) ရှေးရှု ညွတ်စေ၏။ ထိုရဟန်းသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲ သတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ သတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာ ရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏၊ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။ပ။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား မျက်နှာချင်းဆိုင် တံခါးရှိသော အိမ်နှစ်ဆောင်တို့သည် ရှိကုန်ရာ၏။ ထိုအိမ်၌ မျက်စိအမြင် ရှိသော ယောကျ်ားသည် အလယ်၌ ရပ်တည်လျက် အိမ်သို့ ဝင်ကုန်သော အိမ်မှ ထွက်ကုန်သော လမ်းမ၌ လမ်းလျှောက် သွားလာ ကုန်သော လှည့်လည် ကုန်သော လူတို့ကို ရှုမြင်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ ရဟန်းသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲ သတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ သတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာ ရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာ ရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏၊ ကံအား လျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။ပ။

၄၃၃။ ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ် လတ်သော် ဖြူစင် လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိ လတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့ လတ်သော် ပြုတိုင်းရ လတ်သော် တည်တံ့ လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုရဟန်းသည် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ရာ ဖြစ်သော 'အာသဝက္ခယ'ဉာဏ် အလို့ငှာ စိတ်ကို (ရှေးရှု ပို့ဆောင်၏) ရှေးရှု ညွတ်စေ၏။ ထို(ရဟန်း)သည် ဤကား ဆင်းရဲ ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏၊ ဤကား ဆင်းရဲ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်း ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်းသိ၏၊ ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ 'နိဗ္ဗာန်' ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ 'နိဗ္ဗာန်' သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏၊ ဤသည်တို့ကား အာသဝေါ တရားတို့ ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏၊ ဤကား အာသဝေါ တရားတို့ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်း ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ ဤကား အာသဝေါ တရားတို့ ချုပ်ရာ 'နိဗ္ဗာန်' ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏၊ ဤကား အာသဝေါ တရားတို့ ချုပ်ရာ 'နိဗ္ဗာန်' သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤသို့ သိသော ဤသို့ မြင်သော ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ကာမာသဝမှ

လည်း လွတ်မြောက်၏၊ ဘဝါသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏၊ အဝိဇ္ဇာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏၊ လွတ်မြောက်ပြီးသော် "လွတ်မြောက်ပြီ" ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး ပြီးပြီ၊ (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ (မဂ်) ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ" ဟု သိ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား တောင်ဝှမ်း၌ ကြည်လင် သန့်ရှင်း နောက်ကျု ကင်းသော ရေအိုင်သည် ရှိရာ၏၊ မျက်စိအမြင် ရှိသော ယောကျာ်းသည် ထိုရေအိုင်၏ ကမ်း၌ ရပ်လျက် ခရု ယောက်သွား ကျောက်စရစ် အိုးခြမ်း ငါးအပေါင်းတို့ သွားနေကြ ရပ်နေကြသည်ကို မြင်ရာ၏၊ ထိုယောကျာ်းအား -

"ဤရေအိုင်သည် ကြည်လင် သန့်ရှင်း နောက်ကျု ကင်း၏၊ ထိုရေအိုင်၌ ဤခရု ယောက်သွား ကျောက်စရစ် အိုးခြမ်း ငါးအပေါင်းတို့ သွားနေကြ ရပ်နေကြ၏" ဟု အကြံ ဖြစ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ ဤကား ဆင်းရဲတည်း ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှာ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ ဟု သိ၏။

၄၃၄။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို သမဏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ရေချိုးပြီးသူ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သိပြီးသူ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ (ကိလေသာတို့ကို) ညှဉ်းဆဲပြီးသူ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ (ကိလေသာတို့မှ) ဝေးသူ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ရဟန္တာ ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် 'သမဏ' ဖြစ်သနည်း။ ထိုရဟန်းမှာ ပူပန် ညစ်ညူး စေတတ် ကုန်သော တစ်ဖန် ဘဝသစ် ဖြစ်ခြင်းကို ပြုတတ် ကုန်သော ပူလောင်ခြင်းနှင့်တကွ ဆင်းရဲခြင်း အကျိုး ရှိကုန်သော နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ'၊ အိုခြင်း 'ဇရာ'၊ သေခြင်း 'မရဏ' ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့ ကုန်သော အကုသိုလ် တရားတို့ကို ငြိမ်းပြီး ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် 'သမဏ' ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် 'ဗြာဟ္မဏ' ဖြစ်သနည်း။ ထိုရဟန်းမှာ ပူပန် ညစ်ညူး စေတတ် ကုန်သော တစ်ဖန် ဘဝသစ် ဖြစ်ခြင်းကို ပြုတတ် ကုန်သော ပူလောင်ခြင်းနှင့်တကွ ဆင်းရဲခြင်း အကျိုး ရှိကုန်သော နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ'၊ အိုခြင်း 'ဇရာ'၊ သေခြင်း 'မရဏ' ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့ ကုန်သော အကုသိုလ် တရားတို့ကို အပ ပြုပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် 'ဗြာဟ္မဏ' ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် 'ရေချိုးပြီးသူ' ဖြစ်သနည်း။ ထိုရဟန်းအား ပူပန် ညစ်ညူး စေတတ် ကုန်သော တစ်ဖန် ဘဝသစ် ဖြစ်ခြင်းကို ပြုတတ် ကုန်သော ပူလောင်ခြင်းနှင့်တကွ ဆင်းရဲခြင်း အကျိုး ရှိကုန်သော နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ'၊ အိုခြင်း 'ဇရာ'၊ သေခြင်း 'မရဏ' ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့ကုန်သော အကုသိုလ် တရားတို့ကို မဂ် ရေစင်ဖြင့် ချိုးအပ်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် 'ရေချိုးပြီးသူ' ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် 'သိပြီးသူ' ဖြစ်သနည်း။ ထိုရဟန်းအား ပူပန် ညစ်ညူး စေတတ်ကုန်သော တစ်ဖန် ဘဝသစ် ဖြစ်ခြင်းကို ပြုတတ် ကုန်သော ပူလောင်ခြင်းနှင့်တကွ ဆင်းရဲခြင်း အကျိုး ရှိကုန်သော နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ'၊ အိုခြင်း 'ဇရာ'၊ သေခြင်း 'မရဏ' ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့ ကုန်သော အကုသိုလ် တရားတို့ကို သိထားပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် 'သိပြီးသူ' ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် 'ညှဉ်းဆဲပြီးသူ' ဖြစ်သနည်း။ ထိုရဟန်းအား ပူပန် ညစ်ညူး စေတတ် ကုန်သော တစ်ဖန် ဘဝသစ် ဖြစ်ခြင်းကို ပြုတတ် ကုန်သော ပူလောင်ခြင်းနှင့်တကွ ဆင်းရဲခြင်း အကျိုး ရှိကုန်သော နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ'၊ အိုခြင်း 'ဇရာ'၊ သေခြင်း 'မရဏ' ကို ဖြစ်စေတတ်

ကုန်သော ယုတ်ညံ့ ကုန်သော အကုသိုလ် တရားတို့ကို ညှဉ်းဆဲပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် 'ညှဉ်းဆဲပြီးသူ' ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် '(ကိလေသာတို့မှ) ဝေးသူ' ဖြစ်သနည်း။ ထိုရဟန်းအား ပူပန် ညစ်ညူး စေတတ် ကုန်သော တစ်ဖန် ဘဝသစ်ဖြစ်ခြင်းကို ပြုတတ် ကုန်သော ပူလောင်ခြင်းနှင့် တကွ ဆင်းရဲခြင်း အကျိုး ရှိကုန်သော နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ'၊ အိုခြင်း 'ဇရာ'၊ သေခြင်း 'မရဏ' ကို ဖြစ်စေတတ် ကုန်သော ယုတ်ညံ့ ကုန်သော အကုသိုလ် တရားတို့သည် ဝေးပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် '(ကိလေသာတို့မှ) ဝေးသူ' ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် 'ရဟန္တာ' ဖြစ်သနည်း။ ထိုရဟန်းအား ပူပန် ညစ်ညူး စေတတ် ကုန်သော တစ်ဖန် ဘဝသစ်ဖြစ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော ပူလောင်ခြင်းနှင့်တကွ ဆင်းရဲခြင်း အကျိုး ရှိကုန်သော နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပွားခြင်း 'ဇာတိ'၊ အိုခြင်း 'ဇရာ'၊ သေခြင်း 'မရဏ' ကို ဖြစ်စေတတ် ကုန်သော ယုတ်ညံ့ ကုန်သော အကုသိုလ် တရားတို့သည် ဝေးပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် 'ရဟန္တာ' ဖြစ်၏ ဟု ဤတရားစကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော် မူ၏။

ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူသော တရားကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်ကြကုန်၏။

ကိုးခုမြောက် မဟာအဿပုရသုတ်ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၄ - မဟာယမကဝဂ် ===

၁၀ - စူဠအဿပုရသုတ်

၄၃၅။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အင်္ဂတိုင်း အဿပုရမည်သော အင်္ဂမင်းသားတို့၏ နိဂုံး၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့က "အသျှင်ဘုရား" ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား သည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ လူအပေါင်းက သင်တို့ကို "ရဟန်း ရဟန်း" ဟု ကောင်းစွာ သိ၏၊ သင်တို့ကလည်း "သင်တို့သည် အဘယ် သူတို့နည်း" ဟု မေးကုန်သော် "ရဟန်းများ ဖြစ်ကုန်၏" ဟု ဝန်ခံ ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ အသမုတ် ခံရသော ဤသို့ ဝန်ခံသော သင်တို့သည် "ရဟန်းနှင့် သင့်လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော် ငါတို့၏ ဤအသမုတ် ခံရခြင်းနှင့် ဝန်ခံခြင်းသည်လည်း အမှန် အဟုတ် ဖြစ် လတ္တံ့၊ ငါတို့သည် အကြင်သူတို့၏ သင်္ကန်း ဆွမ်း အိပ်ရာနေရာ ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အဆောက်အဦကို သုံးဆောင် ကုန်၏၊ ထိုသူတို့၏ ငါတို့အပေါ်၌ ထိုပြုလုပ်ခြင်းတို့သည် များသော အကျိုးများသော အာနိသင်ရှိသည် ဖြစ်ကုန် လတ္တံ့၊ ငါတို့၏ ဤရဟန်း အဖြစ်သည်လည်း မမြုံဘဲ အကျိုးများ၍ တိုးပွားခြင်း ရှိသည် ဖြစ်လတ္တံ့" ဟု ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ကြံ အားထုတ်ရမည်။

၄၃၆။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းနှင့် သင့်လျော်သော အကျင့်ကို မကျင့် သနည်း။ ရဟန်းတို့ တစ်ဦး တစ်ယောက်သော ရဟန်းသည် ရှေးရှု ကြံစည်ခြင်းများလျက် ရှေးရှု ကြံစည်ခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' ကို မပယ်၊ ဖျက်ဆီး လိုသော စိတ်ရှိလျက် ဖျက်ဆီး လိုခြင်း 'ဗျာပါဒ' ကို မပယ်၊ အမျက်ထွက် လေ့ရှိလျက် အမျက်ထွက်ခြင်း 'ကောဓ'ကို မပယ်၊ ရန်ငြိုး ဖွဲ့ခြင်း ရှိလျက် ရန်ငြိုး ဖွဲ့ခြင်း 'ဥပနာဟ' ကို မပယ်၊ ဂုဏ်ကျေးဇူး ချေဖျက်ခြင်း ရှိလျက် ဂုဏ်ကျေးဇူး ချေဖျက်ခြင်း 'မက္ခ' ကို မပယ်၊ ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်း ရှိလျက် ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်း 'ပဠာသ' ကို မပယ်၊ မနာလိုခြင်း ရှိလျက် မနာလိုခြင်း 'ဣဿာ' ကိုမပယ်၊ ဝန်တိုခြင်း ရှိလျက် ဝန်တိုခြင်း 'မစ္ဆရိယ'ကို မပယ်၊ စဉ်းလဲ ကောက်ကျစ်သူ ဖြစ်လျက် စဉ်းလဲ ကောက်ကျစ်ခြင်း 'သာဌေယျ' ကို မပယ်၊ လှည့်ပတ်ခြင်း ရှိလျက် လှည့်ပတ်ခြင်း 'မာယာ' ကိုမပယ်၊ အလိုဆိုး ရှိလျက် အလိုဆိုး 'ပါပိစ္ဆာ' ကို မပယ်၊ မှားသော အယူရှိသူ ဖြစ်လျက် မှားသော အယူ 'မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ'ကို မပယ်၊ ရဟန်းတို့ အပါယ်၌ ဖြစ်စေတတ်သည့် အကြောင်း ဖြစ်သော မကောင်းရာ ဘုံဘဝ၌ ခံစားရခြင်း ရှိကုန်သော ဤရဟန်း အညစ်အကြေး, ဤရဟန်း အပြစ် ဒေါသ, ဤရဟန်း အမှိုက်တို့ကို မပယ်ခြင်းကြောင့် "ရဟန်းနှင့် သင့်လျော်သော အကျင့်ကို မကျင့်" ဟု ငါ ဟောကြား၏။ ရဟန်းတို့ ရေနှင့် သွေးထားသော နှစ်ဖက် အသွား ရှိသော မတဇ (ငှက်သေမှ ဖြစ်သော) လက်နက် မည်သော လက်နက်မျိုးကို သားရေအိမ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းထား သကဲ့သို့ ပိတ်ဆို့ထား သကဲ့သို့ ငါသည် ဤရဟန်း၏ ရဟန်း အဖြစ်ကို ထို လက်နက်မျိုးလျှင် ဥပမာရှိ၏ ဟု ဟောကြား၏။

၄၃၇။ ရဟန်းတို့ ချုပ်စပ်ထားသော အဝတ်ကို ဆောင်သူအား ချုပ်စပ်ထားသော အဝတ်ကို ဆောင်ရုံမျှဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်ကို ငါ မဟောပေ။ ရဟန်းတို့ အဝတ် မဝတ်သူအား အဝတ် မဝတ်ရုံမျှဖြင့် ရဟန်း အဖြစ်ကို ငါ မဟောပေ။ ရဟန်းတို့ မြူ အညစ်အကြေး ဆောင်သူအား မြူ အညစ်အကြေး ဆောင်ရုံမျှဖြင့် ရဟန်း အဖြစ်ကို ငါ မဟောပေ။ ရဟန်းတို့ ရေသို့ သက်ဆင်းသူအား ရေသို့ သက်ဆင်း ရုံမျှဖြင့် ရဟန်း အဖြစ်ကို ငါ မဟောပေ။ ရဟန်းတို့ သစ်ပင်ရင်း၌ နေသူအား သစ်ပင်ရင်း၌ နေရုံမျှဖြင့် ရဟန်း အဖြစ်ကို ငါ မဟောပေ။ ရဟန်းတို့ လွင်တီးခေါင်၌ နေသူအား လွင်တီးခေါင်၌ နေရုံမျှဖြင့် ရဟန်း အဖြစ်ကို ငါ မဟောပေ။ ရဟန်းတို့ မတ်မတ် ရပ်တည်သူအား မတ်မတ် ရပ်တည် ရုံမျှဖြင့်

ရဟန်း အဖြစ်ကို ငါ မဟောပေ။ ရဟန်းတို့ (လ,ရက်) အလှည့်ဖြင့် စားသူအား အလှည့်ဖြင့် စားရုံ မျှဖြင့် ရဟန်း အဖြစ်ကို ငါ မဟောပေ။ ရဟန်းတို့ ဗေဒင်မန္တာန်ကို သရဇ္ဈာယ်သူအား ဗေဒင် မန္တာန်ကို သရဇ္ဈာယ် ရုံမျှဖြင့် ရဟန်း အဖြစ်ကို ငါ မဟောပေ။ ရဟန်းတို့ ဆံကျစ်ရှိသူအား ဆံကျစ်ကို ဆောင်ရုံ မျှဖြင့် ရဟန်း အဖြစ်ကို ငါမဟောပေ။

ရဟန်းတို့ ချုပ်စပ်ထားသော အဝတ်ကို ဆောင်သူအား ချုပ်စပ်ထားသော အဝတ်ကို ဆောင်ရုံ မျှဖြင့် ရှေးရှု ကြံစည်ခြင်း များလျက် ရှေးရှု ကြံစည်ခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ ဖျက်ဆီး လိုသော စိတ်ရှိလျက် ဖျက်ဆီး လိုခြင်း 'ဗျာပါဒ' သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ အမျက်ထွက် လေ့ ရှိလျက် အမျက်ထွက်ခြင်း 'ကောဓ'သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ ရန်ငြိုး ဖွဲ့ခြင်း ရှိလျက် ရန်ငြိုး ဖွဲ့ခြင်း 'ဥပနာဟ' သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်း ရှိလျက် ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်း 'မက္ခ' သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်း ရှိလျက် ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်း 'ပဠာသ' သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ မနာလိုခြင်း ရှိလျက် မနာလိုခြင်း 'ဣဿာ' သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ ဝန်တိုခြင်း ရှိလျက် ဝန်တိုခြင်း 'မစ္ဆရိယ' သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ စဉ်းလဲ ကောက်ကျစ်သူ ဖြစ်လျက် စဉ်းလဲ ကောက်ကျစ်ခြင်း 'သာဌေယျ' သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ လှည့်ပတ်ခြင်း ရှိလျက် လှည့်ပတ်ခြင်း 'မာယာ'သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ အလိုဆိုး ရှိလျက် အလိုဆိုး 'ပါပိစ္ဆာ' သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ မှားသော အယူရှိလျက် မှားသော အယူ 'မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ' သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ မိတ်ဆွေ အပေါင်းအသင်း ဆွေမျိုးသားချင်းတို့က ထိုသူကို ဖွားလျှင် ဖွားခြင်း ချုပ်စပ်ထားသော အဝတ်ကို ဝတ်ရုံ ပေးကုန်ရာ၏။

"ကောင်းသော မျက်နှာရှိသူ လာလော့၊ သင်သည် ချုပ်စပ်ထားသော အဝတ်ကို ဆောင်သူ ဖြစ်လော့၊ ချုပ်စပ် ထားသော အဝတ် ဆောင်သူဖြစ်သော သင့်အား ချုပ်စပ် ထားသော အဝတ်ကို ဆောင်ရုံ မျှဖြင့် ရှေးရှု ကြံစည်ခြင်း များခဲ့သော် ရှေးရှု ကြံစည်ခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' သည် ပျောက်လတ္တံ့၊ ဖျက်ဆီး လိုစိတ် ရှိခဲ့သော် ဖျက်ဆီး လိုခြင်း 'ဗျာပါဒ'သည် ပျောက်လတ္တံ့၊ အမျက်ထွက်လေ့ ရှိခဲ့သော် အမျက်ထွက်ခြင်း 'ကောဓ' သည် ပျောက်လတ္တံ့၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း ရှိခဲ့သော် ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း 'ဥပနာဟ' သည် ပျောက်လတ္တံ့၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်း ရှိခဲ့သော် ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်း 'မက္ခ' သည် ပျောက်လတ္တံ့၊ ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်း ရှိခဲ့သော် ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်း 'ပဠာသ'သည် ပျောက်လတ္တံ့၊ မနာလိုခြင်း ရှိခဲ့သော် မနာလိုခြင်း 'ဣဿာ' သည် ပျောက်လတ္တံ့၊ ဝန်တိုခြင်း ရှိခဲ့သော် ဝန်တိုခြင်း 'မစ္ဆရိယ'သည် ပျောက် လတ္တံ့၊ စဉ်းလဲ ကောက်ကျစ်ခြင်း ရှိခဲ့သော် စဉ်းလဲ ကောက်ကျစ်ခြင်း 'သာဌေယျ' သည် ပျောက်လတ္တံ့၊ လှည့်ပတ်ခြင်း ရှိခဲ့သော် လှည့်ပတ်ခြင်း 'မာယာ' သည် ပျောက်လတ္တံ့၊ အလိုဆိုး ရှိခဲ့သော် အလိုဆိုး 'ပါပိစ္ဆာ' သည် ပျောက်လတ္တံ့၊ မှားသော အယူ ရှိခဲ့သော် မှားသော အယူ 'မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ' သည် ပျောက် လတ္တံ့" ဟု ချုပ်စပ် ထားသော အဝတ်ကို ဝတ်ရုံမှုကို သာလျှင် ဆောက်တည် စေကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ချုပ်စပ်ထားသော အဝတ်ကို ဝတ်ရုံ ထားသော်လည်း ဤလောက၌ အချို့သော ရှေးရှု ကြံစည်ခြင်း များသူ, ဖျက်ဆီးလို စိတ်ရှိသူ, အမျက်ထွက်လေ့ ရှိသူ, ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း ရှိသူ, ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်း ရှိသူ, ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်း ရှိသူ, မနာလိုခြင်း ရှိသူ, ဝန်တိုခြင်း ရှိသူ, စဉ်းလဲ ကောက်ကျစ်ခြင်း ရှိသူ, လှည့်ပတ်ခြင်း ရှိသူ, အလိုဆိုး ရှိသူ, အယူမှား ရှိသူတို့ကို ငါတွေ့မြင် နေရသောကြောင့် ချုပ်စပ် ထားသော အဝတ်ကို ဝတ်ရုံသူအား ချုပ်စပ် ထားသော အဝတ်ကို ဝတ်ရုံခြင်းမျှဖြင့် ရဟန်း အဖြစ်ကို ငါ မဟောပေ။

ရဟန်းတို့ အဝတ် မဝတ်သူအား။ပ။ ရဟန်းတို့ မြူ အညစ်အကြေး ရှိသူအား။ပ။ ရဟန်းတို့ ရေသို့ သက်ဆင်း သူအား။ပ။ ရဟန်းတို့ သစ်ပင်ရင်း၌ နေသူအား။ပ။ ရဟန်းတို့ လွင်တီးခေါင်၌ နေသူအား။ပ။ ရဟန်းတို့ မတ်မတ် ရပ်တည်သူအား။ပ။ ရဟန်းတို့ (လ,ရက်) အလှည့်ဖြင့် စားသူအား။ပ။ ရဟန်းတို့ ဗေဒင် မန္တာန် သရဇ္ဈာယ်သူအား။ပ။ ရဟန်းတို့ ဆံကျစ်ရှိသူအား အကယ်၍ ဆံကျစ်ကို ဆောင်ရုံမျှဖြင့် ရှေးရှု ကြံစည်ခြင်း များလျက် ရှေးရှု ကြံစည်ခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ ဖျက်ဆီး

လိုစိတ် ရှိလျက် ဖျက်ဆီး လိုခြင်း 'ဗျာပါဒ'သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ အမျက်ထွက်လေ့ ရှိလျက် အမျက်ထွက်ခြင်း 'ကောဓ'သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း ရှိလျက် ရန်ငြိုး ဖွဲ့ခြင်း 'ဥပနာဟ' သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်း ရှိလျက် ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်း 'မက္ခ'သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်း ရှိလျက် ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်း 'ပဠာသ' သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ မနာလိုခြင်း ရှိလျက် မနာလိုခြင်း 'ဣဿာ' သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ ဝန်တိုခြင်း ရှိလျက် ဝန်တိုခြင်း 'မစ္ဆရိယ'သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ စဉ်းလဲ ကောက်ကျစ်ခြင်း ရှိလျက် စဉ်းလဲ ကောက်ကျစ်ခြင်း 'သာဌေယျ'သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ လှည့်ပတ်ခြင်း ရှိလျက် လှည့်ပတ်ခြင်း 'မာယာ'သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ အလိုဆိုး ရှိလျက် အလိုဆိုး 'ပါပိစ္ဆာ' သည် အကယ်၍ ပျောက်ငြားအံ့၊ အယူမှားခြင်း ရှိလျက် အယူမှားခြင်း 'မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ' သည် အကယ်၍ ပျောက် ငြားအံ့၊ မိတ်ဆွေ အပေါင်း အသင်း ဆွေမျိုးသားချင်းတို့က ထိုသူကို ဖွားလျှင် ဖွားချင်း ဆံကျစ်ရှိသူ ဖြစ်အောင် ပြုပေး ကုန်ရာ၏။

“ကောင်းသော မျက်နှာရှိသူ လာလော့၊ သင်သည် ဆံကျစ်ရှိသူ ဖြစ်လော့၊ ဆံကျစ်ရှိသူ ဖြစ်သော သင့်အား ဆံကျစ်ကို ဆောင်ရုံမျှဖြင့် ရှေးရှု ကြံစည်ခြင်း များခဲ့သော် ရှေးရှု ကြံစည်ခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' သည် ပျောက်လတ္တံ့၊ ဖျက်ဆီး လိုစိတ် ရှိခဲ့သော် ဖျက်ဆီး လိုခြင်း 'ဗျာပါဒ'သည် ပျောက်လတ္တံ့၊ အမျက်ထွက် လေ့ ရှိခဲ့သော် အမျက်ထွက်ခြင်း 'ကောဓ' သည် ပျောက်လတ္တံ့။ပ။ ယုတ်မာသော အလိုဆိုး ရှိခဲ့သော် ယုတ်မာသော အလိုဆိုး 'ပါပိစ္ဆာ' သည် ပျောက်လတ္တံ့၊ အယူ မှားခြင်း ရှိခဲ့သော် အယူ မှားခြင်း 'မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ' သည် ပျောက်လတ္တံ့” ဟု ဆံကျစ်ရှိသူ အဖြစ်ကို သာလျှင် ဆောက်တည် စေကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဆံကျစ် ရှိသော်လည်း ဤလောက၌ အချို့သော ရှေးရှု ကြံစည်ခြင်း များသူ, ဖျက်ဆီး လိုစိတ် ရှိသူ, အမျက်ထွက်ခြင်း ရှိသူ, ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း ရှိသူ, ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်း ရှိသူ, ဂုဏ်ပြိုင် ခြင်း ရှိသူ, မနာလိုခြင်း ရှိသူ, ဝန်တိုခြင်း ရှိသူ, စဉ်းလဲ ကောက်ကျစ်ခြင်း ရှိသူ, လှည့်ပတ်ခြင်း ရှိသူ, အလိုဆိုး ရှိသူ, အယူမှား ရှိသူတို့ကို ငါ တွေ့မြင် ရသောကြောင့် ဆံကျစ်ရှိသူအား ဆံကျစ်ကို ဆောင်ရုံ မျှဖြင့် ရဟန်း အဖြစ်ကို ငါ မဟောပေ။

၄၃၈။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းနှင့် သင့်လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့် သနည်း၊ ။ ရဟန်းတို့ တစ်ဦး တစ်ယောက်သော ရဟန်းသည် ရှေးရှု ကြံစည်ခြင်း များရှိခဲ့သော် ရှေးရှု ကြံစည်ခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' ကို ပယ်၏၊ ဖျက်ဆီး လိုစိတ် ရှိခဲ့သော် ဖျက်ဆီး လိုခြင်း 'ဗျာပါဒ' ကို ပယ်၏၊ အမျက်ထွက်လေ့ ရှိခဲ့သော် အမျက်ထွက်ခြင်း 'ကောဓ' ကို ပယ်၏၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း ရှိခဲ့သော် ရန်ငြိုး ဖွဲ့ခြင်း 'ဥပနာဟ'ကို ပယ်၏၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်း ရှိခဲ့သော် ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်း 'မက္ခ' ကိုပယ်၏၊ ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်း ရှိခဲ့သော် ဂုဏ်ပြိုင်ခြင်း 'ပဠာသ'ကို ပယ်၏၊ မနာလိုခြင်း ရှိခဲ့သော် မနာလိုခြင်း 'ဣဿာ' ကို ပယ်၏၊ ဝန်တိုခြင်း ရှိခဲ့သော် ဝန်တိုခြင်း 'မစ္ဆရိယ' ကို ပယ်၏၊ စဉ်းလဲ ကောက်ကျစ်ခြင်း ရှိခဲ့သော် စဉ်းလဲ ကောက်ကျစ်ခြင်း 'သာဌေယျ' ကို ပယ်၏၊ လှည့်ပတ်ခြင်း ရှိခဲ့သော် လှည့်ပတ်ခြင်း 'မာယာ'ကို ပယ်၏၊ အလိုဆိုး ရှိခဲ့သော် အလိုဆိုး 'ပါပိစ္ဆာ' ကို ပယ်၏၊ အယူမှားခြင်း ရှိခဲ့သော် အယူမှားခြင်း 'မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ' ကို ပယ်၏၊ ရဟန်းတို့ အပါယ်၌ ဖြစ်စေတတ်သည့် အကြောင်းဖြစ်သော မကောင်းရာ ဘုံဘဝ၌ ခံစားခြင်း ရှိကုန်သော ဤရဟန်း အညစ်အကြေး, ဤရဟန်း အပြစ် ဒေါသ, ဤရဟန်း အမှိုက်တို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် “ရဟန်းနှင့် သင့်လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏” ဟု ငါဟော၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရား အားလုံးတို့မှ စင်ကြယ်သော မိမိ ကိုယ်ကို ကောင်းစွာ ရှုမြင်၏။ ဤယုတ် ညံ့သော အကုသိုလ် တရားအားလုံးတို့မှ စင်ကြယ်သော မိမိ ကိုယ်ကို ရှုမြင်သော ထိုရဟန်းအား ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်၏၊ ဝမ်းမြောက်သော ရဟန်းအား နှစ်သက်ခြင်း ဖြစ်၏၊ နှစ်သက်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်း၏ ကိုယ်သည် ငြိမ်းအေး၏၊ ကိုယ်ငြိမ်းအေးခြင်း ရှိသော ရဟန်းသည် ချမ်းသာကို ခံစား၏၊ ချမ်းသာခြင်း ရှိသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။

ထိုရဟန်းသည် ချစ်ခြင်း 'မေတ္တာ' နှင့်တကွ ဖြစ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်ကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်ကို။ လေးခုမြောက် အရပ်ကို။ ဤနည်းအားဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာအရပ်ကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏၊ အလုံးစုံသော အရပ် အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌ မိမိနှင့်တူစွာ အကြွင်းမဲ့ သတ္တဝါ အားလုံးကို ပြန့်ပြောသော မြတ်သော အပိုင်းအခြားမရှိသော ရန်မရှိသော ကြောင့်ကြ မရှိသော မေတ္တာနှင့် တကွဖြစ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ သနားခြင်း 'ကရုဏာ' နှင့်တကွ ဖြစ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ ဝမ်းမြောက်ခြင်း 'မုဒိတာ' နှင့်တကွ ဖြစ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ လျစ်လျူရှုခြင်း 'ဥပေက္ခာ' နှင့်တကွ ဖြစ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်ကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်ကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်ကို။ လေးခုမြောက် အရပ်ကို။ ဤနည်းအားဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာအရပ်ကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ အလုံးစုံသော အရပ် အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌ မိမိနှင့်တူစွာ အကြွင်းမဲ့ သတ္တဝါအားလုံးကို ပြန့်ပြောသော မြတ်သော အပိုင်းအခြားမရှိသော ရန်မရှိသော ကြောင့်ကြမ ရှိသော လျစ်လျူရှုခြင်း 'ဥပေက္ခာ'နှင့်တကွ ဖြစ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကြည်လင် ချိုအေး ဖြူဖွေးသော ရေနှင့် ကောင်းသော ရေဆိပ် ရှိသဖြင့် မွေ့လျော်ဖွယ် ကောင်းသော ရေကန်သည် ရှိရာ၏၊ အရှေ့အရပ် မျက်နှာမှ နွေ နေပူတို့ဖြင့် ပူလောင နှိပ်စက် ခံရ၍ အစာရေစာ ဆာလောင် မွတ်သိပ်သဖြင့် ပင်ပန်း နွမ်းနယ် နေသော ယောကျ်ားသည် အကယ်၍ လာငြားအံ့၊ ထိုယောကျ်ားသည် ထိုရေကန်ကို စွဲ၍ ရေမွတ် သိပ်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက် ရာ၏၊ နွေ နေပူတို့ဖြင့် ပူလောင်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရာ၏။ အနောက် အရပ် မျက်နှာမှ ယောကျ်ားသည် အကယ်၍ လာငြားအံ့။ မြောက်အရပ် မျက်နှာမှ ယောကျ်ားသည် အကယ်၍ လာငြားအံ့။ တောင်အရပ် မျက်နှာမှ ယောကျ်ားသည် အကယ်၍ လာငြားအံ့။ မည်သည့် အရပ်မှ မဆို ထိုရေကန်သို့ နွေ နေပူတို့ဖြင့် ပူလောင် နှိပ်စက် ခံရ၍ အစာရေစာ ဆာလောင် မွတ်သိပ်သဖြင့် ပင်ပန်း နွမ်းနယ် နေသော ယောကျ်ားသည် အကယ်၍ လာငြားအံ့။ ထိုယောကျ်ားသည် ထိုရေကန်ကို စွဲ၍ ရေမွတ် သိပ်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက် ရာ၏၊ နွေ နေပူတို့ဖြင့် ပူလောင်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်လျှင် မင်းမျိုးမှ သော်လည်း လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွာ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်းပြုသူ ဖြစ်စေကာမူ၊ ထိုသူသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော အဆုံးအမတော်ကို စွဲ၍ ဤသို့ ချစ်ခြင်း 'မေတ္တာ'၊ သနားခြင်း 'ကရုဏာ'၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း 'မုဒိတာ'၊ လျစ်လျူရှုခြင်း 'ဥပေက္ခာ' ကို ပွားများ၍ မိမိကိုယ်၌ ငြိမ်းခြင်းကို ရ၏၊ မိမိကိုယ်၌ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ထိုသူကို ငါသည် "ရဟန်းနှင့် သင့်လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏" ဟု ဟောကြား၏။

ပုဏ္ဏားမျိုးမှ သော်လည်း။ပ။ ကုန်သည်မျိုးမှ သော်လည်း။ပ။ သူဆင်းရဲမျိုးမှ သော်လည်း။ပ။ မည်သည့် အမျိုးမှ မဆို လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွာ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြုအံ့၊ ထိုသူသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောကြား ထားသော အဆုံးအမတော်ကို စွဲ၍ ဤသို့ ချစ်ခြင်း 'မေတ္တာ'၊ သနားခြင်း 'ကရုဏာ' ဝမ်းမြောက်ခြင်း 'မုဒိတာ'၊ လျစ်လျူရှုခြင်း 'ဥပေက္ခာ' ကို ပွားများ၍ မိမိကိုယ်၌ ငြိမ်းခြင်းကို ရ၏၊ မိမိကိုယ်၌ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ထိုသူကို ငါသည် "ရဟန်းနှင့် သင့်လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏" ဟု ဟောကြား၏။

မင်းမျိုးမှ သော်လည်း လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွာ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြုအံ့၊ ထိုသူသည်လည်း အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ တရား မရှိသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခု ဘဝ၌ ပင်လျှင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏၊ အာသဝေါ တရားတို့ ကုန်ခြင်းကြောင့် ရဟန်း (ကိလေသာ မီးငြိမ်းသူ) ဖြစ်၏။

ပုဏ္ဏားမျိုးမှ သော်လည်း။ပ။ ကုန်သည်မျိုးမှ သော်လည်း။ပ။ သူဆင်းရဲမျိုးမှ သော်လည်း။ပ။ မည်သည့် အမျိုးမှမဆို လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွာ၍ ရဟန်းဘောင်၌ ရဟန်း ပြုအံ့၊ ထိုသူသည်လည်း အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ တရားကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခု ဘဝ၌ ပင်လျှင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏၊ အာသဝေါ တရားတို့ ကုန်ခြင်းကြောင့် ရဟန်း (ကိလေသာ မီးငြိမ်းသူ) ဖြစ်၏ ဟု ဤတရားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူ၏။

ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော် မူသော တရားတော်ကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက် ကြကုန်၏။

ဆယ်ခုမြောက် စူဠအဿပုရသုတ်ပြီး၏။

လေးခုမြောက် မဟာယမကဝဂ်ပြီး၏။

မဟာယမကဝဂ်၏ သုတ်အကျဉ်းချုပ်

ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အကျိုး၄ါ ဟောကြားတော် မူအပ်သော စူဠဂေါ သိင်္ဂသုတ်၊ မဟာဂေါသိင်္ဂသုတ်၊ တဖန် မဟာဂေါပါလကသုတ် စူဠဂေါပါလက သုတ်၊ မဟာသစ္စကသုတ်၊ စူဠသစ္စက သုတ်၊ စူဠတဏှာသင်္ခယသုတ်၊ မဟာတဏှာ သင်္ခယသုတ်၊ မဟာအဿပုရသုတ်၊ စူဠအဿပုရ သုတ်တည်း။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၅ - စူဠယမကဝဂ် ===

၁ - သာလေယျကသုတ်

၄၃၉။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ရဟန်း အပေါင်းတို့နှင့် အတူ ကောသလတိုင်းတို့၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည် တော်မူသည် ရှိသော် သာလာမည်သော ပုဏ္ဏားရွာသို့ ဆိုက်ရောက် လေ၏။ သာလာရွာသား ပုဏ္ဏား သူကြွယ်တို့သည် "အချင်းတို့ သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ ရဟန်းပြုသည့် သာကီဝင် မင်းသား ရဟန်းဂေါတမသည် များစွာသော ရဟန်း အပေါင်းနှင့်အတူ ကောသလတိုင်းတို့၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည် တော်မူသည် ရှိသော် သာလာရွာသို့ ရောက်တော်မူ၏။

ထိုအသျှင် ဂေါတမ၏ ကောင်းသော ကျော်စော သတင်းသည် ဤသို့ ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏။ ထိုမြတ်စွာ ဘုရားသည် ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏၊ (အလုံး စုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော် မူ၏၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံတော် မူသော အကြောင်းကြောင့် လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော် မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော် မူတတ်သော အကြောင်း ကြောင့် လည်း သုဂတ မည်တော် မူ၏၊ လောကကို သိတော် မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒူ မည်တော် မူ၏။ ဆုံးမ ထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ လွန်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော် မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော် မူ၏၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော် မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္ထာဒေဝမနုဿနံ မည်တော် မူ၏၊ (သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို) သိစေတော် မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော် မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော် မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော် မူ၏ ဟု (ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏)။

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နတ်နှင့် တကွသော မာရ်နတ်နှင့် တကွသော ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော ဤသြကာသ လောကကို လည်းကောင်း၊ သမဏဗြာဟ္မဏမင်းများ လူများနှင့် တကွသော ဤသတ္တ လောကကို လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက် ပြုလျက် ဟောကြားတော် မူ၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောတော်မူ၏၊ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတော် မူ၏၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဖူးမြော်ရခြင်းသည် ကောင်းသည် သာတည်း" ဟု ကြားသိရလေ၏။

ထိုအခါ သာလာရွာသား ပုဏ္ဏား သူကြွယ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံ ချဉ်းကပ်ကြ ကုန်ပြီးလျှင် အချို့တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး ကုန်လျက်, အချို့တို့က မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေလျက် အချို့တို့ကမူ မြတ်စွာဘုရား ရှိရာသို့ လက်အုပ် ချီကုန် လျက်, အချို့တို့က အမည် အမျိုးအနွယ်ကို ပြောကြား ကုန်လျက်, အချို့တို့က ဆိတ်ဆိတ် ဖြစ်ကုန် လျက် သင့်လျော်သော နေရာ၌ ထိုင်ကြကုန်၏။ သင့်လျော်သော နေရာ၌ ထိုင်နေကြ ပြီးသော် သာလာ ရွာသား ပုဏ္ဏား သူကြွယ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား-

"အသျှင်ဂေါတမ ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါများ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော သူတို့ လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရာ ငရဲသို့ ရောက်ကြရသော အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက် အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း။ အသျှင်ဂေါတမ ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါများ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့ လားရာ

နတ်ပြည်သို့ ရောက်ကြရသော အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက် အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း” ဟု လျှောက်ထားကြ ကုန်၏။

သူကြွယ်တို့ မတရားမှု မမျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော သူတို့ လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရာ ငရဲသို့ ရောက်ကြရ ကုန်၏။ သူကြွယ်တို့ တရားမှု မျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့ လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ကြရ ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမသည် အကျယ်အားဖြင့် အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို မဝေဖန်မူ၍ အကျဉ်းအားဖြင့် မိန့်ဆို ထားသော ဤတရားတော်၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို တပည့်တော်တို့ အကျယ် မသိပါကုန်၊ တောင်းပန် ပါ၏၊ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျယ်အားဖြင့် အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို မဝေဖန်မူ၍ အကျဉ်းအားဖြင့် မိန့်ဆို ထားသော ဤတရားတော်၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို သိနိုင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် တပည့်တော် တို့ အား တရားကို အကျယ် ဟောကြားပါလော့ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

သူကြွယ်တို့ သို့ဖြစ်လျှင် နားထောင်ကြ ကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံး သွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောကြား ပေအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ “ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား” ဟု သာလာရွာသား ပုဏ္ဏားသူကြွယ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြ ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောကြားတော် မူ၏။

၄၄၀။ သူကြွယ်တို့ ကိုယ်ဖြင့် မတရားမှု မမျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်းသည် သုံးမျိုး ရှိ၏။ နှုတ်ဖြင့် မတရားမှု မမျှတမှုကို ပြောဆိုခြင်းသည် လေးမျိုးရှိ၏၊ စိတ်ဖြင့် မတရားမှု မမျှတမှုကို ကြံစည်ခြင်းသည် သုံးမျိုးရှိ၏။

သူကြွယ်တို့ အဘယ်သို့လျှင် ကိုယ်ဖြင့် မတရားမှု မမျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်း သုံးမျိုး ရှိသနည်း။ သူကြွယ်တို့ ဤလောက၌ အချို့သူသည် အသက် သတ်လေ့ ရှိ၏၊ ကြမ်းကြုတ်၏၊ သွေးစွန်းသော လက် ရှိ၏၊ သတ်ပုတ် ရိုက်နှက်ခြင်း၌ စိတ်ဝင်စား၏ ။ သတ္တဝါတို့၌ သနားခြင်း မရှိ။

မပေးသည်ကို ယူလေ့ ရှိ၏၊ ရွာ၌ တည်သည် ဖြစ်စေ၊ တော၌ တည်သည် ဖြစ်စေ သူတစ်ပါး ဥစ္စာ သူတစ်ပါး အဆောက်အဦကို မပေးဘဲ ခိုးလိုသော စိတ်အစုဖြင့် ယူတတ်၏။

ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်လေ့ ရှိ၏၊ အမိ စောင့်ရှောက် ထားသော မိန်းမ, အဖ စောင့်ရှောက် ထားသော မိန်းမ, အမိအဖ စောင့်ရှောက် ထားသော မိန်းမ, မောင်ကြီး မောင်ငယ် စောင့်ရှောက် ထားသော မိန်းမ, အစ်မ ညီမ စောင့်ရှောက် ထားသော မိန်းမ, ဆွေမျိုး စောင့်ရှောက် ထားသော မိန်းမ, အနွယ် စောင့်ရှောက် ထားသော မိန်းမ, တရား ကျင့်ဖော်တို့ စောင့်ရှောက် ထားသော မိန်းမ, ကြောင်းလမ်းထားသော မိန်းမ, ဒဏ်ထားသော မိန်းမ, အယုတ်ဆုံး အားဖြင့် ပန်းကုံးရံ ထားအပ်သော မိန်းမတို့၌ ကျူးလွန်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ သူကြွယ်တို့ ဤသို့လျှင် ကိုယ်ဖြင့် မတရားမှု မမျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်းသည် သုံးမျိုး ရှိ၏။

သူကြွယ်တို့ အဘယ်သို့လျှင် နှုတ်ဖြင့် မတရားမှု မမျှတမှုကို ပြောဆိုခြင်းသည် လေးမျိုး ရှိသနည်း။ သူကြွယ်တို့ ဤလောက၌ အချို့သူသည် မုသား ပြောဆိုလေ့ ရှိ၏၊ သဘင်၌ တည်သည် ဖြစ်စေ၊ ပရိသတ်၌ တည်သည် ဖြစ်စေ၊ ဆွေမျိုး အလယ်၌ တည်သည် ဖြစ်စေ၊ အသင်းအပင်း အလယ်၌ တည်သည် ဖြစ်စေ၊ မင်းမျိုး အလယ်၌ တည်သည် ဖြစ်စေ ခေါ်ဆောင်၍ “အချင်း ယောကျ်ား သိသော အကြောင်းကို ပြောဆိုလော့” ဟု သက်သေ ပြုလျက် မေးမြန်း လတ်သော် ထိုယောကျ်ားသည် မသိသည်ကို “ငါသိ၏” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ သိသည်ကို “ငါမသိ” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ မမြင်သည်ကို “ငါမြင်၏” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း မြင်သည်ကို “ငါမမြင်” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း

ပြောဆို၏။ ဤသို့ မိမိ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်စေ၊ သူတစ်ပါး အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်စေ၊ အနည်းငယ်မျှသော လာဘ် အာမိသ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်စေ သိလျက် သာလျှင် မုသား ပြောဆို၏။

ကုန်းစကား ပြောဆို၏၊ ဤသူတို့ထံမှ နားထောင်၍ ဤသူတို့၏ ထိုသူတို့နှင့် ကွဲပြားခြင်းငှါ ထိုသူတို့ထံ၌ ပြောကြား တတ်၏၊ ထိုသူတို့ ထံမှ နားထောင်၍ ထိုသူတို့၏ ဤသူတို့နှင့် ကွဲပြားခြင်းငှါ ဤသူတို့ထံ၌ ပြောကြား တတ်၏။ ဤသို့ ညီညွတ်သူတို့ကို ကွဲပြားအောင် ပြုတတ်၏၊ ကွဲပြား သူတို့ကိုလည်း အားပေး တတ်၏၊ ကွဲပြားခြင်း၌ မွေ့လျော်၏၊ ကွဲပြားခြင်း၌ ပျော်ပိုက်၏၊ ကွဲပြားခြင်းကို နှစ်သက်၏၊ ကွဲပြားခြင်းကို ပြုတတ်သော စကားကို ပြောဆိုတတ်၏။

ကြမ်းတမ်းသော စကား ရှိ၏၊ ဆူးသဖွယ် အဖုအထစ် ရှိ၍ ကြမ်းတမ်းသော သူတစ်ပါး နားကို စပ်ခါးစေတတ် သူတစ်ပါးအား ထိခိုက် တတ်သော အမျက်ထွက်ခြင်းနှင့် နီးစပ်လျက် တည်တံ့ခြင်းကို မဖြစ် စေတတ်သည့် သဘော ရှိသော စကားကို ပြောဆိုတတ်၏။

ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆို တတ်၏၊ မသင့်သော အခါ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ မဟုတ်သည်ကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အကျိုးနှင့် မစပ်သည်ကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ တရားနှင့် မစပ်သည်ကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အဆုံးအမနှင့် မစပ်သည်ကို ဆိုလေ့ ရှိ၏၊ မသင့်သော အခါ၌ အကြောင်း မရှိသော အပိုင်းအခြား မရှိသော အစီးအပွားနှင့် မစပ်သော နှလုံး၌ မသိုမှီး သင့်သည့် စကားကို ပြောဆိုတတ်၏။ သူကြွယ်တို့ ဤသို့လျှင် နှုတ်ဖြင့် မတရားမှု မမျှတမှုကို ပြောဆိုခြင်းသည် လေးမျိုး ရှိ၏။

သူကြွယ်တို့ အဘယ်သို့လျှင် စိတ်ဖြင့် မတရားမှု မမျှတမှုကို ကြံစည်ခြင်းသည် သုံးမျိုး ရှိသနည်း၊ သူကြွယ်တို့ ဤလောက၌ အချို့သူသည် ရှေးရှု ကြံစည်ခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' များ၏။ "သူတစ်ပါး၏ ဉစ္စာသည် ငါ၏ ဉစ္စာ ဖြစ်မူ ကောင်းလေစွ" ဟု သူတစ်ပါး ဉစ္စာ သူတစ်ပါး အဆောက်အဦကို ရှေးရှု ကြံစည်တတ်၏။

ဖျက်ဆီးလို စိတ်ရှိ၏၊ "ဤသတ္တဝါတို့သည် အညှဉ်းဆဲ ခံကြရပါစေ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ အသတ် ခံကြရပါစေ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ အဖြတ် ခံကြရပါစေ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ပျက်စီးကြပါစေ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ဘာမျှ မဖြစ်ပါစေ ကုန်လင့်" ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ဤသို့ ဖျက်ဆီး လိုသော စိတ် အကြံအစည် ရှိ၏။

မှားသော အယူရှိ၏၊ "ပေးလှူခြင်း၏ အကျိုးသည် မရှိ၊ ယစ်ပူ ဇော်ခြင်း၏ အကျိုးသည် မရှိ၊ ပုံးပူဇော်ခြင်း၏ အကျိုးသည် မရှိ၊ ကောင်းမှု မကောင်းမှုတို့၏ အကျိုး ဝိပါက်သည် မရှိ၊ ဤလောကသည် မရှိ၊ တစ်ပါးသော လောကသည် မရှိ၊ အမိ ကျေးဇူးသည် မရှိ၊ အဖ ကျေးဇူးသည် မရှိ၊ သေ၍ တစ်ဖန် ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ဤလောကကို လည်းကောင်း တစ်ပါးသော လောကကို လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက် ပြုလျက် ဟောကြား နိုင်ကုန်သော ညီညွတ် ကုန်သော ကောင်းသော အကျင့် ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လောက၌ မရှိကုန်" ဟု ဖောက်ပြန်သော အမြင် ရှိ၏။

သူကြွယ်တို့ ဤသို့လျှင် စိတ်ဖြင့် မတရားမှု မမျှတမှုကို ကြံစည်ခြင်းသည် သုံးမျိုး ရှိ၏။

သူကြွယ်တို့ ဤသို့ မတရားမှု မမျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော သူတို့ လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရာ ငရဲသို့ ရောက်ကြရ ကုန်၏။

၄၄၁။ သူကြွယ်တို့ ကိုယ်ဖြင့် တရားမှု မျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်းသည် သုံးမျိုး ရှိ၏။ နှုတ်ဖြင့် တရားမှု မျှတမှုကို ပြောဆိုခြင်းသည် လေးမျိုး ရှိ၏။ စိတ်ဖြင့် တရားမှု မျှတမှုကို ကြံစည်ခြင်းသည် သုံးမျိုး ရှိ၏။

သူကြွယ်တို့ အဘယ်သို့လျှင် ကိုယ်ဖြင့် တရားမှ မျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်းသည် သုံးမျိုး ရှိသနည်း။ သူကြွယ်တို့ ဤလောက၌ အသက် သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ တုတ်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏၊ လက်နက်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏၊ ရှက်ခြင်း ရှိ၏၊ သနား တတ်၏၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို လိုလားလျက် နေ၏။

မပေးသည်ကို ယူခြင်းကို ပယ်၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ရွာ၌ တည်သည် ဖြစ်စေ၊ တော၌ တည်သည် ဖြစ်စေ သူတစ်ပါး ဥစ္စာ သူတစ်ပါး အဆောက်အဦကို မပေးဘဲ ခိုးလိုသော စိတ် အစုဖြင့် မယူတတ်။

ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းကို ပယ်၍ ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ အမိ စောင့်ရှောက် ထားသော မိန်းမ, အဖ စောင့်ရှောက် ထားသော မိန်းမ, အမိအဖ စောင့်ရှောက် ထားသော မိန်းမ, မောင်ကြီး မောင်ငယ် စောင့်ရှောက် ထားသော မိန်းမ, အစ်မ ညီမ စောင့်ရှောက် ထားသော မိန်းမ, ဆွေမျိုးစောင့် ရှောက်ထားသော မိန်းမ, အနွယ် စောင့်ရှောက် ထားသော မိန်းမ, တရားကျင့်ဖော်တို့ စောင့်ရှောက် ထားသော မိန်းမ, ကြောင်းလမ်း ထားသော မိန်းမ, ဒဏ်ထားသော မိန်းမ, အယုတ်ဆုံး အားဖြင့် ပန်းကုံးရံ ထားသော မိန်းမတို့၌ ကျူးလွန်ခြင်းသို့ မရောက်” ၊ သူကြွယ်တို့ ဤသို့လျှင် ကိုယ်ဖြင့် တရားမှ မျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်းသည် သုံးမျိုး ရှိ၏။

သူကြွယ်တို့ အဘယ်သို့လျှင် နှုတ်ဖြင့် တရားမှ မျှတမှုကို ပြောဆိုခြင်းသည် လေးမျိုး ရှိသနည်း။ သူကြွယ်တို့ ဤလောက၌ အချို့သူသည် မုသား ပြောဆိုခြင်းကို ပယ်၍ မုသား ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သဘင်၌ တည်သည် ဖြစ်စေ၊ ပရိသတ်၌ တည်သည် ဖြစ်စေ၊ ဆွေမျိုး အလယ်၌ တည်သည် ဖြစ်စေ၊ အသင်းအပင်း အလယ်၌ တည်သည် ဖြစ်စေ၊ မင်းမျိုး အလယ်၌ တည်သည် ဖြစ်စေ ခေါ်ဆောင်၍ “အချင်းယောကျ်ား သိသော အကြောင်းကို ပြောဆိုလော့” ဟု သက်သေပြုလျက် မေးမြန်း လတ်သော် ထိုယောကျ်ားသည် မသိသည်ကို “ငါမသိ” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ သိသည်ကို “ငါသိ၏” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ မမြင်သည် ကို “ငါမမြင်” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ မြင်သည်ကို “ငါမြင်၏” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ပြောဆို၏။ ဤသို့ မိမိ အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်စေ၊ သူတစ်ပါး အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်စေ၊ အနည်းငယ်မျှသော လာဘ အာမိသ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်စေ သိလျက် မုသား မပြောဆို။

ကုန်းစကားကို ပယ်၍ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ဤသူတို့ထံမှ နားထောင်၍ ဤသူတို့၏ ထိုသူတို့နှင့် ကွဲပြားခြင်းငှာ ထိုသူတို့ထံ၌ မပြောကြားတတ်၊ ထိုသူတို့ထံမှ နားထောင်၍ ထိုသူတို့၏ ဤသူတို့နှင့် ကွဲပြားခြင်းငှာ ဤသူတို့ထံ၌ မပြောကြားတတ်၊ ဤသို့ ကွဲပြားသူတို့ကိုလည်း စေ့စပ် တတ်၏၊ ညီညွတ် သူတို့ကိုလည်း အားပေး တတ်၏၊ ညီညွတ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်၏၊ ညီညွတ်ခြင်း၌ ပျော်ပိုက်၏၊ ညီညွတ်ခြင်းကို နှစ်သက်၏၊ ညီညွတ်ခြင်းကို ပြုသော စကားကို ပြောဆိုတတ်၏။

ကြမ်းသော စကားကို ပယ်၍ ကြမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ အပြစ် ကင်း၍ နားချမ်းသာသော နှစ်လိုဖွယ် ရှိသော နှလုံးသို့ သက်ဝင်သော ယဉ်ကျေး၍ လူအများ နှစ်သက် လူအများ နှစ်ခြိုက်သော သဘောရှိသည့် စကားကို ပြောဆို တတ်၏။

ပြိန်ဖျင်းသော စကား ပြောဆိုခြင်းကို ပယ်၍ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ (သင့်သော) အခါ၌သာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ဟုတ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အကျိုးနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ ရှိ၏၊ တရားနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ အဆုံးအမနှင့် စပ်သည်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ (သင့်သော) အခါ၌ အကြောင်းနှင့် တကွသော အပိုင်းအခြား ရှိသော အစီးအပွားနှင့် စပ်သော မှတ်သားလောက် သော စကားကို ပြောဆို တတ်၏။ သူကြွယ်တို့ ဤသို့လျှင် နှုတ်ဖြင့် တရားမှ မျှတမှုကို ပြောဆိုခြင်းသည် လေးမျိုး ရှိ၏။

သူကြွယ်တို့ အဘယ်သို့လျှင် စိတ်ဖြင့် တရားမှ မျှတမှုကို ကြံစည်ခြင်းသည် သုံးမျိုး ရှိသနည်း။ သူကြွယ်တို့ ဤလောက၌ အချို့သူသည် ရှေးရှု ကြံစည်ခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' မများ, "သူတစ်ပါး၏ ဥစ္စာသည် ငါ၏ ဥစ္စာဖြစ်မူ ကောင်းလေစွ" ဟု သူတစ်ပါး ဥစ္စာ သူတစ်ပါး အဆောက်အဦကို ရှေးရှု မကြံစည်တတ်။

ဖျက်ဆီး လိုစိတ် မရှိ၊ "ဤသတ္တဝါတို့သည် ရန်မရှိ ကြောင့်ကြမှု မရှိ ဆင်းရဲမှု မရှိကြ ကုန်ဘဲ ချမ်းသာစွာ မိမိကိုယ်ကို ဆောင်နိုင်ပါကြစေ" ဟု မဖျက်ဆီး လိုသော စိတ် အကြံအစည် ရှိ၏။

မှန်သော အယူရှိ၏၊ "ပေးလှူခြင်း၏ အကျိုးသည် ရှိ၏၊ ယစ် ပူဇော်ခြင်း၏ အကျိုးသည် ရှိ၏၊ ဟုံး ပူဇော်ခြင်း၏ အကျိုးသည် ရှိ၏၊ ကောင်းမှု မကောင်းမှုတို့၏ အကျိုး ဝိပါက်သည် ရှိ၏၊ ဤလောကသည် ရှိ၏၊ တစ်ပါးသော လောကသည် ရှိ၏၊ အမိ ကျေးဇူးသည် ရှိ၏၊ အဖ ကျေးဇူးသည် ရှိ၏၊ သေ၍ တစ်ဖန် ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ဤလောကကို လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသော လောကကို လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက် ပြုလျက် ဟောကြား နိုင်ကုန်သော ညီညွတ်သော အကျင့်ရှိ ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လောက၌ ရှိကုန်၏" ဟု မဖောက်ပြန်သော အမြင်ရှိ၏။

သူကြွယ်တို့ ဤသို့လျှင် စိတ်ဖြင့် တရားမှ မျှတမှုကို ကြံစည်ခြင်းသည် သုံးမျိုး ရှိ၏။

သူကြွယ်တို့ ဤတရားမှ မျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ကြ ရကုန်၏။

၄၄၂။ သူကြွယ်တို့ တရားမှ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ ရှိသူသည် "ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ များသော ဥစ္စာ ရှိသော မင်းမျိုး မင်းနွယ်အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ များသော ဥစ္စာ ရှိသော မင်းမျိုး မင်းနွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ- ထိုသူသည် တရားမှ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ ရှိသူ ဖြစ်သောကြောင့် ပေတည်း။

သူကြွယ်တို့ တရားမှ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ ရှိသူသည် "ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ များသော ဥစ္စာ ရှိသော ပုဏ္ဏားမျိုး ပုဏ္ဏားနွယ် အဖြစ်သို့။ပ။ များသော ဥစ္စာ ရှိသော သူကြွယ်မျိုး သူကြွယ်နွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ များသော ဥစ္စာ ရှိသော သူကြွယ်မျိုး သူကြွယ်နွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်း ရှိ၏။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ- ထိုသူသည် တရားမှ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ ရှိသူ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

သူကြွယ်တို့ တရားမှ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ ရှိသူသည် "ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ စာတုမဟာရာဇ် နတ်မျိုး နတ်နွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကယ်၍ အလို ရှိခဲ့မူ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ စာတုမဟာရာဇ် နတ်မျိုး နတ်နွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ- ထိုသူသည် တရားမှ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ ရှိသူ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

သူကြွယ်တို့ တရားမှ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ ရှိသူသည် "ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ တာဝတိံသာနတ်။ပ။ ယာမာနတ်။ပ။ တုသိတာနတ်။ပ။ နိမ္မာနရတိနတ်။ပ။ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်။ပ။ (ပဌမစျာန်ဘုံ) ဗြဟ္မာ အပေါင်း၌ ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာမျိုး ဗြဟ္မာနွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ (ပဌမစျာန်ဘုံ) ဗြဟ္မာ အပေါင်း၌ ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာမျိုး ဗြဟ္မာနွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။

အဘယ်အကြောင့်ကြောင့်နည်း ဟူမူ- ထိုသူသည် တရားမှ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ ရှိသူ ဖြစ်သောကြောင့် တည်း။

သူကြွယ်တို့ တရားမှ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ ရှိသူသည် "ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အာဘာဿရဗြဟ္မာမျိုး ဗြဟ္မာနွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အာဘာဿရဗြဟ္မာမျိုး ဗြဟ္မာနွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူ- ထိုသူသည် တရားမှ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသူ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

သူကြွယ်တို့ တရားမှ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ ရှိသူသည် "ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ပရိတ္တာဘာဗြဟ္မာ။ပ။ အပ္ပမာဏာဘာဗြဟ္မာ။ပ။ အာဘဿရာဗြဟ္မာ။ပ။ ပရိတ္တသုဘာဗြဟ္မာ။ပ။ အပ္ပမာဏသုဘာ ဗြဟ္မာ။ပ။ သုဘကိဏှာဗြဟ္မာ။ပ။ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဗြဟ္မာ။ပ။ အဝိဟာဗြဟ္မာ။ပ။ အတပ္ပါ ဗြဟ္မာ။ပ။ သုဒဿာဗြဟ္မာ။ပ။ သုဒဿီဗြဟ္မာ။ပ။ အကနိဋ္ဌဗြဟ္မာ။ပ။ အာကာသာနဉ္စာယတနဘုံ သို့ ကပ်ရောက်သော ဗြဟ္မာ။ပ။ ဝိညာဏဉ္စာ ယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော ဗြဟ္မာ။ပ။ အာကိဉ္စ ညာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော ဗြဟ္မာ။ပ။ နေဝသညာ နာသညာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော ဗြဟ္မာမျိုး ဗြဟ္မာနွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ နေဝသညာနာသညာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော ဗြဟ္မာမျိုး ဗြဟ္မာနွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း ဟူမူ- ထိုသူသည် တရားမှ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ ရှိသူ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

သူကြွယ်တို့ တရားမှ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ ရှိသူသည် "ငါသည် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်း ကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခု ဘဝ၌ပင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ ပင်လျှင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ အဘယ် အကြောင့်ကြောင့်နည်းဟူမူ- ထိုသူသည် တရားမှ မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ ရှိသူ ဖြစ်သော ကြောင့်တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၄၄၃။ ဤသို့ ဟောကြားတော် မူသော် သာလာရွာသား ပုဏ္ဏား သူကြွယ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား အား "အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမ ဉပမာသော်ကား မှောက်ထားသည် ကို လှန်ဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဖုံးလွှမ်း ထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ မျက်စိလည်သော သူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ 'မျက်စိအမြင် ရှိသူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်' ဟု အမိုက်မှောင်၌ ဆီမီး တန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း အသျှင်ဂေါတမ ဤအတူသာလျှင် အသျှင်ဂေါတမသည် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် တရားကို ပြတော် မူပါပေ၏၊ ထိုအကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်ဂေါတမကို ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ ကုန်၏၊ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ ကုန်၏၊ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ ကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်တို့ကို ယနေ့မှ စ၍ အသက် ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သော ဉပါသကာတို့ဟု မှတ်တော်မူပါ" ဟူ၍ လျှောက်ကုန်၏။

ရှေးဦးစွာသော သာလေယျကသုတ်ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၅ - စူဠယမကဝဂ် ===

၂ - ဝေရဉ္စကသုတ်

၄၄၄။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဝေရဉ္စရွာသား ပုဏ္ဏားသူကြွယ်တို့သည် တစ်စုံတစ်ရာသော ပြုဖွယ် ကိစ္စဖြင့် သာဝတ္ထိပြည်၌ (ရောက်ရှိ) နေကုန်၏။ ဝေရဉ္စရွာသား ပုဏ္ဏား သူကြွယ်တို့သည် ဤသို့ ကြားကုန်၏-

"အချင်းတို့ သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ ရဟန်းပြုသည့် သာကီဝင်မင်းသား ရဟန်းဂေါတမသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအသျှင်ဂေါတမ၏ ကောင်းသော ကျော်စော သတင်းသည် ဤသို့ ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏- ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော် မူ၏၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံတော် မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော် မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော် မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော် မူ၏၊ လောကကို သိတော် မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒူ မည်တော် မူ၏၊ ဆုံးမထိုက် သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော် မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော် မူ၏၊ (သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် သိ၍ သူတစ်ပါးတို့ကို သိစေတော် မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော် မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော် မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော် မူ၏ ဟု (ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏)။

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နတ်နှင့် တကွသော မာရ်နတ်နှင့် တကွသော ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော ဤသြကာသ လောကကို လည်းကောင်း၊ သမဏ ဗြာဟ္မဏမင်းများ လူများနှင့် တကွသော ဤသတ္တလောကကို လည်းကောင်း ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက် ပြုလျက် ဟောကြားတော် မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောတော်မူ၏။ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတော်မူ၏။ ထိုသို့ သဘောရှိသော ရဟန္တာ (ပုဂ္ဂိုလ်)တို့ကို ဖူးမျှော် ရခြင်းသည် ကောင်းသည် သာတည်း" ဟု (ကြားသိရလေ၏)။

ထိုအခါ ဝေရဉ္စရွာသား ပုဏ္ဏား သူကြွယ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြ ကုန်ပြီးလျှင် အချို့တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး ကုန်လျက်, အချို့တို့က မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေလျက်, အချို့တို့ကမူ မြတ်စွာဘုရားရှိရာ အရပ်သို့ လက်အုပ်ချီကုန်လျက်, အချို့တို့က အမည် အမျိုးအနွယ်ကို ပြောကြား ကုန်လျက်, အချို့တို့က ဆိတ်ဆိတ် ဖြစ်ကုန်လျက် သင့်လျော်သော နေရာ၌ ထိုင်ကြကုန်၏။ သင့်လျော်သော နေရာ၌ ထိုင်နေကြ ပြီးသော် ဝေရဉ္စရွာသား ပုဏ္ဏားသူကြွယ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား-,

"အသျှင်ဂေါတမ ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါများ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသောသူတို့ လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရာ ငရဲသို့ ရောက်ကြရသော အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း။ အသျှင်ဂေါတမ ဤလောက၌

အချို့သော သတ္တဝါများ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့ လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ကြရသော အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက် အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု လျှောက်ထားကြ ကုန်၏။

သူကြွယ်တို့ မတရားမှု မမျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော သူတို့ လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ကြရ ကုန်၏။ သူကြွယ်တို့ တရားမှု မျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ကြရ ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမသည် အကျယ်အားဖြင့် အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို မဝေဖန်မူ၍ အကျဉ်းအားဖြင့် မိန့်ဆို ထားသော ဤတရားတော်၏ အကျယ် အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို တပည့်တော်တို့ အကျယ် မသိပါကုန်။ တောင်းပန်ပါ၏၊ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျယ်အားဖြင့် အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို မဝေဖန်မူ၍ အကျဉ်း အားဖြင့် မိန့်ဆိုထားသော ဤတရားတော်၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို သိနိုင် လောက်သော အခြင်းအရာ အားဖြင့် တပည့်တော်တို့အား တရားကို အကျယ် ဟောကြားတော် မူပါလော့ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

သူကြွယ်တို့ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် နားထောင်ကြ ကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်း ကြကုန်လော့၊ ဟောကြား ပေအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ "ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား" ဟု ဝေရဥ္ဇရွာသား ပုဏ္ဏား သူကြွယ် တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြ ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောကြား တော်မူ၏ -

၄၄၅။ သူကြွယ်တို့ ကိုယ်ဖြင့် မတရားမှု မမျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်းသည် သုံးမျိုး ရှိ၏၊ နှုတ်ဖြင့် မတရား မှု မမျှတမှုကို ပြောဆိုခြင်းသည် လေးမျိုး ရှိ၏၊ စိတ်ဖြင့် မတရားမှု မမျှတမှုကို ကြံစည်ခြင်းသည် သုံးမျိုး ရှိ၏။

သူကြွယ်တို့ အဘယ်သို့လျှင် ကိုယ်ဖြင့် မတရားမှု မမျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်းသည် သုံးမျိုး ရှိသနည်း။ သူကြွယ်တို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် အသက် သတ်လေ့ ရှိ၏။ ကြမ်းကြုတ်၏၊ သွေး စွန်းသော လက် ရှိ၏၊ သတ်ပုတ် ရိုက်နှက်ခြင်း၌ စိတ်ဝင်စား၏၊ သတ္တဝါတို့၌ သနားခြင်း မရှိ။

မပေးသည်ကို ယူလေ့ ရှိ၏။ပ။ သူတစ်ပါးဥစ္စာ သူတစ်ပါး အဆောက်အဦကို မပေးဘဲ ခိုးလိုသော စိတ်အစုဖြင့် ယူတတ်၏။

ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ အမိ စောင့်ရှောက်ထားသော မိန်းမ။ပ။ ထိုသို့ သဘော ရှိသော မိန်းမတို့၌ ကျူးလွန်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ သူကြွယ်တို့ ဤသို့လျှင် ကိုယ်ဖြင့် မတရားမှု မမျှတမှု ပြုလုပ်ခြင်းသည် သုံးမျိုး ရှိ၏။

သူကြွယ်တို့ အဘယ်သို့လျှင် နှုတ်ဖြင့် မတရားမှု မမျှတမှုကို ပြောဆိုခြင်းသည် လေးမျိုး ရှိသနည်း။ သူကြွယ်တို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မုသား ပြောဆိုလေ့ ရှိ၏။ သဘင်၌ တည်သည် ဖြစ်စေ။ပ။ သိလျက် သာလျှင် မုသား ပြောဆို၏။ ကုန်းစကား ပြောဆိုတတ်၏၊ ဤသူတို့ ထံမှ နားထောင်၍ ထိုသူတို့ထံ၌ ပြောကြား တတ်၏။ပ။ ကွဲပြားခြင်းကို ပြုတတ်သော စကားကို ပြောဆို တတ်၏။ ကြမ်းသော စကားရှိ၏၊ (စူးသဖွယ်) အဖုအထစ် ရှိ၍ ကြမ်းတမ်းသော။ပ။ သဘောရှိသော စကားကို ပြောဆို တတ်၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆို တတ်၏၊ မသင့်သော အခါ၌ ဆိုလေ့ ရှိ၏။ပ။ အပိုင်းအခြား မရှိသော အစီးအပွားနှင့် မစပ်သော။ပ။ သူကြွယ်တို့ ဤသို့လျှင် နှုတ်ဖြင့် မတရားမှု မမျှတမှု ပြောဆိုခြင်းသည် လေးမျိုး ရှိ၏။

သူကြွယ်တို့ အဘယ်သို့လျှင် စိတ်ဖြင့် မတရားမှု မမျှတမှုကို ကြံစည်ခြင်းသည် သုံးမျိုး ရှိသနည်း။ သူကြွယ်တို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ရှေးရှု ကြံစည်ခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' များ၏။ပ။ သူတစ်ပါး၏

ဉစ္စာသည် ငါ၏ ဉစ္စာဖြစ်မူ ကောင်းလေစွ ဟု ရှေးရှု ကြံစည် တတ်၏။ ဖျက်ဆီး လိုစိတ် ရှိ၏၊ "ဤသတ္တဝါတို့သည် အညှဉ်းဆဲ ခံကြရပါစေ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း။ပ။ ဘာမျှ မဖြစ်ပါစေ ကုန်လင့်" ဟူ၍ လည်းကောင်း "ဤသို့ ဖျက်စီးလိုသော စိတ်အကြံအစည် ရှိ၏။ မှားသော အယူရှိ၏၊ " ပေးလှူခြင်း၏ အကျိုးသည် မရှိ၊ ယဇ် ပူဇော်ခြင်း၏ အကျိုးသည် မရှိ။ပ။ မျက်မှောက် ပြု၍ ဟောကြားနိုင်ကုန်သော။ပ။ ဟု ဖောက်ပြန်သော အမြင်ရှိ၏။ သူကြွယ်တို့ ဤသို့လျှင် စိတ်ဖြင့် မတရားမှု မမျှတမှုကို ကြံစည်ခြင်းသည် သုံးမျိုး ရှိ၏။

သူကြွယ်တို့ ဤသို့ မတရားမှု မမျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော သူတို့ လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရာ ငရဲသို့ ရောက်ကြရ ကုန်၏။

၄၄၆။ သူကြွယ်တို့ ကိုယ်ဖြင့် တရားမှု မျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်းသည် သုံးမျိုး ရှိ၏၊ နှုတ်ဖြင့် တရားမှု မျှတမှုကို ပြောဆိုခြင်းသည် လေးမျိုးရှိ၏၊ စိတ်ဖြင့် တရားမှု မျှတမှုကို ကြံစည်ခြင်းသည် သုံးမျိုး ရှိ၏။

သူကြွယ်တို့ အဘယ်သို့လျှင် ကိုယ်ဖြင့် တရားမှု မျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်းသည် သုံးမျိုး ရှိသနည်း။ သူကြွယ်တို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် အသက် သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ တုတ်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏၊ လက်နက်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏၊ ရှက်ခြင်း ရှိ၏၊ သနားတတ်၏၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို လိုလားလျက် နေ၏။ မပေးသည်ကို ယူခြင်းကို ပယ်၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ သူတစ်ပါး ဉစ္စာ။ပ။ အဆောက်အဦကို မပေးဘဲ ခိုးလိုသော စိတ်အစုဖြင့် မယူတတ်။ ကာမတို့၌ မှားသော အားဖြင့် ကျင့်ခြင်းကို ပယ်၍။ပ။ ထိုသို့ သဘောရှိသော မိန်းမတို့၌ ကျူးလွန်ခြင်းသို့ မရောက်။ သူကြွယ်တို့ ဤသို့လျှင် ကိုယ်ဖြင့် တရားမှု မျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်းသည် သုံးမျိုး ရှိ၏။

သူကြွယ်တို့ အဘယ်သို့လျှင် နှုတ်ဖြင့် တရားမှု မျှတမှုကို ပြောဆိုခြင်းသည် လေးမျိုး ရှိသနည်း။ သူကြွယ်တို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မုသား ပြောဆိုခြင်းကို ပယ်၍ မုသား ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သဘင်၌ တည်သည် ဖြစ်စေ။ပ။ သိလျက် သာလျှင် မုသား မပြောဆို။ ကုန်းစကားကို ပယ်၍။ပ။ ညီညွတ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော စကားကို ပြောဆို တတ်၏။ ကြမ်းသော စကားကို ပယ်၍။ပ။ ထိုသို့သဘော ရှိသော စကားကို ပြောဆိုတတ်၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကား ပြောဆိုခြင်းကို ပယ်၍။ပ။ သင့်သော အခါ၌ အကြောင်းနှင့် တကွသော အပိုင်းအခြား ရှိသော အစီးအပွားနှင့် စပ်သော။ပ။ သူကြွယ်တို့ ဤသို့လျှင် နှုတ်ဖြင့် တရားမှု မျှတမှုကို ပြောဆိုခြင်းသည် လေးမျိုး ရှိ၏။

သူကြွယ်တို့ အဘယ်သို့လျှင် စိတ်ဖြင့် တရားမှု မျှတမှုကို ကြံစည်ခြင်းသည် သုံးမျိုး ရှိသနည်း။ သူကြွယ်တို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ရှေးရှု ကြံစည်ခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' မများ၊ "သူတစ်ပါး၏ ဉစ္စာသည် ငါ၏ ဉစ္စာဖြစ်မူ ကောင်းလေစွ" ဟု သူတစ်ပါးဉစ္စာ သူတစ်ပါး အဆောက်အဦကို ရှေးရှု မကြံစည်တတ်။ ဖျက်ဆီး လိုစိတ် မရှိ၊ "ဤသတ္တဝါတို့သည် ရန်မရှိ ကြောင့်ကြမှု မရှိ ဆင်းရဲမှု မရှိကြကုန်ဘဲ ချမ်းသာစွာ မိမိကိုယ်ကို ဆောင်နိုင်ကြပါစေ" ဟု မဖျက်ဆီး လိုသော စိတ်အကြံအစည် ရှိ၏။ မှန်သော အယူရှိ၏၊ "ပေးလှူခြင်း၏ အကျိုးသည် ရှိ၏၊ ယဇ် ပူဇော်ခြင်း၏ အကျိုးသည် ရှိ၏၊ ဟုံး ပူဇော်ခြင်း၏ အကျိုးသည် ရှိ၏။ပ။ ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုလျက် ဟောကြားနိုင်ကုန်သော။ပ။ ဟု မဖောက်ပြန်သော အမြင် ရှိ၏။ သူကြွယ်တို့ ဤသို့လျှင် စိတ်ဖြင့် တရားမှု မျှတမှုကို ကြံစည်ခြင်းသည် သုံးမျိုး ရှိ၏။

သူကြွယ်တို့ ဤသို့ တရားမှု မျှတမှုကို ပြုလုပ်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် ဤလောက၌ အချို့သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့ လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ကြရ ကုန်၏။

၄၄၇။ သူကြွယ်တို့ တရားမှု မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ ရှိသူသည် "ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ များသော ဥစ္စာ ရှိသော မင်းမျိုး မင်းနွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ များသော ဥစ္စာရှိသော မင်းမျိုး မင်းနွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ ထိုသို့ ရောက်ရခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ ထိုသူသည် တရားမှု မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ ရှိသူ ဖြစ်သော ကြောင့်ပေတည်း။

သူကြွယ်တို့ တရားမှု မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ ရှိသူသည် "ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ များသော ဥစ္စာရှိသော ပုဏ္ဏား။ပ။ များသော ဥစ္စာရှိသော သူကြွယ်မျိုး သူကြွယ်နွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ များသော ဥစ္စာ ရှိသော သူကြွယ်မျိုး သူကြွယ်နွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ ထိုသို့ ရောက်ရခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ ထိုသူသည် တရားမှု မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ ရှိသူ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

သူကြွယ်တို့ တရားမှု မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ ရှိသူသည် "ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ စာတုမဟာရာဇ်နတ်မျိုး နတ်နွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ စာတုမဟာရာဇ်နတ်မျိုး နတ်နွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ ထိုသို့ ရောက်ရခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ ထိုသူသည် တရားမှု မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ ရှိသူ ဖြစ်သော ကြောင့်တည်း။

သူကြွယ်တို့ တရားမှု မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ ရှိသူသည် "ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ တာဝတိံသာနတ်။ပ။ ယာမာနတ်။ပ။ တုသိတာနတ်။ပ။ နိမ္မာနရတိနတ်။ပ။ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်။ပ။ (ပဥ္စမစျာန်ဘုံ) ဗြဟ္မာ အပေါင်း၌ ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာမျိုး ဗြဟ္မာနွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ (ပဥ္စမစျာန်ဘုံ) ဗြဟ္မာအပေါင်း၌ ဖြစ်သော ဗြဟ္မာမျိုး ဗြဟ္မာနွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ ထိုသို့ ရောက်ရခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ ထိုသူသည် တရားမှု မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ ရှိသူ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

သူကြွယ်တို့ တရားမှု မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ ရှိသူသည် "ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ အာဘာဗြဟ္မာမျိုး ဗြဟ္မာနွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ အာဘာဗြဟ္မာမျိုး ဗြဟ္မာနွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ ထိုသို့ရောက် ရခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ ထိုသူသည် တရားမှု မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ ရှိသူ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

သူကြွယ်တို့ တရားမှု မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ ရှိသူသည် "ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ပရိတ္တာဘာဗြဟ္မာ။ပ။ အပ္ပမာဏာဘာဗြဟ္မာ။ပ။ အာဘဿရာဗြဟ္မာ။ပ။ ပရိတ္တသုဘာဗြဟ္မာ။ပ။ အပ္ပမာဏသုဘာ ဗြဟ္မာ။ပ။ သုဘကိဏှာဗြဟ္မာ။ပ။ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဗြဟ္မာ။ပ။ အဝိဟာဗြဟ္မာ။ပ။ အတပ္ပါဗြဟ္မာ။ပ။ သုဒဿာဗြဟ္မာ။ပ။ သုဒဿီဗြဟ္မာ။ပ။ အကနိဋ္ဌဗြဟ္မာ။ပ။ အာကာသာနဉ္စာ ယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော ဗြဟ္မာ။ပ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော ဗြဟ္မာ။ပ။ အာကိဉ္စညာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သောဗြဟ္မာ။ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော ဗြဟ္မာမျိုး ဗြဟ္မာနွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ နေဝသညာနာသညာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော ဗြဟ္မာမျိုး ဗြဟ္မာနွယ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ ထိုသို့ ရောက်ရခြင်းသည် အဘယ် အကြာင်းကြောင့်နည်း၊ ထိုသူသည် တရားမှု မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ ရှိသူ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

သူကြွယ်တို့ တရားမှု မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ ရှိသူသည် “ငါသည် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော လွတ်မြောက်သော ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ ပညာကို ယခု ဘဝ၌ ပင်လျှင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့မူ အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော လွတ်မြောက်သော ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ ပညာကို ယခုဘဝ၌ ပင်လျှင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေရသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ ထိုသို့ ရောက်၍ နေရခြင်းသည် အဘယ် ကြောင်းကြောင့်နည်း၊ ထိုသူသည် တရားမှု မျှတမှုကို ပြုလုပ်လေ့ ရှိသူ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၄၄၈။ ဤသို့ ဟောကြားတော် မူသော် ဝေရဉ္ဇရွာသား ပုဏ္ဏားသူကြွယ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ။ အသျှင်ဂေါတမ ဥပမာသော်ကား မှောက်ထား သည်ကို လှန်ဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဖုံးလွှမ်း ထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ မျက်စိလည်သော သူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ‘မျက်စိအမြင် ရှိသော သူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်’ ဟု အမိုက်မှောင်၌ ဆီမီး တန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ အသျှင်ဂေါတမ ဤအတူ သာလျှင် အသျှင်ဂေါတမသည် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော် မူပါပေ၏။ ထိုအကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်ဂေါတမကို ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ ကုန်၏၊ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ ကုန်၏၊ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ ကုန်၏၊ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်တို့ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာတို့ ဟု မှတ်တော်မူပါ” ဟူ၍ လျှောက်ကြ ကုန်၏။

နှစ်ခုမြောက် ဝေရဉ္ဇကသုတ်ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၅ - စူဠယမကဝဂ် ===

၃ - မဟာဝေဒလ္လသုတ်

၄၄၉။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကောဋ္ဌိကသည် ညနေချမ်းအချိန် ကိန်းအောင်ရာမှ ထ၍ အသျှင်သာရိပုတ္တရာထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်သာရိပုတ္တရာနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီး ဆုံးစေလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော်-

"ငါ့သျှင် ပညာမဲ့သူ ပညာမဲ့သူ ဟု ဆို၏၊ ငါ့သျှင် အဘယ် အကြောင်းကြောင့် "ပညာမဲ့သူ" ဟု ဆိုရသနည်း" ဟု လျှောက်၏။

ငါ့သျှင် "အများအားဖြင့် မသိတတ်, အများအားဖြင့် မသိတတ်" ဟူသော အကြောင်းကြောင့် "ပညာမဲ့သူ" ဟု ဆိုရ၏။

အဘယ်သို့လျှင် အများအားဖြင့် မသိတတ် သနည်း။ ဤကား ဆင်းရဲတည်း ဟု အများအားဖြင့် သိတတ်၊ ဤကား ဆင်းရဲ ဖြစ်ကြောင်းတည်း ဟု အများအားဖြင့် မသိတတ်၊ ဤကား ဆင်းရဲ ချုပ်ရာတည်း ဟု အပြားအားဖြင့် မသိတတ်၊ ဤကား ဆင်းရဲ ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း ဟု အများအားဖြင့် မသိတတ်။ ငါ့သျှင် (ဤသို့လျှင်) " အများအားဖြင့် မသိတတ်, အများအားဖြင့် မသိတတ်" ဟူသော အကြောင်းကြောင့် "ပညာမဲ့သူ" ဟု ဆိုရ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

"ငါ့သျှင် ကောင်းပါပေ၏" ဟု အသျှင်မဟာကောဋ္ဌိကသည် အသျှင်သာရိပုတ္တရာ၏ စကားကို အလွန် နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်၍ အသျှင်သာရိပုတ္တရာကို ထိုထက် အလွန် ပြဿနာ မေးမြန်းပြန်၏။

"ငါ့သျှင် ပညာရှိသူ, ပညာရှိသူ ဟု ဆိုရ၏၊ ငါ့သျှင် အဘယ် အကြောင်းကြောင့် 'ပညာရှိသူ'ဟု ဆိုရ သနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

"ငါ့သျှင် "အများအားဖြင့် သိတတ်, အများအားဖြင့် သိတတ်" သော အကြောင်းကြောင့် "ပညာရှိသူ" ဟု ဆိုရ၏။

အဘယ်သို့လျှင် အများအားဖြင့် သိတတ်သနည်း။ ဤကား ဆင်းရဲတည်း ဟု အများအားဖြင့် သိတတ်၏၊ ဤကား ဆင်းရဲ ဖြစ်ကြောင်းတည်း ဟု အများအားဖြင့် သိတတ်၏၊ ဤကား ဆင်းရဲ ချုပ်ရာတည်း ဟု အများအားဖြင့် သိတတ်၏၊ ဤကား ဆင်းရဲ ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း ဟု အများအားဖြင့် သိတတ်၏။ ငါ့သျှင် (ဤသို့လျှင်) " အများအားဖြင့် သိတတ်, အများအားဖြင့် သိတတ်" သော အကြောင်းကြောင့် "ပညာရှိသူ" ဟု ဆိုရ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

"ငါ့သျှင် "ဝိညာဏ် ဝိညာဏ်" ဟု ဆိုရ၏၊ ငါ့သျှင် အဘယ် အကြောင်းကြောင့် "ဝိညာဏ်" ဟု ဆိုရ သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် "အထူး သိတတ်, အထူး သိတတ်" သော အကြောင်းကြောင့် "ဝိညာဏ်" ဟု ဆိုရ၏။

အဘယ်သို့ အထူး သိတတ် သနည်း။ ချမ်းသာ ဟုလည်း အထူး သိတတ်၏၊ ဆင်းရဲ ဟုလည်း အထူး သိတတ်၏၊ ဆင်းရဲ မဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ် ဟုလည်း အထူး သိတတ်၏။ ငါ့သျှင် "အထူး သိတတ်, အထူး သိတတ်" သော အကြောင်းကြောင့် "ဝိညာဏ်" ဟု ဆိုရ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် အများအားဖြင့် သိမှု 'ပညာ' အထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်' ဤတရားတို့သည် ရောနှောကြကုန် သလော၊ သို့မဟုတ် မရောနှောကြ ကုန်သလော၊ ဤတရားတို့ကို အသီးအသီး ပြု၍ ခြားနားချက်ကို ပညတ်ရန် ရနိုင်ပါ သလော ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် အများအားဖြင့် သိမှု 'ပညာ' အထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်' ဤတရားတို့သည် ရောနှောကြ ကုန်၏၊ မရောနှောသည် မဟုတ်ကုန်၊ ဤတရားတို့ကို အသီးအသီး ပြု၍ ခြားနားချက်ကို ပညတ်ရန် မရနိုင်ပေ ငါ့သျှင် အများအားဖြင့် သိသော အရာကိုပင် အထူးသိ၏။ အထူး သိသော အရာကိုပင် အများအားဖြင့် သိ၏။ ထို့ကြောင့် ဤတရားတို့သည် ရောနှောကြ ကုန်၏၊ မရောနှောသည် မဟုတ်ကုန်၊ ဤတရားတို့ကို အသီးအသီး ပြု၍ ခြားနားချက်ကို ပညတ်ရန် မရနိုင်ပေ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ငါ့သျှင် ရောနှောကုန်သော, မရောနှောသည် မဟုတ်ကုန်သော အများအားဖြင့် သိမှု 'ပညာ'နှင့် အထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်' ဤတရားတို့၏ ခြားနားမှုကား အဘယ်နည်းဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ရောနှော ကုန်သော, မရောနှောသည် မဟုတ်ကုန်သော အများအားဖြင့် သိမှု 'ပညာ'နှင့် အထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်'တို့တွင် ပညာကို ပွားများ ရ၏၊ ဝိညာဏ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိရ၏၊ ဤသည်ကား ထိုတရားတို့၏ ခြားနားချက် ပေတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၄၅၀။ ငါ့သျှင် "ဝေဒနာ ဝေဒနာ" ဟု ဆိုရ၏၊ ငါ့သျှင် အဘယ် အကြောင်းကြောင့် "ဝေဒနာ" ဟု ဆိုရသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် "ခံစားတတ်, ခံစားတတ်" သော အကြောင်းကြောင့် "ဝေဒနာ" ဟု ဆိုရ၏။

အဘယ်ကို ခံစားတတ် သနည်း။ ချမ်းသာကိုလည်း ခံစား တတ်၏၊ ဆင်းရဲကိုလည်း ခံစားတတ်၏၊ ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်သည်ကိုလည်း ခံစား တတ်၏။ ငါ့သျှင် "ခံစားတတ် ခံစားတတ်" သော အကြောင်းကြောင့် "ဝေဒနာ" ဟု ဆိုရ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် "သညာ သညာ" ဟု ဆိုရ၏၊ ငါ့သျှင် အဘယ် အကြောင်းကြောင့် "သညာ" ဟု ဆိုရ သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် "မှတ်သားတတ် မှတ်သားတတ်" သော အကြောင်းကြောင့် "သညာ" ဟု ဆိုရ၏။

အဘယ်ကို မှတ်သား တတ်သနည်း။ ညိုသော အရာကိုလည်း မှတ်သား တတ်၏၊ ရွှေသော အရာကိုလည်း မှတ်သား တတ်၏၊ နီသော အရာကိုလည်း မှတ်သား တတ်၏။ ဖြူသော အရာကိုလည်း မှတ်သား တတ်၏။ ငါ့သျှင် "မှတ်သားတတ် မှတ်သားတတ်" သော အကြောင်းကြောင့် "သညာ" ဟု ဆိုရ၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'၊ မှတ်သားမှု 'သညာ'နှင့် အထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်'၊ ဤတရားတို့သည် ရောနှောကုန် သလော၊ သို့မဟုတ် မရောနှောကုန် သလော၊ ဤတရားတို့ကို အသီးအသီး ပြု၍ ခြားနားချက်ကို ပညတ်ရန် ရနိုင်ပါ သလော ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'၊ မှတ်သားမှု 'သညာ'နှင့် အထူးသိမှု 'ဝိညာဏ်'၊ ဤတရားတို့သည် ရောနှော ကုန်၏၊ မရောနှောသည် မဟုတ်ကုန်၊ ဤတရားတို့ကို အသီးအသီး ပြု၍ ခြားနားချက်ကို ပညတ်ရန် မရနိုင်ပေ။ ငါ့သျှင် အာရုံကိုပင် ခံစား၏၊ ခံစားသော အာရုံကိုပင် မှတ်သား၏၊ မှတ်သား သော အာရုံကိုပင် အထူး သိတတ်၏။ ထို့ကြောင့် ဤတရားတို့သည် ရောနှော ကုန်၏၊ မရောနှောသည် မဟုတ်ကုန်၊ ဤတရားတို့ကို အသီးအသီး ပြု၍ ခြားနားချက်ကို ပညတ်ရန် မရနိုင်ပေ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၅၁။ ငါ့သျှင် ဣန္ဒြေ ငါးပါးတို့မှ လွတ်သော စင်ကြယ်သော အထူးသိမှု (စတုတ္ထစျာန်) စိတ်ဖြင့် အဘယ်တို့ကို သိသင့် သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ဣန္ဒြေ ငါးပါးတို့မှ လွတ်သော စင်ကြယ်သော အထူးသိမှု (စတုတ္ထဈာန်) စိတ်ဖြင့် "ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ်ကို သိသင့်၏၊ "ဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု ဝိညာဏဉ္စာ ယတနသမာပတ်ကို သိသင့်၏၊ "တစ်စုံ တစ်ရာမျှ မရှိ" ဟု အာကိဉ္စ ညာယတနသမာပတ်ကို သိသင့်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် သိသင့်သော တရားကို အဘယ်ဖြင့် အများအားဖြင့် သိတတ် သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။ ငါ့သျှင် သိသင့်သော တရားကို ပညာမျက်စိဖြင့် အများအားဖြင့် သိတတ်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် ပညာသည် အဘယ် အကျိုးရှိ သနည်းဟု (လျှောက်၏)။ ငါ့သျှင် ပညာသည် အထူးသိခြင်း အကျိုးရှိ၏၊ ပိုင်းခြား၍ သိခြင်း အကျိုးရှိ၏၊ ပယ်စွန့်ခြင်း အကျိုးရှိ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၅၂။ ငါ့သျှင် မှန်သော အယူ 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ' ဖြစ်ရန် အကြောင်းတို့ကား အဘယ်တို့နည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် မှန်သော အယူ 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ' ဖြစ်ရန် အကြောင်းတို့ကား သူတစ်ပါး တရားသံနှင့် အသင့်အား ဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း ဤနှစ်ပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင် မှန်သော အယူ 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ' ဖြစ်ရန် အကြောင်းတို့ကား ဤနှစ်ပါးတို့တည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် အဘယ်အကြောင်း (အင်္ဂါ)တို့၏ အထောက်အပံ့ကို ရသော မှန်သော အယူ 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ' သည် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်'စိတ် အကျိုးလည်း ရှိ၍ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ် အကျိုး အာနိသင်လည်း ရှိသနည်း၊ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာ အကျိုးလည်း ရှိ၍ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာ အကျိုး အာနိသင်လည်း ရှိသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ငါးပါးသော အကြောင်း (အင်္ဂါ)တို့၏ အထောက်အပံ့ကို ရသော မှန်သော အယူ 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ' သည် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ် အကျိုးလည်း ရှိ၍ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ် အကျိုး အာနိသင်လည်း ရှိ၏၊ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာ အကျိုးလည်း ရှိ၍ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တ ဖိုလ်' ပညာ အကျိုး အာနိသင်လည်း ရှိ၏။ ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ မှန်သော အယူ 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ' သည် စောင့်စည်းမှု 'သီလ' အထောက် အပံ့ကိုလည်း ရ၏၊ တရားကို ကြားနာမှု အထောက်အပံ့ ကိုလည်း ရ၏၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဆွေးနွေးမှု အထောက်အပံ့ကိုလည်း ရ၏၊ ဈာန် သမာပတ် 'သမထ' အထောက်အပံ့ကိုလည်း ရ၏၊ အထူးထူး ရှုမှု 'ဝိပဿနာ' အထောက်အပံ့ကိုလည်း ရ၏။ ငါ့သျှင် ဤ ငါးပါးသော အကြောင်း (အင်္ဂါ)တို့၏ အထောက်အပံ့ကို ရသော မှန်သော အယူ 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ'သည် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ် အကျိုးလည်း ရှိ၍ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်အကျိုး အာနိသင်လည်း ရှိ၏။ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာ အကျိုးလည်း ရှိ၍ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာအကျိုး အာနိသင်လည်း ရှိ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၅၃။ ငါ့သျှင် ဘဝတို့သည် အဘယ်တို့နည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ဘဝတို့သည် ကာမဘဝ၊ ရူပဘဝ၊ အရူပဘဝ၊ ဤသုံးပါးတို့တည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် အဘယ့်ကြောင့် နောင်အခါ တစ်ဖန် ဘဝသစ် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ရသနည်း ဟု (လျှောက် ၏)။

ငါ့သျှင် မသိမှု အပိတ်အဆီး 'အဝိဇ္ဇာနီဝရဏ' နှင့် တပ်မက်မှု အနှောင်အဖွဲ့ 'တဏှာ သံယောဇဉ်' ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့အား ထိုထို အာရုံ၌ အလွန် နှစ်သက်မှုကြောင့် နောင်အခါ၌ တစ်ဖန် ဘဝသစ် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ရ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် အဘယ့်ကြောင့် နောင်အခါ၌ တစ်ဖန် ဘဝသစ် ထင်ရှား မဖြစ်ပေါ်ရ သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ကင်းခြင်း, သိမှု 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်ခြင်းနှင့် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် နောင်အခါ၌ တစ်ဖန် ဘဝသစ် ထင်ရှား မဖြစ်ပေါ်ရပေ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၃၄။ ငါ့သျှင် ပဌမဈာန်သည် အဘယ်နည်းဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်'နှင့် တကွ ဖြစ်သော၊ သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ'နှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ (နီဝရဏ) ကင်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤသည်ကို ပဌမဈာန်ဟု ဆိုရ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် ပဌမဈာန်သည် အင်္ဂါ အဘယ် မျှရှိသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ပဌမဈာန်သည် အင်္ဂါ ငါးပါးရှိ၏။ ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ပဌမဈာန်ကို ဝင်စားသော ရဟန်းအား ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သည် လည်းကောင်း၊ သုံးသပ် ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ'သည် လည်းကောင်း၊ နှစ်သိမ့်မှု (ပီတိ)သည် လည်းကောင်း၊ ချမ်းသာမှု 'သုခ'သည် လည်းကောင်း၊ စိတ်တည်ကြည်မှု 'စိတ္တေကဂ္ဂတာ'သည် လည်းကောင်း ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ပဌမဈာန်သည် ဤသို့ အင်္ဂါ ငါးပါးရှိ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် ပဌမဈာန်သည် အဘယ်မျှသော အင်္ဂါတို့ကို ပယ်၍ အဘယ်မျှသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသနည်းဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ပဌမဈာန်သည် ငါးပါးသော အင်္ဂါတို့ကို ပယ်၍ ငါးပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ပဌမဈာန်ကို ဝင်စားသော ရဟန်းသည် လိုချင် တပ်မက်မှု 'ကာမစ္ဆန္ဒ' ကို ပယ်၏၊ ဖျက်ဆီး လိုမှု 'ဗျာပါဒ' ကို ပယ်၏၊ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ' ကို ပယ်၏၊ ပျံ့လွင့်မှု နောင်တ ပူပန်မှု 'ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ'ကို ပယ်၏၊ တွေးတော ယုံမှားမှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ'ကို ပယ်၏။

ကြံစည်မှု 'ဝိတက်'၊ သုံးသပ် ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ'၊ နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ'၊ ချမ်းသာမှု 'သုခ'၊ ဏိတ်တည်ကြည်မှု 'စိတ္တေကဂ္ဂတာ' ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင် ပဌမဈာန်သည် ဤသို့ ငါးပါးသော အင်္ဂါတို့ကို ပယ်၍ ငါးပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၃၅။ ငါ့သျှင်တို့ ဤငါးပါးကုန်သော ဣန္ဒြေတို့သည် အသီးအသီး အာရုံ ရှိကုန်၏၊ အသီးအသီး ကျက်စားရာ ရှိကုန်၏။ တစ်ပါးသည် တစ်ပါး၏ ကျက်စားရာ အာရုံကို မခံစားကုန်။ အဘယ် ဣန္ဒြေတို့နည်း၊ မျက်စိ ဣန္ဒြေ, နား ဣန္ဒြေ, နှာခေါင်း ဣန္ဒြေ, လျှာ ဣန္ဒြေ, ကိုယ် ဣန္ဒြေတို့တည်း။

ငါ့သျှင် အသီးအသီး အာရုံ, အသီးသီး ကျက်စားရာ ရှိကုန်၍ တစ်ပါးသည် တစ်ပါး၏ ကျက်စားရာ အာရုံကို မခံစားကုန်သော ဣန္ဒြေ ငါးပါးတို့၏ အားထားရာကား အဘယ်နည်း၊ ထိုဣန္ဒြေတို့၏ ကျက်စားရာ အာရုံကို အဘယ်တရားက ခံစား သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ငါးပါးကုန်သော ဣန္ဒြေတို့သည် အသီးအသီး အာရုံ ရှိကုန်၏၊ အသီးအသီး ကျက်စားရာ ရှိကုန်၏၊ တစ်ပါးသည် တစ်ပါး၏ ကျက်စားရာ အာရုံကို မခံစားကုန်။ အဘယ် ဣန္ဒြေတို့နည်း၊ မျက်စိ ဣန္ဒြေ, နား ဣန္ဒြေ, နှာခေါင်း ဣန္ဒြေ, လျှာ ဣန္ဒြေ, ကိုယ် ဣန္ဒြေတို့တည်း။ ငါ့သျှင် အသီးအသီး အာရုံ, အသီးအသီး ကျက်စားရာ ရှိကုန်၍ တစ်ပါးသည် တစ်ပါး၏ ကျက်စားရာ အာရုံကို မခံစား ကုန်သော ဣန္ဒြေ ငါးပါးတို့၏ အားထားရာကား (ဇော) စိတ်ပင် ဖြစ်၏၊ ထိုဣန္ဒြေတို့၏ ကျက်စားရာ အာရုံကို ဇော စိတ်ကပင် ခံစား၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၅၆။ ငါ့သျှင် က္ခန္ဓေတို့သည် ဤငါးပါးတို့တည်း။ အဘယ် ငါးပါးတို့နည်း၊ မျက်စိ က္ခန္ဓေ, နား က္ခန္ဓေ, နှာ ခေါင်းက္ခန္ဓေ, လျှာ က္ခန္ဓေ, ကိုယ် က္ခန္ဓေတို့တည်း။

ငါ့သျှင် က္ခန္ဓေ ငါးပါးတို့သည် အဘယ်ကို စွဲ၍ တည်ကုန် သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် က္ခန္ဓေတို့သည် ဤငါးပါးတို့တည်း။ က္ခန္ဓေတို့သည် အဘယ် ငါးပါးတို့နည်း၊ မျက်စိ က္ခန္ဓေ, နား က္ခန္ဓေ, နှာခေါင်း က္ခန္ဓေ, လျှာ က္ခန္ဓေ, ကိုယ် က္ခန္ဓေတို့တည်း။ ငါ့သျှင် ဤက္ခန္ဓေ ငါးပါးတို့သည် အသက် 'ဇီဝိတိန္ဒြေ'ကို စွဲ၍ တည်ကုန်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် အသက် 'ဇီဝိတိန္ဒြေ' သည် အဘယ်ကို စွဲ၍ တည်သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် အသက် 'ဇီဝိတိန္ဒြေ' သည် ကိုယ်ငွေ့ 'ကမ္မဇတေဇောဓာတ်' ကို စွဲ၍ တည်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် ကိုယ်ငွေ့ 'ကမ္မဇတေဇောဓာတ်' သည် အဘယ်ကို စွဲ၍ တည်သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ကိုယ်ငွေ့ 'ကမ္မဇတေဇောဓာတ်' သည် အသက် 'ဇီဝိတိန္ဒြေ'ကို စွဲ၍ တည်၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် "အသက် 'ဇီဝိတိန္ဒြေ' သည် ကိုယ်ငွေ့ 'ကမ္မဇတေဇောဓာတ်'ကို စွဲ၍ တည်၏" ဟု ယခုပင် အသျှင်သာရိပုတြာ ပြောဆိုသည်ကို ငါတို့ သိရကုန်၏။ ငါ့သျှင် "ကိုယ်ငွေ့ 'ကမ္မဇတေဇောဓာတ်'သည် အသက် 'ဇီဝိတိန္ဒြေ' ကို စွဲ၍ တည်၏" ဟု ယခုပင် အသျှင်သာရိပုတြာ ပြောဆိုသည်ကို ငါတို့ သိရကုန်၏။ ငါ့သျှင် ဤစကား၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို အဘယ် ကဲ့သို့ သိမှတ် ရမည်နည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် သို့ဖြစ်လျှင် သင့်အား ဥပမာပြုအံ့၊ ဤလောက၌ ဥပမာဖြင့်လည်း အချို့သော ပညာရှိ ယောကျ်ားတို့သည် ပြောဆိုသော စကား၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို သိကုန်၏။ ငါ့သျှင် တောက်လောင်သော ဆီမီး၏ မီးလျှံကို စွဲ၍ အလင်းရောင်သည် ထင်ရှား သကဲ့သို့၊ အလင်းရောင်ကို စွဲ၍ မီးလျှံသည် ထင်ရှား သကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် အသက် 'ဇီဝိတိန္ဒြေ'သည် ကိုယ်ငွေ့ 'ကမ္မဇတေဇောဓာတ်'ကို စွဲ၍ တည်၏၊ ကိုယ်ငွေ့ 'ကမ္မဇတေဇောဓာတ်'သည် အသက် 'ဇီဝိတိန္ဒြေ'ကို စွဲ၍ တည်၏" ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၅၇။ ငါ့သျှင် ထိုအသက်တို့သည်ပင် ထိုခံစား တတ်သော သဘောတို့လော၊ သို့မဟုတ် အသက်တို့က တစ်ခြား, ခံစားတတ်သော သဘောတို့က တစ်ခြားတို့လေဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ထိုအသက်တို့သည်ပင် ထိုခံစား တတ်သော သဘောတို့ မဟုတ်ကုန်။ ငါ့သျှင် မှန်၏၊ ထိုအသက်တို့သည်ပင် ထိုခံစား တတ်သော သဘောတို့ ဖြစ်ခဲ့ကြမူ ဤမှတ်သားမှု 'သညာ', ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'တို့ ချုပ်ရာ 'နိရောဓ သမာပတ်'ကို ဝင်စားသော ရဟန်းအား (သမာပတ်မှ) ထခြင်းသည် မထင်ရှားရာ၊ ငါ့သျှင် အသက်က တစ်ခြား, ခံစားတတ်သော သဘောက တစ်ခြား ဖြစ်ခြင်းကြောင့် မှတ်သားမှု 'သညာ', ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'တို့ ချုပ်ရာ 'နိရောဓ သမာပတ်'ကို ဝင်စားသော ရဟန်းအား (သမာပတ်မှ) ထခြင်းသည် ထင်ရှား၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် ဤကိုယ်ကို အဘယ် တရားတို့က စွန့်ခွါ သွားသောအခါ ဤကိုယ်သည် စိတ် မရှိသော ထင်းတုံး ကဲ့သို့ စွန့်ပစ် ချထားအပ်သည် ဖြစ်၍ လဲလျောင်းရ သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ဤကိုယ်ကို အသက် 'ဇီဝိတိန္ဒြေ'၊ ကိုယ်ငွေ့ 'ကမ္မဇတေဇောဓာတ်'၊ ဝိညာဏ်၊ ဤတရား သုံးပါးတို့ စွန့်ခွါ သွားသောအခါ ဤကိုယ်သည် စိတ်မရှိသော ထင်းတုံး ကဲ့သို့ စွန့်ပစ် ချထား အပ်သည် ဖြစ်၍ လဲလျောင်းရ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် သေဆုံး ကွယ်လွန်သူ (လူသေကောင်) နှင့် မှတ်သားမှု 'သညာ', ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'တို့ ချုပ်ရာ 'နိရောဓသမာပတ်' ကို ဝင်စားသူ ရဟန်းတို့၏ ခြားနားချက်ကား အဘယ်နည်း ဟု (လျှောက် ၏)။

ငါ့သျှင် သေဆုံး ကွယ်လွန်သူ (လူသေကောင်) အား ကိုယ်၏ အပြုခံ (ထွက်သက် ဝင်သက်) တို့သည် ချုပ်ကုန် ငြိမ်းကုန်၏၊ နှုတ်မြွက်မှုကို ပြုပြင် တတ်သော ဝိတက် ဝိစာရတို့သည် ချုပ်ကုန် ငြိမ်းကုန်၏၊ စိတ်၏ အပြုခံ (သညာ, ဝေဒနာ)တို့သည် ချုပ်ကုန် ငြိမ်းကုန်၏၊ အသက် 'ဇီဝိတိန္ဒြေ' သည် ကုန်၏၊ ကိုယ်ငွေ့ 'ကမ္မဇတေဇောဓာတ်' သည် ငြိမ်း၏၊ ဣန္ဒြေတို့သည် ပျက်စီး ကုန်၏။

မှတ်သားမှု 'သညာ', ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'တို့ ချုပ်ရာ 'နိရောဓသမာပတ်' ကို ဝင်စားသော ရဟန်းအား ကိုယ်၏ အပြုခံ (ထွက်သက် ဝင်သက်)တို့သည် ချုပ်ကုန် ငြိမ်းကုန်၏၊ နှုတ်မြွက်မှုကို ပြုပြင် တတ်သော ဝိတက် ဝိစာရတို့သည် ချုပ်ကုန် ငြိမ်းကုန်၏၊ စိတ်၏ အပြုခံ (သညာ, ဝေဒနာ)တို့သည် ချုပ်ကုန် ငြိမ်းကုန်၏။ အသက် 'ဇီဝိတိန္ဒြေ' သည် မကုန်၊ ကိုယ်ငွေ့ 'ကမ္မဇတေဇောဓာတ်' သည် မငြိမ်း၊ ဣန္ဒြေတို့သည် အထူး ကြည်လင် ကုန်၏၊ ငါ့သျှင် ဤသည်ကား သေဆုံး ကွယ်လွန်သူ (လူသေကောင်) နှင့် မှတ်သားမှု 'သညာ', ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'တို့ ချုပ်ရာ 'နိရောဓသမာပတ်' ကို ဝင်စားသူ ရဟန်းတို့၏ ခြားနားချက်တည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၅၈။ ငါ့သျှင် ဆင်းရဲ မဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်သော လွတ်မြောက်သော စိတ် ဟူသော (နေဝသညာနာသညာယတန) သမာပတ်၏ အကြောင်းသည် အဘယ်မျှ တို့နည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ဆင်းရဲ မဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်သော လွတ်မြောက်သော စိတ် ဟူသော (နေဝသညာနာသညာယတန) သမာပတ်၏ အကြောင်းတို့သည် လေးပါးတို့တည်း။ ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဝမ်းသာမှုနှင့် နှလုံး မသာမှုတို့၏ ရှေးဦးကပင် ချုပ်နှင့်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ဆင်းရဲ ချမ်းသာ မရှိသော လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ' ကြောင့် ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်း ရှိသော စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဆင်းရဲ မဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်သော လွတ်မြောက်သော စိတ် ဟူသော (နေဝသညာနာသညာယတန) သမာပတ်၏ အကြောင်းတို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် (သင်္ခါရအာရုံ) နိမိတ် မရှိသော လွတ်မြောက်သော စိတ် ဟူသော (ဖလ) သမာပတ်၏ အကြောင်းတို့သည် အဘယ် မျှတို့နည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် (သင်္ခါရအာရုံ) နိမိတ် မရှိသော လွတ်မြောက်သော စိတ် ဟူသော (ဖလ) သမာပတ်၏ အကြောင်းတို့သည် နှစ်ပါးတို့တည်း။ အလုံးစုံသော (အာရုံ) နိမိတ်တို့ကို နှလုံး မသွင်းခြင်း၊ သင်္ခါရ နိမိတ် မရှိရာ (နိဗ္ဗာန်) ဓာတ်ကို နှလုံး သွင်းခြင်းတို့တည်း။ ငါ့သျှင် (သင်္ခါရအာရုံ) နိမိတ် မရှိသော လွတ်မြောက်သော စိတ် ဟူသော (ဖလ) သမာပတ်၏ အကြောင်းတို့သည် ဤနှစ်ပါးတို့ ပင်တည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် (သင်္ခါရအာရုံ) နိမိတ် မရှိသော လွတ်မြောက်သော စိတ် (ဖလသမာပတ်) တည်တံ့ရန် အကြောင်းတို့သည် အဘယ် မျှတို့နည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် (သင်္ခါရအာရုံ) နိမိတ် မရှိသော လွတ်မြောက်သော စိတ် (ဖလသမာပတ်) တည်တံ့ရန် အကြောင်းတို့သည် သုံးပါးတို့တည်း။ အလုံးစုံသော (အာရုံ) နိမိတ်တို့ကို နှလုံး မသွင်းခြင်း၊ သင်္ခါရ နိမိတ် မရှိရာ (နိဗ္ဗာန်) ဓာတ်ကို နှလုံး သွင်းခြင်း၊ ရှေးဦးကပင် (မည်မျှကြာအောင် ဝင်စားမည် ဟု အချိန်ကာလ ပိုင်းခြားမှု) ပြုစီရင်ခြင်းတို့တည်း။ ငါ့သျှင် (သင်္ခါရအာရုံ) နိမိတ် မရှိသော လွတ်မြောက်သော စိတ် (ဖလသမာပတ်) တည်တံ့ရန် အကြောင်းတို့သည် ဤသုံးပါးတို့ ပင်တည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် (သင်္ခါရအာရုံ) နိမိတ် မရှိသော လွတ်မြောက်သော စိတ်(ဖလသမာပတ်)မှ ထရန် အကြောင်း တို့သည် အဘယ်မျှ တို့နည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် (သင်္ခါရအာရုံ) နိမိတ် မရှိသော လွတ်မြောက်သော စိတ် (ဖလသမာပတ်) မှ ထရန် အကြောင်းတို့သည် နှစ်ပါးတို့တည်း။ အလုံးစုံသော (အာရုံ) နိမိတ်တို့ကို နှလုံး သွင်းခြင်း၊ သင်္ခါရ နိမိတ်

မရှိရာ (နိဗ္ဗာန်) ဓာတ်ကို နှလုံး မသွင်းခြင်းတို့တည်း။ ငါ့သျှင် (သင်္ခါရအာရုံ) နိမိတ် မရှိသော လွတ်မြောက်သော စိတ် (ဖလသမာပတ်) မှ ထရန် အကြောင်းတို့သည် ဤနှစ်ပါးတို့ ပင်တည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၅၉။ ငါ့သျှင် အတိုင်းအရှည် မရှိသော လွတ်မြောက်သော စိတ် (သမာပတ်)၊ ဘာမျှ မရှိ ဟူသော လွတ်မြောက်သော စိတ် (သမာပတ်)၊ (အာရုံ) ဆိတ်သုဉ်းသော လွတ်မြောက်သော စိတ် (သမာပတ်)၊ (အာရုံ) နိမိတ် မရှိသော လွတ်မြောက်သော စိတ် (သမာပတ်)၊ ဤတရားတို့သည် အနက် အဓိပ္ပါယ် အသီးသီး ဖြစ်၍ သဒ္ဒါ အသီးသီး ဖြစ်ကုန် သလော၊ သို့မဟုတ် အနက် အဓိပ္ပါယ် တူ၍ သဒ္ဒါ မျှသာ အသီးအသီး ဖြစ်သလော ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် အတိုင်းအရှည် မရှိသော လွတ်မြောက်သော စိတ် (သမာပတ်)၊ ဘာမျှမရှိ ဟူသော လွတ်မြောက်သော စိတ် (သမာပတ်)၊ (အာရုံ) ဆိတ်သုဉ်းသော လွတ်မြောက်သော စိတ် (သမာပတ်)၊ (အာရုံ) နိမိတ် မရှိသော လွတ်မြောက်သော စိတ် (သမာပတ်)၊ ဤတရားတို့သည် အနက် အဓိပ္ပါယ် အသီးသီး ဖြစ်၍ သဒ္ဒါ အသီးသီး ဖြစ်ကုန်၏ ဟူသော အကြောင်းလည်း ရှိ၏။ အနက် အဓိပ္ပါယ် တူ၍ သဒ္ဒါ မျှသာလျှင် အသီးအသီး ဖြစ်၏ ဟူသော အကြောင်းလည်း ရှိ၏။

ငါ့သျှင် ဤတရားတို့သည် အနက် အဓိပ္ပါယ် အသီးသီး ဖြစ်၍ သဒ္ဒါ အသီးသီး ဖြစ်ကုန်၏ ဟူသော အကြောင်းကား အဘယ်နည်း။

ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ် မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့ စေ၍ နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက်။ သုံးခုမြောက်။ လေးခုမြောက် အရပ်ကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အလုံးစုံသော အရပ် အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌ မိမိနှင့် အတူပြု၍ သတ္တဝါ အားလုံး ပါဝင်သော သတ္တ လောကကို ပြန့်ပြောသော မြတ်သော အပိုင်းအခြား မရှိသော ရန်မရှိသော ကြောင့်ကြ မရှိသော မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့ စေလျက် နေ၏။

ကရုဏာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ မုဒိတာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ ဥပေက္ခာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်ကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက်။ သုံးခုမြောက်။ လေးခုမြောက် အရပ်ကို ပျံ့နှံ့ စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းအားဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အလုံးစုံသော အရပ် အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌ မိမိနှင့် အတူပြု၍ သတ္တဝါ အားလုံး ပါဝင်သော သတ္တ လောကကို ပြန့်ပြော သော မြတ်သော အပိုင်းအခြား မရှိသော ရန်မရှိသော ကြောင့်ကြ မရှိသော ဥပေက္ခာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့ စေ၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤနေခြင်းကို အတိုင်းအရှည် မရှိသော လွတ်မြောက်သော စိတ် (သမာပတ်) ဟု ဆိုရ၏။

ငါ့သျှင် ဘာမျှမရှိ ဟူသော လွတ်မြောက်သော စိတ် (သမာပတ်) ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အခြင်းအရာ အားလုံးအားဖြင့် ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန် (အာရုံ) ကို လွန်မြောက်၍ "ဘာမျှ မရှိ" ဟု အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ်ကို ပြည့်စုံ စေ၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤနေခြင်းကို ဘာမျှ မရှိ ဟူသော လွတ်မြောက်သောစိတ် (သမာပတ်) ဟု ဆိုရ၏။

ငါ့သျှင် (အာရုံ) ဆိတ်သုဉ်းသော လွတ်မြောက်သော စိတ် (သမာပတ်) ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တောသို့ တည်၍ ဖြစ်စေ၊ သစ်ပင်ရင်း၌ တည်၍ ဖြစ်စေ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာ၌ တည်၍ ဖြစ်စေ "ဤ လွတ်မြောက်သောစိတ် (သမာပတ်) သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မှ လည်းကောင်း၊ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ 'အတ္တနိယ'မှ လည်းကောင်း ဆိတ်သုဉ်း၏" ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ငါ့သျှင် ဤဆင်ခြင်ခြင်းကို (အာရုံ) ဆိတ်သုဉ်းသော လွတ်မြောက်သော စိတ် (သမာပတ်) ဟု ဆိုရ၏။

ငါ့သျှင် (အာရုံ) နိမိတ် မရှိသော လွတ်မြောက်သော စိတ် (သမာပတ်) ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ငါ့သျှင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အလုံးစုံသော (အာရုံ) နိမိတ်တို့ကို နှလုံး မသွင်းခြင်းကြောင့် (အာရုံ) နိမိတ် မရှိသော တည်တံ့သော စိတ်ကို ပြည့်စုံ စေ၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ဤနေခြင်းကို (အာရုံ) နိမိတ် မရှိသော လွတ်မြောက်သောစိတ် (သမာပတ်) ဟု ဆိုရ၏။

ငါ့သျှင် ဤတရားတို့သည် အနက် အဓိပ္ပါယ် အသီးသီး ဖြစ်၍ သဒ္ဒါ အသီးသီး ဖြစ်ကုန်၏ ဟူသော အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း။

ငါ့သျှင် ဤတရားတို့သည် အနက် အဓိပ္ပါယ် တူ၍ သဒ္ဒါ မျှသာလျှင် အသီးသီး ဖြစ်၏ ဟူသော အကြောင်းကား အဘယ်နည်း။

ငါ့သျှင် တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'သည် အတိုင်းအရှည်ကို ပြုတတ်၏၊ ပြစ်မှားမှု 'ဒေါသ'သည် အတိုင်း အရှည်ကို ပြုတတ်၏၊ တွေဝေမှု 'မောဟ'သည် အတိုင်း အရှည်ကို ပြုတတ်၏။ ထိုတရားတို့သည် အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းအား ပယ်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ အမြစ် ဖြတ်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ (နုတ်ပြီးသော) ထန်းပင်ရာ ကဲ့သို့ ပြုပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ တဖန် မဖြစ်အောင် ပြုပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိတော့ကုန်။ ငါ့သျှင် အတိုင်းအရှည် မရှိသော လွတ်မြောက်သောစိတ် (သမာပတ်) ဟူသမျှ တို့တွင် မပျက်စီးသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်ကို အမြတ်ဆုံးဟု ပြောကြား ထိုက်၏။ ထိုမပျက်စီးသော လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ် စိတ်သည် တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ' မှ ဆိတ်သုဉ်း၏၊ ပြစ်မှားမှု 'ဒေါသ'မှ ဆိတ်သုဉ်း၏။ တွေဝေမှု 'မောဟ'မှ ဆိတ်သုဉ်း၏။

ငါ့သျှင် တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ' သည် နှိပ်စက် တတ်၏၊ ပြစ်မှားမှု 'ဒေါသ' သည် နှိပ်စက် တတ်၏၊ တွေဝေမှု 'မောဟ' သည် နှိပ်စက် တတ်၏၊ ထိုတရားတို့သည် အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းအား ပယ်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ အမြစ် ဖြတ်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ (နုတ်ပြီးသော) ထန်းပင်ရာ ကဲ့သို့ ပြုပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ တစ်ဖန် မဖြစ်အောင် ပြုပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိတော့ကုန်။ ငါ့သျှင် နှိပ်စက် တတ်သည့် အာရုံ, နှိပ်စက် တတ်သည့် ရာဂ စသည် မရှိသော လွတ်မြောက်သောစိတ် (သမာပတ်) ဟူ သမျှတို့တွင် မပျက်စီးသောလွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်)စိတ်ကို အမြတ်ဆုံးဟု ပြောကြားထိုက်၏။

ထိုမပျက်စီးသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်သည် တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ'မှ ဆိတ်သုဉ်း၏။ ပြစ်မှားမှု 'ဒေါသ'မှ ဆိတ်သုဉ်း၏၊ တွေဝေမှု 'မောဟ'မှ ဆိတ်သုဉ်း၏။

ငါ့သျှင် တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ' သည် (အာရုံ) နိမိတ်ကို ပြုတတ်၏၊ ပြစ်မှားမှု 'ဒေါသ'သည် (အာရုံ) နိမိတ်ကို ပြုတတ်၏၊ တွေဝေမှု 'မောဟ'သည် (အာရုံ) နိမိတ်ကို ပြုတတ်၏။ ထိုတရားတို့သည် အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းအား ပယ်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ အမြစ် ဖြတ်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ (နုတ်ပြီးသော) ထန်းပင်ရာ ကဲ့သို့ ပြုပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ တဖန် မဖြစ်အောင် ပြုပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိတော့ကုန်။ ငါ့သျှင် (အာရုံ) နိမိတ် မရှိသော လွတ်မြောက်သောစိတ် (သမာပတ်) ဟူသမျှ တို့တွင် မပျက်စီးသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်ကို မြတ်၏ ဟု ပြောကြား ထိုက်၏။ ထိုမပျက်စီးသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်သည် တပ်စွန်းမှု 'ရာဂ' မှ ဆိတ်သုဉ်း၏၊ ပြစ်မှားမှု 'ဒေါသ'မှ ဆိတ်သုဉ်း၏၊ တွေဝေမှု 'မောဟ' မှ ဆိတ်သုဉ်း၏။

ငါ့သျှင် ဤတရားတို့သည် အနက် အဓိပ္ပါယ် တူ၍ သဒ္ဒါမျှ သာလျှင် အသီးအသီး ဖြစ်၏ ဟူသော အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း ဟု အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဖြေဆို၏။

အသျှင်မဟာကောဋ္ဌိကသည် အသျှင်သာရိပုတြာ ဟောကြားတော် မူသော တရားတော်ကို နှစ်လို ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူလေ သတည်း။

သုံးခုမြောက် မဟာဝေဒလ္လသုတ် ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၅ - စူဠယမကဝဂ် ===

၄ - စူဠဝေဒလ္လသုတ်

၄၆၀။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာကျွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဝိသာခ ဥပါသကာသည် ဓမ္မဒိန္နာရဟန်း မိန်းမထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရိုသေစွာ ရှိခိုး၍ သင့်လျော်သော နေရာ၌ ထိုင်လျက် ဤစကားကို ပြောဆို၏ -

အသျှင်မ "သက္ကာယ သက္ကာယ"ဟု ဆို၏၊ အသျှင်မ အဘယ်ကို သက္ကာယဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားပါ သနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာ (စွဲလမ်းဖွယ်ခန္ဓာ) ငါးပါးတို့ကို သက္ကာယ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။

အဘယ် ငါးပါးတို့နည်း ဟူမူ- ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓာ (ရုပ်ဟူသော စွဲလမ်းဖွယ်ခန္ဓာ)၊ ဝေဒနုပါဒါနက္ခန္ဓာ (ခံစားမှု ဟူသော စွဲလမ်းဖွယ်ခန္ဓာ)၊ သညုပါဒါနက္ခန္ဓာ (မှတ်သားမှု ဟူသော စွဲလမ်းဖွယ်ခန္ဓာ)၊ သင်္ခါရုပါဒါနက္ခန္ဓာ (ပြုစီရင်မှု ဟူသော စွဲလမ်းဖွယ်ခန္ဓာ)၊ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓာ (အထူးသိမှု ဟူသော စွဲလမ်းဖွယ် ခန္ဓာ) တို့တည်း။ ဒါယကာဝိသာခ ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာ (စွဲလမ်းဖွယ်ခန္ဓာ) ငါးပါးတို့ကို သက္ကာယ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော် မူ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

"အသျှင်မ ကောင်းပါပေ့၏" ဟု ဝိသာခဥပါသကာသည် ဓမ္မဒိန္နာရဟန်းမိန်းမ၏ စကားကို အလွန် နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်၍ ထို့ထက် အလွန် ပြဿနာကို မေးလျှောက် ပြန်၏။

"အသျှင်မ သက္ကာယ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း သက္ကာယ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ဟု ဆို၏၊ အသျှင်မ အဘယ်ကို သက္ကာယ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော် မူပါသနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ တစ်ဖန် ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော နှစ်သက် တပ်စွန်းမှု 'နန္ဒီရာဂ' နှင့် တစ်ကွ ဖြစ်သော ထိုထိုဘုံဘဝ၌ အလွန် နှစ်သက်တတ်သော ကာမဂုဏ်ကို တပ်မက်မှု 'ကာမတဏှာ'၊ ဘုံဘဝကို တပ်မက်မှု 'ဘဝ တဏှာ'၊ ဘုံဘဝ ကင်းပြတ်မှုကို တပ်မက်မှု 'ဝိဘဝတဏှာ'၊ ဤတပ်မက်မှု 'တဏှာ'ကို သက္ကာယ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

"အသျှင်မ သက္ကာယချုပ်ရာ, သက္ကာယချုပ်ရာ ဟု ဆို၏၊ အသျှင်မ အဘယ်ကို သက္ကာယ ချုပ်ရာ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူပါ သနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ ထိုတပ်မက်မှု 'တဏှာ'၏ သာလျှင် အကြွင်းမဲ့ တပ်စွန်းခြင်း ကင်းသော အားဖြင့် ချုပ်ရာ, စွန့်လွှတ်ရာ, တစ်ဖန် စွန့်လွှတ်ရာ, လွတ်မြောက်ရာ, တွယ်တာ ကပ်ငြိမှု မရှိရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို သက္ကာယ ချုပ်ရာ ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

"အသျှင်မ သက္ကာယ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်, သက္ကာယ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဟု ဆို၏။ အသျှင်မ အဘယ်ကို သက္ကာယ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော် မူပါသနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ ဤမြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိသော မဂ်ကို ပင်လျှင် သက္ကာယ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော် မူ၏။ ဤမဂ် ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်သော အယူ 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ'၊ မှန်သော အကြံအစည် 'သမ္မာသင်္ကပ္ပ'၊ မှန်သော စကား 'သမ္မာဝါစာ'၊ မှန်သော အမှု

'သမ္မာကမ္မန္တ'၊ မှန်သော အသက် မွေးမှု 'သမ္မာအာဇီဝ'၊ မှန်သော အားထုတ်မှု 'သမ္မာဝါယာမ'၊ မှန်သော အောက်မေ့မှု 'သမ္မာသတိ'၊ မှန်သော တည်ကြည်မှု 'သမ္မာသမာဓိ' ပေတည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

"အသျှင်မ ထိုစွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်'သည် ပင်လျှင် ထိုစွဲလမ်းဖွယ် ခန္ဓာ (ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ) ငါးပါးတို့ လော၊ သို့မဟုတ် စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်'သည် စွဲလမ်းဖွယ် ခန္ဓာ (ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ) ငါးပါးတို့မှ တစ်ခြားလော" ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ ထိုစွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' သည်ပင်လျှင် ထိုစွဲလမ်းဖွယ် ခန္ဓာ (ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ) ငါးပါးတို့ မဟုတ်ကုန်၊ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်'သည် စွဲလမ်းဖွယ် ခန္ဓာ (ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ) ငါးပါးတို့မှ တစ်ခြားလည်း မဟုတ်။ ဒါယကာဝိသာခ စွဲလမ်းဖွယ် ခန္ဓာ (ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ) ငါးပါးတို့၌ လိုချင် တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' သည် စွဲလမ်းဖွယ် ခန္ဓာ (ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ) ငါးပါးတို့၌ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' မည်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၆၁။ "အသျှင်မ အဘယ်သို့ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဖြစ်သနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ ဤလောက၌ အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ မရှိသော, အရိယာတရား၌ မကျွမ်းကျင်သော, အရိယာ တရား၌ မယဉ်ကျေးသော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ မရှိသော, သူတော်ကောင်း တရား၌ မကျွမ်းကျင်သော, သူတော်ကောင်း တရား၌ မယဉ်ကျေးသော, အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ရုပ်ကို အတ္တ ဟု ရှု၏၊ (ကြွင်းခန္ဓာကို) ရုပ်ရှိသော အတ္တဟု လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ရုပ်ဟု လည်းကောင်း၊ ရုပ်၌ အတ္တဟု လည်းကောင်း ရှု၏။ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'ကို။ပ။ မှတ်သားမှု 'သညာ'ကို။ပ။ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ကို။ပ။ အထူးသိမှု 'ဝိညာဉ်'ကို အတ္တဟု ရှု၏၊ (ကြွင်းခန္ဓာကို) အထူးသိမှု 'ဝိညာဉ်' ရှိသော အတ္တဟု လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ အထူးသိမှု 'ဝိညာဉ်'ဟု လည်းကောင်း၊ အထူးသိမှု 'ဝိညာဉ်'၌ အတ္တဟု လည်းကောင်း ရှု၏။ ဝိသာခ ဤသို့လျှင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

"အသျှင်မ အဘယ်သို့လျှင် သက္ကာဒိဋ္ဌိ မဖြစ်သနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ ဤလောက၌ အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ ရှိသော, အရိယာတရား၌ ကျွမ်းကျင်သော ,အရိယာ တရား၌ ယဉ်ကျေးသော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ ရှိသော သူတော်ကောင်း တရား၌ ကျွမ်းကျင်သော သူတော်ကောင်း တရား၌ ယဉ်ကျေးသော, အကြားအမြင် ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သာဝကသည် ရုပ်ကို အတ္တဟု မရှု၊ (ကြွင်းခန္ဓာကို) ရုပ်ရှိသော အတ္တဟု မရှု၊ အတ္တ၌ ရုပ်ဟု မရှု၊ ရုပ်၌ အတ္တဟု မရှု။ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'ကို။ပ။ မရှု။ မှတ်သားမှု 'သညာ' ကို။ပ။ မရှု။ ပြုစီရင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ကို။ပ။ မရှု။ အထူးသိမှု 'ဝိညာဉ်'ကို အတ္တဟု မရှု၊ (ကြွင်းခန္ဓာကို) အထူးသိမှု 'ဝိညာဉ်' ရှိသော အတ္တ ဟု မရှု။ အတ္တ၌ အထူးသိမှု 'ဝိညာဉ်' ဟု မရှု၊ အထူးသိမှု 'ဝိညာဉ်'၌ အတ္တဟု မရှု။ ဒါယကာ ဝိသာခ ဤသို့လျှင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ မဖြစ် ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၆၂။ "အသျှင်မ မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိသော မဂ် ဟူသည် အဘယ်နည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ ဤသည် ပင်လျှင် မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိသော မဂ်တည်း။ ဤမဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်းဟူမူ- မှန်သော အယူ 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ'၊ မှန်သော အကြံအစည် 'သမ္မာသင်္ကပ္ပ'၊ မှန်သော စကား 'သမ္မာဝါစာ'၊ မှန်သော အမှု 'သမ္မာကမ္မ န္တ'၊ မှန်သော အသက်မွေးမှု 'သမ္မာအာဇီဝ'၊ မှန်သော အားထုတ်မှု 'သမ္မာဝါယာမ'၊ မှန်သော အောက်မေ့မှု 'သမ္မာသတိ'၊ မှန်သော တည်ကြည်မှု 'သမ္မာသမာဓိ' ပေတည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

"အသျှင်မ မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိသော မဂ်သည် အပြု အပြင်ခံ 'သင်္ခတ' တရားလော၊ သို့မဟုတ် အပြု အပြင်ခံ မဟုတ်သော 'အသင်္ခတ' တရားလော" ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိသော မဂ်သည် အပြု အပြင်ခံ 'သင်္ခတ' တရားပေတည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိသော မဂ်ဖြင့် အစု ‘ခန္ဓာ’ သုံးပါးတို့ကို သိမ်းယူရ သလော၊ သို့မဟုတ် အစု ‘ခန္ဓာ’ သုံးပါးတို့ဖြင့် မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိသော မဂ်ကို သိမ်းယူရ သလော” ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိသော မဂ်ဖြင့် အစု ‘ခန္ဓာ’ သုံးပါးတို့ကို မသိမ်းယူရ။ အစု ‘ခန္ဓာ’ သုံးပါးတို့ဖြင့်သာ မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိသော မဂ်ကို သိမ်းယူ ရာ၏။ ဒါယကာဝိသာခ မှန်သော စကား ‘သမ္မာဝါစာ’၊ မှန်သော အမှု ‘သမ္မာကမ္မန္တ’၊ မှန်သော အသက်မွေးမှု ‘သမ္မာအာဇီဝ’၊ ဤတရားတို့ကို သီလအစု ‘သီလက္ခန္ဓာ’၌ သိမ်းယူရ ကုန်၏။ မှန်သော အားထုတ်မှု ‘သမ္မာဝါယာမ’၊ မှန်သော အောက်မေ့မှု ‘သမ္မာသတိ’၊ မှန်သော တည်ကြည်မှု ‘သမ္မာသမာဓိ’၊ ဤတရားတို့ကို တည်ကြည်မှု အစု ‘သမာဓိက္ခန္ဓာ’၌ သိမ်းယူရ ကုန်၏။ မှန်သော အယူ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’၊ မှန်သော အကြံအစည် ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’၊ ဤတရားတို့ကို အများဖြင့် သိမှုအစု ‘ပညာက္ခန္ဓာ’၌ သိမ်းယူရ ကုန်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ အဘယ်သည် တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ပါနည်း၊ အဘယ် တရားတို့သည် တည်ကြည်မှု ဖြစ်ကြောင်း ‘သမာဓိ နိမိတ်’တို့ပါနည်း၊ အဘယ် တရားတို့သည် တည်ကြည်မှု၏ အခြံအရံတို့ပါနည်း။ အဘယ်သည် တည်ကြည်မှုကို ပွားများခြင်းပါနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ စိတ်၏ အာရုံ တစ်မျိုးတည်းသာ ရှိခြင်းသည် တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’တည်း။ လေးပါးသော အောက်မေ့မှု ထင်ခြင်း ‘သတိပဋ္ဌာန်’တို့သည် တည်ကြည်မှု ဖြစ်ကြောင်း ‘သမာဓိ နိမိတ်’ တို့တည်း။ လေးပါးသော ကောင်းစွာ အားထုတ်ခြင်း ‘သမ္မပ္ပဓာန်’တို့သည် တည်ကြည်မှု၏ အခြံအရံတို့ တည်း။ ထိုတရားတို့ကို သာလျှင် မှီဝဲခြင်း ပွားများခြင်း ကြိမ်ဖန် များစွာ ပြုခြင်းသည် ဤအရာ၌ တည်ကြည်မှုကို ပွါးများခြင်းတည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၆၃။ “အသျှင်မ သင်္ခါရတို့သည် အဘယ်မျှတို့နည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ သင်္ခါရတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု ‘ကာယသင်္ခါရ’၊ နှုတ်ကို ပြုစီရင်မှု ‘ဝစီသင်္ခါရ’၊ စိတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု ‘စိတ္တသင်္ခါရ’၊ ဤသုံးပါးတို့ တည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ အဘယ်သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု ‘ကာယသင်္ခါရ’ မည်သနည်း၊ အဘယ်သည် နှုတ်ကို ပြုစီရင်မှု ‘ဝစီသင်္ခါရ’ မည်သနည်း၊ အဘယ်သည် စိတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု ‘စိတ္တသင်္ခါရ’ မည်သနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ ထွက်သက် ဝင်သက်တို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု ‘ကာယသင်္ခါရ’ မည်၏၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့သည် နှုတ်ကို ပြုစီရင်မှု ‘ဝစီသင်္ခါရ’ မည်၏၊ သညာ, ဝေဒနာတို့သည် စိတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု ‘စိတ္တသင်္ခါရ’ မည်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ အဘယ်ကြောင့် ထွက်သက် ဝင်သက် တရားတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု ‘ကာယ သင်္ခါရ’ မည်သနည်း၊ အဘယ်ကြောင့် ဝိတက် ဝိစာရတို့သည် နှုတ်ကို ပြုစီရင်မှု ‘ဝစီသင်္ခါရ’ မည်သနည်း၊ အဘယ်ကြောင့် သညာ, ဝေဒနာတို့သည် စိတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု ‘စိတ္တသင်္ခါရ’ မည်သနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ ထိုထွက်သက် ဝင်သက် တရားတို့သည် ကိုယ်၌ ဖြစ်ကုန်၏၊ ကိုယ်နှင့် စပ်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုထွက်သက် ဝင်သက်တို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု ‘ကာယသင်္ခါရ’ မည်၏။ ဒါယကာဝိသာခ ရှေးဦးကပင် ကြံစည်၍ စဉ်းစား၍ နောက်မှ စကားကို မြွက်ဆို၏၊ ထို့ကြောင့် ဝိတက် ဝိစာရတို့သည် နှုတ်ကို ပြုစီရင်မှု ‘ဝစီသင်္ခါရ’ မည်၏၊ ထိုသညာ,ဝေဒနာတို့သည် စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်၏၊ စိတ်နှင့် စပ်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် သညာ, ဝေဒနာတို့သည် စိတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု ‘စိတ္တသင်္ခါရ’ မည်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၆၄။ "အသျှင်မ သညာ, ဝေဒနာ ချုပ်နေခြင်းသို့ ရောက်မှု 'နိရောဓသမာပတ်' သည် အဘယ်သို့ ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။ ဒါယကာဝိသာခ သညာ, ဝေဒနာ ချုပ်နေခြင်းသို့ ရောက်သော ရဟန်းအား "ငါသည် သညာ, ဝေဒနာ ချုပ်နေခြင်းသို့ ရောက်လိမ့်မည် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ငါသည် သညာ,ဝေဒနာ ချုပ်နေခြင်းသို့ ရောက်၏ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ငါသည် သညာ, ဝေဒနာ ချုပ်နေခြင်းသို့ ရောက်ပြီ" ဟူ၍ လည်းကောင်း စိတ်မဖြစ်။ စင်စစ် သော်ကား ထိုရဟန်းသည် ထိုသို့ ချုပ်စိမ့်သောငှါ ဆောင်စွမ်းနိုင်သော စိတ်ကို ရှေးဦးကပင် ထိုသို့သော အခြင်းအရာဖြင့် ပွါးများထား၏။

"အသျှင်မ သညာ, ဝေဒနာ ချုပ်နေခြင်းသို့ ရောက်သော (နိရောဓ သမာပတ်ဝင်စားသည့်) ရဟန်းအား အဘယ်တရားတို့ ရှေးဦးစွာ ချုပ်ကြပါသနည်း၊ ကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ကာယသင်္ခါရ' လော၊ သို့မဟုတ် နှုတ်ကို ပြုစီရင်မှု 'ဝစီသင်္ခါရ' လော၊ သို့မဟုတ် စိတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'စိတ္တသင်္ခါရ'လော" ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ သညာ, ဝေဒနာ ချုပ်နေခြင်းသို့ ရောက်သော (နိရောဓ သမာပတ်ဝင်စားသည့်) ရဟန်းအား နှုတ်ကို ပြုစီရင်မှု 'ဝစီသင်္ခါရ' ရှေးဦးစွာ ချုပ်၏၊ ထို့နောက် ကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ကာယသင်္ခါရ'၊ ထို့နောက် စိတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'စိတ္တသင်္ခါရ' ချုပ်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

"အသျှင်မ သညာ, ဝေဒနာ ချုပ်နေခြင်းသို့ ရောက်ခြင်း 'နိရောဓသမာပတ်' မှ ထမှုသည် အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။ ဒါယကာဝိသာခ သညာ, ဝေဒနာ ချုပ်နေခြင်းသို့ ရောက်ခြင်း 'နိရောဓသမာပတ်' မှ ထသော ရဟန်းအား "ငါသည် သညာ, ဝေဒနာ ချုပ်နေခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းမှ ထတော့မည် ဟူ၍ လည်းကောင်း ငါသည် သညာ,ဝေဒနာ ချုပ်နေခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းမှ ထ၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း ငါသည် သညာ, ဝေဒနာ ချုပ်နေခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းမှ ထပြီးပြီ" ဟူ၍ လည်းကောင်း စိတ်မဖြစ်။ စင်စစ် သော်ကား ထိုရဟန်းသည် ထိုသို့ ထစိမ့်သောငှါ ဆောင်စွမ်း နိုင်သော စိတ်ကို ရှေးဦးကပင် ထိုသို့သော အခြင်းအရာဖြင့် ပွါးများထား၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

"အသျှင်မ သညာ, ဝေဒနာ ချုပ်နေခြင်းသို့ ရောက်ခြင်း 'နိရောဓသမာပတ်'မှ ထသော ရဟန်းအား အဘယ်တရားတို့ ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ပေါ်ကြပါ သနည်း၊ ကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ကာယသင်္ခါရ' လော၊ သို့မဟုတ် နှုတ်ကို ပြုစီရင်မှု 'ဝစီသင်္ခါရ'လော၊ သို့မဟုတ် စိတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'စိတ္တသင်္ခါရ' လော" ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ သညာ, ဝေဒနာ ချုပ်နေခြင်းသို့ ရောက်ခြင်း 'နိရောဓသမာပတ်' မှ ထသော ရဟန်းအား စိတ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'စိတ္တသင်္ခါရ' ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထို့နောက် ကိုယ်ဖြင့် ပြုစီရင်မှု 'ကာယသင်္ခါရ'၊ ထို့နောက် နှုတ်ကို ပြုစီရင်မှု 'ဝစီသင်္ခါရ' ဖြစ်ပေါ်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

"အသျှင်မ သညာ, ဝေဒနာ ချုပ်နေခြင်းသို့ ရောက်ခြင်း 'နိရောဓသမာပတ်' မှ ထပြီးသော ရဟန်းကို အဘယ်မျှသော တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'တို့သည် တွေ့ထိ ကုန်သနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ သညာ, ဝေဒနာ ချုပ်နေခြင်းသို့ ရောက်ခြင်း 'နိရောဓသမာပတ်' မှ ထပြီးသော ရဟန်းကို ဆိတ်သုဉ်းသော တွေ့ထိမှု 'သုညတဖဿ'၊ (အာရုံ) နိမိတ် မရှိသော တွေ့ထိမှု 'အနိမိတ္တဖဿ'၊ တောင့်တမှု မရှိသော တွေ့ထိမှု 'အပ္ပဏိဟိတဖဿ' ဟူသော တွေ့ထိမှု သုံးပါးတို့သည် တွေ့ထိကုန်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

"အသျှင်မ သညာ, ဝေဒနာ ချုပ်နေခြင်းသို့ ရောက်ခြင်း 'နိရောဓသမာပတ်' မှ ထပြီးသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် အဘယ်သို့ ညွှတ်ပါသနည်း၊ အဘယ်သို့ ကိုင်းပါ သနည်း၊ အဘယ်သို့ ရှိုင်းပါသနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ သညာ, ဝေဒနာ ချုပ်နေခြင်းသို့ ရောက်ခြင်း 'နိရောဓသမာပတ်' မှ ထပြီးသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် ကင်းဆိတ်မှု 'ဝိဝေက' (နိဗ္ဗာန်) သို့ ညွှတ်၏၊ ကင်းဆိတ်မှု 'ဝိဝေက' (နိဗ္ဗာန်) သို့ ကိုင်း၏၊ ကင်းဆိတ်မှု 'ဝိဝေက' (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရှိုင်း၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၆၅။ “အသျှင်မ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’တို့သည် အဘယ်မျှတို့ပါနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’တို့သည် ချမ်းသာ ခံစားမှု, ဆင်းရဲ ခံစားမှု, ဆင်းရဲ မဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်သော ခံစားမှု၊ ဤသုံးပါးတို့တည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ ချမ်းသာ ခံစားမှုသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ဆင်းရဲ ခံစားမှုသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ဆင်းရဲ မဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်သော ခံစားမှုသည် အဘယ်ပါနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ ကိုယ်၌သော် လည်းကောင်း၊ စိတ်၌သော် လည်းကောင်း ဖြစ်သည့် ချမ်းမြေ့ သာယာစွာ ခံစားခြင်းသည် ချမ်းသာ ခံစားမှု ပင်တည်း။ ဒါယကာဝိသာခ ကိုယ်၌သော် လည်းကောင်း၊ စိတ်၌သော် လည်းကောင်း ဖြစ်သည့် ဆင်းရဲ ငြိုငြင်စွာ ခံစားခြင်းသည် ဆင်းရဲ ခံစားမှုပင်တည်း။ ဒါယကာဝိသာခ ကိုယ်၌သော် လည်းကောင်း၊ စိတ်၌သော် လည်းကောင်း ဖြစ်သည့် သာယာစွာလည်း မဟုတ် မသာမယာလည်း မဟုတ်သော ခံစားခြင်းသည် ဆင်းရဲ မဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်သော ခံစားမှု ပင်တည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ ချမ်းသာ ခံစားမှုသည် မည်သို့ ချမ်းသာပါ သနည်း၊ မည်သို့ ဆင်းရဲပါ သနည်း၊ ဆင်းရဲ ခံစားမှုသည် မည်သို့ ချမ်းသာပါ သနည်း၊ မည်သို့ ဆင်းရဲပါ သနည်း၊ ဆင်းရဲ မဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်သော ခံစားမှုသည် မည်သို့ ချမ်းသာပါ သနည်း၊ မည်သို့ ဆင်းရဲပါ သနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ ချမ်းသာ ခံစားမှုသည် တည်ရှိနေဆဲ အားဖြင့် ချမ်းသာ၏၊ ဖေါက်ပြန် ပြောင်းလဲ သောအားဖြင့် ဆင်းရဲ၏။ ဆင်းရဲ ခံစားမှုသည် တည်ရှိနေဆဲ အားဖြင့် ဆင်းရဲ၏၊ ဖေါက်ပြန် ပြောင်းလဲ သောအားဖြင့် ချမ်းသာ၏။ ဆင်းရဲ မဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်သော ခံစားမှုသည် သိသော အားဖြင့် ချမ်းသာ၏၊ မသိသော အားဖြင့် ဆင်းရဲ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ ချမ်းသာ ခံစားမှု၌ အဘယ် အနုသယသည် ကိန်းဝပ် သနည်း၊ ဆင်းရဲ ခံစားမှု၌ အဘယ် အနုသယသည် ကိန်းဝပ် သနည်း၊ ဆင်းရဲ မဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်သော ခံစားမှု၌ အဘယ် အနုသယသည် ကိန်းဝပ် သနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ ချမ်းသာ ခံစားမှု၌ ရာဂါနုသယသည် ကိန်းဝပ်၏၊ ဆင်းရဲ ခံစားမှု၌ ပဋိဃာနုသယ သည် ကိန်းဝပ်၏၊ ဆင်းရဲ မဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်သော ခံစားမှု၌ အဝိဇ္ဇာနုသယသည် ကိန်းဝပ်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ ချမ်းသာ ခံစားမှု အားလုံး၌ ရာဂါနုသယသည် ကိန်းဝပ်ပါ သလော၊ ဆင်းရဲ ခံစားမှု အားလုံး၌ ပဋိဃာနုသယသည် ကိန်းဝပ်ပါ သလော၊ ဆင်းရဲ မဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်သော ခံစားမှု အားလုံး၌ အဝိဇ္ဇာနုသယသည် ကိန်းဝပ်ပါ သလော” ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ ချမ်းသာ ခံစားမှု အားလုံး၌ ရာဂါနုသယသည် မကိန်းဝပ်၊ ဆင်းရဲ ခံစားမှု အားလုံး ၌ ပဋိဃာနုသယသည် မကိန်းဝပ်၊ ဆင်းရဲ မဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်သော ခံစားမှု အားလုံး၌ အဝိဇ္ဇာနုသယသည် မကိန်းဝပ် ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ ချမ်းသာ ခံစားမှု၌ အဘယ်ကို ပယ်ရပါမည်နည်း၊ ဆင်းရဲ ခံစားမှု၌ အဘယ်ကို ပယ်ရ ပါမည်နည်း၊ ဆင်းရဲ မဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်သော ခံစားမှု၌ အဘယ်ကို ပယ်ရပါ မည်နည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ ချမ်းသာ ခံစားမှု၌ ရာဂါနုသယကို ပယ်ရမည်၊ ဆင်းရဲ ခံစားမှု၌ ပဋိဃာနုသယကို ပယ်ရမည်၊ ဆင်းရဲ မဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်သော ခံစားမှု၌ အဝိဇ္ဇာနုသယကို ပယ်ရမည် ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ ချမ်းသာ ခံစားမှု အားလုံး၌ ရာဂါနုသယကို ပယ်သင့်ပါ သလော၊ ဆင်းရဲ ခံစားမှု အားလုံး၌ ပဋိဃာနုသယကို ပယ်သင့်ပါ သလော၊ ဆင်းရဲ မဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်သော ခံစားမှု အားလုံး၌ အဝိဇ္ဇာနုသယ ကို ပယ်သင့်ပါ သလော” ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ ချမ်းသာ ခံစားမှု အားလုံး၌ ရာဂါနုသယကို မပယ်ရ၊ ဆင်းရဲ ခံစားမှု အားလုံး၌ ပဋိဃာနုသယကို မပယ်ရ၊ ဆင်းရဲ မဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်သော ခံစားမှု အားလုံး၌ အဝိဇ္ဇာနုသယကို မပယ်ရ။

ဒါယကာဝိသာခ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ နှင့်တကွ သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’နှင့် တကွ ဖြစ်သော (နီဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည့် နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုပဌမစျာန်ဖြင့် တပ်မက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ပယ်၏၊ ထိုပဌမစျာန်၌ ရာဂါ နုသယသည် မကိန်းဝပ်။ ဒါယကာ ဝိသာခ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် “ယခု အခါ၌ အရိယာတို့ ရောက်၍ နေကြသည့် တည်ရာ ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ ကို ငါသည် အဘယ် အခါ၌ ရောက်၍ နေရအံ့နည်း” ဟု ဆင်ခြင်၏။ ဤသို့ မြတ်သော လွတ်မြောက်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်၌ တောင့်တ မှုကို ဖြစ်စေသော ရဟန်းအား တောင့်တမှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့် စိတ်ဆင်းရဲမှု “ဒေါမနဿ” ဖြစ်၏၊ ထိုစိတ်ဆင်းရဲမှု ‘ဒေါမနဿ’ ဖြင့် ထိခိုက်မှု ‘ပဋိဃ’[၂]ကို ပယ်၏၊ ထိုစိတ်ဆင်းရဲမှု ‘ဒေါမနဿ’၌ ပဋိဃာနုသယသည် မကိန်းဝပ်။ ဒါယကာ ဝိသာခ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း နှလုံး မသာခြင်းတို့၏ ရှေးဦးက ပင်လျှင် ချုပ်နှင့်ခြင်း ကြောင့် လည်းကောင်း ဆင်းရဲ ချမ်းသာ မရှိသော လျစ်လျူ ရှုမှု ‘ဥပေက္ခာ’ကြောင့် ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်း ရှိသော စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုစတုတ္ထစျာန်ဖြင့် မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ကို ပယ်၏၊ ထိုစတုတ္ထစျာန်၌ အဝိဇ္ဇာနုသယသည် မကိန်းဝပ် ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၆၆။ “အသျှင်မ ချမ်းသာ ခံစားမှု၏ ပြိုင်ဘက်ကား အဘယ်ပါနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ ချမ်းသာ ခံစားမှု၏ ပြိုင်ဘက်ကား ဆင်းရဲ ခံစားမှုပင်တည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ ဆင်းရဲ ခံစားမှု၏ ပြိုင်ဘက်ကား အဘယ်ပါနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ ဆင်းရဲ ခံစားမှု၏ ပြိုင်ဘက်ကား ချမ်းသာ ခံစားမှုပင်တည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ ဆင်းရဲ မဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်သော ခံစားမှု၏ ပြိုင်ဘက်ကား အဘယ်ပါနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ ဆင်းရဲ မဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်သော ခံစားမှု၏ ပြိုင်ဘက်ကား မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပင်တည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’၏ ပြိုင်ဘက်ကား အဘယ်ပါနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’၏ ပြိုင်ဘက်ကား သိမှု ‘ဝိဇ္ဇာ’ ပင်တည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မ သိမှု ‘ဝိဇ္ဇာ’၏ ပြိုင်ဘက်ကား အဘယ်ပါနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။ ဒါယကာဝိသာခ သိမှု ‘ဝိဇ္ဇာ’၏ ပြိုင်ဘက်ကား လွတ်မြောက်မှု ‘ဝိမုတ္တိ’ ပင်တည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင် မလွတ်မြောက်မှု ‘ဝိမုတ္တိ’၏ ပြိုင်ဘက်ကား အဘယ်ပါနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ လွတ်မြောက်မှု ‘ဝိမုတ္တိ’၏ ပြိုင်ဘက်ကား ငြိမ်းအေးမှု ‘နိဗ္ဗာန်’ ပင်တည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အသျှင်မငြိမ်းအေးမှု ‘နိဗ္ဗာန်’၏ ပြိုင်ဘက်ကား အဘယ်နည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာဝိသာခ ပြဿနာကို လွန်၍ သွား၏၊ ပြဿနာတို့၏ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို ယူရန် မစွမ်းနိုင်။ ဒါယကာဝိသာခ မှန်၏၊ မြတ်သော အကျင့်သည် နိဗ္ဗာန်သို့ သက်ဝင်၏၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် လားရာရှိ၏၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိ၏။ ဒါယကာဝိသာခ အလိုရှိခဲ့မူ သင်သည် မြတ်စွာဘုရားသို့ ချဉ်းကပ်၍ ထိုအနက်ကို မေးလျှောက်လော့။ သင့်အား မြတ်စွာဘုရား ဖြေကြားတော်မူသည့် အတိုင်း ထိုအနက်ကို မှတ်လော့ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၆၇။ ထိုအခါ ဝိသာခဥပါသကာသည် ဓမ္မဒိန္နာရဟန်းမိန်းမ၏ စကားကို နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်၍ နေရာမှ ထလျက် ဓမ္မဒိန္နာရဟန်းမိန်းမကို ရှိသေစွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် အရိုအသေ ပြုကာ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရိုသေစွာ ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် ဓမ္မဒိန္နာရဟန်းမိန်းမနှင့်အတူ ကောင်းစွာ နှီးနှော ပြောဆိုခဲ့ သမျှသော စကား အလုံးစုံကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ကြား၏။

ဤသို့ လျှောက်ကြားသော် မြတ်စွာဘုရားသည် ဝိသာခဥပါသကာအား- "ဝိသာခ ဓမ္မဒိန္နာ ရဟန်းမိန်းမသည် ပညာရှိ၏၊ ဝိသာခ ဓမ္မဒိန္နာရဟန်းမိန်းမသည် များသော ပညာ ရှိ၏၊ ဝိသာခ ငါ့ကိုလည်း အကယ်၍ ထိုအနက်ကို မေးငြားအံ့၊ ငါသည်လည်း ထိုအနက်ကို ဓမ္မဒိန္နာရဟန်းမိန်းမ ဖြေကြား သကဲ့သို့ပင်လျှင် ဖြေကြားရာ၏၊ ထိုပြဿနာ၏ အနက်သည် ဤအနက်ပင်တည်း၊ ဤသို့ပင် ထိုအနက်ကို မှတ်လော့" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ဝိသာခဥပါသကာသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော် မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုသည် ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူလေသတည်း။

လေးခုမြောက် စူဠဝေဒလ္လသုတ်ပြီး၏။

၁။ သက္ကာယဟူသည် ထင်ရှားရှိ ကိုယ်တည်း။
၂။ ဒေါမနဿဖြင့် ပဋိဃကို မပယ်နိုင်။ ငါ၌ ဒေါမနဿကို မဖြစ်စေအံ့ဟု နှလုံး သွင်းလျက် ဝီရိယကို မြဲမြံစွာပြု၍ ကျင့်သဖြင့် ရအပ်သော အနာဂါမိမဂ်ဖြင့်သာ ပဋိဃကို ပယ်၏ဟု မှတ်ရာ၏။ ။ (အဋ္ဌကထာ)။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၅ - စူဠယမကဝဂ် ===

၅ - စူဠဓမ္မသမာဒါနသုတ်

၄၆၈။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် "အသျှင်ဘုရား" ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်ဆိုတော် မူ၏။ ရဟန်းတို့ တရားကို ဆောက်တည်ခြင်းတို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း။ အဘယ် လေးပါးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ပစ္စုပ္ပန်၌ ချမ်းသာ၍ နောင်အခါ၌ ဆင်းရဲကျိုး ရှိသော တရား ဆောက်တည်ခြင်းသည် ရှိ၏၊ ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ဆင်းရဲ နောင်အခါ၌လည်း ဆင်းရဲကျိုး ရှိသော တရား ဆောက်တည်ခြင်းသည် ရှိ၏၊ ပစ္စုပ္ပန်၌ ဆင်းရဲ၍ နောင်အခါ၌ ချမ်းသာကျိုး ရှိသော တရား ဆောက်တည်ခြင်းသည် ရှိ၏၊ ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ချမ်းသာ နောင်အခါ၌လည်း ချမ်းသာကျိုး ရှိသော တရား ဆောက်တည်ခြင်းသည် ရှိ၏။

၄၆၉။ ရဟန်းတို့ ပစ္စုပ္ပန်၌ ချမ်းသာ၍ နောင်အခါ၌ ဆင်းရဲ ကျိုးရှိသည့် တရား ဆောက်တည်ခြင်းကား အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ "ကာမတို့၌ အပြစ်မရှိ" ဟု ပြောဆိုလေ့ ရှိကုန် ယူလေ့ ရှိကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ကာမဂုဏ်တို့ကို သုံးဆောင် ခံစားကုန်၏။ ဆံထုံး ထုံးကုန်သော ရသေ့ပရိဗိုဇ်မတို့နှင့် ပျော်ပါး ကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် "ကာမတို့၌ အဘယ်မည်သော မရောက်လာ သေးသော ဘေးကို မြင်ကုန်၍ ကာမတို့ကို ပယ်ခြင်းကို ပြောဆိုရကုန်ဘိ သနည်း၊ ကာမတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ် ရကုန်ဘိ သနည်း၊ ပျိုနုသော ဤပရိဗိုဇ်မ၏ နူးညံ့သော အမွေး ရှိသော လက်မောင်း၏ အတွေ့သည် ချမ်းသာ၏" ဟု ထိုသူတို့ ပြောဆို ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ကာမဂုဏ်တို့ကို ခံစားကြ ကုန်၏။ ကာမဂုဏ်တို့ကို ခံစားကြကုန်သောကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော သူတို့လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရာ ငရဲသို့ ရောက်ကြရ ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ထိုငရဲ၌ ကြမ်းတမ်း စပ်ခါး ဆိုးရွား ထက်မြက်သော ဆင်းရဲ ဝေဒနာကို ခံစားကြရ ကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် "ကာမတို့၌ ဤမရောက်လာ သေးသော ဘေးကို မြင်ကုန်၍ ကာမတို့ကို ပယ်ခြင်းကို ပြောဆို ကုန်၏၊ ကာမတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ် ကုန်၏၊ ငါတို့သည် ကာမ အထောက်ပံ့ ကာမ အရင်းခံကြောင့် ကြမ်းတမ်း စပ်ခါး ဆိုးရွား ထက်မျက်သော ဆင်းရဲ ဝေဒနာကို ခံစား ကြရကုန်၏ ဟု ထိုသူတို့ ပြောဆိုကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နွေဥတုတို့၏ နောက်ဆုံးလ၌ မာလောနွယ်သီး မှည့်သည် ကွဲရာ၏၊ ထိုအခါ ထိုမာလောနွယ်စေ့သည် တစ်ခုသော အင်ကြင်းပင်ရင်း၌ ကျရာ၏။ ထိုအခါ ထိုအင်ကြင်းပင်၌ စောင့်နေသော နတ်သည် ကြောက်ရွံ့ ထိတ်လန့်လျက် ပူပန်ခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။ ထိုအခါ ထိုအင်ကြင်းပင်စောင့်နတ်၏ မိတ်ဆွေ အပေါင်းအသင်း ဆွေမျိုးသားချင်း ဖြစ်ကုန်သော အရံ စောင့်နတ် တောစောင့် နတ်သစ်ပင် စောင့်နတ် ဆေးမျိုးပင် မြက်ပင် တောစိုးပင်တို့၌ စောင့်နေသော နတ်တို့သည် ပေါင်းဆုံ စုရုံး လာကြ၍ "အသျှင်သည် မကြောက်ပါလင့်၊ အသျှင်သည် မကြောက်ပါလင့်၊ ဤမာလောနွယ်စေ့ကို ဥဒေါင်းသော်လည်း မျိုရာ၏၊ သားကောင်း သော်လည်း စားရာ၏၊ တောမီးသော်လည်း လောင်ရာ၏၊ တောအလုပ် သမားတို့ သော်လည်း ကောက်ယူ သွားကုန်ရာ၏၊ ခြတို့သော်လည်း တက်ကုန် ရာ၏၊ မျိုးမအောင်ဘဲ သော်လည်း ဖြစ်ရာ၏" ဟု စိတ်သက်သာရာ ရစေ ကုန်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ထိုမာလောနွယ်စေ့ကို ဥဒေါင်းလည်း မမျိုရာ၊ သားကောင်လည်း မစားရာ၊ တောမီးလည်း မလောင်ရာ၊ တော အလုပ်သမားတို့လည်း ကောက်ယူ မသွားကုန်ရာ၊ ခြတို့လည်း မတက်

ကုန်ရာ၊ မျိုးအောင်သည်လည်း ဖြစ်ရာ၏။ ထိုမာလောနွယ်စေ့သည် မိုးဦးကျ မိုးရွာ သွန်းသော် ကောင်းစွာ သာလျှင် ပေါက်ရာ၏။ ထိုမာလောနွယ်သည် ပျိုနု၏၊ နူးညံ့၏၊ အမွေးရှိ၏၊ နွယ်လက်မောင်း ရှိ၏၊ ထိုမာလောနွယ်သည် ထိုအင်ကြင်းပင်ကို ကပ်မှီရာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုအင်ကြင်းပင်စောင့် နတ်အား ဤသို့ အကြံဖြစ်ရာ၏-

"မိတ်ဆွေ အပေါင်းအသင်း ဆွေမျိုးသားချင်း ဖြစ်ကုန်သော ထိုအသျှင် အရံ စောင့်နတ် တောစောင့်နတ် သစ်ပင်စောင့်နတ် ဆေးမျိုးပင် မြက်ပင် တောစိုး ပင်တို့၌ စောင့်သော နတ်တို့သည် မာလောနွယ်စေ့၌ အဘယ်မည်သော မရောက်လာ သေးသည့် ဘေးကို မြင်ကုန်၍ ပေါင်းဆုံ စုရုံး လာကြကာ 'အသျှင်သည် မကြောက်ပါလင့်၊ အသျှင်သည် မကြောက်ပါလင့်၊ ဤမာလောနွယ်စေ့ကို ဥဒေါင်း သော်လည်း မျိုရာ၏၊ သားကောင်း သော်လည်း စားရာ၏၊ တောမီး သော်လည်း လောင်ရာ၏၊ တောအလုပ်သမား သော်လည်း ကောက်ယူ သွားကုန်ရာ၏၊ ခြတို့သော်လည်း တက်ကုန် ရာ၏၊ မျိုးမအောင်ဘဲ သော်လည်း ဖြစ်ရာ၏' ဟု ဤသို့ စိတ်သက်သာရာ ရစေကုန်ဘိ သနည်း၊ ပျိုနုသော ဤမာလောနွယ်၏ နူးညံ့သော အမွေးရှိသော နွယ်လက်မောင်း အတွေ့သည် ချမ်းသာ၏" ဟု (အကြံဖြစ်ရာ၏)။

ထိုမာလောနွယ်သည် ထိုအင်ကြင်းပင်ကို ရစ်ပတ် နွယ်တက်၍ အထက်၌ ခွယှက်ခြင်းကို ပြုလျက် အောက်သို့ တွဲကြပြီးလျှင် ထိုအင်ကြင်းပင်၏ ကြီးကုန် ကြီးကုန်သော အကိုင်းတို့ကို ချိုးဖျက်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုအင်ကြင်းပင်စောင့် နတ်အား ဤသို့ အကြံဖြစ်ရာ၏-

"မိတ်ဆွေ အပေါင်းအသင်း ဆွေမျိုးသားချင်း ဖြစ်သော ထိုအသျှင် အရံစောင့်နတ် တောစောင့်နတ် သစ်ပင်စောင့် နတ် ဆေးမျိုးပင် မြက်ပင် တောစိုးပင်တို့၌ စောင့်နေရသော နတ်တို့သည် မာလောနွယ်စေ့၌ ဤမရောက် လာသေးသော ဘေးကို မြင်၍ ပေါင်းဆုံ စုရုံး ကြလျက် 'အသျှင်သည် မကြောက်လင့်၊ အသျှင်သည် မကြောက်ပါလင့်' ဤမာလောနွယ်စေ့ကို ဥဒေါင်း သော်လည်း မျိုရာ၏၊ သားကောင်း သော်လည်း စားရာ၏၊ တောမီးသော်လည်း လောင်ရာ၏၊ တောအလုပ်သမားတို့ သော်လည်း ကောက်ယူ သွားကုန် ရာ၏၊ ခြတို့ သော်လည်း တက်ကုန် ရာ၏၊ မျိုးမအောင်ဘဲ သော်လည်း ဖြစ်ရာ၏' ဟု စိတ်သက်သာရာ ရစေ ကုန်ရာ၏။ ငါသည် မာလောနွယ်စေ့ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ကြမ်းတမ်း စပ်ခါး ဆိုးရွား ထက်မြက်သော ဆင်းရဲ ဝေဒနာကို ခံစားရ၏" ဟု (အကြံဖြစ်ရာ၏)။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်လျှင် "ကာမတို့၌ အပြစ်မရှိ" ဟု ပြောဆိုလေ့ ရှိကုန် ယူလေ့ ရှိကုန်သော အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ကာမဂုဏ်တို့ကို သုံးဆောင် ခံစားကုန်၏၊ ဆံထုံး ထုံးသော ရသေ့ပရိဗိုဇ်မတို့နှင့် ပျော်ပါး ကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် "ကာမတို့၌ အဘယ်မည်သော မရောက်လာ သေးသော ဘေးကို မြင်ကုန်၍ ကာမတို့ကို ပယ်ခြင်းကို ပြောဆိုရကုန် ဘိသနည်း၊ ကာမတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ် ရကုန်ဘိ သနည်း၊ ပျိုနုသော ဤပရိဗိုဇ်မ၏ နူးညံ့သော အမွေးရှိသော လက်မောင်း အတွေ့သည် ချမ်းသာ၏" ဟု ထိုသူတို့သည် ပြောဆို ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ကာမဂုဏ်တို့ကို ခံစားကြ ကုန်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့ကို ခံစားကြ ကုန်သောကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော သူတို့လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရာ ငရဲသို့ ရောက်ရ ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ထိုငရဲ၌ ကြမ်းတမ်းစပ်ခါး ဆိုးရွား ထက်မြက်သော ဆင်းရဲ ဝေဒနာကို ခံစားကြရ ကုန်၏။ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် "ကာမတို့၌ ဤမရောက်လာ သေးသော ဘေးကို မြင်ကုန်၍ ကာမတို့ကို ပယ်ခြင်းကို ပြောဆို ကုန်ရာ၏၊ ကာမတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကို ပညတ် ကုန်ရာ၏၊ ငါတို့သည် ကာမ အထောက်အပံ့ ကာမ အရင်းခံကြောင့် ဤကြမ်းတမ်း စပ်ခါး ဆိုးရွား ထက်မြက်သော ဆင်းရဲ ဝေဒနာကို ခံစားကြရ ကုန်၏" ဟု ထိုသူတို့ ပြောဆို ကုန်၏။ ရဟန်းတို့

ဤသည်ကို ပစ္စုပ္ပန်၌ ချမ်းသာ၍ နောင်အခါ၌ ဆင်းရဲ ကျိုးရှိသည့် တရားေ ဆာက်တည်ခြင်း ဟု ဆိုရ၏။

၄၇၀။ ရဟန်းတို့ ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ဆင်းရဲ နောင်အခါ၌လည်း ဆင်းရဲ ကျိုးရှိသည့် တရား ဆောက်တည်ခြင်းသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အဝတ် မဝတ်ဘဲ နေ၏၊ လွတ်လပ်စွာ ကျင့်၏၊ လက်ဖြင့် (မစင်ကို) သုတ်၏၊ အသျှင် လာလော့ ဆိုသူ၏ ဆွမ်းကို မခံ၊ အသျှင် ရပ်လော့ ဆိုသူ၏ ဆွမ်းကို မခံ၊ မိမိ မကပ်ရောက်မီ ယူဆောင်လာသော ဆွမ်းကို မခံ၊ ရည်စူး၍ ပြုသော ဆွမ်းကို မခံ၊ ပင့်ဖိတ်ဆွမ်းကို မခံ၊ အိုးဝမှ (ကော်၍ လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံ၊ တောင်းဝမှ (ကော်၍ လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံ၊ တံခါးခုံ ခြား၍ (လောင်းသော) ဆွမ်းကိုမခံ၊ တုတ်ခြား၍ (လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံ၊ ကျည်ပွေ့ခြား၍ (လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံ၊ နှစ်ယောက်စား နေစဉ် ထ၍ (လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမ လောင်းသော ဆွမ်းကို မခံ၊ နို့တိုက်ဆဲမိန်းမ လောင်းသော ဆွမ်းကို မခံ၊ ယောကျ်ားနှင့် နှီးနှောနေသော မိန်းမလောင်သော ဆွမ်းကို မခံ၊ ဆော်အော စုဆောင်း၍ လောင်းသော ဆွမ်းတို့ကို မခံ၊ ခွေးမျှော်ရာမှ ဆွမ်းကို မခံ၊ ယင်အုံရာမှ ဆွမ်းကို မခံ၊ ငါးမစား၊ အမဲမစား၊ သေမသောက် အရက် မသောက်၊ ဖွဲ၌ မြုပ်သော ဆေးရည်ကို မသောက်၊ တစ်အိမ်၌သာ ဆွမ်းခံ၏၊ တစ် လုတ်သာ စား၏၊ နှစ်အိမ်၌သာ ဆွမ်းခံ၏၊ နှစ်လုတ်သာ စား၏။ပ။ ခုနစ်အိမ်၌သာ ဆွမ်းခံ၏၊ ခုနစ်လုတ် သာ စား၏၊ ဆွမ်းလောင်း ခွက်ငယ် တစ်ခုစာဖြင့်လည်း ရောင့်ရဲ၏၊ ဆွမ်းလောင်း ခွက်ငယ် နှစ်ခုစာဖြင့် လည်း ရောင့်ရဲ၏။ပ။ ဆွမ်းလောင်း ခွက်ငယ် ခုနစ်ခုစာတို့ဖြင့်လည်း ရောင့်ရဲ၏၊ တစ်ရက်ခြားလည်း အစာစား၏၊ နှစ်ရက်ခြားလည်း အစာစား၏။ပ။ ခုနစ်ရက်ခြားလည်း အစာစား၏။ ဤနည်းဖြင့် လခွဲ တစ်ကြိမ် တိုင်အောင်လည်း ဤသို့ သဘောရှိသော ရက်ပိုင်းခြား၍ အစာစားခြင်း အကျင့်ကို ကျင့်လျက် နေ၏။

ထိုသူသည် ဟင်းရွက်ကို သော်လည်း စားနေ၏၊ ပြောင်းဆန်ကို သော်လည်း စားနေ၏၊ ကျိတ်သီး ဆန်ကို သော်လည်း စားနေ၏၊ သားရေဖတ် အစအနကိုလည်း စားနေ၏၊ မှော်ကို သော်လည်း စားနေ ၏၊ ဖွဲနုကို သော်လည်း စားနေ၏၊ ထမင်းရည်ကို သော်လည်း သောက်နေ၏၊ နှမ်းမှုန့်ညက်ကို သော်လည်း စားနေ၏၊ မြက်ကို သော်လည်း စားနေ၏၊ နွားချေးကို သော်လည်း စားနေ၏၊ တောသစ်မြစ် သစ်သီးကို စားလျက် မျှတ၏၊ ကြွေကျသော သစ်သီးကို စားလျက် မျှတ၏။

ထိုသူသည် ပိုက်ဆံ လျှော်အဝတ်တို့ကိုလည်း ဝတ်၏၊ ပိုက်ဆံလျှော်နှင့် ရောနှော ရက်သော အဝတ် တို့ကိုလည်း ဝတ်၏၊ လူသေကောင်မှ အဝတ်တို့ကိုလည်း ဝတ်၏၊ ပံ့သကူ အဝတ်တို့ကိုလည်း ဝတ်၏၊ သစ်ခေါက် အဝတ်တို့ကို သော်လည်း ဝတ်၏၊ သစ်နက်ရေကိုလည်း ဝတ်၏၊ သစ်နက်ရေမျှင် အဝတ်ကို လည်း ဝတ်၏၊ သမန်းမြက် အဝတ်ကိုလည်း ဝတ်၏၊ လျှော်တေ အဝတ်ကိုလည်း ဝတ်၏၊ ပျဉ်ချပ် အဝတ်ကိုလည်း ဝတ်၏၊ ဆံခြည် ကမ္ဗလာ အဝတ်ကိုလည်း ဝတ်၏၊ သားမြီး ကမ္ဗလာကိုလည်း ဝတ်၏၊ ခင်ပုတ်ငှက်တောင် အဝတ်ကိုလည်း ဝတ်၏၊ ဆံမုတ်ဆိတ်ကိုလည်း နုတ်၏၊ ဆံမုတ် ဆိတ်နုတ်ခြင်း အမှုကို အားထုတ်၏၊ ထိုင်ရန် နေရာကို ပယ်၍ ရပ်လျက်လည်း နေ၏။ ဆောင့်ကြောင့် ထိုင်နေ၏၊ ဆောင့်ကြောင့် ထိုင်နေခြင်း အမှုကိုလည်း အားထုတ်၏၊ ဆူး အခင်းပေါ်၌လည်း နေ၏၊ ဆူးအခင်းပေါ် ၌ အိပ်၏၊ ညနေချမ်းလျှင် သုံးကြိမ်မြောက် ရေသို့ သက်ဆင်းခြင်း အမှုကို အားထုတ် နေ၏၊ ဤသို့လျှင် ဤသို့ သဘောရှိသည့် များပြားသော ကိုယ်ကို လွန်မင်းစွာ ပူပန်စေသော အကျင့်ကို မပြတ် အားထုတ်လျက် နေ၏။

ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော သူတို့ လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရာ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ဆင်းရဲ နောင် အခါ၌လည်း ဆင်းရဲ ကျိုးရှိသည့် တရား ဆောက်တည်ခြင်း ဟု ဆိုရ၏။

၄၇၁။ ရဟန်းတို့ ပစ္စုပ္ပန်၌ ဆင်းရဲ၍ နောင်အခါ၌ ချမ်းသာ ကျိုးရှိသည့် တရား ဆောက်တည်ခြင်းကား အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သူသည် ပြကတေ့အားဖြင့် တပ်မက်မှု 'ရာဂ'အားကြီးသော သဘော ရှိ၏။ ထိုသူသည် တပ်မက်မှု 'ရာဂ' ကြောင့် ဖြစ်သော ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲကို မပြတ် ခံစားရ၏။ ပြကတေ့ အားဖြင့် ပြစ်မှားမှု 'ဒေါသ' အားကြီးသော သဘော ရှိ၏၊ ထိုသူသည် ပြစ်မှားမှု 'ဒေါသ'ကြောင့် ဖြစ်သော ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲကို မပြတ် ခံစားရ၏။ ပြကတေ့ အားဖြင့် တွေဝေမှု 'မောဟ' အားကြီးသော သဘော ရှိ၏၊ ထိုသူသည် တွေဝေမှု 'မောဟ' ကြောင့် ဖြစ်သော ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲကို မပြတ် ခံစားရ၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲနှင့် တကွလည်း မျက်ရည် စက်လက် ငိုကြွေးလျက် ပြည့်စုံ စင်ကြယ်စွာ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့ လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပစ္စုပ္ပန်၌ ဆင်းရဲ၍ နောင်အခါ၌ ချမ်းသာ ကျိုးရှိသည့် တရား ဆောက်တည်ခြင်း ဟု ဆိုရ၏။

၄၇၂။ ရဟန်းတို့ ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ချမ်းသာ နောင်အခါ၌လည်း ချမ်းသာ ကျိုးရှိသည့် တရား ဆောက်တည်ခြင်းကား အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သူသည် ပြကတေ့အားဖြင့် တပ်မက်မှု 'ရာဂ' အားကြီးသော သဘော မရှိ၊ ထိုသူသည် တပ်မက်မှု 'ရာဂ'ကြောင့် ဖြစ်သော ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲကို မပြတ် မခံစားရ။ ပြကတေ့ အားဖြင့် ပြစ်မှားမှု 'ဒေါသ' အားကြီးသော သဘော မရှိ၊ ထိုသူသည် ပြစ်မှားမှု 'ဒေါသ'ကြောင့် ဖြစ်သော ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲကို မပြတ် မခံစားရ။ ပြကတေ့ အားဖြင့် တွေဝေမှု 'မောဟ' အားကြီးသော သဘော မရှိ၊ ထိုသူသည် တွေဝေမှု 'မောဟ' ကြောင့် ဖြစ်သော ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲကို မပြတ် မခံစားရ။ ထိုသူသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' နှင့် တကွ ဖြစ်သော သုံးသပ် ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ'နှင့်တကွ ဖြစ်သော (နီဝရဏ) ကင်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည့် နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ဝိတက် ဝိစာရ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင် စေတတ်သော စိတ်တည် ကြည်မှု 'သမာဓိ'ကို ဖြစ်ပွား စေတတ်သော ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' မရှိသော သုံးသပ် ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ' မရှိသော တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကြောင့် ဖြစ်သည့် နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ဒုတိယစျာန်သို့။ပ။ တတိယစျာန်သို့။ပ။ စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့လားရာ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ရောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ချမ်းသာ နောင်အခါ၌လည်း ချမ်းသာ ကျိုးရှိသည့် တရား ဆောက်တည်ခြင်း ဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ တရား ဆောက်တည်ခြင်းတို့သည် ဤလေးပါးတို့ ပင်တည်းဟု ဤတရား စကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော် မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်ကြ ကုန်၏။

ငါးခုမြောက်သော စူဠဓမ္မသမာဒါနသုတ်ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၅ - စူဠယမကဝဂ် ===

၆ - မဟာဓမ္မသမာဒါနသုတ်

၄၇၃။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် "အသျှင်ဘုရား" ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏ -

"ရဟန်းတို့ များသောအားဖြင့် သတ္တဝါတို့သည် 'အလိုမရှိအပ် မနှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို မပွါးစေတတ်သော တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်မူ ကောင်းလေစွ၊ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော တရားတို့ တိုးပွါးကုန်မူ ကောင်းလေစွ' ဟု ဤသို့ လိုလားခြင်း ရှိကုန်၏။ ဤသို့ လိုချင်ခြင်း ရှိကုန်၏၊ ဤသို့ ရလိုကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသတ္တဝါတို့အား ဤသို့ လိုလားခြင်း လိုချင်ခြင်း ရလိုခြင်း ရှိကုန်လျက် အလို မရှိအပ် မနှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို မပွါးစေတတ်သော တရားတို့ တိုးပွါး ကုန်၏၊ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော တရားတို့ ဆုတ်ယုတ် ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသို့ ဖြစ်ရာ၌ သင်တို့သည် အဘယ် အကြောင်းကို ယုံကြည်ကုန် သနည်း" ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားလျှင် အမွန်အစ ရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားလျှင် ထုတ်ဆောင် ပြတတ်သူ ရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားလျှင် မှီခို အားထားရာ ရှိပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ ထိုမိန့်ဆိုတော်မူသော တရား စကား၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် ဝေဖန် ဟောကြားတော် မူပါ၊ မြတ်စွာဘုရား အထံမှ နာကြား၍ ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ထားကြပါ ကုန်လိမ့်မည် ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုသို့ ဖြစ်လျှင် နားထောင် ကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံး သွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောကြားပေအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောကြားတော် မူ၏။

၄၇၄။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ မရှိ, အရိယာတရား၌ မကျွမ်းကျင်သော, အရိယာတရား၌ ယဉ်ကျေးမှု မရှိသော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ မရှိ, သူတော်ကောင်း တရား၌ မကျွမ်းကျင်သော, သူတော်ကောင်း တရား၌ ယဉ်ကျေးမှု မရှိသော, အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇ္ဇဉ်သည် မှီဝဲသင့်သော တရား, မမှီဝဲသင့်သော တရားတို့ကို မသိ၊ ဆည်းပူးသင့်သော တရား, မဆည်းပူးသင့်သော တရားတို့ကို မသိ၊ ထိုသူသည် မှီဝဲသင့်သော တရား, မမှီဝဲသင့်သော တရားတို့ကို မသိမူ၍ ဆည်းပူးသင့်သော တရား မဆည်းပူးသင့်သော တရားတို့ကို မသိဘဲ မမှီဝဲသင့်သော တရားတို့ကို မှီဝဲ၏၊ မှီဝဲသင့်သော တရားတို့ကို မမှီဝဲ။ မဆည်းပူးသင့်သော တရားတို့ကို ဆည်းပူး၏၊ ဆည်းပူးသင့်သော တရားတို့ကို မဆည်းပူး။ မမှီဝဲသင့်သော တရားတို့ကို မှီဝဲ၍ မှီဝဲသင့်သော တရားတို့ကို မမှီဝဲသော မဆည်းပူးသင့်သော တရားတို့ကို ဆည်းပူး၍ ဆည်းပူးသင့်သော တရားတို့ကို မဆည်းပူးသော ထိုသူအား အလိုမရှိအပ် မနှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို မပွါးစေတတ်သော တရားတို့ တိုးပွါး ကုန်၏၊ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော တရားတို့ ဆုတ်ယုတ် ကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုသဘောသည် မသိတတ်သူ လူမိုက်တို့၏ ထုံးတမ်း အတိုင်း ဖြစ်ရမြဲ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။[၁]

ရဟန်းတို့ အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ ရှိသော, အရိယာတရား၌ ကျွမ်းကျင်သော, အရိယာတရား၌ ယဉ်ကျေးပြီးသော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ ရှိသော, သူတော်ကောင်း တရား၌ ကျွမ်းကျင်သော, သူတော်ကောင်း တရား၌ ယဉ်ကျေးပြီးသော, အကြားအမြင် ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သည် မှီဝဲသင့်သော တရား, မမှီဝဲသင့်သော တရားတို့ကို သိ၏၊ ဆည်းပူးသင့်သော တရား, မဆည်းပူးသင့်သော တရားတို့ကို သိ၏။ ထိုသူသည် မှီဝဲသင့်သော တရား, မမှီဝဲသင့်သော တရားတို့ကို သိ၍ ဆည်းပူးသင့်သော တရား, မဆည်းပူးသင့်သော တရားတို့ကို သိ၍ မမှီဝဲသင့်သော တရားတို့ကို မမှီဝဲ၊ မှီဝဲသင့်သော တရားတို့ကို မှီဝဲ၏။ မဆည်းပူးသင့်သော တရားတို့ကို မဆည်းပူး၊ ဆည်းပူးသင့်သော တရားတို့ကို ဆည်းပူး၏။ မမှီဝဲသင့်သော တရားတို့ကို မမှီဝဲဘဲ မှီဝဲသင့်သော တရားတို့ကို မှီဝဲသော, မဆည်းပူးသင့်သော တရားတို့ကို မဆည်းပူးဘဲ ဆည်းပူးသင့်သော တရားတို့ကို ဆည်းပူးသော ထိုသူအား အလိုမရှိအပ် မနှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို မပွါးစေတတ်သော တရားတို့ ဆုတ်ယုတ် ကုန်၏၊ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော တရားတို့ တိုးပွါး ကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုသဘောသည် ပညာရှိ လူလိမ္မာတို့၏ ထုံးတမ်းအတိုင်း ဖြစ်ရမြဲ ဖြစ်သော ကြောင့်တည်း။

၄၇၅။ရဟန်းတို့ တရား ဆောက်တည်ခြင်းတို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း။ အဘယ် လေးပါးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ဆင်းရဲ နောင်အခါ၌လည်း ဆင်းရဲကျိုး ရှိသော တရား ဆောက်တည် ခြင်း သည် ရှိ၏၊ ပစ္စုပ္ပန်၌ ချမ်းသာ၍ နောင်အခါ၌ ဆင်းရဲကျိုး ရှိသော တရား ဆောက်တည်ခြင်းသည် ရှိ၏။ ပစ္စုပ္ပန်၌ ဆင်းရဲ၍ နောင်အခါ၌ ချမ်းသာကျိုး ရှိသော တရား ဆောက်တည်ခြင်းသည် ရှိ၏။ ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ချမ်းသာ နောင်အခါ၌လည်း ချမ်းသာကျိုး ရှိသော တရား ဆောက်တည်ခြင်းသည် ရှိ၏။

၄၇၆။ ရဟန်းတို့ ထိုလေးပါးတို့တွင် ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ဆင်းရဲ နောင်အခါ၌လည်း ဆင်းရဲကျိုး ရှိသည့် တရား ဆောက်တည်ခြင်းကို ပညာမဲ့သူ လူမိုက်သည် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ရှိသည် ဖြစ်၍ "ဤတရား ဆောက်တည်ခြင်းသည် ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ဆင်းရဲ နောင်အခါ၌လည်း ဆင်းရဲကျိုး ရှိ၏" ဟု ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ ခွဲခြား၍ မသိ၊ ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို ပညာမဲ့သူ လူမိုက်သည် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ရှိသည် ဖြစ်၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ မသိမှုကြောင့် ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို မှီဝဲ၏၊ ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို မကြဉ်ရှောင်၊ ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို မှီဝဲ၍ ထိုတရား ဆောက်တည် ခြင်းကို မကြဉ်ရှောင်သော ထိုသူအား အလိုမရှိအပ် မနှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို မပွါးစေတတ်သော တရားတို့ တိုးပွါး ကုန်၏၊ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုသဘောသည် မသိတတ်သူ လူမိုက်တို့၏ ထုံးတမ်းအတိုင်း ဖြစ်ရမြဲ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ (၁)

ရဟန်းတို့ ထိုလေးပါးတို့တွင် ပစ္စုပ္ပန်၌ ချမ်းသာ၍ နောက်အခါ၌ ဆင်းရဲကျိုး ရှိသည့် တရား ဆောက်တည်ခြင်းကို ပညာမဲ့သူ လူမိုက်သည် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ရှိသည် ဖြစ်၍ "ဤတရား ဆောက်တည် ခြင်းသည် ပစ္စုပ္ပန်၌ ချမ်းသာ၍ နောင်အခါ၌ ဆင်းရဲကျိုး ရှိ၏" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ မသိ၊ ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို ပညာမဲ့သူ လူမိုက်သည် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ရှိသည် ဖြစ်၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ မသိမှုကြောင့် ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို မှီဝဲ၏၊ ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို မကြဉ် ရှောင်၊ ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို မှီဝဲ၍ ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို မကြဉ်ရှောင်သော ထိုသူ အား အလို မရှိအပ် မနှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို မပွါး စေတတ်ကုန်သော တရားတို့ တိုးပွါး ကုန်၏၊ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော တရားတို့ ဆုတ်ယုတ် ကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုသဘောသည် မသိတတ်သူ လူမိုက်တို့၏ ထုံးတမ်း အတိုင်း ဖြစ်ရမြဲ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ (၂)

ရဟန်းတို့ ထိုလေးပါးတို့တွင် ပစ္စုပ္ပန်၌ ဆင်းရဲ၍ နောက်အခါ၌ ချမ်းသာကျိုး ရှိသည့် တရား ဆောက်တည်ခြင်းကို ပညာမဲ့သူ လူမိုက်သည် မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ရှိသည် ဖြစ်၍ "ဤတရား ဆောက်တည်

ခြင်းသည် ပစ္စုပ္ပန်၌ ဆင်းရဲ၍ နောင်အခါ၌ ချမ်းသာကျိုး ရှိ၏” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ မသိ၊ ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို ပညာမဲ့သူ လူမိုက်သည် မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ရှိသည် ဖြစ်၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ မသိမှုကြောင့် ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို မမှီဝဲ၊ ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို ကြဉ်ရှောင်၏၊ ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို မမှီဝဲဘဲ ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို ကြဉ်ရှောင်သော ထိုသူအား အလိုမရှိအပ် မနှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို မပွါးစေတတ်သော တရားတို့ တိုးပွါး ကုန်၏၊ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော တရားတို့ ဆုတ်ယုတ် ကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုသဘောသည် မသိတတ်သူ လူမိုက်တို့၏ ထုံးတမ်းအတိုင်း ဖြစ်ရမြဲ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ (၃)

ရဟန်းတို့ ထိုလေးပါးတို့တွင် ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ချမ်းသာ နောင်အခါ၌လည်း ချမ်းသာကျိုး ရှိသည့် တရား ဆောက်တည်ခြင်းကို ပညာမဲ့သူ လူမိုက်သည် မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ရှိသည် ဖြစ်၍ “ဤတရား ဆောက်တည်ခြင်းသည် ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ချမ်းသာ နောင်အခါ၌လည်း ချမ်းသာကျိုး ရှိ၏” ဟု ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ ခွဲခြား၍ မသိ၊ ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို ပညာမဲ့သူ လူမိုက်သည် မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ရှိသည် ဖြစ်၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ မသိမှုကြောင့် ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို မမှီဝဲ၊ ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို ကြဉ်ရှောင်၏၊ ထိုတရားဆောက် တည်ခြင်းကို မမှီဝဲဘဲ ထိုတရား ဆောက်တည် ခြင်းကို ကြဉ်ရှောင်သော ထိုသူအား အလိုမရှိအပ် မနှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို မပွါးစေတတ်သော တရားတို့ တိုးပွါး ကုန်၏၊ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော တရားတို့ ဆုတ်ယုတ် ကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုသဘောသည် မသိတတ်သူ လူမိုက်တို့၏ ထုံးတမ်းအတိုင်း ဖြစ်ရမြဲ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ (၄)

၄၇၇။ ရဟန်းတို့ ထိုလေးပါးတို့တွင် ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ဆင်းရဲ နောက်အခါ၌လည်း ဆင်းရဲကျိုး ရှိသည့် တရား ဆောက်တည်ခြင်းကို ပညာရှိသူသည် သိမှု ‘ဝိဇ္ဇာ’ ရှိသည် ဖြစ်၍ “ဤတရား ဆောက်တည်ခြင်း သည် ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ဆင်းရဲ နောင်အခါ၌လည်း ဆင်းရဲကျိုး ရှိ၏” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို ပညာရှိသူသည် သိမှု ‘ဝိဇ္ဇာ’ ရှိသည် ဖြစ်၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိမှုကြောင့် ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို မမှီဝဲ၊ ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို ကြဉ်ရှောင် ၏၊ ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို မမှီဝဲဘဲ ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို ကြဉ်ရှောင်သော ထိုသူအား အလိုမရှိအပ် မနှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို မပွါးစေတတ်သော တရားတို့ ဆုတ်ယုတ် ကုန်၏၊ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုသဘောသည် ပညာရှိ လူလိမ္မာတို့၏ ထုံးတမ်းအတိုင်း ဖြစ်ရမြဲ ဖြစ်သော ကြောင့်တည်း။ (၁)

ရဟန်းတို့ ထိုလေးပါးတို့တွင် ပစ္စုပ္ပန်၌ ချမ်းသာ၍ နောင်အခါ၌ ဆင်းရဲကျိုး ရှိသည့် တရား ဆောက်တည်ခြင်းကို ပညာရှိသူသည် သိမှု ‘ဝိဇ္ဇာ’ ရှိသည် ဖြစ်၍ “ဤတရား ဆောက်တည်ခြင်းသည် ပစ္စုပ္ပန်၌ ချမ်းသာ၍ နောင်အခါ၌ ဆင်းရဲကျိုး ရှိ၏” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို ပညာရှိသူသည် သိမှု ‘ဝိဇ္ဇာ’ ရှိသည်ဖြစ်၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိမှုကြောင့် ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို မမှီဝဲ၊ ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို ကြဉ်ရှောင်၏၊ ထိုတရား ဆောက် တည်ခြင်းကို မမှီဝဲဘဲ ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို ကြဉ်ရှောင်သော ထိုသူအား အလိုမရှိအပ် မနှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို မပွါးစေတတ်သော တရားတို့ ဆုတ်ယုတ် ကုန်၏၊ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော တရားတို့ တိုးပွါး ကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုသဘောသည် ပညာရှိ လူလိမ္မာတို့၏ ထုံးတမ်းအတိုင်း ဖြစ်ရမြဲ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။(၂)

ရဟန်းတို့ ထိုလေးပါးတို့တွင် ပစ္စုပ္ပန်၌ ဆင်းရဲ၍ နောက်အခါ၌ ချမ်းသာကျိုး ရှိသည့် တရား ဆောက်တည်ခြင်းကို ပညာရှိသူသည် သိမှု ‘ဝိဇ္ဇာ’ ရှိသည် ဖြစ်၍ “ဤတရား ဆောက်တည်ခြင်းသည် ပစ္စုပ္ပန်၌ ဆင်းရဲ၍ နောင်အခါ၌ ချမ်းသာ၏” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ထိုတရား ဆောက်

တည်ခြင်းကို ပညာရှိသူသည် သိမှု 'ဝိဇ္ဇာ' ရှိသည် ဖြစ်၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိမှုကြောင့် ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို မှီဝဲ၏၊ ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို မကြဉ်ရှောင်၊ ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို မှီဝဲ၍ ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို မကြဉ်ရှောင်သော ထိုသူအား အလိုမရှိအပ် မနှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို မပွါးစေတတ်သော တရားတို့ ဆုတ်ယုတ် ကုန်၏၊ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော တရားတို့ တိုးပွါး ကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုသဘောသည် ပညာရှိ လူလိမ္မာတို့၏ ထုံးတမ်းအတိုင်း ဖြစ်ရမြဲ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။(၃)

ရဟန်းတို့ ထိုလေးပါးတို့တွင် ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ချမ်းသာ နောင်အခါ၌လည်း ချမ်းသာကျိုး ရှိသည့် တရား ဆောက်တည်ခြင်းကို ပညာရှိသူသည် သိမှု 'ဝိဇ္ဇာ' ရှိသည် ဖြစ်၍ "ဤတရား ဆောက်တည်ခြင်းသည် ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ချမ်းသာ နောင်အခါ၌လည်း ချမ်းသာ၏" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိ၏၊ ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို ပညာရှိသူသည် သိမှု 'ဝိဇ္ဇာ' ရှိသည် ဖြစ်၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ခွဲခြား၍ သိမှုကြောင့် ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို မှီဝဲ၏၊ ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို မကြဉ်ရှောင်၊ ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို မှီဝဲ၍ ထိုတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို မကြဉ်ရှောင်သော ထိုသူအား အလိုမရှိအပ် မနှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို မပွါးစေတတ်သော တရားတို့ ဆုတ်ယုတ် ကုန်၏၊ အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ် စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော တရားတို့ တိုးပွါး ကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုသဘောသည် ပညာရှိ လူလိမ္မာတို့၏ ထုံးတမ်းအတိုင်း ဖြစ်ရမြဲ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ (၄)

၄၇၈။ ရဟန်းတို့ ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ဆင်းရဲ၍ နောင်အခါ၌လည်း ဆင်းရဲကျိုး ရှိသည့် တရား ဆောက်တည်ခြင်းသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သူသည် ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ် ဆင်းရဲမှုနှင့် တကွလည်း သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ ရှိ၏၊ သူ့အသက် သတ်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုနှင့် တကွလည်း မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုနှင့် တကွလည်း ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ ကာမတို့၌ မှားသော အားဖြင့် ကျင့်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုနှင့် တကွလည်း မုသား ပြောဆိုလေ့ ရှိ၏၊ မုသား ပြောဆိုခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏၊ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုနှင့် တကွလည်း ကုန်းစကား ပြော၏၊ ကုန်းစကား ပြောခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုနှင့် တကွလည်း ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆို၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုနှင့် တကွလည်း ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုလေ့ ရှိ၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုနှင့် တကွလည်း ရှေးရှု ကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ' များ၏၊ ရှေးရှု ကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု နှင့်တကွလည်း ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိ၏၊ ဖျက်ဆီးလိုမှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏၊ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုနှင့် တကွလည်း မှားသော အယူရှိ၏၊ မှားသောအယူ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော သူတို့လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရာ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ဆင်းရဲ နောင်အခါ၌လည်း ဆင်းရဲကျိုး ရှိသည့် တရား ဆောက်တည်ခြင်း ဟု ဆိုအပ်၏။ (၁)

၄၇၉။ ရဟန်းတို့ ပစ္စုပ္ပန်၌ ချမ်းသာ၍ နောင်အခါ၌ ဆင်းရဲကျိုး ရှိသည့် တရား ဆောက်တည်ခြင်းသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သူသည် ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုနှင့် တကွလည်း သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏၊ သူ့အသက် သတ်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုနှင့် တကွလည်း မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုနှင့် တကွလည်း ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်၏၊ ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုနှင့် တကွလည်း မုသား ပြောဆိုလေ့ ရှိ၏၊ မုသား ပြောဆိုခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုနှင့် တကွလည်း ကုန်းစကား ပြောဆို၏၊ ကုန်းစကား ပြောဆိုခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုနှင့် တကွလည်း ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆို၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုနှင့် တကွလည်း ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုလေ့ ရှိ၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုနှင့် တကွလည်း ရှေးရှု ကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ' များ၏၊ ရှေးရှု ကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုနှင့်တကွလည်း ဖျက်ဆီး လိုသော စိတ်ရှိ၏၊ ဖျက်ဆီးလိုမှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုနှင့် တကွလည်း မှားသော အယူရှိ၏၊ မှားသော အယူ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော သူတို့ လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရာ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပစ္စုပ္ပန်၌ ချမ်းသာ၍ နောင်အခါ၌ ဆင်းရဲကျိုး ရှိသည့် တရား ဆောက်တည်ခြင်း ဟု ဆိုအပ်၏။ (၂)

၄၈၀။ ရဟန်းတို့ ပစ္စုပ္ပန်၌ ဆင်းရဲ၍ နောင်အခါ၌ ချမ်းသာကျိုး ရှိသည့် တရား ဆောက်တည်ခြင်းသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သူသည် ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုနှင့်တကွ လည်း သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်၏၊ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုနှင့် တကွလည်း မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု နှင့်တကွလည်း ကာမတို့၌ မှားသော အားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်၏၊ ကာမတို့၌ မှားသော အားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု နှင့်တကွလည်း မုသား ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်၏၊ မုသား ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု နှင့်တကွလည်း ကုန်းစကား ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်၏၊ ကုန်းစကား ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု နှင့်တကွလည်း ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု နှင့်တကွလည်း ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု နှင့်တကွလည်း ရှေးရှု ကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ' မများ၊ ရှေးရှု မကြံစည်မှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု နှင့်တကွလည်း ဖျက်ဆီးလိုသော

စိတ် မရှိ၊ မဖျက်ဆီးလိုခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု နှင့်တကွလည်း မှန်သော အယူရှိ၏၊ မှန်သောအယူ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှုကို ခံစားရ၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ကောင်းသော သူတို့လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပစ္စုပ္ပန်၌ ဆင်းရဲ၍ နောင်အခါ၌ ချမ်းသာကျိုး ရှိသည့် တရား ဆောက်တည်ခြင်း ဟုဆိုအပ်၏။ (၃)

၄၈၁။ ရဟန်းတို့ ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ချမ်းသာ နောင်အခါ၌လည်း ချမ်းသာကျိုး ရှိသည့် တရား ဆောက်တည်ခြင်းသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သူသည် ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှု နှင့်တကွလည်း သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်၏၊ သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှု နှင့်တကွလည်း မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှု နှင့်တကွလည်း ကာမတို့၌ မှားသော အားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်၏၊ ကာမတို့၌ မှားသော အားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှု နှင့်တကွလည်း မုသား ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်၏၊ မုသား ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုနှင့် တကွလည်း ကုန်းစကား ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်၏၊ ကုန်းစကား ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှု နှင့် တကွလည်း ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုနှင့် တကွလည်း ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုနှင့် တကွလည်း ရှေးရှု ကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ' မများ၊ ရှေးရှု မကြံစည်မှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှု နှင့်တကွလည်း ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်မရှိ၊ မဖျက်ဆီးလိုခြင်း ဟူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှု နှင့်တကွလည်း မှန်သော အယူရှိ၏၊ မှန်သော အယူ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကို ခံစားရ၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ချမ်းသာ နောင်အခါ၌လည်း ချမ်းသာကျိုး ရှိသည့် တရား ဆောက်တည်ခြင်း ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ တရား ဆောက်တည်ခြင်းတို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း။ (၄)

၄၈၂။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ခါးသော (အရည် ရှိသော) ဘူးကို အဆိပ်နှင့် ရောထား၏၊ ထိုအခါ အသက်ရှင် လိုသော မသေလိုသော ချမ်းသာ လိုသော ဆင်းရဲခြင်းကို စက်ဆုပ်သော ယောကျ်ားသည် လာရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားကို "အချင်းယောကျ်ား ဤခါးသော (အရည် ရှိသော) ဘူးကို အဆိပ်နှင့် ရောထား၏၊ အကယ်၍ အလိုရှိမူ သောက်လော့၊ ထိုသင်သည် သောက်စဉ်မှာလည်း အဆင်း အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အနံ့အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အရသာအားဖြင့် လည်းကောင်း နှစ်သက်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ သောက်ပြီး၍လည်း သေခြင်းသို့ဖြစ်စေ၊ သေလောက်နီးပါး ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်းသို့ ဖြစ်စေ ရောက်ရလိမ့်မည်" ဟု ဆိုကုန်ရာ၏။ ထိုယောကျ်ားသည် ထိုဘူးခါးရည်ကို မဆင်ခြင်မူ၍ သောက်ရာ၏၊ မစွန့်လွှတ်ရာ။ ထိုယောကျ်ားသည် ထိုဘူးခါးရည်ကို သောက်စဉ်မှာလည်း အဆင်း အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အနံ့အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အရသာအားဖြင့် လည်းကောင်း မနှစ်သက်ရာ၊ သောက်ပြီး၍လည်း သေခြင်းသို့ ဖြစ်စေ၊ သေလောက်နီးပါး ဖြစ်သော ဆင်းရဲသို့ ဖြစ်စေ ရောက်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ဆင်းရဲ နောင်အခါ၌လည်း ဆင်းရဲကျိုး ရှိသော ဤတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို ထိုဘူးခါးရည် သောက်ခြင်းနှင့် တူ၏ ဟု ငါဆို၏။ (၁)

၄၈၃။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံသော အနံ့နှင့် ပြည့်စုံသော အရသာနှင့် ပြည့်စုံသော ဖျော်ရည်ခွက်သည် ရှိရာ၏၊ ထိုခွက်ကိုလည်း အဆိပ်နှင့် ရောထား၏၊ ထိုအခါ အသက်ရှင်လိုသော မသေလိုသော ချမ်းသာလိုသော ဆင်းရဲခြင်းကို စက်ဆုပ်သော ယောကျ်ားသည် လာရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားကို "အချင်းယောကျ်ား အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံသော အနံ့နှင့် ပြည့်စုံသော အရသာနှင့် ပြည့်စုံသော ဤဖျော်ရည်ခွက်ကိုလည်း အဆိပ်နှင့် ရောထား၏၊ အကယ်၍ အလိုရှိမူ သောက်လော့၊ ထိုသင်သည် သောက်စဉ်မှာပင် အဆင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အနံ့အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အရသာအားဖြင့် လည်းကောင်း နှစ်သက် လိမ့်မည်၊ သောက်ပြီးသော်ကား သေခြင်းသို့ ဖြစ်စေ၊ သေလောက်နီးပါး ဖြစ်သော ဆင်းရဲသို့ ဖြစ်စေ ရောက်ရလိမ့်မည်" ဟု ဆိုကုန်ရာ၏။ ထိုယောကျ်ားသည် ထိုအဖျော်ရည်ကို မဆင်ခြင်မူ၍ သောက်ရာ၏၊ မစွန့်လွှတ်ရာ။ ထိုယောကျ်ားသည် ထိုအဖျော်ရည်ကို သောက်စဉ်မှာပင် အဆင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အနံ့အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အရသာအားဖြင့် လည်းကောင်း နှစ်သက်ရာ၏၊ သောက်ပြီး သော်ကား သေခြင်းသို့ ဖြစ်စေ၊ သေလောက်နီးပါး ဖြစ်သော ဆင်းရဲသို့ ဖြစ်စေ ရောက်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ပစ္စုပ္ပန်၌ ချမ်းသာ၍ နောင်အခါ၌ ဆင်းရဲကျိုး ရှိသော ဤတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို ထိုအဖျော်ရည် သောက်ခြင်းနှင့် တူ၏ ဟု ငါဆို၏။ (၂)

၄၈၄။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နွားကျင်ငယ် ပုတ်ကို ဆေးအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ရောထား၏၊ ထိုအခါ ဖျော့တော့ အားနည်းသော ရောဂါရှိသော ယောကျ်ားသည် လာရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားကို "အချင်းယောကျ်ား ဤနွား ကျင်ငယ်ပုတ်ကို ဆေး အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ရောထား၏၊ အကယ်၍ အလိုရှိမူ သောက်လော့၊ ထိုသင်သည် သောက်စဉ်မှာပင် အဆင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အနံ့အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အရသာအားဖြင့် လည်းကောင်း နှစ်သက်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ သောက်ပြီး သော်ကား ချမ်းသာခြင်း ရှိသူ ဖြစ်လိမ့်မည်" ဟု ဆိုကုန်ရာ၏။ ထိုယောကျ်ားသည် နွားကျင်ငယ်ပုတ်ကို ဆင်ခြင်၍ သောက်ရာ၏၊ မစွန့်လွှတ်ရာ။ ထိုယောကျ်ားသည် နွားကျင်ငယ်ပုတ်ကို သောက်စဉ်မှာပင် အဆင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အနံ့အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အရသာအားဖြင့် လည်းကောင်း မနှစ်သက်ရာ၊ သောက်ပြီးသော်ကား ချမ်းသာခြင်း ရှိသူ ဖြစ်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ ပစ္စုပ္ပန်၌ ဆင်းရဲ၍ နောင်အခါ၌ ချမ်းသာကျိုး ရှိသော ဤတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို ထိုနွားကျင်ငယ်ပုတ်ရည် သောက်ခြင်းနှင့် တူ၏ ဟု ငါ ဆို၏။ (၃)

၄၈၅။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နို့ဓမ်း ပျားရည် ထောပတ် တင်လဲကို တစ်ပေါင်းတည်း ရောထား၏၊ ထိုအခါ သွေးသွန်ရောဂါ ရှိသော ယောကျ်ားသည် လာရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားကို "အချင်း ယောကျ်ား ဤနို့ဓမ်း, ပျားရည် ထောပတ် တင်လဲကို တစ်ပေါင်းတည်း ရောထား၏၊ အကယ်၍ အလိုရှိမူ သောက်လော့၊ ထိုသင်သည် သောက်စဉ်မှာလည်း အဆင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အနံ့အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အရသာအားဖြင့် လည်းကောင်း နှစ်သက်လိမ့်မည်၊ သောက်ပြီး၍လည်း ချမ်းသာခြင်း ရှိသူ ဖြစ်လိမ့်မည်" ဟု ဆိုကုန်ရာ၏။ ထိုယောကျ်ားသည် ထို(စတုမဓု) ဆေးကို ဆင်ခြင်၍ သောက်ရာ၏၊ မစွန့်လွှတ်ရာ။ ထိုယောကျ်ားသည် ထို(စတုမဓု)ဆေးကို သောက်စဉ်မှာလည်း အဆင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အနံ့အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အရသာအားဖြင့် လည်းကောင်း နှစ်သက်ရာ၏၊ သောက်ပြီး၍လည်း ချမ်းသာခြင်း ရှိသူ ဖြစ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ချမ်းသာ နောင်အခါ၌လည်း ချမ်းသာကျိုး ရှိသော ဤတရား ဆောက်တည်ခြင်းကို ထို(စတုမဓု) သောက်ခြင်းနှင့် တူ၏ ဟု ငါဆို၏။ (၄)

၄၈၆။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား မိုးဥတုတို့၏ နောက်ဆုံး တန်ဆောင်မုန်းလ အခါတွင် မိုးနှင့် ဝေးသော မိုးတိမ် ကင်းသော ကောင်းကင်၌ နေသည် ကောင်းကင်သို့ တက်လတ်သော် အလုံးစုံသော ကောင်းကင်၌ ဖြစ်သော အမိုက်မှောင်ကို ပယ်ဖျောက်ကာ လင်းလည်း လင်း၏၊ တောက်လည်း တောက်ပ၏၊ တင့်တယ်လည်း တင့်တယ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်လျှင် ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ချမ်းသာ နောင်အခါ၌

လည်း ချမ်းသာကျိုး ရှိသော တရား ဆောက်တည်ခြင်းသည် (သာသနာတော်မှ) တစ်ပါး ဖြစ်သော များစွာသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ အယူဝါဒတို့ကို ပယ်ဖျောက်ကာ လင်းလည်း လင်း၏၊ တောက်ပလည်း တောက်ပ၏၊ တင့်တယ်လည်း တင့်တယ်၏ ဟု-

ဤတရားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော် မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို အလွန် နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်ကြ ကုန်၏။

ခြောက်ခုမြောက် မဟာဓမ္မသမာဒါနသုတ်ပြီး၏။

၁။ မသိမမြင်သော သူမိုက်အား ထိုအနိဋ္ဌဓမ္မတိုသည် ဖြစ်လေ သကဲ့သို့ ထို့အတူ မှီဝဲအပ်သည်ကို မမှီဝဲ၊ မမှီဝဲအပ်သည်ကို မှီဝဲသော သူအား ထိုအနိဋ္ဌတရားတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ (အဋ္ဌကထာ)။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၅ - စူဠယမကဝဂ် ===

၇ - ဝီမံသကသုတ်

၄၈၇။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန် ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် "အသျှင်ဘုရား" ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြ ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏-

"ရဟန်းတို့ သူတစ်ပါး၏ စိတ်အစဉ် ဖြစ်ပုံကို မသိ၍ စူးစမ်း လိုသော ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား၌ 'ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိသော ဘုရား ဟုတ်လေသလော၊ မဟုတ်လေ သလော' ဟု သိရန် စူးစမ်းမှုကို ပြုသင့်၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားလျှင် အမွန်အစ ရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားလျှင် ထုတ်ဆောင် ပြတတ်သူ ရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားလျှင် မှီခို အားထားရာ ရှိပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ စင်စစ် ဤမိန့်တော် မူသော စကား၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ဉာဏ်၌ သာလျှင် ထင်လာ မြင်လာ စေတော်မူပါ၊ မြတ်စွာဘုရားထံမှ နာကြားရ၍ ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ထား ကြရပါလိမ့်မည် ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် နားထောင်ကြ ကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်း ကြကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

"အသျှင်ဘုရား ကောင်းလှပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဟောကြားတော် မူ၏-

၄၈၈။ ရဟန်းတို့ သူတစ်ပါး၏ စိတ်အစဉ် ဖြစ်ပုံကို မသိ၍ စူးစမ်းလိုသော ရဟန်းသည် "မျက်စိဖြင့် မြင်ရ, နားဖြင့် ကြားရသော ညစ်နွမ်းသည့် အကျင့်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ရှိကုန်သလော၊

မရှိကုန် သလော” ဟု မျက်စိဖြင့် မြင်ရ နားဖြင့် ကြားရသော အကျင့် နှစ်ပါးတို့၌ မြတ်စွာဘုရားကို စူးစမ်းရမည်။သို့စူးစမ်းလတ်သော် “မျက်စိဖြင့် မြင်ရ နားဖြင့် ကြားရသော ညစ်နွမ်းသည့် အကျင့်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား မရှိကုန်” ဟု သိ၏။

ထိုမြတ်စွာဘုရားကို စူးစမ်းလတ်သော် “မျက်စိဖြင့် မြင်ရ, နားဖြင့် ကြားရသော ညစ်နွမ်းသည့် အကျင့်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား မရှိကုန်” ဟု သိသော အခါ၌ “မျက်စိဖြင့် မြင်ရ နားဖြင့် ကြားရသော ရောစပ်နေသည့် အကျင့်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ရှိကုန် သလော၊ မရှိကုန် သလော” ဟု ထိုမြတ်စွာဘုရားကို တစ်ဆင့် တက်၍ စူးစမ်း ပြန်၏။ သို့စူးစမ်းလတ်သော် “မျက်စိဖြင့် မြင်ရ နားဖြင့် ကြားရသော ရောစပ်နေသည့် အကျင့်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား မရှိကုန်” ဟု ဤသို့ သိ၏။

ထိုမြတ်စွာဘုရားကို စူးစမ်းလတ်သော် “မျက်စိဖြင့် မြင်ရ နားဖြင့် ကြားရသော ရောစပ်နေသည့် အကျင့်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား မရှိကုန်” ဟု သိသော အခါ၌ “မျက်စိဖြင့် မြင်ရ နားဖြင့် ကြားရသော ဖြူစင်သည့် အကျင့်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ရှိကုန် သလော၊ မရှိကုန် သလော” ဟု ထိုမြတ်စွာဘုရားကို တစ်ဆင့် တက်၍ စူးစမ်းပြန်၏။ သို့စူးစမ်းလတ်သော် “မျက်စိဖြင့် မြင်ရ နားဖြင့် ကြားရသော ဖြူစင်သည့် အကျင့်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ရှိကုန်၏” ဟု သိ၏။

ထိုမြတ်စွာဘုရားကို စူးစမ်းလတ်သော် “မျက်စိဖြင့် မြင်ရ နားဖြင့် ကြားရသော ဖြူစင်သည့် အကျင့်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ရှိကုန်၏ ဟု ဤသို့ သိသော အခါ၌ “ဤအသျှင်သည် အပြစ် မရှိသော အကျင့်နှင့် ကြာမြင့်စွာ ပြည့်စုံနေ သလော၊ သို့မဟုတ် ခဏတဖြုတ်သာ ပြည့်စုံ နေသလော” ဟု ထိုမြတ်စွာဘုရားကို တစ်ဆင့်တက်၍ စူးစမ်းပြန်၏။ သို့စူးစမ်းလတ်သော် “ဤအသျှင်သည် ဤအပြစ် မရှိသော အကျင့်နှင့် ကြာမြင့်စွာ ပြည့်စုံနေ၏၊ ဤအသျှင်သည် ခဏတဖြုတ်သာ ပြည့်စုံ နေသည် မဟုတ်” ဟု သိ၏။

ထိုမြတ်စွာဘုရားကို စူးစမ်းလတ်သော် “ဤအသျှင်သည် ဤအပြစ် မရှိသော အကျင့်နှင့် ကြာမြင့်စွာ ပြည့်စုံနေ၏၊ ဤအသျှင်သည် ခဏတဖြုတ်သာ ပြည့်စုံနေသည် မဟုတ်” ဟု ဤသို့ သိသော အခါ၌ “ဤအသျှင်သည် ထင်ရှားခြင်းနှင့် အခြံအရံ များခြင်းသို့ ရောက်ပြီလော၊ ထိုထင်ရှားခြင်း အခြံအရံ များခြင်းကြောင့် ထိုအသျှင် ရဟန်းအား အချို့သော အပြစ်တို့သည် ထင်ရှား ကုန်သလော” ဟု ထိုမြတ်စွာဘုရားကို တစ်ဆင့်တက်၍ စူးစမ်းပြန်၏။ ရဟန်းတို့ ထင်ရှားခြင်းနှင့် အခြံအရံ များခြင်းသို့ မရောက်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းအား အချို့သော အပြစ်တို့သည် မထင်ရှား သေးကုန်။ ထင်ရှားခြင်းနှင့် အခြံအရံ များခြင်းသို့ ရောက်သောအခါ ထိုရဟန်းအား အချို့သော အပြစ်တို့သည် ထင်ရှား ကုန်၏။ သို့စူးစမ်းလတ်သော် “ဤအသျှင် ရဟန်းသည် ထင်ရှားခြင်းနှင့် အခြံအရံ များခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုထင်ရှားခြင်း အခြံအရံ များခြင်းကြောင့် ထိုအသျှင် ရဟန်းအား အချို့သော အပြစ်တို့ သည် မထင်ရှားကုန်” ဟု သိ၏။

ထိုမြတ်စွာဘုရားကို စူးစမ်း လတ်သော် “ဤအသျှင် ရဟန်းသည် ထင်ရှားခြင်းနှင့် အခြံအရံများခြင်း သို့ရောက်၏၊ ထိုထင်ရှားခြင်းနှင့် အခြံအရံ များခြင်းကြောင့် ထိုအသျှင် ရဟန်းအား အချို့သော အပြစ်တို့သည် မထင်ရှားကုန်” ဟု သိသော အခါ၌ “ဤအသျှင်သည် ဘေးမရှိ ဘဲလျက် ရှောင်ကြဉ်သူ ဖြစ်လေ သလော၊ ဘေးကြောင့် ရှောင်ကြဉ်သူ မဟုတ်ဘဲ ဖြစ်လေ သလော၊ တပ်မက်မှု ‘ရာဂ’ ကုန်ခန်း သဖြင့် တပ်မက်မှု ‘ရာဂ’ ကင်းခြင်းကြောင့်ပင် ကာမတို့ကို မမှီဝဲ သလော” ဟု ထိုမြတ်စွာဘုရားကို တစ်ဆင့်တက်၍ စူးစမ်း ပြန်၏။ သို့စူးစမ်းလတ်သော် “ဤအသျှင်သည် ဘေးမရှိ ဘဲလျက် ရှောင်ကြဉ်သူ ဖြစ်၏၊ ဘေးကြောင့် ရှောင်ကြဉ်သူ မဟုတ်၊ တပ်မက်မှု ‘ရာဂ’ ကုန်ခန်း သဖြင့် တပ်မက်မှု ‘ရာဂ’ ကင်းခြင်းကြောင့်ပင် ကာမတို့ကို မမှီဝဲ” ဟု သိ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းကို “ဤအသျှင်သည် ဘေးမရှိ ဘဲလျက် ရှောင်ကြဉ်သူ ဖြစ်၏၊ ဘေးကြောင့် ရှောင်ကြဉ်သူ မဟုတ်၊ တပ်မက်မှု ‘ရာဂ’ ကုန်ခန်းသဖြင့် တပ်မက်မှု ‘ရာဂ’ ကင်းခြင်းကြောင့်ပင်

ကာမတို့ကို မမှီဝဲ”ဟု အသျှင် ပြောဆိုရခြင်း၏ အကြောင်းတို့ကား အဘယ်တို့နည်း၊ မှန်းဆချက်တို့ကား အဘယ်တို့နည်းဟု သူတစ်ပါးတို့က မေးလာကြမူ ကောင်းစွာ ဖြေကြားလိုသော ရဟန်းသည် ဤသို့ ဖြေကြားရာ၏၊ “ဤအသျှင်သည် ထိုသို့ အကျင့်ဂုဏ် ရှိသော်လည်း ရဟန်းအပေါင်း၌ နေသော်လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးထီးတည်း နေသော် လည်းကောင်း ရဟန်း အပေါင်းတို့တွင် ကောင်းသော အကျင့်ရှိသူ၊ မကောင်းသော အကျင့်ရှိသူ၊ ဂိုဏ်းကို ဆုံးမနေကြသူ၊ ပစ္စည်း အာမိသတို့၌ (တပ်မက်သည့် မျက်လုံးဖြင့်) ရှုကြည့်တတ်သည့် အချို့သူ၊ ပစ္စည်း အာမိသနှင့် မလိမ်းကျံသည့် အချို့သူ ဟူသော ထိုထိုရဟန်းကို ဤအသျှင်သည် ထိုအကျင့် ဂုဏ်ရှိခြင်းဖြင့် မထေမဲ့မြင် မပြု၊ ငါသည် ဘေးမရှိ ဘဲလျက် ရှောင်ကြဉ်သူ ဖြစ်၏၊ ဘေးကြောင့် ရှောင်ကြဉ်သူ မဟုတ်၊ တပ်မက်မှု ‘ရာဂ’ ကုန်ခန်း သဖြင့် တပ်မက်မှု ‘ရာဂ’ ကင်းခြင်းကြောင့်ပင် ကာမတို့ကို မမှီဝဲ” ဟူသော ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မှ ငါ ကြားရ၏၊ မျက်မှောက်တော်မှ ခံယူရ၏ ဟု ဖြေကြားရာ၏။

၄၈၉။ ရဟန်းတို့ ထိုစူးစမ်းတတ်သူ ရဟန်း နှစ်ပါးတို့တွင် မူလ စူးစမ်းတတ်သော ရဟန်းသည် “မျက်စိဖြင့် မြင်ရ နားဖြင့် ကြားရသော ညစ်နွမ်းသည့် အကျင့်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ရှိကုန် သလော၊ မရှိကုန် သလော” ဟု မြတ်စွာဘုရားကို သာလျှင် တစ်ဆင့်တက်၍ မေးသင့်၏။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဖြေကြားခဲ့သော် “မျက်စိဖြင့် မြင်ရ နားဖြင့် ကြားရသော ညစ်နွမ်းသည့် အကျင့်တို့ သည် မြတ်စွာဘုရားအား မရှိကုန်” ဟု ဖြေကြားရာ၏။

မျက်စိဖြင့် မြင်ရ နားဖြင့် ကြားရသော ရောစပ်နေသည့် အကျင့်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ရှိကုန် သလော၊ မရှိကုန် သလော ဟု မေးသင့်၏။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဖြေကြားခဲ့သော် “မျက်စိဖြင့် မြင်ရ နားဖြင့် ကြားရသော ရောစပ်နေသည့် အကျင့်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား မရှိကုန်” ဟု ဖြေကြား ရာ၏။

မျက်စိဖြင့် မြင်ရ နားဖြင့် ကြားရသော ဖြူစင်သည့် အကျင့်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ရှိကုန် သလော၊ မရှိကုန် သလော ဟု (မေးသင့်၏)။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဖြေကြားခဲ့သော် “မျက်စိဖြင့် မြင်ရ နားဖြင့် ကြားရသော ဖြူစင်သော အကျင့်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ရှိကုန်၏၊ ငါ့မှာ ထိုအကျင့် သီလဂုဏ်သည် သာလျှင် ငါ၏ လမ်းကြောင်း ဖြစ်၏၊ ထိုအကျင့် သီလဂုဏ်သည် သာလျှင် ငါ၏ ကျက်စားရာ အာရုံ ဖြစ်၏၊ ထိုအကျင့် သီလဖြင့်လည်း ငါ မတပ်မက်” ဟု ဖြေကြားရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဆိုလေ့ ရှိသော မြတ်စွာဘုရားကို တပည့်သာဝကသည် တရားနာရန် ချဉ်းကပ် ထိုက်၏၊ ထိုတပည့်သာဝကအား မြတ်စွာဘုရားသည် လွန်ကဲသည်ထက် လွန်ကဲ မွန်မြတ်သည်ထက် မွန်မြတ်သော အမည်း ‘အကုသိုလ်’၊ အဖြူ ‘ကုသိုလ်’ကို ပြိုင်ဘက် ပြု၍ တရားဟော၏၊ ရဟန်းတို့ လွန်ကဲသည်ထက် လွန်ကဲ မွန်မြတ်သည်ထက် မွန်မြတ်သော အမည်း ‘အကုသိုလ်’၊ အဖြူ ‘ကုသိုလ်’ကို ပြိုင်ဘက် ပြု၍ မြတ်စွာဘုရားဟောသည့် တရားတော်အတိုင်း ထိုရဟန်းသည် ထိုတရား၌ အချို့သော တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ တရားတို့၌ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ “(တရား အားလုံးကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော် မူသော ဘုရားပါပေတည်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ကောင်းစွာ ဟောကြားတော် မူသော တရား ပါပေတည်း၊ ကောင်းသော အကျင့်ရှိသော သံဃာ ပါပေတည်း” ဟု မြတ်စွာဘုရား၌ ကြည်ညို၏။

ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းကို “(တရား အားလုံးကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရား ပါပေတည်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ကောင်းစွာ ဟောကြားတော်မူသော တရား ပါပေတည်း၊ ကောင်းသော အကျင့် ရှိသော သံဃာ ပါပေတည်း ဟု အသျှင် ပြောဆိုရခြင်း၏ အကြောင်းတို့ကား အဘယ်တို့နည်း၊ မှန်းဆ ချက်တို့ကား အဘယ်တို့နည်း” ဟု သူတစ်ပါးတို့က မေးလာကြမူ- ရဟန်းတို့ ကောင်းစွာ ဖြေကြားလို သော ရဟန်းသည် ဤသို့ ဖြေကြားရာ၏၊ ငါ့သျှင် တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ တရားနာရန် ချဉ်းကပ်ခဲ့ပါ၏။ ထိုတပည့်တော်အား မြတ်စွာဘုရားသည် လွန်ကဲသည်ထက် လွန်ကဲ မွန်မြတ်သည်ထက်

မွန်မြတ်သော အမည်း 'အကုသိုလ်', အဖြူ 'ကုသိုလ်'ကို ပြိုင်ဘက် ပြု၍ တရား ဟောပါ၏။ ငါသျှင်တို့ လွန်ကဲသည်ထက် လွန်ကဲ မွန်မြတ်သည်ထက် မွန်မြတ်သော အမည်း 'အကုသိုလ်', အဖြူ 'ကုသိုလ်'ကို ပြိုင်ဘက် ပြု၍ မြတ်စွာဘုရား တရား ဟောသည့်အတိုင်း တပည့်တော်သည် ထိုတရား၌ အချို့သော တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ တရားတို့၌ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့ပါ၏၊ '(တရား အားလုံးကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော် မူသော ဘုရားပါပေတည်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ကောင်းစွာ ဟောကြားတော်မူသော တရား ပါပေတည်း၊ ကောင်းသော အကျင့်ရှိသော သံဃာ ပါပေတည်း' ဟု မြတ်စွာဘုရား၌ ကြည်ညိုခဲ့ပါ၏" ဟု (ဖြေကြားရာ၏)။

၄၉၀။ ရဟန်းတို့ မည်သူ့အား မဆို ဤအကြောင်းတို့ဖြင့် ဤပုဒ်တို့ဖြင့် ဤဗျည်း အက္ခရာတို့ဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၌ ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ' သက်ဝင်၏၊ အကြောင်းရင်း ဖြစ်၍ တည်၏။ ရဟန်းတို့ အကြောင်းရှိသော ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'ကို သောတာပတ္တိ မဂ်လျှင် အကြောင်းရင်း ရှိ၏၊ ခိုင်မြဲ၏၊ သမဏ ဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏ ဖြစ်စေ၊ နတ် ဖြစ်စေ၊ မာရ်နတ် ဖြစ်စေ၊ ဗြဟ္မာ ဖြစ်စေ လောက၌ တစ်စုံ တစ်ယောက်မျှ မရွှေ့ ရှား စေနိုင်ဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရား၌ သဘောအားဖြင့် စူးစမ်းခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ဤသို့လည်း မြတ်စွာဘုရားကို သဘောမှန်အားဖြင့် သာလျှင် ကောင်းစွာ စူးစမ်းသင့်၏ ဟု ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော် မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို အလွန် နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်ကြ ကုန်၏။

ခုနစ်ခုမြောက် ဝီမံသကသုတ်ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၅ - စူဠယမကဝဂ် ===

၈ - ကောသမ္ဗိယသုတ်

၄၉၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကောသမ္ဗီပြည် ဃောသိတာရုံ ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ကောသမ္ဗီပြည်၌ ရဟန်းတို့သည် ငြင်းခုံကြကုန် ခိုက်ရန် ဖြစ်ကြကုန်၍ ဝါဒ ကွဲပြားခြင်းသို့ ရောက်ကြ ကုန်ပြီးလျှင် အချင်းချင်း နှုတ်လှံ ထိုးလျက် နေကြ ကုန်၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် အချင်းချင်း နားလည်မှု ရှိရန်လည်း မပြုကြကုန်၊ နားလည်မှု ရှိခြင်းသို့လည်း မရောက်ကြကုန်၊ အချင်းချင်း အမြင်မှန် ရရန်လည်း မပြုကြကုန်၊ အမြင်မှန် ရခြင်းသို့လည်း မရောက်ကြကုန်။

ထိုအခါ ရဟန်း တစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရိုသေစွာ ရှိခိုး၍ သင့်လျော်သော နေရာ၌ ထိုင်ကာ ဤသို့ လျှောက်ထား၏-

“အသျှင်ဘုရား ဤကောသမ္ဗီပြည်၌ ရဟန်းတို့သည် ငြင်းခုံကြကုန် ခိုက်ရန် ဖြစ်ကြ ကုန်၍ ဝါဒ ကွဲပြားခြင်းသို့ ရောက်ကြ ကုန်ပြီးလျှင် အချင်းချင်း နှုတ်လှံ ထိုးလျက် နေပါ ကုန်၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် အချင်းချင်း နားလည်မှု ရှိရန်လည်း မပြုကြပါကုန်၊ နားလည်မှု ရှိခြင်းသို့လည်း မရောက်ကြပါကုန်၊ အချင်းချင်း အမြင်မှန် ရရန်လည်း မပြုကြပါကုန်၊ အမြင်မှန် ရခြင်းသို့လည်း မရောက်ကြပါကုန်” ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်း တစ်ပါးကို “ရဟန်း လာလော့၊ သင်သည် ငါ့စကားဖြင့် ထိုရဟန်းတို့ကို အသျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရားသည် သင်တို့ကို ခေါ်တော်မူ၏ ဟု သိစေလော့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၍ ထိုရဟန်းတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ထိုရဟန်းတို့ကို “မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်တို့ကို ခေါ်တော်မူ၏” ဟု ဆို၏။ “ငါ့သျှင် ကောင်းပြီ”ဟု ထိုရဟန်းအား ပြန်ကြား၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရိုသေစွာ ရှိခိုးလျက် လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်နေ ကုန်သော ထိုရဟန်းတို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မေးတော်မူ၏-

“ရဟန်းတို့ ငြင်းခုံကြကုန် ခိုက်ရန် ဖြစ်ကြကုန်၍ ဝါဒ ကွဲပြားခြင်းသို့ ရောက်ကြ ကုန်ပြီးလျှင် အချင်းချင်း နှုတ်လှံ ထိုးလျက် နေကြကုန်သော သင်တို့သည် အချင်းချင်း နားလည်မှု ရှိရန်လည်း မပြုကြကုန်၊ နားလည်မှု ရှိခြင်းသို့လည်း မရောက်ကြကုန်၊ အချင်းချင်း အမြင်မှန် ရရန်လည်း မပြုကြကုန်၊ အမြင်မှန် ရခြင်းသို့လည်း မရောက်ကြကုန် ဟူသည် မှန်ပါသလော” ဟု (မေးတော် မူ၏)။ မှန်ပါ၏ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ ထင်မှတ်ကုန် သနည်း၊ သင်တို့သည် ငြင်းခုံကြကုန် ခိုက်ရန် ဖြစ်ကြကုန်၍ ဝါဒ ကွဲပြားခြင်းသို့ ရောက်ကြ ကုန်ပြီးလျှင် အချင်းချင်း နှုတ်လှံ ထိုးလျက် နေကြသောအခါ သင်တို့အား သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ မျက်မှောက် ဖြစ်စေ၊ မျက်ကွယ် ဖြစ်စေ ကာယကံ မေတ္တာသည် ရှေးရှု တည်၏လော၊ ဝစီကံ မေတ္တာသည်။ပ။ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ မျက်မှောက် ဖြစ်စေ၊ မျက်ကွယ် ဖြစ်စေ မနောကံ မေတ္တာသည် ရှေးရှု တည်၏လော ဟု (မေးတော် မူ၏)။ မတည်ပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ငြင်းခုံကြကုန် ခိုက်ရန် ဖြစ်ကြကုန်၍ ဝါဒ ကွဲပြားခြင်းသို့ ရောက်ကြ ကုန်ပြီးလျှင် အချင်းချင်း နှုတ်လှံ ထိုးလျက် နေကြသောအခါ သင်တို့အား သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ မျက်မှောက် ဖြစ်စေ၊ မျက်ကွယ် ဖြစ်စေ ကာယကံ မေတ္တာသည် ရှေးရှု မတည်၊ ဝစီကံ မေတ္တာသည်။ပ။ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌

မျက်မှောက် ဖြစ်စေ၊ မျက်ကွယ် ဖြစ်စေ မနောကံ မေတ္တာသည် ရှေးရှု မတည်ဟုကား ဆို၏။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သော ယောကျ်ားတို့ ထိုသို့ ဖြစ်လျက် သင်တို့သည် အဘယ်ကို သိကြ မြင်ကြသဖြင့် ငြင်းခုံကြကုန် ခိုက်ရန် ဖြစ်ကြကုန်၍ ဝါဒ ကွဲပြားခြင်းသို့ ရောက်ကြ ကုန်ပြီးလျှင် အချင်းချင်း နှုတ်လှံ ထိုးလျက် နေကြကုန်ဘိ သနည်း။ ထိုသင်တို့သည် အချင်းချင်း နားလည်မှု ရှိရန်လည်း မပြုကြကုန်ဘိ သနည်း၊ နားလည်မှု ရှိခြင်းသို့လည်း မရောက်ကြကုန်ဘိ သနည်း၊ အချင်းချင်း အမြင်မှန် ရရန်လည်း မပြုကြကုန်ဘိ သနည်း၊ အမြင်မှန် ရခြင်းသို့လည်း မရောက်ကြကုန်ဘိ သနည်း။ (မဂ်ဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သော ယောကျ်ားတို့ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် သင်တို့အား ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားမဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် ဖြစ်ပေလိမ့်မည် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၄၉၂။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော် မူ၏၊ ရဟန်းတို့ မပြတ် အောက်မေ့ ထိုက်ကုန်သော, ချစ်ခြင်းကို ပြုတတ် ကုန်သော, လေးစားခြင်းကို ပြုတတ် ကုန်သော ဤခြောက်ပါးသော တရားတို့သည် သိမ်းသွင်းရန် ဝါဒ မကွဲပြားရန် ညီညွတ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ် ခြောက်ပါးတို့နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းအား သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ မျက်မှောက် ဖြစ်စေ၊ မျက်ကွယ် ဖြစ်စေ ကာယကံ မေတ္တာသည် ရှေးရှု တည်၏။ မပြတ် အောက်မေ့ ထိုက်သော ချစ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော လေးစားခြင်းကို ပြုတတ်သော ဤတရားသည်လည်း သိမ်းသွင်းရန် ဝါဒ မကွဲပြားရန် ညီညွတ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် ဖြစ်၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းအား သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ မျက်မှောက် ဖြစ်စေ၊ မျက်ကွယ် ဖြစ်စေ ဝစီကံ မေတ္တာသည် ရှေးရှု တည်၏။ မပြတ် အောက်မေ့ ထိုက်သော ချစ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော လေးစားခြင်းကို ပြုတတ်သော ဤတရားသည်လည်း သိမ်းသွင်းရန် ဝါဒ မကွဲပြားရန် ညီညွတ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် ဖြစ်၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းအား သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ မျက်မှောက် ဖြစ်စေ၊ မျက်ကွယ် ဖြစ်စေ မနောကံ မေတ္တာသည် ရှေးရှု တည်၏။ မပြတ် အောက်မေ့ ထိုက်သော ချစ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော လေးစားခြင်းကို ပြုတတ်သော ဤတရားသည်လည်း သိမ်းသွင်းရန် ဝါဒ မကွဲပြားရန် ညီညွတ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် ဖြစ်၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းအား တရားနှင့် လျော်စွာ ဖြစ်ကုန်သော တရားသဖြင့် ရကုန်သော လာဘ်တို့ကို အယုတ်ဆုံး အားဖြင့် သပိတ် အတွင်းရှိ ဆွမ်းမျှကို သော်လည်း မခွဲခြားဘဲ သုံးဆောင်ခြင်း ရှိ၏၊ အကျင့် သီလရှိသော သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့် ဆက်ဆံသော သုံးဆောင်ခြင်း ရှိ၏။ မပြတ် အောက်မေ့ ထိုက်သော ချစ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော လေးစားခြင်းကို ပြုတတ်သော ဤတရားသည်လည်း သိမ်းသွင်းရန် ဝါဒ မကွဲပြားရန် ညီညွတ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် ဖြစ်၏။ (၄)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် မကျိုးမပေါက် မပြောက်မကျား ကုန်သော၊ တဏှာ့ကျွန် အဖြစ်မှ တော်လှန်ခြင်းကို ပြုတတ် ကုန်သော၊ ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်း ထိုက်ကုန်သော၊ အမှား အသုံးသပ် မခံရ ကုန်သော၊ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ကို ဖြစ်စေတတ် ကုန်သော စောင့်စည်းမှု သီလမျိုးတို့၌ သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့် မျက်မှောက် ဖြစ်စေ၊ မျက်ကွယ် ဖြစ်စေ စောင့်စည်းမှု သီလ တူသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်လျက်နေ၏။ မပြတ် အောက်မေ့ ထိုက်သော ချစ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော လေးစားခြင်းကို ပြုတတ်သော ဤတရားသည်လည်း သိမ်းသွင်းရန် ဝါဒ မကွဲပြားရန် ညီညွတ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် ဖြစ်၏။ (၅)

ရဟန်းတို့ နောက် တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ဖြူစင်သော (ဝဋ်ဆင်းရဲမှ) ထုတ်ဆောင် တတ်သော ထိုအတိုင်း ပြုသူအား ကောင်းစွာ ဝဋ်ဆင်းရဲ ကုန်ရန် ဖြစ်သော အယူမျိုး၌ သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့် မျက်မှောက် ဖြစ်စေ၊ မျက်ကွယ် ဖြစ်စေ အယူတူသည့် အဖြစ်သို့ ရောက်လျက် နေ၏။ မပြတ် အောက်

မေ့ထိုက်သော ချစ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော လေးစားခြင်းကို ပြုတတ်သော ဤတရားသည်လည်း သိမ်းသွင်းရန် ဝါဒ မကွဲပြားရန် ညီညွတ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် ဖြစ်၏။ (၆)

ရဟန်းတို့ မပြတ် အောက်မေ့ ထိုက်သော ချစ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော လေးစားခြင်းကို ပြုတတ်သော ဤတရားခြောက်ပါးတို့သည် သိမ်းသွင်းရန် ဝါဒမကွဲပြားရန် ညီညွတ်ရန် တစ်ပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မပြတ် အောက်မေ့ ထိုက်သော ဤတရား ခြောက်ပါးတို့တွင် ဝဋ်မှ ထုတ်ဆောင်တတ်သော ထိုအတိုင်း ပြုသူအား ကောင်းစွာ ဝဋ်ဆင်းရဲ ကုန်ရန် ဖြစ်သည့် ဖြူစင်သော ဤအယူသည် အချက်အခြာ ဖြစ်၏၊ စုရုံးရာ ဖြစ်၏၊ ပေါင်းဆုံရာ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အထွတ်တပ်သော အိမ်၌ အထွတ်သည် အချက်အခြာ စုရုံးရာ ပေါင်းဆုံရာ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် မပြတ် အောက်မေ့ ထိုက်သော ဤတရား ခြောက်ပါးတို့တွင် ဝဋ်မှ ထုတ်ဆောင် တတ်သော ထိုအတိုင်း ပြုသူအား ကောင်းစွာ ဝဋ်ဆင်းရဲ ကုန်ရန် ဖြစ်သည့် ဖြူစင်သော ဤအယူသည် အချက်အခြာ ဖြစ်၏၊ စုရုံးရာ ဖြစ်၏၊ ပေါင်းဆုံရာ ဖြစ်၏။

၄၉၃။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ဝဋ်မှ ထုတ်ဆောင် တတ်သည့် ဖြူစင်သော ဤအယူသည် ထိုအတိုင်း ပြုသူအား ကောင်းစွာ ဝဋ်ဆင်းရဲ ကုန်ရန် ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တောသို့ ကပ်၍ ဖြစ်စေ၊ သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်၍ ဖြစ်စေ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်၍ ဖြစ်စေ ယင်း ထကြွမှုမျိုးဖြင့် ထကြွသောစိတ် ရှိသည် ဖြစ်၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ငါမသိနိုင် မမြင်နိုင်လောက်သော အတွင်း သန္တာန်၌ မပယ်ရသေးသော ထကြွမှုမျိုးသည် ငါ့အား ရှိသေး သလော ဟု ဆင်ခြင်၏။

ရဟန်းတို့ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ် တပ်မက်မှု 'ကာမရာဂ ထကြွသည် ဖြစ်မူ ထကြွသော စိတ် ရှိသည်သာ ဖြစ်၏။ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဖျက်ဆီးလိုမှု 'ဗျာပါဒ' ထကြွသည် ဖြစ်မူ ထကြွသော စိတ် ရှိသည်သာ ဖြစ်၏။ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ' ထကြွသည် ဖြစ်မူ ထကြွသော စိတ် ရှိသည်သာ ဖြစ်၏။ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ပျံ့လွင့်မှု 'ဥဒ္ဓစ္စ' နောင်တ ပူပန်မှု 'ကုက္ကုစ္စ' ထကြွသည် ဖြစ်မူ ထကြွသောစိတ် ရှိသည်သာ ဖြစ်၏။ အကယ်၍ ရဟန်းသည် တွေးတော ယုံမှားမှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ထကြွသည် ဖြစ်မူ ထကြွသောစိတ် ရှိသည်သာ ဖြစ်၏။ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ဤမျက်မှောက် လောကကို ကြံစည်ခြင်း၌ လေ့လာသည် ဖြစ်မူ ထကြွသော စိတ်ရှိသည်သာ ဖြစ်၏။ အကယ်၍ ရဟန်းသည် တမလွန် လောကကို ကြံစည်ခြင်း၌ လေ့လာသည် ဖြစ်မူ ထကြွသော စိတ် ရှိသည်သာ ဖြစ်၏။ အကယ်၍ ရဟန်းသည် ငြင်းခုံ ခိုက်ရန် ဖြစ်သည် ဖြစ်၍ ဝါဒ ကွဲပြားခြင်းသို့ ရောက်ပြီးလျှင် အချင်းချင်း နှုတ်လှံ ထိုးလျက် နေမူ ထကြွသော စိတ် ရှိသည်သာ ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် "ယင်းထကြွမှုမျိုးဖြင့် ထကြွသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ငါမသိနိုင် မမြင်နိုင် လောက်သော အတွင်း သန္တာန်၌ မပယ်ရသေးသော ထကြွမှုမျိုးသည် ငါ့အား မရှိ၊ သစ္စာတို့ကို သိရန် ငါသည် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ထားပြီးပြီ" ဟု သိ၏။ ထိုရဟန်းသည် လောကမှ လွန်မြောက်၍ ပုထုဇဉ်တို့နှင့် မဆက်ဆံသည့် ဖြူစင်သော ဤပဌမ (ပစ္စဝေက္ခဏာ) ဉာဏ်ကို ရပြီ။

၄၉၄။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကသည် "ငါသည် ဤအယူကို မှီဝဲ၍ ပွားစေ၍ များစွာပြု၍ မိမိစိတ် ငြိမ်သက်ခြင်းကို ရသလော၊ မိမိစိတ် ငြိမ်းအေးခြင်းကို ရသလော" ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုတပည့်သာဝကသည် "ငါသည် ဤအယူကို မှီဝဲပွားစေ၍ များစွာပြု၍ မိမိစိတ် ငြိမ်သက်ခြင်းကို ရ၏၊ မိမိစိတ် ငြိမ်းအေးခြင်းကို ရ၏" ဟု သိ၏။ ထိုတပည့် သာဝကသည် လောကမှ လွန်မြောက်၍ ပုထုဇဉ်တို့နှင့် မဆက်ဆံသည့် ဖြူစင်သော ဤဒုတိယ (ပစ္စဝေက္ခဏာ) ဉာဏ်ကို ရ၏။

၄၉၅။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကသည် "ဤသာသနာတော်မှ အပ၌ ငါ ပြည့်စုံနေသော အယူ အမျိုးအစားနှင့် ပြည့်စုံသည့် တစ်ပါးသော သမဏ ဖြစ်စေ၊ ဗြာဟ္မဏ ဖြစ်စေ ရှိသေး သလော" ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုတပည့်သာဝကသည် "ဤသာသနာတော်မှ အပ၌ ငါ

ပြည့်စုံ နေသော အယူ အမျိုးအစားနှင့် ပြည့်စုံသည့် တစ်ပါးသော သမဏ ဖြစ်စေ၊ ဗြာဟ္မဏ ဖြစ်စေ မရှိ” ဟု သိ၏။ ထိုတပည့်သာဝကသည် လောကမှ လွန်မြောက်၍ ပုထုဇ္ဇဉ်တို့နှင့် မဆက်ဆံသည့် ဖြူစင်သော ဤတတိယ (ပစ္စဝေက္ခဏာ) ဉာဏ်ကို ရ၏။

၄၉၆။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကသည် “အယူနှင့် ပြည့်စုံသည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြည့်စုံ နေသော ထုံးတမ်းစဉ်လာ အမျိုးအစားနှင့် ငါလည်း ပြည့်စုံ၏” ဟု ဆင်ခြင်၏။ ရဟန်းတို့ အယူနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အဘယ်သို့ သဘောရှိသော ထုံးတမ်း စဉ်လာနှင့် ပြည့်စုံသနည်း။ ရဟန်းတို့ အယူနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အာပတ်မှ ထနိုင် ကောင်းသော အာပတ်မျိုးသို့ ရောက်စေကာမူ ထိုအာပတ်ကို လျင်မြန်စွာပင် မြတ်စွာဘုရားထံ၌ ဖြစ်စေ၊ ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော်တို့ ထံ၌ ဖြစ်စေ (ဒေသနာ) ကြား၏၊ ဖော်ပြ၏၊ ပေါ်လွင်အောင် ပြု၏၊ (ဒေသနာ) ကြားပြီး၍ ဖော်ပြပြီး၍ ပေါ်လွင်အောင် ပြုပြီး၍ နောင်အခါ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ ဤသည်ကား အယူနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ထုံးတမ်း စဉ်လာတည်း။

ရဟန်းတို့ ပက်လက်အိပ် အရွယ် ဖြစ်သော ကလေးသူငယ် လူမမယ်သည် လက်ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ခြေဖြင့် ဖြစ်စေ မီးကျီးခဲကို ထိလျှင် လျင်မြန်စွာပင် ပြန်ရုတ် သကဲ့သို့ ဤအတူပင် အာပတ်မှ ထနိုင် ကောင်းသော အာပတ်မျိုးသို့ ရောက်စေကာမူ ထိုအာပတ်ကို လျင်မြန်စွာပင် မြတ်စွာဘုရားထံ၌ ဖြစ်စေ၊ ပညာရှိ သီတင်း သုံးဖော်တို့ထံ၌ ဖြစ်စေ (ဒေသနာ) ကြား၏၊ ဖော်ပြ၏၊ ပေါ်လွင်အောင် ပြု၏၊ (ဒေသနာ) ကြားပြီး၍ ဖော်ပြပြီး၍ ပေါ်လွင်အောင် ပြုပြီး၍ နောင်အခါ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ ဤသည်ကား အယူနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ထုံးတမ်း စဉ်လာတည်း။ ထိုတပည့်သာဝကသည် “အယူနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြည့်စုံနေသော ထုံးတမ်းစဉ်လာ အမျိုးအစားနှင့် ငါလည်း ပြည့်စုံ၏” ဟု သိ၏။ ထိုတပည့်သာဝကသည် လောကမှ လွန်မြောက်၍ ပုထုဇဉ်တို့နှင့် မဆက်ဆံသည့် ဖြူစင်သော ဤစတုတ္ထ (ပစ္စဝေက္ခဏာ) ဉာဏ်ကိုရ၏။

၄၉၇။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကသည် “အယူနှင့် ပြည့်စုံနေသည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြည့်စုံ နေသော ထုံးတမ်းစဉ်လာ အမျိုးအစားနှင့် ငါလည်း ပြည့်စုံ၏” ဟု ဆင်ခြင်၏။ ရဟန်းတို့ အယူနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အဘယ်သို့ သဘော ရှိသော ထုံးတမ်း စဉ်လာနှင့် ပြည့်စုံ သနည်း။ ရဟန်းတို့ အယူနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီတင်း သုံးဖော်တို့၏ ထိုထို ဤဤ အမှုကြီးငယ်တို့၌ ကြောင့်ကြ စိုက်နေစေကာမူ မြင့်မြတ်သော ကိုယ်ကျင့်သီလ လေ့ကျင့်ခန်း ‘အဓိသီလသိက္ခာ’၊ မြင့်မြတ်သော စိတ်လေ့ကျင့်ခန်း ‘အဓိစိတ္တသိက္ခာ’၊ မြင့်မြတ်သော ပညာလေ့ကျင့်ခန်း ‘အဓိပညာသိက္ခာ’၌ အလွန် ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိ၏။ ဤသည်ကား အယူနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ထုံးတမ်း စဉ်လာပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ သားငယ် ရှိသော နွားမသည် မြက်ကိုလည်း ဆွဲစား၏၊ နွားငယ်ကိုလည်း စောင့်ငဲ့ ကြည့်ရှု သကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် အယူနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီတင်း သုံးဖော်တို့၏ ထိုထို ဤဤ အမှုကြီးငယ်တို့၌ ကြောင့်ကြ စိုက်နေစေကာမူ မြင့်မြတ်သော ကိုယ်ကျင့်သီလ လေ့ကျင့်ခန်း ‘အဓိသီလ သိက္ခာ’၊ မြင့်မြတ်သော စိတ် လေ့ကျင့်ခန်း ‘အဓိစိတ္တသိက္ခာ’၊ မြင့်မြတ်သော ပညာလေ့ကျင့်ခန်း ‘အဓိပညာသိက္ခာ’၌ အလွန် ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိ၏။ ဤသည်ကား အယူနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ထုံးတမ်း စဉ်လာပင်တည်း။

ထိုတပည့်သာဝကသည် “အယူနှင့် ပြည့်စုံသည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြည့်စုံနေသော ထုံးတမ်း စဉ်လာ အမျိုးအစားနှင့် ငါလည်း ပြည့်စုံ၏” ဟု သိ၏။ ထိုတပည့်သာဝကသည် လောကမှ လွန်မြောက်၍ ပုထုဇဉ်တို့နှင့် မဆက်ဆံသည့် မြတ်သော ဤပဉ္စမ (ပစ္စဝေက္ခဏာ) ဉာဏ်ကို ရ၏။

၄၉၈။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကသည် “အယူနှင့် ပြည့်စုံသည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြည့်စုံနေသော အားအမျိုးအစားနှင့် ငါလည်း ပြည့်စုံ၏” ဟု ဆင်ခြင်၏။

ရဟန်းတို့ အယုံနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အဘယ်သို့ သဘောရှိသော အားနှင့် ပြည့်စုံသနည်း။ ရဟန်းတို့ အယုံနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားထားသော ဓမ္မဝိနယကို ဟောကြား လတ်သော် အလိုရှိသည်ကို ပြု၍ နှလုံးသွင်း၍ အလုံးစုံသော စိတ်ဖြင့် မှတ်သား၍ နားစိုက် လျက် တရားကို နာ၏။ ဤသည်ကား အယုံနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အားတည်း။ ထိုတပည့် သာဝကသည် "အယုံနှင့် ပြည့်စုံသည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြည့်စုံနေသော စွမ်းအား အမျိုးအစားနှင့် ငါလည်း ပြည့်စုံ၏" ဟု သိ၏။ ထိုတပည့်သာဝကသည် လောကမှ လွန်မြောက်၍ ပုထုဇ္ဇဉ်တို့နှင့် မဆက်ဆံသည့် ဖြူစင်သော ဤဆဋ္ဌ (ပစ္စဝေက္ခဏာ) ဉာဏ်ကို ရ၏။

၄၉၉။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကသည် "အယုံနှင့် ပြည့်စုံ သည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြည့်စုံနေသော အားအမျိုးအစားနှင့် ငါလည်း ပြည့်စုံ၏" ဟု ဆင်ခြင်၏။

ရဟန်းတို့ အယုံနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အဘယ်သို့ သဘောရှိသော အားနှင့် ပြည့်စုံသနည်း။ ရဟန်းတို့ အယုံနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော ဓမ္မဝိနယကို ဟောကြား လတ်သော် အနက် အဓိပ္ပါယ် နားလည်မှုကို ရ၏၊ စကား နားလည်မှုကို ရ၏၊ တရားနှင့် စပ်သော ဝမ်းမြောက်မှုကို ရ၏။ ဤသည်ကား အယုံနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အားတည်း။ ထိုတပည့်သာဝက သည် "အယုံနှင့် ပြည့်စုံသည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြည့်စုံနေသော အားနှင့် ငါလည်း ပြည့်စုံ၏" ဟု သိ၏။ ထိုတပည့်သာဝကသည် လောကမှ လွန်မြောက်၍ ပုထုဇဉ်တို့နှင့် မဆက်ဆံသည့် ဖြူစင်သော ဤသတ္တမ (ပစ္စဝေက္ခဏာ) ဉာဏ်ကို ရ၏။

၅၀၀။ရဟန်းတို့ ဤသို့ အင်္ဂါခုနစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကသည် သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက် ပြုသောအားဖြင့် ထုံးတမ်း စဉ်လာကို ကောင်းစွာ စူးစမ်းပြီးပြီ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ အင်္ဂါခုနစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကသည် သောတာ ပတ္တိဖိုလ်နှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏ဟု ဤတရား စကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော် မူ၏။

ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရား စကားကို နှစ်ခြိုက် ဝမ်းမြောက်ကြ ကုန်၏။

ရှစ်ခုမြောက် ကောသမ္ဗိယသုတ်ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၅ - စူဠယမကဝဂ် ===

၉ - ဗြဟ္မနိမန္တနိကသုတ်

၅၀၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် "အသျှင်ဘုရား" ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ ငါသည် အခါတစ်ပါး၌ ဥက္ကဋ္ဌမြို့ သုဘဂတောအုပ် အင်ကြင်းပင်မင်း အရင်း၌ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဗကဗြဟ္မာအား-

"ဤဗြဟ္မ လောကသည် မြဲ၏၊ ဤဗြဟ လောကသည် ခိုင်ခံ့၏၊ ဤဗြဟ္မ လောကသည် တည်တံ့၏၊ ဤဗြဟ္မ လောကသည် သီးသန့် ဖြစ်၏၊ ဤ ဗြဟ္မလောကသည် ရွေ့လျောခြင်း သဘော မရှိ၊ ဤဗြဟ္မ လောက၌ ပဋိသန္ဓေ မနေ၊ မအို၊ မသေ၊ မရွေ့လျော၊ (ပဋိသန္ဓေ အားဖြင့်) မကပ်ရောက်၊ ဤဗြဟ္မ လောကမှ တစ်ပါး လွန်မြတ်သော ထွက်မြောက်ရာလည်း မရှိ" ဟု ဤသို့ သဘော ရှိသော ယုတ်ညံ့သော အယူသည် ဖြစ်ပေါ်နေ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ငါသည် ဗကဗြဟ္မာ၏ စိတ်အကြံအစည်ကို (ငါ၏) စိတ်ဖြင့် သိ၍ ခွန်အားရှိသော ယောကျ်ားသည် ကွေးထားသော လက်မောင်းကို ဆန့်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဆန့်ထားသော လက်မောင်းကို ကွေးသကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူပင် ဥက္ကဋ္ဌမြို့ သုဘဂ တောအုပ် အင်ကြင်းပင်မင်း အရင်း၌ ကွယ်ခဲ့၍ ထိုဗြဟ္မလောက၌ ထင်ရှား ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဗကဗြဟ္မာသည် လာနေသော ငါ့ကို အဝေးမှပင် မြင်၍ "အသျှင်မြတ် လာပါလော့၊ အသျှင်မြတ် (အသျှင်မြတ်၏) လာခြင်းသည် ကောင်းသော လာခြင်း ပါတည်း၊ အသျှင်မြတ် ဤဗြဟ္မ လောကသို့ လာခြင်း၏ အလှည့်ကို ကြာမြင့်မှပင် ပြုဘိ၏၊ အသျှင်မြတ် ဤဗြဟ္မ လောကသည် မြဲ၏၊ ဤဗြဟ္မ လောကသည် ခိုင်ခံ့၏၊ ဤဗြဟ္မ လောကသည် တည်တံ့၏၊ ဤဗြဟ္မ လောကသည် သီးသန့် ဖြစ်၏၊ ဤဗြဟ္မ လောကသည် ရွေ့လျောခြင်း သဘော မရှိ၊ ဤဗြဟ္မ လောက၌ ပဋိသန္ဓေ မနေ၊ မအို၊ မသေ၊ မရွေ့လျော၊ (ပဋိသန္ဓေ အားဖြင့်) မကပ်ရောက်၊ ဤဗြဟ္မ လောကမှ တစ်ပါး လွန်မြတ်သော ထွက်မြောက်ရာလည်း မရှိ" ဟု ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဆိုသော် ငါသည် ဗကဗြဟ္မာအား ဤသို့ ပြောဆို၏-

"အချင်းတို့ ဗကဗြဟ္မာသည် မိုက်မဲလေစွ တကား၊ အချင်းတို့ ဗကဗြဟ္မာသည် မိုက်မဲလေစွ တကား။ မမြဲသည် သာလျှင် ဖြစ်လျက် 'မြဲ၏' ဟု ဆိုတုံဘိ၏၊ မခိုင်ခံ့သည် သာလျှင် ဖြစ်လျက် 'ခိုင်ခံ့၏' ဟု ဆိုတုံဘိ၏၊ မတည်တံ့သည် သာလျှင် ဖြစ်လျက် 'တည်တံ့၏' ဟု ဆိုတုံဘိ၏၊ သီးသန့် မဟုတ်သည် သာလျှင် ဖြစ်လျက် 'သီးသန့် ဖြစ်၏' ဟု ဆိုတုံဘိ၏၊ ရွေ့လျောခြင်း သဘောရှိသည် သာလျှင် ဖြစ်လျက် 'ရွေ့လျောခြင်း သဘော မရှိ' ဟု ဆိုတုံဘိ၏။ ပဋိသန္ဓေ နေရာ အိုရာ သေရာ ရွေ့လျောရာ (ပဋိသန္ဓေ အားဖြင့်) ကပ်ရောက်ရာ ဖြစ်လျက် 'ဤဗြဟ္မ လောက၌ ပဋိသန္ဓေ မနေ၊ မအို၊ မသေ၊ မရွေ့လျော၊ (ပဋိသန္ဓေ အားဖြင့်) မကပ်ရောက်' ဟု ဆိုတုံဘိ၏။ ဗြဟ္မ လောကမှ တစ်ပါး လွန်မြတ်သော ထွက်မြောက်ရာ ရှိလျက်လည်း '(ဗြဟ္မလောကမှ) တစ်ပါး လွန်မြတ်သော ထွက်မြောက်ရာ မရှိ' ဟု ဆိုတုံဘိ၏" ဟု (ပြောဆို၏)။

၅၀၂။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ မာရ်နတ်ယုတ်သည် တစ်ဦးသော အလုပ်အကျွေး ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇဗြဟ္မာကို ပူးဝင်၍ "ရဟန်း ရဟန်း ဤဗကဗြဟ္မာကို မထိခိုက်လင့်၊ ဤဗကဗြဟ္မာကို မထိခိုက်လင့်၊ ရဟန်း ဤဗက ဗြဟ္မာသည် ဗြဟ္မာကြီးတည်း၊ လွှမ်းမိုး နိုင်သူတည်း၊ မည်သူကမှ မလွှမ်းမိုး နိုင်သူတည်း၊ (အလုံးစုံကို) မြင်တတ်သူတည်း၊ အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်သူတည်း၊ အစိုးရသူတည်း၊ ပြုတတ်သူတည်း၊ ဖန်ဆင်းတတ် သူတည်း၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်သူတည်း၊ စီမံသူတည်း၊ (စျာန်၌) လေ့လာပြီး သူတည်း၊ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲ သတ္တဝါတို့၏ အဖတည်း။ ရဟန်းလောက၌ ပထဝီဓာတ်ကို ကဲ့ရဲ့ တတ်ကုန် စက်ဆုပ်တတ် ကုန်သော၊ အာပေါဓာတ်ကို ကဲ့ရဲ့ တတ်ကုန် စက်ဆုပ်တတ် ကုန်သော၊ တေဇောဓာတ်ကို ကဲ့ရဲ့ တတ်ကုန် စက်ဆုပ် တတ် ကုန်သော၊ ဝါယောဓာတ်ကို ကဲ့ရဲ့ တတ်ကုန် စက်ဆုပ် တတ်ကုန်သော၊ သတ္တဝါကို ကဲ့ရဲ့ တတ် ကုန် စက်ဆုပ် တတ်ကုန်သော၊ နတ်ကို ကဲ့ရဲ့ တတ်ကုန် စက်ဆုပ် တတ်ကုန်သော၊ မာရ်နတ်ကို ကဲ့ရဲ့ တတ်ကုန် စက်ဆုပ် တတ်ကုန်သော၊ ဗြဟ္မာကို ကဲ့ရဲ့ တတ်ကုန် စက်ဆုပ် တတ်ကုန်သော၊ သင့်ထက် ရှေးကျသည့် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ယုတ်ညံ့သော ဘုံဘဝ၌ တည်ကုန်၏။

ရဟန်း လောက၌ ပထဝီဓာတ်ကို ချီးမွမ်းတတ်ကုန် အလွန် နှစ်သက် တတ်ကုန်သော၊ အာပေါဓာတ် ကို ချီးမွမ်း တတ်ကုန် အလွန် နှစ်သက် တတ်ကုန်သော၊ တေဇောဓာတ်ကို ချီးမွမ်းတတ်ကုန် အလွန် နှစ်သက် တတ်ကုန်သော၊ ဝါယောဓာတ်ကို ချီးမွမ်း တတ်ကုန် အလွန် နှစ်သက် တတ်ကုန်သော၊ သတ္တဝါ ကို ချီးမွမ်း တတ်ကုန် အလွန် နှစ်သက် တတ်ကုန်သော၊ နတ်ကို ချီးမွမ်း တတ်ကုန် အလွန် နှစ်သက် တတ်ကုန်သော၊ မာရ်နတ်ကို ချီးမွမ်း တတ်ကုန် အလွန် နှစ်သက် တတ်ကုန်သော၊ ဗြဟ္မာကို ချီးမွမ်း တတ်ကုန် အလွန် နှစ်သက် တတ်ကုန်သော၊ သင့်ထက် ရှေးကျသည့် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မြတ်သော ဘုံဘဝ၌ တည်ကုန်၏။

ရဟန်း ထို(အကြောင်း)ကြောင့် သင့်ကို ငါ ဤသို့ ဆို၏၊ အချင်း သင့်ကို တိုက်တွန်း၏၊ ဗြဟ္မာ ပြောဆိုသော စကားကို သာလျှင် သင် လိုက်နာလော့၊ သင်သည် ဗြဟ္မာ၏ စကားကို မလွန်ဆန်လင့်။ ရဟန်း သင်သည် ဗြဟ္မာ၏ စကားကို အကယ်၍ လွန်ဆန်ပါမူ ယောကျ်ားသည် ရောက်လာသော ကျက်သရေကို တုတ်ဖြင့် မောင်းနှင်ထုတ် သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ယောကျ်ားသည် ချောက်ကမ်းပါး ပြတ်၌ ကျသော် မြေကို လက်တို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ခြေတို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ မကိုင်စွဲ မဆောက်တည် နိုင်ရာ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူ ဤဥပမာနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် သင့်အား ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ အချင်း သင့်ကို တိုက်တွန်း၏၊ ဗြဟ္မာ ပြောဆိုသော စကားကို သာလျှင် သင် လိုက်နာလော့၊ သင်သည် ဗြဟ္မာ၏ စကားကို မလွန်ဆန်လင့်၊ သင်သည် စုဝေး နေသော ဗြဟ္မာ ပရိသတ်ကို မြင်သည် မဟုတ်လော" ဟု (ဆို၏)။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ငါ့ကို မာရ်နတ်ယုတ်သည် ဗြဟ္မာ၏ ပရိသတ် ဖြစ်အောင် ဆွဲဆောင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဆိုသော် ငါသည် မာရ်နတ်ယုတ်ကို ဤသို့ မိန့်ဆို၏။

"မာရ်ယုတ် သင့်ကို ငါသိ၏၊ သင်သည် 'ငါ့ကို မသိ'ဟု မထင်မှတ်လင့်၊ မာရ်ယုတ် သင်သည် မာရ်နတ်ဖြစ်၏။ မာရ်ယုတ် ဗြဟ္မာသည် လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မာ့ ပရိသတ်သည် လည်းကောင်း၊ အလုပ် အကျွေး ဗြဟ္မာသည် လည်းကောင်း အလုံးစုံသော သူတို့ပင် သင့်လက်သို့ ရောက်ကုန်၏၊ အလုံးစုံသော သူတို့ပင် သင့် အလိုသို့ လိုက်ကုန်၏၊ မာရ်ယုတ် 'ဤရဟန်းသည်လည်း ငါ့လက်သို့ ရောက်သူ ဖြစ်ရာ၏၊ ဤရဟန်းသည်လည်း ငါ့အလိုသို့ လိုက်သူ ဖြစ်ရာ၏" ဟု သင့်အား ဤအကြံအစည်သည် ဖြစ်၏၊ မာရ်ယုတ် ငါကား သင့် လက်ရောက်သည် မဟုတ်၊ သင့် အလိုသို့ လိုက်သူ မဟုတ်" ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၅၀၃။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မိန့်ဆိုသော် ဗကဗြဟ္မာသည် ငါ့အား ဤသို့ ပြောဆို၏။

"အသျှင်မြတ် ငါသည် မြဲသည် သာလျှင် ဖြစ်သည်ကို 'မြဲ၏' ဟု ဆို၏၊ ခိုင်ခံ့သည် သာလျှင် ဖြစ်သည်ကို 'ခိုင်ခံ့၏' ဟု ဆို၏၊ တည်တံ့သည် သာလျှင် ဖြစ်သည်ကို 'တည်တံ့၏' ဟု ဆို၏။ သီးသန့်

သာလျှင် ဖြစ်သည်ကို 'သီးသန့် ဖြစ်၏' ဟု ဆို၏၊ ရွှေ့လျောခြင်း သဘော မရှိသည် သာလျှင် ဖြစ်သည်ကို 'ရွှေ့လျောခြင်း သဘောမရှိ' ဟု ဆို၏။ ပဋိသန္ဓေ မနေရာ, မအိုရာ, မသေရာ, မရွှေ့လျောရာ, (ပဋိသန္ဓေ အားဖြင့်) မကပ်ရောက်ရာကို သာလျှင်' ငါသည် ဤပြဟ္မလောက၌ ပဋိသန္ဓေမနေ၊ မအို၊ မသေ၊ မရွှေ့လျော၊ (ပဋိသန္ဓေ အားဖြင့်) မကပ်ရောက်' ဟု ဆို၏၊ (ဤပြဟ္မလောကမှ) တစ်ပါး လွန်မြတ်သော ထွက်မြောက်ရာ မရှိသည်ကိုလည်း 'ဤပြဟ္မလောကမှ တစ်ပါး လွန်မြတ်သော ထွက်မြောက်ရာ မရှိ' ဟု ဆို၏။

ရဟန်း လောက၌ သင့်ထက် ရှေးကျသည့် သမဏပြာဟ္မဏတို့၏ ကျင့်ကြံမှုသည် သင်၏ အသက်နှင့် အမျှပင် ဖြစ်ပေ၏။ ထိုသမဏပြာဟ္မဏတို့သည် ပြဟ္မ လောကမှတစ်ပါး လွန်မြတ်သော ထွက်မြောက်ရာ ရှိသည်ကိုလည်း '(ပြဟ္မလောကမှ) တစ်ပါး လွန်မြတ်သော ထွက်မြောက်ရာသည် ရှိ၏' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ (ပြဟ္မလောကမှ) တစ်ပါး လွန်မြတ်သော ထွက်မြောက်ရာ မရှိသည်ကိုလည်း (ပြဟ္မလောကမှ) တစ်ပါး လွန်မြတ်သော ထွက်မြောက်ရာသည် မရှိ' ဟူ၍ လည်းကောင်း သိကုန် ရာ၏။ ရဟန်း ထိုအကြောင်းကြောင့် သင့်ကို ငါ ဤသို့ ဆို၏၊ (ပြဟ္မလောကမှ) တစ်ပါး လွန်မြတ်သော ထွက်မြောက်ရာကို တွေ့မြင်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ ပင်ပန်းရုံ ဆင်းရဲရုံသာ ဖြစ်ပေ လိမ့်မည်။ "ရဟန်း အကယ်၍ သင်သည် ပထဝီကို စွဲလမ်းမူ ငါ၏ အနီး၌ ဖြစ်သူ ငါ၏ တည်ရာ၌ ဖြစ်သူ အလိုရှိတိုင်း ပြုနိုင်သည့် လက်အောက်လူ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

အာပေါကို။ တေဇောကို။ ဝါယောကို။ သတ္တဝါတို့ကို။ နတ်တို့ကို။ မာရ်နတ်ကို။ ပြဟ္မာကို အကယ်၍ စွဲလမ်းမူ ငါ၏ အနီး၌ ဖြစ်သူ ငါ၏ တည်ရာ၌ ဖြစ်သူ အလိုရှိတိုင်း ပြုနိုင်သည့် လက်အောက်လူ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်" ဟု (ဆို၏)။

ပြဟ္မာ ငါသည်လည်း ဤသို့ သိ၏၊ "အကယ်၍ ပထဝီကို စွဲလမ်းမူ သင်၏ အနီး၌ ဖြစ်သူ သင်၏ တည်ရာ၌ ဖြစ်သူ အလိုရှိတိုင်း ပြုနိုင်သည့် လက်အောက်လူ ဖြစ်လိမ့်မည်။ အာပေါကို။ တေဇောကို။ ဝါယောကို။ သတ္တဝါတို့ကို။ နတ်တို့ကို။ မာရ်နတ်ကို။ ပြဟ္မာကို အကယ်၍ စွဲလမ်းမူ သင်၏ အနီး၌ ဖြစ်သူ သင်၏ တည်ရာ၌ ဖြစ်သူ အလိုရှိတိုင်း ပြုနိုင်သည့် လက်အောက်လူ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်" ဟု (သိ၏)။

ပြဟ္မာ စင်စစ် "ဗကပြဟ္မာသည် ဤသို့ ကြီးသော တန်ခိုး ရှိသူတည်း၊ ဤသို့ ကြီးသော အာနုဘော် ရှိသူတည်း၊ ဤသို့ များသော အကျော်အစော အခြံအရံ ရှိသူတည်း" ဟု သင်၏ ဖြစ်ပုံကိုလည်း ငါ သိ၏၊ အစွမ်းသတ္တိကိုလည်း ငါ သိ၏ ဟု (ဆို၏)။

အသျှင်မြတ် "ဗကပြဟ္မာသည် ဤသို့ ကြီးသော တန်ခိုး ရှိသူတည်း၊ ဤသို့ ကြီးသော အာနုဘော် ရှိသူတည်း၊ ဤသို့ များသော အကျော်အစော အခြံအရံ ရှိသူတည်း" ဟု အဘယ်သို့ ငါ၏ ဖြစ်ပုံကို သင် သိသနည်း၊ အစွမ်းသတ္တိကိုလည်း သင် သိသနည်း ဟု (မေး၏)။

အရပ် မျက်နှာတို့၌ တင့်တယ် ထွန်းလင်းစေလျက် လ နေတို့ လှည့်လည်ရာ (လောကဓာတ်တစ်ခု) ပမာဏအားဖြင့် ဤတစ်ထောင်သော လောက၌ သင်၏ အာဏာသည် ဖြစ်၏။

ဤတစ်ထောင်သော လောက၌ မြတ်သော ယုတ်သော သတ္တဝါကို သိသည့် အပြင် တပ်မက်မှု ရှိသူ တပ်မက်မှု ကင်းသူကို လည်းကောင်း၊ ဤစကြဝဠာ, တစ်ပါးသော စကြဝဠာကို လည်းကောင်း၊ သတ္တဝါတို့ ပဋိသန္ဓေ နေပုံ စုတေပုံကို လည်းကောင်း သိ၏။

ပြဟ္မာ ဤသို့လျှင် "ဗကပြဟ္မာသည် ဤသို့ ကြီးသော တန်ခိုး ရှိသူတည်း၊ ဤသို့ ကြီးသော အာနုဘော် ရှိသူတည်း၊ ဗကပြဟ္မာသည် ဤသို့ များသော အကျော်အစော အခြံအရံ ရှိသူတည်း" ဟု သင်၏ ဖြစ်ပုံကိုလည်း ငါ သိ၏၊ အစွမ်း သတ္တိကိုလည်း ငါ သိ၏။

၅၀၄။ ပြဟ္မာ တစ်ပါးသော ဘုံဘဝသည် ရှိသေးသည် သာလျှင်တည်း၊ ထိုဘုံဘဝကို သင် မသိ၊ မမြင်၊ ထိုဘုံ ဘဝကို ငါ သိ၏၊ မြင်၏။ ပြဟ္မာ အာဘဿရာ မည်သော ဘုံဘဝသည် ရှိသေးသည်

သာလျှင်တည်း၊ ယင်းအာဘဿရ ဘုံဘဝမှ သင် ရွေ့လျော၍ ဤဘုံ၌ ဖြစ်၏၊ ထိုသင့်အား အလွန်ကြာမြင့်စွာ နေခြင်းဖြင့် ထိုအောက်မေ့မှု သတိသည် မေ့ပျောက် နေ၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုဘုံဘဝကို သင် မသိ၊ မမြင်။ ထိုဘုံ ဘဝကို ငါ သိ၏၊ မြင်၏။ ပြဟ္မာ ဤသို့ ငါသိသောကြောင့်လည်း သင်နှင့် တူမျှသည် မဟုတ်၊ အဘယ်မှာ သင့်အောက် အလွန်နိမ့်ကျပေအံ့နည်း၊ စင်စစ်မှာမူငါသာလျှင် သင့်ထက် လွန်ကဲ၏။

ပြဟ္မာ သုဘကိဏှာမည်သော ဘုံဘဝသည် ရှိသေးသည် သာလျှင်တည်း။ ဝေဟပ္ဖိုလ် မည်သော ဘုံဘဝသည်။ အဘိဘူ မည်သော ဘုံဘဝသည် ရှိသေးသည် သာလျှင်တည်း။ ထိုဘုံဘဝကို သင် မသိ၊ မမြင်။ ထိုဘုံဘဝကို ငါသိ၏၊ မြင်၏။ ပြဟ္မာ ဤသို့ ငါ သိသောကြောင့်လည်း သင်နှင့် တူမျှသည် မဟုတ်၊ အဘယ်မှာ သင့်အောက် အလွန် နိမ့်ကျပေအံ့နည်း၊ စင်စစ်မှာမူ ငါသည် သာလျှင် သင့်ထက် လွန်ကဲ၏။

ပြဟ္မာ ငါသည် မြေကို မြေအားဖြင့် သိ၍ ပထဝီ ဟူသမျှ၏ ပထဝီ သဘောအားဖြင့် မရောက်ရာသည့် နိဗ္ဗာန်ကို သိ၍ မြေကို မစွဲယူ၊ မြေ၌ မစွဲယူ၊ မြေအားဖြင့် မစွဲယူ၊ မြေကို ငါပိုင် ဉစ္စာဟု မစွဲယူ၊ မြေကို မစွဲဆို။ ပြဟ္မာ ဤသို့ ငါ သိသောကြောင့်လည်း သင်နှင့် တူမျှသည် မဟုတ်၊ အဘယ်မှာ သင့်အောက် အလွန် နိမ့်ကျပေအံ့နည်း၊ စင်စစ်မှာမူ ငါသာလျှင် သင့်ထက် လွန်ကဲ၏။

ပြဟ္မာ ငါသည် ရေကို။ပ။ ပြဟ္မာ ငါသည် မီးကို။ပ။ ပြဟ္မာ ငါသည် လေကို။ပ။ ပြဟ္မာ ငါသည် သတ္တဝါတို့ကို။ပ။ ပြဟ္မာ ငါသည် နတ်တို့ကို။ပ။ ပြဟ္မာ ငါသည် မာရ်နတ်ကို။ပ။ ပြဟ္မာ ငါသည် ပြဟ္မာကို။ပ။ ပြဟ္မာ ငါသည် အာဘဿရပြဟ္မာကို။ပ။ ပြဟ္မာ ငါသည် သုဘကိဏှပြဟ္မာတို့ကို။ပ။ ပြဟ္မာ ငါသည် ဝေဟပ္ဖိုလ်ပြဟ္မာတို့ကို။ပ။ ပြဟ္မာ ငါသည် အဘိဘူပြဟ္မာတို့ကို။ပ။ ပြဟ္မာ ငါသည် အလုံးစုံ (ဘုံသုံးပါး တရား)ကို အလုံးစုံအားဖြင့် သိ၍ အလုံးစုံ ဟူသမျှ၏ အလုံးစုံ သဘော အားဖြင့် မရောက်ရာသည့် နိဗ္ဗာန်ကို သိ၍ အလုံးစုံကို မစွဲယူ၊ အလုံးစုံ၌ မစွဲယူ၊ အလုံးစုံ အားဖြင့် မစွဲယူ၊ အလုံးစုံကို ငါပိုင် ဉစ္စာ ဟု မစွဲယူ၊ အလုံးစုံကို မစွဲဆို။ ပြဟ္မာ ဤသို့ ငါ သိသောကြောင့်လည်း သင်နှင့် တူမျှသည် မဟုတ်၊ အဘယ်မှာ သင့်အောက် အလွန် နိမ့်ကျ ပေအံ့နည်း။ စင်စစ်မှာမူ ငါသည် သာလျှင် သင့်ထက် လွန်ကဲ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

အသျှင်မြတ် အကယ်၍ အလုံးစုံ၏ အလုံးစုံ သဘောအားဖြင့် မရောက်ခဲ့မူ၊ ယင်း မရောက်ရာကို သိ၍ သင့်စကားသည် ဆိတ်သုဉ်းသော စကား မဖြစ်စေလင့်၊ အချည်းနှီးသော စကား မဖြစ်စေလင့် ဟု (ဆို၏)။

ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သာ သိအပ်သော၊ (ပကတိမျက်စိဖြင့်) မမြင် အပ်သော၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း (ဉပါဒ်- ဘင်) အစွန်း မရှိသော၊ အလုံးစုံ (သော တရား) ထက် လင်းလက် တောက်ပသည့် အရောင်ရှိသော ထိုနိဗ္ဗာန်ကို မြေဓာတ်၏ မြေ သဘောအားဖြင့် မရောက်အပ်၊ ရေဓာတ်၏ ရေ သဘောအားဖြင့် မရောက်အပ်၊ မီးဓာတ်၏ မီး သဘောအားဖြင့် မရောက်အပ်၊ လေဓာတ်၏ လေ သဘောအားဖြင့် မရောက်အပ်၊ သတ္တဝါတို့၏ သတ္တဝါ သဘောအားဖြင့် မရောက်အပ်၊ နတ်တို့၏ နတ် သဘောအားဖြင့် မရောက်အပ်၊ မာရ်နတ်၏ မာရ်နတ် သဘောအားဖြင့် မရောက်အပ်၊ ပြဟ္မာတို့၏ ပြဟ္မာ သဘောအားဖြင့် မရောက်အပ်၊ အာဘဿရပြဟ္မာတို့၏ အာဘဿရပြဟ္မာ သဘောအားဖြင့် မရောက်အပ်၊ သုဘကိဏှပြဟ္မာတို့၏ သုဘကိဏှပြဟ္မာ သဘောအားဖြင့် မရောက်အပ်၊ ဝေဟပ္ဖိုလ် ပြဟ္မာတို့၏ ဝေဟပ္ဖိုလ်ပြဟ္မာ သဘောအားဖြင့် မရောက်အပ်၊ အဘိဘူပြဟ္မာ၏ အဘိဘူပြဟ္မာ သဘောအားဖြင့် မရောက်အပ်၊ အလုံးစုံ၏ အလုံးစုံ သဘောအားဖြင့် မရောက်အပ် ဟု (မိန့်ဆို၏)။

အသျှင်မြတ် ရှုလော့၊ ယခု သင်၏ မျက်မှောက်၌ ကွယ်လိုက်မည် ဟု (ဆို၏)။

ပြဟ္မာ သင်သည် အကယ်၍ စွမ်းနိုင်မူ ယခု ငါ၏ မျက်မှောက်၌ ကွယ်လိုက်လော့ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဗကပြဟ္မာသည် "ရဟန်း ဂေါတမ၏ မျက်မှောက်၌ ကွယ်လိုက်မည်၊ ရဟန်း ဂေါတမ၏ မျက်မှောက်၌ ကွယ်လိုက်မည်" ဟု ဆိုသော်လည်း ငါ၏ မျက်မှောက်၌ ကွယ်ရန် မစွမ်းနိုင်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဆိုသော် ငါသည် ဗကပြဟ္မာကို "ပြဟ္မာ ယခု သင်၏ မျက်မှောက်၌ ကွယ်အံ့" ဟု မိန့်ဆို၏။

အသျှင်မြတ် သင်သည် အကယ်၍ စွမ်းနိုင်မူ ယခု အကျွန်ုပ်မျက်မှောက်၌ ကွယ်ပါလော့ဟု (ဆို၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ငါသည် "ပြဟ္မာ ဟူသမျှသည် လည်းကောင်း၊ ပြဟ္မာ့ ပရိသတ် ဟူသမျှသည် လည်းကောင်း၊ ပြဟ္မာ့ အလုပ်အကျွေး ဟူသမျှတို့သည် လည်းကောင်း ငါ၏ အသံကို သာလျှင် ကြားရကုန်၍ ငါ့ကိုကား မမြင်ရမည့် သဘော ရှိသော" တန်ခိုး ဖန်ဆင်းခြင်းကို ဖန်ဆင်းတော် မူလေ၏၊ ကွယ်တော်မူလျက်-

"ငါသည် ဘဝ၌ ဘေးကို လည်းကောင်း၊ ဘဝကင်းရာ ရှာသော သတ္တဝါတို့၏ ဖြစ်ပုံကို လည်းကောင်း မြင်၍ သာလျှင် တစ်စုံ တစ်ခုသော ဘဝကိုမျှ (တဏှာ ဒိဋ္ဌိ၏ အစွမ်းဖြင့်) မစွဲလမ်းပြီ။ ဘဝ၌ နှစ်သက်ခြင်း 'ဘဝတဏှာ' ကိုလည်း မစွဲယူတော့ပြီ" ဟူသော ဤဂါထာကို မိန့်ဆိုတော် မူ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ပြဟ္မာသည် လည်းကောင်း ပြဟ္မာ့ပရိသတ်သည် လည်းကောင်း ပြဟ္မာ့ အလုပ်အကျွေးတို့သည် လည်းကောင်း "အချင်းတို့ ရဟန်းဂေါတမ၏ ကြီးသော တန်ခိုးရှိသည့် အဖြစ်, ကြီးသော အာနုဘော်ရှိသည့် အဖြစ်သည် အံ့သြဘွယ် ဖြစ်ပေစွ၊ မဖြစ်စဖူး ဖြစ်ပါပေစွ၊ သာကီဝင်မင်းသားဖြစ်၍ သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ ရဟန်းပြုသော ဤရဟန်း ဂေါတမကဲ့သို့ ဤသို့ ကြီးသော တန်ခိုးရှိသူ, ဤသို့ ကြီးသော အာနုဘော် ရှိသူ တစ်ပါးသော သမဏကိုသော် လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏကို သော် လည်းကောင်း ရှေးယခင်အခါက ငါတို့ မြင်လည်း မမြင်ခဲ့၊ ကြားလည်း မကြားခဲ့၊ အချင်းတို့ သာကီဝင်မင်းသား ဖြစ်၍ သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ ရဟန်း ပြုသော ဤရဟန်း ဂေါတမသည် ဘဝ၌မွေ့လျော် ဘဝ၌ ပျော်ပိုက် ဘဝ၌ ဖြစ်ပွားသော သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ဘဝကို အမြစ်နှင့်တကွ နုတ်နိုင်ပါပေစွ" ဟု အံ့သြခြင်း မဖြစ်စဖူး စိတ် ဖြစ်ခြင်း ရှိကုန်၏။

၅၀၅။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ မာရ်နတ် ယုတ်သည် တစ်ပါးသော ပြဟ္မာ့ အလုပ်အကျွေးကို ပူးဝင်၍ ငါ့အား ဤသို့ ပြောဆို၏။

"အသျှင်မြတ် အကယ်၍ သင်သည် ဤသို့ ခွဲခြား၍ သိပါမူ အကယ်၍ သင်သည် ဤသို့ လျော်စွာ ဉာဏ်ဖြင့် သိပါမူ တပည့်သာဝကတို့သို့ (ထိုတရားကို) မပို့ဆောင်ပါလင့်၊ (ရသေ့ပရိဗိုဇ်) ရဟန်းတို့သို့ (ထိုတရားကို) မပို့ ဆောင်ပါလင့်၊ တပည့်သာဝကတို့အား တရားကို မဟောပါလင့်၊ ရဟန်းတို့အား (တရားကို) မဟောပါလင့်၊ တပည့်သာဝကတို့၌ တပ်မက် မောခြင်းကို မပြုပါလင့်။ ရဟန်းတို့၌ တပ်မက် မောခြင်းကို မပြုပါလင့်၊ ရဟန်း လောက၌ ကိလေသာ ရန်သူကို သတ်တတ်သူ (အရဟန္တ), (တရား အားလုံးကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိသူ 'သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ'တို့ဟု ဝန်ခံခြင်း ရှိကြသော သင့်ထက် ရှေးကျသည့် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် တပည့်သာဝကတို့သို့ တရားကို ပို့ဆောင် ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့သို့ တရားကို ပို့ဆောင် ကုန်၏၊ တပည့်သာဝကတို့အား တရားကို ဟောကုန်၏၊ ရဟန်းတို့အား တရားကို ဟောကုန်၏၊ တပည့်သာဝကတို့၌ တပ်မက် မောခြင်းကို ပြုကုန်၏၊ ရဟန်းတို့၌ (တပ်မက် မောခြင်းကို ပြုကုန်၏)။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် တပည့်သာဝကတို့သို့ တရားကို ပို့ဆောင်၍ ရဟန်းတို့သို့ တရားကို ပို့ဆောင်၍ တပည့်သာဝကတို့အား တရားကို ဟော၍ ရဟန်းတို့အား တရားကို ဟော၍ တပည့်သာဝကတို့၌ တပ်မက်မောသော စိတ် ရှိကုန်၍ ရဟန်းတို့၌ တပ်မက်မောသော စိတ် ရှိကုန်၍ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ယုတ်ညံ့သော ဘုံဘဝ၌ တည်ကုန်၏။

ရဟန်း လောက၌ ကိလေသာ ရန်သူကို သတ်တတ်သူ 'ရဟန္တာ'တို့, (တရား အားလုံးကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိသူ 'သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ'တို့ဟု ဝန်ခံခြင်း ရှိကြသော သင့်ထက် ရှေးကျသည့် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်

တပည့်သာဝကတို့သို့ တရားကို မပို့ဆောင်ကုန်၊ ရဟန်းတို့သို့ တရားကို မပို့ဆောင်ကုန်၊ တပည့်သာဝကတို့အား တရားကို မဟောကုန်၊ ရဟန်းတို့အား တရားကို မဟောကုန်၊ တပည့်သာဝကတို့၌ တပ်မက်မောခြင်းကို မပြုကုန်၊ ရဟန်းတို့၌ တပ်မက်မောခြင်းကို မပြုကုန်။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် တပည့်သာဝကတို့သို့ တရားကို မပို့ဆောင်ဘဲ ရဟန်းတို့သို့ တရားကို မပို့ဆောင်ဘဲ တပည့်သာဝကတို့အား တရားကို မဟောဘဲ ရဟန်းတို့အား တရားကို မဟောဘဲ၊ တပည့်သာဝကတို့၌ တပ်မက်မောသော စိတ် မရှိကုန်ဘဲ ရဟန်းတို့၌ တပ်မက်သော စိတ် မရှိကုန်ဘဲ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မြတ်သော ဘုံဘဝ၌ တည်ကုန်၏။ ရဟန်း ထို့ကြောင့် အသျှင်မြတ် သင့်ကို တိုက်တွန်း၏၊ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေခြင်းကို အားထုတ်လျက် ကြောင့်ကြ မဲ့နေပါလော့၊ အသျှင်မြတ် (တရားကို) မဟော ကြားခြင်းသည် ကောင်းမြတ်၏၊ သူတစ်ပါးကို မဆုံးမပါလင့်" ဟု သင့်ကို ငါ ဆို၏ ဟု (ဆို၏)။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပြောဆိုသော် ငါသည် မာရ်နတ် ယုတ်အား ဤသို့ မိန့်ဆို၏။

"မာရ်ယုတ် သင့်ကို ငါ သိ၏၊ သင်သည် 'ငါ့ကို မသိ' ဟု မထင်မှတ်လင့်။ မာရ်ယုတ် သင်သည် မာရ်နတ် ဖြစ်၏၊ မာရ်ယုတ် ငါ့ကို သင်သည် အကျိုး စီးပွါးကို လိုလားခြင်း ရှိ၍ ဤသို့ မဆို၊ မာရ်ယုတ် အကျိုး စီးပွါးမဲ့ကို လိုလားခြင်း ရှိ၍သာ ငါ့ကို သင်သည် ဤသို့ ဆို၏။ မာရ်ယုတ် 'ရဟန်းဂေါတမ ဟောပြမည့် တရားကို နာယူကြ သူတို့သည် ငါ၏ အာဏာကို လွန်ဆန် ကုန်လိမ့်မည်' ဟု သင့်အား အကြံအစည်လည်း ဖြစ်၏။

မာရ်ယုတ် ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် (တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိသူ 'သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ' မဟုတ် သူတို့သာ ဖြစ်ကုန်လျက် (တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိသူ 'သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ'တို့ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု ဝန်ခံ ကုန်၏။ မာရ်ယုတ် ငါသည်ကား (တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိသူ 'သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ' သာလျှင် ဖြစ်၍ (တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိသူ 'သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ' ဖြစ်၏ ဟု ဝန်ခံ၏။

မာရ်ယုတ် မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်သာဝကတို့အား တရားကို ဟောသော် လည်းကောင်း၊ တရားကို မဟောသော် လည်းကောင်း ထိုသို့ သဘောရှိသည် သာတည်း။ မာရ်ယုတ် မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်သာဝကတို့သို့ (တရားကို) ပို့ဆောင်သော် လည်းကောင်း၊ တရားကို မပို့ဆောင်သော် လည်းကောင်း ထိုသို့ သဘောရှိသည် သာတည်း။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ မာရ်ယုတ် မြတ်စွာဘုရားအား ပူပန် ညစ်ညူး စေတတ်ကုန်, တစ်ဖန် ဘဝသစ် ဖြစ်ခြင်းကို ပြုတတ် ကုန်၍ ပူလောင်ခြင်းနှင့် တကွ ဆင်းရဲခြင်း အကျိုး ရှိကုန်လျက် နောင်အခါ၌ (ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည့် အာသဝေါ တရားတို့ကို ပယ်ပြီး ဖြစ်၏၊ အမြစ်ကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီး ဖြစ်၏၊ (နုတ်ပြီးသော) ထန်းပင်ရာ ကဲ့သို့ ပြုပြီး ဖြစ်၏၊ (အသစ်) မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီး ဖြစ်၏၊ နောင်အခါ ဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိတော့ချေ။

မာရ်ယုတ် ထန်းပင်သည် လည်ဆစ် ပြတ်ခဲ့သော် တစ်ဖန် စည်ပင်ခြင်းငှါ မထိုက် သကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် မြတ်စွာဘုရားအား ပူပန် ညစ်ညူး စေတတ်ကုန်, တစ်ဖန် ဘဝသစ် ဖြစ်ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်၍ ပူလောင်ခြင်း နှင့်တကွ ဆင်းရဲခြင်း အကျိုး ရှိကုန်လျက် နောင်အခါ၌ (ပဋိသန္ဓေတည်နေ) ဖြစ်ပွားခြင်း အိုခြင်း သေခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည့် အာသဝေါ တရားတို့ကို ပယ်ပြီး ဖြစ်၏၊ အမြစ်ကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီး ဖြစ်၏၊ (နုတ်ပြီးသော) ထန်းပင်ရာ ကဲ့သို့ ပြုပြီး ဖြစ်၏၊ (အသစ်) မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီး ဖြစ်၏၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိတော့ချေ" ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

ဤသို့လျှင် ဤစကားကို မာရ်နတ်အား စကား မပြောဆို နိုင်စေခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း ဗြဟ္မာအား အထူး သိစေခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း (မိန့်ဆိုတော် မူ၏)။ ထို့ကြောင့် ဗြဟ္မနိမန္တနိက ဟူ၍ သာလျှင် ဤသုတ္တန်၏ အမည်သည် ဖြစ်၏။

ကိုးခုမြောက် ဗြဟ္မနိမန္တနိကသုတ်ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

=== ၅ - စူဠယမကဝဂ် ===

၁၀ - မာရတဇ္ဇနီယသုတ်

၅၀၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ဘဂ္ဂတိုင်း သုသုမာရဂိရမြို့ ဘေသကဠာမည်သော သမင်တောသွ် နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် လွင်တီးခေါင်၌ စင်္ကြံ သွား၏။ ထိုအခါ မာရ်နတ်ယုတ်သည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်၏ အူတွင်းသို့ ဝင်သည် ဖြစ်၍ ဝမ်း၌ ရောက်နေ၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား "အသို့နည်း၊ ငါ၏ ဝမ်းသည် အလွန် လေးသကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ ပဲဆွမ်းဖြင့် ပွပြည့်ယောင် တကား" ဟု စိတ် အမှတ်သည် ဖြစ်၏။

ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် စင်္ကြံမှ သက်ဆင်း၍ ကျောင်းသို့ဝင်ကာ ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် မိမိကိုယ်ကို အသင့်အားဖြင့် နှလုံး သွင်း၏။ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် မာရ်နတ်ယုတ်ကို ဝမ်းထဲသို့ ရောက်၍ အူအတွင်း၌ ဝင်နေသည်ကို မြင်၍ မာရ်နတ်ယုတ်အား-

"မာရ်နတ်ယုတ် ထွက်လော့၊ မာရ်နတ်ယုတ် ထွက်လော့၊ မြတ်စွာဘုရားကို မညှဉ်းဆဲလင့်၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကကို မညှဉ်းဆဲလင့်၊ သင့်အား ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါး မဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် မဖြစ်စေလင့်" ဟု ဆို၏။

ထိုအခါ မာရ်နတ်ယုတ်အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏။

"ငါ့ကို ဤရဟန်းသည် မသိဘဲ မမြင်ဘဲ သာလျှင် 'မာရ်နတ်ယုတ် ထွက်လော့၊ မာရ်နတ်ယုတ် ထွက်လော့၊ မြတ်စွာဘုရားကို မညှဉ်းဆဲလင့်၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကကို မညှဉ်းဆဲလင့်၊ သင့်အား ရှည်ကြာစွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါး မဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် မဖြစ်စေလင့်" ဟု ဆို၏။ ထိုရဟန်း၏ ဆရာ (မြတ်စွာဘုရား) သော်မှလည်း ငါ့ကို လျင်မြန်စွာ မသိနိုင်ရာ၊ ဤတပည့်သာဝကသည် ငါ့ကို အဘယ်မှာ သိနိုင် လိမ့်မည်နည်း" ဟု အကြံသည် ဖြစ်၏။

ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် မာရ်နတ်ယုတ်အား-

"မာရ်နတ်ယုတ် ဤသို့လည်း သင့်ကို ငါသိ၏၊ သင်သည် 'ငါ့ကို မသိ' ဟု မထင်မှတ်လင့်၊ မာရ်နတ်ယုတ် သင်သည် မာရ်နတ် ဖြစ်၏၊ မှန်၏၊ မာရ်နတ်ယုတ် သင့်အား 'ငါ့ကို ဤရဟန်းသည် မသိဘဲ မမြင်ဘဲ သာလျှင် 'မာရ်နတ်ယုတ် ထွက်လော့၊ မာရ်နတ်ယုတ် ထွက်လော့၊ မြတ်စွာဘုရားကို မညှဉ်းဆဲလင့်၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကကို မညှဉ်းဆဲလင့်၊ သင့်အား ရှည်(ကြာ) စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါး မဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် မဖြစ်စေလင့် ဟု ဆို၏။ ထိုရဟန်း၏ ဆရာ (မြတ်စွာဘုရား) သော်မှလည်း ငါ့ကို လျင်မြန်စွာ မသိနိုင်ရာ၊ ဤတပည့်သာဝကသည် ငါ့ကို အဘယ်မှာ သိနိုင် လိမ့်မည်နည်း' ဟု ဤသို့ အကြံဖြစ်ဘိ၏" ဟု မိန့်ဆို၏။

ထိုအခါ မာရ်နတ်ယုတ်အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပြန်၏။

"ငါ့ကို ဤရဟန်းသည် သိ၍ မြင်၍ သာလျှင် 'မာရ်နတ်ယုတ် ထွက်လော့၊ မာရ်နတ်ယုတ် ထွက်လော့၊ မြတ်စွာဘုရားကို မညှဉ်းဆဲလင့်၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကကို မညှဉ်းဆဲလင့်၊ သင့်အား ရှည်(ကြာ)စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါး မဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် မဖြစ်စေလင့်' ဟု ဆို၏" ဟု (ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏)။

ထိုအခါ မာရ်နတ်ယုတ်သည် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်၏ ခံတွင်းမှ ထွက်၍ တံခါးရွက် အပြင်ဘက်၌ ရပ်တည်၏။

၅၀၇။ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် မာရ်နတ်ယုတ် တံခါးရွက် အပြင်ဘက်၌ ရပ်တည်သည်ကို မြင်၍ မာရ်နတ်ယုတ်ကို မာရ်နတ်ယုတ် ဤနေရာ၌လည်း သင့်ကို ငါမြင်၏၊ သင်သည် "ငါ့ကို မမြင်" ဟု မထင်မှတ်လင့်။ မာရ်နတ်ယုတ် ဤသင်သည် တံခါးရွက် အပြင်ဘက်၌ ရပ်တည်၏။ မာရ်နတ် ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား ငါသည် ဒူသီမည်သော မာရ်နတ် ဖြစ်ခဲ့ ဖူး၏၊ ထိုငါ့အား ကာဠီမည်သော နှမသည် ရှိ၏။ သင်သည် ထိုနှမ၏ သားတည်း၊ သင်သည် ငါ၏ တူဖြစ်၏။ မာရ်နတ် ထိုအခါ (ကိလေသာ) ရန်သူကို သတ်တတ်သော (တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင် မှန်ကန်စွာ သိတော်မူသော ကကုသန္ဓ မြတ်စွာဘုရား သည် လောက၌ ဖြစ်တော် မူခဲ့၏။ မာရ်နတ် (ကိလေသာ) ရန်သူကို သတ်တတ်သော (တရားအားလုံး ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ကကုသန္ဓမြတ်စွာဘုရားအား ဝိဓုရနှင့် သဉ္ဇီဝမည်သော တပည့် သာဝက အစုံသည် ရှိ၏၊ မြတ်၏၊ ကောင်းသော အစုံဖြစ်၏။ မာရ်နတ် (ကိလေသာ) ရန်သူကို သတ်တတ်သော (တရား အားလုံးကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ကကုသန္ဓမြတ်စွာဘုရားအား ရှိသမျှ တပည့်သာဝကတို့တွင် တစ်စုံ တစ်ယောက်မျှလည်း တရား ဟောခြင်း အားဖြင့် အသျှင်ဝိဓုရနှင့် တူမျှသူ မရှိ။ မာရ်နတ် ဤအကြောင်းကြောင့် ဝိဓုရ ဟူ၍ သာလျှင် အသျှင်ဝိဓုရ အမည်သည် ထင်ရှား ခဲ့၏။

မာရ်နတ် အသျှင် သဉ္ဇီဝသည်ကား တောသို့ ကပ်၍ လည်းကောင်း၊ သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်၍လည်း ကောင်း၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်၍ လည်းကောင်း လွယ်ကူစွာ သာလျှင် မှတ်သားမှု 'သညာ'၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' တို့ ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စား၏။

မာရ်နတ် ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား အသျှင် သဉ္ဇီဝသည် တစ်ခုသော သစ်ပင်ရင်း၌ မှတ်သားမှု 'သညာ' ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'တို့ ချုပ်ရာ နိရောဓ သမာပတ်ကို ဝင်စားလျက် ထိုင်နေ၏။ မာရ်ယုတ် နွားကျောင်းသား ဆိတ်ကျောင်းသား သိုးကျောင်းသား လယ်သမား ခရီးသွားတို့သည် တစ်ခုသော သစ်ပင်ရင်း၌ မှတ်သားမှု 'သညာ' ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'တို့ ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားလျက် ထိုင်နေသော အသျှင်သဉ္ဇီဝကို မြင်ကုန်၍ ထိုသူတို့အား "အချင်းတို့ အံ့သြဖွယ် ဖြစ်ပါပေစွ၊ မဖြစ်စဖူး ဖြစ်ပါပေစွ၊ ဤရဟန်းသည် ထိုင်လျက် သာလျှင် သေနေ၏၊ ယခု ထိုရဟန်းကို မီးရှို့ ကုန်အံ့" ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ မာရ်နတ် ထိုအခါ ထိုနွားကျောင်းသား ဆိတ်ကျောင်းသား သိုးကျောင်းသား လယ်သမား ခရီးသွားတို့သည် မြက်ကို လည်းကောင်း၊ သစ်သားကို လည်းကောင်း၊ နွားချေးကို လည်းကောင်း စုရုံး၍ အသျှင်သဉ္ဇီဝ၏ ကိုယ်၌ ထက်ဝန်းကျင် စုပုံပြီး မီးရှို့ကာ ဖဲခွါ သွားကြကုန်၏။

မာရ်နတ် ထိုအခါ အသျှင်သဉ္ဇီဝသည် ထိုညဉ့် လွန်သဖြင့် ထိုသမာပတ်မှ ထပြီးသော် သင်္ကန်းတို့ကို ခါ၍ နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်ပြီးလျှင် သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူဆောင်လျက် ရွာသို့ ဆွမ်းအလို့ ငှါ ဝင်၏။ မာရ်နတ် ထိုနွားကျောင်းသား ဆိတ်ကျောင်းသား သိုးကျောင်းသား လယ်သမား ခရီးသွားတို့ သည် အသျှင်သဉ္ဇီဝ ဆွမ်းအလို့ငှါ ကြွ(သွား)သည်ကို မြင်ကုန်၍ ထိုသူတို့အား "အချင်းတို့ အံ့သြဖွယ် ဖြစ်ပါပေစွ၊ အချင်းတို့ မဖြစ်စဖူး ဖြစ်ပါပေစွ၊ ရဟန်းသည် ထိုင်လျက် သာလျှင် သေနေ၏၊ ထိုရဟန်း သည် တစ်ဖန် အသက်ရှင် ပြန်၏" ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ မာရ်နတ် ဤသို့လျှင် ဤအကြောင်းကြောင့် 'သဉ္ဇီဝ' ဟူ၍ သာလျှင် အသျှင်သဉ္ဇီဝ၏ အမည်သည် ထင်ရှားခဲ့၏။

၅၀၈။ မာရ်နတ် ထိုအခါ ဒူသီမာရ်နတ်အား "ငါသည် ဤစောင့်စည်းမှု သီလရှိသူ ကောင်းသော သဘောရှိသူ ရဟန်းတို့၏ ဖြစ်ပုံကို လည်းကောင်း၊ လားပုံကို လည်းကောင်း မသိ၊ ငါသည် ပုဏ္ဏား အိမ်ရှင်တို့ကို သင်တို့သည် လာကုန်လော့၊ အကျင့် သီလရှိသူ ကောင်းသော သဘောရှိသူ ရဟန်းတို့ကို ဆဲရေး ကုန်လော့၊ ရေရွတ် ကုန်လော့၊ ခြောက်ခြယ် ကုန်လော့၊ ညှဉ်းဆဲ ကုန်လော့။ သင်တို့ အဆဲရေး အရေရွတ် အခြောက်ခြယ် အညှဉ်းဆဲ ခံရကုန်သော ရဟန်းတို့၏ စိတ်ဖောက်ပြန်ခြင်းသည် ဖြစ်တန်

ကောင်းရာ၏၊ ယင်းအကြောင်းကြောင့် ဒူသီမာရ်နတ်သည် အခွင့်(အလမ်း) ကို ရနိုင်တန်ရာ၏” ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လှည့်ပတ်ရမူ ကောင်းပေမည်ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ မာရ်နတ် ထိုအခါ ဒူသီမာရ်နတ်သည် ထိုပုဏ္ဏားအိမ်ရှင်တို့ကို “သင်တို့သည် လာကုန်လော့၊ စောင့်စည်းမှု သီလရှိသူ ကောင်းသော သဘော ရှိသူ ရဟန်းတို့ကို ဆဲရေး ကုန်လော့၊ ရေရွတ် ကုန်လော့၊ ခြုတ်ခြယ် ကုန်လော့၊ ညှဉ်းဆဲ ကုန်လော့။ သင်တို့ ဆဲရေး ရေရွတ် ခြုတ်ခြယ် ညှဉ်းဆဲ ခံရကုန်သော ရဟန်းတို့၏ စိတ်ဖောက် ပြန်ခြင်းသည် ဖြစ်တန်ရာ၏၊ ယင်းအကြောင့်ကြောင့် ဒူသီမာရ်နတ်သည် အခွင့်(အလမ်း)ကို ရနိုင် တန်ရာ၏” ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လှည့်ပတ်၏။

မာရ်နတ် ထိုအခါ ထိုပုဏ္ဏားအိမ်ရှင်တို့သည် ဒူသီမာရ်နတ် အလှည့်အပတ် ခံရကုန်၍ စောင့်စည်းမှု သီလရှိသူ ကောင်းသော သဘောရှိသူ ရဟန်းတို့ကို “အောက်တန်းစား ဖြစ်ကုန်သော မည်းညစ်သော သဘော ရှိကုန်သော ဗြဟ္မာ့ ခြေဖမိုးမှ မွေးဖွားကုန်သော ဤဦးပြည်း ရဟန်းယုတ်တို့သည် ‘ငါတို့ ဈာန်ဝင်စား သူတို့တည်း၊ ငါတို့ ဈာန်ဝင်စား သူတို့တည်း’ ဟု လည်ပင်း ငိုက်ဆိုက် မျက်နှာ အောက်ချကာ ပျင်းရိ လေးထိုင်းခြင်း ဖြစ်ကုန်လျက် ကြံစည်ကြ ကုန်၏၊ ကြံမှိုင်ကြ ကုန်၏၊ အထူးကြံမှိုင်ကြ ကုန်၏၊ ထိုမှ ဤမှ ကြံမှိုင်ကြ ကုန်၏။

ဥပမာသော်ကား ခင်ပုပ်ငှက်သည် သစ်ကိုင်း၌ ကြွက်ကို စောင့်စားလျက် ကြံစည်၏၊ ကြံမှိုင်၏၊ အထူး ကြံမှိုင်၏၊ ထိုမှ ဤမှ ကြံမှိုင်၏။ ဤအတူပင် အောက်တန်းစား ဖြစ်ကုန်သော မည်းညစ်သော သဘော ရှိကုန်သော ဗြဟ္မာ့ခြေဖမိုးမှ မွေးဖွား ကုန်သော ဤဦးပြည်း ရဟန်းယုတ်တို့သည် ‘ငါတို့ ဈာန်ဝင်စား သူတို့တည်း၊ ငါတို့ ဈာန်ဝင်စား သူတို့တည်း’ ဟု လည်ပင်း ငိုက်ဆိုက် မျက်နှာ အောက် ချကာ ပျင်းရိ လေးထိုင်းခြင်း ဖြစ်ကုန်လျက် ကြံစည်ကြ ကုန်၏၊ ကြံမှိုင်ကြ ကုန်၏၊ အထူးကြံမှိုင်ကြ ကုန်၏၊ ထိုမှ ဤမှ ကြံမှိုင် ကြကုန်၏။

ဥပမာသော်ကား မြေခွေးသည် မြစ်ကမ်း၌ ငါးတို့ကို စောင့်စားလျက် ကြံစည်၏၊ ကြံမှိုင်၏၊ အထူး ကြံမှိုင်၏၊ ထိုမှ ဤမှ ကြံမှိုင်၏။ ဤအတူပင်လျှင် အောက်တန်းစား ဖြစ်ကုန်သော မည်းညစ်သော သဘော ရှိကုန်သော ဗြဟ္မာ့ခြေဖမိုးမှ မွေးဖွားကုန်သော ဤဦးပြည်း ရဟန်းယုတ်တို့သည် ‘ငါတို့ ဈာန် ဝင်စား သူတို့တည်း၊ ငါတို့ ဈာန်ဝင်စား သူတို့တည်း’ ဟု လည်ပင်း ငိုက်ဆိုက် မျက်နှာ အောက်ချကာ ပျင်းရိ လေးထိုင်းခြင်း ဖြစ်ကုန်လျက် ကြံစည်ကြ ကုန်၏၊ ကြံမှိုင်ကြ ကုန်၏၊ အထူး ကြံမှိုင်ကြ ကုန်၏၊ ထိုမှ ဤမှ ကြံမှိုင်ကြ ကုန်၏။

ဥပမာသော်ကား ကြောင်သည် အိမ် (ခြံ) စပ် မစင် အညစ်အကြေး ထွက်ရာ မြောင်း အမှိုက် စွန့်ရာ၌ ကြွက်ကို စောင့်စားလျက် ကြံစည်၏၊ ကြံမှိုင်၏၊ အထူး ကြံမှိုင်၏၊ ထိုမှ ဤမှ ကြံမှိုင်၏။ ဤအတူပင်လျှင် အောက်တန်းစား ဖြစ်ကုန်သော မည်းညစ်သော သဘော ရှိကုန်သော ဗြဟ္မာ့ခြေဖမိုးမှ မွေးဖွား ကုန်သော ဤဦးပြည်း ရဟန်းယုတ်တို့သည် ‘ငါတို့ ဈာန်ဝင်စား သူတို့တည်း၊ ငါတို့ ဈာန်ဝင်စား သူတို့တည်း’ ဟု လည်ပင်း ငိုက်ဆိုက် မျက်နှာ အောက်ချကာ ပျင်းရိ လေးထိုင်းခြင်း ဖြစ်ကုန်လျက် ကြံစည်ကြ ကုန်၏၊ ကြံမှိုင်ကြ ကုန်၏၊ အထူး ကြံမှိုင်ကြ ကုန်၏၊ ထိုမှ ဤမှ ကြံမှိုင်ကြ ကုန်၏။

ဥပမာသော်ကား မြည်းသည် ကျောက်ကုန်း ပေါက်သော် အိမ်ခြံစပ် မစင် အညစ်အကြေး ထွက်ရာ မြောင်း အမှိုက် စွန့်ရာ၌ ကြံစည်၏၊ ကြံမှိုင်၏၊ အထူး ကြံမှိုင်၏၊ ထိုမှ ဤမှ ကြံမှိုင်၏။ ဤအတူ ပင်လျှင် အောက်တန်းစား ဖြစ်ကုန်သော မည်းညစ်သော သဘော ရှိကုန်သော ဗြဟ္မာ့ ခြေဖမိုးမှ ဖြစ်ကုန်သော ဤဦးပြည်း ရဟန်းယုတ်တို့သည် ‘ငါတို့ ဈာန်ဝင်စား သူတို့တည်း၊ ငါတို့ ဈာန်ဝင်စား သူတို့တည်း’ ဟု လည်ပင်း ငိုက်ဆိုက် မျက်နှာ အောက်ချကာ ပျင်းရိ လေးထိုင်းခြင်း ဖြစ်ကုန်လျက် ကြံစည်ကြ ကုန်၏၊ ကြံမှိုင်ကြ ကုန်၏၊ အထူး ကြံမှိုင်ကြ ကုန်၏၊ ထိုမှ ဤမှ ကြံမှိုင်ကြ ကုန်၏” ဟု ဆဲရေး ကုန်၏၊ ရေရွတ် ကုန်၏၊ ချုပ်ချယ် ကုန်၏၊ ညှဉ်းဆဲ ကုန်၏။

မာရ်နတ် ထိုအခါ သေသောလူတို့သည် များသောအားဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ မရှိသော မကောင်းသော သူတို့လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရာ ငရဲသို့ ရောက်ရ ကုန်၏။

၅၀၉။ မာရ်နတ် ထိုအခါ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော (တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ကကုသန္ဓမြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော် မူ၏။ "ရဟန်းတို့ ပုဏ္ဏား အိမ်ရှင်တို့ကို ဒူသီမာရ်နတ်သည် သင်တို့ လာကုန်လော့၊ စောင့်စည်းမှု သီလရှိသူ ကောင်းသော သဘော ရှိသူ ရဟန်းတို့ကို ဆဲရေး ကုန်လော့၊ ရေရွတ် ကုန်လော့၊ ခြုတ်ခြယ် ကုန်လော့၊ ညှဉ်းဆဲ ကုန်လော့။ သင်တို့ အဆဲရေး အရေရွတ် အခြုတ်ခြယ် အညှဉ်းဆဲ ခံရကုန်သော ရဟန်းတို့၏ စိတ်ဖောက် ပြန်ခြင်း သည် ဖြစ်ကောင်းတန် ရာ၏၊ ယင်းအကြောင်းကြောင့် ဒူသီမာရ်နတ်သည် အခွင့် (အလမ်း)ကို ရနိုင် တန်ရာ၏ ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လှည့်ပတ်၏။

ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် လာကုန်လော့၊ မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်ကို ပျံ့နှံ့ စေ၍ နေကုန်လော့။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက်။ သုံးခုမြောက်။ လေးခုမြောက် အရပ်ကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေကုန် လော့။ ဤနည်းအားဖြင့် အထက်, အောက်, ဖီလာ, အလုံးစုံသော အရပ် အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌ မိမိနှင့်အတူ ပြု၍ သတ္တဝါအားလုံး ပါဝင်သော သတ္တ လောကကို ပြန့်ပြောသော မြတ်သော အပိုင်း အခြား မရှိသော ရန် မရှိသော ကြောင့်ကြ မရှိသော မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေကုန် လော့။

ကရုဏာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ မုဒိတာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ ဥပေက္ခာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်ကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေကုန်လော့။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက်။ သုံးခုမြောက်။ လေးခု မြောက် အရပ်ကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေကုန်လော့။ ဤနည်းအားဖြင့် အထက်, အောက်, ဖီလာ, အလုံးစုံသော အရပ် အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌ မိမိနှင့်အတူ ပြု၍ သတ္တဝါအားလုံး ပါဝင်သော သတ္တ လောကကို ပြန့်ပြောသော မြတ်သော အပိုင်းအခြား မရှိသော ရန်မရှိသော ကြောင့်ကြ မရှိသော ဥပေက္ခာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေကုန်လော့" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မာရ်နတ် ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော (တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ကကုသန္ဓ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဆိုဆုံးမ သွန်သင်သော် တောသို့ ကပ်ကုန်၍ သော်လည်းကောင်း၊ သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်ကုန်၍ သော်လည်းကောင်း၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်ကုန်၍ သော်လည်းကောင်း မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်ကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေကုန်၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက်။ သုံးခုမြောက်။ လေးခုမြောက် အရပ်ကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေကုန်၏။ ဤနည်းအားဖြင့် အထက်,အောက်, ဖီလာ, အလုံးစုံသော အရပ် အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌ မိမိနှင့် အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံး ပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြတ်သော အပိုင်းအခြား မရှိသော ရန်မရှိသော ကြောင့်ကြ မရှိသော မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေကုန်၏။

ကရုဏာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ မုဒိတာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ ဥပေက္ခာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်ကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေကုန်၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက်။ သုံးခုမြောက်။ လေးခုမြောက် အရပ်ကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေကုန်၏။ ဤနည်းအားဖြင့် အထက်, အောက်, ဖီလာ, အလုံးစုံ သော အရပ် အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌ မိမိနှင့် တူစွာ သတ္တဝါအားလုံး ပါဝင်သော သတ္တ လောကကို ပြန့်ပြောသော မြတ်သော အပိုင်းအခြား မရှိသော ရန်မရှိသော ကြောင့်ကြ မရှိသော ဥပေက္ခာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေကုန်၏။

၅၁၀။ မာရ်နတ် ထိုအခါ ဒူသီမာရ်နတ်အား-

"ငါသည် ဤသို့ ပြုလျက်လည်း အကျင့် သီလရှိသူ ကောင်းသော သဘောရှိသူ ဤရဟန်းတို့၏ ဖြစ်ပုံကို လည်းကောင်း၊ လားပုံကို လည်းကောင်း မသိ၊ ငါသည် ပုဏ္ဏားအိမ်ရှင်တို့ကို သင်တို့သည် လာကုန်လော့၊ စောင့်စည်းမှု (သီလ) ရှိသူ ကောင်းသော သဘောရှိသူ ရဟန်းတို့ကို ကောင်းစွာ ပြုကုန်

လော့၊ လေးစားခြင်းကို ပြုကုန်လော့၊ မြတ်နိုးကုန်လော့၊ ပူဇော်ကုန်လော့။ သင်တို့ ကောင်းစွာ အပြု အလေးအစား အမြတ်နိုး အပူဇော် ခံရကုန်သော ရဟန်းတို့၏ စိတ်ဖောက် ပြန်ခြင်းသည် ဖြစ်ကောင်း တန်ရာ၏၊ ယင်း အကြောင်းကြောင့် ဒုသီမာရ်နတ်သည် အခွင့် (အလမ်း) ကို ရနိုင် တန်ရာ၏" ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လှည့်ပတ်ရမူ ကောင်းပေမည် ဟု အကြံ ဖြစ်၏။

မာရ်နတ် ထိုအခါ ဒုသီမာရ်နတ်သည် ထိုပုဏ္ဏား အိမ်ရှင်တို့ကို သင်တို့သည် လာကုန်လော့၊ စောင့်စည်းမှု (သီလ) ရှိသူ ကောင်းသော သဘောရှိသူ ရဟန်းတို့ကို ကောင်းစွာ ပြုကုန်လော့၊ လေးစားခြင်းကို ပြုကုန်လော့၊ မြတ်နိုးကုန်လော့၊ ပူဇော်ကုန်လော့။ သင်တို့ ကောင်းစွာ အပြု အလေးအစား အမြတ်နိုး အပူဇော် ခံရကုန်သော ရဟန်းတို့၏ စိတ်ဖောက် ပြန်ခြင်းသည် ဖြစ်ကောင်း တန်ရာ၏၊ ယင်းအကြောင်းကြောင့် ဒုသီမာရ်နတ်သည် အခွင့်(အလမ်း)ကို ရနိုင် တန်ရာ၏ ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လှည့်ပတ်၏။ မာရ်နတ် ထိုအခါ ထိုပုဏ္ဏား အိမ်ရှင်တို့သည် ဒုသီမာရ်နတ် အလှည့်အပတ် ခံရကုန်၍ စောင့်စည်းမှု (သီလ) ရှိသူ ကောင်းသော သဘောရှိသူ ရဟန်းတို့ကို ကောင်းစွာ ပြုကုန်၏၊ လေးစား ကုန်၏၊ မြတ်နိုး ကုန်၏၊ ပူဇော် ကုန်၏။

မာရ်နတ် ထိုအခါ သေသော လူတို့သည် များသောအားဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့ လားရာ နတ်ပြည်လောကသို့ ရောက်ရကုန်၏။

၅၁၁။ မာရ်နတ် ထိုအခါ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော (တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ကကုသန္ဓမြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို- "ရဟန်းတို့ ပုဏ္ဏား အိမ်ရှင်တို့ကို ဒုသီမာရ်နတ်သည် သင်တို့သည် လာကုန်လော့၊ အကျင့် သီလရှိသူ ကောင်းသော သဘောရှိသူ ရဟန်းတို့ကို ကောင်းစွာ ပြုကုန်လော့၊ လေးစား ကုန်လော့၊ မြတ်နိုး ကုန်လော့၊ ပူဇော် ကုန်လော့။ သင်တို့ ကောင်းစွာ အပြု အလေးအစား အမြတ်နိုး အပူဇော် ခံရကုန်သော ရဟန်းတို့၏ စိတ်ဖောက် ပြန်ခြင်းသည် ဖြစ်ကောင်း တန်ရာ၏၊ ယင်းအကြောင်းကြောင့် ဒုသီမာရ်နတ်သည် အခွင့် (အလမ်း) ကို ရနိုင် တန်ရာ၏ ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လှည့်ပတ်၏။

ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် လာကုန်လော့၊ ကိုယ်၌ မတင့်တယ်ခြင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုမြင် ကုန်လျက် အစာအာဟာရ၌ စက်ဆုပ် ရွံရှာဖွယ် ဟု အမှတ် ရှိကုန်လျက် အလုံးစုံသော လောက၌ ပျော်မွေ့ဖွယ် မရှိ ဟု အမှတ် ရှိကုန်လျက် အလုံးစုံသော ပြုစီရင်မှုတို့၌ မမြဲခြင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုမြင် ကုန်လျက် နေကုန်လော့" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

မာရ်နတ် ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော (တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ကကုသန္ဓမြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ဆုံးမ သွန်သင်သော် တောသို့ ကပ်ကုန်၍ သော်လည်းကောင်း၊ သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်ကုန်၍ သော်လည်းကောင်း၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်ကုန်၍ သော်လည်းကောင်း ကိုယ်၌ မတင့်တယ်ခြင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုမြင်ကုန်လျက် အစာအာဟာရ၌ စက်ဆုပ် ရွံရှာဖွယ် ဟု အမှတ် ရှိကုန်လျက် အလုံးစုံသော လောက၌ ပျော်မွေ့ဖွယ် မရှိ ဟု အမှတ် ရှိကုန်လျက် အလုံးစုံသော ပြုစီရင်မှုတို့၌ မမြဲခြင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုမြင်ကုန်လျက် နေကုန်၏။

၅၁၂။ မာရ်နတ် ထိုအခါ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော (တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ကကုသန္ဓမြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူဆောင်ပြီးလျှင် နောက်လိုက် ရဟန်း အသျှင်ဝိဓုရနှင့် (အတူ) ရွာသို့ ဆွမ်းအလို့ငှါ ဝင်တော်မူ၏။ မာရ်နတ် ထိုအခါ ဒုသီမာရ်နတ်သည် သူငယ် တစ်ယောက်ကို ပူးဝင်၍ ကျောက်ခဲကို ကောက်ယူလျက် အသျှင်ဝိဓုရ၏ ဦးခေါင်း၌ ပစ်ခတ်၏၊ ဦးခေါင်းသည် ကွဲလေပြီ။ မာရ်နတ် ထိုအခါ အသျှင်ဝိဓုရသည် သွေးယို ကျသော ဦးခေါင်းရှိသည် ဖြစ်၍ ပူဇော် အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော (တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ကကုသန္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ နောက်မှ နောက်မှ သာလျှင် အစဉ်လိုက်၏။ မာရ်နတ် ထိုအခါ ပူဇော်အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော (တရားအားလုံးကို)

ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ကကုသန္ဓမြတ်စွာဘုရားသည် “ဤဒူသီမာရ်နတ်ကား အတိုင်းအရှည်ကို မသိ” ဟု နှလုံးပြုကာ ဆင်(ပြောင်) ကြည့် သကဲ့သို့ လှည့်ကြည့်တော် မူ၏။ ကြည့်တော် မူသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်ပင် ဒူသီမာရ်နတ်သည် ထိုတည်ရာ နတ်လောကမှ ရွေ့လျော၏၊ ငရဲကြီးသို့လည်း ရောက်ရ၏။

မာရ်နတ် ထိုငရဲကြီး၏ ဆဖဿာယတနိက ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သင်္ကုသမာဟတ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ပစ္စတ္တဝေဒနိယ ဟူ၍ လည်းကောင်း အမည် သုံးမျိုးတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ မာရ်နတ် ထိုအခါ ငရဲစောင့်တို့သည် ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ “အချင်း သင့်နှလုံး၌ သံတံကျင် တစ်ခုနှင့် သံတံကျင် တစ်ခုသည် ပေါင်းဆုံ မိသောအခါ အနှစ်တစ် ထောင်ပတ်လုံး ငါသည် ထိုငရဲ၌ ကျက်၏ ဟု သင်သိလော့” ဟု ဆိုကုန်၏။ မာရ်နတ် ထိုငါသည် များစွာ ကုန်သော နှစ်တို့ပတ်လုံး များစွာ ကုန်သော နှစ်အရာတို့ ပတ်လုံး များစွာ ကုန်သော နှစ်အထောင်တို့ ပတ်လုံး ထိုငရဲကြီး၌ ကျက်ခဲ့ရပြီ။ အနှစ် တစ်သောင်းတို့ ပတ်လုံး ထိုငရဲကြီး၏ (အနီးရှိ) ဥဿဒငရဲငယ်၌ သာလျှင် နောက်ပိတ်ဆုံး ခံစားခြင်း မည်သည်ကို ခံစားလျက် ကျက်ခဲ့ရပြီ။ မာရ်နတ် ထိုငါ့အား လူ၏ ကိုယ်ကဲ့သို့သော ကိုယ်သည် ဖြစ်၏၊ ငါး၏ ဦးခေါင်း ကဲ့သို့သော ဦးခေါင်းသည်လည်း ဖြစ်၏။

၅၁၃။ဒူသီမာရ်နတ်သည် တပည့်သာဝက ဝိဓုရကို လည်းကောင်း၊ ကကုသန္ဓ မြတ်စွာဘုရားကို လည်းကောင်း ထိပါး(ပုတ်ခတ်)၍ ကျက်ရာ ဖြစ်သော ငရဲသည် အဘယ်သို့ သဘော ရှိသော ငရဲ ဖြစ်သနည်း။

ဒူသီမာရ်နတ်သည် တပည့်သာဝက ဝိဓုရကို လည်းကောင်း၊ ကကုသန္ဓမြတ်စွာ ဘုရားကို လည်းကောင်း၊ ထိပါး (ပုတ်ခတ်)၍ ကျက်ရာ ဖြစ်သော ငရဲသည် အရာသော သံတံကျင်တို့ဖြင့် လျှိုသတ် (နှိပ်စက်)ခြင်း ရှိ၏၊ အလုံးစုံသော သူတို့သည် အလိုလိုပင် အသီးအသီး ခံစားမှု အမျိုးအစား သဘော ရှိသော ငရဲ ဖြစ်၏။

မာရ်နတ် ဤ (ကံ ကံ၏အကျိုး) ကို ရှေးရှု သိသော သဘော ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သာဝက ရဟန်းကို ထိပါး (ပုတ်ခတ်) သောကြောင့် ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်ရလိမ့်မည်။

ကပ် (ကမ္ဘာ) ပတ်လုံး တည်ကုန်သော ဗိမာန်တို့သည် သမုဒ္ဒရာ အလယ်၌ တည်ကုန်၏၊ ကြောင် မျက်ရွဲ အဆင်း ကဲ့သို့ နှစ်သက်ဖွယ် ရှိကုန်၏၊ အလျှံ ရှိကုန်၏။ ပြိုးပြက်သော အရောင် ရှိကုန်၏၊ ထိုဗိမာန်တို့၌ များပြားသော အသီးအသီး ကိုယ် အဆင်း ရှိကုန်သော နတ်သမီးတို့သည် ကကြ ကုန်၏။

မာရ်နတ် ဤဗိမာန်ကို ရှေးရှု သိသော သဘော ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝက ရဟန်း ကို ထိပါး (ပုတ်ခတ်) သောကြောင့် ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်ရ လိမ့်မည်။

ရဟန်းသည် စင်စစ် မြတ်စွာဘုရား တိုက်တွန်း အပ်သည် ဖြစ်၍ ရဟန်းသံဃာ အပေါင်းသည် ကြည့်ရှု နေစဉ် မိဂါရသူဌေး၏ အမိ ‘ဝိသာခါ’ ပြာသာဒ်ကို ခြေမဖြင့် တုန်လှုပ် စေခဲ့ပြီ။

မာရ်နတ် ဤပြာသာဒ် တုန်လှုပ် စေနိုင်ခြင်းကို ရှေးရှု သိသော သဘော ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝက ရဟန်းကို ထိပါး (ပုတ်ခတ်) သောကြောင့် ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်ရလိမ့်မည်။

ရဟန်းသည် တန်ခိုး စွမ်းအားဖြင့် ထောက်ပင့်အပ်သည် ဖြစ်၍ ဝေဇယန္တာ ပြာသာဒ်ကို ခြေမဖြင့် တုန်လှုပ် စေခဲ့ပြီ၊ နတ်တို့ကိုလည်း ထိတ်လန့် စေခဲ့ပြီ။

မာရ်နတ် ဤပြာသာဒ် တုန်လှုပ် စေနိုင်ခြင်းကို ရှေးရှု သိသော သဘော ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝက ရဟန်းကို ထိပါး (ပုတ်ခတ်) သောကြောင့် ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်ရလိမ့်မည်။

ရဟန်းသည် ဝေဇယန္တာ ပြာသာဒ်၌ သိကြား(မင်း)ကို 'သိကြားမင်း တပ်မက်မှု ကုန်ရာ လွတ်မြောက်ခြင်း တို့ကို သိသလော' ဟု မေးမြန်း၏။ပြဿနာ အမေးခံရသော သိကြား(မင်း) သည် အမှန်အတိုင်း ထိုရဟန်းအား ဖြေကြား၏။

မာရ်နတ် ဤပြဿနာ မေးခြင်း အကြောင်းကို ရှေးရှု သိသော သဘော ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝက ရဟန်းကို ထိပါး (ပုတ်ခတ်) သောကြောင့် ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်ရလိမ့်မည်။

ရဟန်းသည် သုဓမ္မာသဘင် အနီး၌ ဗြဟ္မာကို 'ငါ့သျှင် သင့်အား ရှေးက ဖြစ်သော အယူသည် ယခုလည်း ဖြစ်သေး သလော၊ ဗြဟ္မာလောက၌ ကျော်လွန် ဖြစ်သော ပြိုးပြက်သော အရောင်တော်ကို ရှုမြင် သလော' ဟု မေးမြန်း၏။

ဗြဟ္မာသည် အသျှင်မြတ် ငါ့အား ရှေးက ဖြစ်သော အယူသည် မဖြစ်တော့ပြီ၊ ဗြဟ္မ လောက၌ ကျော်လွန် ဖြစ်သော ပြိုးပြက်သော အရောင်တော်ကို ရှုမြင် ပါ၏၊ ထိုငါသည် ယခု ငါ 'မြဲသူ မဟုတ် တည်တံ့သူ မဟုတ်' ဟု ခွဲခြား၍ သိ၏ ဟု ဤအစဉ် အားလျော်စွာ အမှန်အတိုင်း ထိုရဟန်းအား ဖြေကြား၏။

မာရ်နတ် ဤပြဿနာ မေးခြင်း အကြောင်းကို ရှေးရှု သိသော သဘော ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝက ရဟန်းကို ထိပါး (ပုတ်ခတ်) သောကြောင့် ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်ရလိမ့်မည်။

ရဟန်းသည် မြင့်မိုရ် တောင်ကြီး၏ အထွတ်ကို လည်းကောင်း၊ တောင်ကျွန်းကို လည်းကောင်း၊ အရှေ့ ကျွန်းသူ ကျွန်းသားတို့၏ (နေထိုင်ရာ ကျွန်းကို)လည်းကောင်း၊ မြေ၌ အိပ်တတ် သူတို့၏ (နေထိုင်ရာ အနောက်ကျွန်း မြောက်ကျွန်းကို) လည်းကောင်း လွတ်မြောက်မှု (ဝိမောက္ခစျာန်အဘိညာဉ်) ဖြင့် တွေ့ထိပြီ။

မာရ်နတ် လွတ်မြောက်မှု (ဝိမောက္ခစျာန်)ဖြင့် တွေ့ထိခြင်း အကြောင်းကို ရှေးရှု သိသော သဘော ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝက ရဟန်းကို ထိပါး (ပုတ်ခတ်) သောကြောင့် ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်ရ လိမ့်မည်။

မီးသည် စင်စစ် သူမိုက်ကိုသာ ငါ လောင်မည် ဟု အားမထုတ်၊ သူမိုက်သည်သာ တောက်သော မီးကို ထိပါး (ပုတ်ခတ်) သောကြောင့် လောင်၏၊ မာရ်နတ် ဤအတူ ပင်လျှင် သင်သည် မြတ်စွာဘုရား ကို ထိပါး (ပုတ်ခတ်) သောကြောင့် မီးကို တွေ့ထိသော သူမိုက် ကဲ့သို့ အလိုလို မိမိကိုယ်ကို လောင်စေ လိမ့်မည်။

မာရ်နတ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ထိပါး (ပုတ်ခတ်) ၍ အကုသိုလ် ပွါးများ၏၊ မာရ်နတ် အသို့နည်း၊ ယုတ်မာမှုသည် ငါ့အား အကျိုး မပေး ဟု ထင်မှတ်သလော။

မာရ်နတ် ယုတ်မာမှုကို ပြုသူအား ကာလ ကြာမြင့်သော် ယုတ်မာမှုသည် ပွါးစီး၏၊ မာရ်နတ် မြတ်စွာဘုရားကို ထိပါး (ပုတ်ခတ်ခြင်း)မှ ငြီးငွေ့လော့၊ ရဟန်းတို့၌ (ညှဉ်းဆဲ လိုသော) အာသာကို မပြုလင့်။ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ဘေသကဠာ (ပဲစင်းခုံတော)၌ မာရ်နတ်ကို ခြိမ်းချောက်၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုမာရ်နတ်သည် စိတ်မကောင်းဘဲ ထိုနေရာ၌ ပင်လျှင် ကွယ်လေ၏။

ဆယ်ခုမြောက် မာရတဇ္ဇနီယသုတ်ပြီး၏။

ငါးခုမြောက် စူဠယမကဝဂ်ပြီး၏။

ထိုဝဂ်၏ ဥဒ္ဒါန်းအကျဉ်းကား သာလေယျကသုတ်၊ ဝေရဉ္စကသုတ်၊ မဟာဝေဒလ္လသုတ်၊ စူဠဝေဒလ္လသုတ်၊ စူဠဓမ္မသမာဒါနသုတ်၊ မဟာဓမ္မသမာဒါနသုတ်၊ ဝီမံသကသုတ်၊ ကောသမ္ဗိယသုတ်၊ ဗြဟ္မနိမန္တနိကသုတ်၊ မာရတဇ္ဇနိယသုတ်၊ ဤဆယ်သုတ်တို့တည်း။

ငါးခုမြောက် သာလေယျဝဂ်ပြီး၏။

ဤဆို လတ္တံ့သည်ကား ဝဂ်တို့ကို အကျဉ်းပြရာ ဖြစ်သော ဥဒ္ဒါန်းတည်း။

မူလပရိယာယဝဂ်၊ သီဟနာဒဝဂ်၊ ကကစူပမသုတ်လျှင် အစရှိသော ဩပမ္မဝဂ်၊ ဂေါသိင်္ဂသုတ်လျှင် အစရှိသော မဟာယမကဝဂ်၊ သာလေယျကသုတ်လျှင် အစရှိသော စူဠယမကဝဂ် အားဖြင့် ငါးပါးတို့တည်း။

မူလပဏ္ဏာသ ပါဠိတော် မြန်မာပြန် ပြီးပြီ။